Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Typograf-Tidende
Udgiver: Dansk typograf Forbund
Udgivelsesår: 1915-1915

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 1 KØBENHAVN DEN 8. JANUAR 1915 XLII AARGANG

ARBEJDERBEVÆGELSES ARKIV ROSENBORGS ALLÉ 12 KØBENHAVN V.

Aaret, der svandt.

(Nytaars-Causeri.)

AARET 1914 vil mindes, saa længe den nuværende Generation eksisterer. Det er Aaret, hvor en Menneskealders vanvittige Rustninger endelig førte til den store Eksplosion. Verdenskrigen, det Spøgelse, som næppe nogen har taget alvorligt, fik Liv, og de menige Folk myrder hinanden paa Herskernes Befaling. Ganske som i Middelalderen.

Hvem tænker nu paa Tarifrevisionen i København og de Kampe, der stod derom, hvem spekulerer for Tiden paa vort Fags store Spørgsmaalstegn: Stillingen til De samv. Fagforbund? Hvor synes dog det hele smaat og ubetydeligt i Forhold til det Drama, som nu oprulles for vore Øjne, og som vi haaber og bestræber os for at blive holdt udenfor.

Og dog er det første Aar efter en Tarifrevision — særlig efter en Revision, der i mange Forhold betyder en gennemgribende Ændring af tidligere Forhold som den af 1. Jan. 1913 — altid ret livligt, og det var ogsaa Tilfældet denne Gang, selv om vi omtrent har glemt det.

Som sædvanlig maatte man straks efter Tarifens Vedtagelse tage fat paa Drøftelsen af, hvorledes den skulde forstaas, og hele syv Voldgiftsdomme blev afsagt, da man omsider blev enig om Valget af Rettens Formand.

Det var særlig Blandingsparagrafen og Forlægningsbestemmelsernes Forhold til de personlige Tillæg, der voldte Besvær at hitte rede paa. Dommene blev i alt væsentligt i Principalernes Favør. Hvorfor maa Guderne vide. Men tys: *Respekt for Retten* (ɔ: *Voldgiftsretten*). Bag efter voldte det uhyre Besvær at *forstaa* Dommene, og kun det, at man fik andet at tænke paa, har maaske reddet os fra nye Sager om, hvorledes Dommene skulde *forstaas*.

Den første Halvdel af Aaret optoges iøvrigt af Forberedelser til Delegeretmødet. Men dette kan den flittige Læser af »Typ.-Tid.« selv repetere, hvis han har Lyst. De mange Artikler for og imod De samv. Fagforbund er det næppe værd at komme ind paa. Afstemningen gav nogenlunde samme Resultat som forrige Gang; men Deltagelsen i Afstemningen var betydelig svagere, hvad der synes at tyde paa, at Spørgsmaalet har tabt en Del i Interesse.

Delegeretmødet faldt sammen med Verdenskrigens Begyndelse, og Deltagerne erindrer sikkert endnu den dystre Alvor, der prægede Forhandlingerne; men det var næppe til Skade for Mødet. Det bekendte »Grin«, som ellers er fyldigt repræsenteret, var der ingen Plads for.

Særlig for Provinsianerne var Delegeretmødet imødeset med Spænding. Efter mange Aars Virksomhed traadte P. Hvidtfeldt fra som Forretningsfører, og det var ikke saa underligt, at Provinsrepræsentanterne lagde Hovederne i Blød for at finde en Mand, som var i Stand til at overtage Arven efter P. Hvidtfeldt, navnlig med Henblik paa den kommende Tarifrevision.

Resultatet blev som bekendt, at man enstemmigt valgte den tidligere Formand for København Viggo Christensen.

Til Formandspladsen i København valgtes efter en skarp Valgkamp Jul. Schrøder, hvilket medfører, at Himmel og Jord om kort Tid staar i Flammer i Anledning af Valget af en ny Redaktør. Vi kommer altsaa indadtil næppe til at kede os i den første Tid.

Ellers er det som sagt Krigen og den derved skabte Situation, som har taget Interessen fangen. Ved Krigens Udbrud var Udsigterne saa mørke som næppe nogensinde tidligere i vor Organisations Historie. Fra Principalerne modtog vi Efterretning om, at der den kommende Fredag vilde ske over Tusind Opsigelser, og fra Provinserne indløb der lignende ildevarslende Bebudelser. Under Trykket af disse Udsigter var det, at Principaler og Arbejdere enedes om at dispensere fra Tarifens Bestemmelser om fuld Beskæftigelse, en Mængde Kolleger kom straks paa indskrænket Arbejdstid, og over 400 Arbejdere blev ledige.

Efterhaanden som Paniken lagde sig, lysnede det dog lidt, en Del kom i Arbejde igen, og Dispensationen, der til at begynde med var til Fordel for os, blev saaledes misbrugt fra enkelte Firmaers Side, at man enedes om paany at ophæve den. Betegnende nok blev der i den Uge, Dispensationen hævedes, ikke flere arbejdsløse end Ugen i Forvejen.

Hovedparten af vore Bestræbelser maatte under saadanne Forhold gaa ud paa at understøtte de trængende Medlemmer, og det er sikkert lykkedes os i høj Grad at mildne Nødstilstanden, selv om vi desværre ikke kan ophæve den.

De mange Røster, der efterhaanden hæver sig om ekstra Støtte, vidner om den voksende Solidaritet indenfor vore Rækker, og det smukke Resultat af Juleindsamlingen, som vi senere skal komme tilbage til, vidner om, at Handlingen staar Maal med Ordene. Til Trods for, at de trængende Kollegers Tal var langt større i Aar end tidligere, lykkedes det dog at yde Støtte til alle dem, der virkelig trængte, endskønt mange af Bidragyderne havde mindre Fortjeneste i Aar end i Fjor.

Medens denne Forstaaelse gør sig gældende indenfor vore Rækker, og medens der er adskillige humane Principaler, der staar os bi i denne kritiske Tid, synes der desværre andetsteds — særlig hos et Par af vore største og rigeste Bladforetagender — at være en Tendens til at ville udnytte Situationen paa kapitalistisk Vis, endskønt de officielt opfordrer Nationen til at staa Last og Brast. I et Blad, hvor man tidligere har betalt Arbejderne Helligdagene, trak man saaledes denne Gang af Lønnen for disse — med Ønsket om *en rigtig glædelig Jul.*

Dette skal vi imidlertid i Øjeblikket ikke komme nærmere ind paa. Organisationen vil sikkert være stærk nok til — ogsaa under en Krise — at varetage Arbejdernes Interesse.

Vi træder nu ind i det nye Aar. Ingen véd, hvad det bærer i sit Skød; men er vi kun i Besiddelse af Samfølelse og godt Kammeratskab, vil vi vel slippe over alle Skær.

I Aarhus paabegyndes i disse Dage Forhandlinger om en ny Tarif. Det var at ønske, at man ogsaa blandt Principalerne havde Forstaaelsen af, at netop nu mere end nogensinde før trænger Provinsens Typografer til at faa deres Kaar forbedret, og Stillingen indenfor vort Fag er næppe saaledes, at det skulde være umuligt at imødekomme vore Krav. — Selv om det ogsaa er blevet moderne at klage over de sløje Tider!

Held og Lykke i det nye Aar. LE ROUGE.

Posten som Redaktør.

Til Posten som Redaktør er jo allerede foreslaaet et Par Navne — Wartenberg, København, og Fr. Nielsen, Køge — hvis formelle Indstilling dog foreløbig maa afventes. Karakteristisk for de foreslaaede er imidlertid, at de begge er Oppositionsmænd, og som saadanne Tilhængere af Udmeldelsesbevægelsen. Det Spørgsmaal dukker derfor ganske simpelt op: kan og bør en Oppositionsmand være Redaktør eller staar vi her ved et Princip, der støtter sig til Forudsætningen om Dansk Typograf-Forbunds vedblivende Staaen under De Samvirkende, saaledes at Redaktionen maa tilhøre Flertallet og dettes sidste Afgørelse?

Dette Spørgsmaals i den ene eller anden Retning bekræftende Afgørelse vil jo i sidste Instans fremgaa af Afstemningens Resultat. Men indtil da maa de enkelte Lokalforeninger tage Spørgsmaalet under Overvejelse og foretage Indstilling i Henhold til en eventuel Afgørelse.

Fastholder man nu Princippet, betyder det, at man indenfor Typografernе bestandig staar adskilte i to Lejre, hvad fagorganisatorisk Opfattelse angaar. Og man opretholder herved den Mulighed, som er antydet af et ganske vist forhenværende Ny-Forenings-Medlem J. P. Jensen paa den ene Side og Sørensen-Kjeld paa den anden, nemlig Sprængningen, som jo i mange Tilfælde betyder Udvikling.

Fraviger man derimod Princippet, er det naturligvis først og fremmest en Gevinst for Oppositionen. Men man har samtidig slaaet Bro mellem de to Lejre. Man har indløst Talen om Oppositionens Ret *indenfor* Rammerne. Og man har endelig ved en saadan — man kan vel nok sige: *frisindet* Afgørelse aabnet Adgang for en dygtig og kvalificeret Mand, en Personlighed, til at overtage den hidtil ikke med lige meget Held røgtede Redaktørpost — uden Hensyn til Vedkommendes »Trosbekendelse«.

Man tage hvilket Standpunkt man vil. Det kunde jo være saa efter visse Udtalelser at dømme, at Udmeldelsesforslaget er lagt *ad acta*. Og det skulde synes endnu lettere at kunne tage sit Standpunkt. Naturligvis har Oppositionen noget at ville, men hvad? — det bliver dog bestandig *Flertallet*, der bliver det udøvende. Saaledes vil det blive, naar Bestræbelserne gaar ud paa at udjævne Modsætningerne indenfor Rammerne, i Stedet for ved at holde paa et Princip at skærpe disse Modsætninger.

Er man nu i Favør af det ikke-principale, kan man meget godt understøtte de to Herrers Kandidatur. Men det skal samtidig paa dette Sted — uden at rejse nogen som helst Kritik — siges, at selv mellem disse to findes store Modsætninger. Maaske ikke saa meget i hvad personlig Dygtighed og organisatorisk Uegennyttighed angaar. Men den ene, Fr. Nielsen, er en af de faa, der — i Modsætning til Wartenberg — har taget den **logiske Konsekvens** af sit Standpunkt som Oppositionsmand. Og er der noget vi trænger til i disse halvt forvirrede Organisationstider, saa er det i hvert Fald en Redaktør, d. v. s. en Dirigent, der har Grund under begge Fødderne og vender Øjnene frem efter. Logiken maa naturligvis være den, at en Oppositionsmand maa docere sin Mening fra en Plads, som ligger til *venstre* for Flertallet.

Og dette gør Hr. Fr. Nielsen.

København, den 3. Januar 1915. A. + B.

Pas paa dem!

For nogen Tid siden meddelte Typ.-Tid., at Forbundsstyrelsens Møde med Principalforeningen var resulteret i, at man enedes om at udsætte Provinstarifens Opsigelse til 1ste Februar, men samtidig besluttede man at paabegynde Forhandlingerne om den nye Tarif den 8de Januar.

Jeg har tænkt en Del over denne underlige Overenskomst mellem de to Organisationers Bestyrelser. Hvad kan Meningen egentlig være med denne Udsættelse?

Delegeretmødet har jo vedtaget, at Tarifen skal opsiges til ordinært Udløb den 1ste Juli. Hvad tøver man saa efter?

En saadan Udsættelse kan da aldrig virke i Typografernes Favør under de Forhandlinger, som nu i disse Dage skal føres i Aarhus. Og man faar uvilkaar den Tanke, at man ved denne Beslutning har villet holde en Bagdør aaben, hvis der ikke kan opnaas Enighed inden 1ste Februar. Men naar Principalerne ved, at der findes en saadan Bagdør, kan vi vist være saa temmelig sikre paa, at de vil benytte den.

Dette maa forhindres.

Lad os derfor sætte en stærk Vagt ved denne Bagdør, medens der forhandles — en Vagt, som er udrustet med skarpe Patroner, og som har den Besked til de forhandlende, hvis de skulde forsøge at knibe ud:

I slipper ikke igennem, før I har forbedret vore Kaar! Verdenskrigen er ingen Undskyldning. *Danmark har jo tjent store Penge ved denne Skændsel!* Derfor finder vi ingen Grund til at øve os yderligere i den ædle Sultekunst.

Køge, den 4. Januar 1915. Fr. Nielsen

Krediten og Arbejderklassen.

(Sluttet.)

Disse Sparepenge er jo, hvis man tager den enkelte Arbejder, helt ubetydelige. Men Massen af Arbejderne stiller paa denne Maade vældige Summer aarlig til Disposition for borgerlige Foretagender. Stat og Forretningsdrivende har indrettet en vel gennemtænkt Sugerørsystem for at fremtrylle hver hvilende Øre af Arbejderens Lomme og sætte det i den kapitalistiske Foretagsomheds Tjeneste.

I dette Tilfælde er Arbejderen altsaa Kreditgiver. Ogsaa her er han som Individ magtesløs og ubetydelig. Men som Klasse repræsenterer han en vældig Kreditmagt, som man maa regne med fra det Øjeblik, han begynder at organisere sig som Kreditor.

Arbejderen er igen Kredittager under Former, som skarpt blotter hans hjælpeløse Stilling. Lykkes det ikke Arbejderen af sin Ugeløn at dække alle mulige Udgifter, saa maa han laane. Uden Tvivl er ogsaa den sparsommeligste Arbejderfamilje under Tiden nødt til at vælge den Udvej. Men Arbejderen kan ikke faa at laane paa samme Maade som Kapitalisten, Haandværkeren eller Bonden. Disse kan byde fuld Sikkerhed for Krediten. En saadan Kreditbasis som fast Ejendom, Varelager, Fordringer har Proletaren i Almindelighed ikke. I Landsbyerne kan han have en lille Hus, men Byernes Industriarbejdere har ikke en Gang det.

Derfor erholder han Kredit under de tungeste Vilkaar. For ham er Pantbanken hvad Hypotekbanken er for Bonden, den almindelige Bank for Fabrikanten. Men hvilken Aager udsætter han sig ikke for i denne Indretning! Samme Aagersystem møder ham i Bogkrediten. Kræmmeren og Pantelaaneren er Arbejderklassens Bankierer. Den, som kender Arbejderlivet i Forstæder og paa Industripladser, véd, hvor mange Familjer, der er gaaet til Grunde paa dette Laanesystem, hvor mange dygtige Arbejdere, som førtes paa Afveje, hvor mange Eksistenser, der ødelagdes. Hidtil findes der ikke indenfor den socialvidenskabelige Literatur nogen illustrerende Fremstilling af dette Forhold.

Der var en Tid, da Bondestanden var udsat for en lignende Aager. Gennem særskilte Kredit-Organisationer er Aager dér næsten forsvundet. Østrig havde i 1910 over 7000 »Raiffeisenforeninger« med 862,000 Medlemmer og 693 Millioner (østrigske) Kr. indsat. Den organiserede Arbejderklasse har omtrent ingenting i den Retning. Men Behovet gør sig stærk gældende. Fabrikanterne har ogsaa flere Steder udnyttet dette for gennem »gule« Spareforeninger at stille Arbejderne tilfreds.

Den enkelte Arbejders Kreditproblem er altsaa et dobbelt. Paa den ene Side gennem kooperative Kreditforeninger at yde Arbejderne den nødvendige Kredit, paa den anden Side gennem de samme Foreninger at opsamle Arbejdernes opsparede Penge, saa at Arbejderen laaner til og af Arbejderen. Imidlertid er det ogsaa i dette Tilfælde ikke blot den enkelte Arbejder som holder Kreditbevægelsen oppe.

Arbejdernes Organisationer af forskellige Slags frembyder samme Foreteelser. Den løbende Bevægelse medfører den ene Dag Overskud, den anden Dag Kreditbehov. Her ser man, hvorledes Fagforeningerne anbringer sine Fonds mod lav Rente i en Bank, medens Konsumtionsforeningerne laaner samme Summer af samme Bank mod uforskammet høje Renter. Denne Foreteelse er imidlertid bare én Side i Arbejderklassens Kreditproblem.

— — —

Dette Problem maa opstilles i hele dets Rækkevidde. Arbejderklassen har her gennem Selvforvaltning og Selvhjælp at løse samme Problem som Bondestanden — visselig kun ved det Offentliges Medvirkning — allerede har gjort. Vi behøver et tæt Net af lokale Arbejderkreditforeninger, sammensluttet i en central kooperativ Kasse. De har at trække Besparelserne fra de kapitalistiske Spareinstituter og anvende dem i Arbejderklassens Interesse. Her gives rige Muligheder. Der findes allerede et stort Antal kooperative Byggeforeninger, som

opfører Arbejderboliger, men deres Funktionærer maa rende Benene af sig for at faa den nødvendige Hypotekkredit og faar den kun mod blodige Renter. Arbejderne maa tigge om samme Penge, som de lige forud indsatte, og maa siden betale 1—1½ højere Rente. Som Klasse betragtet er Arbejderne en af Landets største Bankiere, men er samtidig næsten financielt hjælpeløse. Det maa forandres. Og selv om vi ikke som Proudhon haaber paa gernem en Kreditorganisation alene at kunne grunde et proletarisk Frihedsrige, saa er det vor Overbevisning, at Klassens Selvhjælp paa dette Felt under Samvirken med Proletariatets øvrige Organisationsformer skal kunne erobre et nyt Omraade fra Kapitalismen, samtidig som de Forvaltere, der en Gang bliver sat i Stand til at overtage den samfundsmæssige Laanekapital, vil sikre Arbejderklassen dens Selvforvaltning.

Nær og Fjærn.

Husk Medlemslisten. D'Hrr. Inkassatorer anmodes indtrængende om snarest at indsende Medlemslisterne i behørig Stand, saaledes at Trykningen af den samlede Liste ikke forsinkes. Skulde der være et eller andet Trykkeri, hvor vore Medlemmer ikke har modtaget Skemaet, bedes man meddele det til Forbundskontoret.

Randers Lokalafdeling. Alle Henvendelser, Afdelingen vedrørende, samt Rejsende bedes foreløbig kun henvende sig til Formanden, A. C. ARNØ, Hobrovej 25 ². Træffes 6½—7½ Aften.

Typografernes Syge-Hjælpekasse. Af Hensyn til Regnskabets Afslutning gøres Medlemmerne herved opmærksom paa, at al Restance skal være indbetalt senest Lørdag den 9. ds. og at yderligere Opkrævning ikke vil finde Sted. — Samtidig bedes al Regnskab vedrørende Juletræsfesten opgjort. — Se omstaaende Annonce.

En Udelukkelse. Et af vore Medlemmer, som for et Par Aar siden har holdt 25-Aars Jubilæum som Lokalkasserer i Randers, Trykker Jørgen Petersen, er blevet udelukket paa Grund af bedragerisk Forhold. Saa snart Forretningsudvalget fik Meddelelse om Forholdet i Hænde, afrejste Forretningsføreren for Provinserne til Randers, og ved et i Tirsdags Aftes og Nat foretaget Eftersyn konstateredes et Underslæb paa ca. 5000 Kr. Bedragerierne er foretaget i en længere Aarrække og har kunnet ske ved Udstedelse af falske Rekvisitioner.

Typografernes Sangforening afholder sin 69. Aarsfest Søndag den 31. Januar Kl. 7½ i Prins Wilhelms Palæ. Der venter Deltagerne en smuk og livlig Aften, idet selve Fru ODA NIELSEN vil medvirke, og bl. a. synge de berømte Bastian-Viser. Endvidere medvirker Kgl. Operasanger LAURITZ MELCHIOR samt Foreningens Kor under Ledelse af Kgl. Kapelm. AXEL GULDBRANDSEN. Iøvrigt henvises til Programmet. Aftenen slutter med Bal. — Billetter hos Foreningens Medlemmer samt hos Hr. Anton Jensen.

Juletræsfesten. Følgende Numre af Lotteriet (grønne Lodsedler) blev udtrukket med Gevinst: Guldfyldepen: 15 og 793. Herreparaply: 1465. Opsats: 120. Vinkelhager: 422 og 607. Tabel-Vinkelhage: 892. Skib: 555. Skegarniture: 420. Indbunden Bog: 362, 524, 919, 1026 og 1133. Cigarer: 52, 554, 625, 713, 1056, 1078, 1125, 1216, 1237, 1280, 1355 og 1360. Pincet: 229, 255, 301, 427, 446, 468, 486, 563, 631, 851, 973, 1039, 1084, 1281, 1327, 1329 og 1427. Aal: 2, 183, 203, 205, 211, 352, 567, 801, 875, 1066, 1121, 1142, 1232, 1284 og 1492. — En stor Ledde-Dukke (gule Lodsedler) Nr. 72. — Gevinsterne kan mod Aflevering af Lodsedlen afhentes hos Kassereren A. Andreasen, Vølundsgade 3 ⁴,

Af Gaver til Tomholaen modtog vi endvidere: »Aftenbladet« (ved Hr. C. Lauritzen): En Pakke Bøger; Fru Ritter: En Krave; Frk. Joh. Christensen: En Skindhat; Poul Holm, Silkegade 11: En Pakke Sportstøj; Em. Hansen: En Figur; Kunstforlaget »Danmark«: En Pakke indb. Bøger; »Politiken« (ved Hr. Oluf Andersen): 25 forskellige Kort, ved Anton Andersen: En Pakke Manufakturvarer; F. E. Bording (Vict. Petersen): En stor Pakke Skriverekvisiter; Soph. Andersen: En Smørkande; Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag: En Pakke Bøger; Chr. Brorsen: Nipsting; C. P.: En Fasan; Alb. Michelsen: Nipsting; X: Noget Legetøj; Fru Christoffersen: En Lysedug; Asbjørn Allgreen-Ussing, Ebberød: Et Dukketeater; Anonym: 3 Kr.

Hermed er Listen sluttet, og beder vi enhver, som har vist os Velvilje, dels ved at skænke Gaver til Tombola og Lotteri, dels ved at assistere ved Festen, at modtage vor bedste Tak med Haab om lige saa stor Beredvillighed næste Gang.

Dødsfald. Natten mellem 3. og 4. Januar er vor Kollega KARL ADOLF LARSEN afgaaet ved Døden, 39 Aar gl., ramt af et Hjærteslag. Karl Larsen, der udlærte hos Schultz, tog i sin Tid ivrig Del i Foreningslivet og arbejdede i en Aarrække ved flere af de københavnske Dagblade, hvor han paa Grund af sin retlinede Karakter, bramfri Væsen og joviale Optræden vandt mange Venner. En ærlig og god Kollega er med ham gaaet bort; Karl Larsen var til sin Død ansat i Dagbladet »Hovedstaden«, hvor han var Tillidsmand. Begravelsen finder Sted fra Bispebjerg Kirkegaards nordre Kapel Søndag Eftm. Kl. 2. Begravelsen er borgerlig.

En Stok er glemt paa Forbundskontoret og kan afhentes der.

Eksempel til Efterligning. »Bornh. Avis«s Personale plejer hvert Aar at modtage en Julegave. Atter i Aar blev denne smukke Skik hævdet og Personalet fik overrakt en Gave i klingende Mønt.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Fredag den 4. December 1914.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Paa given Foranledning drøftedes, om Soldaters Hustruer skulde være kontingentfri til Sygekassen. Da ogsaa Arbejdsløse skal betale saadant Kontingent, kunde Kontingentfrihed for Soldaters Hustruer ikke indrømmes. — I Anledning af Uddelingen af gratis Koks, drøftedes Spørgsmaalet om, hvorvidt Organisationen ogsaa skulde betale Transporten. Det vedtoges kun i ganske særlige Tilfælde at indlade sig herpaa. — Formanden gav en Redegørelse for Forholdene i et herv. Dagblads Trykkeri, der nu havde medført Pladsopsigelser. Forhandling om hele Forholdet vilde blive paabegyndt en af de nærmeste Dage. — Et Erstatningskrav mod en Trykker drøftedes, og Beslutning toges. — I Anledning af en Stereotypørsag fra et herv. Bogtrykkeri var der sendt Klage til K. B. — Beslutning toges i en tidligere behandlet Stereotypørsag fra en herv. Klichéanstalt. — Et Optagelsesspørgsmaal drøftedes, og Beslutning toges. — Fra Bogbindernes Fagforening var modtaget en Skrivelse med Fortegnelse over en Del Arbejder, som vore Medlemmer ikke maatte beskæftige sig med. Styrelsen kunde ikke indlade sig paa en saadan kategorisk Begrænsning, men var i hvert enkelt Tilfælde, hvor Bogbinderne mente, man gik deres Interesser for nær, rede til at behandle eventuelle Klager. — To Kolleger — mellem hvem der var opstaaet Strid — var til Stede ved Styrelsesmødet og rettede forskellige Beskyldninger mod hinanden. Sagen udsættes til næste Møde. — En Laanesag og en Anmodning om hvilende Ret behandledes.

Onsdag den 16. December 1914.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Formanden gav forskellige Meddelelser: Tarifnævnet havde vedtaget i Fællesskab at udsende Forlægnings- og Overarbejdstabeller; der var udarbejdet Regler for Nævnets Virksomhed, og endvidere var et Godtgørelsesspørgsmaal vedr. en Sag om 3 Skriftarter henvist dertil. Nævnets Virksomhed blev desværre stadig forsinket. Et af Medlemmerne havde været ude at rejse i længere Tid, og nu var et andet Medlem syg. — Frederiksberg Hjælpekasse havde paa en mærkelig Maade optraadt som Arbejdsanviser, hvilket bl. a. havde medført, at der fra vor Side maatte rejses Krav om 20 % Godtgørelse for medhjælpsvis Beskæftigelse for den paagældende Arbejder. — Maskinsætterne i et herv. Blad havde holdt Møde og vedtaget i et Par Uger at føre nøje Regnskab saavel med Linjepræstation som med Tidsspilde og tarifmæssige Godtgørelser, for derved at skaffe Materiale til en Gennemsnitspræstation. — Et herv. Dagblad var overgaaet til et andet Firma, og der var i den Anledning ført Forhandling mellem Personalet og det ny Firma om Antagelsesvilkaarene. — Ang. Forholdene i et herv. Dagblads Trykkeri var der ført Forhandlinger mellem Firma og Personale uden Resultat. Sagen var nu gaaet til Mægling. Et Udvalg, der havde været nedsat for at efterregne forskellige Annoncer hos samme Firma, havde nu endt sit Arbejde, saa at de egentlige Forhandlinger om Afløsningsvilkaarene kunde begynde. — En Sætter var sigtet for i sin Fritid at arbejde i et andet Firma. Han indrømmer dette, men paastaar, at det er »Fusk«. Det forbydes ham at gentage dette. — I Anledning af den paa sidste Møde behandlede Strid, under hvilken det var oplyst, at den ene — en Maskinsætter — tildels arbejdede paa Akkord, vedtoges at forbyde ham dette. — I et mindre Trykkeri var der ansat for mange kvindelige Elever, de lærte ikke Paalægning paa Hurtigpresse og fik ikke tarifmæssig Løn. Sagen var nu bragt i Orden, og de paagældende Kvinder havde faaet efterbetalt deres Tilgodehavende. — Til Karnevalsudvalg valgtes det samme Udvalg, som havde været nedsat om Novemberfesten. — Til at tiltræde Udvalget ang. Juleuddelingen valgtes Carl Hansen og Bernh. E. Schmidt. — Et Medlem (Hjælpearbejder) var optaget i Litografisk Forbund uden at der var meddelt os noget herom. Vedkommende stod med en Restance hos os. Det vedtoges at gøre Litografisk Forbund opmærksom paa, at Vedkommendes Medlemsskab af denne Organisation er afhængig af, at han betaler sin Restance hos os. — Nogle Understøttelses- og Laanesager samt et Optagelsesspørgsmaal og et Spørgsmaal om hvilende Ret behandledes.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget:

Nielsen & Lydiche: Edv. Nielsens Nytaarsgratiale 4.00, Missionstrykkeriets Trykkere (Rest) 2.30, Qvist & Co.s Pers. (2. B.) 22.50, Allers Pers. (10. B.) Sætteriet 2.25, Trykkeriet 4.00, Galvano 0.75, Trykkeriarb. 1.75, de kvdl. 0.30, ialt 9.05, F. A. 3.00, Langkjær (4. B.) 6.50, Aftenbladet (10.—11. B.) 22.00, Rigsdagstrykkeriet (12. B.) 6.40, tils. Kr. 75.75. Ialt med det tidligere indkomne Kr. **6339.35.**

Rettelse. I forrige Nr. stod P. Andr. Andersen (3 Mand + Prp. og Faktor) 25.00, skal være *Illustreret Familieblad.*

København, d. 6. Januar 1915. LAUR. JENSEN.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget:

Odense 18.50, ialt indsendt fra Odense 571.20. Ialt med det tidligere indkomne Kr. **4022.15.**

København, den 6. Januar 1915. VIGGO CHRISTENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformand.

Rudkøbing: Faktor Gunnarsen.

Flyttet Lokalkasserer.

Kassereren i Odense, Typ. C. O. Madsen, er flyttet til Sdr. Boulevard 242[2].

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

5. Januar: Faaborg 73.25. 6. Januar: Ribe 26.35.

København, den 6. Januar 1915.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

Rudkøbing, Sætter Christian Mortensen Møller, udl. 4/12 14 i Ærø Avis.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3801 Jens Adolf Olsen fra Nykøbing F. (arbl.). 2638 Valdemar Petersen fra Nykøbing F. (arbl.).

Aarhus, 3912 Jens Marius Jensen (arbl.), 561 Laur. A. Nielsen (arbl.), 3890 Aage J. G. Jensen (arbl.) og 3825 Edv. Steenstrup Jensen (Andelstrykkeriet). Assens, 3916 Hans Ludv. Jensen (arbl.). Horsens, 3759 J. P. Dam (arbl.). Middelfart, 6320 Fr. Madsen (arbl.). Slagelse, 3788 Johs. Korsgaard-Hansen (Sorø Amtstidende), 6272 Henry Fr. Schilling (Sorø Amtstidende) og 6646 Rasmus Hansen Rasmussen (Sorø Amtstidende).

Fratraadte.

København: 1418 Frederik Andersen til Udl. (arbl.). 2887 Otto Andersen til Udl. (arbl.). 1168 Jens A. H. Christensen til Udl. (arbl.). 6688 Carl Jørgensen til Udl. (arbl.). 4034 Svend Lohmann til Bogense i Pl. 4467 Karlo Mortensen til Kolding (arbl.). 2558 Aage Siems til Udl. (arbl.). 2898 Edwin Carlo Thomsen til Udl. (arbl.). 490 Axel S. W. Wandrup til Udl. (arbl.).

Aarhus: 738 Svend Søborg til København (arbl.). Bogense, 3788 Johs. Korsgaard-Hansen til Slagelse i Pl. Hillerød, 3800 Carl L. A. Thygesen til Helsingør (arbl.). Hobro, 3660 Axel Lyngby Pedersen til Silkeborg (arbl.) og 3948 Carl Gustav Madsen til Ærø i Pl. Nykøbing F., 3801 Jens Adolf Olsen til Kbhvn. (arbl.). Næstved, 2842 Ivar Adolf Kessler til Stege i Pl. Odense, 6320 Fr. Madsen til Middelfart (arbl.). Rudkøbing, 6283 Carl Hansen til København. Vejle, 6646 R. H. Rasmussen til Slagelse i Pl.

Udmeldt.

København: 2480 Christine Nielsen (fratraadt Faget).

Udslettet med Restance.

København: 2010 Else Anna Amalie Jensen (Weiss).

Udelukket.

Randers, 4454 Trykker Jørgen Petersen (Dagbladet) paa Grund af bedragerisk Forhold.

Død.

København: 536 Carl Adolf Larsen (Hoffensberg).

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 8. ds. Kl. 8½ i Café »Kultorvet«, Kultorvet 14. Paa Grund af Aarsregnskabets Opgørelse bør alle Restancer indbetales.

STYRELSEN.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Alt Regnskab vedrørende Juletræsfesten bedes opgjort senest Lørdag den 9. ds.

Alle Restancer

bedes indbetalt senest Lørdag den 9. ds., da det ellers vil have Udslettelse til Følge.

(14) KASSEREREN.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 48.—52. Uge opkræves Lørdag den 9. Januar. Samtidig opkræves Kontingent til Administrationsfonden for Oktober Kvartal. P. HANSEN,

Nansensgade 45[2].

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½ Sangøvelse. — Alle bedes møde præcis. (1

ANNONCER

»Typograph«-Sætter,

flink, paalidelig, ønsker Plads straks eller senere. Billet mrkt. »21« modtager Ekspeditionskontoret.

Flink yngre Sætter

til Akcidensarbejde kan faa Plads i *A. Rasmussens Bogtrykkeri, Ringkøbing.* — 25 Kr. ugentlig. (20)

Sætter,

ung, vant til Akcidens, søger Plads. Billet mrkt. »23» modt. Ekspeditionskontoret.

En ung dygtig Trykker,

militærfri og Afholdsmand, ønsker Plads straks. Billet mrkt. »5563« modt. *Buchtrups Ann.-Bur., Aarhus.* (22)

En dygtig og paalidelig Trykker, rutineret Illustrationstrykker, ønsker Plads straks. Flere Aars Erfaring fra Udlandet og herhjemme fra bedste Trykkerier. Bill. mrkt. »24« bedes indlagt paa Ekspeditionskont.

Trykkerforbundter.

Et ungt Menneske, der har staaet 3½ Aar i Lære, ønsker Plads i København paa et Trykkeri, hvor Lejlighed til at lære paa Hurtigpresse haves. Billet mrkt. »26« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Dygtig Akcidens-Sætter,

hjemvendt fra Udlandet, hvor Vedkommende i en Aarrække har været ansat som Førstemand i særdeles fint Officin, søger Plads nu eller senere. Tysk perfekt. Kendskab til Engelsk. Billet mrkt. »25« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager

Stort Lager af alle Utensilier. (15)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

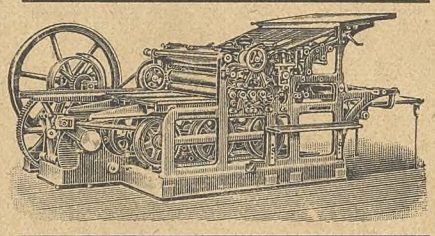

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

— Dansk Arbejde. —

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 52, KØBENHAVN S.

Telefon Amager 555. (15)

Kolleger! Se ud i min nye **Ekviperingsforretning, Bagergade 25.** Lager af *Herre-, Dame- og Børneklæder samt Fodtøj*; billige Priser. Specialitet: **Maskintøj og Typografkitler** efter Maal.

(19) H. P. RASMUSSEN.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,

(79) Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, Kbhvn. Str. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S. Kbhvn. B

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 2 KØBENHAVN DEN 15. JANUAR 1915 XLII AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

I Ugens Løb udsendes Stemmesedler ang. Tarifens Fornyelse i to Aar paa visse Vilkaar.

Stemmesedlerne maa afleveres til Lokalformanden senest Fredag den 29. Januar Kl. 5.

Lokalformændene bedes *Fredag Aften* indsende de indkomne Stemmesedler til Forbundskontoret, Gl. Kongevej 1 C[1], København B., saaledes at de kan være Kontoret i Hænde i Løbet af Lørdagen.

København, den 14. Jan. 1915. FORRETNINGSUDVALGET.

Dansk Typograf-Forbunds København Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 31. Januar Kl. 11 Form. præcis

i »Folkets Hus«, Enghavevej 40 (Festsalen).

Foreløbig Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden og Situationen. 2. Regnskabet. 3. Opstilling af Medlemmer til Voldgiftsretten. 4. Opstilling til Redaktør af »Typ.-Tid.«. 5. Beretning fra Kontrahentmøderne. 6. Eventuelt. STYRELSEN.

Provinstarifen.

Forslag til en foreløbig Ordning for to Aar.

DER kan vanskeligt tænkes et ugunstigere Tidspunkt for en Tarifs Udløb i Bogtrykfaget end nærværende, hvor Krigen og dens Følger har grebet i høj Grad forstyrrende ind i vort Fag hele Europa over. Der gives næppe en Arbejdsplads, hvor ikke Følgerne har vist sig.

I Akcidenssætterierne gaar Arbejdet kun trevent ind, idet der er stor Tilbageholdenhed med Udførelsen af merkantile Tryksager. I Værksætterierne er det ogsaa smaat bevendt med Arbejde. Forlagene vil ikke ofre Kapital paa Sætning og Trykning af Værker, naar man ikke har Sandsynlighed for at faa Pengene ind igen. Derfor udkommer kun de Værker, man erfaringsmæssig ved er en gangbar Vare, eller appellerer til Øjeblikket.

I Bladvirksomhederne er Forholdene vel endnu mere stramme, idet man her ikke saa let kan aflaste ved Afskedigelse af Typografer. Den stærke Nedgang i Annonceindtægten, ofte i Forbindelse med større redaktionelle Udgifter, virker stærkt trykkende paa alle Bladforetagender. Medens de godt funderede Forretninger, der har Reservefond at ty til eller forholdsvis let ved at skaffe Penge, klarer sig nogenlunde og nok rider Stormen af, er Sagen vanskeligere for de Bladvirksomheder, der før Krigen havde arbejdet sig op til Ballance eller til et beskedent Overskud. Her er Stillingen i Virkeligheden kritisk, og det er i adskillige Tilfælde kun et Spørgsmaal om Tid, hvor længe Forretningen kan holdes gaaende.

For *Organisationen* er Sagen ogsaa alvorlig. Krisen ramte os jo med næsten eksplosiv Voldsomhed. Nu har Virkningerne efterhaanden bundfældet sig i en haardnakket og stor Arbejdsløshed. Ved Aarsskiftet var Tallet paa arbejdsløse 371, men den 12. Januar var det steget til 408, uagtet Aarstiden ikke skulde være den daarligste for vort Fag. Det er Tal, der maner til Alvor.

Enhver vil kunne forstaa, at alle disse Forhold ikke virker fremmende paa en Tarifrevision.

Ikke saaledes at forstaa, at *Trangen* til Forbedring er blevet mindre hos Typograferne. Tværtimod. Den med Krisen følgende Dyrtid har fra et stærkt begrundet Ønske om Forbedring gjort det til en Nødvendighed for Provinstypograferne at faa en saadan. Det bør imidlertid ikke lades ude af Betragtning, at det hos os *er hele Faget, der lider under Situationen.* I vort Fag er der ingen særlig »Krigsindustri«, hvor enkelte tjener store Formuer. Saa godt som enhver Bogtrykforretning lider mere eller mindre under Krisen.

Som det er Kollegerne bekendt, indledede Tarifforhandlingerne for Provinserne ved et Fællesmøde mellem Organisationerne den 8. December i Fjor. Her foreslog Typograferne, at Tarifens Opsigelsestermin udsattes til 1. April d. A., medens Principalerne foreslog, at Tarifen uforandret blev fornyet i et Aar, da de under de forhaandenværende Omstændigheder ikke saa sig i Stand til at paatage sig forøget Arbejdsløn. Heri kunde Forbundet ikke imødekomme Principalerne, og man pegede paa Nødvendigheden af Forbedringer. Resultatet af Forhandlingerne blev, at Terminen for Tarifens Opsigelse udsattes til 1. Februar d. A., hvorefter Tarifforhandlinger skulde paabegyndes 8. Januar i Aarhus.

Vor Tarifkommission samledes den 7. Januar til et forberedende Møde. Efter nogen Diskussion vedtoges det under Hensyn til de foreliggende Omstændigheder at sætte alle Kræfter ind paa alene at skaffe en Lønforbedring. For at gøre Sagen enkelt og give Kravene saa stærk en Vægt som overhovedet muligt, enedes man om kun at stille Forslag om Lønforhøjelse og lade Spørgsmaalene om Ændringer i Specialafsnittene hvile i denne Tarifomgang. Dermed mente man ogsaa i bedst mulig Grad at efterkomme Delegeretmødets Beslutning.

Ved Fællesmødet den 8. Januar stillede man da efterfølgende Forslag til Principalerne: Samtlige Minimallønninger hæves med 2 Kr. En Række Oprykninger i Lønklasserne. Prisen pr. 1000 Bogst. hæves med 4 Øre. Alle bestaaende Lønninger hæves med 2 Kr., dog skal nu bestaaende Lønninger paa 23 Kr. forhøjes til 26 Kr. Reglerne for Behandling af faglig Strid tiltrædes. Varighed 3 Aar.

Efter at Principalerne havde haft Lejlighed til at drøfte Forslaget, meddelte de, at de vilde følge vor Fremgangsmaade og lade Specialbestemmelserne urørte, om end de havde den Opfattelse, at de Ændringer, der her burde foretages, vilde være i Principalernes Interesse. Det Forslag til Lønforandringer, vi havde stillet, kunde man ikke tiltræde. Det betød for 3 Aar en Forhøjelse paa Fastlønnen af 8 % og paa Beregningsprisen af over 10 %, medens man i København havde sluttet Tarif for 7 Aar med gennemgaaende ca. 7 %'s Forhøjelse.

Af principielle Grunde vilde Bogtrykkerne overhovedet ikke gaa med til Forhøjelse af Lønningerne over Minimallønnen.

Det var et Princip, man havde været enig om at forlade, fordi det vanskeliggjorde Lønstigninger i Tarifperioderne. Ejheller vilde man — navnlig for Tiden — være med til at at forhøje Maskinsætternes Minimalløn. Derimod vilde man tilbyde en 5-aarig Tarif med i første Halvdel 1 Kr.s Forhøjelse paa Haandsætteres og Trykkeres Minimalløn og 1 Kr. i anden Halvdel. Ingen Oprykning i Lønklasserne. Prisen pr. 1000 Bogst. forhøjes med henholdsvis 1 Øre i første og 1 Øre i anden Halvdel. Da man fandt den nuværende Voldgiftsret god, ønskede man ikke Reglerne for Behandling af faglig Strid.

Typograferne kunde naturligvis ikke tiltræde dette Forslag. Naar vi denne Gang stillede Krav om Forhøjelse af alle bestaaende Lønninger, var det under Hensyn til Nødvendigheden af at skaffe Forbedringer til alle. Der blev herefter fra Typografernes Side stillet følgende Forslag til en 4-aarig Tarif: 1. *Alle* Minimallønninger og *alle* bestaaende Lønninger hæves i første Halvdel med 2 Kr., i anden Halvdel med 1 Kr. 2. Tusindbetalingen forhøjes i første Halvdel med 3 Øre, i anden Halvdel med 1 Øre. 5. Et snævrere Udvalg gennemgaar og fastsætter Grupperingen af Byerne. 4. Fællesudvalgets Norm sammenarbejdes med de bestaaende Voldgiftsregler. 5. Foranlediget ved Bemærkninger om Mangler i Provins-Maskinsættertarifen i Forhold til den københavnske, foreslog man, at Provinsernes Maskinsættertarif ombyttes med Københavns uden anden Forandring end Minimallønnen.

Principalerne betegnede Forslaget som ganske uantageligt, idet der for en 4-aarig Periode krævedes Forbedringer, der laa langt udover, hvad der i København var opnaaet i en 7-aarig Periode. Bogtrykkerne kunde kun henvise til de engang stillede Forslag. Hermed var Forhandlingerne gaaet i Staa.

Typograferne foreslog, at man endnu gjorde et Forsøg paa at komme hinanden nærmere ved Forhandling i et snævrere Udvalg. Efter nogen Diskussion tiltraadtes det.

Næste Dag, den 9. Januar, begyndte Underudvalget, et Firmands-Udvalg, sit Arbejde. Formiddagen og det meste af Eftermiddagen forhandlede man, og der blev gjensidig givet noget efter, men ikke nær tilstrækkeligt til at føre til Enighed.

Udvalget havde egentlig opgivet at naa et Resultat, og man var i Færd med at beramme et nyt Møde senere i Maaneden, da et tilfældigt Forslag om en midlertidig Ordning blev det Grundlag, der efter indgaaende Forhandling førte til, at Udvalget indstillede til Tarifkommissionen, at den nugældende Tarif fornyes i to Aar mod at Minimallønningerne (ogsaa Maskinsætternes) og alle bestaaende Lønninger til og med 32 Kr. forhøjes med 1 Kr. For at naa dette Resultat maatte man samtidig tiltræde, at de unge Mennesker, der udlærer efter 30. Juni 1915, ikke faar Andel i disse Forhøjelser, men arbejder paa det gamle Tarifgrundlag ganske som der ingen Forhøjelse var sket. Vi stod ikke stærkt overfor et saadant Krav fra Principalernes Side. Vi havde jo peget paa Dyrtiden for Familierne, men med Hensyn til de nyudlærte, der gaar fra Læreløn til Svendeløn, havde vi kun Principper at stikke ud.

Under-Udvalget indstillede altsaa følgende Forslag til Vedtagelse:

Repræsentanter for Bladudgiverorganisationen i Provinserne, Dansk Provinsbogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund er paa et Fællesmøde i Aarhus den 8. og 9. Januar enedes om at indstille følgende til Vedtagelse af de respektive Organisationer:

Den nugældende Tarif fornyes i 2 Aar, saaledes at den inden 1. Januar 1917 kan opsiges til Udløb 1. Juli 1917.

Fra 1. Juli d. A. ydes der alle Sættere og Trykkere med en Fastløn af til og med 32 Kr. en Forhøjelse af 1 Kr. ugentlig.

Minimallønnen er derefter henholdsvis 24, 25 og 26 Kr. samt 31 og 33 Kr. Dog skal nyudlærte Sættere og Trykkere, der udlæres efter 30. Juli d. A. (1915) kunne beskæftiges det første Aar paa Lærestedet for henholdsvis 22 i 3. Lønklasse, 23 i 2. Lønklasse og 24 Kr. i 1. Lønklasse. I andet Aar efter Udlæringen henholdsvis 23, 24 og 25 Kr.

Den nugældende Tarifs § 1, sidste Stykke paa 1. Side, finder herefter kun Anvendelse paa Typografer, der er udlærte i Tiden mellem 1. Juli 1914 og 30. Juni 1915.

Prisen pr. 1000 Bogstaver hæves med 1 Øre.

Svaret paa nærværende Overenskomst skal af Organisationerne afgives Søndag den 31 Januar Kl. 3.

Efter en Del Diskussion indenfor hver Part tiltraadtes Overenskomsten omsider af hele Kommissionen.

I Søndags har Forslaget været forelagt Forbundsstyrelsen, der efter nogen Forhandling med alle Stemmer tiltraadte og anbefalede det.

I Fald Forslaget, der nu udsendes til skriftlig Afstemning, bliver vedtaget af Kollegerne, vil der fra 1. Juli ske følgende Ændringer: Minimallønnen for Sættere, Trykkere, Maskinsættere og Rotationstrykkere hæves med 1 Kr.

Alle de, der er Svende den 30. Juni og er lønnet til og med 32 Kr., faar 1 Kr.s Forhøjelse.

Typografer, der er udlærte mellem 1. Juli 1914 og 30. Juni 1915, har det første Aar paa Lærestedet en Minimalløn, der er 1 Kr. lavere end den, der er gældende fra 1. Juli 1915.

Typografer, der udlæres efter 30. Juni 1915, lønnes efter de gamle Minimalløns-Bestemmelser med henholdsvis 22, 23 og 24 Kr. i det første Aar efter Udlæringen paa Lærestedet og henholdsvis 23, 24 og 25 Kr. i det andet Aar paa Lærestedet.

Tusindbetalingen hæves med 1 Øre. Forhøjelsen her burde have været paa $1^1/_2$ Øre, hvad der svarer til Kronen, men det var ikke muligt at komme videre.

Der er hermed givet en Redegørelse over Forhandlingerne og Forslaget til Overenskomst. Nu skal Medlemmerne foretage de samme Overvejelser, som Tarifkommissionen og Forbundsstyrelsen alt har gjort.

Kan der under de forhaandenværende Forhold naas mere? Ved Forhandling er der ikke mere at naa. Kan vi ved Kamp tiltvinge os noget bedre? Den rolige Overvejer vil sikkert med Erkendelse af den vanskelige økonomiske Tid, den store Arbejdsløshed osv., komme til det Resultat, at der heller næppe ad den Vej er mere at naa.

Forslaget, som det foreligger, er ikke tilfredsstillende, men som Forholdene er, bringer det dog nogen Hjælp og er et sikkert Skridt fremad. Der tør vel ogsaa hævdes, at der er al Udsigt til, at Lønforhøjelsen denne Gang vil tynge haardere paa adskillige Principaler end mangen normal Tarifrevision.

Ordningen, der kun gælder 2 Aar, har endvidere betydelig organisatorisk Værdi. Den bringer os over det vanskelige Aar 1916. Forhaabentlig bærer den os tillige over Krigens Tid og formentlig ogsaa over den Reaktion i det økonomiske Liv, som følger efter Krigen, saaledes at vi, naar Tarifen endelig skal revideres, har Højkonjunktur og dermed gode Betingelser.

Kollegerne anbefales indtrængende, naar Overenskomsten kommer til Afstemning, at stemme for den, og da Sagen er af stor Betydning, anmodes alle Kolleger om at afgive deres Stemme.

Forbundsstyrelsen

afholdt ekstraordinært Møde Søndag den 10. Januar 1915 paa Forbundskontoret. Formanden bød velkommen og meddelte, at Mødets Dagsorden bestod af 2 Punkter, nemlig: 1. Provinstarifen og 2. Bedrageriet i Randers Lokalafdeling.

ad 1. VIGGO CHRISTENSEN redegjorde for de, efter det forberedende Møde i København, i de foregaaende Dage i Aarhus førte Forhandlinger, der havde ført til en fælles Indstilling. Som Forbundsstyrelsen vidste fra det forberedende Møde var Grundtonen i Bogtrykkernes Opfattelse den, at den ved Krigen skabte Situation umuliggjorde det for dem at give Forhøjelse. Fra Typografernes Side maatte der imidlertid kræves Forbedringer, da saadanne ikke var opnaaet i de sidste 6 Aar.

Den valgte Kommission samledes den 7. ds. i Aarhus for at forberede Forhandlingerne. Man enedes om, af Hensyn til Situationen, at

gøre Kravene saa enkle som muligt og lægge Hovedvægten paa en Forbedring af Lønningerne. Forslag i saa Henseende udarbejdedes og oversendtes til Principalerne. Man forlangte Minimumsatserne forhøjet med 2 Kr. og de bestaaende Lønninger ligeledes med 2 Kr. om Ugen; desuden forlangtes en Række Byer rykket op i en højere Lønklasse og endelig Tusindbetalingen forhøjet med 4 Øre. Principalerne drøftede Forslaget og kom tilbage med den Besked, at de vilde følge os i at lade *deres* særlige Ønsker med Hensyn til Specialbestemmelserne falde, og holde dem til Spørgsmaalet om Lønnen. Man kunde dog ikke gaa ind paa de stillede Krav, der var større end dem, man i København havde faaet gennemført i en Periode af 7 Aar. Man tilbød en mindre Forhøjelse paa Minimallønnen, men kunde ikke gaa med til nogen Forhøjelse af de bestaaende Lønninger. Principalerne stillede derefter Forslag om en 5-aarig Periode med en Forhøjelse af 1 Kr. + 1 Kr. paa Minimallønnen, med Undtagelse af Lønnen for Maskinsættere, som man mente var høj nok. Tusindbetalingen vilde man forhøje med 1 + 1 Øre i Perioden. Reglerne for Mægling i faglig Strid ønskede man ikke at gaa ind paa, da man var vel tilfreds med vore egne Voldgiftsregler. Oprykning af Byer i en højere Lønklasse kunde man ikke gaa med til. I et senere Underudvalg blev det dog betydet, at man maaske kunde gaa med til Oprykning af et Par enkelte Byer. Vi foreslog saa en 4-aarig Periode med 2 + 1 Krones Forhøjelse, samt at de personlige Lønninger forhøjedes med det samme Beløb som Minimallønnen. Tusindbetalingen foresloges forhøjet med 3 Øre i første og 1 Øre i anden Halvdel. Med Hensyn til Maskinsætterne tilbød vi dem at ombytte Maskinsættertarifen med den københavnske, med Undtagelse af Minimumslønnen. Dette ønskede man dog fra Modpartens Side ikke at modtage og man meddelte endvidere, at man ikke saa sig i Stand til at gaa ind paa vort ny Forslag, men maatte indskrænke sig til en Forhøjelse af 2 Kr. paa Minimum, Maskinsætterne undtagne, for en Periode af 4 Aar. Forhandlingerne ebbede efter forskellige Forsøg ud, og man havde opgivet at naa noget Resultat ved denne Lejlighed. Ved et Tilfælde fik man saa et Tilbud frem om en Forhøjelse paa 1 Kr. mod at forlænge Tarifen i et Tidsrum af 2 Aar. Efter yderligere Forhandlinger dels i et Underudvalg og dels i den samlede Kommission, enedes man om at forelægge de respektive Organisationer det andet Steds i Bladet gengivne Forsiag til Overenskomst.

Viggo Christensen belyste Overenskomstens forskellige Punkter, idet han beklagede, at Tillæget paa Tusindbetalingen kun blev 1 Øre i Stedet for 1½ Øre. Man havde taget det foreliggende Forslag hellere end at gaa ind paa en Forlængelse af Tarifen i et Aar uden at opnaa nogen som helst Forbedring af Arbejdsvilkaar eller Lønninger. Forhaabenlig vilde der efter Krigen komme en Opgangsperiode, der kunde gøre det muligt for os at opnaa saadanne Forbedringer, som de stærkt fordyrede Levevilkaar berettigede til. Anbefalede hermed Forslaget til Forbundsstyrelsens Godkendelse. —

I den paafølgende Diskussion var man langt fra tilfreds med det foreliggende Resultat, men man maatte dog erkende, at det betød et lille Fremskridt og var at betragte som et lille Dyrtidstillæg. Der udtaltes ogsaa, at man burde have sin Opmærksomhed henvendt paa Forkortelse af Arbejdstiden, for at skaffe Plads til de mange Arbejdsløse. Situationen er knugende over hele Verden og naar Krigen engang er sluttet, vil der være et stort Genrejsningsarbejde at udføre.

I Betragtning af de særlige Forhold gik alle de faldne Udtalelser ud paa, at man burde anbefale Medlemmerne at stemme »*Ja*« til det foreliggende Forslag, som ved den foretagne Afstemning vedtoges med alle Stemmer.

ad 2. Bedragerierne i Randers Lokalafdeling. VIGGO CHRISTENSEN redegjorde for Bedragerisagen, saaledes som den var fremkommen. I et Brev om andre Sager havde Lokalformanden i Randers bedt Forretningsføreren ved Lejlighed lade ham vide, om det var almindeligt at Kassererne rekvirerede Penge fra Hovedkassen uden Revisorernes Underskrift; det stod jo i Lovene, men havde aldrig været anvendt i Randers. Forretningsføreren havde da omgaaende udbedt sig en Forklaring, idet han meddelte, at der aldrig blev udbetalt Penge fra Hovedkassen uden Revisorernes Underskrifter. Det er et Led i Kontrollen. Samtidig sendtes der Meddelelse om, at Randers gentagne Gange i Kvartalets Løb havde rekvireret Penge fra Hovedkassen, og at alle Rekvisitioner var underskrevet af to Revisorer. Ved Fremsendelse af de underskrevne Rekvisitionsblanketter og de indsendte af Revisorer og Generalforsamlingsrepræsentanter underskrevne Regnskaber, kom det da for en Dag, at alle Underskrifterne var falske. Styrelsen for Randers Afdeling holdt Møde med Kassereren og Revisorerne Søndag den 3. Januar, hvor Kassereren gik til Bekendelse og blev suspenderet. Bekræftelsen paa, at det var Falsk og Bedrageri kom til Kontoret Mandag den 4. Januar tillige med Meddelelse om, at Kassererens Kassebog løb fra 1. Januar 1906. Kontoret gik straks i Gang med at afskrive alle Randers' Regnskaber fra dette Tidspunkt og at tage alle Bilagene frem. Tirsdag Morgen afrejste Forretningsføreren til Randers, hvor Gennemgangen af Bøgerne straks paabegyndtes. Ved 2-Tiden om Natten havde man en Oversigt over Tiden fra 1. Januar til Oktober Kvartal 1914. Det viste sig, at der var bedraget for et Beløb af 5277 Kr. 5 Øre. Det var samtidig klart, at Bedragerierne gik længere Tid tilbage. Ved Besøg hos Kassereren næste Dag fik man Kassebogen for Tiden før 1906 udleveret samt alle Bilag vedrørende Oktober Kvartal. Opgørelsen af Oktober Kvartals Regnskab viste en Underbalance paa 337 Kr. 24 Øre, hvortil maa føjes ca. 50 Kr. som indkasseret Kontingent for 1. Uge af 1915. Efter at Kassebogen for Tiden før 1906 var kommet til Hovedkontoret, havde man foretaget en Opgørelse af den. Det viste sig da, at Bedrageriet er paabegyndt i Juli Kvartal 1900, og fra dette Kvartal til 1. Januar 1906 udgør det besvegne Beløb 3309 Kr. 20 Øre. Da Kassereren afleverede kontant 44 Kr. 96 Øre og formentlig havde udestaaende Restancer til et Beløb af 66 Kr., andrager Besvigelserne overfor Forbundet ialt 8862 Kr. 53 Øre. For Lokalkassen er der desforuden et Underslæb paa 128 Kr. 41 Øre.

Bedragerierne er foregaaet paa den Maade, at Kassereren først hævede Penge i Hovedkassen ved falske Underskrifter. Pengene blev som Regel ikke opførte i Kassebogen. Naar Kassebog og Bilag var reviderede, underskrevne af Revisorerne, fremlagte og godkendte af en Generalforsamling og underskrevne efter Lovene af to paa Generalforsamlingen tilstedeværende Kolleger, har Kassereren taget det hjem og tilintetgjort det. Derpaa har han skrevet et nyt, hvor han har dækket sit Underskud med falske Sygebilag. Han skrev selv Lægens Navn efter og har gjort det meget skuffende. I det lange Løb har denne Fremgangsmaade ikke været tilstrækkelig, thi han har ikke turdet trække for mange Penge paa Hovedkassen. Han har heller ikke turdet møde med falske Sygesedler til Revisionen, der jo kendte Kollegerne paa Trykkerierne. Naar han derfor havde Underskud i Kassen og ikke turde trække Penge fra Hovedkassen, har han i Kassebogen ladet en arbejdsløs Kollega med Understøttelse paa Stedet tiltræde Afdelingen. Den falske Kvittering for Arbejdsløshedsunderstøttelse har da passeret Revisionen. Han har imidlertid ikke turdet indsende den falske Kvittering for Arbejdsløshedsunderstøttelse, da dette i Hovedkassen vilde blive opdaget. Efter Regnskabets Godkendelse er de da blevet kasserede og erstattede af falske Sygekvitteringer.

Revisionen i Randers mener at have været meget paapassende overfor Manden, og hans Kassebog er da heller ikke forfalsket, naar undtages den omtalte Transaktion med midlertidige Udgifter til fingeret Arbejdsløse. Revisionen har imidlertid ikke foretaget alt det, Lovene paalægger Revisorerne. Havde Revisorerne kendt deres Pligt til at underskrive Rekvisitioner, til ved Postkvittering eller gennem »Typ. Tid.« at kontrollere Indsendelsen til Hovedkassen og lejlighedsvis havde sammenlignet Aarsregnskabet med Kassebogens Sammenhæng, vilde Bedrageriet have været en Umulighed.

Kassereren er en 57-aarig næsten udslidt Typograf. Han har ikke ekstravageret i nogen Retning. Han opgiver at have haft Kautionsforpligtelser og Vanskeligheder med sit Hus. Lokalafdelingen havde paa en Generalforsamling den 5. ds. med 37 St. mod 1 og 3 blanke vedtaget at indstille til Forbundsstyrelsen, at Kassereren ikke overgives til Politiet, men at han til Fordel for Forbundet erklæres konkurs.

Efter en længere og indgaaende Diskussion vedtog Forbundsstyrelsen, at Sagen skal overgives til retslig Undersøgelse, medmindre der kan skaffes Dækning for det besvegne Beløb. Der kræves ny Oplysninger hos Kasserer og hos Afdelingen, hvorefter Sagen kommer til endelig Afgørelse.

Hvorledes staar det til?

NR. 1 af »Typ.-Tid.« bragte os jo en overraskende Nytaarshilsen, idet vi erfarede, at Forbundets Kasse paa bedragerisk Vis var bleven lænset for 5000 Kr. Og Overraskelsen skyldtes vel nok ikke

saa meget dette, at en Mand til var faldet for Fristelsen til at bruge andres Penge; nej, Overraskelsen gav sig næsten alle Steder Luft i det Udbrud: *Hvorledes kan saadan noget ske?* Og jeg gør disse Ord til mine: Hvorledes kan det ske, at en Lokalkasserer i en Provinsby gennem Aarene kan bedrage Forbundskassen for et saa betydeligt Beløb? Hvor har Revisorerne været henne, og hvor har Hovedkassereren haft sine Øjne og sin Omtanke? Her gaar vi og stoler paa, at vore Love er saaledes indrettede, at alt skal gaa ærligt og redeligt til, Lovene giver jo Regler for Lokalkassernes Forhold paa alle Omraader, og saa faar vi en skøn Dag en saadan Lussing stukket ud, hvis Virkning vil mærkes længe.

Hvorledes er det muligt? Systemet synes godt nok; læser man Lovene igennem, aabnes der intet Hul for Kæltringestreger. Men hvad er der da? Er det Revisorerne, eller klapper Systemet ikke rigtigt, fordi man i for høj Grad løber an paa Tilliden til en god, gammel Kollega, der har været Kasserer i over 25 Aar? Jeg tror, der er lidt af hvert; gammel Slendrian udryddes ikke let. Men navnlig tror jeg, at denne Affære vil bevirke, at Kravet om *avtoriserede Revisorer* kommer frem i første Række. Lad os faa vore Regnskabers Revision lagt i Hænderne paa udenforstaaende Mænd, der uden at kende andre Hensyn end deres Pligt udfører det Arbejde, de bliver betalt for og *har Forstand paa.* Thi det er jo Sagen, at man i Almindelighed ikke skænker Valget af Revisorer nogen videre Opmærksomhed, medens det dog netop her gælder om at have Folk med baade Karakter og Kendskab til det specielle Arbejde, de vælges til. Man vil maaske indvende, at det koster Penge at lade vore Regnskaber revidere af avtoriserede Revisorer. Men koster den nuværende Ordning maaske ikke ogsaa? Revisorerne (i hvert Fald Forbundets) lønnes, er kontingentfrie og medfører ogsaa andre Udgifter, som gør, at Prisforskellen mellem dem og en virkelig fagkyndig Revision næppe er ret stor. Og kunde denne Reform gro frem af det foreliggende Tilfælde, da vilde det dog være et Lyspunkt midt i Bedrøveligheden.

København, 11. Januar 1915. C. SCHNOOR.

Redaktør-Posten.

I.

DA man fra flere Sider har ønsket at foreslaa mig til Redaktør af vort Fagblad, maa jeg oplyse, at jeg — efter at have overvejet Sagen — har besluttet *ikke* at modtage Kandidaturen.

Jeg vil iøvrigt takke de Kolleger i København og Provinserne, der havde ønsket at give mig dette Bevis paa Tillid.

Samtidig vil jeg gærne tilføje, at efter min Formening vil vort Fagblad vanskeligt kunne faa en bedre kvalificeret Mand til Redaktør end FR. NIELSEN, Køge. En Artikel fra *hans* Pen er altid en Nydelse. Denne Mand giver jeg min varmeste Anbefaling.

København, den 10. Januar 1915. VILH. WARTENBERG.

II.

En Henstilling til Hr. Wartenberg.

Idet jeg har ladet mig forlyde med, at Hr. Vilh. Wartenberg *ikke* ønsker at modtage Kandidaturen til Posten som Redaktør, skal jeg herved rette en kraftig Henstilling til Hr. Wartenberg om at forandre sit Syn paa Sagen i Retning af at lade sig opstille til Posten, da jeg er sikker paa, han kan samle det Antal Stemmer, der er nødvendig for at blive valgt til Redaktør af »Typograf-Tidende«.

København, den 10. Januar 1915. F. F. HANSEN.

En Kollega, der strider!

Ræk en hjælpende Haand!

ÆREDE Fagfæller! Vi henvender os i Dag til alle jer, hvem dette Blad kommer i Hænde, og beder om Støtte og Interesse i en Sag, hvor det gælder om at hjælpe en Kollega, der strider en lang og haardnakket Kamp mod Sygdom og hvad deraf følger af økonomiske Sorger og Savn.

I adskillige Aar har Sætter CHRISTIAN LARSEN, Egilsgade 56, været syg, lidende af Brystsyge, og har skiftet sin Tid mellem Arbejdspladsen og Sygelejet. Efter Hospitalsophold eller Rekonvalescens har han paa ny maattet tage fat ved Kassen, der hurtig har revet ned, hvad Hvilen havde restitueret, og i mere end et Aar har han nu været uafbrudt sygemeldt; alle Hjælpekilder er opbrugte, og han er ikke i Stand til igen at tage Arbejde ved Faget, hvilket vel desuden vilde føre til, at hans Helbred hurtigt vilde blive aldeles nedbrudt.

Larsens sidste Haab staar nu til at faa startet en lille Forretning (Papirhandel, da han har særlig Anlæg for Tegning), og han venter at finde Hjælp hertil gennem et Legatfond, hvilken Hjælp imidlertid er betinget af, at han selv er i Besiddelse af nogen Kapital.

Under disse Omstændigheder er vi, Arbejdskammerater og Venner af ham, traadt sammen for at søge at skaffe et Beløb tilveje, ikke gennem Indsamling, men ved Afholdelse af en Koncert med paafølgende Familjebal, der finder Sted Fredag den 5. Februar fra Kl. 8½—3 i Haandværkerforeningens Lokaler, Kronprinsensgade 7, og hvortil vi gennem velvillig Assistance vil søge at skabe et virkeligt godt Program, bestaaende bl. a. af: Prolog, skrevet i Dagens Anledning; Musik af Strygekvartet; Piano og Violin; Solo- og Korsang; Oplæsning m. m.

Christian Larsen har lært og arbejdet hos I. Cohen og en Tid hos Græbe, og han er et Menneske, om hvem man med bedste Ret kan sige, at han kun har skaffet sig Venner: retlinet af Karakter, aaben af Væsen og hjælpsom til enhver Tid.

Kolleger! Vær med til at række ham den Redningsplanke, som han med Hustru og Børn øjner som sidste Udvej. Tiderne er daarlige og stiller store Krav til os alle; men lad os derfor ikke undlade at hjælpe en Broder i Nød, naar det tilmed kan gøres saa billigt. Køb en Billet! Den giver Underholdning for Pengene, og hvis Du ikke kan benytte den, er Udgiften kun 50 Øre.

Billetter og Program faas hos hver af os undertegnede: A. BJERREGAARD, Vejlegade 7³ Ø., W. GUNDERSEN, Bergthorasgade 37, St., Isl. Brygge, D. DAVIDSEN, Horsensgade 8² Ø., N. TH. SVENDSEN, Torben Oxes Allé 2, St. S., CHR. P. A. PETERSEN, Lynette Allé 13², S., SOPHUS ANDERSEN, Pr. Maries Allé 9, St., V., samt hos ANTON JENSEN og hos Kasserer LAUR. JENSEN paa Forbundskontoret. — Der er absolut intet Billetsalg ved Indgangen.

Vi kan paa det bedste anbefale ovennævnte Fest til Kollegernes Velvilje. RED.

Forretningsudvalgsmøder.

Mandag den 21. December 1914.

1. Der var tilskrevet Marstal, at der i Henhold til Lovene maatte oprettes en Afdeling fra 1. Januar 1915. Det nødvendige Materiale vil blive tilsendt.

2. Fra Aarhus Afdeling forelaa Meddelelse om, at en ung Mand, der var optaget i Forbundet, to Gange havde faaet sin Svendeprøve kasseret. — Vedk. maa paany indstille sig til Prøven; indtil denne er godkendt, er hans Medlemsret hvilende.

3. Der gaves Meddelelse om Fællesmødet mellem Forbundsstyrelsen og Principalorganisationernes Bestyrelser, der havde givet som Resultat, at Terminen for Tarifens Opsigelse til Udløb 1. Juli 1915 var udsat til 1. Februar. Der var nedsat en Tarifkommission, der kom til at bestaa af: For Dansk Typograf-Forbund: Victor Petersen og Viggo Christensen, København, Ludv. Kragh, Nakskov, C. M. Blomberg, Rønne, L. Christiansen, Næstved, Welblund, Odense, N. Mortensen, Aarhus, Th. Jørgensen, Horsens og Karl Sørensen, Kolding. For Bladudgiverorganisationen: Johannes Jensen, Fredericia, Adam Jensen, Korsør, og P. Erichsen, Nakskov. For Dansk Provins-Bogtrykkerforening: P. Hansen, Aalborg, Søndergaard, Odense og P. Busch, Aarhus. Kommissionen havde valgt P. Hansen, Aalborg, som Formand og Victor Petersen som Næstformand. Til Sekretær var valgt Karl Sørensen, Kolding og til Vice-Sekretær: P. Erichsen, Nakskov. For handlingsmødet var fastsat til Fredag den 8. Januar 1915 i Aarhus.

Stillingen til de udenforstaaende Bogtrykkere drøftedes. — Det vedtoges at tilsende disse Meddelelse om den mellem Organisationerne trufne Beslutning, og at meddele dem, at man opsagte Tarifen til Udløb 1. Juli 1915, for saa vidt de ikke inden Aarets Udgang ved en Erklæring forpligtede sig til at lade de Beslutninger, der vedrørende Tarifens Opsigelse blev vedtaget mellem de om Tarifen kontraherende Organisationer, uden videre overføre paa Tariffællesskabet med Dansk Typograf-Forbund.

4. En Nyudlært søger Optagelse i Forbundet samtidig med Hjemkomsten fra et Sanatorieophold for Lungetuberkulose. — Optages med Reservation i Henhold til Lovene.

5. Fra et tidligere dansk Medlem, der opholder sig i Norge, forelaa Meddelelse om forskellige Forhold. — Det besluttedes at tilskrive det norske Forbund.

6. Aarhus-Afdeling indstiller en Nyudlært til Optagelse. — Tiltrædes.

7. Juleuddelingen. Til Juleuddelingen var indkommet Kr. 10,343.88, hvoraf fra København Kr. 6007.55 og fra Provinserne Kr. 3664.10, i Behold fra forrige Aar Kr. 672.23. Der var indkommet 450 Ansøgninger fra København og 290 fra Provinserne. Idet man gik ud fra,

at der endnu vilde indkomme nogle Bidrag, fastsattes Portionerne til gennemsnitlig 14 Kr. Grupperingen overlodes det som sædvanlig til Kontoret at foretage.

8. Københavns Afdelings Formand gav Meddelelse om Forhandlinger, der var ført mellem K. B.s og D. T.-F.s Forretningsudvalg.

Lommebog for Arbejdere 1915.

PAA Socialdemokratiets Forlag »Fremad« er udkommen 2. Aargang af »Lommebog for Arbejdere«. Ligesom sin Forgænger fremtræder den i særdeles tiltalende Udstyrelse, indbunden i helt Shirtingsbind og forsynet med Lomme til Opbevaring af Medlemskort etc.

Lommebogens Stof er i Aar udvidet betydeligt. Foruden den sædvanlige Kalender og de mange Tabeller af forskellige Art findes en Oversigt over den internationale Fagforeningsbevægelses Udvikling, siden den i sidste Halvdel af forrige Aarhundrede saa Lyset. Det er ikke uden Interesse i disse at følge den stærke talmæssige Udvikling af alle Landes Fagforeninger. I korte Træk gennemgaas hvert Fags Historie i Forholdet til den internationale Bevægelse.

Af andre Bidrag nævner vi Borgmester J. JENSENS om Københavns Kommune. For alle kommunalt interesserede er denne lille Afhandling af megen Værdi. Den giver Førstehaands Oplysninger om Kommunens Forfatning og Virkemaade. Klart og overskueligt fremstillet.

P. HVIDTFELDT behandler med vanlig saglig Dygtighed *Arbejdsanvisningen* i en velskreven Opsats, hvori han gør Rede for Centralarbejdsanvisningens Virksomhed og de Motiver, der laa til Grund for Centralisationen af dette forgrenede Omraade.

Vi finder yderligere i Lommebogen en lille *Fremmedordbog*, som synes praktisk. Den optager 13 Sider og kan saaledes ikke være udtømmende, men indeholder dog en Mængde af de fremmede Gloser, man ofte støder paa i Aviser og Tidsskrifter, ikke mindst indenfor et Omraade som Politik.

Endelig gives Oplysninger om en Række sociale Virksomheder og Spørgsmaal, saasom Alderdomsunderstøttelse m. v., Fortegnelse over Fagforbund, Fagforeninger, Brugsforeninger og Sygekasser, de vigtigste Stempeltakster, Loven om anerkendte Arbejdsløshedskasser osv.

Vi anbefaler vore Læsere at anskaffe denne lille fornuftige Bog, der koster 75 Øre, og i mange Tilfælde er god at have ved Haanden.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Hovedbestyrelsesmøde Mandag den 21. December 1914.

1. Det besluttedes at efterbetale et Medlem Arbejdsløshedsunderstøttelse for en Tid, for hvilken han ikke havde oppebaaret Understøttelse, til Trods for, at han var berettiget.

2. Under 20. November meddeler Direktoratet for Arbejdsanvisning, at der er oprettet statsanerkendt offentlig Anvisningskontor i Nakskov, og at der er tilstillet Nakskov-Afdelingen Meddelelse om, at der paahviler den Forpligtelse til at tilstille Anvisningskontoret Fortegnelse over de Arbejdsløse. — Til Efterretning.

3. Efter yderlig Forhandling med Arbejdsløshedskassen, har Arbejdsløshedsinspektoratet i Skrivelse af 8. Decbr. 1914 meddelt, at Indenrigsministeriet under 5. s. M. har meddelt Samtykke til, at Vedtægtens § 10, 4. Stk. 1. Punktum ændres saaledes: »Der tilstaas ikke Understøttelse for mindre end 3 Dages Arbejdsløshed i en Uge, medmindre et færre Antal Arbejdsløshedsdage i den paagældende Uge er Fortsættelse af en fra den foregaaende Uge løbende Arbejdsløshedsperiode paa tilsammen mindst 3 Dage«.

Der var endvidere paa Foranledning af Inspektoratet forhandlet om Affattelsen af § 10, 4. Stk. sidste Punktum, og der var opnaaet Enighed om følgende Affattelse: »Al Ventetid bortfalder dog, naar Understøttelsen ydes alene som Rejsehjælp«.

Efter Forhandling med Inspektoratet er § 8, sidste Stykke, affattet saaledes: »Udover de i nærværende Paragraf fastsatte Maksimalunderstøttelser ydes der kvindelige Medlemmer, som har svaret Bidrag til en Arbejdsløshedskasse i 72 Uger og af disse erlagt de 52 Ugebidrag til Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, en Barselhjælp af 12 Kr. ugl. i indtil 4 Uger efter Nedkomsten«. I § 11, 2. Stk., indføjes derefter efter »Arbejdsudygtighed« »(jfr. dog § 8, sidste Stykke)«.

Efter Henstilling fra Inspektoratet ændres i § 19, 3. Linje, »Præmie« til »Kontingent«.

I § 25, 5. Linje udgaar »efter Forholdstalsvalgmaaden«.

Med disse yderligere Ændringer er Arbejdsløshedskassens Vedtægter godkendte af Inspektoraret, saaledes at de træder i Kraft 1. Januar 1915, dog træder § 5, 2. Stk., § 8, sidste Stk., og § 10, 4. Stk. 1. Pkt., først i Kraft fra 1. April 1915. — Til Efterretning.

4. Fra Udvalget ang. fælles Anvisningskontorer forelaa Meddelelse om, at der i December Maaned af Fællesorganisationen i Holbæk vil blive oprettet et Anvisningskontor. I Henhold til Arbejdsløshedskassens tidligere Erklæring anmoder man herefter om, at der maa blive givet Afdelingen i Holbæk Anvisning paa til Anvisningskontoret at betale 50 Øre aarlig pr. Medlem. — Til Efterretning.

5. Et københavnsk Medlem, der har modtaget Opsigelsesløn, anmoder om Understøttelse. — Kan kun efterkommes, naar den Tid er forløbet, for hvilken han har modtaget Løn.

Generalforsamling

afholdes

Mandag den 25. Januar Kl. 8

Rømersgade 22 (1. Sal til Gaden).

Dagsorden: 1. Protokol. — 2. Beretning. — 3. Regnskabet. — 4. Valg af Styrelse a) Formand, b) to Styrelsesmedl. — 5. Bevilling af Midler. — 6. Eventuelt. (Eventuelle Forslag bedes indsendt til Styrelsen). STYRELSEN.

Nær og Fjærn.

Medlemslisten. Inkassatorer, som endnu ikke har indsendt Medlemslisterne, bedes snarest besørge dette.

Maskinsætternes Opmærksomhed henledes paa omstaaende Annonce angaaende Generalforsamling og Stiftelsesfest.

Typografernes Syge-Hjælpekasse. Medlemmerne erindres om, at alle Restancer skal være indbetalt senest i Morgen, Lørdag den 16. ds. — Se iøvrigt omstaaende Annonce.

Lønforhøjelse. Indehaveren af Firmaet C. Schønemann i Nyborg (Baron HAXTHAUSEN) har fra Nytaar forhøjet Trykkeripersonalets Løn med 2 Kr. ugentlig. 8 Kolleger har herved faaet et kærkomment Tillæg til Lønnen i disse paa alle Livsfornødenheder kostbare Tider. — Et Eksempel til Efterfølgelse.

Nykøbing F.s Lokalafdeling havde til Julen bevilget 30 Kr. af Privatkassens Midler til Fordeling mellem 4 Medlemmer, der var indkaldte til Militærtjeneste.

Til Efterfølgelse. Den sidste Indkaldelse af Soldater ramte Garantselskabet »Skive Folkeblad« med 3 Sættere. Firmaet har af egen Drift givet den gifte Kollega Tilsagn om 30 Kr. ugl. og de to ugifte hver 15 Kr. ugl., saalænge Indkaldelsen varer.

Gutenberg-Koret. Halvaarlig Generalforsamling afholdes Fredag d. 22. ds. efter Sangøvelsen. Dagsorden: 1) Beretning. 2) Regnskab. 3) Valg af Formand samt en Revisor. 4) Eventuelt. Forslag, der ønskes behandlet, maa være indleveret til Formanden inden 4 Dage.

Sølvbryllup, Tirsdag den 19 ds. kan Faktor WILH. JØRGENSEN (»Social-Demokraten«) og Hustru fejre deres Sølvbryllup. Wilh. Jørgensen er en af vort Forbunds kendte Mænd. Han deltog for nogle Aar siden flittigt i Organisationslivet og udførte bl. a. under Tarifrevisionen i 1898 et udmærket Stykke Arbejde. I de senere Aar er det Ledelsen af vort omfattende Partitrykkeri i København, han har viet sine Kræfter. Han har her forstaaet at gøre sig afholdt af det store Personale, og mange vil sikkert vise ham Opmærksomhed paa Tirsdag. Sølvbrudeparret bor Enghaveplads Nr. 1.

Faktor H. Bøtcher ved »Ærø Tidende« er Natten mellem Søndag og Mandag fundet druknet i Marstal Havn. H. Bøtcher har lært i Slagelse og har arbejdet dels ved »Slagelse Posten«, dels ved »Sorø Amtstidende«, blev i 1910 Redaktør af »Nyborg Posten«; men da dette Blad gik op i et andet, rejste han til Udlandet, hvor han lærte Maskinsætning. For et halvt Aar siden kom han til »Ærø Tid.« som Maskinsætter, og for en Maaned siden overtog han Stillingen som Forretningsfører og Leder af dette Blad. Afdøde var vel anset blandt Kollegerne og var udset til Formand for den ny Marstal Lokalafdeling, som skal stiftes paa Søndag. Han blev kun 36 Aar gl.

Jordefærd. I Søndags Kl. 2 jordedes vor Kollega C. A. LARSEN under stor Deltagelse paa Bispebjerg Kirkegaard. Formanden for Københavns-Afdelingen Hr. Jul. Schrøder holdt en smuk og gribende Tale for den Afdøde, og Chr. Aarvig spillede en Violin-Solo, hvorefter Kisten, der var dækket med et Væld af Kranse — hvoraf flere med signerede Baand — af den Afdødes Kolleger bares ud af Kapellet. X.

Typografernes Syge-Hjælpekasse afholdt sin aarlige Juletræsfest i Prins Wilhelms Palæ Nytaarsaften. Festen var overordentlig vellykket. De ca. 600 Børn dansede og morede sig, fik Presenter og drak Chokolade, saa det var en Lyst. Ved 10½-Tiden maatte Børnene forlægge Virksomheden til den lille Sal, hvor der var Børnebal til Kl. 12, medens den modnere Ungdom tog fat i den store Sal, hvor Dansen gik ind i det nye Aar. Festen var overordentlig godt besøgt, og det synes, som om ogsaa Prins Wilhelms Palæ snart er for lille til Sygehjælpekassens Juletræsfest.

For udvist Deltagelse ved min Mands, C. A. Larsens, Begravelse takkes hjætreligst. Særlig takkes Afdelingens Formand for den smukke Tale ved Baaren. MARGRETHE LARSEN.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget:

Thieles Pers. (10. B.) 14.50, Vort Land (2. B.) 36.00, En Filehugger 0.72, tilsammen Kr. 51.22. Ialt med det tidligere indkomne Kr. **6390.57.**

København, d. 13. Januar 1915. LAUR. JENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformænd.

Assens: Typograf A. S. Kjergaard (Dagbladet), Kalkbrænderivej 4. Tr. 7—8 Aften.

Ringkøbing: Typograf A. K. M. Schmidt, I. P. Nielsens Vej.

Roskilde: Typograf H. Aasvang, Munkebro 9.

Skive: Typograf Frede Holm, Voldgade 6.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

7. Januar: Skive 12.15. 11. Januar: Ringkøbing 149.30. 13. Januar. Assens pr. Bl. 50.00, kont. 52.00, ialt 102.00; Grenaa intet at indsende.

København, den 13. Januar 1915.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Ludv. Sofus Jørgensen, udl. ²/₁ 15 hos Jørgensen & Co. (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Sætter Kaj Ingolf Nielsen, udl. ⁹/₁ 15 hos Henrik Erbs (arb. s. St.). Paal. Rigmor Hørup, udl. ⁸/₁ 15 hos Chr. Christensen (arb. s. St.). Paal. Etly Karisa Jensen, udl. ²³/₁₂ 14 hos Philipsen & Co. (arb. s. St.). Paal. Klara Jensen, udl. ³/₁ 15 hos Nielsen & Søn (arb. s. St.). Paal. Karen Oluffa Jørgensen, udl. ²³/₁₂ 14 hos Andreasen & Lackmann (arb. s. St.). Paal. Olga Sjødine Elvira Svendsen, udl. ²/₁ 15 hos Hamburger & Lange (arb. s. St.). Hjælpearb. Jens Randorf (Aller). Hjælpearb. Frantz Bjørkholm (Egmont H. Petersen). Sætterlærling Svend Reinholdt Wickstrøm (Bording). Trykkerlærl. Lars Peter Kai Nordstrøm (Missionstr.).

Lyngby, Ove Holm, udl. ¹/₁ 15 i Nordre Birks Tidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 6293 Marius Andr. Larsen fra Skive (Militær). 4870 Paal. Nielsine Christine Mortensen fra Aarhus (arbl.). 4036 Axel Petersen fra Udl. (arbl.). 3745 Carius Steen-Rasmussen fra Odense (Militær). 6300 Anders Chr. Skou fra Skive (Militær). Svensk Nr. 919 Lars Nilsson fra Udl. (Simmelkjær).

Bogense, 4034 Svend Knud Vald. Lohmann. Hobro, 3991 Aage Petersen (Hobro Avis). Horsens, 1120 O. H. Damkier (Horsens Avis). Kolding, 4467 Karlo Mortensen (arbl.). Nyborg, 6588 Jens Larsen (C. Schønemann). Odense, 3912 Marius Jensen (arbl.) og 6390 Karl Julius Hansen (arbl.). Randers. 3936 Vilh. P. Christiansen (Militær).

Fratraadte.

København: 1895 Einar Jørgensen til Udl. 3052 Hjælpearb. Carl Bendtsen til Smedeforbundet.

Aarhus, 3761 Andreas Andreasen til Skive i Pl. og 3841 Axel Andersen til Skive i Pl. Bogense, 6937 Andr. Petersen til Odense (Militær). Faaborg, 3019 Hans Lind paa Rejse. Nyborg, 6390 Karl Jul. Hansen til Odense (arbl.). og 3928 Marius Jensen til Odense (arbl.). Odense, 3745 Carius Steen-Rasmussen til København (Militær) og 6588 Jens Larsen til Nyborg i Pl. Skanderborg, 3825 Edv. Jensen til Aarhus i Pl. Skive, 6300 A. Chr. Schou til Kbhvn. (Militær), 6293 M. A. Larsen til Kbhvn. (Militær) og 6301 Jens Thomsen til Viborg (Militær).

Død.

København: 195 Peder Chr. Olsens Hustru Dagmar Louise V.

M.-K. afholder *ordinær Generalforsamling* Søndag den 24. Januar Kl. 11 paa »Gimle«, Grundtvigsvej 14, St. tv.

Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Beretning. 3. Regnskabet. 4. Valg af Næstformand, 1 Styrelsesmedlem og 1 Suppleant. 5. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen afholdes *Stiftelsesfest* med *Fællesspisning* Kl. 12½ (Høns i Champignon, Oksefilet med br. Kartofler. Smør og Ost. Snaps og Øl. Kaffe).

For at kunne deltage maa Medlemmerne tegne sig hos Formanden, WESTY HANSEN, Flensborggade 32⁴ B., senest Torsdag den 21. ds. STYRELSEN.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

For at undgaa Udslettelse skal **alle Restancer** til og med 52. Uge være indbetalt senest **Lørdag den 16. ds.** til Kassereren, A. ANDREASEN, Vølundsgade 3⁴. (14a)

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½ Sangøvelse. (1 a)

ANNONCER

En dygtig Sætter

ønsker Plads i Løbet af Februar Maaned i en større Provinsby. Billet mrkt. »31« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Linotype-Sætter,

6 Aars Praksis, søger Plads. Kendt med saavel Avis- som Bogarbejde. Billet mrkt. »32« modtager Ekspeditionskontoret.

»Typograph«-Sætter,

med Kendskab til **Trykning**, søger Plads. Prima Anbefalinger. Bill. mrkt. »27« modtager Ekspeditionskontoret.

LINO. Faktor, velbønnet, i en af Provinsens største Byer og bedste Pladser, ønsker paa Grund af særegne Forhold at bytte med københavnsk Linotype-Sætter. Nærmere i Bill. mrkt. »N. A.« eller ved Henvendelse til Hr. LAUR. JENSEN.

Typograf-Forbundter

kan straks faa Plads i et Akcidenstrykkeri i Jylland. Nærmere ved Billet mrkt. »Forbundter 30« modt. Ekspeditionskontoret.

En dygtig Sættertrykker, kendt med Arbejdet i et mindre Avis- og Akcidenstrykkeri, kan faa Plads straks. Billet mrkt. »Sættertrykker 28« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Dygtig Akcidens-Sætter,

hjemvendt fra Udlandet, hvor Vedkommende i en Aarrække har været ansat som Førstemand i særdeles fint Officin, søger Plads nu eller senere. Tysk perfekt. Kendskab til Engelsk. Billet mrkt. »25« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En dygtig og omhyggelig yngre **Trykker** søges af **C. J. Rye's Bogtrykkeri**, (»Randers Dagblad«). Al Slags Arbejde og Blade. Ny Maskiner. Skriftlig Henvendelse ved nærmere Angivelse af Kvalifikationer og Lønfordring. (29)

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København
— Telefon 8062. —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (15)

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

C. Langsteds Skotøjsforretning,
Tagensvej 3.
Stort Lager af Hertz' Fodtøj. (17)

Kolleger! Se ud i min nye **Ekviperingsforretning, Bagergade 25**. Lager af *Herre-, Dame- og Børneklæder samt Fodtøj*; billige Priser. Specialitet: **Maskintøj og Typografkitler** efter Maal.
(19) H. P. RASMUSSEN.

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Central 6125. (6(

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, Thingvalla Allé 28, (38)

Redaktør: JUL. SHRØDER, Kong Oscarsgade 9,³ Kbhvn. Str. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S. Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING(V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 3 KØBENHAVN DEN 22. JANUAR 1915 XLII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds København Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 31. Januar Kl. 11 Form. præcis

i »Folkets Hus«, Enghavevej 40 (Festsalen).

Foreløbig Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden og Situationen. 2. Regnskabet. 3. Opstilling af Medlemmer til Voldgiftsretten. 4. Forslag fra Styrelsen vedrørende Formandens Anciennitet. 5. Opstilling til Redaktør af »Typ.-Tid.«. 6. Beretning fra Kontrahentmøderne. 7. Eventuelt. STYRELSEN.

Tarif-Forlængelsen.

Den svundne Uge har, som det vil ses af Bladet, bragt Bud til »Typograf-Tidende« fra forskellige Indsendere og mange Afdelinger. Røsterne har, som det var at vente, været forskellige.

Det mest paafaldende er imidlertid, at de Udtalelser, der er fremkommet imod Overenskomsten, enten *slet ikke er motiveret*, eller ogsaa er Kritiken begrundet i en Bedømmelse af Sagen, som om det var en ganske ordinær Tarifrevision med ordinært Resultat. Men selv om Kritikerne som Strudsen stikker Hovedet under Vingen, er Kendsgerningen, den ekstraordinære Situation, lige lyslevende. Og paa Grundlag heraf maa Bedømmelsen foretages.

Overenskomsten, som den foreligger, gør end ikke Krav paa at blive kaldt et Tarifforslag, men er kun en simpel Forlængelse af den bestaaende Tarif i 2 Aar paa visse Vilkaar og med Udskydelse af den *egentlige Revision* til et for Faget og særlig for os *mere gunstigt* Tidspunkt.

Trangen til Forbedringer

kan ingen stærkere og mere haardnakket have fremhævet end Typografernes Repræsentanter i Tarifkommissionen. Under Dyrtiden — de forhøjede Varepriser — *lider forøvrigt hele Arbejderklassen*. Hvis vi i Modsætning til alle andre Arbejdere vilde være i Stand til at skaffe os Dækning for Dyrtiden, maatte vi jo anse det for en Lykke, at vor Tarif netop udløber paa dette Tidspunkt, hvor Dyrtiden piner haardt, og en Krise hærger vort Fag i hele Evropa. Men her *er* nu en Gang andre Faktorer de afgørende. Vor egen Styrke og Fagets Bæreevne er de Forhold, der er bestemmende for Udfaldet af en Tarifrevision. Gør Krisen med den voldsomme Arbejdsløshed os stærkere? Giver Mangelen paa Arbejde og den svigtende Indtægt i Bog- og Bladtrykkerierne Principalerne en større Ydeevne?

Tidligere Tarifrevisioner er førte under vanskelige Forhold, og de har da været Genstand for stærk Diskussion.

Ved denne Lejlighed er Vanskelighederne saa aabenbare, at de fra Arbejdspladsen kan kontrolleres af snart sagt hver eneste Kollega. Naar en Indsender mener, at Krisens Vanskeligheder særlig mærkes i København fremfor i Bladvirksomhederne i Provinserne, røber han derved en forfærdende Uvidenhed om de faktiske Forhold. Vel rammes Million-Bladforetagenderne i København af Krisen, men her er saa velfunderede Forretninger, saa store Indsatse, at de nok skal ride Stormen af. Det samme gælder ogsaa de bedst funderede Provinsblade. Men de overordentlig talrige Aviser, der før Krisen kæmpede ved Ballancepunktet, hvorledes er deres Stilling under Krisen?

Den opnaaede Forhøjelse.

Bogtrykkerne ønskede et Aars uforandret Forlængelse af Tarifen. Kun mod en Tarif paa et længere Aaremaal vilde de give en mindre Forhøjelse paa Sætteres og Trykkeres Minimalløn og paa Tusindbetalingen. Derimod vilde de ikke give Tillæg paa de bestaaende Lønninger og ejheller paa Maskinsætternes Minimalløn. Naar det desuagtet lykkedes at gennemføre en midlertidig Ordning paa *2 Aar* og med 1 Kr.s Forhøjelse paa alle bestaaende Lønninger til og med 32 Kr., skyldes det vort ihærdige Forlangende om, at der maatte ydes Forhøjelse til de bestaaende Lønninger til en vis Højde.

Hvor mange faar Forhøjelse.

Med den af Forbundet sidst optagne Statistik som Grundlag kan det oplyses, at *alle* typografiske Arbejdere med Undtagelse af 132 egentlige Svende og 54 Faktorer faar Lønforhøjelse.

Af *Akkordsættere* findes der 130. Gennemsnitsfortjenesten i en bestemt Uge var for dem alle 32 Kr. 96 Øre. For en *Gennemsnitsfortjeneste* bliver Forhøjelsen herefter: Hvor Tusindprisen nu er 35 Øre (= 94 Tusind Bogstaver): 94 Øre, 36 Øre (= 91,5 Tusind Bogstaver): 91½ Øre, 37 Øre: 89 Øre og 38 Øre pr. Tusind Bogstaver: 87 Øre.

Det er naturligvis beklageligt, at Tusindprisen ikke i Forslaget er hævet ganske i samme Grad som Fastlønnen, men det var ikke muligt at naa længere denne Gang. Som det ses af ovenstaaende, drejer det sig gennemsnitlig om en halv Snes Øre ugentlig. Paa Fastløn spiller det dog næppe nogen Rolle, thi saa matematisk nøjagtig er Fastlønspræstationen ikke. For Akcidenssættere, Maskinsættere, Ombrydere og Trykkere har Forholdet ingen Betydning.

Forholdet til den københavnske Tarifforhøjelse.

En Indsender oplyser, at Københavnerne har faaet en nogenlunde Tarif i Forhold til Provinsernes. Regn lidt efter, kære Kollega! Minimallønnen i Lønklasserne er gennemsnitlig 24 Kr. 20 Øre og Tusindprisen for Fraktur 35½ Øre (Akcidens- og Bogsætterne regnet i begge Forhold som en Gruppe). Forslagets Forhøjelse er herefter i en Nødsperiode paa 2 Aar henholdsvis ca. 4 og 3 pCt. Kan dette Tempo holdes i de derefter følgende 5 Aar, bliver det en Forhøjelse paa Minimalløn og Tusindbetaling af henholdsvis ca. *14* og ca. *10* pCt. I den københavnske Tarif er Forhøjelsen paa de samme Poster i den 7-aarige Periode henholdsvis 11 (Svende over 24 Aar; for de yngre er Forhøjelsen mindre) og 9 pCt.

Er to Aar for lang Tid?

Der har kun været Valget imellem intet at faa i et Aar og efter store Anstrængelser det foreslaaede i to Aar. Der er ingen Sandsynlighed for, at Krisens Virkninger forsvinder i en Haandevending. Naar Krigen bliver sluttet — *naar* det sker,

ved ingen — vil det økonomiske Liv kræve en Hvilepause efter den mægtige Anspændelse. Overenskomstens særlige Fordel er, at vi til den kommende Tarifrevision er sikkert placeret, fri af 1916 og forhaabentlig ogsaa af Reaktionsperioden efter Krigen.

Hvad sker der, hvis Forslaget forkastes?

For det første, at Forbundet straks skal tage Standpunkt til Tarifens Opsigelse under de foreliggende Omstændigheder. Foretages Opsigelsen ikke, løber Tarifen uforandret videre i et Aar. Finder Opsigelsen Sted, begynder Kampforberedelserne hos Bogtrykkerne straks, ligesom de endelige Forhandlinger vil glide ud til Sommermaanederne, der maa imødeses med meget trykkende Arbejdsløshed. Allerede nu har vi over 400 arbejdsløse; hvorledes vil det da gaa i Sommerens Hjærte?

Ad Forhandlingens Vej er der intet Haab om at naa mere, saa meget mindre som vi da har al Udsigt til at møde Principperne fra Arbejdsgiverforeningen, hvor vi af Erfaring kender Kravet om Overenskomst til 1916 eller 1921. En Tarif paa et Aar vil intet byde os, og den er da sandsynligst, og en paa 6 Aar under de foreliggende Omstændigheder vil blive meget mager.

Forøvrigt vil den logiske Mening i en Forkastelse være, at man er parat til en Kamps Ofre for at naa videre frem. Men er Tiden særlig egnet dertil?

Ud fra disse som den foregaaende Artikels Betragtninger anbefaler jeg indtrængende Kollegerne

at stemme Ja!

for det udsendte Forslag.

Det er under Hensyn til de ulykkelige Omstændigheder et lille, men sikkert Fremskridt, samtidig med at vi efter alle Solemærker at dømme placerer os godt til den kommende Tarifrevision. VIGGO CHRISTENSEN.

Lad os stemme Ja!

DET havde jeg ikke ventet, at den nye Tarif vilde give saa meget. Jeg havde snarere ventet, at vi maatte resignere, og vente et Aar endnu. De mange Kolleger, jeg har talt med om dette vort Livsspørgsmaal, har næret samme Frygt.

Og saa faar vi en Tarif, der giver **1 Kr. til næsten os alle.** De, der ikke kommer med, *kan* dog (for de flestes Vedkommende) vente, selv om ogsaa de, uden at være fristet til Ekstravagance, kunde bruge 1 Kr. mere.

Hvor mange havde for Resten ventet Tillæg til de bestaaende Lønninger — og helt op til 32 Kr.

Der er sikkert Kolleger, der mindes Bogtrykkernes Raseri, da de for en halv Snes Aar siden følte sig »straffede«, da de efter en ny Tarif skulde lægge til bestaaende Lønninger, som de i Tarifperioden havde forhøjet. Jeg havde ikke ventet, at de var gaaet paa den en Gang til.

Vor Ledelse har altsaa ogsaa vundet en principiel Sejr.

Lad os derfor stemme Ja!

I den senere Tid er man kommen ind paa lange Tarifperioder. Dem kan der tvistes om. Flertallet er absolut ikke glade for dem. De har dog den Fordel, at der indenfor Perioderne lettere aabnes Mulighed for Løntillæg for dem, der kan tjene en højere Løn, idet Principalen jo ikke stadig staar med en Tarifopsigelse for Øje.

Den ny Tarifperiode er jo kun paa to Aar, og set i Forhold til nuværende 6aars Tarif, *er det nu opnaaede betydelig bedre!*

Lad os derfor stemme Ja!

Det er ikke med Begejstring, at jeg opfordrer til at stemme Ja! Jeg har aldrig i Glæde stemt Ja for en Tarif. For en ny Tarif giver altid for lidt — i alt Fald til de lavest lønnede.

Kan der naas mere?

Erfaringen maa have lært selv dem, der kun følger lidt med, *at der næsten aldrig naas mere*, end de to Parter efter langvarig »Tovtrækning« er gaaet ind paa.

Men kan vi for Alvor tro, at en Lønkamp under disse Forhold kan give mere. Lad os dog ikke gøre Arbejdsgiverne den Fornøjelse at give os til at slaas. Spørgsmaalet om Strejke kan jo ikke *alene* afgøres paa det Grundlag, at det opnaaede er for lidt — saa skulde der jo strejkes efter alle Tarifforhandlinger. Nej, Beslutning om Kamp er et taktisk Spørgsmaal, og her bør Ledelsen være Medlemmernes Raadgiver.

Strejke og »falde med Ære« har Arbejderne ikke Raad til.

Stem derfor Ja! JYDE.

Endnu to Aar.

JA Kolleger, saalænge varer det endnu, inden vi Provinstypografer igen kan haabe paa at opnaa en Forbedring af vore Lønforhold, der blot i nogen Maade svarer til den stærke Prisstigning, som stadig foregaar paa alle nødvendige Livsfornødenheder. I de sidste Aar har der været Højkonjunkturer i de store Industrilande, og Følgen heraf er jo altid for et agerbrugsdyrkende Land som vort, at Prisen paa Fødemidler bliver høj. Hertil kommer jo saa den kolossale Stigning, som Krigen har skabt, denne alene er for Maaneder tilbage udregnet til 20 pCt. Vi lever altsaa i en Dyrtid, som man skal gaa langt tilbage for at finde Sidestykke til.

Under saadanne Forhold kommer vor Ledelse og anbefaler os at vedtage en Lønforhøjelse, der kun andrager 3—4 pCt., hvilket vil sige, at vi økonomisk set kommer til at sidde daarligere i det, end da vi vedtog den forrige Tarif.

Vi har længe talt om, at vi marscherede paa Stedet: det bliver der ikke længere Tale om efter det foreliggende Forslag. *Det betyder Tilbagegang.*

Selvfølgelig er det Krigssituationen, der angives som Grund til, at vi skal modtage et saa umuligt Tilbud fra vore Principaler. Det er jo paafaldende, at de allerede nu, 5 Maaneder før Overenskomstens Udløb, ønsker i Huj og Hast at opnaa en Overenskomst med os. Mon ikke de er bange for, at den nuværende vanskelige Situation skal slippe dem af Hænde? Jeg tror ganske vist ikke blindt paa Madame de Thebes Spaadomme, men man kan vanskeligt tænke sig, at den nuværende Krig kan strække sig stort udover indeværende Aar, saa af den Grund skulde vi jo nødig allerede nu binde os til 1. Juli 1917 for at opnaa en enlig Krone i Lønforhøjelse, hvad vi jo endda ikke nær alle opnaar.

Man maa tage Hensyn til, at mange Principaler under de nuværende Forhold sidder daarligt i det, siges der. Ja, men dette gælder jo da navnlig kun i København, herude i Provinsen, hvor Hovedparten af os er beskæftiget ved Bladvirksomhed, har Krigen sikkert ikke virket i særlig høj Grad, og forud er der jo gaaet nogle Aar, der absolut maa betegnes som gode for vore Principaler.

Derfor: *Lad os stemme det foreliggende Forslag ned*, og ønske vor Ledelse bedre Held i de kommende Forhandlinger.

Roskilde, den 17. Januar 1915. WM. VILLUMSEN.

Provinstarifen.

Med Ret til at leve vi fødes,
men Livet er ingen Fest,
saa mange af Armoden mødes,
Livsgildets ubudne Gæst.
STAUNING.

SAA kom da endelig den med saa stor Længsel ventede »Typ. Tid.« og med den Beviset for, at Rygtet havde talt sandt, hvad jeg indtil da havde vægret mig ved at tro. Jeg vil ikke sige, at jeg blev forbavset. Der maa vist bruges et ganske andet Udtryk, thi det var noget i Lighed med Følelsen, som naar man ser et af sine Livshaab briste. Tarifrevisionen har staaet som et Lys i Mørket for os herude, og skønt det jo laa noget ude i Fremtiden, var det dog som et Fyr, der varslede os en Havn eller smult Vande i Stedet for den fortvivlede Sejlads mellem Klipper og Skær, ja endog Miner, som i de sidste Aar og navnlig Maaneder Livet har været med de opskruede Priser paa Livsfornødenheder, der for en Familje af gennemsnitlig Størrelse let lader sig udregne til ca. 3 Kr. pr. Uge. Og saa var Fyret nærmest kun en Lygtemand, og Haabet knustes brutalt.

Jeg forstaar ikke, hvis Provinsens Typografer virkelig antager en saadan Tarif. Formaar vi da virkelig aldrig at fravriste Principalerne en Tarif, der er til vor Fordel? Thi hvad vil 1 Kr. mere sige, naar man tager Hensyn til Tusindbetalingen? Den nugældende Tarif bragte ved Arbejdstidens Forkortelse i 1912 Satsmængden op med 19 Øre pr. Uge, og den nu foreslaaede vil yderligere forhøje den med ca. 37 Øre (Forskellen paa 1 Kr. og 1 Øre paa Beregningen); altsaa vil Ugelønnen d. 1. Juli d. A. være steget med 1 Kr., men Principalerne vil ved en forøget Præstation have indvundet 56 Øre. Tilbage bliver en reel Forhøjelse paa 44 Øre indenfor Tidsrummet 1909 til 1917. Dette modbevises ikke ved at sige, at der næsten ingen Beregning findes i Provinsen, thi *Fastlønnen er* **maskeret Beregning.**

Paa Steder er Principalerne gaaet med til at lønne med nogle Kr. over Minimallønnen, naar Vedkommende har kunnet præstere en Satsmængde svarende til disse Kroner, og Resultatet bliver f. Eks. for en 30 Kr. lønnet Sætter kun en Stigning paa 25 Øre. Følgen heraf er, at Principalen fra 1912 til 1917 har faaet Præstationen hævet med ca. 2000 Bogstaver pr. Uge uden nogen Stigning i Lønnen, hvilket vil sige, at en Sætter ikke ved sit personlige Arbejde kan hæve sin Løn, da Præstationen for 30 Kr. nu vil være saa høj, at han kun ved en stor Anspændelse af sin Ydeævne kan præstere Sats for denne Sum med den latterlig lave Beregning, thi Præstationens Fastsættelse vil altid ske paa skær Sats uden ringeste Fordel.

— For en Del Aar siden stod der i »Typ.-Tid.« kort før en Tarifrevision i København, at der ude i Provinsen stod Kolleger, som Københavnerne kunde stole paa i et givet Øjeblik, og at Københavnerne ved den ogsaa nær forestaaende Revision i Provinsen vilde gøre Gengæld. Dette var ganske sikkert rigtigt. Men nu er jo Forholdet netop det, at Københavnerne har faaet en nogenlunde Tarif, i alt Fald i Forhold til Provinsen, og det er sagt, at nu kunde vi ogsaa vente os en Del af Fremtiden. Det skulde jo endda være et Krav, som Københavns Bogtrykkere havde stillet. Naar det nu fremhæves, at der er saa mange Arbejdsløse, og Forlagene indskrænker, er dette saa ikke navnlig i København, og skal vi lide under det? Og naar det ogsaa fremhæves, at de forlangte Forhøjelser procentvis er større end de i København gennemførte, saa er dette jo en Selvfølge paa Grund af de elendige Forhold, der er gældende i Provinserne. Hvorfor kom der ikke Forslag om 7 pCt. paa 25 Kr.s Lønningerne med et tilsvarende Tillæg paa Tusindbetalingen? Og d'Hrr. vilde vist let have kommet over en saadan Forhøjelse. Da Papirfabrikerne for kort Tid siden varslede Forhøjelse paa 10 pCt., var man ikke længe om at regne ud, at disse 10 pCt. kunde lægges paa det færdige Arbejde uden Hensyn til, hvor lille Papirforbruget til det paagældende Arbejde var.

— Naa, der findes forhaabentlig andre, der vil belyse hele dette Spørgsmaal bedre end jeg. Maaske er andre ogsaa mere tilfredse end jeg, og vore ærede Repræsentanter kan ikke opnaa mere. (Hvis de havde taget deres respektive Ægtehalvdele med, kunde disse maaske have overbevist Principalerne om Nødvendigheden af lidt mere.) Men ét véd jeg: Bliver dette Forslag til Virkelighed, da er vi nogle Stykker, der melder os hos Fr. Nielsen i Køge, for med ham som Impressario at danne en Trup, der jo f. Eks. foreløbig kan give Gæsteoptræden hos d'Hrr. Bogtrykkere Landet over.

Lad Glæden for Livet da raade,
om Vejen ogsaa er trang,
vi knækker de snærende Traade,
vi naa vel vort Maal en Gang.
Lad Tanker og Meninger brydes,
men Haabet holde vi vil.....

Aarhus, 16. Januar 1915. H. P. ALB. JENSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Skive Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Mandag d. 4. Decbr. 1914 i Haandværkerforeningen. — FORMANDEN bød Velkommen, ønskede Medlemmerne et glædeligt Nytaar og oplæste Hovedkassens og Lokalkassens Regnskab, der balancerede med henholdsvis Kr. 322.00 og Kr. 87.00, og som godkendtes.

Til Formand valgtes FREDE HOLM, til Næstformand LAURITZ PEDERSEN. Til Revisorer genvalgtes J. A. MØLLER og J. THOMSEN. Til Sekretær valgtes LAURITZ MADSEN. Til Fanebærer: M. THOMSEN, og til Repræsentanter: FORMANDEN og GJERNYX. GOLS.

Assens Lokalafdeling

afholdt sin ordinære Generalforsamling Lørdag d. 9. Januar 1915 paa Marcussens Hotel. — Formanden, V. LUCAS, bød Velkommen og ønskede Medlemmerne et godt Nytaar.

Det reviderede Regnskab fremlagdes og godkendtes. Hoved- og Lokalkassens Regnskab balancerede henholdsvis med 179 Kr. 75 Øre og 40 Ks. 41 Øre.

Derefter foretoges forskellige Valg. Den afgaaende Formand, V. Lucas ønskede absolut ikke Genvalg paa Grund af lokale Forhold, men vilde foreslaa A. S. KJERGAARD til Formand, som valgtes enstemmigt, derefter valgtes V, HAUSER til Næstformand og Tillidsmand; til Revisorer: CHR. HANSEN og MARIE LUND, til Sekretær og Fanebærer: HANSEN-MØLLER.

Under Eventuelt sakkede HANSEN-MØLLER den afgaaende Formand for sit Arbejde i de forløbne Aar, derefter drøftedes Lovene angaaende forskellige Punkter, hermed sluttede Generalforsamlingen, som var besøgt af samtlige Medlemmer. A. H. M.

Kolding Lokalafdeling

afholdt Fredag den 15. Januar ordinær Generalforsamling paa Cyklehotellet. — VALD. PETERSEN dirigerede.

FORMANDEN oplæste Regnskaberne; Hovedregnskabet balancerede med 1005 Kr. 85 Øre. Indtægt: Kassebeholdning Kr 14.30, ordinær Kontingent 691.55, Tilskud fra Hovedkassen 300.00. Udgift: Rejseunderstøttelse Kr. 20.50, Understøttelse paa Stedet 807.25, Sygeunderstøttelse 90.00, Administrationstilskud 14.50, indsendt til Hovedkassen 58.60. Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning Kr. 15.00. — Ekstrakassens Regnskab balancerede med Kr. 294.13. Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning var Kr. 229.09

FORMANDEN gav derefter nogle statistiske Oplysninger ang. Lokalafdelingens Virksomhed i det forløbne Aar. — Der var indkommet Forslag om at flytte fra »Cyklehotellet«; Forslaget motiveredes med, at her var for megen Uro. Det vedtoges med 14 St. mod 7 at blive paa »Cyklehotellet«. — Det vedtoges at afholde den sædvanlige Fastelavnsfest og Udvalg desangaaende nedsattes. — Der bevilgedes 75 Kr. til Børnebespisningen og 10 Kr. til Svendehjemmet.

Til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes MAGNUS NIELSEN, VALD. PETERSEN og KARL SØRENSEN. Til Revisorer genvalgtes N. P. NIELSEN og SCHJERN. Til Kontrahenter genvalgtes VALD. PETERSEN og KARL SØRENSEN. Til Fanebærer valgtes JOHNSEN, til Fanejunkere: CHRISTIANSEN og LORENTZEN.

Derefter redegjorde Forbundsstyrelsesmedlem KARL SØRENSEN for de afsluttede Tarifforhandlinger, og opfordrede sluttelig at stemme »Ja« til den trufne Overenskomst. — Efter nogle Bemærkninger om den trufne Overenskomst, hævedes Generalforsamlingen.

Holbæk Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 16. Januar. 17 Medlemmer var mødt. — Efter at Formanden, ALFRED HANSEN, havde budt Velkommen og ønsket Medlemmerne et glædeligt Nytaar, og der var foretaget Valg af Ordstyrer og Sekretær, fremlagde Formanden Forhandlingsprotokollen og Regnskaberne for Oktober Kvartal, og gav en Oversigt over Afdelingens Forhold i 1914. Saavel Protokollen som Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Det vedtoges som sædvanlig at afholde en Fastelavnsfest for Afdelingens Medlemmer med Damer, og hertil gratis at invitere de Medlemmer, der er indkaldt til Militærtjeneste.

Et Forslag om at udvide Afdelingens Styrelse til 5 Medlemmer vedtoges. Og herefter genvalgtes ALFRED HANSEN til Formand med 12 St.; W. Pheiffer fik 4 St., og 1 Stemmeseddel var blank. Til Medlemmer af Styrelsen genvalgtes JOHS. ANDERSEN og CARL LARSEN, og nyvalgtes W. PHEIFFER og L. M. RASMUSSEN.

Til Revisorer valgtes C. A. SCHMIDT og O. MOURITZEN; til Fanebærer og Reservefanebærer genvalgtes henholdsvis CHR. ENGELHARDT og L. M. RASMUSSEN. — Repræsentanterne til De samv. Fagforeninger, Arbejdernes Forsamlingsbygning, Repræsentantskabet for »Holbæk Amts Social-Demokrat« og Arbejdsløshedskassen i Merløse Sogn genvalgtes.

Sluttelig førtes nogen Forhandling om den Overenskomst, der er sluttet mellem Forbundet og Provinsbogtrykkerne om at forlænge Varigheden af den nugældende Provinstarif i 2 Aar. — FORMANDEN anbefalede indtrængende Medlemmerne at stemme for Overenskomsten, da det sikkert under de forhaandenværende Tilstande var ganske umuligt at opnaa mere, end der var naaet. — C. A. SCHMIDT anbefalede ligeledes at stemme for Overenskomsten, og henstillede til Styrelsen at have sin Opmærksomhed henvendt paa de kvindelige Hjælpearbejdere, saa de ogsaa kunde faa en tiltrængt Lønforhøjelse. *

Randers Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 16. Januar ordinær Generalforsamling paa »Jylland«. — Regnskabet for Oktober Kvartal fremlagdes og godkendtes.

Til Kasserer i Stedet for Jørg. Petersen valgtes WILL. HAMMERBY. Til Bestyrelsen genvalgtes BERG og KISUM. Til Revisor genvalgtes N. K. NIELSEN. Derefter behandledes en Forespørgsel fra Forbundsstyrelsen ang. Jørg. Petersens Sag. Et Forslag om at bringe økonomiske Ofre for at fri Petersen for Tiltale forkastedes.

FORMANDEN opfordrede Medlemmerne til at give det foreliggende Tarifforslag deres Stemme, da der sikkert ikke denne Gang kunde naas mere.

Lokalkassen afholdt derefter Generalforsamling, hvor Regnskabet fremlagdes og godkendtes. Et Forslag om at forhøje Kontingentet til denne Kasse, der ogsaa er blevet godt lænset af Petersen, forkastedes.

Efter at FORMANDEN sluttelig havde budt den ny Kasserer velkommen til Arbejdet, sluttede den talrigt besøgte Generalforsamling. A.—Ø.

Køge Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 16. Januar. Efter at FORMANDEN havde budt Velkommen og oplæst de reviderede Regnskaber, foretoges de forskellige Valg. Til Formand genvalgtes FR. NIELSEN, til Næstformand C. FREDERIKSEN, til Revisorer Faktor JØRGENSEN og E. STECHER; til Sekretær valgtes P. PETERSEN.

Om det nye Tarifforslag udspandt der sig en længere Diskussion, under hvilken der kun blev udtalt Misfornøjelse med det opnaaede Resultat af de førte Forhandlinger. FORMANDEM fandt det foreliggende Forslag ganske uantageligt. En Forkastelse var ikke ensbetydende med Kamp. En Tarif, der bød en saa lille Forhøjelse af Lønningerne og intet som helst andet, burde under ingen Omstændigheder gælde mere end *et* Aar. — E. STECHER udtalte sin Misfornøjelse med, at Grænsen for Lønforhøjelsen var sat ved de 32 Kr., da Foreningen ogsaa maatte paaskønne, at enkelte Medlemmer selv havde bragt Lønningerne op. — L. NORDHOLT udtalte, at denne Overenskomst var en Skuffelse. Der var ingen Mening i, at de med de højere Lønninger altid skulde

forbigaas. Han var tilbøjelig til at tro, at hvis der var vist større Standhaftighed overfor Principalerne, vilde Resultatet være blevet bedre. Han vilde stemme imod. — BRUSELIUS var misfornøjet med, at de højere Lønninger intet fik, og kunde ikke stemme for det foreliggende Forslag.

Efter at der endnu fra flere Sider var udtalt Misfornøjelse med det opnaaede Resultat, vedtoges enstemmigt følgende Resolution:

»Afdelingen anser det foreliggende Tarifforslag for uantageligt. Naar Hensyn tages til, at Provinstypografernes Løn ikke tarifmæssigt er steget i de sidste 6 Aar, og den nuværende Dyrtid ikke alene skyldes den herskende Krigssituation, men har taget sin Begyndelse for flere Aar tilbage, finder man den foreslaaede Forhøjelse ganske meningsløs, hvorfor Afdelingen opfordrer Kollegerne Landet over til at stemme **imod** Overenskomsten«.

Næstved Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 16. ds. FORMANDEN bød Velkommen og oplæste derefter de forskellige Regnskaber. Hovedkassens Regnskab balancerede med 626 Kr. I ord. Kontingent var indbetalt 598 Kr. Til Rejsende var udbetalt 165 Kr., i Understøttelse paa Stedet 42 Kr. og til Syge 38 Kr. Lokalkassens Indtægt havde været 125 Kr. 80 Øre og Udgiften 162 Kr. 92 Øre. Kassens Formue er 111 Kr. 79 Øre.

Hovedbestyrelsesmedlem L. CHRISTIANSEN redegjorde for Forslaget til den ny Tarif og anbefalede at stemme Ja. Efter nogen Diskussion for og imod vedtoges følgende Udtalelse:

»Næstved Lokalafdeling vedtog — under Hensyn til den foreliggende Situation i Øjeblikket — at anbefale Medlemmerne at stemme Ja for den ny Tarif«.

Det vedtoges at lade Bestyrelsen deltage i Fællesspisningen ved Fællesorganisationens 25-Aars Stiftelsesfest paa Lokalkassens Regning.

J. P. H.

Thisted Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 16. Januar ordinær Generalforsamling. Formanden O. ANDREASSEN bød Velkommen, hvorefter Sekretæren, H. HANSEN, oplæste Forhandlingsprotokollen, der toges til Efterretning.

FORMANDEN aflagde Beretning og omtalte bl. a. Krisens Virkninger i Afdelingen, hvorefter Forbundets og Lokalkassens reviderede Regnskaber, der balancerede med 330 Kr. 45 Øre og 55 Kr. 55 Øre, oplæstes. Beretning og Regnskaberne godkendtes. — Generalforsamlingen vedtog, at der paa næste Generalforsamling opføres paa Dagsordenen Forslag om Godtgørelse til Formandsposten.

Derefter foretoges Valg af Bestyrelse og Tillidsmænd. Til Formand valgtes H. HANSEN og som Næstformand O. ANDREASSEN. Revisorer: M. JENSEN og TH. CARLSEN. Til De samvirkende Fagforeningers Repræsentantskab valgtes P. KJÆR og P. SØRENSEN. Til »Thisted Social-Demokrat«s Repræsentantskab genvalgtes TH. CARLSEN og JENS HANSEN. Som Fanebærer JENS HANSEN og som Suppleant P. KJÆR.

Under »Eventuelt« udspandt sig en livlig Diskussion om det nye Tarifforslag, men der viste sig Enighed om, at det udsendte Forslag kunde man ikke stemme for, og Generalforsamlingen vedtog enstemmig at stemme Nej.

H. H.

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt 16. Januar ordinær Generalforsamling, hvortil Forretningsføreren efter Indbydelse var kommen til Stede. Dagsordenen omfattede kun Regnskaberne, og efter disses Godkendelse fik FORRETNINGSFØREREN Ordet og gjorde i et længere velformet Foredrag rede for Situationen, saaledes som den havde udviklet sig siden Krigen og som den forelaa ved Optagelsen af Tarifforhandlingerne. Taleren omtalte de stedfundne Forhandlinger og det efter mange Genvordigheder fremkomne Tarifforslag, som han anbefalede til Vedtagelse, da det betød Forbedringer og efter hans Overbevisning var alt, hvad der under de nuværende Forhold kunde opnaas.

Forretningsførerens Foredrag hilstes med Haandklap, hvorefter fulgte en længere Diskussion. — VALD. NIELSEN kunde stemme for Forslaget. — JENS CHR. JØRGENSEN savnede 8-Timersdagen i Tarifforslaget. — RÜHMEKE fandt, at Mestrene ikke kunde have set mørkere paa Forholdene, end sidste Nr. af Typ.-Tid. gjorde. Anbefalede Forkastelse. — FORRETNINGSFØREREN oplyste, at Delegeretmødet havde vedtaget, at en Lønforhøjelse skulde være Hovedkravet, ikke 8-Timersdagen. Provinserne fik efter Forslaget forholdsvis større Forhøjelse, end København opnaaede. Vilde meget beklage Forkastelse, da en eventuel Kamp absolut ikke kunde bringe mere. — JENSEN-GAARD ansaa det for en Lykke, om man kunde undgaa Kamp. Anbefalede at stemme for. — CHR. THORSEN vilde i Modsætning til tidligere stemme for Forslaget. — En Forespørgsel af RÜHMEKE, om Forkastelse af Forslaget betød Strejke, besvarede FORRETNINGSFØREREN derhen, at han da ansaa det for sandsynligt, at man blev nødt til at forlænge den nugældende Tarif uden Forbedringer. Formanden, H. J. J. HANSEN, fandt, man burde tage den Krone, Forslaget bød, fremfor en eventuel Kamp.

Da ingen yderligere ønskede Ordet, sluttede FORMANDEN Generalforsamlingen med en Tak til Forretningsføreren for hans Tilstedeværelse, hans Foredrag og Deltagelse i Diskussionen.

Generalforsamlingen var besøgt af 23 Medlemmer, og Stemningen var overvejende for Forslaget. Senere samledes man med Forretningsføreren til en lille Bøf og tilbragte endnu et Par Timer i selskabeligt Samvær.

Nakskov Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 16. Januar 1915, Kl. 8, i den folkelige Forsamlingsbygning. FORMANDEN aabnede med at ønske Medlemmerne et glædeligt Nytaar, ønskede et Par nye Medlemmer samt nogle Indkaldte velkommen tilbage til Afdelingen, hvorefter man gik over til Dagsordenen.

1. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — 2. Regnskaberne, Forbundets balancerede med 298 Kr., Privatkassen 63 Kr. 54 Øre, godkendtes. — 3. Meddelelse om de førte Tarifforhandlinger. Formanden gav udførlig Beretning om de førte Forhandlinger, hvorefter man vedtog følgende Udtalelse:

»Nakskov Lokalafdeling, samlet til Generalforsamling den 16. Januar, vedtager enstemmig at tiltræde den af Forbundsstyrelsen tiltraadte Tarifperiode paa 2 Aar. Ikke fordi den er tilfredsstillende, da den tilbudte Lønforhøjelse langt fra svarer til den Dyrtid, vi i Øjeblikket lever i, men i Betragtning af de uheldige økonomiske Forhold, samt den kortvarige Periode, Tarifen gælder.«

4. Bedrageriet i Randers. FORMANDEN omtalte, paa hvilken Maade Bedrageriet var foregaaet. — 5. Eventuelt. Et Par Medlemmer rettede et Par Forespørgsler, som besvaredes, hvorefter Generalforsamlingen sluttede.

HERM.

Herning Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 16. Januar ordinær Generalforsamling i Haandværkerforeningens Lokaler.

Efter den omfangsrige Dagsorden — 13 Punkter — og hvoraf enkelte affødte en lang og til Tider ret skarp Diskussion, maa man dog sige, at man naaede at blive færdig i forholdsvis god Tid. — Som sædvanlig brillierede de ældre Medlemmer ved deres Fraværelse, selv om der var en saadan Sag paa Dagsordenen som Foreningens 25-aarige Jubilæum.

MORGENSTERN (Fmd.) aabnede Generalforsamlingen med at byde de mødte velkommen. Til Dirigent valgtes FORMANDEN. Fremlagde Regnskaberne i revideret Stand, som begge godkendtes. Hovedkassens balancerede med 237 Kr. 05 Øre, Lokalkassens med 36 Kr. 97 Øre. Af Beretningen for Aaret 1914 fremgik det, at der til Hovedkassen var indsendt 664 Kr. Beretningerne til Regnskaberne godkendtes. — Et Forslag om at forhøje Kontingentet fra 10—15 Øre (de 5 Øre mere skulde gaa til Formandens Løn) forkastedes, hvorimod et Forslag om at yde Formanden 30 Kr. aarlig vedtoges. — Derefter drøftedes Foreningens Jubilæum. Efter en lang og livlig Debat resulterede det i, at et 5-Mands Udvalg blev nedsat til at arrangere Festen. — Derefter skred man til Valg af Bestyrelse for det kommende Aar. Fmd. MORGENSTERN genvalgtes med Akklamation, HOLGER HANSEN, Sekretær (nyv.), Suppleant til Bestyrelsen CHRISTIANSEN (nyv.), Revisor P. A. PETERSEN (genv.), Suppl. A. LARSEN. Skuemester FORMANDEN. Repræsentanter til Soc.-Dem. P. A. PETERSEN og A. LARSEN. Til Fanebærer M. NØRGAARD, Suppl. MORGENSTERN. Under Eventuelt drøftedes forskellige Ting, bl. a. Tariffen, hvortil forskellige Talere havde Ordet baade for og imod.

×

Slagelse Lokalafdeling

afholdt efter fremkommet Begæring en ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 17. Januar. Efter at Næstformanden i Formandens Fraværelse (Sygdom) havde budt de talrige Medlemmer Velkommen, valgtes CHR. NIELSEN til Dirigent.

Eneste Sag paa Dagsordenen var Forslaget til den ny Provinstarif, og en lang Række Talere havde Ordet. Der blev udtalt stærk Misfornøjelse med den korte Tidsfrist, der var givet Medlemmerne til at behandle og udtale sig om Tarifforslaget. — Angaaende selve Forslaget udtalte flere Talere det farlige og uholdbare i ved hver Tarifrevision at forhøje Præstationsevnen uden samtidig at lade Arbejdslønnen følge i Forhold hertil. Og man fandt ikke, at Bestemmelsen om Tariffens toaarige Varighed samt den ene Krones Tillæg paa Fastlønninger indtil og med 32 Kr. var Bod nok for den Uretfærdighed, at Tusindbetalingen kun forhøjes med 1 Øre. Mange Talere udtalte sig mod Forslaget alene paa Grund af dette. — Et Forslag om at indbyde sjællandske Provinskolleger til et Fællesmøde i Slagelse til Drøftelse af Forslaget fandt stærk Tilslusning, og den interessante Generalforsamling sluttede med Vedtagelsen af følgende Resolution:

»Slagelse Lokalafdeling afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 17. Januar 1915, hvor man drøftede det udsendte Tarifforslag. Man udtalte sig mod den korte Tidsfrist, der var givet til at tage Stilling til Tariffens Behandling, og fandt det som Følge deraf heldigt, om Kollegerne i større Tal kunde samles for at tage Stilling til Spørgsmaalet, og vedtoges desaarsag at afholde et Møde i Slagelse Søndag den 24. Januar, hvortil samtlige Provinskolleger paa Sjælland indbydes.«

Umiddelbart efter holdt Bestyrelsen Møde og fastsatte her Mødet til Kl. 12 Middag paa »Folkets Hus«. Samme Dag udsendtes specielle Indbydelser til samtlige Lokalafdelinger paa Sjælland, ligesom ogsaa Forretningsfører VIGGO CHRISTENSEN har faaet Indbydelse. — Da Mødet uden Tvivl vil blive overordentlig interessant, er det at haabe, at mange interesserede Kolloger *stævner til Fællesmødet i Slagelse paa Søndag.*

J. J.

Nær og Fjærn.

Husk at Stemmesedlerne angaaende Provinstarifen skal afleveres til Lokalformanden senest Fredag den 29. Januar Kl. 5, og at Lokalformændene samme Dags Aften skal indsende dem til Forbundskontoret, Gl. Kongevej 1 C[1], København B.

Paa Søndag afholdes der efter Indbydelse af Slagelse Lokalafdeling et Møde i »Folkets Hus« i Slagelse for sjællandske Provinstypografer. Dagsordenen for Mødet, der begynder Kl. 12 Middag, er det til Afstemning udsendte Forslag til Overenskomst. Forretningsføreren er indbudt og kommer til Stede.

Medlemslisterne. Endnu mangler nogle enkelte mindre Trykkerier. Da det for disses vedkommende ikke kan være det store Arbejde, der bærer Skylden, anmodes de om hurtigst at efterkomme det forsømte.

Typografernes Karneval finder Sted Lørdag den 20. Februar. Af Hensyn til Afstemningen ang. Provinstarifen og de deraf følgende Artikler og Generalforsamlingsreferater maa Programmet udsættes til næste Nr.

Rettelse. I »Typ.-Tid.« sidste Nr. 3. Spalte, 3. Linie forneden og i den paa Stemmesedlen optrykte Overenskomsts 11. Linie staar »30. Juli« i Stedet for »30. Juni«. I Spidsartiklen er Forholdet rigtig refereret, og da Fejlen er ganske aabenbar, har den forhaabentlig ikke været forstyrrende.

»Pjevs« Soiré. I Lighed med de tre sidste Aar foranstalter Pjevs i Aar en Soiré paa Enghavevejens Teater (den store Sal) Fredagen den 29. Januar 1915, Kl. 8. — Denne Gang bydes der paa intet mindre end en aktuel Revue (forfattet af ham selv), og da han har været saa heldig at faa en Del Skuespillere og Skuespillerinder til at hjælpe sig, bliver der sikkert »Smæk for Skillingen« ude paa Enghavevejen den Aften. — Da Frants Petersen har haft megen Modgang, dels ved Arbejdsløshed paa Grund af Krigen, dels ved megen Sygdom i Hjemmet, kan vi kun paa det bedste anbefale denne lille Fest. — Efter Forestillingen bliver der et lille pænt Familiebal til Kl. 3. — Billetter faas hos d'Hrr. Inkassatorer og paa Foreningskontoret. Revuen er sat op med fikse Sange og Kostumer, ligesom en herv. Maler velvilligst har malet en ny Dekoration. ×.

Koncert-Aftenen den 5. Februar til Fordel for CHR. LARSEN. Opmærksomheden henledes paa, at der i denne Uge til Inkassatorerne paa de fleste Trykkerier er udsendt Cirkulære til Bestilling af Billetter, samt at Lodsedler à 10 Øre til Lotteriet (Gevinster: 1 stort ypperligt Oliemaleri og flere smukt indbundne Bøger) faas paa Trykkerierne, eller efter de i Cirkulæret opgivne Adresser. — Ved Koncerten vil bl. a. Gutenberg-Koret medvirke.

En Paraply og en Pakke med Fodtøj er glemt paa Forbundskontoret og kan afhentes der.

Lokalafdelingen i København.

Ekstrakt af Regnskab for Oktober Kvartal 1914.

Indtægt:

Beholdning den 1. Oktober 1914:			
Sætternes Privatkasse	Kr.	37222.62	
Trykkernes do.	-	6570.49	
do. Ekstrakasse	-	1615.89	
do. Begravelseskasse	-	3752.07	
Kvindernes Privatkasse	-	783.84	
Lokalkassen	-	12266.34	
Det særlige Fond	-	4926.40	
			Kr. 67137.65
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden	Kr.	15383.18	
Tilskud fra Hovedkassen	-	17218.98	
			- 32602.16
Sygekassen	Kr.	8872.13	
Tilskud fra Hovedkassen	-	3000.00	
			- 11872.13
Hjælpekassen: Kontingent	Kr.	3056.70	
Bidrag af Rolfs Legat	-	52.50	
			- 3109.20
Begravelseskassen			- 2587.70
Lokalkassen i København:			
Kontingent af heltbetalende Medl.	Kr.	3932.10	
do. - halvtbetalende —	-	511.09	
Tilskud fra Sygekassen	-	450.00	
do. - Begravelseskassen	-	200.00	
Refunderet Understøttelse	-	2.25	
			- 5095.44
Sætternes Privatkasse			- 412.41
Trykkernes do.			- 223.97
do. Ekstrakasse			29.41
do. Begravelseskasse			- 179.34
Kvindernes Privatkasse			- 92.60
Det særlige Fond			- 6775.02
Balance			Kr. 130117.03

Udgift:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:			
Rejseunderstøttelse (89 Medl. i 2171 Dg.)	Kr.	2713.75	
Underst. p. St. à 2.00 (300 Mdl. i 11363 Dg.)	-	22726.00	
do. à 1.25 (42 Kv. i 2416 »)	-	3020.00	
do. à 1.25 (3 Mdl. i 161 »)	-	201.25	
do. à 1.00 (58 Kv. i 2688 »)	-	2688.00	
do. à 1.00 (6 Mdl. i 160 »)	-	160.00	
Omflytningsbidrag	-	78.00	
Rejsebeløb	-	22.25	
Indsendt til Hovedkassen	-	992.91	
			Kr. 32602.16
Sygekassen:			
Pengehjælp (i Hjem 102 Md. og 50 Kv. Kr. 5428.75, paa Hosp. 23 Md. og 11 Kv.: Kr. 1283.30)	Kr.	6712.05	
Betalt Hospital	-	802.80	
Lægehonorar og Ekstra-Læge	-	2465.22	
Speciallæge	-	466.90	
Vagthold etc.	-	88.14	
Barselhjælp (10 Børn)	-	150.00	
Medicin til Arbejdsløse	-	15.00	
Administration	-	450.00	
Andre Udgifter	-	52.85	
Indsendt til Hovedkassen	-	669.17	
			- 11872.13
Hjælpekassen	Kr.	2807.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	302.20	
			- 3109.20
Begravelseskassen (2 Mænd og 3 Kvinder)	Kr.	850.00	
Medlemmers Børn (1)	-	30.00	
Administration	-	200.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	1507.70	
			- 2587.70
Lokalkassen i København:			
Lønninger	Kr.	1417.00	
Porto	-	76.42	
Tryksager	-	68.36	
Kontingentopkrævning og Budløn	-	513.00	
Lokale- og Husleje	-	233.14	
Brændsel, Belysning og Rengøring	-	108.61	
Telefon og Telegram	-	125.12	
Overført til Privatkasserne	-	605.34	
Privatunderstøttelse	-	1311.62	
Kont. for Styr., Bud, Bibl. og Ink. (27.—52. Uge 1914)	-	930.80	
Biblioteket	-	50.00	
Bogbinder	-	30.00	
Kontorsager	-	46.19	
Arbejdstab	-	36.30	
Andre Udgifter	-	63.05	
			- 5614.95
Sætternes Privatkasse			- 404.41
Trykkernes do			- 265.48
do. Ekstrakasse			- 0.00
do. Begravelseskasse			- 0.00
Kvindernes Privatkasse			- 77.20
Det særlige Fond			- 10531.52
Beholdning den 31. December 1914:			
Sætternes Privatkasse	Kr.	37230.62	
Trykkernes do.	-	6528.98	
do. Ekstrakasse	-	1645.30	
do. Begravelseskasse	-	3931.41	
Kvindernes Privatkasse	-	799.24	
Lokalkassen	-	11746.83	
Det særlige Fond	-	1169.90	
			- 63052.28
Balance			Kr. 130117.03

København, den 14. Januar 1915. LAUR. JENSEN.

Generalforsamling

afholdes

Mandag den 25. Januar Kl. 8

Rømersgade 22 (1. Sal til Gaden).

Dagsorden: 1. Protokol. — 2. Beretning. — 3. Regnskabet. — 4. Valg af Styrelse a) Formand, b) to Styrelsesmedl. — 5. Bevilling af Midler. — 6. Eventuelt. (Eventuelle Forslag bedes indsendt til Styrelsen). STYRELSEN.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget:
Rest af Overskud fra Novemberfesten 23.82, Oluf Andersen, Politiken, 5.00, tilsammen **6419.39**.

København, d. 20. Januar 1915. LAUR. JENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5—6½. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y.* Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformænd.

Marstal: Typograf Chr. P. Rasmussen, Møllergade 24.

Thisted: Tygograf H. H. Hansen, Møllevejen. Træffes kun 12½—1 og 6½—7½.

Ny Lokalkasserer.

Randers: Will. Hammerby, Villa »Varna«, Vesterallé 25.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

16. Januar: Odder 88.35; Roskilde 124.95. 18. Januar: Brønderslev 56.75; Holbæk 120.45; Nakskov 276.00; Skanderborg pr. Bl. 75 00; Kallundborg 34 65; Kolding pr. Bl. 58.60; Nyborg 122.40; Nykøbing F. 394.00; Rønne 23.00: Silkeborg pr. Bl. 250.00, kont. 24.60, ialt 274.60; Svendborg 240.00; Vejle 152.00. 19. Januar: Næstved 353.00. 20. Januar: Randers Regnskab er indgaaet med et paa Grund af Bedrageriet ikke tilstedeværende Overskud 400 Kr.; Thisted pr. Bl. 30.00.

København, den 20. Januar 1915.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Karl Max Hugo Wendel, udl. 31/12 14 hos Jacobsen & Co (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Sætter Alfred Chr. Hansen, udl. 1/1 15 hos P. Hansen (arb. s. St.). Sætter Jens Vald. Andersen, udl. 7/1 15 hos Seneca Andersen (**arbl.**). Paal. Ellen Ryge, udl. 11/1 15 hos Callberg (arb. s. St.). Paal. Vilhelmine Bjerregaard-Thomsen, udl. 28/4 04 i Eksprestr. (C. Th. Thomsen), tidl. Medl. Hjælpearb. Svend Poul Rommerdahl (Knudtzon). Sætterlærl. Walther Alb. Thorvald Nymann (Har. Jensen).

Aarhus, Paal. Akalia Larsen, indtr. 15/1 15. Paal. Hedvig Rasmussen, indtr. 15/1 15. Middelfart, Sætter Aage Andersen, udl. hos Jul. Eilersgaard 17/1 15. Slagelse, Sætter Andreas Blankholm Hansen, tidl. Medl.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 6276 Chr. Andersen fra Hillerød (arbl.). 1168 J. A. H. Christensen fra Udl. (Oscar II.). 6457 M. Gabrielsen fra Roskilde (arb.). 6154 Victor Jensen fra Rejse (arbl.). 1876 Axel F. Lund fra Rejse (arbl.). Hjælpearb. Niels Mar. Fischer-Nielsen fra fra Smedeforbundet (Natt.).

Køge, 6283 Carl Chr. Hansen (i Pl., Faxe). Næstved, 3802 S. K. Kristensen (i Pl., Vordingborg). Odense, 6937 Andreas Petersen (Militær). Randers, 4407 L. H. Axen (arbl.) og 3649 Vilhelm Hansen (arbl.). Ribe, 3985 Th. Chr. Pedersen (Ribe Stiftstid.). Ringkøbing, 1248 Søren Anton Jensen Berg (Lemvig Bogtrykkeri). Silkeborg, 3737 Sigv. Michaelsen (syg). Skive, 3761 Andreas Andreasen (Skive Folkebl.) og 3841 Axel Chr. Andersen (Skive Folkehl.).

Fratraadte.

København: 3649 Vilh. Hansen til Randers (arbl.). 1656 Jean Vilh. Hansen til Hillerød i Pl. 2889 Aug. Lodberg til Fabriksarbejder-Forbundet. 315 Theodor Trab til Slagelse i Pl.

Esbjerg, 1248 S. A. V. Berg til Viborg i Pl. og 3834 Marius Olsen til Ringkøbing i Pl. Frederikshavn, 3985 Th. C. Pedersen til Ribe i Pl. Hillerød, 6417 G. H. A. Sørensen til Helsingør (arbl.) og 6276 Chr. Andersen til København (arbl.). Odense, 6504 Aksel Nielsen til Marstal i Pl. Randers, 3904 J. Alfr. Sørensen til Odense (arbl.). Roskilde, 6457 M. Gabrielsen til Kbhvn. (arbl.). Thisted, 6272 Henry Schilling til Slagelse i Pl. Vejle, 3802 S. K. Sørensen til Vordingborg i Pl.

M.-K. afholder *ordinær Generalforsamling* Søndag den 24. Januar Kl. 11 paa »Gimle«, Grundtvigsvej 14, St. tv.

Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Beretning. 3. Regnskabet. 4. Valg af Næstformand, 1 Styrelsesmedlem og 1 Suppleant. 5. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen afholdes *Stiftelsesfest* med *Fællesspisning* Kl. 12½ (Høns i Champignon, Oksefilet med br. Kartofler. Smør og Ost. Snaps og Øl. Kaffe).

STYRELSEN.

Stereotypørernes og Galvanoplastikernes Brancheklub i Kbhvn.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes i Henhold til Lovenes § 16 Fredag d. 29. Januar 1915 Kl. 7 i Rømergade 22, 1. Sal.

Alle Medlemmer bedes møde.

SIGVALD KRISTENSEN.

Gutenberg-Koret.

Halvaarlig Generalforsamling afholdes Fredag den 22. ds. efter Sangøvelsen. Dagsorden: 1) Beretning, 2) Regnskab, 3) Valg af Formand samt en Revisor, 4) Eventuelt. Forslag, der ønskes behandlet, maa være indleveret til Formanden inden 4 Dage. (4)

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½ Sangøvelse. (1 b)

ANNONCER

»Typograph«-Sætter,

med Kendskab til **Trykning**, søger Plads. Prima Anbefalinger. Bill. mrkt. »27« modtager Ekspeditionskontoret.

En paalidelig Trykker

til Avis og Akcidens kan faa Plads straks i **Morsø Folkeblads Bogtrykkeri.** (36)

Dygtig Maskinsætter

til **Linotype** (engelsk) søges paa Grund af Indkaldelse til 1. Februar af *»Randers Venstreblad«*. Anbefaling fra tidligere Pladser ønskes. (33)

Ung Typograf

søger Plads straks, helst paa Sjælland. Billet mrkt »35« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Sætter-Trykker eller **Trykker,** der under Principalens Fraværelse kan paatage sig Tilsynet med Sætterarbejdet, helst militærfri, kan faa Plads straks. Billet med Anbefaling og Lønfordring mrkt. »34« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Sætter

ønsker Plads i Løbet af Februar Maaned i en større Provinsby. Billet mrkt. »31« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En dygtig Sættertrykker, kendt med Arbejdet i et mindre Avis- og Akcidenstrykkeri, kan faa Plads straks. Billet mrkt. »Sættertrykker 28« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (15)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Løvstræde 6.

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (16)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 52, KØBENHAVN S.

Telefon Amager 555. (15)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (C)

Kolleger! Se ud i min nye **Ekviperingsforretning, Bagergade 25.** Lager af *Herre-, Dame- og Børneklæder samt Fodtøj*; billige Priser. Specialitet: **Maskintøj og Typografkitler** efter Maal.

(19) H. P. RASMUSSEN.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181 (18.

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, Thingvalla Allé 28, S. (38)

Redaktør: JUL. SHRØDER, Kong Oscarsgade 9,³ Kbhvn. Str. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S. Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 4 KØBENHAVN DEN 29. JANUAR 1915 XLII AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Stemmesedlerne angaaende Tarifens Forlængelse skal være afleveret til Lokalformændene senest **i Dag Fredag Kl. 5 Eftmd.**

D'Hrr. **Lokalformænd** bedes derefter indsende dem samme Aften, saaledes at de er Forretningsudvalget i Hænde i Løbet af Lørdagen.

København, den 27. Jan. 1915. FORRETNINGSUDVALGET.

Beslutning af Tarifnævnet!

En Uoverenstemmelse om, hvorvidt større Stykker Kursiv i Tekst, hvortil der desuden findes Noter af en anden Skrift, skal henføres under Tarifens § 20 — eller om baade Kursiv og Note skal beregnes som Blandinger — er af Tarifnævnet afgjort derhen, at større eller mindre Stykker Kursiv i Teksten saavel som Noterne skal beregnes som en Blanding, hver Gang de veksler med Tekstskriften.

Paa Foranledning skal desuden udtales, at denne Afgørelse ellers ingen Indflydelse skal have paa § 20's særlige Forstaaelse.

København, den 14. Januar 1915. P. N. V.
M. TRUELSEN.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 31. Januar Kl. 11 Form. præcis

i »Folkets Hus«, Enghavevej 40 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden og Situationen samt Forslag fra Styrelsen om Ekstra-Indsamling. 2. Regnskabet. 3. Opstilling af Medlemmer til Voldgiftsretten. 4. Forslag fra Styrelsen vedrørende Formandens Anciennitet. 5. Opstilling til Redaktør af »Typ.-Tid.«. 6. Beretning fra Kontrahentmøderne. 7. Eventuelt. STYRELSEN.

Til Afstemningen.

PROVINSTYPOGRAFERNE skal nu afgøre om de godkender den midlertidige Ordning, som deres Repræsentanter har truffet med Provinsbogtrykkerne ang. Lønforholdene i de følgende to Aar.

Som bekendt gaar denne Ordning ud paa, at der tillægges de bestaaende Lønninger 1 Kr. pr. Uge til og med 32 Kr. og at Beregningen stiger med 1 Øre pr. 1000 i alle Lønklasser.

Det er forstaaeligt og ganske naturligt, at denne Overenskomst har vakt en levende Misfornøjelse Landet over. **Thi ingensinde før har Kravet om bedre Livsvilkaar været mere berettiget end netop nu.** Under den nuværende frygtelige Krigssituation har Dyrtiden sat sine dybe Spor i Arbejdernes Rækker, og det er derfor ganske naturligt, at Provinstypograferne under de nuværende Forhold ikke tilnærmelsesvis kan faa deres i Forvejen knappe Lønninger, som efter den nye Ordning kun forøges med et Minimum, til at slaa til. Slag i Slag er den ene Prisforhøjelse fulgt efter den anden paa de vigtigste Livsfornødenheder, og det er derfor ikke saa underligt, at man overfladisk sét synes, at den ringe Lønforhøjelse, som Forslaget byder paa, er for ringe til, at man kan give det sin Stemme.

Provinstypograferne har ogsaa ved foregaaende Overenskomsters Forelæggelse i første Øjeblik været tilbøjelige til at forkaste det opnaaede. Men ved den roligere Overvejelse har de dog altid indsét, at det var bedre at tage det *sikre* Fremskridt fremfor at godkende de Veksler paa Fremtiden, som misfornøjede i udstrakt Grad har været villige til at udstede.

Og denne Gang er **alle** enige om, at den almindelige Situation og den specielle for Typografernes Vedkommende er en saadan, at det bør tages under den alvorligste Overvejelse, om det er forsvarligt at sige **Nej** til et Forslag, som, selv om det under den paa alle Omraader herskende Prisstigning ikke tilnærmelsesvis er i Stand til at tilfredsstille blot de beskedneste Fordringer, dog faktisk og reelt betyder en Merindtægt for Provinstypograferne paa mindst **52,000 Kroner om Aaret.**

Kan det forsvares?

Og er der **paaviselige** Midler til at kunne opnaa et andet og bedre Resultat?

Enkelte Indsendere mener, at fornyede Forhandlinger vil kunne udvirke det! Hvis de Godtfolk havde været til Stede ved de første Forhandlinger og havde **hørt** Principalernes Ræsonnementer, vilde de hurtigt være klare over, at Paastanden i sig selv ikke er mere værd end selve Ordet. Andre — og her møder Provinsstævnet i Slagelse op med en Udtalelse, der samlede 25 Stemmer — gaar ud fra, at Provinstypograferne skal vente og saa udnytte Situationen paa en mere effektiv Maade, idet det anføres som Hovedmotiv, at Tusindbetalingen ikke staar i Forhold til Forhøjelsen af den faste Løn. Ingen af Typografernes Tillidsmænd har paastaaet dette, men det er dog at gaa for vidt at drive et helt Fags Udøvere ud i en usikker Situation af Grunde, som kun *reelt* set har meget lidt med Virkeligheden at gøre, og som under alle Omstændigheder ikke kan forandres uden ved at forsøge dette Forhold ændret med *Magt*. Hvor ofte skal det gentages, at Principalerne ikke *vilde* strække sig videre paa dette Punkt. Og er det forsvarligt at lade en Overenskomst strande af dette mere teoretiske end praktiske Hensyn? Vi *véd*, at det ikke er det.

Se ud over Landets Grænser. En overvældende Arbejdsløshed hærger Landene foruden Krigens Rædsler. Vi er foreløbig forskaanede for Krigen, men vort økonomiske Liv er tildels lammet af dens Følger. Overalt lever man i Ængstelse for at kunne *bevare* det nuværende Lønniveu — al Tale om selv den mest beskedne Lønforhøjelse er forstummet. I Wien, hvor Bladarbejdernes Tarif udløb med forrige Aars Udgang og hvor man i syv Aar ikke har faaet nogen Forandring af den bestaaende Tarif, er man stiltiende gaaet ind paa at forlænge Tarifen som den er *indtil videre*. Med Lethed vilde Provinstypografernes Tillidsmænd kunne have opnaaet det samme, og selv en af dem, der *nu* er mest misfornøjet, har gjort sig til Talsmand herfor. Men vilde det ikke have været uforsvar-

ligt at forhindre, at de *lavest*lønnede, som i højeste Grad trænger til en Forbedring af deres Kaar, ikke havde faaet det lille Tillæg, som det nuværende Forslag *trods* alt giver dem?

Det kan være fristende for mange at stemme Nej for derved at *dokumentere* Misfornøjelsen med det foreslaaede. Men det er et farligt Spil, som let kan drive os ud i en Situation, hvor det opnaaede forspildes og hvor **ingen** kan paavise Midler til at gennemføre noget bedre Resultat.

Tværtimod — Chancen for at kunne udnytte Fremtiden gaar uhjælpelig tabt.

Der har været Tider i Organisationens lange Liv, hvor der har foreligget Overenskomster, som man kunde være i Tvivl om de opnaaede Fremskridt ogsaa stod i Forhold til Provinstypografernes Krav og Organisationens Magt. Men lige saa vist som der ingensinde har foreligget en Situation, hvor Provinstypografernes **Berettigelse** til en betydelig højere Løn er **uomtvistelig**, lige saa vist har vi **ingensinde før haft mindre Betænkelighed** ved indstændigt at tilraade Provinstypografernе til at stemme **Ja** for den forestaaende midlertidige Ordning, som foreligger.

Thi Situationen byder det.

Typograf-Sammenkomsten i Slagelse.

Søndag den 24de Kl. 12 samledes i »Folkets Hus« i Slagelse ca. 50 Kolleger, hvoraf ca. 20 udenbys Kolleger til det Fællesmøde, Slagelse Afdeling havde indbudt til.

Da Lokalformanden paa Grund af Sygdom var forhindret i at være til Stede, bød Mar. Jensen Forsamlingen Velkommen. Et særligt Velkommen til vor nye Forretningsfører. Vort Haab er, at han maa have Evne og Villie til at udføre et godt Stykke Arbejde til Gavn for Dansk Typ.-Forbund.

Efter at Mar. Jensen derefter var valgt til Dirigent, tog Forretningsfører Viggo Christensen Ordet. Tal. begyndte med at takke for Velkomsthilsenen og de gode Ønsker og gik derefter over til i et vel tilrettelagt Foredrag at skildre Situationen fra Krigens Udbrud og indtil nu. Krisen kom væltende, just som vi drog til Delegeretmødet i Odense, og den influerede ogsaa paa Mødet. Straks efter klagede Københavns Bogtrykkere over Tilstandene og ønskede — for at undgaa Masseafskedigelse — indskrænket Arbejdstid. Denne Dispensation gaves for at fordele Byrderne ligeligt. Senere udstraktes Dispensationen til ogsaa at gælde for Provinsen. Efter at have omtalt de foreløbige Regler for Arbejdsløshedsunderstøttelsen og Arbejdsløshedskassens Stilling gik Tal. over til at omtale Forhandlingerne ang. Tarifrevisionen. Det var en overordentlig uheldig Tid, hvorpaa vor Tarif udløb; ikke alene Arbejderne, men ogsaa Arbejdsgiverne var berørt af Krisen. Forretningsudvalget havde tidligt beskæftiget sig med Sagen, og derefter tog Hovedstyrelsen fat. — Tal. omtalte nærmere Forhandlingerne frem og tilbage ang. Tarifrevisionen. Man havde fra vor Side lagt al mulig Vægt paa at faa en *Lønforbedring* og havde af den Grund i første Omgang skudt alt andet til Side for dette ene. Tarifkommissionens Arbejde resulterede i det Forslag, som nu — enstemmig anbefalet til Vedtagelse af Forbundsstyrelsen — er udsendt til Kollegerne Landet over, og som De alle kender. Forslaget byder ikke paa saa meget, som Kaarene kunde fordre; men vi tager dog et Stik med hjem, nemlig Lønforbedringen. Tal. sluttede med indtrængende at anbefale Kollegerne at stemme for Forslaget, da det — i Betragtning af de vanskelige Tider — vilde være klogt.

R. P. Jensen (Slagelse) beklagede, at han straks maatte tage Afstand fra Viggo Christensen. Det blev vanskeligere og vanskeligere at opnaa noget for Typograferne, og heri havde Ledelsen sin Andel af Skylden, idet den tog for blødt paa Principalerne. Naar der blev talt om den Panik, som Krigssituationen skabte, troede Taleren, at man saa for mørkt paa Situationen. Pointerede det ulykkelige Forhold, at Tusindbetalingen ikke stod Maal med Lønforhøjelsen. Dette vilde i det lange Løb gøre det umuligt at præstere Sats for Pengene. Spørgsmaalet om 8-Timers Dagen havde man nu helt udeladt, hvad der var meget beklageligt. Naar det fra Viggo Christensens Side var hævdet, at vi ved dette Forslag kom ud over det vanskelige Aar 1916, da mente Taleren, at de andre Fag meget vel kunde forlænge de løbende Overenskomster et Aar, saaledes at disse løb ud samtidig med vor, altsaa 1917, saa var vi med i Heksedansen. Vi maa have en Tarif paa længere Aaremaal, men med klækkelige Forbedringer.

H. A. Hansen (Slagelse) glædede sig over at se de mange fremmede Kolleger og haabede at faa en interessant Forhandling. Naar V. Christensen havde nævnt Beregningssætternes Antal til 130, saa var dette maaske nok Forholdet, men Sagen var nu alligevel en anden, idet vi faktisk alle var paa Beregning, idet Principalerne, hvad Øjeblik det skulde være, kunde forlange Sats for Pengene, og saa stod vi der med vor Tusindbetaling. 1 Øres Tillæg paa Tusindbetalingen dækkede ikke Kronen. Lønforhøjelse og Tusindbetaling *maa* følges ad. Taleren havde endnu aldrig haft den Lykke at kunne stemme for en Tarif og maatte ogsaa denne Gang indstændigt tilraade Kollegerne at stemme imod.

Olaf Hansen (Roskilde) tvivlede om, at Viggo Christensen som udpræget Københavner havde nogen rigtig Betingelse for at varetage Provinsianernes Interesser. Mente, at den nuværende Tid var endog særdeles gunstig for Principalerne — en »Skumme-Tid« — og krævede, som de foregaaende Talere, højere Tusind-Betaling, 8-Timers Dagen osv. Anbefalede at stemme imod.

Christiansen (Næstved) vilde tage Konsekvenserne af det, han selv havde været med til at vedtage. Vi maa gaa ud fra, at vore ledende Mænd varetog *vore* Interesser, ikke Modparsens. Mente, at det for Principalerne vilde være en kærkommen Lejlighed til at tage en Konflikt til Juli. Og da vilde det for os være et saare ugunstigt Tidspunkt. Vi *maatte* have Tillid til de Mænd, der stod paa de udsatte Poster. Naar Resultatet var magert, var det Tal.s sikre Overbevisning, at der ikke for Tiden *kunde* naas mere. Han vilde gerne indrømme, at Tusind-Betalingen ikke holdt Maal med de stigende Lønninger, men *saa* galt, som det blev gjort til af de foregaaende Talere, var det nu heller ikke. Anbefalede at stemme Ja for Forslaget.

Aasvang (Roskilde) oplæste den af Roskilde Afdeling vedtagne Resolution ang. Tarifforslaget. Det var ikke Tal.s personlige Mening, der var udtrykt i denne, idet han nemlig mente, at man burde stemme for Tariffen.

Bergenholz (Næstved) takkede Slagelse Lokalafdeling, fordi den havde indbudt Kollegerne til et saadant Fællesmøde. De foregaaende Talere havde alle været *Sættere;* men som *Trykker* vilde han fremhæve det uheldige i Manglen af en Tarif for mandlige og kvindelige Trykkeriarbejder. Vi trænger til en saadan Tarif. Der var beklageligvis heller ikke rørt ved Spørgsmaalet om 8-Timers Dagen. Anbefalede at stemme imod Tariffen.

A. Petersen (Helsingør) udtalte, at man i hans Afdeling var meget skuffet over den ringe Lønforhøjelse. Tal. oplyste, at der for Tiden i Helsingør fandtes 5 arbejdsløse Medlemmer, 13 arbejdende og — 12 Lærlinge! (Munterhed). Det er uretfærdigt, at Helsingør staar i 2. Lønklasse, medens f. Eks. Hillerød staar i 1. Helsingør maa op paa Siden af Hillerød.

Viggo Christensen vilde kort imødegaa de gjorte Indvendinger. Tal. havde for 6 Aar siden diskuteret med R. P. Jensen om Tarifforslag, men den Gang var der noget anderledes, mere livligt. Det er forkert, naar man bygger sin Kritik, som om det var en almindelig Tarifrevision under *normale* Forhold. Tal. mente, at den røde Traad gennem hans Fremstilling havde været denne, at vi *skal* have en Lønforbedring. Spørgsmaalet om mdl. og kvl. Hjælpearbejdere, Lønklasserne, 8-Timers Dagen og Lærlingeskalaen var lagt til Side for at fremføre dette ene Krav med endnu større Kraft. Herover var jo heller ikke udtalt Dadel. Ang. Arbejdsløsheden havde Petersen,

Helsingør, jo illustreret dette ved at bevise, at der alene i Helsingør var 40 pCt. arbejdsløse. Tal. udviklede nærmere, hvorledes Krisen efter hans Mening virkede langt stærkere i Provinsen end i København, idet Bladene i København var Millionforetagender, der let kunde ride en Krise af. Iøvrigt var Resultatet af hele Situationen en Stagnation i Forretningslivet og dermed ogsaa af den Produktion, der udgaar fra Bogtrykkerierne. Efter 6 magre Aar — og nu tilmed Dyrtid — er Trangen til Forbedring stor, men Dyrtiden giver ikke Kræfter til en Kamp. Misforholdet mellem Fastlønnen og Tusindbetalingen har Ledelsen selv erkendt; men forøvrigt overdriver d'Hrr. Betydningen af dette Misforhold. Lønforbedringen omfatter alle Medlemmer med Undtagelse af ca. 140. Det, vi slutter Overenskomst om for 2 Aar, giver procentvis mere end nogen tidligere vedtaget Tarif. Tal. troede ikke, at Tariffen blev forkastet, da man ude i Landet saa forstaaende paa Sagen.

R. P. Jensen følte sig ikke overbevist af Viggo Christensen. Har Viggo C. nogensinde oplevet et for os gunstigt Tidspunkt? Overfor Christiansen (Næstved) protesterede Taleren mod, at han skulde beskyldes for at nære Mistro til Styrelsen. Vi maa forbeholde os Retten til at øve Kritik (Hør!), og jeg tilbageviser Christiansens Udtalelser i den Retning. Lærlingeskalaen trænger til at skærpes; men naar blot den blev fortolket til *vor* Fordel, kunde den dog gaa an, og her maa jeg sige, at den ærede Ledelse ved sine Dispensationer ikke altid handlede i vor Interesse. Angaaende Paalæggeres og Hjælpearbejderes Forhold vilde Taleren sige, at han fandt Kontingentet for højt; her kunde indføres Lempelser. Disse havde for ringe Støtte fra vor Side (Hør!).

Fejerskov (Korsør) var endnu ikke rigtig klar over, hvordan han vilde stemme; men han var ikke begejstret for Forslaget. Fandt at Minimallønnen efter Forslaget var og blev uanstændig lille. Vilde have lavere Kontingent for Hjælpearbejdere.

Christiansen (Næstved) vilde til R. P. Jensen sige, at han havde hørt saa meget om Ledernes »Sammenspisthed« med Principalerne, at han var fremkommet med sin Udtalelse af den Grund. Og Jensens Udtalelser tydede ikke paa nogen overdreven Tillid.

Olaf Hansen (Roskilde) savnede positive Oplysninger fra Forretningsførerens Side.

Bergenholz (Næstved) fandt, at det, at man havde udeladt Kravet om 8-Timers Dagen var en storartet Tilsidesættelse af Provins-Kollegernes berettigede Krav. De blev herved stemplet som lavere Væsener, som 2. Klasses Arbejdere. I København havde de nu i 9 Aar haft 8-Timers Dagen. Og saa burde vel Turen nu komme til os. De 40 Øres Kontingent for Hjælpearbejdere var ikke for dyrt. Vilde de have vor Støtte, maatte de ogsaa selv ofre noget.

Viggo Christensen: Angaaende Hjælpearbejdernes Forhold maa de efter min Mening løses lokalt. Og angaaende 8-Timers Dagen skal jeg sige, at der paa Delegeretmødet var fuld Enighed om at lægge Hovedvægten paa en Lønforhøjelse. Til R. P. Jensen skal jeg sige: en Tarif løses bedst, naar det paagældende Fag ligger isoleret. Og det er det, vi opnaar her. Taleren kunde aldeles ikke gaa ind paa R. P. Jensens Tanke om, at de andre Fag skulde søge ogsaa at faa deres Overenskomster til at løbe ud til 1917. Vi ligger alene for Øjeblikket, nu glider vi to Aar frem, udenom 1916 og ligger atter isoleret. Det er ingen farefri Handling at forkaste det foreliggende Forslag; thi vær overbevist om, at Principalerne skal vide at benytte sig af de daarlige Tider. De maa tro, at her er gjort, hvad gøres kan. Forkastes dette, da bliver Resultatet: Uforandret Vedtagelse i et Aar, og saa er vi ikke udenfor, men inde i 1916's Hexedans, som R. P. Jensen sagde.

Fr. Nielsen (Køge): Der er ingen, der paastaar, at Tiderne er gode. Men er de slette for Principalerne, er de det sandelig ogsaa for Typograferne. Aviserne kunde f. Eks. forhøje Abonnementsprisen og derigennem faa forøgede Indtægter. Nu er der ingen, der taler om Støtten fra »De Samvirkende« som tidligere — dette er inkonsekvent. Den Artikel, »En Jyde« skrev i »Typ.-Tid.«, burde aldrig være optaget i det Blad, alene af den Grund, at han skriver under Pseudonym. Og saa skriver han, at vi er forbavset over, at Bogtrykkerne vil give os — 1 Krone(!) (Munterhed). Dette er en Selvopgivelsens og Eftergivelsens Aand. Tal. vilde stemme imod Tarifen.

Fru Bergenholz (Næstved) omtalte Hjælpearbejdernes Kaar. Mente, at der blev gjort for lidt for at faa disse organiseret. Det svarede ikke til de Løfter, der var givet paa Delegeretmødet i København for 3 Aar siden.

Da Tiden nu var stærkt fremskreden, fastsatte Dirigenten Taletiden til 5 Minutter. — Endnu fulgte en længere Række Talere. Bergenholz havde haft det Tilfælde, at en Paalægger i Næstved var uvidende om, at hun kunde være Medlem af Forbundet. — Chr. Nielsen (Slagelse) sluttede sig de Talere, der havde talt imod Tarifen. En Artikel af den Art, Forretningsføreren havde skrevet i »Typ.-Tid.«, var egnet til slaa os Vaabnene af Hænde. — H. A. Hansen (Slagelse) udtalte bl. a. overfor Christensen, Næstved, at vi selvfølgelig havde Tillid til vor Ledelse, men derfor maatte man alligevel have Ret til at tale med om de Forhold, hvorunder vi skal arbejde. Den Lønforhøjelse, vi havde faaet, var ikke mere, end Brødprisen var steget (Hør!) — Christiansen (Næstved) hævdede, at Hjælpearbejderne i Næstved, paa en enkelt Undtagelse nær var organiseret under Strejken i 1908 og deltog i denne. — Efter et Replikskifte mellem Forretningsføreren og R. P. Jensen ang. Præstationsevnen, stillede sidstnævnte følgende Resolution:

»Typografer fra hele Sjælland — ca. 50 — samlet til Fagmøde i Slagelse Søndag d. 24. Januar, udtaler:

at man ikke finder Forholdene indenfor Bogtrykfaget saa daarlige, at man maa renoncere paa en væsentlig Forbedring af vore Kaar,

at der i det foreliggende Tarifforslag er et saadant Misforhold mellem Minimalløn og Tusindbetaling, at det foreslaaede Tillæg til Tusindbetalingen betyder en reel Forringelse af Arbejdsforholdene,

og at man som Følge deraf anbefaler Kollegerne Landet over at stemme mod det foreliggende Tarifforslag.«

Viggo Christensen, der ellers ikke havde ventet, at der skulde vedtages nogen saadan, stillede derefter følgende Resolution:

»Et Møde i Slagelse den 24. Januar 1915 af sjællandske Provinstypografer anbefaler Kollegerne at stemme for den foreslaaede Tarifforlængelse. — Man gør det ikke, fordi man anser Forslaget for tilfredsstillende, men udelukkende under Hensyn til de foreliggende vanskelige Forhold.«

Derpaa replicerede Forretningsføreren til forskellige Talere og sluttede med at udtale, at besindige Kolleger ikke kunde stemme imod det foreliggende Forslag.

Dirigenten lod derefter foretage Afstemning over de to stillede Resolutioner. Resultatet blev, at den af R. P. Jensen stillede vedtoges med 25 St., medens Viggo Christensens fik 13 St. (Resten undlod at stemme). — Derefter afsluttede Dirigenten Mødet med en Tak til Deltagerne for den loyale Maade, hvorpaa Debatten var ført.

— — —

Kl. ca. 6 samledes man til en beskeden Fællesspisning, og her fortsattes endnu i nogle Timer det behagelige Samvær, indtil de fremmede Kolleger — for at naa Togene — maatte bryde op. De sidste Gæster rejste Kl. ca. halvti, fulgt paa Banen af det samlede Selskab. Saa slukkedes Festens Kærter for den Gang.

Og vi var her et godt Minde rigere. J. + H.

TYPOGRAFERNES KARNEVAL

I ODD-FELLOW PALÆETS SAMTLIGE ELEGANTE LOKALER

LØRDAG DEN 20. FEBRUAR 1915, KL. 8.

INDGANGEN AABNES KL. 7½.

PROGRAM:

I den store Sal fra Kl. 8—5:

KARNEVALSFEST

Straalende ❊ Sæsonens Begivenhed ❊ Enestaaende

Musiken udføres af

Den kgl. Livgardes Musikkorps

under personlig Ledelse af dets Direktør

Hr. VALD. NIELSEN, 30 Musici.

Alle Sæsonens nyeste og flotteste Danse.

4 Balinspektører. *12 Ordensmarskaller.*

Kl. 9¾: Den berømte Cabaretkunstner ROBERT STORM-PETERSEN: **Humoristiske Tegne-Improvisationer.**

- 10½: De vanvittigt grinagtige musikalske Klowner »GUNGI AND DOLWI«.

- 11: **Stor Flagfest** ved den danske Troldmand Hr. GEORG KJELDSEN. — Ca. 1000 Flag uddeles til Publikum.

I Mellemakterne, i Korridorer og Gange vil i Løbet af Aftenen og Natten være Optræden af forskellige morsomme Personligheder.

Kun kostumerede og maskerede maa opholde sig i Salen indtil Kl. 12.

Tilskuere kan efter Kl. 12 løse Baltegn à 1 Kr.

Den mindre Sal

i sin ny og straalende Skikkelse er omdannet til en mondæn Variété

MUSERNES TEMPEL

Saavel Tilskuere som Deltagere har gratis Adgang.

PROGRAM:

Kl. 9: Den danske Subrette Frk. LILLY MORELLY.

- 9,20: Miss LONNY: **Ungarsk Dans og Serpentin-Køllesving.**

- 9,40: Skuespillerinde Fru ANNA ASMUNDSEN i sit **nye morsomme Vise-Repertoire.**

- 10: De udstyrlig-morsomme musikalske Klowner »GUNGI AND DOLWI«: **Eksentrisk Musical-Akt.**

10,20: **Den melankolske Klaver-Virtuos** ved Hr. Skuespiller SIGURD WANTZIN.

- 10,40: BARLEY AND LONNY: **American-Commedian-Nummer.**

- 11: Skuespillerinde Fru ANNA ASMUNDSEN.

- 11,15: Cabaretkunstneren Hr. ROBERT STORM-PETERSEN: **Onkel Storm fortæller.**

- 10,30: **»Fra Fortid til Nutid«.** En lille Overgang fra Krinolinen til den moderne Eva ved Frk. LILLY MORELLY.

- 11,45: **»Københavnernes Gissemand«.** Skuespiller ved Nørrebros Theater Hr. HOLGER PEDERSEN.

- 12: **Humoristiske Revy- og Sangduetter** ved Skuespillerparret RIGMOR og SIGURD WANTZIN.

Fra Kl. 12—5: **Stort Familiejebal.**

2 Balinspektører. *2 Ordenmarskaller.*

Typografernes Orkester ved Musikdirektør CHR. SCHMIDT.

BILLETPRISERNE: Deltagere 2 Kr. 25 Øre, Tilskuere 1 Kr. 25 Øre. Baltegn efter Kl. 12 koster 1 Kr. *Billetten skal bæres synligt; Kupunen saavel paa Deltager- som paa Tilskuerbilletter afleveres ved Indgangen.* Billetter faas hos Inkassatoren paa Trykkeriet, og der sælges kun Billetter til Medlemmer.

BALBAAND sælges i Salene og ved begge Sider af den store Sal.

FESTUDVALGET.

En bedsk Pille.

DA Forretningsfører Viggo Christensen i Efteraaret var paa sin Tiltrædelsestourne rundt i Provinsen, holdt han et vel overalt nogenlunde ens Foredrag, hvori han bl. a. omtalte den forestaaende Tarifrevision, og hans Udtalelser faldt paa en saadan Maade, at der hos Medlemmerne begyndte at dæmre en Forstaaelse af, at de ikke skulde sætte deres Forhaabninger i saa Henseende alt for højt. Og man forstod vel ogsaa, at Tiden for en Tarifrevision var alvorlig. Rygterne, om hvad man kunde vente sig, begyndte at svirre, men lød i manges Øren saa absurde, at de ikke vandt Tiltro. Og dog blev Resultatet af Forhandlingerne, som vi forhaabningsfuldt havde set hen til, et Forslag saa daarligt, som selv de mest pessimistiske Rygter ikke havde fremsat og ikke nok hermed, men anbefalet paa det kraftigste af hele vor Hovedbestyrelse. Dette Forslag er i Sandhed en bedsk Pille at sluge, en Pille saa bedsk, at vi, hvis det bliver vedtaget, vistnok vil faa sure Opstød derefter i 2 Aar.

I sidste Nr. af »Typ.-Tid.« fremsætter Forretningsføreren en længere Redegørelse af Forslaget, hvori han i sin Indledning hævder, at det ikke drejer sig om en ordinær Tarifrevision, men kun en *simpel* Forlængelse af den bestaaende Tarif. Dette er jo ikke Tilfældet. Vor nugældende Tarif er *ordinært udløbet* 1. Juli, og følgelig maa vi staa overfor en *ordinær Tarifrevision.* At Forhandlingerne har været ført paa et andet Grundlag er en Sag for sig *Men lad os saa opsige Tariffen og faa de ordinære Forhandlinger paabegyndt.*

Hovedargumentet i Hovedstyrelsens Anbefaling for Forslaget er dette, at Tidspunktet er ugunstigt, saa ugunstigt, som det overhovedet kan være. Lad os da se lidt paa denne Side af Sagen, og lad os tage et Par Eksempler fra det politiske Liv: I 1849 — midt under Krigen — fremtvang Folket en Grundlov saa udmærket, at vi i disse Dage kæmper for at vende tilbage til dens Aand. I 1866 — to Aar efter Krigen, da Folket var sløvet og udmattet — lykkedes det Magthaverne at pille Kødet af denne Grundlov og lade Folket beholde Skelettet.

Nu er der ingen, der kan sige, hvornaar det nuværende Kædselsdrama er udspillet, men at den efterfølgende Reaktion vil blive baade frygtelig og langvarig, er der vist ingen, der betvivler; og jeg for mit Vedkommende tror, at vi netop i 1917 vil befinde os i den uhyggeligste Reaktionsperiode, Europa nogensinde har kendt. Resultatet af den foreslaaede Tarifforlængelse vil altsaa være, at vi i 1917 vil staa endnu ugunstigere end vi gør i 1915.

Nej, naar d'Hrr. Bogtrykkere har fundet, at deres Forretninger under de nuværende Forhold ikke kan bære de Omkostninger, som en i vor Favør bedre Tarif vilde betyde for dem, saa finder vi heller ikke at kunne gaa ind paa det foreliggende Forslag af samme Grund — de nuværende Forhold. Thi ét er givet, at er der nogen, der ikke kan bære »Driftsomkostningerne«, saa maa det da være os.

Jeg vil ud fra disse Betragtninger anbefale de af mine Kolleger, som endnu i sidste Øjeblik ikke har afgivet deres Stemme, at udfylde Stemmesedlen med et

Nej!

Randers, i Jan. 1915. ALFRED M. R. ANDERSEN.

Provinstarifen.

Der hørtes en Røst, den raabte i Nød,
den raabte i Ørken, forladt og ene,
og Raabet var altid det samme: Brød,
og Svaret det samme: Stene.

DRACHMANN.

INDEN dette fremkommer, har de fleste vel afgivet Stemme med Hensyn til Provinstarifen, men ønsker jeg dog paa dette Tidspunkt at fremsætte mine Anskuelser. Krigen skal have Skylden for de fortvivlede Forhold, vi lever under, men dette kan jo ikke bestemt afgøres. Selvfølgelig har enkelte Forretninger lidt Tab, men i det store og hele tror jeg, det balancerer alligevel. Bogtrykkerne har haft gode Aar og tjent gode Penge, medens vi har arbejdet for smaa Lønninger, og jeg kan ikke indse, at vi nu skal være med til at dække en kort Tids Mindre.

indtægt af den Grund. Vi har ikke glemt, hvorledes indskrænket Arbejdstid (for Typograferne, Overarbejde for Lærlingene) benyttedes i Sommer, da vi var saa rørende enige om at blæse til national Samling og staa Last og Brast med Arbejdsgiverne. 1917 skal være et for os saare gunstigt Tidspunkt. Da skal Krigen være forbi, og vi befinder os i en uanet Opgangsperiode. Hvem indestaar for det? Jeg kan med lige saa god Grund hævde, at Evropa til den Tid befinder sig i det rene Anarki. Sømændene fik forleden et Tillæg paa 15 Kr. om Maaneden foruden deres Krigstillæg. Naa, selvfølgelig er det i disse Dage en farlig Bestilling, men de, der overlever Krigen, har dog stadig de 15 Kr., og — vi skylder jo alle Vorherre en Død — enten man drukner eller sulter ihjel kan jo omtrent være det samme. Jeg tror hidtil at have foretrukket det første, men Krigen har jo vendt op og ned paa en Del Begreber. Ja, det kan vist være nok om Krigen. Jeg tror ikke paa dens store Aarsager udover Livsfornødenhedernes Stigning, og det maa jeg betale. Den maa nærmere motiveres.

Det oplyses, at der af Akkordsættere findes 130 med en Gennemsnitsløn af 32 Kr. 96 Øre. Det kan godt være. De nyere Opgørelser har jeg ikke, men jeg har Beretningen for 1911—13. Der er Gennemsnitslønnen 32 Kr. 90 Øre. Men maa jeg gøre opmærksom paa, at en stor Del af disse Sættere staar i de socialdemokratiske Partitrykkerier, der har højere Tusindbetaling end vi andre (men selvfølgelig ogsaa stemmer imod?), eller staar med en Del Svinesteg. Tag dette i Betragtning, og da vil disse Lønninger staa paa samme lave Standpunkt som de andre. Lad os undersøge denne Beretning videre, da viser det sig, at højeste Lønklasse i Provinserne i 1913 udviser en Gennemsnitsløn paa 28 Kr. for 214 Arbejdere, medens der i København fandtes 108 Arbejdere med 28 Kr. 06 Øre i Gennemsnit i laveste Lønklasse, der kun omfattede Arbejdere under 25 Aar. Dette var Forholdet i 1913. Efter den Tid har København faaet en ny Tarif, der kun giver 9 pCt. til de yngre gennem hele Tarifperioden.

Maa jeg bede mine ærede Kolleger i København undersøge, hvad det vil sige, at deres Præstation, beregnet efter Tusindbetaling, skal forhøjes med 20 pCt., eller at deres Løn blev forringet med et lignende Antal pCt.

Man hævder, at Beregningen ikke har Betydning for fastlønnede Arbejdere. Jeg hævder endnu en Gang det modsatte. En Sætter antages for den paa Stedet gældende Mindsteløn, og det beregnes straks, om han kan tjene den, thi ellers afskediges han hurtigst muligt. Er han nu i Stand til at tjene mere, ønsker han Lønforhøjelse. Man har jo endnu ikke kontrolleret ham (det har Principalen nemlig aldrig, naar Vedk. tjener Lønnen, men Regnskabet over Præstationen ligger alligevel i Skrivebordet), men nu skal man se, og langt om længe efter forskellige Paamindelser, medens Sætteren maa holde sin Præstation over den udbetalte Løn for at konstatere Rigtigheden af at kunne tjene mere, faar han 1 Kr. i Tillæg. Saa er vi inde i Svikmøllen. Resultatet er en vanvittig Fart, som i alt Fald let konkurrerer med vore Privatbaner, fra Sættekasse til Stregekasse, fra Kvadratmagasin til Blystegereol. »Her er et Arbejde, som vi kun har faaet ved et Konkurrencetilbud, som vi har gjort alene for at beholde Personalet, men de forskellige Tillæg, som Tarifen hjemler, maa vi se lidt bort fra i dette Tilfælde, der maa gaas saa let fra det som muligt, da vi ellers ikke en Gang faar Sætterlønnen betalt for det«. Frisk Mod, Antonius. — — (Sætteren stirrer fortvivlet paa et med utallige Rettelser, Side- og Fodnoter forsynet Manuskript og henfalder i følgende Betragtninger, der varer ca. 29 Sekunder). Ja, er det nu egentlig rigtig kollegialt med den Fart? Men bliver jeg sat paa »rent Jærn«, saa skal jeg ogsaa slæbe som en Hest for at tjene den Løn, som den flinke Sætter, jeg er, nu heldig vis har opnaaet, det er s'gu sandt, Peter fik ingen Træskö i sidste Uge, nu gaar han og bliver vaad i det forfærdelige Pløre. Der var nu Sørensen nede hos H., han fik sin Afsked, fordi han efter Forretningens Mening ikke bestilte nok paa et saadant Arbejde, hvor en Alen ikke kan lægges som Maal. Nu fik han jo rigtignok Arbejde hos C., men til 3 Kr. mindre om Ugen, og den ny Mand hos H. faar 4 Kr. mindre, men er lovet et Tillæg, hvis han kan tjene det. Hvad var det, han sagde. Format 9 St. 2 C. Et 5- og et 4 staaende Blysteg. Trip-trap, trip-trap.

— Saa til Slut en lille nem Musefælde for naive Sjæle: 4 og 3 pCt. i Aar giver en Forhøjelse paa 14 og 10 pCt. i kommende 5 Aar. Ja, de 4 pCt. paa Fastlønnen i Aar er vel rigtige nok, men hvor kommer Resten fra i de kommende Aar. Den Krone, jeg skulde have forhøjet min Løn med næste Aar, har man ved et Pennestrøg foræret min Principal ved at sætte min Præstation op med ca. 2000 Bogst. pr. Uge.

Aarhus, 24. Januar 1915. H. P. ALB. JENSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 16. Januar ordinær Generalforsamling paa Kafé »National«. Dirigent CHR. ØRVAD. — Formanden, RASM. BINDSLEV, bød de mødte Kolleger velkommen og fremlagde dernæst det reviderede Hoved- og Lokalkasseregnskab, der henholdsvis balancerede med Kr. 965.60 og Kr. 222.55, indsendt til Hovedkassen Kr. 274.60, Tilskud fra samme Kr. 596.80; begge Regnskaber godkendtes enstemmigt. — Foraarsaget af den kedelige Randersaffære gennemgik Formanden Forbundets Regnskabsførelse udførligt og foreslog følgende Resolution, der enstemmigt vedtoges:

»Silkeborg Lokalafdelings ordinære Generalforsamling den 16. Januar 1915 henstiller til Forbundsstyrelsen: at der fremtidig *hvert* Kvartal offentliggøres en skematisk Oversigt over Lokalafdelingernes Virksomhed i Lighed med, hvad der finder Sted i det aarlige Regnskab; at det indskærpes Revisorerne at sammenligne Lokalafdelingens Kassebog med den kvartaarlige Regnskabsoversigt, og at Lokalkasserne ved hver Kvartalsgeneralforsamling skal fremlægge den sidst offentliggjorte Kvartalsoversigt, saa Medlemmerne kan faa let Adgang til at sammenligne Kassebogen med Regnskabsoversigten.«

Dernæst foretoges de aarlige Valg: RASMUS BINDSLEV genvalgtes enstemmig til Formand. Til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes GAARDSTED, HAUG og ROB. LARSEN; nyvalgt blev HYMØLLER. Som Revisorer genvalgtes STABEHL og CHR. NIELSEN. Til »Soc.-Dem.«s Repræsentantskab nyvalgtes RUD. JENSEN og AGERSKOV, og som Repræsentant i Arbejdernes Fællesbageri genvalgtes AGERSKOV.

Under Eventuelt omtalte FORMANDEN Udsigterne for den kommende Tarif; det fra Forbundsstyrelsen udsendte Forslag var langt fra tilfredsstillende, men under de vanskelige Forhold, vi for Tiden lever under, vil der næppe kunne opnaas mere, hvorfor han anbefalede Medlemmerne at stemme for Forslaget. En kort Diskussion gav Udtryk for lignende resignerende Utilfredshed.

Afdelingen kan den 1. Juli d. A. holde 25-Aars Jubilæum, og i den Anledning henstilledes det til Bestyrelsen ved næste Generalforsamling at fremkomme med Forslag til en Festlighed.

For Tilvejebringelsen af en Fane vedtoges det at søge afholdt en Dilettantforestilling, og i den Hensigt nedsattes et 4-Mands-Udvalg, bestaaende af GAARDSTED, RUD. JENSEN, STABEHL og HYMØLLER.

ROB.—N.

Rønne Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling i Hotel »Nutiden« Lørdag den 16. Januar. — Den nyvalgte Formand, ANDR. H. JENSEN, bød Medlemmerne Velkommen og ønskede dem et glædeligt Nytaar.

Sekretæren, C. BLOMBERG, oplæste Forhandlingsprotokollen, som godkendtes.

Kassereren, JOHS. SEIER, oplæste Regnskabet, som ligeledes godkendtes.

Derefter redegjorde Medlem af Forbundsstyrelsen, BLOMBERG, for de førte Forhandlinger angaaende en ny Tarif. En saadan var det ikke lykkedes at naa til; men der var naaet en Overenskomst om et Dyrtidstillæg paa 1 Kr. pr. Uge paa alle Lønninger til og med 52 Kr., og denne Overenskomst anbefalede han Medlemmerne at stemme for, da der sikkert ikke ved en Forkastelse kunde naas mere. — Der førtes nu nogen Diskussion om denne Sag, hvorunder H. P. NIELSEN, HYLANDER og ARNOLD MEYER anbefalede at stemme Nej, da det opnaaede var altfor lidt i Forhold til Stigningen paa Livsfornødenhederne, medens Faktor STEENSEN og JOHS. SEIER sluttede sig til Blomberg og anbefalede at stemme Ja, da det foreliggende sikkert var det bedste, der kunde naas under den nuværende Situation. — Der fandt ingen Afstemning Sted.

Efter at FORMANDEN var valgt til Repræsentant ved »Bornh. Social-Demokrat« i Stedet for Chr. Hansen (Avisen), sluttede Generalforsamlingen.

Derefter holdt den selskabelige Forening Generalforsamling, hvor det vedtoges at afholde en Fest Lørdag den 15. Februar.

Vejle Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling paa Hotel »Dania« Lørdag den 16. Januar. Efter Indbydelse var Medlem af Forbundsstyrelsen, Hr. Th. Jørgensen, Horsens, kommen til Stede.

Formanden, J. P. SØRENSEN, aabnede Generalforsamlingen og bød Velkommen, særlig til Hr. Jørgensen, hvem han takkede, fordi han havde modtaget Indbydelsen. Grunden, hvorfor Hr. Jørgensens Nærværelse ønskedes, var, at Lokalafdelingen gerne vilde høre lidt om Tarifmøderne i Aarhus. — Formanden oplæste derpaa Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med 852 Kr. 10 Øre. Privatkassens med 146 Kr. 88 Øre. Begge Regnskaber godkendtes enst.

Derefter fik Hr. JØRGENSEN Ordet og gav en interessant Skildring af Forhandlingerne paa Mødet i Aarhus. — FORMANDEN takkede Hr. Jørgensen for Foredraget, og da ingen ønskede Ordet, ej heller under Eventuelt, hævede Formanden Generalforsamlingen, hvorefter den gemytlige Del af Aftenen begyndte. H. M.

Svendborg Lokalafdeling.

Mandag d. 18. Januar var Forretningsføreren VIGGO CHRISTENSEN her paa Gennemrejse og benyttede da Lejligheden til samme Aften for Afdelingens Medlemmer at klarlægge den nuværende Situation indenfor Faget. Han omtalte grundigt Tarifkommissionens Arbejde med Hensyn til de førte Forhandlinger om en ny Lønoverenskomst. Forretningsføreren anbefalede sluttelig varmt og indtrængende Medlemmerne til at slutte sig til det udsendte Forslag om en 2-aarig Forlængelse af den nuværende Tarif. — DIRIGENTEN udbragte et Leve for vor ny Forretningsfører.

Man samledes derefter om Kaffebordene, hvor man tilbragte en kammeratlig Stund sammen med Forretningsføreren. SEKRETÆR.

Odense Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Onsdag den 20. Januar. — Dirigent. P. BONDESEN.

1. Beretning. Ejeren af et mindre Bogtrykkeri, hvor der ikke i et Par Aars Tid har været beskæftiget udlært Arbejdskraft, havde nægtet at betale Udgifterne for sine Lærlinge til Teknisk Skole til Trods for Tarifens Bestemmelser. Lærlingenes Forældre blev saa gjort bekendt med disse, og da Forpligtelsen nok tillige var fastsat i Lærlingekontrakten, maatte Bogtrykkeren give sig og erklære sig villig til at betale. — Et Spørgsmaal angaaende Betjeningen af en Rotationsmaskine havde foranlediget en Undersøgelse, der havde givet til Resultat, at Tarifens Bestemmelser maatte siges at være fyldestgjorte. — De ny Love omtaltes. — Beretningen godkendtes enst.

2. Regnskaberne. C. O. MADSEN oplæste Forbundets Regnskab, der balancerede med 2610 Kr. 95 Øre. Indtægt: Kontingent 1784 Kr. 80 Øre; Andre Indtægter 5 Kr.; Tilskud fra Hovedkassen 821 Kr. 15 Øre. Udgift: Rejseunderstøttelse 146 Kr. 25 Øre; Understøttelse paa Stedet 540 Kr.; Sygeunderstøttelse 316 Kr.; Begravelseshjælp 500 Kr.; Administrationstilskud til Afdelingen 37 Kr.; indsendt til Hovedkassen 1071 Kr. 70 Øre. Ballance 2610 Kr. 95 Øre. Regnskabet godkendtes enst., og til paa Generalforsamlingens Vegne at underskrive dette valgtes Sætter CHR. PETERSEN, »Odense Avis«, og Trykker CHRISTENSEN, »Fyns Tid.«. — Ekstrakassens Regnskab, der balancerede med 413 Kr. 99 Øre, samt Regnskab for Juleindsamlingen godkendtes ligeledes enst.

3. Provinstarifen. P. WELBLUND kunde egentlig nøjes med at henvise til den udførlige Redegørelse for Forhandlingerne, som »Typ.-Tid.« havde indeholdt, og som alle Medlemmerne sikkert havde læst; gennemgik alligevel kort Sagens Stadier og Resultatet, samt erkendte, at dette jo burde have været bedre, men var glad for den 2-aarige Periode, som han haabede vilde bringe os over Krigen. Taleren anbefalede sluttelig Medlemmerne at stemme for det foreliggende Forslag, thi det var hans Tro, at der ikke kunde naas mere under de ugunstige og usikre Forhold, vi lever i. — Medlemmerne modtog Redegørelsen og de dertil knyttede Bemærkninger ret køligt, og P. OLSEN udtalte sin Utilfredshed med, at Beregningen kun steg en Øre samt erklærede, at det lille Tillæg, der her bødes paa, var en stor Skuffelse, thi vi burde have betydeligt mere. Han vilde dog ikke opfordre til at stemme imod Forslaget. — FERD. POULSEN fandt ogsaa, at det kun var et ringe Tillæg, men mente dog, at det blev mange, der fik det, og i Betragtning af den vanskelige Situation, vi lever under, vilde han ønske, at Forslaget blev vedtaget.

4. Redaktørposten. Ved alm. Afstemning var det bsluttet, at Afdelingerne skulde udpege Kandidater til denne Post, der blev ledig til April ved Redaktør Schrøders Fratræden. Spørgsmaalet var nu, om Odense Afdeling skulde møde med en Kandidat. — FORM. meddelte, at P. Bondesen havde været nævnt som Emne, og han havde ganske sikkert ogsaa — vel endog i udpræget Grad — de fornødne Kvalifikationer; men han vilde ikke. Opfordrede til at fremkomme med Forslag. — FERD. POULSEN mente ikke, at vi skulde opstille, men afvente, hvad der i den Retning vilde ske andre Steder fra, og hertil sluttede Forsamlingen sig.

Generalforsamlingen hævet. —LBL.—

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær Kvartalsgeneralforsamling Fredag den 22. Januar 1915. — Til Dirigent valgtes CHR. LEHMANN, til Sekretær P. CHRISTIANSEN.

Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

Virksomheden i Løbet af Aaret 1914 refererede FORMANDEN kort og omtalte Sagen Jørgen Wind, Teknisk Skole, Forbundets Delegeretmøde og den ved Krigen fremkaldte Situation. Som en af de betydeligste Lovændringer nævnedes Forslaget fra Aarhus om Indskrænkning af Karensdagenes Antal — en Ændring arbejdsløse Kolleger sikkert vil hilse med Glæde. — Krigssituationen, som bl. a. havde medført Inddragelsen af to Aarhus-Dagblade, havde som bekendt ogsaa bragt en Del Forstyrrelse paa Arbejdsmarkedets Omraade. — Foruden de hos Hjælpekassen laante 500 Kr. havde den frivillige Indsamling fremskaffet 885 Kr. 50 Øre til ekstraordinær Understøttelse. — At Lokalkassen i sidste Kvartal havde haft et Underskud paa 114 Kr. 92 Øre kunde for en Del tilskrives de ekstraordinære Forhold. — Sagen i Randers gav FORMANDEN Anledning til at minde Medlemmerne om, at det ikke var nok at betale sit Kontingent og dermed lade Foreningens Interesser varetage af et lille Faatal. Det var ethvert Medlems Pligt at følge med i Foreningsarbejdet, ogsaa paa det regnskabsmæssige Omraade, og der var efter Talerens Mening stærk Grund til at spørge om, hvorledes Revisorerne i Randers havde varetaget deres Plads, naar Besvigelser som de derfra Byen oplyste kunde foregaa gennem flere Aar. Som en af Revisorernes vigtigste Pligter var en Opnotering af den paa Regnskaberne opførte Indsendelsessum og paafølgende Kontrollering gennem Postkvitteringsbogen eller »Typ.-Tid.« — en Forholdsregel, Aarhusrevisorerne altid nøje iagttog.

Til Aarsberetningen havde N. MORTENSEN, SIG. JØRGENSEN, VALDEMAR HANSEN, A. ERLANDSEN Ordet; men det var særlig Sagen i Randers, som debatteredes, idet MORTENSEN oplyste, at en Datter af J. Petersen mulig kunde fremskaffe Dækning for Halvdelen af det besvegne Beløb. Meningerne om Aktion eller ikke var ligelig delt mellem de 4 Talere, men om Stemningen hos den ret talrige Forsamling blev der ikke spurgt, da Afgørelsen alene ligger hos Forretningsudvalget.

Afdelingens Forbundsregnskab oplæstes af den afgaaede Kasserer, S. GADE-JØRGENSEN. Indtægten var: Ordinær Kontingent Kr. 1954,80 og Tilskud fra Hovedkassen Kr. 2700,00. Udgift: Rejseunderstøttelse Kr. 575,80 (heri de paa Stedet hævede Rejsedage), Understøttelse p. St. Kr. 3055,75, Sygeunderstøttelse Kr. 500,00, Administrationstilskud Kr. 45,25, indsendt til Hovedkassen Kr. 478,00, Balancesum Kr. 4654,80.

Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 1035,15, der var i ekstraordinær Understøttelse udbetalt Kr. 430,50.

Regnskabet godkendtes enst.

Der aflagdes Beretning fra Arb. Fællesorganisation af S. STEGGER-SØRENSEN, fra Arb. Detail Forbrugsforen. af P. CHRISTIANSEN og fra Arb. Produktionsforen. af CHR. LEHMANN.

Til Pladsen som Redaktør af »Typ.-Tid.« indstilledes paa Forslag af N. MORTENSEN Hr. CARL NIELSEN, »Soc.-Dem.«, Kbhvn. (et Forslag om Hr. FR. NIELSEN, Køge, toges tilbage).

Carl Nielsen anbefaledes af flere Kolleger som en dygtig og stærkt interesseret Organisationsmand og tillige fuldtud kvalificeret til at beklæde Redaktørstillingen.

Der afgaves 40 St. for Carl Nielsen og 3 imod.

Til Dagsordenens Punkt om Tarifen fik N. MORTENSEN Ordet og aflagde Beretning om Arbejdet i Kommissionen. Det svageste Punkt var den ringe Forhøjelse af Tusindprisen, medens Taleren mente, at Tillæget til Minimallønnen nok kunde passere i Betragtning af den 2 aarige Periode. Naar der var opnaaet Enighed indenfor Forbundsstyrelsen om at modtage det foreliggende Forslag, var det ikke, fordi man mente, Forventningerne var sket Fyldest, men fordi der med den foreliggende Situation for Øje næppe var mere at opnaa, og han vilde, uden iøvrigt at paavirke nogen, slutte med at sige, at et magert Forlig var at foretrække for en fed Proces.

Formanden, MARTHIN PEDERSEN, advarede imod at forkaste det foreliggende Tarifforslag, da en ny Forhandling næppe vilde bringe os videre, og vi under de nuværende Forhold ikke kunde forsvare at gaa ud i en Lønkamp. Taleren var langt fra tilfreds med Forslaget og vilde under normale Forhold kræve ganske andre Forbedringer.

ERLANDSEN omtalte den Agitation vore ledende Mænd foretog den Gang, der skulde afstemmes om den nugældende Tarif. Der blev givet store Løfter om alle de Goder, vi skulde opnaa *næste Gang*, baade den halve Times Forkortelse af Arbejdstiden, Forhøjelse i Tusindprisen, Regulering af Løngrupperne og meget mere. Men hvortil er vi naaet? Den ene Øre, som er tillagt Tusindbetalingen, staar kun i daarligt Forhold til Kronen paa de faste Lønninger, da det ofte sker, at Principalerne kritiserer Præstationerne under Henvisning til Tusindbetalingen. At det saa' særlig daarligt ud for Bladforetagenderne og Annonceringen i disse kunde Taleren ikke indse, og han foldede under megen Moro en »Vendsyssel Tidende« ud for en af de sidste Dage og viste Forsamlingen et 4 sidet Blad, hvoraf de 3 Sider minus 1 Spalte Tekst var kompakt Annoncestof. — Og saa staar Hjørring endda i 2. Lønklasse. — En Tarif som den foreliggende vilde Taleren ikke stemme for.

SIG. JØRGENSEN sluttede sig til Formandens Udtalelser. Der var opnaaet Forhøjelse paa de faste Løninger til og med 32 Kr., Tusindprisen var hævet og Tarifen kun gældende i 2 Aar. Kunde anbefale at stemme for Forslaget.

H. P. ALB. JENSEN mente, at begge Parter mulig var lige lidt begejstrede for en Kamp, men vore Forventninger var stærkt skuffede og Trangen til Lønforbedring havde sikkert ingensinde været større end nu. Kunde ikke stemme for en Tarif som den foreliggende.

Til replicerende Bemærkninger havde MORTENSEN, ERLANDSEN og FORMANDEN Ordet.

4 Pengebevillinger, hvoriblandt Forslag om at dække Lokalkassens Underskud af de i Hjælpekassen laante 500 Kr., vedtoges.

Hjælpekassens Forhandlingsbog oplæstes og godkendtes. — Der var efter Andragende udbetalt 100 Kr. til 2 Enker.

Regnskabet balancerede med 6739 Kr. 71 Øre. Formuefremgang i Aarets Løb 328 Kr. 19 Øre. — Regnskabet godkendtes.

Formanden takkede under Medlemmernes Tilslutning Kassereren for hans store Arbejde i Anledning af de ekstraordinære Forhold.

Generalforsamlingen varede fra 8—12.

Esbjerg Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 23. Januar paa Hotel »Phønix«. NENDEL dirigerede.

Efter at Forhandlingsprotokollen var oplæst, aflagde FORMANDEN Beretning om det vigtigste, der er passeret i det forløbne 1914. Dvælede ved Forholdene for Tiden, der har ført til, at der i Øjeblikket kun er 17 arbejdende Svende i Afdelingen. — Regnskaberne for Lokalkassen og Privatkassen godkendtes. — Et Andragende om Tilskud til Haandværkssvendenes Rejse- og Sygeforening nægtedes paa Grund af Pengeknaphed. — Det overdroges Bestyrelsen hurtigst muligt at søge Medhjælperne organiseret. — Til Fanebærer valgtes P. CHRISTENSEN. Samme tiltraadte som Suppleant tilligemed MAGNUS ANDERSEN de to indkaldte Medlemmers Plads i Bestyrelsen.

Derefter kom Tarifforslaget til Behandling. FORM. var ked af, at Klasserne ikke ophævedes. Forstod, at det var en vanskelig Situation at forhandle i. Var ked af, at der ikke gaves Tid til Drøftelse i »Typ.-Tid.«. 1916 skulde ikke benyttes som »Bussemand«. Bebrejdede Forretningsførerens udmærkede Venlighed i Indlæget for Principalernes Stilling for Tiden. Tænk paa Arbejdernes! Vilde ikke raade fra eller

til. Anbefalede Medlemmerne at tænke alvorligt og saa stemme for eller imod som deres Samvittighed bød. Kunde ikke frigøre sig for Tanken, at Viggo Christensen som nyvalgt Forretningsfører har lagt alt ind paa at fremmøde med det bedst mulige Resultat. — NENDEL mente ikke, Tarifen var tilfredsstillende, Hovedpunktet var for ham 8-Timers Arbejdsdagen. Dennes Gennemførelse skyldte vi vore arbejdsløse Kolleger. — Derefter omtaltes Juleuddelingen. Et Forslag om til denne at forhøje Kontingentet med 5 Øre ugentlig, toges paa Grund af »Stemningen« tilbage, hvorpaa Mødet sluttede. — Faktor SOPHUS HANSEN var Mødets Sekretær. LEO.

Fredericia Lokalafdeling

afholdt aarlig Generalforsamling Lørdag den 23. Januar paa Hotel »Danmark«.

FORMANDEN bød Velkommen og oplæste det reviderede Regnskab, der balancerede med 288 Kr. Privatkassens Regnskab balancerede med 108 Kr. 95 Øre. Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Angaaende Tarifforslaget udspandt der sig en Diskussion, — FORMANDEN var ikke særlig begejstret for Forslaget, og mente man burde stemme imod for at tilkendegive sin Utilfredshed og eventuelt faa en ny Forhandling i Gang. — W. JACOBSEN vilde derimod anbefale at stemme for Forslaget, selv om man ikke var særlig tilfreds med det, da det tidligere havde vist sig, at man ikke fik noget ud af nye Forhandlinger; han foreslog at indsende følgende Resolution til Forretningsudvalget:

»Generalforsamlingen beklager i allerhøjeste Grad, at det ikke er lykkedes at skaffe de lavest lønnede Typografer en større Lønforhøjelse, ligesom man beklager, at Tarifen er bleven forlænget paa 2 Aar. Man gør samtidig opmærksom paa, at Fredericia, som er en af de dyreste Byer at leve i, ved første Tarifforhandling bør rykkes op i 1. Klasse.«

Resolutionen vedtoges enstemmigt.

Derefter foretoges Valg. Formanden, MACNUS SØRENSEN, genvalgtes med Akklamation. Næstformand: ALFRED NIELSEN. Sekretær: INGV. ARENT. Repræsentanter til »Soc. Dem.«: MAGNUS SØRENSEN og INGV. ARENT, Repræsentanter til »De samv. Fagf.«: W. JACOBSEN og MAGNUS SØRENSEN. Revisorer: B. JOHANSEN og W. JACOBSEN.

Til Børnebespisningen i Fredericia bevilgede man 25 Kr. af Privatkassen.

W. JACOBSEN motiverede følgende Forslag og Resolution, som han ønskede Afdelingen skulde sende til »De samv. Fagf.«:

»Det vil sikkert være Repræsentanterne bekendt, at der i Fredericia er endog meget stor Mangel paa Lejligheder.

Spørgsmaalet har flere Gange været behandlet i »Fredericia Soc.-Dem.«, sidst 23. Januar, men da slig Paatale altid vil være Slag i Luften, for saa vidt Socialdemokratiets Repræsentanter i Byraadet ikke fører Sagen frem her, anmoder Typografernes Forening herved om, at nedenstaaende Resolution, som er vedtaget paa en Generalforsamling 23. Januar, maa komme til Behandling paa »De samv. Fagf.«s Generalforsamling 27. Januar.«

Resolutionen lyder:

»De samv. Fagf.«s Repræsentantmøde den 27. Januar 1915 vedtager at henstille til den socialdemokratiske Gruppe i Byraadet her at fremsætte Forslag om, at der af Byraadet nedsættes et Udvalg til at overveje og undersøge Boligspørgsmaalet i Fredericia, event. fremsætte Forslag om Midler til Bolignødens Afhjælpning.«

Dette vedtoges enstemmigt.

Det vedtoges at henlede Forretningsudvalgets Opmærksomhed paa den Maade, man anvender her i Afdelingen med Hensyn til Regnskabet, hvilken Maade man mente var betryggende med Hensyn til at undgaa Besvigelser.

W. JACOBSEN foreslog at oprette et Arkiv, hvor man bl. a. skulde have »Typ. Tid.s forskellige Aargange indbundne, saa de kunde opbevares for Eftertiden.

ALFR. NIELSEN ankede over, at man for sent fik at vide, naar der var Generalforsamling. Det vedtoges at sende Dagsordenen rundt 3 Dage før Afholdelsen.

Derefter sluttede den interessante Generalforsamling, der havde formaaet at samle Medlemmer, der ellers ikke havde været til Stede i flere Aar, hvorefter W. Jacobsen med en »Svingning« takkede Afdelingens Medlemmer for Opmærksomheden ved hans 25 Aars Jubilæum.

Holstebro Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 23. Januar ordinær Generalforsamling paa Landmandshotellet. — Regnskabet oplæstes og godkendtes.

Bestyrelsen genvalgtes: J. K. JEPPESEN, Fmd., D. G. HOMBURG, Næstfmd., L. J. LORENTZEN, Sekretær. Til Kontrahenter valgtes J. P. LUNDING og JEPPESEN. Som Repræsentanter til Arbejdernes Fællesbageri valgtes D. G. HOMBURG, D. RASMUSSEN, J. P. LUNDING og JEPPESEN.

Under forventet Tilladelse vedtoges det at afholde offentlig Maskerade. — I Anledning af det opnaaede Resultat for Holstebros Vedkommende, hvor man paa Forhaand var sikker paa, at rykke en Lønklasse op, var Misfornøjelsen stor, og der vedtoges følgende Resolution:

»Generalforsamlingen i Holstebro-Afdelingen vedtager herved en Protest imod, at der indgaas nogen Tarif, hvorved Holstebro stilles ugunstigere end Nabobyerne Herning og Ringkøbing.«

Generalforsamlingen var udmærket besøgt og sluttede Kl. 11½.

I. K. J.

Hobro Lokalafdeling

afholdt den 23. Januar ordinær Generalforsamling. — Formanden, N. OLSEN, aflagde Beretning. — Hovedkassen balancerede med 259 Kr. Ekstrakassens Balance var 24 Kr. 46 Øre. Af denne Kasse var der understøttet 11 Rejsende. Begge Regnskaber godkendtes.

FORMANDEN anbefalede varmt Medlemmerne at stemme for det fremsatte Forslag om Tarifens Forlængelse i to Aar.

Afdelingens Medlemmer gav enstemmig Tilslutning til Formandens Standpunkt. K.—X.

Varde Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 23. Januar. Sekretæren, J. CHRISTENSEN. oplæste Forhandlingsprotokollen, som godkendtes. — Formanden, J. POULSEN, fremlagde Regnskabet, som godkendtes. Det udviste en Balance af 275 Kr. — Derefter skred man til Valg af Bestyrelse. Til Formand genvalgtes J. POULSEN med Akklamation. Til Næstformand genv. N. OLESEN. Til Sekretær genv. J. CHRISTENSEN. Til Revisorer genv. P. KJÆR og Red. H. BECK. Som Repræsentant til Fællesorganisationen nyvalgtes J. CHRISTENSEN. Som Repræsentanter til »Varde Social-Demokrat« nyvalgtes J. CHRISTENSEN og M. SCHMIDT.

Derefter udspandt der sig en livlig Diskussion om det ny Tarifforslag. Noget positivt Resultat kom man ikke til, da der herskede forskellige Meninger om Forslaget.

Under Eventuelt aflagde N. OLESEN Beretning fra Fællesorganisationen.

— Samme Aften afholdtes Generalforsamling i Ekstrakassen. Sekretæren, J. CHRISTENSEN, oplæste Forhandlingsprotokollen, som godkendtes. — Formanden, J. POULSEN, fremlagde Regnskabet, der balancerede med 31 Kr. 98 Øre. — Derefter sluttede Generalforsamlingen. Til Stede var 7 af Afdelingens 11 Medlemmer. J. C.

Nær og Fjærn.

Typografernes Karneval. I denne Uge udsendes Karnevalsbilletterne til de forskellige Trykkerier efter Forholdet en Billet pr. Medlem.

Til Sangforeningens Aarsfest paa Søndag, hvor Fru Oda Nielsen synger, er Fribeboerne i Stiftelsen indbudte.

Et Eksempel, der ikke bør følges. En landskendt Bladudgiver i Silkeborg, Ejer af et glimrende rentabelt Foretagende, der giver ca. 18,000 Kr. i aarlig Indtægt, har siden Avgust haft en Mand af sit Personale indkaldt til Sikringsstyrken. De smukke Eksempler paa Offervillighed, der af de fleste — selv urentable — Foretagender gives til Lettelse af den lange, ufrivillige Militærtjeneste, har han ikke set sig foranlediget til at følge.

Manden, der har været indkaldt i over 5 Maaneder, er Enkemand med 3 smaa Børn, saa en lille Understøttelse havde netop her været paa sin Plads, men Patrioten med de 18,000 Kr. i aarlig Indtægt har ikke kunnet ofre en eneste Øre. —N.

Det er paa Søndag, Typografernes Sangforening holder Aarsfest i Prins Wilhelms Palæ. Som det vil ses af det udsendte Program, bydes der en udmærket Underholdning af anerkendte Kræfter, og der er god Anledning for Kolleger til at sikre sig Billetter, der endnu i Dag og i Morgen kan faas hos Medlemmerne og hos Hr. Anton Jensen.

D'Hrr. Sangere bedes bemærke omstaaende Annonce angaaende Prøve Lørdag Aften.

»Berlingske Tidende«s tidligere Administrator, Hr. Etatsraad A. Sally, fejrede sin 70-Aars Fødselsdag Tirsdag den 19. Januar. I Dagens Anledning sendte Etatsraaden »Berlingske Tidende«s Officin et i hjertelige Ord affattet Brev, hvori han takkede og udtalte sin Glæde over de mange Aars trofast Samarbejde med Personalet. Samtidigt udtalte Etatsraaden, at det havde været hans Ønske at samles med Personalet til en Festlighed, men Tidens Alvor forhindrede ham deri. En større Pengegave fulgte med, som fordeltes til det store Officin og Ekspedition. — Etatsraaden var bortrejst paa Festdagen.

Til Koncerten i velgørende Øjemed Fredag den 5. Februar er nu trykt saa mange Billetter, som man af Hensyn til Lokalets Størrelse har turdet tillade sig, og der er kun en lille Rest tilbage af sidste Oplag. Udleverede Billetter og Lodsedler, der ikke er afsatte, bedes tilbageleverede i Morgen (Lørdag) Aften. Hvem der ønsker at støtte Sagen uden at deltage i Festen, kan erholde Lodsedler à 10 Øre til Bortlodningen, hvis hele Bruttoindtægt tilfalder Chr. Larsen.

Hvis der skulde være sendt for lidt Lodsedler til nogle Trykkerier, anmodes Inkassatorerne om at rekvirere flere hos A. ANDREASEN, Vølundsgade 3 4.

»Pjev«s Soiré. Husk, det er i Aften, Fredag, at »Pjev«s Soiré finder Sted paa Enghavevejens Teater (den store Sal). Forestillingen begynder lidt over Kl. 8, og er færdig saa betids, at man kan naa at faa en lille Svingom og endda — hvis det ønskes — naa at komme med den sidste Sporvogn. Revuen er sat meget flot op med nye Dekorationer, Sange og flotte Kostumer — og det er arrangeret saaledes, at det bliver en *meget* billig Aften. X.

Johan Møller død. Ved Redaktionens Slutning meddeles det os, at mangeaarigt Styrelsesmedlem og Revisor JOHAN MØLLER er afgaaet ved Døden Natten mellem Onsdag og Torsdag. Angaaende Begravelsen henvises til Dagspressen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformand.

Frederikshavn: Oscar Christensen, Søndergade 52[2].

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

21. Januar: Frederikshavn pr. Bl. 95.00; Herning 162.00; Odense 1071.70; Ringsted 245.75. 22. Januar: Nykøbing M. 169.50; København pr. Bl. 3471.98. 23. Januar: Køge 163.00. 25. Januar: Aarhus 478.00; Esbjerg pr. Bl. 41.75; Fredericia 19.35; Helsingør pr. Bl. 100.00, kont. 40.75, ialt 140.75; Hillerød 165.75; Løgstør 29.00; Middelfart pr. Bl. 78.00; Rudkøbing pr. Bl. 125.00, kont. 125.60, ialt 250.60. 26. Januar: Hjørring 135.25; Hobro 164.50; Holstebro 144.75; Stege 57.00. 27. Januar: Aalborg 530.00; Lyngby 75.00.

København, den 27. Januar 1915.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Vilh. Peüliche, udl. 12/1 14 hos A. D. Heyde (**arbl.**), kun Medl. af fagl. Afdel. Trykker Will. Vedel Aug. Anthon, udl. 1904 hos A. D. Heyde (L. N. Christensen). Hjælpearb. Julius Riedl (Bording). Sætterlærl. Poul Bruun (Jensen & Rønager). 6385 Y. B. G. Hallbergs Hustru Jenny.

Aarhus: Sætter Carl Graabech, udl. hos De forenede Bogtrykkerier ½ 1915. Odense, Sætter Otto Martin Rasmussen, udl. i Kr. E. Petersens Bogtrykkeri ½ 1915.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 4486 Hans Fr. Madsen fra Aarhus (arbl.).

Aarhus: 3915 P. Søgaard Rasmussen (arbl.), 3857 Sophus Wilh. Neess (arbl.) og 3934 Svend Davidsen (arbl.). Hillerød, 1656 Jean Vilh. Hansen (C. Nordlunde), Holbæk, 3904 Alfred Sørensen (Ekspresstrykkeriet). Horsens, 1149 K. Krautwald (Horsens Avis). Marstal, 1221 Chr. P. Rasmussen (Ærø Tid.), 3948 Carl Gustav Madsen (Ærø Tid.) og 6504 Axel Nielsen (Ærø Tid.). Nykøbing F., 1469 Chr. Petersen (Nykøbing Dagblad). Ringkøbing, 3834 Marius Olesen (A. Rasmussen). Ringsted, 6576 A. Poulsen. Skive, 2603 Søren Thomsen (L. Pedersen).

Fratraadte.

København: 3027 Orla Hansen til Aalborg 3083 Jul. Aug. Oskar Jensen til Helsingør. 2851 Chr. Jørgensen til Aalborg. 2873 Edwin Jørgensen til Aalborg. 4036 Axel Petersen til Viborg. 1417 V. M. Sørensen til Helsingør. 1436 Adolf P. Thomey til Helsingør. (Alle til Militærtjeneste). 2578 Jens Poulsen til Randers i Pl.

Aarhus: 2603 Søren Thomsen til Skive i Pl. Hjørring, 3848 Asger Engelbrecht Petersen til Aalborg (syg). Horsens, 1120 O. H. Damkier paa Rejse. Marstal, 3875 Chr. Tønnesen til Ringsted i Pl. Middelfart, 3760 A. S. Petersen til Nykøbing F. (Militær). Nakskov, 1469 Chr. Petersen til Nykøbing F. i Pl. Nyborg, 4477 William Meltz til København (arbl.). Nykøbing F., 3860 Vald. Johansen til Slagelse (Militær). Skanderborg, 1149 C. Krautwald til Horsens i Pl., 3857 Sophus Nees til Aarhus (arbl.), 3938 Alb. Mogensen til Aarhus (arbl.), 3915 Søgaard Rasmussen til Aarhus (arbl.), 3934 Svend Davidsen til Aarhus (arbl.) og 3902 Robert M. Bang til Aarhus (Militær). Slagelse, 6576 Axel L. Poulsen til Ringsted i Pl.

Udmeldte.

København: 2482 Paal. Karla Nissen (fratraadt Faget).

Stege: 3939 Chr. Jacobsen (andet Erhverv).

Døde.

København: 422 Laur. Joh. Schiøtts Hustru Eleonora Karoline Amalie.

Marstal: 3043 Henrik Bøttcher.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

afholder sin halvaalige Generalforsamling Fredag den 5. Februar Kl. 8 i Café »Kultorvet«s Foreningslokaler, Kultorvet 14. Alle bør møde. STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Bemærk: Koncertprøve **Lørdag** Kl. 8½ i Café »Bispegaarden«. Fuldtalligt Kor nødvendigt. (1c)

ANNONCER

Yngre Sætter,

militærfri, kendt med saavel Avis som Akcidens og tillige kendt med Trykning, ønsker Plads straks eller til 1. Februar. Billet mrkt. »38« modtager Ekspeditionskontoret.

Faktor.

Som saadan er Plads ledig ved et mindre Dagblad i Provinsen. Vedkommende maa have Kendskab til Trykning. En, der kan Maskinsætning (»Typograph«) vil blive foretrukken. Billet mrkt. »40« modtager Ekspeditionskontoret.

Flink Sætter

søger Plads straks i Provinsen. Billet mrkt. »37« modtager Ekspeditionskontoret.

Forbundter

(**Sætter**), der har staaet 4 Aar i Lære, søger Plads til 1. Marts. Helst i Jylland, og paa et Sted, hvor lidt Kendskab til Trykning kan læres. Billet mrkt. »39« modtager Ekspedikontoret.

En dygtig Sætter

ønsker Plads i Løbet af Februar Maaned i en større Provinsby. Billet mrkt. »31« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18.

Forhen forlangte man »Tuborg« og »Hof«,
og Kellneren sa'e: Ja, saa gærne.
Nu si'er en Svend af det rigtige Stof:
Kellner, maa jeg faa en »STJERNE«!

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (15)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

C. Langsteds Skotøjsforretning,

Tagensvej 3.

Stort Lager af Hertz' Fodtøj. (17)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Kolleger! Se ud i min nye **Ekviperingsforretning, Bagergade 25**. Lager af *Herre-, Dame- og Børneklæder samt Fodtøj*; billige Priser. Specialitet: **Maskintøj og Typografkitler** efter Maal.

(19) H. P. RASMUSSEN.

Tysk Undervisning.

C. L. Skjoldbo, aut. Translatør,
Vølundsgade 29,[1].) (18)

Hotel „Union", Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,
(79) Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: JUL. SHRØDER, Kong Oscarsgade 9,[3] Kbhvn. Str. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN Gl. Kongevej 1 C, 1. S. Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 5 KØBENHAVN DEN 5. FEBRUAR 1915 XLII AARGANG

Redaktørvalget.

Til Redaktør af »Typ.-Tid.« er efter Indstilling af Aarhus og Københavns Lokalafdelinger opstillet CARL NIELSEN (København) og efter Indstilling af Kalundborg, København og Køge Lokalafdelinger FR. NIELSEN (Køge).

Valget foregaar ved skriftlig Afstemning, hvortil Stemmesedler vil blive udsendt. Valget skal være tilendebragt Fredag den 5. Marts.

København, 3. Februar 1915. FORRETNINGSUDVALGET.

Til Medlemmerne af Københavns Afdeling.

Paa Generalforsamlingen Søndag den 31. Januar vedtoges følgende Resolution:

»Generalforsamlingen opfordrer Kollegerne til de følgende 4 Fredage at iværksætte en Indsamling paa Arbejdsstederne, saaledes at det indkomne Beløb omkring 1. Marts i passende Portioner kan fordeles blandt de Arbejdsløse efter samme Regler som ved Juleuddelingen.«

I Anledning heraf retter vi en indtrængende Opfordring til Kollegerne om allerede i Dag at paabegynde Indsamlingen.

Der findes blandt de Arbejdsløse en Mængde Kolleger, som har gaaet ledige i lang Tid, og for hvem en lille samlet Sum vil være af stor Betydning. Understøttelsen forslaar jo kun til det allernødvendigste, og de er i mange Henseender — især paa Grund af Prisstigningerne paa de vigtigste Livsfornødenheder — sat betydeligt tilbage.

Der er ikke fastsat nogen Skala, og Indsamlingen er frivillig; men vi nærer den sikre Overbevisning, at Solidaritetsfølelsen og Offervilligheden blandt Kollegerne, der gav sig et saa smukt Udslag ved Juleuddelingen, ogsaa denne Gang vil bevirke, at et klækkeligt Beløb bliver indsamlet til de Arbejdsløse.

Inkassatorerne bedes tilstille Forbundskontoret de indsamlede Midler senest Lørdag den 27. Februar. Beløbene kan ogsaa indbetales ugevis. Det er vort Haab, at denne Henvendelse til de arbejdende Kolleger vil give et godt Resultat.

København, 2. Februar 1915. Med koll. Hilsen
AFDELINGSSTYRELSEN.

Ekstra-Understøttelse til de Arbejdsløse.

DER blev paa Generalforsamlingen i Søndags fra Styrelsens Side foreslaaet at yde en Ekstra-Understøttelse til de Arbejdsløse, dog ikke noget bestemt ugentligt Bidrag; men de, der var til Stede, forstod saa godt, at de, der var saa heldige at have Arbejde, ikke maatte være altfor smaalige med den nødvendige Skærv (f. Eks. 50 Øre ugentlig i 4 Uger), og det er sandelig heller ikke saa stort et Offer, naar det skal forslaa noget.

Vi, der staar i Arbejde, har selvfølgelig Medfølelse med de Mennesker, der har trukket det uheldige Lod at blive ledige; men disse Mennesker kan nu en Gang ikke leve af Medlidenhed og en lille Understøttelse i disse dyre Tider; derfor maa vi, der staar i Arbejde, vise de Arbejdsløse vor Medfølelse ved at yde et Bidrag, der er os værdigt, og ikke spise dem af med en 25-Øre ugentlig i 4 Uger, hvilket Beløb de fleste maaske vil mene tilstrækkeligt.

Jeg tillader mig derfor at foreslaa en Minimal-Skala, som jeg mener enhver kan overkomme: Halvtbetalende 25 Øre, Lønninger indtil 34 Kr.: 50 Øre, 35—40 Kr.: 75 Øre, 41 Kr. og derover: 1 Kr. ugl. i 4 Uger. — Ved at benytte denne Skala bliver der ikke det Misforhold, at en Kollega, der har 30 Kr., eventuelt kommer til at yde lige saa stort et Bidrag som dem, der tjener 50—60 Kr. ugl.

Jeg synes, at dette Forslag er saa rimeligt, og hvis alle Kolleger viser deres Solidaritet overfor de Arbejdsløse, kan det maaske give en pæn Skilling til dem, saa de kan stoppe Munden paa en graadig Husvært eller løse nogle forfaldne Panter hjem fra en »*kær Onkel*«. A. ANDREASEN.

Hvem skal vi have til Redaktør?

VI skal i alt Fald have en *tolerant* Mand! Ved en saadan forstaar jeg ikke en, der ingen Mening har, og »ingen Ting« er — men en Mand, der indrømmer, at ogsaa andres Syn paa en Sag kan være sundt og godt.

Jeg ønsker ikke, at vor Redaktør skal være blot Korrekturlæser, thi saa kunde vi jo spare de Penge og lade Bogtrykkeren gøre dette Stykke Arbejde »oven i Købet«.

Vi maa kræve en Mand, *der vil Samling* og ikke splitte. En Mand, der ikke er *udpræget* ensidig, og hvis Evne som Censor hverken resulterer i, at vort Blad bliver en Afløbsrende, eller at det fri Ord holdes nede.

Find en Mand til os med disse Evner!

Det er maaske ikke let. Redaktørstillingen er vist ikke saa let altid, som mange tror. Men han findes nok. En Mand, der ved sin Virksomhed har efterladt sig det Indtryk, at han vel er dygtig, men stejl og uforsonlig, vil uhyre let blive udsat for Mistanken om at favorisere den ene *Retning*, han netop har set sig blind paa. Og det er ingen tjent med.

En saadan Kraft er udmærket i Agitationen og som vor »onde Samvittighed«, men ikke paa et Fagblads Redaktørstol.

Hidtil har vi kun set to Navne: Wartenberg og Fr. Nielsen, Køge — begge to af samme »Sekt«. Jeg tvivler aldeles ikke om, at de begge vil det bedste for os alle — kun Vejen er vi ikke helt enige om. Wartenberg er den store Idealist og den ihærdige Slider, der kaster sig — undertiden noget eksplosiv — ud i Arbejdet for positive Opgaver. Fr. Nielsen, synes jeg, er lidt mindre positiv.

For begge gælder det, at de skriver godt og — *kan* skrive meget. Kommer de nu paa en Redaktør-Taburet, er de jo stærkt fristede til at skrive — selv om det ikke bliver i Form af »Haler« til vi andres mer eller mindre vellykkede Opsatser.

Men »vi andre« skulde jo ogsaa have lidt Plads »i Vognen«.

Wartenberg har nu sagt Nej til Æren og »Benet«. Jeg vilde ønske, at ogsaa Fr. Nielsen vilde sige Nej. Der er jo desuden ogsaa nogle Vanskeligheder af praktisk Natur at overvinde ved at vælge en Provinskollega til denne Stilling. De kan maaske overvindes, og saa ser jeg selvfølgelig helst en Mand fra Provinsen.

Der er imidlertid ringe Sandsynlighed for at faa en saadan valgt, naar Københavns-Afdelingen opstiller og *stemmer* paa en Mand.

Og kan de finde en tolerant Mand, saa vil i alt Fald jeg stemme paa ham. JOHAN GERDT.

Johan Møller.

SOM kortelig meddelt i forrige Numer er vor Kollega JOHAN MØLLER afgaaet ved Døden. Han blev kun 46 Aar gammel; en snigende Rygmarvstæring gjorde ham for tidlig uarbejdsdygtig; i over 9 Maaneder var han fængslet til Sygelejet, da Døden kom som en Lettelse.

Vor Kollega, der udlærtes i 1888 fra Herdahls Bogtrykkeri, »valsede« i over et Aar det sydlige Udland igennem og erhvervede sig stort Kendskab til forskellige Sprog, der senere skulde faa stor Betydning for ham. Efter sin Tilbagekomst havde han — paa et kortere Ophold hos Hertz i Vejle nær — sin Beskæftigelse udelukkende i Københ., mest hos Græbe og Nielsen & Lydiche. — I vore Organisationer var den Afdøde en stadig Mand, og adskillige Tillidshverv har han i Aarenes Løb røgtet for sine Kammerater. I Slutningen af 90'erne var han Medlem af Styrelsen, og i en lang Række Aar var han Foreningens skiftende Revisor; talrige Generalforsamlinger har han refereret. Ligeledes var han en Tid i Styrelsen for Enkekassen.

Hans store Virketrang fik imidlertid ikke Beskæftigelse nok her; godt kendt med Tysk havde han forholdsvis let ved at tage Eksamen som edsv. Translatør i dette Sprog. Han beskæftigede sig med en Del Oversættelsesarbejder og fik Plads i Industriforeningen som dens Sekretær; som saadan udførte han et stort Arbejde og fik herved ogsaa Lejlighed til gentagne Rejser til Udlandet.

Vor Organisation har da ved Johan Møllers Død ikke alene mistet en god Medkæmper, men ogsaa en Kollega, der udenfor vor Kreds bidrog til Fagets og dets Udøveres gode Omdømme.

Den Afdøde efterlader sig, foruden Enken, bl. a. 3 Sønner, der er Typografer.

Begravelsen fandt Sted i Søndags under stor Deltagelse. Gutenberg-Banneret fulgte ham til det sidste Hvilested. X.

Redaktør-Valget.

I.

Undertegnede Lokalafdeling vedtog paa en den 16. Januar afholdt Generalforsamling *enstemmigt* at indstille sin mangeaarige Formand,

Fr. Nielsen,

til Posten som Redaktør af »Typograf-Tidende«, idet vi formener, at han dér vil blive den *rette Mand* paa den rette Plads.

Vi opfordrer *alle* Kolleger Landet over til at give Fr. Nielsen deres Stemme. KØGE LOKALAFDELING.

II.

Ærede Kolleger!

Vi staar nu overfor Valget, enten CARL NIELSEN, København, eller FR. NIELSEN, Køge, og jeg skal dertil bemærke, at ihvorvel jeg absolut ikke er blind for, at Carl Nielsen er i Besiddelse af gode Evner, godt Hoved, praktisk Organisationskendskab o. m. a., saa har jeg dog tillige Øjnene aabne for, at som Redaktør vil han aldeles bestemt ikke egne sig, idet han — de mange Dyder i frisk Hukommelse — er en usædvanlig udpræget **Despot**. Det er *hans* store Fejl, og hvis han bliver valgt til Redaktør af vort Fagblad, da er der sikkert ved dette Fagblad indført en Censur, der knægter enhver Opfattelse, som ikke netop er Carl Nielsensk. Indenfor Fagbevægelsen er Carl Nielsen den reaktionære Bureaukrat og som saadan Modstander af alt Frisind.

Faar vi derimod Fr. Nielsen fra Køge til Redaktør, da vil sikkert ingen for Alvor paastaa, at der er Sandsynlighed for, at »Typ.-Tid.«s Spalter vil blive lukkede for anderledes tænkende.

Om Fr. Nielsen kan man sige dette, at han er Idealisten, *den*, der tror fuldt og fast paa sin Sags Hellighed, *den*, som ikke forurettet nogen med sin gode Vilje, *den*, som tager berettiget Hensyn til enhver, enten det saa gælder for eller imod hans egen Opfattelse, og endelig *den*, som vil hele Arbejderklassens (specielt Typografernes) Vel *uden* noget Øjeblik at tænke paa egen Fordel.

Paa sidste Delegeretmøde i Odense blev Undertegnede — som for Resten saa mange andre — højlig forundret ved at se, at Føreren af denne mandige og saglige Pen, som vi alle beundrer, er den rolige og stilfærdige Fr. Nielsen. Han er den rette Mand til at udfylde Pladsen som Redaktør af vort Fagblad. Det kunde jo ogsaa tænkes at være paa sin Plads at overlade saadan en Stilling til en Provinsmand, i Særdeleshed naar samme — som i dette Tilfælde — er i Besiddelse af de største og bedste Kvalifikationer, som her kan fordres.

Derfor: Stem paa **Fr. Nielsen**, Køge.

København, 2. Februar 1915. J. P. CARL JENSEN.

Redaktørposten.

DE praktiske Forhold forhindrer, at en Provinskollega kan sættes i Redaktørstolen, med mindre han samtidig forflyttes til København.

Følgen bliver da, at Emnet lettest vælges i København, hvorved der ingen Ulempe opstaar ved Forflyttelse til Hovedstaden. I og for sig kan det ogsaa være ligegyldigt, om det bliver en af de københavnske Kolleger. Redaktørværdigheden er jo ikke nogen særlig suveræn Stilling, idet Red. maa være i nogenlunde Samklang med Forretningsudvalgets og Forbundsstyrelsens Taktik.

Resultatet bliver til syvende og sidst alligevel dette, at Redaktøren bliver disse to Institutioners *Redaktionssekretær*. Han er nærmest til for at modtage de Ubehageligheder, der ellers vilde blive Forretningsudvalget tildelt.

Medlemmerne holder just ikke en Redaktør, for at han skal fylde Bladets Spalter med *sin* Visdom. Han *er* den *redigerende* og *kun* den redigerende.

Det meddeles nu af A + B., at der allerede fra København er foreslaaet et Par Navne til Stillingen. Og A + B har ved Præsentationen af de to Kandidater samtidig foretaget en matematisk Opstilling over Principet: »Kan og bør en Oppositionsmand være Redaktør osv.«, der ender ligesaa matematisk med, at Faktorernes Orden er absolut ligegyldig.

Der er da først det at sige, at de Kandidater, der er præsenteret os til Værdigheden, er de mest uheldige og mest ubrugelige, der vistnok kunde peges paa netop til Posten som Redaktør for vort Blad.

I Retning af at skrive er der ikke noget at bebrejde dem, i hvert Fald hvad Form og Stil angaar. Men naar det fremhæves, at Fr. Nielsen i Køge f. Eks. skulde være en Mand med *Grund* under begge Fødder, maa man trække paa Smilebaandet; thi er der noget Hr. Fr. Nielsen mangler, da er det akkurat Grund under Fødderne. Ingen svæver i Luften som Hr. Nielsen. Han er jo den udprægede enerverede sygelige Idealist, der til Stadighed hænger i en mavesur Taage med en Skuffelsens Forbitrelse i Ansigtet mod alt, hvad der overhovedet arbejder i Spidsen for Arbejderpartiet.

Ved sidste Delegeretmøde var han med til at opstille og udbasunere et »Forslag til en Motivering«, som man paa Delegeretmødet ventede sig noget af. Men Hr. N. og hans Medforslagsstillere — de nøjedes med Rabalderet, dukkede Hovederne og sagde ingen Ting.

Det Blad, der til Stadighed nedrakker Arbejderpartiet og aldrig har noget at bebrejde de *private* Arbejdsgivere, bærer tydeligt nok Viden om Hr. Nielsens Begavelse som Skribent — ikke mod Arbejdsgiverne, men *mod Arbejderpartiets Mænd*. Og — hvad om enkelte Højreblade paa Sjælland ogsaa aabnede deres Viden om Hr. Nielsens Journalistik — ja, saa var vi ikke i Tvivl om, at Hr. N., hvad Skribentvirksomheden angaar, var fuldtud kapabel.

Men alene med det Kendskab vi har til Hr. Nielsens syndikalistiske Medarbejderskab ved »Solidaritet« og Vielsen af hans Kræfter i denne Retnings Tjeneste maa vise os det skæve i, at netop han kommer i »vor Stol« og bliver indviet i vor Organisations Samarbejde med de øvrige Fag.

Det vil ikke være til Medlemmernes Fordel. Desuden maa Hr. Nielsens udprægede Had og Fanatisme mod »D. s. F.« og Arbejdernes ledende Mænd ganske simpelt forhindre ham i en nevtral Stilling overfor det indsendte Stof, hvilket da ogsaa A + B antyder.

Hr. Nielsen vil sikkert heller ikke i Følge hans Natur »skaffes Plads« i København for at blive Redaktør. Hvorfor skulde han have det Køge Mos skrabet af sig for i den Anledning at skubbe en københavnsk Kollega af den faste Plads.

Det gør Hr. Nielsen heller aldrig.

Hr. Wartenberg hører ogsaa til de idealistiske Pedanter, der altfor ofte har forladt Virkeligheden for at gaa i den idealistiske Gynge — i de fleste Tilfælde drevet dertil af Kollegerne, der har benyttet sig af hans varme Hjærtelag mod al Uret. Men efterhaanden som han har løbet Panden imod de praktiske Vanskeligheder har han trukket sig mere og mere tilbage. Det er dette, der faar A + B. til at sætte Skellet mellem ham og Fr. Nielsen og give den sidste Prisen, fordi han har taget den **logiske Konsekvens** af sit Standpunkt som Oppositionsmand.

Hvori denne Logik bestaar, faar vi ikke at vide. Man maa da tænke sig, at det muligvis maa være Hr. Nielsens Brud med Socialdemokratiet og den faglige Sammenslutning. Om denne Konsekvens kom til Ver-

den, da Hr. N. gik Glip af den socialdemokratiske Redaktørpost i Køge, bliver vel næppe opklaret.

Hvorom alting er, vil Wartenberg — saafremt vi ikke skulde faa andre at vælge imellem — være den mest reelle af de to, selv om han langt fra er ideel. Hans retfærdige Natur vil ogsaa komme ham altfor tit i Vejen og han er ikke overlegen nok til at dele Sol og Vind mellem de stridende Parter, naar Bølgerne kommer i Oprør.

Det maa være givet, at de, der støtter vor Forbliven sammen med de øvrige Organisationer, ikke fraviger Principet ved Valget af Redaktør. Opfattelsen af det fagorganisatoriske er der ved denne Lejlighed mindst af alt Grund til at kaste overbord. Hvorfor skulde A + B. ellers kæmpe saa stærkt for *deres* Opfattelse mod »D. s. F.« i dette Øjeblik. Voltigeringen over de to Faktorer forhindrer aldeles ikke os fra modsat Side i at se Fedteriet og Forsøget paa Udjævning fra A + B.s Side for at faa Hr. N. i Sædet.

Men A + B.s Drømmetydning er sikkert forkert naar den udlægger, at hvis Tilhængerne af »D. s. F.« lod sig overliste, da betød det en Bro mellem de to Lejre. I alt Fald slaar A + B. ikke nogen Bro ved at fortælle, at det *var Gevinst for Oppositionen*, hvis Nielsen bliver valgt. Oppositionen — en hvilken som helst — har altid den Ret indenfor Rammen, som Flertallet giver dem. Og det er først nu man ser, at en Opposition tigger om at faa andet.

Og Redaktørposten bør heller ikke købes eller sælges paa andre Hænder.

Det er næppe de to foreslaaede Herrer, der har bemyndiget A + B. til at sige, at Udmeldelsesforslaget skulde være lagt *ad acta*. I hvert Fald maa vi først se det fra d'Hrr.s eget Blækhus. For det staar altfor stærkt i Modstrid med Udtalelserne fra den Side op til Delegeretmødet.

Derfra er jo de skarpe Modsætninger rejst, og fra den Side maa Pælene til Broen komme, for saa vidt der ønskes nogen Bro.

Oppositionen har »*noget at ville, men hvad?* —« siger A + B.

Ja, *hvad* vil den vel andet, end den hidtil har villet og gjort. Vi har jo saa tit faaet at vide, at den vil fortsætte som hidtil, ja, endog meget værre.

Og saa er A + B.s »*hvad*« ganske overflødig. Vi kender til Dato tilstrækkeligt baade Midlerne og Maaden. Ingen af Delene har i hvert Fald vist, at Hr. Nielsen stod tilvenstre for Flertallet, men desværre vist det grimme og modsatte, at han er Medarbejder ved et Blad og staar i Lejr sammen med Folk, der omkap med vore Modstandere og disses Blade ved enhver given Lejlighed nedrakker Organisationernes ledende Mænd og beskylder dem for at forraade Arbejderne o. m. m.

Det har Hr. Nielsen og hans ligesindede Lov til. Vi beholder dem jo i vore Organisationer, medens de modsat danner Klubber til Underminering af vort Arbejde i Fagbevægelsen.

Men det klæder ikke godt med Wartenberg som Dæksmand at komme fedtende for at liste Hr. Nielsen ind i Redaktørstolen.

Dertil er han endelig ogsaa altfor klynkværdig.

Giv ham et Par skarpe Patroner og lad ham saa blive hos Søren Svarre i Køge. SØRENSEN-KJELD.

Nær og Fjærn.

Stemmesedler til Valg af 3 Medlemmer af Bogtrykfagets Voldgiftsret udsendes i denne Uge og skal være tilbagesendt til Forbundskontoret senest Fredag den 12. Februar.

Til Medlemmerne af Københavns Afdeling. Husk at begynde Indsamlingen til de Arbejdsløse i Aften, Fredag.

Medlemmer, som staar i Arbejde, og som i sin Tid har modtaget Laan af Det særlige Fond, vil gøre en god Gerning ved at tilbagebetale dette snarest.

Typografernes Karneval afholdes Lørdag den 20. Februar. Billetter faas hos Ant. Jensen. Da der allerede er stærk Efterspørgsel, tilraades det at sikre sig i Tide.

Gutenberg-Koret synger ved Koncerten den 5. Februar i Haandværkerforeningen, Kronprinsensgade. Sangerne møder senest Kl. **9** pr.

Ledigt Legat i Industriforeningen. Den 28. April d. A. uddeles af Enkefru I. E. E. Olsens Legat for Haandværkslærlinge, der tilhører Haandværkerforeningen og Industriforeningen i København, 3 Portioner paa hver 100 Kr. til Haandværkslærlinge særlig af Maskin- og Byggefagene.

Legatet er bestemt for Uddannelse af Lærlinge i de to sidste Læreaar.

Blanketter til Ansøgninger kan afhentes paa Industriforeningens Kontor (9—4) indtil den 1. Marts d. A.

Koncert-Aftenen i velgørende Øjemed. Til Festen i Aften Kl. 8½ i Haandværkerforeningen, Kronprinsensgade 7, er baade Billetter og Lodsedler udsolgte. Enkelte Billetter, der evt. maatte komme tilbage i sidste Øjeblik, kan kun erholdes paa Forbundskontoret i Aften. Af Hensyn til det righoldige Program bedes Publikum komme i saa god Tid, at Koncerten kan begynde præcis. Lotteriet trækkes i Salen Kl. 12. — Alt Regnskab bedes opgjort i Morgen (Lørdag).

Den forbandede Krig. Vor Kollega, Trykker POUL PETERSEN, som har arbejdet i Centraltrykkeriet og Dansk Papirvarefabrik, er ifølge Meddelelse fra hans gamle Forældre i Flensborg, hvis eneste Barn han var, falden ved det russiske Gods »Nivna« i Nærheden af Lodz, ramt af en Skrapnelskugle, medens han i et Skur var i Færd med at aabne en Pakke fra sit Hjem. Den kun 27-aarige unge Mand vil mindes som en god og brav Kollega.

Afstemningsresultat

over den mellem Organisationen af Bladudgivere i Provinserne, Dansk Provinsbogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbunds Forbundsstyrelse tiltraadte Overenskomst om den bestaaende Tarifs Forlængelse i 2 Aar paa visse Vilkaar.

Lokalafdeling	Ja	Nej	Stemmer ikke	Ialt afg. St.
Aalborg	47	26	4	77
Aarhus	64	59	»	123
Assens	»	9	»	9
Bogense	»	2	»	2
Brønderslev	6	»	»	6
Esbjerg	6	8	3	17
Faaborg	9	»	»	9
Fredericia	8	10	»	18
Frederikshavn	»	5	»	5
Grenaa	6	2	»	8
Helsingør	9	4	1	14
Herning	14	3	»	17
Hillerød	12	12	»	24
Hjørring	21	2	»	23
Hobro	9	»	»	9
Holbæk	25	5	»	30
Holstebro	7	8	1	16
Horsens	48	1	»	49
Kallundborg	13	4	1	18
Kolding	39	5	»	44
Korsør	3	1	1	5
Køge	1	13	»	14
Lyngby	7	»	»	7
Løgstør	2	»	»	2
Maribo	6	2	1	9
Marstal	3	»	»	3
Middelfart	5	1	»	6
Nakskov	25	»	»	25
Nyborg	11	3	»	14
Nykøbing F.	23	9	1	33
Nykøbing M.	4	5	2	11
Næstved	36	9	1	46
Odder	4	»	»	4
Odense	100	11	14	125
Randers	45	5	2	52
Ribe	5	1	1	7
Ringkøbing	12	5	»	17
Ringsted	10	5	»	15
Roskilde	11	9	»	20
Rudkøbing	12	1	1	14
Rønne	13	14	»	27
Silkeborg	22	8	»	30
Skanderborg	9	»	»	9
Skive	10	5	»	15
Slagelse	16	23	1	40
Stege	1	3	»	4
Stubbekøbing	2	1	»	3
Svendborg	14	9	3	26
Thisted	3	15	»	18
Varde	7	3	»	10
Vejle	28	2	4	34
Viborg	7	6	»	13
Ialt	800	334	42	1176

Overenskomsten er saaledes vedtaget.

København, den 31. Januar 1915. FORRETNINGSUDVALGET.

FORENING · FOR · BOGHAANDVÆRK ·

Søndag den 7. Februar afholdes Møde og Udstilling i **Kunstindustrimusæets Foredragssal** Kl. 1—3. Præcis Kl. 2: *Generalforsamling.*

For al udvist Opmærksomhed ved vort Sølvbryllup bringer vi herved en hjertelig Tak. ROSA og WILH. JØRGENSEN.

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse
GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Annuleret Medlemsbog.

Nr. 6294 Christian Mortensen opgiver at have tabt sin Bog i Viborg, hvorfor den herved annuleres.

Ny Lokalformænd.

Aalborg: Johan Gerdt, Rosenlundsgade 4, 2. Sal. Træffes for rejsende Kolleger paa Social Demokratens Sætteri hver Søgnedag Kl. 4. Forøvrigt er der Kontortid i Formandens Hjem hver Søgnedag fra Kl. 6½—7.

Stubbekøbing: Typ. H. J. Petersen, Grønnegade.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

28. Januar: Korsør 26.80. 29. Januar: Horsens pr. Bl. 200.00, kontant 106.55, ialt 306.55. 1. Februar: Maribo 114.00; Slagelse 186.55; Stubbekøbing 48.00; Viborg 161.00.

I Dag mangler Bogense og Varde.

København, den 3. Februar 1915.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Ernst Poul Martinsen, udl. 31/12 14 hos Sørup (arb. s. St.). Paal. Ingeborg Nielsine Dorthea Jensen, udl. 14/5 14 hos Kruckow (Albert Petersen), tidligere Medlem.

Randers, Sætter Niels Gustav Petersen, udl. 1/1 15 i Randers Venstreblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel

Tiltraadte.

København: 6283 Carl Chr. Georg Hansen fra Køge (arbl.).

Aalborg, 3848 Engelbrecht-Petersen (syg), 4482 A. S. Lund (Jul. Nielsen) og 3784 K. J. Vissing (Militær). Aarhus, 6757 Lauge André Nielsen (Militær), 6338 Chr. Mortensen Madsen (arbl.) og 3913 Jens Hansen Lindgreen (arbl.). Fredericia, 3660 A. Lyngby Petersen (Militær) og 4467 K. E. Mortensen (Militær). Grenaa, 6600 Hansine Pallesen (syg). Horsens, 3817 J. E. Andersen Birkmose (Land og By). Odense, 3916 Hans Ludv. Jensen (Militær). Rudkøbing, 1120 Orla H. Damkier (arbl.). Slagelse, 315 Peder Th. Trab (Soc.-Dem.), 3860 P. M. V. Johansen (Militær) og 3666 H. A. Andersen (Militær).

Fratraadte.

København: 2665 Robert Andreasen til Udl. (arbl.). 4486 Hans Fr. Madsen til Udl. (arbl.). 147 Niels Chr. Mathiesen til Odense i Pl., 3801 Jens Adolf Olsen til Nykøbing F. (arbl.). 2599 N. Chr. Schmidt paa Rejse (arbl.). 1583 Knud A. H. Andersen til Helsingør. 2575 Otto Andersen til Aalborg. 1901 Poul Andreasen til Helsingør. 2801 Svend O. Berg til Helsingør. 2834 Aage Brockhattingen til Viborg. 2000, Hjalmar F. Carlsen til Helsingør. 1574 Carl Castberg til Helsingør. 1960 Karl Hammerlund til Helsingør. 2748 Gustav Hansen til Viborg. 2583 Erik Hornum til Helsingør. 1994 Conrad Jensen til Helsingør. 2553 Jørgen E. Jensen til Aalborg. 2778 Bjørn Lauritzen til Helsingør. 2802 Aage Mortensen til Helsingør. 3854 Chr. Vald. Nielsen til Viborg. 2630 Jens C. Ovesen til Helsingør. 4026 Hans Petersen til Viborg. 2876 Gunnar Kronwall Petersen til Aalborg. 6065 C. L. Skjoldbo til Roskilde. 2743 Karl Wendel til Udl. 2715 Oscar Wildt til Helsingør. (Alle til Militærtjeneste). 4593 Lilly Frederiksen. 2341 Anna Hansen. 2143 Hedvig Larsen. (Alle overgaaet til Sadelmagerforbundet).

Aarhus, 1814 Thorvald Sundstrøm til Randers i Pl. og 3857 Sophus Wilh. Neess til Hjørring i Pl. Assens, 3916 Hans Ludvig Jensen til Odense (Militær). Grenaa, 3927 Eyolf Jacobsen (paa Rejse). Hjørring, 6338 Chr. Mortensen Madsen til Aarhus (arbl.). Horsens, 6757 Lauge A. Nielsen til Aarhus (Milit.) og 1149 K. C. K. Krautwald (paa Rejse). Næstved, 3893 Carl Nielsen til Slagelse (arbl.). Odense, 3928 Marius Jensen til Marstal i Pl. Randers, 3752 Joh. E. H. Nielsen til Aalborg (Milit.) og 3784 Carl Johs. Vissing til Aalborg (Milit.). Ringkøbing, 3983 Aage Bernt Møller til Viborg (Milit.) og 3823 Viggo Pedersen Bank til Holstebro i Pl. Silkeborg, 3945 Ejnar Rasmussen til Aarhus (Milit.) og 3660 A. Lyngby Petersen til Fredericia (Milit.). Skive, 6291 Chr. Mortensen til Viborg (Milit.). Thisted, 3663 Niels Peter Jensen til Holstebro i Pl. Vejle, 4482 Sophus Lund til Aalborg i Pl. og 4483 Rudolph Wachter til Nyk. M. i Pl.

Udmeldte.

København: 2281 Paal. Sofie Seidler og 4643 Paal. Anna Steenberg (begge fratraadt Faget).

Død.

København: 669 Sætter Johan Jørgen Henrik Møller.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 1.—4. Uge opkræves Lørdag den 13. Februar. P. HANSEN, Nansensgade 45².

Stereotypørernes og Galvanoplastikernes Brancheklub i Kbhvn.

afholder *Generalforsamling* Søndag den 14. Februar Kl. 11 pr. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. Alle bedes møde.

Dagsorden: Valg af Formand, Kasserer og Styrelsesmedlemmer.

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½ Sangøvelse. (1 d)

ANNONCER

Flink Trykker

søger Plads i Provinsen, helst Fyn. Billet mrkt. »44« modtager Ekspeditionskontoret.

Ombryderplads søges.

En ung, absolut dygtig og paalidelig Typograf, kendt med Ombrydning, ønsker Plads som Ombryder i København eller Provinsen. Billet mrkt. »47« indl. paa Ekspeditionsk.

Dygtig Trykker,

sprogkyndig Belgier, som sidst har været ansat 2 Aar som Faktor i et Avis- og Akcidenstrykkeri i Paris, søger passende Plads, helst i København. Flink, energisk og interesseret i sit Arbejde. Billet mrkt. »42« modt. Ekspeditionskontoret.

Ung, gift Typograf,

dygtig til Akcidenser, hurtig til Avissats, kendt med Ombrydning af Haand- og Maskinsats, Kendskab til Trykning, søger Plads nu eller nærm. Fremtid. Billet mrkt. »45« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkerforbundter.

Som saadan søger et flinkt ungt Menneske Arbejde, helst i Esbjerg, event. i Herning eller Skive. Billet mrkt. »41« modt. Ekspeditionsk.

Linotype-Sætter, fleraarig, fuldt Maskinkendskab, flink og paalidelig, søger Plads i København. Billet mrkt. »43« modtager Ekspeditionskontoret.

Alle de, der har Fordringer paa den i 1909 udvandrede Typograf WALDEMAR NIELSEN, bedes opgive samme i Billet mrkt. »46« gennem Ekspeditionskontoret.

Kolleger! Se ud til min ny *Ekviperingsforretning, Bagergade 25.* **Maskintøj** og **Kitler** efter Maal. Egen Fabrikation, bedste Forarbejdning, bill. i København.
(19) H. P. RASMUSSEN.

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (15

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Løvstræde 6.

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 52, KØBENHAVN S.

Telefon Amager 555. (15)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Redaktør: JUL. SHRØDER, Kong Oscarsgade 9,³ Kbhvn. Str. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN Gl. Kongevej 1 C, 1. S. Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 6 KØBENHAVN DEN 12. FEBRUAR 1915 XLII AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Stemmesedler til Valg af Redaktør af »Typograf-Tidende« udsendes i Løbet af Ugen til Afdelingerne.

De skal afleveres til Lokalformanden senest **Onsdag den 3. Marts**, hvorefter de fra Afdelingerne skal indsendes til Forbundskontoret, Gl. Kongevej 1 C[1], København B., saa betids, at de kan være Forretningsudvalget i Hænde senest den 5. Marts.

København, 9. Februar 1915. FORRETNINGSUDVALGET.

Redaktør-Valget.

I.

DET er godt fundet paa, naar J. P. Carl Jensen i et foregaaende Nr. af »Typ.-Tid.« i Anledning af, at CARL NIELSEN, København, er opstillet til Redaktør af vort Fagblad, skriver, at denne er en *usædvanlig udpræget Despot.* Her kunde det ikke nytte, at Carl Nielsen blev skældt ud for en stor Tyveknægt, en Mordbrænder, et Uhyre eller andre lignende smigrende Betegnelser, nej, at han er *Despoten*, der vil indføre Censur, vil knægte enhver Opfattelse, som ikke netop er Carl Nielsensk, at han er den reaktionære Bureaukrat indenfor Fagbevægelsen og Modstander af alt Frisind, se, det er lige akkurat det, vi skal have frem for at faa ham slaaet ned. Det er netop det, der skal forskrække Kollegerne.

Det er ellers en nydelig Mundfuld.

Men uheldigvis for J. P. Carl Jensen er Carl Nielsen for godt kendt blandt Kollegerne til, at nogen gaar ombord paa det Sludder, J. P. Carl Jensen her opvarter med.

En mere frisindet og tolerant Mand end Carl Nielsen finder man overhovedet ikke, jeg er vis paa saa tolerant, at J. P. Carl Jensen endog, hvis Carl Nielsen bliver Redaktør, kan komme til at boltre sig i »Typ.-Tid.«s Spalter i akkurat samme Grad, som han hidtil har haft Lov til det.

Naar Aarhus Lokalafdeling saa godt som enstemmig paa sin sidste Generalforsamling vedtog at opstille Carl Nielsen til Redaktørposten, var det bl. a. ogsaa, fordi vi herude kender ham som en overordentlig sympatetisk og udmærket Kollega, og som en Mand, der mere end de fleste har deltaget i Organisationsarbejdet og derfor er fuldt inde i dette.

Ved vore Delegeretmøder i de sidste 10—15 Aar og maaske længere har Carl Nielsen stedse været valgt som den ene af Mødernes Dirigenter, og han har bestandig udført dette Hverv med den største Upartiskhed og paa den nobleste Maade, hvad jeg er sikker paa, de, der har været til Stede ved disse Møder, endogsaa Modstanderne, vil give mig Ret i, og det tjener som det bedste Bevis for, at Carl Nielsen vil optræde paa akkurat samme noble og liberale Maade overfor skrivende Modstandere, hvis han bliver sat paa Redaktørposten, som han har gjort det overfor talende Modstandere som Dirigent ved vore Delegeretmøder.

Dertil kommer endelig, at Carl Nielsen er en dygtig Skribent, der fører en fortræffelig Pen, hvad der naturligvis i denne Forbindelse ogsaa har Betydning.

Naar derfor Joh. Gerdt, Aalborg, i en Artikel forleden skrev:

> »Vi maa kræve en Mand, der *vil Samling* og ikke splitte. En Mand, der ikke er *udpræget* ensidig, og hvis Evne som Censor hverken resulterer i, at vort Blad bliver en Afløbsrende, eller at det frie Ord holdes nede. Find en Mand til os med disse Evner«,

saa er netop CARL NIELSEN Manden, der er i Besiddelse af disse Evner: En Mand med en selvstændig Mening, men *tolerant* og *frisindet*, som til enhver Tid vil give Plads for anderledes tænkende i vort Fagblad.

Fr. Nielsen, Køge, og hans Kvalifikationer skal jeg ikke komme nærmere ind paa, kun dette, at en Mand, der, fordi han ikke kan faa Lov til at lægge Typografernes intimeste Anliggender blot for Offentligheden, nedlader sig til at skrive herom i et Smudsblad som »Solidaritet«, hvis fornemste Opgave det er paa enhver tænkelig og sjofel Maade at rakke ned paa Arbejderpartiet og dettes valgte Tillidsmænd, kun til Gavn for Arbejdsgiverne, en saadan Mand kan det aldrig falde mig ind at give min Stemme. Han mangler bl. a. i for høj Grad den Takt, der er nødvendig for at kunne overtage en saa ansvarsfuld Stilling som Redaktørstillingen ved vort Blad, og han vil ikke være i Stand til at kunne skelne imellem godt og ondt, eller hvad der kan gavne, og hvad der kan skade vort Forbund.

Der er kun opstillet to Kandidater til Redaktørposten: CARL NIELSEN, København, og FR. NIELSEN, Køge. Valget er derfor ikke svært.

CARL NIELSEN er den *noble, taktfulde* og *frisindede* Mand, der i et og alt er kvalificeret til at overtage Posten, og jeg tilraader derfor indtrængende mine Kolleger Landet over til at stemme paa

Carl Nielsen, København.

Aarhus, den 7. Februar 1915. N. MORTENSEN.

II.

Nu skal vi altsaa vælge Redaktør. Der er 2 Kandidater — og begge hedder de NIELSEN. Men det er vist ogsaa den eneste Lighed — ellers er de to Modsætninger. Lad os se lidt paa dem. De »bejler« jo til Vælgerne, som det hedder. Og saa maa man gærne »visitere« dem.

CARL NIELSEN er kendt dels fra vore Delegeretmøder, hvor han er en ypperlig Dirigent, der baade hensynsfuldt og haandfast leder Forhandlingerne, dels fra København, hvor han er en fremragende Kraft. Han har bl. a. i høj Grad Del i Æren for den 8-Timers Arbejdsdag, er en udmærket Mand i Voldgiftsretten, indflydelsesrigt Medlem af Forbundsstyrelsen og Formand for »Typografernes Stiftelse«.

Men ligesaa sikkert som jeg kan stemme paa Carl Nielsen til alle *disse* Poster, ligesaa sikkert kan jeg *ikke* stemme paa ham til Redaktør — netop fordi jeg kender ham og hans Evner, der kun bør være paa den rette Hylde.

Det er for mig den ene Grund.

Den anden Grund er, at Carl Nielsen i Forvejen er fuldt belæsset med Tillidsposter. Det var alle Dage en stor Fejl indenfor Arbejderbevægelsen, at man belemrede *enkelte* Personer med alle mulige Tillidshverv — selv om de havde Hænderne fulde i Forvejen. Og man praktiserer aldeles ikke den »Arbejdets Deling«, som vi hylder teoretisk. Derfor er saa mangen *virkelig* dygtig Kraft i Arbejdernes Skarer gaaet ubenyttet til Spilde — og saa fordi Vedkommende savnede de rette »Albuer« og i Stedet besad den Beskedenhed, der ofte parres med virkelig Dygtighed.

Men *denne* Fejl maa ikke gentages ved *dette* Valg. Ejheller maa man lade sig forblinde af smaa Side-Spørgsmaal — f. Eks. »De Samvirkende«, *der jo blot er en ubetydelig* **Brøkdel** *af de Opgaver*, Arbejderbevægelsen har liggende for sig.

— — —

Saa er der den anden Kandidat: FR. NIELSEN, Køge. Han er ogsaa kendt fra Delegeretmøder, men navnlig fra sine fortrinlige Artikler i »Typ.-Tid.«. Ingen Kollega, der læser vort Fagblad, har kunnet undgaa at lægge *særlig* Mærke til denne Mands Pen. Fra *Formens* Side læser man sjældent vort Modersmaal i et skønnere Sprog. Men det vigtigste er selvfølgelig *Indholdet*, der altid er af lødig Art og med udpræget Skarpsind og Logik skærer gennem al Udenomssnak, blotter Sagens Kærne, viser det, der er galt, og peger paa Kursen, vi skal styre. Hvor velgørende at læse en Artikel af FR. NIELSEN — f. Eks. i Modsætning til en SØRENSEN-KJELD'SK! Det er som at føle fast Grund under Fødderne — efter en snurrende Karussel-Tur!

Som Skribent træffer man næppe FR. NIELSENS Ligemand blandt Fagbladets Penne. Og disse Evner gør, at hans Valg burde være givet.

I Køge har Fr. Nielsen været vor Afdelings Lokalformand i 10 Aar. Desuden har Arbejderne valgt ham ind i Byraadet, ligesom han 2 Gange har været Formand for Byens socialdemokratiske Forening.

Men FR. NIELSENS Evner og dybe Interesse for Arbejderbevægelsen berettiger ham til et større Virkefelt. Han er netop en af de Kræfter, der ikke maa gaa ubenyttet til Spilde. Derimod er hans Modkandidat stærkt engageret i Forvejen.

Nylig saa vi Provinskollegerne vælge Københavnernes hidtilværende Formand til Forretningsfører. Og det var ligesaa sikkert en Gevinst for Provinsianerne, som det var et Tab for Københavnerne. Men dette Valg afslørede Vrøvlet om *Modsætningerne* mellem Provinskolleger og Københavnere.

Ved Redaktør-Valget er der en udmærket Anledning for Københavnerne til at vise et lignende Frisind overfor Provinskollegerne.

Jeg vil ikke lægge Skjul paa, at jeg tror CARL N. har *mest* Udsigt til at blive valgt. Han har nemlig altid fulgt Ledelsen. Aldrig saa man *ham* protestere mod en hvilken som helst Handling fra Lederne i Arbejderbevægelsen — tværtimod! Og det er ingen daarlig Taktik!

FREDERIK N. er derimod lidt af en Oprører. Han kan loyalt *følge* Ledelsen, men han kan ogsaa skælde ud efter Noder, naar han mener, den er paa Afveje.

Og den sidste Slags Folk sætter jeg nu en Gang mest Pris paa.

Derfor stemmer jeg paa **Fr. Nielsen**, og jeg beder Kollegerne Landet over gøre ligesaa.

København, 8. Februar 1915. VILH. WARTENBERG.

III.

Redaktørvalget og J. P. Carl Jensen.

Blandt de Kolleger, der med det forestaaende Redaktørvalg for Øje har fundet Anledning til at fare i Blækhuset for at oplyse sine Samtidige om den Stilling, der bør tages til nævnte Spørgsmaal, og hvorledes man bør stemme, er ogsaa J. P. CARL JENSEN, der paa Delegeretmødet i Odense afvigte Sommer er bleven »højlig forundret« over at erfare, at FR. NIELSEN, Køge, er »Føreren af den mandige og saglige Pen, som vi alle beundrer« (!!) Da Fr. Nielsen tillige er »Idealisten« og »den, der tror fuldt og fast paa sin Sags Hellighed« og som endelig vil »hele Arbejderklassens (specielt Typografernes) Vel«, saa er der ingen Grund til at undres over, at J. P. Carl Jensen i ham ser Manden, der bør betros Posten som Redaktør af vort Fagblad.

For saa vidt er alt i sin Orden, og J. P. Carl Jensen skulde for mig have faaet Lov til at blive liggende paa Maven i sin Beundring for Fr. Nielsen, hvis han ikke samtidig havde benyttet Lejligheden til at rette et ondsindet og uvederhæftigt Angreb paa den af Lokalafdelingerne i Aarhus og København opstillede Kandidat, der for J. P. Carl Jensen staar som en endog »usædvanlig udpræget Despot«, der sikkert — saafremt han blev Redaktør — vilde knægte »enhver Opfattelse, som ikke netop var Carl Nielsen'sk«. Thi »indenfor Fagforeningsbevægelsen er Carl Nielsen den reaktionære Bureaukrat og som saadan Modstander af alt Frisind«.

I Stedet for ved nogle Beviser og Exempler at underbygge sine dristige Beskyldninger, giver han Carl Nielsen Attest for at være »i Besiddelse af gode Evner, godt Hoved, praktisk Organisationstalent o. m. a.« — men ak, hvad nytter det altsammen? han er *Despot*, og det er nu »*hans* store Fejl« tilføjer han ligesom med en Beklagelse af, at Forholdene nu engang stiller sig saa ugunstige for Carl Nielsen.

For dem, og deriblandt hører Undertegnede, der ikke ved Delegeretmødet i Odense blev særlig overrasket ved at erfare, at den »mandige og saglige Pen«, der boltrer sig i »Solidaritet«s Spalter, tilhører Fr. Nielsen, og for andre, der har fulgt Carl Nielsens *uegennyttige* organisatoriske Virksomhed indenfor vort Fag, er der næppe Grund til at lade sig paavirke af J. P. Carl Jensens Opsats i den Grad, at man skulde være i Tvivl om, hvem af de to foreslaaede Kandidater man skal stemme paa. De, der paa de sidste 12—14 Aars Delegeretmøder har haft Lejlighed til at glædes over Carl Nielsens udmærkede og *upartiske* Maade at lede Forhandlingerne og tilrettelægge Sagerne paa og hans Evne til, naar Diskussionen blev varm, og Bølgerne gik højt, at skære gennem Virvar og Vrøvl, tør nok betro ham Redaktørposten ved vort Fagblad; det vil ikke tabe i Anseelse ved, at en Mand netop med hans Kvalifikationer overtager den ansvarlige Ledelse deraf, og derved vil der tillige være skabt den naturlige Samstemmighed mellem Forretningsudvalget og Fagbladet, uden hvilken det hele vilde være den rene Meningsløshed.

København, 8. Februar 1915. C. V. ARLETH.

IV.

Da Frederik Nielsen, Køge, som »Part i Sagen« muligvis er for beskeden til at svare Sørensen-Kjeld, vil jeg gerne ved disse Linjer nedlægge en Protest mod et Par Linjer i Hr. Sørensen-Kjelds sidste Artikel i »Typ.-Tid.«, nemlig disse om at »skaffe Plads« i København for at skubbe en københavnsk Kollega ud af en fast Plads. En saadan Bemærkning hører ikke hjemme i et Tilfælde som dette. Vælges Fr. Nielsen til Redaktør, ordner den Sag sig nok af sig selv — og hvorfor ikke for en Gangs Skyld vælge en Provinsianer?

At jeg langtfra er enig med Frederik Nielsen i hans Syn paa Arbejdernes Taktik overfor Arbejdsgiverne, er en Sag for sig; derom har Frederik og jeg diskuteret en Mils Vej henad en støvet Landevej. Men dette forhindrer ikke, at ogsaa jeg kan give Frederik Nielsen min bedste Anbefaling til den ærefulde Post som Redaktør af vort Fagblad.

Lad os kun faa Frederik herind!

København, 8. Februar 1915. JENS LICHTENBERG MADSEN.

En ny Lokalafdeling.

Som tidligere meddelt stiftedes Søndag den 17. Januar en ny Lokalafdeling i Marstal. Hr. Forretningsfører Viggo Christensen var kommen til Stede og slog det første Slag for den nye Forening.

Som Formand valgtes enstemmigt Typ. CHR. P. RASMUSSEN, og den øvrige Bestyrelse kom til at bestaa af: Red. H. H. HANSEN og L. RASMUSSEN. Som Revisorer valgtes Typograferne GUSTAV MADSEN og AKSEL NIELSEN.

FORRETNINGSFØREREN holdt derefter et godt Foredrag om den øjeblikkelige Situation indenfor det grafiske Fag og ønskede til Slut al Held og Lykke for den lille Afdeling.

Efter den alvorlige Del samledes man ved en stille »66«. C.—R.

Alfred Ferd. Winkelmann

fejrer i Dag Fredag den 12. Februar sin 60-aarige Fødselsdag. Hr. Winkelmann er jo en gammel Bekendt indenfor det typografiske Fag — baade humoristisk og underholdende, idet han jo har optraadt ved forskellige Lejligheder til Indtægt for vore Arbejdsløse og ved mange andre Lejligheder — og alvorligt, idet han, naar det gjaldt den typografiske Stands Interesser, har taget Ordet, og aldrig lagt Skjul paa sin Mening. Indtil fornylig har han været Tillidsmand for Haandsætterne i »Politiken« og Formand for Klubben for samtlige tekniske Arbejdere ved »Politiken«. — Vi bringer Dig, gamle Ven, vor hjærteligste Tak for al din Virksomhed og Redebonhed i alle Retninger, og ønsker vi Dig hjærtelig til Lykke i Anledning af Fødselsdagen, og haaber at vi endnu i mange Aar maa kunne tælle Dig blandt vore Bedstemænd. X.

Faktor Sørensen-Kjeld.

Som man raaber i Skoven faar man Svar.

JEG nødes desværre til endnu en Gang at beskæftige mig med Sørensen-Kjeld — dette underlige Væsen, der ikke kan skrive ti Linjer uden at udspy en Strøm af Fornærmelser imod sine Modstandere. Det er da heller ikke uden stor Ulyst — for ikke at sige Væmmelse — at jeg nærmer mig denne Lama i Menneskeham.

Hans Indlæg i Redaktørstriden er fra Ende til anden spækket med personlige Fornærmelser mod og *opdigtede Historier* om Undertegnede. Jeg skal derfor i mit Svar gøre mig Umage for at holde mig til det *personlige*, thi at drøfte *en Sag* med denne Mand, lader sig simpelthen ikke gøre, og dertil vil jeg heller ikke nedværdige mig.

Disse Linjer maa derfor nærmest betragtes som et lille Bidrag til Faktor Sørensens Karakteristik.

Vi kender alle Historien om Judas. Da denne for nitten Hundrede Aar siden forraadte sin Herre og Mester under en Spadseretur i Gethsemane Have, gjorde han det for Vindings Skyld — for usle tredive Sølvpenge. Og siden da har Navnet Judas staaet som Symbolet paa den personificerede Forræder, den slette Person, der altid er tilfals, hvor Guldet eller Sølvet vinker.

Men hvad kommer Judas Sørensen-Kjeld ved?

Jo. Denne har arvet nogle af hines daarlige Egenskaber.

Ikke saadan at forstaa, at Faktor Sørensen har spillet Forræderens Rolle overfor sine Klassefæller. Det vil *jeg* i hvert Fald ikke paastaa.

Men *deri* ligner han den store Judas, at han er rede til at falde over en hvilken som helst Kollega, naar blot han derved kan se sin Fordel og vinde Gunst opad. Altid er han parat til at spille Rakkerens Rolle, saa snart han faar Færten af, at der skal finde en »Henrettelse« Sted.

Der var en Tid — og det er ikke længe siden —, da Sørensen-Kjelds eller »Ekvivok«s Artikler havde en lidt anden Farve end nu. Der var en Tid, hvor han ikke udelukkende søgte sin Opgave i at tilsvine Oppositionens Mænd, men hvor han af og til gav Førerne indenfor Arbejdernes Organisationer et lille Hib paa sin kendte »ekvivoke« Maade.

Men den Gang kunde Sørensen-Kjeld heller ikke trives. Ligesom Jerusalems Skomager maatte han drage fra Sted til Sted uden at finde den Anerkendelse, han søgte.

Saa slog han om.

Han begyndte nu at oversavle Førerne med Ros, baade i Tide og Utide, samtidig med, at han sparkede til anderledes tænkende Kolleger.

Og saa kom Anerkendelsen i Form af — et Faktorat oppe i Aalborg!

At han ikke er tilfreds hermed, men agter sig højere op, derpaa tyder den Omstændighed, at han vedbliver at gøre Rakkertjeneste.

Nu mener han formodenlig, at han i mig har fundet et udmærket Objekt, som skal føre ham til Maalet.

Men mon ikke det Skyts, han anvender, er af for svært Kaliber. Det betaler sig jo ikke at skyde efter Spurve med Kanonkugler.

Der er vel nok noget i, hvad en Kollega sagde til mig forleden: *Hvem bryder sig om, hvad Sørensen-Kjeld skriver.*

Logik er der i hvert Fald aldrig i hans Artikler. Han skriver saaledes i sit sidste Produkt:

»Resultatet bliver til syvende og sidst alligevel dette, at Redaktøren bliver disse to Institutioners (Forretningsudvalgets og Forbundsstyrelsens) *Redaktionssekretær*. Han er nærmest til for at modtage de Ubehageligheder, der ellers vilde blive Forretningsudvalget tildelt«.

Men naar dette er Tilfældet, hvad i Alverden anvender Hr. Kjeld da over en Spalte i »Typ.-Tid.« til at fortælle Kollegerne, hvor forfærdeligt det vilde være, om en af Oppositionens Tilhængere blev valgt til Redaktør?

Det maatte jo ligefrem være en Svir for ham et vide, at en af disse skrækkelige Mennesker nu var bleven »Prügelknabe« for hans Venner!

Nej, han kan ikke tænke logisk. *Skælde ud* kan han, og deri er han en Mester.

Saadan ser Sørensen-Kjeld ud — paa Afstand.

Forinden jeg forlader ham, vil jeg ikke undlade at rette et Par Spørgsmaal til ham om min Person:

Kan Faktor Sørensen-Kjeld fremskaffe Beviser for, at jeg — det være sig skriftlig eller mundtlig — nogensinde har søgt om at blive socialdemokratisk Redaktør i Køge eller andet Sted?

Kan han ikke det — da er han **en Løgner**.

Kan Faktor Sørensen-Kjeld fremlægge Beviser for, at jeg har optraadt som Medarbejder ved eller haft andet Samkvem med sjællandske Højreblade?

Hvis ikke — da er han **en Æreskænder**.

Maa jeg saa til Slutning sige dette:

Jeg havde egentlig ikke tænkt paa at blande mig i Diskussionen angaaende Redaktørvalget. Men Kollegerne vil sikkert indrømme, at et Svar fra min Side i dette Tilfælde var nødvendigt — ikke af Hensyn til min Kandidatur som Redaktør — det er en underordnet Sag — men af Hensyn til mine Klassefællers Agtelse i Almindelighed.

Naar der sætter sig en saa næsvis Spyflue paa ens Krop, maa man vel have Lov til at jage den væk og stryge dens Spy af sig.

Køge, den 6. Februar 1915. FR. NIELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling Søndag den 31. Januar 1915 i »Folkets Hus«, Enghavevej 40. Dirigent: HOLMEN. Sekretær: ANTON CHRISTENSEN.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden og Situationen samt Forslag fra Styrelsen om Ekstra-Indsamling. 2. Regnskabet. 3. Opstilling af Medlemmer til Voldgiftsretten. 4. Forslag fra Styrelsen vedrørende Formandens Anciennitet. 5. Opstilling til Redaktør af »Typ.-Tid.«. 6. Beretning fra Kontrahentmøderne. 7. Eventuelt.

ad 1. FORMANDEN aflagde en kort Beretning om Virksomheden i det forløbne Kvartal og om Situationen i det hele taget. En Del Sager, der har været paa Vej til Voldgiftsretten, er bleven afgjort af Tarifnævnet, saaledes f. Eks. Forstaaelsen af Tarifens § 20 ang. tre Skriftarter i et Værk, der er afgjort paa den Maade, at det paagældende Værk ikke betales med 1 Kr. ekstra pr. Ark, men at det derimod fastslaas, at alle i et Værk forekommende Stykker af andre Skriftarter samt Noter ogsaa betales som Blandinger. Til Voldgiftsretten gaar derimod forskellige andre Sager, blandt andet om Betalingen af Klichéannoncer, hvori der ikke forekommer Haandsats. I forskellige Dagblade havde der været en Del Sager, hvoraf ikke alle var bragt ud af Verden endnu. Derefter omtalte Formanden den Sag, der først og fremmest har beskæftiget Ledelsen i den senere Tid, nemlig den ekstraordinære store Arbejdsløshed. For at illustrere, hvor stor denne har været, meddelte han, hvor meget der af de forskellige Kasser var ydet i Understøttelse. Det fremgik heraf, at der i det sidste halve Aar var udbetalt 94,423 Kr. 97 Øre, og deraf androg den kommunale Understøttelse kun 3090 Kr. »Det særlige Fond«s Midler staar for en Del bundne i Laan hos Kolleger, der staar i Arbejde; henstillede, at saadanne Laan snarest blev tilbagebetalte. Paa Styrelsens Vegne takkede Formanden Kollegerne for det smukke Resultat, Juleindsamlingen havde givet, og anbefalede, for igen at komme de af Arbejdsløshed ramte Kolleger til Hjælp, følgende Resolution:

»Generalforsamlingen beslutter i det kommende Kvartal at fortsætte med den private Understøttelse til Arbejdsløse, som ikke oppebærer anden Understøttelse.

Generalforsamlingen opfordrer tillige Kollegerne til de følgende 4 Fredage at iværksætte en Indsamling paa Arbejdsstederne, saaledes at det indkomne Beløb omkring 1. Marts i passende Portioner kan fordeles blandt de Arbejdsløse efter samme Regler som ved Juleuddelingen«.

RUNDBERG: Vi maa i kommende Tarifer søge indsat en Bestemmelse om, at vi, naar Varepriserne stiger særlig stærkt, kan gøre Fordring paa et Dyrtidstillæg. Støttede Styrelsens Forslag om Indsamling, men kunde ønske Bidragets Størrelse bestemt fastsat, dog ikke til over 50 Øre ugentlig.

Resolutionen vedtoges enstemmigt, ligesom Beretningen enstemmigt godkendtes.

ad 2. KASSEREREN oplæste Regnskabet, der stod opført i »Typ.-Tid.«s Nr. 3 for 22. Januar. — Regnskabet godkendtes enstemmigt.

ad 3. Der udspandt sig en kort Diskussion om, hvorvidt Trykkerne skulde have deres særlige Repræsentant i Voldgiftsretten. Man enedes om at lade følgende 6 Kolleger komme ud til skriftlig Afstemning: BERNH. SCHMIDT, CARL NIELSEN, HOLMEN, WANDBORG, CARL CHRISTOFFERSEN og CARL SCHNOOR.

ad 4. WESTY HANSEN: Forslaget fra Styrelsen gaar ud paa, at der tillægges Formanden 6 Aars Anciennitet, altsaa fra den Dag, han blev lønnet Funktionær i Forbundet. Vi har ogsaa tidligere gjort noget i samme Retning, og den særlige Grund i dette Tilfælde er, at Schrøder, før han blev Formand, havde en betydelig højere Løn end den, han oppebærer hos os. — WARTENBERG og ALB. PETERSEN anbefalede begge Forslaget, hvorefter dette enstemmigt vedtoges.

ad 5. FORMANDEN takkede for den Tid, han havde været Redaktør og meddelte, at der kun var indkommet 2 Forslag, nemlig om FR. NIELSEN, Køge, og CARL NIELSEN, »Soc.-Dem.« i København. — WARTENBERG ønskede ikke selv at modtage Valg; derimod anbefalede han at stemme paa Fr. Nielsen, Køge. — CARL CHRISTENSEN anbefalede meget varmt Carl Nielsen. — JUL. SAMUELSEN anbefalede Oppositionen at gøre et Forsøg paa at erobre Redaktørposten ved at stemme paa Fr. Nielsen, Køge. — RANTZAU havde været til Sinds at ville stemme paa Fr. Nielsen; men efter Samuelsens Udtalelser var han klar over, at han maatte stemme paa Carl Nielsen. Samuelsen havde gjort Fr. Nielsen en Bjørnetjeneste. — OTTO JENSEN anbefalede Carl Nielsen, da han var en Mand, der var godt skolet i Organisationens Tjeneste. — Det vedtoges at indstille dem begge som Kandidater, og som Rettesnor foretoges en Afstemning, der resulterede i, at de begge fik 40 St.

ad 6. WARTENBERG aflagde Beretning fra 2 Kontrahentmøder. I en paafølgende Diskussion deltog F. F. HANSEN, BERENDT og ANT. JENSEN, hvorefter Beretningen toges til Efterretning.

Ingen ønskede Ordet til »Eventuelt«, hvorfor Generalforsamlingen hævedes.

Nær og Fjærn.

Stemmesedlerne til Valg af Voldgiftsmedlemmer maa være afleveret paa Forbundskontoret senest i Dag (Fredag).

Stemmeoptællerne bedes møde paa Forbundskontoret Lørdag Aften Kl. 7.

Karnevals-Billetter. Inkassatorerne bedes aflevere alle ikke solgte Billetter til Typografernes Karneval senest Lørdag den 13. ds. Kl. 5—6½ Aften paa Forbundskontoret. Alle Billetter, som ikke er afleveret inden nævnte Frist, betragtes *absolut* som solgte.

De Arbejdsløse besøger Kunstindustrimusæet (Vester Boulevard 20) Onsdag den 17. ds. Kl. 11 Form. (med Fører).

Ved Koncerten d. 5. Februar blev følgende Numre udtrukne: 1455 (Maleri), 1690 (Zola: Paris), 1749 (Zola: Frugtbarhed), 2483 (Cincholi: General Dulac). Yderligere var der skænket Lotteriet fra Hr. Landskabsmaler Adolph Larsen 4 Raderinger og fra Firmaet Thorngreen 2 Porcellænsvaser og et do. Ur. Disse Tillægsgevinster faldt paa følgende Numre: 1252 (Beværtningshave i Pilealléen, Radering), 1634 (2 Vaser), 2822 (St. Kannikestræde, Radering), 1735 (Ur), 1125 (Aftenstemning, Radering), og 418 (Egholms Grund, Radering). Gevinsterne bedes afhentet inden 20. Februar hos Typograf D. Davidsen, Horsensgade 8², Ø. — De enkelte, der endnu ikke har gjort Regnskab, bedes gøre dette senest i Morgen (Lørdag). — Udvalget retter en Tak for de indsendte Bidrag, Assistance og Bogtrykarbejde.

Dødsfald. Efter et meget langt Sygeleje er en af vore yngre Kolleger, Typograf AAGE NIELSEN, Kolding, afgaaet ved Døden, 33 Aar gl. Aage Nielsen har lært i Nykøbing paa Falster, og efter at have arbejdet i forskellige sjællandske Byer kom han i 1908 til Kolding, hvor han har arbejdet siden. Afdøde tog meget ivrigt Del i saavel det faglige som det politiske Organisationsarbejde. Han efterlader sig Hustru og 3 Børn. — Under stor Deltagelse fra Kollegernes Side blev Aage Nielsen i Søndags begravet paa Kolding Kirkegaard. K. S.

— Et af Kvindeafdelingens mangeaarige Medlemmer EMMA JENSEN jordedes i Søndags paa Katolsk Kirkegaard. Den Afdøde, der i en Aarrække har arbejdet hos J. H. Schultz, vil blandt sine Kammerater have det bedste Minde, idet hendes blide, stilfærdige Væsen gjorde hende afholdt af alle. Hun var altid svag af Helbred, og i fem Maaneder laa hun paa Sct. Josephs Hospital lidende af Kræft, indtil Døden den 2. ds. gjorde en Ende paa hendes Lidelser.

Til Efterfølgelse. Da Personalet paa »Svendborg Avis« i Fredags fik udbetalt Ugeløn, blev det meddelt, at den Krones Forhøjelse, som den nye Overenskomst paa Tarifen hjemler fra 1. Juli, godt kunde udbetales med det samme, altsaa fra 1. Februar. Tilbudet var motiveret med, at da man særlig nu under disse Krigstider havde Dyrtid, kunde Forhøjelsen af Ugelønnen nok tiltrænges nu.

— De gifte Typografer hos Th. Thrue i Aarhus har efter Andragende faaet den nye Tarif til straks at træde i Kraft.

Det var glædeligt, om der var andre, der vilde følge Eksemplet.

For al udvist Venlighed under JOHAN MØLLERS Sygdom, Død og Begravelse takkes paa det hjærteligste. Paa Børns og egne Vegne

VALBORG MØLLER,
Kronborggade 11.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformand.

Viborg: Typ. Johs. Rasmussen, Dumpen 15. Træffes kun der fra 6½—7½ Aften.

Flyttet Lokalformand.

Lokalformanden i Marstal er flyttet til Møllergade 13.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

1. Februar: Varde pr. Bl. 125.00, kont. 122.25, ialt 247.25.

Bogense mangler fremdeles.

København, den 9. Februar 1915.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Aksel la Cour, udl. ½ 15 i Ill. Familiebl. (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Sætter Theodor Wagn Nielsen, udl, ½ 15 hos Løvgreen (arb. s. St.). Trykker Carlo Hans Herm. Jensen, udl. ½ 15 hos Trier (arb. s. St.). Paal. Lilly Andersen udl. ⅙ 13 i Nordisk Nodestiks Tr. (arb. s. St.). Paal. Sofie Marie Christine Nielsen, udl. 23/1 15 hos Blædel & Co. (**arbl.**). 558 Chr. R. Hansens Hustru Dagmar Frederikke Emma. 1947 H. Chr. Hansens Hustru Emma Sophie. 1069 Th. S. Lodbergs Hustru Karla. 1226 Egon Emil Rydahls Hustru Eleonora Christine.

Løgstør, Sætter Alfred Larsen, udl. ½ 15 i Ejnar Knudsens Bogtr. Aarhus, Paal. Ebba Camilla Rasmussen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1292 Karl P. E. Larsen fra Nyborg (arbl.). 315 Theodor Trab fra Slagelse (arbl.). Hjælpearb. Carl Johansen fra Oliemøllernes Fagforen. (Kruckow). Hjælpearb. E. A. M. E. Bjørn fra Smedeforbundet (Berl. Tid.).

Aalborg, 6907 Carl Qvistorff (arbl.). Esbjerg, 1248 Søren Anton Berg (arbl.). Hjørring, 3857 Wilh. Sophus Ness (Hjørring Bogtr.). Holbæk, 6702 Carl Jacobsen (Venstrebladet). Marstal, 3928 Marius Jensen (Ærø Tidende). Nykøbing F., 3760 Arthur Pedersen (Militær), Otto H. Petersen (A/S Centraltrykkeriet) og 3801 Jens Adolf Olsen (arbl.). Nykøbing M., 4483 Rudolf Wachter (Morsø Folkeblad). Odder, 3927 E. B. G. Jacobsen (arbl.). Odense, 6507 Henrik Nielsen (arbl.), 147 N. Chr. Mathiesen (Milo), 3889 Lauritz Hjelmbjerg (Militær) og 1226 Egon E. Rydahl (Militær). Ringsted, 6517 P. Pedersen (Venstres Folkeblad) og 3875 H. Tønnesen (Folketidende). Skive, 3878 Viggo P. F. Dahlsen (Bøjle Hansen). Slagelse, 3893 Karl Nielsen (arbl.). Vejle, 6056 Lorenz Jensen (arbl.) og 4482 Sophus Lund (arbl.). Viborg, 3983 Aage Bernt Møller (Militær).

Fratraadte.

København: 2043 Paal. Ingeborg Agerby til Sadelmagerforbundet. 1458 Svend Aage Dabelsteen til Udl. i Pl. 1250 Aksel Løvenborg Møller til Udl. 211 Carl Vilh. Petersen paa Rejse. 2092 Paal. Alvilda Petersen til Cigararbejderforbundet.

Aalborg, 4482 A. S. Lund til Vejle (arbl.) og 6125 M. Olesen paa Rejse. Aarhus, 3878 Viggo Dahlsen til Skive i Pl. og 3915 Søgaard Rasmussen til Skjern i Pl. Kolding, 4467 Karlo Mortensen til Fredericia (Militær). Nykøbing F., 1469 P. Chr. Petersen til Nakskov (arbl.) og 6507 Henrik Nielsen til Odense (arbl.). Nykøbing M., 3901 Niels Chr. Nielsen til Viborg (arbl.). Odense, 3656 Hans M. Hansen til Korsør i Pl. Ringkøbing, 1248 S. A. Jensen Berg til Esbjerg (arbl.). Skanderborg, 3913 J. H. Lindgren til Aarhus (arbl.). Slagelse, 315 Peder Th. Trab til København (arbl.).

Udmeldte.

København: 1312 Hjælpearb. C. Aage Andersen (fratraadt Faget).

Aalborg, 710 Niels A. Hansen (Bogtr.).

Døde.

København: 2343 Paal. Emma Jensen (Schultz).

Kolding, 6124 Aage Nielsen.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 1.—4. Uge opkræves Lørdag den 13. Februar. P. HANSEN, Nansensgade 45².

Stereotypørernes og Galvanoplastikernes Brancheklub i Kbhvn.

afholder *Generalforsamling* Søndag den 14. Februar Kl. 11 pr. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. Alle bedes møde.

Dagsorden: Valg af Formand, Kasserer og Styrelsesmedlemmer.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Ordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 26. Februar Kl. 8, Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. STYRELSEN. (14b)

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½ Sangøvelse. Opgørelse af Billetter. (1e)

ANNONCER

Akcidenssætter.

En 1. Kl.s Akcidenssætter, vant til alt Akcidensarbejde, ønsker Plads. Billet mrkt. »48« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Linotype-Sætter, fleraarig, fuldt Maskinkendskab, flink og paalidelig, søger Plads i København. Billet mrkt. »43« modtager Ekspeditionskontoret.

Kolleger! Se ud til min ny *Ekviperingsforretning, Bagergade 25.* **Maskintøj** og **Kitler** efter Maal. Egen Fabrikation, bedste Forarbejdning, bill. i København. (19) H. P. RASMUSSEN.

HARTWICHS Maskeradegarderobe, Gothersgade 87, St., anbefales, og er til Stede i Lokalet Karnevalsaftenen med *Dragter, Masker, Næser* m. m. (49)

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København
— Telefon 8062. —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (15)

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 52, KØBENHAVN S.
Telefon Amager 555. (15)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

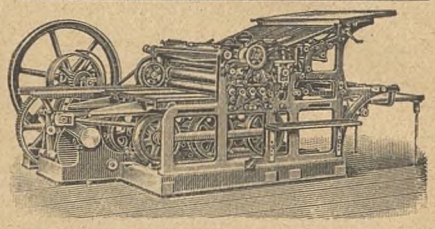

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.
— Dansk Arbejde. —

C. Langsteds Skotøjsforretning,
Tagensvej 3.
Stort Lager af Hertz' Fodtøj. (17)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, Thingvalla Allé 28, S. (57)

Redaktør: JUL. SHRØDER, Kong Oscarsgade 9,³ Kbhvn. Str. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S. Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 7 KØBENHAVN DEN 19. FEBRUAR 1915 XLII AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Provinskollegerne

opfordres herved til foreløbig i 4 Uger, nemlig *Fredag den 26. Februar samt 5., 12. og 19. Marts* at foretage en frivillig Indsamling til Fordel for **arbejdsløse Kolleger i Provinserne, der paa Grund af lang Arbejdsløshed og Familjeforhold er kommet i særlig Trang.**

Bidragene bedes afleveret til Lokalformanden, der indsender Beløbet til Forretningsudvalget, Gl. Kongevej 1 C[1], senest den 22. Marts.

Uddelingen af de indkomne Midler foretages umiddelbart før Paaske. Kolleger, der ønsker at komme i Betragtning, maa inden 20. Marts indsende Ansøgning til Lokalformanden, der med Afdelingens Indstilling bedes videresende dem til Forretningsudvalget senest 24. Marts.

Da den lange og haardnakkede Arbejdsløshed virker overordentlig knugende overfor en stor Kreds af Kolleger, anmodes alle de, der har Evne dertil, om at yde deres Bidrag i 4 Uger.

København, 17. Februar 1915. FORRETNINGSUDVALGET.

Redaktør-Valget.

I.

Stem paa Fr. Nielsen!

NU, da der er givet Provinkollegerne en Lejlighed til at faa et af sine Medlemmer valgt til et Tillidshverv indenfor vor Organisation, saa bør vi gribe denne Lejlighed. Der vil maaske gaa lange Tider, inden Lejligheden tilbyder sig igen.

Som det er blevet Kollegerne bekendt, har vi her i Køge Lokalafdeling *enstemmig* opstillet vor mangeaarige Formand, Byraadsmedlem FR. NIELSEN, til den ledige Redaktørpost af »Typ.-Tid.«.

Vi har ikke — som saa mange andre maaske vil holde sig til — set paa Fr. Nielsens »Trosbekendelse«. Han er i alle Maader en brav og sympatetisk Kollega med et fordomsfrit Syn paa Sagerne — og vil sikkert være den *rette* Mand paa denne Plads.

Hvis Fr. Nielsen skulde blive valgt til Redaktør, ser jeg ikke, at det kan være saa stor en Gevinst for Oppositionen, som det er fremhævet fra anden Side, da Redaktøren ikke er *eneraadig* — der staar jo et Forretningsudvalg bag ved. — Det er vel heller ikke et *politisk* Valg, der ligger for?

At **Fr. Nielsen** er kvalificeret til Redaktørposten, behøver vi ikke at betvivle, den Erfaring vil man iøvrigt have høstet af de mange gode Artikler, som han har skrevet i vort Fagblad.

Jeg ser ogsaa heri, at det maa være en *Ære* for os Provinstypografer, om vi satte **Fr. Nielsen** ind paa Redaktørstolen for »Dansk Typograf-Tidende«, enten han saa er Udmeldelsesmand eller ikke.

Johan Gerdt understreger særlig, at den Mand, der skal vælges, fremfor alt skal være tolerant overfor dem, der har en anden Mening end ham selv. At Fr. Nielsen er i Besiddelse af en saadan *Tolerance* og nyder sine saakaldte »Modstandere«s Agtelse indenfor det socialdemokratiske Arbejderparti i Køge, har man et Bevis deri, at han ved sidste Byraadsvalg indsattes i Køge Byraad *af dette Parti, som han i mange Aar har været og fremdeles er Medlem af.*

Provinskollega: *Skriv* **Fr. Nielsen** paa din Stemmeseddel!

Køge, i Februar 1915. N. P. HANSEN.

II.

Angrebet paa Fr. Nielsen.

I Anledning af, at Sørensen-Kjeld i Nr. 5 af »Typograf-Tidende« har rettet den ondsindede Insinuation mod vor Kollega FR. NIELSEN, at han skulde have brudt med Socialdemokratiet og den faglige Sammenslutning, fordi han gik glip af den ledige socialdemokratiske Redaktørstol i Køge for nogle Aar siden, skal her kort og godt erklæres, *at den har intet med Virkeligheden at gøre, men er ren og skær Bagvaskelse.*

Den 10. Februar 1915. KØGE LOKALAFDELING.

III.

Endnu en Gang tillader jeg mig at lægge Beslag paa »Typ.-Tid.«s Spalter i Anledning af Redaktør-Valget og de Artikler, der i sidste Numer har fundet Optagelse.

Man maa lade Wartenberg, at han kommer meget finere fra sit Spark til Carl Nielsen end J. P. Carl Jensen. Det er interessant at lægge Mærke til, at Wartenberg aldeles ikke skal have noget snakket om den smukke Egenskab, J. P. Carl Jensen tillægger Carl Nielsen som *Despot.* Han kender Carl Nielsen og véd, at den, der beskylder ham for Despoti, gaar galt i Byen. Nej, efter at Wartenberg i høje Toner har rost Carl Nielsen som den fremragende Kraft, han er, der udfylder de Hverv, Organisationen har paalagt ham, til Punkt og Prikke, og til hvilke Wartenberg til enhver Tid kan give ham sin Stemme, fortæller han, at ligesaa lidt kan han stemme paa ham til Redaktørposten, netop fordi han kender hans Evner. Det var da underligt, at Carl Nielsen har Evner i alle andre Retninger, kun ikke i denne ene. Men den er nu ogsaa for tydelig. Wartenberg véd akkurat ligesaa godt som alle vi andre, der kender Carl Nielsen, at han vil kunne varetage dette Hverv ligesaa godt og paa samme dygtige Maade, som de øvrige, han sidder inde med. Det, der er i Vejen, er, at han ikke har den rette Kulør. Han falder ikke i Syndikalisternes, eller som det saa kønt hedder, Fagoppositionens og Udmeldelsesmændenes Smag. Der ligger Hunden begravet.

Endelig skriver Wartenberg, at Carl Nielsen er overlæsset med Arbejde. Er det nu saa gait. Det maa Carl Nielsen da egentlig selv bedst vide, og hvis det var Tilfældet, paatog han sig næppe mere. Jeg tror nu ikke, at de Hverv, Carl Nielsen i Øjeblikket sidder inde med, giver saa overvættes at bestille, at man kan sige, han er overlæsset. Saaledes f. Eks. som Medlem af Forbundsstyrelsen. Den samles som Regel kun en eller to Gange om Aaret. Det kan da ikke være generende.

— — Ellers maa jeg sige, at Wartenberg er kommen godt op at køre med sine Bemærkninger om Fr. Nielsen, Køge. Han skriver bl. a., »at ingen Kollega, der læser vort Fagblad, har kunnet undgaa at lægge *særlig* Mærke til denne Mands Pen. Fra *Formens* Side læser man sjældent vort Modersmaal i et skønnere Sprog«. Nej, det skal jeg rigtignok love for. Naar man blader om i samme »Typ.-Tid.«, læser man paa anden og tredje Side en Artikel af Fr. Nielsen, som jeg aldrig erindrer at have set Mage til. Et saa skønt Sprog skal man lede længe om. Hvilke nydelige Sprogblomster som: *Lama i Menneskeskikkelse, Judas, Rakkeren, Rakkertjeneste, Løgner, Æreskænder, Spyflue* osv. Her maa man rigtignok sige, at *»Indholdet er af lødig Art«* og fremsat *»med udpræget Skarpsind«.* Jeg forstaar saa godt, at det for Wartenberg maa være *»velgørende at læse en saadan Artikel af Fr. Nielsen og faa fast Grund under Fødderne — efter en snurrende Sørensen-Kjeld'sk Karussel-Tur«!!!*

Jeg er heller intet Øjeblik i Tvivl om, at J. P. Carl Jensen er overordentlig tilfreds med og højlig duperet over dette sidste Udslag af den *mandige* Pen.

— — —

Men ellers vil jeg nok sige, at Fr. Nielsens Artikel giver Anledning til adskillige Tanker hos os andre. Man spørger uvilkaarlig sig selv: Er det den Tone, der skal indføres, hvis Fr. Nielsen bliver Redaktør. Og det kunde jo efter dette se ud, som om det blev Fr. Nielsen, der vilde »indføre en Censur, der knægtede enhver anden Opfattelse, som ikke netop var Fr. Nielsen'sk«. Der er adskillige Kolleger, som i Aarets Løb tumler sig i »Typ.-Tid.«s Spalter. Det vilde vist hurtigt blive utaalelige Tilstande for dem, hvis de tillod sig en anden Mening end Fr. Nielsens og eventuelt kritiserede ham. De kunde risikere samme Konfekt som den arme Sørensen-Kjeld.

Fr. Nielsen har ved sin rasende og ophidsede Artikel slaaet alle Wartenbergs og J. P. Carl Jensens skønne Talemaader til Jorden og har gjort sig selv en stor Bjørnetjeneste. En saa grovkornet Artikel vilde aldrig kunne flyde fra Carl Nielsens Pen, og den vil ogsaa have til Følge, at selv Meningsfæller af Fr. Nielsen vender sig fra ham i

den rigtige Erkendelse, at en Mand, der kan forglemme sig selv i den Grad, ikke er den rette paa Redaktørposten.

Det skal og bør være en besindig, overlegen og rolig Mand.

Til Slut blot dette, naar JENS LICHTENBERG-MADSEN mener, vi bør vælge en Provinsianer, saa er det ganske uden Betydning, om han er Provinsianer eller Københavner. Det, det først og fremmest gælder om, er at faa en Mand, vi kan være tjent med. Ham finder vi i Carl Nielsen.

Endelig ogsaa, at det vilde være ganske meningsløst, for ikke at sige idiotisk, at vælge en Mand, der er imod alt, hvad Forretningsudvalg og Forbundsstyrelse foretager sig, og i det hele taget imod den Kurs, Forbundet for Tiden styrer.

Enhver besindig og fornuftig Kollega vil i hvert Fald nu kun have *én* Mand at stemme paa, nemlig **Carl Nielsen, København.**

Aarhus, den 14. Februar 1915. N. MORTENSEN.

IV.

Naar Bølgerne gaar højt!

Def er jo en kendt — og naturlig — Sag, at man, naar man bejler til offentlige Tillidshverv, udsætter sig for Kritik, baade af saglig og personlig Art. Naturligt er det ogsaa, at man søger at slaa Kritikken ned, baade den saglige og personlige. Men vil man gøre det med Virkning, maa Vaabnene, man bruger, være nogenlunde blanke, ellers risikerer man at naa netop det modsatte af, hvad man tilsigter.

Det forekommer mig, at Vaabnene, Frederik Nielsen i sidste Nr. af Typ.-Tid. anvender mod Sørensen-Kjeld, er af en saadan Art, at de berettiger ogsaa andre end Sørensen-Kjeld til at tage til Orde mod dem.

Jeg skal indrømme Dig, Frederik Nielsen, at Sørensen-Kjeld i sit Indlæg gik noget haardt frem; men Du havde staaet Dig ti Gange saa godt ved en **saglig** Imødegaaelse.

At Du har leveret Bidrag — altsaa hemmelige eller **direkte** — til sjællandske Højreblade, er der vist ikke mange, der tror.

Om Du har været Aspirant til den socialdemokratiske Lokalredaktørpost i Køge, kan vel ingen andre end Du selv sige med Bestemthed. At der er opstaaet Rygter i saa Henseende har dog sin Aarsag.

Du søger at drage Sammenligning mellem Sørensen-Kjeld og Forræderen Judas. Den Sammenligning halter *for meget*, Frederik. Man forraader nemlig kun den, man har svoret Troskab. Og hvilke personlige Fordele kan Sørensen-Kjeld vinde ved at modarbejde dit Valg til Redaktørposten?

Naar og hvor har Du forøvrigt set Sørensen-Kjeld spille »Rakkerens Rolle ved en Henrettelse?« Og har Sørensen-Kjelds Indlæg overhovedet noget med en Henrettelse at gøre?

Jeg har før set Dig bruge Judas-Lignelsen paa en udmærket og nøje træffende Maade. Det var, da Du tog den for sit 8-Dages Medlemsskab i Dansk Typ.-Forbund kendte Trykkeriarbejder Jørgen Larsen ved Vingebenet for hans sjofle Opførsel mod Arbejderne i Køge. *Desværre* har Du siden gaaet Haand i Haand med nævnte Snavskarl, naar det gjaldt at komme de ledende indenfor Arbejderpartiet i Køge til Livs eller knægte unge Kolleger, der ved Skæbnens Ugunst var havnet i den Svarre'ske Filosofifabrik i Køge, og som havde noget svært ved at fatte de georgeistisk syndikalistisk-nyfysiokratiske Ideers ophøjede Lærdomme — *det er en Erfaring*, jeg har fremdraget uden Bitterhed, Frederik Nielsen.

Meget Kendskab har jeg ikke til Sørensen-Kjeld personlig; men saa meget ved jeg *med Bestemthed*, at Sørensen-Kjelds »omflakkende Tilværelse« ikke skyldes Mangel paa faglig Dygtighed; men derimod, at han har foretrukket selv nu og da at vise Arbejdsgiverne Knytnæven fremfor at jamre og hyle over vor Ledelse. At Sørensen-Kjeld har faaet et »Faktorat« er jo en Kendsgerning, at det er denne Fremgangsmaade, der har indbragt ham det, er vist mere end tvivlsomt.

Du, Frederik Nielsen, har jo valgt den *nøjagtig* modsatte Fremgangsmaade, og der er Ting, der tyder paa, at de kan bringe sin Mand endnu længere frem.

Men det er den gamle Historie; *dine* Motiver er altid rene og ædle, medens andres er sorte og snavsede. Saaledes ser Frederik Nielsen'sk »Logik« ud.

Til Slut det, Frederik Nielsen: Din Maade at føre en Pen paa, — naar ikke Du er vred eller **føler** Dig krænket — berettiger Dig til en Plads indenfor Journalistiken; men før Du vover Springet ud paa denne urolige Livsbane, bør Du øve Dig i at taale Kritik uden straks at gribe efter — Latrinspanden.

Kaste Skidt paa et Menneske er den letteste Sag af Verden, men det hænder jo, at Tilbageslagslovene gør sig ret stærkt gældende.

Korsør, i Febr. Med kollegialsk Hilsen INGVARD FEIERSKOV.

V.

Sidste Nr. af »Typ.-Tid.« var meget interessant med de forskellige Opsatser i Anledning af Redaktør-Valget. Først kalder Hr. Wartenberg Spørgsmaalet »De Samvirkende« for en **ubetydelig Brøkdel** af de Opgaver, Arbejderbevægelsen har liggende. Skulde denne Udtalelse mon ikke være et Valgfif? I hvert Fald tror jeg ikke, Hr. Frederik Nielsen og nærmeste Meningsfæller vil skrive under paa denne Betegnelse; husker jeg ret, er det ikke et Aar siden, der fra den Kant i fuldt Alvor truedes med Udmeldelse af alle de misfornøjede, hvis de ikke fik deres Vilje.

Hr. W. skriver, at Carl Nielsen paa Grund af sin Dygtighed er saa stærkt engageret, at han ikke vil kunne bestride Redaktør-Pladsen paa en for Typograferne tilfredsstillende Maade. Nej, lad os faa Fr. N. ind til *større* Virkefelt, hans store Dygtighed maa ikke gaa ubenyttet til Spilde. — Er det i Grunden Logik? W. vil have Fr. N. ind til København til et *større* Virkefelt. Dermed kan jo ikke menes en Redaktør-Stilling ved »Typ.-Tid.«, da Fr. N. i Køge ligger inde med adskillige Tillidshverv, der rangerer højere.

W. roser Fr. Nielsens Pen: det *skønne* Sprog og det *lødige* Indhold. Her staar Fr. N. som en smuk Nr. 1 blandt samtlige Typografer i Kongeriget Danmark!

Som en en Slags Dokumentation for den højstemte Udtalelse af W. møder Fr. N. med et Svar til Sørensen-Kjeld.

Nu er det ikke min Mening at ville optræde som Defensor for S.-Kj. Jeg er langt fra nogen Beundrer af hans Artikler, men bruger dem i Stedet for Veronal, da de er knap saa skadelige for Sundheden. Men Fr. Nielsens Artikel er noget nær det *mest raa* og *grisagtige*, jeg har læst i »Typ.-Tid.« i de snart 30 Aar, jeg har faaet Bladet, og lader man den staa som en Prøve paa, hvad vi kan vente os, hvis han skulde blive valgt til Redaktør, saa kan jeg i Sandhed sige, at vi bliver godt kørende; men det er vist ikke i *den* Retning, Kollegerne ønsker Kursen.

Lichtenberg Madsen skriver i sin lille Opsats, at Anbringelse af Fr. N. i en Plads i København ordner sig af sig selv. Nu er det desværre saaledes, at de »faste« Pladser ikke staar aabne for eventuelle Liebhavere. Skal Fr. N. have en saadan Plads (en »midlertidig« ønsker han vist ikke at overtage), maa det nødvendigvis komme til at gaa ud over en anden Kollega; jeg kan ikke se rettere.

Idet jeg gaar ud fra, at Fr. Nielsens Artikel hos Flertallet af Kollegerne har virket som en Opmuntring til *ikke* at stemme paa ham, behøver jeg næppe at komme med nogen Anbefaling af *Carl Nielsens* Kandidatur, men henviser til N. Mortensens udmærkede Anbefaling i sidste Nr. i Forvisning om, at Carl Nielsen ikke vilde modtage Valget, hvis han ikke fuldt ud følte sig i Stand til at kunne udfylde sin Plads.

Aarhus, 14. Februar. JACOB JACOBSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Ringkøbing Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 9. Januar ord. Generalforsamling paa Landmandshotellet i Ringkøbing. Der var mødt 11 Medlemmer.

FORMANDEN gav forskellige Meddelelser, hvorefter Hovedkassens Regnskab, der balancerede med 288 Kr. 55 Øre, godkendtes og underskreves. Ekstrakassens Regnskab, der ligeledes godkendtes, balancerede med 95 Kr. 23 Øre og sluttede med en Kassebeholdning paa 30 Kr. 44 Øre.

Derefter foretoges de forskellige Valg. — Da den afgaaende Formand bestemt nægtede at modtage Genvalg, valgtes Typograf A. K. M. SCHMIDT til Formand; til Næstformand valgtes Typ. P. S. JENSEN, og til Sekretær: Typ. JOH. A. PEDERSEN. Til Revisor genvalgtes Typ. CHR. E. PETERSEN og nyvalgtes Typ. L. PEDERSEN.

Under Eventuelt debatteredes nogle lokale Forhold, hvorefter Dagsordenen var udtømt, og man sluttede Aftenen med nogle Timers selskabeligt Samvær, hvor et af Medlemmerne takkede den afgaaede Formand for hans tre Aars gode Virksomhed, hvortil Medlemmerne slutter sig. JOH. A. P.

Kallundborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Onsdag den 13. Januar. — FORMANDEN bød Velkommen og henvendte sin Velkomst til et nyt Medlem af Afdelingen. — Til Dirigent valgtes Faktor NIELSEN og til Sekretær: H. CHR. HANSEN.

FORMANDEN aflagde Beretning for det forløbne Aar. Regnskaberne oplæstes og godkendtes.

Valg. Formanden, LAUR. HANSEN genvalgtes med Akklamation; til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes H. CHR. HANSEN og nyvalgtes S. ANDERSEN og ROSENKVIST, Suppleant blev NISSEN PETERSEN. Til Revisorer genvalgtes Faktor HENRIKSEN og ROSENKVIST, og til Suppleanter: Faktor NIELSEN og A. E. JØRGENSEN. Fanebærer blev A. J. P. JØRGENSEN, og Reservefanebærer: THYGESEN.

Efter flere Medlemmers Anbefaling vedtoges det enstemmigt til Redaktør af »Typograf-Tidende« at indstille Fr. Nielsen, Køge.

Under Eventuelt vedtoges det at afholde en Fastelavnsfest, hvortil bevilgedes 25 Kr. — Ligeledes vedtoges det at forsøge at faa Fastelavns-Mandag fri. — Efter at endnu et Par Spørgsmaal var drøftede, sluttede Generalforsamlingen.

11 Medlemmer var mødte. H. C. H.

Svendborg Lokalafdeling

afholdt den 15. Januar ordinær Generalforsamling. — Til Dirigent valgtes JOH. NIELSEN.

Formanden, CORF. MADSEN, bød de 14 mødte Medlemmer Velkommen og gav derefter en Oversigt over det sidst forløbne Aar. Der findes 24 Medlemmer indenfor Lokalafdelingen, og der er holdt 9 Styrelsesmøder og 11 Generalforsamlinger.

Regnskabet, der oplæstes af Kassereren, SØREN JENSEN, balancerer med 561 Kr. 84 Øre. Privatkassens Regnskab balancerer med 240 Kr.

62 Øre. Kassebeholdningen 153 Kr. 2 Øre. Regnskabet godkendtes enstemmigt.

Til Juleindsamlingen var indsendt 100 Kr., deraf de 75 Kr. ved frivillige Bidrag fra Medlemmerne.

Valg. Corf. Madsen afgaar efter Tur; der foreslaas Genvalg, og fra anden Side foreslaas Faktor C. Christiansen. Ved Stemmeafgivningen var der 6 St. for Christiansen og 5 St. for Corf. Madsen, 1 Stemmeseddel var blank. CHRISTIANSEN var dermed valgt som Formand. Næstformand P. M. NIELSEN genvalgtes. Til nyt Styrelsesmedlem valgtes FEDDER HANSEN, som Suppleant: SV. HANSEN. Til Revisor valgtes C. V. JENSEN. Fanebærer blev P. HANSEN, som Suppleant: P. M. NIELSEN.

Under Eventuelt bragte den afgaaede Formand Medlemmerne en Tak for de 3½ Aar, han havde været betroet Hvervet som Afdelingens Formand, — Faktor CHRISTIANSEN tog derefter Ordet og takkede for Valget. — DIRIGENTEN takkede Corf. Madsen for dennes Arbejde indenfor Afdelingen som Formand. — Medlemmerne gav sin Tilslutning ved at rejse sig.

Mødet sluttede med et lille Samvær.

Ringsted Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling i Casino den 16. Januar. FORMANDEN aflagde Beretning, besvarede forskellige Spørgsmaal og oplæste Regnskaberne; saavel Beretning som Regnskaberne godkendtes.

Det vedtoges ikke at afholde Fastelavnsgilde i Aar, men gemme Beløbet til næste Aar.

Under Eventuelt drøftedes Tarifen. M.

Nyborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 16. Januar en velbesøgt Generalforsamling, hvor Regnskabet, der balancerede med 201 Kr., og Beretningen godkendtes. Form. og Revisorer genvalgtes, medens Næstformands- og Sekretærposten besattes henholdsvis med LAUR. HANSEN og P. ÆGIDIUS HANSEN i Stedet for S. Utke og C. Jørgensen, der ikke ønskede Genvalg. — Under Forhandlingerne erkendtes det, at Revisionen af Provinsafdelingernes Regnskaber var fuldt betryggende, naar Lovens Bogstav hermed overholdtes.

Afdelingen tog Stilling til Opsigelser paa et herv. Blad, som agter at anskaffe Sættemaskine, ligesom Provinstarifens Forlængelse var til Behandling uden at opnaa samlet Enighed.

Privatkassens Regnskab balancerede med Kr. 165.26.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling den 23. Januar. Efter Regnskabernes Godkendelse, bevilgedes enst. 10 Kr. til Aalborg Aftenskole.

Den afgaaende Formand, E. Eskildsen, opfordredes til at modtage Genvalg, men nægtede det. Til Formand valgtes saa JOHAN GERDT. Til Bestyrelsen genvalgtes MARTIN SØRENSEN og nyvalgtes THORVALD E. OLSEN. Til Bladrepræsentanter genvalgtes H. C. ANDERSEN og nyvalgtes MAGNUS CHRISTENSEN. Til Fanebærer valgtes JENS SKOV. Til Revisorer valgtes ESKILDSEN og ROB. NIELSEN.

Efter at ESKILDSEN havde anbefalet at stemme for Tarifen, førtes en kort, men interessant Forhandling, hvori en halv Snes Talere deltog.

Efter en Tak til den afgaaende Formand, sluttede den velbesøgte Generalforsamling.

— Af Lokalkassen er der — ved Hjælp af et Ekstrakontingent paa 10 Øre — uddelt 138 Kr. til Arbejdsløse og Militære i Aalborg.

Horsens Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Onsdag den 24. Januar 1915. Dirigent: EMIL NIELSEN. Forhandlingsbogen godkendtes.

Regnskabet balancerede med Kr. 1131.55, og Indtægterne var følgende: Kassebeholdning 15.00, ordinær Kontingent 584.40, andre Indtægter 12.00, Tilskud fra Hovedkassen 520.15. Udgiften var: Rejseunderstøttelse 90.00, Understøttelse paa Stedet 448.00, Sygeunderstøttelse 260.00, Administrationstilskud 12.00, indsendt til Hovedkassen 306.55. Regnskabet godkendtes.

Formanden, TH. JØRGENSEN, aflagde en Beretning fra det forløbne Aar samt fra Tarifkommissionen. — Skønt der ikke herskede udelt Tilfredshed med det nye Dyrtidstillæg i Stedet for en god Tarif, var man dog ikke utilbøjelig til at stemme for dette.

Til Bestyrelse genvalgtes CHR. NIELSEN, C. P. PEDERSEN, RICH. JØRGENSEN, J. CHR. JULIUSSEN, CHR. JENSEN, TH. BERTHELSEN, og til Formand: THEODOR JØRGENSEN.

Ekstrakassens Regnskab balancerede med 229.16 og sluttede med en Kasseholdning paa 102.56. — Beklagelig nok havde kun 15 Kolleger givet Møde. J. CHR. J.

Hjørring Lokalafdeling

har afholdt ordinær Generalforsamling. Formanden, L. CHRISTENSEN, fremlagde Hoved- og Lokalkassens Regnskab, der balancerede med henholdsvis 368 Kr. og 83 Kr. 12 Øre.

Til Formand genvalgtes med Akklamation L. CHRISTENSEN; til Næstformand valgtes CHR. SANDHOLM, og til Sekretær: H. FR. BJØRN; til Revisorer genvalgtes CHR. BIRKMOSE og TH. MORTENSEN; til Fanebærer valgtes A. SVENDSEN.

Det overlodes Bestyrelsen at gennemgaa Lokalafdelingens Love og bringe dem i Overensstemmelse med Forbundets, samt at udarbejde et nyt Faneregulativ. H. F. B.

Gutenberg-Koret

afholdt sin halvaarlige Generalforsamling Torsdag den 22. Januar. Til Dirigent valgtes CARL WOLF.

Formanden, JENS LARSEN, aflagde Beretning. Koret havde i Aar ikke medvirket ved Arbejdsløshedsfesten, grundet paa en Overenskomst, hvorefter Typografernes Sangforening og Gutenberg-Koret skiftevis skulde medvirke. Vi har af den Grund haft Lejlighed til at indstudere en større Komposition til vor Skærtorsdag-Koncert, nemlig »Ett bondbröllup«. Vi har i Aarets Løb medvirket ved forskellige Koncerter, ligesom vi har sunget ved 4 Begravelser. Fra nogle anerkendte Herrekor var rettet en Forespørgsel til os om Oprettelse af et Elite-Herrekor paa ca. 60 Mand. Ved et Møde, hvori Formanden og Næstformanden deltog, maatte vi dog meddele, at vi ikke kunde love nogen Deltagelse, før den økonomiske Basis laa mere klar. Tanken vil dog senere blive genoptaget.

KASSEREREN fremlagde Regnskabet, hvoraf fremgik, at ogsaa Koret kunde mærke Krigen, idet vi Aar havde særlig mange Restancer.

Paa Forslag af Mich. Schmidt genvalgtes FORMANDEN med Akklamation. Til Revisor valgtes VIGGO ANDERSEN.

Under Eventuelt drøftedes bl. a. Anvendelsen af Korets 2 Feriemaaneder. SCH.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 30. Januar paa Folkets Hus. — FORMANDEN bød Velkommen og SOFUS ALWART valgtes til Dirigent.

Sekretæren, M. A. JENSEN, oplæste Forhandlingsprotokollen, der godkendtes; hvorefter FORMANDEN oplæste de reviderede Regnskaber, der godkendtes. Forbundskassens Regnskab balancerede med 503 Kr. 80 Øre, Lokalkassens med 266 Kr. 93 Øre. — Formanden anbefalede derefter et af Bestyrelsen stillet Forslag om Forhøjelse af Ekstrakassens Kontingent. Forslaget vedtoges efter nogen Diskussion med 8 St. mod 4. Kontingentet til Ekstrakassen bliver herefter 20 Øre ugentlig. Forhøjelsen træder i Kraft førstkommende Lørdag.

Under Eventuelt diskuteredes forskellige Spørgsmaal af lokal Interesse, bl. a. vedtoges det at sende en Klage til Bestyrelsen for Folkets Hus i Anledning af den slette Opvarmning af Salen ved Fagmødet Søndag d. 24. Januar, hvorefter Generalforsamlingen sluttede. A. V. J.

Trykkerklubben i Aarhus

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 5. Februar. — Efter at Forhandlingsbogen og Regnskabet var oplæst og godkendt, genvalgtes ALFRED MEIER til Kasserer og CHR. ANDERSEN til Styrelsessuppleant.

Husk Indsamlingen

til de Arbejdsløse i København

i Aften.

Indsamlingen slutter Fredag den 26. Februar.

Nær og Fjærn.

Til Københavns Afdelings Medlemmer. Stemmesedler angaaende Redaktørvalget udsendes til Trykkerierne i Løbet af den kommende Uge og skal være tilbageleveret til Forbundskontoret senest Fredag den 3. Marts.

Indsamlingen til de Arbejdsløse i København. Inkassatorerne anmodes om at indsende de indtil nu indsamlede Bidrag, for at Styrelsen lettere kan danne sig et Skøn over det Beløb, der vil indkomme.

Lønforbedring i Odense. Aktieselskabet »Fyns Tidende« (Bestyrer for Bogtrykkeriet: TH. VENNERVALD) har tilstaaet sine Typografer et ugenligt Løntillæg af 2—3 Kr. for de gifte og 1 Kr. for de udgifte (ialt 15 Mand) paa Grund af Dyrtiden.

De Arbejdsløse besøger Nationalmusæets Danske Samling (Frederiksholms Kanal 12) paa Onsdag den 24. ds. Kl. 12½ (med Fører).

Kontoret er lukket Lørdag Aften paa Grund af Karnevalet.

Typografernes Karneval i Morgen Aften Kl. 8. Indgangen aabnes Kl. 7½. Mulig tiloversblevne Billetter sælges mod Forevisning af Medlemskort Fredag Aften Kl. 5—6 paa Forbundskontoret.

»Typografia« i Aalborg afholdt Lørdag den 13. Februar sin sædvanlige Fastelavnsfest i Kildepavillonen, hvor alle blev pyntede (mere eller mindre), flere Sange afsungne o. m. a., og hvor alle morede sig ovenud. De Kolleger, der ikke var med, gik Glip af en virkelig herlig Nat.

Typografernes Syge-Hjælpekasse. Al Ind- og Udbetaling foregaar i Dag Fredag Kl. 7—9 i Stedet for i Morgen Lørdag.

Ordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 26. Februar Kl. 8 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. Da der er flere vigtige Punkter paa Dagsordenen, forventes stor Tilslutning.

Typografernes Sangforening fejrede Søndag den 31. Januar sin 69. Aarsfest i Prins Wilhelms Palæ. Salen var besat til sidste Plads af et interesseret Publikum, og de optrædende Kunstnere forstod at holde Tilhørerne i Aande. Sangforeningen under Kapelmusikus Guldbrandsens Ledelse sang godt som sædvanlig, og kgl. Operasanger Lauritz Melchiors prægtige Stemme gav Anledning til mange Fremkaldelser. Det var dog først og fremmest Fru Oda Nielsen, som var Aftenens store Stjerne, særlig hendes Børne- og Bastian-Viser henrev Publikum til Begejstring, og Fruen maatte give talrige Da-capo-Numre. X.

Ca. 1000 Faldne. Ifølge »Korrespondent« er der indtil Slutningen af Januar offentliggjort Navnene paa 939 faldne Kolleger. Endvidere 29 Principaler og 10 Faktorer. Indtil 6. Februar har 402 Kolleger faaet Jærnkorset.

Peter Stautner, vor internationale Sekretær, er blevet et af Krigens Ofre, idet han er interneret som tysk Krigsfange i Fangelejren i Holzminden ved Hamburg.

Stautner er født i Lothringen, medens denne Provins tilhørte Frankrig. Siden arbejdede han forskellige Steder i Frankrig, og da Lothringen blev afstaaet til Tyskland, skaffede han sig fransk Borgerret. Efter i nogle Aar at have opholdt sig i Schweiz, flyttede han i 1909 med Sekretariatet til Stuttgart. De tyske Myndigheder er nu kommet i Tanker om hans franske Borgerret og har interneret »den farlige Person«.

Det tyske Forbund har gjort Skridt til at faa ham frigivet, men endnu er det ikke lykkedes.

Afstemningsresultat.

Ved den Dags Dato stedfundne Optælling af Stemmesedler vedrørende Valg af 3 Medlemmer af Bogtrykfagets Voldgiftsret forefandtes følgende Resultat:

Der var ialt afgivet 744 Stemmer. Deraf var 1 blank.

Følgende Medlemmer blev valgt:

BERNH. E. SCHMIDT med 619 St, TH. HOLMEN med 573 St. og CARL NIELSEN med 545 St.

Dernæst havde N. Wandborg 211 St., Carl Christoffersen 172 St. og Carl Schnoor 85 St.

København, den 13. Februar 1915.

AXEL PETERSEN. NIC. MØLLER. SØREN CHRISTENSEN.
S. L. DAHMS, OLE RASMUSSEN. JENS PANGEL.

Til **frivillig Indsamling** har jeg modtaget:

P. Lauritzen 1.00, M. Jensen 0.50, Charles Petersen 5.00, Hertz' Pers. (1. B.) 7.30, S. L. Møllers Pers. (1. B.) 9.00, K. Bergenholtz, Næstved, 5.00, Hertz' Pers. (2 B.) 10.45, S. L. Møllers Pers. (2. B.) 10.50, Citytrykkeriets Pers. (1.—2. B.) 9.00, Centraltrykkeriet (1. B.) 8.50, C. L. Nielsson 1.00, Langkjær 5.50, Allers Pers. (1. B.): Sætteriet 2.50, Trykkeriet 4.10, Galvano 1.00, mandl. Trykkeriarb. 0.60, kvindel. Trykkeriarb. 0.30, ialt 8 50, Weiss 12.00, Spuhr & Siebuhr 8.00, Vilh. Hansen (1.—2. B.) 5 50. Tilsammen Kr. 106.75.

Kobenhavn, den 17. Februar 1915. LAUR. JENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret: Telefon 4331, tør Kl. 9. Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Kundgørelse.

Da Medlemsbog Nr. 6294, tilhørende Christian Mortensen, Viborg, atter er kommen til Stede, ophæves herved Annulationen af Bogen.

Ny Medlemmer.

København: 4060 V. Anthons Hustru Elfrida Marie. 2677 Vald. Kanys Hustru Alvilda Marie Christine.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 4025 Chr. Callesen fra Odense (arbl.).

Hjørring, 3848 Asger Engelbrecht-Petersen (Ekspestrykkeriet). Holbæk, 1283 Chr. E. Jerløv (Holbæk-Posten). Marstal, 6587 Adolf Kromann (arbl.). Næstved, 3765 Carl Alf. Petersen (arbl.). Odense, 3656 Hans M. Hansen (Andelsbogtrykkeriet). Ribe, 6681 Rs. Hunderup (Ribe Stiftstidende). Ringkøbing, 3823 Viggo Pedersen Bank (arbl.). Roskilde, 2599 N. Chr. Schmidt (arbl.). Skive, 3913, Jens Hansen Lindgren (Skive Folkeblad). Viborg. 3901 Niels Chr. Nielsen (arbl.), 6294 Chr. Mortensen (Militær) og 3752 Johan E. H. Nielsen (Militær).

Fratraadte.

København: 3047 Hjælpearb. O. B. Anderberg til Dansk Arbejdsmands Forb. 1283 Chr. E. Jerløv til Holbæk i Pl. 2576 Otto Herm. Petersen til Nykøbing F. i Pl. 3105 Vilhelm Peuliche til Ringsted i Pl.

Aalborg, 3848 Engelbrecht-Petersen til Hjørring i Pl. Aarhus, 3913 J. Hansen Lindgreen til Skive i Pl. og 3842 Einer Hansen til Randers (Hadsten) i Pl. Holbæk, 3904 Alfred Sørensen til Ringsted i Pl. Nyborg, 6587 Adolf Kromann til Marstal (arbl.). Næstved, 3905 Hans A. Jensen til Ringsted i Pl. Odense, 4025 Chr. Callesen til København (arbl.), 6440 A. H. Andersen til Korsør i Pl. og 6819 Hans P. G. Hansen til Svendborg i Pl. Slagelse, 6646 Rasmus H. Rasmussen til Ringsted i Pl. og 3757 Oluf Sørensen Wismann paa Rejse. Varde, 6681 R. N. Hunderup til Ribe i Pl.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Al Ind- og Udbetaling foregaar **i Dag Fredag Kl.** 7—9 i Stedet for i Morgen Lørdag. KASSEREREN.

Ordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 26. Februar Kl. 8, Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. STYRELSEN. (14c)

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½ Sangøvelse. (1f)

ANNONCER

Kolleger! Se ud til min ny *Ekviperingsforretning, Bagergade 25.* **Maskintøj** og **Kitler** efter Maal. Egen Fabrikation, bedste Forarbejdning, bill. i København. (19) H. P. RASMUSSEN.

F. L. BIE A/S **Ny Østergade 6, København**
— Telefon 8062. —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (15)

Carl Erichsen,
Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.
Telefon 2526. Løvstræde 6.
Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (1c)

Forhen forlangte man »Tuborg« og »Hof«,
og Kellneren sa'e: Ja, saa gærne.
Nu si'er en Svend af det rigtige Stof:
Kellner, maa jeg faa en »STJERNE«!

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler nv monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN,
(79) Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: JUL. SHRØDER, Kong Oscarsgade 9,[3] Kbhvn. Str. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S. Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 8 KØBENHAVN DEN 26. FEBRUAR 1915 XLII AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Stemmesedlerne ang. Redaktørvalget maa være afleverede *til Lokalformændene senest Onsdag den 3. Marts.*

D'Hrr. Lokalformænd bedes indsende Stemmesedlerne til Forretningsudvalget, Gl. Kongevej 1 C[1], København B., senest Fredag den 5. Marts.

København, 24. Februar 1915. FORRETNINGSUDVALGET.

Redaktør-Valget.

I.

Store Klaus og lille Klaus!

(I Anledning af Redaktørvalget.)

HVORFOR kalder den bitte Arleth fra Forlagstrykkeriet mig dog for *ondsindet* og *uvederhæftig* i min Kritik af Redaktøremnet Carl Nielsen? Har jeg ikke fremhævet mindst 3 af Carl Nielsens Dyder, medens jeg kun paa et eneste Punkt har angrebet ham? Jeg har kaldt Carl Nielsen »en usædvanlig udpræget Despot« og for »reaktionær Bureaukrat indenfor Arbejderstanden«.

Bitte Arleth, tror Du ikke, jeg i denne min Paastand har fuldstændig Ret, og fremfor alt: Tror Du ikke, jeg har skrevet dette som Udtryk for min inderste og oprigtigste Overbevisning? Jeg har kun øvet en retfærdig Kritik (og herfor har jeg allerede modtaget mange Udtalelser og Beviser), og det synes virkelig, som om jeg har været saa heldig at træffe Hovedet paa Sømmet, nemlig, at Carl Nielsen er af en afgjort despotisk Karakter.

Hvad Carl Nielsen angaar, da agter jeg ham meget højt for hans store Evner o. s. v., og jeg har endda paa en Generalforsamling her i København forsvaret ham mod en Udtalelse fra et nuværende Styrelsesmedlem om, at Carl Nielsen stadig havde brugt sine Albuer for meget.

Og saa dette: Bitte Arleth, vi to har jo ogsaa arbejdet sammen en Tid, saa Du kender *mig* dog for en Del. Naar Du karakteriser mig for at være *ond af Sind*, da ved Du godt, at Du omgaas lidt letfærdigt med Sandheden. Og hvad *Uvederhæftigheden* angaar, hvad er saa Løgn i min Artikel? Selv kan jeg ikke med min allerbedste Vilje se det og Du sikkert endnu mindre.

Og til sidst dette: Trods dine mindre loyale Udtryk faar Du ikke mig bragt til at bruge Ukvemsord om andre. Jeg vil blot give Dig det gode Raad: Bland Dig ikke i en Sag, som den foreliggende, uden at være fuldt ud paa det rene med, hvor Landet ligger! Jeg tillader mig at tro, at jeg kender Carl Nielsen adskilligt bedre end Du, bitte Arleth.

Kære Ridder Niels fra Aarhus!

Gamle Ven! Du er højt oppe imod mig i sidste »Typ.-Tid.«. Hvorfor anvender Du Udtryk som »stor Tyveknægt«, »Mordbrænder« og »Uhyre«. Du ved jo godt, at disse Udtryk eller andre lignende har jeg aldrig benyttet mig af i »Typ.-Tid.« og agter for Resten heller ikke at gøre det. Jeg er nemlig ikke nogen Ynder af Skraldebøtte- eller Revolver-Journalistik.

Indrøm mig én Ting, alene for gammelt Venskabs Skyld: Synes Du ikke selv, at det er fattigt, at den eneste Carl Nielsen'ske Dyd, Du, og for Resten ogsaa din Vaabenfælle, den bitte Arleth, omtaler, er, at Carl Nielsen har været en aldeles fortræffelig Forsamlings-Dirigent i Løbet af de sidste 10—15 Aar?

Og for Resten skulde I Hovedstyrelsesmedlemmer væbne Jer med lidt Taalmod. Jeg vil sige Jer, det ser virkelig ikke godt ud i Medlemmernes Øjne, at I farer op som »Trold af Æske«, saa snart et Medlem kritiserer lidt paa en enkelt af Jer; i Særdeleshed, naar saa Vedkommende (i dette Tilfælde Niels Mortensen) i Mangel af Materiale paadutter Kritikeren en Række Ukvemsord, som ganske er grebet ud af Luften. Nej, ser Du, Niels Mortensen, Medlemmerne behandler Jer med altfor bløde Handsker, I burde virkelig en Gang imellem have lidt af Grovfilen (det tiltrænges svarligen.)

— — —

Selv om al Landsens Maskinsættere, med store Niels Mortensen og bitte Arleth i Spidsen, finder for godt at overfuse og overfalde mig for min Kritik af Kolleger, der lader sig stille frem til Valg eller lader sig trække frem i lignende Positioner, saa lukker I ikke Munden paa mig eller standser min Pen. Jeg vil til enhver Tid have Lov at kritisere sagligt, naar mit inderste Jeg dikterer mig det.

Lev vel til næste Gang vi mødes!

— — —

Som en lille Tilføjelse kun dette: Jeg kan i fuld Overensstemmelse med Vilh. Wartenberg udtale: Jeg stemmer virkelig paa Carl Nielsen til omtrent enhver Stilling eller Post, hvortil han er opstillet, med Undtagelse af lige netop Redaktør-Stillingen; thi den egner han sig absolut ikke for, dertil er han for stor en *Despot*.

Endelig kan jeg ikke undlade at omtale Fr. Nielsens Svar til Faktor Sørensen-Kjeld. Er det ikke godt, ja, ligefrem mesterligt skrevet? Ikke et Skældsord, ikke en eneste Forløber, men en rollig og saglig Forklaren af et Faktum, og navnlig de to sidste Linjer er fænomenale. Ærlig talt: Jeg hylede himmelhøjt af Henrykkelse ved at læse disse, og jeg læste dem atter og atter.

Lad os nu alle være enige om, at Fr. Nielsen er Manden, der tiltrænges som Redaktør af »Typ.-Tid.«; han er os menige Medlemmers egen Kandidat, derfor: **Stem paa Fr. Nielsen!**

København, den 15. Februar 1915. I. P. CARL JENSEN.

II.

Fr. Nielsen og mig.

Det Forhold, at Fr. Nielsen er kommen i Lejr sammen med Folk, der til Stadighed optræder som Arbejderpartiets erklærede Modstandere, bevirker en sygelig Irritation hos den lille Mand med den — efter Sigende — saa store Forstand. Skønt almindelig retskaffen Beskedenhed skulde forbyde ham at paatrænge sig Tillidsposter indenfor et Forbund, hvis organisatoriske Retning og Arbejdsmetode er ham af Hjærtet imod, ja, saa godt som uvedkommende, søger han ved enhver Lejlighed at »komme til Fadet«, netop det, hans stadige Harcellering gaar ud over.

Det vilde være mest naturligt, naar Fr. Nielsen nu en Gang er kommen i Retningslinje sammen med Arbejderpartiets sociale Modstandere i Bestræbelserne for at mistænkeliggøre og splitte Organisationerne, at han da, som den konsekvente Mand, han faar Ord for at være, blev ved den Side og fuldt ud udnyttede de bagstræveriske Evner, der saa lykkeligt er bleven ham ejendommelig.

Det falder mig ikke et Øjeblik ind at strides med Wartenberg eller Nielsen om, hvorvidt jeg er den aandelige Undermaaler. Her maa Fr. Nielsen saa gærne have Prisen. Thi det har iøvrigt saa saare lidet med den foreliggende Sag at gøre.

Spørgsmaalet er her, om vi skal sætte en Mand som Fr. Nielsen, der sammen med den Chr. Christensen'ske Fløj daglig i Skrift og Tale nedrakker Arbejderpartiet og dets Mænd paa det voldsomste og giver Modstanderpressen alle de Vaaben i Hænde mod Organisationerne, de ønsker sig.

Vi ser heri ikke fra Hr. Nielsens Side Angreb eller Paatale mod de private Arbejdsgivere. Arbejderpressen er ene herom. I Hr. Nielsens Blad findes alt, hvad en Arbejdsgiver og Kapitalist kan ønske sig m. H. t. Angreb og Latterliggørelse af Arbejderbevægelsens indre Forhold. De, der saa bevidst giver Modstanderne de mest giftige Vaaben i Hænde mod sine egne Klassefæller, fortjener ikke anden Benævnelse end Forrædere.

Mener man det alvorligt med sine egne, forbyder almindelig Opdragelse og Takt at udlevere sin Klasse til Modparten til Brug i Agitationens Forhaanelse.

Denne Side af Sagen kommer Fr. Nielsen ikke uden om, naar han i dette Øjeblik er ubeskeden nok til at bejle til Redaktørposten. At han kan finde dette i Overenstemmelse med hele hans indre Jeg, er ubegribeligt. Mig forekommer det at være det samme, som om uvedkommende vilde trænge sig ind og sætte sig til Bords i et Hjem, der i Forvejen havde hans dybeste Foragt.

Men Folk fra Hr. Nielsens Kant synes ikke at være kræsne eller ogsaa misforstaar de fuldstændig deres egen højt udskregne Logik.

Hverken Delegeretmøderne eller »Typ.-Tid.« har afgivet noget Bevis for Hr. Nielsens Genialitet. Hans Arbejde for Typograferne har hovedsagentlig bestaaet i hans filosofiske forkrøblede Artikler. Det kan være morsomt at faa opfrisket gamle Ting og gamle hensovede Travere. Men derudover har Fr. Nielsen ikke haft ret meget i Gryden. Og

sligt Arbejde er ret taknemligt. Noget andet er det at arbejde praktisk paa at indføre Forbedringer og hæve Lønningerne i de forskellige Afdelinger. Det har man ikke mærket stort til fra Køge, hvor Nielsens Sol har straalet i en Aarrække.

Den haandgribelige Kendsgerning, at Nielsen er gaaet Glip af den socialdemokratiske Redaktørpost i Køge, har slaaet hans Aandsoverlegenhed ud af Fugerne. Og den Omstændighed, at jeg nævnede sjællandske Højreblades Viden om hans journalistiske Begavelse, har naturligvis lukket hans Hukommelse for hans skattede Medarbejderskab ved »Solidaritet«, hvorfra, som saa ofte nævnt, denne Presse har sine ypperste Vaahen.

Men det er saare naturligt, at Nielsen glemmer dette Medarbejderskab i en Stund, hvor Chancen gælder en Tillidspost hos os. Den nervøse Pinlighed forstaar man tilfulde, hvor Kappen skal bæres paa begge Skuldre. Og jeg skal ikke tage Nielsens kraftige Udtryk i den Anledning højtideligt, saa lidt som hans Morsomhed om, at jeg har faaet en Plads for at forsvare »Lederne«. Den Bemærkning har ingen Vægt, saa meget mere som Nielsen altfor ofte har bevist min Umulighed paa alle Omraader og for aldeles betydningsløs.

Dristighed i Brug af Ord forarges jeg ikke over i en Diskussion, allermindst fra den begavede Hr. Nielsen. Og desuden er det mig en stor Tilfredsstillelse at erfare den Sindsbevægelse, min Ringhed har faaet Nielsen til at geraade i.

Dog maa jeg maaske give selv Hr. Nielsen det Raad: Før De gaar til Brugen af »Løgner« m. m., da bliv ikke hidsig. Læs det paagældende omhyggeligt igennem og tænk Deres Fortid efter. Og De finder da en ganske naturlig og sandfærdig Løsning. Yderligere vil det være tilraadeligt, at De gaar en lille Tur til den store Vandpost i Køge, inden De begynder at klø løs paa mig.

Fremdeles tror jeg, at Køge ikke bør miste Fr. Nielsen. Vi har nu en udmærket Mand i Carl Nielsen. Han nyder den tilbørlige Agtelse og bør være vor Redaktør. SØRENSEN-KJELD.

III.

I Henhold til Lokalafdelingens enstemmige Indstilling af Hr. Fr. Nielsen, Køge, til Redaktørposten, tillader vi os at henstille til Kollegerne Landet over ved den forestaaende Afstemning at give

Fr. Nielsen, Køge,

deres Stemme. Vi gør det i Forvisningen om, at vi i Fr. Nielsen vil faa en Mand paa Redaktørstolen, som fuldt ud er Pladsen voksen, og som ved den Interesse, han har vist for Fagets Anliggender, vil forstaa at redigere »Typ.-Tid.« paa en Maade, som vil blive til Gavn for hele Standen.

Stem derfor paa **Fr. Nielsen!**

Den 20. Februar 1915.

Bestyrelsen for Kallundborg Lokalafdeling:

SOPHUS ANDERSEN. H. CHR. HANSEN. LAUR. HANSEN.
JOHS. ROSENKVIST.

IV.

Forargede Sjæle.

Det er i Sandhed en tvivlsom Fornøjelse at blive opstillet til en Tillidspost indenfor Dansk Typograf-Forbund — vel at mærke, naar man ikke i et og alt nærer de Anskuelser, som har faaet »officiel« Anerkendelse.

Sjælden eller aldrig har der været et saadant Spektakel i Anledning af et Valg som nu ved Redaktør-Valget, ej heller har der været anvendt saa smudsige Midler som dem, der benyttes for at faa sat det sorte Stempel paa min Person.

Dog er det ingenlunde min Hensigt at beklage mig derover. Tværtimod — øs bare op og tag den store Slev!

Kun én Ting betinger jeg mig: Jeg vil have Lov til at forsvare mig og feje Snavset bort fra min Dør. Men efter Indholdet i sidste »Typ.-Tid.« at dømme, kunde det unægtelig se ud, som om et Forsvar fra min Side ikke er foreneligt med god Tone. Saa meget kan jeg imidlertid betro mine ærede forargede Kolleger, at al deres Forargelse aldeles ingen Virkning har øvet paa mig. Jeg agter til enhver Tid at benytte akkurat det Sprog og den Tone, som jeg finder passende overfor dem, der søger at ride »Højhest« paa mine Skuldre. Og saa tager jeg intet Hensyn til, om jeg gør mig selv Bjørnetjenester eller ikke, hvad Hr. N. Mortensen synes at nære Frygt for. Denne Mands Optræden har egentlig forbavset mig en Del. Jeg har hidtil levet i den Tro, at Hr. Mortensen var saadan en pæn, fin og nobel Kollega, der vilde holde sig for god til at optræde som Defensor for en Sørensen-Kjeld. Nu ser jeg, at jeg har taget fejl. Men hvis den fine Mand vedbliver at vælte sig ind paa mig, kunde det maaske blive nødvendigt at se ham lidt nærmere efter i Sømmene.

Hvad er det saa, d'Hrr. er blevne saa forargede over? Hvad er det, der har bragt dem i et saadant Oprør, at de udstøder slige Jammerklager baade i Aarhus og Korsør?

Jo, jeg har vovet at dyppe en af deres egne i hans eget Fedt, maalt ham med hans egen Alen og talt til ham i hans eget Sprog.

Det Indignationens Raab, som Trekløveret Mortensen, Jacobsen og Feierskov har udstødt i Anledning af mit Svar til Klafferen derovre fra Aalborg, vil derfor fortone sig i Luften uden at finde Genklang noget Sted, thi det var klangløst og hult.

Men det morsomste ved de tre Herrers forstilte Forargelse er dog dette, at samtidig med, at de himler op og slaar Kors for sig, fordi jeg har benyttet et Par gode danske Ord *paa rette Sted*, saa fremsætter de selv saadanne af Skønhed klingende Ord som: *Skidt, Snavskarl, Latrinspand, grisagtig* og *idiotisk!*

Hvor der er megen Humbug til i Verden!

Jeg skal dog ikke paa nærværende Tidspunkt komme dybere ind paa en Analysering af de forargedes Produkt. Lad kun Hr. Feierskov tumle rundt med sin Latrinspand nede i Korsør og Hr. Jacob Jacobsen kæle for sin Gris i Aarhus, alt imens Hr. Mortensen raaber Idioter efter alle dem, der ikke vil stemme efter *hans* Parole! Hvad gør det dog altsammen. Thi selv om det skulde lykkes dem at hindre mit Valg til Redaktør — hvad jeg aldeles ikke beklager — saa vil det dog ikke derfor lykkes dem at standse min Pen. Jeg kan forsikre dem, at jeg ogsaa i Fremtiden skal følge dem med vaagne Øjne.

Dog, maa jeg forinden jeg slutter, rette et Par Ord til min Ven Ingvard Feierskov i Anledning af hans »venskabelige« Henvendelse til mig.

Du maa gaa noget langt tilbage i Tiden, kære Ven, for at finde noget *godt* at sige om mig — hele syv Aar! Det er en lang Tid, og derfor kan jeg ogsaa tilgive Dig, naar din Hukommelse synes at svigte Dig. Husker Du da ikke, at vi — Du og jeg — i det store og hele var enige om Fagbevægelsen? Og husker Du ikke, at Du siden hen, efter at Du var rejst, sendte mig Kort, hvorpaa Du opfordrede mig til at give Førerne det glatte Lag, fordi de ikke gik den Vej, vi ansaa for den rette?

Og naar Du beklager Dig over, at vi her i Køge søgte at vejlede Dig, naar Du havde ondt ved at finde dine egne Ben, saa har Du dog vist ingen Grund til at bebrejde os derfor. At Du trænger til Vejledning endnu, aflagde Du jo Vidnesbyrd om paa Mødet i Slagelse, hvor Du først overfor mig erklærede, at den Tarif kunde Du umulig stemme for, men senere hen under Forhandlingen erklærede Du, at Du nu ikke vidste, hvorledes Du vilde stemme, og denne Erklæring gentog Du ved Fællesspisningen. Folk, der har saa ondt ved at tage et Standpunkt, maa dog — synes jeg — være taknemmelige overfor dem, der søger at hjælpe dem over Vanskelighederne.

Dette være sagt *uden Bitterhed*, Ingvard Feierskov.

— — — I Stedet for de tre Defensorers Indlæg for Sørensen-Kjeld havde jeg ventet, at denne var fremkommen med Beviser for sine Beskyldninger. Naar dette ikke er sket, har det muligvis sin Grund i, at han af Hensyn til »Bevisernes« Beskaffenhed ikke ønsker en eventuel Imødegaaelse eller Undersøgelse af disse forinden Afstemningen. Derfor venter han til næste Numer, og deri gør han sikkert klogt.

Men hvad han end skulde finde paa at køre frem med for at »bevise« sine Insinuationer, vil jeg blot paa Forhaand sige dette: De *kan* ikke bevises, *thi de er blottede for al Sandhed.*

Køge, den 21. Februar 1915. FR. NIELSEN.

V.

NIELS MORTENSEN, Aarhus, har ikke kunnet nøjes med sin Artikel i Nr. 6. Allerede i Nr. 7 er han ude igen, og nu kan han heller ikke nøjes med at *anbefale* sin Kandidat, men skal ogsaa *angribe* Modkandidaten (Fr. Nielsen) og *hans* Anbefalere.

N. M. kan ikke begribe, at en Mand, der er dygtig som Ordstyrer, i Voldgiftsret, Forbundsstyrelse og Stiftelse samt er en habil *Taler*, ikke samtidig er en dygtig *Redaktør*. Ja, det er mærkeligt nok, at Forsynet ikke har givet *enkelte* Mennesker *alle* gode Egenskaber! Men der er nu en Gang ligesaa megen Forskel paa Mennesker som paa Markens Blomster. Og derfor gælder det om, at vi Mennesker ikke forkludrer Skaberens Værk ved at anbringe en Mands Evner paa forkerte Steder.

Fordi man er en god *Taler*, er det ikke afgjort, at man ogsaa er en god *Skribent* — og omvendt. Dette passer netop paa de to Kandidater. Carl N. *taler* godt, men har ingen Evner som Skribent. Frederik N. *skriver* ypperligt, men har ingen Evner som Taler. *Men da det er* **en Redaktør**, *vi skal vælge*, maa man fornuftigvis af de to vælge *Skribenten!*

N. M. har ganske vist den Dristighed at sige i Nr. 6:

> »Carl Nielsen er en dygtig Skribent, der fører en fortræffelig Pen, hvad der naturligvis i denne Forbindelse (sic!) ogsaa (!) har Betydning« (!).

Aa, ja — lidt Betydning har det jo! Men det kunde ellers være ganske rart, om N. M. vilde oplyse, **hvor** *man kan se* **Beviser** *for denne »fortræffelige Pen«*. I »Typ.-Tid.« er det i hvert Fald *ikke* — af gode Grunde!

N. M. bør være lidt forsigtig med at udstede Attester!

GERDT og N. M. er enige om, at vi til Redaktør skal have en »tolerant« Mand. Men uagtet man indrømmer, at Frederik N. »skriver godt«, saa vil de dog ikke have ham, fordi han er Udmeldelsesmand. *Saa* megen Tolerance besidder de ikke selv!

At Frederik N. har skrevet Artikler i Bladet »Solidaritet«, der hylder en noget anden, delvis radikalere Politik end den øvrige Arbejderpresse, kan da ikke diskvalificere ham.

Men ogsaa her slaar det Klik for N. M.s Tolerance, idet han aabenbart glemmer, at det Parti, han **nu** tilhører, har »*Frihed*« som første Ord i sin Devise!

Jeg synes, at det havde været langt værre, om man kunde bebrejde Frederik N., at han var *gammelt Medlem af de konservative Klubber* eller i sin Tid *havde været med til at splitte Provinsernes største Lokalforening i to Stykker.*

I *den* Retning har N. M. jo *nogen* Erfaring!

Naar N. M. paastaar, at »Syndikalisterne, Fagoppositionen og Udmeldelsesmændene« gaar imod Carl N., fordi han ikke har den »rette Kulør«, skal jeg for mit eget Vedkommende henvise til, at jeg baade ved Valget af min Efterfølger som Næstformand i København og ved det senere Valg af Formand **begge Gange anbefalede og stemte paa en Tilhænger af D. s. F.** — uagtet Modkandidaten i begge Tilfælde var min Meningsfælle ang. D. s. F.

Man ser altsaa paany, hvor uvederhæftigt N. M. lader Pennen løbe.

Naar N. M. langer ud efter J. P. CARL JENSEN, fordi han har kaldt Carl N. en »Despot«, saa antager jeg, at Carl Jensen sigter til, at Carl N. m. fl. i sin Tid fik berøvet Medlemmerne Stemmeretten i Tarif-Overenskomster. Herfor fik Carl N. den Gang sin Straf af Medlemmerne, idet han faldt ved det første Valg til Forbundsstyrelsen. Da Medlemmerne paa det første Delegeretmøde igen fik deres gamle Myndighed, og da man iøvrigt anerkender Carl N.s Evner og Fortjenester, satte man ham efter 3 Aars »Karantæne« igen ind i Hovedledelsen.

N. M. er meget forarget over, at SØRENSEN-KJELD er bleven behandlet efter Fortjeneste. Det forekommer mig, at naar en Person **ganske grundløst** beskylder en Kollega (der er Tillidsmand i Socialdemokratiet) for at være Korrespondent til *Højres* Blade samt at han kun kritiserer Socialdemokratiet, fordi han ikke blev Redaktør af »Køge Socialdemokrat«, saa er dette en *saa* grov Ærefornærmelse, at Æreskænderen maa finde sig i at blive taget i Kraven og klasket i Stenbroen, saa det gnistrer for Øjnene af ham. Dette har Fr. N. gjort — og med Retorsionens fulde Ret.

Men det illustrerer ogsaa N. M.s Tolerance, at han falder over Fr. N., der afslører og stempler Sørensen Kjeld, medens N. M. intet har at bebrejde Æreskænderen!

— — —

Til JACOB JACOBSEN, Aarhus, skal jeg blot bemærke, at vor Stilling til D. s. F. er et *indre, taktisk* Spørgsmaal. Men vore *Hovedopgaver* ligger — som alle véd — paa andre Felter.

— — —

Naar dette læses, er Afstemningen omtrent forbi. Men *er* der Kolleger, som endnu har deres Stemmeseddel liggende i Vindueskarmen, saa raader jeg dem til at udfylde den med FREDERIK NIELSENS Navn. Forretningsudvalget er saa *ensidigt* sammensat, at det sandt for Dyden ingen Skade vil volde, om der kom en Mand ind i Selskabet, der *paa visse Punkter* har et lidt andet Syn paa Sagerne.

København, i Februar 1915. VILH. WARTENBERG.

Foruden ovenstaaende Artikler om Redaktørvalget er der endnu indløbet et Par Artikler, som vi maa lade ligge til næste Nr. Der er i den sidste Tid fra Nr. til Nr. henlagt en Del Stof, som i hvert Fald har større organisatorisk Betydning og Interesse for Kollegerne end de personlige Skænderier og Grovheder, som Diskussionen nu har udartet sig til.

RED.

Nær og Fjærn.

Til Medlemmerne af Københavns Afdeling. Stemmesedler vedr. Redaktørvalget er i denne Uge udsendt til Trykkerierne og maa være afleveret paa Forbundskontoret senest Onsdag den 3. Marts.

Indsamlingen til de Arbejdsløse i København slutter i Aften. Inkassatorerne bedes snarest tilstille Forbundet de indsamlede Beløb, saaledes at Uddelingen hurtigst kan begynde.

Alle Billetregnskaber bedes opgjort i Løbet af den kommende Uge.

En kugleformet Medaillon (Guldplet med Fotografi) samt **en Medaille** er fundet i Odd-Fellow-Palæet Karnevalsaftenen og kan afhentes paa Forbundskontoret.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte har udsendt Regnskab og Medlemsfortegnelse for Aaret 1914, hvoraf fremgaar, at Aarets Overskud er 2170 Kroner og Kassens Formue over 45,000 Kroner. Et smukt Resultat.

Medlemmerne erindres om, at Generalforsamling afholdes førstkommende Søndag den 28. Februar Kl. 11 i Rømersgade 22 [1].

Husk Syge-Hjælpekassens ordinære Generalforsamling i Aften i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. STYRELSEN.

Til Efterfølgelse. A/S »Svendborg Amtstidende« har uden Opfordring tilstaaet Personalet Krones-Forhøjelsen fra 1. Marts. Forhøjelsen gælder hele Personalet, uanset Tarifens Bestemmelser.

— *Ogsaa »Skive Folkeblad«.* Garantselskabet »Skive Folkeblad« har, efter Anmodning fra Personalet om at faa den ny Tarifs Lønforhøjelse fra 1. Marts, beredvilligt bevilget dette Andragende.

Jubilæer i Rudkøbing. Indeværende Uge byder paa ikke mindre end to Jubilæer i vor lille Afdeling.

Faktor C. RASMUSSEN, »Langelands Avis«, fejrede den 23. ds. 25-Aars Jubilæum som Medlem af Forbundet. Det meste af den lange Tid har han arbejdet paa sit Lærested, »Avisen« (fast siden 95) og altid vist sig som en brav Kollega. R. har gentagne Gange været Lokalformand.

— Søndag den 28. ds. fejrer Typ. MADSEN, »Ølandenes Dagblad«, 25-Aars Jubilæum som Typograf i sin nuværende Plads. — Madsen blev udlært 21. April 1886. Han har bl. a. arbejdet i Frederikssund, paa Rigsdagstrykkeriet og i Stege og kom derfra i sin nuværende Plads. — Madsen er godt kendt af mange Kolleger, da han i ca. 16 Aar har været Bestyrer paa Rudkøbing Svendehjem.

Lokalafdelingen fejrer Jubilæerne Søndag den 28. ds. med en Festlighed paa Landmandshotellet, hvor samtlige Kolleger deltager.

—S.—N.

I Dag er det sidste Indsamlingsdag
i København.
Enhver Kollega bør i Aften yde en Skærv til de Arbejdsløse.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Mandag den 4. Januar 1915.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Et Forhold i et herv. Dagblads Trykkeri behandledes, og Beslutning toges. — I et andet Dagblads Trykkeri havde der været ført Forhandlinger mellem Firma og Personale om Løn og Arbejdsforhold. Disse Forhandlinger havde, som omtalt i forrige Møde, ikke ført til noget Resultat, og Sagen var derfor gaaet til Mægling. Mæglingen havde givet et nogenlunde tilfredsstillende Resultat. Til Efterretning. — I et Dagblads Maskinsætteri havde der været ført Forhandlinger mellem Dag- og Natholdet om Skiftning paa Holdene. Der var nu afsluttet Overenskomst mellem Parterne, hvilken forelagdes Styrelsen i Følge Generalforsamlingens Beslutning. Overenskomsten godkendtes. — Et større Dagblads Personale havde holdt Møde, hvor forskellige Forhold var drøftet. Til Efterretning. — Et Godtgørelsesspørgsmaal fra et Bogsætteri drøftedes, og Beslutning toges. — 2 Trykkere fra et mindre Bogtrykkeri spørger, om de maa arbejde paa indskrænket Tid for at undgaa Opsigelse. Kan ikke lade sig gøre. — Det vedtoges at afholde ordinær Kvartalsgeneralforsamling Søndag den 31. Januar, hvor der samtidig kunde opstilles Redaktør og Voldgiftsmedlemmer. — Frederiksberg Hjælpekasse havde til nogle af vore Medlemmer kun bevilget 6 Kr. om Ugen uden Huslejehjælp, og man drøftede Spørgsmaalet om at supplere denne Hjælp med Tilskud af Lokalkassen. Styrelsen var dog betænkelig herved. — Et Spørgsmaal vedrørende Tarifens § 3, 2. Stk. besvaredes. — Et herv. Firma havde betalt 4 Trykkere Helligdagsarbejde med Dagbetaling + 100 %, endskønt Arbejdet var foretaldet i deres Natuge. Sagen gaar til Forhandling mellem Organisationerne. — En Tandlæge tilbyder vore Medlemmer Rabat paa nærmere angivne Vilkaar. Styrelsen maa henvise ham til at abonnere i »Typ.-Tid.« paa samme Maade som forskellige andre Tandlæger. — Et Medlem, som har opnaaet fast Ansættelse ved andet Erhverv, spørger, om han fremdeles kan staa som Medlem af Sygekassen. Kan kun lade sig gøre, hvis han bliver staaende i alle Afdelinger. — Optagelse af et tidligere Medlem behandledes. — Et arbejdsløs Medlem, som har sammensparet sig et mindre Beløb, andrager om Privatunderstøttelse. Han maa først søge offentlig Hjælp. — Et Understøttelsesspørgsmaal, et Andragende om Brændselshjælp og en Laanesag behandledes.

Tirsdag den 19. Januar 1915.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Meddelelse forelaa om Forhandlinger med et herværende Bladfirma vedr. Afløsningsoverenskomsten i dets Sætteri. Firmaet havde frafaldet forskellige Krav om Ændringer heri. — Tarifnævnet havde afsagt Kendelse i Sagen ang. Godtgørelse for 3 Skriftarter. I Følge Kendelsen skulde der ikke betales 1 Kr. i Godtgørelse pr. Ark, men Kursivstykker og Noter skulde betales som Blandinger. — En Restancesag drøftedes, og Beslutning toges. — En Anmodning om Optagelse toges til Følge. — 2 Understøttelsesspørgsmaal behandledes. — Et Medlem var afskediget under Omstændigheder, der lod formode, at Aarsagen var, at han havde været Tillidsmand. Personalet havde udtalt sig herimod. Styrelsen fandt det dog i det foreliggende Tilfælde rigtigst at bevilge Tillidsmandsunderstøttelse. — Spørgsmaalet om Ekstrahjælp til Arbejdsløse drøftedes. Det vedtoges at vente med at tage Beslutning til næste Møde. — 2 Laanesager behandledes.

Onsdag den 27. Januar 1915.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Formanden gav Meddelelse om Forløbet af en Afskedigelsessag i et herv. Bladfirmas Trykkeri samt om 2 Stereotypørsager, hvoraf den ene var bragt i Orden, medens den anden endnu behandledes i Nævnet og rimeligvis gik til Voldgiftsretten, da der var Uoverensstemmelser af principiel Natur. — Det vedtoges til Generalforsamlingen den 31. Januar at fremsætte Forslag om i 4

Uger at foretage en Ekstraindsamling til de Arbejdsløse og derefter omkring den 1. Marts at fordele det indkomne Beløb til de Arbejdsløse efter samme Regler som ved Juleuddelingen. Det oplystes samtidig, at der i Privatunderstøttelser, Spisebilletter, Natkort osv. samt Koks i Tidsrummet fra Avgust til Dato var ydet Kr. 6252.33 samt ved Juleuddelingen Kr. 6413.30; ialt Kr. 12,665.63. Det vedtoges samtidig, at nedsætte den gratis Koksration til 4 Hekt. for gifte og 2 Hekt. for ugifte Arbejdsløse, samt foreløbig at vedblive med Privatunderstøttelse til Arbejdsløse uden Understøttelse eller offentlig Hjælp. — Optagelsesbetingelserne for 2 tidl. Medlemmer drøftedes, og Beslutning toges. — Nogle Laanesager behandledes. — Det vedtoges at nedsætte et Udvalg til at gennemgaa de gamle ikke tilbagebetalte Laan. Hertil valgtes: Frk. Crone, Laur. Jensen og Jul. Schrøder.

Til **frivillig Indsamling** har jeg endvidere modtaget:
Grafisk Instituts Pers. 11.00, J. Jørgensen & Co.s Pers. 40.00, Politikens Pers. 56.50, Aftenbladets Pers. (1.—2. B.) 18.00, Soc.-Dem.s Pers. (1. B.) 125.00, Langkjær 5.75, Thieles Pers. (1. B.) 20.00, Berl. Tid.s Pers. (1. B.) 45.25, Centraltr. (2. B.) 8.00, Klubben Royal, Nat.-Tid. (1.—2. B.) 75.00, Rigsdagstr. (1. B.) 25.00, C. L. Nielsson 1.00, Hoffensberg 11.25, Kruckow 7.00, Forbundskontoret 29.00; tilsammen 477.75. Ialt med det tidligere indkomne 584 Kr. 50 Øre.

København, den 24. Februar 1915. LAUR. JENSEN.

Regnskab for Koncert-Aftenen den 5. Februar.

Solgt 615 Billetter à 50 Øre	Kr.	307.50
» 3000 Lodsedler à 10 Øre	»	300.00
Kontante Bidrag	»	26.25
Baltegn	»	114.75
Tilsammen	Kr.	748.50
÷ diverse Udgifter	»	52.68
Ialt Overskud	Kr.	695.82

Den 22. Februar 1915. A. BJERREGAARD.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

13. Februar: Bogense pr. Bl. 21.25.
Dermed er samtlige Regnskaber indgaaede.
København, den 23. Februar 1915.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Trykker Hans Peter Jørgensen, udl. ½ 15 i Dansk Papirvarefabrik (arb. s. St.). Sætterlærling Aksel Carl Johansen Hansen (Hafnia).

Esbjerg, Hjælpearb. Marius Fr. Bonde, Hjælpearb. Marie Christensen og Hjælpearb. Axel Nissen Ravn.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 4477 Will. Laur. Th. Meltz fra Rejse (arbl.).

Aarhus, 3878 Viggo Dahlsen (arbl.) og 3857 Sophus Vilh. Neess (arbl.). Esbjerg, 3849 Carl Christensen (Centraltrykkeriet). Hillerød, 6663 Henry Lund (C. Nordlunde). Ringkøbing, 3915 P. Søgaard Rasmussen og 6053 Johs. Bertelsen (begge hos Strandbygaard, Skjern). Ringsted, 3905 H. A. Jensen, 2069 J. A. Sørensen, 3105 Peuliche og 6646 R. Rasmussen (alle i Folketidende). Silkeborg, 3901 N. Chr. Nielsen (Venstrebladet). Svendborg, 6819 Hans Peter Georg Hansen (Dagbladet).

Fratraadte.

København: Norsk Nr. 4382 Paal. Bertha Bøhn.

Helsingør, 6663 Henry Lund til Hillerød i Pl. Hjørring, 3857 Sophus Vilh. Neess til Aarhus (arbl.). Ribe, 3849 Carl Christensen til Esbjerg i Pl. Ringsted, 3765 C. A. Pedersen til Næstved (arbl.) og 6517 P. Pedersen paa Rejse. Silkeborg, 3880 Marinus Henriksen til Vejle (arbl.). Skive, 3878 Viggo Dahlsen til Aarhus (arbl.). Viborg, 3901 Niels Chr. Nielsen til Silkeborg i Pl.

Udmeldt.

Helsingør, 4397 Niels Peter Thysen (Bogtrykker).

Typografernes Sangforening.

Fredag intet Møde. (1 g)

Typografernes Syge-Hjælpekasse
Husk **Generalforsamlingen i Aften Fredag Kl. 8** i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. STYRELSEN. (14 d)

ANNONCER
Maskinsætter
— **Typograph og Linotype** — med gode Anbefalinger søger Plads. Billet mrkt. »51« modtager Ekspeditionskontoret.

En Forbundter,
der har staaet 3½ Aar i Lære, ønsker Plads til 1. April. Billet mrkt. »52« modtager Ekspeditionskontoret.

Tysk Undervisning.
C. L. Skjoldbo, aut. Translatør,
Vølundsgade 29, 1.) (16)

Kolleger! Se ud til min ny *Ekviperingsforretning, Bagergade 25.* **Maskintøj** og **Kitler** efter Maal. Egen Fabrikation, bedste Forarbejdning, bill. i København.
(19) H. P. RASMUSSEN.

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 52, KØBENHAVN S.
Telefon Amager 555. (15)

C. Langsteds Skotøjsforretning,
Tagensvej 3.
Stort Lager af Hertz' Fodtøj. (17)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Forhen forlangte man »Tuborg« og »Hof«,
og Kellneren sa'e: Ja, saa gærne.
Nu si'er en Svend af det rigtige Stof:
Kellner, maa jeg faa en »STJERNE«!

F. L. BIE A/S **Ny Østergade 6, København**
— Telefon 8062. —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (15)

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Central 6125. (6)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN,
(57) Thingvalla Alle 28, S.

Salomonsens illustrerede Konversations-Leksikon.
Ny Udgave.

1. Bind udkommer 1. Marts. 2. Bind 1. April. 3. Bind 1. September. — Derefter udkommer 2 Bind aarlig, ialt 20 Bind. — Værket sælges paa Ratebetaling **til 2 Kroner maanedlig** og *leveres efterhaanden som det udkommer.*
Nærmere Oplysninger gives, og Bestillinger modtages af
(50) ANTON JENSEN, Thingvalla Allé 28, Kbhvn. S.

Redaktør: JUL. SHRØDER, Kong Oscarsgade 9,[3] Kbhvn. Str. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S. Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 9 KØBENHAVN DEN 5. MARTS 1915 XLII AARGANG

Til Medlemmer af Københavns Afdeling.

Medlemmer, som siden 1. Avgust 1914 har været *meget* arbejdsløse, og som har Udsigt til i den *nærmeste* Fremtid atter at blive ledige, bedes indgive Andragende til Styrelsen senest i Morgen (Lørdag) Aften om Andel i Ekstrauddeling til Arbejdsløse, saafremt de ønsker at faa Del i samme. Andragendet skal indeholde Ansøgerens Medlems-Numer, Navn, Adresse, og hvor mange Uger Vedkommende har været ledig. Kun Kolleger, som indsender Andragende, kommer i Betragtning.

Bidrag, som endnu ikke er indsendt, bedes indbetalt senest Lørdag Aften. STYRELSEN.

Naar der vælges!

DER fortælles i Saxos Krønike om Fortidens Helte, at de, naar Kampen begyndte, blev aldeles vilde. Fraaden stod dem om Munden, de saa rødt, og saa huggede de løs til højre og venstre, uden Hensyn til om en Ven og Kampfælle muligvis kom indenfor deres Rækkevidde. En saadan Tilstand kaldte man Bersærkergang, og de Helte, der led af denne Sygdom — om man tør kalde den saadan — fik Navnet Bersærker.

En Gren af denne Sygdom maa være gaaet i Arv til de ædle Heltes Efterkommere; thi hos os Typografer viser Bersærkergangen sig med minutiøs Regelmæssighed ved hvert eneste Valg, selv om der nu ganske vist kæmpes med Mund og Pen i Stedet for med Økse og Sværd. Vi er dog Gudskelov blevet — civiliserede!

Hvem husker ikke Formandsvalget i København for kort Tid siden, hvor ærede Medlemmer foer frem mod hinanden, saa Blækket spruttede til alle Sider, og hvor man gensidig søgte at bevise, at *Modpartens* Maade at optræde paa var skammelig og smudsig, og senere ved det heldigvis overstaaede Redaktørvalg antager Striden om muligt endnu værre Former.

Altid begynder det ret uskyldigt. Et Medlem anbefaler den, som han synes er den mest egnede til den ledige Post. Straks møder en Mand frem fra Modpartens Side og anbefaler Modkandidaten; dette er naturligvis ogsaa i sin Orden, selv om det ikke ser godt ud, hvis f. Eks. Vedkommende optræder som selvbestaltet Repræsentant for »Vi menige Medlemmer«; thi hvem er Repræsentant for de *menige* Medlemmer uden netop dem, der er *valgt* dertil. I hvert Fald er de det i højere Grad end de, der aspirerer, men endnu ikke har faaet Stemmer nok.

Dog dette er underordnet! Naiviteten i slige Postulater er indlysende for alle andre end netop den, der fremsætter dem. Værre er det, naar Anbefalingen ikke kan fremkomme, uden at først Modkandidaten og derefter hans Anbefaler skal have sig et lille Hip. Modparten svarer selvfølgelig, og han stikker ikke op for Bollemælk. Det manglede s'gu bare!

Saa gaar det løs. Anbefalingerne virker som Fanfarer, Hjælpere og Hjælperes Hjælpere springer til. Og nu er Bersærkergangen den rette Betegnelse for, hvad der videre sker.

Nu er det ikke Anbefaling, det gælder. Nej, Modstanderen skal slaas ned, om muligt druknes i Snavs, og nu skal »Typ.-Tid.«s Læsere have at vide, hvad Modparten og hans Anbefalere er for nogle grimme Fyre.

Læserne ser undrende til, og selv de stakkels Kandidater forbavses over alt det gode og onde, der kan siges om dem. Ja, Undertegnede har ofte gransket sit Indre og alvorligt spekuleret over, om hans Sjæl virkelig skulde være saa sort, som ærede Kolleger under en saadan Bersærkergang har villet gøre den til.

Dette faar nu være. Den, som i vore Dage ikke er tilstrækkelig haardhudet til at se roligt og overlegent paa dette Raseri, maa helst blive hjemme i sin Stue hos Mutter og Rollingerne; thi han vil kun daarligt være skikket til at udstaa Organisationslivets Strabadser. Men Sagen har en anden og alvorligere Side. Er det os egentlig værdigt at agitere paa denne ukultiverede Vis. Er vort Fagblad egentlig ikke for godt til at misbruges paa den Maade.

Vort Fagblad kunde og burde være et godt og værdifuldt Vaaben i vor Haand; men Forudsætningen maa da være, at Agtelsen derfor ikke nedbrydes. Og de Kandidater, der opstilles! Lad os nu være enige om, at de som Regel er gode Kolleger, selv om de — Gud hjælpe os alle sammen — alle har Fejl. Men *en af dem* bliver dog valgt, og *hans* Gerning skal da være at repræsentere os udadtil. Vil det da egentlig være en Fordel for os, om Modparten blot behøver at slaa op i »Typ.-Tid.« for at se, hvilke Synder han eventuelt har paa Samvittigheden.

Ja, hvor bedrøveligt det end monne være. *Ytringsfrihedens* Tilhængere er samme Friheds værste Fjender. Deres ubeherskede Maade at optræde paa viser mere end noget andet, hvor nødvendigt det er at have Censur — ikke saa meget hvad Meningerne angaar som i Retning af at hindre upassende og grov Skrivemaade — thi til Ytringsfrihed hører en vis Kultur, som desværre mangler hos enkelte Skribenter.

Det er derfor mit oprigtige Ønske, at den Redaktør, der vælges, ikke alene kan *skrive;* thi dette er nu en Gang ikke den vigtigste Betingelse; men at han ogsaa vil være i Stand til at opretholde den gode Tone — *hindre Bersærkergangen* — i »Typ.-Tid.«; men det er langt sværere!

Endvidere kunde jeg ønske, at visse Folk, naar vi næste Gang gaar til Valg — helst frivilligt og uden Tvang — vil anslaa en mere behersket og kammeratlig Tone, det vil tjene dem selv og os alle bedst.

København, 1. Marts 1915. LE ROUGE.

Faktor Fr. Lund død.

EN sørgelig Begivenhed fandt Sted i Tirsdags i I. Cohens Bogtrykkerier i Tordenskjoldsgade, idet vor Kollega FREDERIK LUND tog sig af Dage ved at styrte sig ud fra 5. Sals Højde.

Afdøde var født i 1866 og har arbejdet forskellige Steder, indtil han i Aaret 1900 blev Faktor hos I. Cohen, hvor han altsaa har været ansat i ca. 15 Aar. Han var i sin Tid et interesseret Organisationsmedlem og var bl. a. Revisor. Efter sin Ansættelse som Faktor førte han en mere tilbagetrukken Tilværelse. Hans Arbejde under den kendte Direktør Georg A. Bach lagde fuldt ud Beslag paa hele hans Tid og Arbejdsevne, og endskønt Fr. Lund var en overordentlig dygtig Fag-

mand og pligttro Arbejder, har han næppe altid haft gode Dage paa dette Arbejdssted, især da hans Overordnede som bekendt er meget vanskelig at gøre tilpas.

Disse Vanskeligheder i Forbindelse med en Ørelidelse har efter al Sandsynlighed tilsidst ødelagt hans Nervesystem og gjort ham træt af Tilværelsen.

Begravelsen finder Sted fra Fasankirkegaardens store Kapel paa Søndag antagelig Kl. 1. (Se iøvrigt Dagspressen.)

Gutenberg-Banneret kommer til Stede.

70 Aar.

L. P. Larsen, f. 10. Marts 1845.

ONSDAG den 10. Marts kan vor gamle hæderlige Kollega, L. P. LARSEN, »Horsens Avis«, fejre sin 70-aarige Fødselsdag. »Fødselsdagsbarnet« — om man her tør bruge denne Benævnelse — har jo forlængst kunnet fejre sit 50-Aars Svendejubilæum, men hans overdrevne Beskedenhed er alene Skyld i, at han ikke forlængst er blevet hyldet — det har nemlig været komplet umulig at faa Oplysninger desangaaende fra ham selv. — L. P. Larsen har haft sin Læretid i Nykøbing S., hvorfra han som ganske ung Svend »tørnede ud« i Livet. Efter at have arbejdet forskellige Steder, kom han i 1870 »fra Valsen« til Horsens, hvor han fik Arbejde i Foghs Bogtrykkeri (»Horsens Avis«), og hvor han arbejder den Dag i Dag. — Vi har kun faa Kolleger, som det er forundt at være saa rask og aandsfrisk, at de i den høje Alder kan passe deres daglige Gerning og fuldstændig gøre det gamle Ord: »7 × 10 er Støvets Aar« til Skamme. Hvor virker det ikke hyggeligt, om Morgenen at se en saa alderstegen Kollega træde ind i Sætteriet og med Smil paa Læben sige: »God Morgen!«, for kort efter — iført Kittel — at tage sin Morgengymnastik — forberedende Øvelser — som han har vedligeholdt fra sine unge Dage. Han var nemlig Marinesoldat om Bord paa »Niels Juel« under Slaget ved Helgoland. Han er i Ordets rette Betydning en jovial gammel Svend, som utallige Kolleger har nydt godt af; thi ingen er gaaet forgæves hos ham, naar de søgte om et godt Raad eller Oplysninger om et eller andet. De »nybagte« Svende har han som »Senior« givet gode Ord med paa Vej, som de forskellige nok endnu mindes med Tak.

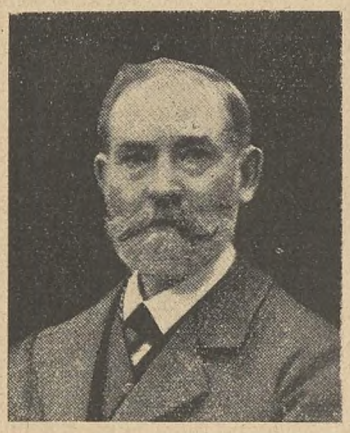

L. P. Larsen, der har været Medlem af »Dansk typografisk Forening« fra dens Stiftelse, har altid været en god Kollega og en god Støtte for Foreningen, i hvis Virksomhed han — særlig i sine yngre Dage — har taget stærk Del. Han var saaledes Delegeret ved den første Bogtrykkerdag og har flere Gange senere været valgt som Repræsentant til Delegeretmøder.

L. P. Larsen er Æresmedlem af Typografernes selskabelige Forening »Grafia«, i hvilken han tager livlig Del, og for ganske nylig holdt han Festtalen for Foreningen ved dens Stiftelsesfest.

Der er vistnok ingen Tvivl om, at Larsen paa Fødselsdagen vil blive Genstand for megen Hyldest — han fortjener det.

Gid han maa bevares for os endnu i mange Aar og opnaa en lykkelig Livsaften.

Horsens, 1 Marts 1915. A. E. C.

En Afskedigelse.

DET vil sikkert have sin Interesse for Kollegerne Landet over at erfare lidt om, paa hvor løst et Grundlag en Opsigelse kan falde, naar en inhuman Arbejdsgiver faar det Hoved paa. Trykkeriet er »Ringsted Folketidende«, dets Leder Faktor Christensen, og Sagen, hvorom her skal berettes, refererer sig kortelig saaledes:

Forrige Torsdag meldte en gift Typograf sig syg og var borte fra Arbejdsstedet i 3 Dage, hvad man skulde mene var meget naturligt. Sygdom er jo hver Mands Herre. Ugen udløber Torsdag Aften, og da Lønningerne udbetales Fredag, spurgte en af den syge Typografs Kolleger Faktoren, om han skulde tage Ugelønnen med til vedkommende Typograf, hvilket skete. Mandag Morgen stillede nævnte Typograf paa sin Plads og tog fat paa sit Arbejde som sædvanligt. Man dette har ikke været nok for Faktorens Vedkommende. Tirsdag Morgen stillede han nemlig i egen høje Person og bebrejdede Typografen, at han ikke havde meldt sig rask og ejheller havde takket for den ham tilsendte Ugeløn.

Nu er Forholdet det, at der paa Arbejdsstedet eksisterer en Sygekasse, som i Sygdomstilfælde sikrer den Syge fuld Ugeløn, og Typografen mente derfor ikke, at han havde noget spicielt at takke Faktoren for. — Dette var for meget for den ærekære og selvgode Mand, og han meddelte nu Typografen i en Tone, der er Faktoren egen, at han kunde søge sig en anden Plads; men — og tænk! — af Hensyn til hans Familje vilde han give ham en Maaneds Opsigelsesfrist.

Denne Faktorens Optræden fandt Typografen for stødende og hensynsløs, og han foretrak derfor at gaa med det samme. Et Par af de ugifte Typografer følte sig ligeledes saa oprørte over deres Kollegas Afskedigelse, at ogsaa de foretrak at gøre ham Selskab, og dermed forlod Typograferne Arbejdsstedet.

— — Dette er i Korthed Sagens Sammenhæng, og for de Kolleger, som kender »Ringsted Folketidende« og Faktor Christensen, kommer det næppe som nogen Overraskelse; adskillige Typografer har arbejdet dér, men sikkert meget faa har fundet Forholdene af de bedste. 3.

Arbejdsløs.

ATTER er det Fredag, mon der i Aften bliver sagt nogen op? — Ja, saadan lyder Ordene ofte Aaret rundt — — —

Han blev sagt op — Arbejdsmangel — færdig.

Det er ikke første Gang, nej, desværre ofte har det været Tilfældet. Hver Gang har han maattet sælge af sine Møbler, men denne Gang er den værste. Pantelaaneren laaner ikke paa det, der er tilbage, selv denne »Hjælper« vrager Stumperne. Familien, Konen og Børnene, skal igen til at mangle det mest nødvendige. Konen kan næppe gaa det igennem igen, paa hende har Mandens gentagne Arbejdsløshed sat sit Hunger-Stempel, Børnene er svagelige, Mand og Kone har hidtil ofte maattet undvære for at skaffe Maden til de smaa, men hvad nu? — — —

— — —

To Maaneder er gaaet, alt er forsøgt, ogsaa den private Hjælp, men den har været saa lille, at den ikke har kunnet holde Sult fra Hjemmet; Huslejen er ogsaa forfalden. Konen er paa Hospital, Manden gaar hjemme, passer Børnene og »laver Mad«, men nu er han ved at fortvivle, hvad staar der tilbage for ham at gøre. — — —

Begravelseskassen giver 300 Kr., Enkekassen 200 Kr., det er ialt 500 Kr., naar Begravelsesudgifterne tages fra, bliver der dog ca. 400 Kr. tilbage, det kan *de* leve lidt for. — — Et Skud og Regnestykket passer.

— — —

Nej, han skød sig ikke, Hadet til det Samfund, der nægtede ham Retten til at arbejde for at skaffe det nødvendige til Hjemmet, var større, han tiltvang sig Midlerne fra dem i Samfundet, som han regnede for dets Bærere. WILH. JACOBSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening i Aalborg

afholdt Fredag d. 29. Januar ordinær Generalforsamling, der aabnedes af FORMANDEN med et Par Mindeord over afdøde fhv. Sygekasseinspektør Th. Sørensen.

Derefter oplæste FORMANDEN Regnskaberne for 1914. Sygekassen har haft en Indtægt af 2941 Kr. 96 Øre og en Udgift af 2881 Kr. 79 Øre. Indtægterne har været: Kassebeholdning 1. Jan. 1914 214 Kr. 87 Øre, Kontingent af nydende Medlemmer 1526 Kr. 15 Øre, do. af ydende Medlemmer 49 Kr. 80 Øre, Indskud 18 Kr., Statstilskud 479 Kr. 93 Øre, Renter 87 Kr. 62 Øre, Kommunetilskud 120 Kr., andre Indtægter 209 Kr. 59 Øre, hævet i Sparekassen 200 Kr., modtaget fra Tuberkulosegenforsikringen 36 Kr. Udgiftssiden viser følgende Poster: Sygepenge 556 Kr. 50 Øre, Barselhjælp 12 Kr., Betaling til Sygehuse 159 Kr. 55 Øre, do. til Tuberkuloseanstalter 75 Kr., do. til private Kliniker 39 Kr., do. for almindelig Lægehjælp 492 Kr. 75 Øre, do. til Speciallæger 21 Kr. 70 Øre, do. for Tandudtrækning 45 Kr. 75 Øre, Medicin 283 Kr. 98 Øre, Driftsudgifter 88 Kr. 1 Øre, indsat i Sparekassen 1019 Kr. 93 Øre, Renter (der ikke er hævede) 87 Kr. 62 Øre. Formuen var 31. Decbr. 1914 2732 Kr. 46 Øre, og Fremgangen har været i Aarets Løb 761 Kr. 1 Øre. Medlemsantallet var 31. Decbr. 1914 82 Mænd og 52 Kvinder, foruden 4 ikke-nydende Medlemmer. Der har i Aarets Løb været ialt 562 Sygedage, hvoraf de 287 falder paa Mænd, 188 paa Kvinder og 87 paa Børn. — Begravelseskassens Regnskab balancerer med 1832 Kr. 55 Øre. Af denne Kasses Overskud er i det forløbne Aar udredet Kontingent til Sygekassen for de indkaldte gifte Kollegers Hustruer samt ydet Bidrag til Foreningens 40-Aars Fest i Oktober og til Juletræet i Lokalafdelingen.

Efter at Regnskaberne var godkendte, gav FORMANDEN en Oversigt over Virksomheden i 1914, og omtalte herunder den for Aalborg Amt oprettede Fortsættelsessygekasse samt Striden mellem Lægerne og Sygekasserne angaaende Honoraret. Det af Lægerne gjorte Tilbud blev forkastet paa Centralforeningens ekstraordinære Generalforsamling 11. Juli, og Haabet om en ny Overenskomst var ikke stort; men Krigen

hjalp os over alle Vanskeligheder, idet Lægerne paa Grund heraf foreløbig gav Afkald paa Lønforhøjelse, og vi gaar ind i det ny Aar paa samme Betingelser som hidtil.

Til Bestyrelsen genvalgtes M. ARNDT og nyvalgtes C. A. SAMSON i Stedet for Aage Svendsen, der ikke ønskede Genvalg. Til Formand genvalgtes B. NIELSEN. Som Revisor genvalgtes N. A. SØRENSEN; Suppleant blev MARIUS ANDERSEN.

Et af Bestyrelsen stillet Forslag om et aarligt Honorar til Revisionen paa 20 Kr. fremkaldte en lille Diskussion mellem MARIUS ANDERSEN og O. G. VEJLSTRUP. Forslaget vedtoges med 9 St. mod 3.

Det vedtoges af Begravelseskassens Overskud at udrede Kontingentet for syge og arbejdsløse Medlemmer, samt at godtgøre Medlemmerne Kørselspengene til Sanatorier i samme Udstrækning som sker for det stedlige Sygehus.

Ligesom tidligere har Foreningen ogsaa i 1914 udgivet en Juleavis, og FORMANDEN gjorde nærmere Rede for en Plan, man havde drøftet i Bestyrelsen, og som gaar ud paa at benytte en Del af Avisens Overskud som Grundfond for en Hjælpekasse, der skulde træde til med Understøttelse i saadanne Tilfælde, hvor Sygekassens Vedtægter ikke hjemler Ret til Hjælp, f. Eks. Massagebehandling osv. — MARIUS ANDERSEN vilde anmode Bestyrelsen om, naar deu ny Kasses Virkefelter nærmere skulde tages under Overvejelse, da at tage den fortsatte Sygehjælp i Betragtning. Den er mindre end den Hjælp, Sygekassen yder, og et Tilskud til den af den paatænkte Hjælpekasse vilde være paa sin Plads. — JOH. GERDT sympatiserede med Tanken om den ny Hjælpekasse, men fandt det klogest at afvente den ny Sygekasselovs Fremkomst. Han efterlyste den i sin Tid bebudede Statistik over Antallet af Sygedage for Kvinder som Grundlag for en Pengehjælpsydelse. — FORMANDEN var ikke personlig stemt for Pengehjælp til Kvinder, da han frygtede for Vanskelighederne ved Kontrollen hermed, men Sagen skulde blive gjort til Genstand for fornyet Undersøgelse. — Toges til Efterretning.

Det overdroges til Bestyrelsen at gøre Forsøg paa at faa tre tidligere Medlemmer til at afvikle deres Skyld til Foreningen.

I Lighed med i Fjor vedtoges det at afholde en Skiveskydning til Foraaret. Til at besørge det forberedende Arbejde valgtes et Udvalg, bestaaende af S. P. Petersen, V. Thomsen og M. Wadum.

CHR. S.

Assens Lokalafdeling

afholdt ekstraordinært Møde Tirsdag den 4. Februar paa Jernbanehotellet. Hr. Forretningsfører VIGGO CHRISTENSEN var tilkaldt ang. en lokal Sag, som blev løst paa bedste Maade. I Anledning af Hr. V. Christensens Nærværelse havde Medlemmer med Damer indbudt paa en bedre Aften, hvor der tilbragtes nogle fornøjelige Timer. Hr. Christensen holdt et lille Foredrag om Tarifen og Nutidens Situation. Formanden, A. S. Kjergaard, takkede for den udmærkede Underholdning. Ved 2-Tiden sluttede Festen. A. N.-M.

Kasseeftersyn.

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. Laur. Jensen, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Viggo Christensen. — Hr. Laur. Jensens Beholdning var Kr. 60,624.27, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr. 10,762.00
Sparekassen	- 47,760.62
Kassebilag	- 281.97
Kontant Beholdning	- 1,819.68
Ialt	Kr. 60,624.27

og hos Hr. Viggo Christensen var Beholdningen Kr. 724,691.60, som fordeltes paa følgende Maade:

Sparekassen:		
Arbejdsløshedsk.	Kr. 250,544.32	
De øvrige Kasser	- 329,953.33	
		Kr. 580,497.65
Obligationer		- 41,000.00
Prioriteter		- 101,500.00
Depositum (D. F. D. S.) og Aktier		- 1,000.00
Kassebilag		- 430.00
Kontant Beholdning		- 263.95
	Ialt	Kr. 724,691.60

Samtidig foretoges Kasseeftersyn i »Typografernes Stiftelser«, hvori fandtes en Beholdning af Kr. 15,351.16, der fordeler sig saaledes:

Obligationer	Kr. 13,600.00
Sparekassen	- 1,276.27
Kassebilag	- 60.85
Kontant Beholdning	- 414.04
Ialt	Kr. 15,351.16

Alt var i Overensstemmelse med Bøgerne; Sparekassebøgerne og Obligationerne eftersete. Revisionen har ligeledes besørget Rentetilskrivningen og konstateret Beholdningernes Tilstedeværelse.

København, den 16. Februar 1915.

ANTON ANDERSEN. CARL J. CHRISTOFFERSEN.
ALB. MICHELSEN. CHR. ØSTERGAARD.

Typografernes Karneval

Sangforeningen — Sportsklubben — Cykleklubben

Lørdag den 20. Marts 1915

Prins Wilhelms Palæ, Sct. Annæ Plads 13.

Udførligt Program i næste Numer.

Nær og Fjærn.

Stemmeoptællerne bedes møde i Aften Kl. 7 paa Forbundskontoret.

Alle Billetrestancer fra Karnevalet maa være afgjort senest i Morgen (Lørdag) Aften Kl. 6½ paa Forbundskontoret.

Diskussionen om Redaktørvalget. Fra forskellige Kolleger har vi modtaget Indlæg i Anledning af den opstaaede ret personlige Diskussion, saaledes fra SCHULTZ, Ringkøbing, SØRENSEN-KJELD, Aalborg, FEJERSKOV, Korsør, N. MORTENSEN, Aarhus, og JØRGEN LARSEN, Køge. Flere af Artiklerne er temmelig lange og bærer Spiren i sig til nye og lange Gensvar. Desværre har vi nu liggende en Del mere nødvendigt Stof, saa det er os umuligt at skaffe Plads. Valget er desuden forlængst afsluttet, og rent personligt kan de ærede Indsendere være overbevist om, at de ikke nyder ringere Anseelse blandt Medlemmerne, fordi de ikke faar Lejlighed til at »slaa igen«. Red. er derfor sikkert i Overensstemmelse med Læserne, naar han retter en indstændig Henstilling til nævnte Indsendere om at tage deres Artikler tilbage.

Navneforandring. Typograf Oscar Olsen, Odense, har faaet Tilladelse til at bære Navnet HASBØL.

Bog- og Akcidenssætterklubben indbyder Lørdag den 13. ds. til en festlig Sammenkomst. Der bydes paa en Aftenunderholdning, ved hvilken »Gutenberg-Koret« vil synge. Solosang af en Dame, Musik af en Kvartet, samt eventuelt humoristisk Oplæsning; derefter Bal til Kl. 2. — Festen holdes i »Harmonien«s Lokaler, Nørrevoldgade 23. Til Festen indbydes samtlige Bog- og Akcidenssættere med Damer. Adgangen saavel til Underholdningen som Ballet er gratis.

Paa **Bog- og Akcidenssætterklubbens** Generalforsamling vedtoges det at yde et Bidrag til Indsamlingen til de Arbejdsløse. Summens Størrelse overlodes det til Klubbens Bestyrelse efter nærmere Overvejelse at bestemme; denne har nu vedtaget at yde 35 Kr.

Trykkerafdelingen i København

(Den typ. Trykkerforening)

afholder *Mandag den 15. Marts Aften Kl. 8 præcis i Rømersgade 22, 1. Sal* (Opgang indenfor Porten) **Medlemsmøde** med Dagsorden: »*Faglige Forhold*«. Indleder: Hr. CARL JOHAN CHRISTENSEN.

Talrig Tilslutning forventes. STYRELSEN.

Til **frivillig Indsamling** har jeg endvidere modtaget:

Aller (2.—3. Bidr.): Sætteriet 4.50, Trykkeriet 8.20, Galvano 2.00, mdl. Trykkeriarb. 2.40, kvdl. do. 0.60, ialt 17.70, Langkjær (3. B.) 5.75, Henningsens Pers. 11.00, Berl. Tidende (2. B.) 40.25, Centraltrykkeriet (3.—4. B.) 18.50, Schultz' Trykkeripers. 66.50, Hohlenberg 11.00, Matzen 1.50, Christtreu 24.20, Aage Hansen 15.00, Hoff 2.00, Laursens Pers. 10.00, Valentin & Lund 10.75, Enggaard 2.00, Philipsen 5.00, Ihrichs Pers. 21.50, Har. Jensens Bogtr. (Princ. og Pers.) 31.00, I. Cohens Pers. 29.00, Jensen & Rønagers Pers. 16.00, P. Hansen (Princ. og Pers.) 15.00, Qvist (5 Sættere, 1 Trykker) 11.00, Nordisk Bogtrykkeri 11.00, Nationalbanken 26.50, W. J. Christensen 14.00, Carla Nielsen 0.25, C. V. L. 0.20, Birch 5.00, Ugens Nyheder 5.00, Spuhr & Siebuhr 8.00, L. A. Nielsen 2.00, Aamodt 12.00, Vilh. Hansen (3.—4. B.) 6.50, Ferslew, St. Kongensgade 24, 27.00, Rigsdagstrykkeriet 25.00, Knudtzons Pers. 21.00, Mohr & Co. 3.50, C. Th. Thomsen 20.00, Eksprestr.s Pers. 16.00, Provinsbladenes Stereotyperingsanst. 14.00, C. C. Petersens Pers. 18.20, Frelsens Hærs do. 16.00, Catos kv. Pers. 3.00, Dansk Papirvarefabriks Pers. 6.00, Bog- & Akcidenssætterklubben 35.00, Triers Pers. 27.00, Kihls do. 24.00, 2 Sættere hos Qvist 4.00, Chr. Christensen (Bjarnø) 2.00, C. Maylands Pers. 11.00, »H«, A. 4.00, Blædel & Co.s Pers. 18.00, Kr. Eriksens do. 4.00, S. B. Svendsens do. 4.50, Fyrtaarnets do. 9.00, Græbes do. 29.00, H. Meyers do. 14.00, Simmelkjærs do. 21.00, Nielsen & Lydiches Sætterpers. 64.00, Citytr.s Pers. (3.—4. B.) 8.50, L. A. Jørgensen (Princ. og Pers.) 17.75, Hertz' Pers. (3.—4. B.) 21.20, Roms Pers. 13.00, Hoffensbergs do. 23.50, O. C. Olsens do. 122.40, Gudmundsen & Co.s do. 9.40, S. L. Møllers do. (3.—4. B.) 28.00, Axelholms do. 22.75, Schultz' Sætterpers. 133.50, Weile & Sønner 4.00, F. E. Bording (Princ. & Pers.) 107.50, Lunos Pers. 41.25, V. Søborgs do. 14.80, Fjeldsøes do. 21.25, M. Truelsens do. 22.00, Th. Nielsens do. 3.00,

Hafnia (Princ. og Pers.) 12.00, J. Jørgensen & Co. (2. B.) 41.26, Frederiksb. Bogtr.s Pers. 20 00, Gr. Institut (Princ. og Pers.) 15.00, Appels Pers. 13.00, P. Andr. Andersens do. 10.00, Gyldendals Sætterpers. 126.75, Fr. Bagges kgl. Hofbogtr. (Tr. og kv. Medhj.) 36.16, do. (Sættere) 82.00, Rosenbergs Pers. 9.00, Nationaltrykkeriets do. 10.50, Nielsen & Lydiches Trykkeripers. 46.50, Gyldendals Trykkeripers. 42.00, Rørvig 4.00, Bøhms Pers. 10.00, Vort Lands do. 32.00, Missionstr.s do. 30.20, Rasmussen & Olsens do. 8.75, Justesens do. 3.00, Emil Kristensens do. 5.00, Chr. Jørgensens do. 2.00, Henrik Erbs do. 9.00, Egm. H. Petersens Pers. 40.00, Social-Demokratens Pers. (2. B.) 107.75, Aftenbladets do. (3.—4. B.) 22.00; tilsammen 2246.97. Ialt med det tidligere indkomne **2831 Kr. 47 Øre.**

København, den 3. Marts 1915. LAUR. JENSEN.

Herved sender jeg alle mine Kolleger i Rønne en hjærtelig Tak for den Opmærksomhed, som er vist min Hustru ved min Indkaldelse.

EGON RYDAHL,
Odense.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, tør Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Erik Anton Strøm, udl. 22/2 15 hos Rosenberg (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel. 2636 Oscar Hansens Hustru Anna Kristine.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Holbæk, 2599 Christian Schmidt (arbl.). Nyborg, 3615 Poul Poulsen (Nyborg Avis) og 4477 William Meltz (arbl.). Odense, tysk Nr. 9075 A. v. d. Velde-Rüyter (Thillerup). Slagelse, 3650 Anders Victor Rasmussen (Militær) og 3757 Oluf Sørensen Wismann (arbl.). Thisted, 6717 Niels Vald. Nielsen (i Plads). Vejle, 3880 Marinus Henriksen (arbl.).

Fratraadte.

København: 6262 Chr. Bisgaard til Vejle (arbl.). 4772 Paal. Merry Bøhm til Sadelmagerforb. 801 Axel la Cour til Svendborg (arbl.). 4477 Will. Meltz til Nyborg (arbl.). 2139 Paal. Marie Jørgensen til Sadelmagerforb. 1644 Otto Charles Petersen paa Rejse.

Aarhus, 3615 Poul Jensen Poulsen til Nyborg i Pl. Bogense, 6389 Charles Caspersen til Marstal i Pl. Holbæk, 2599 Christian Schmidt paa Rejse. Maribo, 3650 A. V. Rasmussen til Slagelse (Militær). Thisted, 3755 Franz Joseph Rittig til Fredericia (Militær).

Udmeldt.

København: 84 Marius Johan Michelsen (Hertz).

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 5. Marts Kl. 8½ i Kaféen, Kultorvet 14.

Styrelsesmøde Kl. 7½. STYRELSEN.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Paa Generalforsamlingen Søndag den 28. Februar 1915 blev følgende efter Tur afg. Medlemmer genopstillet og valgt ved stedfunden Prøvevalg: Til Styrelsen: CARL HANSEN og ANTHON LARSEN, til Revisor: N. C. CHRISTENSEN og til Revisorsuppleant: E. HAMMER.

Da der saaledes ikke er foreslaaet flere, end der skal vælges, vedtog Generalforsamlingen at undlade at foretage skriftlig Afstemning, og forsaavidt der ikke fra nogen Side gøres Indsigelse herimod, betragte de foreslaaede som valgt. STYRELSEN.

(53)

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 5.—8. Uge opkræves Lørdag den 13. Marts. P. HANSEN, Nansensgade 45[2].

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½ Sangøvelse. (1 h)

ANNONCER

Linotypesætter

kan straks faa Plads i Dybbølposten i Sønderborg. Henvendelse direkte eller til LAUR. JENSEN.

En flink Monolinesætter

kan faa Plads fra 1/5. Marts paa **Næstved Avis' Bogtrykkeri.** (54)

Maskinsætter

— **Typograph og Linotype** — med gode Anbefalinger søger Plads. Billet mrkt. »51« modtager Ekspeditionskontoret.

Kolleger! Se ud til min ny *Ekviperingsforretning, Bagergade 25.* **Maskintøj** og **Kitler** efter Maal. Egen Fabrikation, bedste Forarbejdning, bill. i København. (19) H. P. RASMUSSEN.

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Løvstræde 6.

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Forhen forlangte man »Tuborg« og »Hof«,
og Kellneren sa'e: Ja, saa gærne.
Nu si'er en Svend af det rigtige Stof:
Kellner, maa jeg faa en »STJERNE«!

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 6, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (15)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,
Thingvalla Allé 28, S.

(79)

Salmonsens illustrerede Konversations-Leksikon.

I Hefter	*à 50 Øre*
I Bind	*à 10 Kr.*
Indbunden i Shirting	*12 Kr.*
Indbunden i Skind	*14 Kr.*

Ratebetaling 2 Kr. pr. Maaned.

Bestillinger modtages, og Oplysninger gives.

(55) ANTON JENSEN, Thingvalla Allé 28, Kbhvn. S.

Redaktør: JUL. SHRØDER, Kong Oscarsgade 9,[3] Kbhvn. Str. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S. Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 10 KØBENHAVN DEN 12. MARTS 1915 XLII AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Provinskollegerne

erindres om Indsamlingen til Fordel for *de arbejdsløse Provinskolleger, der paa Grund af lang Arbejdsløshed og Familjeforhold er kommet i særlig Trang.*

Som meddelt i »Typ.-Tid.« Nr. 7 foretages Indsamlingen Fredagene den 26. Februar, 5., 12. og 19. Marts. Det er saaledes i Dag *3. Indsamlingsdag.*

Ved Februar Maaneds Udgang *i Fjor* var der ialt *130* Arbejdsløse (i København 89, ca. 3,7 pCt., i Provinserne 41, ca. 3 pCt.), men **i Aar paa samme Tid** var Tallene paa de Arbejdsløse **365** (i København 269, ca. 10 pCt., i Provinserne 96, ca. 6 pCt.). Da en stor Del af Arbejdsløsheden strækker sig fra Sommeren og særlig fra Avgust Maaned, vil man af disse Tal forstaa, at der er stor Trang til en hjælpende Haand fra de arbejdende Kammerater. Derfor bedes de Kolleger, der har Evne dertil, yde deres Bidrag i de 4 Uger.

Bidragene bedes afleveret til Lokalformanden, der indsender Beløbet til Forretningsudvalget, Gl. Kongevej 1 C[1], senest den 22. Marts.

Uddelingen af de indkomne Midler foretages umiddelbart før Paaske. Kolleger, der ønsker at komme i Betragtning, maa inden 20. Marts indsende Ansøgning til *Lokalformanden*, der med Afdelingens Indstilling bedes videresende dem til Forretningsudvalget senest 24. Marts.

København, 9. Marts 1915. FORRETNINGSUDVALGET.

Redaktør-Valget.

Ved den foretagne Afstemning vedrørende Valget af en Redaktør til »Typograf-Tidende« var afgivet 2195 Stemmesedler, hvoraf 1120 lød paa Carl Nielsen, 1050 paa Fr. Nielsen, 21 svarede »Stemmer ikke« og 4 var ugyldige. Løgstør Lokalafdeling havde ikke indsendt Stemmesedler.

CARL NIELSEN er saaledes valgt til Redaktør af »Typograf-Tidende« fra 1. April.

København, den 6. Marts 1915. FORRETNINGSUDVALGET.

Afskedigelsen i Ringsted.

I.

DER staar bagved »3« en *Flok*, det ikke er gaaet stort bedre i Ringsted. Trods det, at jeg sidder stille og siger: »det var godt—«, saa har jeg dog mange Gange i Tanker vendt tilbage til den Opsigelse, jeg i sin Tid fik fra »Ringsted Folketidende«. Stod man ikke med Vinkelhagen i Haanden i det Øjeblik, Uhret slog det sidste Slag ved Arbejdstidens Begyndelse, eller man resterede det sidste Kvartals Skattebidrag til Kommunen, — ja saa kunde man godt begynde at rulle sin Kittel sammen.

Det er Ting, der virkelig har haft Opsigelse til Følge, og mange Kolleger kunde foruden mig gengive pudsige Aarsager til Opsigelse herfra. Helst, husker jeg — ja det var for Resten en Nødvendighed den Gang — skulde man staa sig godt med Ombryderen, ellers gik det endnu værre.

Men nu er *det* mange Aar siden, saa »3«s Artikel kom alligevel mig som en Overraskelse. Skulde det virkelig være saadan endnu? — Ja, jeg har ingen Grund til at tvivle! EYESHOT.

II.

Affæren paa »Ringsted Folketidende«.

Jeg læser i »Typ.-Tid.« Nr. 9 om Forholdene paa »Ringsted Folketidende« og ser, at en ung, gift Kollega nu er kommen for Tur til at falde i Unaade hos Faktor Christensen. Han har maattet trække det korteste Straa og forlade sit Arbejde, men jeg finder det meget rosværdigt gjort af de to Kolleger, som har staaet Last og Brast med ham og forladt det Arbejdssted, hvor han blev afskediget paa en saa inhuman Maade.

Det er nu godt et Aar siden, jeg fik den samme Omgang; og det forundrer mig ikke, at der nu er bleven noget i Vejen igen. Kun forundrer det mig, at det ikke er sket noget før; thi naar man nyder den Ære at have Lov til at arbejde paa »Ringsted Folketidende« hos Faktor Christensen, maa man altid spørge sig selv — naar en Kollega rejser —: »Hvem mon nu bliver den næste, som skal smides ud?« — For »Herre Gud! »Folketidende« er dog ingen Forsørgelsesanstalt, hvor Typograferne kan blive til de bliver gamle«, for saa kunde de jo let blive lige saa gamle i Gaarde som Faktoren, og det kunde aldrig gaa an!

Jeg synes, at de Forhold, under hvilke jeg for ca. 1 Aar siden blev afskediget af Faktor Christensen, er saadanne, at de bør kendes af Kolleger, som ikke er kendt med Forholdene paa »Ringsted Folketidende«, og det kunde heller aldrig skade at fortælle lidt om de Genvordigheder, jeg var Genstand for i de 8 Aar, jeg arbejdede der. Men det kan maaske knibe med at finde Ord, som er stærke nok, om den Mand, der er ansat til Ledelse af et Foretagende som »Ringsted Folketidende«, hvor alle kunde have det godt, blot ikke Faktoren var saa egensindig og herskesyg, som han er.

Min *sidste* Opsigelse fik jeg Ugen før Jul 1913; jeg havde nemlig faaet mange Opsigelser, men var af Hensyn til min Familie stadig undgaaet at indtræde i de arbejdsløses Rækker. Denne Gang blev det imidlertid Alvor, og det gik saaledes til:

Trykkeriet havde lige faaet en ny Presse opstillet; en Dag var der bleven noget i Vejen med den, og Bladet var blevet en Del forsinket, samtidig med, at der var gaaet nogle Aviser i Makulatur. Endskønt Maskinen var ny for mig, og jeg kun havde haft lidt Tid til at sætte mig ind i dens Gang, blev Faktor Christensen dog forarget paa mig herover. Montøren var endnu ikke rejst, og hvis han havde taget Affære, som jeg bad ham om, kunde dette være undgaaet, men det gjorde han imidlertid ikke. Efter Fyraften kom Christensen ned i Trykkeriet; nu havde han rigtig Lejlighed til at tage mig under Behandling, og det regnede ned over mig med en sand Byge af Skældsord, af hvilke »*Idiot*« vistnok var det, der forekom hyppigst. Desværre foregik dette Optrin under fire Øjne, saa jeg havde, beklageligt nok, ingen Vidner derpaa. Dagen efter fik jeg min 14-Dages Opsigelse, men tre Dage efter kom vi paa ny i Kollission. Ved Fyraften sagde saa den store Mand til mig, at nu havde han talt med Forbundet (???), saa jeg skulde ikke komme mere. *Saa skulde han for Resten nok passe paa mig i Fremtiden. Og hvis jeg ikke kom lidt hurtigt ud, skulde han hente Politiet.*

Jeg gik saa til Formanden, da jeg ikke vilde modtage en halv Ugeløn, men gjorde Fordring paa det Beløb, som efter Tarifen maatte tilkomme mig, nemlig 14 Dages Løn. Imidlertid meddelte Formanden mig, at jeg havde »sat mig op imod Principalen«, saa jeg vilde risikere at komme i »den sorte Bog«, saafremt jeg gjorde mine Fordringer gældende.

Det var Lille Juleaften. Juleaftensdag kom Formanden ud til mig med mit Tilgodehavende for 3 Dage samt 20 Kr. fra Juleuddelingen. Resten kunde jeg kigge efter.

Hermed slutter jeg min Beretning. Men jeg vil dog ikke undlade at gøre Hr. Christensen opmærksom paa, at for *min* Fremtid behøver *han* ikke at bekymre sig. Vi har heldigvis en god Organisation, som er sine Medlemmer en god Hjælp, naar de kommer i Betryk, og som kan støtte os, naar vi faar at gøre med store Mænd, som kun vil gøre Arbejderne Skade.

Assens, den 7. Marts 1915. A. HANSEN-MØLLER.

TYPOGRAFERNES KARNEVAL

o o o o SANGFORENINGEN o c o o
SPORTSKLUBBEN o CYKLEKLUBBEN
LØRDAG DEN 20. MARTS 1915
PR. WILHELMS PALÆ, SCT. ANNÆ PLADS 13

PROGRAM:

Den store Sal fra Kl. 8—5:

KARNEVALSFEST

Musiken under Ledelse af Hr. Musikdirektør AXEL CHRISTENSEN.

Alle Sæsonens nyeste og flotteste Danse.

Dans til Kl. 5. **Ingen Pavser.**

Ballet ledes af 4 Balinspektører.

Kl. 8: Karnevalsmarsch.

Kl. 10½: **TIL KARNEVAL! TIL KARNEVAL!** Humoristisk Monolog i Karakter ved Skuespiller Hr. VIGGO LINDSTRØM.

Kl. 11½: **KARNEVALETS LIV OG GLÆDE** ved Skuespillerinde Frk. ASTRID NEUMANN.

Ved Klaveret Fru ALMA AABERG.

Forskellige grundkomiske Masker optræder i Løbet af Aftenen.

Den lille Sal fra Kl. 10—5:

Kl. 10 aabnes

Varietéen „Den muntre Høne"

med gratis Adgang for Tilskuere og Deltagere.

Musiken under Ledelse af Hr. Musikdirektør FR. SCHMIDT.

PROGRAM:

1. Karnevalets Honnørmarsch.
2. **Det glade Karnevals Humør** ved Skuespillerinde Fru KATHRINE WULFF.
3. **Karnevals-Historier** ved Skuespiller Hr. EMIL HENRIKS.
4. **Moderne Danse — Karakterdanse** ved EINAR og RITTA.
5. **Op med Humøret** — ved Skuespillerinde Fru KATHRINE WULFF.
6. **Humoristiske Kulminationer** ved Skuesp. Hr. EMIL HENRIKS.
7. **Den originale Bjørnedans**, udføres af EINAR og RITTA.
8. **Skal det være den** — ved Skuespiller Hr. VIGGO LINDSTRØM.
9. **Det eneste originale humoristiske Opera Comique Teater** ved Humoristen Hr. CHR. CHRITZ.
10. Klapfinale.

Dans fra Kl. 12.

SVINGHJULET

(Gobelinsalen).

Eget Orkester. **Stort Bal fra Kl. 12.** **Flot dekoreret.**

BILLETPRISER: Deltager 1.50, Tilskuer 75 Øre. Billetter faas hos Foreningernes Medlemmer og paa Forbundskontoret samt hos Hr. Anton Jensen.

BALBAAND à 75 Øre løses i Salen mod Forevisning af Kupon.

Intet Billetsalg ved Indgangen, som aabnes Kl. 7½.

FESTUDVALGET.

Nær og Fjærn.

Inkassatorer og andre, der har endnu ikke afviklede Billetregnskaber vedrørende det store Karneval, bedes indtrængende afvikle Mellemværendet *senest* Lørdag Aften.

De Arbejdsløse i København. Ved Elskværdighed fra Firmaet Will. Simmelkiærs Skriftsstøberi vil der Onsdag d. 17. Marts Kl. 12½ blive foranstaltet et Besøg paa denne her i Landet enestaaende Virksomhed. Man mødes ovennævnte Tid Sundholmsvej 67.

Til Trykkerne. Husk Medlemsmødet paa Mandag. Se hosst. Kundgørelse. STYRELSEN.

I Nykøbing F. har Principalerne ved velvillig Imødekommenhed som Svar paa en Skrivelse fra Lokalstyrelsen om et Dyrtidstillæg, ladet den fra 1. Juli d. A. gældende Tarif træde i Kraft fra og med den 19. Marts.

Til Efterfølgelse. Andelsbogtrykkeriet i Odense (Bestyrer Anth. Petersen) har tilstaaet Personalet (20 Typografer og 7 Paal.) et ugentligt Dyrtidstillæg. De ugifte Typografer og Paal. 1 Kr. og de gifte Typografer 2 Kr.

— Hr. Redaktør VOGELIUS (»Frederikshavns Avis«) har paa Anmodning tilstaaet sine Typografer 1 Kr.s Forhøjelse fra 1. Marts.

Ved Bog- og Akcidenssætterklubbens Festlighed Lørdag den 13. ds. Kl. 8 i »Harmonien«s Lokaler, Nørrevoldgade 23, giver Medlemskortet Adgang. — Bog- eller Aksidenssættere, der ikke er Medlemmer af Klubben, men som ønsker at deltage, kan faa Adgang ved Forevisning af Medlemskortet fra »Dansk Typ.-Forb.« (Sygekassekortet). — Grunden til dette Krav er den, at der af en Klubben uvedkommende Person er udstedt Indbydelse til forskellige Korporationers Medlemmer om **gratis** Deltagelse i Bog- og Akcidenssætterklubbens Festlighed; denne er imidlertid kun tænkt afholdt som sluttet Fest for Bog- eller Akcidenssættere med Damer.

Faktor Frederik Lund.

Vi kendte hverandre fra Ungdommens Aar,
hvor Fagets Teknik skulde nemmes,
og netop i Dag mig saa levende staar
Smaaminder, som aldrig kan glemmes.

Du var Kammerat i den bedste Forstand,
skønt Alvoren præged din Færden,
og tidlig Du syntes at modnes til Mand
og Kampen herude i Verden.

Naar muntert vi fløjted en rask Melodi,
Du satte Dig stille i Krogen,
og gærne Du saa', at vi søgte det fri,
mens Du sysled stille med Bogen.

Saa samled Du Skatte, som Rusten ej tog,
og da vi fik Svendepatentet,
et vejende Plus i det fremmede Sprog,
Du havde i Hjærnen Dig prentet.

Vi tumledes rundt, mens vi søgte vor Kunst
med mere Belæring at hæve,
og Lykken var mulig os mere til Gunst,
end vi havde Lov til at kræve.

Du vandt Dig et Navn for Dig selv og dit Fag,
og stedtes i Faktorers Række,
hvor Læsset til tvende Parters Behag
Du helst skulde ligelig trække.

Og hørte jeg stundom vor egen Part,
dit Retsind man ikke har dadlet, —
og som jeg har kendt Dig, saa ser jeg da klart,
at Arbejdets Lyst har Dig adlet.

Men Du bukked under, hvor Raabet kun lød,
at Evnerne Guld skulde male,
og syntes Du selv, at i Strømme det flød,
om mere der stadig var Tale.

Den klaprende Tikken, de snurrende Hjul
med Højtryk fra Gryet til Kvælden,
Dig lød som en Stønnen saa brudt og saa hul,
som Lænkernes Raslen hos Trællen.

Saa sløredes Tanken og løste sig ud
i Kaos for Nervernes Strenge,
og nu ej Du hører det manende Bud,
hvor Raabet er Penge og — Penge!

Hvem kender sin Skæbne? Hvem kaster en Sten?
Hvem her vil vel ikke beklage,
at Skæbnen kan bringe saa bristende Men
og knuse den Flittiges Dage.

— Farvel, Kammerat! Og hav Tak for den Tid
vor Ungdom vi leved tilsammen!
Du vilde det bedste! Du gjorde din Flid! —
Kun Mammon bør leve med Skammen!

pc.

Trykkerafdelingen i København

(Den typ. Trykkerforening)

afholder *Mandag den 15. Marts Aften Kl. 8 præcis i Rømersgade 22, 1. Sal* (Opgang indenfor Porten) **Medlemsmøde** med Dagsorden: »*Faglige Forhold*«. Indleder: Hr. CARL JOHAN CHRISTENSEN.

Talrig Tilslutning forventes. STYRELSEN.

Trykkerafdelingen i Kjøbenhavn.

Regnskab for Aaret 1914.

Hovedkassen.

Indtægt			*Udgift*		
Beholdning 1. Jan. 1914.		6464.10	Pengehjælp		294.82
Renter af Sparekassen	214.63		Maanedl. Underst.		120.00
Overført fra Lokalkassen	700.00		Formandshonorar		200.00
		914.63	Lokaleleje	33.34	
			Banneret	42.90	
			Tryksager	9.14	
			Fagskolen	50.00	
			Fællesorganis. og Læsestue	77.00	
			Folkeuniversitetsforeningen	6.00	
			Andre Udgifter	16.55	
					849.75
			Beholdn. 31. Dec. 1914.		6528.98
Ialt		7378.73	Ialt		7378.73

Ekstrakassen.

Indtægt			*Udgift*	
Beholdning 1. Jan. 1914.		1612.24	Pengehjælp	26.00
Restancer	0.75			
Renter af Sparekassen	58.31			
		59.06	Beholdn. 31. Dec. 1914.	1645.30
Ialt		1671.30	Ialt	1671.30

Begravelseskassen.

Indtægt			*Udgift*	
Beholdning 1. Jan. 1914.		4006.73	Begravelseshjælp til Henry Hansen, A. C. Christensen, Victor Hansen, Anders V. Jensen og A. Legér	500.00
Kontingent	244.40			
Restancer	41.20			
Renter af Sparekassen	139.08			
		424.68	Beholdn. 31. Dec. 1914.	3931.41
Ialt		4431.41	Ialt	4431.41

Status den 31. December 1914.

Hovedkassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen	6028.98		
En Aktie i Bryggeriet »Stjernen«	500.00		
Renter af »Stjernen« for 1914	20.00		
	6548.98		
4 Andele i *Social-Demokr.*	48.00		
	6596.98	Formue 31. Dec. 1914	6596.98

Ekstrakassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen	1645.30		
	1645.30	Formue 31. Dec. 1914	1645.30

Begravelseskassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen	3931.41		
Udest. Restancer	110.00		
	4041.41	Formue 31. Dec. 1914	4041.41

København, den 20. Januar 1915. LAUR. JENSEN.

Regnskaberne gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Hovedkassen udviser et Overskud af Kr. 64.88, Ekstrakassen et Overskud af Kr. 33.06 og Begravelseskassen et Underskud af Kr. 75.32.

København, den 28. Januar 1915.

ANTON ANDERSEN. CARL CHRISTOFFERSEN.
ALB. MICHELSEN. CHR. ØSTERGAARD.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte afholdt Søndag den 28. Februar Kl. 11 sin aarlige Generalforsamling. Til Dirigent valgtes BYNCK og til Sekretær: N. CHR. CHRISTENSEN.

Formanden, ANTHON LARSEN, aflagde Aarsberetningen og omtalte forskellige af de Spørgsmaal, som Styrelsen i Aarets Løb havde beskæftiget sig med. Der skulde nu til Foraaret rejses en Mindesten paa H. P. Lassens Grav for det Beløb, som Kassen havde faaet tilovers fra hans Begravelse. Fremhævede, at Kassens Status stadig var god og Medlemsantallet lidt stigende.

KASSEREREN fremlagde Regnskabet, der udviste et Overskud af 2170 Kr., hvad der maatte kaldes et udmærket Resultat. Der var i Aarets Løb til afdøde Medlemmers Efterladte udbetalt 3200 Kr. Paa Revisionens Vegne anbefalede BYNCK Regnskabet til Godkendelse, og omtalte den udmærkede Orden, Kassereren havde i sit Regnskab.

Aarsberetning og Regnskab godkendtes enstemmigt.

Til Styrelsesmedlemmer opstilledes CARL HANSEN og ANTHON LARSEN, til Revisor: N. CHR. CHRISTENSEN, og til Revisorsuppleant: HAMMER.

Paa Forslag af NORDLUNDE vedtoges ikke at udsende Stemmesedler, men i Lighed med foregaaende Aar bekendtgøre Kandidaternes Navne i »Typ.-Tid.«, og hvis der saa ingen Indsigelser kom, betragte de opstillede som valgte.

ANTHON LARSEN mindede om, at Kassen i Aar holdt 25-Aars Jubilæum, og mente, at der ved denne Lejlighed kunde skaffes Kassen en Indtægt enten ved en Aftenunderholdning eller paa anden Maade.

Forretningsudvalgsmøder.

Tirsdag den 26. Januar 1915.

Bedrageri-Affæren i Randers drøftedes efter de ved Korrespondance med Jørgen Petersen, hans Datter i Aarhus og N. Mortensen fremkomne Oplysninger. Det vedtoges skriftligt at fremstille Sagen for Forbundsstyrelsen, ligesom dens Stilling til et fremsat Forslag om forligsmæssig Ordning begæres.

Mandag den 1. Februar 1915.

Resultatet af den foretagne Afstemning om Tarif-Forlængelsen var blevet, at 800 stemte Ja, 334 Nej, 42 svarede Stemmer ikke. De to Principalorganisationer havde ligeledes vedtaget Tarifen. — Paa Grundlag af en af Forbundsstyrelsen given Fuldmagt bemyndigedes Forretningsføreren til ved personlig Nærværelse i Randers at træffe en Ordning i Bedrageriaffæren, dog kun under den Forudsætning, at de Værdiangivelser, som er meddelt, viser sig at stemme med Virkeligheden. Den juridiske Bistand søges hos Overretssagførerne Buhl & Jacoby. — I Anledning af Bedragerisagen havde enkelte Afdelinger og enkelte Medlemmer til Forretningsudvalget indgivet Forslag til forskellige Forandringer. Efter nogen Disuussion gik Sagen til anden Behandling. — Efter Udløbet af den i Kundgørelsen fastsatte Frist var der indløbet Forslag om følgende Kolleger til Posten som Redaktør af »Typograf-Tidende«: Køge, Kallundborg og København havde indstillet Fr. Nielsen, Køge. Aarhus og København Carl Nielsen, København. Valget udskrives saaledes, at det er afsluttet den 5. Marts. — Efter Anmodning fra Afdelingen havde Forretningsføreren besøgt Nykøbing F. den 17. Januar og Marstal, hvor en ny Afdeling oprettedes, den 18. Januar. Ærøskøbing, der hidtil har været Filial til Svendborg, bliver fremtidig Filial til Marstal. Forretningsføreren havde samtidig besøgt Svendborg Afdeling. Til Efterretning. — Der var forhandlet med en Afdeling om et Pengemellemværende, og Beslutning toges. — Efter Indstilling fra Middelfart Afdeling vedtoges det forsøgsvis til 1. Marts at yde en begæret Dispensation. — Fra Assens Afdeling meddeles om forskellige tarifstridige Forhold, som Afdelingen trods gentagne Forsøg ikke har kunnet bringe i Orden, hvorefter man anmoder om Forretningsførerens Tilstedekomst. Tiltrædes. — Fra det norske Forbund var indløbet Svar paa vor Skrivelse angaaende visse Understøttelsesforhold. Til Efterretning. — Fra Socialdl. Ungdomsforbund forelaa Andragende om økonomisk Støtte. Til Efterretning. — Fra Næstved Afdeling forespørges, om et Medlem, der er kontingentfri efter § 26, kan faa yderligere Hjælp. Kan ikke tiltrædes. — Thisted Afdeling indstiller, at Alf. Rasmussen, der nyder Alderdomsunderstøttelse, bliver kontingentfri efter § 26. Tiltrædes. — Fra Bogbinderforbundet forelaa en Skrivelse, hvori man anmoder om et Fællesmøde til Drøftelse af Spørgsmaalet om Grænsen mellem de to Fags Arbejde. Idet man henholder sig til det med Københavns Afdelingen afholdte Møde, vil man formene det heldigst at faa tilsendt nærmere Oplysninger om de specielle Forhold. — Der forelaa Meddelelse om, at der under 1. December 1914 i Thorshavn var dannet en typografisk Forening for Færøerne. Den forespurgte, om den kunde blive Medlem af Dansk Typograf-Forbund og i bekræftende Fald paa hvilke Betingelser. Sagen undersøges nærmere.

Mandag den 8. Februar 1915.

Fra Forretningsføreren forelaa en Indberetning vedrørende Undersøgelsen af det fremsatte Tilbud i Jørgen Petersens Sag. Efter nogen Diskussion vedtoges det at forelægge Resultatet af Undersøgelsen for Forbundsstyrelsen og forespørge, om man herefter giver Forretningsudvalget Fuldmagt til at afslutte Sagen paa det foreliggende Grundlag. — Der sendtes Svar til en Afdeling i et tidligere behandlet Spørgsmaal. — Dispensationssagen fra Middelfart var i ny Skikkelse til Behandling. Der kræves ny Oplysninger. — Det vedtoges i et foreliggende særligt Tilfælde at yde en Hjælp af Juleindsamlingen til et Medlem paa Højskole. — Et Medlem var for længere Tid siden forsvundet fra en Afdeling uden Afmelding og med Restance. Vedk. havde Gældsposter til forskellige Afdelinger. Han var senere blevet hjemsendt til sin Forsørgelseskommune, men havde nu faaet Arbejde og betaler af paa Gælden. Paa Grund af det udviste Forhold idømmes han 1/2 Aars

Karantæne. — Fra De samvirkende Fagforbund var modtaget et Cirkulære med Anmodning fra Hollands faglige Landsorganisation om at yde Hjælp til de belgiske organiserede Arbejdere. Eventuelle Bidrag vil af den hollandske Landsorganisation blive oversendt til den belgiske faglige Centralisation. Fra De samvirkende Fagforbund er sendt et Bidrag paa 3000 Kr. Det vedtoges at yde et Bidrag paa 300 Kr.

Til **frivillig Indsamling** har jeg endvidere modtaget:
P. A. Nielsens Pers. 6.00, Københavns Pers. 40.50, Kr. Dagblads Pers. 48.50, Rasmussen & Rughs Pers. 4.00, S. L. Møllers Pers. 2.00, Catos Pers. 3.00, Ch. Petersens Pers. 4.00, Thieles Pers. (2. B.) 27.50, Weiss' Pers. (2. B.) 8.00, Berl. Tid.s Pers. (3. B.) 39.00, C. L. Nielsson 0.50, Politikens Pers. (3.—4. B.) 56.50, Nationaltidendes Pers. 92.00; tilsammen 331.50. Ialt med det tidligere indkomne **3162 Kr. 97 Øre.**

København, den 10. Marts 1915. LAUR. JENSEN.

Hjærtelig Tak for al venlig Opmærksomhed ved vore Jubilæer.
Rudkøbing, i Marts 1915.
CHR. M. MADSEN. C. A. RASMUSSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y.* Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Hans Møller, udl. ⅓ 15 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.), overgaaet fra Lærlingeafdel. Paal. Rosalie Marie Jensen, udl. 24/2 15 hos Philipsen & Co. (arb. s. St.). Paal. Ellen Margrethe Petersen, udl. 26/2 15 hos Kruckow (arb. s. St.). Sætterlærl. Aksel Nygaard Ditlefsen (Centraltr.). Trykkerlærl. Holger Svend Peter Jørgensen (Hoffensberg).

Odense, Sætter Harald Christian Hansen, udl. ⅓ 15 hos Søndergaard. Rønne: Paalæggerske Karen Arvidsen, Sætter Otto Pedersen, udl. ⅓ 15 i Bornh. Socialdemokrat, og Paalæggerske Asta Svendsen. Lyngby, Sætter Lauritz Vilh. Andersen, udl. ⅓ 15 hos Herdahl.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Hjælpearb. Heinrich Andersen fra Dansk Tekstilarbejder-Forb. (Andreasen & Lachmann). 1458 Svend Dabelsteen fra Udl. (W. J. Christensen). 3885 Hans Jørgensen Hintze fra Rudkøbing (Militær). 1644 Otto Petersen fra Rejse (arbl.).

Hillerød, 3823 Viggo Pedersen Bank (Amtsavisen). Holbæk, 403 A. J. Mortensen (Venstrebladet). Horsens, 3880 M. Henriksen (Bachhausen). Marstal, 6389 Charles Caspersen (Ærø Tidende). Silkeborg, 3945 Ejnar Rasmussen (arbl.). Svendborg, 801 Axel la Cour (arbl.). Varde, 6681 R. N. Hunderup (arbl.). Vejle, 6262 Chr. Bisgaard (arbl.).

Fratraadte.

København: 4019 Ludv. Ranch-Andersen til Dansk Arbejdsmands-Forb. 6300 Anders Chr. Schou til Skive i Pl. 6438 Johs. Trab til Thisted (arbl.).

Aalborg, 6557 H. Isachsen til Hobro i Pl. Esbjerg, 6930 Jens Bro Jensen til Udl. i Pl. Faaborg, 1456 Charles Madsen til Roskilde i Pl. Hillerød, 403 Alfr. J. Mortensen til Holbæk i Pl. Odense, 6507 Henrik Nielsen til Svendborg i Pl. Ringkøbing, 3823 Viggo Pedersen Bank til Hillerød i Pl. Silkeborg, 6717 N. V. Nielsen til Thisted i Pl. og 2592 N. P. Gudum paa Rejse. Slagelse, 3788 Johs. Korsgaard Hansen til Bogense (arbl.). Vejle, 3880 Marinus Henriksen til Horsens i Plads.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 5.—8. Uge opkræves Lørdag den 13. Marts. P. HANSEN, Nansensgade 45[2].

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½ Sangøvelse (Kantaten). (11)

ANNONCER

»Dygtig Annoncesætter«

kan fra 13. Marts faa Plads. Løn efter Kvalifikationer. Henvendelse til
Faktor A. C. NIELSEN,
(57) *Nakskov Tidende.*

Kvindelig Typograf,

flink til saavel Akcidens som skær Sats, søger Plads snarest. Billet mrkt. »56« modtager Ekspeditionskontoret.

Monoline-Sætter,

hurtig og paalidelig, søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »58« modtager Ekspeditionskontoret.

Yngre, velanbefalet kv. Typograf, der uden egen Skyld er ledig, søger Plads til April, helst som Akcidenssætter. Billet mrkt. »59« modtager Ekspeditionskontoret.

Kolleger! Se ud til min ny *Ekviperingsforretning, Bagergade 25.* **Maskintøj** og **Kitler** efter Maal. Egen Fabrikation, bedste Forarbejdning, bill. i København.
(19) H. P. RASMUSSEN.

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 52, KØBENHAVN S.
Telefon Amager 555. (15)

C. Langsteds Skotøjsforretning,
Tagensvej 3.
Stort Lager af Hertz' Fodtøj. (17)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Central 6125. (6)

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

F. L. BIE A/S
Ny Østergade 9, København
— Telefon 8062. —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (15)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.
— Dansk Arbejde. —

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Stats anstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN,
(57) Thingvalla Allé 28, S.

Salmonsens illustrerede Konversations-Leksikon.

I Hefter ..... *à 50 Øre*
I Bind ..... *à 10 Kr.*
Indbunden i Shirting ..... *12 Kr.*
Indbunden i Skind ..... *14 Kr.*

Ratebetaling 2 Kr. pr. Maaned.
Bestillinger modtages, og Oplysninger gives.

(55) ANTON JENSEN, Thingvalla Allé 28, Kbhvn. S.

Redaktør: JUL. SHRØDER, Kong Oscarsgade 9,[3] Kbhvn. Str. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S. Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 11 KØBENHAVN DEN 19. MARTS 1915 XLII AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Provinskollegerne

erindres om, at det *i Dag er sidste Indsamlingsdag* til arbejdsløse Kolleger i Provinserne, der paa Grund af lang Arbejdsløshed og Familjeforhold er kommet i særlig Trang.

Bidragene bedes afleveret til Lokalformanden, der indsender Beløbet til Forretningsudvalget senest den 22. ds. Kolleger, der ønsker at komme i Betragtning, maa inden 20. Marts indsende Ansøgning til Lokalformanden, der med Afdelingens Indstilling bedes videresende dem til Forretningsudvalget senest 24. Marts.

Loven af 2. Oktober 1914, efter hvilken der gennem Hjælpekasserne ydes Hjælp til Arbejdsløse uden Understøttelse, udløber den 1. April. Som et Led i Bestræbelserne for at faa Loven forlænget foretages der *Lørdag den 20. ds.* en Tælling af de Arbejdsløse, og Skemaer hertil er udsendt til Lokalformændene. Men det siger sig selv, at Sagen under disse Forhold har Hast. **Lokalformændene anmodes derfor indtrængende om i Morgen Lørdag at udfylde Skemaet og samme Dag sende det til Forretningsudvalget.**

København, 17. Marts 1915. FORRETNINGSUDVALGET.

Til Lokalformænd og Inkassatorer.

Medlem Nr. 241 Carl Vilhelm Petersen er i uberettiget Besiddelse af Rejsebog. Ved eventuel Forevisning bedes Bogen beslaglagt og tilbagesendt til Københavns Afdeling.

STYRELSEN FOR KØBENHAVNS AFD.

Tarif-Nævnet.

TIL Behandling i Nævnet har foreligget følgende: Et større Trykkeri-Firma, der tillige besidder et fuldt ud moderne og komplet Anlæg for Stereotypi og Galvanoplastik, havde antaget en ung Mand, der var over 18 Aar, som almindelig Lærling og med en Løn af 12 Kr. om Ugen.

Herimod protesterede Dansk Typograf-Forbund med den Motivering, at den ny Tarif har afløst »Stereotypørlærlinge« med »Hjælpere«, og at som Følge heraf var det ikke tilladt at antage Lærlinge, men Stereotypør- og Galvanoplastikerfaget skulde rekrutteres fra Sættere, Trykkere eller Skriftstøbere, for saa vidt saadanne kan anvises af D. T.-F., og endvidere skal saadanne Hjælpere lønnes efter Overenskomst, dog ikke lavere end de Lønninger, der er fastsatte for mandlige Trykkeriarbejdere. Fremdeles henviste Forbundet til Tarifens § 113, 2. Stykke, og i Henhold hertil vil Forbundet hævde, at der ikke maa afskediges Stereotypører for at skaffe Plads til Antagelse af Hjælpere.

Firmaet har i det hele taget bestemt bestridt denne D. T.-F.s Opfattelse af Lærlingespørgsmaalet i Stereotypørafdelingen.

Efter gentagende Forhandlinger og indgaaende Undersøgelse paa Stedet, maa Nævnet give D. T.-F. Medhold i, at Tarifen kun kender én Lønningsklasse for saadanne Arbejdere, nemlig den for mandlige Trykkeriarbejdere. Endvidere maa det indrømmes, at Tarifens Afsnit V. ikke hjemler Ret til Antagelse af »Lærlinge« i dette Ords sædvanemæsssige Betydning af unge Mennesker ved Konfirmationsalderen og til en vilkaarlig Løn — men paa den anden Side erkendes det, at Tarifen ikke kender Forskel paa Lærlinge og Hjælpere, indtil de fuldt ud kan optræde som udlærte Stereotypører eller Galvanoplastikere.

Hvad fremdeles Tarifens Bestemmelse angaar, at saadanne Arbejdere »fortrinsvis« skal rekrutteres fra Sætterne, Trykkerne eller Skriftstøberne, saa udtaler Nævnet, at dette Udtryk særlig har Henblik paa Bladforholdene og ikke udelukker, at der i særlige Tilfælde kan gøres en Undtagelse.

En saadan Undtagelse formener Nævnet, at der foreligger her, og den unge Mand vil derfor kunne fortsætte sin Uddannelse, men med Løn som mandlig Trykkeriarbejder.

København, den 11. Marts 1915. P. N. V.
M. TRUELSEN.

Afstemningen.

DE fleste Kolleger havde sikkert i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« ventet at finde en Liste over Afstemningen til Redaktør-Valget. Det har jo dog en vis Interesse at se, *hvorledes* Stemmerne er faldne i de forskellige Afdelinger, ligesom Offentliggørelsen af en saadan Liste samtidig tjener som en Slags Kvittering for, at Stemmesedlerne fra Afdelingerne er komne Forretningsudvalget i Hænde. Det henstilles derfor til Styrelsen at fremkomme med en skematisk Oversigt over Afstemningen. KØGE LOKALAFDELING.

Det er ikke almindeligt, at der ved Valg af Tillidsmænd indenfor Forbundet offentliggøres Afstemningsliste; men da der her er fremkommet et bestemt Ønske herom, vil Forretningsudvalget næppe modsætte sig dette, og en Afstemningsliste vil efter al Sandsynlighed fremkomme i næste Nr. RED.

Restancer.

FLERE Kolleger har i den forløbne Uge modtaget Rykkerbreve i Anledning af, at de staar til Restance med et større eller mindre Beløb.

Det kan i denne Forbindelse være formaalstjenligt at gøre opmærksom paa, at Lovene ikke tilsteder Restance, og at de paagældende derfor begaar en lovstridig og urigtig Handling ved at restere.

Vore Love siger endvidere, at Understøttelse ikke maa udbetales, naar et Medlem staar i Gæld til Foreningen. Restanceuvæsenet beror jo som Regel paa Skødesløshed, og det er sjældent de daarligst stillede, der undlader at betale Kontingent.

Denne Skødesløhed hævner sig ofte, idet Restanten, naar han bliver syg eller arbejdsløs, staar med en Restance, som det er svært for ham at betale, men i Stedet for nu at gaa i sig selv og selv tage Skade for Hjemgæld, er hans første Skridt som Regel at henvende sig til Foreningens Funktionærer, og ved at fremstille sine Forhold i saa mørkt Lys som muligt at faa disse til at overtræde Lovene ved alligevel at udbetale ham Understøttelse.

Naturligvis maa Funktionærerne være »haardhjærtede«. Det er ikke deres egne Penge, de forvalter, og de Love og Regler, Medlemmerne har vedtaget, maa overholdes; men en hel Del Tidsspilde, maaske oven i Købet Bitterhed og Kvalm, kan en saadan Restancesag forvolde.

Det vil derfor være i alles Interesse, om de forskellige store og smaa Restanter hurtigst udreder de skyldige Beløb. Samtidig henstilles det til Inkassatorerne saa nøjagtigt som muligt at udfylde Restancerubriken paa Kontingentlisten med de resterende Beløb, idet det i mange Tilfælde skyldes mangelfuld Udfyldning af denne Rubrik, at en Restance i længere Tid gaar upaaagtet hen.

Bort med Restancerne. J. SCH.

Sætterafdelingen i København.

Regnskab for Aaret 1914.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1914			Kr. 36121.59
Renter af Aktier (Arb. Livsforsikringsselsk.)	Kr.	36.96	
do. - Obligationer	-	140.00	
do. - Sparekassen	-	928.07	
Overført fra Lokalkassen	-	859.71	
			- 1964.74
Balance			Kr. 38086.33

Udgift.

Fast Understøttelse	Kr.	60.00	
Formandshonorar	-	200.00	
Lokale	-	11.50	
Tryksager	-	48.00	
Bannerne	-	84.30	
Fagskolen	-	100.00	
Leje af Boks	-	15.00	
Fællesorganisation og Læsestue	-	301.60	
Folkeuniversitetsforeningen	-	25.00	
Andre Udgifter	-	10.31	
			Kr. 855.71
Beholdning den 31. December 1914			- 37230.62
Balance			Kr. 38086.33

Status pr. 31. Decbr. 1914.

Aktiver.

Beholdning den 31. Decbr. 1914:			
Obligationer à 3½ pCt.	Kr.	8000.00	
Sparekasse-Indskud	-	27578.57	
Aktier i »Stjernen«		1000.00	
Aktier i Arbejd.s Livsforsikringsselskab	-	462.00	
Kontant	-	190.05	
			Kr. 37230.62
Renter af Aktier i Arbejdernes Livsforsikringsselskab	Kr.	18.48	
Renter af Obligationer (Decbr. Termin)	-	140.00	
do. - »Stjernen« for 1914	-	40.00	
16 Andele i Social-Demokraten	-	192.00	
Biblioteket	-	840.00	
			- 1230.48
			Kr. 38461.10

Passiver.

Formue den 31. Decbr. 1914		Kr. 38461.10
		Kr. 38461.10

København, den 20. Januar 1915. LAUR. JENSEN.

Regnskabet gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; det udviser et Overskud for Aaret af Kr. 1109.03.

København, den 28. Januar 1915.

ANTON ANDERSEN. CARL CHRISTOFFERSEN.
ALB. MICHELSEN. CHR. ØSTERGAARD.

25-Aars Jubilæum.

ONSDAG den 24. ds. fejrer J. C. CHRISTIANSEN sit 25-Aars Jubilæum som Sætter i Centraltrykkeriet. Christiansen har fra sin tidligste Ungdom været en ivrig Deltager i vor faglige Bevægelse. Det skyldes ikke mindst ham, at Den typografiske Forening nu er saa fast sammentømret, thi netop i den Tid, hvor det var forbundet med betydelig Risiko at tilhøre Organisationen, var han en af de ivrigste til at være med i Agitationen. En Tid var han tillige Medlem af Styrelsen. Dertil kom, at Christiansen i sin daglige Gerning altid var en brav Kammerat, der aldrig har undladt at yde Hjælp til den Kollega, der af en eller anden Grund søgte hans Bistand.

Paa Centraltrykkeriet, hvor Christiansen nu har arbejdet i 25 Aar, er han lige afholdt af alle. Dette vil sikkert paa Jubilæumsdagen give sig Udslag i velmente Lykønskninger. Men ogsaa udenfor selve Arbejdsstedet er Christiansen kendt og afholdt. Ja, der findes vel næppe en Typograf i København, uden at han ved en eller anden organisatorisk Lejlighed er kommet i Berøring med J. C. Christiansen. Ogsaa fra disse vil der paa Jubilæumsdagen lyde et: *Hjærtelig til Lykke!*

EN GAMMEL VEN.

70 Aar.

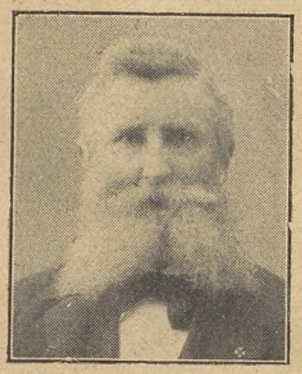

VOR Kollega ANDERS CHR. THORSEN kan den 25. Marts fejre sin 70-aarige Fødselsdag. Udlært 1. November 1863 hos Oluf Olufsen i Aalborg har han gennem de mange Aar arbejdet forskellige Steder, saaledes 8 Aar ved »Koldingposten«, ved »Aarhus Amtstidende« og »Jyllandsposten«. Kom 1880 til København, arbejdede bl. a. i Rigsdagens Trykkeri (Christiansborg Slot), 6 Aar ved »Politiken«, og nu i 14 Aar i nuværende Fr. Appels Bogtrykkeri. Han gør sig baade som Sætter og Trykker, og rask og rørig leverer han hver Uge sin Part til »Nordisk Good-Templar«. Hans Adresse er Jagtvej 63 [1], og det vil sikkert glæde ham paa denne Dag at modtage Kollegernes Hyldest.

Lyver vore Tillidsmænd?

En Protest.

SOM det fremgaar af Referatet fra Slagelsemødet paastod Hovedbestyrelsesmedlem Christiansen (Næstved), at de kvindelige Trykkeriarbejdere i Næstved var organiserede allerede i 1908.

Hr. Christiansen, der altid taler højt om, at man maa have Tillid til sine Tillidsmænd, har der gjort sig skyldig i en bevidst Usandhed.

Det er aldeles ikke min Mening at ville føre Polemik med Hr. Hovedbestyrelsesmedlem Christiansen om det Spørgsmaal, thi jeg tror ikke, Hr. Christiansen vil indrømme, at han har talt bevidst Usandhed.

Altsaa, selv om Hr. Christiansen protesterer mod min Protest, faar han intet Svar af mig. Men for at Kollegerne Landet over kan dømme os imellem, skal jeg oplyse om følgende.

Den ene af mine nuværende Paalæggere, Fru Hansen, deltog i 1908 i Strejken, men var *ikke* organiseret, og har overfor mig udtalt sin Forbavselse over, at Christiansen vilde fremsætte en saadan Paastand.

Fru Hansen samt en anden af mine Paalæggere, Fru Sauermilch, har, efter at have læst Referatet, til mig udtalt, at der i 1908 *ikke* var nogen Paalæggere organiserede i Næstved, og at der ikke, før jeg kom til Næstved, har været talt til dem om at indmelde sig i Organisationen, ja, at de end ikke havde Anelse om, at de kunde komme der.

Fru Hansen har endvidere til mig beklaget sig over, at der ikke har været talt til hende derom, da den umiddelbare Følge af hendes Deltagelse i Strejken blev, at det Arbejdssted, hvor hun arbejdede, anskaffede sig Paalæggerapparat, og at hun som Følge deraf blev arbejdsløs, og selvfølgelig, da hun ikke var organiseret, ikke erholdt nogen Støtte fra Organisationen.

Næstved, 1. Februar 1915. K. BERGENHOLZ.

Generalforsamlinger og Møder.

Brancheklubben for Stereo- og Elektrotypører

afholdt sin ordinære Generalforsamling Søndag den 14. Februar i Rømersgade 22.

Punkt 1. FORMANDEN aflagde Beretning og omtalte Forholdene paa nogle Trykkerier, hvor der ikke arbejdedes i fuld Forstaaelse af den ny Tarif.

Punkt 2. KASSEREREN aflagde det reviderede Regnskab, der udviste en Balance paa 364 Kr. 85 Øre, hvoraf Indtægten var 280 Kr. 20 Øre og Udgiften 84 Kr. 65 Øre, og Kassebeholdningen 1. Januar 1915 195 Kr. 55 Øre. Regnskabet godkendtes.

Punkt 3. Vedtagelse af nye Love. Fra det nedsatte Lovudvalg forelaa Udkast til nye Love; disse vedtoges med enkelte Ændringer. Lovene i sin Helhed kunde ikke vedtages, da der kræves ⅔ Stemmer af Medlemsantallet, hvorfor der maa indvarsles til en ekstraordinær Generalforsamling. Paa denne, der indkaldes skriftlig med 8 Dages Varsel, kan Lovene vedtages uanset de mødendes Antal.

Punkt 4. Valg af Formand, Kasserer og 3 Repræsentanter. Til Formand genvalgtes SIGV. KRISTENSEN med Akklamation. Da den afgaaede Kasserer ikke ønskede Genvalg, blev J. BENTZEN (»Hjemmet«) enstemmigt valgt til Kasserer. Til Repræsentanter valgtes ALF. CHRISTENSEN (»Hjemmet«), CARL LAURITZEN (»Aftenbladet«) og TH. RASMUSSEN (Schultz). Som Suppleanter og Revisorer V. CHRISTIANSEN (»Soc.-Dem.«) og MAGNUSSEN (O. C. Olsen).

Under Eventuelt blev forskellige Sager drøftede, ligesom et Par Forespørgsler besvaredes, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

CARL L.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 26. Februar 1915 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. — Dirigent: JENS OVE PETERSEN, Sekretær: WILH. JACOBSEN.

Punkt 1. Beretning. FORMANDEN omtalte Juletræsfestens gode Forløb og talte om det foreliggende Forslag til nye Love, navnlig pointerede han det store Fremskridt ved Forlængelsen af Sygeunderstøttelsen (fra 13 Uger til 26 Uger uden Kontingentforhøjelse).

Punkt 2. Regnskabet. KASSEREREN udtalte, at det havde været et udmærket Aar for Kassen. Juletræsregnskabet udviste en god Fremgang. — MARTIN JENSEN indstillede som Revisor Regnskabet til Godkendelse.

Punkt 3. Revision af Lovene. MARTIN JENSEN stillede Forslag om Nedsættelse af Kontingentet. — FORMANDEN anbefalede at bibeholde det nuværende Kontingent. — KASSEREREN mente, at Medlemmerne var bedre tjent med at faa Sygeunderstøttelsen forlænget til den dobbelte Tid og bibeholde Kontingentet, som det er, end som Martin Jensen havde foreslaaet, Nedsættelse af Kontingentet og kun Understøttelse i 20 Uger. — JULIUS SØRENSEN sluttede sig til Kassererens Oplysninger og anbefalede at bibeholde det nuværende Kontingent. — MARTIN JENSEN ønskede sit Forslag til skriftlig Afstemning, men en Afstemning herom gik imod Ønsket. — SØREN HANSEN var imod Forevisning af Militærbogen til Kassereren. — KASSEREREN paaviste det nødvendige i at dette skete. — FLENSBORG henstillede til Styrelsen, om ikke Indbetalingen kunde foregaa paa Forbundskontoret. — JULIUS SØRENSEN mente, at det var uretfærdigt mod Kassen, at Medlemmer, som havde været bortrejste i 3 Maaneder, kun skulde betale 6 Ugers Kontingent ved Tilbagekomsten. — OLE RASMUSSEN omtalte det heldige i at bibeholde Paragrafen, som den var. — KASSEREREN ønskede, at den kontante Beholdning, han maatte være i Besiddelse af, blev sat op til 300 Kr. Det vedtoges »som Regel«. — MARTIN JENSEN ønskede, at Lovændringer kunde foretages med almindelig Majoritet, men efter nogen Diskussion tog han sin Ændring tilbage.

Punkt 4. Forslag angaaende Juletræsfesten. FORMANDEN omtalte den store Tilstrømning til Festen, og meddelte, at der var tænkt paa at leje et større Lokale. — KASSEREREN mente, at det var farligt at leje et større Lokale, og gav nogle Oplysninger om sit Standpunkt. — A. SØRENSEN omtalte de uheldige Garderobeforhold i Prins Wilhelms Palæ. — OVE RASMUSSEN udtalte, at Kontrollen burde foretages af en arbejdsløs Kollega. — Det vedtoges at bibeholde Prins Wilhelms Palæ.

Punkt 5. Indkomne Forslag. Ingen Forslag.

Punkt 6. Udestaaende Fordringer fra 1913. KASSEREREN beklagede, at et tidligere Medlem ikke havde betalt for Billetter. — JENS OVE PETERSEN udtalte, at han skulde forsøge at inddrive Beløbet hos Manden.

Punkt 7. Valg af Kasserer, 2 Styrere og 1 Revisor. De afgaaende genvalgtes. Til Suppleant i Styrelsen valgtes JUL. SØRENSEN i Stedet for Emanuel Hansen.

Efter en Henstilling til Styrelsen (udenfor Dagsordenen) sluttede Generalforsamlingen.

Marstal Lokalafdeling

afholdt Søndag den 14. ds. ekstraordinær Generalforsamling paa Højskolehjemmet. — Formanden, CHR. P. RASMUSSEN, aabnede Generalforsamlingen med at byde de mødte Velkommen.

Paa Grund af Lokalformandens Bortrejse, foretoges forskellige Valg til Bestyrelsen. Til Lokalformand valgtes enstemmigt K. G. MADSEN, til Næstformand: C. CASPERSEN og til Sekretær: A. HANSEN; de to sidstnævnte valgtes tillige til Revisorer.

Under »Eventuelt« behandledes forskellige lokale Lærlingespørgsmaal og endvidere Aflæggelse af Svendeprøver. Det vedtoges at arbejde hen til at faa mindst 2 Typografer valgt ind i Svendeprøvekommissionen, der hidtil har bestaaet af nogle Faget helt uvedkomne Mænd.

Der var mødt 6 af Afdelingens 10 Medlemmer. —N.

Forretningsudvalgsmøder.

Tirsdag den 16. Februar 1915.

Resultatet af den fornyede Afstemning blandt Forbundsstyrelsens Medlemmer ang. Jørgen Petersens Bedrageri var blevet, at Forslaget om en forligsmæssig Ordning paa det foreliggende Grundlag var vedtaget, hvorefter Sagførerfirmaet Buhl & Jacoby, Randers, var anmodet om paa Forbundets Vegne at tilendebringe de nødvendige Forhandlinger. — I Anledning af, at Københavns Afdeling har paabegyndt en Indsamling til de Arbejdsløse, var Spørgsmaalet om en Landsindsamling rejst. Da det var forbundet med en Del Vanskeligheder ved denne Lejlighed at faa Indsamlingen fælles, vedtoges det at opfordre Provinskollegerne til at foretage en Indsamling, foreløbig i 4 Uger, til Fordel for Arbejdsløse, der paa Grund af lang Arbejdsløshed og Familjeforhold skønnes at være i særlig Trang. — Fra Ingeniør Rump var tilsendt en Rekvisitionsseddel til Udlevering af en Buste af P. Knudsen. Til Efterretning. — Fra Middelfart Afdeling forelaa ny Oplysninger i Dispensationssagen, hvorefter Beslutning toges. — Intern. Sekretariat fremsender Cirkulære med Meddelelse om Stautners Internering samt Indsigelse mod et af det romanske Forbund udsendt Cirkulære til Forbundene. Efter at omspurgte Cirkulære fra det romanske Forbund var gennemgaaet, besluttedes det ikke at stemme for det romanske Forbunds Forslag om Forlæggelse af Sekretariatet, men fremdeles yde Tilslutning til Sekretariatet i Stuttgart.

Dansk Typograf-Forbunds Kvindeafdeling.

Regnskab for Aaret 1914.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1914		Kr. 760.65
Renter af Sparekasse	Kr. 30.79	
Overført fra Lokalkassen	- 271.69	
		- 302.48
		Kr. 1063.13

Udgift.

Formandshonorar	- 200.00	
Lokaleleje	- 16.69	
Arbejdstab	- 4.00	
Banneret	- 16.00	
Stemmeoptælling	- 4.05	
Fællesorganisationen	- 23.15	
		Kr. 263.89
Beholdning den 31. December 1914		- 799.24
		Kr. 1063.13

København, den 20. Januar 1915. LAUR. JENSEN.

Regnskabet gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Det udviser et Overskud paa Kr. 38.59.

København, den 28. Januar 1915.

ANTON ANDERSEN. CARL CHRISTOFFERSEN.
ALB. MICHELSEN. CHR. ØSTERGAARD.

Nær og Fjærn.

Dyrtidstillæg. Red. KR. FØNS, Stubbekøbing, har *uden* Opfordring givet sit Personale Tilsagn om en Lønforhøjelse af 1 Kr.

Typografernes Syge-Hjælpekasse. Grundet paa Karnevalet i Morgen Lørdag, træffes Kassereren i Dag Fredag Kl. 7—9.

Typografernes Sportsklub. Husk Generalforsamlingen paa Mandag Aften Kl. 8½ i Café Christiansborg, Frederiksholms Kanal 8.

Brev. Hos Lokalformanden i Odense henligger Brevkort til Typograf Otto Jensen fra William Jacobsen, Adr.: Mr. I. Whearthy, 2142—15 th. St., San Francisko. Kortet indeholder en Opfordring til vedkommende Jensen om at sende sin Adresse til Brevskriveren.

Gutenberg-Koret afholder sin aarlige Koncert Skærtorsdag i Café »Bispegaarden« (forh. Studenterhuset). Koret har sikret sig fortrinlig Assistance i Hr. Kapelm. Fr. Marke og Frue, Koncertsangerinde Fru Flora Munck-Andersen, ligeledes vil en af Korets Solister, Hr. Adolf Samuelsen, synge en Afdeling. Koret møder frem med en Række fortrinlige à capella-Sange, bl. a. en ny Sang: »Vor Sang«, tilegnet Koret af dets Dirigent, Hr. Organist Hakon Andersen. Korets kendte Solister d'Hrr. Carl Wolf og A. Scheelhardt synger henholdsvis Husén: »Ut i Dalen«, Solo for Baryton, og Bartholdy: »Serenade«, Solo for Tenor. Programmet slutter med den svenske Komponist Aug. Södermans pompøse Værk: »Ett Bondbröllop«. Billetter faas hos Korets Medlemmer samt hos Hr. Anton Jensen.

Til **frivillig Indsamling** har jeg endvidere modtaget:

Aller: Sætteriet 2.50, Trykkeriet 4.10, Galvano 1.00, mdl. Trykkeriarb. 1.05, kvdl. do. 1.40, ialt 10.05, S. L. Møller 2.00, Berl. Tid. (4. B.) 47.00, O. Bremer 2.00, Hamburger & Lange 13.50, Spuhr & Siebuhr 12.00; tilsammen 86.55. Ialt med det tidl. indkomne **3249 Kr. 52 Øre.**

København, den 17. Marts 1915. LAUR. JENSEN.

Tak. Da jeg jo desværre er ude af Stand til personlig at takke hver enkelt, som paa den ene eller anden Vis har bidraget til det for mig saa glædelige Resultat, som Festen den 5. Februar gav, beder jeg herigennem alle, og ikke mindst mine gl. Arbejdskammerater, modtage min hjærteligste Tak.

CHR. LARSEN,
Egilsgade 56².

Alle, der paa forskellig Maade har vist mig Opmærksomhed paa min 70-aarige Fødselsdag, bedes modtage min hjærteligste Tak.

Horsens, den 11. Marts 1915. L. P. LARSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformand.

Bogense: Typ. Peter Maare, »Vennelyst«.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Flora Franciska Madsen, udl. 4/3 15 hos Hertz (arb. s. St.). 751 A. J. Th. Celinders Hustru Mariane. Sætterlærling Svend Tage Alvaldorf Goth (Backhausen).

Helsingør: Aage Ludvig Fangel Olsen, udl. 1/4 15 hos L. H. Andersen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 6427 Rasmus Fønss fra Rejse (arbl.). 4034 Svend K. V. Lohmann fra Bogense (arbl.). 2882 Joh. Chr. Weiss fra Rejse (arbl.). 2743 Karl Wendel fra Udl. (arbl.).

Aalborg, 6557 H. Isachsen (arbl.). Aarhus, 1895 Chr. Einer Jørgensen (Brødr. Backhausen), 3761 Andreas Andreasen (arbl.), 3841 Axel Chr. Andersen (arbl.) og 3913 J. Hansen Lindgreen (arbl.). Bogense, 3788 Johannes Kaarsgaard Hansen og 6937 Andreas Petersen (Bogense Avis). Fredericia, 3755 Fr. J. Rittig (Militær). Helsingør, 3715 Otto Vilh. Petersen (»Nordsjælland«), Hobro, 6757 Harry Isachsen (Hobro Avis). Holbæk, 6880 Tolver Christensen (arbl.). Marstal, 3957 Carl E. A. Hansen (Ærø Tid.). Middelfart, 6480 Thorvald Jensen (arbl.) og 3770 Niels Andersen (arbl.). Ringsted, 1406 F. Bruun (Folketidende). Roskilde, 1456 Ch. Aug. Emil Madsen (Roskilde Dagblad). Rudkøbing, 3791 Ejner Spietz (Ølandenes Dagblad). Skive, 6300 Anders Chr. Schou (Skive Folkebl.), 6293 M. A. Larsen (Skive Folkebl.), 6301 Jens Thomsen (Skive Folkebl.) og 3878 Viggo Dahlsen (Bøjle Hansen). Svendborg, 3891 Hans A. J. Frederiksen (Behrends) og 6507 Henrik Nielsen (Behrends). Thisted, 6438 Johannes Trab (arbl.).

Fratraadte.

København: 1406 Frithjof P. Bruun til Ringsted i Pl. 374 Viggo Mortensen til Udl. 6281 Jens Kr. Hintze til Udl. 1837 Th. Jeppesen til Sadelmagerforb. 6719 Niels Chr. Olsen til Amerika. 3715 Otto Petersen til Helsingør i Pl. 7 Chr. P. Schmidt til Udl. 3078 Hjælpearb. Jens P. Larsen til Sporvognsfunktionærernes Fagf.

Aarhus, 3878 Viggo Dahlsen til Skive i Pl. Bogense, 4034 S. K. Lohmann til Kbhvn. (arbl.). Hobro, 3991 Aage Petersen til Amerika. Kolding, 6427a R. Fønss paa Rejse og 2882 Kr. Weiss paa Rejse. Marstal, 6504 Aksel Nielsen til Odense (arbl.). Ribe, 6681 Rs. Hunderup til Varde (arbl.). Ringkøbing, 6053 Johannes Bertelsen til Herning i Pl. Silkeborg, 3715 O. V. Petersen til Helsingør i Pl. Slagelse 6272 Henry Fr. Schilling til Hobro (arbl.). Skive, 3761 Andreas Andreasen til Aarhus (arbl.), 3913 Jens Hansen Lindgren til Aarhus (arbl.) og 3841 Axel Chr. Andersen til Aarhus (arbl.). Svendborg, 3957 Carl Ejner Arthur Hansen til Marstal i Pl. Viborg, 6301 Jens Thomsen til Skive i Pl.

Udmeldt.

København: 2133 Dorthea Dahl (fratraadt Faget).

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Al Ind- og Udbetaling foregaar **i Dag Fredag Kl. 7—9** i Stedet for i Morgen Lørdag. KASSEREREN.

(14e)

T. S. **Ordinær halvaarlig Generalforsamling** afholdes Mandag den 22. Februar Kl. 8½ i Café Christiansborg. (2) STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Fredag intet Møde. (1j)

ANNONCER

En Typograf,

Avis- og Akcidenssætter, søger Plads straks. Billet mrkt. »61« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter

— »**Typograph**« — søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »60« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker

til **Akcidens-** og **Værkarbejde** søger Plads. Billet mrkt. »63« modt. Ekspeditionskont.

»Typograph«-Sætter,

4 Aars Praksis, kendt med saavel A.- som B.-Model, søger Plads straks. Billet mrkt. »66« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Sætter-Trykker,

kendt med Avis og Akcidens samt Pasning af Gasmotor, søges.

»**Ølandenes Dagblad**«,
(65) Rudkøbing.

Typografforbundter.

En **Typografforbundter** ønsker Plads i Provinsen snarest. Bill. mrkt. »67« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Maskinmester

for Johannesberger Hurtigpresse, fuldt fortrolig med »Dux« Paalæggerapparat, faar straks Plads i Bergen, Norge.

Reflektanten maa være absolut ædruelig, ordenselskende og punktlig i enhver Henseende. Billet med Lønforlangende sendes under mrkt. »*X 074*« til **Bergens Annonce-Expedition**, Bergen Norge. (64)

Sæsonens Slutning! Karnevalsdragter udlejes **meget billigt**.
(62) **L. HARTWICH, Gothersgade 87.**

Kolleger! Se ud til min ny *Ekviperingsforretning, Bagergade 25.* **Maskintøj** og **Kitler** efter Maal. Egen Fabrikation, bedste Forarbejdning, bill. i København.
(19) H. P. RASMUSSEN.

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 52, KØBENHAVN S.

Telefon Amager 555. (15)

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (15)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Løvstræde 6.

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,
(79) Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: JUL. SHRØDER, Kong Oscarsgade 9,[3] Kbhvn. Str. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S. Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 12 KØBENHAVN DEN 26. MARTS 1915 XLII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling.

Sætternes Underafdeling

(Den typografiske Forening)

(Sættere, Stereotypører og mdl. Trykkeriarb.)

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 11. April Kl. 11 Formiddag

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Forslag om Bevilling af 100 Kr. til Fagskolen. 4. Opstilling til Valg af 5 Styrelsesmedlemmer. 5. Opstilling til Valg eller Valg af 4 Kontrahenter. 6. Valg af Generalforsamlingsrepræsentanter: a) til Bryggeriet »Stjernen«, b) til Livsforsikringsselskabet. 7. Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«. 8. Valg af Stemmeoptællere. 9. Eventuelt. STYRELSEN.

Trykkernes Underafdeling

(Den typ. Trykkerforening)

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 11. April Kl. 11 Formiddag

i Rømersgade 22, den lille Sal.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Andragender. 4. Bevilling til Fagskolen. 5. Beretning fra Kontrahentforsamlingen og Bryggeriet »Stjernen«. 6. Opstilling til Valg af en Kontrahent og en Repræsentant for Bryggeriet »Stjernen«. 7. Opstilling til Valg af Formand og 2 Styrelsesmedlemmer. 8. Eventuelt. STYRELSEN.

Kvindernes Underafdeling

(De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening)

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 11. April Kl. 11 Form.

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af Formand og 2 Styrelsesmedlemmer. 4. Indbydelse til Deltagelse i den internationale Kvinde-Kongres i Anledning af Krigen. 5. Eventuelt. STYRELSEN.

Dyrtidstillæg.

Et af de Onder, som Krigen har medført, og som ogsaa rammer de neutrale Stater, er Prisforhøjelserne paa de vigtigste Livsfornødenheder.

Var det blot saaledes, at det kun var enkelte Varer af udenlandsk Oprindelse, Luksus og lign., som ramtes deraf, saa var det maaske endda ikke saa slemt; thi da kunde Befolkningen indskrænke sig og vente at købe disse Varer til bedre Tider; men desværre er det fortrinsvis de mest uundværlige Produkter, der stiger i Pris.

Maaske vil man fra anden Side, hvor man plejer at beklage Arbejdernes Ødselhed og prædiker Sparsommelighed som et af de vigtigste Midler til at modvirke Dyrtiden, paastaa, at saadanne Varer som Smør, Æg og Kød er Luksus, som Befolkningen bør lære at undvære, men rent bortset fra det hazarderede i, at saadanne Postulater fremsættes i et Smør-, Æg- og Kød-producerende Land som Danmark — hvad nytter det saa at spare paa denne Luksus; thi de største Prisforhøjelser falder jo netop paa de Varer, som den allerfattigste Del af Befolkningen er henvist til at leve af: Rugbrød, Kartofler, Fedt, Flæsk o. s. v. Dertil kommer den stadige uophørlige Stigning i Husleje, som ogsaa fortrinsvis falder paa de mindste Lejligheder.

Krigen har lært os at beundre Tysklands militære Organisation — selv om vi hader Krigen og Militarismen — men den har ogsaa lært os Respekt for Tysklands økonomiske Forvaltning, som maaske endnu mere end den militære har formaaet at styrke den tyske Nation under Krigen. Man søger at glemme Klasseforskellen saa meget som muligt, og til Trods for, at Tysklands Næringsdrivende sikkert lider store Tab under Krigen, søger man dog paa mange Maader at lette Arbejderbefolkningens Byrder, selv om der naturligvis ogsaa dér findes samvittighedsløse Spekulanter, som fisker i rørt Vande.

I Danmark er der ikke Krig, men en Del af Krigens tunge Byrder væltes som ovenfor nævnt over paa os; kunde der derfor ikke være Grund til at vise, at vi Danske er en Nation, der i denne kritiske Situation kan staa Last og Brast. Vi ynder jo ellers ofte at efterabe vore Naboer mod Syd — desværre ikke altid i den gode Retning — og naar der skal findes en smart Arbejdsleder, skal han selvfølgelig importeres der nede fra. Hvad om man nu importerede »Borgfreden« paa den Maade, at man som Erstatning for de stigende Varepriser tilstod Arbejderne et Dyrtidstillæg, som i hvert Tilfælde svarede til Forhøjelserne paa Brød, Fedt og Kartofler — lad saa Luksusartiklerne vente til en anden Gang. Kan det egentlig siges at være et ubeskedent Krav.

Danmark er jo ikke et fattigt Land, Danmark har ikke lidt Tab ved Krigen. Ja, naar man læser Bulletinerne fra de forskellige Aktieselskabers Generalforsamlinger, faar man nærmest det Indtryk, at der adskillige Steder er tjent store Penge paa Krigen. Arbejderne har intet mærket dertil. Kun en ringe Del — maaske slet intet — af Guldstrømmen er naaet til vort Fag; men Forholdet er dog, at en stor Del af vore Bogtrykkerfirmaer — saavel i København som i Provinserne — er velfunderede Forretninger, som næppe vil lide større Skade, om deres Mestersalær i et enkelt Aar skulde blive noget mindre end ellers. Og om alt gaar vel — d. v. s. formaar vi fremdeles at holde os udenfor Krigen — er der ingen Tvivl om, at en Del af Gevinsten i de kommende Aar vil havne i vort Fag.

En smuk Gerning vilde disse Firmaer gøre ved at gaa i Spidsen med et Dyrtidstillæg; der er ingen Tvivl om, at de kan, hvis de vil.

Det er glædeligt at se, at man ude i Provinserne mange Steder uden eller paa Opfordring har ydet et saadant Tillæg; men i København holder man sig mærkeligt nok tilbage. Hvorfor?

Som et Lyspunkt maa dog nu meldes følgende Notits, som vi i denne Uge har modtaget:

Til Efterfølgelse!

Bogtrykker Fischmann (Missionstrykkeriet) har efter Anmodning foreløbig forhøjet de bestaaende Lønninger med 2 Kr. ugentlig for gifte og 1 Kr. for ugifte. Tillæget tilfalder Sættere, Trykkere, mandlige og kvindelige Trykkeriarbejdere.

Rygtevis meddeles, at et Par andre Firmaer har ydet Dyrtidstillæg. Maatte dette være Begyndelsen til, at Forstaaelsen for denne Sag vil brede sig blandt vort Fags Arbejdsgivere, saaledes at Dyrtiden ikke i for høj Grad forringer Typografernes Kaar. LE ROUGE.

Afstemningsresultat

over Valget af en Redaktør til »Typograf-Tidende«.

Lokalafdeling	Ialt afg. St.	Carl Nielsen	Fr. Nielsen	Stemmer ikke
Aalborg	60	37	21	2
Aarhus	98	75	23	»
Assens	8	1	7	»
Bogense	3	3	»	»
Brønderslev	5	5	»	»
Esbjerg	15	2	13	»
Faaborg	7	3	3	1
Fredericia	14	13	1	»
Frederikshavn	4	»	4	»
Grenaa	6	4	2	»
Helsingør	8	2	6	»
Herning	13	6	7	»
Hillerød	25	9	16	»
Hjørring	8	6	2	»
Hobro	5	»	5	»
Holbæk	22	10	12	»
Holstebro	10	»	9	1
Horsens	32	22	10	»
Kallundborg	19	4	15	»
Kolding	42	21	20	1
Korsør	6	4	1	1
Køge	12	»	12	»
Lyngby	1	1	»	»
Løgstør	»	»	»	»
Maribo	9	1	8	»
Marstal	2	»	2	»
Middelfart	4	1	3	»
Nakskov	15	8	7	»
Nyborg	10	5	5	»
Nykøbing F.	20	6	12	2
Nykøbing M.	5	»	5	»
Næstved	33	12	20	1
Odder	7	»	7	»
Odense	99	59	39	1
Randers	37	28	9	»
Ribe	4	3	1	»
Ringkøbing	19	4	14	1
Ringsted	16	4	12	»
Roskilde	16	2	14	»
Rudkøbing	8	3	5	»
Rønne	12	4	8	»
Silkeborg	16	8	6	2
Skanderborg	3	2	1	»
Skive	13	6	7	»
Slagelse	36	8	27	1
Stege	4	»	4	»
Stubbekøbing	3	»	3	»
Svendborg	24	14	10	»
Thisted	10	4	5	1
Varde	5	2	3	»
Vejle	21	12	9	»
Viborg	6	2	4	»
	880	426	439	15
København	1315	694	611	6 + 4
Ialt	2195	1120	1050	21 + 4

Løgstør Lokalafdeling havde ikke indsendt Stemmesedler.

CARL NIELSEN, København, er saaledes valgt til Redaktør af »Typograf-Tidende« fra 1. April d. A.

København, den 6. Marts 1915. FORRETNINGSUDVALGET.

70-Aars Fødselsdag.

FRA Horsens skrives: L. P. Larsens 70-aarige Fødselsdag den 10. Marts formede sig som en lille Højtidelighed, idet Personalet havde pyntet »Fødselsdagsbarnets« Plads og modtog ham in pleno med Hyldest om Morgenen, og han overraktes forskellige Presenter, ligesom der i Dagens Løb indløb adskillige Lykønskningstelegrammer, bl. a. fra Forretningsfører Viggo Christensen, Vejle Lokalafdeling osv. Senere paa Dagen mødte Lokalformanden, Byraadsmedlem Th. Jørgensen, der paa Lokalafdelingens Vegne indbød »Gamle« — som han populært kaldes — til en selskabelig Fest i »Palæet« den paafølgende Lørdag.

Ved denne Fest — hvori deltog ca. 40 Kolleger — var der kommen flere Fremmede til Stede, som dels havde lært under ham eller arbejdet sammen med ham, bl. a. Hovedbestyrelsesmedlem Niels Mortensen og Peter Bergmann, Aarhus, Bogtrykker P. Laursen, Samsø, Søren Hansen, Fredericia, osv. Festen formede sig som en stor Ovation for »Gamle«, og der overraktes ham en kunstnerisk udstyret Adresse, underskrevet af samtlige Medlemmer i Lokalafdelingen. Adressen var forfærdiget af Typograf Th. Bertelsen.

At der holdtes Taler i lange Baner for »Fødselsdagsbarnet«, der jo bl. a. har været Hovedrevisor i »Dansk typ. Forening«, er jo næsten overflødigt at bemærke, ligesom en Sang, forfattet af en af hans Lærlinge, Rich. Due, blev modtaget med stærkt Bifald. Peter Bergmann, Aarhus, havde forfattet en Sang, som han paa Grund af »den travle Tid« ikke havde naaet at faa trykt, hvorfor han sang den Solo og Gæsterne sang Omkvædet, hvorved den gjorde megen Lykke.

Alt i alt var det en vellykket Fødselsdagsfest, hvor Skæmt og Alvor kom til Orde og satte Spirer til godt Kammeratskab. A. E. C.

Bevidst Usandhed!

DET er en ret haard Betegnelse, Trykker Bergenholz benytter imod mig i sidste Nr. af »Typ.-Tid.«, men for dem, der kender ham, er det ikke noget nyt.

I 1908 blev der fra Næstved Afdelings Side forud for Konflikten rettet Henvendelse til Bladpaalæggerskerne om at gøre fælles Sag med Typograferne, hvilket de ogsaa gjorde, da Konflikten kom, og tillige blev de opfordret til at gaa ind i Organisationen. Jeg skal yde Hr. Bergenholz den Indrømmelse *(ikke ubevidst)*, at de ikke kom ind i Organisationen den Gang. Men hvad jeg navnlig paa Slagelse-Mødet protesterede imod, var Hr. Bergenholz *store Ord* om, at der overhovedet ikke var talt til de kvindelige Hjælpearbejdere om Organisationen, før han kom til Næstved.

Hr. Bergenholz taler saa smukt om »*mine* Paalæggersker« i denne Forbindelse; men man forundres, naar man er vidende om, at han netop overfor de to af ham nævnte Paalæggersker har optraadt paa den mest uforskammede Maade, hvilket ikke tyder paa megen organisatorisk Vilje overfor de kvindelige Hjælpearbejdere.

Men nu véd Provinsens Hjælpearbejdere, hvilken glimrende Talsmand de har i Hr. Bergenholz. Dette kan de nemlig ikke faa at vide gennem Generalforsamlingsreferater fra Afdelingen, da Hr. Bergenholz glimrer ved sin Fraværelse.

Uden Hr. Bergenholz Tilladelse taler jeg om Tillid til Ledelsen, naar denne fra enkelte Sider bliver angrebet. At Medlemmerne i al Almindelighed har Tillid til Ledelsen, bevises bedst derved, at de Gang paa Gang genvælger de samme Mænd.

Næstved, 20. Marts 1915. L. CHRISTIANSEN.

Forretningsudvalgsmøder.

Torsdag den 18. Marts 1915.

1. Resultatet af den foretagne Afstemning om Valg af Redaktør af »Typograf Tidende« protokolleredes.

2. En Skrivelse fra Overretssagfører Jacoby, Randers, fremlagdes, og en Skrivelse fra Jørgen Petersen var besvaret.

3. Haveboligforeningen Grøndalsvænge anmoder Forbundet om et foreløbigt Byggelaan paa 140,000 Kr., indtil endelig Prioritering finder Sted i 20 Huse, som Foreningens 1. Sektion skal opføre med Sommerens Begyndelse. Foreningen har Tilsagn om et Statslaan paa 104,720 Kr. — Da Forbundets Love formentlig ikke yder Hjemmel til at yde det begærede Laan, kan man ikke imødekomme Anmodningen.

4. Fra Middelfart meddeles, at den tidligere omhandlede Dispensationssag er bortfaldet.

5. Et Medlem besværer sig over, at han er nægtet Sygeunderstøttelse for Sygemeldingsdagen. Han var paa Arbejde til henimod Kl. 12, hvorefter han gik til Læge. Han har faaet Løn for Dagen. — Kan ikke efterkommes.

6. Et Spørgsmaal om en Strejkebryders Optagelse besvaredes.

7. »Bibliothek des Börsenvereins der Deutschen Buchhändler zu Leipzig« anmoder om et komplet Eksemplar af »Typ.-Tid.« for 1914 og 1915. — Tiltrædes.

8. Spørgsmaalet om yderligere Foranstaltninger vedrørende Regnskabskontrollen var til 2. Behandling. — Det vedtoges fremtidig at offentliggøre Kvartalssammendraget kvartalsvis samtidig med, at man i »Typ.-Tid.« giver Revisorerne Paalæg om at sammenholde Lokalafdelingens Kassebog med Sammendraget. Ligeledes vedtoges det fra 1. April ugentlig i »Typ.-Tid.« at offentliggøre hvilke Afdelinger og hvilke Beløb, der var trukket paa Hovedkassen.

9. En Henvendelse fra »Boserup Minde« oversendtes til Københavns Afdeling.

10. En Henvendelse fra et Medlem af Kbh.s Afdeling om Lov til at gaa i Trykkerlære, da han efter Krigen har Udsigt til at faa en Stilling i Schweitz, men Betingelsen herfor er, at han har Kendskab til Trykning, tilstodes, efter at Spørgsmaalet havde været til Behandling i Afdelingsstyrelsen.

Da næste Numer af Typ.-Tid. skal trykkes paa Tirsdag, bedes alt Stof, som ønskes i dette Numer, indsendt til Redaktionen senest **Lørdag**. *Foreningsmeddelelser til Ekspeditionen senest* **Søndag**.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Onsdag den 17. Februar 1915.

Til at planlægge de Arbejdsløses Besøg paa Museer og offentlige Samlinger, nedsattes et Udvalg bestaaende af Westy Hansen og Carl Hansen. — Det vedtoges kun at uddele gratis Kokes til de Arbejdsløse, som ikke tidligere var bevilget saadan. Andre Arbejdsløse kan købe til den billige Pris. — Vedrørende Spørgsmaalet om Ansættelsen af en 4. Trykkerlærling hos et herværende Firma var gennem K. B. modtaget en Udregning, i Følge hvilken der i det foregaaende Aar før den 4. Lærlings Antagelse, gennemsnitlig havde været 10,4 Trykkere. Skrivelsen sendes Personalet til Erklæring. — I et herv. Stentrykkeri havde en Kvinde faaet Opsigelse, fordi hun havde nægtet at arbejde et Kvarter længere end den tarifmæssige. Der protesteres mod Opsigelsen. — Hos et andet Firma beskæftigedes en Kvinde ved Arbejde, der forformentlig skulde betinge en højere Løn, end den hun oppebar. Der var begæret Mægling i Sagen. — Formanden meddelte, at der var over 100 Firmaer udenfor Bogtrykkerforeningen, hos hvem Tarifen skulde underskrives. Dette var nu sket hos nogle af disse, medens de fleste, for Størstedelen smaa Virksomheder, endnu var tilbage, og personlig Henvendelse var sikkert det heldigste. Efter nogen Diskussion om et Par enkelte af disse Virksomheder, toges Sagen til Efterretning. — Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse var bleven frikendt i en Sag, som et Medlem havde anlagt, og Vedkommende var endvidere idømt Sagens Omkostninger. — I Anledning af et Godtgørelsesspørgsmaal toges Beslutning. — I et herv. Dagblads Trykkeri havde man i længere Tid arbejdet delvis Dag og Nat paa en Maade, som var i Modstrid med Tarifen. Arbejdsforholdet var nu ordnet med skiftevis Dag- og Natarbejde. Godkendtes. — Et Andragende fra Socialdemokratisk Ungdomsforbund i Danmark om pekuniær Støtte henlagdes. — Uddelingen af de indsamlede Midler til de Arbejdsløse drøftedes; men da man savnede Overblik over »de Midler«, der kunde anvendes, udsattes Sagen til næste Møde. — I Strandbergs Bogtrykkeri havde en Paalæggerske erholdt mindre Løn end den tarifmæssige, ligesom det ogsaa var oplyst, at Posetrykkerskerne beskæftigedes ved Paalægning paa Hurtigpresse og Diegel uden at faa tarifmæssig Betaling derfor. Der klages til K. B. — Nogle Laanesager og et Andragende om hvilende Ret behandledes.

Nær og Fjærn.

Medlemmer, som har Billetrestancer, bedes indbetale disse senest Lørdag Aften, saafremt de vil undgaa at blive rykket i Bladet.

Brancheafdelingerne i København afholder Generalforsamling den 11. April.

I Slagelse er den ny Tarif traadt i Kraft følgende Steder: »Sorø Amtstidende«, »Slagelse Posten« og Centraltrykkeriet.

Et Eksempel til Efterfølgelse. Redaktør SØRENSEN, »Silkeb. Avis«, har overrakt sit Personale et Dyrtidsgratiale samt lægger den ved Tarifrevisionen opnaaede Krone til Lønnen straks.

Horsens Lokalafdelings Styrelse har paa et afholdt Styrelsesmøde konstitueret sig med Jens Juliussen som Næstformand og Chr. Nielsen som Sekretær. Formand er — som tidligere meddelt — Th. Jørgensen.

Trykkernes Medlemsmøde den 15. Marts havde samlet et ret stort Antal Medlemmer, der med Interesse paahørte Hr. C. J. CHRISTENSENS indledende Bemærkninger og deltog i den derpaa følgende Diskussion om de indre faglige Forhold paa de københavnske Trykkerier. Da man ikke naaede tilende med Debatten, fortsættes denne ved næste Maanedsmøde, der afholdes Onsdag den 14. April Aften Kl. 8 i Rømersgade 22, 1. Sal. L. J.

Jubilæum. Tirsdag den 23. Marts havde C. F. JENSEN arbejdet 25 Aar som Sætter ved »Svendb. Amtstidende«. J. udlærtes i »Grenaa Avis«, arbejdede derefter forsk. Steder Landet over, bl. a. i Stubbekøbing, Slagelse og København, var en Tur i Udlandet, besøgte Udstillingen i Paris 1889, hvorfor han endnu populært kaldes »Pariser-Jensen«. Fra 23. Marts 1890 har J. uafbrudt arbejdet ved »Amtstid.« i Svendborg, hvor den elskværdige Kollega er afholdt af alle, med hvem han kommer i Berøring.

I Dagens Anledning var Jubilaren Genstand for megen Opmærksomhed fra saavel Forretningens som Kollegernes Side. C.

— Fredag den 2. April kan VILHELM NEYE fejre sit 50 Aars Jubilæum som Sætter i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Regnskabs-Oversigt for Dansk Typ.-Forbund.

Oktober Kvartal 1914.

A. Afdelingerne.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Okt. 1914	702.05	Rejseunderstøttelse ...	5,749.95
Ordin. Kontingent ...	46,486.81	Underst. p. St.	40,150.25
Ekstra do. ...	4.10	Sygeunderstøttelse ...	16,723.61
Andre Indtægter	173.50	Begravelseshjælp	1,430.00
Tilsk. fra Hovedkassen	30,461.88	Andre Udgifter	1,078.25
		Inds. til Hovedkassen .	11,986.83
		Beholdn. 31. Dec. 1914	709.45
	77,828.34		77,828.34

B. Hovedkassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Okt. 1914	750,223.51	Tilskud til Afdelingerne	30,261.88
Inds. fra Afdelingerne	11,986.83	Overfartsbilletter	371.25
Renter	16,448.53	Legatunderstøttelser ..	385.00
Kommunetilskud til B. A.	2,424.10	*Typograf-Tidende*	2,007.09
Abonnem. og Ann. i *Typ.-Tid.*	419.80	Tarifforhandlinger	490.20
Refund. Telegrammer	0.50	Administration til De samv. Fagforbund ..	706.80
Afdr. paa Prioritetslaan	2,750.00	Administration til Det internat. Sekr.	272.03
		Konting. til Dansk Forening for Socialpolitik	30.00
		Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	308.26
		Kontorartikler	180.50
		Løn	1,820.50
		Rejseudgifter og Diæter	837.89
		Porto.	175.84
		Telegram og Telefon .	137.58
		Tryksager	2196.77
		Bladhold	5.14
		Forskelligt	39.85
		Jørg. Petersens Underskud i Oktbr. Kvart.	400.00
		Gave til Hvidtfeldt ...	510.00
		Nedskrevne Obligat. ..	2750.00
		Beholdn. 31. Dec. 1914	740,366.69
	784,253.27		784,253.27

København, den 1. Marts 1915. VIGGO CHRISTENSEN.

Til frivillig Indsamling i Provinserne har jeg modtaget:

Aalborg Lokalafdeling 69.30; Aarhus: Aarhus Amtstid.s Personale 27.50, Aarhus Stiftstid.s do. 35.00, Chr. Christensen 2.00, Jyllandspostens Pers. 42.00, Andelstrykkeriets do. 6.00, Zeuners do. 9.00, Husmandstrykkeriets do. 10.00, De forenede Bogtrykkeriers do. 26.00, Geertsens do. 4.00, Demokratens do. 50.00, Th. Thrues do. 10.00, Reklametrykkeriets do. 12.50, Berthor Carlsen 2.00, Alfr. Meier 2.00, Charles W. Petersen 1.50, Chr. Ryberg 2.00, Dam Christensen 2.00, Lars Jacobsen 1.00, Otto Auesen 2.00, Albinus Jensen 1.00, Ejnar Møller 1.00, Chr. A. Christensen 3.00, ialt 249.50; Assens Lokalafdeling 16.00; Brønderslev: 6 Medl. 10.00; Esbjerg: L. Eickhardt 2.00, M. Andersen 2.00, C. M. Christensen 2.00, Soph. Hansen 2.00, Chr. Nielsen 2.00, H. Christensen 2.00, Einar Sørensen 1.00, V. Andresen 1.00, E. Nendel 1.00, ialt 15.00; Helsingør Lokalafd. 12.50; Herning: Bogtr. A. Larsen 1.00, Avisens Personale 9.30, Folkebladets Personale 9.00, ialt 19.30; Hillerød Lokalafd. 49.00; Hjørring Lokalafd. 38.50; Holbæk Lokalafd. 47.50; Holstebro 24.00; Kallundborg Lokalafd. 32.00; Kolding Lokalafd. 89.30; Køge Lokalafd. 25.50; Lyngby Lokalformand 10.00; Løgstør Lokalafd. 8.00; Maribo Lokalafd. 26.00; Middelfart Lokalafd. 10.00; Nakskov Lokalafd. 43.00; Nyborg Lokalafd. 35.00; Nykøbing F.: A/S Centraltrykkeriets Personale 10.40, Folketid.s Pers. 5.00, Stiftstid.s Pers. 10.00, Dagbladets Pers. 5.80, ialt 31.20; Nykøbing M. Lokalafd. 44.00; Næstved: Social-Demokratens Pers. 31.50, Næstved Tid.s Pers. 21.90, Sydsj. Venstreblads Pers. 8.65, N. P. Christensens Pers. 8.00, Næstved Avis' Pers. 10.00, Nielsen, Haslev, 2.00, Jakobsen, Haslev, 2.00, Christensen, Vordingborg 2.00, ialt 86.05; Odder Lokalafd. 14.50; Randers Lokalafd. 91.00;

Ribe Lokalafd. 17.50; Ringkøbing: Fru K. Rasmussen, 2.00, Ringk. Amts Dagblad 5.00, Red. Chr. Nielsen 4.00, Faktor J. N. Jepsen 2.00, Afdelingens Medl. 30.00, ialt 43.00; Roskilde: Rosk. Tid.s Pers. 22.00, Rosk. Dagblads Pers. 22.00, Rosk. Avis' Pers. 16.00, ialt 60.00; Rønne Lokalafd. 49.50; Silkeborg Lokalafd. 61.00; Skive Lokalafd. 24.50; Slagelse: Medlemmerne 57.60, Privatkassen 17.40, ialt 75.00; Stege Lokalafd. 8.00; Stubbekøbing Lokalafd. 4.00; Svendborg Lokalafd. 38.00; Thisted Lokalafd. 27.00; Vejle Lokalafdel. 35.00; Viborg Lokalafdel. 32.00. Tilsammen **Kr. 1570.65**.

København, den 23. Marts 1915. VIGGO CHRISTENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5—6½. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Lægerne.

Dr. Bentzon er indlagt paa Hospitalet. Under hans Sygdom er Konsultationstiden 11½—12½.

Ny Medlemmer.

København: Hjælpearb. Oluf Axel Hansen (Egmont H. Petersen). Sætterlærl. Alfred Georg Larsen (L. A. Jørgensen). 1854 Th. Wibergs Hustru Yelva.

Aarhus: Sætter Christian Keilstrup, udl. ¼ 15 hos Jacob Zeuner, Trykker Martin C. M. Madsen, udl. ¼ 15 i De foren. Bogtrykkerier.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1656 J. Vilh. Hansen fra Rejse (arbl.).

Aarhus, 998 H. E. K. Munck (De foren. Bogtr.) og 4482 Axel S. Lund (Zeuner). Herning, 6053 Johs. Berthelsen (Herning Avis). Hillerød, 3903 Johannes Lørup (Amts-Avisen) og 6276 Chr. Andersen (Nordsjæll. Venstreblad). Hobro, 6272 Henry Frederik Schilling (arbl.). Holstebro, 6438 Johannes Trab (Dagbladet). Nakskov, 2576 Otto H. Petersen (Naksk. Tid.). Næstved, 3893 Carl Nielsen i Pl. Odense, 6504 Axel Nielsen (arbl.) og 6496 Jørg. P. Løfqvist (Andelsbogtr.). Skanderborg, 6013 Peter Jensen (Avisen). Vejle, 3817 Johs. Birkmose (arbl.) og 3880 Marinus Henriksen (arbl.).

Fratraadte.

København: 6276 Chr. Andersen til Hillerød i Pl. Hjælpearb. H. Andersen til Dansk Litograf-Forb. 2315 Paal. Agnes Bentzen til Sadelmagerforb. 1876 Aksel F. P. Lund paa Rejse. 6496 Jørgen P. Løfquist til Odense i Pl. 998 Hans E. Munck til Aarhus i Pl.

Aalborg, 6817 Laur. Georg Wagner til Kbhvn. i Pl. Hillerød, 1656 Vilh. Hansen til Kbhvn. (arbl.). Hobro, 6557 Harry Isachsen til Aalborg. Kolding, 2882 J. Kr. Weiss paa Rejse og 6427a R. Fønss paa Rejse. Holstebro, 3903 J. Lørup til Hillerød i Pl. Horsens, 3880 M. Henriksen til Vejle (arbl.) og 3817 J. E. A. Birkmose til Vejle (arbl.). Nykøbing F., 2576 Otto Herman Petersen til Nakskov i Pl. Odense, 3729 Chr. Søndergaard til Sønderborg i Pl., 6880 Tolver Christensen til Holbæk (arbl.) og 6937 Andreas Petersen til Bogense. Slagelse, 3893 Karl Nielsen til Næstved i Pl. og 3757 Oluf Sørensen Wismann paa Rejse. Thisted, 6438 Johannes Trab til Holstebro i Pl.

Udmeldt.

Stege, 2811 V. Petersen (fratraadt Faget).

Typografernes Cykleklub.

Generalforsamling afholdes Søndag den 11. April i Nørre Central Café (Nørrebros Runddel) *Kl. 11 pr.* med følgende Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Valg. 5. Sommerens Program. 6. Sommerfest. 7. Forslag til Lovændring. 8. Eventuelt.

Der køres 1. Paaskedag. Trianglen Kl. 11.

(3) STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½ Sangøvelse. — Alt Kontingent for Januar Kvartal samt alle Restancer bedes indbetalt inden 1. April. (1h)

ANNONCER

En Forbundter,

der har været et Par Aar i Lære, kan faa en god og vellønnet Plads i Provinsen. Billet mrkt. »69« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Sætter søger straks Plads i København eller i Provinsen. Billet mrkt. »68« modtager Ekspeditionskontoret.

Mindre Akcidenstrykkeri

ønskes til Købs straks. Bill. mrkt. »70« med udførlige Oplysninger tilsendes Ekspeditionskontoret.

»Typograph«-Sætter,

4 Aars Praksis, kendt med saavel A.- som B.-Model, søger Plads straks. Billet mrkt. »66« modtager Ekspeditionskontoret.

Typografforbundter.

En **Typografforbundter** ønsker Plads i Provinsen snarest. Bill. mrkt. »67« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (15)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Kolleger! Se ud til min ny *Ekviperingsforretning, Bagergade 25.* **Maskintøj** og **Kitler** efter Maal. Egen Fabrikation, bedste Forarbejdning, bill. i København.

(19) H. P. RASMUSSEN.

Tysk Undervisning.

C. L. Skjoldbo, aut. Translatør,

Vølundsgade 29, 1.) (16)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, Thingvalla Allé 28, S.

(38)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SHRØDER, Kong Oscarsgade 9,[3] Kbhvn. Str. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S. Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 13 KØBENHAVN DEN 31. MARTS 1915 XLII AARGANG

I Henhold til det foretagne Valg overtager Carl Nielsen med næste Nr. Redaktionen af »Typograf-Tidende«. Alt Stof Redaktionen vedrørende bedes derfor fremtidig sendt til Hr. **Redaktør Carl Nielsen, Jagtvej 109, 3. Sal, København L.**

København, 29. Marts 1915. FORRETNINGSUDVALGET.

Dansk Typograf-Forbunds København Afdeling.

Sætternes Underafdeling

(Den typografiske Forening)

(Sættere, Stereotypører og mdl. Trykkeriarb.)

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 11. April Kl. 11 Formiddag

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Forslag om Bevilling af 100 Kr. til Fagskolen. 4. Opstilling til Valg af 5 Styrelsesmedlemmer. 5. Opstilling til Valg eller Valg af 4 Kontrahenter. 6. Valg af Generalforsamlingsrepræsentanter: a) til Bryggeriet »Stjernen«, b) til Livsforsikringsselskabet. 7. Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«. 8. Valg af Stemmeoptællere. 9. Eventuelt. STYRELSEN.

Trykkernes Underafdeling

(Den typ. Trykkerforening)

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 11. April Kl. 11 Formiddag

i Rømersgade 22, den lille Sal.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Andragender. 4. Bevilling til Fagskolen. 5. Beretning fra Kontrahentforsamlingen og Bryggeriet »Stjernen«. 6. Opstilling til Valg af en Kontrahent og en Repræsentant for Bryggeriet »Stjernen«. 7. Opstilling til Valg af Formand og 2 Styrelsesmedlemmer. 8. Eventuelt. STYRELSEN.

Kvindernes Underafdeling

(De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening)

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 11. April Kl. 11 Form.

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af Formand og 2 Styrelsesmedlemmer. 4. Indbydelse til Deltagelse i den internationale Kvinde-Kongres i Anledning af Krigen. 5. Eventuelt.

STYRELSEN.

Afsked.

NAAR jeg i Dag efter 6 Aars Virksomhed tager Afsked som Redaktør, er det egentlig ikke med den Art af Følelser, som faar Taaren til at rinde og Hjærtet til at bæve. Jeg har i den Tid, der er gaaet, udført min Gerning saa godt, jeg har kunnet, og forvaltet mit ringe Pund af Evner med god Vilje — blot alle gjorde det!

Ellers er jeg iøvrigt klar over, at min Afgang ikke vil føles som et Savn. Tværtimod vil det maaske hos mange vække Tilfredshed, og man ser allerede med glad Forventning hen til Efterfølgeren, om han ikke vil være i Stand til at udføre Hvervet bedre end Undertegnede. »Kongen er død, Kongen leve!« er en Sætning, som gælder i mange af Livets Forhold.

Hvis jeg imidlertid i særlig Grad skulde have misrøgtet mit Hverv, er Skylden ikke saa meget min som d'Hrr. Repræsentanter for Medlemmerne, der Gang paa Gang, naar jeg ønskede at fratræde mine forskellige Hverv, netop fordi jeg ikke vilde sidde en skarp Opposition overhørig, forsikrede mig om den høje Grad af Tillid, Medlemmerne nærede til mig. Ja, ved sidste Delegeretmøde var det først i en sen Nattetime før Opstillingen, man fik mig til at modtage Genvalg, og Oppositionen mod »den uduelige Redaktør« viste sig da ogsaa saa impotent, at den end ikke formaaede at finde en Modkandidat.

Faa Uger efter ved Formandsvalget i København spilledes den samme Komedie, lige til jeg havde svaret ja — saa fik Piben en anden Lyd. Skulde jeg bebrejde mig noget, skulde det være min frygtelige Naivitet. Jeg bildte mig ind, at man sagde sin Mening lige ud, naar man havde noget paa Hjærte, i Stedet for at gemme det til bagefter.

Jeg skulde i Tavshed have gaaet min Vej, idet jeg fuldt vel ved, at man blandt Typografer kun opnaar at gøre sig latterlig ved at give sine Følelser Luft, navnlig hvis man lader sig mærke med, at de mange fejge Naalestik i Tidernes Løb har avlet Bitterhed, men de forskellige Røster af alt andet end smigrende Karakter, der *netop nu, ved min Afgang* (!), hæver sig imod min Redaktørvirksomhed, faar mig til at skrive disse faa Afskedsord.

Forbavsende saa hurtigt visse Folk kan skifte Standpunkt. For ikke ret længe siden var jeg en haardhændet Tyran (!). Alt hvad der ikke »passede Redaktøren«, blev kasseret eller blev i mildeste Fald forsynet med Haler. Endnu paa sidste Generalforsamling klagede en Taler over de mange Artikler, der »gik i Papirkurven«. Jeg gad ganske vist ikke svare derpaa.

Nu har jeg pludselig været *for* »elskværdig« og »frisindet« overfor Indsenderne. Flere Skribenter, som ikke selv plejer at lægge Fingrene imellem, har faaet for meget af deres egen grove Konfekt.

Det er svært at gøre alle tilpas. Gudskelov, at jeg aldrig har forsøgt derpaa!

Jeg lægger endda mindre Vægt paa det Æselsspark, den halvt sindssyge Jul. Samuelsen langer ud i Marodørorganet »Solidaritet« (!), heller ikke lader jeg mig afficere af, hvad denne eller hin udenforstaaende — som det hele slet ikke angaar — mener om Sagen, men mere paa de Beklagelser, der fremkommer fra gode Kolleger, jeg ellers sætter Pris paa.

— Nu vel! Vær da saa glad ved, at jeg forsvinder fra »Redaktørstolen«.

Farvel og Tak! JUL. SCHRØDER.

Den 6. April

kan vor Kollega, Trykker SOPHUS RASMUSSEN fejre 25-Aarsdagen for sin Ansættelse ved Dagbladet »Politiken«.

Sophus Rasmussen, der oprindelig var Assistent hos en Massør, blev som ganske ung Mand antaget som Hjælper ved Rotationspressen, til hvilken han fik et saa indgaaende Kendskab, at han senere ansattes som Trykker, og i mange Aar forestod R. Trykningen af Bladets ret omskiftende 8—12—16—20 Sider Numre, og adskillige er de Forandringer og Forsøg R. har deltaget i, for at Bladet kunne faa et saa godt og klart Udseende som muligt; intet Under, at han, da den store Udvidelse af Bladet forestod, sammen med Forretningsf. Jespersen rejste til Hamborg for at være med ved Købet af den nye Maskine, som skulde anskaffes i Anledning af, at Bladet flyttede til sit eget Hus paa Raadhuspladsen, ligesom han, da den ene af de gamle Maskiner fra Citygade blev solgt til Bergen, blev udtaget til at rejse dertil og opstille Maskinen og give det derværende Personale Undervisning i at betjene den. Dette besørgede R. paa ca. 14 Dage mindre end beregnet, og stor var Forbavselsen, da han en skønne Dag atter indfandt sig herhjemme, thi man havde troet, at han var blevet i Bergen, men om dette skyldes R.s Beskedenhed som Montør, eller om man i Norge ikke er saa smart som i Danmark, skal være usagt.

R. har nu indøvet sig med den nye Presse, og med denne som med den gamle foretaget adskillige Forsøg; gid disse vil lykkes til Gavn for Forretningen og til Glæde for ham selv.

Han har gennem de mange Aar vist sig som en god og hjælpsom Kammerat og et trofast Medlem af sin faglige Organisation, og bringer vi som Arbejdskammerater ham en hjærtelig Tak og Lykønskning for de svundne 25 Aar og haaber, at vi endnu i mange Aar maa færdes sammen. L.—

Lov om midlertidigt Statstilskud til de kommunale Hjælpekasser.

Vi har i »Typ.-Tid.« udførligt udviklet denne Lovs Virkninger særlig med Henblik paa Hjælp til Medlemmer af Arbejdsløshedskasserne, som er arbejdsløse som Følge af Krigsforholdene, men som har opbrugt deres Understøttelse. Denne Lov har ogsaa for vort Fags Vedkommende haft stor Betydning, idet netop Bogindustrien har været haardt ramt af Krigens Virkninger, og adskillige Medlemmer har derfor faaet Understøttelse i Følge denne Lov, naar deres Arbejdsløshedsunderstøttelse slap op.

Loven gjaldt imidlertid kun til 1. April d. A. De færreste tænkte sig vel for et halvt Aar siden, at Krigen skulde blive af saa lang Varighed, som det nu har vist sig. Desværre er Krigens Virkninger i Retning af Arbejdsløshed og Dyrtid saa langt fra at være forvundet, og der har derfor været stærke Kræfter i Bevægelse for at faa Loven forlænget.

Indenrigsministeriet har saaledes forespurgt Direktøren for Arbejdsanvisningen og Arbejdsløshedsinspektøren om deres Stilling til en Forlængelse. Begge Svarene anbefalede den og paa samme Tid rettede Københavns Understøttelsesforening, der for Københavns Vedkommende træder i Stedet for Hjælpekasserne, en Henvendelse til Ministeriet med Anbefaling af, at den ekstraordinære Hjælp fortsættes udover 1. April.

Anvisningsdirektør JENSEN-SØNDERUP peger paa, at den tilstedeværende Arbejdsløshed — særlig indenfor Boghaandværksfagene og Byggefagene — maa antages at vedvare udover 1. April, og at det maa erkendes at være en direkte Følge af de ved den evropæiske Krig fremkaldte Forhold, at Byggevirksomheden i indeværende Foraar kun i ringe Omfang vil blive genoptaget.

Arbejdsløshedsdirektør Frk. BLACH gør opmærksom paa, at et stedse større Antal Arbejdsløse har opbrugt deres Understøttelse, og at selv om Ledighedsprocenten paa Grund af Indkaldelserne ikke er større end i Fjor, er Nødstilstanden og Usikkerheden dog betydelig større, fordi de Arbejdsløse som Regel har en lang Arbejdsløshedsperiode liggende forud. Samtidig gøres opmærksom paa, at Formen for Understøttelse var heldigere, hvis den blev ydet i Form af fortsat Hjælp i Analogi med den for Sygekassemedlemmer ved Fattiglovens § 63 hjemlede (jfr. ogsaa den midlertidige Lov af 8. Maj 1909 om fortsat Hjælp til Arbejdsløse efter Arbejdsløshedskassehjælpens Ophør), da dette vilde styrke Arbejdsløshedskassernes Stilling overfor den arbejdende Befolkning, og ogsaa i mindre Grad hos de paagældende Medlemmer vil føles som Almisse, end Tilfældet er, naar Hjælpen ydes af en kommunal Hjælpekasse. Inspektoratet anbefaler dog — selv om *Formen* for Understøttelsen bliver uforandret — at Loven forlænges.

Københavns Understøttelsesforening udtaler endvidere Frygt for, at en Del af de i Henhold til oftnævnte Lov understøttede vil være nødsaget til at henvende sig til Fattigvæsenet, saafremt Loven ikke forlænges.

Ministeriet har derefter under 12. Marts fremsat et Forslag, der gaar ud paa Lovens Forlængelse i et Aar. I Bemærkningerne til dette Lovforslag oplyses det bl. a., at Kommunernes samlede Tilskud til Hjælpekasserne i Henhold til den omhandlede Lov for indeværende Finansaar foreløbig er opgjort til ca. 823,000 Kr., hvoraf Statskassen yder Halvdelen eller ca. 411,500 Kr.

— — —

I Lørdags har derefter Landstinget i 3 Behandlinger vedtaget Lovens Forlængelse for et Aar, saafremt de ekstraordinære Forhold vedvarer. Da Folketinget har tilendebragt sin Behandling af samme, er Lovens Forlængelse dermed vedtaget af Rigsdagen.

— — —

Da Loven af 2. Oktober i sin Tid fremsattes, fandtes der i Højrebladet »Vort Land« en Serie Artikler, som skulde bevise, at Arbejderne selv intet ydede til de Arbejdsløse.

Rent bortset fra, at det jo heller ikke er Arbejderne, der har skabt disse ekstraordinære Forhold, idet Oppositionen imod Militarismen jo fortrinsvis er rejst af de organiserede Arbejdere — desværre har vi endnu ikke erhvervet os Magt nok til at forhindre Krigen — saa er denne Paastand temmelig langt fra Sandheden.

Efterfølgende Tal vil vise, hvad der alene af de københavnske Typografer er ydet til de Arbejdsløse i Maanederne 1. Avgust—31. Januar, ialt 6 Maaneder:

Alm. Understøttelse af Arbejdsløshedskassen (Avgust: 12,323.00, Sept. 17,243.25, Okt. 16.098.25, Novbr. 8870.25, Decbr. 6640.75 og Januar 11,701.50)	72,877.00
Privatunderstøttelse af Lokalkassen	2,282.87
Spisebilletter, Natkort, og Ekstra Hjælp	820.81
Af Det særlige Fond	2,280.39
Koks	868.26
Juleuddelingen	6,419.39
Ialt i 6 Maaneder	85,548.72

Siden 31. Januar er der af Arbejdsløshedskassen udredet store Beløb, ligesom Lokalkassen og Det særlige Fond har fortsat Virksomheden; tillige er der ved den frivillige Indsamling tilvejebragt ca. 3200 Kr., saaledes at man i Øjeblikket alene i Københavns Afdeling er oppe paa et Beløb af **langt over 100,000 Kr.** i udbetalt Understøttelse i de ca. 8 Maaneder Krigen har været.

Samlet Oversigt

over **Juleindsamlingen 1914** og den **frivillige Indsamling** i Februar 1915. (Offentliggøres i Henhold til Styrelsens Beslutning.)

	Juleind-samlingen	Friv. Ind-samling
Aamodt	19.80	12.00
Aller, Carl	82.25	36.25
Andersen, Georg	—	—
do. Lars	—	—
do. P. Andr.	21.75	10.00
Andreasen & Lackmann	—	—
Appel, Fr.	8.50	13.00
Athene	—	—
Axelholm	45.00	22.75
Backhausen	—	—
Bagges Trykkere og kv. Pers.	18.75	36.16
do. Sættere og Faktorer	33.50	82.00
Berg, E. E. & Co.	—	—
Berl. Tid.	164.50	171.50
Birch	3.75	5.00
Bjarnø	—	2.00
Blædel & Co.	40.50	18.00
Bording (Pr. & Pers.)	110.00	107.50
do. Ekstrabidr.	44.00	—
Bærentzen	121.00	40.00
Bøhm	8.50	10.00
Bog- og Akcidenssætterkl.	—	35.00
Cato	12.00	6.00
Centraltrykkeriet	74.25	35.00
Christensen & Freilew	—	—
do. Chr.	—	—
do. N. L.	—	—
do. W. J.	—	14.00
Christiansen, V. E.	—	—
Christtreu	52.20	24.20
City	17.00	17.50
Cohen. I.	52.50	29.00
Dansk Papirvarefabrik	8.00	6.00
Det gr. Institut (Pr. & Pers.)	37.50	26.00
Danmark	—	—
Ebrecht	—	—
Elektra	1.00	—
Enevoldsen & Andersen	—	—
Erbs, H. E.	6.00	9.00
Eriksen	—	4.00
Ertel, Carl	—	—
Eksprestr	18.50	16.00
Ferslew	22.00	27.00
Fjeldsøe (Firm.)	2.00	—
do.	54.25	21.25
Forlagstr. (Sætt.)	165.45	126.75
do. Trykkerip.	56.00	42.00
Frelsens Hær	10.75	16.00
Frederiksb. Bgtr.	15.00	20.00
Forbundskont.	55.00	29.00
Fuhrø	—	—
Fyrtaarnet	14.00	9.00
Gammelh. Bogtr.	—	—
Græbe (Pr. & Pers.)	74.35	29.00
Gudmundsen & Co.	10.20	9.40
Hafnia (Pr. & Pers.)	24.00	12.00
Hamb. & Lange	—	13.50
Hansen, Aage (Pr. & Pers.)	29.00	15.00
do. Jul. N.	—	—
do. J. A.	—	—
do. P. (Pr. & Pers.)	18.50	15.00
do. Vilhelm	11.00	12.00
Harder	—	—
Hass, Frode	—	—
Henningsen	8.50	11.00
Herdahl	—	—
At overføre	1570.75	1195.76

	Juleind-samlingen	Friv. Ind-samling
Overført	1570.75	1195.76
Hertz	42.40	38.95
do. X	5.00	—
Hoff	—	2.00
Hoffensberg	120.75	34.75
Hohlenberg	9.25	11.00
Illustr. Familiebl. (Pr. & Pers.)	25.00	—
Ihrich	25.45	21.50
Jacobsen & Co.	—	—
do. Toldbodv. 6	—	—
(J. Jantzen) J. Jørgensen & Co.	86.05	81.26
Hr. Jantzen	20.00	—
Jarmer	—	—
Jensen, Chr. E.	—	—
do. Fred.	—	—
do. Gustav.	—	—
do. Hans	—	—
do. Harald (Pr. & Pers.)	18.75	31.00
do. & Rønager	46.00	16.00
Johansen, Ch.	—	—
Justesen	6.00	3.00
Jørgensen, C.	—	2.00
do. Hans	6.00	—
do. L. A. (Pr. & Pers.)	15.00	17.75
Keller	—	—
Kihl	7.50	24.00
Knudsen, J.	—	—
Knudtzon	43.75	21.00
Kr. Dagblad	88.00	48.50
Kristensen, Emil	5.00	—
do. Personalet	6.50	5.00
do. & Mikkelsen	—	—
Kruckow	8.00	7.00
København	45.00	40.50
Langkjær	34.65	17.00
Laursen, Laur.	8.50	10.00
Luno, Bianca	60.65	41.25
Løvgreen	—	—
Martin	6.00	—
Matzen	—	1.50
Mayland	27.40	11.00
Meyer H. (Pr. & Pers.)	38.00	14.00
Missionstr.	62.60	30.20
Mohn	—	—
Mohr & Co.	—	3.50
Møller, S. L.	114.25	51.50
Nationalbanken.	23.00	26.50
Nationaltid.	280.00	167.00
Nationaltr.	14.50	10.50
Nielsen, B.	—	—
do. Georg & Co.	—	—
do. L. A.	—	2.00
do. & Lydiche (Trykkerip.)	57.25	46.50
do. (Sætterip.)	181.35	64.00
do. Edv. (Nielsen & Lyd.)	4.00	—
do. P. A.	10.50	6.00
do. & Søn	—	—
do. Th.	—	3.00
Nordisk Bogtr.	12.75	11.00
Nørrebros Centraltrykkeri	—	—
Olsen, O. C. & Co.	175.00	122.40
Petersen, C. C. (Pr. & Pers.)	31.25	18.20
do. Charles	5.00	5.00
do. do. Pers.	—	4.00
do. Egmont	84.00	40.00
do. Ludvig	3.00	—
Philipsen & Co!	—	5.00
Politiken	200.00	113.00
Pressens Stereotypianstalt	—	—
At overføre	3633.80	2425.02

	Juleind-samlingen	Friv. Ind-samling
Overført	3633.80	2425.02
Provinsbl.s Andelsselskab	26 00	14.00
do. Firmaet	10.00	—
Qvist	44,50	15.00
Rasm. & Olsen	—	8.75
Rewes	—	—
Richarté	—	—
Rigsdagen	113.25	50.00
Rom	13.00	13.00
Rosenberg (Pr. & Pers.)	15.00	9.00
Rugh & Rasm. (Pr. & Pers.)	10.00	4.00
Skov & Madsen	3.50	—
Schultz I (Sætt.)	395.70	133.50
do. II (Trpers.)	157.05	66.50
Simmelkiær	—	21.00
Social-Demokr.	563.00	232.75
Spuhr & Siebuhr	27.00	28.00
Strandberg	—	—
Steinhardt & Bøe	—	—
Svendsen, Sigf. B.	—	4.50
Søborg	34.00	14.80
Sørup	—	—
Teutonia	—	—
Thiele, H. H.	147.80	47.50
do. S.	—	—
Thomassen	—	—
Thomsen, C. Th.	28.00	20.00
Trier	51.25	27.00
Truelsen	36.50	22.00
Ugens Nyheder	4.50	5.00
Valent. & Lund	11.00	10.75
Vort Land (Red. & Pers.)	72.00	32.00
Weiss	27.50	20.00
Weile & Sønner	8.00	4.00
At overføre	5432.35	3228.07

	Juleind-samlingen	Friv. Ind-samling
Overført	5432.35	3228.07
»G. K.«	20.00	—
Dir. Vald. Bergenholz	20.00	—
»K. M.«	0.50	—
»Aug. C.«	2.00	—
Johansen, Oscar	5.00	—
Hirsch's Haandklædeforsyning	5.00	—
Novemberfesten	833.82	—
»Arild«	10.00	—
Nodest. Broberg	1.00	—
Repsdorf	1.00	—
V. O., Linnesg.	25.00	—
Hr. Jerne	2.00	—
Carl Andersen	5.00	—
»J. C.«	2.00	—
Faktor Rørvig	5.00	4.00
Christensen, Chr.	1.00	—
Fru Magda Grøndahl (v. Bortlodn.)	25.00	—
Gross. Axelholm	10.00	—
Forretningsbest. Mortensen	5.00	—
»F. A.«	3.00	—
»En Filehugger«	0.72	—
Oluf Andersen, »Pol.«	5.00	—
Lauritzen, P.	—	1.00
Jensen, M.	—	0.50
K. Bergenholtz, Næstved	—	5.00
Nielsson, C. L.	—	2.50
»H. A.«	—	4.00
Enggaard	—	2.00
Nielsen, Carla	—	0.25
C. V. L.	—	0.20
O. Bremer	—	2.00
Ialt Kr.	6419.39	3249.52

København, den 17. Marts 1915. LAUR. JENSEN.

afholder **Medlemsmøde** *Tirsdag den 6. April Kl. 8* i Rømersgade 22 (1. Sal til Gaden). Dagsorden: 1. Laur. Jensen: »Vor Arbejdsanvisning«. 2. Styrelsesvalget i Københavns Afdeling. 3. Eventuelt.

Dr. Bangs Afhandlinger.

Som man véd, har afdøde Dr. Gustav Bang skrevet en Mængde Afhandlinger om historiske, økonomiske og statistiske Emner, som ved deres videnskabelige Behandling vil have blivende Betydning.

Disse Afhandlinger har Bogforlaget »Fremad« besluttet at udgive i en Mindeudgave. Foreløbig agtes udgivet et Bind paa ca. 300 Sider i stort Format og smuk Udstyrelse.

Gennemsynet og Ordningen af Udgaven forestaas af Afdødes Hustru, mag. art. Nina Bang.

Prisen for denne Mindeudgave bliver 3 Kr., men den bliver kun trykt i et begrænset Antal Eksemplarer, og det vil derfor være nødvendigt at forudbestille den.

Medlemmer, som ønsker at sikre sig et Eksemplar, kan bestille det hos Hr. ANT. JENSEN.

Nær og Fjærn.

Husk Bog- & Akcidenssætterklubbens Møde Tirsdag den 6. April i Rømersgade.

25-Aars Jubilæum. Torsdag den 1. April kan Herning Lokalafdeling holde sit 25-Aars Jubilæum. I den Anledning forberedes det a afholde en selskabelig Sammenkomst, som dog — grundet paa de urolige Forhold og Indkaldelser — maatte aflyses. X.

Dødsfald. Atter er et af Trykkerafdelingens ældre Medlemmer gaaet bort, og denne Gang en af dens Stiftere, idet FREDERIK JULIUS ANDREASEN den 24. Marts døde i en Alder af 60½ Aar. Dødsaarsagen var en Hjærnelidelse. Andreasen arbejdede gennem Aarene forskellige Steder og sidst gennem en Aarrække i »Social-Demokraten«s Trykkeri, hvor han kun havde Venner. Han begravedes i Tirsdags Formiddag paa Assistents Kirkegaard. Trykkerafdelingen sendte en Krans til hans Baare, ligesom Afdelingens røde Banner sænkedes over hans Grav. L. J.

Gutenberg-Koret afholder *Paaskekoncert* Torsdag den 1. April (Skærtorsdag) Kl. 7½ i »Bispegaarden«s Selskabslokaler, Studiestræde.

Ved Koncerten medvirker Kgl. Kapelmusikus Hr. Fr. Marke og Frue, Koncertsangerinde Fru Flora Munck-Andersen, Hr. Ad. Samuelsen og Gutenberg Koret. Indenfor Typografernes Verden er Gutenberg-Korets Koncert et Lyspunkt i de trivielle Paaskedage. Der plejer at være fuldt Hus og udmærket Stemning, og vi kan paa Forhaand anbefale Koncerten. Billetter å 50 Øre kan erholdes hos Korets Medlemmer samt hos Hr. Anton Jensen. — Efter Koncerten Bal til Kl. 4.

Til frivillig Indsamling i Provinserne har jeg endv. modt.: Fredericia Lokalafd. 21.00; Horsens Lokalafd. 50.00; Korsør: 2 Kolleger hver 4.00, 2 do. hver 2.00, ialt 12.00, 2 Kolleger har intet Bidrag ydet; Odense Lokalafdel. 191.60; Ringsted Lokalafd. 21.00; Skanderborg Lokalafd. 14.00; Tilsammen *Kr. 309.60*. Ialt med det tidligere indkomne **Kr. 1880.25**.

København, den 29. Marts 1915. VIGGO CHRISTENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5—6½. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Lægerne.

Dr. Bentzon er bleven syg og indlagt paa Hospitalet. Vikar: Dr. Veng, Vesterbrogade 28. Træff. Hverdage 12—1 og Søn- og Helligdage 8½—9.

Ny Medlemmer.

Thisted, Sætter Rigmor Mathiesen, udl. ¼ 15 hos M. Korsgaard. Sætter Aage Pedersen, udl. ¼ 15 i Thisted Amtstidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1120 Orla Hjelm Damkier fra Rudkøbing (arbl.). 6817 Laur. Georg Wagner fra Aalborg (I. Cohen).

Grenaa, 561 Laur. Nielsen (Grenaa Avis). Hjørring, 3640 Harald Christensen (Hjørring Bogtr.). Slagelse, 3757 O. Sørensen Wismann (arbl.).

Fratraadte.

Aalborg, 3640 Harald Christensen til Hjørring i Pl. Holbæk, 6702 C. Jacobsen til København (arbl.). Marstal, 3928 Marius Jensen til Odense (arbl.). Slagelse, 6006 C. Chr. M. Bredahl til København (arbl.). Vejle, 4482 Sophus Lund til Aarhus i Pl.

Døde.

København: 1706 Frederik Julius Andreasen (Soc.-Dem.).

Vejle, 3876 Jul. Hermansen.

Typografernes Cykleklub.

Generalforsamlingen er udsat til Søndag den 18. April Kl. 11. pr. i Nørre Central Café. Dagsordenen er følgende:

1. Forhandlingsprotokollen. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Valg. 5. Sommerens Program. 6. Sommerfest. 7. Forslag til Lovændring. 8. Eventuelt.

Der køres 1. Paaskedag. Trianglen Kl. 11.

(4) STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

1. Paaskedag Fodtur til Jægersborg. Mødested: Tuborg Kl. 9. Frokost medbringes.

Ordinær Generalforsamling Lørdag d. 24. April. Forslag indsendes til Styrelsen inden 8 Dage. (11)

ANNONCER

Sætter-Trykker,

kendt med saavel Akcidens som Avis, søger Plads snarest. Billet mrkt. »71« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Annoncesætter, der tillige er en øvet Ombryder og flink Akcidenssætter, søger Plads straks, helst i Provinsen. Billet mrkt. »72« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

»Typograph«-Sætter,

4 Aars Praksis, kendt med saavel A.- som B.-Model, søger Plads straks. Billet mrkt. »66« modtager Ekspeditionskontoret.

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 52, KØBENHAVN S.

Telefon Amager 555. (15)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Løvstræde 6.

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (15)

Kolleger! Se ud til min ny *Ekviperingsforretning, Bagergade 25.* **Maskintøj** og **Kitler** efter Maal. Egen Fabrikation, bedste Forarbejdning, bill. i København.

(19) H. P. RASMUSSEN.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,

(79) Thingvalla Allé 28, S.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SHRØDER, Kong Oscarsgade 9,³ Kbhvn. Str. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN Gl. Kongevej 1 C, 1. S. Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 14 KØBENHAVN DEN 9. APRIL 1915 XLII AARGANG

MED dette Numer overtager jeg Redaktionen af vort Forbundsorgan. Jeg benytter Lejligheden til at takke Medlemmerne for den Tillid, de har vist mig ved at vælge mig til Redaktør. Jeg haaber jeg maa faa Held til at udføre det mig paalagte Arbejde saaledes, at det bliver til Gavn for vort Forbund — og derigennem for Medlemmerne.

Den foretagne Forandring betyder ikke noget Systemskifte — vore Love bestemmer jo »Typograf-Tidende«s Kurs —, Bladet vil ogsaa under min Ledelse vedblivende give Plads i sine Spalter for de forskellige Opfattelser af Døgnets mangeartede Organisations-Emner, naar disse holdes indenfor det rimeliges Grænser.

Jeg skal af al Evne bidrage mit til, at »Typograf-Tidende« i Fremtiden bliver blandt de bedste af Arbejder-Fagpressen, og jeg beder Medlemmerne — navnlig de skrivende — hjælpe mig hermed.

Med kollegial Hilsen

CARL NIELSEN.

Fagforeningernes Penge.

Hvordan vi udbyttes af vore egne Penge.

DET er en bekendt Sag, at blandt Privatkapitalens mange Sugerør hører Pengeinstituterne til de værste. Derfor ser man, at Banker og Sparekasser hurtigt bliver saa velstillede, at de kan opføre og flytte ind i rene Paladser.

Naar man husker, at Arbejdernes Organisationer hidtil har været henvist til at anbringe deres Millioner af Kroner i saadanne Pengeinstituter, saa véd man, at vi Arbejdere ogsaa paa *dette* Omraade — som i alle Ting, der angaar vort Forbrug — leverer vor store Part til at give Privatkapitalen sin stadige Næring og forøge dens Magt.

Teoretisk bekæmper vi ganske vist Privatkapitalen, men i *Praksis* hjælper vi den. Og Pengeinstituternes Mænd smiler lunt af de fiffige Arbejdere og deres Førere, der tror, at *Udbytningen* afskaffes, fordi man skælder ud paa Møder og i Pressen — eller faar en ny Grundlov!

Som mine Kolleger véd, nærer jeg en betydelig Tro til Arbejderklassens Magt, naar den faar lært at organisere sit kolossale Forbrug, d. v. s. Underklassens Forsyning med *alt*, hvad den har Behov — en Leveringsret, som private Spekulanter nu lever højt paa, og hvorved vore faglige Fremskridt (Lønforhøjelser) og politiske Reformer (Toldlettelser) ryger lige i Lommen paa Handelsstand, Husejere, Fabrikanter og Producenter.

Jeg skal her nævne et enkelt Eksempel paa, hvor graadigt vi Arbejdere flaas af de fine Spekulanter, som vi betror vore Penge.

»Arbejdernes Boligforening«, der allerede har opført 3 store *Andelshuse* i Hovedstaden, skulde nylig have Byggelaan til sit 4. Andelshus (der for Tiden opføres i Valby). Et Byggelaan er som bekendt den Sum, der er nødvendig til Materiale, Arbejdsløn etc. indtil Huset er opført og kan belaanes (prioriteres), hvorefter Byggelaanet tilbagebetales — i Reglen ca. 9 Maaneder efter, at det er ydet.

»Arb. Boligf.« henvendte sig saa i en Bank i Hovedstaden og forespurgte, om den kunde faa et Byggelaan paa indtil 150,000 Kr. og paa hvilke Betingelser. Banken var villig til at yde Laanet, men Renten vilde ialt med Provision og Omkostninger blive ca. **13 pCt. p. a.**

Uagtet der ofte af Byggespekulanter er betalt lignende Aager-Renter — der selvfølgelig bundfælder sig i Huslejen og altsaa maa bæres af Beboerne —, saa fandt »Arb. Boligf.« dog denne Pris for dyr.

Man gjorde saa noget andet og noget, der i høj Grad bør paakalde Arbejdernes og deres Organisationers Interesse. Man gik *direkte* til en større Fagorganisation og sagde: »I indsætter Jeres Organisations Formue til 4 pCt. Rente i Banken. Naar I gaar ud af den ene Dør, kommer vi ind af den anden for at laane Eders Penge. *Men medens I faar 4, saa maa vi give 13 pCt.* De mellemliggende 9 pCt. tager Banken, og det er en dyr Mellemhandler. Lad os gøre den Forretning uden Bankens Assistance. Saa faar I mere i Rente og vi slipper billigere, men begge Parter gør en god Forretning!«

Vedkommende Organisation hørte med Interesse paa *den* Tale, lod Boligforeningens Soliditet undersøge, og da Oplysningerne var de bedste og mest tilfredsstillende, saa vedtog Hovedledelsen for det omtalte Forbund *enstemmigt* at yde »Arb. Boligf.« et Byggelaan paa 150,000 Kr. til $5^1/_2$ pCt.

Banken fik en lang Næse i Stedet for den fede Forretning, som Arbejderne i dette Tilfælde var saa fornuftige at befri den for.

Følgen af denne Manøvre er:

1) »Arb. Boligf.« kan bygge sit Andelshus billigere.
2) Herved bliver Huslejen *lavere* i det nye Hus og kommer altsaa Beboerne direkte tilgode.
3) Disse Lejligheders forholdsvis lave Pris paavirker de private Spekulanters Lejepriser i nedadgaaende Retning (akkurat som Arbejdernes Fællesbageri forhindrer kunstig Overpris paa Brød).
4) Paa en Tid, hvor den private Kapital holder sig tilbage og først skaber Arbejdsløshed, senere Bolignød og endelig Huslejefordyrelse, sætter Arbejderne selv et større Foretagende i Gang og skaffer Arbejde til ledige Hænder.

— — —

Disse Fordele er *saa* indlysende, at Eksemplet burde efterfølges hver Gang en Anledning gaves.

I Nr. 12 af »Typ.-Tid.« fandtes imidlertid et lille Referat fra Forretningsudvalgets Møde den 18. Marts, og heri hed det:

> Haveboligforeningen Grøndalsvænge anmoder Forbundet om et foreløbigt Byggelaan paa 140,000 Kr., indtil endelig Prioritering finder Sted i 20 Huse, som Foreningens 1. Sektion skal opføre med Sommerens Begyndelse. Foreningen har Tilsagn om et Statslaan paa 104,720 Kr. — Da Forbundets Love formentlig ikke yder Hjemmel til at yde det begærede Laan, kan man ikke imødekomme Anmodningen.

Mange Medlemmer har sikkert tænkt eller sagt: »Ja, selvfølgelig maa der siges Nej. Det manglede blot, at vore Penge nu skulde laanes ud til Byggeforeninger!«

Dette Ræsonnement kan ved en overfladisk Betragtning synes ganske rigtigt, men naar man af det ovenfor omtalte er blevet klar over, med hvilke Fordele Arbejderne kan virke med deres Penge, saa beklager man, at vort Forretningsudvalg har maattet sige Nej.

Hvis derfor vort Forbunds nuværende Love ikke tillader en saa fornuftig Anvendelse af vore Penge, saa bør man under en lignende Situation søge Medlemmernes Tilladelse gennem en almindelig Afstemning, da vore Penge paa denne Maade vil bringe os større Nytte, end naar Bankmændene faar Lov at operere med dem — ofte stik imod Arbejdernes Interesser. Bankmændene og Arbejdsgivernes Lockout-Herrer er *saa* sammenspiste, at det aldeles ingen Tilfældighed var, at det netop var Bank-Matadoren *Heide*, der skrev det berømte Forlig i 1899, som sluttede den store Lockout.

— — —

Forøvrigt vilde det være fornuftigt, om Arbejdernes Organisationer søgte Forbindelse med den nyoprettede *Andelsbank*. Denne Bank, som efterhaanden faar Afdelinger over hele Landet, er i hvert Fald *nevtral* overfor Stridigheder mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, medens de øvrige Banker er Arbejdsgivernes Bundsforvante.

København, 4. April 1915. VILH. WARTENBERG.

Dansk Typograf-Forbunds København Afdeling.

Sætternes Underafdeling

(Den typografiske Forening)

(Sættere, Stereotypører og mdl. Trykkeriarb.)

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 11. April Kl. 11 Formiddag

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Forslag om Bevilling af 100 Kr. til Fagskolen. 4. Opstilling til Valg af 5 Styrelsesmedlemmer. 5. Opstilling til Valg eller Valg af 4 Kontrahenter. 6. Valg af Generalforsamlingsrepræsentanter: a) til Bryggeriet »Stjernen«, b) til Livsforsikringsselskabet. 7. Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«. 8. Valg af Stemmeoptællere. 9. Eventuelt. STYRELSEN.

Trykkernes Underafdeling

(Den typ. Trykkerforening)

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 11. April Kl. 11 Formiddag

i Rømersgade 22, den lille Sal.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Andragender. 4. Bevilling til Fagskolen. 5. Beretning fra Kontrahentforsamlingen og Bryggeriet »Stjernen«. 6. Opstilling til Valg af en Kontrahent og en Repræsentant for Bryggeriet »Stjernen«. 7. Opstilling til Valg af Formand og 2 Styrelsesmedlemmer. 8. Eventuelt. STYRELSEN.

Kvindernes Underafdeling

(De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening)

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 11. April Kl. 11 Form.

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af Formand og 2 Styrelsesmedlemmer. 4. Indbydelse til Deltagelse i den internationale Kvinde-Kongres i Anledning af Krigen. 5. Eventuelt. STYRELSEN.

Julius Schrøder.

DET er gammel Sædvane, naar vort Blad skifter Redaktør, at ledsage den afgaaende ud af Døren med venlige og anerkendende Ord som Tak for det Arbejde, han har udført.

Dette Skifte *nu* skal ikke være nogen Undtagelse fra denne Regel.

Men det kan ikke blive paa nogen udtømmende Maade om SCHRØDERS Virksomhed alene af den Grund, at han bliver

i Huset og kun gaar ud af Døren for at fortsætte sit Organisationsarbejde fra et andet Værelse.

I 6 Aar har han redigeret »Typograf-Tidende«, og kun ganske faa Aar forud for disse har han været kendt og deltaget i Fagforeningsarbejdet; det var derfor uventet for mange, at han i sin Tid blev Redaktør i Stedet for den anden foreslaaede, der gennem en lang Aarrække havde været stærk aktiv i vort Forbund. Det var dog ingen Tilfældighed: i de Aar gjorde der sig stærke Bestræbelser gældende for netop at faa yngre — men dog tilstrækkelig kendte — Mænd frem i første Plan. Schrøder havde gjort sig bemærket paa Generalforsamlinger og andre Steder som en særdeles habil Organisationsmand, oratorisk godt begavet, stærk og slagfærdig i Foredraget, hurtig i Opfattelsen og snarraadig i Repliken. Typograferne saa det — og brugte ham og hans Evner.

I hans 6-aarige Virksomhed som Redaktør har de samme Egenskaber — paa anden Maade — gjort sig gældende.

»Typ.-Tid.« har et Utal af Medarbejdere, og de kræver jo alle Plads naar særlig brændende Spørgsmaal staar paa Dagsordenen, det kniber da til Tider for Redaktøren at skaffe Rum for det han selv ved de forskellige Lejligheder har paa Hjærtet; det er dog lykkedes for Schrøder og det er altid sket paa en klar og koncis Maade uden langt Væv og Udenomssnak — akkurat som naar han staar paa Talerstolen.

Hans Artikler i Spørgsmaalet om »De samv. Fagforbund« har ikke manglet overbevisende Argumenter, hans Omtale af forelagte eller vedtagne Love af social Betydning letfattelig, og naar han har villet slaa til Lyd eller vække Interesse for noget, han mente der var til Gavn for Medlemmerne, saa kunne han baade være kraftig og indtrængende.

Schrøders Forhold til de Medlemmer, der er skrivende i vort Blad, har aabenbart været hverken bedre eller daarligere end Forgængernes. Naar han selv i sin Afskedsartikel — som vi ikke ønsker diskuteret — ser sort paa denne Side af sin

Virksomhed, saa skyldes det vistnok hans til Tider noget irritable Humør.

Naar han nu er gaaet over i anden men sideordnet Virksomhed, saa kan det i hvert Fald siges uden Overdrivelse, at i Julius Schrøder har »Typograf-Tidende« haft en Redaktør, der med god Vilje søgte at gøre det til et godt og læst Blad, og vi ønsker ham Held til at løse de Opgaver, hans ny Stilling maatte kræve af ham.

Dyrtidstillæg.

Akties. »Silkeborg Venstreblad« har givet den Del af Personalet, som har været beskæftiget i Forretningen mindst et halvt Aar, et Dyrtidstillæg.

I Helsingør har samtlige 3 Bladtrykkerier paa Lokalformandens Henvendelse vist deres Personaler den Imødekommenhed at lade den fra 1. Juli d. A. gældende Tarif træde i Kraft allerede fra og med Fredag den 9. April.

Arbejdernes Livsforsikringsselskab,

i hvilket mange af vore Medlemmer er Interessenter, har aflagt følgende Beretning:

Ved Slutningen af Aaret 1913 havde Selskabet ialt 12,040 Forsikringer løbende til en samlet Forsikringssum af 5,277,556 Kr. og med en ugentlig Præmiebetaling af 5510 Kr. 90 Øre.

I Aaret 1914 er tegnet ialt 1587 Forsikringer til en samlet Forsikringssum af 552,878 Kr. og med en ugentlig Præmiebetaling af 697 Kr. 15 Øre.

I Aarets Løb er 1093 Forsikringer annullerede paa Grund af Dødsfald, Forsikringstidens Udløb, manglende Præmiebetaling, Bortrejse el. lign. til en samlet Forsikringssum af 493,197 Kr. og til en ugentlig Præmiebetaling af 550 Kr. 00 Øre.

Endvidere er i Aarets Løb Præmiebetalingen ophørt for 135 Forsikringer med en samlet Ugepræmie paa 54 Kr. 35 Øre.

Ved Aarets Slutning havde Selskabet saaledes 12,534 Forsikringer i Kraft til en samlet Forsikringssum af 5,337,237 Kr. og til en ugentlig Præmiebetaling af 5,603 Kr. 70 Øre.

Inkassator ANTON JENSEN er som bekendt en af Selskabets Tillidsmænd.

Trykkerafdelingen i København

(Den typ. Trykkerforening)

afholder **Medlemsmøde** Onsdag den 14. April Aften Kl. 8 pr. i *Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.* Dagsorden: **Faglige Forhold.**

Talrig Tilslutning forventes. STYRELSEN.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Hovedbestyrelsesmøde Mandag den 8. Februar 1915.

Under 21. December f. A. meddelte Arbejdsløshedsnævnets af Kasserne valgte Medlemmer, at de paa Kassernes Vegne havde vedtaget at lade Dr. Th. Sørensens Begravelse ske ved Kassernes Foranstaltning og paa deres Regning. Angaaende Fordelingen af Udgifterne vil der senere fremkomme Meddelelser. — Tiltraadtes.

Hovedbestyrelsesmøde Tirsdag den 16. Februar 1915.

Under 9. Februar meddelte Direktoratet for Arbejdsanvisningen, at Indenrigsministeriet har meddelt det af Holstebro Kommune oprettede Anvisningskontor offentlig Anerkendelse, hvorefter Direktoratet har meddelt Lokalformanden i Holstebro, at Forpligtelsen til at tilstille Anvisningskontoret Fortegnelse over arbejdsløse Medlemmer vil indtræde, naar Kontoret paabegynder sin Virksomhed. — Toges til Efterretning.

Hovedbestyrelsesmøde den 18. Marts 1915.

1. I Sagen Bernh. Hansen kontra Arbejdsløshedskassen var der af Gældskommissionen den 30. Januar afsagt Dom, hvorefter Kassen frifandtes og Bernh. Hansen paalagdes at betale Sagens Omkostninger med 17 Kr. 50 Øre. — Til Efterretning.

2. Fra Nævnets Medlemmer var det meddelt, at Kassens Andel i Udgifterne ved Dr. Sørensens Begravelse var 18 Kr. 60 Øre. Beløbet var udbetalt.

3. Arbejdsløshedsinspektøren og Fuldmægtig Trier havde den 2. Marts foretaget Eftersyn af Regnskabsordningen i Arbejdsløshedskassen, hvorefter Inspektoratet i Skrivelser af 11. og 16. Marts meddelte, at det fandt Regnskabsordningen tilfredsstillende. Man henstiller dog, at Revisorernes Paategning — foruden paa de løse Regnskabsuddrag — tillige foretages paa de i Bøgerne indførte Opgørelser. — Denne Henstilling vil blive taget til Følge.

4. Hovedbestyrelsen har under 5. Juni f. A. til Indenrigsministeriet besværet sig over den Fremgangsmaade, som i nogle nærmere angivne Tilfælde er benyttet af Politiet ved Udøvelsen af Tilsynet med udenlandske Fagarbejdere. Efter at denne Sag nu har været til Erklæring hos en Del Avtoriteter, udbeder Arbejdsløshedsinspektoratet sig Hovedbestyrelsens Udtalelse med Hensyn til et af Justitsministeriet rejst Spørgsmaal om, hvorvidt Kassen vil kunne yde udenlandske Fagarbejdere fornødent Tilskud til Hjemrejsen. — Svaret vil blive udarbejdet.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. *LAUR. JENSEN.*

Nær og Fjærn.

Til Medlemmerne af Københavns Afdeling. Opmærksomheden henledes paa Brancheafdelingernes Generalforsamlinger paa Søndag i Rømersgade 22. Sætterne møder i den store Sal, Trykkerne i den lille Sal og Kvinderne paa 1. Sal til Gaden. Talrigt Møde forventes.

Valg af Tillidsmænd. Ifølge Lovene skal der i denne Maaned foretages Valg af Tillidsmænd paa de forskellige Trykkerier. Medlemmerne bedes overalt foretage disse Valg og indsende Resultatet til Jul. Schrøder, Gl. Kongevej 1 C. B.

Til Trykkerne. Husk den aarlige Generalforsamling paa Søndag d. 11. April Kl. 11 i Rømersgade 22, den lille Sal, samt Medlemsmødet Onsdag den 14. April Kl. 8 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Kontingent og Restancer til Trykkernes Begravelseskasse for Januar Kvartal 1915 bedes i den kommende Uge betalt til Hr. Anton Jensen. Medlemmer, der derefter endnu ikke har betalt Kontingent for 1914, betragtes som udtraadte i Henhold til Lovenes § 1. STYRELSEN.

Jubilæum. Den 1. April var det 25 Aar siden vor Kollega, JOHANNES HVID, udlærtes i Varde. Jubilaren, der arbejder i Mar. Hansens Bogtrykkeri, Odense, var i Dagens Anledning Genstand for megen Opmærksomhed fra Odensekollegernes Side. Om Morgenen bragte et Sangkor ham en Hilsen, og Formanden for Afdelingen overrakte ham en Gave fra Afdelingens Medlemmer. I Dagens Løb ankom mange Gratulanter, deriblandt Forretningsfører Viggo Christensen. Johs. Hvid fik i det hele taget Beviser for, at Kollegerne i Odense i ham ser en god Kammerat og Fagfælle.

Til **Frivillig Indsamling** har jeg efter Listens Offentliggørelse yderligere modtaget: Spuhr & Leebuhrs Personale 3.00.

LAUR. JENSEN.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Lørdag den 6. Marts 1915.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Der forelaa nu Resultat af den foretagne Afstemning over Valg af Redaktør af »Typ.-Tid.« i Stedet for Jul. Schrøder. I Københavns Afdeling blev Resultatet 1315 afgivne Stemmer, deraf havde Carl Nielsen 694 St. og Fr. Nielsen 611 St. — Af Hensyn til, at Loven af 2. Oktober om ekstraordinær Hjælp til Arbejdsløse udløber til 1. April, vedtoges det at udsætte Afholdelsen af de ordinære Branche-Generalforsamlinger til Søndag den 11. April. — Til at gennemgaa de indsendte Andragender om Hjælp af det ved frivillig Indsamling indkomne Beløb valgtes: Carl Hansen, Bernh. E. Schmidt, Laur. Jensen, Frk. Crone og Jul. Schrøder. — Det paalagdes Administrationen snarest muligt at sørge for, at de Kolleger, der i Tidens Løb har modtaget Laan af Foreningen, men har glemt at betale dette tilbage, skriftlig blev mindet herom. — Af Hensyn til Kontrollen med de indbetalte Bidrag ved Jule- og Marts-Indsamlingen vedtoges det at udarbejde en Specifikation herover og lade denne optage i »Typ.-Tid.«. — Det vedtoges, at der fremtidig ikke maatte ydes Forskud paa Understøttelse.

Alle mine Venner og Kolleger, saavel her i København som i Provinserne, der glædede mig paa min 70-aarige Fødselsdag, takkes paa det hjærteligste. A. C. THORSEN.

For al udvist Opmærksomhed paa min Jubilæumsdag beder jeg alle Venner og Kolleger modtage min hjærteligste Tak.

J. C. CHRISTIANSEN.

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*y. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger: 21. Marts: Vejle 200.00. 6. April: Skanderborg i Stedet for Januar Kvartals Overskud 60.00. 7. April: Aalborg 100.00; Vejle 100.00.

København, den 7. April 1915.
Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

6. April: Skanderborg pr. Bl. 60.00.

København, den 6. April 1915.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Anton Harry Hansen, udl. 31/3 15 i Frederiksb. Bogtr. (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Sætter Vald. Th. Rasmussen, udl. 31/3 15 hos Nielsen & Lydiche (arb. s St.). overg. fra Lærlingeafdel. Sætter Oluf Johan Rasmussen, udl. 1/4 15 i Missionstrykkeriet (arb. s. St.). Trykker Richard Henry Hansen, udl. 4/4 15 hos Heyde (**arbl.**), overg. fra Lærlingeafdel. Paal. Edith Birgitte Andersen, udl. 5/3 15 hos Philipsen & Co. (arb. s. St.). Sætter Carl Fr. Christoffer Sørensen, udl. 1/4 15 hos Fjeldsøe (arb. s. St.).

Helsingør, Sætter Anker Nielsen, udl. 1/4 15 i Centraltrykkeriet. Korsør, Sætter Th. Elniff, udl. 1/4 15 hos Adam Jensen. Marstal, Sætter-Trykker Aksel Christensen, udl. 23/3 15 i Ærø Folkebl., og Sætter Hans Husted, udl. 1/4 15 i Ærø Bogtrykkeri. Nykøbing F., Sætter Richard Peter Marquardtsen, udl. 1/4 15 i Loll.-Falst. Stiftstidende

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 6006 Carl Chr. M. Bredahl fra Slagelse (Mohr & Co.). 1406 Frithjof Bruun fra Ringsted (arbl.).

Aalborg, 3640 Harald Christensen (arbl.). Aarhus, 6272 Henry Fr. Schilling (arbl.). Esbjerg, 1876 A. F. Petersen Lind (arbl). Frederikshavn, 3985 Th. C. Petersen (arbl.). Nykøbing M., 3857 Sophus Wilh. Neess (Morsø Folkeblad). Næstved, 2599 Chr. Schmidt i Pl., 3905 H. Alf. Jensen (arbl.) og 6575 Johs. Alfr. Petersen i Pl.

Fratraadte.

København: 1409 Emil S. Eliasen til Nyborg i Pl. 1201 Poul Johs. Petersen til Randers (arbl.).

Aarhus, 561 Laur. A. Nielsen til Grenaa i Pl. Fredericia, 6129 Gust. S. Jensen paa Rejse. Hillerød, 6276 Chr. Andersen til Rudkøbing (arbl.). Hjørring, 3640 Harald Christensen til Aalborg (arbl.). Hobro, 6272 Henry Fr. Schilling til Aarhus (arbl.). Næstved, 6818 Fr. Wollander paa Rejse. Rudkøbing, 1120 Orla Hjelm Damkier til Kbhvn. (arbl.). Skanderborg, 3813 Ernst Kyhn til Aarhus i Pl., 3869 Chr. Madsen til Aarhus i Pl. og 1149 Krautwald til Grenaa i Pl. Svendborg, 6507 Henrik Nielsen til Odense (arbl.).

Udslettet.

Esbjerg, 4000 Marius F. Bonde (anden Livsstilling).

Udmeldt.

København: 2495 Paal. Alma Nielsen (fratraadt Faget).

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 16. April Kl. 8½ i Kaféen, Kultorvet 14. STYRELSEN.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 9.—13. Uge samt Administrationsfonden opkræves Lørdag den 10. April. P. HANSEN,
Nansensgade 45².

Gutenberg-Koret.

Fredag den 9. ds. *intet Møde*. Fredag den 16. ds. Kl. 8½ Sangøvelse, samt Billetregnskabets Opgørelse. (4a)

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½ Sangøvelse. (1 m)

Typografernes Cykleklub.

Da der ikke udkommer noget nyt Hamlet-Katalog i Aar, meddeles herved, at Priserne paa Cykler er ligesom forrige Aar, nemlig for Herrecykler 125 Kr. og for Damecykler 130 Kr. af bedste Kvalitet og fineste Udstyrelse og paa Afbetaling for Klubbens Medlemmer. Indmeldelser modtages af Styrelsens Medlemmer. Kataloger samt Program for Sommerens Ture kan tillige erholdes hos Formanden, A. Ostermann, Nylandsvej 6, St., F., og hos Kassereren, Johs. Uhrbrand, Ægirsgade 18³, L., hvor tillige Udleveringssedler paa nye Cykler kan faas.

Der køres Søndag d. 11. April. Trianglen Kl. 11. STYRELSEN.

Husk Generalforsamlingen Søndag den 18. April Kl. 11 i Nørre Central Kafé. (3 b)

ANNONCER

Dygtig Trykker

(Illustration og **Akcidens)** søges til fast Plads i Provins. Billet mrkt. »74« indl. paa Ekspeditionskontoret.

Dygtig Illustrationstrykker,

der kan lede Arbejdet i et herv. Trykkeri, kan faa Plads. Billet mrkt. »Illust. 200« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker.

En yngre hurtig Akcidenstrykker søger Plads. Billet mrkt. »73« modtager Ekspeditionskontoret.

Forbundter

søger Plads snarest i Provinsen. Billet mrkt. »75« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København
— Telefon 8062. —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (15)

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 52, KØBENHAVN S.
Telefon Amager 555. (15)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN,
(57) Thingvalla Allé 28, S.

Landbrugslotteriet
bortspiller halvaarlig **25,000 Gevinster** til
Værdi 1 Million 132,670 Kr.
1ste Klasse.
1/1 **Lod Kr. 1,20.** 1/2 **Lod 70 Øre.** (76)
Typograf Westermanns Kollektion, Bruunsgade 36, Aarhus.

Redaktør: CARL NIELSEN, Jagtvej 109, 3. S., Kbhvn. L. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 15 KØBENHAVN DEN 16. APRIL 1915 XLII AARGANG

Faglig Krigspolitik.

VORT Broderorgan »Korrespondent« indeholder i sit Nr. for 1. April en lang Artikel, hvoraf vi hidsætter følgende:

Forhøjelse af de kommunale Skatter i Tyskland indtræder allerede nu som Følge af Kommunernes kæmpemæssige Anstrængelser med Hensyn til Understøttelse i Anledning af Krigen. Forhøjelsen andrager for det meste 20 pCt. Ogsaa Fagorganisationerne er paa Grund af Krigen tvungne til at forhøje Medlemsbidraget.

Fra 1. April paatænkes indført Prisforhøjelse paa Abonnementet paa Dagbladene og paa Tryksager. Abonnementsprisen hæves for det meste med 20 Pf. om Maaneden under Henvisning dels til de store Omkostninger ved at fremskaffe Krigsefterretninger, Forhøjelser af Papirprisen og andre Materialier samt Lønninger. Bladet anfører, at disse Forhøjelser først er indført i Bayern, hvor man med Sindsro finder sig i Prisforhøjelsen af den *aandelige* Næring, medens man rasede, da der blev lagt paa Øllet, Befolkningens flydende Næring.

Besværlighederne, som Følge af Indkaldelsen af Landstormen, viser sig nu mere og mere gennem manglende Specialarbejdere, særlig Maskinsættere, idet Principalerne ikke har været forudseende nok til at lade Reservesættere uddanne. Det katolske »Søndagsblad« for Trier og Westtyskland bekendtgjorde i Spidsen af sit næstsidste Nr., at »paa Grund af Indkaldelse af Bladets sidste Maskinsætter, var det hverken muligt at fremstille Bladet til rette Tid eller i sædvanlig Størrelse«, — som om Bladet ikke kunde fremstilles i Haandsats.

Hvor indgribende Indkaldelsen af Landstormen virker, viser en Annonce i »*Volksstimme*« i Chemnitz, hvori Bladet *averterer* efter Redaktører til Erstatning for de nuværende, der skal indkaldes. Noget tilsvarende vilde det være, om »Social-Demokraten« maatte avertere i sine Annoncespalter efter en Redaktør, dersom Borgbjerg skulde indkaldes.

Et Eksempel, som det anførte, viser, hvorledes man i Hæren indrager alle brugbare Kræfter.

Til den 31. Marts er Antallet af faldne tyske typografiske Forbundsmedlemmer steget til *1242*. I Marts er alene faldet 187 Medlemmer, hvilket er 67 flere end i Februar.

Endelig indeholder vort tyske Broderorgan nedenstaaende Tabel over de krigsførende Nationers Tab (med Undtagelse af Tyrkiets) til 1. Februar 1915. Tallene er afrundede i fulde 500.

Det viser sig derefter, at Tabet skulde være:

I Tusinder:

	Saarede	Krøblinge	Døde	Fangne	Ialt
Belgien	62,0	27,0	71,5	49,5	210,0
Tyskland....	618,0	83,0	341,0	138,5	1180,0
England	185,5	49,5	116,5	82,5	434,0
Frankrig....	788,0	439,0	464.0	494.0	2185,0
Japan	36,0	5.5	11,5	2,5	55,5
Montenegro .	38,0	12,5	22,0	18,5	91,5
Østerrig	760,0	96,5	481,5	232,0	1570,5
Rusland.....	1490,0	421,5	743,0	769,5	3424,0
Serbien	126,0	19,5	87,0	46,5	279,0
Tilsammen...	4104,0	1194,0	2338,0	1833,5	9429,5

Tallene angives at stamme fra det »Det røde Kors« i Genf. Ganske overvældende er Forskellen mellem Frankrigs og Tysklands Tab, de synes utrolige. I det væsentlige er de vel desværre nok rigtige. Man svimler ved Tanken; siden da er der yderligere kæmpet i 2 Maaneder. Krigens direkte Aarsag var det sørgelige Mord paa Fyrsteparret i Serajevo. Disse 2 Menneskers Død har til 1. Februar 1915 krævet *2 Millioner 338 Tusinde Døde; 4 Millioner 104 Tusinde Saarede, 1 Million og 154 Tusinde Krøblinge, 1 Million 833 Tusinde og 500 Fangne*, ialt et Tab paa *9 Millioner 429 Tusinde* og *500 Mand*.

I Sandhed et sørgeligt Resultat af det 20. Aarhundredes høje Kultur.

Maatte dog Freden snart være nær for Europas Folk, hvis Arbejderklasse ifølge sin talmæssige Overvægt maa bringe de største og tungeste Ofre!

LAUR. JENSEN.

Situationen udnyttes.

«Indehaverne af Reklametrykkeriet vil altid lønmæssig og personlig set stræbe hen til, at gode Forhold er til Stede«.

C. J. PETERSEN.

MAA jeg straks sige, at jeg intet Had nærer til Reklametrykkeriet, og naar jeg har taget ovenstaaende Sætning ud af en Diskussion, som førtes i »Typ.-Tid.« for et Par Aar siden, saa er det kun for at bevise, at man vel fra Principalernes Side altid har store Ord og gyldne Løfter nok, men selv de, som har de største og bedste, dog nok véd, hvad der baader dem selv bedst.

Vi har her i Aarhus, hvor vi til en Begyndelse blev ramt stærkt af Krigens Følger, søgt at mildne Tilværelsen for de Arbejdsløse ved at forhøje Understøttelsen med nogle Kr. ugentlig. Disse Penge, der andrager flere Hundrede Kr., er indkommet ved en frivillig Indsamling, hvortil selv de lavestlønnede bidrog med ikke ringe Beløb. Vi har nu Medlemmer, som ikke alene har opbrugt deres Understøttelse, men endog modtaget op til 100 Kr. af den kommunalt fortsatte Hjælp. Medens saaledes vore Kammerater kæmper en haard Kamp for Tilværelsen, søger d'Hrr. Principaler at udnytte Situationen til egen Fordel. Og nu er der rig Anledning til at søge Lønnen trykket ned, da Tilbudet paa Arbejdskraft er saa stor. Sligt skulde selvfølgelig ogsaa praktiseres paa Reklametrykkeriet, og da det ikke ret godt vilde lykkes med de i Afdelingen staaende Medlemmer, saa gik man udenfor. Gud ved, hvor mange Gange det nu er benyttet af den Forretning. Man kom i Forbindelse med et Par Medlemmer i en anden Afdeling og tilbød disse en Løn, som ellers ikke mere tilbydes her i Byen af Forretninger, som dog ikke gør Krav paa at være saa humane som Reklametrykkeriet.

Som jeg alt har skrevet, skal jeg ikke her opholde mig ved Reklametrykkeriets Arbejdsforhold, skønt der virkelig var god Grund dertil, thi Artiklen er ikke ment som et personligt Angreb paa den, men som en Oplysning til mine Kolleger Landet over. Kan I da ikke indsé, at det er Smuler, som f. Eks. den sidste Tarif, I griber til med begge Hænder, medens Principalerne intet Hensyn tager til, hvor desperat fortvivlet vor Kamp for Eksistensen end er? »Men det gaar over vor Forstand, thi den er ikkun ringe«.

Aarhus, 11. April 1915. H. P. ALB. JENSEN.

Paa Grund af Krigen.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB, der hvert Aar plejer at afholde en Opvisning for at Kollegerne kan se Resultatet af Vinterens Arbejde indenfor Klubben, kan desværre ikke i Aar afholde nogen Opvisning paa Grund af de stadige Indkaldelser til Sikringsstyrken; det har nemlig ikke været os muligt at samle noget Hold, da snart den ene og snart den anden af Klubbens gode Gymnaster er indkaldt. — Vi har allerede for et Aar siden lejet Prins Wilhelms Palæ til en Opvisning, og er saaledes forpligtet til at benytte Lokalet. Derfor har vi besluttet at arrangere en Foraars-Koncert med et aldeles ypperligt Program.

Typografernes Sangforening (Dirigent: Hr. kgl. Kapelmusikus AXEL GULDBRANDSEN) har velvilligst tilsagt sin Assistance; desuden medvirker: Koncertsangerinden Fru OTHILIA EJLER-JENSEN, Hr. DAVID DAVIDSEN (Oplæsning) samt en *Strygekvartet*. Efter Koncerten er der Bal til Kl. 3; Musiken ledes af Hr. HJALMAR KOEFOED, Stabstrompeter ved 2. Feltartilleri-Regiment.

Koncerten finder Sted Fredag den 30. April (Store Bededag), og Billetter à 25 Øre faas hos Klubbens Medlemmer, Kassereren, A. Andreasen, Vølundsgade 3 4, samt hos Inkassator Anton Jensen. — Kolleger, der kunde ønske at deltage i Ballet, kan erholde gratis Adgangskort ovennævnte Steder. STYRELSEN FOR »T. S.«

Erklæring.

Under et Replikskifte paa Sætterafdelingens Generalforsamling mellem Formanden og Undertegnede, gjorde denne en Henvisning til Forhandlingsprotokollen, hvortil jeg svarede, at der uden Sekretærens Vidende og Vilje var gjort en Tilføjelse til Referatet, som paa den Maade var forfalsket. Denne Paastand støtter sig til, at jeg i Januar 1912 vil have set noget saadant angaaende det Punkt, hvorom der forhandledes. Ved en foretagen Undersøgelse har jeg imidlertid ikke kunnet konstatere Rigtigheden heraf. Selv om jeg ikke har nævnt noget Navn i Forbindelse med Paastanden, giver jeg herved den daværende Formand, Viggo Christensen, min uforbeholdne Undskyldning. JUL. SAMUELSEN.

Af et Foredrag holdt i Trykkerafdelingen.

(Af SIGVALD KRISTENSEN.)

GALVANOPLASTIK, Fældning af Metal ved Hjælp af Elektricitet, er en forholdsvis gammelkendt Kunst; den havde sin Glansperiode i første Halvdel af forrige Aarhundrede, hvor den blev benyttet paa en Mængde Omraader, f. Eks. Fremstilling til Smykker, til Husgeraad, Statuer og en Mængde andre kunstindustrielle Sager; men kun i Bogtrykkeri har denne Afformeringsmetode faaet varig Betydning og vundet Udbredelse Verden over; derimod til forædlende Overtræk paa simplere Metaller af Guld, Sølv og Nikkel er den navnlig efter Dynamoens Opfindelse vokset til en mægtig Industri, særlig Sølv og Nikkel.

Galvanoplastik er en daarlig Betegnelse for Metodens grafiske Anvendelse og er egentlig kun laant fra de ovenfor nævnte plastiske Arbejder. I Amerika og England benævnes den med sit rette Navn: Elektrotypi.

Elektrotypien, som al øvrig Fældning af et Metal ved Hjælp af Elektricitet, beror paa følgende Fænomen. Leder man elektrisk Strøm ind i Vand, der er gjort stærkere ledende ved Tilsætning af lidt Syre, vil Strømmen søge at spalte Vandet i sine to Bestanddele: Ilt og Brint; Strømmen ledes ind gennem en Metalplade, der er sat i Forbindelse med den positive Pol, og kaldes Annode; den anden Metalplade, der sættes i Forbindelse med den negative Pol, kaldes Katoden; naar disse to Plader er anbragt i Badet, er Strømmen sluttet, og man vil da se, at der undviger Luftblærer fra begge Plader. Ilten, den ene af Vandets Bestanddele, undviger ved den ene Plade og Brinten ved den anden. Efter nogen Tids Forløb vil man imidlertid bemærke, at den ene Plade, Annoden, svinder bort, lidt efter lidt, medens Katoden er taget til i samme Forhold; Vandet eller Badet erstatter sig sit Tab af Brint med Metal fra Annoden, men maa give det fra sig igen, som Dækning for Tabet af Ilt ved Katoden, saaledes vil Vandets kemiske Sammensætning vedblive at være den samme; man vil derfor nøjagtigt kunne beregne, hvormeget Metal, der saaledes er flyttet fra Annoden til Katoden, ved en nøjagtig Vejning af, hvormeget Vand, der er forsvundet og gjort til Ilt og Brint.

Det er selvfølgelig ligegyldigt, fra hvilken Elektricitetskilde man henter Strømmen, om det er fra et Element eller en Dynamo, kun spiller Forholdet mellem Strømstyrke og Polspænding en stor Rolle, og maa denne indrettes i et bestemt Forhold til hinanden, efter hvilket Metal man fælder, dets Ledningsevne osv.

I Elektrotypien er det Kobber, man fælder; dette Metals Ledningsevne er særlig stor, hvorfor det fældes med en meget lav Polspænding. Badet til Fældningen bestaar af svovlsur Kobberilte og Vand. Matricerne, hvori man fælder, altsaa Katoden, maa, hvis denne ikke bestaar af Metal, men af et Legeme, der ikke er ledende for Elektricitet, som Vox, Guttaperka o. l., gøres ledende, ved at den bestøves med et fint pulveriseret ledende Legeme, Grafit, Metalpulver, eller med et ledende Metalsalt, der er uopløselig i Badet.

Matricen fremstilles ved Prægning, idet den trykkes ind i Originalens Linjer og Punkter; efter at den er gjort ledende, hænger den ind i Badet og bliver der, til der er fældet et tilstrækkeligt Lag Kobber paa den, den tages da op og Kobberhuden fjærnes fra Matricen, overtrækkes med et tyndt Lag Loddetin og understøbes med en Blylegering til Cicerotykkelse.

I grafisk Øjemed anvendes ogsaa den elektrolytiske Proces til at overtrække Stereotypiplader med Nikkel, Kobalt eller endog en Blanding af disse to Metaller, eller man fælder Jærn paa Kobbertrykplader (Forstaaling) i den Hensigt at gøre Trykpladerne modstandsdygtigere for Tryk og Stød eller beskytte dem for Trykfarvens kemiske Indvirkning, f. Eks. vil Zinnober ødelægge en Kobber-Ætsning eller Elektrotypi, idet denne Farve bestaar af Kvægsølv. Kobberet reducerer lidt efter lidt Zinnoberet til Kvægsølv; dette opløser Kobberet og Trykpladen bliver hurtigt ødelagt; dette forhindres ved at overtrække Kobberpladen med Nikkel, der er upaavirkeligt af Zinnober.

Metaller, fældet ad elektrolytisk Vej, er flere Gange tættere og haardere end de tilsvarende Metaller i Naturtilstand og er kemisk rene. Altsaa Grundstof uden nogen Tilsætning af andre Legemer.

Stereotypi.

Navnet er opstaaet i Danmark, og var en Betegnelse, som en Bogtrykker brugte om Satskolumner, som han havde undergivet en kemisk Behandling med Metalsalte, saa at Kolumnen hængte sammen til en fast Blok, der ikke mere kunde lægges af, men heller ikke kunde gaa i Fisk, en saadan stereotyp Kolumne findes i brittisk Musæum i London.

Stereotypi i Papirmatrice er opfundet af en fransk Typograf; den muliggjorde mange Aar efter Opfinderens Død Trykning paa Rotationsmaskiner; men herudover har Stereotypien fundet Udbredelse og Anvendelse den ganske Verden over, der trykkes paa Stereotypi i det største som i det mindste Trykkeri. (Forts.)

Dyrtidstillæg.

Fra 1. April har Hr. Grosserer CHARLES HINDBORG i Vejle ladet den ny Tarif træde i Kraft for alle Typograferne, skønt den ene i Forvejen alt var over de 32 Kr. — Maatte Eksemplet følges af de øvrige Principaler her i Byen.

Et lille Efterslæt.

PAA Generalforsamlingen i Søndags i Sætterafdelingen under Beretnings Aflæggelse fra Bryggeriet »Stjærnen«, rejste Sigvald Kristensen en Diskussion om forskellige Ølsorters Sundhed. Herunder fremkom Wartenberg med en Udtalelse om de tyske Ølmaver og de robuste tyske Kvinder.

Vor Kollega, Galvanoplastiker FRITZ KLUGE, har i den Anledning sendt os et lille Indlæg, hvori han tager energisk til Genmæle mod misvisende Paastande eller Vittigheder, og rigtigt nok gør opmærksom paa, at paa danske og tyske Arbejderes Maveomfang er der ingen Forskel.

Vi tror ikke, der fra Wartenbergs Side laa nogen som helst Udfordring i den brugte Udtalelse, der kun blev fremført som Bevis paa den Kendsgerning, at det tyske Folk er stærkere øldrikkende end vi herhjemme.

Wartenberg vil sikkert være den første til at indrømme Tyskerne baade Ædruelighed og god Levemaade. RED.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Trykkerafdeling afholdt Generalforsamling Søndag den 11. April Kl. 11 Fmd. i Rømersgade 22. Til Dirigent valgtes CARL CHRISTOFFERSEN og til Sekretær O. LUNDIN.

Punkt 1. Under Beretningen omtalte FORMANDEN udførlig de uheldige Forhold, som Krigen havde skabt indenfor vort Fag. Skønt Situationen havde bedret sig noget, var Arbejdsløsheden dog endnu saa betydelig, at vi maatte paaskønne de store Tilskud, vi fik fra Staten, idet

der allerede var udbetalt over 100,000 Kr. i Understøttelse. Medlemsmøderne, der var paabegyndt, lod til at slaa godt an. Forholdene paa et stort Bladtrykkeri, som i mange Aar havde været meget uheldige, lod nu til at gaa i Orden. Tænkte sig Muligheden af, at vi afholdt en aarlig Skovtur, og maaske ogsaa i det kommende Aar en Stiftelsesfest. Form. mindedes til Slut de i Aarets Løb afdøde Kolleger. Forsamlingen rejste sig. — I den paafølgende Diskussion omtalte CARL CHRISTOFFERSEN, OTTO JENSEN, MICHELSEN og SOFUS ANDERSEN nogle uheldige Forhold paa et større Trykkeri. — JOH. LARSEN henstillede, at Forbundsstyrelsen arbejdede noget hurtigere, og FREDERIKSEN bad Kollegerne paase, at mindreaarige Lærlinge ikke arbejdede over. — FORMANDEN besvarede de stillede Spørgsmaal, hvorefter Beretningen godkendtes.

Punkt 2. LAUR. JENSEN fremlagde Regnskabet og bad meget indtrængende om at faa Restancerne indbetalt. — MICHELSEN og CARL JOH. CHRISTENSEN anbefalede de unge Mennesker at indmelde sig i Begravelseskassen. — Regnskabet godkendtes enstemmigt.

Punkt 3. De sædvanlige Understøttelser paa 5 Kr. maanedlig til A. C. Christensens og Aug. Hansens Enker bevilgedes.

Punkt 4. Til Fagskolen bevilgedes som tidligere 50 Kr.

Punkt 5. JOH. LARSEN aflagde Beretning fra tre Kontrahentmøder, hvoraf det fremgik, at den socialdemokratiske Presses Status trods Krigen maatte betragtes som god. — Forskellige Talere ankede over »Social-Demokraten«s og »Ravnen«s Trykning. Toges til Efterretning.

Punkt 6. Da Chr. Sørensen var forhindret i at komme til Stede, aflagde FORMANDEN en kort Beretning fra Bryggeriet »Stjærnen«. Til Efterretning.

Punkt 7. Opstilling til Valg af Formand og 2 Bestyrelsesmedlemmer. De afgaaede: LAURITZ JENSEN, OTTO JENSEN og CARL HANSEN opstilledes, desuden C. J. CHRISTENSEN og P. CHRISTIANSEN.

Punkt 8. Eventuelt. Til Stemmeoptællere valgtes SOFUS ANDERSEN og O. LUNDIN. — C. CHRISTOFFERSEN ønskede, at vi allerede fik en Sommerudflugt i Aar. — Til Slut anbefalede VALD. CHRISTOFFERSEN Medlemsmøderne, idet han henstillede, at de sluttede med et festligt Samvær; eventuelt Punschesold.

Generalforsamlingen hævet.

Herning Lokalafdeling.

Fredag den 9. April afholdtes Generalforsamling paa Haandværkerforeningen. Den konst. Formand dirigerede og fremlagde Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 235.80 og Lokalkassens med Kr. 42.62, som begge godkendtes.

Under Eventuelt drøftedes forskellige Ting af lokal Interesse, bl. a. vedtoges det at yde den konst. Formand en Løn af 5 Kr. for den Tid, han fungerer. — Som sædvanlig glimrede en Del Medlemmer ved deres Fraværelse. X.

Nær og Fjærn.

Sølvbryllup. Vore Kolleger i »Politiken« C. F. FIRRING og Hustru og JUUL SØRENSEN og Hustru har Sølvbryllup henholdsvis Søndag og Tirsdag.

Jubilæum i Kallundborg. Torsdag den 22. April kan Typograf ALF. OSTENFELDT, Kallundborg, fejre Jubilæum, idet det da er 25 Aar siden han fik udlært i »Kallundborg Dagblad«s Officin. O. har med Undtagelse af en Periode paa 9 Uger uafbrudt arbejdet i Kallundborg. Paa Lærestedet og paa »Kallundborg Avis« har han arbejdet det længste Tidsrum, men efter i 1909 at have arbejdet i Slagelse i 9 Uger, har han nu siden neglet op paa Byens yngste Blad, »Kallundborg Folkeblad«. Indenfor Lokalafdelingen har Ostenfeldt været en brugt Kraft, navnlig naar det gjaldt det selskabelige, men han har ogsaa i et kortere Tidsrum — i 1894 — været Lokalformand, og har ofte siddet i Lokalafdelingens Bestyrelse. Z.—N.

Gutenberg-Koret afholdt Skærtorsdag sin aarlige Koncert i Bispegaarden for en tætpakket Sal. Ved den righoldige Koncert medvirkede Fru Munch-Andersen, der sang flere Smaasange aldeles henrivende. Kgl. Kapelmusikus Fred. Marke, akkompagneret af sin Frue, spillede ganske dejligt Violin, og gav som Ekstranumer Sæterjentens Søndag; desuden kunde Koret præsentere 3 Solister; særlig vor Kollega Ad. Samuelsen viste sig som en lille Cornelius og assisterede med en Afdeling Sange under stort Bifald. Koret udførte under dets Dirigent, Organist Hakon Andersen, flere prægtige Sange.

Koret er jo særdeles godt sammensunget og har udmærkede Stemmer, blandt hvilke bør nævnes Solisterne, d'Hrr. Adolph Scheelhardt og Carl Wolf. Der sluttedes med Sødermanns »Ett bondbröllop«, som gjorde stormende Lykke og maatte synges da capo.

Efter Koncerten var der muntert Bal til den lyse Morgen og Parrene svang sig af Hjærtens Lyst. ZIPHORA.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Tirsdag den 16. Marts 1915.

Regnskab over Valgfondsindsamlingen 1914 toges til Efterretning. — Love for Brancheklubben for Stereo- og Elektrotypørerne fremlagdes og godkendtes. — I Anledning af forskellige uheldige Forhold i et herv. Bogtrykkeri vilde Personalemøde blive afholdt. — En Sag vedr. Betaling for Helligdagsarbejde i et herv. Firmas Trykkeri var ordnet saaledes, at K. B. henstillede til Firmaet at betale Beløbet, uden at denne Afgørelse skulde danne Præcedens. Beløbet var derefter udbetalt de paagældende. Til Efterretning. — Sagen vedr. en kvindelig Arbejder i et herv. Stentrykkeri var afgjort ved Mægling, hvorved det var fastslaaet, at den paagældende nærmest udførte Bogbinderarbejde. Det var dog samtidig oplyst, at hun havde udført noget Arbejde ved Broncermaskinen, og at Klagen for saa vidt havde været berettiget, hvorfor hun ogsaa havde erholdt 14 Kr. for den paagældende Uge. Vedkommende, der var blevet afskediget ved Klagens Fremkomst, var nu blevet genantaget. — Den i et tidl. Møde behandlede Opsigelse af en Kvinde i et andet Stentrykkeri var taget tilbage, men samtidig havde vedkommende faaet en ny Opsigelse med den Motivering, at der var Arbejdsmangel, og hun var den yngste i Forretningen. Firmaet havde dog samtidig erklæret at ville genantage hende, saafremt man senere skulde faa Brug for mere Arbejdskraft. Da paag. Kvinde imidlertid havde faaet andet Arbejde, vedtoges det ikke at foretage videre i Sagen. — Beretning gaves om en Mæglingssag i et herv. Bogtrykkeri. Personalet havde paatalt den utilstrækkelige Varmegrad i Sætteriet, hvorfor Faktoren havde udvist samtlige Sættere af Lokalet. Arbejdet var dog i Løbet af Dagen paany kommet i Gang, efterat Firm. havde sendt Pers. en Skrivelse, hvori det beklagede det forefaldne. — Tarifnævnets Afgørelse af en Stereotypørsag toges til Efterretn. — Form. meddelte, at Foreningen var blevet skrevet ved sidste Karneval og gav en Skildring af Sagens videre Forløb og Afslutning. — Et Cirkulære fra »Boserup Minde« toges til Efterretn., da Foren. alt er Medlem. — En Lærlingesag drøftedes endnu en Gang i Anledning af en Svarskrivelse fra Personalet, og det overlodes til dette paany at undersøge Forholdet. — Et Overarbejdsspørgsmaal i Bladene undersøges nærmere. — Et Medlem, som har sagsøgt Arbejdsløshedskassen, men har tabt Sagen, anmoder om Udsættelse med Betaling af Sagsomkostningerne, indtil han faar Arbejde; men da han nu dels er gaaet i Arbejde, dels søger Bevilling til Appel, bortfalder Sagen. — En udlært Sætter, der efter Krigen kan faa Arbejde i Udlandet, saafremt han kan lidt Trykning, anmoder om Tilladelse til at gaa et halvt Aar i Trykkerlære, under den Forudsætning, at Lærlingeskalaen ikke overskrides. Sagen gaar til Forretningsudvalget. — En Inkassators Kontingentfrihed behandledes. — Et Spørgsmaal om hvilende Medlemsret i Sygekassen afgjordes. — Trykkeriarbejdernes Klub klager over, at Bogtrykkerne ved Nyantagelser har en Tendens til at antage Folk udefra i Stedet for at antage ledige Trykkeriarbejdere. Der sendes i den Anledning en Skrivelse til K. B. — Et Medlem, der paa ulovlig Vis har tilegnet sig sin Rejsebog, efterlyses. — Et Spørgsmaal om hvilende Ret afgjordes.

For al udvist Opmærksomhed paa min Jubilæumsdag beder jeg alle Kolleger modtage min hjærteligste Tak. JOHANNES HVIID.

Tak for udvist Opmærksomhed ved mit Jubilæum.
SOPHUS RASMUSSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger: 9. April: Marstal 50.00. 12. April: Rudkøbing i Stedet for en Del af Januar Kvartals Overskud 95.00. 13. April: Faaborg i Stedet for Januar Kvartals Overskud 9.75; Grenaa 38.00.

I sidste Nr. var opført 21. Marts for Vejle, skal være 31. Marts.

København, den 13. April 1915.
Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

10. April: Bogense intet at indsende. 12. April: Herning 215.00; Nyborg 27.40; Ringkøbing 196.25; Rudkøbing pr. Bl. 95.00, kont. 66.75, ialt 161.75; Silkeborg 169.10. 13. April: Faaborg pr. Bl. 9.75; Næstved 476.60; Odder 2.70.

København, den 13. April 1915.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sigurd Johansen, udl. ¼ 15 hos Bording (arb. s. St.). Paal. Frida Hansen, udl. ⁴/₄ 15 hos Qvist & Co. (arb. s. St.). Paal. Ketty Caroline Emilie Olsen, udl. ³¹/₃ 15 hos P. Andr. Andersen (arb. s. St.). Paal. Camilla Lydia Petersen, udl. hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.), tidl. Medl. Paal. Rosa Oline Henriette Petersen, udl. ⁶/₃ 15 hos Andreasen & Lachmann (arb. s. St.). Trykkerlærl. Robert Anton Lynge (P. Andr. Andersen). 2883 Edv. Madsens Hustru Bertha Marie.

Kolding, Sætter Jens Chr. Andrup, udl. 1/4 15 i Kolding Bogtrykkeri, og Sætter Gertrud Karoline Jensen, udl. 1/4 15 i Kolding Avis.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1283 Chr. E. Jerløv fra Holbæk (Egm. H. Petersen). 3986 Marius Olesen fra Frederikshavn (arbl.). 3845 Karl Olesen fra Kolding (arbl.). 6393 Axel Grønborg Sørensen fra Aalborg (arbl.). 6817 Laur. Georg Wagner fra Aalborg (Cohen). 3634 Thorvald Wegener fra Aarhus (Cohen). 4659 Paal. Alma Hansen fra Bogbinderforb. (arbl.).

Aalborg, 6817 L. G. Wagner (arbl.). Aarhus, 561 Laur. Nielsen (arbl.), 3878 Viggo Dahlsen (arbl.), 3642 Martin Sørensen (arbl.), 3798 Tycho Ch. Hansen (arbl.), 3869 N. C. Kjærgaard Madsen (Reklametrykkeriet) og 3813 Ernst Kyhn (Reklametrykkeriet). Grenaa, 1149 Knud Krautwald (Djursland). Hobro, 6557 Harry Isachsen (Hobro Avis). Nyborg, 1409 Emil S. Eliasen (C. Schønemann). Odense, 6507 Henrik Nielsen (arbl.) og 3928 Marius Jensen (arbl.). Ribe, 3849 Carl Christensen (arbl.). Rudkøbing, 6276 Chr. Andersen (arbl.). Svendborg, 6507 Henrik Nielsen (Behrends). Thisted, 6438 Johannes Trab (arbl.).

Fratraadte.

København: 3075 C. P. Christensen til Aalborg (arbl.). 6293 Mar. Andr. Larsen til Skive i Pl. 1292 Karl P. E. Larsen til Udl. (arbl.). 6817 Laur. Georg Wagner til Aalborg (arbl.). 4739 Paal. Martha Christiane Jensen til Chokoladearb. Fagf. 4676 Nina Petersen til Tobaksarb. Forb. 3845 Karl Olesen til Amerika.

Aalborg, 6393 A. Grønborg Sørensen til Kbhvn. (arbl.) og 6557 Harry Isachsen til Hobro i Pl. Aarhus, 3857 Soph. Vilh. Neess til Nykøbing M. i Pl., 3913 J. H. Lindgreen til Udl. i Pl. og 3634 Thorvald Wegener til Kbhvn. i Pl. Esbjerg, 1248 Søren A. Berg til Skjern i Pl. og 3849 Carl Christensen til Ribe (arbl.) Grenaa, 3798 Tycho Hansen til Aarhus (arbl.) og 3642 Martin Sørensen til Aarhus (arbl.). Herning, 6053 Johs. Berthelsen paa Rejse. Holbæk, 1283 Chr. E. Jerløv til Kbhvn. i Pl. Kolding, 3845 Karl Olesen paa Rejse. Middelfart, 6316 J. A. E. Bjerre paa Rejse. Nyborg, 4477 William Meltz paa Rejse. Nykøbing F., 3801 Jens A. Olsen til Lemvig (arbl.) og 6178 Fr. Rühmeke paa Rejse. Næstved, 6659 Ejner Herluf Jensen til Roskilde i Pl. Odder, 3927 E. G. B. Jacobsen paa Rejse. Odense, 6507 Henrik Nielsen til Svendborg i Pl. og 6565 Esben Hansen til Viborg i Pl. Ringsted, 1406 F. Bruun til Kbhvn. (arbl.), 3905 H. A. Jensen til Næstved (arbl.) og 6575 Joh. A. Petersen til Næstved i Pl. Skive, 2603 Søren Thomsen til Aarhus (arbl.).

Udmeldt.

København: 845 Hjælpearb. Vald. Nielsen (fratraadt Faget).

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 16. April Kl. 8½ i Kaféen, Kultorvet 14. STYRELSEN.

Typografernes Cykleklub.

Generalforsamling Søndag den 18. April Kl. 11 pr. i Nørre Central Café (Nørrebros Runddel). Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokol. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Valg. 5. Sommerens Program. 6. Sommerfest. 7. Forslag til Lovændring. 8. Eventuelt.

Talrigt Møde forventes. (3 c)

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½ Sangøvelse. Alle Sangerne bedes møde, da forskellige Meddelelser foreligger. (1 n)

ANNONCER

Dygtig Linotypesætter

kan paa Grund af Indkaldelse til Krigstjeneste faa Plads i Flensburg. Bladet har af Avtoriteterne faaet Tilladelse til at beskæftige en dansk Undersaat. Henv. direkte til

LAUR. JENSEN.

»Typograph«-Sætter

kan paa Grund af Indkaldelse straks faa Plads (ca. 2 Mdr.) i **Holbæk-Postens Bogtrykkeri, Holbæk.** (79)

Sætter-Trykker,

En Akcidens-Sætter-Trykker søger Plads straks eller senere. Vedkommende, der staar i Plads, har lært i et Akcidenstrykkeri. Alder 24 Aar. Billet mrkt. »80« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker

søger Plads i Provinsen ved Avis- eller Akcidenstrykkeri, kendt med Dobbelt-Presse og alt forefaldent Arbejde. Billet mrkt. »Trykker 81« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker

kan faa Plads paa et Akcidenstrykkeri i Løbet af næste Maaned. Bill. mrkt. »82« med Prøver af udført Arbejde (særlig Trykning) samt Lønfordring sendes til Ekspeditionskontoret.

Dygtig Linotypesætter

kan straks faa Plads i **I. Cohens Bogtrykkerier.** (83)

En ung Typograf med gode Anbefalinger søger Plads til 1. Maj i et Avissætteri. Kendskab til Akcidenssætning. Billet mrkt. »H. P. N. 78« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Kolleger! Se ud til min ny *Ekviperingsforretning, Bagergade 25.* **Maskintøj** og **Kitler** efter Maal. Egen Fabrikation, bedste Forarbejdning, bill. i København.

(19) H. P. RASMUSSEN.

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Forhen forlangte man »Tuborg« og »Hof«,
og Kellneren sa'e: Ja, saa gærne.
Nu si'er en Svend af det rigtige Stof:
Kellner, maa jeg faa en »STJERNE«!

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (15)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

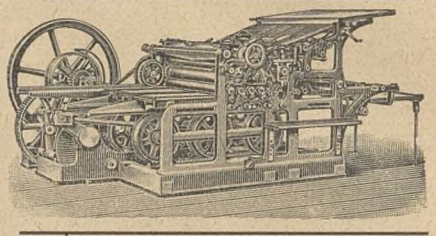

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

— Dansk Arbejde. —

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Løvstræde 6.

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,

(79) Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Jagtvej 109, 3. S., Kbhvn. L. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 16 KØBENHAVN DEN 23. APRIL 1915 XLII AARGANG

1. Maj!

De københavnske Afdelingers Styrelse har besluttet, at Afdelingerne deltager i Majdemonstrationen *med Musik*. Foruden den Omstændighed, at 1. Maj i Aar falder mellem to Helligdage, har den en Mærkværdighed til — det er 25-Aars Dagen for vor første Demonstration herhjemme.

Arbejdsløn og Arbejdsydelse.

BOG- & AKCIDENSSÆTTER-KLUBBEN afholdt forleden et Møde, ved hvilket LAUR. JENSEN holdt et indledende Foredrag om vor Arbejdsanvisning. Foredraget, der efterfulgtes af en ret livlig Diskussion, belyste paa en klar og let forstaaelig Maade hele Udviklingen af Arbejdsanvisningen, hvilke Goder den havde og kunde have, og de Vanskeligheder, der var at kæmpe imod, særlig i Tider som de nuværende, da Efterspørgslen efter Arbejdskraft er saa ringe og Tilbudet saa stort.

Under Diskussionen kom man selvfølgelig ogsaa ind paa Spørgsmaalet om Arbejdslønnen og da særlig Minimallønnen, og man var fra alle Sider enige om det forkerte ved, at Lønnen for saa stor en Del af Fagets Udøvere er i en saa betænkelig Nærhed af den tarifmæssigt fastslaaede Minimalløn. At faa rettet det Misforhold, der her er til Stede, er en af de store Opgaver, der snart maa tages op, selv om de for Øjeblikket herskende Forhold paa vort Arbejdsmarked ikke er særligt egnede for en saadan Opgaves snarlige Løsning. Selv om man altsaa ikke tør paaregne noget stort Resultat i en meget nær Fremtid, er det dog ikke for tidligt at begynde at røre paa sig allerede nu, thi for at vi skal være sikker paa at naa et tilfredsstillende Resultat, maa vi nemlig have gjort hver enkelt Kollega klart, at han har en Pligt baade overfor sig selv og Kammeraterne til at lade Løn og Arbejdsydelse staa i Forhold til hinanden; d. v. s. at hver enkelt Arbejder, da han jo ikke er enebestemmende om Lønnens Højde, maa lære at beregne sit Arbejdes Værdi, og, hvis han ikke kan opnaa en Løn, der svarer til det Arbejde, han præsterer, enten maa forlægge sin Virksomhed et andet Sted hen eller ogsaa nedsætte sin Præstation saa meget, at der paa den Maade kommer Balance i Regnskabet.

Man er fra flere Sider tilbøjelig til at mene, at man kan rette en Del paa Forholdet ved for Sætternes Vedkommende at søge Beregning indført i saa stort Omfang som muligt, og der kan tilsyneladende være nogen Mening heri, da en Beregningssætter jo — maalt med Tarifens Alen — faar fuld Betaling for sit Arbejde. Men denne Maade at løse Spørgsmaalet paa er imidlertid langtfra ideel. Akkordsystemet er jo i og for sig et modbydeligt Selvmordersystem at arbejde efter, og særligt uhyggeligt bliver det, naar man paa samme Sted baade har Akkord og Fastløn, saaledes at Beregningssætteren maa slide som et Bæst i »Jernet« for at faa en nogenlunde ordentlig Ugeløn at gaa hjem med, medens den fastlønnede ved Siden af staar med Svinestegs-Arbejde, saa han »ikke kan være bekendt« (et Forhold, der, saa vidt mig bekendt, kun findes hos os) »kun« at levere saa meget Arbejde, som han faar Løn for.

Det bedste er, efter min Formening, Fastlønssystemet, naar det praktiseres paa den Maade, at hver Mand faar den Løn, han kan tjene ved et jævnt, roligt Arbejds-Tempo. Hvorvidt vi skal have dette System indført paa Arbejdsstederne, beror i første Række paa Kollegerne selv. At der vilde opnaas adskillige Goder derved (foruden en højere Løn ogsaa et bedre Kammeratskab), er indlysende; men noget af det første, vi maa arbejde paa, er at faa udryddet den ubegribelige Frygt hos mange for at sætte et med en ussel Løn betalt Arbejde overstyr.

At der desværre er et stort Arbejde at gøre, forinden vi kan faa gennemført forsvarlige Lønforhold, viser det ret ringe Antal Kolleger, der var mødt i B.- & A.-Klubben den Aften, vi diskuterede disse Forhold. Imidlertid var saa godt som alle tilstedeværende enige om, at der maa arbejdes videre for at naa en Løsning, og Kollegerne bedes derfor have Opmærksomheden henvendt paa disse Forhold og møde talrigt op næste Gang der kaldes til Møde med en saadan Dagsorden, enten det nu bliver indenfor Afdelingen eller Brancheklubberne. Maaske var det heller ikke af Vejen at faa en Diskussion her i »Typ.-Tid.« om disse Forhold, idet man derved kommer i Forbindelse med en hel Del Kolleger, der sjældent viser sig ved vore Generalforsamlinger og Møder.

København, i April 1915. ANTON CHRISTENSEN.

Loven om fortsat Hjælp.

DENNE Lov, der blev til under alle Partiers Erkendelse af, at Samfundet burde træde hjælpende til overfor den frygtelige Krise, Krigen medførte overfor Arbejderklassen, har været en god Lov, og det maa siges til Kommunens og Understøttelsesforeningens kommunale Afdelings Ros, at den er bleven praktiseret paa en human Maade.

Ikke færre end op imod 200 af vore københavnske Medlemmer har maattet ty til den fortsatte Hjælp, dels fordi de havde opbrugt enten deres 20 Ugers Arbejdsløshedshjælp eller deres 13 Ugers Rejseunderstøttelse paa Stedet eller ogsaa fordi de endnu ikke havde erhvervet sig Ret til vedtægtsmæssig Understøttelse. I de 19 Uger, i hvilke vi har udbetalt kommunal Understøttelse, har vi for Københavns Kommune udbetalt indtil i Fredags *8791 Kroner 10 Øre* og for Frederiksberg Kommune *871 Kroner 5 Øre* eller ialt *9662 Kroner 15 Øre*. Med Udbetalingen i Dag vil vi være naaet et godt Stykke over de 10,000 Kroner. Selv om disse Penge kun andrager ca. 10 pCt. af, hvad der er ydet til vore københavnske Arbejdsløse, maa det dog siges, at de har gjort deres store Nytte ved at lindre den værste Nød.

Under normale Forhold hører det heldigvis til Sjældenhederne, at Kolleger løber ud med Understøttelsen, d. v. s. at de i et løbende Aar er 20 Uger ledige og derover; men i den siden Krigen forløbne Periode er alle naturlige Regler kuldkastede og vi har været og er til Dels endnu ude i Uberegnelighedens Anarki.

Man maa jo erindre, at vi har været oppe paa over 400 helt arbejdsløse Medlemmer, foruden mange Hundrede, der arbejdede paa indskrænket Tid, og dertil kommer Soldaterne, der jo ogsaa er »arbejdsløse« — heldigvis.

Lovens Grænse var den 31. Marts og kort før fik vi Ordre til at standse med Understøttelsen, idet man ikke paa det daværende Tidspunkt kunde se, hvilket Resultat Rigsdagen vilde komme til. Heldigvis blev Resultatet, at Loven blev forlænget og vi fik Lov at fortsætte, selv om Hr. BECKER og hans nærmeste Meningsfæller gjorde Forsøg paa at afknappe Kommunens Tilskud til det halve af, hvad Magistraten havde foreslaaet. Heldigvis fik d'Hrr. ikke Magt som de havde Agt, og de 100,000 Kroner for April Maaned blev bevilget. Det er jo særlig Byggefagene og de grafiske Fag, der lider under Krisen, og vi for vort Vedkommende har jo ca. 3 Gange saa mange Medlemmer ledige, som vi burde have under normale Forhold paa denne Tid. Det maa derfor siges, at der er stor Trang til fortsat Hjælp, idet en Masse Medlemmer først til Avgust atter vil kunne begynde paa 2. Aar af deres 20 Ugers Understøttelse. Det er derfor ikke nogen helt iøjnefaldende Nødvendighed, naar Understøttelsesforeningens Plenarforsamling nylig har vedtaget paany at undersøge alle Bevillingerne for at se, om der fortsat er Trang til Stede hos de Arbejdsløse. Under 14. April modtog vi følgende Skrivelse:

»Københavns Understøttelsesforening.
Den kommunale Afdeling.
København, den 13. April 1915.

Til
samtlige københavnske Afdelinger af anerkendte Arbejdsløshedskasser.

Man tillader sig herved at meddele de ærede Arbejdsløshedskasser, at den kommunale Afdeling under 10. ds. har truffet følgende Beslutninger:

1. *Samtlige løbende saavel som nye Sager vil blive gjort til Genstand for Undersøgelse i Foreningens forskellige Afdelinger.*
2. Naar et Medlem, til hvem der er bevilget Understøttelse i Medfør af Lov Nr. 237 af 2. Oktober 1914, har haft afbrudt eller uafbrudt Arbejde i ialt 3 Uger eller derover, kan der, hvis han derefter atter bliver arbejdsløs, *ikke fortsættes med Udbetalingerne*, men paagældende Medlem maa til den kommunale Afdeling indgive en Anmodning om Understøttelsens Fortsættelse, hvilken Anmodning — foruden Angivelse af Paagældendes Skema-Numer — maa indeholde af Kassen attesterede Oplysninger om Varigheden af Arbejdet og Størrelsen af det derfor oppebaarne Vederlag; den kommunale Afdeling træffer derefter Bestemmelse om, hvorvidt Understøttelsen kan fortsættes.

Kasserne anmodes om *inden Udgangen af indeværende Uge* at tilstille den kommunale Afdeling *Fortegnelse over de Medlemmer*, hvem der siden fornævnte Lovs Ikrafttræden er bevilget Understøttelse i Henhold til Loven, og som paa det Tidspunkt, da Fortegnelsen afgives, *er i Arbejde og har været — afbrudt eller uafbrudt — i Arbejde i ialt 3 Uger eller derover*, ligesom Kasserne anmodes om *fremtidig straks* at give Meddelelse til den kommunale Afdeling, naar et Medlems Arbejde har varet — afbrudt eller uafbrudt — i ialt 3 Uger eller derover.

Kasserne anmodes om at gøre deres Medlemmer bekendt med foranstaaende Beslutninger.

P. A. V.
TH. MØRCH. J. L. COHEN.«

I Kraft af Skrivelsen maatte vi i Søndags afsende en Fortegnelse over de Medlemmer, der ved Skrivelsens Modtagelse var i Arbejde *og havde været dette i 3 Uger eller derover.* Dette Antal androg henimod 100 kvindelige og mandlige Kolleger, som altsaa paany skal søge om Hjælp, naar de igen bliver ledige. I Skrivelsen kræves der jo Opgivelse af, hvilken Løn de har haft, for at der kan skønnes over, om de fortsat er trængende til kommunal Hjælp. Dette skal dog forhaabentlig ikke tages for højtideligt, thi selv Hr. BECKER maa vist indrømme, at 3 Ugers Arbejde eller mere ikke sætter de Folk paa den grønne Gren, der har sukket under Arbejdsløshedens sviende Svøbe i ca. 8 Maaneder, og i denne Tid har været henvist til at leve med deres Familje først af Hjælpen fra Kassen og siden af den kommunale Hjælp.

Det maa derfor ønskes og haabes, at den humane Aand fortsat maa være raadende indenfor de kommunale Institutioner, saa de fremtidig lader Loven virke lige saa humant som hidtil og at de ikke vil være karrige med deres Bevillinger til de Arbejdsløse, der uden egen Skyld er sat ud af Virksomhed.

Kbhvn. den 19. April 1915. LAUR. JENSEN.

Dyrtidstillæg.

Personalet i Hr. C. W. BÆRENTZENS Bogtrykkeri blev sidste Fredag behagelig overraskede, idet hver enkelt fik overrakt **50 Kr.** i Anledning af de dyre Tider. Gid mange Principaler maatte vise sig lige saa humane som Hr. C. W. Bærentzen.

Aktieselskabet »Fyns Venstreblad«, Odense, har paa Foranledning af Personalets Andragende om Dyrtidstillæg forhøjet alle Lønninger med 1 Krone, dog saaledes, at den tarifmæssige Lønforhøjelse til 1. Juli bortfalder.

Boghandler FLENSBORG, Ringsted, har indført den ny Tarifs Løntillæg.

Til de Tvære og Bange.

(I Anledning af 1. Maj.)

Hvi sætter I ikke Vinkelhagen
til Hvile og siger: Stop!
Og drager ud for at fejre Dagen,
for med os at slutte Trop?
Hvi drager I ikke fra Værkstedsluften
— den er dog saa tung og trang —
at nyde Livet og Vaarblomstens Duften
ved Skæmten og munter Sang?
Hvi vil I ej hjælpe og støtte de mange,
som slider fra Morgen til Kvæld?
Hvi staar I paa Værkstedet tvære og bange?
Slut op dog i Massernes Væld!

Et Maal I satte, I sejrede og,
skønt Kampen ofte var haard.
Da mødte I som efter uskreven Lov
paa Pletten Vaar efter Vaar.
Men alt medens Lurerne gjalder
og lyder vidt over Land,
nu altid forgæves man kalder
paa Guttenbergernes Stand.
Sig, hvad er da Grunden? Hvorfor har I svigtet
de Brødre og Søstre, som trænger til jer,
imedens I altid har gaaet og vigtet
jer med at være en Fremskridtets Hær.

Men ud over Land over By,
saa langt vor Magt sig strækker,
der lyder et Raab imod Sky:
Slut op i vore Rækker!

København, i April 1915. RUDOLF NORDBY.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 11. April 1915 i Rømersgade 22, Festsalen. Dirigent: TH. HOLMEN. Sekretær: WILH. JACOBSEN.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Forslag om Bevilling af 100 Kr. til Fagskolen. 4. Opstilling til Valg af 5 Styrelsesmedlemmer. 5. Opstilling til Valg eller Valg af 4 Kontrahenter. 6. Valg af Generalforsamlingsrepræsentanter: a) til Bryggeriet »Stjernen«, b) til Livsforsikringsselskabet. 7. Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«. 8. Valg af Stemmeoptællere. 9. Eventuelt.

1. FORMANDEN udtalte, at Generalforsamlingen skulde være afholdt i Marts, men man havde ventet med det, fordi Loven af 2. Oktober udløb den 1. April og man derfor vilde afvente, om den blev forlænget. Omtalte Lovens Goder for de Arbejdsløse. Afgav Statistik over Antallet af arbejdsløse og indkaldte Kolleger. Omtalte nogle behandlede Voldgiftssager, samt en Sag vedr. Arbejdsanvisningen. Beklagede, at der var en Trykfejl i »Forklaringen til Tarifen«; Fejlen vilde kunne rettes ved at paaklæbe en lille Seddel, som vilde blive udsendt. Lovenes Forandring paa Delegeretmødet havde bl. a. bevirket, at det ikke mere var Brancherne, der opstillede, men at det nu var Opstilling af dem, man ansaa for de bedste Mænd til at varetage Foreningens In-

teresser. Redaktøren er selvskrevet Medlem af Hovedbestyrelsen, og Sætterafdelingens 1. Suppleant Oluf Rasmussen indtræder i Stedet for Carl Nielsen. Der havde været en Tendens hos enkelte Bogtrykkere til at ville nedsætte Lønnen, men andre havde vist sig mere forstaaende overfor den nuværende kritiske Tilstand, og havde lovet at give et Dyrtidstillæg. Det var i denne Maaned, at Værkstedernes Tillidsmænd skulde vælges, og paaviste det nødvendige i, at dette skete. En af Foreningens Obligationer paa 2000 Kr. var udtrukket.

2. Da KASSEREREN, der er Formand for Trykkerafdelingen, maatte være tilstede ved dennes Generalforsamling, forelagde FORMANDEN Sætterafdelingens Regnskab til Godkendelse. (Se Typ.-Tid Nr. 11 d. A.) WARTENBERG anbefalede at anbringe Foreningens Penge i Andelsbanken. FORMANDEN: Ifølge Lovene skulde Pengene anbringes i sikre rentebærende Papirer eller i et solidt Pengeinstitut, men stillede sig iøvrigt velvillig til Tanken om en mulig Anbringelse af Pengene i Andelsbanken. OLUF RASMUSSEN paatalte Obligationers Usikkerhed i denne Tid. JULIUS SAMUELSEN omtalte Formandshonoraret og den kritikløse Behandling Regnskabsaflæggelsen almindeligvis fik, men mente, at det var fordi, man stolede paa Revisorerne. FORMANDEN: Generalforsamlingen i Sætterafdelingen har fastsat Honoraret som Tillæg til Formandens Løn. JUL. SAMUELSEN: Fremgangsmaaden er parlamentarisk urigtig, Bevillingen burde optages paa Generalforsamlingen hvert Aar. VIGGO CHRISTENSEN: Indtil anden Beslutning tages, er den tidligere Beslutning gældende. FORMANDEN ønskede de 200 Kr. taget op til Afgørelse straks. JUL. SAMUELSEN protesterede. WARTENBERG: Samuelsen har ikke Ret. Regnskabet godkendtes.

3. FORMANDEN anbefalede at bevilge 100 Kr. til Fagskolen. SPETZLER forespurgte om Principalerne gav et lignende Beløb. FORMANDEN besvarede Forespørgslen med Ja.

4. Til Styrelsesmedlemmer foresloges følgende: Bernhard Schmidt (Forlagst.), Anton Christensen (Forlagst.), Westy Hansen (Socialdemok.), Olaf Hansen (Nielsen & Lydiche), N. P. Andersen (Nielsen & Lydiche), J. P. Carl Jensen (Charles Petersen), Jul. Samuelsen (S. L. Møller), Harald Jensen (Forlagst.), Th. Holmen (Socialdemok.), Trykkeriarb. E. Nielsson (Schultz). FORMANDEN anmodede Jul. Samuelsen om at udtale, at hvis han skulde blive valgt, ikke i den Tid vilde lade Offentligheden tilflyde Meddelelser fra Styrelsesmøderne. JUL SAMUELSEN udtalte, at han selvfølgelig ikke i et saadant Tilfælde vilde meddele Offentligheden, hvad der behandledes i Styrelsen. FORMANDEN omtalte en Artikel i et herværende Ugeblad. JUL. SAMUELSEN benægtede at have skrevet den. VECHT beklagede, at Jens Ove Petersen ikke vilde modtage eventuelt Valg til Styrelsen. JENS OVE PETERSEN takkede for Anbefalingen, men ønskede ikke at modtage Valg.

5. WARTENBERG anbefalede at vælge Formanden. OSCAR JOHANSEN foreslog at vælge alle de afgaaende. Det vedtoges, at lade de afgaaende Kontrahenter, Viggo Christensen, Vilh. Wartenberg, Ant. Jensen, N. P. Andersen samt Formanden, gaa ud til skriftlig Afstemning.

6 a. FORMANDEN foreslog at vælge de afgaaende. GUNDORPH SØRENSEN og VILH. WARTENBERG genvalgtes.

6 b. De tidligere Repræsentanter, ANTON JENSEN, BERSCHKE, ACT. MØLLER, MARTIN JENSEN, JUL. RASMUSSEN, N P. ANDERSEN og WARTENBERG genvalgtes.

7. WARTENBERG oplæste en Del af »Stjernen«s Regnskab«. Heraf fremgik det, at Aarets Regnskab havde været 923,000 Kr., Overskudet 34,615 Kr. 22 Øre. KLUGE beklagede sig over Beværternes Uvillie til at sælge »Stjernen«s Øl (Haandværkerforeningen). SIGVALD CHRISTENSEN kritiserede Anbefalingen af at købe alkoholfrit Stjerneøl, fremfor det Øl, der var over Alkoholgrænsen. Anbefalede en Aftapningsdato. ANTON JENSEN oplyste om den mulige Grund til Beværterne Uvillie til at lade servere Stjerne-Øl. OSCAR JOHANSEN henstillede til Wartenberg om at gøre sin Indflydelse gældende overfor Brugsforeningerne, saaledes, at kun »Stjernen«s Øl førtes. Beretningen godkendtes.

8. De afgaaende Stemmeoptællere, SØREN CHRISTENSEN, NIC. MØLLER, GUNDORPH SØRENSEN, SØBY, ULRIK HANSEN, JENS PANGEL, O. VENDELBOE RASMUSSEN, DAMS, AXEL PETERSEN og OLE RASMUSSEN genvalgtes.

9. ERVIG omtalte et Andragende fra Ungdomsforbundet om Tilskud. FORMANDEN udtalte, at der ikke var Enighed i Styrelsen for at bringe det frem til Generalforsamlingen, men hvis der indkom Forslag til Styrelsen, om at bringe det frem til en Generalforsamling, vilde det ske. OLUF HANSEN motiverede sin Stilling til Andragendet. JENS OVE PETERSEN kritiserede Sygemeldingssedlerne og anbefalede at bibeholde de gamle Sedler og lade dem følge med de nye. FORMANDEN mente ikke vi blev fri for de nye, men tiltraadte Jens Ove Petersens Forslag.

Generalforsamlingen sluttet.

Næstved Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 10. April ordinær Generalforsamling paa Jærnbanehotellet. — Formanden, EM. PETERSEN, der valgtes som Dirigent, oplæste derefter Hovedregnskabet, der var underskrevet af Revisorerne og balancerede med 651 Kr. 60 Øre, godkendtes enstemmigt. Lokalkassens Regnskab balancerede med 138 Kr. 92 Øre. I Formuen, der ved Kvartalets Slutning var 101 Kr. 64 Øre, havde der været en Tilbagegang paa 15 Øre.

FORMANDEN gav Meddelelse om et Andragende til Forretningsudvalget om Understøttelse til et ældre Medlem i Afdelingen, hvilket Andragende man ikke havde Midler til at kunne imødekomme.

L. CHRISTIANSEN henstillede til Bestyrelsen at søge udvirket hos Principalerne, at den nye Tarif kom til at virke straks. Efter at det var oplyst, at man havde forsøgt dette ordnet trykkerivis, henlagdes Sagen.

L. CHRISTIANSEN gav Meddelelse om 1. Maj-Festen og opfordrede Kollegerne til at møde talrigt frem.

J. P. CHRISTENSEN forespurgte, om der forelaa noget nyt fra Bedrageri-Affæren i Randers, hvoraf Revisorerne kunde drage Lære. — Medlem af Forretningsudvalget L. CHRISTIANSEN kunde intet nyt meddele herom. — CHR. JENSEN PETERSEN henstillede, at man var mere skaansom i Kritiken af vore Tillidsmænd, end der var givet Udtryk i en lille Artikel i »Typ.-Tid.« forleden med den bombastiske Overskrift: »Lyver vore Tillidsmænd?«

Derefter hævedes Generalforsamlingen, der overværedes af 12 Medlemmer. P. J. P.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 10. April ordinær Generalforsamling paa Kafé »National«. — FORMANDEN bød Velkommen og AGERSKOV valgtes til Dirigent.

Regnskaberne fremlagdes og godkendtes. — I Anledning af, at Afdelingen den 1. Juli d. A. kan fejre 25-Aars-Dagen for sin Stiftelse, mødte Bestyrelsen med Forslag til en Jubilæumsfest Lørdag den 4. Juli; endvidere foreslog Bestyrelsen at man anvender Hovedparten af Overskudet fra en afholdt Dillettantforestilling til Anskaffelse af en Fane, og at fejre Indvielsen af denne samtidig med Jubilæumsfesten. Til at foretage Hammerslagene indbydes d'Hrr. Viggo Christensen og P. Hvidtfeldt, København, samt Folketingsmand Jac. Christensen, Silkeborg; endvidere indbydes som Æresgæst Faktor PETERSEN, »Silkeborg Avis«, der var Afdelingens første Formand og nu 30-Aars-Jubilar som Medlem af Forbundet. Efter nogen Diskussion vedtoges Bestyrelsens Forslag. Til at arbejde videre som Festudvalg valgtes Bestyrelsen, og til at forestaa Indkøbet af Banneret valgtes et Udvalg, bestaaende af MARTINUS HANSEN, RUD. JENSEN og Faktor EMIL PETERSEN. — Under Eventuelt bevilgedes 10 Kr. til Børnebespisningen.

ROB.—N.

Da næste Numer af Typ.-Tid. skal trykkes paa Onsdag, bedes alt Stof, som ønskes i dette Numer, indsendt til Redaktionen senest **Søndag**. *Foreningsmeddelelser til Ekspeditionen senest* **Mandag**.

Nær og Fjærn.

Til Sætterafdelingens Medlemmer. Husk at Stemmesedlerne ang. Valg af Styrelse og Kontrahenter skal være indleverede paa Forbundskontoret, Gl. Kongevej 1 C[1] *senest i Dag Fredag den 23. April.* Alle Medlemmer bør stemme.

Stemmeoptællerne bedes møde paa Forbundskontoret Lørdag den 24. ds. Kl. 7 Aften.

Til Københavns Afdelings Medlemmer. Husk inden Udgangen af denne Maaned at foretage Valg af Tillidsmænd paa de forskellige Trykkerier og indsende Resultatet til Jul. Schrøder, Gl. Kongevej 1 C, 1. S. B. Ogsaa Genvalg bedes meddelt.

Sølvbryllup. Vor forhenv. Kollega, Folketingsmand, Redaktør CHR. JACOBSEN og Hustru i Vejle, fejrer Mandag den 26. ds. Sølvbryllup.

Jacobsen har staaet som Medlem hos os siden 1884. Han udlærte i Holbæk.

Jubilæum. Den 28. April fejrer vor Kollega Trykker LUDVIG WERMUND 25-Aarsdagen for sin Ansættelse hos Wilhelm Hansen. W., der i den lange Aarrække har udført det ham paahvilende Arbejde samvittighedsfuldt, har for flere Aar tilbage været Medlem af Sangforeningen; han er kendt for sit gode Humør og ungdommelige Sind, som han i al den Tid har bevaret, og som han forhaabentlig vil vedblive at beholde i de næste 25 Aar.

— 25-Aars-Jubilæum som Sætter paa »Næstved Tidende« kan Lørdag den 1. Maj fejres af J. P. CHRISTENSEN. Jubilaren, der er født den 4. April 1871, udlærte i Bangs Bogtrykkeri i Næstved den 1. Maj 1890 og begyndte samme Dag paa »Næstved Tidende«, hvor han nu uden Afbrydelse har arbejdet i 25 Aar, i de første Aar som Beregningssætter, indtil han for ca. en halv Snes Aar siden overtog Hvervet som Ombryder. — Foruden som Lokalformand i en halv Snes Aar og Revisor i en noget lignende Aarrække, har Jubilaren været betroet Hvervet som Delegeret et Par Gange. I den lokale Arbejderbevægelse er han en interesseret Deltager; ligesom han er i Bestyrelsen for »Haandværkssvendenes Rejse- og Sygeforening«.

Festdagen vil saaledes næppe forløbe helt ubemærket for Jubilaren.

P. × K.

Til frivillig Indsamling i Provinserne har jeg endvidere modtaget:

Odense II, Kr. 3.75. Ialt med det tidligere indkomne Kr. 1884.00.

København, den 21. April 1915. VIGGO CHRISTENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, tør Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger: 14. April: Esbjerg 100.00. 15. April: Frederikshavn 40.00, Helsingør 199.00, begge i Stedet for Januar Kvartals Overskud; Nyborg 75.00. 17. April: Frederikshavn 40,00. 19. April: Kolding i Stedet for Januar Kvartals Overskud 164.65. 20. April: Aarhus 407.25; Esbjerg 31.00; Køge 68.50; Ringsted 24.00; alle i Stedet for Januar Kvartals Overskud; Thisted i Stedet for en Del af Januar Kvartals Overskud 35.00; Aarhus 192.75.

København, den 20. April 1915.

Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

15. April: Frederikshavn pr. Bl. 40.00; Helsingør pr. Bl. 199.00; Svendborg 230.00. 19. April: Assens 97.00; Hillerød 194.00; Holbæk 52.05; Kolding pr. Bl. 164.65; Nakskov 93.75; Nykøbing F. 206.25; Nykøbing M. 129.70; Randers intet at indsende; Roskilde 185.95; Ribe 19.70; Skive 139.00. 20. April: Aarhus pr. Bl. 407.25; Esbjerg pr. Bl. 31.00; Køge pr. Bl. 68.50; Ringsted pr. Bl. 24.00; Thisted pr. Bl. 35.00, kont. 130.00, ialt 165.00; Vejle intet at indsende; Viborg 149.25. 21. April: Grenaa intet at indsende: Rønne 79.00.

København, den 21. April 1915.

Forretningsudvalget.

Ny Lokalformand.

Ribe: Typ. H. Reher, Graabrødregade.

Ny Lokalkasserer.

Randers: Typ. R. Malmstrøm, Hobrovej 74.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Jens Aug. Johansen, udl. 12/4 15 hos P. Hansen (arb. s. St.). Trykker Kaj Chr. Henriksen, udl. 15/4 15 hos Prior (arb. s. St.). Paal. Emilie Alexandra Christensen, udl. 16/4 15 hos S. B. Svendsen (**arbl.**). Paal. Tekla Marie Petersen, udl. 6/4 15 hos Cato (arb. s. St.). Sætterlærl. Arthur Hansen (Chr. Christensen). Sætterlærl. Knud Kjærvig (Egm. H. Petersen). Sætterlærl. Carlo Erik Edvin Olof Jensen (Seneca Andersen). Sætterlærl. Karl Bernhard Aug. Kundby Hansen (J. Jørgensen & Co.). Trykkerlærl. Einar Jens Jacob Steffen Hansen (W. J. Christensen) 2710 Carl Nordli's Hustru Agnes Marie.

Aalborg, Sætter Carl Frederik Christensen, udl. 1/5 15 i Ekspestrykkeriet, og Sætter Oluf Marius Pedersen, udl. 16/4 15 hos Ad. Holst. Aarhus, Paalæggerske Christiane Hansen, Sætter Holger Peder Lorentzen, udl. 1/5 15 i Aarhus Stiftstidende, og Sætter Lauritz Peter Nielsen, udl. 25/4 15 hos Busch & Petersen. Bogense, Sætter Hjalmar S. V. Svensson, udl. 17/4 15 hos Bro & Theill. Holstebro, Sætter Niels Chr. Christensen, udl. 11/4 15 i Dagbladet. Næstved, Trykker Carl Peter Aksel Hansen, udl. 1/5 15 hos N. P. Christensen, og Sætter Christian Hansen, udl. 1/5 15 hos Red. Tybjerg. Odense, Sætter Axel Andersen, udl. 15/4 15 hos C. F. Clausen Randers Sætter Jens Chr. Jensen, udl. 1/4 15 hos J. M. Elmenhoff & Søn. Skanderborg, Trykker Niels Peter Jensen, udl. 10/4 15 hos K. Lyhne. Skive, Sætter Holger Christensen, udl. 1/5 15 hos L. Pedersen. Køge, Sætter Svend Frantsen, udl. 1/4 15 i Østsjællands Folkeblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3817 Johs. E. Andersen Birkemose fra Vejle (Egm. H. Petersen). 1292 Karl Larsen fra Rejse (arbl.). 2603 Søren Thomsen fra Rejse (arbl.). 2143 Hedvig Larsen fra Sadelmagerforb. (arbl.). 2043 Ingeborg Agerbye fra Sadelmagerforb. (arbl.).

Aalborg, 3075 C. P. Christensen (arbl.). Aarhus, 3637 Chr. Worm (Andelstrykkeriet). Esbjerg, 6606 Lars A. Nielsen (Esbjerg Av.). Skive, 6272 Henry Fr. Schelling (L. Pedersen). Viborg, 6565 Esben Hansen (Stiftstidende) og 3798 Thycho C. Hansen (Stiftstidende).

Fratraadte.

København: 296 Anders Carlsen til Udl. 2772 Julius Carlsen til Bryggeriarb. Forb. 2842 N. P. Christensen til Næstved i Pl. 6079 Peder Pedersen til Udl.

Aalborg, 3840 Aage Larsen til Aars i Pl., 6875 H. C. Petersen paa Rejse og 3681 P. M. Weye paa Rejse. Aarhus, 6272 H. F. Schelling til Skive i Pl., 3798 Thycho Hansen til Viborg i Pl., 3869 N. Chr. Kjærgaard Madsen til Skanderborg (arbl.) og 3813 Ernst Kyhn til Kbhvn. (arbl.). Frederikshavn, 3783 A. M. Bøstrup til Udlandet (arbl.) og 3986 Marinus Olesen til Kbhvn. (arbl.). Middelfart, 3969 A. J. P. Lind til Flensborg i Pl. og 6606 L. A. Nielsen til Esbjerg i Pl. Ringsted, 3904 J. Alfred Sørensen.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Medlemsmøde afholdes Torsdag den 29. April i Kaféen Kultorvet 14.

Da vigtige Sager foreligger, bedes alle give Møde. STYRELSEN.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Alle Restancer for Januar Kvartal bedes betalt senest Lørdag den 24. ds., da det ellers vil have Udslettelse til Følge.

(14f) KASSEREREN.

Typografernes Sangforening.

Fredag intet Møde. — Lørdag Kl. 8½ ordinær Generalforsamling i »Grand Kafé«, Hj. af Kongens Nytorv og L. Kongensgade.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg af Kasserer og Næstformand. 4. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen Fællesspisning m. m. (Se det udsendte Regnskab). (10)

Typografernes Cykleklub.

Søndag: Frederiksdal. Trianglen Kl. 11. (3d)

ANNONCER

Linotypesætter

søger Plads i København. Kendskab til alle Konstruktioner. Billet mrkt. »84« modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre Typograf,

Avis- og Akcidenssætter, søger Plads snarest, helst i Provinsen. Billet mrkt. »Sætter 85« modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre Trykker

søger Plads straks. Billet mrkt. »5877» modtager **Buchtrups Ann.-Bureau, Aarhus.** (87)

Typograflærling,

der har staaet 2 à 3 Aar i Lære og uden Skyld er bleven ledig, kan straks antages paa gode Betingelser i

Ærø Folkeblads Bogtrykkeri,

(86) Ærøskøbing.

Sætter-Trykker,

En Akcidens-Sætter-Trykker søger Plads straks eller senere. Vedkommende, der staar i Plads, har lært i et Akcidenstrykkeri. Alder 24 Aar. Billet mrkt. »80« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker

søger Plads i Provinsen ved Avis- eller Akcidenstrykkeri, kendt med Dobbelt-Presse og alt forefaldent Arbejde. Billet mrkt. »Trykker 81« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung Typograf med gode Anbefalinger søger Plads til 1. Maj i et Avissætteri. Kendskab til Akcidenssætning. Billet mrkt. »H. P. N. 78« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (15)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 52, KØBENHAVN S.

Telefon Amager 555. (15)

Tysk Undervisning.

C. L. Skjoldbo, aut. Translatør,

Vølundsgade 29,¹.) (16)

Kolleger! Se ud til min ny *Ekviperingsforretning, Bagergade 25.* **Maskintøj** og **Kitler** efter Maal. Egen Fabrikation, bedste Forarbejdning, bill. i København.

(19) H. P. RASMUSSEN.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18

Redaktør: CARL NIELSEN, Jagtvej 109, 3. S., Kbhvn. L. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 17 KØBENHAVN DEN 29. APRIL 1915 XLII AARGANG

1890 — 1. Maj — 1915.

PAA den internationale Socialistkongres i Paris 1889 vedtoges Beslutningen om 1. Maj-Demonstrationen for 8-Timers Kravet.

Oprindelig var det fra fransk Side formet som Forslag om Generalstrejken, men efter at navnlig Tyskerne med afdøde LIEBKNECHT i Spidsen havde bekæmpet dette med Held, blev Forslaget om international Arbejdshvile vedtaget, og med et kraftigt Initiativ ført ud i Livet.

1. Maj 1890 blev da den første internationale Festdag for Arbejderne; men en Festdag, der har krævet Ofre, thi mange Steder i Udlandet satte Arbejdsgiverne Lock-out'en mod Arbejdernes Demonstration.

Særlig Tysklands Kapitalister har paa dette Omraade været virksomme, stærkt støttet af Statsavtoriteterne, der forbød al Procession paa offenlig Gade. Her har da 1. Maj-Demonstrationen i særlig Grad formet sig som mægtige og talrige Aftenmøder. De maalbevidste og besindige tyske Arbejdere har altid i de 25 Aar forstaaet at forhindre, at Demonstrationen fik en saadan Karakter, at Magthaverne kunde bruge den som Paaskud for Overgreb, men lock-out'ede blev de mange Steder.

I det øvrige sydlige Udland har det i den forløbne Tid ikke manglet paa Uroligheder den 1. Maj; hvad enten vi ser til det republikanske Frankrig eller til de monarkiske Lande — overalt har Magthaverne med Vold søgt at forhindre de socialistiske Arbejdere i at demonstrere deres Krav om menneskelige Kaar. Blod har flydt og mangen begejstret og ivrig Demonstrant har maattet tilbringe Aar i Fængslet.

Men Vold og Tyranni har aldrig formaaet at kue en livskraftig Vilje, og Arbejderne blev med Aarene de stærkeste; nu hører man sjælden eller aldrig om Uroligheder paa den røde 1. Maj-Dag — og dog er Demonstrationerne ikke blevne mindre.

Herhjemme modtoges Pariser-Beslutningen med god Forstaaelse, og overalt i Landet søgte Organisationerne paa bedste Maade at iværksætte den. Friluftsdemonstrationerne — de første uden, senere med Procession — blev større og større, og ikke mange Industrivirksomheder — i hvert Fald i København — er nu i Gang den 1. Maj, ligesom alt Arbejde paa Byggepladserne er ophørt. Paa Gaderne modtager man stærkt Indtrykket af, at det er Helligdag.

Nogle Aar har man i København ment det hensigtsmæssig at indskrænke sig til Møder om Eftermiddagen, men er igen gaaet tilbage til Processionen. Man gjorde den Erfaring, at selv om Arbejderne den Dag ikke var paa Arbejdspladsen, saa foretrak han anden Adspredelse end den at gaa til Møde, naar han ikke sammen med Kammerater kunde faa Lov at demonstrere sine Ønsker paa offenlig Gade.

Alt i alt kan den danske Arbejder med Stolthed pege paa, at vi herhjemme gennem de 25 Aar har bidraget stærkt til at vise, at den internationale Arbejderorganisation er mægtig i sin Magtudfoldelse.

Indenfor vort Fag har det ikke været ganske som i andre. Der har kun en Gang fra Organisationens Ledelses Side foreligget en direkte Opfordring til Arbejdsstandsning den 1. Maj, og det var i 1890; der blev fra Bogtrykkernes Side ydet organiseret Modstand herimod, men i et Antal af ca. 200 deltog dog de københavnske Typografer i Mødet paa Fælleden.

Senere har der kun foreligget almindelig Opfordring til *saa vidt mulig* at deltage, og Tilslutningen har været derefter. Aarsagerne hertil er for alle i vort Fag velkendt, og vi skal ikke opholde os herved, men kun anføre, at fra Bogtrykkernes Side er der i de senere Aar ingen nævneværdig Modstand øvet mod de Personaler, der helt eller delvis har ladet Arbejdet hvile.

— — —

Hvad Resultatet af disse 25 Aars Maj-Demonstrationer angaar, kan vi statistisk overbevise os om den Nedgang, der faktisk har fundet Sted i de forløbne Aar. Vort Fag — der maaske har bragt de mindste Ofre — er jo i København nede paa *de* 8 Timer, man endnu alle andre Steder længes og higer efter, og ude i Provinsen mangler vi endnu kun den sidste halve Time, og den naas om 2 Aar.

Vi skal ikke overvurdere Demonstrationens Betydning, men gennem de 25 lange Aar er det stadigt tilbagevendende Raab om Opfyldelsen af et retfærdigt Krav *ikke blevet overhørt* og har øvet sin store Indflydelse ogsaa paa de Forhandlinger, der er ført i vort Fag, om indskrænket Arbejdstid.

Raabet har været vore Repræsentanter paa Læberne — netop i Kraft af den internationale Styrke det har faaet — og har lydt i Bogtrykkernes Ører som noget, de ikke har kunnet frigøre sig for.

Derfor — fordi vi tror at kende dens Nytte — skal vi heller ikke undervurdere Demonstrationens Betydning.

Typograferne i Danmark har suget Næring af dens Styrke og Kraft.

— — —

Vi er inde i vanskelige økonomiske Tider, hvor Krigen og dens Følger har skabt Nød i mange, mange Kollegers Hjem, og hvor vor Arbejdsløshedskasse bestaar en haard Prøve og ikke kan klare sig uden Hjælp fra Stat og Kommune; der er derfor hos mange kun ringe Raad til Fridag, selv paa vor Arbejder-Festdag.

Vor Opfordring til Medlemmerne om i Aar — Jubilæumsaaret — at holde Arbejdshvile, vil da ikke forme sig anderledes end de foregaaende Aar: Gør det i saa stor Udstrækning som Forholdene og Evnerne rækker; hvor det er muligt, mød da og demonstrer vor Vilje til at hjælpe de Klassefæller, der ikke endnu har opnaaet at faa opfyldt Kravet om de 8 Timer.

Mød og demonstrer vor Taknemlighed for den Hjælp, Demonstrationen var for os.

Til Overvejelse.

MEDENS man i Tyskland under de nuværende Forhold har opgivet 1. Maj-Demonstrationen, har man, saavidt jeg véd, her i Landet ikke ment at kunne eller ville stryge disse. Underligt nok for Resten; thi disse »Demonstrationer« bliver mere og mere grinagtige. Og der »demonstreres« paa mange Maader, men Alvoren og Begejstringen er ved at tabe sig, og det er kun de mest faste i Demonstrationen, der anvender Dagen til at høre paa de traditionelle Talemaader fra Tribunerne, for saa at slutte med en glad Aften.

Men selv om de ogsaa vilde, kan Provinstypograferne jo kun »demonstrere« efter Overenskomst med de respektive Principaler; thi Tarifens Bødebestemmelser gør jo en Udeblivelse fra Arbejdspladsen temmelig kostbar. Og hvorfor skulde Provinstypograferne saa egentlig demonstrere?

— — —

Skulde der være nogen — en Del er der vel altid — der af gammel Vane alligevel ønsker at demonstrere, da vil jeg henstille til dem, at de gør det paa den Maade, at de den Dag bliver paa deres Arbejdssted og demonstrerer ved at stille Arbejdslønnen for denne Dag til Raadighed for Forbundsstyrelsen til Fordel for »Krigens Ofre« blandt Kollegerne. Dels sparer de Penge derved; thi foruden den faste Dagløn, gaar der alle Tider noget med, og dels demonstrerer de derved paa en tiltalende Maade deres Solidaritetsfølelse overfor deres uheldigere stillede Kolleger.

Og Ulykken ved, at de gaar Glip af de bevingede Ord fra Talerstolene, er vel ikke større end den kan bæres.

Den 18. April 1915. S. SCHULTZ.

Af et Foredrag holdt i Trykkerafdelingen.

(Af SIGVALD KRISTENSEN.)

(Sluttet.)

MAN stereotyperer, hvor Satsen skal blive staaende, saaledes at denne kan lægges af efterhaanden; man behøver da en mindre Skriftmængde, og paa Pladerne kan man da trykke Oplag paa Oplag; endvidere stereotyperer man, hvor Satsen skal flere Gange i Maskinen, for at skaane Skriften ved store Oplag, og endelig for fuldt at udnytte hurtigløbende Maskiner med Selvpaalægger, hvor Standsning paa Grund af Spieser o. l. undgaas.

Muligheden for Støbning i Papirmatricer beror paa Skriftmetallets lave Smeltepunkt, der er saa lavt, at det ligger lavere end Papirets Forkulningspunkt, og paa dette Metals Evne til at støbe mikroskopisk fint; ved alle de saakaldte Fremskridt og Opfindelser indenfor Bogtrykfaget, ved nye Maskiner, saasom Kompletmaskinen, Rotationspressen, Sættemaskinerne, Støbemaskiner til Stereotypi, har man været bundet til Skriftmetallet, det har man ikke kunnet komme udenom, det er i Dag det samme, som det var i vor store Mester Gutenbergs Hænder. Denne den mærkeligste og mest geniale af alle Metallegeringer skal jeg tillade mig at ofre et Par Ord.

Legeringen kan bestaa af 100 Dele Bly, 18—20 Dele Antimon og ikke under 2 Dele Tin.

Bly smelter ved 366 Grader, Antimon ved 425 Grader og Tin ved 226 Grader.

Denne Blanding smelter ved en Temperatur, der er lavere end Tinnets Smeltepunkt og lavere end Papirets Forkulningspunkt.

Skriftmetallets Støbevarme, altsaa den Varme, det skal have i Støbeøjeblikket, kan være højst forskellig, kun en bestemt Temperatur er den rigtige, den maa findes i hvert enkelt Tilfælde. Blandingsforholdet for at opnaa det laveste Smeltepunkt kan ikke kvantitativt angives; men er i høj Grad afhængig af Metallernes Renhed og hvilke Bimetaller Urenheden bestaar af. Metallets Flydeevne er i høj Grad afhængig af dets Pleje: at det ikke overhedes, hvorved Tin fordamper, at Forholdet mellem Bly og Antimon ikke forrykkes ved, at man bortskummer Antimon, at der ikke kommer Zink deri o. s. v. En Stereotypør maa ofre sit Metal megen Opmærksomhed, jo mere han ofrer det, jo mere vil han interessere sig derfor, dette lunefulde men interessante Metal; jo flere nye Sider vil han finde derved, det bliver under Arbejdet ligesom et levende Væsen, som kun den lærer at kende og forstaa fuldt ud, som ofrer det Taalmodighed og Kærlighed. Dette Metal, der har ligesom en levende Sjæl; men det er jo ogsaa Bogtrykkunstens Alfa og Omega.

Alt Papir, der anvendes til Matricer, maa være ulimet, og Klister og Klæbemidler, som anvendes, maa tilberedes af Stoffer, der ikke indeholder Krystalvand eller som forkuller ved en lavere Temperatur end Papirets Forkulningspunkt.

Ved Støbningen foregaar der dog, trods alt, en saakaldt Tørdestillation eller Brankning, hvilket kan ses af det brune Lag, som sætter sig i Støbeinstrumentet; er dette Lag tilstede i høj Grad, ved man, at man støber for varmt, og Pladerne er af den Grund mere eller mindre porøse og taaler derfor intet Tryk, men bliver slidte ved faa Tusinde Tryk.

For at modarbejde Tørdestillationen og dens skadelige Virkning paa Stereotypipladerne og for at forøge Papirmatricens Afformningsevne især ved Autotypier og andre fine Detailler i Formen, anvender man i de senere Aar et Beskyttelseslag paa Matricen, der ikke giver Dampe eller andet Destillationsprodukt og derfor en ganske ideel Støbning.

Denne Opfindelse: at dække Matricen med et beskyttende Metallag, er dansk.

Efter Foredraget rettedes en Del Forespørgsler, der besvaredes.

Dyrtidstillæg.

Aalborg: I Februar Maaned udsendte Lokalformanden til samtlige Byens Bogtrykkere en Skrivelse, hvori der anmodedes om, at Løntillæget pr. 1. Juli maatte træde i Kraft straks. Dette medførte, at de fleste af Byens Trykkerier gav det ønskede Løntillæg, for et Par Trykkeriers Vedkommende som et samlet Beløb. Ialt 54 Mand omfattes af Tillæget, som for nogles Vedkommende fik tilbagevirkende Kraft fra 1. Januar, for andre begyndte 1. April eller senere. Det samlede Beløb, som paa denne Maade er opnaaet, før Lønforhøjelsen af 1. Juli træder i Kraft, andrager henved 900 Kr.

En smuk Typograf

kan faa Plads i Fjerritslev Bogtrykkeri. Han skal nemlig (efter Annonce i »Jyllandsposten«) bl. a. indsende Fotografi, saa det maa formodes at være en skønhedselskende Mand, der ønsker en Typograf med et smuk »Titelblad«.

En af Aalborgs mange unge, smukke Typografer ringede Bogtrykkeriets Indehaver op og vilde høre, hvorledes Forholdene var. — Ja, han vilde da nok give en Snes Kroner om Ugen! Men vor unge Kollega vilde have 26 Kr.

Chefen var lige ved at gaa paa »Fagkolumnen«. Det var et ordentligt Spring. Saa talte han om Beregning. — Ja, det var jo pr. 1000 Bogstaver efter vor Tarif. — Ja, men der var Billeder deri, og det kunde jo daarligt regnes ud i Bogstaver!

Vor unge Kollega (der ogsaa er en lun Fyr) begyndte nu at forhandle »alvorligt« med Manden, som tilsidst bød 45 Øre i Timen! — Om han ikke vilde give 50? — Nej, det kunde han ikke; Konkurrencen var saa haard, at han havde maattet gaa meget langt ned i Pris; men med 45 Øre kunde der ogsaa tjenes en god Løn, da han maatte arbejde baade Aften og Søndag! — Ja, det var jo Overarbejde og skulde betales som saadan. — Nej, han kunde da nok tjene en god Dagløn uden Overarbejdsbetaling.

Saa ringedes der af.

Hvem vil hjælpe den stakkels Kunstens Udøver med det illustrerede Konkurrenceværk.

Fjerritslev er en lille fredelig Landsby i Jylland. Der er naturligvis et Biografteater — ellers er der ikke andre Kulturspredere end Bogtrykkeriet, og *her* kan man faa Lov at more sig baade Aften og Søndagen med — og saa endda tjene mange Penge.

Værs'go! Træd indenfor. Entréen er gratis — men der er kun Adgang for pæne og skikkelige Mennesker.

— — — Men det *kan* jo være, at Bogtrykkeren i Fjerritslev kommer til at tage en Typograf, hvis bedste »Fotografi« er hans Fagforeningsbog.

Den 24. April 1915. J. G.

Generalforsamlinger og Møder.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt Kvartalsgeneralforsamling Fredag den 16. April. — Til Dirigent valgtes VALDEMAR HANSEN, til Sekretær P. CHRISTIANSEN.

Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

Formanden, MARTHIN PEDERSEN, afgav forskellige Meddelelser. — Omtalte Indsamlingen til Paaskeuddelingen og den Glæde, de Arbejdsløse havde udtrykt ved at modtage et ekstra, samlet Beløb af de ved Landsindsamlingen fremkomne Midler. Vi var her vor Hovedledelse Tak skyldig for dette Arrangement, som mulig maatte gentages, saafremt Situationen vedblivende vilde vise sig ligesaa mørk som hidtil.

Paa Grundlag af Spørgeskemaer, som var udsendt til Afdelingens Medlemmer, havde S. Stegger-Sørensen og Formanden udarbejdet en

Lønstatistik for Aarene 1913—14, der, sammenlignet med lignende Statistik for 1911 og 1912, viste en gradvis, men ret ubetydelig Stigning i den gennemsnitlige Løn her i Afdelingen.

Fra »Demokraten«s Repræsentantmøde og Fællesorganisationens Møder aflagdes Beretninger.

Det reviderede Regnskab for Januar Kvartal oplæstes af Kassereren, H. P. BERGMANN. — Regnskabet balancerede med Kr. 2987.00. Indtægt: Ordinær Kontingent Kr. 1987.00, Tilskud fra Hovedkassen Kr. 1000.00. Udgift: Rejseunderstøttelse Kr. 124.00, Understøttelse paa Stedet Kr. 1788.50, Sygeunderstøttelse Kr. 622.00, Administrationstilskud Kr. 45,25, Indskud til Hovedkassen Kr. 407.25.

Lokalkassens Balance var Kr. 1177.25. — Kassebeholdning Kr. 118.03.

Hjælpekassens Regnskab balancerede med Kr. 6676.32 . — Kassebeholdning Kr. 6644.52. — Hjælpekassen har til Gode hos Lokalkassen 500 Kr., der er ydet som Laan.

P. CCHRISTIANSEN og VALDEMAR HANSEN opfordrede til talrig Deltagelse i Demonstrationstoget den 1. Maj.

Et Forslag om en Sommerudflugt til Tranbjerg opnaaede kun at faa 7 Stemmer, og Styrelsen betragter herefter sin Forpligtelse til at arrangere Sommerudflugt i Aar som bortfalden.

Til Arbejdernes Aftenskole bevilgedes 15 Kr. af Lokalkassens Midler.

Som Bannerbærer genvalgtes HUGO KNUDSEN med 18 St. Som Suppleant nyvalgtes CHR. J. HANSEN.

Til »Demokraten«s Repræsentantskab genvalgtes N. MORTENSEN og MARIUS HANSEN, til Arbejdernes Produktionsforening CHR. LEHMANN og AXEL REIMERS, til Arbejdernes Detail-Forbrugsforening P. CHRISTIANSEN.

Ringsted Lokalafdeling

holdt Generalforsamling Fredag den 16. April hos Konditor Iversen. FORMANDEN aflagde Beretning og omtalte herunder bl. a. den store Arbejdsløshed, Forholdene paa Folketidende, og sluttede med at opfordre alle Medlemmerne til at værne om deres *egne* Interesser og ikke gaa Ærinder for Principalerne. — Det vedtoges at deltage i Majdemonstrationen. — Som Suppleant til Bestyrelsen valgtes R. RASMUSSEN. — p.

Skive Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 16. April 1915.

Formanden, FR. HOLM, bød Velkommen og aflagde en kort Beretning for det forløbne Kvartal samt oplæste Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med 221 Kr. og Lokalkassens med 80 Kr. 37 Øre.

Det vedtoges, at Fanen ikke skulde med i Majdemonstrationen. Derimod vedtoges det, at Fanen skulde med til Grundlovsfesten.

En Anmodning fra et tidligere Medlem om Optagelse kunde ikke efterkommes, da Forretningsføreren havde skrevet, at der ingen Stemning var for hans Optagelse.

Til Fanebærer i Stedet for M. Thomsen, der rejste fra Byen, valgtes LAURITS MADSEN og som Suppleant N. CHR. BEDSTE. Generalforsamlingen var besøgt af 14 af Afdelingens 19 Medlemmer.

Viborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 17. April. Regnskabet for saavel Hoved- som Ekstrakassen godkendtes enstemmigt. Som fast Sekretær valgtes H. C. ANDERSEN. Generalforsamlingen vedtog at sidestille de Rejsende uden Understøttelse med dem med Understøttelse — regnet efter Rejsetabellen — da der var konstateret Misligheder fra førstnævnte Side, og disse profiterede paa de sidstes Bekostning for Viborgs Vedkommende. Man forkastede med den for Viborg saa kendte Konservatisme et af et Medlem stillet Forslag om Indmeldelse i den stedlige Fællesorganisation. Imod stemte 6, 3 stemte for og 2 blanke. Generalforsamlingen var godt besøgt. J. CHR. P.

Afstemningsresultater.

Trykkerafdelingen.

Der var afgivet 148 Stemmer. Til Formand genvalgtes LAUR. JENSEN med 147 St. Til Styrere genvalgtes OTTO JENSEN med 117 St. og CARL HANSEN med 108 St. Derefter havde P. Christiansen 34 St. og og C. J. Christensen 31 St.

Til Kontrahent genvalgtes JOHS. LARSEN med 139 St., og til Repræsentant ved Bryggeriet »Stjernen«: CHR. SØRENSEN med 140 St.

København, den 27. April 1915.

J. LUNDIN. S. ANDERSEN.

Kvindeafdelingen.

Ved den Dags Dato stedfundne Stemmeoptælling var der indkommet ialt 93 gyldige Stemmesedler. 1 Stemmeseddel var ugyldig og 1 blank.

Til Formand genvalgtes HENRIETTE CRONE med 93 St.

Til Styrelsesmedlemmer genvalgtes AMALIE GRAM-PETERSEN med 88 St. og AMALIE PETERSEN med 83 St.

København, den 19. April 1915.

MARIE NIELSEN. HILDORA MOURITZEN.
HENRIETTE FRANTZEN.

Ved den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedler til Valg af 5 Styrelsesmedlemmer for Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling repræsenterende Sætternes Underafdeling forefandtes følgende Resultat:

Der var ialt afgivet 550 St., deraf var 1 blank og 1 ugyldig.

Til Styrelsesmedlemmer valgtes:

1. BERNH. E. SCHMIDT med 427 St.
2. TH. HOLMEN med 339 St.
3. ANTON CHRISTENSEN med 330 St.
4. WESTY HANSEN med 272 St.
5. OLAF H. HANSEN med 269 St.

Derefter havde Har. Jensen 216 St., N. P. Andersen 196 St., Jul. Samuelsen 196 St., J. P. Carl Jensen 161 St. og E. Nielsson 111 St.

Rækkefølgen for N. P. Andersens og Jul. Samuelsens Vedkommende afgjordes ved Lodtrækning.

København, den 24. April 1915.

JENS PANGEL. OLE RASMUSSEN. SØREN CHRISTENSEN.
GUNDORPH SØRENSEN. ULRIK HANSEN.
NIC. MØLLER. AXEL PETERSEN.

Ved den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedler til Valg af 4 Kontrahenter i Bladet »Social-Demokraten« repræsenterende Sætternes Underafdeling i København (Den typ. Forening) forefandtes følgende Resultat:

Der var ialt afgivet 550 St., deraf var 1 blank og 1 ugyldig.

Til Kontrahenter valgtes:

VIGGO CHRISTENSEN med 502 St.
VILH. WARTENBERG med 479 St.
JUL. SCHRØDER med 434 St.
N. P. ANDERSEN med 384 St.

Derefter havde Anton Jensen 208 St.

København, den 24. April 1915.

JENS PANGEL. OLE RASMUSSEN. SØREN CHRISTENSEN.
GUNDORPH SØRENSEN. ULRIK HANSEN.
AXEL PETERSEN. NIC. MØLLER.

Bladsætterklubben

afholder ordinær **halvaarlig Generalforsamling** Søndag den 9. Maj Kl. 1 i Hotel »Union«, Hj. af Vesterbrogade og Viktoriagade, med følgende Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Styrelse. 4. Eventuelt. STYRELSEN.

Nær og Fjærn.

Majdemonstrationen. Medlemmerne af Københavns Afdeling opfordres til i saa stort Tal som muligt at slutte sig til Processionen den 1. Maj. Københavns Afdeling deltager med Banner og Musikkorps. Ang. Tid og Numer i Processionen henvises til »Social-Demokraten«.

Jubilæum. Onsdag den 5. Maj er det 25 Aar siden, at vor Kollega JUL. RASMUSSEN kom i daværende Kancelliraad Madsens Trykkeri (nuværende Citytrykkeriet). Rasmussen var blandt de første, der indsaa Nødvendigheden af, at Trykkeriarbejderne blev organiseret, og har i den forløbne Tid nedlagt et meget stort Arbejde for at højne og styrke sin Stand. Siden 1898 har han næsten uafbrudt været Formand for Trykkeriarbejderne, og som Repræsentant for disse skabt sig mange Venner. — I Dagens Anledning vil sikkert mange af hans Kolleger og Arbejdsfæller bringe ham en Tak for hans store Arbejde i Organisationens Tjeneste. E. N.

— For 35 Aar siden begyndte CHARLES AUENER sin Uddannelse til Typograf i P. Petersens Bogtrykkeri (nuværende Egmont H. Petersens kgl. Hof-Bogtrykkeri). Trykkeriet var den Gang kun lille, men Uddannelsen ikke desto mindre særdeles grundig, til Gavn for baade Lærling og Forretning, som efter Aarenes Løb steg til at blive et af Danmarks største Etablissementer, hvad man egentlig skulde have forsværget for 35 Aar siden.

Med udpræget Anlæg og Lyst for Akcidenssætning kastede Auener sig over sit Arbejde, og tilegnede sig en Færdighed som kun faa i den dagældende Smagsretning. Den senere Smag har imidlertid i ham en forstaaende og flittig Gransker, hvad de Arbejder som betroes ham, udviser.

Efter 4 Aars Læretid udlærtes Charles Auener, og har derefter med en ganske kort Afbrydelse arbejdet i samme Forretning med usvækket Lyst og Nidkærhed.

Som Foreningsmenneske indtager Auener en mere tilbagetrukken Stilling, men har i flere Aar udfoldet en ikke ringe Virksomhed som Inkassator for det store Personale, et Arbejde, han sætter megen Pris paa, og som det er ham en Ære at varetage med stor Omhu.

Mindedagen vil ikke glide helt stille af. OLE B.

— Lørdag den 1. Maj kan Typograf FR. FREDERIKSEN paa »Venstres Folkeblad« i Ringsted fejre sit 25-Aars Jubilæum som Typograf og som Medlem af Ringsted Afdeling. F. har ikke beskæftiget sig saa meget med Organisationssager, men er stærkt politisk interesseret, og har tidligere været Formand for den lokale socialdemokratiske For-

ening. I de mange Aar har F. saavel indenfor Kollegernes Kreds som udenfor erhvervet sig mange Venner, som paa Jubilæumsdagen vil sende ham en venlig Tanke. Kollegerne i Afdelingen vil om Aftenen samles og hilse paa den brave Kollega. —X.

For al Venlighed og Opmærksomhed mod os paa vor Sølvbryllupsdag bringer vi herved en hjærtelig Tak. En særlig Tak til Typografernes Sangforening og til Musikerne.

A. JUUL SØRENSEN og HUSTRU.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5—6½. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger: 22. April: Odense i Stedet for en Del af Januar Kvartals Overskud 200.00. 23. April: Lyngby i Stedet for en Del af Januar Kvartals Overskud 30.00. 26. April: Hobro 75.00; Middelfart 85.00; begge i Stedet for en Del af Januar Kvartals Overskud; Middelfart 100.00; Vejle 100.00; Horsens i Stedet for en Del af Januar Kvartals Overskud 500.00.

København, den 26. April 1915.

Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

22. April: Kallundborg 141.95; Odense pr. Bl. 200.00, kont. 317.05, ialt 517.05. 23. April: Lyngby pr. Bl 30.00. kont. 12.50, ialt 42.50. 26. April: Aalborg intet at indsende; Hobro pr. Bl. 75.00, kont. 5.25, ialt 80.25; Løgstør 52.00; Middelfart pr. Bl. 85.00; Slagelse 389.20; Horsens pr. Bl. 500.00, kont. 32.15, ialt 532.15.

København, den 26. April 1915.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Leo Henry Gaarsøe, udl. 9/4 15 hos N. C. Rom (arb. s. St.). Sætter Immanuel Niels Juel Jensen, udl. 17/4 15 hos Cohen (arb. s. St.), faglig Afdel. Sætter Oluf Chr. Sørensen, udl. 15/4 15 hos L. A. Nielsen (arb. s. St.), overgaaet fra Lærlingeafdel. Sætterlærling William Rahn (Det grafiske Institut). 6231 Christian Nielsens Hustru Eva. Sætter Vald. A. Friis (Berlingske Tidende), tidl. Medlem, fagl. Afdel.

Fredericia, Sætter Richard Osvald Sørensen, udl. 22/4 15 i Fredericia Avis. Helsingør, Trykker Poul Richard Nielsen, udl. 1/4 15 i Helsingør Dagbl., og Sætter Peter Emil Petersen, udl. 15/4 15 i Helsingør Dagbl. Nyborg, Sætter Samuel Carl Chr. Pelck, udl. 17/4 15 i C. Schønemanns Bogtr. Odense, Sætter Holger Hansen, udl. 15/4 15 i Midtfyns Dagblad, og Sætter Henrik Edouard Jørgensen, udl. 1/5 15 i Fyns Tid.s Bogtr.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2842 N. P. Christensen fra Næstved (arbl.). 3801 Jens Adolf Olsen fra Ringkøbing (arbl.). 3904 Jørgen Alfred Sørensen fra Ringsted (arbl.). Svensk Nr. 5291 Axel Emil Nielsson fra Lund (Simmelkiær). 4066 V. d. Velde Ruyter fra Rejse (arbl.).

Aarhus, 1876 Aksel F. P. Lind (Trøjborg Bogtr.). Grenaa, 3982 Marinus S. Nielsen (Grenaa Folketidende). Holbæk, 3927 E. B. Jacobsen (Holbæk-Posten). Løgstør, 3840 Aage Larsen (Rafaelsen, Aars).

Fratraadte.

København: 280 Marie Fendrich til Esbjerg i Pl. 2759 Ernst Frederiksen til Udl. (arbl.). 3801 Jens Adolf Olsen til Nykøb. F. (arbl.), 3060 Ole Madsen til Dansk Arbejdsmandsforbund.

Aarhus, 4916 Ebba Camilla Rasmussen til Nyborg (arbl.) og 561 Laur. Nielsen til Skive i Pl. Grenaa, 3637 C. Christensen Worm til Aarhus i Pl. Hillerød, 6407 Jens Peter Larsen til Helsingør. Odense, tysk Nr. 9075 A. v. d. Velde Ruyter til København (arbl.) og 6390 Karl Jul. Hansen til Svendborg i Pl. Ribe, 3849 Carl Christensen til Fanø i Pl. Ringsted, 3803 M. Petersen paa Rejse. Vejle, 3817, Johs. Birkmose til København i Pl.

Udmeldt.

København: 2157 Kamma Nielsen (F. E. Bording).

Typografernes Sangforening.

D'hrr. Sangere, som medvirker ved Underholdningen St. Bededag, bedes møde præcis Kl. 7½ i Pr. Wilhelms Palæ. (1 p)

Typografernes Cykleklub.

St. Bededag: Herløv. Nørrebros Runddel Kl. 11.

Søndag: Lyngby. Trianglen Kl 11. (3 e)

ANNONCER

En dygtig Monolinesætter

kan faa Plads i et Avistrykkeri i en mindre By i Norge. Billet mrkt. »Monoline Norge 89« modtager Ekspeditionskontoret.

En god brugt Sættemaskine

er meget billigt til Salg. Billet mrkt. »88« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotypesætter

søger Plads i København. Kendskab til alle Konstruktioner. Billet mrkt. »84« modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre Typograf,

Avis- og Akcidenssætter, søger Plads snarest, helst i Provinsen. Billet mrkt. »Sætter 85« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.

En Akcidens-Sætter-Trykker søger Plads straks eller senere. Vedkommende, der staar i Plads, har lært i et Akcidenstrykkeri. Alder 24 Aar. Billet mrkt. »80« modtager Ekspeditionskontoret.

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Løvstræde 6.

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (16)

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (15)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

Kolleger! Se ud til min ny *Ekviperingsforretning, Bagergade 25.* **Maskintøj** og **Kitler** efter Maal. Egen Fabrikation, bedste Forarbejdning, bill. i København.

(19) H. P. RASMUSSEN.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring,** der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,

(79) Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Jagtvej 109, 3. S., Kbhvn. L. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 18 KØBENHAVN DEN 7. MAJ 1915 XLII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds København Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Onsdag den 19. Maj Kl. 8 Aften præcis.

i Festsalen, Rømersgade 22.

Foreløbig Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Næstformand. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne. 5. Eventuelt.

STYRELSEN.

Trange Tider.*

REDAKTØRSTRIDEN er endt. Den gamle Redaktør har sunget sin bitre Svanesang, og den ny tager fat.

Jeg vil ikke kaste Sten efter Jul. Schrøder nu ved hans Afgang. Jeg vil yde ham den Anerkendelse, der ligger i disse Ord: Blot hans Efterfølger ikke bliver »værre« end han har været, da skal jeg for mit personlige Vedkommende ikke klage.

I Haabet om, at dette ikke er Tilfældet, vilde jeg gærne have Lov til at fremkomme med nogle Betragtninger over den Elendighedens Situation, vi befinder os i, og jeg vil tillige haabe, at dette kan ske uden at Lidenskaberne blusser op og udvikler sig til det, man kalder *Bersærkergang*.

Og dog er jeg ikke saa bange for Lidenskabernes Rasen som »Le Rouge« synes at være, selv om jeg indrømmer, at Dampen var sat en Smule for højt op under den sidste Diskussion. Et lille Opgør en Gang imellem har nu alligevel sin Betydning. Det rusker de slumrende op af Dvalen. Og *det* tør dog vist ingen benægte, at er der noget, vi trænger til indenfor Arbejderbevægelsen, da er det mere Liv, mere Uro, mere Lidenskab og mere Tro og mere Tillid til vor egen Styrke.

Ro og Hvile kan være sund, men den Ro, der i de senere Aar har hersket indenfor Arbejdernes faglige Organisationer, er ikke sund, thi den er i Pagt med Døden. Den er skabt ad kunstig Vej, gennem Tvang fra oven og ved Berøvelsen af det enkelte Individs Indflydelse.

Der siges, at man trods alt maa beundre den tyske militære Organisation — den tyske Militarisme. Jeg folder mine Hænder og beder Forsynet bevare mig for nogensinde at nære slig Beundring!

En Organisation, der kun bestaar i Kraft af sin Brutalitet, i Kraft af sin Magt fraoven og med Tilsidesættelsen af alle den enkeltes Rettigheder, kan en Arbejder kun hade med et glødende uforsonligt Had. Og en saadan Organisation har da heldigvis ingen varig Livsbetingelse, thi i dens Spor vokser der ingen Kultur frem, og jeg vil haabe, at Resultatet af den store Kamp, der nu finder Sted mellem Folkene, maa blive, at denne Organisation maa faa sit Dødsstød. Bliver dette Verdenskrigens Følge, da har Evropas Ungdom ikke udgydt deres Blod helt forgæves.

Men Arbejderne bør ikke tage denne Brutalitetens Slaveorganisation som Forbillede, bør ikke opstille den som noget attraaværdigt at efterligne.

Det, hvorom det gælder, er at appellere til den enkelte — ikke ved et Magtbud eller et Kommando — men ved at vække hans Interesse, saa han frivilligt og uden Tvang deltager i Kampen for at forbedre sine og sine Klassefællers Kaar.

Det er dette, vore Førere i den sidste halve Snes Aar har forsømt. I Stedet for har man søgt at bilde os ind — desværre med altfor stort Held — at naar bare vi hver Uge betaler vort Kontingent, saa kan vi godt lade fem være lige og overlade Resten til dem — de skal da nok »kæmpe« paa vore Vegne.

Følgen heraf er blevet den Uhyggens Ro, som nu hviler over vore Organisationer, en Ro, som har været til uberegnelig Fordel for vore Modstandere og bragt Arbejdernes Levefod ned paa et Lavmaal, hvis Sidestykke ligger langt tilbage i Tiden.

Det nytter nu en Gang ikke at give Krigen hele Skylden for den økonomiske Trængselstid. Længe før Krigen brød ud var der Dyrtid, og Livsfornødenhederne var stegne langt mere end Lønnen. Og længe efter Krigens Ophør vil denne Dyrtid sikkert holde sig, og Arbejderne vil en god Stund endnu kun faa tildelt akkurat saa meget, at de kan holde sig klar af Fattiggaarden — ganske vist ikke uden at lide Nød og føle Næringssorgens tunge Byrde.

Det er Bestræbelserne for at bevare denne Ro, der har faaet de københavnske Typografer til at indgaa paa en syvaarig Overenskomst, som netop i denne Tid viser sig i al sin Meningsløshed.

Og det er endvidere de samme Bestræbelser, der er Skyld i, at Provinstypograferne — efter en seksaarig Sulteperiode — er gaaet ind paa at tage mod en Almisse i de kommende to Aar. Thi hvad er vel *en Krone* om Ugen andet end en Almisse? Hvad vejer denne Krone dog op imod alle de Kroner, vi ugenlig bestjæles for gennem de forhøjede Varepriser?

Jeg tænker ikke her paa de bedre stillede Kolleger. Min Tanke er rettet paa dem med den store Familje, og de vil sikkert kunne forstaa mig, naar jeg siger, at en Krone om Ugen er som en Draabe i Havet.

Takket være disse elendige Overenskomster, som aldrig burde vare mere end et Aar ad Gangen — fordi ingen véd, hvad Aaret os skal bringe — er vi nu saadan stillede, at vor Redaktør (jeg dadler ham ikke derfor) maa staa med Hatten i Haanden og *bede* Principalerne om en Skærv i den trange Tid.

Jeg kan ikke fri mig for den Tanke, at vi ved Fornyelsen af vor Tarif altfor hurtigt og villigt underkastede os vore Modstanderes Vilje. Havde vi den Gang paa den mest eftertrykkelige Maade søgt at gøre det begribeligt for vore Arbejdsgivere, at *vi kan slet ikke leve for den Løn, vi faar*, havde vi understreget denne Kendsgerning med et tusindstemmigt Raab om bedre Livsvilkaar, ja, havde vi i Enighed slynget det ud, skærende og klart: *Vi kan — vi vil* ikke finde os i, at man benytter Krigen derude i den store Verden til at knægte os med — da er jeg tilbøjelig til at tro, at Forholdet nu havde været bedre.

Men i Stedet for benyttede man vort Fagblad til at tale Principalernes Interesser gennem anonyme Skriverier.

Og mon Betingelserne for en bedre Overenskomst skulde blive større om to Aar?

Jeg er bange for, at vor Modstandskraft til den Tid er langt ringere end nu som Følge af Krigens Uaar.

Jeg gentager: Krigen er ikke alene Skyld i Elendigheden. Vi har desværre selv en stor Del af Skylden paa Samvittigheden.

Men jeg spørger dem, som staar i Spidsen for os, dem, der staar med Ansvaret og har ledt os ud i Ørkenen uden Proviant:

Tror I, der falder Manna ned fra Himlen? Eller hvad agter I at gøre for at fri os fra Hungersnøden og føre os frem til det forjættede Land, som I har lovet os?

Mig forekommer det, at dette Land aldrig har ligget saa fjærnt som netop nu.

Det ligger saa uendelig langt, langt borte — helt derude bag Horisonten, hvor Solen gaar ned!

Køge, Paaskedag 1915. FR. NIELSEN.

* Har henligget nogen Tid paa Grund af Pladsmangel. RED.

I Fr. Nielsens ovenstaaende Artikel søger han i al Almindelighed at gøre den mørke Side af vor Tilværelse op, og kritiserende lægge Medansvaret for den herskende økonomiske Krise paa vor egen Organisation og dens Ledere.

Artiklen vidner om Overfladiskhed og Snæversyn, og Forfatteren synes ikke at have Kendskab til Situationen, som den var i September og følgende Maaneder, og er endnu.

Han synes at mene, at om der i vore Organisationer var mere Uro, mere Lidenskab og mere — Tillid, saa vilde vi i højere Grad have kunnet gennemføre fordelagtigere Lønoverenskomster. Fr. Nielsen kan da ikke mene, at dette ogsaa gælder »Dansk Typograf-Forbund«? Vi har gennem en lang Række af Aar levet i stadig Uro, med Drøftelse af indre Organisationsspørgsmaal, der i høj Grad har skabt Lidenskab — men ikke Tillid.

Forsaavidt de to førstnævnte Ting er Betingelsen for, at gode Lønvilkaar kan opnaas, saa er det ingen daarlig Overenskomst, der de senere Aar er indgaaet mellem vort Forbund og Arbejdsgiverne. Om de kunde være blevne bedre, hvis der indenfor Organisationen var større Tillid, skal vi ikke dømme; men om der muligvis ogsaa hos os er Mangel paa dette tredje Element, Fr. Nielsen synes at savne, saa har han — ikke alene — sin Del af Skylden.

At have Tillid til sin Organisation, er at have Tro paa, at den under givne Situationer kan udrette noget; at man har Følelsen af, at alle, der er underordnet Organisationen, er fornuftige i sit Forhold til denne og klart og nøgternt er med til at træffe Afgørelser — baade væsentlige og mindre væsentlige. For at have Tillid til Organisationen maa man ogsaa have Tillid til dens Tillidsmænd og tro paa, at det er de bedste af vor Midte, vi vælger til at repræsentere os.

Naar vore unge Kolleger træder ind i Rækkerne, og enten læser vort Blad eller kommer til Møder, er det saa den stærke Tro og Tillid til vort Forbund, han først modtager Indtryk af? Og faar han Følelsen af, at det er dygtige Mænd hans ældre Kolleger har valgt til Tillidsposterne?

Nej, Indtryk af Haabløshed er det første, han modtager. Han læser, at Organisationen mangler Styrke til at gennemføre gode Levevilkaar for Medlemmerne; al Selvbestemmelsesret er frataget de »menige« Medlemmer, og de valgte Tillidsmænd er langt fra deres Hværv voksne, og de bruger vort Blad til at tale Principalernes Interesser gennem anonyme Skriverier. Den unge Mand — og mange ældre — maa da komme til at mangle Tillid til sin Organisation og Tro paa dens Evner, hvis han ikke selv er forstandig og klartseende nok til at kunne skille ægte Kritik fra uægte.

Det vi trænger til, er ikke mere Uro og Lidenskab, men den Uro, vi har, skal være mere behersket og mere lidenskabsløs — saa kommer det tredje, Fr. Nielsen har manglet — Tillid.

At skrive Artikler i »Typ.-Tid.« er en udmærket Ting, naar det, man vil meddele sine Kolleger, er af almén Interesse; i Fr. Nielsens sidste Artikel er der meget, der tyder paa, at det for ham kun gælder om at skrive for at faa Afløb for sine Tanker. Det er imidlertid ikke altid givet, at disse bør publiceres ud til et større Publikum, thi det kan undertiden have uheldige Følger for ham selv.

Foruden meget andet, Fr. Nielsen er blevet vred over i sine Paaskebetragtninger, er ogsaa en Del af »Le rouges«s Artikel i Nr. 12, hvori slaas til Lyd for, at Arbejdsgiverne yder Dyrtidstillæg; i denne Artikel nævnes, at hvad man end mener om Militarismen med dens frygtelige Følgesvend Krigen og dens Rædsler, saa aftvinges man dog Respekt for de tyske militære og økonomiske Organisationsforhold, der søger at lette Forholdene ogsaa for Arbejderne, maaske endda mere dernede end vi gør herhjemme. Dette bruger Fr. Nielsen til energisk at tage Afstand fra en Brutalitetens Organisation, bygget op med det tyske som Mønster! Men hvor og af hvem er noget saadant ønsket?

Alle Fr. Nielsens smukke Ord i den Anledning er ganske hen i Vejret, og hans Kamp er *Bersærkerens*, der kun har den tomme Luft at slaas med.

Fr. Nielsen folder sine Hænder — og opdager, at Artiklen er skrevet for at hjælpe nogle Kolleger til en lille Lønforhøjelse — hvilket han ikke dadler, han burde endnu sidde med foldede Hænder, i hvert Fald ikke røre Penneskaftet for at falde over en enkelt Sætning, han syntes at kunne bringe noget ud af, thi det vidner i for høj Grad om Lystsport-Skriveri, og det bringer sjælden praktiske Resultater.

I Slutningen af sin Artikel kommer Fr. Nielsen ind paa Betragtninger over Provins-Tarifen; vi skal senere opholde os lidt nærmere ved disse. Red.

Dyrtidstillæg.

En skriftlig Henstilling fra Bestyrelsen for Randers Lokalafdeling til samtlige Principaler i Byen, om at lade den ny Tarif træde i Kraft fra 16. April, har givet det Resultat, at d'Hrr. Bogtrykker Rye, Redaktør Elmenhoff, Bogtrykkerne N. K. Nielsen, Rasmussen og Vonsyld samt Grosserer Viggo W. Olsen har givet 1 Kr.s Paalæg (ogsaa paa de Lønninger, som ligger over den vedtagne Forhøjelse).

De socialdemokratiske Blade i Provinserne har fra 1. Maj indført den ny Tarifs Lønforhøjelser.

Bogtrykker Chr. Udbye, Vejle, har uden Opfordring tilstaaet sit Personale 1 Krones Lønforhøjelse pr. Uge.

Aktieselsk. J. H. Schultz har efter Anmodning skænket et Beløb, der fortrinsvis er uddelt til Gifte med Børn indenfor Forretningens Personale.

Andelsselskabet Kalundborg Dagblad — Samsø Folkeblad afholdt i Søndags ordinær Generalforsamling, hvor det vedtoges at lade hele Bladets Overskud med Fradrag af kontraktmæssig Tantieme gaa til Fordeling blandt Bladets Personale, der selvfølgelig er glad for dette Tillæg, der nok kan gøres nødig i disse Tider. Det er et smukt Eksempel, der burde efterfølges af andre.

Køge eller Ledelsen.

Hr. Redaktør! Jeg er en Samler. Forleden gennemgik jeg nogle gamle Papirer, og et fløj paa Gulvet. Jeg tog det op — det var et gammelt Cirkulære fra Køge, der anbefalede Kollegerne at stemme imod Ledelsens Forslag om at søge vor Arbejdsløshedskasse statsanerkendt.

Jeg syntes, der laa et Vink fra Skæbnen deri, at dette Dokument paatrængte sig min Opmærksomhed netop nu, thi ingen Sinde har Typografernes Arbejdsløshedskasse haft større Mission end netop for Tiden. Medens en stor Del Arbejdsløshedskasser under Krigssituationen har maattet foretage Indskrænkninger i Understøttelsen, har Typograferne kunnet gaa til en Udvidelse (de første 6 Dage), skønt Faget aldrig har haft en tilsvarende tung Arbejdsløshed, og endda klarer Kassen sig med fuld Honnør!

Understøttelsens Forhøjelse fra 8 Kr. 75 Øre til 14 Kr. ugl. og den nu under Krisen foretagne Udvidelse har kun været mulig ved Hjælp af de med Statsanerkendelsen følgende offentlige Tilskud eller ved en ganske betydelig Kontingentforhøjelse.

Hr. Redaktør! Jeg kan derfor ikke undlade at følge Skæbnen og bringe det gamle Cirkulære frem af Glemselen. Det lyder saaledes:

»Undertegnede tillader sig at opfordre Kollegerne til at stemme **Nej** til det af Styrelsen udsendte Forslag om Arbejdsløshedskassen. Vi begrunder denne vor Opfordring ved at henvise til Slavebestemmelserne i Paragraferne 6 og 11 (3) samt den meningsløse korte Tid, der er levnet os til Overvejelse af Sagen. De Fordele, som bydes, kan ikke opveje den Indskrænkning i den personlige Frihed, som Forslaget indeholder. Derfor: Stem **Nej**.

Køge, den 19. September 1907.«

Herefter følger 7 Navne, hvoriblandt naturligvis ogsaa Fr. Nielsens.

Mellem Aar og Dag diskuteres saa meget, og hvad der end forhandles, kan der siges saa meget smukt og kønt baade for og imod. Her er et Omraade, hvor vi nu kan lade baade Lyriken og de smukke Ord ligge og gaa lige løs paa *Kendsgerningen:* **Hvad vilde det have kostet Typograferne eller deres Arbejdsløse, hvis man havde fulgt Fr. Nielsen og de øvrige Kolleger fra Køge?**

Jeg har givet mig til at regne det ud, og Resultatet er blevet, at det vilde have kostet enten de arbejdende Typografer i forøget Kontingent eller de arbejdsløse i mindre Understøttelse **ca. 400,000 Kr.**, *altsaa op imod 1/2 Million.*

Jeg er naaet til Resultatet paa følgende Maade: Vor Kasse fik Statsanerkendelse fra 1. Oktober 1907, og har altsaa med 1. April d.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS REGNSKAB FOR 1914

Lokalafdelingerne.

	Indtægt														Udgift																	
	Kassebeholdn. 1. Januar 1914		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Tilbagebetalte Laan		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunder-støttelse		Understøt. paa Stedet		Reservefonds-understøt.		Sygeunder-støttelse		Begravelses-hjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt		Kassebeholdning 31. Decbr. 1914	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	13	08	4452	60	»	»	»	»	»	50	610	»	5076	18	415	»	1812	»	»	»	793	»	»	»	90	»	1957	»	5065	»	11	18
Aarhus	»	»	8425	80	»	»	»	»	225	36	4700	»	13351	16	811	95	6326	50	634	3	2256	»	200	»	181	40	2941	28	13351	16	»	»
Assens	15	»	460	»	»	»	»	»	»	»	157	75	632	75	32	50	180	»	»	»	8	»	»	»	8	»	389	25	617	75	15	»
Bogense	15	90	156	»	»	»	»	»	»	»	310	»	481	90	120	65	226	»	»	»	16	»	»	»	3	»	101	25	466	90	15	»
Brønderslev	15	»	288	»	»	»	»	»	»	»	123	»	426	»	17	50	128	»	»	»	»	»	»	»	5	25	260	25	411	»	15	»
Esbjerg	15	»	1120	»	»	»	»	»	»	»	691	»	1826	»	93	75	746	»	»	»	604	50	»	»	25	»	340	75	1810	»	16	»
Faaborg	15	»	395	»	»	»	»	»	»	»	»	»	410	»	42	50	32	»	»	»	6	»	»	»	7	50	307	»	395	»	15	»
Fredericia	15	»	903	»	»	»	»	»	»	»	80	70	998	70	206	30	176	»	»	»	319	»	»	»	59	25	223	15	983	70	15	»
Frederikshavn	14	75	232	»	»	»	»	»	»	»	526	»	772	75	136	25	298	»	»	»	20	»	»	»	»	»	305	»	759	25	13	50
Grenaa	15	»	507	»	»	»	»	»	»	»	63	»	585	»	8	75	294	»	»	»	182	»	»	»	12	25	73	50	570	50	14	50
Helsingør	15	»	835	»	»	»	»	»	»	»	350	»	1200	»	76	25	544	»	»	»	»	»	»	»	15	75	549	»	1185	»	15	»
Herning	14	80	883	»	»	»	»	»	»	»	»	»	897	80	72	50	104	»	»	»	26	»	»	»	16	50	664	»	883	»	14	80
Hillerød	15	»	1386	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1401	»	47	50	»	»	»	»	374	»	»	»	29	»	935	50	1386	»	15	»
Hjørring	15	»	1391	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1406	»	98	75	256	»	»	»	226	»	»	»	25	25	785	»	1391	»	15	»
Hobro	15	»	529	»	»	»	»	»	»	»	200	»	744	»	63	75	»	»	»	»	72	»	»	»	9	75	583	50	729	»	15	»
Holbæk	15	»	1719	80	»	»	»	»	»	»	»	»	1734	80	82	60	396	»	»	»	227	»	»	»	48	25	965	95	1719	80	15	»
Holstebro	15	»	992	»	»	»	»	»	»	»	100	»	1107	»	35	»	264	»	»	»	14	»	100	»	16	»	663	»	1092	»	15	»
Horsens	15	»	2416	60	»	»	»	»	»	»	1120	15	3551	75	192	50	1044	»	»	»	558	»	100	»	50	»	1592	25	3536	75	15	»
Kallundborg	15	»	1060	70	»	»	»	»	»	»	330	»	1405	70	135	»	246	»	»	»	86	»	300	»	20	»	603	70	1390	70	15	»
Kolding	15	»	2790	20	»	»	»	»	»	»	300	»	3105	20	203	25	1414	»	»	»	296	»	»	»	56	25	1120	70	3090	20	15	»
Korsør	15	»	278	»	»	»	»	»	»	40	125	60	419	»	98	30	86	»	»	»	38	»	»	»	6	40	175	30	404	»	15	»
Køge	15	»	871	»	»	»	»	»	»	»	25	»	911	»	21	25	26	»	»	»	66	»	»	»	17	25	765	50	896	»	15	»
Lyngby	15	»	332	»	»	»	»	»	14	»	360	»	721	»	10	»	324	»	»	»	»	»	»	»	6	75	365	25	706	»	15	»
Løgstør	14	40	181	»	»	»	»	»	4	»	80	»	279	40	36	»	102	»	»	»	28	»	»	»	3	75	95	»	264	75	14	65
Maribo	15	»	377	»	»	»	»	»	»	»	226	25	618	25	8	75	90	»	»	»	330	»	»	»	7	25	167	25	603	25	15	»
Middelfart	15	»	425	»	»	»	12	»	»	»	724	»	1176	»	212	50	648	»	»	»	»	»	»	»	49	»	252	»	1161	50	14	50
Nakskov	15	»	1164	»	»	»	»	»	»	»	100	»	1279	»	37	25	270	»	»	»	24	»	»	»	23	75	909	»	1264	»	15	»
Nyborg	15	»	755	»	»	»	»	»	»	»	50	»	820	»	157	25	104	»	»	»	11	»	»	»	40	»	492	75	805	»	15	»
Nykøbing F.	15	»	1652	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1667	»	132	70	390	»	»	»	66	»	»	»	33	75	1029	55	1652	»	15	»
Nykøbing M.	17	50	721	»	»	»	»	»	»	»	20	»	758	50	26	75	124	»	»	»	46	»	»	»	13	50	533	25	743	50	15	»
Næstved	15	»	2587	40	»	»	»	»	47	»	65	»	2714	40	277	65	532	50	»	»	330	»	»	»	52	»	1507	25	2699	40	15	»
Odder	15	»	405	20	»	»	»	»	»	»	»	»	420	20	15	»	38	»	»	»	24	»	»	»	8	50	319	70	405	20	15	»
Odense	»	»	7147	60	»	»	»	»	5	»	1321	15	8473	75	350	50	2116	50	»	»	2248	80	900	»	147	50	2710	45	8473	75	»	»
Randers	9	44	2595	»	»	»	»	»	»	»	840	»	3444	44	193	95	1572	»	»	»	986	»	»	»	57	50	630	»	3439	45	4	99
Ribe	15	»	342	65	»	»	»	»	»	»	402	05	759	70	132	50	410	»	»	»	»	»	»	»	7	25	194	95	744	70	15	»
Ringkøbing	15	»	1097	20	»	»	»	»	4	»	50	»	1166	20	38	75	316	»	»	»	158	»	»	»	23	»	615	45	1151	20	15	»
Ringsted	15	»	1137	»	»	»	»	»	40	»	»	»	1192	»	65	»	178	»	»	»	21	50	»	»	25	»	887	50	1177	»	15	»
Roskilde	15	»	1206	80	»	»	»	»	»	»	252	80	1474	60	180	»	286	»	»	»	370	»	»	»	26	»	597	60	1459	60	15	»
Rudkøbing	15	»	959	»	»	»	»	»	»	»	350	»	1324	»	46	45	288	»	»	»	10	»	»	»	17	»	947	55	1309	»	15	»
Rønne	15	64	1621	»	»	»	»	»	4	»	1017	»	2657	64	97	50	746	»	»	»	956	»	330	»	38	50	455	»	2643	»	14	64
Silkeborg	15	»	1419	40	»	»	»	»	»	»	1196	80	2631	20	60	»	1082	»	»	»	267	»	300	»	30	50	876	70	2616	20	15	»
Skanderborg	23	30	471	»	»	»	»	»	»	»	615	»	1109	30	267	50	78	»	»	»	189	50	»	»	9	»	555	55	1099	55	9	75
Skive	15	»	851	»	»	»	»	»	»	»	250	»	1116	»	54	65	368	»	»	»	259	»	»	»	18	50	400	85	1101	»	15	»
Slagelse	15	»	2128	80	»	»	»	»	»	»	300	»	2443	80	158	75	380	»	»	»	353	»	300	»	47	»	1190	05	2428	80	15	»
Stege	15	»	303	40	»	»	»	»	»	»	137	»	455	40	»	»	62	»	»	»	117	»	»	»	»	»	261	»	440	»	15	40
Stubbekøbing	14	25	206	»	»	»	»	»	»	»	18	»	238	25	25	»	»	»	»	»	31	»	»	»	4	»	164	»	224	»	14	25
Svendborg	12	39	1504	45	»	»	»	»	»	»	200	»	1716	84	132	85	576	25	»	»	66	»	»	»	32	»	900	»	1707	10	9	74
Thisted	7	70	886	»	»	»	»	»	»	»	220	»	1113	70	110	25	122	»	»	»	609	»	»	»	15	50	240	»	1096	75	16	95
Varde	14	30	552	»	»	»	»	»	»	»	343	»	909	30	33	75	70	»	»	»	8	»	»	»	12	»	770	55	894	30	15	»
Vejle	14	90	1998	»	»	»	»	»	»	»	300	»	2312	90	199	75	1126	»	»	»	272	05	»	»	36	»	664	»	2297	80	15	10
Viborg	15	»	737	»	»	»	»	»	»	»	322	»	1074	»	133	75	258	»	»	»	393	60	»	»	15	»	259	15	1059	50	14	50
	727	35	67854	60	»	»	12	»	344	26	19572	25	88510	46	6206	55	27255	75	634	03	14361	95	2550	»	1501	55	35291	18	87801	01	709	45
København	»	»	120222	18	24	05	»	»	12504	04	58869	58	191619	85	4780	05	83456	»	»	»	58688	69	5712	65	4868	69	34113	77	191619	85	»	»
	727	35	188076	78	24	05	12	»	12848	30	78441	83	280130	31	10986	60	110711	75	634	03	73050	64	8262	65	6370	24	69404	95	279420	86	709	45

Arbejdsløshedskassen.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1914		Kr. 232397.70
Renter		- 9894.09
Kontingent af heltbetalende	Kr. 50121.50	
do. - halvtbetalende	- 5098.93	
		- 55220.43
Kontingent af Lærlinge		- 1176.00
Indskud		- 104.50
Statstilskud	Kr. 37693.55	
Kommunetilskud	- 18524.65	
		- 56218.20
Balance		Kr. 355010.92

Udgift.

Rejseunderstøttelse: 6827 Dage à 1.25 til danske Rejsende	Kr. 8533.75	
1354 — à 1.25 - udenlandske do.	- 1692.50	
Overfartspenge i 178 Tilfælde	- 218.90	
Overfartsbilletter i 183 do.	- 782.25	
Rejsebeløb i 61 do.	- 541.45	
		Kr. 11768.85
Understøttelse paa Stedet: 45593 Dage à 2.00	Kr. 91186.00	
73 - à 1.50	- 109.50	
7327 - à 1.25	- 9158.75	
8543 - à 1.00	- 8543.00	
139 Omflytningsbidrag	- 1714.59	
		- 110711.75
Administrationstilskud til Afdelingerne	Kr. 2693.83	
Lønninger og Honorarer	- 3671.75	
Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	- 486.66	
Repræsentant- og Delegeretmøde	- 5187.52	
Tryksager	- 916.42	
Kontorartikler	- 117.15	
Porto	- 235.26	
Telegram og Telefon	- 274.28	
Forskellige Udgifter	- 63.60	
		- 13646.47
Ialt Udgift		Kr. 136127.07
Beholdning den 31. Decbr. 1914		- 218883.85
Balance		Kr. 355010.92

Reservefonden.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1914		Kr. 236007.47
Renter		- 10596.04
Kontingent: 147418 Ugebidrag à 65 Øre	Kr. 95821.70	
26938 — à 32½ Øre	- 8633.75	
2783 — à 22½ -	- 626.17	
		- 105081.62
Ekstrakontingent		- 24.05
Indskud		- 104.50
Abonnement paa og Annoncer i Typ.-Tid		- 763.52
Tilbagebetalte Rejselaan		- 12.00
Statens Tilskud til Leipzig		- 200.00
Balance		Kr. 352789.20

Udgift.

Kontingent til Arbejdsløshedskassen		Kr. 55220.43
Udlæg af Løn i Jydsk Morgenblad		- 433.67
Bidrag til Strejker i andre Fag i Danmark		- 2207.45
Jørgen Petersen, Randers (Underskud i Oktober Kvartal)		- 400.00
Voldgiftsretten i København		- 285.25
Delegeretmødet		- 6245.79
Tarifforhandlinger		- 2412.31
Statens Bidrag til Leipzig		- 200.00
Hædersgave til Hvidtfeldt		- 510.00
Typograf-Tidendes Trykning	Kr. 5424.45	
Distribution	- 752.44	
Redaktionshonorar	- 300.00	
Ekspeditionshonorar	- 250.00	
		- 6726.89
Administrationsbidrag til De samvirkende Fagforbund	Kr. 1413.60	
— - Det internationale Sekretariat	- 272.03	
Kontingent til forskellige Institutioner	- 40.20	
		- 1725.83
Administration:		
Administrationstilskud til Afdelingerne	Kr. 897.97	
Lønninger og Honorarer	- 2161.75	
Husleje	- 347.75	
Brændsel	- 18.71	
Belysning	- 40.68	
Rengøring	- 79.52	
Kontorartikler	- 117.15	
Rejseudgifter og Diæter	- 1854.54	
Tryksager	- 2467.48	
Porto	- 207.79	
Telegram og Telefon	- 269.20	
Inventar og Inventarfornyelse	- 400.85	
Bladhold	- 10.27	
Bogbinder	- 111.95	
Forskelligt	- 49.59	
		- 9035.20
Ialt Udgift		Kr. 85402.82
Beholdning den 31. December 1914		- 267386.38
Balance		Kr. 352789.20

Syge- og Begravelseskassen samt Grundfonden i Provinserne.

Sygekassen.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1914: I Afdelingerne	Kr. 727.35	
I Hovedkassen	- 19925.86	
		Kr. 20653.21
Renter		- 826.04
66338 Ugebidrag à 25 Øre	Kr. 16584.50	
2783 — à 12½ Øre	- 347.88	
		- 16932.38
Andre Indtægter i Afdelingerne		- 148.90
Balance		Kr. 38560.53

Udgift.

Understøttelse à 2 Kr. pr. Dag	Kr. 13302.00	
— à 1 - - -	- 428.00	
74 Stkr. Lægeattester	- 99.00	
Understøttelse til Rejsende	- 532.95	
		Kr. 14361.95
Beholdning den 31. December 1914: I Afdelingerne	Kr. 709.45	
I Hovedkassen	- 23489.13	
		- 24198.58
Balance		Kr. 38560.53

Begravelseskassen.

Beholdning den 1. Januar 1914		Kr. 65311.43
Renter		- 4324.95
66338 Ugebidrag à 10 Øre	Kr. 6633.80	
2783 Ugebidrag à 5 Øre	- 139.15	
		- 6772.95
Indgaaet Prioritetsobligation fra Typografernes Stiftelse	Kr. 12000.00	
do. do. - Socialdemokraten	- 25000.00	
		- 37000.00
Indgaaet for Obligation, overført til Begravelskassen i Kbhvn		- 12000.00
Balance		Kr. 125409.33

Begravelseshjælp: 1 à 500, 5 à 300 Kr.	Kr. 2000.00	
Do. ved Hustruers Død: 5 à 100 og 1 à 50 Kr.	- 550.00	
		Kr. 2550.00
Laan til Socialdemokraten		- 25.000.00
En Prioritetsobligation i Typografernes Stiftelse overført til Begravelseskassen i København		- 12000.00
Beholdning den 31. December 1914		- 85859.33
Balance		Kr. 125409.33

Grundfonden.

Beholdning den 1. Januar 1914		Kr. 4885.84
Renter		- 212.06
Balance		Kr. 5097.90

Bidrag til Fagskolen		Kr. 100.00
Beholdning den 31. December 1914		- 4997.90
Balance		Kr. 5097.90

Legatformuen i København.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1914:		
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ pCt.	Kr. 8000.00	
Berlings — , — —	- 6000.00	
Cortnums — , — —	- 6000.00	
Eibeschütz' — , — —	- 1000.00	
Schlesingers — , Kontant	- 15.40	
		Kr. 21015.40
Renter i Aaret:		
Rolfs Legat	Kr. 280.00	
Berlings —	- 210.00	
Cortnums —	- 210.00	
Eibeschütz' —	- 35.00	
Schlesingers — (Kapitalen tilhører Mos. Trossamf.)	- 15.40	
		- 750.40
Balance		Kr. 21765.80

Udgift.

Udbetalt Legatunderstøttelse:		
Rolfs Legat, til Hjælpekassen for Aaret 1914	Kr. 105.00	
— — - Legatarer —	- 175.00	
Berlings — - — —	- 210.00	
Cortnums — - — —	- 210.00	
Eibeschütz' — - — —	- 35.00	
Schlesingers — - — —	- 15.40	
		Kr. 750.40
Beholdning den 31. Decbr. 1914:		
Rolfs Legat	Kr. 8000.00	
Berlings —	- 6000.00	
Cortnums —	- 6000.00	
Eibeschütz' —	- 1000.00	
Schlesingers —	- 15.40	
		Kr. 21015.40
Balance		Kr. 21765.80

Statsanerkendt Sygekasse i København.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1914	....	..	22485	02
Renter	....	..	1131	29
Kontingent	....	..	35513	73
Statstilskud	....	..	12182	44
Refunderet Hospital	....	..	2	60
Balance	..	..	71315	08

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Pengehjælp i Hjemmet til 406 Mænd i 9150 Dage à 2.00	18300	»		
— — - 8 Kvinder i 174 — à 2.00	348	»		
— — - 38 Mænd i 480 — à 0.75	360	»		
— — - 180 Kvinder i 5551 — à 0.75	4163	25		
			23171	25
— p. Hospital til 83 Mænd i 2881 Dage à 1.40	4033	40		
— — - 2 Kvinder i 99 — à 1.40	138	60		
— — - 3 Mænd i 58 — à 0.75	43	50		
— — - 43 Kvinder i 1604 — à 0.75	1203	»		
			5418	50
			28589	75
Betalt Hospital for 114 Mænd i 2642 Dage à 0.60	1585	20		
— — - 65 Kvinder i 1608 — à 0.60	964	80		
— — - 73 Børn i 2674 — à 0.30	802	20		
— — - 2 Mænd i 121 — à 0.65	78	65		
— — - 1 Kvinde i 11 — à 0.65	7	15		
— — - 2 Børn i 186 — à 0.65	120	90		
— — - 1 Kvinde i 29 — à 1.00	29	»		
— — - 1 Mand i 8 — à 1.20	9	60		
			3597	50
Lægehonorar og ekstra Læge	9551	56		
— Speciallæge	3188	43		
			12739	99
Vagthold etc.	303	31		
Barselhjælp (54 Børn)	810	»		
Medicin til Arbejdsløse	35	30		
			1148	61
			46075	85
Andre Udgifter:				
Budløn	50	»		
Porto	44	26		
Kontingent til De samvirkende Sygekasser	63	52		
Tryksager	30	50		
Administration	1800	»		
			1988	28
Ialt Udgift	....	..	48064	13
Beholdning den 31. December 1914	....	..	23250	95
Balance Kr.	....	..	71315	08

Hjælpekassen i København.

Indtægt.	
Beholdning den 1. Januar 1914	Kr. 2730.64
Renter	- 104.66
Kontingent	- 12246.40
Bidrag af Rolfs Legat	- 105.00
Balance	Kr. 15186.70

Udgift.	
Pengehjælp à 1 Kr. pr. Dag	Kr. 12603.00
Beholdning den 31. Decbr. 1914	- 2583.70
Balance	Kr. 15186.70

Begravelseskassen i København.

Indtægt.	
Beholdning den 1. Januar 1914	Kr. 86368.64
Renter	- 2690.36
Kontingent	- 10353.70
1 Prioritetsobligation i Typografernes Stiftelse overført fra Begravelseskasse i Provinserne	- 12000.00
Balance	Kr. 111412.70

Udgift.		
Begravelseshjælp til Medlemmer (12 Md., 1 Kv.)	Kr. 5492.65	
— - Medlemmers Børn (6)	- 220.00	
		Kr. 5712.65
Administration		- 800.00
Overført til Begrk. i Provinserne for 1 Prioritetsobligation		- 12000.00
Beholdning den 31. December 1914		- 92900.05
Balance		Kr. 111412.70

Hovedoversigt.

Indtægt.		Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1914: I Afdelingerne	Kr. 727.35		
I Hovedkassen	- 691128.00		
		691855	35
Renter i Aaret		30529	89
Kontingent		188076	78
Ekstrakontingent		24	05
Indskud		209	»
Statstilskud til den københavnske Sygekasse	Kr. 12182.44		
— - Arbejdsløshedskassen	- 37693.55		
		49875	99
Kommunetilskud		18524	65
Tilbagebetalte Rejselaan		12	»
Abonnement paa og Annoncer i Typ.-Tid.		763	52
Statens Tilskud til Leipzig		200	»
Andre Indtægter i Afdelingerne		256	50
Indgaaet Prioritetsobligationer		37000	»
Balance Kr.		1017327	73

Udgift.		Kr.	Ø.
Understøttelse paa Stedet, inkl. Omflytningsbidrag	Kr. 110711.75		
Rejseunderstøttelse	- 11768.85		
		122480	60
Reservefondsunderstøttelse til egne Medlemmer	Kr. 433.67		
— - andre Fag i Danmark	- 2207.45		
		2641	12
Sygeunderstøttelse: Provinserne	Kr. 14361.95		
— København	- 46075.85		
— Hjælpekassen	- 12603.00		
		73040	80
Begravelseshjælp: Provinserne	Kr. 2550.00		
— København	- 5712.65		
		8262	65
Legatunderstøttelser		750	40
Voldgiftsretten i København		285	25
Typograf-Tidendes Udgivelse		6726	89
Forskellige Kontingenter		1789	35
Bidrag til Fagskolen		100	»
Tarifforhandlinger		2412	31
Repræsentant- og Delegeretmøder		11433	31
Jørgen Petersens Underskud i Oktober Kvartal		400	»
Statens Bidrag til Leipzig		200	»
Hædersgave til Hvidtfeldt		510	»
Administration:			
Administrationstilskud til Afdelingerne	Kr. 6241.80		
Lønninger og Honorarer	- 5833.50		
Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	- 973.32		
Kontorartikler	- 234.30		
Rejseudgifter og Diæter	- 1854.54		
Tryksager	- 3414.40		
Porto	- 487.31		
Telegram og Telefon	- 543.48		
Inventar og Inventarfornyelse	- 400.85		
Bladhold	- 10.27		
Bogbinder	- 111.95		
Forskelligt	- 113.19		
		20218	91
Ialt Udgift		251251	59
Prioritetslaan til Socialdemokraten		25000	»
Beholdning den 31. Decbr. 1914: I Afdelingerne	Kr. 709.45		
I Hovedkassen	- 740366.69		
		741076	14
Balance Kr.		1017327	73

Samlet Status den 31. December 1914.

Aktiver.

Beholdning: Reservefonden: I Sparekassen	Kr. 262386.38		
Prioriteter	- 5000.00		
		Kr. 267386.38	
Arbejdsløshedskassen: I Sparekassen		- 218883.85	
Sygekassen i Provinserne: I Afdelingerne	Kr. 709.45		
- Hovedkassen	- 23489.13		
		- 24198.58	
Begravelsesk. i Prov.: I Sparekassen	Kr. 1359.33		
Prioriteter	- 84500.00		
		- 85859.33	
Grundfonden i Provinserne: I Sparekassen		- 4997.90	
Sygeks. i Københ.: I Sparekassen	Kr. 22750.95		
Aktier i Vejlefjords Sanat.	- 500.00		
		- 23250.95	
Hjælpekassen i København: I Sparekassen		- 2583.70	
Begravelsesk. i København: I Sparekassen	Kr. 60900.05		
Kreditforenings-Obligationer	- 20000.00		
Prioriteter	- 12000.00		
		- 92900.05	
Legatformuen: Kreditforenings-Obligationer	Kr. 21000.00		
Kontant	15.40		
		- 21015.40	
		Kr. 741076.14	
Udestaaende Rejselaan	Kr. 361.00		
Annoncer i Typ.-Tid	- 121.84		
Statstilskud for 1914 til Sygekassen i København	- 12418.75		
do. - April, Juli og Oktbr. Kv. til Arbejdsløshedsk.	- 28276.10		
Rest paa Laanet af Reservefonden til Finland	- 10557.98		
Renter af do. for Aaret 1914	- 422.32		
Inventar og Kontorartikler, brandforsikret for	- 4000.00		
		- 56157.99	
Balance		Kr. 797234.13	

Passiver.

Statsanerkendte Sygekasse i København:		
Hospitalsophold for Oktober Kvartal 1914	Kr. 964.20	
Lægehonorar for do.	- 3251.24	
		- 4215.44
Formue den 31. Decbr. 1914		- 793018.69
Balance		Kr. 797234.13

København, den 25. Februar 1915. VIGGO CHRISTENSEN.

Beholdningerne efterset og bevidnes at være til Stede.

København, den 22. April 1915. VICT. PETERSEN. LAUR. JENSEN. CARL NIELSEN. H. CRONE. JUL. SCHRØDER. P. HANSEN.

Revisions-Bemærkninger.

Ovenstaaende Regnskaber er gennemgaaede og befundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

Lokalafdelingernes Indtægter og Udgifter i foranstaaende Regnskabsoversigt er sammen med Indtægter og Udgifter i Hovedkassen fordelte paa Special-Regnskaberne, der saa udførligt som muligt udviser hver enkelt Kasses Forhold i Aaret 1914, saa at enhver temmelig nøje kan følge disse. Den derpaa følgende Hovedoversigt er en Sammendragning af samtlige Special-Regnskaber, hvorved der gives et samlet Overblik over hele Forbundets financielle Virksomhed i Aaret. Endelig udviser Statusopgørelsen Forbundets Formueforhold ved Aarets Udgang.

Arbejdsløshedskassen har haft et Underskud af Kr. 13,513.85; i Rejseunderstøttelse er udbetalt Kr. 11,768.85, hvilket er Kr. 356.85 mindre end i Fjor, hvorimod Understøttelse paa Stedet, som i 1914 er Kr. 110,711.75, er Kr. 47,480.50 mere end i 1913. Stats- og Kommunetilskud udgør tilsammen Kr. 56,218.20.

Reservefonden har i Indtægt haft Kr. 116,781.73 og en Udgift af Kr. 85,402.82, hvilket giver en Formuefremgang af Kr. 31,378.91.

Syge- og Begravelseskassen samt Grundfonden i Provinserne. Sygekassens Formuefremgang i 1914 har været Kr. 3,545.37 mod Kr. 3,511.91 i 1913. Begravelseskassens Formuefremgang er Kr. 20,547.90 og Grundfonden har haft en Formuefremgang af Kr. 112.06.

Legatformuen i København har givet Kr. 750.40 i Renter, hvilke igen er uddelt.

Den statsanerkendte Sygekasse i København udviser kun en lille Formuefremgang, nemlig Kr. 765.93 mod Kr. 4,243.23 i 1913, men Udgifterne til Syge samt Lægehonorar, Barselhjælp etc. har udgjort Kr. 46,075.85, hvilket er Kr. 4,008.70 mere end i 1913.

Hjælpekassen i København har haft et lille Underskud af Kr. 146.94; i 1913 var Overskudet Kr. 1,313.21.

Begravelseskassen i København har haft en Formuefremgang af Kr. 6,531.41 mod Kr. 6,292.33 i 1913; i Begravelseshjælp er udbetalt Kr. 5,712.65 mod Kr. 6,518.96 i 1913.

Hovedresultatet af Forbundets Virksomhed afspejles bedst ved Sammenligning af Status ved Aarets Begyndelse og Slutning. Den 31. December var Understøttelseskassernes samlede Formue Kr. 793,018.69, den tilsvarende Sum ved Aarets Begyndelse Kr. 757,832.14, hvilket giver en Formuefremgang af Kr. 35,186.55.

Underskudet i Randers Lokalafdeling er jo gennem Artikler i Typograf-Tidende belyst for Medlemmerne.

København, den 20. April 1915. ANTON ANDERSEN. CARL J. CHRISTOFFERSEN. ALB. MICHELSEN. CHR. ØSTERGAARD.

F. E. BORDING. KØBENHAVN

A. været anerkendt i 7½ Aar. Af Regnskaberne fra »Typ.-Tid.« og det i Særtryk udsendte Regnskab ser jeg, at der i Stats- og Kommunetilskud er betalt:

	Statstilskud	Kommunetilskud
For (ikke i) 1907—08	13,307.87	7,261.47
— — 1908—09	31,511.38	17,029.50
— — 1909—10	37,556.05	18,013.19
— — 1910—11	38,756.84	17,586.29
— — 1911—12	38.907.37	17,924.28

Længere kan jeg ikke komme gennem Regnskaberne, thi dels er der ikke flere offentliggjorte, og dels indgaar de offentlige Tilskud først Aaret efter vort Regnskabsaar. Der mangler altsaa endnu for 1912—13, 1913—14 og 1914—15. Jeg har Lov til at gaa ud fra, at Tilskudene ikke er blevet mindre og regner derfor med 3 Gange 39,000 i Statstilskud og 3 Gange 18,000 i Kommunetilskud. Herefter bliver det for Tiden fra 1. Oktober 1907 til 31. Marts 1915 ialt *408,854 Kr. 24 Øre*, som vor Arbejdsløshedskasse *for den nævnte Tid* har faaet eller vil faa i offentlige Tilskud.

Men »Slavebestemmelserne« (!!!) i Paragraferne 6 og 11 (3)? Er der nogen, der kender dem? Er der nogen, der har mærket dem? Er *de* en lille halv Million værd?

Der kan købes mange Livsfornødenheder for den nævnte Sum, og der er mange af vore Kammerater, der er blevet mætte ogsaa ved Hjælp af den.

Ikke sandt, Hr. Redaktør, det vilde have været en kostbar Historie, hvis man havde fulgt Hr. Fr. Nielsen og de øvrige Kammerater fra Køge.

En lille Kendsgerning blot! EN, DER HUSKER.

Generalforsamlinger og Møder.

Roskilde Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 17. April ordinær Generalforsamling paa »Fjordvilla«. — Regnskabet, der balancerede med 322 Kr. 20 Øre, godkendtes. Ligeledes Privatkassens Regnskab. — Paa Forslag af WILLUMSEN vedtoges det at forhøje Privatkassens Kontingent med 10 Øre. — Sluttelig vedtoges det at indføre Ugesedler for Inkassation af Kontingent til Kontrol for Revisorerne. — Endelig drøftedes en Sag angaaende Omflytningsbidrag til et Medlem, der har skiftet Plads, og det vedtoges, at Formanden paany henvender sig til Forretningsfører Viggo Christensen desangaaende. H. AASVANG.

Typografernes Cykleklub

afholdt Søndag d. 18. April sin halvaarlige Generalforsamling i Nørre Central-Café. — F. NIELSEN valgtes til Dirigent.

Formanden, A. OSTERMANN aflagde Beretning og meddelte, at Klubben atter havde afsluttet Kontrakt med »Hamlet« om Levering af Cykler til samme Priser som forrige Aar.

Kassereren, UHRBRAND, aflagde Regnskab, hvilket godkendtes.

Til Styrelsen genvalgtes de afgaaende.

Derefter foretoges nogle mindre Lovændringer, og Programmet for Sommerens Ture vedtoges; efter nogen Diskussion ogsaa Pinseturen Helsingør—Gurre—Fredensborg.

Da næste Numer af Typ.-Tid. skal trykkes paa Onsdag, bedes alt Stof, som ønskes i dette Numer, indsendt til Redaktionen senest **Søndag**. *Foreningsmeddelelser til Ekspeditionen senest* **Mandag**.

Bladsætterklubben

afholder ordinær **halvaarlig Generalforsamling** Søndag den 9. Maj Kl. 1 i Hotel »Union«, Hj. af Vesterbrogade og Viktoriagade, med følgende Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Styrelse. 4. Eventuelt. STYRELSEN.

Nær og Fjærn.

Rejsende Kolleger til Aalborg bedes henvende sig paa »Social-Demokraten«s Sætteri **Kl. 4**, hvor Formanden træffes og Understøttelse udbetales.

Dødsfald. Militærvæsenet har krævet et Offer indenfor vort Fag, idet vor Kollega SØREN HANSEN, der var indkaldt til Sikringsstyrken som Korporal, er kommen ulykkelig af Dage ved en Kørselsulykke paa Fortunbakken ved Klampenborg, idet Hestene for en af Hærens Proviantvogne løb løbske; medens det lykkedes de 3 andre Soldater, der var paa Vognen, at springe af denne under Farten, skete det sørgelige for Søren Hansens Vedkommende, at han, der var Kusk, blev hængende i Vognen med det ene Ben, og saaledes faldt bagover og knuste Hovedet mod Landevejen.

Søren Hansen udlærte i Milo'ske Bogtrykkeri i Odense 1903, arbejdede en Aarrække i samme By paa Andelstrykkeriet og de sidste 3 Aar her i København hos P. Hansen paa Gasværksvej, hvor han tilsidst var Faktor. — Han var en meget dygtig Fagmand, en støt og rolig Karakter og en absolut brav og hæderlig Arbejdskammerat; det vakte dyb Sorg, da hans nærmeste Kammerater erfarede den sørgelige Begivenhed, og han vil længe blive mindet af sine Kolleger, der satte overordentlig stor Pris paa ham.

Søren Hansen blev kun 31 Aar gammel og efterlader sig Hustru og 2 smaa Børn.

Han vil blive begravet i Odense og i Onsdags førtes hans Lig fra Garnisonssygehuset til Banegaarden under megen Deltagelse. C. H.

— Et andet Ulykkestilfælde i København har krævet en ung Mands Liv. Dagbladene meddelte, at en Typograf THRANE var kørt ihjel af en Sporvogn. Vi har ikke noget Sted fra faaet Meddelelse om, at den unge Mand var Typograf.

— Et af vore unge Medlemmer, Sætter GEORG LAURITZEN, er efter længere Tids Sygeleje i en Alder af 20 Aar afgaaet ved Døden af Tuberkulose. Afdøde udlærte forrige Aar i »Athene« og har siden i nogen Tid arbejdet i Nørrebros Centraltrykkeri. Allerede fra Læretiden har han været angreben af den Sygdom, for hvilken han nu er bukket under. Ang. Begravelsen henvises til Dagspressen.

Breve og Kort henligger paa Forbundskontoret til Lorentz Jensen, Bertram Behrnt, N. P. Gudum, Niels Marinus Nielsen, Chr. P. Schmidt, H. Christensen, Cornelius Petersen, Otto Andersen, Valdemar Petersen og H. Møller.

Sølvbryllup. Vor kendte Kollega fra Citytrykkeriet CHR. CLAUSEN og Hustru kan paa Søndag fejre deres Sølvbryllup.

Hjertelig Tak til Kolleger og Venner for den megen Sympati og Opmærksomhed, som vistes mig ved mit Jubilæum, og som staar for mig som en uforglemmelig Dag.

Den 3. Maj 1915. LUDVIG WERMUND.

For al Venlighed paa min 25 Aars Jubilæumsdag d. 1. Maj takkes hjerteligst.

J. P. CHRISTENSEN,
Næstved Tidende.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

27. April: Hjørring 68.75; Holstebro 50.75; Stege 62.00. 29. April: Korsør 38.40. 1. Maj: Brønderslev 62.50. 3. Maj: Fredericia intet at indsende; Maribo 100.00; Marstal intet at indsende; Stubbekøbing 50.00; København 279.45.

I Dag mangler Varde.

København, den 4. Maj 1915.

Forretningsudvalget.

Lægerne.

Fra Midten af Maj er Hr. Øjenlæge Gordon Norries Konsultationstid: Hverdage Kl. 1—2.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Vilhelm Christoffer Jensen, udl. 16/4 15 hos Sigfr. B. Svendsen (arb. s. St.). Sætter Emil Sømberg, udl. 17/4 15 hos H. H. Thiele (arb. s. St.). Sætter Knud Olsen, udl. 20/4 15 hos N. L. Christensen (arb. s. St.). Sætter Svend Witthoff, udl. 1/5 15 hos Jensen & Rønager (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdelingen. Paal. Petra Nielsine Vilhelmine Petersen, udl. 27/4 15 hos B. Nielsen (arb. s. St.). Paal. Amalie Katrine Nielsine Willumsen, udl. 1/5 15 i Frederiksberg Bogtrykkeri.

Aarhus, Sætter Hans Bech Andersen, udl. 1/5 15 i De foren. Bogtrykkerier. Herning, Sætter Peter Vestergaard, udl. 1/5 15 i Herning Folkeblad. Korsør, Sætter Peter Jensen, udl. 1/5 15 i N. Zachariassens Bogtrykkeri. Nykøbing M., Sætter Johannes Christensen, udl. 1/5 15 i Morsø Folkebl. Odense, Sætter Aage Hansen Gustav, udl. 1/5 15 i Hagen & Sørensens Bogtrykkeri. Ringkøbing, Sætter Laurids Peter Lauridsen, udl. 1/5 15 hos A. Rasmussen. Ringsted, Sætter Bjørn Børge Sørensen, udl. 1/5 15 i Ringsted Folketid. Slagelse, Sætter German Pilegaard, udl. 1/5 15 i Sorø Amtstidende. Stege, Sætter Herluf Christensen, udl. 1/5 15 hos Thommerup.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2769 Sophus Hansen fra Esbjerg i Pl. hos I. Cohen. 6079 Peter Petersen fra Udl. (arbl.). 1990 Frederik Viggo Jensen, sidst Militær (arbl.). 1837 Th. Jepp

sen fra Sadelmagerforb. (arbl.). 3653 E. S. P. H. Larsen fra Stege (Militær). 3870 Hans Nielsen fra Svendborg (Militær). 3758 Frantz H. V. Høgfeldt fra Svendborg (Militær). 3655 Einer Andersen Hald fra Stege (Militær). 4005 Victor Dahlbergs Hustru Andrea (Syge- og Begravelseskassen).

Esbjerg, 6606 Lars Alfred Nielsen (Esbjerg Avis), 3849 Carl Christensen (Hansen, Fanø) og 280 Marie Fendrich (Wedege Petersen). Helsingør, 6407 Jens Peter Larsen (Journalist). Hjørring, 3881 Ludv. A. Hansen (Hjørring Bogtrykkeri). Holbæk, 3904 Alfred Sørensen (arbl.). Maribo, 3781 P. Helander Petersen (Martin Andersen). Nakskov, 1040 Chr. Bjerregaard (Joh. Pedersen). Nykøbing F., 3801 Jens Adolf Olsen (arbl.). Næstved, 3788 Johs. Korsgaard Hansen i Pl. Ringsted, 3803 M. Petersen (arbl.). Skive, 561 Laur. Andr. Nielsen (Skive Folkeblad) og 3904 Jørgen Alfr. Sørensen (Skive Folkebl.). Svendborg, 6390 Carl Julius Hansen (Meyer) og 3411 Axel Christensen (arbl.).

Fratraadte.

København: 3986 Marinus Olesen til Aalborg (arbl.). 1429 Frantz Persson til Udl. (arbl.). 2859 Rudolf Jensen til Udl. (arbl.). 1604 Fritz Ruf til Schweitz som Militær. 3781 Peter Helander Petersen til Maribo i Plads.

Aarhus, 3881 Ludv. Hansen til Hjørring i Pl. Esbjerg, 1876 A. F. Lind til Aarhus i Pl. og 2769 Sophus Hansen til København i Pl. Hjørring, 3990 Niels Petersen til Fjerritslev i Pl. Holbæk, 3904 Alfred Sørensen til Skive i Pl. Maribo, 3653 E. T. P. H. Larsen til Kbhvn. (Militær). Nykøbing F., 1040 Chr. Bjerregaard til Nakskov i Pl. og 2569 Niels Jensen paa Rejse. Skive, 3643 M. N. Thomsen til Aarhus (arbl.). Stege, 3655 E. Hall til København (Militær). Svendborg, 3758 Frantz Høgfeldt til København (Militær) og 3870 Hans Nielsen til København (Militær).

Udslettet med Restance.

København: 259 E. H. V. Andersen (Rasmussen & Olsen).

Døde.

København: 3022 Sætter Georg Otto Larritzen. 1096 Enke Marie Dorthea Sedlazeck. 6471 Søren Hansen (P. Hansen).

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 7. Maj Kl. 8½ i Kaféen, Kultorvet 14. STYRELSEN.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 14.—17. Uge opkræves Lørdag den 15. Maj. P. HANSEN, Nansensgade 45².

Typografernes Cykleklub.

Søndag: Skodsborg. Trianglen Kl. 10.

Medlemmer af Klubben kan hos Hamlet erholde Cykler paa Afbetaling til Forretningens Kontantpriser, hvilke er følgende: Hamlet A-Maskine 125 Kr. for Herre- og 130 Kr. for Dame-, Hamlet B Maskine 150 Kr. for Herre- og 160 Kr. for Dame-; Maskinerne er af samme Styrke og Kvalitet og har samme Lakering og Fornikling samt Gummi — det er kun i Udstyrelsen, der er Forskel. Endvidere kan Medlemmerne hos Hamlet erholde garanterede BSA Cykler (uden Indblanding af billigere Materiale) til 155 og 175 Kr. ligeledes paa Afbetaling.

Indmeldelser modtages af Formanden, A. Ostermann, Nylandsvej 6, St., F og Kassereren, Uhrbrand, Ægirsgade 18³, L. (3f.)

Gutenberg-Koret.

Fredag d. 7. Kl. 8½ Sangøvelse.

Torsdag d. 13., Kr. Himmelfartsdag, afholder Koret sin aarlige Herretur. Der mødes ved Nørrebros Jernbanestation Kl. 7⁴⁵ Fm. Frokost ved Klampenborg. Passive Medlemmer indbydes. (4 b.)

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½ Sangøvelse. (1 r)

ANNONCER

En dygtig Typograf,

som kan og vil deltage i alt i en Provinsforretning forefaldende Arbejde, kan faa Plads. Afholdsmand foretrækkes. Billet mrkt. »92« med Anbefalinger modt. Ekspeditionskont.

Faktor.

Afholdsdagbladets Trykkeri, Aarhus, søger en dygtig Faktor. Fast Løn 35 Kr. ugentlig samt Tantieme. Ansøgninger bilagt med Anbefalinger indsendes til Bogtrykker *Fr. Lumbye*, Kolding. (95)

En Sætter-Trykker,

som under Bogtrykkerens Indkaldelse til Sikringsstyrken kan paatage sig alt forefaldende Arbejde i et mindre Trykkeri, kan faa Plads straks. Billet mrkt. »Sætter-Trykker 96« bedes snarest indlagt paa Ekspeditionskontoret.

NB. Pladsen kan muligvis blive af Varighed.

Flere 1ste Klasses

Farve- og Illustrationstrykkere,

helst miltærfrie, søger vi til høj Løn; perfekt Tysk er ikke nødvendig, da en Dansker arbejder der. Rejseomkostningerne bliver godtgjort efter 6 Ugers Forløb. Tilbud med Anbefalinger og Lønfordring bedes sendt til *Berliner Buch- und Kunstdruckerei, Zossen b. Berlin.* (93)

Trykkerforbundt.

Som saadan søger et ungt Menneske, som har staaet godt 2 Aar i Lære, Plads. Anbefaling haves. (Helst i Provinsen.) Bill. mrkt. »90« modtager Ekspeditionskontoret.

En paalidelig Trykker

kan faa Plads straks.

(94) **Morsø Folkeblad.**

En dygtig Sætter-Trykker

(Avis, Enkeltpresse og Falseapparat) kan faa *fast* Plads. *Vendsyssel Venstreblad*, Hjørring.

Mange Aars Linotypesætter søger Bladplads. Bill. mrkt. »91« modtager Ekspeditionskontoret.

En god brugt

Sættemaskine

er meget billigt til Salg. Billet mrkt. »88« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (15)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

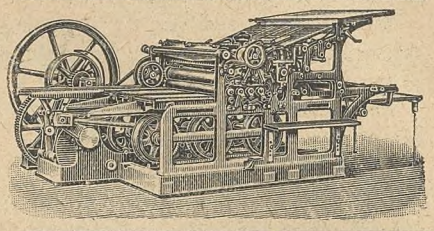

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

— Dansk Arbejde. —

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 52, KØBENHAVN S.

Telefon Amager 555. (15)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Kolleger! Se ud til min ny *Ekviperingsforretning, Bagergade 25.* **Maskintøj** og **Kitler** efter Maal. Egen Fabrikation, bedste Forarbejdning, bill. i København.

(19) H. P. RASMUSSEN.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Forenings-kontingentet. — Forlang Oplysning hos

ANTON JENSEN,

(57) Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Jagtvej 109, 3. S., Kbhvn. L. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 19 KØBENHAVN DEN 14. MAJ 1915 XLII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Onsdag den 19. Maj Kl. 8 Aften præcis

i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Beretning og Forslag vedr. Lokalunderstøttelse. 2. Regnskabet. 3. Valg af Næstformand. 4. Andragende fra Anton Jensen om Lønforhøjelse. 5. Beretning fra Kontrahentmøderne. 6. Eventuelt.

STYRELSEN.

Æres den, som æres bør!

SOM det vil være de fleste Kolleger Landet over bekendt, har der alle Dage hersket særdeles raadne Forhold herovre paa det idylliske Ærø med Hensyn til Trykkerilokaler, Lærlingeantal, Arbejdstid osv. Naar der i Typografkredse har været talt om Ærø, saa har det gerne været med et ironisk Smil paa Læben, og enkelte hidsige Mestre rundt i Landet har til Tider til Betegnelse af Typografer, som de var mindre tilfredse med, brugt Udtryk som: »Saadan nogle Sættere fra Marstal!«, hvad der altsaa maa have været ensbetydende med, at Typografer derfra af d'Hrr. Principaler regnedes for en »mindre god Vare«. Underligt er det heller ikke, thi de Forhold, der har og vedblivende hersker paa et Par herværende Trykkerier, burde for længe siden have været en »saga blott«. Der er fra Begyndelsen af dette Aar oprettet en Lokalafdeling i Marstal for Ærø, og denne Afdeling har nu sat sig til Opgave, at faa rodet op i disse daarlige og i højeste Grad tarifstridige Forhold.

For at give Kollegerne et lille Indblik i, hvorledes det gaar til herovre paa Ærø, fremdrager vi blot følgende:

I Ærøskøbing findes et »Folkeblad«, hvis Redaktør, H. Andersen, er Æresmedlem i Dansk Typograf-Forbund, og denne forhenværende Kollega har blandt meget andet ikke generet sig for at antage Lærlinge paa sit Trykkeri, og efter den udstaaende »Læretid« at byde dem en Ugeløn paa 10—12—14 Kr., da der ellers ikke var mere Arbejde. Naar en saadan nyudlært ung Mand imidlertid ikke lader sig friste af det flotte Tilbud, ja, saa er han arbejdsløs fra samme Dato, og er som Regel yderst daarligt stillet, da han jo intet nævneværdigt har lært udover at stable Sømstumperne op til den daglige Udgave af Bladet. Det er jo et nydeligt Løntilbud af et »Æres-Medlem«, som vi formener især maatte sætte en Ære i at overholde Tarifen. Dog, her gælder kun dette: at udbytte!

Dette vort »Æres-Medlem« har forleden været i Harnisk og rettet et Angreb paa Kolleger, som arbejder paa »Ærø Tidende« (paa Grund af disses Deltagelse i et socialistisk Møde), og omtalte det formastelige i, at et Venstreblad i sit Trykkeri beskæftigede Socialdemokrater, samt følte sig meget urolig over, hvad Bladets Aktionærer vilde sige, hvis de vidste det. Det forekommer os at være en i højeste Grad ufrisindet og simpel Tankegang, Red. Andersen (der ellers gerne vil have Ære for at være en god Demokrat) fremfører, at Typografer skulde have samme Standpunkt som det Blad, hvorved de arbejder, og mener vi, at at saadant hører kun Fortiden til.

Naar Red. Andersen i den første Avispolemik med Pathos udtaler, at han er stolt af at være Æresmedlem og Stifter af Dansk Typograf-Forbund, saa maa vi desværre bemærke, at vi er ikke stolt af at staa i Forbund sammen med et saadant »Æres«-Medlem, der i sin Avis insinuerer Medlemmer af det samme Forbund, hvori han er Æresmedlem. Og vi synes, at Hr. Andersen sagtens maa kunne finde andre og mere interessante Emner end »Ærø Tidende«s Typografers politiske Standpunkter, at fylde i sine taalmodige Læsere.

Marstal, i April 1915.

Bestyrelsen for Marstal Lokalafdeling:

K. G. MADSEN. C. CASPERSEN. A. HANSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Kvindeafdeling

afholdt Generalforsamling Søndag den 11. April i Rømersgade 22.

Til Dirigent valgtes Frk. MOURITZEN; til Sekretær: A. GRAM-PETERSEN.

Punkt 1. Frk. CRONE aflagde Beretning; omtalte den store Arbejdsløshed og hele den økonomiske Misère, som Krigen havde skabt indenfor vort Fag. Vort Forbund havde indtil Dato redet Stormen af, dog med Tilskud fra Staten. Intet Medlem havde været uden Hjælp under Arbejdsløshedsperioden. En Diskussion fulgte, hvorefter Beretningen godkendtes.

Punkt 2. Regnskabet oplæstes og godkendtes.

Punkt 3. Opstilling af Valg til Styrelse. De afgaaende: Frk. CRONE som Formandinde, A. GRAM-PETERSEN og AMALIE PETERSEN opstilledes paany.

Punkt 4. Indbydelse til Deltagelse i den internationale Kvinde-Kongres i Anledning af Krigen. Frk. CRONE oplæste Programmet for Kongressen og gjorde nogle indledende Bemærkninger om den Udvikling, som var gaaet forud; vilde dog ganske overlade til Generalforsamlingen at tage Bestemmelse om, hvorvidt man mente, at burde sende Repræsentation eller ikke. — Efter nogle Bemærkninger af Frk. MOURITZEN, Frk. MERRY NIELSEN og Fru GRAM-PETERSEN, der alle anbefalede at følge Indbydelsen, vedtoges det enstemmig at sende Formanden, eller i Tilfælde af, at hun fik Forfald, A. Gram-Petersen. Til Dækning af Udgifterne bevilgedes 150 Kr.

Punkt 5. Eventuelt. Til at tælle Stemmesedler op, valgtes Frk. MOURITZEN, Frk. MERRY NIELSEN, Fru JANSEN og Fru FRANTZEN.

Randers Lokalafdeling

afholdt Fredag den 16. April ordinær Generalforsamling. — FORMANDEN gav forskellige Meddelelser, bl. a. om, at den Jørg. Petersenske Sag var bragt til endelig Afslutning. — Regnskabet for Januar Kvartal, der balancerede med 799 Kr. 99 Øre, godkendtes.

Som Repræsentanter til »Soc.-Dem.« genvalgtes ARNØ og ANDREASEN. Som Kasserer nyvalgtes R. MALMSTRØM i Stedet for Hammerby, som søger anden Livsstilling.

Derefter drøftedes lokale Forhold.

Ekstrakassens Regnskab, der balancerede med 326 Kr. 45 Øre, blev derefter godkendt, og Generalforsamlingen sluttede med, at Formanden bragte den afgaaede Kasserer en Tak for den korte Tid, han havde fungeret. A.—Ø.

Holbæk Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 17. April ordinær Generalforsamling. 10 Medlemmer var mødte.

Formanden, ALFRED HANSEN, oplæste Forhandlingsprotokollen, og omtalte den Henvendelse, der var sket til Principalerne om et Dyrtidstillæg. Resultatet, der var kommen ud heraf, var ikke særlig stort. »Holbæk Amts Avis«, »Holbæk Amts Venstreblad« og »Holbæk-Posten« var bleven enige om fra 1. April at indføre den nye Tarif for de gifte Arbejdere, hvis Løn var under 30 Kr. ugentlig. Derved havde tre Arbejdere paa hver af de to førstnævnte Blade faaet et Løntillæg af 1 Kr., medens »Holbæk-Posten« slet ikke ramtes af »Lønforhøjelsen«. Fra »Holbæk Amts Dagblad« var der endnu ikke kommet Svar paa Henvendelsen, og de to Akcidenstrykkerier — S. M. Olsens og C. Tønnesens — ydede allerede i Forvejen, hvad der var andraget om. — En Konflikt mellem »Venstrebladet«s Personale og Faktor var bilagt til Personalets Tilfredshed.

FORMANDEN fremlagde derefter Regnskaberne for Januar Kvartal. Lokalkassens Regnskab balancerede med 431 Kr. 70 Øre, hvoraf der

til Hovedkassen var indsendt 52 Kr. 5 Øre. Ekstrakassens Regnskab udviste en Balance paa 124 Kr. 49 Øre, og sluttede med en Kassebeholdning paa 13 Kr. 34 Øre.

Sluttelig forhandlede man Spørgsmaalet om Afdelingens Deltagelse i Majdemonstrationen og om en Sommerudflugt. Med 4 St. mod 4 vedtoges det ikke at deltage i Toget gennem Gaderne, men derimod at lade de forskellige Trykkeriers Personaler henvende sig til Principalerne om at faa fri den halve eller den hele Dag 1. Maj. — Enstemmigt vedtoges det at overlade Bestyrelsen at søge arrangeret en Sommerudflugt i Lighed med i Fjor. *

Rønne Afdeling

af Dansk Typ.-Forbund holdt ordinær Generalforsamling i Hotel »Nutiden« Lørdag d. 17. April.

Form., ANDR. H. JENSEN, bød Medlemmerne Velkommen. — SEKRETÆREN oplæste Forhandlingsprotokollen, som godkendtes.

KASSEREREN oplæste Regnskabet. Dette balancerede med 417 Kr. 24 Øre. Den væsentligste Indtægtspost var ordinært Kontingent, 402 Kr. 60 Øre. Af Udgiftsposterne nævnedes: Rejseunderstøttelse 46 Kr., Understøttelse paa Stedet 168 Kr., Sygeunderstøttelse 101 Kr., indsendt til Hovedkassen 79 Kr.

Derefter foretoges Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for C. Blomberg og H. Chr. Hansen, der afgik efter Tur. I deres Sted valgtes ARNOLD MEYER og AXEL MOGENSEN, som tiltræder 1. Juli.

KASSEREREN paatalte nogle Restancer, som endnu ikke var indbetalte ved Regnskabets Afslutning og spurgte, hvad der i den Anledning skulde foretages. — FORMANDEN sluttede sig til Kassererens Beklagelser, og det vedtoges at give de paagældende en Respit paa 14 Dage, til hvilken Tid de skal have deres Kontingent betalt à jour, ellers bliver de slettet. C. B.

Odense Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Onsdag den 21. April. Dirigent: P. BONDESEN. Ca. 40 Medlemmer var mødt.

Beretningen, der indeholdt Meddelelser om Afstemningen, Dyrtidstillæg, Paaskeuddeling, Indkaldelser og Arbejdsløshed, godkendtes. — En detailleret Beretning om Løn- og Arbejdsforholdene i 1914 samt om Lokalkassens Virksomhed i samme Tidsrum godkendtes ligeledes.

Regnskaber. Kasserer C. O. MADSEN oplæste Regnskaberne. Afdelingens Regnskab balancerede med 1731 Kr. 80 Øre; Udgift: Rejse underst. 191 Kr. 75 Øre, Underst. paa Stedet 596 Kr., Sygeunderst. 390 Kr., Administrationstilsk. 37 Kr., indsendt til Hovedkassen 517 Kr. 5 Øre. — Til at underskrive Regnskabet valgtes HANS JENSEN og MIKKELSEN. — Ekstrakassens Regnskab balancerede med 464 Kr. 66 Øre. Til »Samaritanen« var indsamlet 97 Kr. 50 Øre, Paaskeindsamlingen havde indbragt 195 Kr. 35 Øre, uddelt i Afdelingen 105 Kr. — Alle Regnskaber godkendtes.

Beretninger fra Aktiebageriets Generalforsamling og Fyns »Social-Demokr.«s Kontrahentforsamling aflagdes og toges til Efterretning. — Repræsentant til Aktiebageriet blev ved Genvalg P. BONDESEN, til Kontrahenter genvalgtes WELBLUND og nyvalgtes PETER JENSEN; Suppleant blev JULIUS NIELSEN.

1. Maj. Afdelingen deltager som sædvanlig i Processionen med sit Banner, og Medlemmerne opfordres til at møde saa talrigt som det er muligt.

Udflugten Kr. Himmelfartsdag. Fra Styrelsen forelaa Forslag om i Aar at lade denne Tur foregaa til »Slukefter« i Stedet for som ellers til Stige Kro. — Efter en Diskussion vedtoges det med alle Stemmer mod 1 at foretage Forandringen. Derefter gik Debatten livligt angaaende det vigtige Spørgsmaal, om man skulde have Bøf eller Kotelet til Frokosten. Med vældigt Flertal vedtoges det at delikatere sig med Kotelet og koldt Bord samt diverse. — Bøffen stemte ingen for, ikke en Gang Forslagsstillerne. De Arbejdsløse skal inviteres med, og paa Forslag af PETER OLSEN vedtoges det ligeledes at invitere de Kolleger med, der for Tiden er indkaldte til Militærtjeneste og ligger i Garnison her i Odense.

Eventuelt. Efter Anmodning henledede FORMANDEN Medlemmernes Opmærksomhed paa de unge Social-Demokraters Blad »Fremad«, hvoraf en Del Prøvenumre blev uddelt. — DAHL omtalte Teknisk Skole og Virksomheden dér.

— — —

Medlemmerne opfordres til at deltage i Turen til »Slukefter« Kr. Himmelfartsdag. Ang. Arrangementet og Prisen vil nærmere Oplysninger komme pr. Cirkulære. —LBL.—

Aalborg Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag d. 24. April. Formanden, JOHAN GERDT, oplyste, at der var et Underskud paa 400 Kr. Underst. paa Stedet havde aldrig været saa stor før: 878 Kr. Sygeunderst. havde været 559 Kr.; kun i Oktober Kvartal 1913 havde denne Underst. været højere. Medlemstallet var det højeste, Lokalafd. kunne opvise, pr. 1. April 103, hvoraf for Tiden 8 Militære og 5 arbejdsløse (heraf 1 gift og 1 uden Underst).

Af Lokalkalkassen var ydet til Arbejdsløse, Militære og Rejsende 204 Kr. FORMANDEN udtalte, at egentlig Krise for det enkelte Medlem kunde man først tale om, naar Underst. var udløbet; for de gifte arbejdsløse stillede Sagen sig jo værre selv *med* Underst. Kassebeholdningen var godt 200 Kr., men da der sikkert kan ventes mange rejsende uden Underst., var det jo godt at have noget at tage af.

FORMANDEN anmodede om, naar der betaltes for Paategning paa Sygeattester, da at faa Kvittering af Lægen; der kunde godt skrives paa Sygeattesten. Tillige anmodede han om, at Sygdom *straks* anmeldtes, derved kunde der ofte skaffes en arbejdsløs lidt Arbejde. — Omtalte Restancevæsenet, som nu var i glædelig Aftagen; ikke mindst for Medlemmerne selv var det heldigt, at Kontingentet betaltes *hver* Uge.

Den et Medlem idømte »Bøde« var betalt med Forbehold.

I Anledning af, at Mar. Andersen var stemt ud af »Soc.-Dem.«s Kontrolkomite, udspandt der sig et skarpt Replikskifte.

Ogsaa angaaende Majdemonstrationen udspandt der sig en livlig Diskussion. Hovedsagentlig fordi Avissætterne ikke vilde arbejde gratis St. Bededag for at faa fri Lørdag Eftermiddag, vedtoges det ikke at deltage som Forening.

— Noget ukendt i Lokalafdelingens Historie var det, at Generalforsamlingen begyndte præcis Kl. 8. Der var da ogsaa kun mødt 4 Mand; senere var dog ca. Halvdelen af Medlemmerne kommet til Stede.

— — —

Samtidig holdt den lokale statsanerkendte Sygekasse Generalforsamling, hvor der ikke skete noget af Betydning. Det er en god lille Kasse, der efterhaanden har paataget sig flere og flere Opgaver; men desuagtet under en dygtig Ledelse er ret velsitueret.

»Begravelsesstemning« hvilede i nogen Grad over den lille Forsamling — thi Sygekasseloven ventes vedtaget! Og da vil pludselig en stor Del af Medlemmerne blive saa »velhavende«, at Kassen maa give Afkald paa Statens kærlige Støtte — og lave sig selv om til en sideordnet Hjælpekasse. G.

Slagelse Lokalafdeling

holdt Lørdag den 24. April Generalforsamling i »Folkets Hus«. Regnskabet for Januar Kvartal, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med 569 Kr. 20 Øre og for Privatkassens med 180 Kr. 72 Øre, fremlagdes af FORMANDEN og godkendtes enstemmigt.

Det vedtoges at deltage i 1. Maj-Demonstrationen med Foreningens Banner. — Ligeledes vedtoges det indtil videre at bibeholde det paa Januar Generalforsamling vedtagne Ekstrakontingent (5 Øre ugl.).

Under »Eventuelt« behandledes forskellige Sager. Bl. a. drøftedes det, hvorvidt Afdelingens 25 Aars Jubilæum den 1. Juli d. A. skulde festligholdes. Et Forslag ang. dette om, at »Bestyrelsen skal »lægge Hovederne i Blød« og derefter indvarsle til en Ekstrageneralforsamling hvor Programmet nærmere skal drøftes, vedtoges. — De uheldige Forhold hos Bastue Jacobsen bragtes ogsaa paa Tale, og det paalagdes Bestyrelsen at søge disse ændret til det bedre. — Endelig vedtoges et Forslag om en Fodtur til Sorø Kr. Himmelfartsdag. Kl. ca. 11 sluttede Dirigenten, CHR. NIELSEN, Generalforsamlingen. — Som sædvanlig viste en stor Del af Medlemmerne deres Ligegyldighed for Foreningens Anliggender ved at blive hjemme. T. T.

Horsens Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 24. April ordinær Generalforsamling paa Hotel »Hejmdal«. — Dirigent: EMIL NIELSEN — Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes efter en lille Diskussion mellem A. E. CHRISTENSEN, JULIUSSEN og FORMANDEN.

Regnskabet balancerede med 1081 Kr. 40 Øre. Indtægten var følgende. Kassebeholdning fra forrige Kvartal Kr. 15,00, ordinær Kontingent 616,40, Tilskud fra Hovedkassen 450,00. Udgiften var: Rejseunderstøttelse 18,75. Understøttelse paa Stedet 258,50, Sygeunderstøttelse 241,00, Administrationstilskud 16,00, indsendt til Hovedkassen 532,15. Ekstrakassens Regnskab balancerede med 210,16 og slutter med en Kassebeholdning af 48,45. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Paa Forslag af JULIUSSEN vedtoges det enstemmigt at yde Formanden et ekstra Honorar paa 25 Kr.; foreløbig for et halvt Aar.

Da der er Udsigt til, at de arbejdsløses Tal i Afdelingen, snart vil forøges ganske betydeligt, henstillede SONNENBORG, at Kollegaerne hver for sig gjorde sit til, at alt Overarbejde saa vidt muligt blev undgaaet, saa at saa mange Typografer som muligt kunde være i Arbejde. Dette kunde alle de mødte selvfølgelig slutte sig til. FORMANDEN beklagede kun, at det ikke var ham, der havde fremsat denne Henstilling, og han kom herved ti at omtale et Beregningsforhold, som havde fundet Sted paa »Horsens Avis«.

Udenfor Dagsordenen fremkom JULIUSSEN med en Oversigt over det Beløb, som Afdelingens Medlemmer i Vinter har indsamlet til Hjælpekomitéen. Det fremgik heraf at der var indkommen 132,25. Godkendtes.

Da der ikke var flere, som ønskede Ordet, sluttede DIRIGENTEN Generalforsamlingen. CHR.—N.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Mandag den 29. Marts 1915.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Et Cirkulære ang. Majdemonstrationen og Regnskab fra Arb. Fællesorg. og Læsestue toges til Efterretning. — En Skrivelse fra K. B. i Anledning af den paa sidste Møde behandlede Arbejdsstandsning i et herv. Firmas Sætteri, i hvilken Skrivelse K. B. fejlagtig gik ud fra, at det var Arbejderne,

der havde taget Offensiven, toges til Efterretning. — En Maskinsætter var blevet afskediget efter tre Dages Beskæftigelse hos Georg A. Bach uden at erholde Løn. Der stilles Krav om en Uge + 5 Dages Løn. — Et Bladfirma havde nægtet at betale 100 pCt. Godtgørelse for den i en Annonce værende Talsats, men vilde kun betale 50 pCt. for Opstillinger. Der klages til K. B. — Maskinsætterne hos samme Firma havde andraget om Lønforhøjelse, men har intet Svar faaet paa Andragendet. Der begæres Mægling i Sagen. — En Skrivelse fra Journalistforbundet drøftedes. — Et Par Forretninger havde tilstaaet deres Personaler Dyrtidstillæg. Til Efterretning. — Et Par kvindelige Medlemmer, som havde undladt at gaa i Arbejde uden at meddele Grunden, blev frataget Understøttelse i Henhold til Lovene. — Et Stereotypørforhold i et herv. Dagblad drøftedes. Styrelsen fandt ikke, at der i Henhold til de fremkomne Oplysninger forelaa Tarifbrud. — Et Medlem, som havde udvist en mindre heldig Optræden paa Kontoret, tildeltes en Advarsel. — I Anledning af forskellige Forhold i et herv. Bogtrykkeri var et Par Kolleger indkaldt for Styrelsen for at afgive Forklaring. — Fra et Medlem var modtaget Anmodning om at sætte »Lovændringer« paa Dagsordenen til Sætterafdelingens Generalforsamling, men da der intet bestemt Forslag var stillet, indhentes nærmere Underretning. — Forskellige Forhold vedr. Arbejdsløsheden drøftedes. Det vedtoges at standse Uddeling af Koks og Spisebilletter den 1. April. Der forelaa Meddelelse fra Københavns Understøttelsesforening om, at der foreløbig ikke maatte udbetales kommunal Understøttelse længere end til 1. April, da Loven af 2. Oktober udløb paa denne Dag. Nu havde imidlertid Rigsdagen vedtaget at forlænge Loven et Aar, og da der saaledes var Udsigt til, at Understøttelsen vilde blive fortsat ogsaa efter 1. April, vedtoges det foreløbig at udbetale Understøttelsen fra 1. og 2. April (Skærtorsdag og Langfredag) af Det særlige Fond. — Et Medlem anmoder om at faa refunderet Ekstraudgifter ved Radiumbehandling. Halvdelen refunderes. — Et Andragende om Sygehjælp under Landophold behandledes. — Et Spørgsmaal om en Udlændings Optagelse, en Understøttelsessag, et Andragende om et Laan, et do. om Hjæp af den frivillige Indsamling samt en Anmodning om hvilende Medlemsret behandledes.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. *LAUR. JENSEN.*

Lokalafdelingen i København.

Ekstrakt af Regnskab for Januar Kvartal 1915.

Indtægt:

Beholdning den 1. Januar 1915:			
Sætternes Privatkasse	Kr.	37230.62	
Trykkernes do.	-	6528.98	
do. Ekstrakasse	-	1645.30	
do. Begravelseskasse	-	3931.41	
Kvindernes Privatkasse	-	799.24	
Lokalkassen	-	11746.83	
Det særlige Fond	-	1169.90	
			Kr. 63052.28
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden	Kr.	14843.55	
Tilskud fra Hovedkassen	-	10491.40	
			- 25334.95
Sygekassen	Kr.	8743.30	
Tilskud fra Hovedkassen	-	5328.78	
			- 14072.08
Hjælpekassen	Kr.	3034.95	
Tilskud fra Hovedkassen	-	219.05	
			- 3254.00
Begravelseskassen			- 2586.70
Lokalkassen i København:			
Kontingent af heltbetalende Medl.	Kr.	3776.15	
do. - halvtbetalende —	-	475.95	
Renter af Sparekassen	-	161.38	
Tilskud fra Sygekassen	-	450.00	
do. - Begravelseskassen	-	200.00	
do. - Forbundet	-	1050.00	
			- 6113.48
Sætternes Privatkasse			- 797.41
Trykkernes do.			- 157.59
do. Ekstrakasse			0.00
do. Begravelseskasse			- 97.20
Kvindernes Privatkasse			- 71.94
Det særlige Fond			- 13369.99
Balance			Kr. 128907.62

Udgift:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:			
Rejseunderst. à 1.75 (7 Medl. i 31 Dg.)	Kr.	54.25	
do. à 1.25 (59 » i 1644 »)	-	2055.00	
Underst. p. St. à 2.00 (295 Mdl. i 9280 Dg.)	-	18560.00	
do. à 1.25 (25 Kv. i 1196 »)	-	1495.00	
do. à 1.25 (4 Mdl. i 210 »)	-	262.50	
do. à 1.00 (61 Kv. i 1412 »)	-	1412.00	
do. à 1.00 (9 Mdl. i 368 »)	-	368.00	
Omflytningsbidrag (7 Medl.)	-	54.00	
Rejsebeløb	-	24.20	
Tilskud til Lokalkassen	-	1050.00	
			Kr. 25334.95
Sygekassen:			
Pengehjælp (i Hjem 172 Md. og 81 Kv. Kr. 6964.25, paa Hosp. 19 Md. og 12 Kv.: Kr. 1082.25)	Kr.	8046.50	
Betalt Hospital	-	1015.80	
Lægehonorar og Ekstra-Læge	-	2529.63	
Speciallæge	-	1622.51	
Vagthold etc.	-	124.60	
Barselhjælp (14 Børn)	-	210.00	
Medicin til Arbejdsløse	-	9.95	
Administration	-	450.00	
Andre Udgifter	-	63.09	
			- 14072.08
Hjælpekassen			- 3254.00
Begravelseskassen (4 Mænd og 2 Kvinder)	Kr.	1500.00	
Medlemmers Børn (2)	-	40.00	
Administration	-	200.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	846.70	
			- 2586.70
Lokalkassen i København:			
Lønninger	Kr.	1480.00	
Porto	-	69.80	
Tryksager	-	304.92	
Kontingentopkrævning og Budløn	-	481.00	
Lokale- og Husleje	-	214.00	
Brændsel, Belysning og Rengøring	-	139.04	
Telefon og Telegram	-	115.24	
Overført til Privatkasserne	-	308.59	
Privatunderstøttelse	-	743.01	
Kontorsager	-	44.20	
Boserups Minde	-	25.00	
Tillidshjælp	-	80.00	
Andre Udgifter	-	80.84	
			- 4085.64
Sætternes Privatkasse			- 115.00
Trykkernes do			- 137.59
do. Ekstrakasse			- 0.00
do. Begravelseskasse			- 100.00
Kvindernes Privatkasse			- 56.00
Det særlige Fond			- 12197.20
Beholdning den 31. Marts 1915:			
Sætternes Privatkasse	Kr.	37913.03	
Trykkernes do.	-	6548.98	
do. Ekstrakasse	-	1645.30	
do. Begravelseskasse	-	3928.61	
Kvindernes Privatkasse	-	815.18	
Lokalkassen	-	13774.67	
Det særlige Fond	-	2342.69	
			- 66968.46
Balance			Kr. 128907.62

København, den 20. April 1915. LAUR. JENSEN.

Nær og Fjærn.

Til Københavns Afdelings Medlemmer. Opmærksomheden henledes paa den ord. kvartaarl. Generalforsamling førstk. Onsdag Aften Kl. 8 pr. i Rømersgade 22, Festsalen. Talrigt Møde forventes.

Valgfondsmærker kan erholdes hos Anton Jensen.

Rettelse til Medlemslisten. 1923 Hugo Kelpien er fejlagtigt kaldet »Stago« Kelpien.

Forening for Boghaandværks Medlemmer, der ikke har modtaget den Bog der for Øjeblikket omdeles og som ønsker at bevare deres Medlemsret, anmodes om at henvende sig i Fagskolens Lokale Vester Boulevard 24, 3. Sal. Kassereren træffes der Tirsdag, Torsdag og Fredag 7—9 Aften og Søndag Formiddag 8—12.

For de gode Ønsker og venlige Hilsener, mange Kolleger har sendt mig til min Indtræden i Københavns Borgerrepræsentation, bringer jeg min bedste Tak og Genhilsen. VILH. WARTENBERG.

Hjertelig Tak for udvist Opmærksomhed ved mit Jubilæum.
JULIUS RASMUSSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, tør Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger: 6. Maj: Varde i Stedet for Januar Kvartals Overskud 123.25. 10. Maj: Esbjerg 50.00; Hobro 50.00.

København, den 10. Maj 1915.
Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

6. Maj: Varde pr. Bl. 123.25.
Dermed er samtlige Regnskaber indgaaede.
København, den 10. Maj 1915.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Oluf Adolf Chr. Christensen, udl. 1/5 15 hos Græbe (arb. s. St.). Sætter Josef Lititschersky, udl. i Rusland 1906 (Truelsen). Trykker Hans Brinch, udl. 17/4 15 hos H. H. Thiele (arb. s. St.). Trykker Svend Aage Johansen, udl. 1/5 15 hos J. Jørgensen & Co. (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Paal. Anna Jensen, udl. 2/5 15 hos Gustav Jensen (arb. s. St.). 2680 Dahlbergs Hustru Valborg Johanne. 1289 Chr. Christensens Hustru Rigmor Theresia.

Hillerød, Sætter Valdemar Frederik Mehr, udl. 1/5 15 i Nordsjællands Venstreblad, og Sætter Peter Otto Nielsen, udl. 1/5 15 i Frederiksborg Amts Avis. Køge, Sætter C. F. Adolf Nielsen, udl. 1/5 15 i Østsjællands Folkeblad, Sætter Hans Peter Nielsen, udl. 1/5 15 i Østsjællands Avis, og Sætter Carl Rasmus Svendsen, udl. 1/5 15 i Østsjællands Avis. Nakskov, Sætter Carl Ahlmann Mortensen, udl. 1/5 15 i Vestlollands Avis. Rudkøbing, Sætter Harald Hansen, udl. 1/5 15 i Langelands Folkeblad. Vejle, Sætter Ludvig St. Schmidt, udl. 1/5 15 i Schweitzers Bogtrykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 6653 Johs. Bertelsen fra Rejse (arbl.). 4593 Lilly Frederiksen fra Sadelmagerforb. (arbl.). 2341 Anna Hansen fra Sadelmagerforb. (arbl.).

Aalborg, 3990 Niels Chr. Petersen (Fjerritslev Bogtr.) og 4438 Arnold Kondal (P. Hansen). Aarhus, 3643 Mar. N. Thomsen (arbl.) og 3881 Ludv. A. Hansen (arbl.). Horsens, 6602 Carl Walther (arbl.). Ribe, 6421 H. P. Christensen (arbl.). Skanderborg, 3813 Ernst Kyhn (Skanderborg Amts Avis).

Fratraadte.

København: 2681 Hjælpearb. Alfred Nielsen til Smedeforb.

Aalborg, 3990 Niels Chr. Petersen til Hjørring i Pl. Aarhus, 4438 Robert Kondal til Aalborg i Pl. Esbjerg, 6421 Hans P. Christensen til Ribe (arbl.) og 3849 Carl Christensen til Ribe (arbl.). Hjørring, 3881 Ludv. Hansen til Aarhus (arbl.). Horsens, 3759 J. P. Dam paa Rejse.

Udslettet med Restance.

København: 2694 Knud Liliegreen (»København«).

Død.

København: 1382 Kristian Hansen (Milit.).

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 14.—17. Uge opkræves Lørdag den 15. Maj. P. HANSEN, Nansensgade 45[2].

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½ Sangøvelse. (1 s)

Typografernes Cykleklub.

Kr. Himmelfartsdag: Jægerkroen. V. Glyptoteket Kl. 10. — Søndag: Klampenborg. Trianglen Kl. 11. (3 g)

ANNONCER

En yngre Sætter

søger straks fast Plads i København eller i Provinsen. Billet mrkt. »97« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkeri til Salg.

Et mindre **Akcidenstrykkeri** i god Drift med en fast Kundekreds, beliggende i en stor Stationsby, er til Salg straks eller senere. Billet mrkt. »99« modt. Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker,

kendt med Avisombrydning, søger Plads snarest. Billet mrkt. »100« modtager Ekspeditionskontoret.

Faktor.

Afholdsdagbladets Trykkeri, Aarhus, søger en dygtig Faktor. Fast Løn 35 Kr. ugentlig samt Tantieme. Ansøgninger bilagt med Anbefalinger indsendes til Bogtrykker *Fr. Lumbye*, Kolding. (95)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Central 6125. (6)

Kolleger! Se ud til min ny *Ekviperingsforretning, Bagergade 25.* **Maskintøj** og **Kitler** efter Maal. Egen Fabrikation, bedste Forarbejdning, bill. i København.
(19) H. P. RASMUSSEN.

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (15)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.
Telefon 2526. Løvstræde 6.
Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (16)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, Thingvalla Alle 28, S.
(38)

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei
Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Jagtvej 109, 3. S., Kbhvn. L. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 20 KØBENHAVN DEN 21. MAJ 1915 XLII AARGANG

Trange Tider.

I Fr. Nielsens Artikel i Nr. 18 skriver han om Forlængelsen af Provinstarifen:

»Jeg kan ikke fri mig for den Tanke, at vi ved Fornyelsen af vor Tarif alt for hurtigt og villigt underkastede os vore Modstanderes Vilje«.

Vi skal ikke i særlig Grad komme ind paa denne Fr. Nielsens Tanke; Forslaget om Tarifen har som bekendt været til Diskussion baade her i Bladet og ude i Afdelingerne, og ved Afstemningen har Medlemmernes langt overvejende Majoritet klart og tydeligt tilkendegivet, at de delte Forbundsledelsens Syn paa den daværende Situation. Vi har yderligere stærkt begrundet Tro paa, at ogsaa Fr. Nielsen i Begyndelsen af Januar mente, at Forholdene indenfor Faget var alt andet end til Lønforhøjelse.

Tilbage bliver, om man allerede nu, paa Grundlag af de Erfaringer, man i Tiden siden Januar har gjort, kan bedømme Situationen anderledes end da.

Vi henviser nedenstaaende til en Tabel over Arbejdsløshedsforholdet. Den taler med sine Tal alvorligt om Situationen. Tabellen omfatter de Arbejdsløse den 15. i de nævnte Maaneder. De delvis ledige er omsatte til helt ledige, og Tallet er her i nogen Grad bygget paa et Skøn. For de Indkaldte er Tallet ved Tællingen den 31. Marts 1915 benyttet, idet man ikke har de nøjagtige Tal fra Maaned til Maaned, men Tallene er maaske noget lavere end de faktisk burde være. Tallene for August til Marts 1913—14 er uden Rekrutterne, men deres Tal er iøvrigt saa forsvindende, at Mangelen snarere dækker over de lave Tal for de Indkaldte:

	1913—14.				1914—15.							
					København			Provinserne				
	København arbl.	Provinserne arbl.	Ialt	pCt.	arbl.	Delvis ledige omsat til helt ledige	Militære	arbl.	Delvis ledige omsat til helt ledige	Militære	Ialt	pCt.
August	186	60	246	6,0	382	120	172	69	29	119	891	22,3
Septbr.	151	61	212	5,3	372	90	172	152	20	119	925	23,1
Oktbr.	127	49	176	4,4	307	33	172	134	8	119	773	19,3
Novbr.	94	43	137	3,4	288	—	172	93	—	119	672	16,8
Decbr.	59	21	80	2,0	191	—	172	58	—	119	540	13,5
Januar	148	45	193	4,8	278	—	172	83	—	119	652	16,3
Febr.	113	36	149	3,7	271	—	172	80	—	110	642	16,0
Marts	69	27	96	2,4	219	—	172	89	—	119	599	15,0

Det er interessant at bemærke, at Tallet af Arbejdsløse i Provinserne 15. Avgust 1913 og 15. Avgust 1914 er omtrent ens, nemlig 60 mod 69. Det skyldes den 14-Dages Opsigelse i Provinserne, idet Krisen endnu paa dette Tidspunkt ikke havde bragt Kollegerne paa Gaden.

Det rette Indtryk af, hvad Krigen har bevirket af *Nedgang i Arbejde ved vort Fag* faar man først ved at sammenligne de Arbejdsløses og de Indkaldtes Tal i pCt. med de tilsvarende Maaneder det foregaaende Aar, idet der jo altid er nogle Svingninger paa Arbejdsmarkedet, der næsten altid er ens fra Aar til Aar.

Desværre viser denne Sammenligning, **at der forholdsvis ingen Bedring er**, snarere det modsatte. I Avgust var Tallet paa de, der var berøvet Erhverv, saaledes omtrent **4 Gange** saa stort som i Avgust det foregaaende Aar (22,3 pCt. mod 6 pCt.), i September og Oktober godt **4 Gange** saa stort (henh. 23,1 mod 5,3 og 19,3 mod 4,4), i November omtrent **5 Gange** saa stort (16,8 mod 3,4), i December godt **6 Gange** saa stort (13,5 mod 2 pCt.), i Januar godt **3 Gange** saa stort (16,3 mod 4,8 pCt.), i Februar **5 Gange** saa stort (16 mod 3,7 pCt.) og i Marts er Forskellen igen **godt 6 Gange saa stort**, nemlig 15 pCt. mod 2,4. Tallene for April foreligger endnu ikke.

Under Paavirkning af denne store Arbejdsløshed, disse Tal beviser, der herskede i Slutningen af forrige Aar og Begyndelsen af Januar, blev Forhandlingerne om Provinstarifen ført.

Arbejdsgiverne kunde give faktiske Oplysninger om mindre Indtægter og større Udgifter i den daglige Drift. Provins-Typografernes Repræsentanter, der deltog i Forhandlingerne, var alle Mænd fra Arbejdspladserne, hvorfra de havde den bedste Lejlighed til at kontrollere Rigtigheden af de fremsatte Oplysninger.

Naar tillige Forslaget om en Forlængelse af den gældende Tarif med Dyrtidstillæget, af Medlemmerne blev vedtaget med stor Majoritet, saa skyldtes det hverken Tilfredshed med hvad der var opnaaet eller alene de Oplysninger, der fremkom fra Forbundsledelsens Side, men — tror vi — nok saa meget det Kendskab, de enkelte Medlemmer havde hver fra sin By, fra sin egen Arbejdsplads, til de trykkede Forhold indenfor Faget.

Naar Forlængelsen af den gamle Tarif fik en Varighed af 2 Aar, saa skyldtes det som bekendt ikke, at man fra vor Side ikke ønskede og kæmpede for en kortere Tid, men en stærk Modstand fra Bogtrykkernes Side imod at indgaa paa noget andet, for saa vidt man fra vor Side fastholdt Kravet om Stigning i Lønsatserne.

Den Tid der er gaaet, siden Forhandlingerne førtes, har ikke ændret den økonomiske Misére indenfor vort Fag. Tallene paa vore arbejdsløse Kolleger i Februar og Marts taler sit eget Sprog, og selv om vi ikke endnu er i Besiddelse af den nøjagtige Opgørelse for April Maaned, saa kan det dog allerede nu ses, at der ikke er nogen nævneværdig Nedgang, til Trods for, at vi nu skulde være inde i en Tid, hvor der ikke herskede særlig megen Arbejdsløshed.

Der er da saaledes endnu ingen Tegn paa, at man fra vor Side har handlet overilet eller været ensidig i Bedømmelsen af Situationen.

I sin Artikel fremsætter Fr. Nielsen Bebrejdelser mod Forbundsledelsen, fordi den i sit Forsvar for Forslaget om Forlængelsen af Provinstarifen, bruger »Typ.-Tid.« til at forsvare Bogtrykkernes Interesser.

Naar Forslaget i Januar blev forelagt, motiveret og anbefalet fra Forbundsledelsens Side, saa maatte det naturligvis ske med de Grunde, hvorfor man var gaaet ind derpaa. Naar der fra Bogtrykkernes Side, som alt sagt, forelaa Oplysninger, man ikke kunde komme uden om, maatte vel vore Repræsentanter tage Hensyn hertil; men saa er det da ogsaa tvingende nødvendigt at fremsætte disse Oplysninger for de Medlemmer, paa hvis Vegne der er forhandlet.

At gøre noget andet, vilde være Bedrag.

Fr. Nielsen maa ikke glemme, at den ubeskaarne Ret til Kritik, alle vore Medlemmer er i Besiddelse af og har rigelig Lejlighed til, ogsaa maa give Forbundsledelsen Adgang til i fuldt Maal at fremlægge alt, hvad der har dikteret den sit Standpunkt og Adgang til at forsvare det.

Naar saa noget saadant sker, er man i højeste Grad uberettiget til fra nogen Side fornærmeligt at sige, at vore Tillidsmænd taler Arbejdsgivernes Interesser — da i Særdeleshed, hvis man ikke fra samme Side kan bevise Forbundsledelsens Fejltrin.

Vi har fra anden Side set den Anskuelse fremsat, at der mellem Forbundsledelsens Standpunkt under Tarifbevægelsen og »Le Rouge«s avtoritative Artikel, hvori sloges til Lyd for, at Bogtrykkerne skulde yde Dyrtidstillæg, var en vis Modsigelse.

Vi vil her benytte Lejligheden til at sige, at fordi man erkender, at Faget i sin Helhed er inde i en stærk økonomisk Krise, vil der dog godt kunne være Arbejdsgivere, der ikke i saa høj Grad som andre er ramt heraf.

»Le Rouge«s Artikel har aabenbart særlig været baseret paa saadanne og har da heller ikke været uden Virkning.

Forstaaende Medlemmer vil ikke have vanskeligt ved at begribe, at det for en Ledelse er af Betydning at udnytte enhver Situation til Gavn for Medlemmerne.

Det er da ogsaa kun det, der er sket her.

Provins-Typograferne og Fagskolen.

UNDER Forudsætning af, at der i Aar som tidligere af vedkommende Ministerium stilles et Beløb til Raadighed for Foreningen til Understøttelse for unge Typografers og ældre Lærlinges Videreuddannelse ved Fagskolen i København, opfordres herved unge Sættere og Sætterlærlinge i det sidste Læreaar til snarest at indsende Begæring om at komme i Betragtning ved Beløbets Uddeling. Begæringen maa være ledsaget af

1) Anbefaling fra Principalen, hvis Ansøgeren er udlært, eller Attest fra Læremesteren om, hvorlænge Vedkommende har været i Lære, hvis Ansøgeren endnu er Lærling.
2) Oplysning om, hvorlænge Vedkommende har været beskæftiget ved Akcidensarbejde.
3) Det bedes meddelt, om Ansøgeren selv eller ved Paarørendes Hjælp evner at betale for sit Ophold under Kursustiden, der sædvanligt varer 2 Maaneder.

Selve Kursuset koster 20 Kr., hvilket Beløb fradrages den tilstaaede Understøttelse.

Ansøgning om Understøttelse maa snarest indsendes til undertegnede Formand for Dansk Provins-Bogtrykkerforening.

Da Skolen i Reglen har Plads til flere Elever, end Understøttelsen i Almindelighed kan tildeles, opfordres de, der selv evner at udrede Udgifterne ved Opholdet, til ogsaa at søge Optagelse i Kursuset.

Nærmere Underretning om Tiden for Kursusets Begyndelse vil blive meddelt Ansøgerne.

Aalborg, i Maj 1915. P. HANSEN,
Maren Turisgade Nr. 5.

»Æres den, som æres bør!«

UNDER denne Overskrift retter Bestyrelsen for Marstal Lokalafdeling i sidste Nr. af »Typograf-Tidende« et Angreb paa mig, som jeg ikke godt kan lade ubesvaret, skønt det for alle, som kender de virkelige Forhold, er overflødigt.

Efter at have omtalt, at der »alle Dage« har hersket særdeles raadne Forhold paa Ærø med Hensyn til Trykkerilokaler, Lærlingeantal, Arbejdstid osv., fortæller Lokalbestyrelsens 3 Medlemmer, at jeg ikke har generet mig for at antage Lærlinge paa mit Trykkeri, og efter udstaaet Læretid at have budt dem 10—12—14 Kr. i Ugeløn, da der ellers ikke vilde være mere Arbejde for dem.

At en Bestyrelse, der, som den selv siger, vil »rode op« i Forholdene herovre paa Ærø, tillader sig at fremkomme med slig Paastand, grænser til Topmaalet af Frækhed, hvis det ikke kan undskyldes ved de unge Menneskers Ukendskab med, hvad de skriver om.

Minimallønnen her i Ærøskøbing har været 23 Kr. ugentlig, men som Regel har jeg betalt 25 Kr. Kun for nyudlærte har jeg, Tarifen tro, givet 2 Kr. mindre ugentlig, hvis de vilde blive her til andet Arbejde kunde faas, for at de ikke straks skulde »gaa paa Landevejen«, hvilket de som Regel har været mig taknemlig for. Dette agter jeg fremdeles at fortsætte med, selv om den marstalske Bestyrelse kunde friste mig til at ophøre dermed.

Hvad mine Lærlinge angaar, da betaler jeg disse, foruden Kost og Logis, fra 3—6 Kr. ugentlig for den reglementerede Arbejdstid, og dette har de været tilfreds med, selv om de, som Bestyrelsen skriver, kun lærer at »stable Sømstumper« op.

Underligt er det da, at en af Underskriverne, Hr. Faktor C. Caspersen, mener at kunne forsvare at anbefale noget ungt Menneske Ansættelse i mit Trykkeri, naar de kun lærer at arbejde med »Sømstumper«. Men dette har han for kort Tid siden gjort. I Marts Maaned fik jeg saaledes en Forbundter fra Aarhus, der, foruden Kost og Logis, tilbød sig for 3 Kr. ugentlig, men, da han var til min Tilfredshed, gav jeg ham straks 4 Kr., og stillede ham yderligere i Udsigt 1 Kr. mer i Ugeløn. Samtidig havde Hr. Caspersen faaet en Lærling eller Forbundter, der, som han selv skriver til min ny Lærling, *intet kunde*, men som han forsøgte at faa mig prakket paa, ved Overtalelse hos min Lærling om at bytte. Den andens Uduelighed skulde dog skjules for mig. Meget kollegialt! Ikke sandt?

Urigtigt er det, at jeg skulde være faret i Harnisk, fordi Typograferne i Marstalbladet »Ærø Tidende« (og Folketidende) var Medindbydere til Oprettelse af en socialdemokratisk Forening i Marstal. Hvad jeg i mit Blad, »Ærø Tidende«, omtalte var, at Faktor Caspersen som Socialdemokrat, foruden at være Faktor, tillige i nogen Tid kunde staa anført som *Redaktør* af det moderate Venstreblad »Ærø Tidende« (og Folketidende). Jeg har aldrig med et Ord omtalt, at Typografer skulde have »samme Standpunkt« som det Blad, de arbejder ved.

Naar Lokalbestyrelsens Medlemmer ironiserer over, at jeg i »Ærø Folkeblad« har udtalt, at jeg var stolt over at være Æresmedlem af Dansk Typograf-Forbund, da er denne Udtalelse kun fremkommen fra min Side (men velbegrundet), fordi »Tidende« spottende kaldte mig »Fagforeningsredaktør« ellller »Fagforeningshelt«.

Blot nu Tarifen og øvrige Trykkeriforhold bliver lige saa strængt overholdt paa »Tidende«s Trykkeri i Marstal som paa mit i Ærøskøbing, saa tror jeg ikke, at der bliver noget særlig for den nydannede Lokalafdeling at udrette med Hensyn til at »rode op«, i hvert Fald ikke i mit Trykkeri.

Sluttelig en kollegial Hilsen til alle ældre Kolleger rundt i Landet, der kender mig fra tidligere Tid, og til de yngre Kolleger, der er med til paa ærlig og retskaffen Maade at værne om og hævde Kollegers og Standens Ære.

Ærøskøbing, 14. Maj 1915. F. H. ANDERSEN,
Redaktør og Udgiver af »Ærø Folkeblad«,
Æresmedlem af Dansk Typ.-Forbund.

Georg A. Bach averterer!

I forskellige Blade fandtes i Torsdags indrykket følgende Avertissement:

2 virkelig dygtige Akcidenssættere

med prima Referencer vil kunne finde faste og gode Pladser i et større Trykkeri i København. Billet mrk. modtager dette Bl. Kontor.

Paa en Tid med saa stor Arbejdsløshed som nu, virker en saadan Annonce naturligvis særdeles lokkende; thi virkelig dygtige Akcidenssættere har vi nok af, men *faste* og *gode* Pladser er desværre kun faa.

Det mærkelige ved Annoncen var imidlertid Fortielsen af, hvilket Firma, der tilbyder disse *faste* og *gode* Pladser; hvis det var en helt igennem god Arbejdsgiver, der søgte Folk, hvorfor da gemme sig bag et »Billet-mrk.« Det viste sig da ogsaa, at det søgende Firma, var det over hele Landet — saavel af Bogtrykkere som af Typografer — kendte J. Cohens Bogtrykkerier (hvorfor egentlig Bogtrykker*ier?*), hvis Indehaver er den ligeledes vel kendte GEORG A. BACH.

Det er ikke saa underligt, at dette Firma søger Folk paa denne Maade, thi det er vistnok kun faa Typografer, som ikke har givet *Gæsterolle* i »Kong Georgs Palæ«, og for yderligere at gøre sig kendt, ynder denne store Mand at rekvirere en halv Snes Mand ad Gangen

til at »se paa«, for derefter med en naadig Haandbevægelse — efter det foretagne Skue — at lade dem gaa med den Besked, at han skal tænke over det. Hvis han endelig engang bekvemmer sig til at antage en enkelt Mand, som han efter det oplyste maa anse for særdeles dygtig, bliver det til den svimlende Løn af 30 Kr., men saa skal Manden min sandten ogsaa være dygtig. Intet Under, at han paa dette Grundlag kan konkurrere de andre Bogtrykkere sønder og sammen.

Den Opfattelse, som ligger til Grund for Tarifens Minimallønninger, at en Arbejder skal lønnes efter hans Kvalifikationer, kender den store Mand aabenbart slet ikke.

Endskønt de Sættere, han efter de afholdte »Skuer« har antaget, maa formodes at være 1. Klasses Folk — hvad skal ellers disse »Skuer« være godt for — er Lønningerne alt andet end 1. Klasses, og »Fastheden« kender alle de mange, som efter kort Tids Forløb er faldet i Unaade hos den store Mand og jaget paa Porten.

Tonen, som Georg A. Bach bruger i sit Officin, kan i hvert Tilfælde ikke kaldes servil, det er saaledes hændt, at han har betegnet sine Folk for »Skomagere«, naar et Stykke Arbejde ikke var efter *hans* »fagkyndige« Hoved.

Georg A. Bach vilde sikkert tjene sig selv bedst ved at undlade alle sine mærkværdige Krumspring i Retning af »Sætterskuer« og Annoncering og slaa sig til Taals med det Personale, han har, og som sikkert fuldt ud staar paa Højde med de »dygtige« Akcidenssættere, han ad anden Vej kan erhverve sig. Ligeledes kunde et Par Kroner mere i Løn i høj Grad bidrage til at gøre Pladserne i hans Sætteri *faste* og *gode*. LE ROUGE.

Dyrtidstillæg.

Kristeligt Dagblad har i Anledning af Dyrtiden udbetalt et Gratiale til Personalet i Sætteri og Trykkeri.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Sangforening

afholdt sin ordinære halvaarlige Generalforsamling Lørdag den 24. April i »Grand Café«. Til Dirigent valgtes JUL. ANDERSEN; til Sekretær: J. CARSTENSEN.

Formanden, N. NIELSEN, aflagde Beretning om det forløbne Halvaar, der trods Indkaldelserne og de urolige Forhold dog var forløbet gunstigt og havde bragt Fremgang for Foreningen. Omtalte Novemberfesten, hvorved Foreningen havde medvirket, samt de forskellige Sammenkomster i Vinterens Løb, og sluttede med at udtale Ønsket om, at Fremgangen maatte fortsættes i det forestaaende Jubilæumsaar. Beretningen godkendtes.

Det reviderede Regnskab, der udviste et smukt Overskud, fremlagdes af Kassereren, L. OLESEN, og godkendtes enstemmigt.

Til Kasserer genvalgtes derefter L. OLESEN, og til Næstformand: SOPH. ANDERSEN.

Under »Eventuelt« drøftedes Forholdene i den kommende Sæson, og fra alle Sider udtaltes Tilslutning og Tilsagn om Støtte i Arbejdet for at skaffe Koret en god Tilgang af Sangere til Foreningens 70. Aarsfest i Januar 1916.

Efter Generalforsamlingen afholdtes en Festlighed med Fællesspisning, Præmieuddeling m. m., hvor en munter Stemning herskede fra først til sidst.

Næstved Lokalafdeling

holdt Søndag den 2. Maj ekstraordinær Generalforsamling i Anledning af, at Forretningsfører Viggo Christensen paa Hjemrejse fra Stege, hvor han havde talt ved Majfesten, havde ønsket at samles med Kolleger i Næstved.

Efter at Formanden, EM. PETERSEN, havde budt velkommen til de mødte og udtalt Haabet om, at vor nye Forretningsfører, der for første Gang gæstede Næstved, maatte have Held til at føre Forbundet fremad, takkede Hr. CHRISTENSEN for Velkomsten og holdt en Tale, som særlig tog Sigte paa at give en Fremstilling af de Forhold, hvorunder vor nye Tarif er blevet til. — Til Formandens Tak for det gode Foredrag sluttede Forsamlingen sig. — Der førtes en kortere Ordveksling mellem flere af de mødte, og FORRETNINGSFØREREN besvarede enkelte Spørgsmaal inden Generalforsamlingen sluttede.

Ved et efterfølgende Kaffebord benyttede Hr. VIGGO CHRISTENSEN Anledningen til at mindes de ældre Kollegers Arbejde ved Organisationens Grundlæggelse og adresserede i en lille Tale en Tak til den tilstedeværende Jubilar, J. P. CHRISTENSEN, »Næstved Tidende«, som takkede og gengav nogle Erindringer fra Organisationens første Aar.

Efter endnu en lille Tids tvangfri Samvær fortsatte vor Gæst sin afbrudte Rejse. C. J. P.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 8. Maj ekstraordinær Generalforsamling i Anledning af den forestaaende Jubilæums- og Faneindvielsesfest.

Formanden, RASM. BINDSLEV, bød Velkommen og overtog Dirigenthvervet, hvorefter RUD. JENSEN som Formand for det nedsatte Faneudvalg afgav Beretning om Udvalgets hidtidige Arbejde; der var indhentet en Del Tilbud, af hvilke Udvalget anbefalede at modtage et fra et Randers-Firma, lydende paa et fuldt monteret Banner til Kr. 175.00; dette vedtoges. — Endvidere vedtoges nogle Ændringsforslag angaaende Bannerets Udstyrelse.

Til Fanebærer valgtes enstemmigt RUD. JENSEN; Suppleant blev ROB. LARSEN.

FORMANDEN gav derefter Meddelelse om Festens Arrangement; de indbudte Gæster havde meddelt, at de med Glæde modtog Indbydelse; for P. Hvidtfeldts Vedkommende var hans Tilstedeværelse dog afhængig af forskellige Tjenesteforhold; men han haabede at kunne komme til Stede. I Tilfælde af Hvidtfeldts Udeblivelse, vedtoges det at anmode Æresgæsten, Faktor Petersen, »Silkeborg Avis«, om at træde i hans Sted til at foretage Hammerslaget. Lokalkassens Tilskud til Festen forhøjedes til Kr. 125.00.

Under Eventuelt veksledes nogle Bemærkninger angaaende en aflagt Svendeprøve.

— — —

Kolleger fra andre Byer, der kunde ønske at deltage i den forestaaende Fest, er velkommen. Nærmere Oplysning faas ved Henvendelse til Formanden. ROB.—N.

Nær og Fjærn.

25 Aars Foreningsjubilæum kan den 23. ds. fejres af vor Kollega FR. NIELSEN, Nykjøbing F., der den Dag indtraadte i Dansk Typ.-Forenings Afdeling i Hillerød. Nielsen udlærte i Isefjordspostens Bogtrykkeri, hvor han arbejdede indtil Oktober samme Aar, har derefter arbejdet i Holbæk, Næstved og København, hvorfra han kom hertil Byen i Januar 1896 og tiltraadte Plads i »Nykøbing Dagblads« Trykkeri og hvor N. siden har arbejdet dels som Sætter og Faktor, og i de sidste 10 Aar har haft Bladets Trykkeri i Forpagtning. Jubilaren har i tidligere Tid været et meget virksomt Medlem indenfor vor Forening og beklædt forskellige Tillidsposter bl. a. som Lokalformand i 2 Aar, ligesom han ogsaa har været Hovedbestyrelsesmedlem for Lolland-Falster, ogsaa udenfor Foreningen har N. været beæret med Tillidsposter, idet han har været Formand for den stedlige Fællesorganisation. —n.

Dødsfald. En af Trykkerafdelingens Stiftere PETER GEORG TRONIER, der i mange Aar har arbejdet hos H. H. Thiele, men som i de sidste 3—4 Aar ikke har arbejdet, er afgaaet ved Døden i en Alder af 77 Aar. Begravelsen finder Sted 2. Pinsedag Kl. 2 fra Nordre Kapel paa Vestre Kirkegaard.

— Tidligere Forbundsmedlem R. HELMER, er afgaaet ved Døden. Afdøde hørte til de Konservative indenfor vort Fag; i de mange Aar »Ny typografisk Forening« i København har bestaaet, var han Medlem af denne. Men et stærkt interesseret og virksomt Medlem, Kollegerne ofte betroede Tillidshverv; han var saaledes Foreningens Kasserer fra 1885 til 1909. Som Repræsentant for sin Forening ved Delegeretmøderne 1905 og 1908 og i Forbundsstyrelsen fra 1904, har han ydet et stort Bidrag til »Ny typografisk Forening«s endelige Overgang til Forbundet.

Helmer blev 62 Aar gl. og var en elskværdig og vindende Personlighed.

Den Afdøde, der arbejdede i Jernbanetrykkeriet, fandt for et Par Aar siden Anledning til at udmelde sig af Forbundet.

Billetter til Tivoli à 40 Øre og til Zoologisk Have à 35 Øre faas paa Trykkerierne hos ANTON JENSEN og paa Forbundskontoret hos LAUR. JENSEN.

Rettelse. Ved en Fejltagelse er der i Referatet fra Slagelse i Typ.-Tid Nr. 19 kommet til at staa, at Afdelingen den 1. Juli d. A. kunde fejre sin 25-Aars Bestaaen. Det er imidlertid Ekstrakassen, der kan fejre dette Jubilæum.

Til de Arbejdsløse har jeg fra Rosenbergs Personale i Anledning af 1. Maj i Stedet for Demonstration modtaget 1 Dagløn fra 6 Medl. ialt 23 Kr. 50 Øre. Laur. Jensen.

Leipziger-Bogmarkedet og Krigen. Efter »Korrespondent« bringer vi følgende Uddrag af Leipziger Boghandlerforenings Aarsberetning: »Ved Krigens Udbrud er Leipziger Bogmarkedet og Forlagsboghandelen blevet stillet paa en meget haard Prøve. Afsætningen af teknisk og videnskabelig Litteratur har naturligvis først og fremmest lidt Afbræk. Men paa det skønlitterære Omraade var Omsætningen — særlig ved Juletid — bedre end man havde turdet haabe. Dertil kommer Afsætningen af Krigslitteratur, i hvilken Leipzig har en stor Del. Der er nemlig udkommet omkring 2000 saadanne Bøger alene i Leipzig. Derimod er Udgivelsen af Fagtidsskrifter, af hvilke der i Leipzig udkommer omkring 600, ramt meget føleligt. Det synes dog, i det store og hele, som om Forlagene og Boghandlerne har klaret Skærene nogenlunde.«

For udvist Opmærksomhed ved vort Sølvbryllup bringes herved vor bedste Tak. DAGMAR og CHR. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5—6½. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y.* Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger: 12. Maj: Vejle 150.00.

København, den 18. Maj 1915.

Forretningsudvalget.

Ny Lokalformand.

Hillerød: Trykker P. R. Juhl, Teglgaardslund (Træffes paa Nordsjællands Venstreblad daglig kun Kl. 5—7 Efterm.).

Lægerne.

Dr. Bentzon har genoptaget sin Praksis.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Axel Eeg, udl. 10/6 15 hos Trier (arb. s. St.). Sætter Vigo Vilh. Grovermann, udl. 1/6 15 hos Krohn (arb. s. St.). Sætter Victor Emanuel Petersen, udl. 8/6 15 i Dansk Papirvarefabrik (arb. s. St.). Paal. Helga Brinckmann, udl. 16/6 15 hos Mayland (arb. s. St.). Paal. Agnes Amalie Jacobine Sofie Holm, udl. 9/6 15 hos H. Meyer (arb. s. St.). Paal. Marie Frederikke Maren Rasmussen, udl. 8/6 15 hos Laursen (arb. s. St.).

Horsens, Sætter Laurids Ejler Jensen, udl. 10/6 15 i Horsens Avis. Odense, Trykker Aage Hansen, udl. 7/6 15 hos Milo. Randers, Sætter Søren Thomsen, udl. 1/6 15 hos J. C. Rye, og Sætter Jens Nicolai Vissing, udl. 1/6 15 hos N. K. Nielsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2769 Hansens Hustru Laura Johanne fra Esbjerg. 2859 H. S. J. Rudolf Jensen fra Udl. (arbl.). 3869 N. C. Kjærgaard-Madsen fra Rejse (arbl.).

Aalborg, 3681 P. M. Weye (arbl.) og 6875 H. C. Petersen (arbl.). Aarhus, 3798 Thycho Hansen (arbl.) og 3739 Ejnar Emil Christensen (arbl.). Holbæk, 6882 Holger F. Røder (arbl.). Horsens, 3759 J. P. Dam (arbl.). Næstved, 3401 Lauritz Vilh. Andersen (i Pl.) og 4034 Svend Knud Vald. Lohmann (i Pl.). Ribe, 3849 Carl Christensen (arbl.). Svendborg, 4483 Rudolf Wachter (Behrends). Viborg, 3663 Niels Peter Jensen (arbl.).

Fratraadte.

København: 6053 Johannes Bertelsen til Udl. (arbl.). 2535 Carl V. Christiansen til Udl. (arbl.). 3564 Chr. P. F. Jensen til Aarhus (arbl.). 4034 Svend K. V. Lohmann til Næstved i Pl. 2593 Helge Pettersson til Udl. (Militær). 2733 Valdemar Schweim til Udl.

Aarhus, 3643 Mar. N. Thomsen til Viborg i Pl. Frederikshavn, 3985 Th. Chr. Petersen til Udl. (arbl.). Helsingør, 6417 Gerhardt Sørensen til Sorø i Pl. og 3739 Einer Christensen til Aarhus (arbl.). Løgstør, 3819, Ove Edmund Jensen paa Rejse. Marstal, 1221 Chr. P. Rasmussen paa Rejse. Middelfart, 6480 Th. Jensen paa Rejse og 3770 N. Andersen paa Rejse. Næstved, 2599 Chr. Schmidt til København (arbl.). Randers, 3649 Vilhelm Hansen til Nykøbing M. i Pl. Viborg, 6565 Esben Hansen til København (arbl.) og 3798 Tycho C. Hansen til Aarhus (arbl.).

Udmeldte.

København: 4790 Paal. Astrid Petersen (fratraadt Faget).

Thisted, 4853 Signe Bertelsen (fratraadt Faget).

Annuleret Udslettelse.

København: 2694 Knud Liliegreen. Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist.

Død.

København: 565 Enke Harriet Kock.

Gutenberg-Koret.

Fredag d. 21. Kl. 8½: Sangøvelse. (4c)

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½ Sangøvelse (sidste Møde i Vintersæsonen). (1t)

Typografernes Cykleklub.

Pinsemorgen **Kl. 7.** Trianglen. I Tilfælde af Regn bedes Deltagerne møde ved Østerbros Station Kl. 9³⁰ pr. (3h)

ANNONCER

En yngre Sætter

søger straks fast Plads i København eller i Provinsen. Billet mrkt. »97« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker,

kendt med Avisombrydning, søger Plads snarest. Billet mrkt. »100« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Sætter-Trykker,

kendt med Gasmotor, kan faa fast Plads straks.

Ølandenes Dagblad.

(104) Rudkøbing.

Maskinsætter søges!

En helst ugift Maskinsætter til »Typograph«, god Montør, søges til 2 à 3 Mdr.s Arbejde i Provinsby. Løn 33 Kr. Billet med bl. a. Oplysning om, hvorlænge Vedkommende har betjent »Typograph«-Maskinen, mrkt. »106« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

En **dygtig, selvstændig Sætterfaktor** kan faa en god, vellønnet og selvstændig Stilling i et herværende Bogtrykkeri. Billet mrkt. »S. F. 151« til **Wolffs Box, Østergade 57, K.** (102)

Hertz's Bogtrykkeri

søger en **1. Klasses Illustrationstrykker.** Personlig Henvendelse inden Kl. 11 Formiddag. (101)

Et godt lille **Trykkeri** ønskes til Købs. Billet mrkt. »Trykkeri 103« med alle nødvendige Oplysninger tilsendes Ekspeditionskontoret.

En dygtig **Linotypesætter** kan faa en godt lønnet Plads i »Dybbøl-Posten«s Trykkeri i Sønderborg. (105)

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (15)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 52, KØBENHAVN S.

Telefon Amager 555. (15)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Kolleger! Se ud til min ny *Ekviperingsforretning, Bagergade 25.* **Maskintøj** og **Kitler** efter Maal. Egen Fabrikation, bedste Forarbejdning, bill. i København.

(19) H. P. RASMUSSEN.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

ANTON JENSEN,

(57) Thingvalla Alle 28, S.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

optager alle mandlige Medlemmer af Dansk Typ.-Forbund (Kbh.s Afd.) indtil **40 Aars** Alderen, naar de er Medlem af en statsanerkendt Sygekasse.

Indtil 1. Juni er Aldersgrænsen for Optagelse 45 Aar.

Kontingent: 20 Øre ugentlig (Indskud 2 Kr.).

Sygehjælp: 1 Kr. 25 Øre daglig i **26 Uger.** (14g

Nye Love og Optagelsesblanketter faas hos Kassereren, A. ANDREASEN, Vølundsg. 3 ⁴, L.

Redaktør: CARL NIELSEN, Jagtvej 109, 3. S., Kbhvn. L. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 21 KØBENHAVN DEN 28. MAJ 1915 XLII AARGANG

Et mærkeligt Skæbnens Spil.

At diskutere med en Redaktør i hans »eget« Blad, er noget, man helst ikke skal indlade sig paa, thi Forholdet, hvorunder en saadan Diskussion foregaar, er saa ulige, at det nærmest maa betragtes som haabløst Arbejde fra min Side.

Først lader Red. min Artikel ligge *i en Maaned*, inden den optages, medens hans Imødegaaelse kommer i samme Numer i Form af en »Hale«. Vil man saa fremsætte nogle Bemærkninger imod denne Hale — ja, saa kan disse maaske faa Lov at henligge ogsaa i en Maaneds Tid — af Mangel paa Plads.

Derfor skal jeg ikke komme ind paa nogen egenlig Imødegaaelse af Redaktørens »Hale«. Dertil synes den mig ogsaa for tynd. Den er jo nærmest en Fordybelse i, hvilke personlige Motiver der ligger til Grund for min Kritik. Men naar han kommer til det Resultat, at det kun er Lystsport-Skriveri fra min Side, skal jeg dertil sige, at selv om nu dette var Tilfældet — hvad det naturligvis *ikke* er — vilde dette Motiv da ikke være lige saa hæderligt som at skrive lange Artikler om Arbejdernes Forhold for — *Linjebetaling?* Og det er der jo dog adskillige af Carl Nielsens nærmeste, der gør.

Lad os derfor hellere lade Motiverne ligge og holde os til Sagen. Men den gaar Carl Nielsen uden om som Katten om den varme Grød.

Han har ikke kunnet rokke ved følgende Kendsgerning, som var Grundlaget for min Artikel: *at* Provinstypograferne i seks Aar har levet under en Lønoverenskomst, som Tiden var løbet fra paa Grund af Livsfornødenhedernes stærke Stigning, *at* vi paa Ledernes Anbefaling har faaet en ny, som er endnu mere meningsløs, *at* den nuværende Situation (Verdenskrigen) ikke var tilstrækkelig Grund for os til at modtage en saadan Overenskomst, al den Stund, Landet har tjent store Penge ved denne Skændsel, og *at* lange Tarifperioder i al Almindelighed er af det onde.

Det er disse haandgribelige Ting, Red. betegner som *Luft*. Jeg tilføjer: Gid de var det!

Om Aarsagen til, at Lederne ikke nyder den Tillid, de kunde ønske, blandt os »menige« Medlemmer, er jeg ikke enig med Carl Nielsen. Han synes at gaa ud fra, at vore Tillidsmænd altid bestaar af de bedste, og at Medlemmerne af den Grund skal have ubetinget Tillid til dem, gaaende ud fra, at »hvad Fatter gør, er altid det rigtige«.

Jeg derimod er af den Mening, at det ofte er andre Hensyn, der gør sig gældende ved Valg af Tillidsmænd, og hvad selve Tilliden angaar, da er det noget, man ikke saadan kan *fordre*, fordi man nu en Gang er bleven valgt, men at denne kun kan fremkomme efter den gamle Formel: Din Tro skal kendes paa dine Gerninger.

— — —

Artiklen »Køge eller Ledelsen«, som fremkommer i samme Numer under Mærket »En, der husker«, vil jeg med det samme ofre et Par Ord paa.

Er det ikke et mærkeligt Spil af Skæbnen, at denne Samler just nu skulde komme til at gennemgaa de gamle Papirer, og at det Køge-Cirkulære fra 1907 netop — rent tilfældigt — skulde falde paa Gulvet og fremkomme tillige med min Artikel? Tænk, hvilket Held!

Artiklens Forfatter er aabenbart af den Formening, at han har gjort et godt Kup ved at fremdrage dette lille Stykke af de Køge-Typografers Historie. Nu er disse da for Tid og Evighed stemplede som nogle rene Umuligus'er.

Lad os se lidt paa det historiske Cirkulære.

Jeg for mit Vedkommende er saa heldig at kunne konstatere, at jeg nu i 1915 er i fuld Overensstemmelse med, hvad jeg satte mit Navn under i 1907. Jeg hævder fremdeles, at Arbejdsløshedskassen aldrig skulde været statsanerkendt. Dermed mener jeg naturligvis ikke alene Typografernes, men samtlige Arbejderorganisationers. Den Skade, Statens Indblanding i Arbejdernes faglige Organisationer har forvoldt disse, er efter min Mening langt større end den Fordel, som vi kan regne ud i Kroner gennem saa og saa mange Aar. Dette Maskepi med Staten — den kapitalistiske — har paatrykt Arbejdernes faglige Organisationer sit Stempel, saa de fra at være *revolutionære Kamporganisationer*, der skulde bringe Arbejderne frem til gode Livsvilkaar, er gaaet over til at være *Understøttelsesforeninger*, som ud over at yde deres Medlemmer en karrig Understøttelse under Arbejdsløshed saa godt som ingen Ting kan skaffe dem.

Men nu vil jeg spørge den heldige Finder af det gamle Cirkulære: Tror han, at et Samfund kan bygges op paa et Understøttelsesprincip, som forudsætter, at en stor Del af os skal leve en vegeterende Tilværelse paa den yderste Sultegrænse? Tror han, at vi kan bekæmpe og overvinde den kapitalistiske Stat ved af denne at modtage en Understøttelse, som vi maa betale med en Del af vor Selvstændighed og Handlefrihed?

Det er jo ikke saa længe siden, at vi — for at bevare Statstilskudet til Arbejdsløshedskasserne — maatte lægge Arbejds*anvisningen* i Statens Haand — denne Anvisning, som Arbejdernes Organisationer hidtil havde været ene om til Held for Arbejderne.

Og hvad mon det næste Offer, vi kommer til at bringe for at bevare dette Statstilskud, vil blive?

Nej, de 400,000 Kroner, som Typograferne skulde have mistet, hvis de havde fulgt Køge-Henstillingen i 1907, imponerer mig ikke. Jeg er tilbøjelig til at tro, at hvis Arbejderne i Stedet for at slaa ind paa denne statsunderstøttede Fagforeningspolitik i 1907, havde passet sig selv og sagt: Vi vil intet Maskepi have med den Stat eller den Samfundsstyrelse, som vi bekæmper, vi vil helt igennem være Herrer i vort eget Hus, vore egne Organisationer — da vilde de Fordele, vi i den forløbne Tid havde kunnet tilkæmpe os, sikkert opvise en Sum, ved Siden af hvilken de 400,000 vilde blegne. Thi hvad er vel egenlig 400,000 Kroner for 3500 Medlemmer i otte Aar — ca. 27 *Øre* om Ugen!

Nej, hvis den ærede Samler af gamle Papirer havde kunnet sagt: Der kan I se, hvilket Gode denne Statsunderstøttelse har været for Arbejderne, *al Arbejdsløshed er nu efter otte Aars Forløb fuldstændig afskaffet, og Arbejderne faar nu en Betaling for deres Arbejde, saa de kan leve et sorgløst Liv i økonomisk Henseende* — ja, da skulde jeg villig have bøjet mit Hoved og indrømmet, at jeg i 1907 var med til at begaa en Dumhed.

Men saadan er det jo ikke. Forholdet er derimod det, at Arbejdsløsheden paa ingen Maade er bleven mindre og at Arbejderne *som Helhed* har mindre i Spisekamrene nu end da.

Køge, den 15. Maj 1915. FR. NIELSEN.

Der er *en* Ting i FR. NIELSENS Svar, der er rigtigt! Hans Artikel »Trange Tider« har maattet vente i en Maaned.

Pladsforholdene i »Typ.-Tid.« er smaa, og Red. maa da skønne over, hvad der af det indsendte Stof bedst kan vente; i Fr. Nielsens Artikel var der intet, ud over nogle indledende Bemærkninger, der kunde blive forældet.

Fr. Nielsen synes at Forholdet under en Diskussion mellem ham og Red. er ulige, fordi vi ved en »Hale« straks kan svare paa hans indsendte Artikler; kan det ikke være forholdsvis ligegyldigt, om et Svar kommer med det samme, eller om det venter til den følgende Uge?

Det der har Betydning er dog, at Medlemmerne faar Lejlighed til at fremsætte de Anskuelser de nærer om vore Organisationsforhold og at Red. ligeledes har fri Ret til at fremsætte mulige andre Synspunkter.

Til Fr. Nielsens fire Realiteter skal vi svare:

1. Vi har intet Øjeblik i vort forrige Svar tænkt paa at imødegaa hans Paastande om Provinstypografernes fortvivlede Stilling; den kender vi nemlig lige saa godt som han — og maaske bedre, thi han synes jo indtil for 8 Dage siden ikke at have haft Kendskab til, hvor stor Arbejdsløsheden faktisk er.

2. At mange herhjemme har tjent store Penge paa de Forhold Krigen har skabt, vil vi heller ikke benægte, men det kan jo kun lidet hjælpe os, naar Guldstrømmen hidtil er gaaet vor Dør forbi.

3. Vi har ikke i vort Svar til Fr. N. beskæftiget os med Problemet korte eller lange Tarifperioder og finder heller ikke nu nogen Anledning til at komme ind herpaa.

4. Det er ikke Fr. Nielsens Bemærkninger om disse ovennævnte Emner vi har betegnet som »ganske hen i Vejret« (ikke »Luft«), men hans Ivren imod at faa indført en »Brutalitetens Organisation, bygget op med det tyske som Mønster«; det var der nemlig ingen der her i Bladet havde ønsket, hvilket enhver kan overbevise sig om. RED.

Provins-Typograferne og Fagskolen.

UNDER Forudsætning af, at der i Aar som tidligere af vedkommende Ministerium stilles et Beløb til Raadighed for Foreningen til Understøttelse for unge Typografers og ældre Lærlinges Videreuddannelse ved Fagskolen i København, opfordres herved unge Sættere og Sætterlærlinge i det sidste Læreaar til snarest at indsende Begæring om at komme i Betragtning ved Beløbets Uddeling. Begæringen maa være ledsaget af

1) Anbefaling fra Principalen, hvis Ansøgeren er udlært, eller Attest fra Læremesteren om, hvorlænge Vedkommende har været i Lære, hvis Ansøgeren endnu er Lærling.
2) Oplysning om, hvorlænge Vedkommende har været beskæftiget ved Akcidensarbejde.
3) Det bedes meddelt, om Ansøgeren selv eller ved Paarørendes Hjælp evner at betale for sit Ophold under Kursustiden, der sædvanligt varer 2 Maaneder.

Selve Kursuset koster 20 Kr., hvilket Beløb fradrages den tilstaaede Understøttelse.

Ansøgning om Understøttelse maa snarest indsendes til undertegnede Formand for Dansk Provins-Bogtrykkerforening.

Da Skolen i Reglen har Plads til flere Elever, end Understøttelsen i Almindelighed kan tildeles, opfordres de, der selv evner at udrede Udgifterne ved Opholdet, til ogsaa at søge Optagelse i Kursuset.

Nærmere Underretning om Tiden for Kursusets Begyndelse vil blive meddelt Ansøgerne.

Aalborg, i Maj 1915. P. HANSEN,
Maren Turisgade Nr. 5.

Georg A. Bach!

HR. Redaktør! Tillad mig i Anledning af Artiklen i »Typ.-Tidende« om Georg A. Bach, at fremkomme med et Par retledende Bemærkninger med Hensyn til de faste Pladser, der omtales.

Da man jo kan gøre selv et Skarn Uret, er det maaske mere tilgiveligt og forstaaeligt om man har gjort Hr. B. Uret. Jeg skal i Sandhedens Interesse oplyse, at der findes dog Folk som gennem en Aarrække har været beskæftiget i de omtalte »I Cohens Bogtrykkerier«. Der var bl. a. en enkelt Mand der indtil for 14 Dage siden havde arbejdet tro og pligtopfyldende samfulde *16 lange Aar* i Hr. B.s Tjeneste, men saa opdagede Hr. B., at Vedkommende desværre havde været saa uheldig, at opnaa et Par Kroner over Minimallønnen, og da Hr. B. er en stor Ven af Lighedsprincipet (blandt Arbejderne) »at faa har for meget« (helst alle saa lidt som muligt), tog han heller ikke i Betænkning en Fredag Aften at meddele Vedkommende, at han desværre saa sig nødsaget til at reducere hans Løn med *4 Kr. pr. Uge*, da den store Forskel paa Lønningernes Størrelse nemt kunde sætte ondt Blod blandt Personalet.

Vedkommende var nu ikke saa klartseende at han kunde se og forstaa Direktørens store Omhu og Forsorg, der nu pludselig var vaagnet. Han foretrak da at søge andet Virkefelt.

Jeg haaber nu det er lykkedes mig at bevise, at naar Folk vil være stræbsomme og nøjsomme samt flittige, kan der godt regnes med faste Pladser i Hr. B.s Forretning, indtil man bliver ældre, bare ikke *for* gamle. »DEN RETFÆRDIGE«.

Dyrtidstillæg.

Nykøbing M.: Andelsselskabet »Morsø Folkeblad« har efter Anmodning ydet sine gifte Typografer et Dyrtidstillæg af 50 Kr., medens de ugifte samt Lærlingene hver modtog et Gratiale paa 10 Kr.

Overenskomster om Løn og Arbejdsvilkaar og deres Udløbstid.

I Begyndelsen af indeværende Aar har Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund ladet foretage en Undersøgelse af Overenskomstforholdene mellem Arbejdsgivernes og Arbejdernes faglige Organisationer om Løn og Arbejdsvilkaar. Det er herigennem konstateret, at der i Januar Maaned 1915 eksisterede 1218 af saadanne Overenskomster. Disse omfattede ialt 100,093 Arbejdere.

Der er ligeledes foretaget Undersøgelser af Tidspunktet for Overenskomsternes Udløb. I indeværende Aar kan 163 Overenskomster, som omfatter 5842 Arbejdere, udløbe. Da Oversigten i Januar Maaned blev udarbejdet, var der allerede opsagt 30 Overenskomster for 1232 Arbejdere. I 1916 kan der opsiges 694 Overenskomster, omfattende 76,734 Arbejdere. 1917 kan der opsiges 216 Overenskomster, omfattende 8,275 Arbejdere. 1918 kan opsiges 48 Overenskomster for 2126 Arbejdere. 1919 kan opsiges 10 Overenskomster, omfattende 319 Arbejdere. 1920 kan opsiges 7 Overenskomster for 2534 Arbejdere, og i 1921 kan der opsiges 1 Overenskomst for 1292 Arbejdere. Der findes desuden 79 Overenskomster for 2971 Arbejdere, som ikke har nogen bestemt Udløbstid.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

afholdt ord. kvartaarlig Generalforsamling Onsdag den 19. Maj 1915 i Rømersgade 22. Dirigent: TH. HOLMEN. Sekretær: WILH. JACOBSEN. Dagsorden: 1. Beretning og Forslag vedr. Lokalunderstøttelse. 2. Regnskabet. 3. Valg af Næstformand. 4. Andragende fra Anton Jensen om Lønforhøjelse. 5. Beretning fra Kontrahentmøderne. 6. Eventuelt.

1. FORMANDEN udtalte, at de smaa Trykkerier (»Fyrtøjer«) var til Skade for Faget, idet de trykkede Priserne ned paa Arbejdet og som Følge heraf gav en slet Løn til Arbejderne. Gik for Tiden rundt og fik Underskrift paa Tarifen hos de herværende 120 Bogtrykkere. Konflikter af forskellig Natur var ordnede. Paaviste, at den ny Maskinsættertarif var god. En Klage fra et herværende Trykkeri over at det gode Arbejde gaves til de »faste« og det daarlige til Beregningssætterne, vilde sikkert kunne ordnes ved Hjælp af Tarifen. Adskillige Principaler havde givet Dyrtidstillæg uden Opfordring, der var sikkert flere som vilde give, men som kun ventede paa Anmodning fra Personalet. Foreningen var bleven »skrevet« paa Karnevalsaftenen, men Sagen var ordnet i Mindelighed (35 Kr.). Henstillede til Medlemmerne om at være forsigtige ved Salget af Billetter. Omtalte en Sag, som var anlagt af Bernhard Hansen mod Arbejdsløshedskassen. I Sagen var falden Dom, og Kassen var frikendt. Paatalte enkelte Anvisningsforhold med nogle Kvinder. Loven af 2. Oktober fortsætter 1 Aar. For det kommende Kvartal vilde Styrelsen stille Forslag om at give Understøttelse til dem, som ikke havde nogen saadan. — WARTENBERG forespurgte om et Medlem, som lige kom fra Provinsen, kunde faa Understøttelse. — FORMANDEN: Nej, men der er en Udvej at gaa. — GUNDORPH-SØRENSEN henviste de kv. Medl. til Højskolerne og til at søge Landophold. Henstillede Forslaget til Overvejelse i Styrelsen. — HALLBERG stillede Forslag om 1 Kr. for hvert Barn. — FORMANDEN kunde ikke anbefale Hallbergs Forslag. Halvtbetalende maa nøjes med det halve i Understøttelse. — NIELSSON: Jeg er ganske klar over, at en Trykkeriarbejder, som er halvtbetalende, ikke kan faa ligesaa meget som de heltbetalende. Henviste til det særlige Fond. — BERNHARD SCHMIDT henviste Trykkeriarbejderne til at blive heltbetalende. — Frk. CRONE anbefalede at gaa en Mellemvej, saaledes at de gifte Trykkeriarbejdere fik 7 Kr., de ugifte 4.55. — KASSEREREN sluttede sig til den Ændring, som Frk. Crone havde stillet. — NIELSSON mente det var for lidt, men takkede for Resultatet. — Herefter vedtog Generalforsamlingen Forslaget med den af Frk. Crone stillede Ændring:

Generalforsamlingen bemyndiger Styrelsen til i det kommende Kvartal — indtil næste Generalforsamling — at yde Lokalunderstøttelse til arbejdsløse Medlemmer, der ikke erholder anden Hjælp. Det dertil for-

nødne Beløb udredes dels af Lokalkassen, dels af det særlige Fond, med hver Halvdelen.

Understøttelsen ydes efter følgende Regler:

1. Lokalunderstøttelsen fastsættes til Kr. 9.10 pr. Uge for gifte, 7 Kr. for ugifte Medlemmer og 4.55 for Kvinder, samt 7 Kr. for gifte og 4.55 for ugifte mandl. Hjælpearbejdere.

2. Understøttelse kan kun erholdes af Medlemmer, hvis Understøttelsesperiode er udløbet, og hvis Andragende om Hjælp af Understøttelsesforeningens komm. Afdeling er afslaaet.

3. Understøttelse kan ikke erholdes af gifte Kvinder, af mindreaarige eller af Medlemmer, som har Indtægt udenfor Faget eller rentegivende Formue.

4. Medlemmer, som i Følge Arbejdsløshedskassens Love § 11, 2.—7. vilde være udelukket fra at faa Arbejdsløshedsunderstøttelse, kan heller ikke erholde Understøttelse af Lokalkassen.

2. KASSEREREN oplyste, at der i Løbet af Januar Kvartal var udbetalt følgende Understøttelse: Underst. p. St. 24,284.95, Københavns Kommune 6992.19, Frederiksb. Komm. 679.31, Friv. Underst. 2713.42, Privat Underst. 1484.75, Koks 359.75, Anden Underst. 712.79, ialt 37,227.16 + Sygeunderst. 16,812.99, tils. 54,040.15. — OLUF RASMUSSEN gav nogle bankmæssige Oplysninger. — NIELSEN paatalte Restanceuvæsenet indenfor Foreningen; vilde anbefale, at der blev taget haardt fat paa Restanterne. — FORMANDEN gjorde Rede for Forholdet. — KASSEREREN: Vi er meget kede af, naar vi skal slette et Medlem for Restance, men der burde være et nøjere Samarbejde mellem Kontoret og Inkassatorerne. — SCHNOOR udtalte, at det var uheldigt, at den omtalte Mand stod opført som arbejdende i »København«, han havde kun arbejdet ved Bladet en Maaned, og dér blev der passet paa.

3. FORMANDEN anbefalede at genvælge Bernhardt Schmidt. — SCHNOOR anbefalede at vælge Th. Holmen. — HOLMEN takkede Schnoor for Anbefalingen, men ønskede ikke at modtage Valg. — BERNHARD SCHMIDT genvalgtes enstemmigt.

4. FORMANDEN oplæste en Skrivelse fra Anton Jensen og anbefalede at bevilge ham de 2 Kr. han ønskede. — Vedtoges.

5. WARTENBERG aflagde Beretning fra Kontrahentmøderne. — HALLBERG: Tilslutningen til disse Blade burde være større. Omtalte nogle Forhold, som han mente burde behandles i Kontrolkomitéen. — Beretningen godkendtes.

6. Ingen ønskede Ordet.

Generalforsamlingen sluttet.

Forretningsudvalgsmøder.

Torsdag den 22. April 1915.

1. Det reviderede Aarsregnskab forelaa til Underskrift. Beholdningerne, saavel Sparekassebøger som Obligationer etc., blev gennemgaaet og fandtes at være i Orden.

2. Fra Overretssagfører Jacoby var under 29. Marts modtaget tinglæst Skøde paa Jørgen Petersens Ejendom samt Gældsbevis fra samme til Forbundet. Lokalformanden i Randers var blevet bemyndiget til at udleje Huset, og et Tilbud paa Udleje for 400 Kr. sanktioneredes. Der skal indrettes endnu et Værelse paa Loftet. Udgiften hertil andrager 165 Kr.

3. Efter forskellige Forhandlinger var der for de socialdemokratiske Blade truffet den Ordning, at Tarifforhøjelserne i Stedet for 1. Juli indtræder 1. Maj. — Meddelelse herom sendes til Forbundsstyrelsen og Partitrykkerierne.

4 og 5. Forretningsføreren gav Meddelelse om en Korrespondance med to Afdelinger.

6. En Henvendelse om Samarbejde behandledes.

7. Til paa Forretningsudvalgets Vegne at møde paa De samv. Fagforbunds Repræsentantskabsmøde valgtes: Viggo Christensen, Jul. Schrøder, Laur. Jensen, eventuelt Formanden.

8 og 9. En Skrivelse fra Bryggeriet »Stjernen« og fra Socialdemokratisk Forbund toges til Efterretning.

10. Skrivelsen fra Typografisk Forening paa Færøerne om Betingelserne for Optagelse i Forbundet forelaa til fornyet Behandling. — Forinden der kan gives Svar, ønsker man et Eksemplar af Foreningens Love.

11. Paa den Foranledning, som Sygekasseinspektoratet i sin Tid havde givet, var det overdraget Overretssagfører Oscar Johansen at faa de paa Hjælpekassernes Navn lydende Kreditforeningsobligationer forandrede i Overensstemmelse med de nuværende Ejendomsforhold.

Nær og Fjærn.

Foreningen for Boghaandværk har udsendt Beretning til sine Medlemmer for det forløbne Aar. Som Bilag følger et elegant Værk om Joakim Skovgaards Billeder i Viborg Domkirke. Vi kunde ved denne Lejlighed ønske at slaa til Lyd for, at vore Fagfæller i lidt højere Grad, end det nu er Tilfældet, støttede Foreningen. Dens Virksomhed med Fagskolen er jo al Ære værd, og det aarlige Kontingent — 1 Krone — er slet ikke daarligt anvendt.

Jubilæum i Aalborg. Den 9. Maj var det 25 Aar siden, at J. M. HANSEN fik Ansættelse paa C. W. Obels Trykkeri, hvor han nu er Trykkerileder. Den landskendte Tobaksfabriks fortrinlige Varer bliver nu indpakket i Emballage, der er udgaaet fra Fabrikens egne Værksteder, og der er hele smaa Kunstværker imellem. — J. M. Hansen er godt kendt af Aalborg-Kollegerne som en jovial og elskværdig Mand. Lederstillingen har ikke bevirket, at han trak sig tilbage fra sin Organisation; ganske vist deltager han kun ved særlig »højtidelige« Lejligheder. — H. har udført et stort Arbejde indenfor G. T.-Ordenen, hvad der altsaa ikke har forhindret ham i at være en gemytlig (og somme Tider vittig) Mand. — Fabriken sætter stor Pris paa J. M. Hansen, og Kollegerne ønsker, at han maa opnaa at holde 50-Aars-Jubilæum og bevare sit ungdommelige Sindelag. J. G.

Sommerferie. A/S »Fyns Tidende«s Bogtrykkeri (ved Th. Vennervald), Odense, giver i Aar som tidligere *2 Ugers* Ferie med fuld Løn til hele Personalet.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Hovedbestyrelsesmøde d. 22. April 1915.

1. I Skrivelse af 26. Marts havde Arbejdsløshedsinspektoratet fremsendt Genpart af en fra Indenrigsministeriet modtaget Skrivelse ang. visse Afvigelser i den almindelig fulgte Fremgangsmaade med Hensyn til Beregning af henh. Statskassens og Kommunernes Tilskud til Arbejdsløshedskasserne. Herefter vil der kunne forventes Tilskud for de Medlemmer, der er militære, uanset at de ifølge Vedtagelsen er kontingentfri, og som Opholdskommune regnes den Kommune, hvor de paagældende militære Medlemmer har deres Hjem den 31. Marts, forsaavidt Medlemmerne har Husstand, medens der for enlige Personer regnes med den Kommune, hvor de sidst og umiddelbart forud for Indkaldelsen har haft Arbejde. — Til Efterretning.

2. I Skrivelse af 27. Marts meddeler Direktoratet for Arbejdsanvisning, at der er meddelt Helsingør Kommunes Arbejdsanvisning offentlig Anerkendelse. — Til Efterretning.

3. I Skr. af 14. April meddeler samme Direktorat, at Indenrigsministeriet har meddelt offentlig Anerkendelse til de i følgende Kommuner oprettede Anvisningskontorer: Ringsted, Sorø, Slagelse og Skelskør. Haslev er henlagt som Filial under Kontoret i Ringsted. — Til Efterretning.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Onsdag den 21. April 1915.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — I Anledning af, at Maskinsætterne i et herv. Bladfirma havde begæret Lønforhøjelse havde Formanden forlangt Mæglingsmøde afholdt, men Firmaet havde imødegaaet dette Krav med Ønsket om selv at forhandle med sit Personale. Disse Forhandlinger var nu afsluttede med det Resultat, at man var enedes om en Linjepræstation samt Lønforhøjelse. Godkendtes. — Fra Bryggeriet »Stjernen« forelaa et Cirkulære om at agitere for Bryggeriets Produkter. Til Efterretning. — Meddelelse fra De samv. Sygekasser vedr. Repræsentantmøde. Til Efterretning. — Fra to Personaler forelaa Meddelelse om Dyrtidstillæg. Til Efterretning. — Fra Københavns Understøttelsesforening forelaa to Skrivelser. Den ene meddelte, at Understøttelse fortsat vilde blive udbetalt, da Loven af 2. Oktober var vedtaget forlænget et Aar. Den anden meddelte, at samtlige løbende og nye Sager vilde blive gjort til Genstand for Undersøgelse i Foreningens forskellige Afdelinger, samt at Medlemmer, der har haft afbrudt eller uafbrudt Arbejde i 3 Uger eller derover, skal indgive nyt Andragende for at faa Hjælp; samtidig forlangtes en Fortegnelse over de Medlemmer, som siden Lovens Ikrafttræden har arbejdet i 3 Uger eller derover. Til Efterretning. — Det vedtoges at afholde Kvartalsgeneralforsamling Onsdag den 19. Maj. — Det vedtoges at deltage i Majdemonstrationen med Musikkorps. — Fra et Blad, som om nogen Tid skal trykkes her i Byen, var rettet et Spørgsmaal med Hensyn til Ombrydningen, ang. hvilket Beslutning toges. — Fra et herv. Dagblad var rettet et Spørgsmaal vedr. Betaling for Arbejde paa en Dag, der ellers plejede at være Fridag. Spørgsmaalet besvaredes i Overensstemmelse med tidligere Overenskomst. — Stereotypørerne i et herv. Dagblad var forlangt til Arbejde den 7de Nat før Kl. 12 for det sædvanlige Vederlag: en Nats Løn + 75 %. Stereotypørerne mente, at de burde have ekstra Betaling for Tiden før Kl. 12. Da der endnu ikke var truffet nogen Ordning af Spørgsmaalet, trods Henvendelse til K. B., vedtoges det at tilraade Personalet ikke at møde til Arbejde før Kl. 12 Nat. — En Forespørgsel fra en tidl. Rotationsmedhjælper, der nu arbejder udenfor Faget, besvaredes. — Nogle Spørgsmaal om Optagelse i Foreningen, om hvilende Ret, om Hjælp samt et Par Laanesager behandledes.

Sætternes Underafdeling i København.

Onsdag den 21. April 1915. — Formanden meddelte, at en Obligation paa 2000 Kr. var udtrukket, og efter at de fornødne Formaliteter var iagttagne var Pengene udbetalt. Sætternes Underafdeling havde nu en kontant Beholdning paa ca. 30,000 Kr., der stod paa Kontrabog til Sparekasserente af $3^1/_2$ %. Det var derfor rigtigst at tage under Overvejelse at anbringe disse Penge paa en frugtbringende og sikker Maade. Efter en indgaaende Drøftelse af Spørgsmaalet om at anbringe en Del af Pengene i Obligationer og Resten paa 3 Maaneders Opsigelse, der i Øjeblikket vilde give $4^1/_4$ %, vedtoges det at overveje Sagen i nogle Dage og derefter tage Bestemmelse i et nyt Møde.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Ny Medlemmer.

Aarhus, Sætter Arthur Haun, udl. ¹/₆ 15 i Brødr. Bachhausens Bogtrykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 998 Hans E. K. Munck fra Aarhus (arbl.). 1628 Oswald Møller fra Odense (arbl.).

Aarhus, 3564 Chr. Jensen (Demokraten) og 3552 Axel Chr. Illum (De foren. Bogtr.). Esbjerg, 3644 Jørgen Thomsen (arbl.) og 1248 S. A. Jensen Berg (arbl.). Nykøbing F., 1040 Chr. Bjerregaard (syg). Nykøbing M., 3649 Vilh. Hansen (Folkebladet). Næstved, 3860 P. M. V. Johansen (Militær). Viborg, 3643 Niels Marius Thomsen (N. Christensen).

Fratraadte.

København: 1463 Anders P. Andersen til Udl. i Pl. 1465 Th. Fr. Brockmann til Hillerød i Pl. 4038 Holger E. G. Christensen til Udl. i Pl. 6283 Carl Hansen til Ringsted i Pl. 3552 Axel C. Illum til Aarhus i Pl. 2766 Carl M. Jensen til Farveriarb. Fagforening. 2661 Hans Peter Larsen paa Rejse (arbl.). 3066 Viggo Nielsen til Aarhus (arbl.). 1240 Johannes Petersen til Haslev i Pl. 738 Svend Søborg til Aarhus i Pl. 3644 Jørgen Thomsen til Esbjerg (arbl.).

Aarhus, 998 H. E. K. Munch til København i Pl. Holbæk, 3927 Eyolf Bruno Jacobsen til Odder i Pl. Nykøbing F., 3846 Magnus Hansen til Nakskov i Pl. og 2745 R. Chr. Rasmussen til Nakskov. Nykøbing M., 4483 Rudolf Wachter til Svendborg i Pl. Odense, 1226 Egon Emil Rydahl til Vordingborg (Militær), 3889 Lauritz Hjelmberg til København (Militær), 1628 Oswald Møller til København i Pl., 6518 Andr. Berg Petersen til Hillerød i Pl., 4371 Anders Jørg. Andersen til Hillerød og 1214 H. Emanuel Petersen til Assens i Pl. Slagelse, 3860 P. M. V. Johansen til Næstved (Militær).

Udmeldte.

København: 2086 Paal. Betty Petersen (fratraadt Faget). 1270 Sætterlærl. Georg Edm. Rasmussen (Athena).

Død.

København: 1719 Peter Georg Tronier.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Paa Grund af Indkaldelse til Sikringsstyrken foregaar Ind- og Udbetalingen **i Dag Fredag Kl. 7—9** i Stedet for i Morgen Lørdag. KASSEREREN.

(14h)

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

I Juni, Juli og Avgust er Kontortiden om Søndagen Kl. 9—10 Form. Onsdag som sædvanlig Kl. 12—1½. Indmeldelse af nye Medlemmer modtages.

(107) P. NORDLUNDE, Kasserer, Elmegade 20².

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Medlemsmøde afholdes Fredag d. 4. Juni Kl. 8½ i Kaféen, Kultorvet 14.

Det er ethvert Medlems Pligt at give Møde.

Styrelsen møder Kl. 8. FORMANDEN.

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8½: Pilealléen 16. (1 u)

Typografernes Cykleklub.

Søndag: Dragør. Glyptoteket Kl. 10. (3i)

ANNONCER

En flink, yngre Trykker

kan straks faa en varig Plads i **Aarhus Stiftsbogtrykkeri**. — Vedkommende maa være kendt med finere *Akcidens-* og *Illustrationsarbejder*. Kendskab til Selvpaalæggeren »Rotary« samt Rotation ønskelig. (108)

Maskinsætter søges!

En helst ugift Maskinsætter til »Typograph«, god Montør, søges til 2 à 3 Mdr.s Arbejde i Provinsby. Løn 33 Kr. Billet med bl. a. Oplysning om, hvorlænge Vedkommende har betjent »Typograph«-Maskinen, mrkt. »106« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

En dygtig **Linotypesætter** kan faa en godt lønnet Plads i »Dybbøl-Posten«s Trykkeri i Sønderborg. (105)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (15)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Løvstræde 6.

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (16)

Tysk Undervisning.

C. L. Skjoldbo, aut. Translatør, *Vølundsgade 29*, ¹.) (16)

Kolleger! Se ud til min ny *Ekviperingsforretning, Bagergade 25.* **Maskintøj** og **Kitler** efter Maal. Egen Fabrikation, bedste Forarbejdning, bill. i København.

(19) H. P. RASMUSSEN.

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, Thingvalla Alle 28, S.

(38)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Jagtvej 109, 3. S., Kbhvn. L. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 22 KØBENHAVN DEN 4. JUNI 1915 XLII AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til Revisorerne i Lokalafdelingerne.

Fremtidig vil der hvert Kvartal blive offentliggjort et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubrikker er ganske de samme, som findes i Skema V »Kvartalsopgørelse« i Kassebogen.

I dette Numer bringes Regnskabssammendraget for Januar Kvartal 1915, **og det er nu Revisorernes uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgernes.** Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, den 2. Juni 1915. FORRETNINGSUDVALGET.

Grundlovsfesten!

EFTER en Forfatningskamp, der har strakt sig langt over en Menneskealder og som har slidt mer end et Hold Mænd op, er det da nu lykkedes det danske Frisind at føre Sejren hjem.

Fra 5. Juni Dagen 1915 er al politisk Ulighed fjærnet af den danske Grundlov; den jordløse Landarbejder og Tjenestekarlen har i Følge den ny Grundlov lige saa megen politisk Indflydelse som Godsejeren, den pengeløse Fabriksarbejder er politisk stillet paa lige Fod med den kapitalstærke Fabrikant.

Og Kvinden har faaet hel og ubetinget Valgret.

Trykkeriarbejdersken kan paa Valgdagen med *sin* Stemmeseddel øve den samme Indflydelse som Overklassens Kvinder, og er nu ogsaa paa dette Omraade paa Hat med de mandlige Arbejdskammerater.

Et Maal er naaet — men endnu uendelig langt fra Endemaalet.

Den ustandselige Arbejderhær har sammen med sine Alliierede fravristet Fjenden et Højdedrag, der i strategisk Henseende er af uendelig stor Betydning. Vejen vil være aaben for meget af det, den priviligerede Valgret hidtil har stillet sig hindrende imod.

Nyt Land kan vindes og flere gamle Fæstninger skal endnu rokkes, vakle og falde ved *det*, der nu er erobret.

Om da Arbejderne og Arbejderkvinderne selv vil.

Thi er vi alle samlede — politisk som fagligt — evner vi helt at erobre den politiske Magt — og realisere vore politiske Planer; men inden det sker, kan vi ved den ny Grundlov mer og mer præge *den* Lovgivning, der nu maa komme — til Gavn for Underklasserne.

Medens de nede i de »store Kulturstater« nu i snart et Aar har knust og lagt øde uopgørlige Værdier, lemlæstet og myrdet, spredt Rædsel og Gru ud over al den civiliserede Verden saa ryggesløst og kynisk, at man ikke kan fatte det alt, *saa* gennemfører vi heroppe i vor »lille Kulturstat« en Forfatningsreform, der trods sine Mangler er en af de mest demokratiske i alle parlamentariske Lande.

Der er da al Grund til at feste den 5. Juni, selv om vi lever under baade det økonomiske og moralske Tryk, Krigen og Kapitalister har skabt.

For Arbejderne, for Socialdemokraterne da i Særdeleshed; thi ingen har som vor Klasse været trofaste mod Kravet om Afskaffelsen af den priviligerede Valgret.

Alle vore Fagfæller — Kvinderne ikke mindst — maa da uden Undtagelse møde under Fanerne i alle de Byer, hvor Arbejderpartiet samles til Fest.

Ved vor Tilslutning skal det kendes, om vi i Fremtiden vil være med til at udnytte det Gode, vi har tilkæmpet os.

— — —

I København vil Typografernes Afdeling i Grundlovstoget blive særlig flot udsmykket, og Styrelsen har nedsat et Udvalg til at forberede forskellige Overraskelser.

Der er Sommer og Sol — —.

(I Anledning af 5. Juni Grundlovens Gennemførelse 1915.)

Der er Sommer og Sol over Danmarks Vænge
efter mørke Tider, som svandt.
Thi den Time er kommet, vi ventede længe,
den Time, hvor Sejren vi vandt.

Og for Grundloven fester vi vidt over Lande.
Trods Kapitalisternes Skraal.
Den skal samle os trindt fra de danske Strande
imod Socialismens Maal.

I den Grundlov er Løfte om bedre Tider,
hvor ej kendes Nød eller Savn.
Lad den blive et Vaaben for alle, som lider,
og blive os alle til Gavn.

Nu da Kampen er endt, og vi tænker tilbage
paa alle de Aar, som svandt,
da maa vi og mindes de svundne Dage
som den Tid, hvor Styrke vi vandt.

Og dog, vi har ikke Stunder til Hvile.
Nu er Tiden til Kamp paany;
og frem mod vort Maal vi atter bør ile — —
Signalerne lyder mod Sky!

Naar derfor med Faner og klingende Spil
vi ud gennem Gaderne drager,
da véd du saa sikkert hvor du hører til,
Familien med du tager.
Saa gaar det til Festens Tempel det skønne,
hvor Luften er sval og Træerne grønne,
og der vil vi fejre Højtidsdagen
som Slutning paa Kampen for Grundlovssagen.
Derfor: Vel mødt paa Samlingspladsen,
i Mønstringshæren, Folkemassen!

København i Maj 1915. RUDOLF NORDBY.

Regnskab for Januar Kvartal 1915.

	Indtægt														Udgift																
	Kassebeholdn. fra forrige Kvartal		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Tilbagebetalte Laan		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunder-støttelse		Underst. paa Stedet		Reservefonds-underst.		Sygeunder-støttelse		Begravelses-hjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt		Kassebeholdn. v. Kvartalets Slutn.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	11	18	1102	20	»	»	»	»	»	»	400	»	1513	38	48	75	878	»	»	»	559	»	»	»	25	75	»	»	1511	50	1	88
Aarhus	»	»	1987	»	»	»	»	»	»	»	1000	»	2987	»	124	»	1788	50	»	»	622	»	»	»	45	25	407	25	2987	»	»	«
Assens	15	»	103	»	»	»	»	»	»	»	50	»	168	»	40	»	14	»	»	»	»	»	»	»	2	»	97	»	153	»	15	»
Bogense	15	»	35	»	»	»	»	»	»	»	41	25	91	25	3	95	74	»	»	»	»	»	»	»	»	75	»	»	78	70	12	55
Brønderslev	15	»	77	»	»	»	»	»	»	»	»	»	92	»	1	25	»	»	»	»	12	»	»	»	1	25	62	50	77	»	15	»
Esbjerg	16	»	243	»	»	»	»	»	»	»	41	75	300	75	10	»	221	»	»	»	18	«	»	»	6	25	31	»	286	25	14	50
Faaborg	15	»	91	»	»	»	»	»	»	»	25	»	131	»	96	25	»	»	»	»	8	»	»	»	2	»	9	75	116	»	15	»
Fredericia	15	»	208	»	»	»	»	»	»	»	104	10	327	10	4	35	124	»	»	»	169	»	»	»	14	75	»	»	312	10	15	»
Frederikshavn	13	50	55	»	»	»	»	»	»	»	295	»	363	50	98	75	206	»	»	»	»	»	»	»	4	»	40	»	348	75	14	75
Grenaa	14	50	130	»	»	»	»	»	»	»	90	»	234	50	»	»	60	»	»	»	174	»	»	»	»	»	»	»	234	»	»	50
Helsingør	15	»	181	»	»	»	»	»	»	»	500	»	696	»	15	»	454	»	»	»	9	»	»	»	4	»	199	»	681	»	15	»
Herning	14	80	221	»	»	»	»	»	»	»	»	»	235	80	2	50	»	»	»	»	»	»	»	»	4	25	215	»	221	75	14	05
Hillerød	15	»	360	»	»	»	»	»	»	»	»	»	375	»	1	25	106	»	»	»	50	»	»	»	8	75	194	»	360	»	15	»
Hjørring	15	»	331	»	»	»	»	»	»	»	»	»	346	»	103	75	18	»	»	»	134	»	»	»	6	50	68	75	331	»	15	»
Hobro	15	»	116	»	»	»	»	»	»	»	»	»	131	»	9	50	24	»	»	»	»	»	»	»	2	25	80	25	116	»	15	»
Holbæk	15	»	418	20	»	»	»	»	»	»	»	»	433	20	26	65	60	»	»	»	270	»	»	»	8	»	52	05	416	70	16	50
Holstebro	15	»	243	»	»	»	»	»	»	»	»	»	258	»	2	50	«	»	»	»	84	»	100	»	5	75	50	75	243	»	15	»
Horsens	15	»	616	40	»	»	»	»	»	»	450	»	1081	40	18	75	258	50	»	»	241	»	»	»	16	»	532	15	1066	40	15	»
Kallundborg	15	»	258	20	»	»	»	»	»	»	100	»	373	20	4	25	32	»	»	»	180	»	»	»	»	»	141	95	358	20	15	»
Kolding	15	»	685	55	»	»	»	»	»	»	758	60	1459	15	84	»	712	»	»	»	69	»	400	»	14	50	164	65	1444	15	15	»
Korsør	15	»	72	»	»	»	»	»	»	»	»	»	87	»	3	60	»	»	»	»	24	»	»	»	6	»	38	40	72	»	15	»
Køge	15	»	204	»	»	»	»	»	»	»	»	»	219	»	1	25	112	»	»	»	18	»	»	»	4	25	68	50	204	»	15	»
Lyngby	15	»	94	»	»	»	»	»	»	»	35	»	144	»	2	50	82	»	»	»	»	»	»	»	2	»	42	50	129	»	15	»
Løgstør	14	65	53	»	»	»	»	»	«	»	»	»	67	65	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	»	52	»	53	»	14	65
Maribo	15	»	112	»	»	»	»	»	»	»	»	»	127	»	»	»	»	»	»	»	10	»	»	»	2	»	100	»	112	»	15	»
Marstal	»	»	89	»	»	»	»	»	»	»	190	»	279	»	»	»	164	»	»	»	»	»	100	»	2	25	»	»	266	25	12	75
Middelfart	14	50	112	»	»	»	»	»	»	»	478	«	604	50	138	75	354	»	»	»	»	»	»	»	12	25	85	»	590	»	14	50
Nakskov	15	»	295	»	»	»	»	»	»	»	»	»	310	»	1	50	138	»	»	»	56	»	»	»	5	75	93	75	295	»	15	»
Nyborg	15	»	164	»	»	»	»	»	»	»	»	»	179	»	3	60	112	»	»	»	11	»	»	»	10	»	27	40	164	»	15	»
Nykøbing F.	15	»	420	»	»	»	»	»	»	»	»	»	435	»	1	25	204	»	»	»	»	»	»	»	8	50	206	25	420	»	15	»
Nykøbing M.	15	»	179	»	»	»	»	»	»	»	»	»	194	»	3	80	»	»	»	»	42	»	»	»	3	50	129	70	179	»	15	»
Næstved	15	»	623	60	»	»	»	»	13	»	»	»	651	60	»	»	38	»	»	»	109	»	»	»	13	»	476	60	636	60	15	»
Odder	15	»	95	20	»	»	»	»	»	»	»	»	110	20	76	25	»	»	»	»	14	»	»	»	2	25	2	70	95	20	15	»
Odense	»	»	1731	80	»	»	»	»	»	»	»	»	1731	80	191	75	596	»	»	»	390	»	»	»	37	»	517	05	1731	80	»	»
Randers	4	99	695	»	»	»	»	»	»	»	100	»	799	99	8	50	388	»	»	»	382	»	»	»	14	75	»	»	793	25	6	74
Ribe	15	»	82	20	»	»	»	»	»	»	25	»	122	20	»	»	»	»	»	»	86	»	»	»	1	50	19	70	107	20	15	»
Ringkøbing	15	»	308	50	»	»	»	»	»	»	»	»	323	50	3	75	90	»	»	»	12	»	»	»	6	50	196	25	308	50	15	»
Ringsted	15	»	266	75	»	»	»	»	»	»	»	»	281	75	2	50	192	»	»	»	42	»	»	»	6	25	24	»	266	75	15	»
Roskilde	15	»	307	20	»	»	»	»	»	»	»	»	322	20	7	25	114	»	»	»	»	»	»	»	»	»	185	95	307	20	15	»
Rudkøbing	15	»	174	»	»	»	»	»	»	»	125	»	314	»	»	»	134	»	»	»	»	»	»	»	4	25	161	75	300	»	14	»
Rønne	14	64	402	60	»	»	»	»	»	»	»	»	417	24	46	»	168	»	»	»	101	»	»	»	8	50	79	»	402	50	14	74
Silkeborg	15	»	365	60	»	»	»	»	»	»	350	»	730	60	»	»	252	»	»	»	287	»	»	»	7	50	169	10	715	60	15	»
Skanderborg	9	75	115	»	»	»	»	»	»	»	250	»	374	75	7	50	154	»	»	»	36	50	100	»	2	25	60	»	360	25	14	50
Skive	15	»	206	»	»	»	»	»	»	»	»	»	221	»	2	50	16	»	»	»	44	»	»	»	4	50	139	»	206	»	15	»
Slagelse	15	»	548	20	»	»	»	»	6	»	»	»	569	20	22	50	62	»	»	»	57	»	»	»	23	50	389	20	554	20	15	»
Stege	15	40	62	20	»	»	»	»	»	»	»	»	77	60	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	62	»	62	»	15	60
Stubbekøbing	14	25	52	»	»	»	»	»	»	»	»	»	66	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	»	50	»	51	»	15	25
Svendborg	9	74	376	40	»	»	»	»	»	»	»	»	386	14	26	10	10	»	»	»	102	»	»	»	8	50	230	»	376	60	9	54
Thisted	16	95	240	20	»	»	»	»	»	»	30	»	287	15	2	»	50	»	»	»	54	»	»	»	»	»	165	»	271	»	16	15
Varde	15	»	130	»	»	»	»	»	»	»	125	»	270	»	5	»	124	»	»	»	»	»	»	»	2	75	123	25	255	»	15	»
Vejle	15	10	469	»	»	»	»	»	»	»	380	»	864	10	130	»	148	»	»	»	559	50	»	»	11	50	»	»	849	»	15	10
Viborg	14	50	201	»	»	»	»	»	»	»	»	»	215	50	47	50	»	»	»	»	»	»	»	»	3	75	149	25	200	50	15	»
	709	45	16708	»	»	»	»	»	19	»	5943	70	23380	15	1430	80	8732	»	»	»	5036	»	700	»	388	75	6389	35	22676	90	703	25
København	»	»	29169	20	2	30	»	»	37	»	15471	98	44680	48	2133	45	22151	50	»	»	16812	99	1540	»	1763	09	279	45	44680	48	»	»
	709	45	45877	20	2	30	»	»	56	»	21415	68	68060	63	3564	25	30883	50	»	»	21848	99	2240	»	2151	84	6668	80	67357	38	703	25

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Det er kommet til Kontorets Kundskab, at der i en Afdeling fejlagtig er udleveret *rød* Rejselegitimation til Kolleger, der kun var berettiget til Rejseunderstøttelse à 125 Øre, der udbetales paa *grøn* Rejselegitimation.

I den Anledning indskærpes, at rød Rejselegitimation og Understøttelse à 1 Kr. 75 Øre pr. Dag kun ydes til de Kolleger, der er berettiget til Understøttelse paa Stedet, men ønsker at tage en Del af Understøttelsen paa Rejse. Se iøvrigt Lovenes § 8, 5. Stykke, og den udsendte Skrivelse af 28. Marts d. A.

HOVEDBESTYRELSEN.

Udflugt til Hillerød Søndag den 4. Juli 1915.

Københavns Afdeling.

KØBENHAVNS Afdelings Sommerudflugt gaar i Aar til Hillerød. — Deltagerne samles Søndag Morgen ved Nordbanegaarden, hvorfra Toget gaar Kl. 8[47]. Ankomst til Hillerød Kl. 9[47]. Fra Hillerød marscheres gennem den idylliske Park over Jægerbakken, gennem den smukt anlagte Slotspark med de bekendte gamle Buxbomhække, som er plantet af selve Christian den 4., til Slotsparken, hvor den medbragte Frokost indtages.

Efter Frokosten benyttes Tiden efter hver enkelts Behag. Hvem der ikke før har haft Lejlighed til at bese Frederiksborg Slots historiske Samling, bør benytte Lejligheden dertil. Prisen er om Søndagen kun 25 Øre for Voksne, 10 Øre for Børn. For dem, der sætter mere Pris paa Naturen end paa historiske Minder, byder iøvrigt Omegnen paa saa mange kønne Steder, at der er rigelig Anvendelse for en Dag. Først og fremmest den smukke Slotspark, hvor Frederiksborg Slot — et af de skønneste i Norden — spejler sig i den blanke Sø, og hvor hver Time det sjældne Klokkespil udtoner en velklingende Melodi. I Parken findes forøvrigt en smuk Mindestøtte for den kendte Forkæmper for Bondestandens Frigørelse, Greve Christian Reventlow.

Egnen byder den Fordel, at enhver kan indrette Turen efter sine Kræfter. Umiddelbart overfor Slotspavillonen ligger Gadevangsskoven, hvor man endnu kan finde den historiske Stenblok, formet som en Stol, hvorpaa Christian den 4. har siddet, naar han udbetalte Arbejdsløn. Paa den anden Side af Hillerød ligger Præstevangen (jeg ved ikke, om det er den samme, hvori Holger Drachmann lader Dansen gaa »til Fryd og megen Glæde«). Søvante Deltagere kan uden Frygt for Miner og Undervandsbaade foretage Sejlture paa Søen med Motorbaad for en Pris af 10 Øre Turen. Velhavende Kolleger kan leje Vogn til en Køretur i Omegnen, men tilraades forud at akkordere om Prisen, da Kuskene »lever af« Turister. Skrappe Fodgængere kan foretage en smuk Spaseretur til Fredensborg, men da det her drejer sig om en Mils Vej, bliver det vel næppe mange, der vover sig paa den Tur.

Kl. 5 samles man igen i Pavillonen, hvor der serveres Kalvesteg, Smør og Ost for 1.75 pro persona (Snaps og Øl betales særskilt). Prisen er ikke billig, men Værten paastaar, at det med de nuværende Varepriser ikke kan serveres billigere. De, der hellere vil spise deres

medbragte Mad, kan paany faa Plads ved de lange Borde, hvor de indtog deres Frokost. Spisebilletter tll Kalvesteg etc. maa dog købes inden Tordag den 1. Juli. Under Spisningen vil et Musikkorps musicere.

Kl. 6 serveres der Kaffe med Brød paa Foreningens Regning, og der vil nu blive Lejlighed til en Times selskabelig Samvær, under hvilket Fødselsdagsbarnet, Den typ. Forening, der i Aar fylder 46 Aar, kan lykønskes, og Viser kan synges.

Kl. 7—9[15] danses der i Pavillonens store Sal, hvorpaa man begiver sig til Banegaarden.

Kl. 10[27] Afrejse til København. Kl. 11[23] Ankomst til Nordbanegaarden.

Et Musikkorps vil spille saavel under Frokosten som ved Aftensbordet. Gutenbergkoret deltager.

— — —

Dette er i Korthed Programmet. Billet-Prisen pr. Deltager er 2 Kr. Der vil senere her i Bladet blive meddelt, naar Billetsalget begynder, og naar det sluttes. Da der af Foreningen som sædvanlig gives et Tilskud til Turen, er det en Selvfølge, at kun Typografer med Husstand kan deltage. JULES.

»Æres den, som æres bør!«

DET skulde glæde mig — og sikkert mange andre Kolleger — om Marstal Lokalafdeling *virkelig* vil »rode op« i Forholdene paa Ærø, men særdeles i Forholdene paa begge Trykkerierne i Marstal (»Ærø Avis« og »Ærø Tidende«), da der — efter min simple Mening — inden for disse 2 Blades Kulisser sker mere, end i Ærøskøbing. De Lærlinge, der udlæres hos Red. Andersen i Ærøskøbing, kan dog bestille noget og faa temmelig gode Pladser, naar de kommer ud, men hvordan er Lærlingene, der udgaar fra Marstal?

For at give Kollegerne Landet over et lille Indblik i de marstalske Forhold, skal jeg give et lille Resume over, hvordan det er gaaet mig. Jeg kom i Lære hos nu afdøde Red. Findling, »Ærø Avis«, den 1. November 1903, og skulde altsaa lære den ædle Typografi. Da jeg den 1. November 1908 skulde lave Svendeprøve, bestod denne i at sætte 50 Linier Korpus paa Avisformat (16 Cicero), for at det kunde bruges i Bladet næste Dag!!! Svendeprøve-Kommissionen bestod af en Købmand, en Garver, en Sejlmager og saa daværende Typograf C. Hansen som Skuemester. Foruden denne Præstation skulde jeg lave et Skema, men det var ganske umuligt, da jeg **aldrig** i de 5 Aar havde sat saa meget som et Visitkort, langt mindre et Skema. Naa, jeg blev jo **hjulpen** over denne Vanskelighed, og klarede »Svendeprøven« med mg. — Havde det været i et andet Trykkeri, saa var det hele bleven — — *pare kasseret!* Nu vil de fleste Kolleger nok trække paa Smilebaandet, men det passer dog; Gud naade os Lærlinge paa »Ærø Avis« (vi var den Gang 4 Lærlinge), hvis en af os rørte ved »Svenden«s Annonce- eller Akcidenskasser. Der var nemlig kun 1 Typograf og 4 Lærlinge. Men Findling havde jo Dispensation til at holde 3 Lærlinge, at der var 4, gjorde jo ikke saa nøje i de Tider. Jeg fik saa Plads paa »Fyns Stiftstidende«, men efter 8 Ugers Forløb blev jeg »fyret«, fordi jeg var »ganske umulig«, sagde Faktoren. Jeg kom saa til Nyborg og Assens, men var kun 5 Uger hvert Sted.

Efter saa i ca. 1 Aar at have været fra Faget, kom jeg paa Fagskolen i København, og der — kan jeg sige — lærte jeg mere i de 2 Maaneder, end jeg havde lært i hele min Læretid. Saa nu gaar det jo an. Men af de 8—9 Lærlinge, der er udgaaet fra »Ærø Avis« i Marstal, er kun 4 bleven ved Faget, Resten har taget fat paa noget andet, fordi de ingen Lyst havde til Faget — ja, slet ingen Forstaaelse havde af det.

Faa samtidig Raaddenskaben fjernet og Forholdene ordnet i Marstal, naar I vender Eder mod Ærøskøbing, og husk, at Lønforholdene i Marstal til Tider heller ikke har været, som de burde.

Nykøbing F., den 22. Maj 1915. CHR. P. RASMUSSEN.

Fra Styrelsen for Afdelingen i Marstal har vi modtaget et længere Indlæg som Gensvar paa Redaktør Andersens Forsvar i Nr. 20. Heri fastholdes de rejste Beskyldninger og nævnes Eksempler.

Det maa imidlertid kræves, at den Slags Sager om Overtrædelse af Tarifen, naar Afdelingerne ikke selv kan ordne dem, maa indberettes til Forretningsføreren, der saa maa tage Affære.

Det vil nu ske, og indtil efter dette maa Diskussionen herom betragtes som afsluttet.

Til Svømning i Sommer.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB har i Aar arrangeret sig med *Badeanstalten »Helgoland«* og har der hver Søndag Formiddag og Fredag Aften Svømmeundervisning for sine Medlemmer, under Ledelse af Klubbens Lærere. — Her gives Lejlighed til for alle Typografer, hvem Kunsten »at svømme« endnu ligger fjærnt, at lære det. Men ogsaa for viderekomne er her Idealet af en moderne Badeanstalt.

Svømmeundervisningen finder Sted for Herrer hver Søndag Formiddag 10—11 og Fredag Aften 7—8.

For Dameholdets Vedkommende har Klubben arrangeret sig med »Helgolands« Amagerafdeling og her er Svømning hver Søndag Formiddag 10—11 og Fredag Aften 7—8.

Badesæsonen begynder Søndag den 6. Juni. Medlemskort skal forevises og faas udleveret ved Øvelserne.

For aktive Medlemmer er der foruden Svømningen, Gymnastik hver Onsdag 8—10 i Studenterforeningen (Vester Boulevard 6).

Nær og Fjærn.

Københavns Afdeling. *Sygepenge* for indeværende Uge udbetales i Anledning af Grundlovsdagen paa Lørdag, *allerede Fredag Kl. 1—3 eller 5—6½.* LAUR. JENSEN.

Grundlovsfesten. Samtlige Medlemmer af Københavns Afdeling opfordres til at deltage i Processionen paa Grundlovsdagen. Typograferne samles paa Halmtorvet udfor Viktoriagade og Lille Istedgade. Mødetiden er fastsat til Kl. 2, Afmarsch til Kl. 3 pr.

Bladsætterklubben. Paa Generalforsamlingen, Søndag den 9. Maj, valgtes TH. HOLMEN (Soc.-Dem.) til Formand, E. H. RASMUSSEN (Pol.) til Kasserer, ULRIK HANSEN (Natt.) og CHR. SCHNOOR (Kbhvn.) til Styrelsesmedlemmer. Til Revisorer genvalgtes VALD. NIELSEN (Soc.-Dem.) og JUL. SØRENSEN (Pol.).

Biblioteket. Alle udestaaende Bøger skal være indleveret Mandag d. 7. Juni fra 7½—8½. Bogsamlingen er lukket i Sommermaanederne.

Den ny Grundlov. Socialdemokratiets Forlag »Fremad« har i disse Dage udsendt et lille Skrift under ovenstaaende Titel. Det er udgivet ved Ernst Christiansen og Peter Wraae og indeholder foruden den ny Grundlov i sin Helhed, med de ændrede Paragrafer indskudte, en kort og klar Oversigt over Grundlovssagens Historie. Yderligere ledsages Grundloven med nogle forklarende Oplysninger om Forholdet mellem Forfatningerne af 1849, 1866 og 1915.

Det er en god Idé, Forlaget her har haft. For almindelige Dødelige har det knebet at holde Rede paa Grundlovssagens mange skiftende Faser, der hver for sig kunde være vanskelige nok at holde fast paa.

Det vil være af betydelig Interesse at se, hvorledes Grundlovssagen er bygget op. For alle politisk Interesserede vil Bogen være en udmærket Støtte for Hukommelsen, og for alle, der ikke har haft Lejlighed til efterhaanden at tilegne sig Viden om Forholdet, vil der her være Anledning til at berige sig.

Vi anbefaler vore Læsere at købe Bogen, hvis Pris er meget billig, kun 25 Øre.

»En, der husker«, og andre Indsendere, maa have Taalmodighed til næste Nr.

Død Natten mellem 24. og 25. Maj afgik et af vore kvindelige Medlemmer VALBORG BENGTSON ved Døden. Den Afdøde blev kun 22 Aar gl., og blev et Offer for Lungetuberkulosen. Hun arbejdede i flere Aar hos C. Th. Thomsen.

Sommerferie. Hr. Bogtr. Martius Truelsen har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— A/S »Herning Avis«, Herning, har i Aar som tidligere tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med Udbetaling af Minimalløn.

— A/S »Assens Amts Dagblad« (Redaktør Gustav Vejle) har i Lighed med forrige Aar uden Opfordring tilstaaet hele sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Løn. Ferien har taget sin Begyndelse.

— Bogtrykker Licius Nielsen, Aarhus, har i Tiden fra 8. Maj til 1. Septbr. afkortet Arbejdstiden med 1 Time uden Fradrag af Lønnen.

— »Aalborg Amtstidende« har atter i Aar uden Opfordring givet sit Personale, saavel Typografer, Trykkeripersonale som Lærlinge, en Uges Ferie med Udbetaling af Ugeløn.

— »Aalborg Stiftstidende« har ligeledes givet sit Personale en Uges Ferie med fuld Ugeløn.

— »Aarhus Stiftstidende«s Udgiver, Funch Thomsen, har atter i Aar givet hele sit Personale 1½ Uges Ferie.

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger: 26. Maj: Hobro 50.00. 27. Maj: Esbjerg 100.00.

København, den 1. Juni 1915.
Forretningsudvalget.

Lægerne.

Dr. Johnsson er bortrejst i Juni Maaned, i hvilken Tid hans Praksis passes af Dr. Krarup, Gl. Kongevej 120. Træffetid: 1—2.

Dr. Trier er bortrejst fra 1. Juni, fra hvilken Tid hans Praksis passes af Dr. Kattrup-Lassen, St. Kongensgade 83. Træffetid: Hverdage 12½—1½.

Ny Medlemmer.

København: Trykker Arthur Ludv. Robert Pedersen, udl. 30/4 15 hos Truelsen (arb. s. St.). Hjælpearb. Ludv. Carl Alfred Darup (Berl. Tid.). Hjælpearb. Hans Knud Torkild Larsen (Truelsen). Sætterlærling Ove Henry Olsen (Bagge).

Aarhus, Paal. Anna Jensen (Backhausen). Odense, Sætter Chr. la Cour, udl. 1/6 15 i Vergmanns Bogtrykkeri, Ringe. Silkeborg, Sætter John Hugo Jørgensen, udl. 1/6 15 i Silkeborg Avis.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1240 Johannes Petersen fra Næstved (arbl.). 6518 Andreas Berg Petersen fra Odense (Nordisk Bogtr.). 6438 Joh.s Trab paa Rejse (arbl.).

Aarhus. 3066 Viggo Nielsen (arbl.) og 738 Svend Søborg (De foren. Bogtr). Assens, 1214 Harald Petersen (Assens Amts Avis). Frederikshavn: 6818a Fr. C. C. Wollander (syg) og 3985 Th. C. Petersen (arbl.). Hillerød, 1465 Th. F. Brochmann (Em. Jacobsen). Hjørring, 3990 Niels Chr. Nielsen (Hjørring Bogtrykkeri), 6646 Rasmus Rasmussen (Venstrebladet) og 3985 Th. Chr. Petersen (Vends. Tidende). Nakskov, 2745 Chr. Rasmussen (Bogtrykker) og 3846 Magnus Hansen (Joh. Pedersen). Nykøbing F., 1221 Chr. P. Rasmussen (A/S Centraltrykkeriet) og 3425 Axel Andersen (Laur. Jensen, Sakskøbing). Næstved, 1226 Egon Emil Rydahl (Militær). Odder, 3927 E. B. G. Jacobsen (Odder Bogtrykkeri). Odense, 6587 Adolf Kromann (Fyns Stiftstidende). Randers, 3819 Ove Edmund Jensen (Ethelberg) og 6276 Chr. Andersen (Hadsund Bogtr.). Ringsted, 6417 Gerh. Sørensen (Venstres Folkeblad, Sorø), 6565 Esben Hansen (arbl.). og 6283 Chr. C. Hansen (Ringsted Folketidende). Rudkøbing, 6051 J. P. Rostgaard (Ølandenes Dagblad).

Fratraadte.

København: 6560 Helge K. B. Andersen til Udl. (arbl.). 1906 Helgo M. L. Bernhardt til Nakskov i Pl. 6385 Grundahl Hallberg paa Rejse. 1802 Carl M. Hansen til Aarhus i Pl. 2859 H. S. J. Rudolf Jensen paa Rejse. 1157 W. Jørgensen til Aarhus (Militær). 6393 Grønborg Sørensen til Aalborg i Pl. 1815 O. Lundin, 549 Vald Hansen, 3086 Arvid Hans Sundstrøm, 1843 Gunnar Christensen, 1934 Otto Johansen, 4035 Egon Hansen 4037 Sofus Clausen, 4049 D. Nielsen og 4366 Johannes Kisbye (alle til Aarhus som Militære).

Aalborg, 3784 C. J. Vissing til Holbæk (Militær) og 6875 Hans Chr. Petersen paa Rejse. Assens, 6147 Wilh. Haüser til Slagelse (Militær). Faaborg, 3865 Louise Steffensen paa Rejse. Frederikshavn, 3985 Th. C. Petersen til Hjørring i Pl. Helsingør, 3715 Otto Vilh. Petersen til Roskilde i Pl. og 6667 Viggo Nielsen til Hillerød i Pl. Hillerød, 3823 Viggo Pedersen Bank paa Rejse. Hjørring, 3743 Ludvig Petersen til Aalborg (Militær). Kallundborg, 6971 Carl Larsen til Holbæk i Pl. Nakskov, 1040 C. Bjerregaard til Nykøbing F. (syg) og 1469 Chr. Petersen paa Rejse. Odense, 3425 Axel Andersen til Sakskøbing i Pl. og 3910 Aage Vilh. Petersen til København (arbl.). Randers, 3713 Emil Olsen til Hobro i Pl. og 6051 J. P. Rostgaard til Rudkøbing i Pl. Ringkøbing, 6965 H. P. Frederiksen til Holbæk i Pl. Ringsted, 6646 Rs. Rasmussen til Hjørring i Pl. og 6565 Esben Hansen paa Rejse. Rudkøbing, 6276 Chr. Andersen til Hadsund i Pl. og 3791 Ejnar Spietz til København (arbl.). Thisted, 6438 Johannes Trab paa Rejse. Vejle, 6056 L. Jensen til Aarhus (arbl.) og 6641 Marinus Nielsen til Udl.

Udmeldte.

København: 4696 Carla Krause og 4606 Ragnhild Christensen (begge overgaar til anden Livsstilling).

Helsingør, 3800 Lauritz Thygesen (fratraadt Faget).

Udslettet med Restance.

København: 122 John Frithjof Louw (Jacobsen & Co.). 709 M. P. Valdemar Simonsen (Mohn).

Død.

København: 2215 Valborg Bengtson.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 18.—21. Uge opkræves Lørdag den 12. Juni. P. HANSEN,
Nansensgade 45[2].

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Medlemsmøde afholdes Fredag d. 4. Juni Kl. 8½ i Kaféen, Kultorvet 14.

Det er ethvert Medlems Pligt at give Møde.

Styrelsen møder Kl. 8. FORMANDEN.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

I Juni, Juli og Avgust er Kontortiden om Søndagen Kl. 9—10 Form. Onsdag som sædvanlig Kl. 12—1½. Indmeldelse af nye Medlemmer modtages.

(107) P. NORDLUNDE, Kasserer,
Elmegade 20[2].

Typografernes Sangforening.

Under Forudsætning af passende Tilslutning afholdes Søndag den 27. Juni Udflugt til Roskilde og Boserup. Liste fremlægges ved Mødet i Pilealleen næste Uge. (1 v)

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Al Ind- og Udbetaling foregaar **i Dag Fredag Kl. 7—9** i Stedet for i Morgen Lørdag (Grundlovsdag). KASSEREREN.
(14 i)

Typografernes Cykleklub.

Grundlovsdagen: Stevns. Der køre sKl. 10 Form. og Kl. 2 Efterm. Mødested Frederiksberg Slot. (3 i)

ANNONCER

Dygtig Sætter!

En absolut dygtig Sætter til saavel Akcidens- som Avisarbejde, søger Plads straks. Vedkommende har i længere Tid selvstændig ledet en større Avis. Billet mrkt. »111« bedes sendt til Bladets Kontor.

Trykkerforbundter.

Har staaet 3 Aar i Lære, kendt med Diegel- og Hurtigpresse søger Plads. Billet mrkt. »109« modt. Eksped.

Ung Sætter

søger straks helst fast Plads i *København*. Bill. mrkt. »112« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Mindre Stentrykkeri til Salg.

Hurtigpresse (50×65) nøjagtig Gang, Haandpresse, Skærer, Perforer, Standsemaskine o. s. v. For Bogtryk, Digelpresse, Posetrykker, ca. 50 Skrifter i rigeligt Udvalg, fransk System. Salgssum 4000 Kr., deraf 2000 Kr. kontant. Resten paa lempelige Vilkaar. Henvendelse til **C. Andersen, Fodfolkskasernen, Aarhus.** (110)

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager

Stort Lager af alle Utensilier. (15)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 52, KØBENHAVN S.

Telefon Amager 555. (15)

Kolleger! Se ud til min ny *Ekviperingsforretning, Bagergade 25.* **Maskintøj** og **Kitler** efter Maal. Egen Fabrikation, bedste Forarbejdning, bill. i København.

(19) H. P. RASMUSSEN.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181.
(18)

Redaktør: CARL NIELSEN, Jagtvej 109, 3. S., Kbhvn. L. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 23 KØBENHAVN DEN 11. JUNI 1915 XLII AARGANG

Svenska Typograf-Förbundet frikendt.

Som Kollegerne vil erindre var der 1909 Lock-out i Sverig. Som et Modtræk herimod erklærede Sverigs organiserede Arbejdere Storstrejke, i hvilken vort Broderforbund, som staaende udenfor Sverigs samvirkende Fagforbund, ogsaa deltog, idet Typograferne erklærede sig solidariske med Sverigs øvrige Arbejdere og erklærede Sympatistrejke.

Denne Typografernes Sympatistrejke fik Følger, som man selvfølgelig ikke forud kunde ane i hele deres Udstrækning. Jeg skal her ikke komme ind paa Storstrejkens almindelige Forløb, men kun holde mig til den Side af Sagen, som den 22. Maj d. A. har fundet sin endelige Afslutning, nemlig den store Retssag som et Antal af Stockholms Bogtrykkere anlagde imod Svenska Typograf-Förbundet med Krav om Skadeserstatning for Tab, de formente at have lidt under Typografernes Sympatistrejke.

Midt under Storstrejken modtog det svenske Typograf-Forbunds Styrelse 2 Stævninger, en fra 7 Avistrykkerier og en anden fra 13 Bog- og Akcidenstrykkerier (alle 20 i Stockholm), med Krav om Skadeserstatning for lidte Tab under denne. Dette Krav motiveredes med en Henvisning til, at Forbundet formentlig havde brudt Tarifens § 14, i hvilken det bl. a. hed under Rubriken »Fællesbestemmelser«, at »under Tarifens Gyldighedstid maa der ikke anordnes Lock-out, Boycott, Blokade eller Strejke, maskeret eller aaben«. Bladtrykkerierne krævede 52,090 Kr. i Erstatning, og Bog- og Akcidenstrykkerierne 63,766 Kr., tilsammen 115,766 Kr., foruden — selvfølgelig — Sagsomkostninger. Samtidigt hermed forlangte man Typograf-Forbundet erklæret Konkurs. Allerede Dagen efter at Stævningen var modtagen, indfandt Byfogden sig paa Forbundets Kontor for at lægge Beslag paa Forbundets Formue eller paa saa meget af denne, at Anklagerne var dækkede for alt, hvad de krævede. Man fandt imidlertid kun 2 Kr. 41 Øre samt Ekspeditionens Inventar, der vurderedes til 501 Kr. 91 Øre. Møblerne forsynedes med Overstatholderembedets Segl: »Udpantet Gods«. Allerede den 21. Oktober 1909 faldt der Dom i Konkurssagen. Stockholms Raadstueret erklærede, at da Anklagerne ikke havde ført Bevis for, at Forbundet var i Gæld til dem, kunde dette *ikke sættes i Konkurs*. Dette var Bogtrykkernes *andet Nederlag* i denne opsigtvækkende Sag.

Det *første Nederlag* hentede Principalerne sig, da Byfogden ikke fandt Forbundets Formue paa Kontoret og ved en Beslaglæggelse kunde hindre vore svenske Kolleger i at fortsætte Sympatistrejken. Thi dette var jo aldeles tydelig Beregningen. Hvad var der da sket? I Korthed skal jeg nævne, at Pengene var overført til det danske Typograf-Forbund. Man var nemlig forudseende nok i Styrelsen for Svenska Typograf-Förbundet til at vente et Tricks i denne Retning*.

Sit *tredje Nederlag* fik Bogtrykkerne, da Stockholms Raadstueret den 13. Oktober 1909 afsagde Dom i Sagen angaaende Skadeserstatning, idet Typograf-Forbundet blev *frikendt*, dog skulde Forbundet selv betale sine Sagsomkostninger. — 2 af Rettens 3 Medlemmer havde stemt for det absolute Frifindende, medens det tredje Medlem — skønt ogsaa han stemte for Frifindelse i Hovedsagen — i sin Motivering havde en noget anden Opfattelse end de to andre.

Bogtrykkerne lod imidlertid Sagen gaa videre til Overretten (»Svea hofrätt«), hvor der faldt Dom i Sagen den 22. December 1911 — en Dom, der blev Bogtrykkernes *fjerde Nederlag* i denne Sag, idet Sv. Typograf-Förbundet ogsaa her blev *frifundet*, dog skulde det selv betale sine Sagsomkostninger. Overretten fandt ganske vist delvis andre Motiver end Underretten til Frifindelsen.

Endnu ikke tilfredse lod Bogtrykkerne Sagen gaa til Højesteret, der i sin Dom af 22. Maj d. A. pure *frikendte* Svenska Typograf-Förbundet for Bogtrykkernes Krav, samt dømte disse til at erstatte Forbundets Sagsomkostninger med 50 Kr for hver af Bogtrykkerne. »Svenska Dagbladet A/S« dømtes til noget mere, da det ikke havde bevist, at der arbejdede Forbundsmedlemmer her paa det Tidspunkt. To af Højesterets Medlemmer indrømmede dog, at Bogtrykkerne havde Ret i deres Krav. Denne Dom blev altsaa d'Hrr. Bogtrykkeres *femte og sidste Nederlag* i denne Sag, som dermed har faaet sin absolute Afgørelse til Typografernes Fordel.

— — —

Naar denne for vort Broderforbund saa heldige Dom er faldet, saa maa det for en væsentlig Del tilskrives den dygtige Jurist, som Forbundsstyrelsen straks engagerede, nemlig Advokat Wilhelm Hellberg, der staar Arbejderpartiet meget nær. Han har ført Sagen gennem alle Instanser. Han forstod at tolke den nævnte Paragraf i Tarifen, saaledes at Paragrafen kun virkede indad, men lod Forbundets Stilling til Begivenheder udenfor dette være uberørt. I sit første Forsvarsskrift til Raadstueretten, som selvfølgelig har dannet Basis for de følgende Indlæg, optog han i det hele taget Spørgsmaalet om Kollektiv-Aftalers retslige Virkning imod Fagforeningerne. Han citerede Verdens mest berømte Jurister, lige fra den gamle Romerrets Dage indtil Nutiden, for ud fra disse Citater at udfinde deres Stilling til Nutidens Spørgsmaal. Og at dette har været gjort med overlegen Dygtighed, viser Resultatet. Hans Forsvarsskrift udkom i 1910 som et lille Værk paa Forlagsboghandler og Bogtrykker G. W. Wilhelmssons Forlag i Stockholm. Jeg havde den Gang Fornøjelsen i en længere Artikel at henlede Opmærksomheden herpaa, dels i »Typograf-Tidende« og dels i Dagspressen. Mange Tusind Kroner har denne Sejr kostet Svenska Typograf-Förbundet — de tildømte Sagsomkostninger er kun en Draabe i Havet — men værre havde det været, om Forbundet var blevet dømt til at betale de 115,766 Kr., som Principalerne forlangte + disses Sagsomkostninger. Man forstaar derfor, at der er Glæde blandt vore Kolleger »hinsidan Sundet«. »Svensk Typograf-Tidning« bringer Portræt af Advokat Hellberg — et Portræt, der viser os Billedet af en kraftig, smuk og sympatisk Mand.

Men ogsaa Svenska Typograf-Förbundets Styrelse fortjener en Tak, fordi de handlede saa resolut, som de i det hele taget gjorde i denne Sag. Ikke alene for den Ekspedithed, hvormed der handledes, men ogsaa fordi de uden Hensyn til Omkostningerne forstod at vælge *den rette Jurist*, der ikke alene selv

* Se nærmere herom i »Dansk Typograf-Forbunds Beretning for 1908—10«, Side 41, eller i det af Undertegnede redigerede Fagblad »Bogtryk« (Maj 1913), Side 65 (Artiklen: Danske Fagmænd IX: »Forretningsfører Peter Hvidtfeldt, København«).

havde, men ogsaa forstod at bibringe Dommerne i hvert Fald saa meget Forstaaelse af den nye Tid, at saavel denne som den nye Tids Tanker og Krav kræver en Plads i Verden. 6 Aar gik der — men Sejren blev Hr. Hellbergs og Typografernes.

Og vor egen daværende Forbundsledelse fortjener jo ogsaa nok en Tak for den Del — rasktænkt og hurtigt handlet! — som den havde i denne Sag.

Margrethebo, Svendborg, 5. Juni 1915. L. CHR. NIELSEN.

Fr. Nielsen og den halve Million.

HR. Redaktør! Tillad mig et Par Bemærkninger til Hr. Fr. Nielsens Gensvar i Nr. 21 af Bladet.

Fr. Nielsen meddeler, at de 400,000 Kr., som Typografernе vilde have mistet, dersom de havde fulgt Køge-Henstillingen i 1907, ikke imponerer ham. Ja — jeg forstaar herefter, at Fr. Nielsen ikke regner med Smaapenge. Egentlig havde jeg troet, at Fr. Nielsen vilde have erkendt Fejltagelsen, men derefter tilføjet, at en Mand som han, der kører ud baade i Tide og Utide, netop har stor Risiko for en Gang imellem at køre i Grøften.

Fr. Nielsen hævder imidlertid, at han stadig er af den Opfattelse, at vi ikke burde have modtaget de offenlige Tilskud, fordi det medfører et Maskepi med Staten, der paatrykker de faglige Organisationer et Stempel, saa de fra revolutionære Kamporganisationer er gaaet over til at være Understøttelsesforeninger.

Hertil vil jeg først bemærke, at Statsanerkendelsen i ingen Henseende har hindret, bremset eller vanskeliggjort vor faglige Kamp. For Typografernes Vedkommende har Organisationen ikke under de 7 Aars Statsanerkendelse udviklet sig fra Kamporganisation til Understøttelsesforening. Typografernе har — endog saa tidlig som omkring 1750 — begyndt deres Organisationsbestræbelser, men udelukkende som Understøttelseskasser. Først i 70'erne udviklede de sig til faglige Kamporganisationer. Fr. Nielsens Opfattelse er derfor i ganske Uoverensstemmelse med Typografernes Organisationshistorie.

Da Typografernе optog Spørgsmaalet om Understøttelse til de arbejdsløse, fik man Byrden at mærke. Vi krævede, at Staten skulde træde til og tage sin Part af den. Det er sket fra 1907, **og det var en Sejr for de Krav, ogsaa Typografernе havde baaret frem**. Vort **eget** Bidrag til Arbejdsløshedskassen er **35 Øre ugentlig**, og de **offentlige Bidrag** opgør Fr. Nielsen til **27 Øre ugentlig**, hvad der sikkert er temmelig lavt. Altsaa: **opimod Halvdelen af Arbejdsløshedsunderstøttelsen bæres nu i Modsætning til tidligere af det offentlige**. Jeg forstaar ikke, at noget Menneske kan ønske, at Arbejderne **selv** skal bære Arbejdsløshedens Byrder, da Arbejderne intet som helst har at gøre med Ledelsen af Samfundets Produktion.

Fr. Nielsen spørger mig, om et Samfund kan bygges op paa et Understøttessesprincip, og om man kan overvinde den kapitalistiske Stat ved at modtage en Understøttelse. Lad mig i denne Forbindelse samtidig referere hans Slutningsudbrud: at hvis Statsunderstøttelsen havde afskaffet al Arbejdsløshed i Løbet af de otte Aar, saa vilde han have erkendt Fejltagelsen.

Jeg har ingen Sinde før — heller ikke i Fr. Nielsens Artikler — staaet over for noget saa forvirret. — Selvfølgelig erobrer man ikke et Samfund ved Understøttelse, lige saa lidt som man bygger et op derved. Og hvordan i Alverden skulde man kunne ophæve Arbejdsløsheden ved Hjælp af Understøttelse. At Fr. Nielsen har kunnet faa sin ellers veldresserede Pen til at skrive noget saa naivt.

Saalænge vi ikke har faaet afskaffet det kapitalistiske Samfund, vil der være Arbejdsløshed, men Arbejderne har intet Ansvar for denne. Af fagegoistiske som af rent menneskelige Grunde — vi ved jo bl. a. aldrig, hvornaar Arbejdsløsheden rammer os selv — træder vi hjælpende til, men hævder, **at det egentlig er en Samfundsopgave, vi løser**, hvorfor vi kræver det offentliges Hjælp dertil.

Det praktiske Resultat af Fr. Nielsens Opfattelse er, at Tusinder og atter Tusinder af arbejdsløse Medmennesker vilde komme til at lide Nød; thi om det end ved svære Ofre vilde være muligt for Typografernе at bære en beskeden Understøttelse til deres Arbejdsløse, vilde det ikke være muligt for de Grupper af Arbejdere, der ikke er beskyttede ved Lærlingeskala og Faguddannelse.

Og Fr. Nielsen mener jo, at alle Arbejdernes faglige Organisationer skulde have undladt at søge Statsanerkendelse og de dermed forbundne offentlige Tilskud.

EN, DER HUSKER.

Politiken dømt.

I »Social-Demokraten« findes for i Tirsdags en Artikel med ovennævnte Overskrift, hvori Keramisk Forbund meddeler, at »Politiken« ved Dom er blevet tilpligtet at betale 48 Kr. i Løn til en Kemigraf.

Det er jo ikke første Gang, »Politiken« er bleven tvunget til at betale som af indgaaede Overenskomster bestemt, men det interessante er i dette Tilfælde, at »Politiken« erkendte sin Pligt til at betale som paastaaet, men afskedigede vedkommende Arbejder og 8 Dage senere antog ham igen til 40 Kroner.

Dette mente Keramisk Forbund var pro forma Afskedigelse, og Voldgiftsretten har nu givet Forbundet Medhold.

»Politiken« kunde have sparet sig dette Tricks.

Forinden Plads modtages i **Kolding**, *skal Henvendelse ske til Lokalformanden, Typograf J. A. Mathiassen, Højskolebladet.*

Georg A. Bach

har igen opgravet sin Stridsøkse og smykket sig med Krigsmaling, og denne Gang lader det til, at hans Krigshumør er af en langt alvorligere Art end sædvanlig. Om han er kommet saadan »i Hopla« ved at læse Beretningerne om Verdenskrigen, saa han ogsaa maa have sin lille private Krig, skal jeg lade være usagt, men at han er »højt oppe«, det forsikrer hans Personale.

Grunden til Uoverensstemmelsen mellem Sætterpersonalet og Bach skal nok være en af de sædvanlige: Afskedigelser til Trods for Løfter om »*fast og vellønnet Plads*«. Den Slags Afskedigelser er Personalet nu snart blevet saa vant til, at de, naar en ny Sætter kommer ind paa hans »Sættersal«, spørger hinanden hvor længe mon denne »Gæsterolle« skal vare.

Det sidste Eksempel er følgende:

En Sætter (lad mig kalde ham W) havde for nylig arbejdet der et Stykke Tid, men var saa blevet ked af Bachs Kvalm og taget mod Tilbud om Plads fra en større Provinsby. Men dette burde han efter den store Mands Mening ikke have gjort, og efter nogle Ugers Forløb telegraferede han efter W og lovede ham, som han lover saa godt som alle, »*fast* og *vellønnet* Plads«, hvis han vilde komme tilbage. Hr. W, der er ung og letsindig, hoppede paa Limpinden og tog Pladsen som Akcidenssætter til den svimlende Løn af 32 Kr. ugentlig. Maksimum i Hr. Bachs Officin for *dygtige* Akcidenssættere er ellers 30 Kr. Da W er en habil Kammerat, valgte Personalet ham til Tillidsmand (han stod jo i **fast** Plads!!!). Der var saa nogenlunde Fred i 3—4 Uger, men pludselig erklærede Bach, at han havde »taget fejl« af Hr. W og gav ham en Opsigelse.

Denne Metode er ret almindelig fra Hr. Bachs Side. Ved Løfter om Guld og grønne Skove bombarderer han Provinskolleger for at faa dem til at tage til København — for saa efter kort Tids Forløb under et eller andet Paaskud at jage dem paa Porten. De paagældende Kolleger har saa sat sig i Udgift til ingen Nytte.

Næste Fredag faldt forøvrigt atter to Opsigelser — efter Sigende ikke af Mangel paa Arbejde, men fordi den ene var »*for skarp Organisationsmand*«, og den anden var (o, hellige Guder) **for elskværdig!!!**

— Ovennævnte Eksempler paa Georg A. Bachs System kunde suppleres med adskillige andre. Han har da ogsaa opnaaet at gøre sig »berømt« i københavnske Fagkredse, og »Berømmelsen« virker han nu selv til at sprede over det ganske Land.

Hvem er den næste, der bider paa. JUSTICE.

Regnskabs-Oversigt for Dansk Typ.-Forbund.

Januar Kvartal 1915.

A. Afdelingerne.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Jan. 1915	709.45	Rejseunderstøttelse ...	3,564.25
Ordin. Kontingent ...	45,877.20	Underst. p. St.	30,883.50
Ekstra do. ...	2.30	Sygeunderstøttelse ...	21,848.99
Andre Indtægter	56.00	Begravelseshjælp	2,240.00
Tilsk. fra Hovedkassen	21,415.68	Andre Udgifter	2,151.84
		Inds. til Hovedkassen .	6,668.80
		Beholdn. 31. Marts 1915	703.25
	68,060.63		68,060.63

B. Hovedkassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Jan. 1915	740,366.69	Tilskud til Afdelingerne	21,415.68
Inds. fra Afdelingerne	6,668.80	Overfartsbilletter	177.75
Kommunetilskud til B. A.	2,530.05	Tarifforhandlinger	48.85
		Bidrag til Belgien	300.00
Abonnem. og Ann. i *Typ.-Tid.*	51.19	*Typograf-Tidende*	1,856.04
Refund. Telegrammer og Porto	3.40	Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	322.49
		Kontorartikler	60.65
		Lønninger og Honorarer	1,511.00
		Rejseudgifter og Diæter	984.40
		Porto	101.51
		Telegram og Telefon .	157.31
		Tryksager	513.00
		Bladhold	13.32
		Bogbinder	1.50
		Andel i Dr. Sørensens Begravelse	18.60
		Forskelligt	41.20
		Beholdn. 31. Marts 1915	722,096.83
	749,620.13		749,620.13

København, den 28. Maj 1915. VIGGO CHRISTENSEN.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. A/S J. H. Schultz's Bogtrykkeri har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet de af Personalet, der har arbejdet et Aar i Forretningen, en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Firmaet Egmont H. Petersen har uden Opfordring ligesom foregaaende Aar givet hele sit Personale (170) 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Nykøbing F.: »Lolland-Falsters Folketidende« har tilstaaet sit Personale (Typografer som Lærlinge) en Uges Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— Odder Bogtrykkeri giver i Aar — som sidste Aar — 3 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— »Nordjyllands Bogtrykkeri« (Carl Schølin) har i Aar — uden Opfordring — givet sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

Et nyt Paafund af »den store Mand«. Den idérige Georg A. Bach har igen gjort en Opfindelse. I Forvejen er jo »*Tale overflødig*« i hans Trykkerier; men overflødig Støj generer stadig Hr. Bach, der som bekendt er en Elsker af *Fred* og *Ro*. Det Spektakel, der opstaar, naar en Sætter gaar over Gulvet, virker irriterende paa hans Nerver, og han har derfor fundet paa, at Personalet skal anskaffe sig »Kludesutter«.

Liebhavere til Pladser i Cohens Bogtrykkerier, hvor der hver Uge antages og afskediges Folk, tilraades derfor at have »Kludesutterne« i Orden. MANDEN, DER LER.

Hvem opfandt Tegnsætningen? I Anledning af de nyere Sprogrensningsforsøg, blev af en Sprogmand, Spørgsmaalet om Tegnsætningens Ophavsmand endnu en Gang taget under Lupen. Resultatet af denne Granskning blev følgende: Tegn, der skiller og ender Sætningerne, og derved giver Oversigt over det skrevne, skal først være anvendt af Grækeren Aristofanes, men hans System blev aldrig rigtig kendt, Glemselens Støv sænkte sig over det. Godt 1000 Aar varede det, før der atter blev anstillet et saadant Forsøg. Det var paa Karl den Stores Tid, at Tegnsætningen blev indført paa Forslag af de sproglærde, Warnefried og Alkuin. Men ogsaa disse Tegn gik af Brug. — Det nuværende Tegnsætningssystem, som bruges i alle moderne Sprog med kun faa Afvigelser, blev opfundet i anden Halvdel af det 15. Aarhundrede af den venezianske Bogtrykker Aldus Manutius. Han er den egentlige Fader til vort Tegnsætningssystem. Manutius System blev senere optaget af andre Bogtrykkere, og blev saaledes tilsidst udbredt over hele Europa.

Kasseeftersyn.

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. Laur. Jensen, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Viggo Christensen. — Hr. Laur. Jensens Beholdning var Kr. 67,639.18, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr. 8,762.00
Sparekassen	- 57,703.45
Kassebilag	- 300.68
Kontant Beholdning	- 873.05
	Ialt Kr. 67,639.18

og hos Hr. Viggo Christensen var Beholdningen Kr. 723,009.92, som fordeltes paa følgende Maade:

Sparekassen:		
Arbejdsløshedsk. .	Kr. 196,178.96	
De øvrige Kasser	- 382,707.36	
		Kr. 578,886.32
Obligationer		- 41,000.00
Prioriteter		- 101,500.00
Depositum (D. F. D. S.) og Aktier . .		- 1,000.00
Kassebilag		- 600.00
Kontant Beholdning		- 23.60
		Ialt Kr. 723,009.92

Samtidig foretoges Kasseeftersyn i »Typografernes Stiftelser«, hvori fandtes en Beholdning af Kr. 19,943.95, der fordeler sig saaledes:

Obligationer	Kr. 13,600.00
Sparekassen	- 5,813.17
Kassebilag	- 58.76
Kontant Beholdning	- 472.02
	Ialt Kr. 19,943.95

Alt var i Overensstemmelse med Bøgerne; Sparekassebøgerne og Obligationerne eftersete.

København, den 8. Juni 1915.

ANTON ANDERSEN. CARL J. CHRISTOFFERSEN.
ALB. MICHELSEN. CHR. ØSTERGAARD.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Mandag den 11. Maj 1915.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Det vedtoges at afsende en Skrivelse til det afgaaede Styrelsesmedlem N. Wandborg med Tak for hans Arbejde i Styrelsen. — Et Forhold i et herv. Dagblad, hvor Stereotypørerne paabegyndte den syvende Nats Arbejde Kl. 11 Aften, var ændret saaledes, at de i Fremtiden først begyndte Kl. 12. — Et Cirkulære fra Bogh. »Fremad« toges til Efterretning. — Fra Socialdemokratisk Forbund var sendt et Opraab om Indsamling til Valgfonden. Til Efterretning. — En Værkstedsklub fremsender Eksemplar af Love. Godkendtes. — Der var afholdt Møde med et herv. Dagblads Trykkeripersonale og et Bogtrykkeris Sættere om forskellige mindre heldige Forhold. — Gennem K. B. var modtaget en Skrivelse i Anledning af at Maskinsætterne i et herv. Bogtrykkeri havde demonstreret den 1. Maj. Til Efterretning. — En Sag vedr. »Rettelser« i Annoncer i et herv. Dagblad gaar til Tarifnævnet. — Et herv. Bladfirma anmoder om Dispensation til at holde en »Stereotypørlærling«. Dispensation kan ikke gives. — Til at arrangere Foreningens aarlige Sommerudflugt nedsattes et Udvalg, bestaaende af Frk. Crone, Laur. Jensen og Jul. Schrøder. — Det vedtoges at foreslaa Generalforsamlingen endnu i det kommende Kvartal — indtil næste Generalforsamling — at fortsætte med Lokalunderstøttelse til Medlemmer, som ikke erholder anden Hjælp; men dog at foreslaa Generalforsamlingen bestemte Regler. Til at udarbejde disse Regler nedsattes et Udvalg, bestaaende af: Fru Gram-Petersen, Bernh. Schmidt, Carl Hansen, Frk. Crone, Laur. Jensen og Jul. Schrøder. — Foreningens Bud, Ant. Jensen, fremsender i Henhold til forskellige Udtalelser paa en tidligere Generalforsamling paany Andragende om Lønforhøjelse. Gaar til Generalforsamlingen. — En Paalæggerske, som faar kommunal Understøttelse, havde undladt at modtage anvist Arbejde. Det meddeles Understøttelsesforeningen. — Fra Direktøren for Københavns Hospitalsvæsen forelaa en Meddelelse om, at der var indrettet et Reconvalescenthjem for Kvinder i Vintersbølle Bleg pr. Nyraad St. Der forespørges om Typografernes Sygekasse vil være villig til at betale det for Hospitalsophold stipulerede Bidrag for Sygekassemedlemmer, der anbringes paa dette Hjem. Spørgsmaalet besvares bekræftende. — Et udelukket Medlem anmoder om Hjælp. Kan ikke bevilges. — Nogle Syge-, Optagelses- og Laanesager samt Anmodning om hvilende Ret behandledes.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger: 1. Juni: Varde 50.00. 5. Juni: Esbjerg 100.00.

København, den 8. Juni 1915.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Robert Victor Sørensen, udl. 1/6 15 hos Kihl (arb. s. St.). Trykker Axel Fr. Frederiksen, udl. 1/6 15 hos A. W. Henningsen (arb. s. St.).

Helsingør: Sætter Johannes Carl Stendrup, udl. 1/6 15 i J. M. Welsch' Bogtrykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

I sidste Nr. var opført nyt Medlem Chr. la Cour som udlært i Vergmanns Bogtrykkeri, Ringe, det skal imidlertid være *Kerteminde*.

Tiltraadte.

København: 3889 Laur. Hjelmbjerg fra Odense (Militær). 2859 H. S. J. R. Jensen fra Rejse (arbl.). 6056 Lorenz Jensen fra Rejse (arbl.). 1895 Chr. Einar Jørgensen fra Aarhus (arbl.). 3574 Chr. Kirkebæk fra Odense (arbl.). 6670 Jacob Otto Petersen fra Holbæk (arbl.).

Aalborg, 6393 A. Grønborg Sørensen (Aalborg Venstreblad). Aarhus, 2671 Carl Marius Hansen (Stiftstidende). Grenaa, 6425 Sofus Bloch (Djursland). Herning, 6196 Christian Olsen (arbl.). Holbæk, 6965 H. P. Frederiksen (Dagbladet), 6971 Carl Larsen (Dagbladet) og 3784 Karl J. Vissing (Militær). Nakskov, 1906 Helgo Bernhardt (Centraltrykkeriet) og 6180 Holger Andersen (arbl.). Randers, 3736 Laue Pedersen (Militær). Ringkøbing, 3823 Viggo Pedersen Bank (arbl.). Slagelse, 6147 W. J. W. Haüser (Militær) og 6575 Johs. Alf. Petersen (Slagelse-Posten).

Fratraadte.

København: 1406 Frithjof Bruun til Hillerød i Pl. 1198 Kaj Ludv. R. Hansen til Aarhus (arbl.). 6518 Andreas Berg Petersen til Hillerød i Pl. 315 Theodor Trab til Udl. (arbl.).

Aalborg, 4438 Arnold Kondal til Aarhus (arbl.), 3640 Harald Christensen paa Rejse og 6854 Lorentz Jensen paa Rejse. Aarhus, 1895 Ejner Jørgensen til København (arbl.). Grenaa, 1149 K. C. K. Krautwald (Militær). Herning, 3822 Christen Jensen til Aalborg (Militær). Holbæk, 6670 Jacob Petersen til København (arbl.). Holstebro, 3719 H. Schytte til Randers (arbl.). Nakskov, 6039 P. W. Jørgensen til Maribo (arbl.) og 3846 Magnus Hansen til Nykøbing F. (arbl.). Næstved, 6575 Johs. Alfr. Petersen til Slagelse i Pl. og 6180 Holger Andersen til Nakskov (arbl.). Randers, 3819 Ove E. Jensen paa Rejse. Ringsted, 6417 Gerhardt Sørensen til Helsingør (arbl.). Viborg, 3736 Laue Pedersen til Randers (Militær) og 3663 Niels Peter Jensen til Holstebro i Pl.

Annuleret Udslettelse.

København: 122 John Frithjof Louw's Udslettelse er annuleret. Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist.

Udmeldt.

København: 2333 Paal. Ketty Jensen (fratraadt Faget).

Død.

København: 289 Chr. Bergs Hustru Ingrid.

Stereotypørernes og Galvanoplastikernes Brancheklub i Kbhvn.

afholder *ord. Generalforsamling* Søndag den 20. Juni Kl. 12 i Haven, Pileallé 16.

Alle bedes møde. SIGV. KRISTENSEN.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 18.—21. Uge opkræves Lørdag den 12. Juni. P. HANSEN, Nansensgade 45[2].

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8½. Pilealléen 16. Liste fremlægges til Udflugten den 27. Juni. (1x)

Typografernes Cykleklub.

Søndag: Hareskoven. Nørrebros Runddel Kl. 10. (3k)

ANNONCER

En flink Sætter-Trykker

(kendt med Akcidenser) kan faa fast Plads straks paa middelstort Akcidenstrykkeri i Provinsen. Billet mrkt. »116« sendes til Ekspeditionskontoret.

En Forbundter

ønsker Plads til 1. Juli, helst i en Provinsby i Vestjylland. Billet mrkt. »113« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Sætter

søger straks helst fast Plads i *København*. Bill. mrkt. »112« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En omsigtsfuld og dygtig yngre **Trykker** fra Provinsen, som kan arbejde selvstændigt med alt forefaldende Arbejde i Akcidens- og Avistrykkeri, kan faa Plads i **C. J. Rye's Bogtr.** (Randers Dagblad). Oplysning om Arbejdssteder og Lønkrav og event. Anbefalinger udbedes. (115)

Livsstilling.

En yngre dygtig Typograf (Sætter) med lidt Kapital kan optages som Kompagnon i et virkeligt godtgaaende Bogtrykkeri ved stor Stationsby. Nærmere under Bill. mrkt. »114« modtager Ekspeditionskontoret.

Mindre Stentrykkeri til Salg.

Hurtigpresse (50×65) nøjagtig Gang, Haandpresse, Skærer, Perforer, Standsemaskine o. s. v. For Bogtryk, Digelpresse, Posetrykker, ca. 50 Skrifter i rigeligt Udvalg, fransk System. Salgssum 4000 Kr., deraf 2000 Kr. kontant. Resten paa lempelige Vilkaar. Henvendelse til **C. Andersen, Fodfolkskasernen, Aarhus.** (110)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager

Stort Lager af alle Utensilier. (15)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

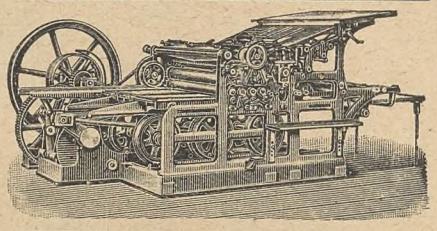

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

— Dansk Arbejde. —

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Løvstræde 6.

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Forenings-kontingentet. — Forlang Oplysning hos

ANTON JENSEN,

(57) Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Jagtvej 109, 3. S., Kbhvn. L. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 24 KØBENHAVN DEN 18. JUNI 1915 XLII AARGANG

Opsigelse af Septemberforliget.

DEN 5. September fylder det berømte Septemberforlig sine 16 Aar. Som alle andre Forlig er det en Udligning derhen, at ingen af Parterne har vundet nogen afgørende Sejr, og desaarsag heller ingen af Parterne er tilfredse med Forligets Resultater.

I mer eller mindre Grad bærer et Forlig naturligvis Præg af hvilken Part, der ved Kampens Slutning har haft de bedste Kort paa Haanden, og fremdeles af, hvor taktisk snedige »Generalerne« har været ved Forligets Affattelse. Thi i saadanne Tilfælde viser det sig ubarmhjærtigt, at de kloge narrer de mindre kloge.

Lock-outforliget er blevet i høj Grad et Slagord. Og det er uden Tvivl i *forstærket Omfang* bleven brugt som Skærmbrædt. For hvem? Det er netop det Spørgsmaal, som der kan diskuteres om. Tilsyneladende har Forholdene været af den Beskaffenhed, at naar Arbejdsgiverne har været haardt trængt, har de i deres Knibe af Mangel paa bedre stukket Lock-outforliget ud, og har Organisationernes Medlemmer staaet fast i et bestemt Krav overfor deres Tillidsmænd, da har disse ogsaa benyttet sig af — Lock-outforliget.

Saadan har Situationen mere og mere udviklet sig, uden at man derfor ganske notorisk kan paapege, hvilken af de to Parter, der helst vil undvære Lock-outforliget.

Vi kender særdeles vel for vort Vedkommende alt det, Lock-outforliget faar Skyld for. Paa Grundlag deraf — maaske for en Del et kærkomment Paaskud — er Modstanden mod D. s. F. jo rejst med deraf flydende Agitation for Løsrivningen fra de øvrige organiserede Arbejdere, samtidig med at det er blevet det eneste Levebrød for vore morsomme Syndikalister.

Lock-outforligets Alder berettiger til at betragte det som død og magtesløs.

Som de fagretlige Forhold har udviklet sig, har dette Forlig uden Tvivl haft sin Betydning og Mission, idet det jo sikkert har ydet sit Bidrag til Loven om den faste Voldgiftsret m. m. af lignende Art. Hvorvidt det saa er heldigt for Arbejderklassen eller ikke, at Lovgivningsmagten her er grebet ind, er en anden Side af Sagen.

Siden Lock-outforliget den 5. September 1899 blev indgaaet, har Organisationerne vundet betydelig i indre Styrke og Sammenhold, og Hovedinstitutionen, D. s. F., er vel omtrent fordoblet i Medlemsantal, ligesom der ogsaa i større Omfang er bleven mere Plan i Arbejdet og praktisk Greb paa Tingene.

Det er derfor sikkert ikke det allerfjærneste i Vejen for, at De samvirkende Fagforbund hvad Dag det skal være kan meddele Arbejdsgiverforeningen, at vi betragter Lock-outforliget som afgaaet ved Døden paa Grund af Alderdom. Vil D. s. F. som sædvanlig være kancellihøflig, kan de for en Forms Sag »*opsige*« Forliget med et halvt Aars Varsel og for Fuldstændighedens Skyld samtidig meddele, at saafremt Arbejdsgiverforeningen maatte ønske Forhandling om enkelte fremtidige ensartede Regler for Lock-outers og Strejkers Varsel, er man ikke uvillig hertil.

Siden Loven om »Den faste Voldgiftsret« er traadt ud i Livet, er det faktisk det eneste, der strengt taget er Brug for, for saa vidt man i Fremtiden mener noget saadant for belejligt.

Loven om Den faste Voldgiftsret har hovedsagentlig tilintetgjort Lock-outforliget. I hvert Fald har Lovens hele Affattelse i stort Omfang taget Sigte paa, at Tiden for Tilintetgørelse af Lock-outforliget ikke var fjærn. Og ved Lovens nu forestaaende Revision ligger det i vore Repræsentanters Hænder endnu mere at overflødiggøre dette gamle Spøgelse.

Hele Lock-outforligets Affattelse bærer da ogsaa tydelig Præg af det rent midlertidige. Og det har næppe heller været nogen af Underskrivernes — nogle af dem er forlængst døde — Opfattelse, at denne *formelle* Afslutning af en Strid skulde gælde for al Evighed. I saa Fald har de været meget uheldige ved at glemme nogle Bestemmelser derom.

Af Hensyn til Lock-outforliget er der derfor ingen Anledning til at udmelde sig af D. s. F.

Det er kun en Formalitetssag, om det skal »*opsiges*«, eller der skal meddeles, at Fagforbundene fra en bestemt Dag betragter det som overlevet sig selv. Der er saa sikkert ikke en Jurist, der vil rejse sig fra Stolen i den Anledning.

Med dette Skridt vil desuden et unødvendigt, men for mange kærkomment Skærmbrædt forsvinde, og Brodden tages af en ørkesløs Diskussion. SØRENSEN-KJELD.

De østrigske Typografer og Krigen.

I et Brev fra Wien meldes om de fortvivlede Forhold, hvorunder vore Kolleger i Østrig lever.

Stærkt udmattet efter Strejken 1913—14 havde man ved en Kontingentforhøjelse af 15 % søgt at faa Penge i Kasserne igen; saa kom Krigen og gjorde en brat Ende paa alle Forsøg om at ophjælpe Forbundet økonomisk.

Mange Trykkerier lukkedes helt, og paa de øvrige reducerede man Personalet stærkt. Med Arbejdsgiverne blev truffet en Overenskomst, hvorved Arbejdstiden nedsattes til det halve, men til Trods for dette, kunde Forbundet en Maaned efter Krigens Udbrud notere at have over 1500 ledige Medlemmer alene i nedre Østrig; desforuden var mange Kolleger ved Fronten. Hertil kom endvidere det meget bemærkelsesværdige, at Arbejdsgiverne efterhaanden undlod at respektere Tarifens forskellige Bestemmelser, og paa Forbundets Henvendelse i den Anledning fik man kun til Svar: »Nu gælder ingen Tarifer, nu er der Krig.«

Understøttelsen gik straks ned til 100 Dage og reduceredes fra 17 Kroner til 14 Kroner; senere forandredes dette til 7 Kr. og kom kun til at gælde Familieforsørgere og af en Varighed af 14 Dage, hvorefter der paany skulde ansøges.

Samtidig med disse stærke Løn- og Understøttelsesreduktioner og den vældige, stadig stigende Arbejdsløshed, gik Priserne paa alle Livsfornødenheder op til det dobbelte — ja til det tredobbelte.

Et stort Antal ledige Typografer, der ikke var militærpligtige, gaar til Fronten udelukkende for at undgaa al den Elendighed, der gør sig gældende i Byerne.

Der, i Ildlinjen, kan de maaske faa Glemsel for alle Bekymringer.

Peter Stautner,

Sekretæren for »Internationale Bogtrykkersekretariat«, var, som Kollegerne husker, inviteret til at overvære vort Delegeretmøde sidste Sommer i Odense; han naaede ogsaa København samtidig med at Krigen udbrød, men rejste af den Grund straks tilbage igen, uden at have været andre Steder end paa Jærnbanestationen og uden at faa talt med andre end Viggo Christensen. Stautner er fransk Undersaat og frygtede for, at han nogle Dage senere ikke vilde have naaet over Grænsen igen.

Han naaede imidlertid hjem til Stuttgart og fik uantastet Lov til at passe sin Gerning indtil December, da han Dagen før Jul blev arresteret og interneret i Fangelejren i Holzminden.

Organisationerne baade i Tyskland og Schweiz har gjort gentagne mislykkede Forsøg paa at faa udvirket hans Løsladelse, og havde nu forberedt sig paa, at flytte Sekretariatet til Schweiz.

Forinden henvendte man sig dog med Andragende til selve den tyske Kejser, og fik ad denne Vej udvirket Stautners Løsladelse den 7. Juni.

Som Følge heraf forbliver Sekretariatet i Stuttgart.

Udflugt til Hillerød

Søndag den 4. Juli.

Billetsalget begynder Fredag den 25. ds.

Betydningen af Fagforeningernes Hjælpeinstitutioner.

I sidste Nummer af Meddelelsesbladet for den faglige Hovedorganisation i Svejts, »Gewerkschaftliche Rundschau« findes en længere principiel Artikel om de derværende Fagorganisationers nuværende Stilling og deres Fremtidsudsigter. Af denne hidsættes følgende:

»De fleste af vore Forbund er noget ensidigt indstillede til Kamp, og Kontingentydelsen tager først og fremmest Sigte herpaa. Dette passede fuldstændigt paa den Situation med Højkonjunktur og store Kampmuligheder, som forelaa i den Periode, hvor vore nuværende Forbund blev til i deres nuværende Skikkelse, altsaa i Tiden fra 1900 til 1908. Men de gode Konjunkturer, hvor Organisationerne stadig gennem Kamp kan skaffe Medlemmerne store Fordele, bliver bestandig sjeldnere. Og i de mellemliggende Pauser, som altsaa bliver længere og længere, er det for lidt, hvad Organisationerne kan byde deres Medlemmer. Næsten alle Strejker fra de senere Aar har vist os, at Arbejdsgiverne ved Hjælp af deres Organisationer, og ikke mindst med Statens Bistand, har fuldstændiggjort deres Modstandsævne. Ja, de har endda dermed vundet en saadan Overlegenhed, at selv i jævnt gode Forretningstider faar Kampene, ført med de nuværende Vaaben alene, jo længere jo mindre Udsigt til et heldigt Forløb.

Arbejderne føler dette, og da det store Flertal af dem slet ikke er Idealister og ingenlunde er tilbøjelige til at søge Trøst i fjerne Fremtidshaab, men tværtimod forlanger haandgribelige Goder for de Ofre, de bringer, saa kommer de let til den Opfattelse, at de høje Fagforeningskontingenter ikke betaler sig mere. *Vort Skib er ensidigt indrettet paa de gode Konjunkturers blide Medbør. Det er ikke sødygtigt under daarlige eller blot maadelige Vejrforhold.* Og naar saa de gode Tider atter indfinder sig, maa vi spilde den kostbare Tid med først at gøre Skibet sejlklart paany. Den Erfaring har vi ofte gjort, Perioder med gunstig Lejlighed til Kamp er ofte løbet ubenyttede fra os, fordi vi først skulde samle vor Hær paany.

Her er Stedet, hvor vi skal reformere. Vort Skib maa bygges om. Der maa gives det et bredere Grundlag, en større Bæreflade. Ikke saaledes, at Kontingenterne nedsættes. Dette vilde være at gaa fuldstændig bagvendt tilværks. Nej, vi maa indrette os paa at kunne *byde Medlemmerne flere Fordele, langt flere, ogsaa under daarlige Tider.*

Artiklen skitserer dernæst en lang Række af Hjælpe- og Understøttelsesfunktioner samt Oplysnings- og Dannelsesforetagender, som Fagorganisationerne burde kaste sig over, for derved at holde Medlemmerne sammenknyttede ogsaa i de daarlige Tider, og derved have Organisationens Vaaben i fuld brugbar Stand til enhver kommende Situation.

Disse Betragtninger er ikke uden Interesse for os Danske. Vi hører det jo undertiden betegnet som en stor Fejl, at der er knyttet Hjælpeinstitutioner af forskellig Art til Fagforeningerne. Af foranstaaende kan man se, hvilke Betragtninger, der anstilles, naar man *ikke* har saadanne Institutioner.

Arbejdsløsheden!

Naar man tager »Typ. Tid.« og ser de mange, der udlæres, gribes man af Harme, naar man ser de samme Navne stadig figurere paa vor Liste over de Arbejdsløse!

Hvad kan nu Grunden være? Krigen vil mange sige; men den kan vi ikke stadig køre paa! Forholdet er, at vort Fag til alle Tider har været præget af den uhyggelige Arbejdsløshed; stadig er Rækkerne blevet forøget, saaledes at vi nu staar overfor en alvorlig Katastrofe. Og hvem har Skylden? Arbejdsgiverne, det er dem, der har lagt denne dræbende Haand paa vor Udvikling af Faget. Med alle Midler søger de at skaffe saa mange Lærlinge som muligt — gaar man en Streg over Tarifen, laves der i Reglen saa mange Lurenstreger, at man daarlig kan komme dem til Livs. Den Gang han antog Lærlingene, var Antallet af Svende der ogsaa; men saa kom de daarlige Tider! (?) Der maatte renses ud; men vore kære Lærlinge dem beholder vi, det er saadan dejlig billig Arbejdskraft, 5 Kr. om Ugen i fem Aar! Naar Fyren saa er udlært, har vi jo Ret til at smide ham ud! Denne Ret benytter de ogsaa i en udstrakt Grad! Naar Hæren af de Arbejdsløse er vokset tilstrækkeligt, kan vi med større Magt vise dem vor Knytnæve. Og ve den, der mukker — straks svinges Sultepisken? Ud med ham; paa den berygtede sorte Tavle straaler hans Navn! Vi kender det, vi kender hele deres Maskineri! Det maa være *godt* at være Arbejdsgiver i det kære Danmark! Arbejdsgiverne bygger ogsaa Lærlingene Hjem, hvor disse for 5 Kr. om Ugen faar deres Ophold; det ser saa smukt og humant ud, at man saaledes hjælper de fattige Forældre ud af en Forlegenhed, det er jo ikke alle der har Raad til at lade de unge Mennesker i fem Aar gaa for 5 Kr. om Ugen. Da det nu er Arbejdsgivernes Taktik at udlære saa mange som muligt, maa man jo ogsaa sørge for Lærlingehjem! Det er ikke hermed min Mening at angribe Lærlingehjemmene, der giver de unge Mennesker en sund og god Opdragelse. Det, jeg vil til Livs, er den række Spekulation i Forøgelsen af Lærlinge! Hvorfor ikke give Lærlingene en Løn, saaledes at de kan leve uden at tynge for haardt paa Forældrene. Hvis man gav Lærlingene en ordentlig Løn, vilde mange af de smaa Smudsforretninger, der lever af Lærlinges Arbejde, gaa en rolig Død imøde. Til Gavn for Faget! Til Gavn for de Arbejdsgivere, der forlanger Arbejdet ordentlig betalt. Derfor burde den Tanke tages op, at vi sørgede for, at Lærlingene fik en ordentlig Løn. Lad os aabne Organisationen for dem, vise dem, hvilken Vej man skal gaa, og gøre dem forstaaeligt, hvor betydningsfuldt det er for dem selv.

Jeg mener, det er en saa vigtig Sag, at man hurtig burde tage den under Overvejelse. V. V.

Fagorganisationerne i Frankrig under Krigen.

Efterfølgende Meddelelser har været gengivet i en Række udenlandske Fagblade:

»Som det var at vente, har de franske Fagforeninger lidt overordentlig meget ved Krigen. Forhaabentlig vil det efter Krigen lykkes dem hurtigt at komme over denne Svækkelse. Typograferne er næsten de eneste, som har formaaet at opretholde deres Organisation, ogsaa under Krigen. Organisationen helliger sig i fornemmelig Grad Understøttelsesvæsenet, idet den allerede forud for Krigen havde virskomme Understøttelsesinstitutioner — ogsaa for Arbejdsløse — i Modsætning til de fleste andre Fagforeninger i Frankrig. Ja, endog Fagbladet udkommer, vistnok som det eneste franske Fagorgan, der endnu eksisterer. Af Bladet fremgaar det, at mange af Forbundets Afdelinger fremskaffer Midlerne til Forhøjelse af Understøttelserne ved faste Ekstrakontingenter eller Indsamlinger blandt de arbejdende Kolleger. Saaledes har f. Eks. Afdelinger i Bordeaux fastsat et Ekstrabidrag af 5 % af den fortjente Løn. Derved bliver den i Stand til at udbetale: til Arbejdsløse og Syge 12

Frcs. ugentlig, til Medlemmer under Vaaben 2 Frcs. maanedlig, til Medlemmer, som er kommen i Fangenskab, 5 Frcs. mdl., ved Dødsfald 50 Frcs. samt endelig — saavidt Midlerne strækker dertil — 12 Frcs. til de indkaldte Medlemmers Familjer. Desuden betaler de arbejdende Medlemmer et særligt Ekstrabidrag daglig til Opretholdelse af en »Fagorganisationernes Folkekøkken« i selve Byen.

Et 100-Aars Jubilæum.

En sjælden Festlighed afholdtes fornylig i Byen Washington i Nordamerika, idet den derværende »Typografernes Fagforening« fejrede sit 100-Aars Jubilæum. Festen afholdtes i et af Byens største Teatre, som var fyldt til sidste Plads af Medlemmer med Paarørende. Efter Indbydelse var flere fremragende Fagforeningstillidsmænd og Politikere til Stede.

Blandt Festens officielle Talere var den amerikanske Regerings Arbejdersekretær WILSON, som tidligere har været Tillidsmand i det amerikanske Minearbejderforbund, og som i sit nuværende Embede har udfoldet en omfattende Virksomhed til Gavn for den arbejdende Klasse. Ved denne Lejlighed udtalte han bl. a.:

»Den organiserede og den uorganiserede Arbejder har fælles Interesser. Men den uorganiserede ser det ikke, enten fordi han frygter Arbejdsgiveren, eller fordi han ønsker at høste Fordelen uden Ofre . . . . Vor gamle Jord er fuldt ud i Stand til at frembringe, hvad der er nødvendigt for Menneskeslægtens Lykke og Trivsel, blot der finder en retfærdig Fordeling Sted. Jeg tror ikke Problemet om den retfærdige Fordeling vil blive løst ved Enkeltmands geniale Tænkeevne, men vil komme gennem en gradvis Udvikling«.

En anden officiel Taler var SAMUEL GOMPERS, Formand for Amerikas faglige Landcentralisation. Han drog Sammenligninger mellem Arbejderen nu og Arbejderen for Hundrede Aar siden og udtalte bl. a.:

»Den Gang trykkedes Arbejderen af Aarhundreders Frygt og Sorg og Sult. Nu ranker Arbejderen sin Ryg, han beder ikke om nogen Gunst, men forlanger sin Ret og Frihed . . . . . Saa vidt angaar Mandighed, Styrke, Magt, Indflydelse og Handlekraft er Eders Organisation yngre nu, end den Gang den stiftedes«.

Under Festen oplæstes Fagforeningens Forhandlingsprotokol fra Stiftelsesdagene for 100 Aar siden. De gulnede Blade bliver naturligvis opbevaret med den største Pietet. Organisationen stiftedes under Navn af »Columbisk Typograf-Selskab«, hvilket Navn bibeholdtes indtil 1867, da Organisationen indtraadte i det amerikanske Typograf-Forbund.

Gymnastikforeningens Svømmeundervisning.

Kollegerne erindres om, at Gymnastikforeningen ude paa »*Helgoland*« giver Undervisning i Svømning for Herrer hver Søndag Form. fra Kl. 10—11 og Fredag Aften fra Kl. 7—8.

Dameholdet har Svømning Mandag og Fredag fra 6¼—8 paa »Helgoland«s Amagerafdeling.

Medlemskort skal forevises.

Nær og Fjærn.

Til samtlige Arbejdere i københavnske Dagblade. Efter Forlydende har et Par københavnske Dagblade indgivet Andragende til Ministeriet om Dispensation fra Helligdagsloven, og det menes, at Dispensationen vil blive givet under den Forudsætning, at de paagældende Firmaer enes med deres Personaler om Vilkaarene.

Da det kan medføre forskellige Misbrug, hvis saadanne Aftaler træffes uden Organisationens Medvirkning, maa vi paalægge vore Medlemmer ikke at indlade sig paa nogen som helst Aftale i Retning af Helligdagsarbejde, uden at Organisationen har været raadspurgt og har sanktioneret Forholdet. STYRELSEN.

Til Inkassatorerne. Da enkelte Restancer i længere Tid undgaar Kontorets Opmærksomhed paa Grund af, at de ikke opføres paa Listen, bedes Inkassatorerne sørge for, at eventuelle Restancer opføres i den dertil indrettede Rubrik.

Til Trykkerne. Kontingent til Begravelseskassen for April Kvartal bedes inden denne Maaneds Udgang betalt til Hr. Anton Jensen.

LAUR. JENSEN.

Udflugten til Hillerød. Københavns Afdelings Sommerudflugt finder Sted Søndag den 4. Juli. Billetsalget begynder Fredag den 25. ds.

Sommerferie. Fr. Bagges kgl. Hof-Bogtrykkeri har i Lighed med sidste Aar tilstaaet den Del af Personalet, der har været ansat i 10 Aar i Forretningen, en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. — Ferien er begyndt.

— Hertz's Bogtrykkeri har som tidligere tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Hr. Fabrikejer C. Ferslew har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet Centraltrykkeriets Personale 1 Uges Ferie med fuld Ugeløn.

— A/S »Ringsted Folketidende« ved Faktor H. Christensen har i Lighed med tidligere Aar givet de af Personalet, der har været ansat i Forretningen mindst 1 Aar, en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen. Ferien tager sin Begyndelse næste Uge.

— Nykøbing M.: Andelsselskabet »Morsø Folkeblad« har uden Opfordring tilstaaet den Del af Personalet, der har været beskæftiget i Forretningen et Aar en Uges Ferie med fuld Ugeløn. — Redaktør Kampmann har ligeledes tilstaaet sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Ugeløn.

— Konrad Jørgensen, Kolding, har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet hele sit Personale en Ferie paa 8 Arbejdsdage. — Samme Firma har fra 1. Juli udover det tarifmæssige Løntillæg forhøjet samtlige fastlønnede Sætteres Løn med 1 Kr.

— Aktieselskabet Møens Folkeblad giver atter i Aar sit Personale en Uges Ferie med Udbetaling af Løn.

— Dagbladet Nordjylland (Redaktør H. Koefoed) har ligesom tidligere Aar givet sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Ugeløn.

— I Næstved har følgende Trykkerier tilstaaet Personalerne 8 Dages Ferie med Udbetaling af Ugeløn: Næstved Tidende, Næstved Avis, Sydsjællands Venstreblad og Sydsjællands Socialdemokrat.

Død. CHR. EMIL LARSEN, der vil være de fleste københavnske Kolleger bekendt, er afgaaet ved Døden og begraves i Dag Fredag Kl. 2 paa Bispebjerg Kirkegaard.

Emil Larsen var et hjærtensgodt Menneske, og i sine yngre Dage en dygtig og rask Arbejder; i Sportsklubben tillige en af de bedste Gymnaster. I de senere Aar gav han efter for en stærk Tilbøjelighed for Alkohol og blev et ulykkeligt Menneske, Døden nu har befriet for flere Kvaler.

Er hat den Heldentod für das Vaterland gelitten, eller: Er fiel als Opfer für den mörderischen Weltkrig. Disse to Sætninger skriger os i Møde fra »Korrespondent's« Annoncespalter. I hvert eneste Nummer findes Spalte op og Spalte ned — i eet Nummer talte vi ikke mindre end 26 saadanne Annoncer — med slige Rædselsmeldinger fra Slagmarkerne i Øst og Vest. — De fortæller tydeligt om de kolossale Ofre vore tyske Kolleger maa afgive til Kanonernes Mundinger, Dødens umættelige Gab.

2½ Millioner Marks Underskud. Det viser sig nu, at den grafiske Udstilling i Leipzig 1914 har givet et Underskud af ca. 2½ Millioner Mark. Naar Tilskudet fra Staten Sachsen, Byen Leipzig og forskellige Garanter fradrages, bliver der at skaffe 283.000 Mark, som man dog haaber at faa dækket af Landet eller Byen, saa at de enkelte Garanter kunne slippe for yderligere Tab.

Kasseeftersyn.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Ved et Dags Dato af undertegnede Revisorer foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren forefandtes:

I Obligationer	Kr.	37,000.00
I Sparekassebeholdning	-	8,089.60
Kontant	-	15,88

hvilket er i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 13. Juni 1915.

C. E. BYNCK. N. CHR. CHRISTENSEN.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Torsdag den 27 Maj 1915.

Protokokollen oplæstes og godkendtes. — Der forelaa forskellige Meddelelser: Skr. fra Fængselshjælpen med Tilbud af Arbejdskraft til Udførelse af Kontorarbejde. Skr. fra K. B. vedr. Rettelser i Annoncer i et herv. Bladfirma. Meddelelse om Afløsningsoverenskomst i et herv. Bladfirma. Skr. fra et Medlem med Anmodning om at faa en Sag paa Dagsordenen paa næste ordinære Generalforsamling. Skr. fra et Trykkerpersonale vedr. en Lærlingesag. Samtlige Meddelelser toges til Efterretning. — Det vedtoges at deltage i Processionen paa Grundlovsdagen med Bannere og Musik, men uden særligt Samlingssted. Til Udsmykning etc. nedsattes et Udvalg bestaaende af Carl Hansen, Bernh. Schmidt, H. Crone, Laur. Jensen og Jul. Schrøder. Det vedtoges at give de Arbejdsløse gratis Festtegn. — Formanden gav en Skildring af Forholdene i et herv. Bogtrykkeri. Til Efterretning. — Et Spørgsmaal om medhjælpsvis Arbejde undersøges nærmere. — I Anledning af en Sag vedr. Manuskriptgodtgørelse skrives til K. B. — En Optagelsessag behandledes. — Forhandling var ført med et herv. Bladfirma om Forholdene i Trykkeriet. Da disse intet Resultat havde givet, kræves Forhandling i Henhold til Tarifens § 109. — Forskellige Andragender om Ekstrahjælp behandledes. — Nogle Andragender om hvilende Ret bevilgedes.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, tør Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger: 9. Juni: Køge 75.00. 10. Juni: Randers 100.00; Ribe 30.00.

København, den 16. Juni 1915.
Forretningsudvalget.

Lægerne.

Dr. Eilschou Holm er bortrejst fra 12/6—28/6, i hvilken Tid hans Praksis passes af Dr. Frørup, Ndr. Frihavnsgade 6[1]. Konsultation fra 12½—1½.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Sofus Vilh. Bardrum, udl. 1/6 15 hos Birch (arb. s. St.). Sætter Carl Andreas Kryger, udl. 8/6 15 hos Rosenberg (arb. s. St.). Hjælpearb. Axel Ridderberg (O. C. Olsen).

Kolding, Trykker Svend Høgsbro Behrens, udl. 1/6 15 i Fr. Lundbyes Bogtr. Odense, Trykker Hans Krogh, udl. 15/6 15 i K. E. Petersens Bogtr., og Sætter-Trykker Emil Georg Rasmussen, udl. 1/6 15 i Ekspresstrykkeriet.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1465 Th. Fr. Brockmann fra Hillerød (arbl.). 738 Svend Søborg fra Aarhus (arbl.).

Aarhus, 2671 Carl Mar. Hansen (Stiftstid.), 4438 Rob. Kondal (arbl.), 1507 Chr. Nielsen (arbl.) og 1198 Kaj L. R. Hansen (Stiftstid.). Hillerød, 4371 Anders Jørgen Andersen (Amtstidende), 1406 Frithjof Bruun (Amtstidende) og 6518 Andreas Berg Petersen (Amtstid.). Maribo, 6039 P. W. Jørgensen (arbl.). Nykøbing F., 3846 Magnus Hansen (arbl.) og 6565 Esben Hansen (arbl.). Randers, 3719 Hans Schytte (arbl.) og 3713 Chr. Emil Olsen (arbl.).

Fratraadte.

København: 1888 Kaj Erh. Fossing til Udl. i Pl. 3100 Alfred Chr. Hansen til Dsk. Arbejdsmandsforb. 127 Michael Hansen til Udl. (arbl.). 6154 Victor Jensen til Roskilde i Pl. 3574 Chr. Kirkebæk til Udl. (arbl.). 2661 Hans P. Larsen til Udl. (arbl.). 2694 Knud Liliegren paa Rejse. 1487 Albert E. Nielsen til Aarhus (Militær). 27 Chr. Nielsen til Aarhus (arbl.). 1240 Johs. Petersen paa Rejse.

Aarhus, 3637 Chr. Worm til Grenaa i Pl. og 738 Svend Søborg til København (arbl.). Hillerød, 3967 Peter Carl Nielsen til Udl., 6663 Henry M. Lund til Helsingør (arbl). og 1465 Th. Brochmann til København (arbl.). Næstved, 6807 Fritz Ove Leidecher til Roskilde i Pl. Odense, 6234 M. G. C. Rasmussen til Korsør i Pl. Svendborg, 801 Axel la Cour til Rudkøbing i Pl. Thisted, 6717 Niels Vald. Nielsen paa Rejse.

Udmeldt.

København: 2227 Paal. Hulda Grosse og 2210 Paal. Petrea Rasmussen (begge fratraadt Faget).

Død.

København: 633 Chr. Emil Larsen.

Stereotypørernes og Galvanoplastikernes Brancheklub i Kbhvn.

afholder *ord. Generalforsamling* Søndag den 20. Juni Kl. 12 i Haven, Pilealléen 16.

Alle bedes møde. SIGV. KRISTENSEN.

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8½. Pilealléen 16.

Søndag den 27. ds. Udflugt til Roskilde og Boserup. Tegning kan ske ved Mødet paa Lørdag samt hos Styrelsen. (1 y)

Typografernes Cykleklub.

Søndag: Vedbæk. Trianglen Kl. 10. — Sommerfest afholdes Søndag den 18. Juli i Gentofte Hotel. — Under Kassererens Bortrejse bedes man henvende sig til Formanden, Nylandsvej 6, der giver Meddelelse om alt Klubben vedrørende.

NB. Bakketur Lørdag d. 26. Juni. (3 l)

ANNONCER

En dygtig **Maskinsætter** (Linotype) eller i Mangel heraf en flink Haandsætter, som har Lyst og Evne til at uddannes som Maskinsætter, søges straks paa Grund af Indkaldelse. Tarifmæssig Løn.

Hejmdals Trykkeri,
(117) *Aabenraa, Nordslesvig.*

Plads søges.

Ung Typograf (Akcidens- og Avissætter) søger Plads straks, helst paa Sjælland. Billet mrkt. »118« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Central 6125. (6)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (15)

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 52, KØBENHAVN S.
Telefon Amager 555. (15)

Forhen forlangte man »Tuborg« og »Hof«,
og Kellneren sa'e: Ja, saa gærne.
Nu si'er en Svend af det rigtige Stof:
Kellner, maa jeg faa en »STJERNE«!

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København
— Telefon 8062. —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (12)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.
Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.
Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.
Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**
Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN,
(79) Thingvalla Allé 28, S.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei
Etablirt 1833
FILIALE IN MÜNCHEN
HAMBURG.
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Jagtvej 109, 3. S., Kbhvn. L. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 25 KØBENHAVN DEN 25. JUNI 1915 XLII AARGANG

Til Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer i Provinserne.

I Henhold til Overenskomsten af 9. Januar skal **alle Sættere og Trykkere med en Fastløn af under 33 Kr. fra 1. Juli have en Forhøjelse af 1 Kr. ugl.**

Tusind-Betalingen forhøjes samtidig med 1 Øre i alle Løngrupper, saaledes at den i første Løngruppe bliver 38 Øre for Fraktur og 40 Øre for Antikva, i anden 37 og 39 Øre og i tredie 36 og 38 Øre. For Akcidens- og Værkarbejde bliver Tusindbetalingen 39 og 41 Øre i hele Landet, henholdsvis for Fraktur og Antikva.

Minimal-Ugelønnen forhøjes med 1 Kr. paa alle Satser, saaledes at den i første Løngruppe bliver 26 Kr., i anden 25 Kr. og i tredie 24 Kr. For Akcidens- og Værkarbejde er Minimal-Ugelønnen for hele Landet 26 Kr. ugl. For Rotationstrykkere bliver Minimal-Ugelønnen 33 Kr.; for Maskinsættere henholdsvis 33 og 31 Kr. For Værk- og Bogsats er Minimalugelønnen 33 Kr. i alle Landets Byer.

Ny Tarifer, redigeret efter den ny Overenskomst, vil i den nærmeste Fremtid blive udsendt.

Forsaavidt der opstaar Vanskeligheder af nogen Art ved Gennemførelsen af disse Tarifkrav enten fra Medlemmer af de to Principalorganisationer eller paa Arbejdssteder, hvis Indehaver ikke tilhører nogen Organisation, maa Medlemmerne hurtigst underrette Afdelingsformanden derom, og denne igen Forretningsudvalget. Agressive Skridt maa ikke foretages uden Samraad med Forretningsudvalget.

København, den 23. Juni 1915. FORRETNINGSUDVALGET.

Den kommunale Understøttelse standses i København.

FRA Københavns Understøttelsesforening har Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse modtaget følgende Skrivelse:

Københavns Understøttelsesforening.
Den kommunale Afdeling.
København, den 19. Juni 1915.

Anbefalet.

Til Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Herved tillader man sig at meddele, at Københavns Understøttelsesforenings kommunale Afdeling har besluttet, at Udbetaling af Understøttelse i Medfør af Lov Nr. 237 af 2. Oktober 1914 (jfr. Lov Nr. 9 af 31. Marts 1915) ikke kan fortsættes, hvorfor den ærede Kasse *ikke for nogen senere Dag end Onsdag den 30. d. M. og ikke paa nogen senere Dag end Lørdag den 3. Juli d. A. vil kunne udbetale nogen som helst Understøttelse i Medfør af nævnte Lov.*

Regnskab over de udbetalte Beløb, som ikke er refunderede, bedes indsendt hertil *snarest muligt* efter den 3. Juli d. A.

Ubenyttede Ansøgningsskemaer og Numerkort bedes tilbageleveret hertil Kontoret.

P. A. V.
TH. MØRCK.
J. L. COHEN.

Aarsagen til, at Understøttelsesforeningen saa brat standser Understøttelsen, er, at en den 29. Maj optaget Statistik viser, at Arbejdsløsheden i samtlige Fag taget under ét er mindre end i Fjor paa samme Dato, og Krisen derfor kan siges at være foreløbig overstaaet.

Hvis Forholdet var saaledes i alle Fag, var der intet at sige hertil; men det er desværre saa langt fra Tilfældet. Medens en Række Fag kan møde frem med ingen eller kun faa Arbejdsløse, er der andre, som fremdeles lider under Krigens Virkninger.

Dette gælder i Særdeleshed Bogtrykfaget. Medens vi 31. Maj 1914 havde 126 Arbejdsløse og 3328 Arbejdsløshedsdage, har vi samme Dato i Aar 220 Arbejdsløse med 6207 Arbejdsløshedsdage. Ledighedsprocenten var i Fjor 5,1, i Aar er den 8,9.

Det er i Aar saa meget uheldigere, som der er en forholdsvis større Del af de Arbejdsløse, der paa Grund af den lange Arbejdsløshedsperiode har opbrugt deres Understøttelse og derfor er særlig uheldig stillet. Til Trods for, at en Del Kolleger er indkaldt, og andre — især kvindelige Medlemmer — har forladt Faget for en Tid, er det saaledes et ret mørkt Billede, der tegner sig for vort Fags Vedkommende, især paa Baggrund af de beroligende Meddelelser fra andre Fag.

Da de fleste af de Medlemmer, som er udløbet med Understøttelse af Arbejdsløshedskassen, begyndte deres Understøttelsesperiode i Midten af Avgust Maaned i Fjor, vilde man, ved at fortsætte med den kommunale Hjælp endnu et Par Maaneder, hjælpe de Arbejdsløse uden Understøttelse over den trange Tid, indtil de i Midten af Avgust 1915 kan begynde en ny Understøttelsesperiode i Arbejdsløshedskassen.

Det er derfor med Beklagelse, vi modtager ovenanførte Meddelelse paa dette Tidspunkt, og det er vort Haab, at der endnu kan gennemføres en Ordning, som kan hjælpe de Fag, der fremdeles lider under Krigens Virkninger.

Sygekasseloven.

SYGEKASSELOVEN af 1892, der til Januar faar sin Afløsning, blev til i en Periode af vort politiske Liv, hvor baade det konservative Højre og det da store og stærke Bondevenstre, under stærk Pres af den Agitation Socialdemokratiet havde rejst, indsaa Nødvendigheden af social Lovgivning.

Vor Alderdomslov fødtes i samme Tidsrum, men vidner ikke i samme Grad som Sygekasseloven om fuld Forstaaelse af det Tema, hvorom der skulde lovgives, idet man her i al for høj Grad gav dem, der faldt ind under Loven, Vilkaarlighederne i Vold.

I Sygekasseloven blev alt paa en mer præcis Maade lagt til Rette, saaledes at der næppe i Praksis kunde opstaa Vanskeligheder med Hensyn til, hvad Stat og Kommune skulde yde.

Men naturligvis, paa mange Omraader blev der dog alligevel Tvivl og Tvist, alt efterhaanden som de mange daglige Spørgsmaal trængte sig paa og krævede Løsning.

Her har Lovens Oprettelse af Nævnet, der betingede Samarbejde med det ligeledes af Loven oprettede Inspektorat, været af stor og klarende Betydning, der for en stor Del skyldtes det meget heldige Valg af nu afdøde Dr. Sørensen til Inspektør. Han blev gennem sin Virksomhed Arbejderne

en god Mand, der har Æren af, at mangen ministeriel Afgørelse om Spørgsmaal, der i Følge Loven kunde være tvivlsom, blev afgjort i Sygekassernes Favør.

Allerede i 1892 var Forsikring mod Sygdom ret godt udbredt herhjemme, idet der, da Loven traadte i Kraft, var 457 Sygekasser med 116,763 Medlemmer; nu, da Loven har virket i 23 Aar, findes der 1547 anerkendte Kasser med 843,448 Medlemmer.

Udregner man Medlemsantallet i pCt. af den voksne Befolkning over 15 Aar, viser det sig, at 44 pCt. af Befolkningen nu er Medlemmer af statsanerkendte Sygekasser, altsaa mellem to Femtedele og Halvdelen af Befolkningen. I 1908 var en Tredjedel af Befolkningen Sygekassemedlemmer, i 1904 en Fjerdedel og i 1901 en Femtedel.

Denne Udvikling har sin naturlige Forklaring i det Forhold, at Arbejderne i By og paa Land ikke ved egen Hjælp, som de var henvist til før 1892, under Sygdom kunde udrede dels de Udgifter, den paa forskellig Maade medførte, og samtidig holde sig skadesløs for den Indtægt, der mistedes; forholdsmæssigt var der jo den Gang langt flere Arbejdere under Fattigvæsenets Forsorg end nu.

Først da Samfundet vaagnede til Forstaaelse af sin Pligt overfor de daarligt stillede af sine Individer, blev det muligt for disse ved Statens Bidrag at holde sig fri for den værste Nød. Ydermere er den Hjælp, der ydes gennem Sygekasserne, blevet stærkt forøget bl. a. ved Vedtagelsen af Tuberkuloseloven og Fattiglovens §§ 61 og 63.

Dog endnu findes der et Proletariat, baade i By og paa Land, der ikke evner at forsikre sig i Sygekasserne.

Sygekasseloven af 1892 maa da siges at have været en god Lov — ogsaa fordi den er praktiseret ud i Livet af Mænd, der har haft Forstaaelse af de Savn, den skulde afhjælpe.

Men ingen Lov kan blive saa god, at Tiden ikke paa det ene eller andet Omraade løber fra den og kræver den moderniseret. Saaledes naturligvis ogsaa her — om end kun i ringe Grad.

Fra Sygekassernes Side var der egentlig kun ét Spørgsmaal af vidtrækkende Betydning, man ønskede løst: Forholdet til de kronisk Syge, og ude fra Landkasserne — særlig i Jylland — havde der efterhaanden dannet sig en Stemning for at faa Statstilskudets Fordeling ordnet paa en for dem mer fordelagtig Maade.

Men fra visse Sider paa Rigsdagen fremkom ogsaa Antydningen om at faa Loven revideret, men ud fra helt andre Ønsker end de, der næredes fra Sygekassernes Side.

Man vilde saaledes — og det var det væsentligste — have indført nye Bestemmelse om, hvem der kunde være Medlem af en anerkendt Sygekasse, idet man gik ud fra, at der navnlig i København fandtes mange Medlemmer, der ikke egentlig kunde siges at være ubemidlet.

1910 nedsatte daværende Indenrigsminister Munch en Kommission, der skulde have til Opgave at forberede et Forslag til en ny Sygekasselov.

Denne Kommission lagde i sit Arbejde Hovedvægten paa Spørgsmaalet om Hjælp til de kronisk Syge, og gjorde Indstilling om, at Loven paa dette Punkt blev forandret fra »en Ret for Sygekasserne til at optage saadanne Syge, men med Reservation for den kroniske Sygdom« til en Pligt for Sygekasserne til at optage alle Syge og med en Ret for disse til at nyde Sygehjælp i alle Tilfælde.

Kommissionen foreslog Oprettelsen af særlige Afdelinger for kronisk Syge, hvortil de skulde betale et noget højere Kontingent, og saaledes, at Statstilskudet til disse Afdelinger skulde være betydelig højere end til almindelige Sygekassemedlemmer, ligesom ogsaa Kommunerne skulde yde Tilskud.

Forslaget blev i noget ændret Form af Indenrigsminister Jensen-Sønderup forelagt Rigsdagen 1912, men da det havde været til Behandling i Tingenes Udvalg, kom det tilbage uden at man havde taget Hensyn til Kommissionens Indstilling paa dette Punkt.

Af den Betænkning, vedkommende Udvalg afgav, ses det, at Spørgsmaalet har været rejst, idet der siges:

Til Lovforslagets § 7 om Oprettelse af en Afdeling for kronisk Syge indenfor Sygekassens Rammer har Udvalget ikke kunnet slutte sig. Man har i Udvalget næret Frygt for, at en Sygeforsikring her vilde overstige de Paagældendes Evne til at udrede den nødvendige Forsikringspræmie; thi selv om Statstilskudet, som foreslaaet, forhøjes til det dobbelte, vilde dette i Forbindelse med det tvungne Kommunetilskud næppe forslaa til at bringe Medlemsbidraget ned til et saadant Minimum, at de i Forvejen ikke fuldt arbejdsdygtige Personer vilde være i Stand til at kunne præstere det. Der er ingen Tvivl om, at Præmien — trods Tilskudet — i ikke ringe Grad vilde overstige, hvad der maa kræves af fuldt arbejdsdygtige Medlemmer af en Sygskasse, og man tør næppe tro de i Forvejen svagelige Mennesker i Stand til at udrede et endnu større Bidrag. Saafremt man ad den Vej skulde komme *de* kronisk Syge til Hjælp, hvis Deltagelse i en Sygeforsikring lader sig forsvare ud fra forsikringsmæssige Betragtninger, maatte man uden Tvivl gaa til at paalægge Offentligheden større Byrder end allerede foreslaaet. *Flertallet* har dog ikke turdet gaa med til en saadan Løsning, fordi det er aldeles umuligt at danne sig et nogenlunde paalideligt Skøn over Størrelsen af det Offer, som her maa ydes. Spørgsmaalet om Hjælp til mindre bemidlede kronisk Syge har formentlig saa megen Forbindelse med Spørgsmaalet om Invaliditetsforsikring, at det maa afgøres i Forbindelse dermed.

For dog at bøde noget paa det urimelige Forhold, at Personer, som f. Eks. lider af Skinnebenssaar, Aareknuder osv., skal være afskaaret fra at forsikre sig mod ganske almindelige Sygdomme, foreslaar Udvalget under Ændringsforslag Nr. 3 en ny Affattelse af § 7, hvorved Bestemmelsen i den nugældende Lov om udtrykkelig Hjemmel i Vedtægten for Optagelse med Forbehold erstattes med Pligt til at optage kronisk Syge paa Betingelse af, at de ikke har Ret til Understøttelse for den ved Optagelsen konstaterede Sygdom eller Svaghed.

Flertallet bestod af Højres og Venstres Repræsentanter.

1913 er RODE blevet Indenrigsminister, og han indbringer straks Forslaget i Folketinget og 1914 i Landstinget; det lykkes at gennemføre det i April 1915.

Spørgsmaalet om Hjælp til de kronisk Syge, som Sygekasserne selv havde ønsket løst, og som den nedsatte Kommission lagde Hovedvægten paa, forblev ssa godt som urørt, idet Lovgivningen nok gav Sygekasserne Ret til at optage Medlemmer med kroniske Sygdomme, men uden Ret til at understøtte dem for de paagældendes Sygdommes Vedkommende.

I Betænkningen over Forslaget, der afgaves i Marts 1915, hedder det:

Udvalget tiltræder Lovforslagets § 7, der aabner Adgang til alle Sygekasser for Personer med uhelbredelige Sygdomme, men fremsætter dog Ændringsforslag Nr. 7 for derved at gøre det muligt, saafremt der maatte blive vedtaget særlige Lovbestemmelser for Personer med uhelbredelige Sygdomme, at disse bliver gældende saavel for Medlemmer af anerkendte Sygekasser som for andre. Iøvrigt er der Enighed om, at andre Lovbestemmelser maa anses for ønskelige paa det paagældende Omraade.

Af de socialdemokratiske Medlemmer af Udvalget har Forslag været fremsat, hvorefter alle Personer med uhelbredelig Sygdom eller Legemssvaghed skulde have Adgang til Sygekasserne med fuld Medlemsret, og hvorefter Sygekassernes Udgifter i Anledning af de Sygdomme, der konstateredes ved Optagelsen, vilde være at refundere af Statskassen. Forslaget kunde imidlertid ikke samle fornøden Tiislutning i Udvalget, navnlig under Hensyn til dets økonomiske Betydning, og da der af Ministeren er stillet anden Lovgivning i Udsigt, blev Forslaget ikke opretholdt. Der hersker imidlertid i Udvalget Sympati for Tanken om at komme de omhandlede, uhelbredeligt syge Mennesker til Hjælp og en Forventning om, at denne Opgave snarest søges løst.

Det maa haabes, at den socialdemokratiske Gruppe paa Rigsdagen i særlig Grad har sin Opmærksomhed henvendt paa de Løfter, der synes at være afgivet med Hensyn til særlig Lovgivning for kronisk Syge, thi saalænge dette Spørgsmaal ikke har fundet sin endelige — og for de Lidende — tilfredsstillende Løsning, mangler der et meget væsentlig Led i vor Lovgivning for Syge. (Fortsættes.)

Spørgsmaal og Svar.

1. Kan et Medlem, der *kun* staar i den faglige Afdeling, optages i *Hjælpekassen?* (jfr. § 93—97).

2. Kan et Medlem, der *kun* staar i den faglige Afdeling, optages i *Begravelseskassen?* (jfr. § 98).

ad 1. Nej! ad 2. Nej!

Dyrtidstillæg.

Citytrykkeriets Personale har modtaget et Dyrtidstillæg, der for Sættere og Trykkere udbetales med 25 Kr., mandlige og kvindelige Trykkeriarbejdere 20 og 15 Kr. samt Lærlingene med 10 Kr.

Ferd. Fjeldsøe's Bogtrykkeri har i Dyrtidstillæg tilstillet hele sit Personale en halv Uges Løn.

Program for Sommerudflugten til Hillerød

Søndag den 4. Juli 1915.

Kl. 8.47: Afgang fra Nordbanegaarden.

— 9.47: Ankomst til Hillerød. Fra Banegaarden marscheres ad Nordre Jernbanevej—Helsingørsgade—Jægerbakken—Slotsparken til Pavillonen.

— 10.30: Frokost i eller ved Slotspavillonen.

— 12—5: Deltagerne foretager efter Behag Ture i Omegnen eller Besøg paa Slottet (Entre: 25 Øre for Voxne, 10 Øre for Børn).

— 5: Spisning i Pavillonen. Der serveres Kalvesteg, Smør og Ost for Kr. 1.75 pr. Kvt. Snaps og Øl særskilt. Billetter til Spisningen skal købes *senest Torsdag den 1. Juli.*

Ved de lange Borde udenfor Pavillonen kan medbragt Mad indtages.

— 6: Der serveres Kaffe med Brød paa Foreningens Regning udenfor Pavillonen. Der vil her blive Lejlighed til selskabeligt Samvær en Timestid.

— 7—9.15: Dans i Pavillonens store Sal.

— 9.20: Afmarsch fra Pavillonen til Banegaarden.

— 10.27: Afrejse til København.

— 11.13: Ankomst til Nordbanegaarden.

Et Orkester vil spille ved Banegaarden og i Pavillonen. *Gutenbergkoret deltager.*

Billetprisen er 2 Kr. pr. Deltager.

Der sælges kun Billetter paa Forbundskontoret. Intet Salg paa Banegaarden.

Billetsalget begynder i Dag.

Dansk Provins-Bogtrykkerforening.

Fagskolekursus'et for Provinselever begynder Mandag den 2. Avgust i Lokalet Vestre Boulevard 24.

De, som tilstaas Understøttelse, kan vente Meddelelse herom i Juli Maaned.

Til Hillerød.

DEN 4. Juli afholder Københavns Afdeling som tidligere meddelt sin aarlige Sommerudflugt, og denne Gang er Hillerød Maalet. Anledningen til den aarlige tilbagevendende Udflugt er oprindelig Den typ. Forenings Stiftelsesfest. Denne Afdeling stiftedes den 12. Juni 1869, og hvert Aar fejrer vi denne Begivenhed ved en Fest.

Den typ. Forening, der var den første Spire til Typografernes Organisation, er jo nu en Underafdeling af den københavnske Afdeling, og Festen er ganske naturligt gledet over til at blive hele Afdelingens Fest; men af praktiske Grunde lader man sig ikke binde af selve Datoen.

I Aar har man valgt Hillerød med det skønne Frederiksborg Slot, den stilfulde Slotspark og Omegnens herlige Skove. Noget bedre Valg kan ikke tænkes. Her er absolut noget for enhver Smag, og hvad enten Vejret bliver godt eller daarligt vil man faa en fornøjelig Tur. Dog haaber vi naturligvis paa godt Vejr, især da den bekendte Spaakone, Madame Thèbes, efter Forlydende skal have udtalt, at det *kan* blive Solskinsvejr omkring Hillerød den 4. Juli.

At skildre Frederiksborg Slot ligger udenfor min Opgave, men det er ikke uberettiget, naar man betegner det som et af de smukkeste i Norden. Det er bygget paa et Par Smaaøer i Frederiksborg Sø, og Murene gaar helt ned til Vandfladen, bygget af røde Sten med ranke Taarne og Spir hæver det sig majestætisk i Landskabet. Det er bygget af Christian den 4de, og i hele Egnen træffer man paa Minder om den i flere Henseender dygtige Konge. Slottet brændte i Midten af forrige Aarhundrede; men Murene blev staaende og danner fremdeles Rammen og Fundamentet til det restavrerede Slot.

Springvandet i Slotsgaarden er saaledes, som nævnte Konge indrettede det. Dog er Figurerne fornyede, idet Svenskerne i 1659 førte de daværende Figurer til Drottningsholmen i Stockholm.

At skildre Slottets Indre lader sig ikke gøre. De mange Malerier og historiske Rariteter maa ses, og det er rigelig 25 Øre værd; men vil man bevæge sig noget i Omegnen, maa man ikke gaa for meget i Detailler, thi da slaar Dagen ikke til. Fremhæves skal blot den pragtfulde Riddersal, som i Sandhed er kongelig.

Overalt, hvor der er Skov og Sø, er der kønt — efter min ringe Mening, og ved Hillerød er der Park og Skov Side om Side. Der er ikke planlagt samlet Udflugt i Omegnen, saadant er nemlig af forskellige Grunde altid mislykkedes, og Deltagerne maa hellere efter Behag slaa sig sammen i større eller mindre Selskaber. Madkurvene kan opbevares i Pavillonen saalænge.

Naar man har beset Slottet eller foretaget Udflugter i Omegnen, samles man Kl. 3 ved Pavillonen til en Bid Brød eller — hvis man er velhavende — til Kalvesteg og Ostebrød. Kl. 6 er Foreningen Vært, og Fødselsdagsbarnet byder paa en Omgang Kaffe med Brød. Et Orkester leverer Taffelmusik, Gutenbergkoret lader sine prægtige Stemmer høre, og vore autoriserede Poeter, L. J. og Jens P., sørger for, at Deltagerne kommer til at synge med.

Paa dette Tidspunkt vil der sikkert nok blive en Del Uro blandt den ungdommelige Del af Selskabet; men ogsaa derpaa er der tænkt. Musiken spiller op til en munter Boston i den store Sal, og Ungdommen kan faa Benene rørt.

Den ældre Del af Selskabet pokulerer og drøfter »gamle Dage« Resten af Aftenen.

Billetprisen er 2 Kr., og Salget begynder i Aften. Intet Salg paa Banegaarden. Se Programmet. JULES.

Billetsalget til Hillerød begynder i Dag.

Husk! *Billetter til Spisning maa købes senest Torsdag den 1. Juli.*

Nær og Fjærn.

Sommerferie. H. H. Thiele (Søren Wedege) har i Aar ligesom tidligere beredvilligt tilstaaet det store Personale 1 Uges Ferie med fuld Løn.

— I Slagelse har følgende Trykkerier tilstaaet deres Personaler en Uges Ferie med fuld Ugeløn: Centraltrykkeriet, »Slagelse-Posten« og »Vestsjæll. Social-Demokrat«. — »Sorø Amtstidende« giver 2 Ugers Ferie. — Ferierne har taget deres Begyndelse.

— »Skive Avis« (C. Vilhelmsen) har atter i Aar uden Opfordring tilstaaet sit Personale ½ Uges Ferie med Udbetaling af Løn. — Desuden er der i Løbet af Vinteren lagt 2 Kr. paa alle faste Lønninger.

— Nykøbing F.: »Lolland-Falsters Stifstidende«s Personale har i Lighed med tidligere Aar faaet tilstaaet en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Samtlige Typografer og Lærlinge i Nyborg har i Aar faaet tilstaaet de sædvanlige Feriedage.

— »Vejle Amts Folkeblad« og »Vejle Socialdemokrat« 1½ Uge, »Vejle Amts Avis« 1 Uge. Alle med fuld Udbetaling af Ugeløn.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Onsdag den 9. Juni 1915.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Fra forskellige Personaler var anmodet om Tilladelse til at holde fri hele Grundlovsdagen imod i Ugens Løb at arbejde et tilsvarende Antal Timer over uden Godtgørelse. Formanden havde afslaaet disse Anmodninger, da de var i Strid med Tarifen. Godkendtes. — Beretning gaves om Forløbet af en Konflikt hos Georg A. Bach, opstaaet paa Grund af dennes Optræden overfor Personalet. Til Efterretning. — Et Stereotypørforhold i et herv. Dagblad behandledes. — En Lærlingesag behandledes, og Beslutning toges. — Et herv. Dagblad fremsætter Krav om Erstatning for Maskinskade. Styrelsen kan ikke godkende Kravet. — Et Spørgsmaal om Manuskriptgodtgørelse var af K. B. besvaret med, at man

fandt Manuskriptet let læseligt og derfor ikke kunde godkende Kravet om Godtgørelse. Sagen gaar til et Fællesmøde. — Fra Udvalget for det lille Karneval var fremsat Anmodning om Forhandling ang. Karnevalsoverenskomsten. Der afholdes Møde mellem Styrelsen og Repræsentanter for de i Overenskomsten interessede Foreninger. — Et Medlem, som har erholdt Legat til Ophold paa Fagskole, anmoder om Dispensation til at arbejde den halve Dag i de to Maaneder Kursus'et varer. Kan ikke bevilges. — Et Spørgsmaal vedr. Udlevering af Rejsebog, et Optagelselsesspørgsmaal, 2 Andragender om Hjælp, 3 Laaneandragender og 7 Andragender om hvilende Medlemsret behandledes.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger: 17. Juni: Frederikshavn 80.00: Varde 25.00. 19. Juni: Esbjerg 10000.

København, den 22. Juni 1915.

Forretningsudvalget.

Lægerne.

Dr. Fischer-Nielsen er bortrejst fra 22. Juni til 10. Juli, i hvilken Tid hans Praksis besørges af Dr. Harsløff, Brønshøj. Træffetid 9—10.

Dr. Dyhre er bortrejst fra 3. Juli i 3 Uger. Vikar: Dr. Leerbech, Amagerbrogade 102. Træffetid 1—2.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Holger Fr. Petersen, udl. 11/6 15 hos Justesen (arb. s. St.). Paal. Erna Mary Jensen, udl. 20/6 15 hos Aage Hansen (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1418 Frederik Andersen fra Rejse (Ch. Johansen). 6560 Helge Andersen fra Udlandet (Spuhr & Siebuhr). 6154 Victor Jensen fra Roskilde (arbl.). 2576 Otto Herm. Petersen fra Nakskov (arbl.). 3439 Bjørn Børge Sørensen fra Ringsted (arbl.). 1406 Frithjof Bruun fra Hillerød (arbl.).

Aalborg, 3822 Christen Jensen (Militær). Grenaa, 3637 Chr. Worm (»Djursland«). Nakskov, 3899 Marius Abrahamsen (Nask. Tid.).

Fratraadte.

København: 1406 Frithjof Bruun til Udl. 6457 M. Gabrielsen til Roskilde i Pl. 2673 Carl Henrik Hansen til Udl. 2869 N. Kjærgaard Madsen paa Rejse. 1400 Frantz Sauffaus til Dansk Arbejdsmandsforb. 738 Svend Søborg til Svendborg i Pl. 6438 Johannes Trab til Hillerød i Pl.

Herning, 6196 Chr. Olsen til Hobro. Hillerød, 6677 Andreas Viggo Nielsen til Helsingør (arbl.), 6376 Joh. G. Christensen til Kbhvn. i Pl., 6416 Lauritz Rasmussen til Kbhvn. i Pl. og 1406 Frithjof Bruun til Kbhvn. (arbl.). Nakskov, 2576 Otto Petersen til Kbhvn. (arbl.). Randers, 3853 Aug. Frederiksen til Frederikshavn (arbl.). Ringsted, 3439 Bjørn Sørensen til Kbhvn. (arbl.). Slagelse, 3899 Mar. P. W. Abrahamsen til Nakskov i Pl.

Udslettet med Restance.

København: 1728 Frantz Weisse (Berl.-Tid.).

Typografernes Sangforening.

Søndag: Roskildetur. Afgang fra Hovedbanegaarden: **Kl. 9:40 Fm.** Frokost: »Fjorvilla«. Derfra til Boserup. Om Aftenen Dans og Punsch paa »Trægaarden«. (12)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Ordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 2. Juli i Kaléen, Kultorvet 14.

Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet. Indbetaling finder Sted samtidig.

Styrelsen bedes Møde Kl. 8.

FORMANDEN.

Typografernes Cykleklub.

Lørdag: Bakketur. Trianglen Kl. 7.
Søndag: Ørholm. Trianglen Kl. 10.
Fiskebæk-Hørsholmsturen er udsat. — Tegning til Sommerfesten modtages af Styrelsen. (3 n)

ANNONCER

En dygtig **Maskinsætter** (Linotype) eller i Mangel heraf en flink Haandsætter, som har Lyst og Evne til at uddannes som Maskinsætter, søges straks paa Grund af Indkaldelse. Tarifmæssig Løn.

Hejmdals Trykkeri,
(117) *Aabenraa, Nordslesvig.*

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378.
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager
Stort Lager af alle Utensilier. (1c)

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København
— Telefon 8062. —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (12)

Carl Erichsen,
Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.
Telefon 2526. Løvstræde 6.
Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (10)

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN,
(57) Thingvalla Allé 28, S.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Jagtvej 109, 3. S., Kbhvn. L. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 26 KØBENHAVN DEN 2. JULI 1915 XLII AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Tilgangen til Norge er lukket, da Pladserne er opsagt over hele Landet.

Pladser i Norge maa kun modtages gennem Organisationen.

København, den 30. Juni 1915. FORRETNINGSUDVALGET.

Tillidsmandsmøde

afholdes førstkommende Mandag Aften Kl. 8, Rømersgade 22, Festsalen. Samtlige Tillidsmænd i københavnske Trykkerier anmodes indtrængende om at komme til Stede, da vigtige Sager foreligger.

Alle Personaler bør være repræsenterede.

Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet.

Styrelsen bedes møde Kl. 7½.

Den kommunale Understøttelse.

SOM meddelt i sidste Uge har Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasses Afdeling i København modtaget Meddelelse om, at den kommunale Understøttelse er standset fra den 30. Juni. I den Anledning er der fra Arbejdsløshedskassen afsendt følgende Skrivelse:

Til Københavns Magistrat.

Hr. Borgmester Lehmann.

Fra Københavns Understøttelsesforening har vi under 19. ds. modtaget en Skrivelse, i Følge hvilken al Understøttelse i Henhold til Lov Nr. 237 af 2. Oktober 1914, jfr. Lov Nr. 90 af 31. Marts 1915, slutter den 30. Juni d. A.

Det er med Beklagelse, at vi modtager denne Efterretning, thi Krisen er saa langt fra at være sluttet for vort Fags Vedkommende, at vi tværtimod fremdeles lider i høj Grad derunder.

Som det vil ses af den den 29. Maj 1915 optagne Statistik, fandtes der 208 Arbejdsløse mod 130 den 31. Maj 1914, og den 31. Maj d. A. var dette Tal yderligere steget til 220. Det Forhold er i Aar saa meget uheldigere, som et langt større Antal end sædvanligt paa Grund af forudgaaende Arbejdsløshed har opbrugt deres Understøttelse af Arbejdsløshedskassen og nu staar helt uden Midler til at forsørge sig og Familie, især da Hjemmene naturligvis maa være forarmede paa Grund af den lange Arbejdsløshed, siden Krigen udbrød.

Typograferne har med store økonomiske Ofre givet Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse en saa solid Basis, at den yder en Understøttelse af 2 Kr. pr. Dag i henholdsvis 140 og 160 Dage i et løbende Aar. Naar et Medlem hos os har opbrugt sin Understøttelse, og altsaa hidtil har kunnet andrage Københavns Understøttelsesforening om Hjælp, forudsætter det derfor en betydelig længere Arbejdsløshedsperiode end i noget andet Fag.

Krisetilstanden begyndte som bekendt i Midten af August 1914, og Vinteren, der i vort Fag er den relativt gode Tid, var i Aar meget slet, hvad Beskæftigelse angaar, og en Forventning om, at Sommertiden vil medføre forøget Beskæftigelse, vil for os slaa fuldstændig fejl, da Sommeren altid er Bogtrykfagets døde Tid, fra hvilken Grundregel der ikke i Aar kan tænkes nogen Afvigelse.

Allerede nu staar af ovenanførte Grunde ialt 57 Medlemmer af Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse i den Situation, at de har opbrugt deres Understøttelse (heri er ikke medregnet Medlemmer, som endnu ikke har erhvervet sig Ret til Understøttelse samt gifte Kvinder), og disse Medlemmer vil blive meget uheldigt stillet, hvis de efter saa lang Tids Arbejdsløshed, foraarsaget ved Krigsforholdene, skal miste al Mulighed for Understøttelse i de kommende 2 Maaneder, hvor der kun er ringe eller ingen Mulighed for at faa Arbejde.

Da de fleste af de Medlemmer, som nu har opbrugt deres Understøttelse, blev ledige i Midten af August — blandt disse findes forøvrigt adskillige af vore dygtigste og paalideligste Arbejdere — vilde en fortsat Hjælp efter Lov af 2. Oktober være dem til uvurderlig Nytte. De vilde da naa frem til en ny Understøttelsesperiode i Arbejdsløshedskassen, eller — hvad vi naturligvis haaber — Forholdene i vort Fag vil maaske i Løbet af Efteraaret bedre sig, saa vi atter naar til normale Tilstande; men paa denne Side af September vil dette i hvert Fald ikke ske.

Efter de Momenter, vi ovenfor har anført om vort Fags særlige Struktur, som den ærede Understøttelsesforening formentlig har været ukendt med, vil det efter vor Formening være uretfærdigt at behandle Bogtrykfaget efter samme Regler som de øvrige Fag, hvor Arbejdsløsheden er mindre eller ikke væsentlig større end i Fjor, medens den hos os er betydelig større, hvor Sommeren er den bedste Tid, medens hos os Vinteren er den relativt bedste, og endelig hvor der kun er gaaet et forholdsvis ringe Antal Arbejdsløshedsdage forud, medens der i vort Fag er gaaet et stort (140 eller 160) Antal Arbejdsløshedsdage forud for Understøttelsen efter Lov af 2. Oktober.

Den ved Krigssituationen foraarsagede Krise har tynget haardt paa vort Fag i den forløbne Tid, og det har ikke manglet paa Ofre fra vor Side. I Tiden fra 1. August 1914 til 1. April d. A. har den københavnske Afdeling, der tæller 2507 Medlemmer (deraf ca. 600 halvtbetalende Kvinder og Trykkeriarbejdere og ca. 180 indkaldte) udredet i Understøttelse af Arbejdsløshedskassen, af den faglige Afdeling, af 2 frivillige Indsamlinger, Spisebilletter og Brændsel til et Beløb af over 100,000 Kr. Til Sammenligning tjener, at vi indtil Fredag den 10. April d. A. fra Københavns Understøttelsesforening ifølge Lov af 2. Oktober kun havde modtaget 8791 Kr. 10 Øre.

Naar Beløbet, vi har modtaget efter oftnævnte Lov indtil 16. April er saa ringe i Forhold til den store Arbejdsløshed, vi hele Tiden har haft, skyldes det vor lange Understøttelsesperiode. Det forekommer os derfor dobbelt uheldigt, at den ærede Understøttelsesforening standser Understøttelsen for vort Fag netop nu, da vi har haardt Brug for den og efter at vi i saa høj Grad har bestræbt os paa at hjælpe os selv, ligesom det vil føles haardt, at den Huslejehjælp, der har været ydet som Supplement til Understøttelse af Arbejdsløshedskassen, inddrages.

Vi tillader os derfor at anmode den ærede Magistrat om ogsaa for de to Sommermaaneder at stille et Beløb til Raadighed for Afhjælpning af Nøden i de Fag, hvor Krisen endnu virker, idet vi føler os overbevist om, at kun økonomiske Grunde har foranlediget Københavns Understøttelsesforening til at standse al Understøttelse efter Lov af 2. Oktober 1914 den 1. Juli.

København, den 24. Juli 1915.

Med Højagtelse

JUL. SCHRØDER,

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse i Danmark (Københavns Afdeling).

Gl. Kongevej 1 C¹. København B.

Til Københavns Understøttelsesforening.

Hr. Overretssagfører Mørch.

Ved nærværende har vi den Ære at fremsende Afskrift af et Andragende, som Dags Dato er tilsendt Københavns Magistrat, idet vi samtidig anbefaler de deri fremsatte Synspunkter og deri indeholdte Andragende til den ærede Forenings Velvilje og udtaler Haabet om, at vi ogsaa hos den ærede Forenings kommunale Afdeling kan forvente Støtte i den uheldige Situation, som Krigsforholdene har skabt for vort Fag.

Med Højagtelse

JUL. SCHRØDER,

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse i Danmark (Københavns Afdeling).

Gl. Kongevej 1 C¹. København B.

En ligelydende Skrivelse er tilstillet Frederiksberg Hjælpekasse.

Saavidt vi har bragt i Erfaring, har Magistraten stillet sig meget velvillig til Andragendet og indstiller til Borgerrepræsentationen at bevilge de nødvendige Midler.

Sagen bliver behandlet Torsdag Aften.

Bogtrykkerne og Helligdagsarbejdet.

I sidste Numer af »Bogtrykkerbladet« findes følgende Skrivelser:

Skrivelse fra Direktoratet for Arbejds- og Fabrikstilsynet til Bogtrykker N. N. af 8. Jan. 1915.

I Anledning af Deres i Begyndelsen af forrige Maaned til Indenrigsministeriet indgivne Andragende om Tilladelse til at lade arbejde Søndagene d. 13. og 20. f. M. meddeles herved, at Ministeriet har meddelt den søgte Tilladelse for de to nævnte Dage, samt at Ministeriet vil tage Spørgsmaalet om en almindelig Dispensation for Bogtrykkerier fra Forbud mod Helligdagsarbejde op til Overvejelse, for saa vidt der fremkommer nærmere Andragende herom.

Skrivelse fra Københavns Bogtrykkerforening til Indenrigsministeriet af 23. Febr. 1915.

Københavns Bogtrykkerforening tillader sig herved paa sine Medlemmers Vegne at andrage det høje Ministerium om en almindelig Dispensation for Bogtrykkerier fra Forbud mod Helligdagsarbejde.

Forholdet i vort Fag gør det nu og da ønskeligt at arbejde paa Folkekirkens Helligdage, dette gælder i første Række Sætning og Trykning af Dagblade, men ogsaa omend i mindre Grad almindeligt Bogtryk.

Eksempelvis kan vi nævne, at »Statstidende«s Udsendelse Mandag Morgen absolut kræver Søndagsarbejde, og det samme er ofte Tilfældet med andet Arbejde udført for Staten, saaledes kræves der ofte Helligdagsarbejde i Rigsdagstrykkeriet.

For Værk- og Akcidenstrykkeriers Vedkommende vil ligeledes et forceret Arbejde ved Jule- og Nytaarstid i høj Grad nødvendiggøre Helligdagsarbejde, idet f. Eks. Trykning og Sætning af Vejviser og Telefonhaandbog kræver, at ogsaa Søn- og Helligdage meget ofte maa benyttes som almindelig Arbejdsdag.

Set fra Arbejdernes Standpunkt vil dette Helligdagsarbejde kun være en Fordel, man undgaar herigennem en unormal lang Arbejdsdag paa Søgnedage, idet man gennem Dispensationen bliver i Stand til at erstatte Overarbejdet med Helligdagsarbejde.

Hertil kommer, at Fagets Tarif, der kræver Helligdagsarbejde betalt med det dobbelte af Søgnedagsarbejdets Betaling, vil være en god Garanti for, at nævnte Dispensation ikke bliver misbrugt.

Skrivelse fra Direktoratet for Arbejds- og Fabriktilsynet til Københavns Bogtrykkerforening af 19. Juni 1915.

I Anledning af den ærede Forenings Andragende af Marts d. A. om Dispensation fra det gældende Forbud mod Helligdagsarbejde skal Direktoratet herved efter Indenrigsministeriets Anmodning meddele, at der ikke vil kunne indrømmes Foreningen en almindelig Tilladelse til Helligdagsarbejde, men at man eventuelt maa have hvert enkelt Bogtrykkeri henvist til at indgive særskilt Andragende med Oplysning om, for hvilke Helligdage Tilladelsen undtagelsesvis ønskes.

Vi har ikke haft Lejlighed til at gøre os bekendt med den fra K. B. i December Maaned afsendte Skrivelse til Fabriksdirektoratet, men af ovenstaaende fremgaar det jo forøvrigt, at K. B. har andraget om almindelig Dispensation fra Helligdagsloven.

Det forbavser os imidlertid, at K. B. ikke har søgt Forhandling med vort Forbund om en saadan almindelig Dispensation, thi det er jo ingenlunde givet, at vore Medlemmer vil underskrive paa Bogtrykkernes Paastand i Skrivelse af 23. Februar, at »set fra Arbejdernes Standpunkt vil Helligdagsarbejde kun være en Fordel«.

Ministeriet har da ogsaa været saa fornuftig at sige Nej til Andragendet. Dagbladene »Politiken« og »Berlingske Tidende« har senere indsendt Andragende om for deres Vedkommende at faa Dispensation fra Helligdagsloven, og Ministeriet har meddelt en saadan, forsaavidt nævnte Firmaer kunde blive enige med deres Personaler om Arbejdsforholdet.

I den Anledning er der sket Henvendelse til de to Blades Personaler med Forespørgsel om, hvorvidt de var villige til for sædvanlig Søndagnat-Betaling at arbejde paa almindelige Helligdage.

Med Organisationens Billigelse har Personalerne svaret bekræftende, forsaavidt Stereotypører, Trykkere og Trykkeriarbejdere i Lighed med Sætterne vilde faa udbetalt Mødepenge. Men kun for den Tid Krigen varer.

Det synes imidlertid, som begge de nævnte Blade har ment, at dette var et for stærkt Forlangende, thi i Søndags ønskedes ikke noget Ekstranummer udsendt.

Hvis ikke det har været en kærkommen Anledning til i det hele at ophøre med at udsende Søndagseftermiddagsblade.

Hillerødturen

paa Søndag den 4. Juli 1915

Toget gaar fra Nordbanen Kl. 8[47] Form. Billetterne gælder kun til dette Tog.

Billetsalget slutter Lørdag Aften Kl. 6.

Vore Sorger og vore Forhaabninger!

Under denne Overskrift finder vi i vore tyske Kollegers Blad »Korrespondent« følgende interessante Artikel:

Dødsannoncerne i vore Dagblade, Fagblade og vore politiske Arbejderblade taler i korte Ord deres rystende Sprog om de mange Krigsofre. Disse Spalter, der i simple, gribende Ord fortæller om Tabet af en kær Ægtefælle eller Fader, maaske ogsaa den eneste Søn eller det eneste Barn, er blevet til et sorgfyldt Afsnit i vor Presse under denne blodige Verdenskatastrofe.

Men naar vi tager »Korrespondent« i Haanden, og i hvert Numer finder Meddelelser om, at en Mængde af vore brave Kolleger har lidt Heltedøden, da har vi ingen Ord til at udtrykke vor Smerte. Den tragiske Skæbne er for frygtelig, vor Smerte for stor til at fatte. Der opstaar mægtige Huller i vore Rækker, Huller, som vel senere kan udfyldes, medens dog Tabet af en kær Ven næsten virker lammende paa hans mangeaarige Medarbejdere. Og hvor mange, mange Værdier gaar ikke tabt for Kollegerne i de enkelte Egne og for Organisationen i sin Helhed?

Men for de nærmeste betyder den enkeltes Død Tabet af noget uerstatteligt, uvurderligt. Familjelykken bliver haabløst traadt under Fode, mange umyndige Børn mister deres trofaste Fader.

Maatte vi da ikke ønske os Freden tilbage? Fra en klarttænkende Arbejder vil lyde et ubetinget Ja! allerede i Betragtning af en uhyre Tilintetgørelse af møjsommeligt erobrede Kulturværdier. Men raaber ikke Ruslands Griskhed efter Landuvidelse, det forbitrede engelske Konkurrencehad og den franske Forblindelse — hvilke Tilbøjeligheder og Egenskaber jo i Virkeligheden ikke kendetegner den egentlige Befolkning i disse Lande — alle nok saa berettigede Fredsønsker et afvisende Nej imøde? At vi vil have en ærefuld Fred, ja, derom hersker jo fuldt Enighed. Om vi kan opnaa den, retter sig efter de foran opkastede Spørgsmaal, som vi imidlertid ikke kan afgøre alene.

Fredsønskerne i de nevtrale Lande er begribelige, de er jo alle berørte af Begivenhederne. Vi haaber altsaa, at der snart, trods alt paa denne blodige Krigs Ruiner, vil frembryde en ny og lykkelig Tid.

Saaledes skriver »Korrespondent«.

Nu har vi i vor hjemlige chauvinistiske Presse set, hvorledes der er skrevet om Krigsbegejstring, om at dø, ofre alt for Fædrelandet, og vi har ofte været i Tvivl om, hvorledes Stillingen i Virkeligheden var rundt om os.

Men denne Artikel giver os Syn for Sagen!

Nu ser vi, hvordan Stillingen er. Vi ser, at Krigsbegejstringen er opdigtet, at **Sorgen** behersker Tyskland, saavel som vel sagtens ogsaa de andre krigsførende Lande. Der er ikke Tale om Krigsbegejstring. Folkene vender sig fra Krigen med Afsky.

Og vi takker vore tyske Brødre for det Bevis, de her har givet os i Hænde.

Og vi lover dem, at ovenstaaende Artikel, der helt igennem er et Smertensraab efter Fred, skal være os en Drivfjeder i det ringe Arbejde, som vi herhjemme kan udføre for en snarlig Afslutning paa Krigen, til Lykke og Held for hele den arbejdende Klasse.

Og vi rækker eder alle Broderhaanden, hvad enten I staar i tyske, franske, engelske eller russiske Skyttegrave, i Haabet om, at Fredens Dag ikke er fjærn, den Dag, der ventes med Længsel ogsaa her oppe i Norden. SPECTATOR.

Lær at svømme.

Paa Badeanstalten »Helgoland«s kommunale Afdeling paa Strandvejen har Typografernes Sportsklub som tidligere meddelt hver Fredag Aften 7—8 og Søndag Formiddag 10—11 Svømmeundervisning.

Det er ikke saa faa Typografer, der alt har lært at svømme i de Aar, Klubben har haft Svømmeundervisning paa sit Program, og det er intet Under, thi Svømmesporten er en af de sundeste og fornøjeligste Sportsgrene, der er til.

Gaa i Vandet! Lær at svømme! er jo netop Raabet, som lyder os i Møde fra den Dag, Badeanstalterne aabner sine Døre. Lys og Luft, Sol og Hav strømmer os i Møde, og faa Steder er der saa let Adgang til et forfriskende Søbad som i Danmark.

Lær at svømme, siger ogsaa T. S. til sine Medlemmer, ja til alle Typografer, baade de, der lige kan holde sig oven Vande, og de, der har Lyst til at lære andre Svømmemetoder at kende. Man bør absolut selv gøre sit bedste til at styrke sit Legemes Sundhed.

Det er ikke nødvendigt at vente, til Vandet bliver 16—17 Grader. Vandet er tværtimod mest forfriskende ved en noget lavere Varmegrad. Og Skade af at gaa i Vandet har man ikke — tværtimod, et Hop ud i de blaanende Bølger skylder man sit eget kære Jeg.

Ovenstaaende har ogsaa Bud til Kvinderne. T. S.s Damehold har Svømmeundervisning hver Mandag og Fredag Aften fra Kl. 6¼ paa »Helgoland«s Amagerafdeling (for Enden af Øresundsvej).

Vandet er friskt og behageligt og kyndig Vejledning ydes, saa enhver interesseret burde derfor benytte sig af dette Tilbud. B.

Fra Svejts.

Supplement til Tarifen.

I Svejts har et Fællesudvalg for Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationerne i Bogtrykfaget vedtaget midlertidige Tilføjelser, som Krigen har nødvendiggjort, til Tarifen:

Punkt 1. Tarifen med alle Bestemmelser skal stadig staa ved Magt, men følgende Bestemmelser tilføjes midlertidigt: Punkt 2. Enhver i Arbejde staaende Svend har Krav paa Beskæftigelse i mindst 39 Timer pr. Uge. Maskinsættere har dog kun Krav paa 33 Timer. Maskinsætternes Arbejdstid skal altid være 6 Timer kortere pr. Uge end Haandsætternes. Arbejdsgiveren kan afgøre, hvorledes han vil forkorte Arbejdstiden. Dog bør Personalet om Lørdagen have Besked paa Arbejdstiden for den kommende Uge. Naar begrundet Begæring derom fremkommer fra Arbejdsgiver og Arbejdere, kan Fællesudvalgets Bestyrelse i mindre Forretninger tillade en Indskrænkning i Arbejdstiden til mindst 27 Timer. Genindførelse af normal Arbejdstid kan ske uden videre. Punkt 3. Hvor Indskrænkning i Arbejdstiden foretages, kan den ogsaa ske afdelingsvis. Arbejdstiden skal for alle i en Forretning staaende Haandsættere være den samme, og ligeledes for samtlige Trykkere. Det er ikke nødvendigt, at der dér, hvor Haandsættere arbejder, samtidigt er Trykkere til Stede eller omvendt. Ligeledes kan de gifte Svende — efter Overenskomst med Arbejdsgiveren og de ugifte Svende — beskæftiges længere end disse. Udenfor den forkortede Arbejdstid maa Svendearbejdet ikke udføres af Faktorer, Maskinmestre eller Lærlinge. Maskinsættere i Bogsætterier skal ligestilles med Haandsætterne. For saa vidt det drejer sig om Arbejder, der i samme Udstyr kan udføres i Haand, udtales Ønske om, til dette Arbejde ogsaa at anvende Haandsættere. For Maskinsættere i Bladsætterier gælder de samme Regler, for saa vidt den vedkommende Skrift tillader at anvende Haandsættere. Punkt 4. Opretholdelse af en Afdeling i en Forretning udelukkende ved Hjælp af Lærlinge og Hjælpearbejdere er forbudt. Punkt 5. Lønningerne beregnes for Haandsættere, Trykkere, Stereotypører og Galvanoplastikere paa Grundlag af den indtil nu betalte Ugeløn pr. ydede Arbejdstimer, Timeløn = Ugeløn divideret med 53, for Maskinsættere paa Grundlag af den indtil nu betalte Ugeløn pr. ydede Arbejdstimer, Timeløn = Ugeløn divideret med 48. Punkt 6. Opsigelsesfristen er 14 Dage. I denne Tid har Svenden Krav paa mindst henholdsvis 39 Timer og 33 Timer (se Grupperne under Punkt 5). Punkt 7. Helligdagene betales efter Tarifen. Punkt 8. Bestemmelserne træder i Kraft 21. Juni 1915. Punkt 9. Ved Forandringer i Forholdene kan Fællesudvalget ændre, eller ganske ophæve denne Overenskomst.

Beslutning fra Fællesudvalget om Faktorspørgsmaalet.

Faktorer og Overmaskinmestre er Svende i tarifmæssig Betydning, naar de foruden at udføre deres særlige Arbejde fra Tid til anden arbejder ved Kassen eller Maskinen. De er Funktionærer, og kommer ikke ind under Tarifen, naar de udelukkende beskæftiger sig med deres specielle Arbejde. Det er i Protokollen fastslaaet, at Korrektur- og Revisionslæsning paahviler Faktoren, og ikke er Svendearbejde, og at det, naar Sætterfaktoren undtagelsesvis er beskæftiget med Prøvesats o. l., ikke skal regnes ham tilgode som Svendearbejde.

Arbejderstævnet i Nykøbing F.

Søndag den 27. Juni afh. et stort Arbejderstævne i Nykøbing F. for Lolland-Falster Stift.

Efter Indbydelse fra Nykøbing F Lokalafdeling havde 18 Kolleger fra Nakskov og 3 fra Maribo anmeldt deres Deltagelse.

Ved 11-Tiden ankom Gæsterne, der modtoges ved Banegaarden af Nykøbingkolleger, og man gik da straks over paa Jernbanehotellet, hvor en solid Frokost indtoges. Efter at de forskellige Velkomsthilsener og Skaaler var ekspederede og man mente, at man var vel forsynet til at modstaa Dagens »Strabasser«, toges fat paa Fagmødet.

Kasserer Laur. Jensen, som var kommen til Stede som Taler, gav en sammentrængt Oversigt over den fagpolitiske Situation.

Efter at forskellige Spørgsmaal, der blev rettet til Laur. Jensen var besvarede, sluttede Hr. J. J. Hansen med en Tak til Taleren, fordi han var kommen til Stede, hvorefter Deltagerne spredtes ud over Byen, for at se dens Herligheder.

Kl. ca. 3½ samledes Kollegerne paa Torvet for at deltage i Processionen, og under Nakskov- og Nykøbingafdelingernes 2 Bannere gik Turen nu gennem Byen og ud til Festpladsen i Vesterskov.

Kl. 9. Aften samledes man atter paa Jernbanehotellet om et fælles Kaffebord, hvor Sang og Koncert lagde Beslag paa Resten af den store Dag.

Laur. Jensen sluttede Dagen med et motiveret Leve for »Dansk Typograf-Forbund«, og man fulgte Gæsterne til Toget.

Dagen var forbi —; Kollegialitetsbaandet mellem Lolland-Falsters Typografer var knyttet endnu fastere! — vh.

Fru Schultz død.

Natten til Tirsdag døde Justitsraadinde Hostrup-Schultz, Enke efter den forlængst afdøde Indehaver af det Schultz'ske Officin.

Typografernes Stiftelse mister i hende en af sine bedste Velgørere; hun har bl. a. i de sidste 7 Aar væsenlig bidraget til de aarlige Skovture for de Gamle, ligesom hendes Bidrag heller ikke udeblev, da Stiftelsen forrige Aar oprettede de Gamles Sommerhjem.

Hendes varme Interesse for Stiftelsen og dens gamle Fribeboere var forøvrigt en god Fortsættelse af hendes afdøde Mands Gerning, idet han i mange Aar uegennyttig stod som Stiftelsens Kasserer og var i de Aar, hvor de første Kapitaler samledes, en fornuftig Raadgiver og personlig stærk hjælpsom.

Han og hans nu afdøde Hustru vil længe blive mindet af Fribeboerne som de, der var med til at sprede Lys i de smaa Hjem.

—N.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. H. Meyers Personale, Hestemøllestræde 6, har — i Lighed med tidligere Aar — faaet tilstaaet en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn. — Ferien er begyndt.

— Bogtr. P. Hansen, Gasværksvej 9, giver i Lighed med foregaaende Aar sit Personale en Uges Ferie med fuld Løn.

— Charles F. Petersen har 1 Aar som tidligere tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn. — Lørdag den 19. Juni havde Personalet Skovtur, og Bogtrykkeren gav bl. a. Fridag for hele Personalet (12 Personer). — 1. Maj Dagen blev ogsaa skænket Personalet som hel Fridag.

— Bogtr. Licius Nielsen, Aarhus, giver (foruden den allerede tidligere her i »Typ.-Tid.« nævnte Forkortelse af Arbejdstiden med 1 Time fra 8. Maj til 7. Septbr.) i Lighed med tidligere Aar en Uges Ferie med fuld Løn.

— Holbæk: »Holbæk Amts Dagblad«, »Holbæk-Posten«, S. M. Olsens Trykkeri og Ekspresstrykkeriet (C. Tønnesen) har som sædvanlig tilstaaet deres Personaler 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. »Holbæk Amts Venstreblad« giver ligeledes 8 Dages Ferie, men med Udbetaling af 35 Kr. i Ferieugen. Om »Holbæk Amts Avis«s Personale faar Ferie, er endnu ikke endelig afgjort — men Personalet haaber det bedste.

— »Silkeborg Venstreblad« har i Lighed med foregaaende Aar tilstaaet hele Personalet (Paalæggerske, Arbejdsmand, Lærlinge og Typografer) en Uges Ferie med Udbetaling af Ugeløn. Ferien er begyndt.

— Hr. Papirgrosserer Charles Hindborg, Vejle, har i Aar uden Opfordring tilstaaet hele sit Personale — kvindelige som mandlige — en Uges Ferie med fuld Ugeløn. For Typografernes Vedkommende — 4 Mand — er Ferien som tidligere Aar 1½ Uge.

— Bogtrykker Chr. Udbye, Vejle, har ligesom sidste Aar tilstaaet sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Ugeløn.

— Redaktør Føns, Stubbekøbing Avis, har atter i Aar tilstaaet hele sit Personale hver 4 Dages Ferie.

10,000 Dollars i Skadeserstatning. En Maskinsætterske i Chikago, som under sit Arbejde paa Linotype Sættemaskinen havde paadraget sig Blyforgiftning, der gjorde hende uskikket til at fortsætte i Faget, stævnede vedkommende Bogtrykkeris Ejer med Paastand om Udbetaling af Skadeserstatning. Dette gik Domstolen med paa og tilkendte hende en Erstatning af 10,000 Dollars. Det er første Gang i De forenede Stater, at Blyforgiftning af en Domstol erklæres for at være Fagsygdom.

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Lægerne.

Dr. Erik Larsen er bortrejst fra 1.—31. Juli, i hvilken Tid hans Praksis passes af Dr. Lange, Knippelsbrogade 1[3], træffes fra 1—2, Søndag Kl. 10, og af Dr. Bøcher, Torvegade 19[1], træffes fra 1—2, Søndag Kl. 10.

Ny Medlemmer.

København: Stereotypør Max Kai Rasmussen (Nationaltidende), overgaar fra halvtbetalende til heltbetalende Medlem.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 6396 Johs. Georg Christensen fra Hillerød (Carstensen). 6385 C. J. B. Hallberg fra Rejse (L. A. Nielsen). 6595 Hans Rasmussen fra Næstved (arbl.). 6416 Laur. A. Rasmussen fra Hillerød (Carstensen). Hjælpearb. Vilh. A. Andersen fra Dansk Arbejdsmandsforb. (Bording). Hjælpearb. Sophus Nielsen fra Dansk Arbejdsmandsforb. (Bording).

Aarhus, 3637 Chr. Worm (arbl.). Esbjerg, 3834 Marius Olsen (arbl.). Frederikshavn, 3853 August Frederiksen (arbl.). Kallundborg, 3865 Louise Steffensen (arbl.). Rudkøbing, 6440 A. H. Andersen (arbl.). Silkeborg, 6717 Vald. Nielsen (arbl.). Svendborg, 738 Svend Søborg (Dagbladet), 801 Axel la Cour (arbl.) og 4916 Ebba C. Rasmussen (anden Livsstilling).

Fratraadte.

København: 373 Victor Andreasen til Udl. 1465 Th. Brockmann til Udl. 4040 Alfred P. Christensen til Udl. 3133 Vigo Grovermann paa Rejse. 4061 Carlo H. H. Jensen til Udl. 6154 Victor Jensen paa Rejse. 3029 Svend Aage Viggo Pedersen til Udl.

Frederikshavn, 6461 A. Th. Hansen til Kerteminde i Pl. Kolding, 6107a Bernt Favrholdt til Udl. og 6003 J. L. Hansen paa Rejse. Nakskov, 6180 Holger Andersen til Næstved i Pl. Næstved, 6595 Hans Rasmussen til Kbhvn. (arbl.). Randers, 3719 Hans Schytte til Grenaa i Pl.

Udmeldte.

København: 2234 Paal. Christel Sørensen (fratraadt Faget).

Kolding, 6115 Konrad Jørgensen.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 22.—26. Uge opkræves Lørdag den 10. Juli, samtidig opkræves Kontingent til Administrationsfonden for April Kvartal.

P. HANSEN,
Nansensgade 45[2].

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8½ Pilealléen 16. (1a)

Gutenberg-Koret.

Fredag den 2. Juli Kl. 8½ Sammenkomst i Pilealléen 16. Meddelelse angaaende Turen til Hillerød. (4d)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Ordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 2. Juli i Kaféen, Kultorvet 14.

Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet. Indbetaling finder Sted samtidig.

Styrelsen bedes Møde Kl. 8.

FORMANDEN.

Typografernes Cykleklub.

Søndag køres der ikke paa Grund af Forbundets Udflugt. (3n)

ANNONCER

Linotype-Sætter

til tysk Model kan faa Plads straks eller senere. Billet mrkt. »119« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograph-Sætter

søger Plads. Kendskab til Trykning. Gode Anbefalinger. Billet mrkt. »120« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotype.

En absolut dygtig **Maskinsætter** kan straks faa Plads i **Nordsjællands Venstreblads Bogtrykkeri, Hillerød.** (121)

En Sætterlærling,

der har staaet i Lære i 2 Aar, ønsker Plads i Sydsjælland eller Lolland-Falster. Billet, mrk. »123« modtager Ekspeditionskontoret.

En Typograf,

kendt med alt forefaldende Arbejde i et mindre Trykkeri, kan faa Plads paa Grund af Bortrejse ca. 3 Maaneder. Løn 25 Kr. ugentlig.

Ærø Folkeblads Bogtrykkeri,
(122) Ærøskøbing.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Tysk Undervisning.

C. L. Skjoldbo, aut. Translatør,
Vølundsgade 29,[1]. (16)

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (15)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

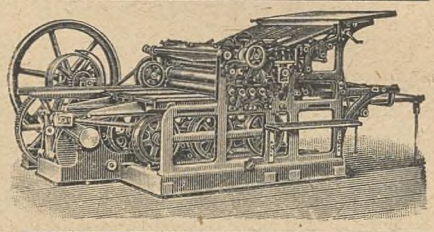

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

— Dansk Arbejde. —

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 52, KØBENHAVN S.

Telefon Amager 555. (15)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,
(79) Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Jagtvej 109, 3. S., Kbhvn. L. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 27 KØBENHAVN DEN 9. JULI 1915 XLII AARGANG

Sygekasseloven.

(Fortsat.)

Er der ved Revisionen af Sygekasseloven ikke taget Hensyn til de særlige Ønsker, man i Sygekassekredse havde til en saadan, saa er det til Gengæld heller ikke lykkedes at gennemføre de af Venstres Forslag, der tilsigter at udelukke en overordenlig stor Mængde Arbejdere fra Statsunderstøttelse.

I det af Jensen-Sønderup i 1912 indbragte Forslag til Ændringer i Sygekasseloven fandtes følgende:

Optagelse eller Forbliven i en Sygekasse med Ret til at nyde Statstilskud gennem denne skal være betinget af, at Vedkommendes Indtægts- og Formueforhold som Regel ikke overstiger nedennævnte Grænser:

Indtægt.	Enligstillede Personer Kr.	Familieforsørgere Kr.
a. I København, Frederiksberg og nærmeste Omegn	1,400	1,800
b. I Købstæderne og Marstal	1,100	1,500
c. I Landdistrikterne	800	1,200

Formue.	Kr.
Familieforsørgere	8,000
Enligstillede Personer	5,000

Saafremt den Paagældende er Forsørger af et Barn eller flere Børn under 15 Aar, forhøjes de nævnte Indtægtsgrænser med 150 Kr. for det første Barn og med 100 Kr. for hvert efterfølgende Barn.

Medlemmer, der i Indtægt er kommet over de her nævnte Grænser, kan dog forblive i Kasserne, men skal betale et saa stort Kontingent, at det dækker de Tilskud, Stat og Kommune yder for almindelige Medlemmer.

Den Moderation, der ydes ved Ophold paa Hospital, bortfalder for saadanne Medlemmer, ligesom Sygekassens Ydelse til disse Bemidlede ingensinde kan blive større end for almindelige Medlemmer.

Forsaavidt de her omhandlede Medlemmers Indtægter atter kommer ned til den i Forslaget nævnte Grænse, kan de atter overgaa til at blive almindelige Medlemmer.

Man har ondt ved at forstaa, at Lovgivere — Mænd, der i væsentlig Grad skal træffe Bestemmelse om andres Anliggender — har kunnet mene, at Arbejdere eller andre med dem ligestillede med ovennævnte Indtægter ikke mere er ubemidlede.

Lad være at man i 1891, da Loven blev til, har ment, at Folk med fra 30—40 Kr. i ugenlig Indtægt nogenlunde vilde kunde klare for sig selv ogsaa i Sygdomstilfælde; men hvad en saadan Indtægt den Gang strakte til, foreslaar sandelig ikke mere.

Vore Lovgivere kan da ikke være blinde for den Stigning, som paa alle Omraader har fundet Sted i de 24 Aar, der er gaaet siden da.

Er der Repræsentanter i den danske Rigsdag, der er ukendt med den Huslejestigning, vore Værter de sidste 10—15 Aar har glædet os med? Aner de intet om, hvad Fødemidler selv under ordinære Forhold koster? Hvad Skatter — baade direkte og indirekte — er voksede til i nævnte Aaremaal.

Vor Tid kræver ogsaa af Arbejderne andet end at arbejde, spise, drikke og sove; hans aandelige Udvikling paa forskellig Omraade kræver ogsaa Udgifter — ganske vist i det smaa, men ingen herhjemme — heller ikke den danske Bonde — lever nu mere af Brød alene.

Om dette Venstres Forslag var blevet til Lov, vilde mangen Arbejderfamilie, der efterhaanden havde skaffet sig menneskelige Kaar at leve under, hurtigt under Sygdom igen synke ned i Fattigdom med alle dens Ulykker.

Ganske naturligt blev dette Forslag paa det kraftigste bekæmpet af Socialdemokraterne, og de fik her god Støtte dels fra Sygekasserne og dels fra Inspektoratet.

Under den fortsatte Behandling af Loven, lykkedes det under den radikale Regering at gennemføre en Ordning paa dette Omraade, som vel ikke helt tilfredsstiller, men dog maa siges at være antagelig.

Lovens § 6 lyder saaledes:

Hvert femte Aar — første Gang ved denne Lovs Ikrafttræden — udsteder Indenrigsministeren en Bekendtgørelse til Sygekasserne og Kommunalbestyrelserne, indeholdende Vejledning med Hensyn til de Indtægts- og Formueforhold samt øvrige Omstændigheder (Indtægtens Art og Varighed, Gæld og Børneantal o. lign.), der som Regel betinger en Persons Optagelse eller Forbliven i Sygekassen med Ret til gennem denne at nyde Tilskud fra Staten.

Denne Bekendtgørelse, om hvis Affattelse Sygekassenævnet (jfr. § 27) gør Indstilling, udarbejdes af Indenrigsministeren efter Forhandling med et Udvalg paa 16 Medlemmer, der vælges med Halvdelen af hvert af Rigsdagens Ting efter Reglerne for Forholdstalsvalg.

Selv om et Medlems økonomiske Forhold forbedres saaledes, at hans Indtægt eller Formue overskrider de i Bekendtgørelsen fastsatte Grænser, kan han forblive i Sygekassen som nydende Medlem, saafremt Sygekassens Vedtægt indeholder en udtrykkelig Bestemmelse herom. For et saadant Medlems Vedkommende ydes der ikke Sygekassen Tilskud fra Staten og Medlemmet skal udover det ordinære Kontingent erlægge særskilt Medlemsbidrag, der fastsættes i Sygekassens Vedtægt og mindst skal have samme Størrelse som det offentlige Tilskud, Sygekassen oppebærer for hvert ubemidlet Medlem. De i §§ 14 og 15 nævnte Begunstigelser bortfalder derhos for de her omhandlede Medlemmer, ligesom Sygekassens Ydelse for et saadant Medlem ingen Sinde kan blive større end for et ubemidlet Medlem. For saa vidt de her omhandlede Personers økonomiske Forhold atter forandres, saaledes at paagældende paany maa anses for ubemidlede, kan de genvinde deres tidligere Medlemsret som ubemidlede Medlemmer uden Hensyn til Alder og Helbred.

Med en fornuftig fastsat Indtægtsgrænse kan Loven paa dette det allervæsentligste Omraade fortsat være af god Betydning, ogsaa for de Arbejdere, der gennem stærk faglig Organisation har forstaaet at skabe sig nogenlunde gode Indtægter.

Under den gamle Lov er der fra Inspektoratets Side — med Sanktion af skiftende Ministerier — truffet den Afgørelse, at saalænge et Sygekassemedlem var underkastet en Løn-Arbejders Vilkaar med skiftende Arbejdsplads og Arbejde, stigende og faldende Arbejdsindtægt, udsat for Arbejdsløshed og dens Følger — saalænge maatte han have Ret til at staa som nydende Medlem af en statsanerkendt Sygekasse, selv om han for nogen Tid naar op over den for Arbejdere ellers gældende Løn.

Efter de ny Bestemmelser har Sygekasserne (gennem Nævnet) sammen med Arbejdernes Repræsentanter i Rigsdagen en væsenlig Indflydelse paa de kommende Tiders Afgørelse om Indtægtsgrænsen, og vil ved Samarbejde med en forstaaende og frisindet Minister ganske se bort fra det, Venstre og Jensen-Sønderup mente burde være Maksimum af en Arbejders Indtægt, forsaavidt han vilde være Medlem af en statsanerkendt Sygekasse.

Man maa have Ret til at tro, at de Faktorer, der skal træffe Bestemmelse i denne Sag, reelt ikke vil forandre den Praksis, der er skabt ved tidligere Myndigheds-Afgørelser.

(Sluttes.)

Den kommunale Understøttelse.

Som meddelt i sidste Numer har den københavnske Afdeling indsendt Andragende til Københavns Magistrat om forlænget Arbejdsløshedsunderstøttelse, for de af vore Medlemmer, der har opbrugt den almindelige Understøttelse.

Spørgsmaalet blev behandlet i Borgerrepræsentationens Møde i Torsdags, og der var af Magistraten stillet Forslag om at stille 25,000 Kr. til Raadighed for Understøttelsesforeningen.

Pengene skal eventuelt anvendes til Understøttelse for Medlemmer i saadanne Fag, der endnu er berørt af den Arbejdsløsheds-Situation, Krigen har skabt.

Forslaget blev vedtaget, men mødte — selvfølgelig — stærk Modstand hos Antisocialisterne.

Naar Referatet af den paa Mødet førte Forhandling foreligger, skal vi vende tilbage til Sagen.

Det er, som bekendt, Københavns Understøttelsesforening, der forvalter de bevilgede Midler, og det maa nu haabes, at dens Bestyrelse og Embedsmænd handler saa hurtigt, som den i vort Fag endnu herskende Arbejdsløshed kræver.

Helligdagsarbejdet.

Den københavnske Afdelingsstyrelse havde til i Mandags indkaldt til Tillidsmandsmøde, hvor man ønskede at faa drøftet den i sidste Numer omtalte Dispensation fra Helligdagsloven.

Paa Mødet blev nedenstaaende Resolution anbefalet fra alle Sider og enstemmig vedtaget:

Tillidsmænd fra københavnske Trykkerier samlede til Møde Mandag den 5. Juli 1915 bringer Direktoratet for Arbejds- og Fabrikstilsynet vor Tak for det i dets Svar til Københavns Bogtrykkerforening af 19/6 1915 indeholdte Afslag paa denne Forenings Andragende om almindelig Dispensation, ligesom vi maa protestere imod den i samme Skrivelse indeholdte Sætning: »Set fra Arbejdernes Standpunkt vil dette Helligdagsarbejde kun være en Fordel osv.« Københavns Bogtrykkerforening har i dette Forhold intet som helst Mandat til at udtale sig paa Arbejdernes Vegne.

Med Hensyn til Dispensationerne i Dagbladene har Dansk Typograf-Forbund under Krigsforholdene ikke villet stille sig hindrende i Vejen for Udsendelse af Eftermiddagsudgaver, saafremt der kunde træffes Overenskomst om et rimeligt Vederlag for *alle* Bladarbejdere. Dette har imidlertid hidtil paa Grund af Bogtrykkerforeningens Modstand vist sig at være umuligt for Stereotypører, Trykkeres og Hjælpearbejderes Vedkommende, og vi kan derfor ikke for Tiden yde vor Tilslutning til Ønsket om saadanne Dispensationer.

I al Almindelighed maa Tillidsmandsmødet udtale sig imod alle Dispensationer fra Bestemmelsen om, at Helligdagsarbejde først kan paabegyndes efter Kl. 12 Nat. Saadanne Dispensationer søges sjældent for at fremskynde Bladets Udførelse, men som Regel for at beskæftige de paagældende Arbejdere et længere Antal Timer for et forholdsvis ringere Vederlag, og alene for dette Formaals Opnaaelse ønsker vi ikke Dispensation fra den i Helligdagsloven indeholdte Ret for Bladarbejdere til at have *hele* Søndagen fri.

Det blev endvidere besluttet at tilstille Direktoratet for Arbejds- og Fabrikstilsynet Resolutionen, hvilket er sket.

De kvindelige Elever.

Det hænder ofte, at Kvinder — efter et Par Aar at have været beskæftiget ved Faget — igen maa forlade Faget, fordi deres Helbred er ødelagt ved Opholdet i Trykkerilokalerne, af det skadelige Papir- eller Broncestøv etc.

I den Anledning gøres Kollegerne opmærksom paa, at Fabrikslovens Bestemmelser om Lægeundersøgelse for Lærlinge under 18 Aar ogsaa gælder for kvindelige Elever.

Denne Bestemmelse om Lægeundersøgelse overholdes saa godt som aldrig. Maaske er det den bekendte kvindelige Undseelse, som her giver sig et taabeligt Udslag, maaske er det Frygten for at »falde igennem« ved Lægeundersøgelsen og derved gaa glip af et »vellønnet« Arbejde.

Mange Kvinder maa imidlertid senere bøde haardt for denne Forsømmelse, hvad enten den skyldes den ene eller den anden Aarsag, og det vilde derfor være heldigt, om de ældre Kolleger sørgede for, at Lovbestemmelsen blev overholdt. Med Hensyn til Bekostningen fastsætter Loven udtrykkelig, at *Principalen skal betale Lægeundersøgelsen*, og denne skal finde Sted *senest 4 Uger efter Antagelsen.*

Samtidig henledes Opmærksomheden paa, at Tarifens Elevskala bestemmer, at der kun maa anvendes det Antal Elever, som svarer til det tilladte Antal Trykkerlærlinge. Hvis der et eller andet Sted findes flere, er det i Modstrid med Tarifen.

Tarifen bestemmer endvidere, at Eleverne skal oplæres i saavel Hurtigpresse som Digeltrykpresse. Læretiden er 1 Aar, og Lønningerne er 5 Kr. ugl. den første Maaned, 7 Kr. ugl. de næste 3 Maaneder, 9 Kr. ugl. de næste 4 Maaneder og 11 Kr. ugl. de sidste 4 Maaneder.

Saavel mandlige som kvindelige Medlemmer bør have deres Opmærksomhed henvendt paa, at ovennævnte Bestemmelser overholdes.

Sørg for, at Tarifen overholdes paa dit Arbejdssted.

Udflugten til Hillerød.

Dansk Typografforbunds Københavns Afdeling afholdt i Søndags sin aarlige Sommerudflugt til Minde om den typografiske Forenings 46-aarige Bestaaen. Deltagerne samledes paa Nordbanegaarden og kom, takket være det medfødte typografiske Humør og det usædvanlig smukke Vejr, hurtig i en Stemning, der, i Forbindelse med Gutenbergkorets flinke og smukke Virksomhed, gav Udflugten et eget festligt Præg. En lille Ændring med Hensyn til Kaffebordet formaaede ikke at gøre noget Skaar i Festens Glæder, saameget mere som den medførte, at det behagelige Samvær — efter en lang og interessant Dag, der af nogle benyttedes til Udflugter i den smukke historiske Omegn, af andre til Besøg paa det ikke mindre historiske Frederiksborg og af de yngste og ihærdigste til begge Dele — forud for et Par Timers Dans afsluttedes med et festligt Punschesold. Ved dette holdtes mange kvikke Taler (Schrøder, Frk. Crone, Bernh. Schmidt, Laur. Jensen), ind imellem hvilke man afsang de i Dagens Anledning af Laur. J. og Jens P. forfattede Viser. Den første behandlede i lystigt sprudlende Vers den store Mand.

Her en lille Prøve:

Dag for Dag jeg maser paa,
Fingrene fik Blaser paa;
ej Cigar og ingen Sjus,
derimod et syndigt Hus.
For de 30 Kroner jeg
satte for 50 jo ej,
derfor var der stor Staahej,
Bach »tog ganske fejl af mig«. —
Fredag var jeg klar i Sagen,
jeg slutted' Dagen
og satte Vinkelhagen.
Bach faar mine Kludesutter
og, naar jeg slutter,
en Gang Kanél!

En afsluttende Sang havde taget »Typ.-Tid.« under Behandling og den afgaaede Redaktør fik følgende Afskedssalut:

Hurra at vi end'lig blev fri for Schrø'r
Hurra!
— Og dobbelt Hurra var det sket lidt før —
Hurra!
Vi slipper for alle de Haler og Noter,
de skarptslebne Klø'r i de truende Poter —
Le rouge, ham den røde,
ej mer vi skal møde,
Hurra!

Den ny Mand fik følgende Hilsen:

At Bladet nu er i de rigtige Klør,
vi ser,
og Carl er vist ogsaa en flink Redaktør,
— det sker. —
Han gør som den gamle, han ta'r mod det Hele,
i skudt og kompres han forstaar os at dele
som Socialister
og Syndikalister
m. m.

Fortegnelse over Dansk Typograf-Forbunds Lokalformænd.

Aalborg: Typ. Johan Gerdt, Rosenlundsgade 4
Aarhus: Fmd. Typ. Marthin Pedersen, Strandvejen 30a². Kasserer: Faktor H. P. Bergmann, Tietgensplads 10³.
Assens: Typ. A. S. Kjergaard, Kalkbrænderivej 4.
Bogense: Typ. P. Maare, »Vennelyst«.
Brønderslev: Typ. Alfred Sørensen, Torvegade 8.
Esbjerg: Typ. L. Eickhardt, Frodesgade 11³.
Faaborg: Typ. Carl Nyborg, Østerbrogade 15.
Fredericia: Typ. Magnus Sørensen, Jyllandsgade 4.
Frederikshavn: Typ. Oscar Christensen, Søndergade 52².
Grenaa: Typ. Alb. Christiansen, »Djursland«.
Helsingør: Typ. Adolf Petersen, St. Annagade 27, St.
Herning: Typ. Emil Morgenstern, Fynsgade.
Hillerød: Typ. P. R. Juhl, Teglgaardslund.
Hjørring: Typ. L. Ch. Christensen, St. Hans Stræde 3.
Hobro: Typ. Niord Olsen, Nyvej.
Holbæk: Typ. Alfred Hansen, Smedelundsgade 8¹.
Holstebro: Typ. J. K. Jeppesen, Vesterallé.
Horsens: Typ. Th. Jørgensen, Gersdorfsgade 1.
Kallundborg: Typ. L. Hansen, Lundevej.
Kolding: Typ. J. A. Mathiassen. Nordvang.
Korsør: Faktor Ingv. Feierskov.
København: Fmd.: Julius Schrøder, Kasserer: Laur. Jensen, Gl. Kongevej 1 C¹, B. Telefon 4331. For Kvindernes Underafd.: Henriette Crone, Gl. Kongevej 1 C¹, B.
Køge: Typ. Fr. Nielsen, Nyportsstræde 43.
Lyngby: Typ. Jul. Christensen, Hovedgade 81.
Løgstør: Typ. M. Pallesen, Fjordgade.
Maribo: Typ. Lindhardtsen, Museumsvej.
Marstal: Typ. K. G. Madsen, Skippergade 20.
Middelfart: Typ. H. Gemynthe, Smedegade 29¹.
Nakskov: Faktor Ludv. Kragh, Rødbyvej 51.
Nyborg: Faktor H. J. Rasmussen, Wörishöffersgade 6.
Nykøbing F.: Typ. H. J. J. Hansen, Vesterskovvej 25.
Nykøbing M.: Typ. Henry Ebbesen, Filtenborgsgade 19.
Næstved: Typ. Em. Petersen, Lindevej 7.
Odder: Typ. A. Jensen, Tornøhus.
Odense: Fmd. Typ. P. Welblund, Allégade 22 b. Kasserer: Typ. C. O. Madsen, Sdr. Boulevard 242.
Randers: Fmd. Typ. A. Chr. Arnøe, Hobrovej 25². Kasserer: Typ. R. Malmstrøm, Hobrovej 74.
Ribe: Typ. H. Reher, Graabrødregade.
Ringkøbing: Typ. Alb. Schmidt, J. P. Nielsens Vej 4.
Ringsted: Typ. Joh. Alb. Siesing, Dagmarsgade 17.
Roskilde: Typ. H. Aasvang, Munkebro 9.
Rudkøbing: Faktor A. Gunnarsen.
Rønne: Typ. J. A. Seier, Almegade 43.
Silkeborg: Typ. Rasmus Bindslev, Socialdemokraten.
Skanderborg: Typ. C. Hansen, Bakken 17.
Skive: Typ. Frede Holm, Havnevejen.
Slagelse: Typ. A. V. Jensen, Fruegade 46.
Stege: Typ. Knud Eyrich.
Stubbekøbing: Typ. H. J. Petersen, Grønnegade.
Svendborg: Fmd. Faktor Carl Emil Christiansen. Kasserer: Typ. Søren Jensen, Willemoesvej 11.
Thisted: Typ. H. H. Hansen, Møllevejen.
Varde: Typ. J. Poulsen.
Vejle: Bogtrykker J. P. Sørensen, Nørregade 28.
Viborg: Typ. Johs. Rasmussen, Dumpen 15.

Dansk Typograf-Forbund.

Formand: V. Petersen, Nybrogade 12, K.

Hovedkasserer, Forretningsfører for Provinserne: Viggo Christensen, Gl. Kongevej 1 C¹, B. Tlf. 4331. Telegram-Adresse: Typforbundet.

Anvisningskontoret.

For København og Provinserne: Laur. Jensen, Gl. Kongevej 1C¹, B. Telefon 4331. Før Kl. 9 Fmd. og efter Kl. 6 Efterm.: Amager 1227y. Telegram-Adresse: Typforbundet.

Typograf-Tidende.

Redaktion: Carl Nielsen, Jagtvej 109³, L. Fra 10. Avgust: Ingolfs Allé 35. S. Telefon Amager 1542.

Ekspedition: Viggo Christensen, Gl. Kongevej 1 C¹, B. Telegram-Adresse: Typforbundet. Telefon 4331.

Generalforsamlinger og Møder.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Tirsdag den 15. Juni. Til Dirigent valgtes Valdemar Hansen, til Sekretær P. Christiansen. — Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

FORMANDEN omtalte den ny Lønordning fra 1. Juli og oplæste vedrørende denne et Par Breve fra Forretningsføreren.

I Anledning af, at der af Regeringen er nedsat en Kommission, som skal foretage Regulering af Undervisningsplanerne i de tekniske Skoler, behandlede Generalforsamlingen Spørgsmaalet om, hvorvidt Afdelingen kunde nære Ønske om Fremsættelse af Ændringer i den Plan, der nu paa 5. Aar har dannet Grundlaget for Fagundervisning for Typografærlinge ved den herværende tekniske Skole. Og i Forbindelse hermed behandledes et af Teknisk Skoles Forstander fremsat Forslag om, at Svendeprøveaflæggelse fremtidig finder Sted paa Teknisk Skole.

I Diskussionen om disse Spørgsmaal deltog Formanden, P. CHRISTIANSEN, N. MORTENSEN, P. THOMSEN og GADE-JØRGENSEN. — Generalforsamlingen vedtog enstemmig, at der til den nævnte Kommission fremsættes Ønske om et Par Forandringer i den nu eksisterende Undervisningsplan. — Ogsaa Svendeprøvernes Henlæggelse til Teknisk Skole sluttede Generalforsamlingen sig enst. til paa den Betingelse, at en dertil nødvendig Materialeudvidelse finder Sted.

Et af 25 Medlemmer indbragt Forslag om en Sommerudflugt til Skanderborg vedtoges med 28 St. — Maksimum for Kassens Tilskud til Turen vedtog man at fastsætte med en Sum, som svarer til 2 Kr. pr. deltagende Medlem.

En Skrivelse til Typograflærlingenes Forening tiltraadte Generalforsamlingen.

Formandens Løn for det kommende Aar fastsattes som hidtil.

Til Formand genvalgtes MARTHIN PEDERSEN med Akklamation.

C. P. ROSTGAARD ønskede at fratræde Bestyrelsen. — Genvalgt blev N. MORTENSEN med 41 St., nyvalgt H. P. ALB. JENSEN med 28 St. og AAGE FACK med 27 St. Suppleant: HERM. KIENE med 23 St. Derefter havde Holger Hansen 9 St.

Generalforsamlingen var besøgt af ca. 60 Medlemmer.

Rønne Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling i Hotel »Nutiden« Lørdag den 3. Juli. Kort før Generalforsamlingens Begyndelse afholdtes Bestyrelsesmøde for at vælge Næstformand og Sekretær. Til Næstformand valgtes ARNOLD MEYER og til Sekretær J. C. HYLANDER.

Formanden, ANDR. H. JENSEN, aabnede Generalforsamlingen. Protokol og Regnskab godkendtes enstemmigt. Under »Eventuelt« foreslog KASSEREREN af Lokalkassens Midler at bevilge et Beløb paa 20 Kr. som Tilskud til den planlagte Sommerudflugt. Forslaget vedtoges med alle Stemmer.

Efter Generalforsamlingens Slutning holdt Typografernes selskabelige Forening Generalforsamling. Man vedtog at foretage en Udflugt pr. Vogn den 25. Juli til Johns Kapel og Finnedalen. Ogsaa de, der ikke er Medlemmer af den »selskabelige« kan deltage. ch.

Nær og Fjærn.

Inkassatorerne bedes sørge for, at Restancerubriken udfyldes nøjagtigt.

Fru Schultz' Død. Sørgehøjtideligheden ved Fru Schultz Baare fandt Sted i Krematoriet i Lørdags under stor Deltagelse fra Personalets Side. Typografernes Stiftelse var repræsenteret ved sin Styrelse.

A/S. Schultz Bogtrykkerier har ved sin Direktør, Hr. Fontenay, i Anledning af Firmaets Stiftelsesdag tilstillet Typografernes Stiftelse 200 Kr. til Landophold for Stiftelsens Fribeboere.

Sommerferie. Provinsbladenes Andelsselskab for Steretypering har — i Lighed med tidligere Aar — tilstaaet sit Personale en Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Frelsens Hærs Bogtrykkeri har — i Lighed med tidligere Aar — tilstillet sit Personale en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Firmaet J. Jørgensen & Co. (Indehaver Hr. Cand. polyt. Ivar Jantzen) giver i Aar, ligesom tidligere Aar, de af Personalet, der har arbejdet et Aar i Forretningen, en Uges Ferie med Udbetaling af Ugeløn.

— Frantz Christtreus Bogtrykkeri har i Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Løn.

— A/S Chr. Birch giver i Lighed med foregaaende Aar sit Personale 3 Dages Ferie med fuld Løn.

— Personalet i A/S L. Ihrichs Bogtrykkeri har i Lighed med tidligere Aar erholdt henholdsvis 3—4 Dages Ferie.

A/S »Ærø Tidende« har i Aar tilstaaet sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

»Typografia«, Aalborg, foretog Søndag den 4. Juli en vellykket Vesterhavstur til Løkken. Et Par Sange af R. N. gjorde naturligvis Lykke. De fleste vendte tilbage til den lumre By saa brune som Indianere.

Rettelse. I Nr. 24 meddelte vi, at »Møens Folkeblad« havde givet sit Personale Sommerferie. »Folkebladet« er som bekendt blokeret for Forbundsmedlemmer og dets skikkelige Arbejdere har næppe faaet Sommerferie, men det man fra Stege havde ønsket at meddele var, at Personalet i »Møens Dagblad« havde faaet Sommerferie.

Typografernes Sangforening foretog Søndag den 27. Juni en Udflugt med Damer til Roskilde og Boserup. Efter at Frokosten var indtaget i »Fjordvilla«, spadserede Selskabet til Pavillonen i Boserup, hvor Kaffen blev drukket. Derefter besøgtes Sanatoriet, hvor Sangerne under stærk Tilslutning sang baade for de kvindelige og mandlige Patienter. Ved en lille Forfriskning bagefter takkede Overlægen, Dr. Strandgaard, for Opmærksomheden, der var vist Patienterne. Dagen sluttedes i »Trægaarden« i selskabeligt Samvær med Dans og Punschegilde, hvori flere af Roskilde-Kollegerne deltog.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger: 23. Juni: Kallundborg 100.00; 30. Juni: Helsingør 100.00; 2. Juli: Svendborg 200.00; 3. Juli: Esbjerg 100.00.

København, den 6. Juli 1915.

Forretningsudvalget.

Lægerne.

Dr. Eschricht er bortrejst fra 3. Juli til 25. Juli, i hvilken Tid hans Praksis besørges af Dr. Christens, Nørrebrogade 184. Tlf.: Taga 696; træffes 12—1, Søndag 8½—9.

Dr. Kuhn er bortrejst ²/₇—¹⁶/₇. Praksis besørges af Dr. Paulli.

Dr. Wandall er syg. Vikar: Dr. Rasmussen, Købmagergade 28. Træffetid 1—2, Søndag 8—9.

Ny Medlemmer.

København: Stereotypør Vald. Oscar Sørensen (Nationaltrykkeriet), overgaar fra halvtbetalende til heltbetalende Medlem. Paal. Margrethe Kirstine Henriksen, udl. ³⁰/₆ 1915 hos Eriksen (arb. s. Sted). Paal. Gerda Margrethe Marie Olsen, udl. ²¹/₆ 1915 hos O. C. Olsen (arb. s. Sted). Paal. Erna Petrea Petersen, udl. ¹⁶/₆ 1915 hos Kruchow (arb. s. Sted). Paal. Anna Muhlenfeldt, udl. ¹²/₁₂ 1911 i Eksprestr. (arbl.), tidl. Medlem.

Aalborg, Sætter Christian Nielsen, udl. i Aalborg Stiftstidende ¹/₆ 1915. Stege, Sætter Max Valdemar Svendsen, udl. ¹/₇ 1915 hos L. M. Tommerup. Viborg, Sætter Regnar Bruno Frode Frederiksen, udl. ¹/₇ 1915 hos J. Frederiksen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Aarhus, 1814 Thorvald Sundstrøm (arbl.). Grenaa, 3719 Hans Schytte (»Djursland«). Næstved, 6180 Holger Andersen (i Pl.) og 3651 Aage Andersen (arbl.). Odense, 6461 Anders Thor Andersen (arbl.). Nykøbing F., 2628 Carl Enggaard (Nykøbing Dagblad).

Fratraadte.

København: 638 N. Chr. Nielsen (paa Rejse). 2576 Otto Herman Petersen til Ærøskøbing i Pl. 4044 Robert Schneider til Udl. 2628 Carl Enggaard til Nykøbing F. i Pl.

Assens, 6148 Laura Klausen til Korsør i Pl. Horsens, 4394 M. Kirkegaard til Randers i Pl. Nykøbing M., 3873 Alfred Chr. Bove til Løgstør (arbl.). Odense, 2660 Jens Chr. Jensen til Hillerød (arbl.).

Slettet med Restance.

København: 2819 Jeppe Jørgensen (Aller).

Død.

København: 3758 Frantz Høgfeldt (Militær).

Typografernes Cykleklub.

Søndag: Taastrup, Frederiksberg Slot Kl. 10. Søndag d. 18. Juli Sommerfest i Gentofte Hotel. Der serveres Lammesteg, Jordbær eller Is og Kaffe, Punsch og Dans for 2 Kr. pr. Kuvert. Man bedes tegne sig hos Styrelsen inden Torsdag d. 15. Juli. (30)

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 22.—26. Uge opkræves Lørdag den 10. Juli, samtidig opkræves Kontingent til Administrationsfonden for April Kvartal.

P. HANSEN,
Nansensgade 45[2].

ANNONCER

En ung Provinssætter,

helst Afholdsmand, kan faa Plads, foreløbig for 2 Mndr. fra 1ste August, mulig længere. 25 Kr. ugentlig. Billet mrkt. »125« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Trykker

søges til et blandet Avis- og Akcidenstrykkeri i Provinsen. Begyndelsesløn 30—32 Kr. efter Vedkommendes Kvalifikationer. Billet mrkt. »126« med Oplysning om tidligere Pladser og bilagt med Afskrift af Anbefalinger og helst nogle Prøver af udført Arbejde, der tilbagesendes, bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Typograf- eller Trykkerlærling

med gode Skolekundskaber ønskes i Lære til 1. Oktober eller senere. Kost og Logi ønskes. Billet mrkt. »127« tilsendes Ekspeditionskontoret.

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager
Stort Lager af alle Utensilier. (1[illegible])

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.
Telefon 2526. Løvstræde 6.
Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse*.
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (10)

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN,
(38) Thingvalla Alle 28, S.

8 Dage paa Højskole.

Københavns Højskoleforening afholder atter i Aar Sommerkursus paa Roskilde Højskole fra 1.—8. August og paa Hillerød Højskole fra 15.—22. August. Betalingen er 15 Kr. pr. Deltager, alt indbefattet. Sengklæder maa medbringes. Henvendelse herom sker til GUNDORPH SØRENSEN, »Social-Demokraten«s Sætteri.

Alle, saavel Herrer som Damer, kan deltage. (124)

Der afholdes daglig 2—3 Foredrag, Adgang til Bade, rigelig Hvile og Udflugter.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN *HAMBURG.*
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Jagtvej 109, 3. S., Kbhvn. L. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 28 KØBENHAVN DEN 16. JULI 1915 XLII AARGANG

Den kommunale Understøttelse.

FRA Københavns Understøttelsesforening er der til vor Organisation fremgaaet Meddelelse om, at de af vore arbejdsløse Medlemmer, der har opbrugt Arbejdsløshedsunderstøttelsen, ved Indsendelse af Andragende om Hjælp, eventuelt kan faa saadan bevilget.

Ligeledes kan gifte Arbejdsløse med Understøttelse eventuelt faa Huslejehjælp ved Indsendelse af Andragende herom.

Det tilraades alle, der agter at søge den her nævnte Hjælp, at henvende sig paa Forbundskontoret.

Takket være Organisationens meget hurtige Handling, er der da nu aabnet Udvej til nogen Hjælp for dem, der trænger haardest, selv om den Understøttelse, der tilstaas, kun er forholdsvis minimal.

Angaaende de Forhandlinger, der førtes i Borgerrepræsentationen, om Magistratens Forslag til Bevilling af 25,000 Kr. til fortsat Hjælp for Arbejdsløse, skal vi efter det officielle Referat meddele følgende Uddrag:

SCHRØDER anbefalede Magistratens Forslag, idet han vilde gøre opmærksom paa, at der i enkelte Fag faktisk allerede nu er saadanne særlige Forhold til Stede, som Loven af 2. Oktober kræver, for at der kan udbetales Understøttelser af det Offentlige. For Bogtrykkerfagets Vedkommende kunde han nævne, at der den 31. Maj 1914 var 130 Arbejdsløse, medens der den 29. Maj i Aar var 208, og dette Tal var allerede 31. Maj, altsaa 2 Dage senere, steget til 212. Hvis man vil se paa det Antal Arbejdsløshedsdage, der har været, vil man finde, at der er godt 6000 i Aar mod 3000 i Fjor. Det er lidt farligt at ville give faste Regler, som skal gælde for alle Virksomheder. For de fleste Fag gælder det, at de ligger stille om Vinteren, og at det er Sommeren, som bringer Liv og Virksomhed. I hans Fag var imidlertid det modsatte Tilfældet, de Folk, som i Øjeblikket var arbejdsløse, kan ikke vente at komme i Arbejde paa denne Side af September. Den Krise, man har haft i Vinter, har i Forvejen berørt Faget temmelig stærkt, og skønt Faget har været i Stand til af sin Arbejdsløshedskasse at sætte Understøttelserne til 140 Dage og 160 Dage à 2 Kr. for hvert Medlem, findes der allerede nu 57 af disse 208 eller 212, hvilket Tal man nu vil regne med, hvis Understøttelsesret er udløbet. I de 57 er endda ikke medregnet gifte Kvinder eller unge Mennesker, som endnu ikke har erhvervet sig Understøttelsesret. Hvis Understøttelsesforeningen fortsatte med Hjælp efter Loven af 2. Oktober til de Arbejdere i det paagældende Fag, som man maatte finde kvalificerede dertil, vilde man opnaa, at de naaede hen til en ny Understøttelsesperiode i Arbejdsløshedskassen og derved kunde ride Stormen af, eller de vilde kunne naa til Begyndelsen af September, til hvilken Tid der forhaabentlig igen vil komme Gang i Faget.

Han havde i Mødet den 22. April kunnet meddele Forsamlingen en Del Tal for de Beløb, som Typograferne selv har ydet til Arbejdsløsheden. Han havde nævnt, at de selv har maattet yde en Sum af godt 100,000 Kr. indtil April. Til Sammenligning tjener, at de indtil 16. April kun havde modtaget 8701 Kr. 10 Øre af Understøttelsesforeningens kommunale Afdeling. Naar de indtil det Tidspunkt ikke har nydt større Understøttelse, var Grunden den anførte: at Understøttelsesperioden i Arbejdsløshedskassen har været saa lang, at man hidtil har kunnet klare Understøttelserne selv. Nu er man imidlertid kommet dertil, at disse Understøttelser er udløbet, og nu er det, man trænger til Hjælp. Det vilde derfor være lidt uretfærdigt for dette Fags Vedkommende, hvis man pludselig stoppede op.

BECKER: Schrøder talte om to Fag, som skulde være særlig haardt ramt, Bogbinderne og Typograferne, og de hørte da ogsaa til dem, som i Øjeblikket er forholdsvis højest oppe med Hensyn til Arbejdsløshed. Dog kunde Forholdet ikke siges at være særlig foruroligende, for Typografernes Vedkommende er Arbejdsløshedsprocenten 3 og for Bogbindernes Vedkommende 4 højere end i Fjor. Det Antal, som gaar ledige, er ikke stort; blandt Bogbinderne er det 44 Mand mere end i Fjor. Han vilde derfor henstille til Forsamlingen, at man ikke stiller dette Beløb af 25,000 Kr. til Raadighed for Magistraten, saaledes som det er foreslaaet i Indstillingen. Hvis Forholdene skulde blive mere foruroligende, maatte man senere tage Sagen op.

VIGGO CHRISTENSEN vilde, idet han tilraadede at vedtage Magistratens Indstilling, dertil føje nogle Bemærkninger om den Erfaring, han havde gjort paa et vist givet Omraade, om, at man ingenlunde behøver at lyse efter Trang til en saadan Understøttelse. En Regel har altid Undtagelser. Den almindelige Regel: at Sommeren er den forholdsvis gode Tid, medens Vinteren er den slemme Tid, som det altid er vanskeligst at komme igennem, gælder for de fleste Fag, ogsaa de fleste Haandværkerfag, men der er Undtagelser. Blandt den Række Fag, Krisen har ramt overordentlig haardt, er ogsaa Bogindustrifagene, og her gør to Forhold sig i høj Grad gældende. Krisen indtraadte i Fjor med overordentlig Hurtighed og lammede Bogindustrien, og til Trods for at Vinteren er dennes relativt gode Tid, har Forholdene i Vinter været ret trange. Men da Sommeren, som for de fleste Fag er den gode Tid, er Bogtrykkerfagets absolut slette Tid, vil Krisens Virkninger først i fuldt Omfang indtræde i Sommermaanederne. Hertil kommer en anden Omstændighed, der i høj Grad taler til Gunst for at yde dette Fag Støtte: man har i dette Fag haft Evne og Vilje til at bringe Ofre, saaledes at man selv har kunnet yde en ganske betydelig Understøttelse, hvad Tidslængden angaar, nemlig 140 og 160 Dage. Det vilde dog være urimeligt, at man, fordi det er den almindelige Regel, at Sommeren er den gode Tid, lod den offentlige Understøttelse høre op overfor disse enkelte Fag, der danner en Undtagelse fra den almindelige Regel, idet Krisens Virkninger for disse særlig gør sig gældende i Sommermaanederne. Han anbefalede derfor at tiltræde Magistratens Forslag.

SCHRØDER havde to Bemærkninger at gøre overfor Becker. Becker lod haant om de sølle 8,4 pCt.s Arbejdsløshed. Det er nu alligevel ikke saa lidt, at henimod 1/10 af et Fags Arbejdere gaar ledige, men i alt Fald er der den Forskel fra det normale, at medens disse Folk ellers om Sommeren kan faa Understøttelse af Arbejdsløshedskassen, hvad de har sikret sig, er Forholdet i Aar det, at der er gaaet en saa lang Arbejdsløshedsperiode forud, at de har opbrugt de henholdsvis 140 og 160 Dage; deres Hjem er i høj Grad forarmet, fordi de selvfølgelig ikke kan leve, men kun vegetere af den Understøttelse, de faar af Arbejdsløshedskassen, og nu, da de har opbrugt denne, standser Understøttelsesforeningen sin Virksomhed, og der er ingen Chance for, at der kommer Gang i Faget før hen i September. Der er altsaa en væsentlig Forskel paa Forholdene i Aar og i Fjor.

BECKER havde med Hensyn til Arbejdsløsheden for Typografernes Vedkommende henvist til, at den kun var ca. 3 pCt., nøjagtig 2,9 pCt. større i Aar end i Fjor, og at det ikke var nogen stor Forskel.

Magistratens Forslag blev vedtaget med 25 St. mod 14.

Uden forøvrigt at komme ind paa nogen Omtale af Forslaget og dets Behandling, kan vi dog ikke undlade den Bemærkning, at om Arbejderne ikke havde deltaget i kommunale som i politiske Valg, og sat deres egne Repræsentanter ind i Rigsdag og kommunale Raad, saa havde de Arbejdsløse i disse kritiske Tider næppe faaet Hjælp i den Udstrækning og under den Form, som sket er.

Jubilæum og Faneindvielse i Silkeborg.

DEN 1. Juli kunde Silkeborg Lokalafdeling se tilbage paa 25 Aars Virksomhed, og som det sig hør og bør blev Jubilæet fejret med en højtidelig og munter Fest, der sent vil gaa Deltagerne af Minde. Søndag den 4. Juli Kl. 10 Form. samledes Kollegerne med Damer paa »Sommerlyst« for at afsløre Afdelingens ny smukke Banner. — RASM. BINDSLEV bød Velkommen, specielt til Forretningsfører Viggo Christensen, og takkede dernæst i velvalgte Ord Trykker Rud. Jensen, der havde sin store Part af Æren for det nu tilvejebragte Samlingsmærke; desuden rettede han en Tak til Dilettanterne, der ved deres »kunstneriske Ydelser« havde fremskaffet de fornødne Pengemidler. — Forretningsfører VIGGO CHRISTENSEN, Folketingsmand JACOB CHRISTENSEN og Æresgæsten, Faktor J. L. PETERSEN talte derefter kort og smukt om Sammenholdets og Kammeratskabets Betydning, hvorefter Banneret blev overgivet til Fanebæreren, Rud. Jensen. — Kl. 1¼ samledes man ved Aaen for at foretage Sejltur til Himmelbjerget, hvor man drak Kaffe; efter at have entret Bjergets Top, og med Sang og Klang var vendt tilbage til Silkeborg, gik man med Musik og det ny Banner i Spidsen til »Sommerlyst«, hvor et i disse Krigstider ovenud vellykket Bord ventede Deltagerne, der med god Appetit hengav sig til de »kulinariske Nydelser«. Mange Sange blev afsunget, utallige var Talerne, og der indløb Telegrammer fra Aalborg og Horsens Lokalafdelinger, Forretningsfører Will. Jacobsen, Fredericia, Th. Jørgensen, Horsens, Red. Grove, Holbæk, og flere. Et fornøjeligt Bal dannede Finalen paa denne indholdsrige Festdag.

Hvo som arbejder under Tarifen, modarbejder sine egne og sine Kollegers Interesser.

Heltedøden.

> Der flyder saa meget Blod her i Verden, lige som store Vandfald — Blod, for hvis Udgydelse man bliver belønnet med Laurbærkransen paa Kapitolium og bliver begravet som Menneskehedens Velgørere.
>
> DOSTOJEWSKI.

MED blandede Følelser læste jeg i forrige Numer af »Typ.-Tid.« Artiklen »Vore Sorger og Forhaabninger«, som var taget efter vore tyske Kollegers Blad »Korrespondent«.

At der er Sorg i Tyskland over al den megen Elendighed og over alt det Blod, der flyder, kan jeg forstaa, og jeg er glad, fordi man i de tyske Blade har begyndt at give denne Sorg Udtryk i Forbindelse med, at man sukker efter Fred.

Men læser man den nævnte Artikel igennem med en Smule Eftertanke, bliver man forstemt, thi da sniger den Mistanke sig frem i ens Bevidsthed: Er dette Suk efter Fred nu ogsaa ganske ægte?

Man ønsker Fred, men Freden skal være *ærefuld*. Hvad mener et Arbejderblad med dette? *Ærefuld!* Hvis dermed skal forstaas, at de tyske Arbejdere ikke ønsker Fred, før Tyskland har vundet en afgørende Sejr over sine Modstandere, da tvivler jeg stærkt paa, at Sukket efter Fred kommer fra Hjærtet.

Der flyder saa meget Blod, ligesom store Vandfald — ja, det er sandt. Der flyder mere Blod nu end nogensinde tidligere i Verdenshistoriens kendte Afsnit.

Men hvorfor flyder dette Blod? Er det for et stort og skønt Ideal, for hvis Virkeliggørelse det er værd at ofre sig? Er det for at gavne den lidende Menneskehed — de smaa, som lever deres Liv i Mørket? Er det for at hjælpe disse frem til Lyset, at de tyske Arbejdere kæmper og lider *Heltedøden?*

»En Mængde af vore tyske Kolleger har lidt Heltedøden«. Ja, saadan staar der virkelig i den nævnte Artikel. Hvor har de lidt denne hæderkronede Død? Sig mig det! Er det paa de belgiske Sletter eller hvor?

Hele Artiklen er et Vidnesbyrd om, at de tyske Arbejdere med deres Førere lever i en frygtelig Vildfarelse, bort fra hvilken LIEBKNECHTS manende Røst endnu ikke har formaaet at bringe dem. Der tales om Ruslands Gridskhed efter Landudvidelse i samme Øjeblik, hvor Tyskland har underlagt sig store Dele af Frankrig og saa godt som hele det nevtrale Belgien! Man raaber Konkurrencehad efter Englænderne, men tænker ikke paa, at Tyskland har ofret Hundredtusinder af unge Mænds Liv for at naa frem til Kanalen for at true England — i næste Omgang! Man slynger Ordet Forblindelse efter Franskmændene, men mindes ikke Tyskernes Ilmarsch mod Paris, hvor de vilde spise Frokost en Maaned efter Krigens Udbrud! —

I Stedet for med Liebknecht at slynge Sandheden ud i dette ene Ord: *Kapitalistinteresser!*

Thi derom er det jo i Virkeligheden, der kæmpes.

Men naar saadanne vildledende Synspunkter bliver fremdragne i et dansk Blad uden Kommentarer, vil jeg have Lov til at tage til Genmæle — ogsaa i Nevtralitetens Navn. Men dog mest, fordi den Tankegang, der ligger til Grund for slige Udtalelser, er ganske middelalderlig og absolut uforenelig med den Aand, der har præget den internationale Arbejderbevægelse gennem mange Aar.

Ak, ja! Verdenskrigen vender op og ned paa mangt og meget — ogsaa paa Begreberne. Men jeg vilde dog for et Aars Tid siden have forsværget, at et Arbejderblad kunde bevæge sig til at tale om, at Arbejderne lider Heltedøden i den djævelske Kamp, som nu finder Sted i Evropa. Jeg synes, det er at gøre en Ære af sin Skænsel.

Køge, den 7. Juli 1915. FR. NIELSEN.

Joakim Skovgaards Billeder i Viborg Domkirke.*

OM disse Kirkebilleder har »Foreningen for Boghaandværk« udgivet et Værk, som vi her kunde ønske at gøre til Genstand for nærmere Omtale.

Værket er sat med Cicero Schwabacker og trykt paa svært haandgjort Papir, og for saa vidt er alt saare godt. Men naar man skal til at se Satsen lidt efter, støder man paa en hel Del Mærkværdigheder. Vi skal i det følgende fremhæve disse.

Der findes i Bogen tre Smudstitler, men de er sat øverst oppe paa Papiret. Men hvorfor? Ja, derpaa er det umuligt at blive klog. Hvis det saa virkeligt havde set godt ud, kunde man forstaa det, men det er jo langt fra Tilfældet. Ligeledes er Indholdsfortegnelsen og et Par Linier bag paa Titelbladet sat helt oppe paa Siden. Vi blader nogle Blade hen i Bogen og forbavses igen. Vi finder nemlig her »Nedrykninger«, der ogsaa begynder helt oppe paa Siden. Denne — man kunde kalde det Smagløshed — er saaledes gennemført i hele Bogen. Underligt nok for Resten, thi det vilde være blevet meget smukkere paa den almindelige Maade, med virkelige Nedrykninger og Smudstitlen paa Midten af Siden.

Men vi kommer nu til Kærnepunktet i det hele, nemlig selve den skære Sats. Naar man holder Bogen lidt ud fra sig, er Siderne som to kulsorte Masser. De er skudt alt for lidt. En saa stor og fed Skrift kræver meget mere Skydning. Forøvrigt gør Udslutningen — man har hertil anvendt Drittler — sit til at sammentrænge Satsen. Ligeledes misklædes Satsen af en hel Del uheldige Brydninger. I et Værk, der sættes med en saa stor Skrift, vil der altid komme nogle uheldige Brydninger, men der er ualmindeligt mange i denne Bog. Hvis det var Brydninger, der ikke *kunde* undgaas, var der intet at sige dertil, men dette er ingenlunde Tilfældet. Vi er under Læsningen flere Gange stødt paa Brydninger, som var rent ud sagt rædselsfulde, og som ved lidt mere Omhu kunde være undgaaet. Vi skal nævne et enkelt Eksempel. Et Sted staar »Paradisbillederne«, og dette Ord er brudt Pa-radisbillederne. Denne Brydning, hvorved der kommer til at staa »radisbillederne« i den ene Linie, kunde imidlertid være undgaaet, og det samme blev saa Tilfældet med en Brydning i den følgende Linie. Ja, der er desværre en Del af den Slags i Værket, og det gør intet godt Indtryk.

* Har af Pladshensyn maattet vente nogen Tid.

Ligeledes finder man en stærkt spærret og en stærkt kneben Linie lige efter hinanden. Ogsaa dette kunde nogle Gange være undgaaet, og et Sted vilde Udslutningen være blevet normal, og to Brydninger være kommet bort, naar der var udvist lidt mere Omhu.

Der er saaledes en Del at udsætte paa Satsen, hvorimod dette ikke kan siges at være Tilfældet med Billedtavlerne, der slutter Bogen. Hver eneste Enkelthed paa disse kommer tydeligt frem, de er hele smaa Kunstværker.

Selv om der set fra en Fagmands Side er en Del at indvende, saa fremtræder dog Bogen som et Værk af stor typografisk Værdi, og dertil kommer, at selve Bogens Indhold er fortræffeligt. Det er en i alle Maader fængslende Skildring, som det lønner sig at stifte Bekendtskab med.

— — —

Med det samme et Par Ord om Aarsregnskabet, som ogsaa er tilstillet Medlemmerne: Der er i Regnskabsoversigterne benyttet helfede og kvartfede Streger. Ellers er Beretningen nydelig, men at bruge saa sorte Streger i saa smaa Tabeller, det er absolut forkasteligt.

— — —

Men trods alt skal vort Raad til Kollegerne dog være: Meld eder ind i »Foreningen for Boghaandværk«, I støtter en god Sag og faar Bogen, og kan da selv tage Mærkværdighederne i Øjesyn.

SPECTATOR.

De 10 Organisationsbud.

1. Du skal betale dit Kontingent hver Uge.
2. Du skal meddele Kontoret, naar du gaar i Arbejde paa et nyt Arbejdssted.
3. Du skal medbringe en Seddel *til* Inkassatoren paa det Arbejdssted, hvor du begynder at arbejde, og en Seddel *fra* Inkassatoren til Kontoret, naar du igen forlader det.
4. Du skal overholde din Tarif og paase, at dine Kammerater ogsaa gør det.
5. Naar du træffer en uorganiseret Arbejder, skal du med alle til Raadighed staaende lovlige Midler bevæge ham til at søge Optagelse. Du skal under ingen Omstændigheder gøre dig til Kammerat med ham, før han opfylder sin Pligt.
6. Du skal søge din Løn bragt i Overensstemmelse med dit Arbejde.
7. Du skal ikke mukke i Krogene, men komme aabent og ærligt frem med eventuelle Klager.
8. Du skal nøje overholde Forbundets Love og Vedtægter samt øvrige Paabud, du maatte faa fra din Organisation.
9. Du maa under ingen Omstændigheder svigte dine Pligter som Kammerat og Kollega.
10. Du skal i alle Forhold sætte Organisationens Interesser over dine egne, saa vil du i det lange Løb selv høste Fordel deraf.

Bør klippes ud!

Generalforsamlinger og Møder.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 3. Juli ordinær Generalforsamling paa Kafé »National«. Formanden, RASM. BINDSLEV, bød Velkommen og dirigerede.

Regnskaberne fremlagdes: Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 395.20, indsendt til Hovedkassen Kr. 218.20, Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 462.69, Formue Kr. 216.07; begge Regnskaber godkendtes enstemmigt. — Paa Forslag af Bestyrelsen vedtoges det at iværksætte en Indsamling til to gifte Kolleger, der var indkaldt til Sikringsstyrken.

Efter at Forretningsfører VIGGO CHRISTENSEN, der var kommen til Stede i Anledning af den forestaaende Faneindvielses- og Jubilæumsfest, havde holdt et kort Foredrag om Forholdene indenfor Faget under de nuværende Tilstande, sluttede Generalforsamlingen, der var besøgt af ca. en Snes Medlemmer.

ROB.—N.

Marstal Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Tirsdag den 6. Juli, hvor Forretningsføreren var kommen til Stede i Anledning af forskellige Lokalforhold.

Det reviderede Lokalregnskab oplæstes og godkendtes.

Arbejdsforholdene paa Virksomhederne drøftedes. Under denne ret livlige Diskussion oplystes det, at der havde været tarifstridige Forhold paa samtlige Trykkerier, men medens man straks ved Lokalafdelingens Dannelse havde faaet tarifmæssige Forhold paa »Ærø Tidende«, var det først fornylig lykkedes at faa »Ærø Avis« og »Ærø Folkeblad« til at holde sig Tarifen efterrettelig.

A. H.

Kolding Lokalafdeling

afholdt Fredag den 9. Juli ordinær halvaarlig Generalforsamling paa »Cyklehotellet«. FORM. bød velkommen. M. L. JOHNSEN valgtes til Dirigent. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes.

FORM. oplæste derefter de reviderede Regnskaber. Hovedkassens Regnskab balancerede med 883.20: Kassebeh. 15.00, ord. Kontingent 703.55, Tilskud fra Hovedkassen 164.65. Udgift: Rejseunderstøttelse 600.00, Sygeunderstøttelse 148.00, Administrationstilskud 14.50, inds. til Hovedkassen 75.95, Kassebeh. 15.00. — Ekstrakassens Regnskab balancerede med 199.84. Kassebeh. 149.22.

Det vedtoges at indmelde Afdelingen i Folkeuniversitetsforeningen. Kontingentet hertil er 10 Øre pr. Medlem samt 10 Øre for gifte Medlemmers Hustruer aarlig.

Til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes M. L. JOHNSEN og valgtes C. LE FEVRE og CHR. JACOBSEN. Suppleant: HOLLBAUM.

FORM. aflagde Beretning ang. de skete Lønforhøjelser paa Højskolebladet, som der er givet Meddelelse om her i Bladet. Form. havde ikke hørt noget om, at der var sket Henvendelse fra Personalerne paa de øvrige Trykkerier, hvilket han havde ventet og haabet. Det oplystes, at foruden Sætterne havde ogsaa Trykkerne paa Højskolebladet faaet 1 Kr. udover den ordinære Forhøjelse fra 1. Juli.

Ang. Forholdene paa »Kolding Avis«, specielt ang. en Opsigelse og en Nyantagelse, udspandt der sig en Diskussion, der resulterede i, at Organisationen, om fornødent, skulde skride ind. Ogsaa nogle andre Forhold, Avisens Personale vedrørende, drøftedes.

Under Eventuelt udkastedes Tanken om Arrangement af en »Aaletur« til Christiansminde, og der udtaltes Ønskeligheden af, at en saadan arrangeredes en Lørdag Aften, saafremt de forskellige Personaler kunde holde saa betids op, at man kunde naa at komme med 6-Baaden.

Odder Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 10. Juli ordinær Generalforsamling paa Centralhotellet med efterfølgende Fællesspisning.

Saavel Hovedkassens som Lokalkassens Regnskaber godkendtes. Til Formand i Stedet for Typograf AAGE JENSEN, der nægtede at modtage Genvalg, valgtes A. GRØNNING. Til Sekretær genvalgtes H. P. HANSEN. E. H. RASMUSSEN genvalgtes til Revisor og nyvalgtes AAGE JENSEN.

Nær og Fjærn.

Brev henligger til N. C. Christensen fra det militære Munderingsdepot i Næstved.

Typografernes Syge-Hjælpekasse. Ind- og Udbetalingen foregaar i Dag Fredag Kl. 5½—7 i Stedet for i Morgen Lørdag. Se iøvrigt omstaaende Annonce.

Sommerferie. Personalet i Fr. Appels Bogtrykkeri erholder i Lighed med tidligere Aar 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— Personalet i Th. Priors Bogtrykkeri (P. M. Keller) har som sædvanlig faaet tilstaaet ½ Uges Ferie med fuld Løn.

— Andelsselskabet »Vendsyssel Folkeblad«, Brønderslev, giver i Lighed med tidligere Aar sit Personale en Uges Ferie med fuld Løn.

— Bogtrykker Fr. Rye, Kolding, har tilstaaet den Del af sit Personale, der har været ansat 1 Aar, en Uges Ferie med fuld Løn.

— »Silkeborg Social-Demokrat«, »Silkeborg Avis« og Silkeborg ny Bogtrykkeri (Johansen & Jørgensen) giver i Lighed med tidl. Aar deres Personaler en Uges Ferie med Udbetaling af Løn.

— Firmaet Jul. Nielsen, Aalborg, har giver hele sit Personale en hel Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Hr. Papirgrosserer N. Mouritsen, Aalborg, har i Lighed med sidste Aar uden Opfordring tilstaaet sit Personale Ferie med Udbetaling af Ugeløn.

— Nykøbig F.: »Nykøbig Dagblad« har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale 1 Uges Ferie. — A/S Centraltrykkeriet har ligeledes som i tidligere Aar tilstaaet sit Personale 1 Uges Ferie, begge Steder med fuld Udbetaling af Ugeløn.

Jernkorset. I hvert eneste Nummer af »Korrespondent« findes en Statistik over de Kolleger, som har erhvervet sig Jernkorset. Typograferne synes at være nogle vældige Krigere, thi indtil 1. Juni havde ikke mindre end 600 — skriver Sekshundrede — faaet tilkendt denne Udmærkelse.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Tirsdag den 22. Juni 1915.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Meddelelser fra De samv. Sygekasser om Afholdelse af Repræsentantmøde samt Meddelelse om et Personalemøde toges til Efterretning. — Fra Københavns Understøttelsesforening var modtaget en Skrivelse om, at Understøttelsen sluttedes den 30. Juni. — Det vedtoges at optage en Statistik over faste Lønninger i københavnske Bog- og Akcidenssætterier. — En Sag om Betaling for medhjælpsvis Arbejde paa forlagt Arbejdstid gaar til Mægling. — Foranlediget ved en Meddelelse om, at et Par københavnske Dagblade havde anmodet Ministeriet om Dispensation fra

Helligdagsloven, vedtoges det, at Personalerne kun rent foreløbig og kun for at gøre Forretningerne en Tjeneste under Krigssituationen kunde indlade sig paa at arbejde i den i Følge Helligdagsloven forbudte Tid. — En Understøttelsessag og et Spørgsmaal om Optagelse behandledes. — Et Medlem faar Halvdelen af Udgiften til en Bandage refunderet. — En Laanesag og et Andragende om hvilende Medlemsret bevilges.

Den typ. Forening.

Styrelsesmøde Tirsdag den 23. Juni 1915. Protokollen oplæstes og godkendtes. — Fortsat Behandling af Spørgsmaalet om Anbringelse af Sætterafdelingens Midler. Det vedtoges at købe for 20,000 Kr. 4% Obligationer i Østifternes Kreditforening, da disse i Øjeblikket stod til en forholdsvis lav Kurs og derfor kunde købes med god Gevinst. Resten af Sætterafdelingens Midler anbringes paa Opsigelse til 4¼ %.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger: 8. Juli: Hillerød 100.00. 9. Juli: Nyborg 15.00; Silkeborg i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 50.00; Skanderborg i Stedet for April Kvartals Overskud 90.00. 13. Juli: Kolding i Stedet for April Kvartals Overskud 75.95; Rudkøbing i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 56.00.

København, den 13. Juli 1915.

Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

5. Juli: Rønne 238.50. 6. Juli: Assens 93.25. 9. Juli: Silkeborg pr. Bl. 50.00, kont. 168.20, ialt 218.20; Skanderborg pr. Bl. 90.00. 12. Juli: Faaborg 91.75; Odder 76.70; Svendborg 150.00. 13. Juli: Kolding pr. Bl. 75.95; Rudkøbing pr. Bl. 56.00, kont. 20.90, ialt 76.90: Vejle 110.00.

København, den 13. Juli 1915.

Forretningsudvalget.

Ny Lokalformand.

Odder: Typograf A. Grønning, Holsteinsgade 4. Træffes kun 12—1 og 6—7.

Lægerne.

Dr. Harsløf er bortrejst i en Maaned fra den 12. ds. Vikar: Dr. Fischer Nielsen, Brønshøj Apotek.

Dr. Brehm er bortrejst fra 10/7—7/8, i hvilken Tid hans Praksis passes af Overlæge Heyrdal, Godthaabsvej 58. Træff. fra 11—12. Søndag 8—9. Telf.: Godth. 431.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Carl Fr. From, udl. 16/9 04 i Haderslev (Frelsens Hær), tidligere Medlem. Trykker Aug. Niels Josef Jønsson, udl. 1/11 14 hos Hohlenberg (arb. s. St.), faglig Afdel. Hjælpearb. Walther Hugo Nielsen (Egm. H. Petersen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 373 Victor Andreasen fra Rejse (arbl.). 6457 M. Gabrielsen fra Roskilde (arbl.).

Aalborg, 3840 Aage Larsen (arbl.). Hillerød, 2660 Jens Chr. Jensen (arbl.). Hobro, 6272 Henry Fr. Schilling (arbl.). Kolding, 6427a Rasmus Fønss (arbl.). Maribo, 4461 Chr. Martin Petersen (Martin Andersen). Nykøbing F., 3905 Hans Alfr. Jensen (Laur. Jensen, Sakskøbing). Randers, 4394 Marius Kirkegaard (Randers Dagblad). Skive, 6717 Niels Vald. Nielsen (Skive Folkeblad).

Fratraadte.

København: 3132 Axel Eeg paa Rejse. 6427 Rasmus Fønss paa Rejse. 2743 Karl M. H. Wendel til Udl. (Militær).

Hillerød, 3763 Søren L. Sørensen paa Rejse. Løgstør, 3840 Aage Larsen til Aalborg (arbl.). Maribo, 3781 P. Helander Petersen paa Rejse. Silkeborg, 6717 N. Vald. Nielsen til Skive i Pl. Skive, 6272 H. F. Schilling til Hobro (arbl.) og 3904 Jørg. Alfr. Sørensen paa Rejse.

Udmeldt.

Silkeborg, 6720 Vilh. Pald (Principal).

Udslettet med Restance.

København: 1667 Aksel Lundgreen (Luno).

Død.

Esbjerg, 3732 Peder A. J. Christensen.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Al Ind- og Udbetaling foregaar **i Dag Fredag Kl. 5½—7** i Stedet for i Morgen Lørdag. **Alle Restancer** bedes indbetalt **i Dag**, da det ellers vil have Udslettelse til Følge. KASSEREREN. (14j)

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8½ Pilealléen 16. (1 æ)

Typografernes Cykleklub.

Søndag: Hareskovens Pavillon. *Nørrebros Runddel* Kl. 10, og Kl. 4 samles Deltagerne i Gentofte Hotel til Sommerfest. (3 p)

ANNONCER

Typograph-Sætter,

5 Aars Praksis, søger Plads. Kendskab til Trykning. Gode Anbefalinger. Billet mrkt. »128« modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre Typograf,

Avis- og Akcidenssætter, søger Plads snarest, helst i større Provinsby. Billet mrkt. »130« modtager Ekspeditionskontoret.

Monoline-Sætter

søger Plads. Udlært paa Skolen i Berlin. 1. Kl.s Anbefalinger. Billet mrkt. »M. B. 133« bedes indlagt paa Ekspeditionskont. snarest.

Typograf-Forbundter

kan straks faa Plads i et Akcidenstrykkeri i Jylland. En, som har Kendskab til Trykning, vil blive foretrukken. Bill. mrkt. »Forbundter 132« modtager Ekspeditionskontoret.

Faktor.

En dygtig Typograf, der kan paatage sig selvstændig Ledelse af et mellemstort Provinsbogtrykkeri, og som er kendt med Trykning, kan til 1. August faa Plads. Kvalifikationer og Lønfordring bedes opgivet i Billet mrkt. »129« til Ekspeditionskontoret.

Hotel „Union“ Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade (*bedste Spisested i København*) anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

En Linotype-Sættemaskine

i god og brugbar Stand (kan ses i Virksomhed), med Elektromotor, Matricer og Tilbehør, er billigt til Salg straks. Billet mrkt. »4907« modt. **Sylvester Hvids Bureau**, Nygade 7, København. (131)

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 52, KØBENHAVN S.

Telefon Amager 555. (15)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,

(79) Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Jagtvej 109, 3. S., Kbhvn. L. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 29 KØBENHAVN DEN 23. JULI 1915 XLII AARGANG

Sygekasseloven.

(Sluttet.)

Vi har i foregaaende Artikler omtalt to af de tre Spørgsmaal, der ved Revisionen af Sygekasseloven i særlig Grad har haft Interesse for Sygekassemedlemmer.

Vi skal her i en afsluttende Artikel omtale det tredje Spørgsmaal: Statstilskudets Størrelse og Fordeling.

Efter Loven af 1892 blev der af Staten ydet et Tilskud af 2 Kr. pr. betalende Medlem, og yderligere, hvad der svarede til $^1/_5$ af Kassernes Medlemskontingent; efter den nu vedtagne Lov er dette sidste forandret til $^1/_4$ af Kassernes Udgift til Læge, Hospital, Barselhjælp og Dagpenge, dog saaledes, at Beløbet for Dagpenge ikke overstiger 20 Øre i København, 16 Øre i Provinserne og 12 Øre i Landkasserne, og for Barselhjælpens Vedkommende maa Beløbet ikke overstige 2 Kr. 50 Øre pr. Tilfælde.

Ført ud i Livet vil denne Forandring betyde et forøget Statstilskud paa ca. 330,000 Kr. til Landkasserne, ca. 20,000 Kr. til Købstadskasserne, medens Tilskudet til de københavnske Sygekasser relativt ikke vil forandres.

For at undgaa Uretfærdigheder — den ny Fordelingsmaade kan nemlig medføre saadanne — er der for de første 3 Aar dannet et Reguleringsfond, hvortil Staten ialt yder 90,000 Kr. Kasser, der efter den ny Lov vil faa væsenlig mindre Tilskud, skal af denne Fond have Dækning.

For Landkassernes Vedkommende er Revisionen altsaa bleven af god økonomisk Værdi; Købstadskasserne udenfor København har ligeledes opnaaet nogen Fordel, medens de københavnske Kasser, i de heldigste Tilfælde, ikke faar mindre i Statstilskud end de havde efter den gamle Fordelingsmaade; dette vil forøvrigt først vise sig, naar Loven har virket i nogen Tid.

Det samlede Statstilskud har i de sidste Finansaar været ca. $2^1/_2$ Million Kr. pr. Aar, og vil efter den ny Lov hurtig komme op til de 3 Millioner Kroner. Det samlede Medlemskontingent har i de samme Aar andraget lige ved 6 Millioner Kroner pr. Aar.

I det af Venstre oprindelig indbragte Forslag indeholdtes ogsaa Forslag om Statstilskudets Forhøjelse for Landkasserne og delvis for Provins-Sygekasser, men de københavnske Kasser havde man tiltænkt et Mindre-Tilskud paa 60—70,000 Kr.

Socialdemokraterne erklærede sig straks villig til at støtte Forslaget om Forhøjelserne — disse vilde jo i høj Grad komme Landarbejdere til Gode — men maatte tage den skarpeste Afstand fra Forsøget paa at fratage de københavnske Arbejdere noget.

Det lykkedes at forhindre Forslaget i at blive tll Lov i denne Skikkelse, og at faa gennemført saadanne Ændringer, at det kan formodes, at den nu vedtagne Lov paa denne det økonomiske Omraade ogsaa fortsat er brugbar.

— — —

Foruden de tre nu omtalte Hovedspørgsmaal, er der selvfølgelig sket Ændringer i en Række af Tilfælde, der er mindre betydende hver for sig, men som samlet er af Værdi for Sygekassemedlemmerne.

Desforuden indeholder Loven en Række Bestemmelser, der alle er ny; saaledes bestemmes det, at Kassernes Indtægter skal være beregnede saadan, at de foruden at dække de løbende Udgifter, ogsaa skal være tilstrækkelige til Oprettelsen af en Reservefond. For de fleste Kasser vil denne ny Bestemmelse være uden Betydning, idet de alt har gode Reservefond, men enkelte mindre og daarligt funderede Kasser kommer vel nok til enten at forhøje deres Kontingenter, eller — hvad der er det bedste — at overgaa til større og mere kapitalstærke Kasser.

For at blive Medlem af en statsanerkendt Sygekasse, skal man afgive en Erklæring om sine økonomiske Forhold; i Tvivlstilfælde afgør et i hver Kommune nedsat Udvalg hver enkelt Tilfælde indenfor sit Omraade. Saadanne Afgørelser kan indankes for Indenrigsministeriet.

Opgiver nogen urigtige, svigagtige Oplysninger om sine Forhold, kan han tilpligtes at tilbagebetale hvad han har oppebaaret af Sygekassen.

Hvis et Medlems økonomiske Stilling forbedres saameget, *at han selv kan skønne*, at det er tvivlsomt, om han i Fremtiden kan betragtes som ubemidlet, skal han give Meddelelse herom til Bestyrelsen, der saa lader Spørgsmaalet gaa videre til det i Kommunen nedsatte Udvalg.

Ligningsmyndighederne er pligtig til, efter skriftlig Begæring af nævnte Udvalg, at give dette Oplysning om Medlemmers Indtægter og Formue, men saadanne Oplysninger maa ikke offenliggøres.

I 5-aarige Perioder skal der ved Inspektoratets Foranstaltning foretages Lokalrevision af samtlige statsanerkendte Sygekassers Regnskaber. De i den senere Tid opdukkede Bedrageriaffærer synes jo ogsaa at gøre dette nødvendig; men det er forøvrigt trist, at vore Sygekasser ikke selv ved god Revision er i Stand til at forhindre saadanne Forhold.

Om Forholdet til Lægerne har man lovfæstet det, der var blevet Praksis, at Stridigheder mellem disse og Sygekasserne om indgaaede Overenskomster indbringes og afgøres af et Raad, hvis 6 Medlemmer vælges dels af Sygekasserne og dels af Lægeforeningen.

I andre Tilfælde end Strid om indgaaede Overenskomster, er Kendelsen kun bindende for Parterne, saafremt de har været enige om at indbringe Sagen for Raadet.

Det er et lille Stykke Fagforenings-Politik.

Sideordnet med statsanerkendte Kasser kan det tillades at oprette særlige Sygeforeninger, forsaavidt deres Virksomhed alene omfatter Sygehjælp til Medlemmerne. For en fast aarlig Afgift til Staten kan saadanne Sygeforeninger blive underkastet Inspektoratets Kontrol.

— — —

Vi har nu i alt væsentligt gjort Rede for, hvad der i den ny Lov særlig kan interessere.

Ved at gennemgaa Loven, kommer man til det Resultat, at den for de store Spørgsmaal kun har gennemført ét tilfredsstillende: man har ydet Landarbejdere — Smaafolk i det hele — et større Tilskud fra det Offentlige, et Tilskud, som aabenbart ogsaa har været nødvendig. Andre store Spørgsmaal har man ladet urørt, medens man har søgt at reducere Statens Ydelser overfor mange af Medlemmerne.

Det er det beskæmmende ved den foretagne Revision, at man fra reaktionær Side søgte at gøre den ny Lov mange Gange ringere end den gamle.

Vi kan takke os selv for, at dette Anslag blev standset i god Tid; havde Arbejderne ikke ved Deltagelse i de politiske Valg skaffet sig en stærk Indflydelse paa Rigsdagens Arbejde, saa havde den nu vedtagne Lov unddraget henimod Halvdelen af vort Fags Udøvere Statsunderstøttelse til deres Sygehjælp, og gjort den anden Halvdels Statstilskud betydelig mindre.

Godt er det, at der en Gang imellem gives haandgribelige Beviser paa Nødvendigheden af, at være politisk interesseret.

Vejle Lokalafdeling

har modtaget Klage fra Værten paa Vejle Svendehjem over, at flere af de rejsende Typografer opfører sig meget tarveligt paa Svendehjemmet. — Dette Forhold blev behandlet paa Generalforsamlingen Lørdag den 10. Juli. Her oplystes det bl. a., at en rejsende Kollega, LARS HVEJSEL, har opført sig saa sjofelt, at Generalforsamlingen vedtog, at der ikke oftere bliver ydet ham privat Understøttelse af nogen som helst Art i Vejle.

Krigens Virkninger!

TYSK Typograf-Forbund har udgivet sin Beretning, der omfatter Tidsrummet fra 1. April 1914 til Marts 1915.

Af denne fremgaar det, at Forbundet — takket være sin gode økonomiske Stilling — har kunnet klare alle de vældige Fordringer der i dette Tidsrum har været stillet til dets Kasser.

Ved Aarets Begyndelse havde Forbundet en Kassebeholdning paa 10,658,111 Mrk. og ved Aarets Slutning 9,917,184 Mrk., altsaa en Nedgang paa 740,927 Mrk.; naar man betænker, at i Arbejdsløshedsunderstøttelse alene er der udbetalt over *3 Millioner Mark*, maa man erkende, at ovennævnte Nedgang er rent forsvindende.

En væsentlig Aarsag til, at Forbundet klarede sig saa godt, var en Beslutning om, at Kontingentet straks ved Krigens Udbrud skulde øges med 50 Pf., saa at hver Kollega, der arbejdede i fuld Tid, havde at betale 170 Pf. ugl. Sidenhen er Kontingentet lidt efter lidt gaaet ned til det sædvanlige Beløb (120). Dette er dog kun Bidraget til Forbundet, yderligere betales et særligt Kontingent til Lokalkasserne.

Forbundet har altsaa kunnet klare sine Forpligtelser med sin bevægelige Kapital og med sine Renter. Herved har man undgaaet de vældige Tab, Salg af Aktier og Obligationer vilde have foraarsaget, om man var blevet nødt til noget saadant. Værdipapirer er nemlig faldet fra 30 til 50 % under det nominelle, og Forbundet har det meste af sin Kapital i Værdipapir.

Forbundet har ligeledes udsendt statistisk Beretning over Forholdene indenfor sit Omraade under Krigstiden.

Medlemsantallet udgjorde den 1. Juli 1914 70,452. Af disse var den 30. Januar *22,760* og den 1. Maj 1915 *31.030* indkaldt til Krigstjeneste, det er henholdsvis 32.3 og 43.7 %.

Naar de til Hæren indkaldte fraregnes, var Medlemsantallet den 30. Jan. 46,978 og den 1. Maj 39,965. Af disse var:

	1. Januar		1. Maj	
	Antal	%	Antal	%
Fuldt beskæftiget	32.836	70.0	35.336	88.4
Arbejdsløse	3.973	8.5	6.52	1.6
Forkortet Arbejdstid	5.644	12.0	729	1.8
Syge	800	1.7	805	2.0
Overgaaet til andre Fag	3,725	7.8	2,443	6.1

Som Følge af de mange Indkaldelser er Arbejdsløsheden nu langt under det normale; indenfor en hel Del Brancher: Trykkere, Stereotypører, Maskinsættere o. fl. er der ligefrem Mangel paa Arbejdskraft, som man søger afhjulpet ved at oplære Haandsættere, t. Eks. til Maskinsætning. Fra Udlandet søger man ogsaa Arbejdskraft.

Leipzig er den By, der har det største Antal Arbejdsløse.

Den stærke Overgang til andre Fag, kan vistnok søges i, at man til Vaaben- og Ammunitions-Fabrikationen anvender Arbejdere, der er fortrolige med Metaller.

Foranstaltninger mod Dyrtiden.

DE samvirkende Fagforbund og Socialdemokratisk Forbund har i en Henvendelse til Ministeriet peget paa de Vanskeligheder, der i den kommende Vinter vil være til Stede for den arbejdende Befolkning ved Indkøb af Levnedsmidler.

I Henvendelsen kræves bl. a. Maksimalpriser paa Kartofler, Kød, Flæsk og Fedt.

Man peger paa Nødvendigheden af mulig Ekspropriation og paa Varernes Fordeling af Kommunerne.

Stat og Kommuner bør ved Samvirken sikre Befolkningen Brændsel for den kommende Vinter.

Henvendelsen slutter med Henvisning til, at Udsigterne for den kommende Vinter er triste, og vil medføre større Arbejdsløshed end den foregaaende.

Generalforsamlinger og Møder.

Vejle Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 10. Juli paa Hotel »Dania«.

Formanden, J. P. SØRENSEN, bød Velkommen og oplæste Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med 1061 Kr. 10 Øre. I Tilskud fra Forbundet er modtaget 550 Kr. Kassebeholdningen ved Kvartalets Slutning var 14 Kr. 85 Øre. Privatkassens Regnskab balancerede med 92 Kr. 7 Øre. Kassebeholdningen ved Kvartalets Slutning var 23 Kr. 75 Øre. Begge Regnskaber godkendtes enst. H. M.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt Kvartalsgeneralforsamling Tirsdag den 13. Juli. Til Dirigent valgtes CHR. LEHMANN, til Sekretær: P. CHRISTIANSEN.

Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. — FORMANDEN afgav forskellige Meddelelser og KASSEREREN oplæste det reviderede Regnskab, som viste følgende Hovedposter:

Ordinært Kontingent Kr. 2206.20, Tilskud fra Hovedkassen 600.00. Balance 2806.20. — Rejseunderstøttelse 111.75, Understøttelse paa Stedet 1061.00, Sygeunderstøttelse 423.20, Begravelseshjælp 100.00, Administrationstilskud 48.25, indsendt til Hovedsassen 1062.00. Balance 2806.20.

Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 726.54.

CHR. LEHMANN aflagde Beretning fra Arb. Produktionsforening, og MARTHIN PEDERSEN fra Fællesorganisationens Møder. Beretningerne godkendtes.

Et Andragende om Kontingentfrihed i Henhold til Lovenes § 26 gik med Generalforsamlingens Anbefaling til Forretningsudvalget.

Ved Valg af en Revisor foresloges den hidtilværende Revisor, Valdemar Hansen, og Chr. Rostgaard. V. HANSEN valgtes med 25 St., Rostgaard fik 7 St.

Som Bibliotekarer genvalgtes AAGE FACK og OLE OLESEN.

Hjælpekassen holdt derefter Generalforsamling. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. Det reviderede Regnskab udviste en Balancesum paa Kr. 6838.20.

Odense Lokalafdeling

afholdt ord. Generalforsamling d. 14. Juli. Dirigent: JULIUS NIELSEN.

Beretning aflagdes af FORMANDEN. Sagerne i Kvartalet havde været mange. Personalemøder med et Par Personaler havde været afholdt, og en Del Spørgsmaal om Tarifen, opstaaet i et enkelt Bogsætteri, var med Forretningsførerens Hjælp besvaret. Dagspressens stærke Udvikling (Morgenblade, Søndagsnumre osv.) havde foranlediget Forhandlinger med flere Firmaer, hvortil Forretningsføreren havde været tilkaldt, og Forstaaelse var opnaaet alle Steder; et enkelt Sted var det særlige Arbejdsforhold blevet fastslaaet i en Overenskomst. Lærlingeforhold m. m. havde ligeledes været fremme til Behandling og faaet en tilfredstillende Løsning. Angaaende Beregning af Søn- og Helligdøgnsarbejdes Betaling var der udsendt et Cirkulære til Afdelingens Medlemmer. I Anledning af en Begæring om Optagelse fra en nyudlært i Kerteminde, havde Styrelsen sendt Kassereren til nævnte By for at undersøge Sagen nærmere; det havde vist sig, at alt (Svendeprøve osv.) var i Orden. Paa Anmodning var der ydet et Tilskud af Ekstrakassen til en Udflugt, de Arbejdsløse vil foretage.

Efter en livlig Diskussion, hvori deltog MATTHIESEN, JOHS. NIELSEN, ALBR. HANSEN, FORMANDEN m. fl., godkendtes Beretningen enstemmigt.

Regnskaberne. Kasserer C. O. MADSEN oplæste Regnskabet for April Kvartal, det balancerede med 2027 Kr. 60 Øre. Udgift: Rejseunderst. 201 Kr., Underst. paa St. 918 Kr., Sygeunderst. 347 Kr., Administrationstilskud til Lokalkassen 41 Kr. 50 Øre, indsendt til Hovedkassen 520 Kr. 10 Øre (heraf de 200 pr. Blanket), ialt 2027 Kr. 60 Øre; til paa Generalforsamlingens Vegne at underskrive valgtes AXEL JUEL og FERD. POULSEN. — Ekstrakassens Regnskab balancerede med 574 Kr. 30 Øre. Regnskabet for Kr. Himmelfartsdagens Udflugt forelagdes. — Samtlige Regnskaber, der var revideret af Revisorerne PETER OLSEN og LAURIDS LARSEN, godkendtes enstemmigt.

Andre Beretninger. FERD. POULSEN og C. O. MADSEN aflagde Beretning henholdsvis fra A/S Folkets Hus's Generalforsamling og A/S Arb. Brændselsforenings do., som toges til Efterretning.

Til Repræsentanter i Folkets Hus genvalgtes FERD. POULSEN, og til Arb. Brændselsforen. valgtes ALFRED ERIKSEN i Stedet for Madsen, der ikke ønskede Genvalg.

Valg. Til Formand genvalgtes P. WELLBLUND enst. Til Styrelsen i Stedet for Johs. Nielsen, der ikke ønskede Genvalg, valgtes AXEL JUEL, og til Suppleant: JULIUS NIELSEN. Til Revisor genvalgtes LAUR. LARSEN. — FORMANDEN bragte Johs. Nielsen en Tak for hans Virksomhed i Styrelsen.

Eventuelt. FORMANDEN fandt Anledning til at slaa til Lyd for Opretelsen af et Afdelingskontor, skitserede det nærmere, og udtalte, at der sandsynligvis i en ikke fjærn Fremtid vil komme Forslag desangaaende.

Generalforsamlingen var kun besøgt af en Snes Medlemmer.

—LBL.—

Ringsted Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling i Pavillonen i Ringsted Lystanlæg Torsdag den 15. Juli. 7 — syv — Medlemmer var mødte.

Den fungerende Formand, CHR. HANSEN, bød Velkommen. — Til Dirigent valgtes C. C. MADSEN, til Sekretær: TØNNESEN.

FORMANDEN oplæste Regnskabet, der enstemmigt godkendtes.

Derefter valgtes Bestyrelse. De afgaaede, CHR. HANSEN og TOLLEFSEN, genvalgtes enstemmigt. Suppleant: TØNNESEN.

Et Forslag om Kontingentforhøjelse til Privatkassen henlagdes til Oktober-Generalforsamlingen.

Under Eventuelt diskuteredes Skovtur eller lignende.

Esbjerg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 17. Juli paa Hotel »Phønix«. Der var mødt 10 Medlemmer.

Formanden, EICKHARDT, bød Velkommen, særlig til A. Nielsen som nyt Medlem af Afdelingen, og mindedes afdøde Kollega Christensen med nogle smukke Ord.

FORMANDEN fremlagde Regnskabet for »Dansk Typ.-Forbund«, der balancerede med 713 Kr. 90 Øre. Privatkassens Regnskab balancerede med 64 Kr. 55 Øre. Det fremgik af Privatkassens Regnskab, at der var et Underskud paa over 30 Kr., væsentlig fordi der er saa mange Kolleger, som rejser uden Understøttelse. Derfor vedtoges det at forhøje Kontingentet med 10 Øre fra 1. Avgust til 1. Januar 1916. — Regnskaberne godkendtes.

Til Formand genvalgtes EICKHARDT med Akklamation. Til Bestyrelsen genvalgtes M. ANDERSEN, og nyvalgtes CHRISTIANSEN. Suppleanter: THORUP og HENRIKSEN. Til Revisorer valgtes HENRIKSEN og THORUP. Som Repræsentant til »Vestjyllands Socialdemokrat« genvalgtes EICKHARDT og NENDEL.

Under Eventuelt drøftedes en Del forskellige Sager, hvorefter Generalforsamlingen sluttede.

Ringkøbing Lokalafdeling

afholdt Lørdag d. 17. Juli Generalforsamling paa »Landmandshotellet«.

Formanden, ALBERT SCHMIDT, bød Velkommen. Hovedkassens Regnskab balancerede med 339 Kr. og Ekstrakassens med 71 Kr. 55 Øre. Begge Regnskaber godkendtes.

FORMANDEN anmodede Generalforsamlingen om Tilladelse til at træde tilbage, grundet paa manglende Tid til at varetage Formandsbestillingen, hvilket tilstodes.

Til Formand valgtes Næstformanden, P. S. JENSEN, med 8 St. Chr. E. Pedersen fik 4 St. A. SCHMIDT overtager P. S. Jensens Post som Næstformand.

Der nedsattes et Udvalg til at arrangere en Dillettantforestilling eller lignende for at skaffe Penge i Ekstrakassen. Udvalget kom til at bestaa af P. S. Jensen, P. Andersen og W. P. Pedersen.

Roskilde Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 17. Juli ordinær Generalforsamling paa »Fjordvilla«. — Regnskabet der balancerede med 333 Kr. 20 Øre, oplæstes og godkendtes.

Ved Privatkassens Regnskab gav en Udgiftspost, der ikke forud var bevilget af en Generalforsamling, Anledning til en Diskussion, der hidførte, at Regnskabet — med 6 St. mod 5 — godkendtes med den Tilføjelse, at nævnte Udgiftspost bliver Foreningen uvedkommende og opføres som Indtægt i næste Kvartal.

Sluttelig refererede FORMANDEN et Par lokale Spørgsmaal, og Typograf LEIDECKER kritiserede Forholdene paa er herv. Trykkeri.

14 Medlemmer var til Stede. H. J. AASVANG.

Hillerød Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 18. Juli paa Gæstgivergaarden »Sjælland«.

Mødetiden var ansat til Kl. 10. Kl. 11 var der mødt Formanden og to arbejdsløse Medlemmer, hvoraf den ene var Revisor, og da Regnskabet skulde underskrives, maatte man sende Bud til den nærmestboende Kollega. Senere mødte der dog to til, og Kl. 11½ kunde Formanden byde de 5 af Afdelingens 34 Medlemmer Velkommen og aflægge Regnskaberne, hvilke godkendtes enstemmigt.

Det er beklageligt, at man ikke kan møde, naar Regnskaberne er paa Dagsordenen.

Den socialdemokratiske Presse i Danmark

har et dagligt Oplag af ca. *130,000* Ekspl. Den samlede Indtægt var for 1914 *over 2 Millioner Kroner.*

Der udgaar 48 Blade, og de beskæftiger tilsammen 1007 Personer, hvoraf 230 er Medlemmer af vort Forbund. Den samlede Aarsløn er *1,289,588 Kroner.*

Alle de socialdemokratiske Presses Ejendomme, Trykkerier og Beholdninger opgøres til *1,578,000 Kroner.*

Det er i sin Art Landets største Forretning.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. Personalet i P. A. Nielsens Bogtrykkeri har i Lighed med tidligere Aar erholdt en Uges Ferie med fuld Løn.

— »Fyrtaarnet«s Bogtr. har – i Lighed med sidste Aar — tilstaaet Personalet 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen.

— »Frederiksborg Amts Avis« har i Lighed med tidligere Aar givet hele sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Ugeløn.

— Hr. Bogtrykker P. Hansen, Aalborg, giver som foregaaende Aar hele sit Personale en Uges Ferie med Udbetaling af Ugelønnen.

— »Bornh. Avis« og »Bornh. Tid.« samt Bogtrykkerne Kiefer og Møller har i Aar som de foregaaende Aar givet deres Personale en Uges Ferie med Udbetaling af Ugelønnen.

— »Bornh. Soc.-Demokrat« giver atter i Aar sit Personale 1½ Uges Ferie.

— »Jyllandsposten« (Red. S. W. Nielsen, Aarhus) har i Aar, i Lighed med tidligere, tilstaaet hele sit Personale 1 Uges Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn. Samme Firma har fra 1. Juli forhøjet alle Lønninger med 1 Kr. Desuden er der ydet Personalet et Dyrtidstillæg af 20 Kr. pr. Mand.

Billige Koks. Arbejdernes Fællesorganisation i København har sikret sig et Parti tyske Koks, som sælges til Fællesorganisationens Medlemmer til en Pris af 2 Kr. 10 Øre pr. Hl. (frit i Hus). Nærmere i næste Numer.

Bogtrykker, Stortingsmand Chr. Knudsen i Kristiania fyldte den 15. Juli 70 Aar.

Han er den, der har gjort det største grundlæggende Arbejde i de norske Typografers Organisationer. I 1874 er han Kristiania-Kollegernes Kasserer, og fra 1876 til 1885 deres Formand. Men endnu har den gamle Kæmpe stærk Føling med den Organisation, hvor han har lagt en Del af sit Manddomsarbejde.

Hele det norske Arbejderparti — ikke mindst Typograferne — har i Anledning af hans Fødselsdag festet og hyldet ham.

25-Aars Jubilæum. Søndag d. 1. Avgust kan Faktor FREDERIK LETH STEENSEN fejre sit 25-Aars Jubilæum som Faktor paa »Bornholms Avis og Amtstidende«, idet S. nævnte Dag for 25 Aar siden overtog Pladsen som Faktor dersteds.

S., der er udlært i Vejle, kom i en ung Alder til Bornholm, hvor han i nogle Aar var Faktor paa »Bornh. Tid.«; den Gang fandtes der ingen Afdeling af Typografisk Forening, men paa S.s Initiativ blev en saadan stiftet. S. har gennem Tiderne staaet som Medlem af Foreningen, og i en Aarrække været Lokalformand og som saadan flere Gange repræsenteret Bornholm paa Delegeretmøderne; han er kendt af mange Kolleger Landet over, der sikkert vil sende ham en Hilsen paa Jubilæumsdagen.

En Overarbejdsrekord. Ved en nylig afholdt Generalforsamling i Düsseldorfs kristelige Metalarbejderforbund — Splittelsesforbundet — meddelte Formanden følgende smukke Daad, et af Medlemmerne havde udført. En Arbejder, der var beskæftiget paa en Metalvare- og Maskinfabrik havde i en Maaned ved en Arbejdstid af 17 Timer daglig (!!) opnaaet en samlet Fortjeneste af 370 Mark!!!!

»Korrespondent« opstiller derom følgende Regnestykke:

Han fortjente pr. Time 77,7 Pf. Ved en normal 10 Timers Arbejdsdag vilde han have tjent 7,70—7,80 Mk. Men det er Krigstid, og saa arbejdede han Dag og Nat, Hellig og Søgn, og fortjente altsaa i en Maaned 370 Mk. Disse Tal vil gaa igen i Lønstatistiken som Bevis paa, hvilke mægtige Fortjenester Arbejderne i Fabrikkerne har haft paa Leveringer til Hæren. Men hvad Statistikken ikke fortæller er, at den »lykkelige Udvalgte« ved en 17-Timers daglig Arbejdstid har sat saa meget af sin Sundhed til, at hans Merfortjeneste snarere vil blive ham en Forbandelse end en Velsignelse.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227y*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger: 14. Juli: Ribe i Stedet for April Kvartals Overskud 13.40. 15. Juli: Odense i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 200.00; Aarhus i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 600.00. 16. Juli: Kallundborg i Stedet for April Kvartals Overskud 100.45; Esbjerg 100.00. 19. Juli: Hobro i Stedet for April Kvartals Overskud 100.00; Nykøbing F. i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 50.00; Holbæk 100.00; Odder 50.00. 20. Juli: Esbjerg i Stedet for April Kvartals Overskud 7.90; Hillerød i Stedet for April Kvartals Overskud 128.25. 20. Juli: Thisted i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 30.00.

København, den 21. Juli 1915.
Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

14. Juli: Frederikshavn intet at indsende; Ribe pr. Blanket 13.40. 15. Juli: Grenaa 47.75; Marstal intet at indsende; Viborg 11.05; Odense pr. Bl. 200.00, kont. 320.10, ialt 520.10; Aarhus pr. Bl. 600.00, kont. 462.00, ialt 1062.00. 16. Juli: Stubbekøbing 48.00; Kallundborg pr. Bl. 100.45; Ringsted 107.50. 19. Juli: Hobro pr. Bl. 100.00; Holbæk 189.70; Nakskov 256.85; Nykøbing F. pr. Bl. 50.00, kont. 113.75, ialt 163.75; Roskilde 199.45. 20. Juli: Esbjerg pr. Bl. 7.90; Hillerød pr. Bl. 128.45; Ringkøbing 145.00; Thisted pr. Bl. 30.00, kont. 70.00, ialt 100.00; Stege 31.00. 21. Juli: Holstebro 222.25.

København, den 21. Juli 1915.
Forretningsudvalget.

Lægerne.

Dr. Neumann er bortrejst fra den 2. Avg. Vikar: Dr. Parsberg, Nørrebrog. 34[2]; træff. Kl. 1—2, Søndag Kl. 9—9½.

Ny Lokalformand.

Ringkøbing: P. S. Jensen, Rindom pr. Ringkøbing (for Rejsende: Ringkøbing Amts Dagbl.).

Ny Medlemmer.

København: Sætter Cai Wilh. Gustav Hansen, udl. 1/7 15 hos Ehbrecht (arb. s. St.). Trykker Samuel Brainin, udl. 1913 i Danzig (Jødisk Bogtr.). Hjælpearb. Chr. Vald. Jensen (Bording).

Næstved, Trykker Lauritz Kristian Larsen, udl. 6/8 15 i Næstved Tid. Odder, Sætter Emil Kjeldsen, udl. 23/7 15 hos E. Kjeldsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2660 Jens Chr. Jensen fra Rejse (arbl.). 3763 Søren Laur. Sørensen fra Rejse (arbl.).

Herning, 3640 Harald Christensen (Herning Avis). Holbæk, 6618 Th. Thomsen (Eksprestr.). Kolding, 6427a R. Fønss (arbl.) og 3809 Chr. Jacobsen (arbl.). Marstal, 2576 Otto Hermann Petersen (Folkebladet, Ærøskøbing). Nakskov, 6039 P. W. Jørgensen (Soc.-Dem.). Nykøbing M., 3873 Alfr. Chr. Bove (G. Nielsen). Næstved, 6180 Holger Andersen i Pl. og 3905 H. Alf. Jensen (arbl.). Svendborg, 3133 Viggo Grovermann (arbl.) og 2894 Jørg. H. Andersen (Svendb. Dagbl.).

Fratraadte.

København: 2894 Jørgen Andersen til Svendborg i Pl. 4477 W. L. Th. Meltz til Udl. 1812 B. Reil-Nielsen til Køge i Pl. 6080 Valdemar Nielsen til Hillerød i Pl. 3634 Th. Wegener til Aarhus (arbl.).

Aalborg, 3840 Aage Larsen paa Rejse. Esbjerg, 6930 Jens B. E. Jensen. Hillerød, 2660, Jens Chr. Jensen paa Rejse og 6438 Joh. Trab til Kbhvn. (arbl.). Maribo, 6039 P. W. Jørgensen til Nakskov i Pl. Marstal, 6025 Gustav Anders Andersen paa Rejse. Nykøbing F., 3905 Hans Alfred Jensen til Præstø, 1281a Jens Chr. Jørgensen paa Rejse og 6565 Esben Hansen paa Rejse. Odense, 3809 Chr. Jacobsen til Kolding (arbl.). Svendborg, 3662 Axel Emil R. Christensen til Hjørring (arbl.).

Udmeldt.

Nykøbing M., 6296 Peter Andr. Olesen (anden Livsstilling).

Døde.

København: 1236 Hjælpearb. Lars Hansen. Esbjerg, 3732 P. Christensen.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Al Ind- og Udbetaling foregaar **i Dag Fredag Kl. 7—9** i Stedet for i Morgen Lørdag. **Alle Restancer** bedes indbetalt **i Dag**, da det ellers vil have Udslettelse til Følge. KASSEREREN. (14k)

Gutenberg-Koret.

Sammenkomst Fredag den 23. ds. Kl. 8½ i Pilealléen 16. (4e)

Typografernes Cykleklub.

Søndag: Rungsted. Trianglen Kl. 10. (3r)

ANNONCER

En yngre Typograf,

Avis- og Akcidenssætter, søger Plads snarest, helst i større Provinsby. Billet mrkt. »130« modtager Ekspeditionskontoret.

Monoline-Sætter

søger Plads. Udlært paa Skolen i Berlin. 1. Kl.s Anbefalinger. Billet mrkt. »M. B. 133« bedes indlagt paa Ekspeditionskont. snarest.

En dygtig, ordenselskende **Maskinmester**, der er vant til at faa Arbejdet rask fra Haanden, og som eventuelt kan føre Tilsyn med Trykkeripersonalet, kan faa varig Plads straks. Reflekterende maa være fuldt fortrolig med »Dux« Paalæggerapparat samt absolut ædruelig, punktlig og paalidelig. Ansøgninger med Lønforlangende mrkt. »Dux« sendes til *Bergens Annonce-Ekspedition*, Bergen, Norge. (135)

Ung Typograf,

Avis- og Akcidenssætter, søger Plads. Kendskab til Trykning. Billet mrkt. »134« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

Carl Erichsen.

Telefon 2526. Sct. Pederstræde 10.

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Jagtvej 109, 3. S., Kbhvn. L. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 30 KØBENHAVN DEN 30. JULI 1915 XLII AARGANG

Fastlønnede Bog- og Akcidenssættere i København.

I Ugen fra 27. Juni til 4. Juli blev der til københavnske Bog- og Akcidenssætterier udsendt Spørgekort for at indhente Oplysninger om de fastlønnede Haandsætteres Lønvilkaar.

Forbundet optager med visse Mellemrum en Statistik over Lønforholdene indenfor hele Faget, sidste Gang i April 1913, og det har ikke været Spørgekortets Hensigt at være Surrogat for en hele Faget omfattende Statistik; en saadan vil nemlig efter al Sandsynlighed, saafremt Forholdene til den Tid iøvrigt er normale, blive optaget i 1916.

En Statistik, omfattende hele Faget, er desuden et omfattende Arbejde, som vil gøre det nødvendigt at specificere Medlemmerne efter alle de forskellige Brancher, vort Fag rummer, ikke blot Hovedbrancherne: Sættere, Trykkere og Hjælpearbejdere, men for Sætternes Vedkommende: fastlønnede Haandsættere, akkordlønnede do., Blad- og Maskinsættere, for Trykkerne, hvilke og hvor mange Maskiner, de passer, om de har Diegler eller Paalægningsapparater osv. Hertil kommer Forlægningsbestemmelsernes Indflydelse paa Lønnen. En saadan Statistik, som naturligvis er af stor Betydning for vort Fag, maa som sagt udsættes til en senere Lejlighed.

Hensigten med Spørgekortene har egentlig kun været ved en Stikprøve at blive klar over Krisens Virkninger paa Lønforholdene indenfor den Branche i vort Fag, som er haardest ramt. Medens Lønningerne for Beregningssætterne er konstant tarifmæssig, kan de faste Lønninger være i høj Grad afhængig af Konjunkturerne. Et forøget Tilbud af Arbejdskraft kan medføre en større eller mindre Forringelse af Lønvilkaarene. Et saadant forøget Tilbud af Arbejdskraft har imidlertid kun i mindre Grad gjort sig gældende for de øvrige Brancher i Faget. Maskinsættere, Trykkere, Stereotypører, Hjælpearbejdere osv. har, efter at den første Krigsskræk i Avgust—September forrige Aar havde lagt sig, kunnet glæde sig ved temmelig normale Arbejdsforhold. Desuden er der, som ovenfor nævnt, for disse Branchers Vedkommende mange forskellige Tillæg, der øver Indflydelse paa Fastlønnen, og som forhindrer større Nedgang.

Anderledes med de fastlønnede Haandsættere i Bog- og Akcidensbranchen. Her indtræder Tarifens mangeartede Tillæg kun yderst sjældent for det ordinære Arbejdes Vedkommende. Minimallønnen overskrides kun ved »personlige Tillæg«, og disse er som sagt ofte afhængige af det større eller mindre Tilbud af Arbejdskraft.

Dette er naturligvis i høj Grad uretfærdigt. Naar der i et Fag er indført en Minimaltarif, er det en Selvfølge, at Minimalløn forudsætter minimal Ydelse. Hvis en Arbejder er i Stand til at yde en Præstation, der efter Tarifens Beregningsbestemmelser ligger over Tarifens Minimalløn, bør han absolut oppebære en højere Løn derfor. Det retfærdigste vilde derfor være, at en nyantagen Sætter den første Tid var paa Beregning (naturligvis ikke udelukkende paa skært Arbejde), og at den derefter indtrædende Fastløn rettede sig efter hans Gennemsnitsfortjeneste.

Værst ser det maaske dog ud for Akcidenssætteren. Hans Arbejde er vanskeligt at beregne. Hans Kvalifikationer maa bedømmes efter det mere eller mindre smagfulde Arbejde, han udfører, men netop paa dette Omraade er det, at Konkurrencen — altfor ofte endog Smudskonkurrencen — florerer. Derfor skal en Arbejder i denne Branche som Regel være *Kunstner* for at erholde en nogenlunde ordentlig Løn. Dette er et Misforhold, som ogsaa Principalen — saafremt han har den tilbørlige Interesse for Faget — er interesseret i at faa rettet.

Resultatet af de udsendte Spørgekort foreligger nu i Besvarelser fra 111 forskellige Arbejdssteder, som vistnok omfatter alle de Virksomheder, hvor der overhovedet findes fastlønnede Bog- og Akcidenssættere. I de 111 Virksomheder beskæftigedes 539 fastlønnede Sættere med følgende Lønninger:

27.00	28.00	29.00	30.00	31.00	32.00	33.00	34.00	35.00	36.00	37.00	38.00
36	30	30	85	22	107	40	52	46	21	18	14

39.00	40.00	41.00	42.00	43.00	44.00	45.00	46.00	47.00	48.00	49.00	50.00
13	16	2	2	0	1	1	2	0	0	0	1

Desuden 7 Dispensationslønninger, men da disse ligger ganske udenfor Tarifen, er disse Lønninger ikke medtaget i Beregningerne.

Den samlede Ugeløn for disse 539 Sættere bliver 17,618 Kr., og Gennemsnitslønnen pr. Arbejder bliver saaledes 32.69.

Til Sammenligning tjener, at Gennemsnitslønnen i April 1913 for den samme Branche var Kr. 30.35, men i denne Statistik var 26 nyudlærte, der arbejdede for en Løn af 25 Kr., fradraget. Vil man sammenligne Gennemsnitslønnen i Aar med 1913 og tidligere Aar, maa man, for at faa et paalideligt Billede heraf, fradrage de 36 unge Svende, som beskæftiges for en Løn af 27 Kr. Resultatet bliver da, at 503 Sættere har haft en samlet Ugeløn af 16,646 Kr., hvilket giver *en Gennemsnitsfortjeneste af Kr.* **33.09**. Fremgangen er altsaa siden 1913 Kr. 2.64.

Tarifen af 1914 forhøjede som bekendt Minimallønnen fra 26 Kr. til 29 Kr., men for Lønningerne opefter gaves jo kun et Tillæg af 2 Kr., og Gennemsnitsforhøjelsen paa 2.64 maa derfor siges at svare nogenlunde til, hvad der kunde ventes.

Det kan vel gennem denne Statistik betragtes som fastslaaet, at Krisen kun i ringe Grad har bevirket Nedgang i Arbejdslønnen, hvilket naturligvis er til Ros for Fagets Arbejdere, men samtidig maa det siges, at det heldigvis kun er et Faatal af Principaler, der har spekuleret i Nødstilstanden.

Det viser sig, at det kun er ganske faa (30) Kolleger, der arbejder paa selve Minimallønnen, medens et stort Antal (85) lønnes med 30 Kr., 31 Kr. lader til at være et upopulært Tal, medens 32 Kr. har Æren af at møde med det største Antal (107). Derefter daler Tallet, efterhaanden som man gaar op i Lønskalaen, indtil det standser med siger og skriver 1 (en) Sætter paa 50 Kr.

Det ses endvidere, at 36 Kolleger arbejder paa Begyndelseslønnen 27 Kr., og 30 paa 28 Kr. At Tallet paa Kolleger, der arbejder paa Ungsvendeløn, er saa stort, skyldes vel i første Række, at Muligheden for at gaa paa Rejse er stærkt begrænset af Krigsforholdene.

Man træffer iøvrigt ofte paa den Opfattelse, at en Svend under 21 Aar og mellem 21 og 24 Aar er forpligtiget til at arbejde for henholdsvis 27 og 28 Kr. Dette er en Misforstaaelse; thi en ung Svend maa naturligvis have samme Ret til en højere Løn, saafremt hans *Kvalifikationer* berettiger ham dertil. Motiveringen for Ungsvendelønningerne er, at man fortrinsvis blandt de ganske unge Svende kunde finde Folk, hvis Arbejdsydelse ikke stod paa Højde med Minimallønnen, og at man derfor hellere maatte lade dem arbejde for en lavere Løn den første Tid, fremfor at støde dem ud af Faget.

Dette Ræsonnement kan være rigtigt, men berettiger naturligvis ikke, at man *altid* skulde sætte en ung Svend paa 27 eller 28 Kr. Dette Forhold vil imidlertid sikkert nok rette sig, saa snart vi kommer ind under normale Arbejdsforhold, og den unge Svend ikke i saa høj Grad er bunden til Stedet som nu.

Sammenligner man Gennemsnitslønnen med tidligere Undersøgelser, kommer man til følgende Resultat:

1905	27.30
1911	29.87
1913	30.35
1915	33.09

Fremgangen er i Løbet af 10 Aar for de fastlønnede Bog- og Akcidenssættere 5 Kr. 79 Øre, samtidig er Minimallønnen hævet fra 23.00 til 29.00, altsaa med 6 Kr. Naar Hensyn tages til, at der i Mellemtiden er indskudt de to Ungsvendelønninger (27 Kr. og 28 Kr.) vil det ses, at Forhøjelsen af Minimalløn og Gennemsnitsløn saa nogenlunde holder Skridt med hinanden.

Forhøjelsen i Løbet af 10 Aar bliver altsaa for Gennemsnitslønnen 21,2 % og for Minimallønnen (naar man ser bort fra Ungsvendelønningerne) ca. 26,9 %, og i samme Tidsrum er Arbejdstiden forkortet med 1 Time daglig.

Dette Resultat er jo ret betydeligt, naar blot ikke den for Tiden herskende frygtelige Dyrtid opslugte langt mere end de skete Forhøjelser. Hvor længe denne Dyrtid vil vare, og om man overhovedet nogensinde naar tilbage til de Varepriser, man havde før Krigens Udbrud, er det umuligt at sige noget om; men som Forholdene er nu for Tiden, er det svært for en Familie at komme igennem med en Løn af 33.09, og man har Grund til at spørge, hvorledes vilde det have set ud, hvis ikke Organisationen havde været i Stand til at skaffe sine Medlemmer ovennævnte Lønforhøjelse og Arbejdstidsforkortelse i Løbet af de sidste 10 Aar. Varepriser og Arbejdsløn behøver nemlig ingenlunde at følges ad. Prisforhøjelserne er sikre nok, men Lønforhøjelserne maa man tilkæmpe sig — direkte eller indirekte. Lad dette være os en Spore til endnu fastere Sammenslutning og Kærlighed til vor Organisation. J. S.

Forkert Citat.

Det er med stor Forbavselse, at jeg i »Typ.-Tid.« Nr. 28 ser, at Fr. Nielsen er ude med en Artikel, der fremdrager nogle Punkter i den af mig fra »Korrespondent« oversatte Artikel »Vore Sorger og vore Forhaabninger«. Og jeg skal sige hvorfor. Fr. Nielsen, Køge, gør sig nemlig skyldig i — for at bruge et mildt Ord — at citere forkert.

Han skriver i sin Artikel følgende:

»... En Mængde af vore tyske Kolleger har lidt Heltedøden.« Ja saadan staar der virkelig i nævnte Artikel.«

Men saadan staar der virkelig *ikke* i nævnte Artikel, jeg skal sige Fr. Nielsen, hvad der staar: »... at en Mængde af vore **brave** Kolleger har lidt Heltedøden ...« Men denne Sætning staar i et tysk Blad, og er derfra gengivet paa Dansk. Det er ikke mig, der — som Fr. Nielsen ved at erstatte »brave« med »tyske« vil give det Udseende af — har kaldt Krigerdøden for Heltedøden. Kolleger! Døm nu selv om denne Skrivemaade.

Saa er der en Ting til. Fr. Nielsen skriver, at han tror ikke Fredsønskerne er ægte. Hvis han havde fulgt med i »Korrespondent« fra Krigens Begyndelse til Dato, da vilde han ikke være i Tvivl. »Korrespondent« har været højt oppe i Krigsbegejstring, men dette er nu forbi. Krigsbegejstringen findes ikke mere. Selv de talrige Dødsannoncer har skiftet Præg.

Dernæst skriver Fr. Nielsen om »vildledende Bemærkninger«, og om, at han i Nevtralitetens Navn vil have Lov til at tage til Genmæle. Ja, lige saa meget han vil, men han maa ikke i samme Øjeblik han beskylder andre for »vildledende Bemærkninger« *citere forkert.* SPECTATOR.

Aarhus- og Horsens-Typograferne

havde Søndag den 18. Juli Udflugt til Skanderborg, hvor de i øsende Regnvejr blev modtaget af Skanderborg-Kollegerne. Efter et Kvarters Ophold paa Skanderborg Banegaard, lukkedes Sluserne, hvorefter man spadserede til Dyrehaven og drak Kaffe. Her blev Gæsterne budt Velkommen af Andersen, Skanderborg, der tillige oplæste et Telegram fra Viggo Christensen, som ønskede alle deltagende Kolleger god Fornøjelse. Da man havde drukket Kaffen, var bleven fotograferet og havde beset Slotskirken, vandrede man ind i Haandværkerforeningen, hvor de 260 Deltagere indtog en Fællesspisning (!!). (Her maa dog bemærkes, at vor skattede Kollega og Forfatter pc. fra Aarhus kun fik Sauce og Kartofler.) Under Spisningen talte Niels Mortensen, Aarhus, for Dansk Typ.-Forbund, Th. Jørgensen, Horsens, for et godt Kammeratskab, P. Bergmann, Aarhus, for Damerne. Der blev endvidere talt af Martin Petersen, Aarhus og J. C. Juliussen, Horsens m. fl., ligesem der blev afsunget 7 — syv — Sange. Efter Spisningen Bal til Kl. 11, hvorefter man til Socialistmarschens Toner marscherede til Banegaarden.

Selv om der paa Turen, hvor 2 store Lokalafdelinger mødes i en saa lille By, kan være noget at udsætte, saa er dog vist alle enige om, at saadanne Sammenkomster bidrager til at højne Kolegialitetsfølelsen indenfor Deltagerne. Her udveksledes mange Tanker, her drøftedes Mand og Mand imellem Arbejdsforholdene i de forskellige Afdelinger, og her opfriskedes mangen et gammelt Bekendtskab fra Ungdomsaarene blandt de ældre Kolleger. C. J.

Fagforeningernes Kokssalg.

Den københavnske Afdeling har modtaget følgende:

Til

Foreningerne under Arbejdernes Fællesorganisation.

Den i Evropa herskende Krigstilstand har ogsaa paa mange Omraader meget føleligt sat sine Spor i de nevtrale Lande. Paa alle Livsfornødenheder er Priserne steget overordentlig stærkt, og det er kun, efter at store Vanskeligheder er overvundne, lykkedes at fremskaffe de nødvendige Produkter, som er en Betingelse for at kunne holde de mange Virksomheder i Gang. Disse Vanskeligheder gælder i særlig Grad Brændsel, og Kommunens Kokskontor har af den Grund set sig nødsaget til at standse Koksudsalget.

Kul- og Kokstilførslen fra Udlandet er undergivet store Vanskeligheder, og ingen kan med Sikkerhed sige, hvordan Forholdene paa dette Omraade vil udvikle sig; kun ét vides, at Priserne for Tiden er usædvanlig høje, idet Dagspriserne for 1 hl Koks hos Hørkræmmeren er 3 Kr. 10 Øre, og Udsigterne til, at disse Priser vil dale, er saa ringe.

Under disse Forhold har Forretningsudvalget for Arbejdernes Fællesorganisation indgaaende beskæftiget sig med Spørgsmaalet om Muligheden af at fremskaffe Koks til billigere Priser end de nugældende.

Disse Bestræbelser er kronede med Held, og vi kan herved tilbyde til Organisationernes Medlemmer gode tyske Koks til en Pris af *2 Kr. 10 Øre* pr. hl (heri indbefattet Aflæsning og Afvejning. Tilkørsel, Opeller Nedbæring, altsaa *frit i Hus*, dog er Prisen for Medlemmer, der bor i Yderdistrikterne Brønshøj, Sundby osv. *2 Kr. 15 Øre.*

I Henhold til ovenanførte anmoder vi derfor Organisationerne om snarest mulig ved Meddelelse til Klubber og Tillidsmænd, gennem Fagblade og paa Møder at gøre Medlemmerne bekendt med dette Tilbud.

Bestillingerne fra de enkelte Medlemmer eller Klubber maa samles paa Fagforeningens Kontor, og med Opgivelse af nøjagtig Medlems-

nummer, Navn og Adresse (herunder Bydel — ikke Postdistrikt —) samt Meddelelse om Koksene skal paa Loft eller i Kælder, samlet indsendes til Fællesorganisationens Kontor, Kompagnistræde 14.

Opmærksomheden henledes paa, at der af Hensyn til Forretningsgangen kun kan modtages Bestillinger af henholdsvis 10 og 20 hl.

Ved Indsendelse af Bestillinger maa kontant Betaling erlægges for det samlede Antal Hektoliter, da Fællesorganisationen skal betale Koksene ved Bestillingens Indsendelse.

Koksene ekspederes i den Rækkefølge, Bestillingerne indløber, og Medlemmerne vil fra Fællesorganisationen faa tilsendt Brevkort med Angivelse af, naar Koksene bliver tilbragt.

Da Koksene begynder at ankomme i de første Dage, bedes Bestillingerne indsendt hurtigst muligt.

Denne Opgave er den største, Fællesorganisationen i sin Virksomhed hidtil har paataget sig, og denne kan kun løses, naar alle Bestyrelser af yderste Evne medvirker. Dette kan bl. a. ske ved at organisere en planmæssig Tegning og en planmæssig Pengeindbetaling.

Der raades foreløbig over et betydeligt Kvanta Koks, og bliver Efterspørgselen stærk, haaber vi paa yderligere at kunne skaffe mere.

Vi udtaler Haabet om, at alle Fagforenings-Bestyrelser vil støtte Forretningsudvalget og Kontoret i denne vigtige Sag, der er af stor økonomisk Betydning for de københavnske Arbejdere, hvilket alene vil fremgaa deraf, at der paa det Kvanta Koks, hvorom Fællesorganisationen har truffet Aftale, for de københavnske Arbejdere bliver sparet en Sum af ca. *120,000 Kroner.*

P. F. V.:
CARL F. MADSEN.

K. KIEFER.

I Henhold til ovenstaaende Cirkulære kan Bestillinger paa Koks modtages paa Forbundskontoret hver Dag Kl. 1—3. *Betaling maa erlægges samtidig med Bestillingen.* Bestillinger pr. Telefon modtages ikke.

Krigens Virkninger.

SOM tidligere meddelt er der Mangel paa Maskinsættere i alle store Byer i Tyskland. Forskellige Firmaer har i den Anledning søgt at komme uden om den tyske Tarifs Bestemmelser om, at til Udlæring af Maskinsættere skal anvendes Haandsættere, idet man dels har begyndt at oplære unge Kvinder og dels ogsaa har prøvet at anvende Krigsinvalider. Fra Forbundets Side blev der tilbudt nævnte Firmaer tarifmæssig Arbejdskraft, men dette Tilbud blev ikke antaget.

Sagen blev indanket for Nævnet, og dette gav Forbundet Medhold i sin Klage, men ikke alle Firmaer vilde rette sig efter denne Afgørelse, hvorefter der nu er sendt dem Meddelelse om, at de vil være at udelukke fra Tarif-Fællesskabet, om de ikke afskediger den irregulære Arbejdskraft. Meddelelsen er underskrevet baade af Typografer og Bogtrykkere.

— — —

Budapest Waisenhuset har gjort det ungarnske Typograf-Forbund opmærksom paa, at en Mængde af de Kvinder, som under Krigen er gledet ned i Prostitutionens frygtelige Dyb, kommer fra Trykkerierne.

Vort Broderforbund svarer herpaa bl. a.:

Fagforbundets Oplysningsarbejde kan naturligvis udrette en Del, og dets Understøttelsesvirksomhed kan ogsaa udrette adskilligt, men i disse Tider kan den ikke udelukke Sulten fra alle Hjem, og Sulten er som bekendt en daarlig Raadgiver.

Generalforsamlinger og Møder.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 24. Juli. Formanden, JOHAN GERDT, aflagde Beretning, hvorunder han bl. a. oplyste, at to Medlemmer var foreløbig gaaet over i andet Erhverv, og han anbefalede de unge Kolleger til Forsøg i samme Retning, da Udsigterne ikke var lyse. Der gaar for Tiden 10 arbejdsløse i Aalborg. Firmaet Holst havde den første Lønningsdag i Juli udbetalt sine 4 Typografer hver 34 Øres Lønforhøjelse for Torsdag og Fredag — og ikke 1 Kr. som de mente sig berettiget til. Byens øvrige Bogtrykkere havde forlængst paa Formandens Henstilling ydet Løntillæget. Skønt de paagældende Kolleger ikke er Velhavere, undte de dog det betrængte Firma de 66 Øre — det vilde jo ikke være rart, om Firmaet skulde melde sig »*færdig*« med »66«. Der kom adskillige Rejsende, som kun var »Typografer« for Understøttelsens Skyld, og det var ret meningsløst, at vor Lokalkasse vedblivende skulde lade sig banke af. Dette Spørgsmaal burde tages op til Behandling. Generalforsamlingen indvendte ikke noget imod, at Formanden efter Skøn gav Kort til Svendehjemmet for en Del af det Beløb, Lokalkassen yder, ligesom det bestemtes, at betale for rene Lagener paa Svendehjemmet.

— Angaaende Lærlingenes Antal udspandt der sig en livlig Diskussion, idet man mente, at Lærlingeskalaen paa et Par Trykkerier ikke blev overholdt. Formanden gav nogle Oplysninger; han havde korresponderet med Forretningsudvalget og mente ikke, at der forelaa noget overlagt Brud paa Skalaen, men skulde forøvrigt have sin Opmærksomhed henvendt paa Forholdet, saa Bestyrelsen i Tide kunde tage Affære.

— Børnenes Kontor bevilgedes 10 Kr.

— H. C. ANDERSEN og MARIUS ANDERSEN genvalgtes til Bestyrelsen.

— Ang. Koksindkøb oplyste FORMANDEN, at de Foreninger, der hidtil var dannet inden for enkelte Fagforeninger, kun virkede som Indbetalingskasser, da der ikke for Tiden kunde skaffes billigere Koks end Kommunens, som maaske vil gaa op til 2 Kr. Hl. Anbefalede foreløbig trykkerivis at lave »Kokskasser«. Senere kunde Sagen saa tages op. — FORMANDEN anbefalede Medlemmerne at indmelde sig i Forbrugsforeningen; der laa her ca. 50 Kr. aarlig og »ventede« og det var et godt Pluds til den lille Lønforhøjelse. G.

Nær og Fjærn.

Gutenberg-Koret synger Torsdag den 5. Avgust Kl. 9 i Charlottenlund Palmehave.

Dødsfald. Et af vore Medlemmer, MORTEN HENRIK HANSEN, er den 22. Juli afgaaet ved Døden for egen Haand, nedbrudt som han var efter lang Tids Sygdom og andre ulykkelige Forhold, der gjorde, at Døden var ham en Befrielse. Hansen udlærte som Sætter hos Nielsen & Lydiche i 1895 og blev 40 Aar gammel.

Sommerferie. Hamburger & Langes Bogtrykkeri har i Aar, uden Opfordring, tilstaaet Personalet 3 Dages Ferie uden Afkortning i Lønnen.

— Personalet i Nordisk Bogtrykkeri har, ligesom forrige Aar, erholdt en halv Uges Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen.

— »Kolding Avis« har tilstaaet sit Personale en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Løn.

— Redaktør Holger Ibsen, »Holbæk Amts Avis«, Holbæk, har nu tilstaaet sine Typografer 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— »Randers Amts Avis« (Red. Elmenhoff), Bogtrykker Chr. Nielsen og N. K. Nielsen (Eksprestrykkeriet) har tilstaaet deres Personaler 8 Dages Ferie. »Randers Dagblad« (Bogtr. Rye) giver 3 Dage. Ferierne er for nogen Tid siden begyndt.

— Ringsted: »Venstres Folkeblad« har i Lighed med tidligere Aar givet sit Personale Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Hadsten Bogtrykkeri har i Aar tildelt sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

I Nr. 28 meddelte vi om Sommerferie for Fr. Ryes Personale, Kolding; der skulde staa: *Lumbyes* Personale.

Forretningsudvalgsmøder.

Lørdag den 29. Maj 1915.

1., 2. og 3. Nogle Skrivelser toges til Efterretning.

4. Det finske Forbund meddeler, at det f. T. ikke var i Stand til for indeværende Aar at svare Renter af det til de skandinaviske Lande skyldige Beløb, men foreslaar at føre Renterne til det oprindelige Laan. — Man maa betragte Renterne som en særlig Gæld, og forespørger, om dette Svar kan tiltrædes af Norge og Sverige.

5. En Skrivelse fra en Organisation toges til Efterretning.

6. Ejendommen i Randers var blevet omtakseret til Brandforsikring. Policen lyder paa 6880 Kr. — Til Efterretning.

7. Efter Indstilling af Nyborg Afdeling bevilgedes Dispensation til en gammel Sætter.

8. og 9. Forretningsføreren refererede nogle Tarifspørgsmaal fra Ringsted, Slagelse og Køge samt nogle Skrivelser fra Marstal. — Beslutning toges.

10. Arbejdernes Fællesorganisation anmoder om et Laan paa 15,000 Kr. mod 1. Prioritet i en Ejendom i Horsens samt Fællesorganisationens Kaution. — Det indstilledes til Forbundsstyrelsen at yde Laanet af Begravelseskassen i København paa de nævnte Vilkaar samt 1000 Kr.s Afdrag aarlig og $4^1/_2$ pCt. p. a.

11. Københavns Afdelings Formand refererede en Trykkerikonflikt — Afdelingsformanden henvender sig til Principalen.

12. Forretningsføreren refererede en Regnskabssag.

13. Det vedtoges at tilsende Det statistiske Departement nogle begjærede Overenskomst-Eksemplarer.

14. Det intern. Sekretariat meddeler, at det ved den foretagne Afstemning er forkastet at flytte Sekretariatet.

15. Cirkulære fra det svejtsiske og romerske Forbund ang. Understøttelser til Belgiens typografiske Organisationer. — Det vedtoges at yde 500 Kr.

16. Under Forudsætning af Forbundsstyrelsens Tilslutning vedtoges det at yde Typografernes Stiftelse 4000 Kr. til Køb af 3½ %s Obligationer til et Beløb af 5000 Kr., som Stiftelsen skylder sin Legatfond. Laanet forrentes med 4½ %, og Forbundet beholder Obligationerne som Sikkerhed, indtil Stiftelsen indfrier dem.

Onsdag den 23. Juni 1915.

1. Forbundsstyrelsen havde enstemmig tiltraadt de i forrige Møde indstillede to Laanesager.

2. Forretningsføreren redegjorde for de første Forhandlinger i Ringsted, Slagelse og Odense; med »Fyns Venstreblad« var truffet en Sær-Overenskomst, der godkendtes.

3., 4. og 5. Nogle Forespørgsler besvaredes.

6. Aarhus Afdeling ønskede Forretningsførerens Nærværelse ved en Forhandling. — Tiltraadtes.

7. Silkeborg Afdeling ønskede Forretningsførerens Nærværelse ved Jubilæumsfesten d. 4. Juli. — Tiltraadtes.

8. Nykøbing F. ønskede en Repræsentant til Fagmødet den 27. Juli. — Laur. Jensen delegeredes.

9. En Sygesag behandledes.

10. Det internationale Sekretariat meddeler, at Stautner nu er sat i Frihed.

11. Københavns Afdeling fremsender Meddelelse om Helligdagsarbejde. — Tiltrædes.

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger: 23. Juli: Køge i Stedet for April Kvartals Overskud 26.50. 24. Juli: Løgstør i Stedet for April Kvartals Overskud 55.00; Ringkøbing 50.00. 26. Juli: Esbjerg 100.00; Kallundborg 100.00. 27. Juli: Korsør i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 35.00; Hobro 100.00.

København, den 27. Juli 1915.

Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

23. Juli: Køge pr. Bl. 26.50. 24. Juli: Brønderslev 75.25; Løgstør pr. Bl. 55.00. 26. Juli: Aalborg 175.00; Nykøb. M. 87.50; Slagelse 406.70. 27. Juli: Korsør pr. Bl. 35.00, kont. 59.25, ialt 94.25; Næstved 500.00; Skive 226.50.

København, den 27. Juli 1915.

Forretningsudvalget.

Lægerne.

Dr. Hall er bortrejst fra den 29/7—10/9, i hvilken Tid hans Praksis besørges af Dr. Edgar Madsen, Skougaards Allé 4 (ved Jesuskirken). Telf. Valby 185 y. Træff. Kl. 12—1. Helligdage 8—9.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Magda Marie Helene Krøyer, udl. 1913 hos Chr. Cato (Kruckow). Sætterlærl. Kaj Axel Grumstrup (Laursen). Sætterlærl. Holger Emil Stein (Kr. Dagbl.).

Odder: Hjælpearb. Marius Boye Rasmussen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1240 Johannes Petersen fra Rejse (arbl.).

Aarhus, 3634 Th. Wegener (arbl.) og 4486 H. Fr. Madsen (arbl.). Holbæk, 3904 Alfred Sørensen (arbl.). Hjørring, 3662 Reinh. Christensen (arbl.). Køge, 1812 Nielsen Reill (arbl.). Næstved, 6818 Fr. Wollander (arbl.). Thisted, 6438 Joh. Trab (arbl.).

Fratraadte.

København: 2728 Karl Keilgaard Hansen til Næstved i Pl. 2660 J. Chr. Jensen til Hillerød (arbl.).

Aarhus, 1876 A. F. Lind paa Rejse og 3914 Sv. Risgo Mortensen paa Rejse, Holbæk, 1918 Svend Jul. Jensen til Kbhvn. i Pl. Næstved, 3765 Carl Alfr. Petersen til Ringsted i Pl. 3802 S. K. Kristensen til Vejle (arbl.). 3788 Johannes Korsgaard Hansen til Bogense (arbl.).

Udmeldt.

København: 2314 Paal. Ingeborg Bentzen (fratraadt Faget).

Død.

København: 2841 Martin Henrik Hansen.

Gutenberg-Koret.

Koret synger Torsdag d. 5. Avgust Kl. 9 i »Charlottenlunds Palmehave«. Ang. Prøven nærmere pr. Brevkort. (4f)

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8½ Pileallé 16.
Møde med Damer. (1 A)

Typografernes Cykleklub.

Søndag: Søllerød. Trianglen Kl. 10. (3 s)

ANNONCER

Ung Typograf,

Avis- og Akcidenssætter, søger Plads. Kendskab til Trykning. Billet mrkt. »134« modtager Ekspeditionskontoret.

En Trykker eller Sætter-trykker,

kendt med og med Lyst til Beskæring, Indpakning og andre med Tryksagers Færdiggørelse forbundne Arbejder, søges. En *dygtig* og *praktisk* Mand *med Ordenssans* kan her faa en god og fast Plads. Store, lyse Lokaler. Billet mrkt. »136« tilsendes Ekspeditionskontoret.

Forbundter.

En dygtig og flink Lærling, der har staaet et Par Aar i Lære, kan faa Plads straks eller senere. Billet mrkt. »137« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En dygtig **Avissætter** kan straks faa Arbejde i **Modersmaalets Trykkeri** i Haderslev. (138)

En dygtig, ordenselskende **Maskinmester**, der er vant til at faa Arbejdet rask fra Haanden, og som eventuelt kan føre Tilsyn med Trykkeripersonalet, kan faa varig Plads straks. Reflekterende maa være fuldt fortrolig med »Dux« Paalæggerapparat samt absolut ædruelig, punktlig og paalidelig. Ansøgninger med Lønforlangende mrkt. »Dux« sendes til *Bergens Annonce-Ekspedition*, Bergen, Norge. (135)

Under Sikringsstyrkens Indkaldelse fra 18. Avgust kan en dygtig og **paalidelig Trykker** faa Plads hos Bogtrykker C. NORDLUNDE, Hillerød. (139)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 52, KØBENHAVN S.

Telefon Amager 555. (15)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Tysk Undervisning.

C. L. Skjoldbo, aut. Translatør,
Vølundsgade 29,[1]. (16)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Hotel „Union“ Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade (*bedste Spisested i København*) anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Central 6125. (6)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,
(79) Thingvalla Alle 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Jagtvej 109, 3. S., Kbhvn. L. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 31 KØBENHAVN DEN 6. AVGUST 1915 XLII AARGANG

Fra og med førstkommende Tirsdag bedes alt Stof til »Typ.-Tid.« sendt til min ny Adresse: Ingolfs Allé 35. Kbhvn. S. CARL NIELSEN.

Fond til fortsat Hjælp under ekstraordinær Arbejdsløshed.

I den ny Lov af 8. April 1914 om statsanerkendte Arbejdsløshedskasser hedder det i § 16, at en »Arbejdsløshedskasse er berettiget til at oprette en særlig Fond, der ikke maa anvendes til Dækning af Kassens ordinære Understøttelse, men af hvis Midler der under ekstraordinær Arbejdsløshed kan udredes Understøttelse udover det i Vedtægten fastsatte Dageantal«.

Udbetaling af Understøttelse af Fondet maa kun ske, naar der i Følge Indenrigsministerens Kendelse hersker ekstraordinær Arbejdsløshed i Faget. Understøttelsen maa ikke udgøre mere end der svarer til Dagpengeydelse i 70 Dage. De nærmere Regler for Fondens Virksomhed fastsættes af Indenrigsministeren.

I Lovens § 10 bestemmes det endvidere, at til de Kasser, der har oprettet et saadant Fond, yder de Kommuner, i hvilke vedkommende Kasse har Hovedsæde eller Afdelinger, i alle Tilfælde Tilskud, lig en Tredjedel af Medlemsbidragene fra ubemidlede, nydende Medlemmer.

Da Arbejdsløshedskassen den 5. Avgust forrige Aar havde Delegeretmøde, var de Forarbejder, som Indenrigsministeriet og Arbejdsløshedsinspektoratet skal foretage, ikke saa vidt fremskredne, at Sagen i Detailler kunde behandles. Da det naturligvis havde Betydning for Kassen at sikre sig obligatorisk Kommunetilskud, bemyndigedes Hovedbestyrelsen til at træffe de fornødne Bestemmelser.

I Henhold hertil har Hovedbestyrelsen efter Forhandling og med Godkendelse af Arbejdsløshedsinspektoratet vedtaget med tilbagevirkende Kraft til 1. April d. A. at oprette et saadant Fond og vedtaget de nedenstaaende Vedtægter, der er ganske overensstemmende med det af Nævnet udarbejdede og af Indenrigsministeriet godkendte Mønster-Reglement:

Vedtægt for Fond til Ydelse af Understøttelse under ekstraordinær Arbejdsløshed.

§ 1. Ved hvert Kvartal-Regnskabs Slutning henlægges 5 pCt. af det som ordinært Medlemsbidrag indgaaede Beløb til en særlig Fond, hvoraf der kan ydes Understøttelse under ekstraordinær Arbejdsløshed til Medlemmer, der har oppebaaret deres fulde vedtægtsmæssige Understøttelse af Kassen i 12 paa hinanden følgende Maaneder og vedblivende er arbejdsløse.

§ 2. Fonden kan ikke træde i Virksomhed med Udbetaling af Understøttelse til Medlemmerne, medmindre Indenrigsministeriet har godkendt, at ekstraordinær Arbejdsløshed foreligger.

§ 3. Fonden kan ikke paabegynde Udbetalingen af Understøttelse, med mindre dens samlede Beholdning har naaet et Beløb, der svarer til fuldt udbetalt Understøttelse efter Fondens Regler til $^3/_4$ af det Antal Medlemmer, der i et Normalaar har opbrugt deres ordinære vedtægtsmæssige Understøttelse i det Antal Dage, i hvilke Fonden har Understøttelsespligt. Første Gang Fonden skal træde i Virkomhed kræves, at dens Beholdning har naaet det dobbelte af den ovenfor angivne Højde. Er ekstraordinær Arbejdsløshed kun anerkendt at være til Stede for en Del af Kassen, nedsættes de ovennævnte Beløb forholdsmæssigt.

§ 4. Naar ekstraordinær Arbejdsløshed er anerkendt at være til Stede, begynder Fondens Understøttelsesvirksomhed i Henhold til de derom fastsatte Regler. Saalænge Understøttelsesvirksomheden vedvarer indsendes til Inspektoratet maanedlige Indberetninger angaaende Arbejdsløshedens Omfang. Er den ekstraordinære Arbejdsløsheds Tilstedeværelse anerkendt paa Grundlag af foreliggende særlige Forhold, er Kassens Ledelse endvidere forpligtet til at afgive Indberetning om de Forandringer, der under Krisen maatte indtræde i Arbejdsforholdene. Desuden vil Kassen i ethvert Tilfælde, hvor Fonden er traadt i Virksomhed, være pligtig til paa Begæring fra Arbejdsløshedsinspektoratet at tilstille dette saadanne yderligere Oplysninger, som maatte anses fornødne.

§ 5. Safremt Fonden er traadt i Virksomhed som Følge af, at Ledighedsprocenten har naaet en Størrelse lig et Normalaars Ledighedsprocent med Tillæg af 50 pCt., naar den ekstraordinære Arbejdsløshed omfatter Kassen i dens Helhed, og med Tillæg af 75 pCt., naar den kun omfatter en Branche, gælder følgende Regler med Hensyn til Udbetalingsvirksomhedens Ophør.

Naar Ledighedsprocenten i to paa hinanden følgende Maaneder har været under den af de ovennævnte Grænser, paa Grundlag af hvilken Understøttelsesvirksomheden er begyndt, kan yderligere Tilgang af understøttelsesberettigede ikke finde Sted, og efter yderligere en Maaneds Forløb ophører Udbetalingen helt. Dog kan Fondens Understøttelsesvirksomhed standses allerede paa et tidligere Tidspunkt, saafremt Ministeriet efter Indstilling fra Kassens Hovedledelse skønner, at Fagets Arbejdsforhold er i saa væsentlig Grad forbedrede, saa at Fondens Ydelse ikke længer er paakrævet.

Er Fonden derimod traadt i Virksomhed som Følge af foreliggende særlige Forhold, uden at Ledighedsprocenten har naaet den ovenfor nævnte Højde, fastsætter Indenrigsministeren efter Indstilling af Nævnet, hvornaar og paa hvilke nærmere Betingelser Fondens Understøttelsesvirksomhed skal ophøre.

§ 6. Vedtægtsmæssig Understøttelse ydes, for saa vidt og saa længe Fondens Midler strækker til, i indtil 50 Dage indenfor et Tidsrum af 12 paa hinanden følgende Maaneder, i Henhold til Kassens almindelige vedtægtsmæssige Regler (med Undtagelse af de i § 8, 7. og 8. Stk. nævnte) angaaende Betingelserne for Understøttelsens Ydelse og angaaende Kontrollen.

Arbejdsløshedsinspektoratet meddeler, at efter de af Ministeriet fastsatte Regler, vil Indenrigsministerens Godkendelse af, at ekstraordinær Arbejdsløshed foreligger, kunne forventes paa følgende Vilkaar:

1) Naar Ledighedsprocenten i en Kasse i hver af de to sidst forløbne Maaneder har naaet en Højde svarende til Kassens Arbejdsløshedsprocent for de paagældende Maaneder i et Normalaar med Tillæg af 50 pCt. 2) Naar Ledighedsprocenten i en bestemt Branche indenfor en Kasse paa tilsvarende Maade har naaet en Højde af 75 pCt. over Normalaarets. 3) I særlige Tilfælde, naar Nødvendigheden deraf dokumenteres, selv om Ledighedsprocenten ikke har naaet den ovenfor nævnte Højde.

Ekstraordinær Arbejdsløshedstilstand kan kun undtagelsesvis anerkendes, naar Arbejdsløsheden har et lokalt begrænset Omfang, selv om de ovenfor nævnte for Brancher foreskrevne Betingelser foreligger.

Til Vejledning ved Hovedledelsens Afgørelse af, om Henvendelse bør rettes til Indenrigsministeren om at lade Fonden træde i Virksomhed, kan anføres følgende:

Et Arbejdsløshedstillæg af 50 pCt. (75 pCt.) maa anses at være den almindelige Norm for, at Fonden træder i Virksomhed med Udbetalingerne, men der maa i hvert enkelt Tilfælde tages Hensyn til Arbejdsløshedens Aarsag. Skyldes Arbejdsløsheden Krise, almindelig Arbejdsmangel i Faget o. l., der har foraarsaget, at mange Medlemmer har opbrugt deres Understøttelse, kan der være Anledning til at lade Fonden træde i Virksomhed, selv om Arbejdsløshedstillæget ikke har naaet den angivne Størrelse, men er Arbejdsløshedens Aarsag af mere forbigaaende Natur, Frost, midlertidig Mangel paa Materiale e. l., kan paa den anden Side Kravet til Tillægets Størrelse skærpes.

Som det vil ses af saavel selve Vedtægterne for Fondet som de af Indenrigsministeren efter Nævnets Indstilling fastsatte Vilkaar for Godkendelse af, at der foreligger ekstraordinær Arbejdsløshed, er Reglerne meget anvendelige og

hensigtsmæssige, idet de tager Sigte paa begge de Former, en ekstraordinær Arbejdsløshed kan vise sig paa, nemlig enten ved mange ledige eller ved lang Ledighedstid for dem, der er arbejdsløse. Der er ogsaa taget Hensyn til, at en Krise kan ramme en enkelt Branche indenfor et Fag.

5 pCt. af Kontingentet fra ubemidlede nydende Medlemmer vil for indeværende Regnskabsaar antagelig udgøre ca. 3300 Kr. og hertil yder Staten uden Hensyn til de øvrige Tilskud et Maksimumstilskud paa Halvdelen af Beløbet.

Da Kommunetilskudet for de Kasser, der ikke opretter et Fond til fortsat Hjælp, er ganske frivilligt, vil antagelig saa godt som alle Kasser oprette et Fond, selv om der i en Del Tilfælde samtidig maa skrides til Kontingentforhøjelse.

Hvordan Fondet vil komme til at virke i det praktiske Liv, er det vanskeligt at sige. Hele Sagen kan kun være et godt Forsøg, om hvilket der først endelig kan dømmes, naar en Aarrække er gaaet.

— — —

Den ny Lov om Arbejdsløshedskasser, der er Grundlaget for det nyoprettede Fond til fortsat Hjælp under ekstraordinær Arbejdsløshed, har samtidig bragt **en Forandring i de offentlige Tilskud**, hvorved disse bliver væsentlig mindre.

I den foregaaende Lov var Statens obligatoriske Tilskud sat til 1/3, og Kommunerne havde Ret til at yde 1/6 af den samlede *Præmie*, men *den samlede Præmie* var Udtrykket for de Summer, der kom fra følgende Kilder: Medlemmernes Bidrag, Statens og Kommunernes Tilskud. Som Følge heraf var oprindelig saavel Statens som Kommunernes Maksimumstilskud foranderligt fra Aar til Aar. For at skabe nogen Stabilitet paa dette Omraade, blev det administrativt godkendt, at Statens Bidrag var at fastsætte med Halvdelen af det Beløb, der var indgaaet som Kontingent fra ubemidlede nydende Medlemmer og i Tilskud fra Kommunerne, medens Kommunerne havde Ret til at yde et Tilskud lig en Tredjedel af Kontingentet (teoretisk lig en Sjettedel af Præmien, for saa vidt alle Kommuner ydede Maksimumstilskud).

Den ny Lov af 8. April 1914 fastsætter Statens Tilskud til Halvdelen af det samlede Medlemsbidrag, der for den paagældende Kasse er indbetalt af dens ubemidlede, nydende Medlemmer.

Kommunerne har Ret til at yde et Bidrag, der for et enkelt Regnskabsaar ikke maa være højere end 1/3 af det samlede Medlemsbidrag, der er indbetalt af Kassens ubemidlede nydende Medlemmer, for hvilke Kommunen var Opholdskommune den nærmest forudgaaende 31. Marts. Naar en Kasse har oprettet Fond til fortsat Hjælp, skal Kommunen i alle Tilfælde paa tilsvarende Vilkaar yde et Tilskud, der er lig Tredjedelen af Medlemsbidraget.

For de Kassers Vedkommende, der har oprettet Fond til fortsat Hjælp, og altsaa faar fuldt kommunalt Tilskud, vil den økonomiske Nedgang dog ikke blive saa stærk, idet det forøgede Kommunetilskud i nogen Grad dækker Nedgangen.

Forholdet mellem de to Maader at tildele de offentlige Tilskud paa, skal belyses med et Eksempel: Medlemsbidraget fra ubemidlede nydende Medlemmer vil for indeværende Aar antagelig blive ca. 67,000 Kr.; i Kommunetilskud vilde antagelig indgaa mindst 18,000 Kr. (for Regnskabsaaret 1914—15 indgik 17,586 Kr. 9 Øre). Efter den gamle Lov vilde Statstilskudet altsaa blive Halvdelen af 85,000 Kr. eller 42,500 Kr., medens Kommunetilskudene formentlig vilde indgaa med ca. 18,000 Kr., ialt i offentligt Tilskud ca. 60,500 Kr.

Efter den ny Lov vil Statens Tilskud blive Halvdelen af 67,000 Kr., lig 33,000 Kr., medens Kommunernes obligatoriske Tilskud vil blive 22,333 Kr., ialt i offentligt Tilskud 55,833 Kr., men hertil kommer et yderligere Tilskud fra Staten til Fondet til fortsat Hjælp paa i det nævnte Forhold højst 1675 Kr., hvorved det offentlige Tilskud bliver ca. 57,500 Kr., eller ca. 3000 Kr. mindre end der kunde ventes under den gamle Lov.

Lønnen skal udbetales om Fredagen.

Hold din Tarif.

DET hænder undertiden, at en Kollega henvender sig til Organisationen for ved dennes Medvirkning at faa udbetalt tilgodehavende Arbejdsløn hos en slet betalende Arbejdskøber.

Som Regel er det Kollegaen selv, der bærer Skylden herfor. Han har glemt Tarifens Paabud om *Lønnens Udbetaling om Fredagen.* Han har givet Principalen Henstand, og Følgen er, at Beløbet er vokset til en Højde, som denne daarligt kan betale.

Arbejderen har muligvis regnet med, at han i hvert Fald har Organisationen i Baghaanden, og at denne i sidste Instans vil være i Stand til at skaffe ham hans Tilgodehavende.

Denne Beregning slaar ikke altid til, thi »hvor intet er, har Kejseren tabt sin Ret«. Skyldnerens Forretning er ofte af den Beskaffenhed, at han kan tage en Blokade med Sindsro, og Rettens Vej er lang og besværlig.

Derfor gøi Kollegerne — særlig de, som arbejder i mindre stabile Forretninger — klogt i, *straks* den første Fredag Arbejdslønnen udebliver, at henvende sig til Forbundet og ikke indlade sig paa noget som helst Kreditforhold til Arbejdsgiveren; thi denne skal være klar over, at Arbejdslønnen er den Udgiftspost, der først og fremmest skal udredes, forinden han bruger sine Penge til andre Ting.

Foreløbig er der 3 Firmaer, der paa denne Maade er kommet i Gæld til Medlemmer af Forbundet, nemlig:

Carl Geisler, Vesterbrogade 80, B.

Nielsen & Søn, St. Kongensgade 81, K.

Pressens Stereotypianstalt, Sct. Pederstræde 34, K.

Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund maa ikke under nogen som helst Form *søge* eller *modtage* Plads hos disse 3 Firmaer, forinden nærmere Meddelelse foreligger. JUL. SCHRØDER.

Kvinde-Afdelingen.

Medlemsmøde afholdes førstkommende Tirsdag d. 10. August Aften Kl. 8 i *Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.*

HENRIETTE CRONE aflægger Beretning fra den internationale Kvindekongres i Haag, og fortæller om sin Rejse igennem Tyskland under Krigen.

Spectators Sorger og Forhaabninger.

AT diskutere med en Anonymus, føler jeg egenlig ingen Trang til, og i Særdeleshed gør jeg det ikke, naar Vedkommende holder sig til det ganske uvæsenlige, hvilket maa siges at være Tilfældet i hans sidste Indlæg. Alligevel maa jeg ofre et Par Ord paa ham.

Jeg har citeret forkert, siger Spectator triumferende og hengiver sig i stille Glæde over at have fundet et Angrebspunkt paa mig. Tænk en Gang, Kolleger, Fr. Nielsen fører falsk Tale! Siger falsk Vidnesbyrd imod sin Næste! Dom ham!

Mon min ærede Modpart nu ogsaa har regnet med, at det er tænkende Mennesker, der læser »Typ.-Tid.«. I hvert Fald gaar han ud fra, at de allerede har glemt, hvad de har læst, og at de saaledes ikke kan se, at hans Paastand er det rene Spilfægteri og leder Tanken hen paa Taskenspillerens Kunster.

Naar der i mit Citat er kommen til at staa *tyske* i Stedet for *brave*, er det naturligvis en Fejl, men kun en *formel* Fejl, som er opstaaet derved, at jeg citerede efter Hukommelsen, da jeg skrev min Artikel om Heltedøden. Jeg havde nemlig ikke den paagældende »Typ.-Tid.« hos mig.

Men *reelt* betyder det aldeles intet, om der staar *brave* eller *tyske.* Meningen bliver dog ganske den samme, idet »Korrespondent«s Artikel i den nævnte Forbindelse *kun* taler om de *tyske* Kolleger, hvilket med al ønskelig Tydelighed fremgaar af følgende Sætninger, hvoraf mit Citat var taget:

»*Men naar vi tager »Korrespondent« i Haanden, og i hvert Numer finder Meddelelser om, at en Mængde af* **vore** *brave Kolleger har lidt Heltedøden, da har vi ingen Ord til at udtrykke vor Smerte . . .*«

Saaledes staar der i det tyske Blad — Oversættelsens Rigtighed forudsat, men den garanterer Spectator vel for. Man vil altsaa se, at Meningen aldeles ikke er bleven forvansket ved denne ubetydelige Fejl, der *mod min Vilje* havde indsneget sig i Citatet. Hr. Spectator gør sig forøvrigt skyldig i en ganske lignende Fejl, naar han af min Artikel

citerer »vildledende Bemærkninger«. Det har jeg ikke skrevet. Jeg skrev »vildledende *Synspunkter*«.

Hvilken Skæbnens Ironi.

Men jeg kan saa godt forstaa, at min ukendte Kollega søger at aflede Opmærksomheden fra det, som er Hovedpointet i denne Sag, at det tyske Blad — ikke Oversætteren, thi ham har jeg jo i min Artikel ikke omtalt med et Ord — har udtalt, at den Død, som en Mængde af vore tyske Kolleger har maattet lide paa de blodige Slagmarker, er en Heltedød.

Det er jo en fæl Begaaelse imod Socialismens og Internationalismens Grundsætninger. Og at en saadan Udtalelse fremkommer i et dansk Arbejderblad uden at dette tager Afstand derfra, gør det den saa vist ikke bedre.

En saadan Fadæse kan ikke skjules med Paavisningen af en formel Fejl i et Citat.

Kolleger! Ogsaa jeg beder Eder dømme.

Køge, den 1. August 1915. FR. NIELSEN.

Rejsende uden Understøttelse

anmodes om indtil videre at lægge deres Rejserute uden om Helsingør, da Afdelingen har vedtaget paa Grund af et stadigt voksende Underskud i Lokalkassen, at ophøre med Privatunderstøttelse indtil Balancen atter er opnaaet i Kassen.

Paa Lokalafdelingens Vegne
ADOLPH H. PETERSEN,
Formand.

Generalforsamlinger og Møder.

Randers Lokalafdeling

afholdt Tirsdag den 13. Juli ordinær Generalforsamling paa »Jylland«.

Formanden, A. C. ARNØ, bød velkommen og betonede bl. a., at den Lønforhøjelse, der nu var traadt i Kraft overalt, vel nok var et Løntillæg, men dog langtfra stod Maal med den Prisstigning, der i de sidste Maaneder havde fundet Sted paa alle Livsfornødenheder.

Kassereren, MALMSTRØM, oplæste Regnskabet for April Kvartal; Balancen var 819 Kr. 74 Øre. Dette godkendtes.

Efter Henstilling fra Bestyrelsen vedtoges det at omlægge Valgene af Formand og Kasserer saaledes, at Formanden vælges paa Januar-Generalforsamlingen og Kassereren til Juli. Formandsvalget udsattes af den Grund til Nytaar.

Til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes H. ANDREASEN og nyvalgtes KR. KNUDSEN i Stedet for Kisum, som herefter fungerer som Sekretær. Til Revisor i Stedet for Kr. Knudsen valgtes W. HAMMERBY.

Ekstrakassens Generalforsamling aabnedes derefter med Oplæsning af Regnskabet, som balancerede med 157 Kr. 21 Øre.

Under Eventuelt omtaltes et Par lokale Forhold. A—ø

Herning Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 17. Juli kvartaarlig Generalforsamling i Haandværkerforeningen.

FORMANDEN valgtes til Dirigent. Protokollen oplæstes og godkendtes. Derefter fremlagde FORMANDEN de reviderede Regnskaber — Hovedkassens balancererede med Kr. 230,05 og Lokalkassens med Kr. 60,30 — som begge godkendtes.

Bl. a. Sager paa Dagsordenen behandledes Anskaffelsen af et nyt Arkiv og vedtoges at lade afholde en Salonskydning til Fordel for Arkivet.

Et af Bestyrelsen stillet Forslag om Kontingentforhøjelse til Lokalkassen blev kraftig debateret og endte med Vedtagelse. — 7 St. for, 3 imod og 1 blank.

Under Eventuelt drøftedes et Par private Anliggender.

Hvorefter Formanden hævede Generalforsamlingen.

Der var mødt 11 af Afdelingens 18 Medlemmer.

— Næppe var Mødet hævet, før end et Medlem protesterede mod Vedtagelsen af Kontingentforhøjelsen og hævdede, at det var forkastet, da der ikke var ²/₃ St. Majoritet (iflg. Lokalkassens Love).

Efter nogen Diskussion om Sagen — trods vedkommende Medlems Protest om, at det var ulovligt at fortsætte Generalforsamlingen, da han hævdede, at det blev en ny Generalforsamling, der skulde indvarsles paa behørig Maade til de øvrige Medlemmer, som ikke vare mødte — vedtoges det med 8 St. imod 3 at fortsætte Generalforsamlingen og genoptage Spørgsmaalet. Ved fornyet Afstemning, hvorunder vedk. Medlem demonstrativt forlod Mødet, kom man til følgende Resultat: 7 St. for, 1 St. imod og 2 blanke.

Dermed blev det yderligere vedtaget, og Formanden hævede Generalforsamlingen for 2. Gang.

Holbæk Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 17 Juli i »Folkets Hus«. 8 Medlemmer var mødte.

Formanden, ALFRED HANSEN, oplæste Forhandlingsprotokollen og gav forskellige Meddelelser. Paa Forespørgsel oplystes det, at Paalæggersken paa »Holbæks Amts Venstreblad« efter Andragende fra Lokalafdelingen fra 1. Juli havde faaet samme Løntillæg som Typograferne. Forhandlingsprotokollen godkendtes.

FORMANDEN fremlagde derefter Regnskaberne for April Kvartal. Lokalafdelingens Regnskab balancerede med 458 Kr. 70 Øre, udviste, at der var indsendt 189 Kr. 70 Øre til Hovedkassen og sluttede med den lovmæssige Kassebeholdning paa 15 Kr. Ekstrakassens Regnskab balancerede med 67 Kr. 4 Øre og sluttede med en Kassebeholdning paa 8 Kr. 14 Øre. Begge Regnskaber godkendtes.

Til Arbejdernes Foredragsvirksomhed bevilgedes et Tilskud paa 10 Kr.

Til Medlem af Repræsentantskabet for »Holbæk Amts Social-Demokrat« valgtes LUDVIG FREDERIKSEN i Stedet for Johs. Andersen, der ikke længere opfyldte Betingelserne for at være Medlem af Repræsentantskabet.

Da Svendehjemmet for Tiden er lukket og næppe bliver aabnet mere, vedtoges det at forhøje Understøttelsen fra Ekstrakassen, saaledes at der indtil videre ydes 2 Kr. 25 Øre til de Rejsende, som ikke har Understøttelse af Arbejdsløshedskassen, og 75 Øre til de understøttelsesberettigede Rejsende.

Horsens Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling den 24. Juli. Dirigent: A. E. CHRISTENSEN.

Forhandlingsbogen og Regnskabet godkendtes. Regnskabet balancerede med 1113,40, og Indtægten var: Kassebehld. f. f. Kv. 15,00, ordinær Kontingent 608,40, Tilskud fra Hovedkassen 500,00, og Udgifter: Rejseunderst. 113,50, Underst. paa Stedet 480,00, Sygeunderst. 80.00, Administrationstilskud 12,75, indsendt til Hovedkassen 412,15. Revisorerne havde sammenholdt Hovedbog og Regnskab med sidste Kvartals-Opgørelse i »Typ.-Tid.«.

Under eventuelt drøftedes et lokalt Spørgsmaal, hvorefter FORMANDEN paalagde de arbejdsløse ikke at modtage Pladstilbud forinden de havde henvendt sig til Lokalformanden. J. C. J.

Næstved Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 24. Juli ordinær Kvartalsgeneralforsamling, hvor Formanden, EMANUEL PETERSEN, bød Velkommen og valgtes til Dirigent.

FORMANDEN oplæste Regnskaberne, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med 709 Kr., indsendt til Hovedkassen 500 Kr. 80 Øre. — Lokalkassens Regnskab balancerede med 162 Kr. 86 Øre. Udgifterne oversteg her Indtægterne med 56 Kr. 26 Øre, hvilket skyldtes den store Del Rejsende uden Understøttelse, hvorfor Formanden vilde forsøge at faa et Tilskud fra Forbundet til Lokalkassen. — Begge Regnskaber, der var reviderede, godkendtes enst.

FORMANDEN gav nogle Oplysninger om en Sag ang. Dispensation fra Lærlingeloven.

Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes.

Derefter hævedes den af kun faa Medlemmer besøgte Generalforsamling. C. F. P.

Skive Lokalafdeling

afholdt Lørdag d. 24. Juli ordin. Generalforsamling i Den nye Borger- og Haandværkerforening, hvor 11 Medlemmer havde givet Møde.

Formanden, FR. HOLM, bød Velkommen og oplæste de reviderede Hoved- og Lokalkasse-Regnskaber, der balancerede med henholdsvis 246 Kr. og 89 Kr. 62 Øre. Begge Regnskaber godkendtes enst.

Sluttelig behandledes en Skrivelse fra De samv. Fagforeninger ang. flere Medlemmers Ønske om at udmelde den herværende Afdeling af »Arbejde adler« af Landsforeningen, og at den Hovedkassen tilkommende Andel af Kontingentet bliver her i Byen. Forhandlingerne resulterede i, at man tog Afstand fra Skrivelsen og foreslog, at den hidtidige Ordning bibeholdes. M—.

Nær og Fjærn.

Rejsende Kolleger i Odense ekspederes for Fremtiden kun fra Kassererens Bopæl, Sdr. Boulevard 242 ². Iøvrigt henvises alle Forretninger vedrørende Foreningen saa vidt muligt samme Sted.

Rejsende Kolleger gennem Aalborg skal henvende sig paa »Social-Demokraten«s Sætteri *Kl. 4 Efterm.*, hvor Lokalformanden udbetaler *al* den Understøttelse, der ydes i Aalborg. Besøg paa Byens Trykkerier er derfor frugtesløs.

Kvindernes Opmærksomhed henledes paa Medlemsmødet førstkommende Tirsdag. (Se iøvrigt omstaaende Kundgørelse.)

Sommerferie. Firmaet J. A. Hansens Bogtrykkeri, Sværtegade 3, har i Lighed med forrige Aar uden Opfordring tilstaaet det faste Personale ½ Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

Samtidig glædedes Personalet med et *første Dyrtidstillæg*, der for de Giftes Vedkommende andrager 50 Kr. pr. Mand.

— J. Standbygaard (Skjern Bogtrykkeri) har uden Opfordring givet sit Personale 8 Dages Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn. Ferien er begyndt.

— Personalet paa »Ringkøbing Amts Avis« har i denne Uge paabegyndt en 3-Dages Ferie med fuld Ugeløn.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger: 28. Juli: Faabog 50.00; Ribe 50.00; Lyngby i Stedet for April Kvartals Overskud 44.75. 29. Juli: Randers i Stedet for April Kvartals Overskud 40.00; Helsingør i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 200.00. 30. Juli: Maribo i Stedet for April Kvartals Overskud 72.25; Køge 50,00. 2. Avgust: Aalborg 100.00. 3. Avgust: Varde i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 100.00; Frederikshavn 40.00; Nyborg 50.00.

København, den 3. Avgust 1915.

Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

12. Juli: Nyborg intet at indsende. 22. Juli: Herning 160.00. 28. Juli: Lyngby pr. Bl. 44.75. 29. Juli: Randers pr. Bl. 40.00; Helsingør pr. Bl. 200.00, kont. 62.25, ialt 262.25. 30. Juli: Maribo pr. Bl. 72.25. 2. Avgust: Bogense 35.00. 3. Avgust: Varde pr. Bl. 100.00, kont. 5.25, ialt 105.25. 4. Avgust: Middelfart pr. Bl. 114.30

I Dag mangler Fredericia og Hjørring.

København, den 3. Avgust 1915.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Hjælpearb. Harald Karl Jensen (Egm. H. Petersen). 23 Thygo Rasmussens Hustru Jensine Karoline.

Aalborg, Sætter Aage Marinus Johansen, udl. ⅛ 15 i Julius Nielsens Bogtrykkeri. Aarhus, Sætter Carl Ludvig Krebs, udl. 12/9 14 i Jørgen Winds Bogtrykkeri. Viborg, Sætter Hermann Albert Horn, udl. ⅛ 15 i Frederik Møllers Bogtrykkeri. Odense, Faktor O. T. Vergmann, udl. 1/10 1904 i Kjerteminde Bogtrykkeri (tidl. Medl.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 4019 Ludvig Ranch-Andersen fra Dansk Arbejdsmandsforb. (arbl.). 3133 Vigo Grovermann fra Rejse (syg). 6180 Holger Andersen fra Næstved (arbl.). 224 N. Chr. Hansen fra Næstved (arbl.). 1918 Svend Jul. Nielsen fra Holbæk (Bogtr.). 1281 Jens Chr. Jørgensen fra Rejse (arbl.). 3834 Marius Olsen fra Esbjerg (arbl.). Hjælpearb. A. E. F. Olsen fra Dansk Gartnerforb. (Cohen). 3423 Svend Frantsen fra Køge. 3922 Kristian Jensen fra Holbæk. 3998 Niels G. Petersen fra Randers. 6270 Poul Chr. E. Petersen fra Thisted. 3452 Søren Thomsen fra Randers. 3849 Carl Christensen fra Ribe. 3420 Laur. Peter Nielsen fra Aarhus. (Alle paa Fagskole.)

Aarhus, 3781 P. Helander Petersen (arbl.) og 3913 Jens Hansen Lindgreen (arbl.). Hillerød, 2660 J. C. Jensen (arbl.). Maribo, 3439 Bjørn Børge Sørensen (Martin Andersen). Nyborg, 3891 Johs. Frederiksen (arbl.). Næstved. 6807 F. O. Leidecher (arbl.) og 2616 Karl Keilgaard Hansen i Plads. Vejle, 3802 S. K. Sørensen (arbl.).

Fratraadte.

København: 4019 Ludv. Ranck-Andersen til Udl. (arbl.). 855 Ewald E. Hansen til Udl. (arbl.). 4033 Alfred Magnussen til Udl. i Pl. 3439 Bjørn B. Sørensen til Maribo i Pl. 4066 Van de Velde-Reüter paa Rejse. 3102 Hjælpearb. Svend Rommerdahl til Dansk Arbejdsmandsforb.

Aarhus, 3637 Chr. Worm paa Rejse og 3420 Laur. Peter Nielsen til Københ. (paa Fagskole). Esbjerg, 3834 Marius Olsen til Kbhvn. (arbl.). Holbæk, 3922 Kristian Jensen til Kbhvn. (paa Fagskole). Kolding, 3415 J. Chr. Andrup til Haderslev i Pl. og 3809 Chr. Jacobsen til Ringe i Pl. Nyborg, 6592 Sophus Utke til Ringkøbing i Pl. Næstved, 6180 Holger Andersen til Kbhvn. (arbl.) og 224 N. C. Hansen til Kbhvn. (arbl.). Randers, 3452 Søren Thomsen og 3998 N. Gustav Petersen (begge paa Fagskole). Ribe, 3849 Carl Christensen til Kbhvn. (paa Fagskole). Slagelse, 3757 O. Sørensen Wismann paa Rejse. Svendborg, 3133 Viggo Grovermann til Kbhvn. (arbl.), 3891 Hans A. J. Frederiksen til Nyborg (arbl.), 6507 Henrik Nielsen til Odense i Pl. og 801, Axel la Cour til Kerteminde i Pl.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 6. Avgust Kl. 8½ i Kaféen, Kultorvet 14. FORMANDEN.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 27.—30. Uge opkræves Lørdag den 14. Avgust. P. HANSEN, Nansensgade 45[2].

Typografernes Sangforening.

Møde med Damer Lørdag den 14. ds. i Pilealléen 16. (1 B)

Typografernes Cykleklub.

Søndag: Værløse. Trianglen Kl. 10. (3 t)

ANNONCER

Maskintrykker.

En absolut 1. Klasses Trykker — *ogsaa til Farve- og Illustrationstryk* — akkurat og proper med Arbejde og Maskine, kan faa Plads straks i *Nordisk Bogtrykkeri*. (141)

En dygtig **Avissætter** kan straks faa Arbejde i **Modersmaalets Trykkeri** i Haderslev. (138)

En Trykker eller Sætter-trykker,

kendt med og med Lyst til Beskæring, Indpakning og andre med Tryksagers Færdiggørelse forbundne Arbejder, søges. En *dygtig* og *praktisk* Mand *med Ordenssans* kan her faa en god og fast Plads. Store, lyse Lokaler. Billet mrkt. »136« tilsendes Ekspeditionskontoret.

Lille, godt Trykkeri

ønskes til Købs. Bill. mrkt. »140« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

Carl Erichsen.

Telefon 2526. Sct. Pederstræde 10.

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Jagtvej 109, 3. S., Kbhvn. L. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 32 KØBENHAVN DEN 13. AVGUST 1915 XLII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds København Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Mandag den 23. August Kl. 8 præcis

i Festsalen, Rømersgade 22.

Foreløbig Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Forslag angaaende en Bevilling til den socialdemokratiske Ungdomsbevægelse. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne. 5. Eventuelt.

STYRELSEN.

Vore Lokalkasser.

I en Tid som denne, hvor den private Offervillighed ganske naturlig paakræves mere end under normale Forhold, bliver man mere og mere tilbøjelig til at mene, at der indenfor vort Fag findes nogle Kolleger, som vist snart burde se at finde sig en anden Beskæftigelse, end at rejse fra By til By og systematisk tømme vore Lokalkasser.

Naar man f. Eks. Aar efter Aar af Lokalkassens Midler udbetaler Understøttelse til Medlemmer, som ikke er Medlemmer for andet end netop at »leve højt« paa Kollegers Offervillighed, finder jeg dog, at der bør være en Grænse for, hvor længe en saadan Trafik maa finde Sted.

Naar et Medlem slet ikke har arbejdet i 7—8 Aar, men udelukkende valset rundt paa privat Godgørenhed, mener jeg ikke, man længer kan kalde det »Hjælp til Selvhjælp«, og at det maa høre op. Og man kan være aldeles forberedt paa, at Vedkommende, efter hos Kassereren at have faaet udbetalt sin private Understøttelse, straks eller i hvert Fald Dagen efter møder op og »slaar« hver enkelt af de arbejdende Medlemmer for en 25 Øre.

En eller anden vil maaske indvende, at man jo kan lade være at yde mere til saadanne Rejsende. Ganske rigtigt, men i saa Fald kan man være sikker paa at blive sjoflet til paa en eller anden Maade, og man betaler altsaa blot for at blive fri for Vedkommende.

Heldigvis er det jo ikke alle, der »optræder«, men dem, der gør det, er jo som Regel dem, der har *mindst* Ret dertil.

Faaborg, den 6. August 1915. C. NYBORG.

Mindeblade 1440—1915.

Oversat fra »Korrespondent«.

MEDENS Evropa staar i Brand, og Kanonernes Drønen lyder vidt over Jorden, er vi ganske umærkeligt gledet forbi en Jubilæumsdag, der under normale Forhold sikkert vilde have vakt en Del Opmærksomhed.

Den 24. Juni 1915 var der forløbet 475 Aar siden Bogtrykkerkunstens Opfindelse; denne Dag blev en af de betydningsfuldeste i Middelalderens Historie. Thi hvad kom denne Opfindelse vel ikke til at betyde for hele den civiliserede Verden! Den aabnede Dørene for Videnskab og Forskning, den førte disse Goder ud fra Klosterets og Slottets dunkle Celler, og udleverede Nøglen til Videnskabens Tempel til den store Befolkning. Bogtrykkerkunsten har været som en lysende Fakkel, som førte Menneskene ud af Uvidenhedens Mørke, frem til lysere Tider.

Vi synes derfor, at der er nogen Anledning til, for typografiske Fagblade at dvæle en Stund ved disse historiske Tider.

Den Anskuelse, at Kineserne kendte Bogtrykkerkunsten længe før Kristi, synes kun for saa vidt at være rigtig, som det maa erkendes, at der i 10. Aarhundrede f. Chr. i Kina blev trykt Bøger paa Træplader, saakaldte Blokbøger. De første Trykningsforsøg blev ogsaa tilskrevet Babylonierne. Tegn, indridset i Sten, blev ved Hjælp af en farveholdig Jordmasse aftrykt paa Varer og lignende. De samme Tegn brugtes ogsaa til Mærkning af Slaver og Kreaturer ved Indbrænding. Ligeledes fortælles det om Muhamed, at han indsmurte sin Haand i Farve og aftrykkede den som Segl paa Pergamentet. Men det allerældste Tilfælde er vel det, der fortælles om Spartanerkongen Agesilaus. Før Krigsofringen skrev han i Spejlskrift Ordet »NIKH« (Sejr) paa sin Haandflade og trykte det paa Dyrenes Lever. Derpaa viste han det til de forbavsede Soldater, og udlagde det som et godt Varsel. Der kan nævnes endnu mange af den Slags primitive Metoder, men det vilde her føre for vidt.

Saaledes formede Bogtrykkerkunstens graa Fortid sig, og ingen forsøgte at bringe noget virkeligt ud af Forsøgene, før omkring Midten af det 15. Aarhundrede. Ved den Tid begyndte der at komme mere Liv iblandt Bogtrykkerkunstens Pionerer. Vi skal ikke her nævne Navne, men kun oplyse, at der allerede 1454 i Brygge var dannet en Forening, der havde Medlemmer blandt alle den Tids boglige Arbejdere. Der var Billedskærere, Skriftskærere, Boghandlere, Bogbindere, Lærere og Trykkere. Et af de ældste Træsnit, nemlig Billedet af den hellige Christoffer, stammer dog fra meget før den Tid. Det udførtes i 1417.

Vi træder nu Bogtrykkerkunsten og dens Opfinder noget nærmere. De Lærde vilde til at begynde med ikke anerkende Gutenberg som den virkelige Opfinder. Der rasede en bitter Strid mellem forskellige Byer, der mødte med hver sin Kandidat. Mainz og enkelte andre Byer forsvarede Gutenbergs Sag, og til sidst gik denne By ogsaa af med Sejren og Johannes Gensfleisch von Gutenberg anses fra dette Øjeblik for Bogtrykkerkunstens Fader. Han stammede fra en Patricierfamilje i Mainz. Han blev, saa vidt man har kunnet faa oplyst, født et af de tre sidste Aar i det 14. Aarhundrede. Sin Barndom tilbragte han i Fødebyen, som han dog maatte forlade 1420, da der udbrød et Oprør i Mainz mod Patricierfamiljerne. 1430 dukker han op i Straszburg. I 1439 forpligtede han sig overfor nogle Borgere til mod Vederlag at give Undervisning i Ædelstensslibning og Spejlmageri. Skønt Gutenberg havde nogen Formue, var han dog kommet i en vanskelig Stilling og maatte i 1441 optage et Laan paa 300 saakaldte Straszburger-Denarier. Han optog senere flere Laan, og en Gang blev han anklaget fordi han ikke havde tilbagebetalt et saadant i rette Tid. Omkring 1445 vendte han tilbage til Mainz, hvor han 1450 traadte i Forbindelse med en rig Borger, Johann Fust, der stillede 800 Gylden til hans Raadighed til Oprettelse af et Trykkeri. Senere fik han til samme Formaal endnu 300 Gylden. Efter kort Tids Forløb indtraadte en Tredjemand i Selskabet, nemlig den dygtige Kaligraf Peter Schöffer. Nu skete der noget, der var egnet til at betage Gutenberg Lysten til at fortsætte; thi skønt Fust vidste, at Gutenberg var ude af Stand til at betale, krævede han dog en Sum af 2026 Gylden med Rente og Rentes Rente. Fust havde Ret til Pengene, men Gutenberg kunde ikke betale, og Trykkeriet blev taget fra ham. Gutenberg maatte da døje den Tort, at se Fust og Schöffer trykke hans første Værk, Bibelen, af hvilken 18 Ark

var færdigtrykt, da Gutenberg maatte trække sig tilbage. Deres første Værk »Das Psalterium« bærer Datoen 14.—8.—1457. Gutenberg saa sig saaledes berøvet Frugterne af sit Arbejde, men han lod sig ikke kue. Han fik snart en god Ven og Hjælper i en Dr. Humery, der støttede ham med Penge til Oprettelsen af et Trykkeri. Oprettelsen tog lang Tid, da Gutenberg jo selv maatte ordne det hele. Endelig kom han dog i Gang og fik udgivet en tysk-latinsk Ordbog (»Katholicon«).

Fust's Optræden mod Gutenberg hævnede sig; under en Strid mellem Ærkebiskop Adolf v. Nassau og Diter v. Isenburg blev Mainz om Morgenen den 28. Oktober 1562 stormet. Mange Huse blev ødelagt, og en Mængde af Byens Borgere dræbt. I et af de Huse, der blev ødelagt, fandtes Fust-Schöffers Trykkeri. Gutenbergs Trykkeri led ikke nogen Overlast.

Retfærdigheden og Anerkendelsen overfor Gutenbergs Livsværk udeblev dog ikke. Endnu medens han levede fik han mange Beviser paa, at man forstod at værdsætte hans betydningsfulde Opfindelse. Han blev optaget i Adelsstanden, og hans Ejendom kunde saa ikke beslaglægges. Paa denne Maade blev hans haarde Kampe lettet, og i den sikre Stilling kunde han overlade sit Trykkeri til et Par af sine Slægtninge. (Fortsættes.)

Boghandelen „Fremad“,

Frederiksborggade 33, er efterhaanden bleven en omfattende Forlagsforretning, hvor navnlig alle, der er interesserede i socialhistoriske Forhold, kan gøre gode og billige Indkøb. Nu fornylig er udkommet GUSTAV BANGS »Den materialistiske Historieopfattelse«, og et af hans sidste Arbejder før han døde »Efter Krigen«; de koster henholdsvis 25 og 50 Øre.

Endvidere er udkommet »Rente og Ruin« af Dansk-Amerikaneren FERD. HUROP. Bogen omhandler Rente- og Kreditsystemets Farer og paaviser Rentesystemets uheldige Virkninger. HUROP skriver paa en let læselig og populær Maade, der yderligere gør Bogen interessant; den koster 40 Øre.

Foruden Forlagsvirksomhed driver »Fremad« almindelig Bog- og Papirhandel og ejes som bekendt af det københavnske Socialdemokrati.

Krigens Virkninger.

I Budapest var der før Krigen 418 grafiske Etablissementer (Bogtrykkerier, litogr. Anstalter og Bogbinderier), der ialt beskæftigede 9435 Arbejdere.

I Slutningen af Marts 1915 var Antallet af nævnte Virksomheder sunket til 356, og Personalernes Antal til 6970; disse arbejdede væsenlig paa forkortet Arbejdstid. 529 var arbejdsløse og 2168 var indkaldt til Krigstjeneste.

I de 8 Krigsmaaneder er der ialt udbetalt i Understøttelser 421,266 Kroner, heraf 269,581 Kr. til de Arbejdsløse, 93,694 Kr. til de Indkaldtes Familjer og 57,290 Kr. til Brændsel, dels til de Arbejdsløse og dels til de Indkaldtes Familjer.

Af ovennævnte Hovedsum *har Principalerne ydet* **150,000 Kroner.**

— — —

En belgisk Typograf har paa sine Landsmænds Vegne foretaget en Agitationsrejse i England. Udbyttet han hjembragte var 52,985 Frcs. fra engelske Fagforeninger.

— — —

Vore franske Kolleger sender »Franskbrød« til de franske Typografer i tysk Fangenskab. Alle franske Fanger klager nemlig over, at de ikke kan spise det tyske »Krigsbrød«.

— — —

Et meget stort Antal baade tyske og franske Bogtrykkerier bevilger deres Personaler Dyrtidstillæg paa henholdsvis 1 og 2 Mark og 2 og 5 Frcs. Desuden har man i stor Udstrækning understøttet Familjerne til de af deres Arbejdere, der er ved Fronten.

Generalforsamlinger og Møder.

Nakskov Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Fredag den 16. Juli. — FORMANDEN bød Velkommen og valgtes til Dirigent.

Regnskaberne oplæstes og godkendtes. Hovedkassens balancerede med Kr. 338.00 og Privatkassens med Kr. 90.45.

Til Afdelingens Afgørelse forelaa bl. a. 2 Andragender om Tilskud til et Par Feriekolonier, nemlig en fra København og en stedlig. Efter nogen Diskussion vedtoges det at yde 25 Kr. af Privatkassens Midler til den hjemlige Koloni. Det vedtoges ligeledes, at henstille til Medlemmerne privat at yde et Tilskud til sidstnævnte Koloni.

Under Eventuelt blev stillet Forslag om at faa arrangeret en Sommerudflugt for Afdelingens Medlemmer. Det overlodes Forslagsstilleren at udsende en Liste til Tegning, for derigennem at erfare Stemningen for en saadan.

Da ikke flere ønskede Ordet, sluttede Formanden den som altid velbesøgte Generalforsamling. Her i Nakskov er det Kotume, at et Medlem skal være alvorligt forhindret, hvis han ikke møder, naar Formanden kalder til Generalforsamling, hvilket vistnok ikke er helt almindeligt indenfor Dansk Typograf-Forbund. C. P.

Trykkerklubben i Aarhus

afholdt sin halvaarlige Generalforsamling Søndag den 8. Avgust i Pavillonen i Riis Skov.

Efter at Regnskabet var oplæst og godkendt, genvalgtes LUDV. CHRISTENSEN til Formand; ligeledes genvalgtes CHR. ANDERSEN til Suppleant. Til Sekretær valgtes EJNER HANSEN og til Revisor: CH. PETERSEN.

Under »Eventuelt« drøftedes forskellige Spørgsmaal, bl. a. det uforsvarlige i, at Forretninger uden Trykkere maa beskæftige Trykkerlærlinge.

— — —

Efter Generalforsamlingen samledes Medlemmerne om et Frokostbord for at fejre Klubbens 1-aarige Fødselsdag. Her herskede en udmærket Stemning, og »Barnet« fik mange gode Ønsker med paa sin Vej. L. C.

Forretningsudvalgsmøder.

Den 17. Juli 1915.

1. Forretningsføreren gav nogle Meddelelser om Situationen indenfor Faget under Krisen. — Til Efterretning.
2. Ifølge Dagspressen var Konflikten i Norge afværget, hvorfor Tilgangen maatte anses for aabnet.
3. Fra Lokalformanden i Randers forelaa Regnskab over Ejendommen for April Kvartal. — Til Efterretning.
4. og 5. Fra K. B. forelaa Regning paa Udgifterne til Voldgiftsretten, Tarifnævnet m. v. — Beløbet betales.
6. Forretningsføreren refererede Forhandlingerne i Aarhus, Silkeborg, Marstal og Middelfart.
7. En Dispensationssag fra Middelfart behandledes indgaaende, og Beslutning toges.
8. En Anmodning om Optagelse behandledes.
9. En Forhandling om en Sær-Overenskomst refereredes.
10. Fra Frederikshavn og Helsingør forelaa Anmodning om ekstraordinært Tilskud efter Lovens § 3, sidste Stykke. — Forinden man kan indlade sig paa det begærede, ønsker man en nærmere Paavisning af, at Anmodningen er i Overensstemmelse med Loven.
11. Det vedtoges at tiltræde en af Aarhus Afdeling indsendt Indstilling om Kontingentfrihed for et 65-aarigt Medlem.
12. Paa Regnskabet fra Ringsted Afdeling havde Revisorerne gjort den Bemærkning, at et ydet Rejsebeløb paa 18 Kr. formentlig var uberettiget udbetalt. Lokalformandens Erklæring indhentes.
13. En Svarskrivelse fra Thorshavns typografiske Forening toges til Efterretning.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Hovedbestyrelsesmøde Lørdag den 29. Maj 1915.

1. I Skr. af 17. Maj meddeler Arbejdsløshedsinspektøren, at Kassens Tillidsmandsmøde vil blive afholdt Lørdag den 12. Juni.
2. Det reviderede Aarsregnskab (fra 1. April 1914 til 31. Marts 1915) forelaa til Underskrift. I Stedet for den gennem mange Aar tilvante Formueforøgelse, viste Regnskabet denne Gang en Formuetilbagegang paa 35,622 Kr. 88 Øre.

Hovedbestyrelsesmøde Onsdag den 23. Juni 1915.

1. I Skr. af 27. Maj meddelte Direktoratet for Arbejdsanvisning, at der var meddelt Arbejdsanvisningskontoret i Hillerød offentlig Anerkendelse.
2. Efter Indstilling fra Aalborg Afdeling vedtoges det, at et Medlem først kan faa Understøttelse, naar han har haft Arbejde og fra dette er afskediget paa normal Vis. Den paagældende havde vist sig forsømmelig og forladt Arbejdet uden Varsel.
3. Der var afsendt Erklæring til Arbejdsløshedsinspektoratet ang. udenlandske Fagarbejderes event. Hjemrejse.
4. Spørgsmaalet om Oprettelse af et Fond til Ydelse af Understøttelse under ekstraordinær Arbejdsløshed var fremme til Drøftelse. De af Indenrigsministeriet fastsatte Regler for saadan Understøttelse forelaa. — Sagen gaar til 2. Behandling.
5. Meddelelse gaves om, at Københavns Understøttelsesforening havde vedtaget at standse Understøttelsen i Henhold til Lov af 2. Oktober 1914 fra 30. Juni.

Hovedbestyrelsesmøde Lørdag den 17. Juli 1915.

1. Fra Arbejdsanvisningsdirektoratet var udsendt et Spørgeskema, hvorpaa søgtes Oplysninger om Lærlingeforholdene i Bogtrykfaget. — Det udfyldes og indsendes.

2. Samme Direktorat meddeler i Skr. af 13. Juli, at der er meddelt de i Rønne og Nykøbing F. oprettede Anvisningskontorer offentlig Anerkendelse.

3. Fra Arbejdsløshedsinspektoratet var i Skr. af 12. Juli fremsendt forskellige Forespørgsler, der var besvarede.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Mandag den 12. Juli 1915.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Skrivelse fra Bogbindernes Fagforening vedr. Bogbinderarbejde paa Bogtrykkerier. Til Efterretning. — Meddelelse gaves vedr. den kommunale Understøttelse samt Helligdagsarbejde i Dagblade. — Andelsbanken fremsender Prospekt. — Dampskibsselskabet »Turisten« fremsender Program vedr. billige Søndagsture. — En Trykkers Opsigelse i et herv. Bogtrykkeri drøftedes. — 2 Tarifspørgsmaal fra et herv. Dagblads Sætterpersonale besvaredes. — En Udmeldelse behandledes. — Til at arrangere de Arbejdsløses Skovtur valgtes Carl Hansen, Laur. Jensen og Jul. Schrøder. — To Spørgsmaal om Optagelse (et tidl. Medlem og en Udlænding) behandledes. — Et Medlem, som har været 1½ Aar udenfor Faget, anmoder om Tilladelse til paany at gaa et Aar i Lære. Gaar til Forretningsudvalget uden Styrelsens »Anbefaling«. — Fra Socialdemokratisk Forbund forelaa en Opfordring til at yde Bidrag til en Mindesten over afdøde Gustav Bang. 10 Kr. bevilgedes. — I et herv. Bogtrykkeri var et Stykke Arbejde udført paa Overarbejde til en Pris, som ikke var tarifmæssig. Der klages til K. B. — Nogle Laanesager, en Sygesag, en Understøttelsessag og et Andragende om hvilende Ret behandledes.

Den typ. Forening.

Styrelsesmøde Mandag den 12. Juli 1915.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Formanden meddelte, at Styrelsens Vedtagelse med Hensyn til Sætterafdelingens Midler var sket Fyldest. Der var indkøbt 4 %-Obligationer i Østifternes Kreditforening lydende paa et Beløb af ialt 20,000 Kr. Obligationerne var købt til en Kurs af 84¼. Omkostningerne var 1 ‰ = Kr. 16.85. Avancen var saaledes Kr. 3135.37. Resten af den kontante Beholdning (30,700 Kr.), der efter Fradag af de til Købet af Obligationerne og Køb af Indlaansbog medgaaede Beløb udgjorde 13,835 Kr. 12 Øre, var indsat paa 2 Mdr.s Opsigelse. De gjorte Dispositioner godkendtes.

Lokalafdelingen i København.

Ekstrakt af Regnskab for April Kvartal 1915.

Indtægt:

Beholdning den 1. April 1915:			
Sætternes Privatkasse	Kr.	37913.03	
Trykkernes do.	-	6548.98	
do. Ekstrakasse	-	1645.30	
do. Begravelseskasse	-	3928.61	
Kvindernes Privatkasse	-	815.18	
Lokalkassen	-	13774.67	
Det særlige Fond	-	2342.69	
			Kr. 66968.46
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden	Kr.	15305.02	
Tilskud fra Hovedkassen	-	2374.18	
			- 17679.20
Sygekassen: Kontingent	Kr.	8983.10	
Statstilskud for 1914	-	12418.75	
			- 21401.85
Hjælpekassen: Kontingent	Kr.	3048.50	
Bidrag af Rolfs Legat	-	52.50	
			- 3101.00
Begravelseskassen			- 2583.30
Lokalkassen i København:			
Kontingent af heltbetalende Medl.	Kr.	3879.10	
do. - halvtbetalende —	-	489.73	
Renter af Aktier	-	32.00	
Tilskud fra Sygekassen	-	450.00	
do. - Begravelseskassen	-	200.00	
Refunderet Understøttelse	-	68.80	
			- 5119.63
Sætternes Privatkasse			- 23932.26
Trykkernes do.			- 412.53
do. Ekstrakasse			29.10
do. Begravelseskasse			- 162.66
Kvindernes Privatkasse			- 256.56
Det særlige Fond			- 6653.34
Balance			Kr. 148299.89

Udgift:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:			
Rejseunderst. à 1.75 (16 Medl. i 67 Dg.)	Kr.	117.25	
do. à 1.25 (39 » i 812 »)	-	1015.00	
Underst. p. St. à 2.00 (197 Mdl. i 6924 Dg.)	-	13848.00	
do. à 1.25 (24 Kv. i 878 »)	-	1097.50	
do. à 1.25 (1 Mdl. i 41 »)	-	51.25	
do. à 1.00 (34 Kv. i 1283 »)	-	1283.00	
do. à 1.00 (6 Mdl. i 114 »)	-	114.00	
Omflytningsbidrag (9 Medl.)	-	134.00	
Rejsebeløb	-	19.20	
			Kr. 17679.20
Sygekassen:			
Pengehjælp (i Hjem 99 Md. og 42 Kv. Kr. 4940.00, paa Hosp. 23 Md. og 11 Kv.: Kr. 1285.75)	Kr.	6225.75	
Betalt Hospital	-	791.10	
Lægehonorar og Ekstra-Læge	-	2595.54	
Speciallæge	-	475.83	
Vagthold etc.	-	54.22	
Barselhjælp (15 Børn)	-	225.00	
Medicin til Arbejdsløse	-	9.90	
Administration	-	450.00	
Andre Udgifter	-	79.98	
Indsendt til Hovedkassen	-	10494.53	
			- 21401.85
Hjælpekassen	Kr.	2312.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	789.00	
			- 3101.00
Begravelseskassen (3 Mænd og 3 Kvinder)	Kr.	1427.75	
Medlemmers Børn (2)	-	40.00	
Administration	-	200.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	915.55	
			- 2583.30
Lokalkassen i København:			
Lønninger	Kr.	1521.00	
Porto	-	40.48	
Tryksager	-	108.15	
Kontingentopkrævning og Budløn	-	501.10	
Lokale- og Husleje	-	212.00	
Brændsel, Belysning og Rengøring	-	100.72	
Telefon og Telegram	-	144.78	
Overført til Privatkasserne	-	863.25	
Privatunderstøttelse	-	698.30	
Kontorsager	-	7.00	
Majfesten	-	120.00	
Grundlovsfesten	-	200.50	
Kont. for Styr., Budl., Bibl. og Ink. 1.—26. Uge	-	930.80	
Andre Udgifter	-	62.28	
			- 5510.36
Sætternes Privatkasse			- 20300.89
Trykkernes do			- 305.80
do. Ekstrakasse			- 45.00
do. Begravelseskasse			- 100.00
Kvindernes Privatkasse			- 266.56
Det særlige Fond			- 6133.46
Beholdning den 30. Juni 1915:			
Sætternes Privatkasse	Kr.	41544.40	
Trykkernes do.	-	6655.71	
do. Ekstrakasse	-	1629.40	
do. Begravelseskasse	-	3991.27	
Kvindernes Privatkasse	-	805.18	
Lokalkassen	-	13383.94	
Det særlige Fond	-	2862.57	
			- 70872.47
Balance			Kr. 148299.89

København, den 13. Juli 1915. LAUR. JENSEN.

Nær og Fjærn.

Til d'Hrr. Inkassatorer! Bog- og Akcidenssætterklubbens Styrelse vilde være taknemlig for at modtage Resten af de udsendte Skemaer i udfyldt Stand i de allernærmeste Dage.

Dyrtidstillæg. Firmaet J. H. Schultz lod sidste Fredag ved Hr. Direktør Fontenay bekendtgøre, at det ugelønnede Personale i Trykkeriet indtil videre vilde modtage 1 Krone ekstra pr. Fredag, at udbetale den første Fredag i hver Maaned.

Brev henligger paa Forbundskontoret til Gustaf Holm.

Sommerferie. F. C. Alstrøm og N. J. Petersen i Faaborg har tilstaaet deres Personaler henholdsvis 4 og 3 Dages Ferie med Udbetaling af Løn.

— Bladene i Kallundborg har tilstaaet deres Personaler den sædvanlige Ferie.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger: 4. Avgust: Middelfart i Stedet for April Kvartals Overskud 114.30; Hillerød 200.00. 11. Avgust: Horsens i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 400.00; København i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 3406.15.

København, den 11. Avgust 1915.
Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

5. Avgust: Hjørring 155.75. 11. Avgust: Fredericia 101.15; Horsens pr. Bl. 400.00, kont. 22.15, ialt 422.15; København pr. Bl. 3406.15 kont. 6418.75, ialt 9824.90.

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, den 11. Avgust 1915.
Forretningsudvalget.

Lægerne.

Dr. Lendrop er bortrejst fra 5.—19. Aug. 1915 og i sidste Halvdel af September, i hvilken Tid hans Praksis passes af Dr. Arenholt, St. Kongensg. 23. Træff. Kl. 12—1½. Telef. Palæ 1120.

Ny Medlemmer.

København: Trykker Henry Karl Hansen, udl. ⅛ 15 paa Forlagstrykkeriet (arb. s. St.). Hjælpearb. Otto Larsen (Hohlenberg). Paal. Anna Knudsen, udl. 25/7 15 hos Emil Kristensen (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1198 Kai Ludv. Robert Hansen fra Aarhus (arbl.). 1802 Carl Hansen fra Aarhus (arbl.). 2733 Vald. Schweim fra Udl. (Bording). 3904 Jørgen Alfred Sørensen fra Rejse (arbl.). 2898 Edwin Carlo Thomsen fra Udl. (Militær).

Aalborg, 6154 Victor Jensen (syg). Aarhus, 3637 Chr. Worm (arbl.) og 4066 V. d. Velde Ruyter (Reklametrykkeriet). Esbjerg, 6930 Jens B. E. Jensen (arbl.) og 6421 H. P. Christensen (Centraltrykkeriet). Faaborg, 1456 Charles Madsen (arbl.). Maribo, 6039 Peter Willemoes Jørgensen (arbl.). Odense, 3809 Christian Jacobsen (Midtfyns Dagblad), 6507 Henrik Nielsen (Venstrebladet). 801 Axel la Cour (Kerteminde Avis) og 4436 H. Vilh. Kiene (Fyns Stiftstidende). Ribe, 3985 Th. Chr. Pedersen (Ribe Stiftstidende). Ringkøbing, 6592 Sofus Utke (Ringkøbing Amts Avis). Skanderborg, 3869 Chr. Madsen (arbl.). Slagelse, 1456 Charles A. E. Madsen (arbl.).

Fratraadte.

København: 2398 Carla Jensen til Syerskernes Forbund. 183 Ole Rasmussen til Udl. 1889 Th. Vald. Røder til Udl.

Aalborg, 6154 Victor Jensen paa Rejse. Aarhus, 1198 Kaj Hansen til Kbhvn. (arbl.) og 2671 Carl Mar. Hansen til Kbhvn. (Militær). Hillerød, 174 Chr. Baltzersen til Udl. i Pl. Hjørring, 3985 Ths. Petersen til Ribe i Pl. Holbæk, 3904 Alfred Sørensen til Kbhvn. (arbl.). Køge, 3423 Svend Frantsen til Kbhvn. paa Fagskole. Ribe, 6421 Hans Christensen til Vamdrup i Pl. og 6943 Alfr. Jochumsen til Vamdrup i Pl. Slagelse, 1456 Charles A. E. Madsen til Faaborg (arbl.). Aalborg, 6853 Ejnar M. Jensen (overgaaet til Tekstilarbejderforbundet).

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 27.—30. Uge opkræves Lørdag den 14. Avgust. P. HANSEN,
Nansensgade 45².

Gutenberg-Koret.

Sammenkomst Fredag den 13. ds. Kl. 8½ i Pilealléen 16.

Søndag den 22. ds. Udflugt med Damer. Samling ved Skovløberhuset ved Charlottenlund Kl. 2. Gennem Ordrup Krat til »Posemanden«, hvor den medbragte Mad spises. Aftenen slutter sammesteds med en »Bolle«. Hjem fra Klampenborg. (4g)

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8½ Møde med Damer i Pilealléen 16.

Centralprøverne begynder Tirsdag d. 17. ds. Kl. 8½ i »Harmonien«, Nørrevold 23. (1 C)

Typografernes Cykleklub.

Søndag: Rudersdal. Trianglen Kl. 10. (3 u)

ANNONCER

Typograph-Sætter

søger Plads. Flere Aars Praksis. Billet mrkt. »146« modtager Ekspeditionskontoret.

Stereotypør,

kendt med Rund- og Fladstereotypi, søger Pl. Bill. mrkt. »142« modt. Ekspeditionskont.

En Avis- og **Akcidenssætter** søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »145« sendes til Ekspeditionskontoret.

Forbundter.

En Sætterforbundter, der har staaet ca. 4 Aar i Lære, søger Plads paa et Sted, hvor han kan udlære. Bill. mrkt. »144« modtager Ekspeditionskontoret.

En rutineret
Linotype-Maskinsætter

søges straks paa Grund af Indkaldelse. Løn efter Tarifen. Tilbud bedes sendt i aaben Konvolut til **Dybbøl-Posten**.
(147) Sønderborg (Als).

En Del **Titelskrifter** og **Brødskrifter,** helt nye og saa godt som nye, **Kvadrater**, **Blystege**, **Messingstreger**, nye, sælges meget billigt, tysk System. Billet mrkt. »143« modt. Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Central 6125. (6)

Hotel „Union" Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade (*bedste Spisested i København*) anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København
— **Telefon 8062.** —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager
Stort Lager af alle Utensilier. (13)

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

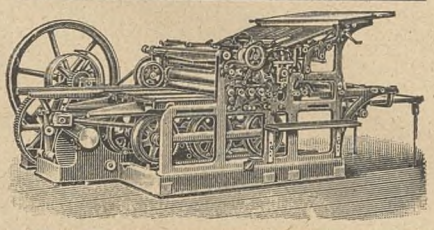

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.
— **Dansk Arbejde.** —

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 52, KØBENHAVN S.
Telefon Amager 555. (15)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN,
(57) Thingvalla Alle 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 33 KØBENHAVN DEN 20. AVGUST 1915 XLII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Mandag den 23. Avgust Kl. 8 præcis

i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden og Situationen (Forslag fra Styrelsen vedrørende Lokalunderstøttelsen). 2. Regnskabet. 3. Forslag angaaende en Bevilling til den socialdemokratiske Ungdomsbevægelse. 4. Andragende om en Bevilling paa 200 Kr. til Typografernes Syge-Hjælpekasses Juletræsfest. 5. Beretning fra Kontrahentmøderne. 6. Eventuelt. STYRELSEN.

Før og nu —

HAN findes saa godt som ikke mere, den gamle, hyggelige Principal, som — selv udgaaet fra Svendenes Rækker — om Morgenen mødte med sin Pibe i Munden og en større eller mindre Portion Manuskript i Haanden, og satte sine Typografer og Lærlinge i Gang med Dagens Arbejde.

Han er dels uddøet og dels »gaaet paa Aktier« — maaske for at følge Moden.

Men Kompagniskaber og Aktieselskaber kender vi. Det er Ting, der er Flugt og Fart i. Der er det, Kværnen ustandselig maler det Guld, som skal maales ud i Procenter — helst rigtig *mange Procenter*. En Betragtning, som altfor udbyttetørstende Fagfolk desværre ogsaa i nogle enkelte velkendte Tilfælde gør Brug af, og derigennem skaber en Nervøsitet, som altfor hurtig forringer Arbejdsevnen for deres ikke mindst pligtopfyldende Arbejdere.

Aktieselskaber tæller som Regel *flere* Aktionærer, Folk, som ikke har andet Kendskab til Faget end netop det, at det betragtes som *et rigtig godt Fag*, hvor der ved intensiv Drift kan tjenes nogle Skillinger.

Men der *skal* ogsaa tjenes Skillinger, for der er jo *mange*, som skal have *Udbytte* — allerhelst *først og størst* Aktionærerne. Saa er der en Forretningsfører, en Bogholder og eventuelt yderligere et Par yngre Mennesker paa Kontoret, og saa er der det sædvanlige Paahæng i selve Arbejdslokalerne; det er egentlig nogle kedelige Fyre, men de er desværre nødvendige nok, for her er det jo, Kværnen skal drejes rundt.

Her er der som Regel i Sætteri og Trykkeri en Mand eller to, som faar en Krone eller to mere om Ugen for at holde det *faglige Apparat* i Gang ved at være Bindeled mellem Personalet og *de egentlige Ledere*, hvis faglige Begreber ikke rækker langt, og som ofte maaler det økonomiske Udbytte med en Alen, der staar kontrasterende til de forhaandenværende Arbejdsmidler.

Der spørges ikke fra Lederens Side, om dette eller hint *kan* lade sig gøre, de ynder det mere bestemte Udtryk *skal*.

Jeg kender et Tilfælde.

En Mand, som i mange Aar med faglig Dygtighed og Pligtopfyldelse havde tjent en af de omtalte gamle, hyggelige Mestre, fik ved Forretningens Overgang til Aktieselskab en Plads som Bindeled mellem Personalet og Lederne, og blev naturligvis ogsaa udstyret med et Par Kroner mere om Ugen og med Titlen Faktor. Han passede sin Plads med vanlig minutiøs Nøjagtighed og i det Tempo, han nu igennem 15—16 Aar var vant til.

Men det var ikke *nok*. Der skulde *mere Fart* paa, Guldkværnen maatte kunne male *mere*. Den ikke-fagkyndige Forretningsfører gav sine Ordrer, men spurgte naturligvis ikke, om Betingelserne for at faa dem udført var til Stede.

Og en skøn Dag maatte den veltjente Arbejder gaa sin Vej.

Han evnede ikke at give Kværnen de tilstrækkelige Omdrejninger . . . . .

Jeg kender endnu et Tilfælde.

En Trykker faar 3—4 Hurtigpresser og et Par Digelpresser at passe ved Hjælp af et Par ganske unge Lærlinge, og han paatager sig for en Løn, som ligger et Par Kroners Penge over den almindelige, at holde hele dette Apparat i Gang.

Og det gaar ogsaa godt et Aars Tid.

Men saa kommer den ikke-fagkyndige Forretningsfører i Tanker om, at Forretningen faar *for lidt* ud af sine Maskiner. Han har nemlig været saa *fiffig* at gøre en Sammenligning mellem Produktionsmassen i sin og en anden Forretning af lignende Størrelse. Men han spørger naturligvis ikke om, hvorvidt Arbejdsmidler og Arbejdsbetingelser er ganske de samme. Det er for ham underordnet. Han lægger kun sin Alen paa de tørre Tal. (For Resten ganske mærkeligt, om konkurrerende Forretninger saaledes enes om at anstille Sammenligninger!)

Trykkeren faar Besked om, at Forretningen ønsker, han skal rejse. Og paa hans Spørgsmaal om Grunden, faar han *privat* den ovenfor nævnte Udvikling. Om noget fyldestgørende *Bevis* for den fremsatte Paastands Berettigelse, er der naturligvis ikke Tale.

Manden er jo en Salgsvare. Han har solgt sin Arbejdskraft til en Pris, han mente stod i Forhold til de Krav, der stilledes til ham. At Forretningen mener at have købt for dyrt, kan han muligvis nok modbevise, men det forandrer næppe Realiteten. Man ønsker en ny og maaske billigere Arbejdskraft, og den Opsagte maa gaa.

En svag Protest mod Beskyldningen for at have lavet for lidt, modtages med en affejende, ligegyldig Bemærkning.

Og en ny Mand gaar i Gang med at dreje Kværnen. Om det vil lykkes ham at faa malet tilstrækkeligt, vil Tiden vise . . . . .

Men alle I ærede Kolleger, som staar uden Erhverv med en mer eller mindre beskaaret nødtørftig Understøttelse, eller Kolleger, som ønsker at skifte Plads, I danner den Armé, der er Aktieselskabers Forretningslederes Trøst i Nøden. De véd, at de kan faa ti Tilbud for et, saasnart de opslaar en Plads ledig. Og det sker ogsaa, at en eller anden af Eder glemmer at faa oplyst Grunden til, at der netop blev *en saa god Plads* ledig.

Lad os fremtidig og i *alle* Tilfælde gaa den af Organisationen anviste Vej, at Henvendelse sker til de forskellige Lo-

kalledelser, *forinden* der trædes i nogensomhelst Forbindelse med Firmaer, som averterer ledige Pladser.

Følges denne Vej *altid*, vil der spares mangen Skuffelse, ikke alene for de enkelte Medlemmer, men i visse Tilfælde ogsaa for Organisationen. JANUS.

Hvo som arbejder under Tarifen, modarbejder sine egne og sine Kollegers Interesser.

Krigsaaret og Arbejdsløsheden i vort Fag.

Vi har tidligere bragt en Tabel over Arbejdsnedgangen i vort Fag i Krigsmaanederne fra Avgust 1914 til Marts 1915, sammenlignet med Arbejdsløshedstallene for de tilsvarende Maaneder i 1913—14.

Vi bringer nedenstaaende en Tabel, der viser Forholdet i hele Krigsaaret, sammenlignet med det Aar, der gik forud:

	1913—14				1914—15													
					København				Provinserne									
	København arbl.	Provinserne arbl.	Ialt	pCt.	arbl.	Delvis ledige omsat til helt ledige	Militære	arbl.	Delvis ledige omsat til helt ledige	Militære	Ialt	pCt.	Arbejdsnedgangen større end Arbl. i 1913—14
Avgust . . .	186	60	246	6,0	382	120	172	69	29	119	891	22,3	omtr. 4 ×
Septbr. . . .	151	61	212	5,3	372	90	172	152	20	119	925	23,1	g. 4 ×
Oktbr. . . .	127	49	176	4,4	307	33	172	134	8	119	773	19,8	g. 4 ×
Novbr. . . .	94	43	137	3,4	288	—	172	93	—	119	672	16,8	omtr. 5 ×
Decbr. . . .	59	21	80	2,0	191	—	172	58	—	119	540	13,5	g. 6 ×
Januar . . .	148	45	193	4,8	278	—	172	83	—	119	652	16,3	g. 3 ×
Febr. . . .	113	36	149	3,7	271	—	172	80	—	119	642	16,0	5 ×
Marts . . .	69	27	96	2,4	219	—	172	89	—	119	599	15,0	g. 6 ×
April . . .	112	38	150	3,8	177	—	172	94	—	119	562	14,0	g. 3½ ×
Maj . . .	87	44	131	3,3	190	—	172	103	—	119	584	14,6	4½ ×
Juni . . .	130	28	158	4,0	207	—	172	103	—	119	601	15,0	g. 3½ ×
Juli . . .	129	23	152	3,8	154	—	172	116	—	119	561	14	g. 3½ ×

Tabellens Tal omfatter Arbejdsløsheden den 15. i Maaneden. Denne Gang er der medtaget en ny Pille, i hvilken det er anført, hvor mange Gange Arbejdsnedgangen i Krigsmaanederne er større end Arbejdsløsheden i det forudgaaende Aar. Det vil heraf ses, at Arbejdsnedgangen var størst i December og Marts Maaneder, nemlig **6 Gange** saa stor som Arbejdsløsheden i den foregaaende December og Marts Maaned, og Arbejdsnedgangen mindst i Januar Maaned i Aar.

Den paagældende Rubrik fortæller endvidere, at der er en, om end svag Bedring at spore, idet Arbejdsnedgangen i de sidste Maaneder af Krigsaaret »kun« **er 3½ Gang saa stor** som Arbejdsløsheden var det foregaaende Aar.

De nævnte Tal omfatter hele Landet, behandlet under et. Undersøger man Forholdet paa de to Tarifomraader, stiller Sagen sig meget ugunstigt for Provinserne, hvad der fremgaar af nedenstaaende Tabel:

Maaned	Arbejdsløse i 1913—14		Arbejdsnedgang i 1914—15		Arbejdsnedgangen større end Arbl. det foreg. Aar
	Hele Landet	Prov. alene	Hele Landet	Prov. alene	
Avgust	6,0	4	22,3	14,5	3½ ×
Septbr.	5,3	4	23,1	19,6	kn. 5 ×
Oktbr.	4,4	3,3	19,8	17,4	g. 5 ×
Novbr.	3,4	2,9	16,8	14,1	5 ×
Decbr.	2,0	1,4	13,5	11,8	g. 8 ×
Januar	4,8	3	16,3	13,5	4½ ×
Febr.	3,7	2,4	16,0	13,3	5½ ×
Marts	2,4	1,8	15,0	14,0	8 ×
April	3,8	2,5	14,0	14,2	kn. 6 ×
Maj	3,3	3	14,6	15,0	5 ×
Juni	4	2	15	15	g. 7 ×
Juli	3,8	1,6	14	16,3	g. 10 ×

Som det vil ses, **er Maksimum af Arbejdsnedgang** for Provinserne **naaet i Krigsaarets sidste Maaned,** idet den da er **10 Gange saa stor som den foregaaende Juli Maaned**. Avgust Maaned i Fjor, altsaa Krigsaarets første Maaned, havde i Tabellen den laveste Arbejdsnedgang, men det skyldes som bemærket i forrige Artikel, at Tallene er taget fra den 15. i Maaneden, og at Krigens Virkninger derfor endnu ikke fuldt havde paavirket Tallene, da man i Provinserne har 14 Dages Opsigelse.

Ser man derfor bort fra Avgust Maaned, har Januar den laveste Nedgang i Arbejde, idet den da »kun« er 4½ Gang saa stor som Arbejdsløsheden i Januar det foregaaende Aar. Minimum falder her sammen med Minimum for hele Landet.

Medens Arbejdsnedgangen i Krigsaaret **gennemsnitlig for hele Landet har været ca. 4⅓ Gang saa stor** som Arbejdsløsheden det forudgaaende Aar, **har den i Provinserne gennemsnitlig været ca. 6 Gange saa stor.**

I de ovenanførte Tal er de Militære medregnede med det Tal, der fremkom ved Tællingen den 31. Marts i Aar. Tallet har vel været noget skiftende, men næppe mindre. Hvis man imidlertid skiller de Arbejdsløse og de Militære ad, og deler dem efter de to Tarifomraader, fremkommer følgende Tabel:

	1913—14 (Avgust til Juli) Arbejdsløse	1914—15 (Avgust til Juli) Arbejdsløse	Militære
Hele Landet . . .	4,7	11,3	7,3
København	5,6	13,1	6,9
Provinserne . . .	3,2	8,3	7,9

Enhver Kollega vil af disse Tal forstaa, at Krigsaaret har været et meget svært Aar for Bogtrykfaget. Den stærke Arbejdsnedgang betyder daarlig Forretning for Faget som Helhed. For dem, der har haft Arbejde, har den med Krigen følgende Dyrtid hærget haardt, men værst er det naturligvis gaaet ud over den Kreds af Kammerater, der har maattet bære nogle af Arbejdsløshedens tunge Byrder, thi her tynger Dyrtiden centnertungt.

Fremtiden tegner sig ikke videre lyst, men vi haaber, at den vanvittige Krig snart maa faa Ende, og at Forholdene for den arbejdende Klasse snart maa tegne sig noget lysere.

Mindeblade 1440—1915.

Oversat fra »Korrespondent«.

(Sluttet.)

GUTENBERGS Dødsdag er som hans Fødselsdag ubekendt, og det vides kun, at Gutenberg mod Slutningen af Februar 1468 ikke mere var blandt de levendes Tal.

Hans Værker er følgende: En latinsk Kalender (1457), den 42-linjede Bibel, »Katholicon« (1460), Afladsbrev (1461), St. Thomas de A. Summa de art. fidei; Tractatus racionis.

Med rivende Hast bredte Bogtrykkerkunsten sig i de første Aar efter Opfindelsen over hele den civiliserede Verden. Italien var det Land, hvor den næst efter Tyskland hurtigst fik Betydning, og det særlig da Konstantinopel faldt den 29. Maj 1453, og en Mængde Lærde slog sig ned der; i Aaret 1500 trykkede man der i 54 Trykkerier. I Tyskland bestod der den Gang 827 Bogtrykkerier. I Frankrig, der den Gang indtog en betydelig Stilling i den lærde Verden, havde Bogtrykkerkunsten mange Fjender i Munkene, der jo var beskæftiget med Afskrivning af Bøger og derfor ikke uden Grund ansaa Bogtrykkerne som farlige Konkurrenter, der burde behandles som Troldmænd. Kong Ludvig 11. tog dog de formentlige Troldmænd i Beskyttelse, og foranledigede 1470 Oprettelsen af et Bogtrykkeri paa Universitetet i Paris.

Nedenfor skal gives Oplysninger om de første Bogtrykkeriers Oprettelse i de forskellige Lande: Diderick Martens 1473 i Holland-Belgien, Andreas Herz i Ofen i Ungarn 1473, William Caxton i England 1474; i Valencia i Spanien 1477, i Pilsen i Bøhmen 1476, Johannes Snell i Stockholm 1483, Stefan Arndt i Danmark i Byen Slesvig 1486 (i København véd man først med Sikkerhed, at der fandtes et Trykkeri i 1490), Ginter Zainer i Krakau i Polen 1465. I Tyrkiet var Bogtrykkerkunsten forbudt under Dødsstraf indtil Aaret 1515, her ansaa man den nemlig for Trolddom. I Grækenland oprettedes det første Trykkeri i Belvedere 1523. Forindien fik sin første Bogtrykker omkring Midten af det 16. Aarhundrede i Goa paa Vestkysten af Dekan; det blev oprettet af Jesuiterne. For Bagindien er Forholdet det, at Typofien først fandt Vej dertil med Englænderne i det 19. Aarhundrede. Af de asiatiske Øer fik Java sit første Trykkeri 1688 ved Abraham van de Eede, Sumatra fik sit første Trykkeri 1818, Ceylon 1737 og Filippinerne 1590. I 1610 naaede »den sorte Kunst« til Syrien, i 1715 til Armenien, men først i 1820 til Persien. Til Nordamerika er Bogtrykkerkunsten allerede bragt i 1639, til Sydamerika 1650, til Abessinien og Avstralien 1802, men først i 1821 kommer den til Afrika.

— — —

Gutenberg har næppe nogen Sinde drømt om, at hans Livsværk skulde gaa en saa mægtig Udvikling i Møde som den, der er foregaaet i de forløbne 475 Aar, og hvis han kunde aflægge et Besøg i et moderne Trykkeri med de raslende Sættemaskiner og de kæmpemæssige Hurtigpresser, vilde han sikkert knibe sig i Armen og spørge, om han var vaagen, eller om han drømte. Thi vældige er de Fremskridt, der har fundet Sted paa vort Fags Omraade — det er virkelig et moderne Æventyr.

Krigens Virkninger.

DET internationale Bogtrykker-Sekretariat har for Tiden ikke særlige gunstige Forhold at arbejde under. — Ingen af de krigsførende Landes Organisationer har indsendt Bidrag for 1914, og der er vel ingen Grund til at vente, at der kommer Bidrag i nogen nær Fremtid.

Sekretariatet maa af den Grund indstille det væsenlige af sin Virksomhed, men haaber paa bedre Tider.

— — —

Af Englands Typografer er over 1000 Mand gaaet til Arméen, heraf over 200 Maskinsættere fra London.

Forøvrigt er der for Tiden Forhandlinger i Gang om Lønforholdene i London og enkelte andre Byer.

— — —

Tyskland har hidtil haft høj Told paa al Papir-Indførsel. Denne er nu ganske ophævet — indtil videre.

— — —

Tysklands Faktorforbund har udsendt Beretning for 1914—15; heri findes følgende: Krigens Indflydelse paa vor Organisation har været meget følelig. Mange af vore Medlemmer har igen maattet tage Arbejde som Svende, eller de er overgaaet til andet Erhverv. Til Hæren er 346 Medlemmer indkaldt; 11 af disse er dræbte. Til Understøttelse har Forbundet 83 Invalider og desforuden 246 Kvinder og 402 Børn, hvis Forsørgere er i Krig, Medlemsantallet var 1. Januar 1915 2385. Krigsunderstøttelsen udgjorde til December omkring 13,000 Mk. En frivillig Indsamling indbragte 22,384 Mk.

Det schweiziske Typograf-Forbund

har nylig udgivet sin Aarsberetning for 1914; det er et Værk paa 144 Sider. Et lille Uddrag heraf kan ogsaa have Interesse for danske Typografer, hvorfor vi hidsætter følgende:

Medlemstallet er 3871; en mindre Nedgang skyldes antagelig Krigen. Dog er det ikke ualmindeligt, at Kolleger af og til melder sig ud af Forbundet og Beretningen oplyser da ogsaa om 38 saadanne Tilfælde i det forløbne Aar; derimod savner man Tal paa, hvormange der ialt staar udenfor Forbundets Ramme.

Trods den i 1914 — grundet paa Krigen — overordentlig ugunstige økonomiske Stilling, kan Forbundet dog afslutte sine Regnskaber paa en tilfredsstillende Maade. Med en Total-Indtægt paa 282,401 Frc. og en samlet Udgift paa 200,232 Frc. har man et Overskud paa 82,069 Frc. Kassens samlede Formue er 495,069 Frc. mod 400,000 Frc. forrige Aar.

Ved Slutningen af Aaret eksisterede der paa Forbundets Omraade 636 Trykkerier; af disse havde 578 anerkendt Tarifen.

Tallet paa Trykmaskiner i disse Virksomheder er 2327 og der er 369 Sættemaskiner i Arbejde.

Den til Forbundet hørende Syge-, Begravelses- og Invalidekasse har ialt ydet i Understøttelse 213,916 Fr. Til Understøttelse for Arbejdsløse og Rejsende er medgaaet 367,465 Fr.; dette er over 70,000 Frc. mere end ordinært.

Til Trykning, Ekspedition og Redaktion af Forbundets Organ »Helvetische Typographia« er medgaaet 18,300 Fr.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. W. Burmester, Aalborg, har givet sit Personale en Uges Ferie med Udbetaling af Ugelønnen.

Lønforhøjelse. A/S L. Ihrich har som Dyrtidstillæg — uden Opfordring — tildelt Personalet Lønforhøjelse af 1 à 2 Kr.

En Korrekturudstilling. I Leipzig har der en kortere Tid været en Udstilling, foranstaltet af de tyske Korrekturlæseres Forening. Udstillingen gik ud paa at vise, hvilke Besværligheder der er ved Korrekturlæsning dels af Blade og dels af Bøger.

Haarene rejser sig paa ens Hoved — skriver en Besøgende — naar man ser denne Samling af Haandskrifter og Korrekturaftryk; mest Sætteren maa beklages — eller om man vil — beundres, naar han formaar at tyde, hvad Forfatteren har villet meddele.

Ved at gaa den righoldige Samling af Manuskripter igennem, kommer man til den Anskuelse, at de største Forfattere gør sig stor Anstrængelse for at skrive saa utydeligt som muligt.

Et Ark, hvorpaa der normalt var Plads til 35 Linjer, var beskrevet med 197 Linjer; et Korrekturaftryk paa 180 Linjer indeholdt 220 Fejl; et Manuskript, med egenhændige Rettelser af Forfatteren og hvor disse var indtil 10 Gange saa lange som det oprindelige, havde for Tydeligheds Skyld faaet sine Rettelser over og under og paa Siderne af Linjerne, og for Fuldstændigheds Skyld — paa Bagsiden. Og saa er der endnu Mennesker der forbavses, naar de ser en Bogstavfejl i deres Avis.

En særskilt Afdeling indeholdt Manuskripter til Annoncer; at man i denne Branche kan finde Uhyrligheder, der kan sætte baade Sætteren og Læseren graa Haar i Hovedet, kender vi ogsaa her hjemme fra.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger: 11. Avgust: Helsingør 100.00. 13. Avgust: Roskilde 100.00. 17. Avgust: Aalborg 200.00.

København, den 17. Avgust 1915.

Forretningsudvalget.

Lægerne.

Dr. Trier er bortrejst fra 18/8—24/8, i hvilken Tid hans Praksis passes af Dr. Kattrup, St. Kongensgade 83. Træffetid: Hverdage Kl. 12½—1½. Telef. 12.208.

Ny Medlemmer.

København: Trykkerlærl. Gerhard Mads Petersen (I. A. Hansen).

Slagelse, Sætter-Trykker P. Aug. Johansen, udl. 1/5 14 i Baggers Bogtrykkeri, Haslev.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1906 Helgo Bernhardt fra Nakskov (Militær). 3075 C. P. Christensen

fra Aalborg (Militær). 3132 Axel Eeg fra Rejse (Trier). 2616 Karl K. Hansen fra Næstved (Axelholm). 1187 Oskar Honoré fra Rejse (Militær). 6557 Harry Isachsen fra Aalborg (Militær). 6056 Lorenz Jensen fra Rejse (arbl.). 6663 Henry Lund fra Rejse (arbl.). 374 Viggo M. A. Mortensen fra Udl. (Militær). 3715 Otto Vilh. Petersen fra Roskilde (Militær). 6300 Anders Chr. Schou fra Skive (Militær). 6258 Frede Schou fra Hillerød (arbl.). 738 Svend Søborg fra Svendborg (arbl.). 6438 Johannes Trab fra Thisted (Militær).

Aalborg, 6557 Harry Isachsen (arbl.). Grenaa, 6138 E. Hjorth Rosendahl (»Djursland«) og 1149 C. Krautwald (»Djursland«). Kolding, 6943 Alfr. Jochumsen (Wamdrup Bogtr.) og 4375 Svend Christensen (Højskolebladet). Næstved, 6565 Esben Hansen (arbl.), 4062 Hans Peter Jørgensen i Pl. og 6457 M. Gabrielsen i Pl. Randers, 3719 Hans Schytte (arbl.). Slagelse, 3757 Oluf Sørensen Wismann (arbl.). Viborg, 3663 Niels Peter Jensen (arbl.) og 6975 Louis Møller (Frederik Møller).

Fratraadte.

København, 3841 Axel Chr. Andersen til Udl. 3071 Chr. J. O. C. Carstensen til Udl. 4375 Svend Christensen til Kolding i Pl. 6457 M. Gabrielsen til Næstved i Pl. 1353 William Hein til Udl. 4062 Hans P. Jørgensen til Næstved i Pl. 3406 Chr. Keilstrup til Udl. 6047 Axel Nielsen til Næstved (arbl.). 3095 Kaj Ingolf Nielsen til Udl. 3745 Carius Steen-Rasmussen til Odense (arbl.).

Aalborg, 3075 C. P. Christensen til København (Militær) og 6557 Harry Isachsen til København (Militær). Aarhus, 3841 Axel Andersen, 3406 Chr. Keilstrup, 3912 Jens Mar. Jensen, 3450 Arth. Hansen, 4486 H. Fr. Madsen (alle paa Rejse) og 4436 Herm. Wilh. Kiene til Odense i Pl. Grenaa, 6128 C. J. B. Møller Petersen til Hjørring (arbl.) og 3719 Hans Schytte til Randers (arbl.). Hillerød, 6258 Frede Schou til København (arbl.) og 2660 Jens Chr. Jensen til Odense i Pl. Hjørring, 3662 A. E. Reinhold Christensen til Svendborg i Pl. Kolding, 4357 Ewald Schjern til Hillerød i Pl. og 6975 Louis Møller til Viborg. Nakskov, 6069 Willemoes Jørgensen til Maribo (arbl.) og 1906 Helgo Bernhardt til København (Militær). Næstved, 2616 Karl Keilgaard Hansen til København i Pl. og 3893 Karl Nielsen til København. Randers, 1201 Paul Johs. Petersen til København (Militær). Roskilde, 3715 Otto Vilh. Petersen til København (Militær). Skive, 6300 A. Chr. Schou til København (Militær). Thisted, 6438 Johannes Trab til København (Militær).

Rettelse: I forrige Numer var opført: Ribe 6421 Hans Christensen til Vamdrup i Pl.; skulde være til Esbjerg i Pl.

Udmeldt.

København: 2776 Hjælpearb. Carl Hansen til Udlandet.

Udslettet med Restance.

København: 1271 Gornitzka (Truelsen).

Gutenberg-Koret.

Søndag den 22. ds. Udflugt med Damer. Mødested ved Charlottenlunds Skovløberhus Kl. 2. Passive Medlemmer indbydes.

Fredag den 27. ds. Kl. 8 pr. Generalforsamling i Pilealléen 16. Efter Generalforsamlingen selskabelig Samvær som Afslutning paa Sommersæsonen. (4 h)

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8½ Pilealléen 16. — Tur til Gentofte Søndag den 29. Avgust. (1 D)

Typografernes Cykleklub.

Søndag. Jægerkroen. V. Glyptoteket Kl. 10. Styrelsen bedes møde. (3 v)

ANNONCER

Linotype-Sætter

søger Plads. Er ogsaa fuldstændig kendt med Dobbeltmagasin, Bill. mrkt. »151« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.

Til 1. September kan en absolut dygtig Sætter-Trykker faa Plads paa **Viborg Stifts Folkeblads Bogtrykkeri.** (150)

En ung Typograf,

Avis- og Akcidenssætter, søger Plads snarest. Billet mrkt. »148« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograf-Forbundter.

Som saadan er Plads ledig 1. Oktober d. A. paa **Ærø Folkeblads Bogtrykkeri**, Ærøskøbing. (149)

Trykker, 40 Aar, militærfri, dygtig til saavel Avis- som Akcidens, søger Plads. Billet mrkt. »153« modtager Ekspeditionskontoret.

Stereotypør,

kendt med Rund- og Fladstereotypi, søger Pl. Bill. mrkt. »142« modt. Ekspeditionskont.

Linotype-Sættemaskine

i udmærket Stand er meget billig til Salg. Maskinen kan ses i Virksomhed. Bill. mrkt. »*Linotype 2868*« til **Wolffs Box**, Østergade 57, Kbhvn. (152)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Carl Erichsen.

Telefon 2526. Sct. Pederstræde 10.

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,
Thingvalla Allé 28, S.

(79)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 34 KØBENHAVN DEN 27. AVGUST 1915 XLII AARGANG

Fængselsarbejdet.

I adskillige Aar har Staten beskæftiget Fangerne i Fængslerne med industrielt Arbejde, som var givet i Entreprise til private Entreprenører, der saa betalte Staten en vis Sum pr. Fange for Benyttelsen af hans Arbejdskraft. Dette var særlig Tilfældet i Væverindustrien, Kurvemagerindustrien, Legetøjsindustrien o. l. For vort Fags Vedkommende var det vistnok forhen kun Posetrykning, der kræver ringe Fagkundskab, og som kan udføres ved Hjælp af en »Fluesmækker« omkring i Enkeltcellerne.

For nogen Tid siden, da Konsul BIRCH i Nyborg blev Leder af Fængselsarbejdet, blev det imidlertid besluttet at udvide dette betydeligt for vort Fags Vedkommende, og der blev i Nyborgs ny Fængsel, som særlig er beregnet paa ganske unge Fanger, oprettet et ret stort Trykkeri med flere Hurtigpresser og tilsvarende Skriftmateriel.

Der blev saa ansat en Mand som »teknisk Leder«, vistnok en *Bogbinder*, der henvender sig paa Statens Kontorer og udvælger det Arbejde, han vil trykke, uden Hensyn til, om den ikke faglærte Arbejdskraft, han har til sin Raadighed, kan udføre det eller ikke. Til dette nye Fængselstrykkeri har vort Fags Arbejdsgivere og vore arbejdsløse Kammerater maattet aflevere en hel Del Arbejde, saaledes en stor Del Jernbanearbejde, f. Eks. Fragtbrevene, der trykkes i Masseoplag, Telegramblanketterne til Statstelegrafen og en hel Del Arbejde til Postvæsenet. For dette sidste »Væsen« udføres saaledes Postkvitteringsbøgerne, der sælges til Publikum for 50 Øre pr. Stk.

Postkvitteringsbøgerne, der nylig er udgaaet fra det »moderne« Officin, er et afgørende Bevis for, at Fængselstrykkeriet ikke magter den betroede Opgave; thi værre Svineri finder man næppe noget andet Sted. Det er af den Beskaffenhed, at det vilde blive kastet i Brokkassen som Makulatur hos en hvilken som helst privat Bogtrykker. Tilretning er der ingen af; Farveføringen er den sletteste, jeg nogensinde har set, sort paa den ene Side og graa paa den næste; intet Register er der, og de skraverede Rubrikker er fyldte, saa det mildest talt er en Skandale. Det er vel ogsaa derfor, at Bogen ikke har noget Trykkested. Der burde ellers have staaet: »*Trykt i Nyborg Fængsel*«; dette vilde have været passende, saa at Offentligheden kunde se, at det ikke har været faglærte, organiserede Arbejdere, der har udført det nævnte Stats-Makulatur.

Havde det været en privat Bogtrykker, der havde undladt at sætte sit Trykkested paa, havde Myndighederne straks været over ham med Bøde o. s. v., men Staten selv kan godt undlade at opfylde en af sine egne Lovbestemmelser, naar det gælder om at dække over det autoriserede Statssvineris Oprindelse.

Jeg skal villigt indrømme Rimeligheden af, at Samfundet under Fængselstiden bør søge at bibringe Fangerne saadanne Kundskaber, at de, naar de igen kommer paa fri Fod, kan tjene deres Brød paa en hæderlig Maade; men det bør mindst muligt gaa ud over et Fags hæderlige Arbejdere, og det kan absolut ikke naas gennem det Fuskeri, man har etableret ovre i Nyborg. Man vil sikkert indrømme mig, at de unge Mennesker, der kommer til at lære Typografien under en Bogbinders tekniske Vejledning, vil have ondt ved udenfor Anstaltens Mure at gøre deres Lærdom frugtbringende gennem praktisk Arbejde, fordi de tekniske Krav, der senere stilles til dem, staar i omvendt Forhold til den Kundskab og de Erfaringer, de har indhøstet paa det originale »Lærested«.

Som Eksempel paa, hvordan man overvurderer sine Kræfter, skal jeg nævne et vanskeligt Arbejde, der ogsaa er taget fra en privat Bogtrykker, et Arbejde paa flere Tusinde Ris. Det er et vanskeligt Pasningsarbejde, en meget stor Form, der skal udføres nøjagtigt, fordi Arbejdet skal bruges til Gennemskrivning. Resultatet af Fangernes Pasningsarbejde foreligger ganske vist endnu ikke, men det kommer jo nok til at ligne Postkvitteringsbogen og bliver uden Tvivl ligesaa »kønt« som denne.

I Tider som de nuværende maa naturligvis alle spare, ogsaa Staten, men paa det heromhandlede Omraade sparer den vistnok paa Skillingen og lader Daleren rulle — kun til Glæde for Hr. Konsul Birch og hans vidtløftige Tilsynsmaskineri. Var det ikke snart paa Tiden, at Arbejdernes og Mestrenes Repræsentanter paa Rigsdagen saa Konsul BIRCHS Trykkerivirksomhed lidt efter i Sømmene og krævede, at han og hans Bogbinder ikke paatog sig noget Arbejde, som de ikke kunde udføre.

Man maa kunne forlange, at Staten eller dens Embedsmænd overfor Fængselsarbejdet viser den samme kritiske Sans som overfor det private Arbejde, og at de ikke modtager Produkter til Statens Forbrug, hvis Udførelse er saa elendig, at den skruer Udviklingen paa vort Fags Omraade Masser af Aar tilbage i Tiden.

I vort Fag er det desværre nu saaledes, at mange maa gaa arbejdsløse paa Gaden, medens sikkert Fangerne i Nyborg Fængsel maa arbejde over, fordi Hr. Konsul BIRCH og hans Bogbinder har gabet over langt mere Bogtrykarbejde, end de kan fordøje. —

Og lad os saa endelig, som Loven foreskriver, faa Fængsels-Trykkestedet paa alt Fængselsarbejdet, saa at Hr. Konsul Birch og hans Bogbinder kan faa hele Æren af deres smukke og »*kulturhøjnende*« Virksomhed.

Kbhvn., den 23. August 1915. LAUR. JENSEN.

Det internationale Sekretariat

har gennem P. STAUTNER ladet tilflyde de forskellige Landsforbund følgende:

Paa sit Møde den 19. Juli har Sekretariatkommissionen indgaaende beskæftiget sig med den Stilling, hvori Sekretariatet for Tiden befinder sig, og besluttet, at give de Sekretariatet tilsluttende Forbund Meddelelse herom.

Straks efter Krigens Udbrud blev Forbindelsen mellem Sekretariatet og de forskellige Forbund stærkt hæmmet — ogsaa med Forbundene i de nevtrale Lande — og der er ikke siden indtraadt nogen Forbedring heri. Desuagtet har Sekretariatet i Skrivelse til Forbundene tilbudt at give Raad og paa anden Maade hjælpe, hvorfra noget saadant kunde ønskes.

En Del trykte Redegørelser, som under normale Forhold vilde være af Betydning, vil ikke nu blive udsendt, da man forudsætter, at det for Tiden ikke vil interessere stærkt.

Oplysninger om vore Kollegers Arbejde og om de indre organisatoriske Forhold, om Understøttelser og angaaende Tarifoverenskomster, gives for Tiden ikke fra noget som helst Land.

Forøvrigt er alle disse Forhold under stadig Forandring, og giver ingen Lære for fremtidige, normale Tilstande.

Sekretariatet kan ikke nu give nogen Oversigt over sine Indtægter og Udgifter, da tre Lande endnu ikke har indsendt Bidrag for 1914 (over 1000 Kr.), og man regner med, at der heller ikke indsendes Bidrag foreløbig.

Sekretariatkommissionen er imidlertid overbevist om, at det er Typografforbundenes Vilje, at International Bogtryksekretariat skal opretholdes, og denne Overbevisning forpligter Kommissionen til at meddele Forbundene, hvad der maatte indtræffe af særlig Interesse.

Sekretariatet haaber paa, at den forfærdelige Krig snart maa blive færdig, saaledes at vi atter kan komme ind i rolige Forhold. Til den Tid vil man foranledige, at Repræsentanter for de forskellige Landsforbund kan komme sammen og træffe Beslutning om, hvorledes Sekretariatet i Fremtiden skal arbejde.

De Arbejdsløses Skovtur.

Onsdag den 18. Avgust havde Københavns Afdeling indbudt de Arbejdsløse til en Skovtur. Kl. 10½ afrejste ca. 110 Deltagere med Toget til Klampenborg, hvor Frokosten — en Kæmpebøf, Brød, Smør, Ost, Øl og Snaps — indtoges i Gl. Bellevue.

Her bød Formanden, Jul. Schrøder, Deltagerne Velkommen og opfordrede de Arbejdsløse til for en Dag at slaa Gækken løs og glemme deres trange Kaar. Opfordringen blev fulgt i rigt Maal, Glæde og Munterhed herskede paa hele Turen, hertil bidrog i høj Grad det flinke 4-Mands-Orkester og tre Sange, der atter og atter blev afsunget, én »De Arbejdsløses Udflugt« af N. Chr. Nielsen, og to af det kendte Mærke »L. J.«; særlig en af sidstnævnte forfattet Vise, betitlet »En Bon-Skovtur«, som vittigt behandlede Bon-Falskneriet paa Traverbanen, gjorde stor Lykke og indbragte Forfatteren utallige Hurra'er.

Fra Gl. Bellevue spadserede man til Ulvedalene, hvor adskillige Deltagere optraadte paa det ledige Friluftsteater.

Kaffen og Cognac'en indtoges hos Skovløber Dam, og ogsaa her vekslede Tale og Sang under Spøg og Latter.

Kl. 4 brød man op og marscherede tilbage til Gl. Bellevue, hvor Musiken spillede op til Dans, og her var det især de forholdsvis faa Damer, der maatte holde for. Der blev kun under en kort Pavse Lejlighed for dem til et lille Hvil, under hvilken én af Deltagerne satte sig ved Klaveret, medens flere andre skiftedes til at give smaa raske Numre til bedste.

Kl. 7 sluttede Festen, som helt igennem havde haft det smukkeste Præg, og de Arbejdsløse drog tilbage til Byen og — Bekymringerne.

Alle var enige om at have tilbragt en udmærket Dag, og under de daglige Spekulationer over Udkommet vil Erindringen om denne ene Dags Glæde sikkert lyse op og styrke Haabet om bedre Tider. +

Af Pressens ældste Historie.

Vi har i et Par foregaaende Artikler fortalt om Bogtrykkerkunstens første Dage; vi skal i en afsluttende Artikel efter »Svensk Typ.-Tid.« fortælle lidt om de Meddelelsesmidler man havde, før og omkring den Tid Gutenberg fandt Kunsten at mangfoldiggøre Skrifttegnene.

Der er Grund til at formode, at Grækerne var de første, der begyndte at give Meddelelse i Skrifttegn om særlig vigtige Nyheder, for den almindelige Befolkning; disse Meddelelser er imidlertid gaaet tabt for de senere Tider. Nødvendigheden af saadanne Nyhedsbringere var naturligvis kun ringe. Borgerne — særlig de græske — havde livlig personlig Forbindelse med hverandre, og den mundtlige Nyhedsudbredelse var nok for den Tids Forhold.

Mere Kendskab har man til Meddelelserne i Rom, og herfra kender man bedst Præsternes Meddelelsesmidler. Det var hvide Tavler, som opsloges i Præsternes Arbejdsrum, og som til Almenhedens Tjeneste indeholdt Meddelelser om de vigtigste Hændelser i de forløbne Maaneder.

I Begyndelsen af det sidste Aarhundrede f. Kr., var imidlertid den romerske Videbegærlighed for stærk til at kunne tilfredsstilles af disse Tavler, og officielle Dagsmeddelelser begyndte at udkomme. Disse var ligeledes skrevne paa hvide Tavler og anbragte saaledes, at de var let tilgængelig for Publikum.

Cæsar lod befale, at der i disse »Acta Diurna« (Dagens Nyheder) skulde indføres Referat fra Senatets Møder. Tavlerne blev — naar der var sensationelt nyt — kopieret og sendt ud i Provinserne.

Flere romerske Forfattere, f. Eks. Cicero, bringer ofte Uddrag af disse »Aviser«; Tacitus skriver om dem, at de overalt læses med Begærlighed, og Seneca bebrejder dem, at de tjener til Udbredelse af Sladder og Bagtalelse.

Gennem Folkevandringer og de Uroligheder disse overalt førte med sig, blev snart ordnede Nyhedsmeddelelser umuliggjorte, og under næsten hele Middelalderen finder vi ingen saadanne. Det aandelige Liv koncentrerede og isolerede sig i Klostrene, som paa mange Maader fremmede den gryende Kultur, men for Udbredelse af Dagsnyheder var disse Steder de mest uforstaaende. Den store Almenhed havde naturligvis heller ingen særlig Trang herfor, og det lidet, som gennem vandrende Handelsfolk, Soldater og Pilgrimme kunde spørges, var nok til at kunne tilfredsstille.

Først omkring Aar 1400 genfinder man en bladlignende Nyhedsmeddeler i Venedig; det var et Slags Nyhedsbureau, som gennem Myndighederne blev forsynet med Oplysninger, der tjente saavel politiske som kommercielle Interesser. »Notizie critte« kaldtes de »Aviser«, som udkom derfra; de kostede i Handelen en »gazette«. Om det italienske Navn for Aviser stammer fra denne Mønts Navn, véd man ikke for sikkert. Denne Presse udviklede sig stærkt, navnlig fordi den blev til i en Tid, hvor Italienerne var i Krig med Tyrkerne, og den fandt hurtigt Efterlignere baade i Rom, Florens og Neapel. Ikke uden Interesse er det at vide, at der mod »Notizie critte« ofte udstedtes pavelige Banstraaler.

I Begyndelsen af det 14. Aarhundrede indrettedes den første ordenlige Postlinje i Evropa, nemlig mellem Bryssel og Wien, og paa denne Maade sendtes de forskellige officielle Meddelelser ud med ridende Bude, de saakaldte »Stafetter«. Selv om de først og fremmest skulde bringe kommercielle og politiske Budskaber, saa medbragte de samtidig en Mængde andre Nyheder fra Sted til Sted, og blev paa den Maade Efterretningsvæsenets Pionerer.

Trangen til yderligere at vide Besked med, hvad der skete selv i de nærmeste Omgivelser, voksede, men Betingelserne for at kunne tilfredsstille den, kom først med Gutenbergs Opfindelse. Hans og hans nærmeste Arvtageres Opgaver gik imidlertid væsenligt ud paa at fremstille Bøger, og det tog lang Tid inden de egenlige Blade begyndte at udkomme.

Mange Forskere giver Tyskland Æren af, at være det Land, hvor det første Blad saa Dagens Lys; det skete i 1524, mens Østrig først kom med 1560, Italien 1562, Frankrig 1605 og England 1622; der er dog ikke bevaret noget Eksemplar af disse Blade, saa noget ganske paalideligt om deres Start, kender man ikke.

Hvad man med Sikkerhed véd er, at Antwerpen er den By, der møder med den første regelmæssigt udkommende Avis i Aaret 1605, den anden i Tyskland 1609. Senere fulgte andre Blade hurtigt efter hverandre.

Den Tids Aviser var jo imidlertid kun smaa, de fleste i Oktavformat og med 4 Sider — nogle kun 2; de taaler ikke at nævnes i Forbindelse med den senere Avis, der ved Hjælp af store tekniske Fremskridt indenfor Trykvirksomhederne begyndte at antage store Dimensioner.

Den moderne Presse har sin Oprindelse fra omkring Aar 1800, men ørst langt senere har den udviklet sig til at blive det, den nu er. De sidste Aartiers Udvikling af Stor-Industrien og de moderne Samfærdselsmidler, har muliggjort Nutidens Avis-Væsen.

Uden Hurtig- og Rotationspressen, uden Sættemaskinen, uden den ny Træpapirfabrikation, uden Telegrafen og Telefonen, og sidst — men ikke mindst — uden den af samme Udvikling betingede stigende Nyheds- og Kundskabsbegær hos de brede, arbejdende Folkemasser, kan man ikke tænke sig Nutidens Avispresse mulig.

En klog Mand har en Gang sagt, at et Folks sande Historie kan findes i dets Aviser, og en anden klog Mand kalder Aviserne et Folks Dagbog.

Det er ogsaa sandt. Man vilde i vore Dage ikke kunne faa et fuldstændigt Billede af Tidens almindelige Struktur, hvis man ser bort fra de med et rundt Tal ca. 75,000 ekisterende Blade paa Jorden.

Dyrtidstillæg.

»*Sorø Amtstidende*«s Personale har i Dag (Mandag) faaet udbetalt et Dyrtidstillæg: 50 Kr. til de Gifte og 25 Kr. til de Ugifte.

En Liebknecht-Adresse.

PAA den internationale Ungdomskongres i Bern i April d. A. besluttedes det at samle Underskrifter til en Adresse, hvori man overfor den tyske Socialdemokrat KARL LIEBKNECHT skulde bevidne sin Samfølelse med ham, fordi han paa saa overbevisningstro Maade stadig hævder sit antimilitaristiske Standpunkt.

I den Anledning har det danske Ungdomsforbund taget Initiativet til at faa saadanne Adresser fremlagt til Underskrift af danske Arbejdere, der sympatiserer med og beundrer den tyske Partifælle.

I et Cirkulære, der er udsendt til de danske Fagforeninger, hedder det:

Da i December Maaned Budskabet kom, at KARL LIEBKNECHT ene Mand i den tyske Rigsdag, ene Mand af 110 socialdemokratiske Repræsentanter, havde stemt mod Krigsbevillingerne og hævdet Arbejderklassens gamle antimilitaristiske Standpunkt, da fyldtes Tusinder af Arbejdere Verden over med Beundring og Begejstring for den Mand, der trods alt havde bevaret sin Overbevisning og turde handle derefter.

Den Daad, KARL LIEBKNECHT her udførte, var i Sandhed mere værdig til Heltenavnet end nogen Krigens blodige Gærning.

Og den var ikke uden Betydning. Den var ikke, som Modstanderne hævdede, en Drømmers og Fantasts betydningsløse Isoleren sig fra de andre. Den var tværtimod Forløberen for en Række vigtige Begivenheder indenfor Socialdemokratiet. Den gav Stødet til de Bestræbelser for at føre Partiet ind paa dets gamle Baner, som vi i den senere Tid med Glæde har iagttaget.

Arbejderklassen Verden over har derfor Grund til at nære den dybeste Taknemlighed overfor KARL LIEBKNECHT.

Alle, der ønsker at skrive under paa Adressen, skal samtidig erlægge 5 Øre, der anvendes til en Fond, hvis Midler efter Beslutning af det internationale Ungdomsbureau og Liebknecht skal anvendes til Fremme af det internationale Samarbejde.

En Liste til Paategning vil blive fremlagt paa Forbundskontoret, ligesom man ved Henvendelse til Ungdomsforbundet kan faa Lister til Cirkulation paa Trykkerierne.

Ungdomsforbundets Adresse er: Rømersgade 22 [3], Tlf. Byen 5413 y.

Krigens Virkninger.

Ved det bekendte franske Flyverangreb paa Karlsruhe blev 3 Typografer dræbt og 1 saaret.

— — —

Medens der overalt i England arbejdes umaadeligt stærkt i saa godt som alle Industrier, er det grafiske Fag det, der har den største Arbejdsløshed, den er mange Procent større, end de foregaaende Aar.

— — —

Vi nævnede i sidste Numer Tallet paa de Typografer, der havde ladet sig hverve til Soldater i England; dette Tal skal suppleres med, at der i Wales og en Del af Irland har meldt sig over 1800 Kolleger, der vil friste Ulykken ved Fronten.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

afholdt ordinær kvartaaarlig Generalforsamling den 23 August 1915.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden og Situationen (Forslag fra Styrelsen vedrørende Lokalunderstøttelsen). 2. Regnskabet. 3. Forslag angaaende en Bevilling til den socialdemokratiske Ungdomsbevægelse. 4. Andragende om en Bevilling paa 200 Kr. til Typografernes Syge-Hjælpekasses Juletræsfest. 5. Beretning fra Kontrahentmøderne. 6. Eventuelt. — Dirigent: WARTENBERG. Sekretær: ANTON CHRISTENSEN.

ad 1. FORM. omtalte de Sager der havde foreligget og dels var afgjort, dels maatte gaa videre til Nævnet eller Voldgiften. En i sig selv ret ubetydelig Sag angaaende Manuskriptgodtgørelse, der kun drejede sig om nogle faa Kr., maatte efter al Sandsynlighed gaa videre, da det gjaldt om at faa en bestemt Afgørelse af dette Principspørgsmaal. — Fra et Dagblad var der fremsendt Krav om Erstatning, fordi et af vore Medlemmer formentlig var skyldig i, at der var sket en Maskinskade. Dette Krav kunde vi ikke godkende, da Forbundet jo dog ikke kan paatage sig at være Assurandør for Bogtrykkeriernes tildels meget kostbare Maskiner, og noget saadant har jo heller aldrig været Meningen med den Paragraf i Tarifen, man henholder sig til. — Et Krav om Erstatning af en Paalæggerske for Makulering af et Oplag var afvist, da der ikke kan paahvile Paalæggersken Erstatningspligt i dette Forhold. I Forbindelse med Omtale af en Lærlingesag gjorde Form. opmærksom paa, at man ved Nyantagelser af Lærlinge maatte gøre Indsigelse straks, saafremt det sidste Aars Svendehold ikke berettigede til at holde det forøgede Antal Lærlinge. Hos en af vore mest krigslystne Principaler havde der bl. a. ogsaa været en Arbejdsstandsning, der dog hurtigt var ordnet igen. Grundlovsdagen ønskede man flere Steder at holde fri hele Dagen og havde i den Anledning anmodet om Sanktion til i Stedet at arbejde over et tilsvarende Antal Timer paa andre Dage uden Procenttillæg; dette havde ikke kunnet tillades af Hensyn til de Konsekvenser, det kunde drage efter sig. I en Del Afskedigelsessager havde Forbundet maattet gribe ind, og det var ogsaa lykkedes at faa disse Forhold ordnede. Der er i den sidste Tid givet Dyrtidstillæg til en hel Del af vore Medl., og vi haaber snart at kunne faa et saadant de fleste Steder. Det var dog bedre, om man kunde faa et fast Løntillæg i Stedet for et midlertidigt Dyrtidstillæg. En stor Del af et herv. Personale havde modtaget Dyrtidstillæg paa den Maade, at de i Stedet for at holde Ferie havde modtaget en ekstra Ugeløn, overfor et saadant Forhold maa vi selvfølgelig udtale vor Misbilligelse. 3 Firmaer har vi maattet blokere, fordi de ikke kunde betale Folkene deres Løn, og Fordringerne er overgivet til Sagfører. Den optagne Statistik over fastlønnede Bog- og Akcidenssætteres Løn viser en ikke ringe gennemsnitlig Forhøjelse fra sidst vi optog en Statistik; men den viser ogsaa at en Del Firmaer lønner saa lavt, at Lønnen bør hæves de paagældende Steder. Helligdagsarbejdet har vi beskæftiget os meget med baade i Styrelsen og Forretningsudvalget. Form. redegjorde for dette Forholds Udvikling og vor Stilling dertil, og det fremgik deraf, at vi havde taget Afstand fra Bogtrykkernes Bestræbelser for dels en almindelig, dels en for Bladene specielt gældende Dispensation fra Helligdagsloven. Et enkelt Blads Maskinsættere har følt sig brøstholdne over Forbundets Stilling; men disse hører ganske vist ogsaa til de faa, der vil kunne tjene særligt godt ved dette Helligdagsarbejde. Vi bør dog ikke først og fremmest tage Hensyn til nogle enkelte, men derimod se paa, at en skæv Stilling fra vor Side i en Sag som denne senere kan komme baade os og andre Fag paatværs. Understøttelsesforeningen har ogsaa for vort Fags Vedkommende standset sin Hjælp til Trods for, at vi stadig er haardt ramt af Arbejdsløsheden. For endnu et Stykke Tid at komme de Arbejdsløse til Hjælp foreslaar Styrelsen følgende

Resolution:

Generalforsamlingen bemyndiger Styrelsen til at fortsætte med Lokalunderstøttelsen til Arbejdsløse, som ikke erholder anden Hjælp, efter de paa Generalforsamlingen den 19. Maj vedtagne Regler, indtil 1. Oktober d. A.

Saafremt der efter denne Dato skulde være særlig Anledning til ekstra Hjælp, bemyndiges Styrelsen til administrativt at bevilge de dertil fornødne Midler indtil næste Kvartalsgeneralforsamling.

Efter en kort Bemærkning af HARALD NIELSEN godkendtes Beretningen enstemmigt, og Resolutionen vedtoges uden Afstemning.

ad 2. KASSEREREN oplæste det i »Typ.-Tid.« Nr. 32 offentliggjorte Regnskab, der enstemmigt godkendtes.

ad 3. FORM. oplæste et Andragende om økonomisk Støtte fra Socialdemokratisk Ungdomsforbund og foreslog at bevilge 25 Kr. — Om denne Sag udspandt der sig en længere Diskussion. VILH. JACOBSEN, HARALD NIELSEN, JOSEPH JENSEN og HALBERG talte imod Bevillingen, medens ERVIG, ERNST CHRISTIANSEN, Frk. CRONE, CHR. CLAUSEN, M. JENSEN, ANTON CHRISTENSEN, OTTO JENSEN, WARTENBERG og SPETZLER anbefalede Andragendet, og Forslaget om 25 Kr. vedtoges med 38 St. mod 13.

ad 4. FORM. anbefalede ogsaa i Aar at bevilge Andragendet om de 200 Kr., men udtalte, at det ikke var sikkert, Styrelsen mere vilde anbefale denne Bevilling. — Efter at ogsaa M. JENSEN havde anbefalet Andragendet, bevilgedes de 200 Kr. med alle St. mod 2.

ad 5. WARTENBERG aflagde Beretning fra Kontrahentforsamlingen, der uden Diskussion toges til Efterretning.

ad 6. HARALD NIELSEN udtalte sin Beundring for Dr. Karl Liebknecht i Anledning af dennes mandige Optræden i den tyske Rigsdag, hvor han tro mod Principperne, men ganske ene, talte Fredens Sag. — I denne Forbindelse omtalte ERVIG den Liebknecht-Adresse, som Socialdemokratisk Ungdomsforbund har sat sig i Spidsen for, og hvortil Blanketter til Underskrift er eller vil blive tilstillet alle Fagforbund.

ANTON CHRISTENSEN.

Nær og Fjærn.

De Arbejdsløses Skovtur. Bestillinger paa Fotografiet modtages paa Forbundskontoret. Pris: 1 Kr. pr. Stk.

Typ.-Tid. Nr. 30 af Aargangen 1915. Inkassatorer eller Lokalformænd, som skulde være i Besiddelse af overkomplette Eksemplarer af dette Numer, bedes venligst indsende disse til Forbundskontoret.

Frk. Crone holder Lørdag d. 28. Avgust Foredrag i Diskussionsklubben »Karl Marx« om den internationale Kvindekongres i Haag og om sin Rejse gennem Tyskland under Krigen.

Enhver Fagfælle, Mand og Kvinde, indbydes venligst til vore Møder, der afholdes hver Lørdag Aften Kl. 8½ i Klubbens Lokale, Rømersgade 22 ² til Gaden. Særlig henvender jeg mig til de af mine Kolleger, der var forhindret i at overvære Mødet i vor Fagforening forleden Aften, om at komme paa Lørdag; de vil faa en baade interessant og lærerig Aften ud deraf. HILDORA MOURITZEN.

Viggo Christensen er af »Socialdemokratisk Forbund«s Forretningsudvalg valgt ind i Forretningsudvalget for »De samvirkende Fagforbund« i afdøde Daugstrups Sted.

Smart. Nogle arbejdsløse Kolleger har faaet den lyse og indbringende Idé, at lade en af Sangene fra de Arbejdsløses Skovtur omtrykke; den sælges nu rundt paa Trykkerierne for en — i Forhold til dens fortrinlige og vittige Indhold — fabelagtig billig Pris.

Men det er vist en Overtrædelse af Loven om Forfatterbeskyttelse.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger: 18. Avgust: Middelfart 50.00. 19. Avgust: Aarhus 400.00.

København, den 24. Avgust 1915.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Ellen Margrethe Larsen, udl. ¹/₆ 12 hos Rasmussen (Hoff), tidl. Medl. Paal. Olga Kathrine Larsen, udl. ⁷/₈ 15 hos Reves (arb. s. St.). Paal. Emma Josefine Riel, udl. ²/₈ 15 hos Furø (arb. s. St.). Hjælpearb. Jens Peter Johansen (Nielsen & Lydiche).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København, 3425 Aksel Andersen fra Rejse (arbl.). 2759 Ernst S. Frederiksen fra Udl. (arbl.). 4062 Hans P. Jørgensen fra Næstved (arbl.). 6293 Marius Andreas Larsen fra Skive (Militær). 4486 Hans Fr. Madsen fra Rejse (arbl.). 3893 Carl Nielsen fra Næstved (Fagskolen). 3959 Orla W. Petersen fra Viborg (arbl.). 1814 Thorvald Sundstrøm fra Aarhus (Græbe). 3668 Johs. J. A. Wolther fra Odense (arbl.).

Aarhus, 3912 Jens Mar. Jensen (arbl.) og 3450 Arthur Haun (arbl.). Hjørring, 6126 Carl B. Møller-Petersen (arbl.). Horsens, 1711 Chr. Fischer (F. Schur). Kolding, 6157 Thorvald Fønss (arbl.) og 6119 E. O. Lund (arbl.). Nakskov, 3801 Jens Ad. Olsen (Naksk.-Tid.) og 4438 A. R. Kondal (Allerup). Odense, 3745 Carius Steen Rasmussen (arbl.), 6234 M. G. C. Rasmussen (Milo) og 2660 Jens Chr. Jensen (Andels-Bogtrykkeriet). Skive, 2595a Jens Hansen (syg), 6154 Victor Jensen (Skive Folkeblad) og 6272 Henry Schilling (Skive Folkeblad). Svendborg, 3662 Axel E. Christensen (Dagbladet). Thisted, 6016 Hans Nic. Hansen (arbl.). Varde, 6930 J. B. E. Jensen (Ribe Amtstidende).

Fratraadte.

København: 1874 Niels Peter Brandt til Aarhus (arbl.). 3913 Jens Hansen Lundgreen til Udl. 4486 Hans Fr. Madsen til Udl. 3959 Orla W. Sørensen til Næstved i Pl. 3904 Jørgen Alfred Sørensen til Odense i Pl. 6595 Hans Rasmussen til Nakskov (arbl.).

Aalborg. 3861 Einar Chr. Schenk paa Rejse. Aarhus, 1814 Th. Sundstrøm til København i Pl., 4438 R. Kondal til Nakskov i Pl. og 4428 Berthor Carlsen til Odense i Pl. Horsens, 3855 A. M. Bønnelyche til Fredericia i Pl. Nykøbing F., 3425 Axel Andersen Ejby paa Rejse og 3801 Jens Adolf Olsen til Nakskov. Næstved, 4062 Hans Peter Jørgensen til København (arbl.) og 6565 Esben Hansen paa Rejse. Skive, 561 Laur. Andr. Nielsen paa Rejse, 6293 M. A. Larsen til København (Militær) og 2595 a Jens Hansen paa Rejse. Slagelse, 6147 Wilh. J. Haüser til Assens i Pl. og 6895 Chr. J. Nielsen til Ringsted. Svendborg, 738 Svend Søborg til København i Pl. Viborg, 3643 N. M. Thomsen til Aarhus (arbl.) og 3959 Orla William Petersen til København (arbl.).

Gutenberg-Koret.

Fredag den 27. ds. Kl. 8 ordinær Generalforsamling i Pilealléen 16.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Næstformand, Kasserer samt én Revisor. 4. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen selskabelig Sammenkomst. (4 i)

Typografernes Sangforening.

Søndag: Tur til Gentofte. Mødested Gentofte Hotels Have Kl. 4. Spisning (medbragt) i Haven Kl. 6. Derefter Dans og Punsch. (1 E)

Typografernes Cykleklub.

Søndag: Kastrup. Glyptoteket Kl. 10. (3 x)

ANNONCER

En Trykker til Totur-Presse til Magdeburg og **en Paalæggerske** til Provinsen søges. LAUR. JENSEN.

Linotype-Sætter

søger Plads. Er ogsaa fuldstændig kendt med Dobbeltmagasin, Bill. mrkt. »151« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung Typograf,

Avis- og Akcidenssætter, søger Plads snarest. Billet mrkt. »148« modtager Ekspeditionskontoret.

Forbundter,

Sætterlærling, der har staaet 4 Aar i Lære, søger Plads snarest i Byen eller Provinsen. Billet mrkt. »154« modt. Ekspeditionskont.

Stereotypør,

kendt med Rund- og Fladstereotypi, søger Pl. Bill. mrkt. »142« modt. Ekspeditionskont.

Tysk Undervisning.

C. L. Skjoldbo, aut. Translatør, *Vølundsgade 29, 1.* (16)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 52, KØBENHAVN S.

Telefon Amager 555. (15)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

Hotel „Union“ Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade (*bedste Spisested i København*) anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Forenings-kontingentet. — Forlang Oplysning hos

ANTON JENSEN,

(57) Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 35 KØBENHAVN DEN 3. SEPTEMBER 1915 XLII AARGANG

Dyrtidstillæg.

For en 3—4 Maaneder siden blev der her i Bladet slaaet til Lyd for, at de Bogtrykkere og Bladudgivere, der ikke i saa høj Grad som andre, var ramte af den Arbejdsmangel, der gjorde sig gældende i vort Fag, skulde yde Dyrtidstillæg til sine Arbejdere.

Det kan nu med en vis Tilfredshed konstateres, at mange af vore Arbejdsgivere har indset, hvor vanskeligt det er, at faa en lille Løn til at slaa til i disse dyre Tider, og har udbetalt Tillæg til Lønningerne.

I Provinserne var det jo ikke ualmindeligt, at den den 1. Juli forhøjede tarifmæssige Løn allerede indrømmedes langt tidligere.

Efter at Staten — og en Del Kommuner — har løst Spørgsmaalet for sine Funktionærer og Arbejdere, er Sagen blevet yderligere aktuel — ogsaa fordi det er betydelig dyrere at leve nu, end for et halvt Aar siden.

Det vilde derfor være ønskeligt, om de af vore Arbejdsgivere, der ikke alt har ydet Løntillæg til sine Personaler — enten fast ugenlig eller med en rund Sum — vilde tage Spørgsmaalet op til velvillig Overvejelse.

Fra vor egen Forbundsstatistik er vi jo underrettet om, at der vedblivende er Mangel paa Arbejde i vort Fag, og at derigennem ogsaa Bogtrykkerne føler Krigens Virkninger; til Fuldkommenhed bekræftes dette af den Statistik, Bogtrykkerne regelmæssigt lader udarbejde over udbetalte Lønninger i Krigens Maaneder, sammenlignet med de tilsvarende Maaneder det foregaaende Aar.

Ikke desto mindre maa man have Lov til at tro, at mange af vore Arbejdsgivere, trods et enkelt daarligt Forretningsaar, dog nok alligevel vilde være i Stand til at give en midlertidig Lønforhøjelse.

Som alt sagt har jo flere Firmaer ogsaa gjort dette — og det skal i høj Grad paaskønnes, men der er aabenbart endnu flere, der med lidt god Vilje overfor sine Arbejdere kunde bidrage til, at det ugentlige Budget blev noget lettere at arbejde med.

Mange — vel de fleste — af vore Arbejdsgivere har vel i tidligere gode Aar forstaaet at skabe sig en Kapital, som de i Nødsfald kunde falde tilbage paa; om de nu anvendte en Del af denne til Gavn for dem, de daglig beskæftiger i Trykkerierne, vilde det maaske virke tilfredsstillende for mer end den Tid, vi nu er inde i.

Det har her i Bladet været meddelt om Forholdene i Ungarn, hvor Bogtrykkerne har ydet et ikke uvæsenligt Bidrag til Fagets Arbejdsløse; i dette Land er der Krigstilstand — og Samfølelsen som Følge deraf antagelig vokset stærkt, men det glæder i høj Grad at kunde pege paa dette, thi det viser, at man der anerkender at have en vis Pligt overfor den Reserve af Typografer, man i travle Tider anvender til egen Fordel.

Herhjemme har vi jo nu Samfundshjælp til dem, der er uden Beskæftigelse, og Arbejdsgiverne yder herigennem deres Bidrag til Arbejdsløsheden, men Arbejderne selv bidrager foruden gennem Samfundet, ogsaa gennem sine Organisationer mægtige Summer til Opretholdelsen af alle dem, der skal træde til, naar Arbejdsmængden vokser.

Jeg tror ikke, at Bogtrykkerne vil anerkende, at de har Pligt til at hjælpe Arbejderne paa dette Omraade — og det faar vel være, men adskillige vil forhaabenlig føle, at de overfor den Stab af dygtige Medhjælpere, de har i deres Forretninger, har en moralsk Pligt til at hjælpe — mange gør det, og flere vil forhaabentlig følge efter. ARNE.

Finsk Typograf-Forbund.

Vore finske Fagfæller har i Juni Maaned afholdt deres 6. Delegeretmøde i Helsingfors.

Paa Mødet har der været Forhandling om og truffet Beslutning i en stor Del vigtige Spørgsmaal, og der foreligger nu Protokol over Mødets Resultater.

Et af de vigtigste Spørgsmaal, der har været til Debat, er Tarifen. Som bekendt havde man i Finland for 6—7 Aar siden en 3 Maaneders lang Strejke, hvis Resultat ikke stod i noget som helst Forhold til de svære Ofre, der blev bragt, baade personligt og organisatorisk.

Paa Mødet er der naturligvis, som en stærk Røst ude fra Medlemmerne, kommet stærk Misnøje frem mod denne for Forbundsmedlemmerne ikke heldige Tarif. I Finland har man imidlertid, ligesom hos os for Tiden, kun lidt Arbejde og som Følge deraf megen Arbejdsløshed; der er da kun ringe Udsigt for vore finske Kolleger til i Øjeblikket at kunne gennemføre en ny Tarif, der i væsenlig Grad skulde kunne indeholde Forbedringer for dem.

Under Trykket heraf har man paa Mødet besluttet ikke at opsige Tarifen, men ved Skrivelse til Arbejdsgiverorganisationen søgt at faa en Forhandling i Gang med denne om at faa en Revision af visse Punkter i den bestaaende Tarif.

Karakteristisk for Stillingen i Finland er det, at man i Udtalelsen fra Mødet om denne Sag ikke lægger Skjul paa, at man frygter for — om man opsiger Tarifen — ikke at faa Arbejdsgivernes Underskrift paa nogen ny.

Delegeretmødet er endda ikke sikker paa, at man faar noget Svar paa den Skrivelse, det har besluttet at afsende om en mulig Forhandling om Tarifrevision. Forsaavidt et saadant Svar skulde udeblive, skal Forbundsstyrelsen ved Meddelelser til Arbejderpressen gøre Arbejderne opmærksom paa, hvor ublufærdig de grafiske Arbejdsgivere er.

Man vil af ovenstaaende kunde forstaa, at de finske Arbejdsgivere i høj Grad har benyttet sig af den for dem saa gunstige Strejke, men man undres over, om de saa kynisk vil misbruge den Magt, de tilsyneladende har faaet over deres Arbejdere.

I Forbindelse med Tarif-Sagen har man ligeledes beskæftiget sig med Spørgsmaalet om begrænset Arbejdstid, for — ligesom herhjemme — paa den Maade at forhindre, at Arbejdsmanglens uhyggelige Virkninger hviler paa nogle enkelte. Paa Mødet besluttedes, at Arbejdstiden maa forkortes med højst 2 Timer daglig (undtagen Dagen før Helligdag), og paa de Vilkaar, at Personalerne 14 Dage forinden skal have Besked om den ønskede Forandring, og at Arbejde udover den saaledes forkortede Arbejdstid skal betales med Overarbejdspris.

Forbundsorganet »Gutenberg«s Avgustnumer indeholder Meddelelse om denne Sags videre Forløb; man ser heraf, at Spørgsmaalet er blevet løst saaledes, at Arbejdstiden kan forkortes med indtil 10 Timer ugenlig, og at Meddelelse om Begrænsning af Arbejdstiden skal gives med 8 Dages Varsel. Overarbejdsbetaling skal kun gives, naar Arbejdstiden kommer op over den tarifmæssig fastsatte.

Det kunde paa Forhaand betragtes som givet, at et saadant Forslag ikke vilde blive antaget af Arbejdsgiverne.

Paa Mødet forelaa Forslag om, at Forbundets Afdelinger skulde indmelde sig i Opkøbs-Andelslagerne.

Dette blev ikke vedtaget. Man ansaa det for uheldigt, om Forbundet — der væsenlig har til Opgave at skaffe sine Medlemmer bedre Løn- og Arbejdsvilkaar — ved at paatage sig nye Opgaver, splittede sine Kræfter. Derimod opfordrer Mødet alle Forbundets Medlemmer til i stor Udstrækning at støtte de alt eksisterende Forbrugsforeninger og deltage i Oplysningsarbejdet for at fremme denne for Arbejderne saa vigtige Sag.

Første Sag paa Mødets Dagsorden var et Spørgsmaal, der i høj Grad kan paaregne Interesse hos Arbejderne i andre Lande.

Overalt eksisterer der et vist Samarbejde mellem de faglige og de politiske Arbejderorganisationer. Herhjemme arbejder »De samvirkende Fagforbund« og »Socialdemokratisk Forbund« Haand i Haand til Løsning af mange Opgaver, og vort Forbund er jo gennem vor Tilslutning til »De samvirkende Fagforbund« delagtig i dette Samarbejde.

Fagforbund, der staar udenfor »De samvirkende Fagforbund«, har gennem de stedlige Fællesorganisationer deres forskellige Afdelinger knyttet til det samme Samarbejde med det politiske Arbejderparti.

Under lignende Forhold er Samarbejdet i de øvrige nordiske Lande etableret.

I Finland er man nu gaaet et Skridt videre.

Paa Forbundets Delegeretmøde forelaa — og blev vedtaget — Forslag om, at alle Forbundets Medlemmer bliver betragtet som værende Medlemmer af det finske Socialdemokrati; en vis Del af det indbetalte Kontingent overgaar til de stedlige Partikasser.

Undtagne herfra er kun de Medlemmer, der ved Meddelelse giver til Kende, at de ikke ønsker at være Medlemmer af det politiske Parti.

Dog vil saadanne Medlemmer ikke kunde spare noget i Kontingent, da dette skal være lige stort for alle.

Om noget saadant ogsaa skulde blive forsøgt andre Steder, skal vi ikke have nogen Mening om, men det Samarbejde, der nu eksisterer mellem vore faglige og politiske Organisationer, synes at være upaaklageligt. Kun skorter det vist af og til med at skaffe Midler til Agitationen i sin Helhed, men væsenlig ved de store Valg.

— — —

Det finske Delegeretmødes Arbejdsmetode er noget anderledes end den, vi anvender ved vort Forbunds Møder.

Straks ved Mødets Begyndelse deler man Deltagerne i Grupper, der hver faar sine bestemte Sager til Behandling; i Gruppernes Møder diskuterer man saa Spørgsmaalene og enes om Indstilling til det samlede Møde.

Naar alle Grupperne har tilendebragt hver sit Arbejde, samles man til Plenarmøde, og her er kun at foretage de officielle Vedtagelser.

Af Protokollen fra det sidste Møde ser det ud, som om man paa Plenarmødet har undgaaet nævneværdig Diskussion.

Stiftelsens Sommerhjem.

STIFTELSENS Fribeboere har atter i Aar gæstet det lille Sommerhjem, som forrige Aar toges i Brug.

Holdvis — tre og tre — har de tilbragt 10 Dage ude i den friske Luft, fri for al Bekymring om Dyrtid og Madlavning, kun søgende at faa Tiden til at gaa paa saa behagelig Maade som mulig. Det er med stor Sorg den 10. Dag oprinder, hvor de skal tage Afsked med det lille venlige Hus, den store solrige Have og de flinke Værtsfolk; deres eneste Trøst er, at der ikke er saa længe til næste Sommer, og at Stiftelsen atter til den Tid maa have Raad til at sende dem derned.

Nu er det Slut for i Aar; det sidste Hold rejser derfra i denne Uge. Hjemmet har i Aar været gæstet af 24 Fribeboere, der alle uden Undtagelse er særdeles tilfredse med Opholdet.

For Styrelsen har det været en stor Glæde at se, hvor udmærket Ideen har virket, og man nærer da ogsaa Haab om at kunne fortsætte de kommende Aar.

A/S Schultz' Bogtrykkeri yder som bekendt 200 Kroner til Formaalets Opretholdelse. N.

Krigens Virkninger.

En tyrkisk Avis i Berlin. Under Navnet »Ssanayi w Tidjaret« er en tyrkisk Avis begyndt at udkomme i Berlin.

— — —

Jærnkorset. I Tilslutning til vor lille Meddelelse for nogen Tid siden herom, skal vi yderligere meddele, at vore Fagfæller i Tyskland stadig er lige energiske efter at komme i Besiddelse af denne Udmærkelse. Indtil Slutningen af Avgust havde **over 800** erhvervet dette »Tapperhedstegn«.

— — —

Striden om Krigsinvaliders og Kvinders Oplæring til Maskinsættere i Tyskland vedvarer endnu. I »Korrespondent« findes stadig lange Artikler, og det ikke blot fra Kolleger, som staar ved Kassen, men ogsaa fra Kolleger, der er i Felten. Det er ikke blide Ord disse har til de Principaler, der paa denne Maade søger at høste Profit i disse frygtelige Tider.

Dyrtidstillæg.

Personalet i *A/S Maylands Bogtrykkeri* fik i Fredags udbetalt en Uges Løn ekstra i Dyrtidstillæg.

Forretningsudvalgsmøder.

Lørdag den 31. Juli 1915

1. Spørgsmaalet om nogle Tarifunderskrifter behandledes.

2. Bestyrelsen for Herning Lokalafdeling meddeler, at der paa Generalforsamlingen den 17. Juli forelaa Forslag om Forhøjelse af Kontingentet fra 10 til 15 Øre. 7 stemte for Forhøjelsen, 3 imod og 1 stemte ikke. Dirigenten erklærede Forslaget for vedtaget, hvorefter Dagsordenen behandledes færdig og Generalforsamlingen hævedes. Ved Kaffebordet gjorde et Medlem Indsigelse, idet Lokallovenes § 13 kræver, at $^2/_3$ af de mødte skal stemme for en Lovændring. Efter nogen Forhandling vedtoges det med 8 St. mod 3 at genaabne Generalforsamlingen og give Forslaget en ny Behandling. Mindretallet protesterede og krævede en ny Generalforsamling indkaldt. Ved den samme Aften genaabnede Generalforsamling fik Forslaget derefter 7 St. mod 1, 2 Stemmesedler var blanke og et Medlem havde forladt Generalforsamlingen. Paa dette Grundlag nægter 5 Medlemmer at betale Forhøjelsen, og har indsendt en Protest til Forretningsudvalget. — I Følge det foreliggende maa Beslutningen anses for ulovlig, og Forslaget bør eventuelt fremsættes paa en ny indkaldt Generalforsamling.

3. Forretningsføreren fremlagde nogle Skrivelser, der var vekslet med en Lokalafdeling.

4. Roskilde Lokalafdeling ønskede Forretningsførerens Nærværelse ved en Forhandling. — Tiltrædes.

5. Rundskrivelse fra det internationale Sekretariat forelaa. Der vilde intet Bidrag blive opkrævet for i Aar. — Til Efterretning.

Lørdag den 28. Avgust 1915.

1. Fra Socialdemokratisk Ungdomsforbund forelaa et Cirkulære angaaende en Liebknecht-Adresse. Medlemmerne og Afdelingerne er gennem »Typ.-Tid.« gjort bekendt med Sagen. — Til Efterretning.

2. I en Optagelsessag er Erklæring fremsendt.

3. Forretningsføreren refererede en Forhandling i Roskilde. Da Sagen endnu ikke er løst, søges ny Forhandling, event. med Bladudgiverorganisationen.

4. En Dispensationssag fra Svendborg behandledes.

5. Et Understøttelsesspørgsmaal fra Esbjerg afgjordes.

6. En Lærlingesag i Odense var trods langvarige Forhandlinger endnu uløst. Sagen paatales overfor Provinsbogtrykkerforeningen.

Bladsætterklubben

afholder **Møde** *Søndag den 12. Septbr. Kl. 11½* i **Danas Have,** Nørrebrogade 21, med følgende Dagsorden:

Afløsningsforholdene i de københavnske Dagblade efter den nye Tarifs Indførelse.

Afdelingens Formand, JUL. SCHRØDER, indleder.

Alle Bladsættere indbydes. STYRELSEN.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Hovedbestyrelsesmøde den 31. Juli 1915.

1. I Skrivelse af 20. Juli meddeler Arbejdsløshedsinspektoratet sin Godkendelse af Arbejdsløshedskassens paa Delegeretmødet vedtagne Lønninger.

2. I et Cirkulære af 28. Juli fremsender Arbejdsløshedsinspektoratet forskellige Meddelelser.

3. Spørgsmaalet om Oprettelse af en Fond til fortsat Hjælp forelaa til 2. Behandling. Paa Grundlag af den Bemyndigelse, der af Kassens Delegeretmøde den 5. Avgust 1914 under Dagsordenens Pkt. 3, Lovændringer, var givet Hovedbestyrelsen, vedtoges det at oprette en Fond til fortsat Hjælp, ligesom de i »Typ. Tid.« Nr. 31 offentliggjorte Love vedtoges. Arbejdsløshedsinspektoratets Anerkendelse af den saaledes vedtagne Vedtægt søges.

Hovedbestyrelsesmøde den 28. Avgust 1915.

1. I Skrivelse af 3. Avgust meddeler Arbejdsløshedsinspektoratet Godkendelse af den vedtagne Beslutning om Oprettelse af en Fond til fortsat Hjælp i Tilslutning til Kassen, samt om Henlæggelse af 5 % af Medlemsbidraget til denne Fond og en Understøttelse, der ansættes til vedtægtsmæssige Dagpengesatser i indtil 50 Dage. Ligeledes godkendes, at Bestemmelsen om Fondens Oprettelse faar tilbagevirkende Kraft til 1. April d. A.

Til Vedtægtens § 17 maa herefter som nyt Stykke føjes følgende: »Af det ordinære Medlemsbidrag henlægges 5 % til en Fond til Ydelse af Understøttelse under ekstraordinær Arbejdsløshed.«

Hovedbestyrelsen vedtog derefter den ovennnævnte Tilføjelse til Lovenes § 17.

2. Det vedtoges i Tillæget til Lovene at optage de ny Overflytningsregler for Arbejdsløshedskasserne, der i ændret Skikkelse er vedtaget af Nævnet den 15. Marts 1915, og som er traadt i Kraft 1. April d. A.

3. I Skrivelse af 5. Avgust meddeler Direktoratet for Arbejdsanvisning, at Indenrigsministeriet har meddelt offentlig Anerkendelse af de oprettede Anvisningskontorer i Randers, Hobro og Grenaa.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Fredag den 5. Avgust 1915.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Meddelelse gaves om forskellige løbende Sager, der dels var til Mægling, dels til Behandling i Tarifnævnet. — Et Par Afskedigelsessager havde medført Forhandlinger mellem Formanden og de paagældende Firmaer, i det ene Tilfælde, der drejede sig om kollektive Opsigelser, var disse taget tilbage. — I Anledning af en Klage fra et Trykkeripersonale var der forhandlet med Firmaet. Det havde dog vist sig, at Klagen var mindre godt begrundet. — Hos 3 Firmaer: Gejsler, Pressens Stereotypianstalt, Nielsen & Søn havde forskellige Kolleger faaet Penge tilgode, hvorfor det vedtoges at lukke for Tilgang af Arbejdskraft de paagældende Steder. — Det vedtoges at afholde ordinær Kvartalsgeneralforsamling Mandag den 23. Avgust. — Fra K. B. var meddelt, at man havde godkendt Forbundets Krav om Efterbetaling af Løn til en Paalæggerske hos Strandberg, men samtidig fremsendtes Erstatningskrav for Makulatur til et Beløb af Kr. 29.50. Styrelsen kan ikke godkende dette Krav. — Fra Litografisk Forbund var rejst Krav om at faa en Hjælpearbejder i en herv. Reproduktionsanstalt overført til Slibernes Afdeling af dette Forbund. Hjælpearbejderen paastaar, at kun en ringe Del af hans Arbejde bestaar i at slibe, og ønsker ikke at blive overført. Sagen undersøges nærmere. — Fra Stereo- og Elektrotypørernes Klub forelaa en Protest mod en Kollegas Overgang til heltbetalende Medlem, saafremt dette skulde have hans Legalisering som Stereotypør til Følge. Styrelsen kan ikke efterkomme Protesten. — Et Medlem, som arbejder udenfor Faget og kun er Medlem af Sygekassen, spørger om hans Hustru kan optages i denne. Nej. — Nogle Sygesager og Andragender om Sygehjælp paa Landophold behandledes. — Et Tarifspørgsmaal behandledes. — Et Medlem, som har et lille Bogtrykkeri, der for Tiden ligger stille, spørger om han maa vikariere for en Maskinsætter under dennes Indkaldelse. Ja, men kun saa længe hans egen Forretning er standset. — En Paalæggerske var afskediget under Omstændigheder, der havde givet Anledning til Protest mod at yde hende Understøttelse. — Efter at Sagen var nærmere undersøgt, vedtoges det at yde hende Arbejdsløshedsunderstøttelse. — Fra Direktoratet for Arbejds- og Fabriktilsynet var fremsendt en Afskrift af en Overenskomst mellem Firmaet Berl. Tid. og dettes Personale vedr. Søndagsarbejdet som Basis for Dispensation fra Helligdagsloven. Direktoratet ønskede efter Ministeriets Anmodning Forbundets Erklæring i Spørgsmaalet. Styrelsen kan fremdeles ikke anbefale Andragendet, og Svarskrivelse affattes i Overensstemmelse hermed. — Nogle Laanesager og Andragender om hvilende Ret behandledes.

Nær og Fjærn.

Ove Dyva kommer til Aalborg Lørdag den 4. ds. og taler i Teknisk Skole Kl. 8¼. Alle Byens Bogtrykkere, Typografer og Lærlinge skulde da gerne møde; det bliver en interessant Aften, da der ogsaa fremlægges Bogtrykarbejder, der maa fryde og interessere enhver.

Det er forøvrigt Hensigten at oprette en Fagklasse i Teknisk Skole, og Mødet skulde bl. a. fremme denne Sag.

Mød derfor Lørdag Aften!

F. K. Madsen, tidligere mangeaarig Redaktør af »Typ.-Tid.«, kan i Morgen Lørdag fejre 25-Aars-Dagen for sin Ansættelse ved den socialdemokratiske Presse, idet han den 4. Septbr. 1890 fik Ansættelse ved »Social-Demokraten« som Typograf.

Han har imidlertid alt i flere Aar været beskæftiget som Journalist samme Sted.

At vor tidligere Kollegas Navn nævnes i vort Blad, vil kalde mange Minder frem hos adskillige Fagfæller, der husker og har været Deltager i mangen rask Fejde i »Typ.-Tid.«, og paa Møder, hvor »F. K.«s djærve Sprog var vel hørt.

Vi sender ham vor Hilsen og Lykønskning.

Typografernes Sangforening henleder Opmærksomheden paa et lille Hæfte, som er udsendt af Foreningen og ved d'Hrr. Inkassatorers Velvilje omdelt til de københavnske Typografer. Skulde enkelte Personaler paa Grund af ubekendt Adresse ikke have modtaget Hæftet, kan Eksemplarer faas ved Henvendelse til Sangforeningens Kasserer, L. Olesen, Jagtvej 59 B.[4]. L.

Sørg for, at Tarifen overholdes paa dit Arbejdssted.

Regnskabs-Oversigt for Dansk Typ.-Forbund.

April Kvartal 1915.

A. Afdelingerne.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. April 1915	703.45	Rejseunderstøttelse ...	2,649.45
Ordin. Kontingent ...	47,452.02	Underst. p. St.	25,394.75
Andre Indtægter	12,521.25	Sygeunderstøttelse ...	15,758.94
Tilsk. fra Hovedkassen	4,618.15	Begravelseshjælp	1,967.75
		Andre Udgifter	1,126.23
		Inds. til Hovedkassen .	17,660.90
		Beholdn. 30. Juni 1915	736.85
	65,294.87		65,294.87

B. Hovedkassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. April 1915	722,096.83	Tilskud til Afdelingerne	4,618.15
Inds. fra Afdelingerne	17,660.90	Overfartsbilletter	271.00
Renter	15,206.01	Tarifforhandlinger i København (Tarifnævnet 6.17, Honorar for Beregning af Annoncer 300.00)	306.17
Kommunetilskud	162.50	Bidr. til nødlidende belgiske Typografer ...	500.00
Abonnem. og Ann. i Typ.-Tid.	286.59	Administrationsbidr. til De samv. Fagforb...	734.90
		Voldgiftsretten i København	456.10
		Bidrag til Fagskolen..	100.00
		Legatunderstøttelser ..	365.40
		Tilskud til Ejendommen i Randers	250.00
		Typograf-Tidende	1,440.55
		Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	268.45
		Kontorartikler	26.05
		Lønninger og Honorarer	1,774.00
		Rejseudgifter og Diæter	285.38
		Porto.	77.09
		Telegram og Telefon .	133.70
		Tryksager	204.00
		Bladhold	3.03
		Bogbinder	77.25
		Forskellige Udgifter ..	28.64
		Beholdn. 30. Juni 1915	743,492.97
	755,412.83		755,412.83

København, den 30. Avgust 1915. VIGGO CHRISTENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger: 25. Avgust: Hobro 100.00; Thisted 60.00. 26. Avgust: Horsens 200.00. 30. Avgust: Løgstør 100.00.

København, den 31. Avgust 1915.
Forretningsudvalget.

Lægerne.

Dr. Eilschou-Holm er bortrejst i 14 Dage fra den 26. Avgust. Vikar: Dr. Frørup, Ndr. Frihavnsgade 6.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Israel Kaplan, udl. i Rusland 1903 (Jødisk Folketidende). Sætter Aage Robert Knudsen, udl. ⅛ 15 hos Geisler (**arbl.**). Paal. Marie Margrethe Adelheid Købke, udl. ⁱ⁷/₈ 15 hos Hoff (arb. s. St.). Sætterlærl. Jens Anton Richard Krogh (Thorvald Petersen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1888 Kaj E. Fossing fra Udl. (arbl.). 6457 M. Gabrielsen fra Næstved (S. L. Møller). 3460 Arthur Haun fra Rejse (arbl.). 3947 Thyra Olsen fra Kallundborg (arbl.). 2599 Chr. Schmidt fra Rejse (Schultz).

Aalborg, 6126 Carl J. B. Møller Petersen (Hestbech). Aarhus, 1874 N. P. Brandt (arbl.), 3643 Marius N. Thomsen (arbl.), 561 Laur. Andr. Nielsen (arbl.) og 3927 E. B. Jacobsen (arbl.). Assens, 6147 Wilh. Haüser (Amtsavisen). Esbjerg, Marius Olesen (Rosendahl). Fredericia, 3855 A. M. F. Bønnelyche (Centraltr.). Horsens, 6731 Helge Christensen (arbl.). Næstved, 3959 Orla William Petersen i Pl. Ringsted, 6895 Chr. Jul. Nielsen (Ringsted Folketid.). Svendborg, 6039 Peter Willemoes Jørgensen (Meyer).

Fratraadte.

København: 3460 Arthur Haun til Udl. 3834 Marius Olesen til Esbjerg i Pl. 3763 S. Laur. Sørensen til Næstved i Pl. 3668 Johs. J. A. Wolther til Odense (arbl.).

Aarhus, 3450 Arthur Haun til Udl. Assens, 1214 H. E. Petersen til Odense (arbl.). Esbjerg, 6930 J. E. Bro Jensen til Varde i Pl. Hjørring, 6126 C. B. Møller Petersen til Aalborg i Pl. Næstved, 6497 M. Gabrielsen til København i Pl. Odder, 3927 Eyolf B. Jacobsen paa Rejse. Randers, 3722 Will. Hammerby til Silkeborg i Pl. Ringsted, 3803 M. P. Petersen paa Rejse.

Udmeldt.

Marstal, 6373 Hans Henrik Hansen (A. L.).

Død.

Københ., 1334 Enke Marie Sofie Truelsen.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Fra Søndag d. 5. Septbr. er min Kontortid: Søndag og Onsdag Kl. 12—1½. Indmeldelser modtages, og Restanter bedes henvende sig snarest for at undgaa Udslettelse.

(155) P. NORDLUNDE, Kasserer,
Elmegade 20[2].

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 3. Septbr. Kl. 8½ i Kaféen, Kultorvet 14.

Styrelsesmøde Kl. 8. FORMANDEN.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 31.—34. Uge opkræves Lørdag den 11. Septbr. P. HANSEN,
Nansensgade 45[2].

Gutenberg-Koret.

Sangøvelse Fredag den 3. Septbr. Kl. 8½ i Helgolandsgade 3. (4j)

Typografernes Sangforening.

Den ordinære halvaarlige Generalforsamling afholdes Fredag den 24. September.

Forslag indsendes til Styrelsen inden 8 Dage. (1 F)

Typografernes Cykleklub.

Søndag: Taarbæk. Trianglen Kl. 10. (3 y)

ANNONCER

En dansk Trykker,

som i flere Aar har arbejdet i Udlandet, søger fast Plads snarest. Helst i Provinsen. — Prima Anbefalinger staar til Tjenste. Billet mrkt. »Hjemve« til Ekspeditionskont. (157)

2 dygtige Avissættere

kan straks faa Plads. Henvendelse til
Faktor C. CASPERSEN,
(158) »Ærø Tidende«, Marstal.

En ung, dygtig
Ombryder

fra Provinsen, som selvstændigt og hurtigt kan paatage sig Ombrydning af Dagblade, søges. Helst fiks Annoncesætter. Ved Dygtighed fast Plads. Skriftlig Henvendelse med Oplysninger og Anbefalinger fra lign. Pladser og Løn til **Randers Dagblads Trykkeri.** (156)

En Del **Titelskrifter** og **Brødskrifter**, hel nye, og saa gode som nye, **Kvadrater, Blystege, Messingstreger** etc. sælges meget billigt — **tysk System.** — Billet mrkt. »159« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København
— Telefon 8062. —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Carl Erichsen.
Telefon 2526. Sct. Pederstræde 10.
Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (10)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Central 6125. (6)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN,
(38) Thingvalla Allé 28, S.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 36 KØBENHAVN DEN 10. SEPTEMBER 1915 XLII AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til Revisorerne i Lokalafdelingerne.

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, den 7. Septbr. 1915. FORRETNINGSUDVALGET.

Vort Fag og Lærlingespørgsmaalet.

En Række Haandværksfag har Lærlingespørgsmaalet paa Dagsordenen paa Grund af manglende Tilgang til Faget. Man drøfter, hvorledes man igen skal faa Fornyelses-Strømmen til at passere Faget, og kyndige har — sikkert heller ikke med Urette — peget paa, at de lave Lærlingelønninger er en væsentlig Aarsag til Tilbagegangen i Tilbudet af Lærlinge.

I vort Fag er Forholdet ganske det modsatte. Her er et ovenud rigeligt Tilbud, idet Principalorganisationerne ligger inde med alenlange Ekspetancelister paa Lærlinge, og omkring paa de større Trykkerier findes ogsaa Fortegnelser paa unge Mennesker, som kærlige Forældre ønsker anbragt i Lære i Bogtrykfaget. Her er det absolut ikke Lærlingelønnen der trækker. Den normale Løntype er 3, 4, 5, 6 og 8 Kr., henholdsvis i 1., 2., 3., 4. og 5. Læreaar, altsaa ganske uhyggelig lav. Jeg kender endogsaa Tilfælde, hvor Principaler har budt endnu lavere Løn, ja, hvor man har krævet og faaet Betaling for Lærlinges Uddannelse.

Aarsagen til, at Lærlingepladserne i vort Fag er saa stærkt eftertragtede, **bunder desværre ikke i, at Faget paa Grund af sin Lærlingeskala er i Stand til at byde den paagældende en nogenlunde taalelig Eksistens.** Thi selv med den gældende Begrænsning af Tilgangen gennem Lærlingeskalaen, er denne dog saa stor, at der aarlig udskydes en ikke ringe Del af udlærte Fagfæller, der maa søge over i andre Erhverv, og deraf ikke færrest til Arbejdsmændenes store og mangeartede Gruppe. Og desforuden frister en anden og ikke helt faatallig Kreds af Kolleger en trist Lod som »Sæson«-Arbejdere med regelmæssig tilbagevendende Arbejdsløshed.

Saaledes er de faktiske Forhold, og paa denne Baggrund ser Begærligheden efter at komme i Lære i Bogtrykfaget jo noget mærkelig ud. Aarsagen maa derfor søges i alt andet end rent nøgternt overvejede Forhold. Dels er det blevet et Sagn, der tros, at Bogtrykfaget, foruden en »nobel« Stilling, tillige er et godt Fag, der giver sin Udøver et godt Udkomme. Bekræftelsen herpaa faas derigennem, at et forholdsvis lille Faatal af Kolleger, særlig Dagbladsarbejdere i København, og enkelte Steder en dygtig Maskinsætter, har naaet en god Stilling med en pæn Fortjeneste. Dette Forhold stikker i Øjnene og bliver — ofte hjulpet af Typograferne selv — udlagt som almindeligt. **Men intet er jo mere skærende falskt,** thi for den store Part af vort Fags Udøvere, *der har Arbejde hele Aaret,* bliver Gennemsnitsfortjenesten, regnet for hele Landet, vel ikke engang 30 Kr.

Mange af dem, der med godt Haab er gaaet i Typograf-Lære, har efter 5 Aars Læretid bittert maatte sande Rigtigheden heraf, men da var det for sent.

Vort Fag lider altsaa ikke af Mangel paa Tilbud — i Kraft af Lærlingeskalaen kan det heldigvis ikke optage tilnærmelsesvis alle dem, der melder sig. Men ogsaa Tallet paa dem, der faar Adgang gennem Lærlingeskalaen, **er for stort, idet de ikke nær alle kan vente Beskæftigelse ved Faget.**

Forholdene fører derfor med sig, **at Kravet om en Revision af Lærlingeskalaen stærkt vokser frem.** Det skal villigt erkendes, at Spørgsmaalet om en saadan Revision er vanskeligt paa mange Maader. Principalerne yder her en stærk Modstand alene af principielle Grunde. Den billige Arbejdskraft, som Lærlingene er, kan ogsaa for en Del Provinsblades Eksistens spille en Rolle, som man ikke maa undervurdere, thi disse Blade betyder jo Arbejde for adskillige Typografer. Desværre kan vi indenfor vort Fag ikke altid ræsonnere saaledes, at kan den ene Forretning ikke bestaa, gør det heller ikke noget, thi saa gaar Arbejdet blot over til en anden. Dette Ræsonnement gælder i hvert Fald ikke for de mange med Tilværelsen haardt kæmpende Blade i Provinserne. Omvendt er vel netop disse smaa Avistrykkerier efterhaanden blevet de Læresteder, der byder en Lærling de daarligste Betingelser for som Svend at kunne bestaa i Konkurrencen, thi efterhaanden som Sættemaskinerne æder al den skære Sats, bliver Avishesten jo en Overflødighed.

Naar man saa yderligere ser paa, hvorledes Tilgangen til Faget foregaar fra henholdsvis København og Provinserne, bliver Kravet om en forstandig Revision endnu mere paakrævet.

I Femaaret fra 1910—14 er der i Dansk Typ.-Forbund som nyudlærte indmeldt **333** i København og **493** i Provinserne, altsaa **gennemsnitlig pr. Aar 67 i København og 98 i Provinserne.**

Enhver kan se, at her er et ganske urimeligt Forhold, der bør ændres. I København er en Lærlingeskala for Sættere og en for Trykkere, men til Gengæld beskæftiges der ikke Lærlinge ved Fremstilling af Dagblade, ligesom Lærlingeholdet kun beregnes efter Haandsættere (ikke Maskinsættere). I Provinserne findes kun én Lærlingeskala, men til Gengæld medregnes Maskinsættere ved Fastsættelsen af Lærlingetallet. Virkningen af Lærlingeskalaen i Provinserne i Forhold til København er imidlertid komplet urimelig, idet Fordelingen af de 165 udlærte pr. Aar, udregnet efter Fordelingen af den typografiske Arbejdskraft, burde være 103 i København og 62 i Provinserne i Stedet for som Forholdet er henh. 67 og 98.

Her er det et Konkurrencespørgsmaal, som dog ikke ganske kan bedømmes efter Tallene, da Bladforretningerne, der jo for Provinsernes Vedkommende er Hovedparten, ikke i egentlig

Forstand er Konkurrencevirksomheder. Med Hensyn til Udlæringsvilkaarene er der imidlertid næppe Tvivl om, at Bog- og Akcidenstrykkerierne, saaledes som Udviklingen i vort Fag er foregaaet, er de Forretninger, der byder de unge Mennesker de bedste Betingelser for at kunne skaffe sig Arbejde ved Faget.

Af alt det foregaaende vil det være klart, at Sagen indeholder saa mange Momenter, at det trods alle Vanskeligheder maa være muligt i Fremtiden at skabe en Løsning, der bliver mere rimelig.

Det er mit Ønske, at ogsaa Bogtrykkerne i deres egen og Fagets Interesse maa kunne ændre dette, saaledes at ogsaa de vil være villige til at foretage en forstandig Regulering, selv om det derved gaar ud over nogle Principer. TYP.

En Sammenslutning.

Københavns Bogtrykkerforening, Dansk Provins-Bogtrykkerforening, Bogbinderlauget i København, Centralforeningen af Bogbindermestre i Provinserne, Dansk litografisk Principalforening, Reproduktionsanstalternes Principalforening og Foreningen af Lyskopieringsanstalter har holdt Møde i Arbejdsgiverforeningen i København og dannet en Sammenslutning under Navn: »Fælleskommissionen af de grafiske og dermed beslægtede Fag«.

Noget af det første, nævnte Sammenslutning skal beskæftige sig med, er Fængselsarbejdet.

At skaffe sig Kundskab.

DET maa man aldrig forsømme. Naar Du bliver ældre og faar Familje, og har nok at bruge dine Penge til, kommer Du til at ærgre Dig, om Du ikke, medens Du var ung og havde bedre Raad, søgte at skaffe Dig Kendskab til alt det, der senere kan fange din Interesse. Der kan jo endda være Kundskaber, der vil være i Stand til at give Dig et Plus til din ikke store Indtægt.

Derfor skal de Unge ikke gaa i Lediggang de lange Vinteraftener, men søge til de Steder, hvor de for en billig Penge kan blive aandeligt beriget.

Og hvad man i Ungdommen nemmer, kan man i Manddomsalderen ved fortsat Flid ogsaa gøre andre delagtig i.

Som nu Borups Læreanstalt! Typografer har gennem mange Aar søgt denne — og ingen er vist gaaet derfra, naar Sæsonen sluttede, uden at de har været tilfreds med det foreløbigt opnaaede.

Borup har nu udsendt sit Prospekt for den kommende Vinter, og byder paa noget for enhver.

Det er en københavnsk Højskole, hvor saavel Nybegyndere som Viderekomne gennem Foredrag og Fagundervisning kan tilegne sig, hvad der er af almendannende Betydning for Nutidens Mennesker.

Om Du ikke har andre Steder at hente Lærdom, saa søg dér.

Anstalten byder dels paa Dag- og dels paa Aftenundervisning, og der undervises holdvis i alle elementære Fag.

Sprogkursus er i Partier: Begyndere, Fortsættere, Viderekomne og Konversationstimer.

Der gives Undervisning i Verdensliteratur og afholdes almindelig Literaturlæsning.

Som et nyt Fag er optaget mundtlig Stil. Formen for denne Undervisning er Samtalen; der behandles en Række Spørgsmaal som Kunst, Poesi, Politik, Videnskab, Moral, Religion og hvad, der i Vinterens Løb kommer for.

Der gives endvidere Øvelser i Oplæsning af Prosa og Poesi. Formaalet er at levendegøre Læsningen, saa den bliver til Tale.

Det er ret overflødig at bemærke, at de fineste Lærekræfter staar til Forstander Borups Disposition.

I første Halvdel af Vinteren holdes en Række Foredrag over Nutidens England; blandt Foredragsholderne kan nævnes Professorerne HØFFDING (Stuart Mill), LEHMANN (Carlyle) og OTTO JESPERSEN (Sproget), endvidere KL. BERNTSEN: Om Gladstone.

Anstaltens 25. Læreaar tager sin Begyndelse Mandag den 4. Oktober ved en Fællessammenkomst om Aftenen.

Der er i Forbindelse med Anstalten et Skolehjem, hvor de, som kommer ind fra Provinsen og Landet, kan bo.

Vi henviser forøvrigt til det udsendte Prospekt, som faas paa Skolen, Ny Rosenborg 9, Vestre Boulevard, men skal dog tilføje, at Fagforeningsmedlemmer kun skal betale halv Pris. —L.

Aalborg.

Ove Dyvas Foredrag i Lørdags havde samlet en stor Tilhørerkreds, som interesseret fulgte vor landskendte Kollegas fortrinlige og letfattelige Udvikling af Tekniken i vort Fag og Betydningen af at have Fagundervisning.

Hr. Andersen-Løvstrøm, der er udset til Lærer i Fagklassen, og som har gennemgaaet Statens Tegnekursus i Sommer, havde tilvejebragt en Del interessante og fine Bogtrykarbejder, som blev ivrigt studerede og debatterede.

Nu mangler det blot, at Lærlingene (og navnlig de yngre Typografer) skal indmelde sig, saa Undervisningen kan begynde — og hvorfor skulde der ikke i Aalborg som i andre større Byer være Brug og Trang til faglig Undervisning.

Meld jer derfor ind straks!

Korfattet Haandbog i Bogtrykkerkunst.

Af LEONARD ELGE, Faktor ved Kungl. Bogtrykkeriet. Nordstedts Forlag. 160 Sider. Pris: 3,75.

I 1891 udkom der herhjemme en Bog om »Praktisk Typografi« af EMIL SØRENSEN; den var den første i sin Slags, og først nu — 24 Aar efter — finder den sin Efterligner paa Svensk.

Sørensens Bog blev den Gang modtaget særdeles venligt, og var ogsaa af Værdi for den unge Typograf, der endnu havde en Del at lære. Bogen gav nemlig en god Vejledning i mange af de Arbejder, der ikke var de almindeligt forekommende, ligesom den virkede stærkt opdragende paa sin Læser med Hensyn til Akcidens-Sætning.

Den nu af Faktor ELGE udgivne Bog kommer ikke paa Højde med sin 24 Aar gamle Forløber, og vil ikke i vor fagtekniske Literatur komme til at spille nogen Rolle. Den minder om A-B-C-Bogen, og giver kun de ganske elementære Grundsætninger for Typografi og Trykning.

Om den vil kunde blive af Betydning for alle dem, der paa forskellig Maade har med Bog- og Bladtrykvirksomhed at gøre, er ogsaa mer end tvivlsomt; i vor travle Tid faar Forfattere og Journalister ikke Stunder til Studier over, hvorledes deres Arbejder bliver fremstillet. — Bogen giver for saadanne, der er vort Fag nærmest, ret fyldig Besked om Enkeltheder, selv om den heller ikke her er paa Højde med Emil Sørensens Bog.

Nær og Fjærn.

I Regnskabsoversigten i forrige Numer er Beholdningerne i Afdelingerne opført med 20 Øre for meget.

Bladsættermøde. Opmærksomheden henledes paa omstaaende Annonce fra Bladsætternes Klub om Mødet paa Søndag.

Indsendte Artikler skal, til Underretning for Redaktionen, være forsynede med Navn og Adresse. I modsat Fald kan saadant Stof ikke ventes optaget.

Jubilæ'er. Vore Kolleger AXEL JENSEN og FERNANDO JENSEN havde i Mandags naaet 25-Aarsdagen for deres Ansættelse i »Social-Demokraten«.

Begge Jubilarerne hører til de stille indenfor vor Organisation, men er meget afholdte blandt Arbejdskammeraterne; de blev da ogsaa af disse paa forskellig Maade hædret i Dagens Anledning, ligesom Bladets Udgivere var repræsenteret ved en lille Festlighed, der afholdtes om Formiddagen.

Allers Etablissement i Helsingborg har været Genstand for en Ildebrand, hvorved dets Papir- og Klichélager gik tabt. Skaden anslaas til over 50,000 Kroner.

Frk. Crones Foredrag om sin Rejse til Holland, der skulde være holdt forrige Lørdag i »Karl Marx«, blev aflyst i sidste Øjeblik.

Man anmoder os om at meddele, at i Morgen Lørdag Aften Kl. 8½ vil Foredraget blive holdt i Klubbens Lokale, Rømersgade 22, 2. Sal.

I Sverig er der 375 Bogtrykkerier, der tilsammen beskæftiger 8134 Personer. Brutto-Indtægten i alle Virksomhederne er 34.535,135 Kroner eller ca. 4245 Kroner pr. Arbejder.

Af Kvinder beskæftiger den svenske Bogtrykindustri 1222, hvilket udgør 15 % af hele Arbejderantallet.

18 % eller 1499 er Mindreaarige, hvoraf de 214 er kvindelige.

Papirpriserne i Sverig er fra Avgust Maaned steget med 10 %.

Bladsætterklubben

afholder **Møde** *Søndag den 12. Septbr. Kl. 11½* i **Danas Have**, Nørrebrogade 21, med følgende Dagsorden:

Afløsningsforholdene i de københavnske Dagblade efter den nye Tarifs Indførelse.

Afdelingens Formand, JUL. SCHRØDER, indleder.

Alle Bladsættere indbydes. STYRELSEN.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Mandag den 16. Avgust 1905.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — I Dagbladet »Politiken« var sket flere Afskedigelser paa Grund af Arbejdsmangel. Formanden havde henvendt sig til Firmaet for at formaa dette til i Form af Dyrtidstillæg at bidrage til at holde disse Folk i Arbejde (Personalet havde selv erklæret at ville yde et Bidrag hertil); Henvendelsen havde ikke ført til noget Resultat. — Med to Firmaer var der forhandlet om Lønforhøjelse; men Forhandlingerne var endnu ikke tilendebragte. — En Opfordring fra Tidsskriftet »Socialisten« om Tegning af Abonnement toges til Efterretning. — Dagsordenen for Kvartalsgeneralforsamlingen drøftedes. Det vedtoges under Pkt. 1 at foreslaa Fortsættelse af Lokalunderstøttelsen til 1. Oktober og Bemyndigelse til at yde Ekstrahjælp, hvis der efter denne Dato skulde være særlig Anledning dertil. — Andragenderne fra Socialdemokratisk Ungdomsforbund og fra Typografernes Syge-Hjælpekasse gaar til Generalforsamlingen. — Forskellige Tarifspørgsmaal behandledes. — 2 Optagelsesspørgsmaal behandledes. — Et Understøttelsesspørgsmaal behandledes. — Frk. Eja Lange fremsender Indbydelse til at deltage i Fællesindkøb af Varer delvis ved Lodtrækning. Organisationen kan intet have hermed at gøre. — Et Lægespørgsmaal behandledes. — Et Andragende om Sygehjælp paa Landophold bevilgedes. — En Lægeregning paa 25 Kr. vedtoges det at betale, da det paagældende Medlem først havde været hos Sygekasselægens Vikar, men ikke truffet denne hjemme. Det vedtoges dog samtidig at rette en Henvendelse til De samv. Sygekasser. — Et Andragende om Omflytningsbidrag og nogle Laanesager behandledes.

Hvo som arbejder under Tarifen, modarbejder sine egne og sine Kollegers Interesser.

Til **Carl Larsens Enke** er indkommet: Fra Hoffensbergs Personale 6.25, Asger Carstensen 0.50, Gyldendals Pers. 11.75, Fr. Bagges do. 8.50, Schultz's do. 15.75, Aftenbladets do. 4.25, Politikens do. 7.00, Social-Dem.s do. 20.00, O. C. Olsens do. 15.00, ialt 89 *Kr.*

Regnskab for April Kvartal 1915.

	Indtægt														Udgift															
	Kassebeholdn. fra forrige Kvartal		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Tilbagebetalte Laan		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunderstøttelse		Understøttelse paa Stedet		Reservefondsunderst.		Sygeunderstøttelse		Begravelseshjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt		Kassebeholdn. v. Kvartalets Slutn.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	1	88	1116	20	»	»	»	»	»	»	100	»	1218	08	53	75	856	»	»	»	90	»	»	»	25	75	175	»	1200	50	17	58
Aarhus	»	»	2206	20	»	»	»	»	»	»	600	»	2806	20	111	75	1061	»	»	»	423	20	100	»	48	25	1062	»	2806	20	»	»
Assens	15	»	105	»	»	»	»	»	»	»	»	»	120	»	1	75	»	»	»	»	8	»	»	»	2	»	93	25	105	»	15	»
Bogense	12	55	42	»	»	»	»	»	»	»	»	»	54	55	5	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	75	35	»	40	75	13	80
Brønderslev	15	»	78	»	»	»	»	»	»	»	»	»	93	»	1	25	»	»	»	»	»	»	»	»	1	50	75	25	78	»	15	»
Esbjerg	14	50	218	40	»	»	»	»	»	»	481	»	713	90	8	75	322	»	»	»	354	»	»	»	6	25	7	90	698	90	15	»
Faaborg	15	»	91	»	»	»	»	»	»	»	9	75	115	75	7	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	»	91	75	100	75	15	»
Fredericia	15	»	237	»	»	»	»	»	»	»	»	»	252	»	20	10	52	»	»	»	48	»	»	»	15	75	101	15	237	»	15	»
Frederikshavn	14	75	54	»	»	»	»	»	»	»	160	»	228	75	77	75	92	»	»	»	41	»	»	»	7	»	»	»	217	75	11	»
Grenaa	»	50	119	»	»	»	»	»	»	»	38	»	157	50	»	»	42	»	»	»	50	»	»	»	2	75	47	75	142	50	15	»
Helsingør	15	»	255	»	»	»	»	»	»	»	299	»	569	»	17	75	270	»	»	»	»	»	»	»	4	»	262	25	554	»	15	»
Herning	14	05	216	»	»	»	»	»	»	»	»	»	230	05	6	»	32	»	»	»	14	»	»	»	4	25	160	»	216	25	13	80
Hillerød	15	»	398	»	»	»	»	»	»	»	»	»	413	»	9	»	142	»	»	»	110	»	»	»	8	75	128	25	398	»	15	»
Hjørring	15	»	340	»	»	»	»	»	»	»	»	»	355	»	17	50	134	»	»	»	26	»	»	»	6	75	155	75	340	»	15	»
Hobro	15	»	117	»	»	»	»	»	»	»	175	»	307	»	19	25	170	»	»	»	»	»	»	»	2	25	100	»	291	50	15	50
Holbæk	16	50	442	20	»	»	»	»	»	»	»	»	458	70	42	»	140	»	»	»	62	»	»	»	10	»	189	70	443	70	15	»
Holstebro	15	»	248	»	»	»	»	»	»	»	»	»	263	»	»	»	20	»	»	»	»	»	»	»	5	75	222	25	248	»	15	»
Horsens	15	»	608	40	»	»	»	»	»	»	500	»	1123	40	113	50	480	»	»	»	80	»	»	»	12	75	422	15	1108	40	15	»
Kallundborg	15	»	248	70	»	»	»	»	»	»	100	»	363	70	22	25	26	»	»	»	190	»	»	»	10	»	100	45	348	70	15	»
Kolding	15	»	703	55	»	»	»	»	»	»	164	65	883	20	29	75	600	»	»	»	148	»	»	»	14	50	75	95	868	20	15	»
Korsør	15	»	120	»	»	»	»	»	»	»	»	»	135	»	17	75	8	»	»	»	»	»	»	»	»	»	94	25	120	»	15	»
Køge	15	»	241	»	»	»	»	»	»	»	143	50	399	50	25	75	308	»	»	»	20	»	»	»	4	25	26	50	384	50	15	»
Lyngby	15	»	86	»	»	»	»	»	»	»	30	»	131	»	5	25	64	»	»	»	»	»	»	»	2	»	44	75	116	»	15	»
Løgstør	14	65	55	»	»	»	»	»	»	»	»	»	69	65	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	»	55	»	56	»	13	65
Maribo	15	»	104	»	»	»	»	»	»	»	»	»	119	»	1	75	28	»	»	»	»	»	»	»	2	»	72	25	104	»	15	»
Marstal	12	75	101	»	»	»	»	»	»	»	50	»	163	75	»	»	128	»	»	»	14	»	»	»	2	25	»	»	144	25	19	50
Middelfart	14	50	105	»	»	»	»	»	»	»	185	»	304	50	125	70	36	»	»	»	»	»	»	»	13	50	114	30	289	50	15	»
Nakskov	15	»	323	»	»	»	»	»	»	»	»	»	338	»	3	65	32	»	»	»	24	»	»	»	6	50	256	85	323	»	15	»
Nyborg	15	»	168	»	»	»	»	»	14	»	90	»	287	»	33	50	232	»	»	»	»	»	»	»	10	»	»	»	275	50	11	50
Nykøbing F.	15	»	427	»	»	»	»	»	»	»	»	»	442	»	55	»	170	»	»	»	29	»	»	»	9	25	163	75	427	»	15	»
Nykøbing M.	15	»	199	»	»	»	»	»	»	»	»	»	214	»	»	»	84	»	»	»	24	»	»	»	3	50	87	50	199	»	15	»
Næstved	15	»	684	»	»	»	»	»	10	»	»	»	709	»	16	20	66	»	»	»	98	»	»	»	13	»	500	80	694	»	15	»
Odder	15	»	100	20	»	»	»	»	»	»	»	»	115	20	5	50	»	»	»	»	16	»	»	»	2	»	76	70	100	20	15	»
Odense	»	»	1827	60	»	»	»	»	»	»	200	»	2027	60	201	»	918	»	»	»	347	»	»	»	41	50	520	10	2027	60	»	»
Randers	6	74	713	»	»	»	»	»	»	»	100	»	819	74	26	25	546	»	»	»	178	»	»	»	14	75	40	»	805	»	14	74
Ribe	15	»	88	90	»	»	»	»	»	»	30	»	133	90	3	50	100	»	»	»	»	»	»	»	2	»	13	40	118	90	15	»
Ringkøbing	15	»	324	»	»	»	»	»	»	»	»	»	339	»	16	50	156	»	»	»	»	»	»	»	6	50	145	»	324	»	15	»
Ringsted	15	»	275	75	»	»	»	»	»	»	24	»	314	75	32	»	110	»	»	»	44	»	»	»	6	25	107	50	299	75	15	»
Roskilde	15	»	318	20	»	»	»	»	»	»	»	»	333	70	28	25	58	»	»	»	32	50	»	»	»	»	199	45	318	20	15	»
Rudkøbing	14	»	175	»	»	»	»	»	»	»	95	»	284	»	2	85	186	»	»	»	»	»	»	»	3	25	76	90	269	»	15	»
Rønne	14	74	422	80	»	»	»	»	»	»	»	»	437	54	29	»	18	»	»	»	128	»	»	»	8	50	38	50	422	»	15	54
Silkeborg	15	»	380	20	»	»	»	»	»	»	»	»	395	20	20	»	122	»	»	»	12	»	»	»	8	»	218	20	380	20	15	»
Skanderborg	14	50	100	»	»	»	»	»	»	»	60	»	174	50	23	50	50	»	»	»	»	»	»	»	1	75	90	»	165	25	9	25
Skive	15	»	231	»	»	»	»	»	»	»	»	»	246	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4	50	226	50	231	»	15	»
Slagelse	15	»	546	20	»	»	»	»	»	»	»	»	561	20	20	50	104	»	»	»	15	»	»	»	»	»	406	70	546	20	15	»
Stege	15	60	61	20	»	»	»	»	»	»	»	»	76	80	»	»	»	»	»	»	30	»	»	»	»	»	31	»	61	»	15	80
Stubbekøbing	15	25	52	»	»	»	»	»	»	»	»	»	67	25	3	50	»	»	»	»	»	»	»	»	1	»	48	»	52	50	14	75
Svendborg	9	54	410	40	»	»	»	»	»	»	200	»	619	94	118	75	132	»	»	»	»	»	200	»	8	50	150	»	609	25	10	69
Thisted	16	15	257	»	»	»	»	»	»	»	35	»	308	15	»	»	106	»	»	»	77	70	»	»	9	75	100	»	293	45	14	70
Varde	15	»	115	»	»	»	»	»	»	»	198	25	328	25	63	»	142	»	»	»	»	»	»	»	3	»	105	25	313	25	15	»
Vejle	15	10	496	»	»	»	»	»	»	»	550	»	1061	10	28	75	498	»	»	»	198	»	200	»	11	50	110	»	1046	25	14	85
Viborg	15	»	207	»	»	»	»	»	»	»	»	»	222	»	26	50	26	»	»	»	138	20	»	»	5	25	11	05	207	»	15	»
	703	25	17558	10	»	»	»	»	24	»	4618	15	22903	50	1498	»	8867	»	»	»	3069	60	500	»	396	25	7836	»	22166	85	736	65
København	»	»	29893	92	»	»	»	»	12497	25	»	»	42391	17	1151	45	16527	75	»	»	12689	34	1467	75	729	98	9824	90	42391	17	»	»
	703	25	47452	02	»	»	»	»	12521	25	4618	15	65294	67	2649	45	25394	75	»	»	15758	94	1967	75	1126	23	17660	90	64558	02	736	65

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger: 1. Septbr.: Esbjerg 50.00. 2. Septbr.: Frederikshavn 50.00. 6. Septbr.: Faaborg 40,00.

København, den 7. Septbr. 1915.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Vald. Jens Winther, udl. 1/9 15 hos S. Thiele (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Sætterlærl. Charles Emanuel Larsen (Rosenberg). Sætterlærl. William Nicolai Schnabelrauch (A/S J. H. Schultz).

Odense, Sætter Hans Reippuert Jørgensen, udl. 27/8 15 i Miloske Bogtrykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3029 Svend A. V. Petersen fra Udl. (arbl.). 1089 Ferd. Cornelius Petersen fra Udl. (arbl.). 6047 Axel Nielsen fra Næstved (J. Knudsen). 6595 Hans Rasmussen fra Nakskov (arbl.). 3861 Einar Chr. Schenck fra Rejse (arbl.) 477 S. E. V. Thystrup fra Udl. (arbl.). 4689 Doris Anna Eleonora Malmros fra Bogbinderforb. (Rasmussen & Olsen).

Aalborg, 638 Niels Chr. Nielsen (arbl.). Aarhus, 3753 J. Ewald Petersen (arbl.). Horsens, 3736 Laue Pedersen (arbl.). Kolding, 3901 N. Chr. Nielsen (Centraltrykkeriet, Vejen). Maribo, 3788 J. Korsgaard Hansen (Martin Andersen). Nakskov, 4358 Karl Andersen Centraltrykkeriet) og 3439 B. Sørensen (Nakskov Tidende). Nyborg, 3810 Anna Nielsigne Rasmussen (arbl.). Nykøbing F., 3801 Jens Adolf Olsen (arbl.). Nykøbing M., 2595 Jens Hansen (syg). Næstved, 3763 Søren Lauritz Sørensen i Pl. og 6180 Holger Andersen i Pl. Odense, 4428 Berthor H. Carlsen (Milo), 2069 (tysk) Jørgen Alfred Sørensen (Hagen & Sørensen), 1214 H. E. Petersen (arbl.) og 15470 (svensk) Joh. Vilh. Johannesson (Arbejderpartiets Bogtrykkeri). Odense, 3668 Joh. Jul. Wolther (arbl.). Roskilde, 3914 S. Riisgaard Mortensen (Roskilde Dagblad). Silkeborg, 3722 Will. Hammerby (Venstrebladet).

Fratraadte.

København: 6180 Holger Andersen til Næstved i Pl. 4358 Karl Kr. J. Andersen til Nakskov i Pl. 1958 Jens Rudolf Calberg til Udl. 1281 Jens Chr. Jørgensen paa Rejse. 3753 Jens Ewald Petersen tll Aarhus (arbl.). 1240 Johannes Petersen til Udl. 1060 Ove Leth Rasmussen til Holbæk (Militær).

Aalborg, 6913 Arthur Søndergaard til Hjørring i Pl. Faaborg, 2837 Th. V. Lund til Roskilde (Militær). Hillerød, 3903 Johs. Lørup til Holstebro i Pl. Kolding, 3790 Søren Sørensen til Holbæk (Militær). Køge, 3810 Nielsigne Rasmussen til Nyborg (arbl.). Maribo, 6039 P. W. Jørgensen til Svendborg i Pl. og 3439 Bjørn B. Sørensen til Nakskov i Pl. Nakskov, 3801 Jens Adolf Olsen til Nykøbing F. (arbl.) og 6595 Hans Rasmussen til København (arbl.). Næstved, 4067 Axel Nielsen til København i Pl. Odense, 3668 Joh. Jul. A. Wolther til København (arbl.). Randers, 3736 Laue Pedersen til Horsens (arbl.). Ringkøbing, 6592 Sofus Utke paa Rejse. Silkeborg, 3901 N. C. Nielsen til Vejen i Pl. Thisted, 6016 Hans Nis-Hansen til Struer i Pl.

Udmeldt.

København: 1054 Axel Hans Rasmussen (anden Livsstilling).

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Fra Søndag d. 5. Septbr. er min Kontortid: Søndag og Onsdag Kl. 12—1½. Indmeldelser modtages, og Restanter bedes henvende sig snarest for at undgaa Udslettelse.

(155) P. NORDLUNDE, Kasserer,
Elmegade 20[2].

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 31.—34. Uge opkræves Lørdag den 11. Septbr. P. HANSEN,
Nansensgade 45[2].

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½ Sangøvelse i Prins Wilhelms Palæ, Sct. Annæplads 13, St. (Gobelinsalen). — **Ny Medlemmer sættes paa Stemme.** (1 G)

Typografernes Cykleklub.

Søndag: Kirkeværløse. Nørrebros Runddel Kl. 10. (3 z)

ANNONCER

En ung Typograf,

Avis- og Akcidenssætter, søger Plads. Billet mrkt. »162« modt. Ekspeditionskont.

Maskintrykker

kan faa vellønnet Plads i en Provinsby snarest. En, som er kendt med Babcocks Enturmaskine og Universal Selvpaalægger foretrækkes. Billet mrkt. »163« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter.

En øvet og fuldt ud kyndig »Monoline«-Sætter faar god Plads straks eller senere. — Billet med Lønforlangende mrkt. »Samvittighedsfuld 21« sendes til **Høydahl Ohmes Annonce-Ekspedition**, Kristiania. (160)

En ikke for ung

Sætter-Trykker,

som kan arbejde med Hurtigpresse, antages. Billet mrkt. »Akcidens 161« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig

Sætter-Trykker,

der paa egen Haand kan passe et godt Akcidenstrykkeri og har Kendskab til Papir og Kalkulation, kan snarest faa fast Plads. God Løn.

(164) **Hjørring Bogtrykkeri.**

En dansk Trykker,

som i flere Aar har arbejdet i Udlandet, søger fast Plads snarest. Helst i Provinsen. — Prima Anbefalinger staar til Tjenste. Billet mrkt. »Hjemve« til Ekspeditionskont. (157)

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 52, KØBENHAVN S.

Telefon Amager 555. (15)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

Hotel „Union“ Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade (*bedste Spisested i København*) anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181 (18)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

ANTON JENSEN,
(57) Thingvalla Alle 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 37 KØBENHAVN DEN 17. SEPTEMBER 1915 XLII AARGANG

Aarhus.

Typografisk Fagtegning.

FREDAG den 10. Septbr. holdt Hr. OVE DYVA i Teknisk Skole her et lille instruktivt Foredrag om Fagtegning, der for en interesseret Tilhørerkreds af Bogtrykkere og Typografer demonstreredes ud fra en Del paa Foredragssalens Tavle gengivne Eksempler.

Gennem »Dyvas Mønstre« er vor Kollegas Dygtighed som Fagtegner saa grundfæstet, at det sikkert ikke er nogen Tilfældighed, at det netop blev ham, som fik den Opgave at skabe de *Grundregler*, der fremtidig skal benyttes for typografisk Fagtegning rundtom i Provinsens tekniske Skoler.

Kan være, at disse Tegninger ved en Udstilling ikke virker saa dekorativt som de hidtil udførte komplicerede Ting, der ligger ikke saa lidt ved Siden af, hvad praktisk kan udføres, men Dyvas Grundformer kan — varieret paa rette Maade — give Udøverne af Faget den begrænsede Færdighed i Tegning, man med Billighed kan forlange, og der er ingen Tvivl om, at de unge Mennesker med Iver og Interesse vil gaa i Gang med de nye Opgaver.

Anerkendende den Betydning Fagtegningen har, vil jeg dog gærne — uden at kaldes docerende — bede ærede Kolleger i de Byer, hvor Fagtegning praktiseres, have et vaagent Øje med, at Tegning ikke optager en *uforholdsmæssig Tid* af Timeplanerne, men at man **i Særdeleshed** har sin Opmærksomhed fæstet paa Faget: **Dansk**.

Vi ser jo daglig et eneste hæsblæsende Jag efter Udbytte, og at alt og alle specialiseres saa godt det lader sig gøre. Der spørges ikke saa meget efter, om den unge Mand har kunstneriske Færdigheder, men om han evner paa en nogenlunde fyldestgørende Maade at tage Kampen op med vore Jærnkolleger: Sættemaskinerne.

Det store Gros af Fagets Udøvere vil endnu en rum Tid her i vort lille Danmark være henvist væsenligst til »skært« Arbejde, og det gælder da om, at der ved Siden af de højereliggende Færdigheder i Akcidenssætning levnes Interesse for det mere jævne Arbejde, det, der skal give Størsteparten det daglige Brød.

Naar man kender flere Eksempler paa kasserede Svendeprøver, hvor Kassationsgrunden bunder i *bristende Evne i grammatikalsk Viden, særlig Interpunktering*, medens den unge Mand klarer det skematiske Arbejde og Titelsatsen, vil ærede Kolleger forstaa mit Varsko med Hensyn til Faget: *Dansk*.

Tekniske Skoler, som har eller faar praktisk Fagundervisning, bør efter min Mening lade Eleverne faa den Opgave, at klare et Stykke »*skær*« *Sats*, hvortil Manuskriptet udarbejdes efter samme Princip som Skuemestrene anvender: Udeladelse af Interpunktion og alt skrevet med smaa Bogstaver. I Skoler, som kun har Teori, kan nævnte Princip ogsaa anvendes, idet Eleverne dér faar som Opgave at »renskrive« et saadant Manuskript. — Har en eller anden Elev Vanskelighed ved at klare en saadan Opgaves Løsning, bør Eksperimentet gentages, men naturligvis med passende Mellemrum.

Vi vil jo alle vore vordende Kollegers Vel, og vi er alle interesserede i at faa en dygtig Stab af Fagudøvere. Derom vidner i særlig Grad den Popularitet de tekniske Skoler har vundet og fremtidig vil kunne vinde, naar der ikke ses ensidig *skolemæssig* paa Tingene, men naar der i saa vid Udstrækning som muligt ogsaa spørges om, hvad der *praktisk* baader dette eller hint Fag bedst.

Det er nu muligvis ikke almindeligt, at Skolerne og Fagorganisationerne har noget *direkte* Samarbejde, men et saadant kan være i begge Parters Interesse, og opnaas det ikke paa anden Maade, kan der vel næppe være noget anstødeligt i, at Fagorganisationen retter Henstilling til Skolen, naar en eller anden Ændring i Skolens Plan kunde synes ønskelig.

Der kan jo forsøges. — —

Vi staar nu nær foran 1. Oktober, hvor Undervisningen i de tekniske Aftenskoler begynder, og jeg mener, vi ældre bør animere de unge Mennesker til at søge Skolerne. Det Plus i Kundskab, som her kan erhverves, opvejer mangefold den Tid, nogle af de unge er altfor raske til at kalde »spildt«.

Aarhus, 13. Septbr. 1915. P. CHRISTIANSEN.

Om Kvindekongressen i Haag

holdt Frk. CRONE fornylig Foredrag i den københavnske Kvindeafdeling, der havde valgt hende som sin Repræsentant.

Mødet var godt besøgt, mest af Fagets unge Kvinder, der med dybeste Interesse paahørte det 1½ Time lange Foredrag, hvoraf vi her bringer et kortfattet Referat:

Frk. CRONE begyndte med at udvikle Kongressens Forhistorie. Allerede i 1914 i de kritiske Dage, som gik forud for Krigen, var Hovedbestyrelsen for Den internationale Kvindevalgretsalliance, som repræsenterer 26 Lande og 12 Millioner Kvinder, samlede til et Møde i London, hvor man vedtog et Manifest, der overraktes alle de i London boende fremmede Gesandter, samt den engelske Udenrigsminister Sir Edward Grey. I Manifestet anraabte man paa det mest indtrængende de enkelte Regeringer om dog ikke at lade noget Middel uforsøgt til en Overenskomst, hvorved det kunne afværges, at den halve civiliserede Verden oversvømmedes med Blod. Hvor lidt denne Henvendelse, saa lidt som de Bestræbelser, der fra andre Sider blev gjort for at afværge Katastrofen, frugtede, ja derom har et helt Aars Begivenheder paa den frygteligste Maade overbevist os alle.

Men efterhaanden som Tæppet gik op for det gigantiske Drama, der udspilles paa Verdensskuepladsen, saa havde Kvinderne vel Følelsen af, hvor afmægtige vi var overfor dette; men paa den anden Side saa syntes man heller ikke at kunne staa som stumme uvirksomme Tilskuere, man maatte have Lov til at løfte Stemmen, om ikke for andet, saa til et Nødskrig, og i næsten alle Lande sporede man Bevægelsen for dog at gøre noget.

I Tyskland protesterede man imod Hovedledelsen for Valgalliancen, fordi en international Kongres, der var berammet til 1915 i Berlin, blev aflyst, og i England forlangte man, at der øjeblikkelig indkaldtes til en Kongres, thi om der nogensinde havde været Grund til Afholdelse af en saadan, saa maatte det være netop nu.

Imidlertid — Hovedledelsen turde ikke, thi den frygtede en Sprængning af Alliancen. Men de altid aktive engelske Valgretskvinder lod sig ikke nøje hermed, de sammenkaldte til en Landskongres, hvor man vedtog at indbyde til en international Fredskongres uden om Alliancen, og hertil at indbyde Kvinder fra alle Lande, af alle Klasser og af alle Anskuelser. Dette lykkedes virkeligt, og de hollandske Kvinder var saa elskværdige at tilbyde at være Vært. Det var sikkert heldigt, at Kon-

gressen fik netop den Sammensætning som den fik, thi en Kongres sammenkaldt af Valgretsalliancen, vilde let have kunnet faa Udseende af at være et stort maskeret Agitationsnumer for Kvindevalgretten. Aldrig har vel en Kongres set en mere uensartet Repræsentation, men det var i sig selv en farlig Sag, thi det kunde befrygtes, at den med denne Sammensætning vilde gaa i Stumper og Stykker allerede den første Dag. Og saa skete det forunderlige, at alle de Resolutioner, der betød noget, blev vedtaget med Enstemmighed. Ikke saaledes at forstaa, at der ikke var Resolutioner, om hvilke der var stærkt delte Meninger, men Kampen om dem var udkæmpet bag Kulisserne, og paa en enkelt nær, der omhandlede Kvinders Lidelser under Krig, var Meningsforskellen ikke af principiel, men af taktisk Art.

Resolutionerne formede sig selvfølgelig først og fremmest som en *Protest imod Krigen*, men forlanger iøvrigt: *Vedvarende fortsat Mægling. — Forhandling og Voldgift. — National Selvbestemmelsesret*, det vil sige, at intet Territorium skal kunne overdrages til nogen anden Magt, uden de der boende Mænd og Kvinders Samtykke. — *Folkets Kontrol med Udenrigspolitik*, i hvilke der siges, at Krig i al Almindelighed ikke foraarsages af Folkets store Masser, men af Grupper, der repræsenterer Sær-Interesser, hvorfor udenrigspolitiske Spørgsmaal maa underkastes Folkekontrol. — *Kvinders politiske Frigørelse*, som en af de stærkeste Magter til at forebygge Krig. — *Vaabenfabrikation skal staa under international Kontrol*, idet den private Vinding, som flyder af de store Vaabenfabriker, er en mægtig Hindring for Afskaffelse af Krig osv. osv.

Kongressen talte ialt 1200 Deltagere og Repræsentanter fra 180 forskellige Forbund, fra Holland, England, Forenede Stater, Tyskland, Norge, Ungarn, Sverig, Danmark, Belgien, Østrig, Italien, Polen, Armenien og Sydafrika. Man savner Repræsentanter for Rusland og Frankrig. De første havde man ikke ventet, men Savnet af de sidste var ikke saa lidt af en Sorg. De franske Kvinder havde sendt en Skrivelse til Kongressen, som dog ikke blev oplæst, idet den dels kom for sent, og dels var stilet til Kvinder fra nevtrale og allierede Lande. Skrivelsen skal efter Sigende være gaaet ud paa, at man vel sympatiserede med de Bestræbelser, der var fremme for at tilvejebringe Fred, men at man ikke kan mødes til Forhandlinger med Kvinder fra Fjendens Land. Trods denne lille Dissonans, saa var det alt i alt en Kongres, som Kvinderne havde Ære af, og som helt igennem ledede paa en smuk, værdig og taktfuld Maade af Amerikanerinden Miss JANE ADAMS, hvis Ligevægt ikke et Øjeblik forlod hende, og hvis Klokke skaanselsløst kaldte den formastelige til Orden, der vovede sig saa meget som et Haarsbred udenfor den fastsatte Forretningsorden.

— — —

Efter at have aflagt Beretning om Kongressen, gik Frk. Crone over til en Omtale af sin Rejse igennem Tyskland, hvor der just fandt store Troppe-Transporter til Fronten Sted.

»— — — Jeg saa Soldaterne, der havde været hjemme i Orlov, jage afsted med deres Familjer; mærkværdig saa faa der græd; maaske var det fordi dette allerede for længe siden var et overvundet Stadium, men de stod der med deres Hustruer og Børn ved Haanden lige til det sidste, en Fa'r havde sit lille Spædebarn paa Armen lige til han gik ind i Toget, der førte ham bort, for maaske aldrig at føre ham tilbage mere — føre ham bort for at blive myrdet, eller for selv at myrde andre smaa Børns Fædre. — — —«

Til Slut rettede Frk. Crone en Tak til sine Kolleger fordi de havde vist hende den Ære at sende hende som Repræsentant til Kongressen, og selv om man vel ikke turde tro, at det umulige skulde blive muligt, at den Kongres gav Stødet til Forhandlinger om Fred, saa vilde det dog faa blivende Betydning, at Kvinderne paa en Tid, hvor alle Baand ellers synes at være bristede, kunde mødes som Mennesker, og i Menneskehedens Navn nedlægge en Protest mod Umenneskeligheden.

Krigens Virkninger.

Forholdene i Østrig-Ungarn.

DET østrigske Typograf-Forbunds Beretning for 1914 og for de tre første Maaneder af 1915 giver en Oversigt over Forholdene under Krigstiden. I tørre, men meget sigende Tal fortæller Beretningen om en stadig tiltagende Arbejdsløshed, og om de store Vanskeligheder Forbundet har haft og endnu har, for at skaffe de nødvendige Midler til Understøttelser.

Af de østrigske Kronlande, hvorfra Underretning foreligger, synes Bøhmen at have lidt mest; men værre er det dog i Galizien og Bukowina, hvor en Del af Krigen er ført; Forbundet mangler dog paalidelige Underretninger herfra.

Forbundet havde i 1914 10,244 Medlemmer, Januar 1915 9444, hvoraf 2246 var Arbejdsløse, 1442 ved Fronten og 531 Syge.

For Bøhmens Vedkommende stiller Forholdet sig saaledes, at man af 2150 Medlemmer havde 1144 Arbejdsløse; dette Lands Afdeling har da ogsaa fra Hovedorganisationen modtaget et Tilskud paa 50,000 Kr.

Efter en Opgørelse, foretaget i Begyndelsen af April, var Antallet af Medlemmer ved Fronten for det samlede Østrig 2600; herved er Arbejdsløsheden gaaet noget ned, men det beviser jo ikke, at Forholdene dernede har forbedret sig. Yderligere har der været en Afgang af ca. 400 Medlemmer, der har taget Arbejde enten ved Jærnbanerne, Ammunitionsfabrikerne, Konservesfabrikerne og Militærbagerierne.

De arbejdende Kolleger betaler et Kontingent af over 3 Kroner ugenlig, men trods dette var Underskudet ved Aarsskiftet dog 225,000 Kroner.

I Ungarn er Antallet af indkaldte Kolleger endnu større end i Østrig, nemlig 3065 = 50 %; desuagtet er Arbejdsløsheden større end den nogensinde har været. Forbundskassen møder da ogsaa op med et Underskud paa 73,000 Kroner.

Beretningen fra de to Broderlandes Organisation udtaler sig i meget pessimistisk Retning med Hensyn til Fremtiden: Arbejdsløsheden vil fortsat blive meget stor; naar Krigen en Gang holder op, vil Landet være ganske forarmet, og Beretningen forudser, at Bogtrykfaget er det, der sidst vil komme paa Fode igen.

Men samtidig med, at Forbundet mangler en Mængde af sine betalende Medlemmer, kommer de fra Krigen hjemvendte og kræver Understøttelse; og alle de Kolleger, som er blevne gjort til foreløbige Invalider, og de, der er Krøblinge for Livstid — alle søger de til deres Fagforening og kræver Hjælp.

Og saa er der endnu de allerulykkeligste: Enkerne og de Faderløse. Fædrelandets Hjælp ogsaa til disse Efterkommere af dem, »der faldt paa Ærens Mark«, er saa ringe, at de ikke undlader at søge den Organisation, der vil hjælpe — om den kan.

Et sørgeligt Fremtidsbillede.

Den tyske Eksport.

I tyske grafiske Fagkredse begynder man mer og mer at faa Øjnene op for, at Krigen i meget høj Grad skader Eksporten af Bogtryksager, og man ser i den Anledning meget sort paa Fremtiden.

»Korrespondent« skriver:

»Jo længere Verdenskrigen varer, vokser Bekymringerne ikke alene for den nuværende Situation for den grafiske Industri, men ogsaa for Udsigterne efter Krigen. Om Krigen snart sluttede, kunde man vel regne med, at Udlandet som sædvanlig vilde købe det tyske Fabrikat; denne Udsigt forsvinder jo længere Krigen varer. De udenlandske Købere, som ikke nu kan erholde de tyske Varer, gaar andre Steder hen, da de ikke kan vente til der atter indtræder normale Forhold. Dette vilde altsammen være af forbigaaende Natur, om ikke under Krigen andre Lande, hovedsagelig Nordamerika, søger at tilvende sig det sydamerikanske Marked, der hidtil har været forbeholdt Tyskland; som Forholdene er, er der al Udsigt til, at dette lykkes over Forventning. Følgerne heraf kommer til at træde klart for Dagen, naar Krigen er afsluttet og Arbejdermasserne strømmer tilbage til Arbejdspladserne. Den grafiske Industri ser sig da forgæves om efter Afsætningsmuligheder.

Betydelig større har Eksporten af grafiske Varer været til Rusland, særlig Kunsttryk og Prospektkort af al Slags; der har dog af og til været russiske Forretninger, der med Fordel har dyrket samme Brancher, men det er hovedsagelig det tyske, der er det fremherskende. Men ogsaa ganske almindeligt Trykarbejde har et stort Marked i Rusland, bl. a. Skolemateriel af al Slags og Mængder af Musikalier.

Frankrig, der har en meget højt udviklet grafisk Industri, har ogsaa aftaget tyske Varer, om end kun i ringe Grad; hertil er det særligt Trykmaskiner og Trykfarver, der har været Afsætning paa.

England har eksporteret store Dele af tyske Tryksager — det meste har dog været til Videreforsendelse.

Siden Krigens Begyndelse er der fra disse Lande ført en systematisk

Boykottningspolitik overfor alle tyske Varer, og der er nu lukket paa alle de her nævnte Omraader.

Vore Hovedbestræbelser maa derfor nu gaa ud paa, *at bevare de Kunder vi har i de nevtrale Lande, og samtidig i disse søge at vinde noget af det Arbejde, de mod os fjendtlige Lande hidtil har haft.*

— — —

Fra tysk Typograf-Forbund foreligger nu den 6. Statistik til Belysning af Forholdene ved Udgangen af Juli 1915. Ialt har Forbundet afgivet 36,900 Medlemmer til Krigstjeneste; 1. Maj var Antallet 5870 lavere eller 43,7 % mod 51,1 % nu. 19,094 af de saaledes indkaldte er gifte.

2293 er faldne eller paa det nærmeste 6 %. Desuden er 56 Bogtrykkeriejere og 19 Faktorer blevet Krigens Ofre.

Restance er en Uting.

Brev fra Berlin.

Fra en dansk Kollega i Berlin har vi modtaget følgende:

Berlin, den 4. Septbr. 1915.

Da jeg nu har været i Berlin i 10 Uger, og er bleven lidt bedre kendt med Forholdene her, saa vil jeg med disse Linjer lade mine Landsmænd vide, hvorledes det gaar os danske Trykkere her.

Vi er nu 4 her i dette Kvarter og har alle godt Arbejde, vi arbejder hver for sig paa hver sit Trykkeri. Lønnen varierer fra 39 til 45 Mk. pr. Uge; men der forlanges første Klasses Arbejde.

40 Mark er ikke nogen daarlig Løn, selv om man regner med dyre Tider, og dog er det ikke dyrere at leve i Berlin end i København; der gives altid nogle Overtimer i Ugens Løb, saa man tjener let mellem 50—60 Mark.

Foreningskontingentet er derimod betydelig højere her; vi betaler paa Arbejdsstedet til Sygekasse Mk. 1.32 og til Forbundet Mk. 2.85 ugentlig, og man er straks Sygeunderstøttelsesberettiget og har Arbejdsløshedsunderstøttelse efter at have betalt i 26 Uger.

Forholdene paa Trykkerierne er ubetinget gode; Tyskerne er flinke Folk, og Arbejdet gaar sin rolige Gang uden at jage; der sættes alle Vegne Pris paa, selv med tarveligt Arbejde, at det bliver saa pænt som muligt.

Arbejde er der nok af her i Berlin. Trykkerne skifter jævnlig for at opnaa højere Løn.

For unge Mennesker er det godt at komme hertil nu; her er meget at lære for en ung Trykker, og mange Trykkerier har en Mængde Arbejde og Maskiner, men ingen Trykkere.

Hvis nogen vilde tænke paa at rejse herned, skal jeg med Glæde vejlede dem; men de maa helst først skrive hertil med Oplysninger om, hvad Arbejde de søger, og hvor gammel de er, samt deres Lærested, saa skal jeg omgaaende skrive til dem og nok være paa Banen, hvis de ikke er kendt her, ligesom de maa beregne et Par Dages Ophold, før de tiltræder Plads.

Med Hilsen til alle danske Kammerater.

ALFRED CHRISTENSEN.

Forbundskontoret oplyser om Hr. Christensens Adresse.

Generalforsamlinger og Møder.

Gutenberg-Koret

afholdt Fredag den 27. August sin halvaarlige Generalforsamling. — Til Dirigent valgtes CHR. NIELSEN og til Sekretær: O. SØRENSEN.

FORMANDEN aflagde Beretningen, som enstemmig godkendtes.

KASSEREREN oplæste Regnskabet, som ligeledes enstemmig godkendtes.

Til Næstformand og Kasserer genvalgtes henholdsvis MICHAEL SCHMIDT og NICOLAJ MØLLER

Til Revisor valgtes O. SØRENSEN.

Under Eventuelt behandledes forskellige Sager indenfor Korets Ramme.

Bladsætterklubbens

Møde i Søndags var godt besøgt og alle københavnske Blade var repræsenterede. Afdelingens Formand, JUL. SCHRØDER, holdt et udmærket Foredrag om Forholdene i Bladene efter den ny Tarifs Indførelse.

Efter en historisk Udvikling af Grundlaget for den nye Bladsættertarifs Tilblivelse, gik han over til en Redegørelse af Arbejdsforholdene i de forskellige Blade, og dvælede særlig ved de i »Nationaltidende« og »Soc.-Dem.« afsluttede Overenskomster.

Efter Foredraget førtes en flere Timers livlig Diskussion, og der blev slaaet særlig til Lyd for Indførelse af Gennemsnitsberegning, da den daglige specificerede Beregning af Annoncerne forlængede Arbejdstiden betydelig for Sætteren, gav Anledning til idelig Diskussion med Forretningerne, i de fleste Tilfælde om rene Bagateller. Blade, hvor endnu ingen Afløsning var foretaget eller hvor denne ikke var fyldestgørende, kritiseredes og forskellige Forhold indankedes til Organisationen for at rettes.

H—N.

Nær og Fjærn.

Biblioteket i den københavnske Afdeling er atter aabnet fra Mandag. Se omstaaende Annonce.

Typograf-Lærling bedes opgive sin Adresse til Redaktionen eller henvende sig til JUL. SCHRØDER, Gl. Kongevej 1 C[1], da det i Artiklen rejste Spørgsmaal er af Vigtighed og nærmere bør undersøges.

Typografernes Sportsklub afholder ordinær halvaarlig Generalforsamling Mandag den 20. ds. Kl. 8 i Kafé »Kristiansborg«.

Medlemmerne bedes erindre det udsendte Cirkulære om Afskedsfesten for Hr. Gymnastiklærer DITLØV NIELSEN, hvortil Tegningen slutter Søndag den 19. ds. — Se iøvrigt omstaaende Annonce.

Mikrografien, eller Kunsten at skrive smaat, har endnu sine Dyrkere. En Franskmand har nylig paa et almindelig Brevkort fundet Plads til ikke mindre end 23,154 Ord paa tilsammen 125,000 Bogstaver. Dette Kort indeholder 355 Linjer med saa fin Skrift, at der gaar 3 Linjer paa Millimeteren. Skriften er fuldstændig læselig med Forstørrelsesglas. Den afskrevne Tekst er taget fra en Udgave af »1001 Nat« og fylder 74 Tryksider. Manden, som har lavet dette enestaaende Værk, hedder Marcel Mauvais. Kortet har været udstillet paa en filatelistisk Udstilling i Avgust Maaned i Fjor i Paris.

Ny Metode til Fremstilling af Papir. Efter mange Aars Forsøg er det nu lykkedes en tysk Fabrik at finde en ny Maade til Fremstilling af Papir til Trykning. Fremstillingen kræver jo nu bl. a. en vis Tilsætning af Cellulose. Den ny Metode overflødiggør denne Tilsætning, hvorved Papiret bliver meget billigere. De omfangsrige Forsøg, der er foretaget paa en Fabrik i Petersdorf, har desuden givet det Resultat, at Papirets Styrke bliver betydelig større end det tidligere anvendte. Fabriken vil nu gaa i Gang med Masseproduktion.

Sørg for, at Tarifen overholdes paa dit Arbejdssted.

Kasseeftersyn.

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. Laur. Jensen, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Viggo Christensen. — Hr. Laur. Jensens Beholdning var Kr. 64,300.96, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr. 28,762.00
Sparekassen	- 34,662.07
Kassebilag	- 219.55
Kontant Beholdning	- 657.34
	Ialt Kr. 64,300.96

og hos Hr. Viggo Christensen var Beholdningen Kr. 770,050.32, som fordeltes paa følgende Maade:

Sparekassen:		
Arbejdsløshedsk.	Kr. 224,806.14	
do. Krisefondet	- 834.92	
De øvrige Kasser	- 385,655.11	
		Kr. 611,296.17
Obligationer		- 39,000.00
Prioriteter		- 117,750.00
Depositum (D. F. D. S.) og Aktier		- 1,000.00
Kassebilag		- 838.50
Kontant Beholdning		- 165.65
		Ialt Kr. 770,050.32

Samtidig foretoges Kasseeftersyn i »Typografernes Stiftelser«, hvori fandtes en Beholdning af Kr. 26,865.93, der fordeler sig saaledes:

Obligationer	Kr. 18,600.00
Sparekassen	- 7,242.01
Kassebilag	- 770.26
Kontant Beholdning	- 253.66
	Ialt Kr. 26,865.93

Alt var i Overensstemmelse med Bøgerne; Sparekassebøgerne og Obligationerne eftersete. — Revisionen har ligeledes besørget Rentetilskrivningen og konstateret Beholdningernes Tilstedeværelse.

København, den 14. Septbr. 1915.

ANTON ANDERSEN. CARL J. CHRISTOFFERSEN.
ALB. MICHELSEN. CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger:

10. Septbr.: Fredericia 50.00; Middelfart 50.00; Rudkøbing 30.00. 14. Septbr.: Lyngby 30.00.

København, den 14. Septbr. 1915.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Anton Emil Nielsen, udl. 5/9 15 hos Har. Jensen (arb. s. St.). Paal. Eva Betty Heramb, udl. 27/8 15 hos Spuhr & Siebuhr (arb. s. St.). Paal. Emma Emilie Nielsen, udl. 5/9 15 hos Valentin & Lund (**arbl.**). Paal. Christel Sørensen (arbl.), tidl. Medlem. Sætterlærl. Henry Jacob Chr. Tofte (Egm. H. Petersen). 2850 R. Christensens Hustru Helena.

Nakskov, Sætter Astrid Jørgensen, udl. 1/9 15 hos Red. C. C. Haugner. Næstved, Trykker Aksel Vald. Georg Larsen, udl. 1/5 10 (tidl. Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 4038 Holger Edv. Christensen fra Udl. (arbl.). 3448 Harald Hansen fra Rudkøbing (arbl.). 4481 Niels Carl Nielsen fra Aarhus (Græbe). 1469 Peter Chr. Petersen fra Rejse (arbl.). 6962 Peter A. Petersen fra Rejse (arbl.).

Aarhus, 3831 Th. Alfr. Eriksen (arbl.). Hjørring, 6913 Arthur Søndergaard (Vends. Tid.). Holbæk, 3790 Søren Sørensen (Militær). Nyborg, 6592 Sophus Utke (arbl.). Nykøbing F., 3745 Carius Steen Rasmussen (A/S Centraltrykkeriet). Varde, 6565 Esben Hansen (Ribe Amtstidende).

Fratraadte.

København: 4801 Olga Margrethe Andersen til Bogbinderforb. 3111 E. A. Bjørn til Smedeforb. 1711 Charles Fischer til Horsens i Pl. 6385 G. Y. B. Hallberg paa Rejse. 4354 Otto Hansen til Udl. i Pl. 3893 Carl Nielsen til Slagelse (arbl.).

Aalborg, 6393 A. Grønborg Sørensen til Randers i Pl. Aarhus, 4481 N. Carl Nielsen til København (arbl.). Frederikshavn, 3986 Marinus Olesen (overgaaet til Dansk Arbejdsmandsforb.). Kolding, 6119 Edv. O. Lund til Randers i Pl. Odense, 3745 Carius Steen Rasmussen til Nykøbing F. i Pl. og 6587 Adolf Kromann til Marstal i Pl.

Udmeldt.

Maribo, 2849 Jens Peter Andersen (fratraadt Faget).

Sygekassen i Ny typ. Forening

afholder *ekstraordinær Generalforsamling* Søndag den 26. Septbr., Form. Kl. 11 i Havnekafféen ved Knippelsbro.

Dagsorden: Foreløbigt Udkast til Love.

Typografernes Cykleklub.

Søndag: Nøddetur (paa Opfordring). Ørholm. Trianglen Kl. 10. (3æ)

T. S. Gymnastik. *Damehold* hver Onsdag Kl. 8—9 og Søndag Form. Kl. 10—11. *Herrehold* hver Onsdag Kl. 9—10½ og Søndag Form. Kl. 11—12. **Kontingent:** Damer 20 Øre, Herrer 25 Øre og Lærlinge 15 Øre ugl.; Indskud 50 Øre. *Indmeldelser* modtages i Øvelseslokalet: Studenterforeningen, Vester Boulevard 6, Kæld.

Generalforsamling afholdes Mandag den 20. ds. Kl. 8 i Café »Christiansborg«, Frederiksholms Kanal 8. STYRELSEN. (2a)

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½ Sangøvelse i Prins Wilhelms Palæ. **Ny Medlemmer sættes paa Stemme.**

Fredag den 24. Septbr. ordinær Generalforsamling. — **Husk Bortlodningen.** (1H)

ANNONCER

Sætter-Trykker.

Som saadan søges Plads snarest; kendt med alt forefaldende Arbejde. Billet mrkt. »165« modtager Ekspeditionskontoret.

En dansk Trykker,

som i flere Aar har arbejdet i Udlandet, søger fast Plads snarest. Helst i Provinsen. — Prima Anbefalinger staar til Tjenste. Billet mrkt. »Hjemve« til Ekspeditionskont. (157)

Typografforbundter,

der har staaet 3½ Aar i Lære i et Akcidenstrykkeri, og som uden egen Skyld er ledig, ønsker Plads straks. Billet mrkt. »169« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkerlærling.

En flink, opvakt Dreng ønskes anbragt i Lære til Oktober. Billet mrkt. »*T. G. 277*« til **Wolffs Box**, Østergade 57, K. (167)

En **hurtig** og **akkurat Avis- og Akcidenssætter** søger Plads snarest. Billet mrkt. »166« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskintrykker

kan faa vellønnet Plads i en Provinsby snarest. En, som er kendt med Babcocks Enturmaskine og Universal Selvpaalægger foretrækkes. Billet mrkt. »163« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograph-Sætter

kan faa Plads straks. **Maskinsats-Fabriken »Typograph«**, Aarhus. (168)

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9 København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Carl Erichsen.

Telefon 2526. Sct. Pederstræde 10.

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, Thingvalla Allé 28, S. (38)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN & *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. F. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 38 KØBENHAVN DEN 24. SEPTEMBER 1915 XLII AARGANG

Trange Tider.

Og til den Rige skal der gives, men den Fattige skal fratages det lidet, han ejer.

HVER Gang jeg tænker paa, at vi Provinstypografer med stort Flertal gik ind paa at forlænge den gældende Tarif mod en ganske intetsigende Lønforbedring, fyldes mit Sind med Harme. Og jeg er tilbøjelig til at tro, at mange af dem, der stemte Ja til denne Overenskomst, bitterlig har fortrudt det.

Thi nu sidder vi der og kan næsten hverken leve eller dø.

Ja, mange af os, som har en stor Familje, er bragt ned paa en Levefod, der er under den, man byder de Medborgere, som opholder sig paa Fattiggaardene. Dette er ingen Overdrivelse, men desværre en uhyggelig Kendsgerning.

Vel har en Del af vore Principaler søgt at bøde lidt paa Fattigdommen ved at yde Dyrtidstillæg eller Dyrtidshjælp, men det er langt fra dem alle. Der sidder mangen en Arbejdsgiver rundt om i Landet, som kun tænker paa sig selv og som ikke bryder sig en Døjt om sine Arbejdere. Hvad kommer det ham ved, om Arbejderne kan forsørge deres Familjer eller ikke; kan de ikke leve, har de jo Lov til at dø — den Ret har vi da endnu — og vil de ikke arbejde for den Betaling, der bydes dem, kan de jo lade være, saa er der andre, der vil.

Saadan omtrent er Tankegangen hos mange af de Herrer. Men naar dette er Tilfældet, havde det saa ikke været bedre, om der var bleven sat noget alvorligt ind paa at fravriste dem en Løntarif, der bød os nogenlunde menneskeværdige Kaar at leve under?

Og mon det alligevel ikke skulde være lykkedes. Jeg tror det. Dette, at mange nu frivilligt yder mere end Tarifens elendige Bestemmelser foreskriver, tyder dog paa, at man ogsaa fra den Side kan indse, at det, vi faar, ikke er til at leve af.

Men denne Maade at yde Lønforhøjelse paa har to Skyggesider. For det første er det ikke alle, der faar Del deri, og for det andet gaar den ud over de Principaler, der ikke har glemt, at deres Arbejdere ogsaa er Mennesker, medens de andre — dem, i hvem Pengegridskhed og Profitjageri har fortrængt hver en venlig Tanke for deres »Lønslaver« — gaar fri.

Jeg vil ikke ønske noget ondt over disse sidste. Men jeg indrømmer, at det vilde være mig en Tilfredsstillelse at se dem i den Situation — blot for et halvt Aars Tid, en lang mørk Vinter for Eksempel — at skulle underholde en Familje paa en 5—6 Medlemmer eller mere for 25 Kroner om Ugen under den nu herskende Dyrtid!

Dyrtidstillæg! Dyrtidshjælp! Ja, det er det, hvorom enhver Arbejders Tanke kredser i denne frygtelige Tid. Og med Ængstelse og Bekymring imødeser han Vinteren, som nærmer sig med raske Fjed. Hvordan skal det gaa, naar Kulden melder sig og der skal ofres flere Kroner om Ugen til Brændsel? Det gør ondt at tænke derpaa.

— — — Aldrig nogensinde tidligere er det bleven klarere bevist, hvor lidt den politiske Magt betyder, end nu under Verdenskrigen. Vi har her i Landet et radikalt-socialistisk Regimente, men ikke desto mindre udplyndres den ubemidlede Del af Befolkningen paa en saa oprørende Maade, at der intet Sidestykke kan opvises i de sidste Par Menneskealdre.

Konsejlspræsident Zahle har jo selv indrømmet Magtesløsheden i følgende Ord:

»Under Krigen er de Rige bleven rigere og de Fattige er bleven fattigere. Vi har gjort alt, hvad der stod i vor Magt, men vi har ikke kunnet hindre dette«.

Nu vil man sige: Ja, men vi har heller aldrig haft en saadan Krig som den, der nu raser i Evropa.

Nej, det har vi ikke. Men en Ting maa vi ikke glemme, og det er den Kendsgerning, *at vi har ikke Krig i Danmark*, ej heller har vi Misvækst, fremkaldt af en karrig Natur.

Her produceres Flæsk, Kød, Smør og Æg i rigelige Mængder, her er kort sagt alt, hvad Hjærtet — nej Maven — begærer. Og dog kan den allerstørste Del af Befolkningen ikke faa Del i disse Goder.

Hvoraf kommer det?

Læser! Stil Dig hen ved en af de sydgaaende Jernbanelinjer og læg Mærke til, hvad Godsvognene indeholder. Og Du vil faa Svaret. Jeg talte forleden i et Tog 43 Vogne med Kreaturer, som sendtes syd paa. Blandt disse Vogne var der flere fra Østrig, ja endog helt nede fra Ungarn. De taler deres eget stille Sprog, disse fremmede Vogne.

Og det skulde ikke kunne være anderledes? Jeg tvivler.

Det er saa ofte sagt, at vi for Fredens Skyld maa bringe Ofre, store Ofre. Vist saa. Men jeg vil dog sige, at Freden ogsaa, ligesom Guldet, kan købes *for* dyrt.

Vil man kun Fred her hjemme for at plyndre den ubemidlede Del af Befolkningen? Ønsker man Fred for des lettere i Ro og Mag at kunne suge ud den sidste Marv af os Fattige og trykke os ned i Støvet — ned til slet ingen Ting?

Er det den Fred, I ønsker, I »Fredsvenner«? Lad os faa disse Spørgsmaal klarede.

— — — Nu har Statsfunktionærerne faaet Dyrtidshjælp — en Frugt af de politiske Partiers Virken. Der er vel mange af dem, der trænger til denne Hjælp, men der findes sandelig ogsaa imellem dem Folk, som just ikke kan kaldes trængende. Dem skal vi altsaa være med til gennem vore Skatter at understøtte — vi, som trænger langt haardere. Er det Retfærd?

Det store Gros af fattige Arbejdere faar intet. For dem bliver der intet gjort. Gaar man maaske ud fra, at de alene er skabte til at lide Nød, til at døje Sult og Savn, saa det bliver dem en Vane? Jeg indrømmer, at der er nogen Grund til for udenforstaaende at faa denne Tro, eftersom Arbejderne ikke protesterer, men roligt finder sig i Udplyndringen og i, at der intet alvorligt gøres for at skaffe dem Føden til en rimelig Pris.

Hvad hjælper det f. Eks., at der fastsættes Maksimalpris paa Flæsk, naar denne Pris er saa høj, at Arbejderne slet ikke kan betale den? Spørg Arbejderne med de mange Børn, om de køber Flæsk.

Og synes man, at 86 Øre for et Rugbrød er en rimelig Pris, og er der Spor af Mening i at fastholde denne Pris efter at den nye Rug er kommen i Handelen?

Hvad nytter det, at man forbyder Udførsel af Huder, naar man lader udenlandske Opkøbere rende med vore Støvler og samtidig tillader, at Huderne ophobes i Hundredtusindvis med det Formaal at søge Dispensation fra Udførselsforbudet?

— — — Jeg vil slutte med at opfordre Ledelsen for vor Organisation til at indlede en Forhandling med Principalorganisationen om et almindeligt Dyrtidstillæg. Kravet om et saadant er berettiget, og kan af den Grund ikke afvises.

Og jeg vil lade Tanken og Opfordringen gaa videre til De samvirkende Fagforbunds Ledelse. Det maatte jo være en Opgave for den at skaffe alle organiserede Arbejdere en saadan haardt tiltrængt Hjælp — i Lighed med, hvad vore Repræsentanter paa Tinge har skaffet Statsfunktionærerne.

Køge, den 17. September 1915. FR. NIELSEN.

Georg A. Bach!

FOR et Par Maaneder siden læste jeg i et Par herværende Dagblade følgende Annonce:

»To *virkelig dygtige* Akcidenssættere, med prima Referencer, kan straks faa *gode* og *varige* Pladser i et herværende større Bogtrykkeri. Billet mrkt. osv.«

Jeg reflekterede paa det gode Tilbud og modtog nedenstaaende Svar:

»I Anledning af Deres Svar paa vor Annonce bedes De se ind paa vort Kontor, da Hr. Direktør Bach gærne ønsker en Samtale med Dem.«

Jeg havde jo nok hørt adskilligt om denne Hr. Bachs Meriter overfor sit Personale, men tænkte mig Muligheden af, at det maaske var en Smule overdrevent, hvad man hørte og læste om denne Arbejdsgiver. Jeg efterkom Anmodningen og stillede til Konference paa Hr. Bachs Kontor. Jeg fik Pladsen med det samme til en Begyndelseløn af *32* Kr. — for som Hr. Bach sagde — bare jeg »ser Manden«, kan jeg straks bedømme hans Karakter.

De første Par Dage gik alt saare godt; der var ingen Ende paa Hr. Bachs Elskværdighed overfor mig, naar han foretog sin daglige »Runde« i Sætteriet. Men hvor længe var Adam i Paradis? Efter nogen Tids Forløb begyndte Chikanerierne fra Hr. Bachs Side overfor mig. Jeg kunde umuligt tilfredsstille denne Herres »fine Smag« paa Typografiens Omraade, trods det, at der i denne Forretning jo faktisk ikke findes andet end ganske almindeligt Arbejde, som enhver faglært Typograf med Lethed vil kunne paatage sig at udføre. Særlig fint og moderne Arbejde, hvortil kræves virkelig Dygtighed, har jeg endnu ikke set i denne Forretning.

Hr. Bachs Mani til at lave om paa og kritisere Sætternes Arbejde grænser til det utroligste. Jeg har saaledes maattet sætte en ganske almindelig Titel om mindst en halv Snes Gange, førend den faldt i Hr. Bachs Smag, og saa blev Resultatet dog til syvende og sidst, at Forlaget forlangte at faa den sat, som jeg havde sat den fra først af.

Saadanne Eksempler kan nævnes i det uendelige. Da Underfaktoren for nogen Tid siden blev indkaldt som Soldat — hos Georg A. Bach er der baade Over- og Underfaktor* — overtog jeg dennes Plads, indtil vedkommende Kollega kom tilbage fra Tjenesten. Jeg anmodede derefter Hr. Bach i en høflig Skrivelse om en eventuel Lønforhøjelse, som var fuldt ud berettiget, eftersom jeg udfyldte Pladsen akkurat ligesaa godt som min Forgænger, og modtog følgende Svar:

»Da De i høj Grad mangler Forstaaelse af Deres Fag, og som Følge deraf ikke kan levere brugbart Arbejde, kan jeg ikke efterkomme Deres Anmodning.«

Hvad angaar Formen for Hr. Bachs Svar paa mit næsten overdrevent høflige Brev, da maa jeg sige, hvad vist nok ethvert rettænkende Menneske vil give mig Ret i, at samme er meget uhøfligt. Det er som et Udslag af en bureaukratisk Hovenhed, der desværre ikke er ualmindelig fra Hr. Bachs Side, og er dobbelt stødende, fordi det røber en Mangel paa Forstaaelse, ja, rentud paa Dannelse, som man ikke burde kunne finde hos saa »fine Individer«. Skønt Resultatet næppe vilde svare til Forventningerne, vilde det dog næppe være til nogen Skade, om Arbejdsgivere af Hr. Bachs brutale Slags fik et Kursus i almindelig Høflighed, ogsaa naar det gælder »kun Arbejdere«. Tone og Optræden kunde dog *maaske* derved bringes *noget* mere i Overensstemmelse med de respektive Personalers berettigede og fuldtud forsvarlige Fordringer.

I Forretningen er ansat en ung Kontorist, der vistnok kalder sig Driftsleder. Denne Hr. Driftsleder(?) har bl. a. gjort til sin Specialitet et Par Gange om Dagen at gaa rundt i Sætteriet og »kigge« i hver Mands Skib. Hvorvidt det unge Menneske har Evner til at kunne bedømme Sætternes Kvalifikationer, for derefter at meddele Hr. Bach Resultaterne af sine daglige Inspektioner, skal jeg ikke komme nærmere ind paa; men forleden Dag syntes denne »Vigtigper« dog, at jeg havde været for længe om et Stykke Arbejde, og lod mig højtidelig vide, at jeg nok skulde høre nærmere om den Sag, Og ganske rigtig. Samme Dag blev jeg kaldt ned paa Kontoret, og i Overværelse af Kontorpersonalet blev jeg i den Grad tilsjoflet af Hr. Bach, som vist endnu ingen Principaler har villet nedværdige sig overfor deres Personaler.

Hr. Bach befandt sig aabenbart i dette Øjeblik i en ganske eksplosiv Tilstand, idet han med Fraaden ud af Munden lod sine Sjofelheder regne ned over mit syndige Hoved: Værre »Klons« — et nyt Slagord indenfor Hr. Bachs . . . . Anstalt — opfundet af Hr. Bach selv — end det, jeg præsterede, havde han aldrig før set, og at jeg var aldeles umulig som Typograf. (Det skal her bemærkes, at Hr. Bach hentydede til en Vægkalender i 3 forskellige Farver, Undergrund osv., der efter hans Mening var det værste »Skomagerarbejde«, naar det hele ikke passede paa 1/8 Petit nær.)

Forøvrigt lod Hr. Bach mig vide, at han havde »købt« min Arbejdskraft og min Hjærne 8 Timer daglig, og at han skulde vise mig, at jeg, saavel som enhver anden i hans Forretning, skulde komme til at springe efter hans Ordrer. Og hvis jeg ikke vilde rette mig herefter, kunde jeg ryge og rejse med det samme!

Da jeg naturligvis ikke længer ønsker at arbejde for denne brutale Arbejdsgiver, skal jeg ikke undlade — idet jeg med et Lettelsens Suk forlader Hr. Georg Bachs »Kunst«anstalt — at gøre mine ærede Kolleger i hele Landet opmærksom paa, hvad der venter dem, hvis de lader sig lokke af Hr. Bachs Annoncer med Tilbud om »gode og varige« Pladser, thi de vil blive sørgeligt skuffede.

Jeg skal i en senere Artikel nærmere omtale Lærlingeforholdene i Cohens Bogtrykkerier.

København, den 18. September. Med koll. Hilsen

S. THOMSEN.

* Begge Stillinger er dog lidet misundelsesværdige.

Folkeuniversitets-Foreningen.

UNDER den store Lock-out i 1899, hvor saa mange Arbejdere fik et langt og ufrivilligt Arbejdspust, blev der af Videnskabsmænd holdt en Række oplysende og belærende Foredrag for disse. Dette blev Anledningen til Folkeuniversitets-Foreningen, idet man fra Foredragsholdernes Side saa, at der indenfor Arbejderverdenen var en mægtig Trang til Udvidelse af den aandelige Horisont.

Siden da er der under stor Tilslutning hvert Aar afholdt to Semestre (Foraar og Efteraar), hvor der paa universitetsagtig Maade er holdt Forelæsninger med Spørgetimer over Emner, der ikke er almindelig som Skolefag.

Der foreligger nu Beretning over Virksomheden i Efteraaret 1914 og Foraaret 1915, og af denne fremgaar det, at Tilslutningen, med Krigen som Aarsag, har været noget ringere end sædvanlig. Tilbagegangen i Tilhørertallet var i 1914 22 pCt. (1116 Tilhørere mod 1531), men atter nu i Foraaret gik Antallet op med 112 Deltagere.

Til Forelæsningerne har alle Adgang, men af den forelig-

gende Oversigt for alle Aarene fremgaar det, at Arbejderne stadig er dem, der er de flittigst Besøgende (omkring 34 pCt., hvoraf de 2 pCt. er Kvinder). Sidste Efteraars-Semester var besøgt bl. a. af 17 Typografer, medens kun 4 overværede Forelæsningen i Foraaret 1915.

Til det nu tilstundende Semester vil der blive 5 Foredragsrækker hver paa 6 Foredrag, og de vil alle blive afholdte om Aftenen fra Kl. 8—10.

Cand. mag. VILH. LORENZEN vil holde Forelæsning om »Københavns Bygningskunst gennem Tiderne« (med Lysbilleder).

Dr. polit. EDV. MACKEPRANG: »Penge og Priser« (med et Afsnit om Prisreguleringsbestræbelserne under Krigen).

Prof. JUL. PETERSEN om »Organisk Kemi« (muligvis med Laboratorieøvelser).

Redaktør AXEL GARDE: »Stat og Kultur« (tysk Aand, tysk Tradition og tysk Krig).

AAGE MEYER-BENEDICTSEN: »England og Indien« (med Lysbilleder).

De københavnske Afdelinger af vort Forbund er alle Medlemmer af Universitets-Foreningen og faar en Del Adgangskort til nævnte Forelæsninger; disse vil imidlertid antagelig blive tilstillet arbejdsløse Medlemmer. Arbejdende Medlemmer kan imidlertid paa Forbundskontoret løse Adgangskort til Forelæsningerne og dette betales med 1 Krone pr. Foredragsrække; man behøver kun at købe til én Foredragsrække.

Foreningen optager ogsaa enkelte Personer som Medlemmer; Kontingentet for disse er 50 Øre maanedlig eller ialt 6 Kroner. Saadanne Medlemmer erholder Adgang til Forelæsningerne.

Folkeuniversitetets Kontor er Nørrebrogade 18 A 2.

Hvo som arbejder under Tarifen, modarbejder sine egne og sine Kollegers Interesser.

Fhv. Bogtrykker Lazarus død.

M. LAZARUS hørte til de ældste af Veteranerne fra vort Organisationsliv. Allerede i Slutningen af 60'erne var han Deltager i den gryende Bevægelse, der havde til Formaal at skabe bedre Livsbetingelser for de københavnske Typografer.

Hans Navn findes vel ikke blandt de enkelte, der stod som Indbydere til de Møder, hvoraf »Den typografiske Forening« fremstod i 1869, men nogle faa Aar forud var Lazarus tiltraadt Redaktionen af »Skandin. Bogtr. Tid.«, hvori han kritiserede, at den nystiftede Forening ikke tonede rent Flag og straks erkendte, at den var stiftet paa Lønspørgsmaalet som Basis.

»Typograf-Tidende«s første Numer udkom først i 1894 og indtil da var »Skandin. Bogtr. Tid.« Organ for de typografiske Interesser — ogsaa de økonomiske. Bladet var særlig indrettet for teknisk Stof, og havde den daværende Cand. C. NYRUP til Redaktør, men LAZARUS' Indflydelse paa Bladets Indhold var stor, og trods det, at Bogtrykkerne støttede Bladet, fik han dog ofte Lejlighed til at slaa et Slag for Typografernes Interesser.

I en tidlig Alder blev han selv Bogtrykker, men som den gode Idealist han var, blev han dog ved at bevare sin Interesse for vor Organisation, og han blev aldrig Medlem af Bogtrykkerforeningen.

Ældre Kolleger husker ham fra 80'erne, hvor han ofte var fremme i Døgnets Politik, og Fagfællerne beærede ham gentagne Gange med Tillidshverv.

Lazarus blev 85 Aar gammel og havde for flere Aar siden trukket sig tilbage til Stilheden, seende tilbage paa et stærkt arbejdssomt Liv, hvoraf ogsaa vi har draget Nytte.

Vi skylder ham Tak derfor og vil bevare og ære hans Minde.

50 Aar.

1865—1915.

MANDAG den 27. September kan vor Kollega MARIUS NIELSEN fejre 50-Aars-Jubilæum som Typograf, idet han kom i Lære Mikkelsdag 1860 hos Bogtrykker Sally B. Salomon og udlærte i September 1865. Den langt overvejende Del af de 50 Aar har Marius Nielsen dog tilbragt i J. H. Schultz' Bogtrykkeri, hvor han har arbejdet i ca. 45 Aar og endnu arbejder der.

Mar. Nielsens Navn er jo ikke ukendt indenfor Typografernes Kreds, særlig ikke indenfor de Ældres. Nielsen, der jo altid har været stille og bramfri i sin Færd, er en afholdt Kollega, og mange er de af hans nuværende og tidligere Arbejdskammerater, som har draget Nytte af hans sproglige Kundskaber; man kan næsten sige, at han i Aarevis paa sin Arbejdsplads er bleven brugt som et Leksikon.

Som Lejlighedssanger staar M. Nielsen sikkert forrest indenfor Typografernes Række. Utallige er de Sange, som er udgaaede fra hans Haand, og store er de Veksler, som i saa Henseende er trukket paa ham, i Særdeleshed af det Schultz'ske Personale; allerede i 1873 finder man M. Nielsens Signatur under de schultz'ske Sange, ligesom han skrev Hovedsangene ved Trykkeriets 100 og 125-Aars-Jubilæum. Man kan med Rette sige om ham, at han har sunget for Schultzianerne i over en Menneskealder. Nielsen er ikke nogen almindelig Lejlighedspoet; han kælede for sit Sprog, og hans skønne Strofer røber, at han er fulgt med i Udviklingen og er i Besiddelse af en dyb Forstaaelse af de skiftende Tiders Krav.

Ved en enkelt Lejlighed naaede han ud til en større Kreds af Fagfæller; nemlig da han skrev Prologen, som ved Typografernes 500-Aars Mindefest for Gutenberg i Larsens Lokaler blev fremsagt af nu afdøde P. Fasmer.

Det vil da sikkert være en kær Lejlighed for mange Kolleger, som har staaet Marius Nielsen nær, saa nær, som man naaer en Mand paa Arbejdspladsen, nu, da han har virket ved Faget i 50 Aar, at kunne lykønske ham som den gode Kollega, han er, som Vennen, hos hvem der ikke findes Svig. A. V.

Krigens Virkninger.

Den faglige Hovedorganisation i Schweiz var i 1913 vokset fra 19 Forbund med 50,000 Medlemmer til 21 Forbund med over 89,000 Medlemmer. Krigen har gjort en brat Ende paa denne glædelige Vækst. Den 30. Juli 1914 var der 89,370 Medlemmer, men den 30. Septbr. var der kun 58,592 tilbage. 22,593 Medlemmer var indkaldt til Militærtjeneste. Desuden var 12,741 Medlemmer helt og 19,769 Medlemmer delvist arbejdsløse.

— — —

Typografforbundet i det romanske Schweiz har bevilget 1000 Frc. som Hjælp til den belgiske Broderorganisation.

— — —

I Rhinprovinserne har man vedtaget fortrinsvis at uddanne Kolleger — Haandsættere, Trykkere osv., som er blevet Invalider — til Maskinsættere.

— — —

Der er to Ting, som man i disse Tider meget ofte finder i »Korrespondent«. Først de mange Meddelelser om Konkurser. I hvert Numer meddeles om flere Firmaer, der har maattet standse Virksomheden, og det er ikke alene mindre Forretninger, der maa bukke under. Dernæst de mange Ulykkestilfælde i Trykkerierne. Det er som Regel Lærlinge, der kommer galt afsted. Disse bliver jo i stor Udstrækning anvendt ved de store Maskiner, som de ikke er tilstrækkelig kendt med, og i en Mængde Tilfælde gaar det galt.

Nær og Fjærn.

Trykkernes Begravelseskasse. Kontingent for Juli Kvartal og mulige Restancer fra foregaaende Kvartaler bedes betalt inden denne Maaneds Udgang til Hr. Anton Jensen. STYRELSEN.

Koncert. Søndag d. 24. Oktbr. agter vor Kollega, Tenorsangeren CARL NORDLI, som vil være Kollegerne bekendt fra en af Novemberfesterne, at afholde en Koncert med efterfølgende Bal i Haandværkerforeningens Festsal, Kronprinsensgade.

Ved Indsamlingen til Carl Larsens Enke er der endvidere fra »Nationaltidende« indkommet 35 Kr.; med det tidligere indkomne *ialt 124 Kr.*, hvorfor Fru Larsen herved bringer sin hjærteligste Tak.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformand.

Marstal: Faktor C. Caspersen.

Flyttet Lokalformand.

Assens: Lokalformanden er flyttet til Kindhestegade 6.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Kay Benno Hedemann, udl. 1/9 15 hos Aug. Christensen (arb. s. St.). Trykker Svend Aage Fielsøe Christensen, udl. 1/9 15 hos Chr. Eriksen (arb. s. St.). Trykker Johs. Sigurdsson, udl. 11/9 10 paa Island (Missionstr.). Paal. Julie Ketty Rydahl, udl. 9/9 15 hos C. Th. Thomsen (arb. s. St.). Paal. Caroline Christine Steffensen, udl. 18/9 15 i Nordisk Bogtr. (arb. s. St.). Trykker Carl Bjerregaard Thomsen, udl. 21/10 11 i Eksprestrykkeriet (Bording), tidl. Medl.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1748 Henry V. Andersen fra Slagelse (Appel). 3873 Alfred Chr. Bove fra Løgstør J. A. Hansen). 3759 Jens Peter Dam fra Horsens (Egm. H. Petersen). 6659 Einar Herluf Jensen fra Roskilde (Rasmussen & Rugh). 2398 Carla Jensen fra Skræderforbundet (arbl.).

Hjørring, 3818 Jacob Pedersen (arbl.). Kolding, 1281 a Jens Chr. Jørgensen (arbl.). Marstal, 6587 Adolf Kromann (Ærø Tid.) og 6819 H. P. G. Hansen (Ærø Tid.). Odense, 1859 Einar Vilh. Hansen (Milo). Randers, 6119 Edv. O. Lund (Eksprestrykkeriet) og 6393 A. Grønborg Sørensen (Randers Dagblad). Rudkøbing, 6592 Sophus Utke (Ølandenes Dagblad). Slagelse, 3893 Karl Nielsen (arbl.) og 1856 F. V. Ch. Møller (Centraltrykkeriet). Viborg, 6302 Christen V. Christensen (arbl.).

Fratraadte.

København: 1859 Einar Vilh. Johs. Hansen til Odense i Pl. 1392 Albert Jensen til Dansk Arbejdsmandsforb. 1957 Viggo G. F. J. Kesselhahn til Udl. 1674 Knud Møller til Marslev (andet Erhverv). 1856 Folmer Victor Charles Møller til Slagelse i Pl. 2739 Aksel Sørensen Skyum til Udl.

Aarhus, 6739 Jørgen Fischer paa Rejse Hillerød, 3966 Hans Chr. Berg paa Rejse. Hjørring, 6302 Chr. Christensen paa Rejse. Horsens, 6759 Thaaning Nielsen til Aarhus i Pl. og 3759 J. P. Dam til København i Pl. Køge, 3818 Jacob Pedersen til Hjørring (arbl.). Marstal, 3412 Hans Husted paa Rejse og 3948 Karl G. Madsen paa Rejse. Nyborg, 6592 S. Utke til Rudkøbing i Pl. Odder, 3861 Th. Alf. Eriksen paa Rejse. Odense, 3454 Chr. la Cour til Svendborg (arbl.). Ringsted, 3765 Carl Alfr. Petersen til Roskilde (Militær). Rudkøbing, 6051 J. P. Rostgaard til Randers i Pl. Slagelse, 3757 O. Sørensen Wissmann til København (arbl.) og 1748 Henry Vald. Andersen til København i Pl. Viborg, 6983 Herman Albert Horn paa Rejse.

Udmeldt.

København: 4792 Gudrun Mikkelsen (fratraadt Faget).

Sygekassen i Ny typ. Forening

afholder *ekstraordinær Generalforsamling* Søndag den 26. Septbr., Form. Kl. 11 i Havnekaféen ved Knippelsbro.

Dagsorden: Foreløbigt Udkast til Love.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Ind- og Udbetaling sker **i Dag Fredag** Kl. 7—9 i Stedet for i Morgen Lørdag.

Alle Restancer bedes indbetalt senest Lørdag den 2. Oktbr. KASSEREREN. (141)

Typografernes Sangforening.

Fredag **Kl. 8 præcis:** Ordinær Generalforsamling i Prins Wilhelms Palæ.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Valg af Formand og 2 Styrere. 3. Valg af Revisorer. 4. Eventuelt. — **Derefter Sangøvelse.**

Husk Bortlodningen. (11)

Typografernes Cykleklub.

Søndag: Herløv. Nørrebros Runddel Kl. 10 (Styrelsesmøde). (30)

ANNONCER

En flink Trykker,

provinsvant og øvet Akcidenspaalægger, helst Afholdsmand, kan straks eller muligt i Løbet af 8—14 Dage faa Plads hos MARTIN ANDERSEN, *Maribo*. Ugeløn 28 Kr. (171)

Sætter-Trykker,

kendt med Avis og Akcidens, søges.
»Ølandenes Dagblad«,
(172) Rudkøbing.

Ung Typograf, der 1. Oktober afslutter et Kursus paa Fagskolen, ønsker Plads. Billet mrkt. »170« modtager Ekspeditionskontoret.

Forbundter.

En Forbundter søges snarest til et Akcidenstrykkeri i Provinsen. Nærmere mod Bill. mrkt. »174« til Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.

Som saadan søges Plads snarest; kendt med alt forefaldende Arbejde. Billet mrkt. »165« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskintrykker

kan faa vellønnet Plads i en Provinsby snarest. En, som er kendt med Babcocks Enturmaskine og Universal Selvpaalægger foretrækkes. Billet mrkt. »163« modtager Ekspeditionskontoret.

Forbundter,

der har Kendskab til Trykning, ønsker Plads straks. Nærmere Oplysninger ved Bill. mrkt. »175« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri

i en sjællandsk Provinsby, fast Kundekreds, er billigt til Salg. (Hurtigpresse og to mindre Maskiner). Billet mrkt. »173« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København
— Telefon 8062. —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager
Stort Lager af alle Utensilier. (13)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

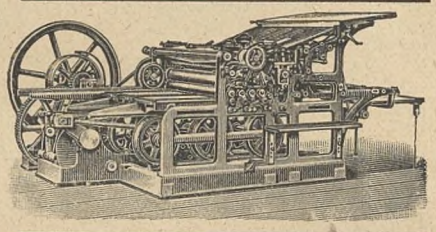

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.
Dansk Arbejde.

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

Hotel „Union“ Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade (*bedste Spisested i København*) anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Tysk Undervisning.
C. L. Skjoldbo, aut. Translatør,
Vølundsgade 29,[1]. (16)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Central 6125. (6

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 39 KØBENHAVN DEN 1. OKTOBER 1915 XLII AARGANG

Trange Tider.

FR. NIELSEN skylder vore Læsere Forklaring paa, hvorfor han mener, at mange Provinstypografer har fortrudt de gav sit Ja til den nu gældende Lønoverenskomst, og hvorfor hans Sind fyldes med Harme.

Vi har i to Artikler — *som Fr. Nielsen ikke kan have glemt* — med Tal paavist, at den Situation, der var herskende under Forhandlingerne om Provinstarifen, ikke har bedret sig.

Provinstypograferne stemte kun Ja for Tarifen, fordi der ingen Sandsynlighed var for at opnaa mere, og fordi man mente, der var større Fordel ved at vente til senere med en virkelig Tarifforhandling.

Og naar Fr. Nielsen ikke kan paavise, at Situationen siden da har forandret sig, hvad mener han saa, at Provinstypograferne har at fortryde.

At Fr. Nielsen og vi alle sammen er harmfulde over de frygtelige Priser, vi skal betale for vore Livsfornødenheder, bliver en hel anden Sag; men det er dog en forkert Adresse, naar han lægger en Del af Ansvaret for dette over paa Socialdemokratiet.

Det er ikke vor Sag at fremlægge Socialdemokratiets Arbejde i Kampen mod Udsugerne, men vi kan ikke undlade at pege paa det ganske selvfølgelige, at om Arbejdernes Repræsentanter ikke havde haft Sæde i de Fraktioner, hvor man har beskæftiget sig med Prisen paa vore Forbrugs-Artikler, saa havde Fr. Nielsen og vi andre kommet til at betale endnu mere for at kunne eksistere — eller sultet.

Kapitalisterne har — det har de senere Tider til Fuldkommenhed belært os om — et særdeles godt Tag i Samfundsmaskineriet, og Arbejderne har endnu mange Kampe at kæmpe før de er de stærkeste — kun fordi der er saa mange af vore egne, der stiller sig uforstaaende eller hindrende og mistænkelig overfor vore Bevægelser.

Paa De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde den 13. September blev Dyrtidsspørgsmaalet gjort til Genstand for Forhandling og følgende Resolution blev vedtaget:

De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab anerkender de af Arbejderklassens Repræsentanter og af de kooperative Foretagender udfoldede Bestræbelser for at modvirke Dyrtiden.

Den herskende Krisetilstand har imidlertid vist, at Kapitalismens Graadighed maa bekæmpes endnu kraftigere end hidtil. Repræsentantskabet benytter derfor Lejligheden til at opfordre Arbejderklassen til at forstærke Kampen mod Kapitalismen.

Den stærkest mulige Tilslutning til Socialdemokratiets politiske Virksomhed er ligesom Tilslutningen til de faglige Organisationer af væsentlig Betydning i denne Kamp, men ogsaa kooperativ Virksomhed maa støttes, hvis man under det herskende System vil opnaa betydende Indflydelse paa de økonomiske Forhold.

Repræsentantskabet anbefaler derfor Arbejderne at støtte og udvikle den kooperative Bevægelse. Baade paa Produktionens og Vareomsætningens Omraade er der skabt kooperative Institutioner, hvis Betydning afhænger af den Støtte, de nyder fra den arbejdende Befolkning, og det er til Fremme af Arbejderklassens Interesser af største Vigtighed at støtte alle Bestræbelser, der gaar ud paa at indskrænke Kapitalens Magt og Udplyndring.

Paa den i Aarhus nu afholdte Partikongres var Spørgsmaalet om Dyrtiden ligeledes til Debat, og man vedtog her en Resolution, hvori det hedder:

Paa det arbejdende Folks Vegne udtaler Socialdemokratiets Kongres en skarp Fordømmelse overfor de Stor-Agrarer og Spekulanter, som hensynsløst fører økonomisk Krig mod deres fattige Landsmænd.

Den iværksatte Brandskatning, ved Fordyrelse af Befolkningens vigtigste Livsfornødenheder, er et af de Udslag af Kapitalist-Moralen, som altid viser sig, naar Kriser indtræder, og Følgen burde være en hensynsløs Kamp mod Kapitalmagten, ført af alle, der har maattet lide under Dyrtiden.

Kongressen erkender, at de Prisregulerings-Foranstaltninger, som er iværksatte, har virket hæmmende paa den stedfindende Udplyndring, men beklager, at det ikke har været muligt at faa endnu videregaaende Foranstaltninger bragt til Udførelse. Paa en Række Omraader burde det private Udbytningssystem være fjærnet og Samfundsdrift være indført, men hvad der ikke er foretaget under Krigen, kan og bør udføres efter Krigen, og hertil kan Vælgerne yde Bistand ved at støtte Socialdemokratiet, naar der atter kaldes til Valg.

Med Henblik paa den forestaaende Vinter udtaler Kongressen Ønsket om at faa iværksat en Begrænsning af Privatkapitalismens Udbytning igennem Maksimalpriser og andre offenlige Foranstaltninger, ligesom der maa sikres Folket Arbejde eller i Mangel deraf tilstrækkelige Midler til Sikring mod Underernæring og til Hjemmenes Opretholdelse.

Man ser heraf, at man indenfor baade den faglige og den politiske Fraktion i høj Grad har sin Opmærksomhed henvendt paa de fortvivlede Forhold, hvorunder Arbejderne lever.

Fr. Nielsens harmfyldte Sind maa da *kun* vendes mod vore hjemlige Kapitalister og mod dem, der direkte eller indirekte støtter dem.

Socialdemokratiets Evne til i nogen Grad at virke hæmmende paa Udplyndringslysterne, skal Fr. Nielsen eller andre dog ikke undervurdere.

Men vær med i Kampen alle, saa er det en voksende Evne.

Georg A. Bach!

MIN Kritik af Hr. Bach og hans »Kunst«-Anstalt var dog mere end denne »fine« Mand kunde staa for.

Trods det, at jeg paa lovlig Maade havde opsagt min Plads Fredag den 24. September med Fratrædelse den 1. Oktober, blev jeg gennem Overfaktoren (en meget rettænkende og forstaaende Mand) anmodet om uopholdelig at forlade »Palæet« i Tordenskjoldsgade, da Hr. Bach ikke mere ønskede at se mig for sine Øjne.

Der var jo saa ikke andet for mig at gøre, end straks at pakke mit «Klons« sammen og efterkomme »Ordren«.

Men forinden jeg forlod den »gode« og »varige« Plads — for aldrig mere at vende tilbage — gjorde jeg naturligvis mit Krav gældende og forlangte udbetalt en Uges Løn, som jeg jo fuldtud var berettiget til; jeg fandt heller ingen Anledning til at skænke Hr. Direktøren de 32 Kr., som han derefter vilde have beregnet sig selv som »Dyrtidstillæg«.

Men herom kunde der fra Hr. Bachs Side slet ikke være

Tale. Direktøren nægtede rent ud at udbetale mig mit Tilgodehavende. (Man skulde dog synes, at der i et saa stort og fornemt Etablissement fandtes saa mange Penge, saa af den Grund kunde det vel næppe være??)

Hr. Bach forbød mig i al sin Strenghed oftere at vise mig indenfor Bogtrykkeri*ernes* Enemærker.

Da jeg jo nødig endnu en Gang ønsker at udsætte mig for et af Hr. Bachs »Raserianfald«, der til Tider kan være ret farlige, gik jeg rolig min Vej, men fastholdt dog stadig mit Krav om Lønnen.

Der vil nu gennem »Dansk Typograf-Forbund« blive foretaget en Henvendelse til »Den store Mand«, og det vil da vise sig, om Hr. Bach kan forsvare sin Optræden overfor sit Personale, og uden videre jage dem paa Porten uden Udbetaling af deres Tilgodehavende, naar han finder det for godt.

København, den 26. September 1915. S. THOMSEN.

Vi har om denne Sag modtaget følgende:

Til

Typograf-Tidende.

I Anledning af det af Typograf S. Thomsen i Deres ærede Blad Nr. 38 for den 24. Septbr. fremsatte Overfald paa Direktør Georg A. Bach, anmoder jeg Dem om at optage følgende kortfattede Berigtigelse i Overbevisning om, at det er Dem magtpaaliggende at gøre Ret og Skel mod enhver, og at en Mand, der misbruger Deres Blad, saaledes som Typograf Thomsen har gjort, kan blive stillet i den rette Belysning.

Jeg skal indskrænke mig til at fremhæve, at Typograf S. Thomsen, da Underfaktoren i Trykkeriet blev indkaldt til Sikringsstyrken, tilskrev Direktør Bach, om han kunde faa Underfaktorens Plads samt højere Gage, skønt han vidste, at Direktør Bach vilde lade Pladsen blive staaende aaben for Underfaktoren. Nævnte Henvendelse viser 2 Ting, nemlig: 1) Typograf S. Thomsen som en meget slet Kammerat, og 2) som en meget upaalidelig Mand, idet han nemlig i »Typograf-Tidende« skriver: »begge Stillinger er dog lidet misundelsesværdige«, og dog ansøger om den ene af Stillingerne. Man mindes uvilkaarligt det gamle Ord om de sure Rønnebær. Til yderligere Dokumentation af Typograf Thomsens Upaalidelighed og Usandfærdighed skal jeg fremhæve, at Typograf Thomsen citerer et Svar, han har modtaget fra Direktør Bach, saaledes:

»Da De i høj Grad mangler Forstaaelse af Deres Fag, og som Følge deraf ikke kan levere brugbart Arbejde, kan jeg ikke efterkomme Deres Anmodning.«

Dette Svar er fuldstændig falsk og opdigtet af Typograf Thomsen, dog benytter han Formen for det af ham opdigtede Svar som Udgangspunkt for fortsat Angreb paa Direktør Bach. Direktør Bachs Svar var som følger:

»Jeg modtog forleden et Brev fra Dem, hvori De anmodede mig om at faa overladt Pladsen som første Akcidenssætter og højere Løn. Ihvorvel jeg har Indtrykket af, at De er et flittigt Menneske, mangler De i saa høj Grad Forstaaelse af Deres Fag, at Deres Gerning nærmest bliver maskinmæssig, i Stedet for hvad den burde være, et Udtryk for genial Omtanke og deraf følgende brugbart Arbejde — uden for mange Omsætninger og indviklet Sats. Af disse Grunde er jeg ikke i Stand til at imødekomme Deres Ønske, men anbefaler Dem bedre at opfatte og forstaa den Gerning, De allerede har paataget Dem, førend De tænker paa videre Fremskridt.«

Jeg gaar ud fra, at disse faa Oplysninger er tilstrækkelige til, at enhver hæderlig Arbejder vil forstaa, hvor usandfærdigt, grundløst og usmageligt hele dette Angreb er, saaledes at der ingen Grund er til at komme nærmere ind paa Artiklen. Dette har været Hensigten med mine Bemærkninger, hvorimod disse ikke maa opfattes som noget Svar til Hr. S. Thomsen, overfor hvem jeg efter Direktør Bachs Ønske har anlagt Injuriesøgsmaal.

København, den 27. September 1915. Ærbødigst

PAUL G. COHN,
Overretssagfører.

Til

Typograf-Tidende,

Ingolfs Allé 35.

Skønt jeg absolut ikke tvivler om, at »Typograf-Tidende« vil optage mine hoslagte Bemærkninger i Anledning af Typograf S. Thomsens Angreb paa Direktør Georg A. Bach, og oven i Købet føler mig overbevist om, at De vil være mig taknemlig for, at det skete Misbrug af Deres ærede Blad paatales, anser jeg det dog for det rigtigste for alle Eventualiteters Skyld at anmode Dem om, hvis De ikke vil optage min Berigtigelse, i Henhold til Presselovens § 11 at optage følgende Meddelelse.

»I Anledning af Typograf S. Thomsens ganske usandfærdige Angreb paa Direktør Georg A. Bach har jeg, som Sagfører for denne, anlagt Injuriesøgsmaal imod ham. Iøvrigt vil en Berigtigelse, der er nægtet Optagelse i dette Blad, fremkomme i »Bogtrykker-Tidende«.

København, den 27. November 1915. Ærbødigst

PAUL G. COHN.

Vi har selvfølgelig ikke villet nægte Optagelse for disse Hr. Overretssagfører COHNS Indlæg til Forsvar for Hr. GEORG A. BACH; men Hr. Cohns Argumenter forandrer ikke den Opfattelse, vi i Tidens Løb har dannet os af Hr. Bach i hans Forhold overfor sine Arbejdere i al sin Almindelighed.

Hr. Cohn kan overbevise sig om, at »Typograf-Tidende« saa godt som aldrig beskæftiger sig med Omtale af københavnske Bogtrykkere. Naar Hr. Georg A. Bach baade nu og tidligere har dannet en Undtagelse fra denne Regel, saa skyldes det ganske særlige Forhold, som Hr. Georg A. Bach ikke er uden Skyld i.

Organisationen har mange Gange maattet henvende sig til Hr. Georg A. Bach for at forsvare hans Personale overfor tarifmæssige Overgreb fra Firmaets Side, og mange Gange har der været ført Klage over Direktørens personlige Adfærd. De forskellige Mænd fra Organisationerne, der har haft Lejlighed til Forhandling med ham, har ikke i ham fundet nogen særlig høflig Mand.

Byens øvrige Bogtrykkere er heller ikke ukendt med det her anførte.

Hr. THOMSENS Artikel indeholdt da ikke for os nogen som helst Overraskelse, og vi overlader til Læserne at bedømme i hvor høj Grad Hr. Cohns Skrivelse afkræfter det af Hr. Thomsen fremsatte.

Vi skal indrømme, at Hr. Thomsen har begaaet en Fejl ved ikke at aftrykke hele Hr. Bachs Skrivelse til ham. Men om han havde gjort det, saa synes vi ikke at Hr. Bach var blevet fremstillet mere høflig, end de enkelte Ord i Hr. Thomsens Uddrag lader formode han er. RED.

Dyrtidstillæg.

Venstres Folkeblad, Ringsted, har tildelt samtlige Typografer 50 Kr. hver i Dyrtidstillæg.

Om Dybtrykket.

FOR ca. et Aar siden holdt vor Kollega SIGV. KRISTENSEN et Foredrag i Trykkerafdelingen om Billedfremstillingen og de hermed staaende tekniske Fremskridt paa Stereotypiens og Trykningens Omraade.

Vi bragte den Gang Referat af hans Foredrag, og skal nu som et Supplement meddele, hvad det østrigske »Vorwärts« skriver specielt om »Dybtrykket«:

Den store Betydning Dybtrykket utvivlsomt har naaet, saavelsom den interessante Fremgangsmaade, er Anledning til, at det ogsaa her skal omtales noget nærmere. Da den første Efterretning om Dr. Mertens Opfindelse fandt Vej gennem Verden, blev den af Fagfolk modtaget meget skeptisk (det skal her forøvrigt som et interessant Tilfælde meddeles, at allerede i 1473 ekisterede der i Holland en Th. Mertens, som fik Ord for at levere den Tids bedste Bogtryk). Men snart fik man forskellige Tryk efter den Merten'ske Metode at se, og de vandt almindelig Anerkendelse.

Trods dette troede man, at det Mertenske Dybtryk som Følge af den fine Ætsning, og navnlig af Hensyn til de store Omkostninger, kun vilde faa Betydning for Blade og Tidsskritter, og at nogen særlig Konkurrence ikke var at befrygte. Men ved en Forbindelse mellem Mertens og Rolfs lykkedes det at besejre de største Vanskeligheder, som endnu stillede sig hindrende for Dybtrykkets Udbredelse. De opfandt en enklere Fremstillingsmaade for den lysmodtagelige Kobbercylinder, paa hvilken den til Trykning bestemte Billedflade maatte kopieres. I den nye, forbedrede, nu til stærk Anvendelse naaede Fremgangsmaade for Dybtryk, bruger man ikke mere lysmodtagelig Kobbercylinder, da Billedet ikke bliver kopieret, men kemisk overført, og hvad der er Hovedsagen, Skriften kan ogsaa dermed overføres. Der er ogsaa mellem Mertenstrykket og den nyeste Dybtryksmaade endnu den Forskel, at Billedet ikke mere bliver delt i forskellige store Punkter, som efter det

særegne i Billedet er forskelligt dybt ætset, men Billedet er kun gennemtrukket af et fint Linjenet, som ikke er synligt for det blotte Øje. De af Linjenettet dannede Kvadrater er næsten lige store, men Dybden er forskellig og ogsaa bedre end ved Mertenstrykket, hvorved der opnaas en langt smukkere Virkning.

Ved Overførelse paa Kobbercylinderen af den til Trykning bestemte Form, fuldbyrdes nu det hele Arbejde, som Trykkeren før maatte udføre, nemlig *Tilretningen*. Denne falder helt bort, og *Trykkeren maa nu i Stedet forvandle sig til Kemiker, eller denne træder i hans Sted.* Naar Kobbercylinderen er færdigætset, kan man, efter dens Indsættelse i Maskinen, straks begynde Trykningen. Farveføringen sker ved Hjælp af en direkte løbende Plydsvalse, og Farvestillingen falder bort, da Trykbilledets lyse eller mørke Felter er afhængig af Ætsningens Dybde. Jævnheden, saavel som den overflødige Farves Fjærnelse, besørges af en fin Kniv, den saakaldte »Rachel«, der ligger paa Billedfladen. Trykket fuldføres ved Hjælp af en Gummivalse, som bliver understøttet af en Belastningscylinder, der presser Papiret ind til Billedgraveringen og udsuger Farven. Til Dybtryk anvendes tyndtflydende Vandfarve; denne tørrer imidlertid meget sent, saa at lange Papirbaner og Tørretromler er nødvendige. Det saaledes fremstillede Tryk er, i Sammenligning med det paa sædvanlig Maade fremstillede, yderst smukt, hvilket ogsaa er forstaaeligt, naar Udbredelsen af Dybtrykket har kunnet udvikle sig saa hurtigt.

Hidtil har denne Fremgangsmaade kun været anvendt for Rotationsmaskiner og Masseoplag, som jo ogsaa før har været udført paa Rotation; af den Grund har Konkurrence med Hurtigpresse-Trykket ikke været mærkbart. Men anderledes vil Sagen stille sig nu, efter at Dybtryksmaskiner med Paalægningsapparat er blevet bragt i Handelen; de undergaar yderligere Forbedringer, og vil vel snart være egnede til at omkalfatre hele Fladtryks-Systemet.

Kvindeafdelingen

afholder **Medlemsmøde** *Tirsdag den 12. Oktober Kl. 8* i **Rømersgade 22 1. Sal**, med Foredrag af Fru NINA BANG.

STYRELSEN.

Krigens Virkninger.

Det eng, Fagforeningsforbund under Krigen. Af det engelske Fagforeningsforbunds nylig fremkomne Beretning for det 1. Kvartal 1915 nævner vi, at den befrygtede Nedgang i Medlemstal ikke har fundet Sted. Ved Udgangen af Marts var der tilsluttet 182 Organisationer med 1,005,911 Medlemmer, hvoraf den største Organisation er Væverne med 197,794 Medlemmer. Hidtil var anmeldt 41,214 Medlemmer som indtraadte i Hæren. Trods gentagen Opfordring havde rigtignok Halvdelen af Organisationerne ikke afgivet nogen Meddelelse om Antallet af indrullerede Medlemmer. I første Kvartal havde der været fem Strejker med 100—122 Arbejdere at understøtte.

Beretningen gør skarp Front mod de Folk, som i den sidste Tid vil drage almindelige Slutninger af enkelte Arbejderes Fejl, og som mod Arbejderklassen udslynger alvorlige Fornærmelser. Alt saadant er gjort med det let gennemskuelige Formaal at paavirke Lovgivningsmagten til yderligere Indskrænkning af den personlige Frihed. Men overfor dette maa de organiserede Arbejdere være paa deres Post. Skal Storbritanien have Heldet med sig, maa dets Folk have Frihed til at tænke for sig selv og til at følge sit eget Initiativ ogsaa i Spørgsmaal om den personlige Holdning. Foruden Sympatien for de ved Krigen forkrøblede rejses Kravet om, at de efter Krigen hjemvendende Soldater ved Organisationens Hjælp skal beskyttes mod Udbytning, »disse der skaffede de hjemmeværende Mulighed for at passe deres Forretning og Bekvemmelighed, og som ikke nølede med at sætte Livet ind imod de Forsøg paa Indfald, Ødelæggelse og Mord, der saa vedholdende blev gjort af den evropæiske Freds Fjender«.

Overfor den vedholdende Stigning af Priserne paa alle Livsfornødenheder beklager Beretningen, at Regeringen ikke i dette Forhold greb ige saa energisk ind, som overfor Bankerne og Jernbanerne.

I første Kvartal 1915 er der som Tilskud til Strejkeunderstøttelse udbetalt ca. 40,000 Kr. Indtægten havde været godt 300,000 Kr. Formuefremgangen godt 250,000 Kr. Det gunstige finansielle Resultat skyldes, at der ikke har fundet større Strejker Sted.

Gør din Pligt! Kræv din Ret!

Nær og Fjærn.

Medlemmer af Københavns Afdeling, som ønsker at deltage i en af Folkeuniversitetsforeningens Forelæsningsrækker, kan gratis erholde Adgangskort ved Henvendelse til Afdelingsformanden.

Stereotypørernes Opmærksomhed henledes paa Mødet Søndag. Se Annoncen.

Rettelse. I vor lille Omtale af fhv. Bogtrykker Lazarus Død meddelte vi, at det første Numer af »Typ.-Tid.« udkom i 1894. Der skulde naturligvis staa *1874*.

Kontor- og Handelsmedhjælperne har i Skrivelse anmodet os om at gøre de af vore Medlemmer, der har Børn i Handelslære, opmærksom paa, at disse bør være Medlemmer af Fagets Arbejdsløshedskasses Lærlingeafdeling; Kontingentet er 25 Øre maanedlig indtil 17 Aar, og derefter 50 Øre til Læretidens Udløb.

Afdelingen i København er tilsluttet Arbejdernes Fællesorganisation og udfolder almindelig Fagforenings Virksomhed.

Fjerritslev Bogtrykkeris Indehaver, som tidligere er omtalt her i Bladet, har nu underskrevet Tarifen, og alt er saaledes i Orden i den jyske Landsby. Bogtrykkeren, Hr. Andreassen, er en ung, dygtig Arbejder og en meget energisk Forretningsmand. Et lokalt Blad, »Fjerritslev Avis«, der udgaar 2 Gange ugentlig og som hidtil er blevet trykt i Aalborg Stiftsbogtrykkeri, skal nu trykkes i Fjerritslev Bogtrykkeri. G.

I Staden New York udgives 39 Dagblade paa engelsk; desuden paa andre Sprog: ti italienske, syv tyske, syv hebraiske, tre græske, tre ungarske, to franske, to bøhmiske, to kroatiske, et svensk, et spansk, et serbisk, et syrisk og et kinesisk.

De spanske Litografer har overfor Typografforbundet i samme Land nedlagt Protest mod, at dette antager Navnet »Forbund af Bog og Avistrykkeriernes Arbejdere«. Litografernе afviser Tanken om et saadant Forbund, de vil holde fast ved deres egen Organisation.

Biblioteket

udviste ved en Dags Dato foretagen Optælling: 813 Bøger, udgaaede 12, udestaaende 35. Ialt 860. Der har i Aarets Løb været 82 Laanere med 920 Bytninger.

København, 16. Septbr. 1915. ANTHON ANDERSEN.

Styrelsen for den københavnske Afdeling samt de mange Kolleger, der saa venligt mindedes mig paa min Jubilæumsdag, bedes herved modtage min hjerteligste Tak.

27. Septbr. 1915. Med kollegial Hilsen
MARIUS NIELSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger:

25. September: Svendborg 50.00. 29. September: Viborg 50.00.

København, den 29. Septbr. 1915.
Forretningsudvalget.

Lægerne.

Dr. Johnsson flytter først i Oktober til Værnedamsvej 15, Mezz. Konsultationstid: 12—1. Telef. 8263.

Ny Medlemmer.

København: Stereotypør Hans Chr. Thomsen, udl. 1/6 91 i Politiken (Berl. Tid.), tidl. Medl.

Helsingør, Sætter Carl Lauritz A. Thygesen, udl. 21/4 13 i »Nordsjælland«, Helsingør, tidl. Medl. Næstved, Trykker Kai Birch, udl. 2/10 15 i Socialdemokraten.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1406 Frithjof Bruun fra Udl. (arbl.). 3071 C. J. O. Carstensen fra Udl. (arbl.). 6454 Niels Clausen fra Slagelse (Social-Demokraten). 3742 Johs. Gaaei fra Militærtjeneste, Næstved (arbl.). 625 Carl S. Bahnson Lassen fra Rejse (arbl.). 4034 Svend K. V. Lohmann fra Næstved (arbl.). 3095 Kaj Ingolf Nielsen fra Udl. (arbl.). 1214 Harald E. Petersen fra Odense (arbl.).

Aalborg, 3840 Aage Larsen (arbl.). Aarhus, 6739 Jørgen P. Fischer (Jyllandsposten),

3913 Jens H. Lindgreen (arbl.), 2592 Niels P. Gudum (syg) og 6759 Thaaning Nielsen (R. Rasmussen). Maribo, 3649 Vilhelm Hansen (Martin Andersen). Nyborg, 6592 Soph. Utke (arbl.). Næstved 4461 Christian Martin Petersen (i Pl.). Odder, 3761 Andreas Andreasen (E. Kjeldsen). Roskilde, 3966 Hans Chr. Berg (Roskilde Dagblad). Slagelse, 3757 O. Sørensen Wissmann (arbl.). Svendborg, 3454 Chr. la Cour (arbl.).

Fratraadte.

København: 2531 Svend Hansen paa Rejse. 157 Oluf E. Rasmussen til Korsør i Pl.

Aalborg, 638 Niels Chr. Nielsen (paa Rejse) og 3641 Vagn Grove Vejlstrup (Fjerritslev Bogtrykkeri). Aarhus, 3951 Carl Ludv. Krebs (paa Rejse). 3761 Andr. Andreasen til Odder i Pl. og 1874 N. P. Brandt (paa Rejse). Helsingør, 4490 Poul Richard Hansen til Udl. i Pl. Kolding, 1281 a J. Chr. Jørgensen (paa Rejse). Løgstør, 3873 Alfred Chr. Bove til Kbhvn. i Pl. Maribo, 4461 Chr. Martin Petersen til Næstved i Pl. Næstved, 3742 Johannes Gaaei til Kbhvn. (arbl.), 4034 Svend Lohmann til Kbhvn. (arbl.) og 4496 A. V. G. Larsen (paa Rejse). Ringsted, 3105 V. Peüliche til Næstved i Pl. Slagelse, 3792 N. Oluf Hansen til Aarhus i Pl. og 6454 N. Chr. Clausen til Kbhvn. i Pl. Svendborg, 6819 H. P. G. Hansen til Marstal i Pl.

Udmeldt.

Aarhus, 4869 Akalie Nielsen (fratraadt Faget).

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 1. Oktober Kl. 8½ i Kaféen, Kultorvet 14. STYRELSEN.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Optagelsesblanketter til Indmeldelse i Kassen, der nu har bestaaet i 25 Aar, faas ved Henvendelse til Kasserer P. NORDLUNDE, *Elmegade 20*², eller paa Trykkerierne hos Inkassator ANTON JENSEN.

Kassereren træffes i sit Hjem hver *Onsdag og Søndag Kl 12—1½*. STYRELSEN. (180)

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingent for 35.—39. Uge (5 Uger) opkræves Lørdag den 9. Oktober, samtidig opkræves Kontingent til Administrationsfonden for Juli Kvartal. P. HANSEN, Nansensgade 45².

Stereotypørernes og Galvanoplastikernes Brancheklub i Kbhvn.

afholder Medlemsmøde Søndag den 3. Oktober Kl. 11 Form. i Rømersgade 22². Den typografiske Forenings Formand, Hr. Jul. Schrøder kommer til Stede.

Alle Kolleger maa give Møde.

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½ Sangøvelse. — **Husk Bortlodningen.** (1 J)

Typografernes Cykleklub.

Søndag: Trianglen Kl. 10. — Generalforsamling Søndag den 24. Oktober. (3 A)

ANNONCER

En Trykker, vant til alt forefaldende Arbejde, kan straks faa Plads i et Provinstrykkeri. Løn 30 Kr. Billet mrkt. »179« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotype-Sætter,

fleraarig Praksis, fineste Anbefaling, søger Plads snarest, ligemeget hvor. Billet mrkt. »177« til Ekspeditionskontoret.

Trykker,

kendt med Frankenthaler-Rotationsmaskine og fuldt fortrolig med samme, samt med Stereotypi, Hurtigpresse og Digelpresse kan faa varig Plads i »*Flensburger Annoncenblatt*« (Møller & Rasmussen i Flensburg) straks eller til 11. Oktbr. Pladssøgende bedes henvende sig til Firmaet med Opgivelse af den eventuelle Lønfordring. (178)

Sætter-Trykker,

kendt med Avis og Akcidens, søges.
»Ølandenes Dagblad«,
(172) Rudkøbing.

Forbundter.

En Forbundter søges snarest til et Akcidenstrykkeri i Provinsen. Nærmere mod Bill. mrkt. »174« til Ekspeditionskontoret.

Et lille Trykkeri,

bestaaende af Diegelpresse, indv. Rammev. *25½×36½ cm*, Skrifter Reoler, Kasser, Udslutninger, Ornamenter, Streger osv. er til Salg straks for *300 Kr. kontant*. Billet mrkt. »176« modtager Ekspeditionskontoret.

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 52, KØBENHAVN S.
Telefon Amager 555. (15

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Central 6125. (6)

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København
— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager
Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Carl Erichsen.

Telefon 2526. Sct. Pederstræde 10.
Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse*.
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (10)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN,
(79) Thingvalla Allé 28, S.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 40 KØBENHAVN DEN 8. OKTOBER 1915 XLII AARGANG

GENNEM en lang Aarrække har Typograferne ved frivillige Bidrag ved Juletid ydet deres Arbejdsløse og Syge, Enker efter Typografer eller Kolleger, som paa Grund af Sygdom og Arbejdsløshed er kommen tilbage i økonomisk Henseende, en hjælpende Haand.

Den evropæiske Krig har nedsat Arbejdet i vort Fag meget betydeligt og skabt en i vort Fag ganske eksempelløs Arbejdsløshed, der nu virker paa andet Aar og i mange Tilfælde væsentlig paa de samme Kammerater. Denne haabløse Arbejdsløshed gør Juleuddelingen i Aar mere paakrævet end nogen Sinde tidligere. Særlig opfordrer vi de Kolleger, der ikke ved Arbejdsløshed er blevet berørt af Krisen, efter Evne at yde et større Bidrag end sædvanligt.

Da Nøden i Aar er endnu større end i Fjor, fremkommer Forretningsudvalgets Opfordring ogsaa i Aar 4 Uger tidligere end sædvanlig i det Haab, at man derved bidrager til at gøre Indsamlingen større.

Vi opfordrer indtrængende Kollegerne til straks at paabegynde Juleindsamlingen og under Hensyn til den ekstraordinære Nød at gøre den større end sædvanlig, thi der er haardt Brug for den.

FORRETNINGSUDVALGET.

Hvad er Meningen?

REDAKTIONENS Svar til Fr. Nielsen paa hans Artikel »Trange Tider« var ikke udtømmende nok. *Kærnepunktet* kom Redaktionen ikke ind paa.

Fr. Nielsen skriver:

» . . . Men jeg vil dog sige, at Freden ogsaa, ligesom Guldet, kan købes *for* dyrt . . .«

Jeg vil stille alle Kolleger følgende Spørgsmaal:

Er det ikke lige haardt nok, at en dansk Typograf kan skrive sligt?

Og jeg tror Svaret bliver et klart og tydeligt: *Jo!*

De fleste danske Typografer vil sikkert ikke anerkende dette Udtryk. De vil vistnok sammen med mig spørge:

Hvad mener Fr. Nielsen dermed?

Mener han virkelig, at Danmark var bedre tjent med at komme i Krig, og dets Sønner, vore Kammerater, Brødre og Fædre, blive mejet ned af Maskingeværer og Kanoner?

Det maa jo være dette han mener!

Men Danmarks Typografer vil næppe anerkende dette. De vil sikkert vende sig med Forbavselse mod Oraklet fra Køge, thi ved at følge ham, føres vi ud i en frygtelig Elendighed.

Der er et gammelt Ord, der siger: »Man skal tænke før man taler«, men det er endnu mere nødvendigt, at man tænker før man skriver; thi det skrevne Ord, det kan man ikke uden videre bortforklare. Jeg tvivler om, at Fr. Nielsen har tænkt tilstrækkeligt over, hvad han har skrevet, eller han maa være slaaet med Blindhed, naar han kan mene, at vi har købt Freden for dyrt. Vi læser i vore Dagblade om Krigens Gru, om Rædslerne og Voldsgærningerne i de krigsførende Lande, og alligevel vover en dansk Arbejder at sige, at vi kan købe Freden for dyrt. Javel! Det er dyrt at leve, men lad os være enige om, at det ikke blev billigere, om vi kom i Krig.

Lad os antage, at Danmarks Typografer skulde vælge mellem følgende to Ting: *Enten* Krig, *eller* at give noget mere for Levnedsmidlerne, ja, kære Fr. Nielsen, vær forvisset om, at De vilde blive Midtpunktet i en ynkelig lille Skare.

Nej, lad os være enige om, at det trods Savn og Mangler maa være vor første Pligt at støtte dem, der søger at holde Danmark udenfor Krigen.

Og saa en Gang kommer Regnskabets Dag!

Saa kan vi gøre op med de Herrer Grosserere og Patentpatrioter, saa kan vi drage dem til Ansvar for deres Gerninger.

Men Fr. Nielsen skulde ikke selv hjælpe til med at blive stillet i Selskab med slige Herrer. De har et meget daarligt Ry paa sig i den arbejdende Befolkning.

Til Slut: Vi Typografer glemmer ikke denne Sætning:

». . . *Men jeg vil dog sige, at Freden ogsaa, ligesom Guldet, kan købes for dyrt* . . .«

Hvilket Vanvid?

SPECTATOR.

Kvindernes Valgret

er en Kendsgerning, men Spørgsmaalet er nu, om Kvinderne forstaar at værdsætte og at bruge den kostelige Gave, der blev os givet. Og Svaret maa sikkert blive et afgjort *Nej*. Men spørger man om dette da gælder alle Kvinder, saa bliver Svaret det samme, thi i det hele og store vil det kun være dem, for hvem Valgretten har den største Betydning, der ikke bruger den. Enkerne og de enligstillede Kvinder, dem, der sidder rundt omkring i Baggaarden og paa Kvisten, dem, for hvem Valgretten er det simple Spørgsmaal om mere eller mindre Brød, og om en lysere Fremtid for deres Børn end den, der blev dem selv forundt, af disse Kvinder er der sikkert Tusinder, der ikke aner, at vi har faaet en ny Grundlov, der giver dem Medbestemmelsesret i de store, alvorlige og almene Spørgsmaal, og som siger, at deres Stemme paa Valgdagen er lige saa meget værd som Direktørens, Grossererens, eller kan hænde Bogtrykkerens, for hvem de til daglig træller, og hvis Stormægtighed de

knapt tør nærme sig. Men endnu flere er der som vel véd, at de har faaet Valgret, men som ikke agter at bruge den, fordi de ikke forstaar, at det for dem har nogen Betydning. Som ikke forstaar, at med Valgrettens Vaaben i Hænde er de i Stand til at nedbryde Muren, som skygger for Solen i deres Liv. Kvinderne — og navnlig den fattigste Del — er endnu i politisk Henseende som et stort Stykke uopdyrket Hedejord, og det gælder nu om med en rask Haand at sætte Ploven i denne Jord og forvandle den til frugtbart Land. Men hertil er der Brug for Kræfter.

De kvindelige Fagforeningers Bestyrelser var for nylig samlede til et Møde for at drøfte Spørgsmaalet om Oprettelsen og Uddannelsen af et Agitationskorps. Forslaget vandt enstemmig Tilslutning, og der nedsattes et Udvalg, der fik til Opgave at føre Idéen ud i Livet. Dette Udvalg har nu henvendt sig ogsaa til vor Fagforening for at hverve Proselyter, og Tirsdag den 12. Oktbr. Kl. 8 afholdes der i den Anledning Medlemsmøde i Rømersgade 22 [1], hvor Fru NINA BANG vil holde Foredrag om Sagen. Det er at forvente, at mange af vore Kvinder vil komme til Stede ved dette Møde, der ved Emnet og den udmærkede Foredragsholder sikkert vil blive overordentlig interessant. HENRIETTE CRONE.

Dyrtidstillæg.

Forlagstrykkeriet udbetalte den 2. Oktober som Dyrtidstillæg en ekstra Ugeløn (Maksimum var dog 35 Kr.) til alle gifte Arbejdere samt til de ugifte, der havde arbejdet i Forretningen i 10 Aar.

25-Aars Jubilæum

kan i disse Dage fejres af »Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte« (»Enkekassen«). Den første Uge i Oktober 1890 blev nemlig de første 10-Ører indbetalt til dette Typografernes daværende nyeste filantropiske Foretagende — en Institution, som gennem de forløbne 25 Aars Virksomhed kan opvise store og, naar Hensyn tages til de smaa Pengemidler, virkelig overraskende Resultater.

Anledningen til Kassens Oprettelse var, som ældre Kolleger vil erindre, den uheldige Cirkulære-Tiggergang, som iværksattes rundt omkring paa Trykkerierne til Understøttelse af afdøde Kollegers Enker. Dels virkede de hyppige Cirkulærer sløvende paa Offervilligheden, dels var Understøttelsen, som Enkerne ad denne Vej opnaaede, højst forskellig — i Reglen afhængig af, om Manden var mere eller mindre kendt blandt Kollegerne.

Formaalet med Enkekassen var derfor at sikre Enkerne en ensartet Understøttelse mod et fast ugentligt Kontingent. Uanset Alder kunde alle Typografer blive Medlemmer. Kontingentet sattes til 10 Øre ugentlig og Understøttelsen ved Medlemmers Død til 300 Kr. Over 400 Medlemmer meldte sig straks.

Ved Henvendelse til Principalerne tegnede enkelte af disse sig for et større Bidrag en Gang for alle, flere for et aarligt Bidrag af 10 Kr. Ved Generalforsamlingen i Marts 1891 oplystes det, at de honorable Bidrag paa den Tid udgjorde 670 Kr. For Tiden ydes der aarlige Bidrag af Principalerne til et Beløb af 317 Kr.

I Aarenes Løb steg Medlemstallet. I 1899, da Kassen aabnedes for almindelig Tilgang, indmeldte der sig paa en Gang 237 nye Medlemmer. Medlemsantallet er nu ca. 770.

Ved Udgangen af Aaret 1914 var der til Afdødes Efterladte udbetalt ca. 53,000 Kroner i Understøttelse.

Kassens Formue var den 31. Avgust 1915 46,387 Kr. 69 Øre. Heraf var 37,000 Kr. anbragt i Obligationer, 4000 Kr. i Statsgældsbeviser, Kassebeholdningen var 20 Kr. 52 Øre og i Sparekassen indestod 5367 Kr. 17 Øre.

Som man vil se, er Kassen saa godt funderet, at der ingen Tvivl kan være om, at den til enhver Tid kan opfylde sine Forpligtelser.

Kassen fejrer sit Jubilæum i Stilhed, men de Kolleger, som endnu ikke er Medlemmer, burde benytte Lejligheden til at indmelde sig. Enhver Kollega bør være Medlem af Enkekassen.

D'Hrr. Principaler og andre Velyndere af Kassen, som kunde ønske at vise den Opmærksomhed i Anledning af Jubilæet, bedes sende Meddelelse herom til Kassereren, P. NORDLUNDE, Elmegade 20, 2. Sal, som med Tak modtager Bidrag. STYRELSEN.

Georg A. Bach-Affæren.

SOM alt bebudet har Direktør Georg A. Bach gennem sin Sagfører anlagt Sag imod mig for benyttede ærefornærmende Ytringer i min Artikel her i Bladet for den 24. September d. A. Hr. Bach paastaar mig ikke alene dømt til Lovens strængeste Straf, men forlanger tilmed en Erstatning samt Mortifikation af de i Artiklen fremkomne for Hr. Bach ærefornærmende »Injurier«.

Jeg skal dog ikke her komme nærmere ind paa de i Klagen mod mig fremførte Paastande, men fremlægge mit Bevismateriale for Retten. Hvorvidt jeg da bliver dømt i denne Sag eller ikke dømt, vil Hr. Georg A. Bach dog stadig i mine og mange andre Kollegers Øjne staa som den hensynsløse Arbejdsgiver han er.

Gennem sin Forsvarer, Hr. Overretssagfører Cohn, stempler Hr. Georg Bach mig som en meget slet Kammerat — hvor det lyder underligt fra den Kant — og mine Paastande som fuldstændig opdigtede og falske; dette beviser bedre end noget andet den Dristighed, nævnte Herre er i Besiddelse af.

I Indlæget paastaas det yderligere fra Hr. Bachs Side, at jeg skulde have tilskrevet Direktøren om at faa overladt Underfaktorens Plads samt højere Gage, trods det, at jeg godt vidste, at Vedkommende kom tilbage, naar han var færdig med Militærtjeneste. Dette maa jeg betegne som ganske urigtigt. Forholdet i denne Sag stiller sig nemlig saaledes:

Da Underfaktoren for nogen Tid siden blev indkaldt til Sikringsstyrken, blev den *daværende* virkelige Faktor og jeg enig om, at jeg skulde varetage denne Plads indtil han kom tilbage, hvilket jeg indvilgede i, idet jeg gik ud fra, at en Lønforhøjelse selvfølgelig maatte følge efter. Denne Lønforhøjelse udeblev imidlertid.

Jeg tilsendte da Direktøren en høflig Skrivelse, hvori jeg anmodede om højere Løn, og eventuelt faa overdraget Pladsen som Første-Akcidenssætter.

Paa denne min Anmodning modtog jeg da fra Hr. Bach det i forrige Numer af Bladet citerede for mig ærefornærmende Svar, som, hvis det ikke havde været fra Hr. Georg A. Bach, utvivlsomt vilde have skadet mig i mit borgerlige Erhverv.

Jeg har altsaa *ikke*, som det paastaas i Indlæget, søgt Plads som Underfaktor hos Hr. Georg A. Bach, men som *Første-Akcidenssætter*, hvilket vel ikke kan siges at være uhæderligt. Førstnævnte Stilling tillader jeg mig endnu en Gang at betegne som lidet misundelsesværdig, eftersom man jo ikke — hvad jo tydeligt fremgaar af denne Affære — kan fæste Tillid til Hr. Georg A. Bachs gyldne Løfter om gode Fremtidsstillinger.

I Indlæget tales der stadig om min Upaalidelighed. Jeg skal hertil kort og godt svare, at naar man ikke er i Besiddelse af den saakaldte »Spytslikkernatur« og kryber paa alle fire, naar Hr. Bachs store Korpus viser sig i Horisonten, eller aflægger Direktøren private Besøg og meddeler ham de sidste Nyheder, eller naar han opdager, at man hælder for meget til Kollegernes og Kammeraternes — undskyld Hr. Bach, jeg sagde Kammeraternes — Side, ja, saa er man upaalidelig, vel at mærke i Hr. Georg A. Bachs Øjne.

For ikke at tale om *Direktørens egen Upaalidelighed* — naar han endelig selv vil. Hvorledes har denne Herre ikke skaltet og valtet med sine Arbejdere; hvorledes har han ikke lokket Folk fra faste Stillinger ude omkring i Provinsen til sin Forretning og lovet dem Guld og grønne Skove, for derefter at jage dem paa Porten efter kort Tids Forløb og med den Motivering, at de var uduelige i deres Fag.

Som 15-aarig Akcidenssætter — baade i Ind- og Udland — maa jeg absolut betegne Hr. Georg A. Bachs Idéer og hans Kritik af Typografernes Arbejde som usmagelige og ganske forkastelige.

Efter at jeg havde dristet mig til at forlange en anstændig Løn for mit Arbejde, gjaldt det for Hr. Bach om at faa mig fuldstændig umuliggjort paa Fagets Omraade. Han ikke alene i Sætteriet — i alles Paahør — raabte op om, at jeg var aldeles umulig som Typograf, men kaldte mig endog flere Gange over i Trykkeriet, hvor han i sin stormægtige Person tildelte mig samme Omgang, ganske uden Grund. Bare Hr. Bach kan finde Lejlighed til at genere sine Arbejdere — men helst i andres Paahør — det er hans største Fornøjelse; en saadan Arbejdsgiver vil altid i Længden komme til at trække det korteste Straa.

Det er jo saadan, at i det Øjeblik man søger Plads hos Hr. Bach og træder indenfor i de store, flotte Kontorlokaler, hvor Direktøren residerer omgivet af sit Kontorpersonale, faar man straks Indtrykket af, at det maa være et overordentlig fint Firma, og at man maa være i Besiddelse af betydelige Evner for at kunne paatage sig Plads i dette første Klasses Etablissement. Er man da saa heldig at finde Naade for Hr. Direktørens Øjne og kommer indenfor i selve Virksomheden, udbryder man aldeles forundret: Aa! Herregud! *Er det det Hele!*

København, den 3. Oktober 1915. S. THOMSEN.

Kvindeafdelingen

afholder **Medlemsmøde** *Tirsdag den 12. Oktober Kl. 8* i **Rømersgade 22, 1. Sal,** med Foredrag af Fru NINA BANG.

STYRELSEN.

Jubilæum.

DEN 9. Oktober 1915 er det 50 Aar siden, at SØREN HANSEN, nu arbejdende paa »Demokraten«s Sætteri i Aarhus, blev udlært i Napoleon Hertz' Trykkeri, Vejle.

Søren Hansen, der har arbejdet paa »Demokraten« i henved 22 Aar, i Ringkøbing ca. 14 Aar samt forøvrigt som yngre i de fleste Byer paa Jyllands Østkyst, for ikke at tale om Skanderborg og Skive, er godt kendt, navnlig af Jyllands Typografer.

Ikke alle Dage har vor Kollega, der trods det, han nærmer sig de 70, endnu haandterer Vinkelhagen som den bedste, brugt denne som Hovedvaaben i Kampen for Tilværelsen.

I 11 Aar har han nemlig som Redaktør af »Ringkøbing Amts Avis« været Pennefører for Venstrepolitiken i de Egne; men op til Valget 1890 var S. Hansen det moderate Trekløver: Hansen-Siir, Holstebro-, Clausager, Skern-, og N. P. Christiansen, Ringkøbingkredsen, for radikal; idet han nemlig nægtede at skrive mod sin Overbevisning for at støtte d'Hrr.s Genvalg.

Da S. Hansens Overbevisning ikke var til Fals, købte Moderationen Bladet og sparkede Redaktøren.

Nogen direkte Fordel fik d'Hrr. imidlertid ikke af »Sparket«, idet de alle 3 dumpede ved Valget i 1890.

S. Hansen maatte atter gribe Vinkelhagen og kom til Skanderborg, hvor han arbejdede en 3—4 Aar for derfra at tiltræde sin nuværende Plads.

Vor Kollega har alle Dage, trods det, han har virket en Del udenfor Faget, været en god og støt Organisationsmand. Han var med til at yde Bidrag til Strejken i 1876, var Medlem af den første Provinsorganisation, og da »Dansk typ. Forbund« dannedes, stillede han ikke alene straks selv, men han agiterede blandt Typograferne i Ringkøbing, saa ogsaa de sluttede Trop, og det vilde den Gang sige mere, end mange af vore unge Svende, der lige kan springe ind i den færdigtømrede Organitationsbygning, vistnok aner. Den Gang var Organisationen ikke den lune Rede, den er nu.

Og netop derfor skal S. Hansen paa Jubilæumsdagen have Tak af organiserede Kammerater; han har ved sit Eksempel vist andre Vejen, den Vej, der har ført til bedre Levevilkaar, Magt og Indflydelse.

Trods sin høje Alder kan Jubilaren endnu glæde sig ved et forholdsvis godt Helbred; mangen ung Svend kan ofte misunde ham hans Spænstighed og livlige Bevægelser.

Vi vil ønske, at Jubilæumsdagen maa blive en Glædesdag for ham, og at han endnu i mange Aar maa bevare sit gode Humør.

SIGURD.

Krigens Virkninger.

I Schweiz, hvor man under normale Forhold beskæftiger en Del baade franske og tyske Typografer, har man som andre Steder en følelig Mangel paa Maskinsættere. Dette søges nu afhjulpet ved Oprettelse af Maskinsætterskoler i de tre største Byer, og Eleverne skal tages blandt udlærte Haandsættere.

— — —

En russisk Avis i Tyskland. Forlaget »Continental Times« i Berlin begyndte for nogen Tid siden at udgive et russisk Blad, »Russkija Iswiestia«, for de i Tyskland boende Russere, samt de mange russiske Krigsfanger. Derved bliver disse i Stand til at følge Krigens Gang paa Modersmaalet, hedder det i Meddelelsen. Ligeledes udgives et fransk Blad, »Gazette des Ardennes«, for Franskmændene.

— — —

Dyrtidstillæg. Man maa lade Tyskerne, at hvad dette angaar, er de anderledes end vore Principaler. Der findes i »Korrespondent« Gang paa Gang hele Fortegnelser over Forretninger, der har ydet et saadant.

— — —

Fra Avstralien. I Statstrykkeriet i Perth, Vestaustralien, er Arbejdstiden for hele Personalet nedsat til 44 Timer om Ugen. Hele Arbejdstiden er lagt paa Ugens fem første Dage, saaledes at Lørdag og Søndag holdes fri.

— — —

Dunlopp-Gummifabriken i Hanau, Tyskland, der ejes af et engelsk Selskab, har maattet indstille Virksomheden paa Grund af den fjendtlige Agitation. 351 Arbejdere blev derved arbejdsløse, men Firmaet giver dem alle halv Ugeløn foreløbig. Arbejderne har anmodet Kredsens socialdemokratiske Rigsdagsmand, Hoch, om at paavirke Regeringen, saaledes at Virksomheden atter kan komme i Gang.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Sangforening

afholdt sin ordinære Generalforsamling Fredag den 24. September i »Prins Wilhelms Palæ«. — Til Dirigent valgtes BERNH. MØLLER, til Sekretær: ALB. SØRENSEN.

FORMANDEN aflagde Beretning om Sommerhalvaarets Virksomhed og omtalte de Bestræbelser, der var gjort for at skaffe Tilgang til Koret i Anledning af den kommende 70-Aars Fest. Beretningen godkendtes.

Derefter foretoges Valg til Bestyrelsen. Den afgaaende Formand, N. NIELSEN, samt Styrelsesmedlemmerne VALD. TH. HANSEN og J. A. C. JENSEN genvalgtes enstemmigt. Ligeledes genvalgtes de afgaaende Revisorer, VALD. RASMUSSEN og J. BECH.

Under Eventuelt behandledes forskellige mindre Sager, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

Nær og Fjærn.

Kvindernes Opmærksomhed henledes paa Medlemsmødet førstkommende Tirsdag Aften Kl. 8 i Rømersgade 22, 1. Sal.

Ved Tenorsangeren Carl Nordli's Koncert, Søndag den 24. Oktober Kl. 8½ i Haandværkerforeningens Festsal, Kronprinsensgade 7, vil Assistancen blive udført af Fru Koncertsangerinde Doris Holtz, Hr. Konsertsanger Alfred Meldal samt Violinisten Hr. Chr. Aarvig. Formaalet med Koncerten er at skaffe Sangeren Midler til en yderligere Uddannelse hos Kammersanger Herold. Programmet er baade stort og godt, og der gives her en Lejlighed til at høre gode Solister, som man ikke kan faa at høre hver Dag.

Efter Koncerten *Bal* til Kl. 2, hvortil Koncertbilletter giver *gratis* Adgang. Billetter à *1 Kr.* over hele Salen samt Programmer faas hos Hr. Anton Jensen og hos Sangeren. Intet Billetsalg ved Indgangen.

Hjærtelig Tak for den smukke Afskedsfest, som Foreningen beredte mig Lørdag den 25. September. Idet jeg nu træder tilbage fra min Gerning i Typografernes Sportsklub, vil jeg udtale Ønsket om alt godt for hvert enkelt Medlem, og takker Alle for mange Aars Venskab og godt Samarbejde. Til Slutning min venligste Hilsen til ethvert Medlem, som jeg i Aarenes Løb er kommen sammen med. DITLØV NIELSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5—6½. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger:

30. Septbr.: Nyborg 15.00. 2. Oktbr.: København 3500.00.

København, den 5. Oktbr. 1915.
Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

2. Oktober: Frederikshavn intet at indsende.

København, den 5. Oktbr. 1915.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Axel Mar. Hansen, udl. 5/8 96 i Kr. Dagblad (Hjørring), tidl. Medl. Sætter John Johnsen Jensen, udl. 25/9 15 hos J. H. Schultz (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Paal. Astrid Bernhardt, udl. 1899 hos O. C. Olsen (Ihrich), tidl. Medl. Paal. Ella Louise C. S. Christensen, udl. 20/9 15 hos Bruun & Petersen (arb. s. St.). Hjælpearb. Johan Frederik Hass (S. L. Møller). 6733 Magnus Christensens Hustru Karen Marie. 6659 Einar H. P. Jensens Hustru Mary. 2691 Robert Lunds Hustru Anna Frederikke. 1731 Jul. A. E. Nielsens Hustru Julie Valborg.

Aarhus, Trykker Axel Lundgreen, udl. 1/7 98 i Egm. H. Petersens Bogtrykkeri, tidl. Medlem. Assens, Sætter Thode Bruus, udl. 1/10 15 i Assens Amts Dagblad. Kolding, Sætter Albert Jensen, udl. 1/10 15 hos Fr. Lumbye. Odense, Sætter Karl Reinholdt Jensen, udl. 1/10 15 i Merkantiltrykkeriet. Marstal, Sætter Karl Ørnvold, udl. 1/10 15 i Ærø Folkeblad, Ærøskøbing.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 6302 Chr. Christensen fra Rejse (arbl.). 3951 Carl Ludv. Krebs fra Rejse (arbl.). 4390 L. Aug. Nielsen fra Næstved (Statsbanernes Billettr.). 27 Chr. Nielsen fra Aarhus (Kristensen & Mikkelsen). 638 N. Chr. Nielsen fra Rejse (arbl.). 183 Ole Rasmussen fra Udl. (arbl.).

Aalborg, 561 Laur. Andr. Nielsen (arbl.) og 3914 Svend Aage R. Mortensen (arbl.). Aarhus, 3792 N. Oluf Hansen (Moosdorff). Assens, 6148 Laura Klausen (syg). Middelfart, 6316 J. A. E. Bjerre (arbl.). Nykøbing F., 1040 Chr. Bjerregaard (arbl.). Næstved, 3105 Vilhelm Peuliche i Pl. Randers, 3452 Søren Thomsen (Randers Dagblad) og 3998 Niels Gustav Petersen (arbl.). Rudkøbing, 2576 Otto H. Pedersen (Ølandenes Dagbl.) og 6276 Chr. Andersen (Langelands Folkeblad). Thisted, 6270 Poul Chr. Edv. Poulsen (udenfor Faget).

Fratraadte.

København: 1783 David Byron Andersen til Udl. i Pl. 3849 Carl Christensen til Esbjerg (arbl.). 1413 Poul Harald Ferry paa Rejse. 3423 Svend Frantzen til Køge i Pl. 1299 Karl Einar Møller til Udl. 2615 Chr. Jul. Nielsen til Udl. 3947 Thyra Sabine Olsen til Kallundborg (arbl.). 3998 Niels Gustav Petersen til Randers i Pl. 6270 Axel Chr. Poulsen til Thisted i Pl. 6595 Hans Rasmussen til Udl. 3452 Søren Thomsen til Randers i Pl. 477 S. E. V. Thystrup til Udl.

Aarhus, 561 Laur. A. Nielsen paa Rejse, 3927 E. Bruno Jacobsen paa Rejse og 27 Chr. Nielsen til København i Pl. Nykøbing F., 1040 Chr. Bjerregaard til Nakskov i Pl. og 3846 Magnus Hansen paa Rejse. Nykøbing M., 3649 Vilhelm Hansen til Maribo i Pl. Næstved, 4488 Carl Peter Aksel Hansen til Svendborg i Pl. og 4390 L. August Nielsen til København i Pl. Odense, 625 Carl Bahnson Lassen paa Rejse, 1214 H. P. Petersen til København (arbl.). 3787 Kai Hjalmar Lorentsen til Udl. i Pl. og 6466, Hjalmar Th. Hansen til København (arbl.). Randers, 6276, Chr. Andersen til Rudkøbing (arbl.) og 3719 Hans Skytte til Roskilde i Pl. Viborg, 6302 Chr. V. Christensen paa Rejse.

Udmeldte.

København: 2338 Marie Ibsen. 2110 Hedvig Petersen. (Begge fratraadt Faget).

Odense, 4857 Louise Bindner (fratraadt Faget). Randers, 3726 M. J. Wonsyld (Principal).

I forrige Numer stod som udmeldt i Aarhus: Akalie Larsen, skulde være Rigmor Larsen.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Optagelsesblanketter til Indmeldelse i Kassen, der nu har bestaaet i 25 Aar, faas ved Henvendelse til Kasserer P. NORDLUNDE, *Elmegade 20*[2], eller paa Trykkerierne hos Inkassator ANTON JENSEN.

Kassereren træffes i sit Hjem hver *Onsdag og Søndag Kl 12—1½*. STYRELSEN. (180)

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingent for 35.—39. Uge (5 Uger) opkræves Lørdag den 9. Oktober, samtidig opkræves Kontingent til Administrationsfonden for Juli Kvartal. P. HANSEN, Nansensgade 45[2].

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 9 Sangøvelse. — **Husk Bortlodningen.** (1 K)

Typografernes Cykleklub.

Søndag: Glostrup. Krydset ved Allégade Kl. 10. (3 B)

ANNONCER

Linotype-Sætter,

fleraarig Praksis, fineste Anbefaling, søger Plads snarest, ligemeget hvor. Billet mrkt. »177« til Ekspeditionskontoret.

Akcidens- og Avissætter med Kendskab til Ombrydning søger Plads straks. Billet mrkt. »181« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker,

kendt med Frankenthaler-Rotationsmaskine og fuldt fortrolig med samme, samt med Stereotypi, Hurtigpresse og Digelpresse kan faa varig Plads i »*Flensburger Annoncenblatt*« (Møller & Rasmussen i Flensburg) straks eller til 11. Oktbr. Pladssøgende bedes henvende sig til Firmaet med Opgivelse af den eventuelle Lønfordring. (178)

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

Hotel „Union" Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade (*bedste Spisested i København*) anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181 (18)

Landbrugslotteriet

bortspiller halvaarlig **25,000 Gevinster** til

Værdi 1 Million 132,670 Kr.

Trækkes den 20. og 21. Oktober.

1/1 **Lod Kr. 1,20.** 1/2 **Lod 70 Øre.**

(182)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 41 KØBENHAVN DEN 15. OKTOBER 1915 XLII AARGANG

Hvad Meningen er?

SPECTATOR giver Redaktøren af »Typ.-Tid.« et Hib, fordi han ikke har imødegaaet min Artikel paa rette Maade. Han kom ikke ind paa *Kærnepunktet*, siger den anonyme Skribent. Dette Hib er ganske ufortjent, idet Redaktionens Imødegaaelse netop var af rent saglig Natur, men dette tilfredsstiller ikke Spectator.

Han piller en enkelt Sætning ud af min Artikel, river den løs fra dens Sammenhæng og giver den derved en ganske anden og større Betydning end der med Rette tilkommer den.

Jeg skrev:

»Det er saa ofte sagt, at vi for Fredens Skyld maa bringe Ofre, store Ofre. Vist saa. Men jeg vil dog sige, at Freden ogsaa, ligesom Guldet, kan købes for dyrt. Vil man kun Fred herhjemme for at plyndre den ubemidlede Del af Befolkningen? Ønsker man Fred for des lettere at kunne suge ud den sidste Marv af os fattige og trykke os ned i Støvet — ned til slet ingen Ting. Er det den Fred, I ønsker, I »Fredsvenner«? Lad os faa disse Spørgsmaal klarede.«

Herudfra drager Spectator den Slutning, at jeg vil Krig med en fremmed Stat. Nej, saamænd vil jeg ej. Men jeg vil Krig mod dem, der plyndrer os, mod dem, der udsuger os, og benytter Verdenskrigen til at stjæle *en Tredjedel* af vore smaa Indtægter.

Det er denne Udplyndring Spectator kalder *at give noget mere for Levnedsmidlerne*. Og saa lægger han os paa Sinde, at vi skal være taalmodige og roligt finde os i Skæbnen, og saa for Resten leve i Haabet om, at der kommer en Regnskabets Dag.

Hvad han mener hermed, er mig ikke ganske klart. Men det minder noget om den gamle Tale til de fattige, at de skal bære deres Kors med Taalmodighed, thi hvad Savn de lider her paa Jorden, vil de faa tifold godtgjort i Himlen. Dog er det sikkert ikke paa *den* Erstatning, han tænker, naar han minder om »Regnskabets Dag«. Det er vel nok den gamle Vise om igen, at de, der nu løber med Profiten, skal staa til Ansvar omkring paa Vælgermøder og andre Steder, hvor der ikke spares paa de store Ord. Men med Ord slaar man ingen Mand ihjel, ejheller fylder de i en slunken Mave. Nej, det er ikke Ord, det er *Handling*, vi trænger til. Vi kræver saadanne Foranstaltninger fra Statsmagtens Side, at det kan blive muligt for de fattige at leve her i Landet. Og at dette skulde medføre, at vi kom i Krig med en fremmed Nation, er der dog vist ikke mange, der tror paa.

Spectator er saa bange for Krig. Alene ved at høre Ordet ryster han i Bukserne, og han ser allerede vore Sønner, Brødre og Kammerater segne om paa Vælen for Maskingeværernes og Kanonernes Kugler. Men er da Døden det eneste afskrækkende her paa Jorden? Kunde han ikke tænke sig det, som var værre? Hvad mener han for Eksempel om et Liv i evig Savn, et Liv, hvor man hver Dag skulde se sine nærmeste mangle alt det, som er en Betingelse for, at Livet overhovedet er værd at leve.

Et saadant Liv er der mange, der lever. Hvis man ikke er *slaaet med Blindhed*, maa man kunne se det, og hvis man ikke er blottet for menneskelige Følelser, kan man ikke undgaa at berøres deraf. Og hvis man ikke er stivnet i Selvgodhed og Ligegladhed, kan man slet ikke lade være at protestere, naar man ser, at den langt overvejende Del af vort Folk skal trykkes ned til at leve en saadan Tilværelse.

Vi skal vente paa Regnskabets Dag. Lad os være fri for det Sludder! Lad os være fri for alle de Udflugter bort fra selve Sagen, bort fra det, som er *Kærnepunktet*: at man her hjemme i Danmark er i Færd med at suge Kraften af den danske Arbejderstand — under Paaskud af, at det er for *Fredens Skyld*.

Denne Kendsgerning kommer min ærede Modpart ikke bort fra ved paa en underfundig Maade at fremstille mig som krigsgal. Thi det er der jo ingen, der tror paa — end ikke Mørkemanden Spectator.

Køge, den 10. Oktober 1915. FR. NIELSEN.

Vi føler os naturligvis tilfreds med, at FR. NIELSEN erkender Sagligheden i vort Svar paa hans Artikel i Nr. 38. Naar han yderligere ikke finder Anledning til noget Gensvar, opfatter vi det som Bevis paa, at han erkender, at Socialdemokratiet ikke ligger paa den lade Side, men af al Evne søger at udnytte den Magt, de politiske Forhold i Øjeblikket har givet det.

At det desuagtet ikke lykkes at holde Priserne paa vore Livsfornødenheder nede paa det rimelige, haaber vi Fr. Nielsen forstaar skyldes det Faktum, at *for mange* Smaakaarsfolk endnu staar som Modstandere af Socialdemokratiets Politik.

Med Hensyn til den Sætning i Fr. Nielsens Artikel, som »Spectator« har anholdt ham paa, saa tror vi heller ikke, at Fr. Nielsen har ønsket, at vi herhjemme blev draget med ind i Krigsdansen. Ikke desto mindre har »Spectator« dog fuld Ret til at drage den Slutning, thi Fr. Nielsen har skrevet som af »Spectator« citeret — og han faar da finde sig i at blive holdt til Ilden.

Fr. Nielsen mindes vel forøvrigt, at det ikke er saa længe siden han fandt Anledning til at plukke et enkelt Ord ud af en Oversættelse »Spectator« havde sendt »Typ.-Tid.« og i den Anledning ordenlig gav ondt af sig.

Indlader man sig paa noget saadant, saa maa man — som »Spectator« meget rigtigt bemærkede i forrige Numer — tænke helst to Gange før man skriver.

Men nu véd vi alle, at Fr. Nielsen ikke ønsker Krig; men saa behøver vi vist heller ikke at tage hans ovenstaaende Ord om, hvad der er værre end Døden, for andet end de kønne og følte Ord de er.

Med lidt god Vilje kunde de ellers nok tydes paa en anden Maade.

Hermed er denne Diskussion afsluttet. RED.

Juleindsamlingen.

DA Arbejdsløsheden sikkert er meget større end nogensinde, og Forholdet ved Jul næppe bliver bedre, er Juleindsamlingen allerede begyndt. Vel skal de Arbejdsløse leve, baade før og efter Jul, men det at skaffe Glæde i Juledagene, er i sig selv en smuk Skik, og bør derfor støttes i saa stor Udstrækning som mulig. Det er derfor at haabe, at de dyre

Tider vi lever i, ikke vil forhindre, at der samles et lige — helst langt større — Beløb ind til Juleuddelingen.

I Tyskland og i Østrig-Ungarn har Fagets Principaler en langt større Forstaaelse af at støtte deres Arbejdere end her hjemme. Der er nu en Lejlighed for disse at vise sig forstaaende af de trange Tider deres Arbejdere maa kæmpe med. Særlig de Principaler, som endnu ikke har givet Dyrtidstillæg — fordi de har været i Tvivl om Summens Størrelse til deres Arbejdere — kan her give en Gave, som de sikkert alle kan undvære, uden at komme i Forlegenhed.

— — —

Der kæmpes i mange Hjem en Kamp, som er haard og fortvivlet, mod Nød og Sult.

— — —

De er villige til at arbejde, naar Samfundet har Brug for dem, men saa har sandelig ogsaa Samfundet Pligt til at støtte dem helt, naar det ikke mere har Brug for dem. Men Samfundet tager, og giver kun helt, naar det samtidig berøver Rettigheder — eller ogsaa er Vejen til Støtte en Almisse.

Giv til Juleindsamlingen. WILH. JACOBSEN.

Dyrtidstillæg.

»*Skive Folkeblad*« har udbetalt et Dyrtidstillæg til *alle* gifte Arbejdere i Forretningen med 50 Kr. for hvert Barn under 18 Aar. For Lærlingenes Vedkommende forhøjedes Kostpengene med 1 Kr. ugentlig fra 1. Juli d. A. at regne.

Akties. »*Varde Folkeblad*«, Varde, har tildelt sit Personale, 3 Typografer 50 Kr. hver, 1 Lærling 15 Kr. og Paalæggersken 15 Kr. i Dyrtidshjælp.

C. V. Bærentzen (»Aftenbladet«) har for anden Gang tilstaaet sine Arbejdere et Dyrtidstillæg paa 50 Kroner.

Gymnastik.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB har nu begyndt sin 29. Vintersæson og med denne er det ligesom med de tidligere, at der mangler den fornødne Tilslutning. Jeg vil derfor igen slaa til Lyd blandt mine Kolleger, for at de skal blive Medlem af »Typografernes Sportsklub«, der er Københavns billigste Gymnastikforening, og som byder sine Medlemmer de bedste og mest centraltbeliggende Lokaler, der findes i Byen.

Der staar sikkert adskillige Kolleger rundt omkring paa Trykkerierne og gemmer paa en eller anden legemlig Svaghed, fremkommen ved, at det daglige Arbejde, der udføres, er for ensidigt; det er kun bestemte Muskler, der er i Funktion hver Dag; de øvrige Muskler hviler stadigt, og de hviler saalænge, at de bliver stive og tilsidst ubrugelige, og saa bilder man sig ind, at det er Gigt, hvad det maaske ogsaa er blevet til i Aarenes Løb, fordi vort Arbejde ikke sætter Blodet i tilstrækkelig Cirkulation i Legemet. — En Sygdom, der ogsaa hjemsøger os en Del, er Nervøsitet, fremkaldt ved den megen Brug af Hjærnen, som vort Arbejde kræver. — Al denne Svaghed kan man selv modarbejde ved at faa en Motion, der sætter enhver Muskel i Bevægelse og faar Blodet til at rulle stærkere i Aarerne.

Den bedste Motion man kan faa, er Gymnastik, og hvorfor? Fordi den er mere alsidig og tillige lader sig bedre afpasse efter Individets specielle Krav end nogen anden Form for Bevægelsesrekreation. God Gymnastik giver ikke blot Sundhed, Kraft og Glæde, men tillige god Holdning og en fastere Form over hele Legemet.

»Typografernes Sportsklub« har i mange Aar haft en Lærer, der forstod at omgaas Typograferne, og som vidste, at disse Mennesker kun gik til Gymnastik for at faa en Motion, der var kontra den, de havde til daglig. Da nu Hr. DITLØV NIELSEN har trukket sig tilbage, har vi antaget vor tidligere Kollega, Hr. AXEL STORM, som Lærer, og vi er af den Overbevisning, at have gjort et heldigt Valg, idet Hr. Storm i flere Aar har været Lærer i Motionsgymnastik, dels i Rasmussens kendte Institut paa Wodroffsvej, dels i Københavns Gymnastikforening, og da Hr. Storm vil lede Gymnastiken i »Typografernes Sportsklub« som overvejende Motionsgymnastik, er det lagt saaledes til Rette, at enhver uden Hensyn til Alder kan deltage.

Vi indbyder herved enhver Kollega til at overvære en Gymnastiktime i »T.-S.« Søndag den 17. Oktober Kl. 11—12 Form. eller Onsdag Aften den 20./ds. Kl. 9—10½.

Til Kvinderne!

»Typografernes Sportsklub« har siden 1909 haft en Afdeling for Kvinder, og vi har i den Tid, den har eksisteret, kunnet glæde os ved en stadig Tilslutning, hvilket viser, at der indenfor Kvindernes Række er stor Interesse for Gymnastik.

Vi indbyder ogsaa Kvinderne til at overvære en Gymnastiktime enten Søndag Form Kl. 10—11 eller Onsdag Aften Kl. 8—9.

Se iøvrigt omstaaende Annonce! GYMNAST.

Hævet Blokade.

Bogtrykker GEJSLER, Vesterbrogade 80, har betalt den skyldige Arbejdsløn, hvorefter Blokaden er hævet.

JUL. SCHRØDER.

Agitation.

DER vil i den nærmeste Fremtid blive etableret en omfattende Agitation, der har til Formaal at skaffe »Social-Demokraten« en Masse nye Abonnenter og de socialdemokratiske Foreninger i København nye Medlemmer.

Vi staar overfor store betydningsfulde Valg, hvor det for Arbejderne gælder om at være vel rustede i alle Henseender, ikke mindst ved at vort Parti- og Standsorgan er inde i alle Hjem og paa alle Arbejdspladser.

Nu er den storpolitiske Kamp foreløbig endt.

Nu kommer Lovgivningen til at beskæftige sig med Love, der tager Sigte paa at ophjælpe alle dem, der lever i et økonomisk Niveau, et Samfund som vort ikke kan forsvare.

Men ingen Forandring vil ske, om ikke alle der hører Arbejderklassen til, bliver interesseret og ivrig i Arbejdet for at skabe sig selv bedre Kaar.

Det sker først og fremmest ved at blive daglig Læser af »Social-Demokraten« og dernæst ved at indmelde sig i en Kredsorganisation.

Véd vore Læsere her i København ikke hvor de skal melde sig, saa behøver de blot at give vor Inkassator, Hr. ANTON JENSEN, et Ord derom, saa besørger han det videre fornødne. H. C.

Krigens Virkninger.

Krigsinvalidehjælpen og de tyske Fagforeninger. Man har i nogle Maaneder i Tyskland gjort sig Anstrængelser for at tilvejebringe en omfattende Hjælpeorganisation for Krigens beklagelsesværdige Ofre, nemlig de tilskadekomne og forkrøblede. Med alle til Raadighed staaende videnskabelige Midler skal de, saa vidt det paa nogen Maade er muligt, restitueres saaledes, at de ikke udelukkende vil være henvist til den af Staten ydede Pension, men ogsaa i saa høj Grad som mulig bliver i Stand til ved nyttigt Arbejde at sikre deres Eksistens. Hjælpen tager sin Begyndelse allerede i Lazaretterne ved Drøftelsen af Fag, hvorefter der som oftest straks følger praktisk Øvelse i særlige Værksteder. Hele Fagskolevæsenet, Krøblinge-Hjælpeforeningernes storartede Indretninger med deres Værksteder samt forskellige andre Institutioner stilles i Sagens Tjeneste. Et stort Antal Korporationer vier Invalidehjælpen deres Kræfter. Ogsaa Fagforeningerne har en stor Interesse deri, at denne Hjælp straks bringes ind i det rigtige Spor. Thi det er at befrygte, at Arbejdsgivernes nuværende gode Vilje til at genoptage Invaliderne i de Værksteder, de forlod ved Krigens Udbrud, ikke vil vare længe udover Krigen. Desuden er der ogsaa Fare for, at Invaliderne paa Grund af deres Pensioner skal blive benyttet til Løntrykkeri. Paa den anden Side maa det ogsaa ligge Fagforeningerne paa Hjærte, at de paagældende Kammerater ved den videst mulige Anvendelse af dertil egnede Indretninger, genvinder den højst mulige Grad af Arbejdsevnen.

Derfor maa ogsaa Fagforeningerne bistaa dem med Raad og Hjælp og varetage deres Interesser. De har derfor alle Steder bestræbt sig for, at Arbejderrepræsentanter drages med ind i Hjælpevirksomheden.

Men da Rigsregeringen ikke anser det for klogt at centralisere denne Hjælpevirksomhed, vanskeliggøres Medarbejderskabet i høj Grad i de meget forskelligartede Lands-Provinsial- og Kommune-Hjælpeinstitutioner. Derfor enedes de faglige Organisationers Bestyrelser paa deres sidste Fællesmøde om følgende Rettesnor og Fordringer for overalt at muliggøre et frugtbart Medarbejde fra deres Side:

»Konferencen af Repræsentanter for Forbundsstyrelserne anser det af etiske og samfundsøkonomiske Grunde for paatrængende nødvendigt, at de i Krigen tilskadekomne, saa vidt det paa nogen Maade er muligt, skaffes Adgang til Beskæftigelse i Industri, Handel, Haandværk og Landbrug saavel som offentlige Virksomheder under Riget, Enkeltstaterne og Kommunerne.

Konferencen beklager, at den faglige Hovedledelses Bestræbelser for Oprettelse af en Rigscentralisation af Hjælpen for Krigsinvaliderne hidtil ikke er kronet med Held, og at de nødvendige Forholdsregler derfor ikke træffes paa ensartet Maade.

Konferencen kræver, for at muliggøre Fagforeningernes Medarbejde i Hjælpeorganisationerne, at der i disse træffes Bestemmelse om, at:

1) Der tilkaldes Fagforeningsrepræsentanter ved Raadslagning om Valg af Fag for Krigsinvalider. 2) Oppebærelse af Pension maa ikke for Arbejdsgiverne blive et Middel til Løntrykkeri, d. v. s. at Krigsinvaliderne skal betales den fulde Værdi af deres Arbejde. 3) Lønoverenskomsterne faar Gyldighed ogsaa for Krigsinvaliderne. Ændring eller Annullering af Tariferne maa kun finde Sted med udtrykkelig Tilslutning fra den paagældende Fagforening.«

Konferencen anser det for paatrængende nødvendigt, at der nedsættes Udvalg af Arbejdsgiver-, Funktionær- og Arbejderorganisationer, som — ogsaa efter Krigens Slutning — har at afgøre Stridigheder, der opstaar ved Krigsinvaliders Arbejdsforhold.

Generalforsamlinger og Møder.

Holbæk Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 9. Oktober.

Formanden, ALFRED HANSEN, oplæste Forhandlingsprotokollen og fremlagde Regnskaberne for Juli Kvartal. Lokalafdelingens Regnskab balancerede med 553 Kr. 20 Øre; der var fra Hovedkassen modtaget et Tilskud paa 100 Kr. og indsendt 55 Kr. 95 Øre, og Regnskabet sluttede med den lovmæssige Kassebeholdning paa 15 Kr.. — Ekstrakassens Regnskab udviste en Balance paa 61 Kr. 44 Øre, og sluttede med en Kassebeholdning af 15 Kr. 96 Øre. — Regnskaberne godkendtes.

Da Svendehjemmet fra Oktober Flyttedag atter aabnes, vedtoges det at ophæve den paa Juli-Generalforsamlingen vedtagne Understøttelse fra Ekstrakassen og at søge gennemført en Ordning med Svendehjemmet, saa at de Rejsende som tidligere kan faa Logi og Morgenkaffe her paa Kassens Regning.

Efter Formandens Henstilling vedtoges det at iværksætte en ugentlig Indsamling af Bidrag til Juleuddelingen.

*

Nær og Fjærn.

Sjældent Jubilæum. Den 21. Oktober 1855 kom den 14-aarige EMIL KRAUSE i Lære i H. H. Thieles Bogtrykkeri, hvor han uden Afbrydelse har virket i de forløbne 60 Aar. Just Thiele, det ansete Firmas ledende Chef, satte megen Pris paa den unge Krauses solide Dygtighed, og i Foraaret 1874 betroede han ham den ansvarsfulde Post som Trykkerfaktor, en Stilling, som Krause altsaa har udfyldt i over 41 Aar. Sine 74 Aar til Trods leder Krause endnu Trykkerarbejdet i den gamle Forretning, og mange vil paa hans Jubilæumsdag mindes ham med Anerkendelse for hans store faglige Dygtighed og med Tak for hans humane Optræden overfor dem, der i Løbet af de mange Aar har arbejdet under ham.

Dødsfald. Vor Kollega OLAF SVENDSEN er Onsdag Morgen afgaaet ved Døden i en Alder af kun 42 Aar, efter en Operation af en ondartet Kræftsvulst. — Svendsen, der i mange Aar har arbejdet hos Brødr. Hornung, var bekendt som en god og brav Kollega.

Begravelsen finder Sted paa Søndag Kl. 2 fra det store Kapel paa Vestre Kirkegaard.

Rusland. »Deutsche Warshauer Zeitung« er det første tyske Blad, som er udkommet i Warschau. Selv fra 1795 til 1806, da Warschau tilhørte Kongeriget Prøjsen, havde Prøjserne i Warschau ingen tysk Avis. Bladet bliver udgivet af et Forlag i Berlin.

I Bogtrykverdenens Historie har den i den sidste Tid meget omtalte Fæstning Brest-Litowsk haft en større Betydning, thi allerede for 300 Aar siden har Byen spillet en vis Rolle som Trykkersted, fornemlig for religiøs Literatur for Polen og Litauen.

Det kgl. Bibliotek i Berlin ejer en særdeles interessant polsk Bibeloversættelse, sem bærer Datoen den 4. September 1563 og er trykt i Brest-Litowsk. Et Bind af Sølv har en Gang smykket Bogen, men er gaaet tabt i Tidens Løb; Bogen selv er i haandværksmæssig Henseende værd at tage i Øjesyn. Det er overraskende, med hvilken Finhed og Originalitet Typerne og særlig Initialerne er skaaret. Skriftbilledet er af overordenlig Skønhed, og kan endnu meget godt tjene som Forbillede. Det er saa meget mere overraskende som man den Gang slet ikke kendte de mekaniske Hjælpemidler til Fremstilling af Tryksats og Træsnit for Initialer, og man i Almindelighed ikke er vant til at høre noget om fremragende Kunst-Haandværk fra den Egn af Evropa.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. *LAUR. JENSEN.*

For den overordentlig store Venlighed og Opmærkomhed, der er vist mig i Anledning af mit 50-Aars Jubilæum som Typograf, beder jeg alle, som har glædet mig ved at mindes mig denne Dag, ved disse Linjer modtage min hjærteligste Tak. — Jeg takker i Særdeleshed mine kære, gode Arbejdskammerater for alt hvad de har gjort for mig for at gøre Jubilæumsdagen til en sand Glædes- og Festdag. Dette er i fuldeste Maal naaet. Jeg takker for den festlige Sammenkomst i Forsamlingsbygningen, jeg takker for den smukke Gave. Det har altsammen bidraget til, at min Jubilæumsdag vil blive mig et kært Minde, som jeg ingen Sinde kan glemme.

Tak allesammen!

Aarhus, den 10. Oktober 1915. SØREN HANSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger:

7. Oktober: Svendborg 100.00. 8. Oktober: Hillerød 200.00. 9. Oktober: Skanderborg i Stedet for Juli Kvartals Overskud 90.00. 11. Oktober: København 1123.88. 12. Oktober: Assens i Stedet for en Del af Juli Kvartals Overskud 50.00.

København, den 12. Oktbr. 1915.

Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

7. Oktober: Ribe 65.95; Svendborg 20.00. 8. Oktober: Faaborg 3.50. 9. Oktober: Skanderborg pr. Bl. 90.00. 11. Oktober: Holbæk 55.95; Nyborg intet at indsende. 12. Oktober: Assens pr. Bl. 50.00, kont. 33.00, ialt 83.00; Rønne 214.00.

København, den 12. Oktbr. 1915.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Ludv. Florian Emilius Hansen, udl. 10/10 15 hos Gust. Jensen (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Sætter Vilh. Johan Olsen, udl. 9/10 15 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Trykker Christian Andersen, udl. 8/10 15 hos Ihrich (arb. s. St.).

Fredericia, Sætter-Trykker Hans Petersen, udl. 1/10 15 i Centraltrykkeriet. Helsingør, Sætter Peter Aage Andersen, udl. 8/10 15 hos J. M. Welsch. Ribe, Sætter Ida Petrea Hjort, udl. 8/10 15 i Stiftsbogtrykkeriet. Roskilde, Sætter Ejner Nielsen, udl. 1/10 15 i Roskilde Avis. Rudkøbing, Sætter-Trykker Gerhard Hansen, udl. 1/10 15 hos Chr. Rasmussen. Viborg, Sætter Arnold Vilh. Terkild Jensen Thisted, udl. 10/10 15 hos J. Frederiksen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1409 Emil S. Eliasen fra Nyborg (arbl.). 6385 G. Y. B. Hallberg fra Rejse (arbl.). 3846 Edv. J. N. Hansen fra Rejse (arbl.). 6466 Hjalmar Th. Hansen fra Odense (arbl.). 3663 Niels Peter Jensen fra Viborg (arbl.). 3971 Harry Kondrup fra Rejse (arbl.). 3959 Orla W. Petersen fra Næstved (arbl.). 6414 Johs. Poulsen fra Hillerød (Trier).

Aalborg, 6702 Carl Sophus Chr. Jacobsen (arbl.). Aarhus, 3927 Eyolf Bruno Jacobsen (Sct. Clemenstrykkeri) og 3761 Andr. Andreasen (Stiftsbogtrykkeriet). Frederikshavn, 3913 Jens Hansen Lindgren (Skagens Bogtrykkeri). Kallundborg, 3947 Thyra Sabine Olsen (arbl.). Nakskov, 1876 Aksel Lind (syg) og 6429 D. G. C. Hamburg (Vestlollands Avis). Odense, 6443 Niels Peter Andersen (Milo), 6466 Hjalmar Hansen (arbl.) og 3935 Karl Viggo Jensen (arbl.).

Fratraadte.

København: 6466 Hjalmar Th. Hansen til Odense (arbl.). 2131 Agnes Jacobsen til Kv. Arbejderforb. 625 Carl Bahnson-Lassen paa Rejse. 3420 Laur. Peter Nielsen til Aarhus i Pl.

Aalborg, 3971 Harry Korndrup paa Rejse og 6817 L. G. Wagner til Brønderslev i Pl. Aarhus, 3913 J. H. Lindgren til Skagen i Pl. Hillerød, 6414 Johs. Poulsen til København i Pl. Nakskov, 3447 C. M. Mortensen paa Rejse. Nyborg, 1409 Emil S. Eliasen til København (arbl.). Nykøbing F., 1040 Chr. Bjerregaard til Nakskov i Pl. Odder, 3761 Andr. Andreasen til Aarhus i Pl. Odense, 4479 Aage Vilh. L. Carlsen til Næstved. Viborg, 3663 Niels Peter Jensen til København (arbl.)

Udmeldt.

København: 4780 Paal. Astrid Riisgaard (fratraadt Faget).

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½ Sangøvelse. — **Husk Bortlodningen.** (1 L)

Typografernes Cykleklub.

Søndag: Skodsborg. Trianglen Kl. 11. — Generalforsamling Søndag d. 24. Oktober i Nørre Central Café. (3 C)

ANNONCER

Dygtig Trykker,

vant til Illustrationsarbejde, kan faa fast Plads i en af Jyllands største Byer. Bill. mrkt. »184« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkerforbundter søger Plads straks eller senere. Har staaet 2 Aar og 9 Maaneder i Lære. Billet mrkt. »183« modtager Ekspeditionskontoret.

En Trykker kan faa varig Plads i Provinsen. Løn 30 Kr. Billet mrkt. »186« modtager Ekspeditionskontoret.

Forbundt.

En Lærling, som har staaet godt 2 Aar i Lære i et Akcidenstrykkeri i Provinsen, ønsker Plads i København til 1. December eller Januar. Billet mrkt. »185« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Akcidens- og Avissætter med Kendskab til Ombrydning søger Plads straks. Billet mrkt. »181« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København
Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12 a)

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.
Telefon Central 9519. (15)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

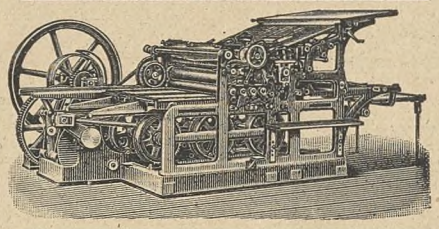

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.
Dansk Arbejde.

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Central 6125. (6)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,
Thingvalla Allé 28, S.

(79)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager
Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Typografernes Sportsklub
Stiftet 13. Marts 1887.

Meld Dem straks til Optagelse nu ved Sæsonens Begyndelse.

Damehold

Onsdag Kl. 8—9 og Søndag Formiddag Kl. 10—11. Kontingent 20 Øre ugentlig.

Herrehold

Onsdag Kl. 9—10½ og Søndag Form. Kl. 11—12. Kontingent 25 Øre ugentlig.

Lærlinge

optages paa Herreholdet. Kontingent 15 Øre ugentlig.

Øvelseslokale:

Studenterforeningens Bygning i Aborreparken, Vester Boulevard 6, Kælderen.

Varme og kolde Bade!

Indmeldelser modtages i Øvelseslokalet og hos Kasserer A. Andreasen, Vølundsgade 3 4.

Ingen Vanskeligheder

ved Anskaffelse af Gymnastikdragt; man henvender sig blot til Kassereren og træffer nærmere Aftale. (2 b)

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN *HAMBURG.*
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 42 KØBENHAVN DEN 22. OKTOBER 1915 XLII AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Paa given Foranledning gøres vore Medlemmer opmærksomme paa, at førend der søges eller reflekteres paa Pladser i Kristiania, skal Henvendelse ske til Den typografiske Forening i Kristiania.

København, den 19. Oktbr. 1915. FORRETNINGSUDVALGET.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Foranlediget af Klage fra en større Afdeling erindres om, **at Medlemmer, der bliver arbejdsløse**, i Henhold til Lovenes § 13 og Regulativets Punkt 2 **uopholdelig skal anmelde deres Arbejdsløshed til Lokalkassereren**.

Forsømmelse heraf medfører dels Tab af Understøttelsesdage og dels Karantæne i indtil et halvt Aar.

Tillige bringes i Erindring, at Lokalkassereren **straks** ved et Medlems Ledighed maa udfylde og indsende Tilmeldelseskort til Hovedkontoret, og naar et Medlem tiltræder Arbejde **straks** indsende Afmeldelseskort.

København, den 20. Oktbr. 1915. HOVEDBESTYRELSEN.

Lidt om Arbejdsanvisning.

DET er en lidet misundelsesværdig Opgave at skulle være Arbejdsanviser, naar Efterspørgslen efter Arbejdskraft er ganske minimal og de Arbejdsløses Antal langt overstiger det normale, saaledes som Forholdet har været under hele den sørgelige Krigssituation vi oplever, og det er forstaaeligt, at arbejdsløse Kolleger, der Maaned efter Maaned maa slide Hovedstadens Asfalt eller Provinsbyens toppede Stenbro, bliver bitre i Sindet over den megen Lediggang, indtil en og anden en skønne Dag kommer op for at gøre Vrøvl med Arbejdsanviseren, som man mener at være forurettet af, skønt denne (i dette Tilfælde jeg) er ganske uskyldig, fordi jeg ikke med min bedste Vilje foruretter nogen, men er ude af Stand til at skabe nye Pladser, som naturligvis maa være betingede af Arbejdsmarkedets forbedrede Situation indenfor vort Fag.

Naar saaledes forleden Dag en Kollega, der havde gaaet flere Maaneder ledig og derfor mente sig berettiget til en mere varig Plads end den Medhjælpsplads paa en Uge, jeg sendte ham i, bebrejdede mig dette, maatte jeg pege paa den Kendsgerning, at Kontoret overhovedet aldrig har varige eller faste Pladser at besætte, idet saadanne altid besættes gennem Bekendtskab. Derimod hænder det ofte, at de af Kontoret anviste Medhjælpspladser bliver af varig Beskaffenhed, naar de to Parter faar lært hinanden at kende gennem det foreløbige Samarbejde.

Man vil erindre, at al Arbejdsanvisning for en Del Aar siden skulde gaa gennem Kontoret, idet det ad organisatorisk Vej var forbudt det enkelte Medlem at søge Plads ved Henvendelse til Bogtrykkerne. Denne tilsyneladende ideale Ordning blev igen opgivet, fordi de arbejdende Kolleger reagerede derimod og betragtede sig som stavnsbundne til den tilfældige Plads de stod i, naar de ikke maatte søge denne maaske daarligt lønnede Plads erstattet med en ny, uden at de i Forvejen skulde gøre sig arbejdsløse og lade sig indtegne paa Anvisningskontorets Liste for at afvente Turen til at blive sendt i Plads.

Selv om man i nogen Grad maa billige denne Betragtning fra de arbejdende Medlemmers Side, maa man paa den anden Side understrege det ønskelige i, at vore Principaler i langt højere Grad end nu vilde rekvirere deres Arbejdskraft gennem Kontoret, saa at vi ikke omtrent udelukkende var henvist til at besætte Medhjælpspladserne; thi ved en stærkere Benyttelse af Anvisningskontorets Medvirkning vilde det i nogen Grad kunne undgaas, at Arbejdsløshedens sviende Svøbe altid ramte tilnærmelsesvis den samme Kreds af Kolleger.

Fra Bogtrykkernes Side har jo Arbejdsanvisning været betragtet som noget af en Livssag, *naar de selv kom til at kontrollere den* og hindre, at Anvisningen blev brugt til at drive Lønpolitik med, hvilket de ikke kunde tænke dem lovligt, idet deres Ideal var og er det i visse Tilfælde endnu, at enhver Arbejder skal modtage Plads til Minimallønnen eller en Krone højere og saa levere Arbejde for langt mere, selv om det viser sig, at hans Evner strækker sig langt videre end til dette Minimum af Løn og Arbejde. Jeg véd Eksempler paa Bogtrykkere, som kun vil give 30 Kr., og som saa alligevel forlanger fin Arbejdskraft og udnytter denne til det yderste. Vover Sætteren en beskeden Bemærkning om, at Tarifens Beregning bør staa i Forhold til de 30 Kr., har Bogtrykkeren udtalt sin Forundring over, at »det skulde være nødvendigt at hænge sig saa nøje i Tarifens Værdibestemmelser«. At den Principal, jeg i Øjeblikket tænker paa, i sin Svendetid stillede meget store Krav til sine Arbejdsgivere, noterer jeg kun i Forbigaaende.

Som sagt, vore Bogtrykkeres, og da navnlig Hr. LANGKJÆRS Proklamering af Arbejdsanvisningen som Livssag, var da ogsaa det der foranledigede Statens Indgriben gennem Oprettelsen af Centralarbejdsanvisning, som har vist sig at være ganske praktisk overfor de ikke tekniske Fag, medens det har vist sig, at de tekniske Fag som hidtil er bedst tjent med at Anvisningen sker gennem den faglige Anvisning, fordi denne har særligt Kendskab til den enkelte Arbejder og hans Specialitet og derved er i Stand til at røgte sin Opgave, som altid maa være saa vidt muligt at tilfredsstille saavel Arbejdere som Arbejdsgivere.

Overfor det offentlige Arbejdsanvisningskontor og dets Ledelse har jeg forøvrigt ingen Aarsag til Kritik, da det tager praktisk og forstaaende paa Tingene og ikke hænger sig i Smaating, og desuden kan faa stor Betydning ved en planmæssig gennemført Statistik over Arbejdsløsheden Landet over.

Angaaende Forholdet mellem Arbejdsløsheden i København og Provinserne, vilde jeg gerne sige nogle Ord til det ret store Antal af Provinskolleger, der ligger ude omkring i Byerne og undres over, at jeg ikke sender dem Ordre til at gaa i Arbejde, skøndt de ligger ledige Maaned efter Maaned; til disse Kolleger vil jeg pege paa det kedelige Forhold, at Arbejdsanvisningen for Provinsernes Vedkommende gennem

Hovedkontoret i den senere Tid ganske er gaaet i Staa, fordi der i saa godt som enhver By ligger ledige Medlemmer, som Bogtrykkerne ganske naturligt først antager, naar de faar Brug for Arbejdskraft. Dertil kommer, at medens Arbejdsløsheden ved Krigens Begyndelse og i den første Tid derefter var langt større saavel forholdsvis som reelt i København end i Provinserne, saa er dette Forhold nu forrykket i den Grad, at Provinserne i Øjeblikket har flere Arbejdsløse opført paa Anvisningskontorets Liste end Københavns Afdeling, Derved vil man forstaa, at min Evne til at sende Kollegerne i Plads staar i omvendt Forhold til min gode Vilje.

Maa jeg i denne Forbindelse henlede Provinskollegernes og Københavnernes Opmærksomhed paa, at der i hvert Nr. af vort tyske Broderorgan, »Korrespondent«, findes Annoncer med Pladstilbud til Sættere, hvilken Branche er daarligst stillet for Tiden her i Landet. Ganske vist kræves der lidt sproglig Ballast, men jeg har Eksempler paa, at selv Sættere uden denne er traadt i Plads i Tyskland, hvor Forholdene ikke er daarligere end herhjemme.

Jeg tillader mig at henstille til mine unge Kolleger, saavel i København som ude i Landet, at de benytter deres Lediggang til at lære noget Tysk, saa at de senere kan tage over Grænsen og udvide deres faglige Kundskaber under større Forhold end de hjemlige. Der er gode Betingelser for at opnaa vellønnede Stillinger indenfor vort Fags Omraade i Tyskland, hvorfor saa gaa herhjemme Maaned efter Maaned for at vente paa en »Tjans« ved de hjemlige minimale Kødgryder?

I »Korrespondent« for 16. Oktober findes følgende Annoncer med Pladstilbud for Sættere (som jeg anfører for at Kollegerne Landet over kan skrive dertil om Plads. Har de først denne, kommer vi nok over Rejsepengene. Det er en Selvfølge, at man skal henvende sig til det tyske Forbunds Afdeling paa Stedet inden man tiltræder Pladsen).

1. *Militærfri Sætter*, der har Lyst til at uddanne sig ved Typographmaskine søges. *A. Beig. Buchdruckerei, Pinneberg bei Hamburg.*
2. *Haandsætter* søges straks. *Gerolds Forlag, Pöszneck (Thür. Wald.).*
3. *Dygtig Sætter*, militærfri, søges. *Pierersche Hofbuchdruckerei, Altenburg (A.-S.).*
4. *Stempelsætter*, der kan vulkanisere, eller en Akcidenssætter, der vil uddanne sig dertil, søges straks eller senere. *Max Reich, Stempelfabrik, Breslau I, Ring 55.*
5. *Sætter* søges. *Gebrüder Röhl Quedlinburg (Harz).*
6. *Stereotypør og Galvanoplastiker* søges. *W. Büxenstein, Berlin S. W. 48.*
7. *Sætter*, dygtig i alle Satsarter, søges. *Uckermärkischer Kurier. Prenzlau.*
8. *Dygtig Sætter* finder varig Stilling. *C. Brügel & Sohn, Ansbach.*
9. *Dygtig Annoncesætter* ønskes. Tilbud med Angivelse af Lønkrav modtager *»Potsdamer Tageszeitung«, Potsdam.*
10. *To Avissættere* søges straks. Tilbud med Lønkrav til *»Spandauer Tageblatt«, Spandau. Breite Str. 40.*

LAUR. JENSEN.

Aalborg.

Fagundervisningen i den tekniske Skole begyndte 1. Oktober med en Klasse paa 26 Bogtryklærlinge, der alle paa en enkelt nær ogsaa gaar til Dansk. Der undervises i Fagklassen 2 Gange à 1½ Time ugentlig, og Skolen afholder Lærerudgiften.

Forhaabentlig opnaar Læreren, vor Kollega F. Andersen Løvstrøm, Tilfredshed ved sin Lærergerning og dermed Anerkendelse for sit mangeaarige Arbejde paa at dygtiggøre sig i faglig-teknisk Henseende. Og Bogtryklærlingene høster forhaabentlig Nytte og Fornøjelse af Fagundervisningen.

Dyrtidstillæg.

Firmaet Ad. Holst, Aalborg, der beskæftiger ca. 20 Arbejdere, har givet hele sit Personale Dyrtidstillæg. 4 Kolleger i Trykkeri-Afdelingen fik fra 60 Kr. og nedad — ialt ca. 150 Kr.

Indtil nu er der i Aalborg ydet ca. 1200 Kr. i Dyrtidstillæg, som naturligvis er faldet paa »tørre Steder«. Men hvad er 1200 Kr. til saa mange i disse Maksimaltider.

Et nyt Tillæg vilde være kærkomment og sikkert ikke bevirke nogen Ekstravagance.

Helt enige om dit og dat
kan man ej altid blive;
dog enig hver en Kammerat
vil Juleskærven give.

Carl Nordli.

VOR Kollega, CARL NORDLI, der førstkommende Søndag giver sin egen Koncert i Haandværkerforeningens Festsal, er en af de musikalske Fremtoninger, som Fremtiden sikkert kommer til at regne med. Gennem sin Begavelses Mangfoldighed, der rummer baade den italienske og tyske Kunsts Fortrin, gennem sin Energi og medfødte Anlæg, sin Karakters Noblesse, har han yderligere indenfor en stor Kreds Kolleger skabt sig mange Venner, der sikkert heller ikke vil svigte ham paa Søndag, hvor ikke saa lidt staar paa Spil for ham. Hr. Nordli er ikke blot en betydelig Sangkraft, der godt vilde kunne maale sig med mangen Kunstner, der allerede er navnkundig, men hans Evner spænder som sagt tillige over et Omraade, der berettiger ham til at indtage en Særstilling og som forhaabentlig ogsaa vil føre ham til Maalet. Fuld af Energi og Begejstring for sin medfødte Kunst staar Hr. Nordli nu paa det Trin, hvor den sidste Afslibning mangler for at føre sin Mand frem paa den Bane, der rummer saa mange Muligheder. Vi Typografer har jo altid glædet os over at se en Kollega komme frem — hvormange har ikke benyttet os som Trappestige baade i den ene og anden Retning — og vi har aldrig set med sure Miner til dem, der havde Heldet med sig og naaede op — op i Lyset — tværtimod, det blev næsten en Æressag for os at kunne sige om denne eller hin, at det var en Kollega.

Her staar vi altsaa overfor en ny Mand, der fuld af Energi og med rige Evner henvender sig til sine nærmeste. Gaa til hans Koncert og hør og døm selv, hvorledes han magter det vægtige Program, der er udsendt til Trykkerierne. Typograferne var jo alle Dage forstaaende Elskere af Sang og Musik, og her slaar man oven i Købet to Fluer med et Smæk, idet der baade er Koncert og *Bal* til den fabelagtige billige Pris af en Krone, og — som det fremgaar af Programmet — flere Medvirkende.

CHR. AARVIG.

Spørgsmaal og Svar.

1. Hvilken Fremgangsmaade er den nemmeste og bedste ved Matricernes Renholdelse?
2. Hvorledes dæmper man bedst Fremkomsten af Spieser?
3. Hvorlænge vil et Sæt Matricer almindeligvis være brugbare?

LINOTYPESÆTTER.

1. Ved Matricernes Rengøring benyttes der forskellige Fremgangsmaader. Den nemmeste og mest hensigtsmæssige burde dog være den, at man vasker Matricerne i *ren* Benzin, event. med en efterfølgende Afgnidning paa et haardt Stykke Filt. Dog kan det ikke tilraades at foretage denne Renselsesproces altfor hyppig.

2. Anvend saa vidt gørligt kun Sættemaskinmetal, eller sørg for en nøjagtig Legering af det Metal, som skal bruges. Man bør absolut undgaa en Overhedning af Smeltedigelen og drage Omsorg for, at Metallet i denne stadig holdes rent. Spænd ikke Pumpefjederen unødig haardt. Paase, at Udslutningsapparatet i Forstykket arbejder let og sikkert. Fjærn alle Metalansamlinger saavel paa den udvendige Side af Støbeformen som paa Tilslutningskæberne og i Særdeleshed paa Kilespatierne. Matricer, der er beskadigede, bøjede eller paa anden Maade defekte, bør straks fjærnes.

3. Spørgsmaalet er noget vanskeligt at besvare, idet det i høj Grad afhænger af den Behandling, som baade Maskinen i sin Helhed og Matricerne faar. Til Fremstilling af Avissats kan et Sæt Matricer dog vistnok siges at være brugbare i ca. 5 Aar. J—N.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. *LAUR. JENSEN.*

Generalforsamlinger og Møder.

Assens Lokalafdeling

afholdt sin ordinære Generalforsamling paa »Marcussens Hotel« Lørdag den 9. Oktober. Formanden, A. S. KJERGAARD, bød Velkommen. Særlig vilde Fmd. byde den nye Svend, Thode Brus, Velkommen med Ønsket om, at han maatte blive en god Kammerat og Kollega i vor Forening.

Derefter fremlagdes det reviderede Regnskab, som balancerede med henholdsvis 100 Kr. og 20 Kr. 73 Øre; det godkendtes enstemmigt.

Ved Valg af en Revisor i Stedet for C. J. Hansen, der fratraadte Afdelingen, blev V. LUCAS valgt.

FORMANDEN fremsatte Forslag om at hvert Medlem gav 25 Øre ugenlig til Juleuddelingen indtil Regnskabet sluttede. Vedtoges.

Hermed sluttede FORMANDEN Generalforsamlingen med en Tale for C. J. Hansen, idet han takkede ham for den Tid han havde virket i Afdelingen og ønskede ham alt godt i Fremtiden.

Samtlige Medlemmer havde givet Møde. A. H. M.

Rønne Lokalafdeling

afholdt sin ordinære Generalforsamling i Hotel »Nutiden« Lørdag den 9. Oktober. FORMANDEN bød Velkommen. Protokol og Regnskab godkendtes enstemmigt. De afgaaende Bestyrelsesmedlemmer: Form. ANDR. H. JENSEN, Kassereren, JOHS. SEJER, og Sekretæren, J. C. HYLANDER, genvalgtes. Ligeledes genvalgtes SEKRETÆREN og FORMANDEN som Repræsentanter ved »Bornholms Social-Demokrat«.

Da Formanden havde foretaget Henvendelse til Bogtrykkerne Gornitzka i Nexø og i Allinge for at faa Underskrift paa Tarifen og i begge Tilfælde havde faaet Afslag, vedtoges det at tilskrive Forretningsudvalget for at høre om dettes Stilling til Sagen.

Under »Eventuelt« drøftedes et lokalt Spørgsmaal. Ogsaa i dette Tilfælde vedtoges det at indhente Forretningsudvalgets Erklæring.

Generalforsamlingen var besøgt af 15 Medlemmer. CH.

Roskilde Lokalafdeling

afholdt Onsdag den 13. Oktbr. ordinær Generalforsamling paa »Fjordvilla«. — FORMANDEN oplæste Regnskaberne, hvoraf Hovedkassens balancerede med 429 Kr. 20 Øre, Privatkassens med 97 Kr. Begge godkendtes. — Paa to herværende Trykkerier var opstaaet Strid om, hvorvidt et Firma var berettiget til at lade sine Lærlinge »montere« Maskinsats. En Skrivelse fra Forretningsføreren om denne Sag forelaa, hvorefter man vedtog at afvente Sagens Ordning i Løbet af 8 Dage. — I Anledning af Forslag om Forudbetaling af Halvdelen af Januar Kvartals Ekstrakontingent at anvende til forestaaende Juleuddeling, vedtoges det først at udsende Lister til Tegning af Bidrag til denne. — Forskellige Forslag til Indskrænkning af Lokalkassens Udgifter debatteredes. — Sluttelig vedtoges, at Bestyrelsen henvender sig til et Medlem i Anledning af en Restance, hvorefter den velbesøgte Generalforsamling sluttedes. H. J. AASVANG.

Randers Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling paa »Jylland« Torsdag den 14. Oktober. FORMANDEN aflagde Beretning fra Fællesbestyrelsesmøderne og Repræsentantskabet for »Socialdemokraten«. — Regnskabet balancerede med 747 Kr. 74 Øre; Kassebeholdning 14 Kr. 74 Øre; godkendtes enstemmig. — Det vedtoges at rette Henvendelse til Byens Principaler om Dyrtidstillæg. — Som Revisor valgtes RICHARD TUESEN i Stedet for Hammerby, der er fraflyttet Afdelingen. — Under Eventuelt drøftedes Oprettelsen af en Fagklasse i Teknisk Skole for Bogtryklærlinge.

Regnskabet for Ekstrakassen balancerede med 268 Kr. 92 Øre og godkendtes. Til en Læsestue for »Socialdemokratisk Ungdomsforening«s Medlemmer bevilgedes 5 Kr.

Generalforsamlingen var ikke særlig talrig besøgt. A—Ø.

Ringsted Lokalafdeling

afholdt den 15. Oktober ordinær Generalforsamling. — FORMANDEN aflagde Beretning og omtalte herunder Arbejdsløsheden, oplæste Regnskaberne, der begge godkendtes.

Det vedtoges at forhøje Kontingentet til Privatkassen med 5 Øre ugentlig til 15 Øre. — En mindre Ændring af Privatkassens Love vedtoges.

Til Formand genvalgtes A. SIESING, til Revisorer: G. MORTENSEN og C. C. MADSEN, til Kontrahenter til »Midtsjællands Socialdemokrat« genvalgtes G. MORTENSEN og nyvalgtes F. FREDERIKSEN; til Fanebærer valgtes JUL. NIELSEN.

Der bevilgedes 10 Kr. til Forplejningsstationen. — Et Andragende fra Fællesorganisationen afsloges. — Under Eventuelt omtaltes Juleuddelingen. P.

Marstal Lokalafdeling

afholdt Torsdag den 14. September kvartaarlig Generalforsamling. — Protokollen oplæstes og godkendtes.

Det reviderede Regnskab fremlagdes og godkendtes ligeledes. — Da Formanden, K. G. Madsen, var rejst fra Byen i Slutningen af Kvartalet, havde C. CASPERSEN fungeret som Formand, og lovede at beklæde Stillingen indtil videre.

Til Revisorer valgtes A. KROMANN og H. P. G. HANSEN.

Da ingen ønskede Ordet hævedes Generalforsamlingen.

ARTHUR HANSEN.

Nær og Fjærn.

Novemberfesten til Fordel for de Arbejdsløse afholdes Lørdag den 20. November i Odd-Fellow-Palæet. Der er i Aar gjort ekstra Anstrængelser for at sammensætte et fortrinligt Program, hvilket Læserne kan overbevise sig om, naar dette fremkommer i næste Numer. Billetterne udsendes i Løbet af den kommende Uge. Man gør sikkert klogt i at sikre sig Billet i Tide.

25-Aars-Jubilæum. Typograf SOFUS HOLTZMANN, Randers, fejrede Søndag den 10. Oktober 25-Aars-Jubilæum som Typograf ved »Randers Amts Avis«.

Jubilaren vistes stor Opmærksomhed i Dagens Anledning baade af Chefen, Faktoren og hans Kammerater. I Anledning af Jubilæet afholdt Kollegerne en Fest Lørdag d. 16. ds. med Jubilaren som Hædersgæst. Ved Festen, hvor Redaktør Elmenhoff og Faktor Petersen var til Stede, blev der holdt mange smukke Taler, og der herskede en god kammeratlig Stemning ALEX.

Arbejder-Teater. Vor Kollega og Bibliotekar JENS WULF har sammen med Folkethingsmændene HYLLER og A. C. MEYER startet et Arbejdernes Teater, der om Søndagen skal give Forestillinger i Forsamlingsbygningen paa Enghavevej.

Det er ingenlunde smaa og lette Opgaver man agter at give Selskabets Dilettanter, idet man agter at opføre Stykker af moderne Forfattere og helst saadanne, der egner sig for den fri Scene.

I vor Tid, hvor der ogsaa for Arbejdere med smaa Penge paa forskellig Maade er Lejlighed til at se virkelig god Kunst, er det et dristigt Forsøg der her gøres, men Jens Wulfs Navn maa vel være en Garanti for, at man vil søge at løse Opgaverne med Alvor og prøve paa, at faa noget godt og lærerigt ud deraf.

Paa Søndag er der Première paa »Peter Jensen«, et Skuespil i 5 Akter af Pseudonymet Jens Jyde.

Angaaende Tid og Billetpriser se »Social-Demokraten«.

Til Nordlis Koncert Søndag Aften kan der købes Billetter à 50 Øre, der dog kun giver Adgang til selve Koncerten. De faas hos Anton Jensen og paa Kontoret.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger:

14. Oktober: Aalborg 200.00; Esbjerg 125,00; Frederikshavn 50.00; Korsør 75.00; Rudkøbing i Stedet for en Del af Juli Kvartals Overskud 17.00. 15. Oktober: Aarhus 800.00 (deraf 267.60 i Stedet for Juli Kvartals Overskud). 18. Oktober: Korsør i Stedet for Juli Kvartals Overskud 40.15; Silkeborg i Stedet for en Del af Juli Kvartals Overskud 100.00; Faaborg 50.00. 19. Oktober: Hillerød i Stedet for Juli Kvartals Overskud 62.00; Thisted i Stedet for en Del af Juli Kvartals Overskud 30.00.

København, den 19. Oktbr. 1915.

Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

14. Oktober: Roskilde 28.70; Rudkøbing pr. Bl. 17.00, kont. 26.70, ialt 43.70. 16. Oktober: Aarhus pr. Bl. 267.60; Randers 130.00. 18. Oktober: Korsør pr. Bl. 40.15; Køge 147.25; Løgstør 38.00; Nykøbing F. 255.00; Odder 92.20; Ringkøbing 40.00; Silkeborg pr. Bl. 100.00, kont. 72.75, ialt 172.75; Vejle 132.00. 19. Oktober: Hillerød

pr. Bl. 62.00; Hjørring 191.75; Kolding 128.00; Marstal 55.00; Thisted pr. Bl. 30.00, kont. 40.00, ialt 70.00.

København, den 19. Oktbr. 1915.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Henry Ove Ludv. Peter Olsen, udl. 1/10 15 hos Christtreu (arb. s. St.). Trykker Henry Chr. Olaf Henriksen, udl. 4/10 15 hos Trier (arb. s. St.). Trykker Otto Laur. Arnold Fritz Kromann, udl. 25/9 15 hos Spuhr & Siebuhr (arb s. St.). Paal. Rosa Oline Margrethe Fritze, udl. 10/10 15 hos Qvist & Co. (arb. s. St.).

Rønne, Sætter Ernst Georg Andr. Larsen, udl. 1/10 15 i Bornh. Tidende. Svendborg, Sætter Svend August Rasmussen, udl. 15/10 15 i Meyers Trykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1878 Knud Bergenholz fra Næstved (Jacobsen & Co.). 2073 Elvine Bergenholz fra Næstved (arbl.). 2615 Jul. Chr. Nielsen fra Rejse (Trier). 6125 Marius Olsen fra Rejse (arbl.).

Aarhus, 3420 Laur. Peter Nielsen (Reklametrykkeriet), 6983 Herm. Alb. Horn (Reklametrykkeriet) og 561 Laur. Andr. Nielsen (arbl.). Brønderslev, 6817 Lauritz Georg Wagner (Vends. Folkebl.). Fredericia, 6748 Richard Jørgensen (Fredericia Soc.-Dem.). Hillerød, 3966 Hans Chr. Berg (arbl.). Kolding, 6107a Bernt Favrholdt (Højskolebl.). Marstal, 6025 Gustav Andersen (Ærø Folkeblad). Næstved, 3803 Mads Peter Petersen (i Pl.), 4479 Aage V. Linde Carlsen (i Pl.), 3891 Hans Alb. J. Frederiksen (i Pl.) og 4407 L. H. Axen (i Pl.). Svendborg, 1874 Niels P. Brandt (arbl.).

Fratraadte.

København: 1418 Frederik Andersen til Udl. (arbl.). 3846 Edv. J. N. Hansen paa Rejse. 2859 Rudolf Jensen paa Rejse. 3951 Carl Ludv. Krebs til Udl. i Pl. 3099 Lars Nielsson til Udl. i Pl. 2603 Søren Thomsen til Udl. i Pl.

Aalborg, 561 Laur. Andr. Nielsen (paa Rejse) og 3914 Svend R. Mortensen til Norge (arbl.). Aarhus, 2592 P. Gudum paa Rejse. Brønderslev, 3935 Karl Viggo Jensen paa Rejse. Fredericia, 6188 William Jacobsen til Horsens i Pl. Nyborg, 3891 Johs. Frederiksen til Næstved i Pl. Næstved, 2073 Elvine Bergenholz og 1878 Knud Bergenholz til København (arbl.). Roskilde, 6854 Lorenz F. Jensen til Aalborg (Militær). Svendborg, 3454 Chr. la Cour paa Rejse og 4488 Carl P. A. Hansen til Næstved (arbl.). Varde, 6930 J. B. E. Jensen til Haderslev i Pl.

Udmeldt.

København: 2205 Paal. Edith Mayne. 2114 Margrethe Petersen. (Begge fratraadt Faget).

Død.

København: 909 Sætter Olaf Fritz Svendsen.

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 9 Sangøvelse. — **Husk Bortlodningen.**

Lodsedler faas i Lokalet. (1 M)

Typografernes Cykleklub.

Søndag den 24. Oktober Generalforsamling i Nørre Central Café, Nørrebros Runddel Kl. 11 pr.

Dagsordenen er: 1. Protokollen. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Valg. 5. Eventuelt.

(3 D) STYRELSEN.

ANNONCER

Linotypesætter,

rutineret og erfaren, søger Plads straks. Billet mrkt. »192« indl. paa Ekspeditionskont.

Akcidens-Sætter.

Dygtig Akcidens-Sætter søger Plads snarest. Billet mrkt. »187« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker søges.

Ea dygtig ung Mand, vant til Trykning af 8-sidig Avis og Akcidensarbejde, kan faa varig Plads.

TH. MORTENSEN, Forretningsfører.

(190) Hjørring.

Typografforbundter

ønsker Plads straks. Billet mrkt. »197« modtager Ekspeditionskontoret.

Lærling

antages. **Bogtrykkeriet, Magstræde 6.** (195)

Rotationstrykker

søger Plads straks. Kendt med Stereotypi. Billet mrkt. »188« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidens- og Avissætter

med Kendskab til Ombrydning søger Plads straks. Billet mrkt. »181« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Trykker

til Akcidens og Avis kan faa fast Plads i en større sjællandsk Købstad. Helst en yngre, gift Mand. Billet mrkt. »193« bedes snarest tilsendt Ekspeditionskontoret.

Stereotypør.

Rund- og Fladstereotypør søger Plads straks. Billet mrkt. »189« modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre

Provinssætter,

kendt saavel med Avis som Akcidens, helst Afholdsmand og militærfri, kan faa Plads i et mindre Trykkeri. Ugeløn 26—27 Kr. Billet mrkt. »198« modt. Ekspeditionskontoret.

Dygtig Sætter-Trykker

søger Plads paa et Akcidenstrykkeri. Billet mrkt. »194« bedes sendt til Ekspeditionskontoret.

For 1500 Kr. aarlig

for de første 1000 Eksempl. ønskes et Ugeblad trykt. Tilbud paa Skrift, Format, Papir, yderligere Oplags Pris m. v. tilsendes *Buchtrups Ann.-Bureau, Aarhus, mrkt. »D. 6423«.* (191)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse.

For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (196)

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

Carl Erichsen.

Telefon 2526. Sct. Pederstræde 10.

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

Hotel „Union" Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade (*bedste Spisested i København*) anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

ANTON JENSEN,

(57) Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 43 KØBENHAVN DEN 29 OKTOBER 1915 XLII AARGANG

En Konflikt i Horsens.

Uden at Forretningsudvalget havde faaet nogen forudgaaende Meddelelse om Uoverensstemmelser ell. lign., modtog *Redaktionen* Onsdag den 20. ds. om Formiddagen følgende Telegram: »Plads maa ikke tages i Horsens før Henvendelse er sket til Lokalformanden, Theodor Jørgensen, Gersdorfsgade 1«.

Da hverken Redaktionen eller Forretningsudvalget kendte noget til Konfliktsforhold i Horsens, afsendtes følgende Svartelegram: »Opgiv Anledningen til Viggo Christensen«, hvorpaa der omgaaende telegraferedes: »Anledningen Konflikt paa »Horsens Social-Demokrat«. Theodor Jørgensen«. Dette var en endnu større Overraskelse.

Man vidste, at Kontrahentforsamlingen i København en Gang i Sommer havde vedtaget at anskaffe to ny Sættemaskiner til Bladet i København, hvorefter 2 ældre Maskiner skulde gennemgaa en Hovedreparation og derefter opstilles i Horsens, hvor Bladet hidtil er præsteret i Haandsats. Endvidere vidste man, at vor Kollega Will. Jacobsen var ansat som Leder af Partitrykkeriet i Horsens, og at han var tiltraadt sin ny Plads den 16. Oktober. Men om Stof til Konflikt var der aldeles intet kommet til Forretningsudvalgets Kundskab.

Næste Dags Morgen, Torsdag den 21. ds., modtog Forretningsudvalget, der netop var samlet til Møde, følgende Telegram: »Hele Personalet (alle Medlemmer af D. T.-F.) paa »Horsens Social-Demokrat« har standset. Theodor Jørgensen«.

Forretningsudvalget afsendte straks følgende Telegram: »Underrettet om en i Strid med Lovene foretaget Arbejdsstandsning, forlanger Forretningsudvalget, at Arbejdet øjeblikkelig genoptages. Forhandlinger kan optages ved Forretningsførerens Ankomst i Aften«. Samtidig beordredes Forretningsføreren til straks at rejse til Horsens.

Til Trods for, at Arbejdsstandsningen ikke paa noget Punkt var i Overensstemmelse med Lovenes § 53, ja end ikke for Afdelingen havde Spørgsmaalet om Strejke været forelagt, efterkom Personalet ikke Forretningsudvalgets Telegram, skønt Forhandling kunde finde Sted endnu samme Aften.

Ved Forhandlingen oplystes det, at Sættemaskinerne formentlig vilde ankomme om et Par Maaneder. For efterhaanden at bringe Personalet ned til det Tal, der vilde blive normalt under Maskindriften, og for at supplere Satsmængden under Personalets Oplæring til Maskinsættere, ønskede Firmaet at anvende Stereotypi. Personalet modsatte sig Anvendelse heraf under Paaberaabelse af, at det var en Aftale, at Stereotypi ikke maatte anvendes uden efter forudgaaende Forhandling. Firmaet hævdede at have tilbudt en saadan, men Personalet havde krævet Tidspunktet for Stereotypiens Indførelse udskudt til Sættemaskinernes Ankomst.

Arbejdsstandsningen sluttede samme Aften ved følgende af begge Parter tiltraadt Overenskomst:

»Ved en Forhandling i Dag paa »Horsens Social-Demokrat« er man enedes om følgende:

Arbejdet genoptages Fredag Morgen til sædvanlig Tid.

Samtidig med at der fra samme Dag indføres Stereotypi i Driften, fastsættes følgende med Hensyn til Personalets Reduktion:

Sætter X afskediges tidligst til 1. Januar 1916.

Sætter XX afskediges tidligst naar Sættemaskinerne er ankomne, dog ikke førend til 1. Februar 1916.

Dansk Typograf-Forbund saavel som Kontrolkomiteen for »Social-Demokraten« søger at skaffe de to Sættere Plads saa snart som muligt.

De øvrige af det gamle Personale kan ikke afskediges paa Grund af Stereotypi og Sættemaskiners Indførelse.«

William Sørensen død.

Vor gamle og afholdte Kollega har afsluttet sit Liv; han døde i forrige Uge — pludseligt og overraskende for alle. Naar dette læses, er hans afsjælede Legeme brændt ude paa Krematoriet — uden nogen Ceremoni — stilfærdigt og ubemærket som han selv ønskede det og som ikke blev i Modstrid med den Maade, han havde levet sit Liv.

Gamle Sørensen havde kun Venner, elskværdig og imødekommende som han var. Han var gennem alle Tider et stærkt interesseret Organisationsmedlem, der nødig vilde forsømme noget Møde, hvor vigtige Sager var for.

I sine yngre Dage blev han meget ofte af sine Kolleger betroet Tillidshverv og var Foreningens Revisor fra 1877 til op mod 90'erne.

Det er kun de Ældre, der kendte Sørensen fra de Dage; men den følgende Generation lærte ham at kende som den forstaaende og interesserede Kollega, han blev ved med at være, og naar han ved sit Nik og Smil til den Taler, han syntes om, kunde virke opmuntrende og bagefter faa det at vide, saa følte han, at han endnu kunde udrette noget godt.

William Sørensen blev omtrent 72 Aar gammel og var i mange Aar i »Adresse-Avisen«; i de senere Aar var han gentagne Gange arbejdsløs, og selv om dette naturligvis har virket paa hans Humør, saa vil dog de, der kendte ham bedst, mene, at han i økonomisk Henseende ikke led nogen Nød.

Organisationen og alle de, der i særlig Grad satte Pris paa ham, har ikke faaet Lov at hædre ham efter hans Død — vi vil her i »Typograf-Tidende« mindes ham og bevare hans Minde. —N.

Typografernes Sportsklub.

Motionsgymnastik.

I »Typ.-Tid.«s forrige Numer var der en Artikel om Gymnastik, hvori der omtaltes Motionsgymnastik som et væsentligt Led i Sportsklubbens Vinterplan. Ja, netop her var noget for Typograferne, tænkte jeg; blot det vilde gaa op for dem, hvilken Gavn de har af et Par Timers fornuftig ledet Motionsgymnastik.

Saalænge man lever og ikke har nogen Sygdom, der absolut forhindrer Deltagelse i Gymnastik, bør man sørge for at vedligeholde sin Evne til at bruge Kroppen saa længe som mulig. Ogsaa de aandelige Evner nyder godt af, at Kroppen er rask og rørig, men desværre, alt for mange vender det døve Øre til saadan Tale. Hvis de 30—40—50-aarige vidste, hvor meget den legemlige Motion bidrager til at forhale Alderdommens Indtrædelse, vilde de melde sig i langt større Grad til Gymnastikens Faner, end Tilfældet er nu. Det gælder paa dette Omraade i høj Grad, at man er sin egen Lykkes Smed.

Sportsklubben har Gymnastik hver Søndag Form. Kl. 10—12 og Onsdag Aften Kl. 9—10½ i Lokalet Vester Boulevard 6 (Studenterforeningens Bygning). B.

50 Aar.

MANDAG den 1. November er det 50 Aar siden Dansk typografisk Forenings mangeaarige Hovedkasserer, Faktor ULRIK PETERSEN, gik i Lære i »Kolding Avis«s Bogtrykkeri, hvor han endnu den Dag i Dag er beskæftiget.

Ulrik Petersen har aldrig haft Udlængsler, i al Fald har disse aldrig givet sig Udslag; støt og trofast har han Dag ud og Dag ind gennem de mange Aar røgtet sit Hverv først som Lærling, senere som Typograf og nu i en Aarrække som Faktor. »Kolding Avis« og Ulrik Petersen hører sammen. Kun én Gang er Naturen gaaet over Optugtelsen hos ham; det var, da han for langt over en Menneskealder siden drog til Varde og tog Arbejde der med det Maal for Øje at blive Ejer af et derværende Blad. Forholdene paa denne Plads passede ham imidlertid ikke, han længtes tilbage til sin Fødeby, og efter et halvt Aars Forløb var han atter installeret i sin gamle Plads i Kolding, hvor han i Mellemtiden havde været stærkt savnet.

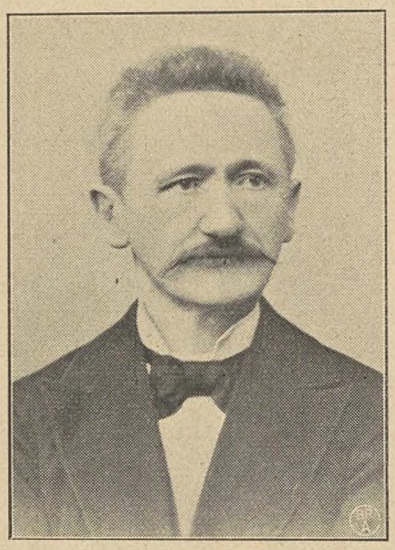

Ulrik Petersen hører til de ældste af Organisationsmændene indenfor vort Fag. Saa tidlig som midt i Halvfjerserne var han med til at danne en lokal Organisation for Kolding — »Typografia« hed den — og da senere Jyllands typografiske Forening og efter den Dansk typografisk Forening blev oprettet, var han blandt de første, der meldte sig ind i disse. Da Hovedbestyrelsen i 1888 flyttede fra Aarhus til Kolding, faldt Valget som Hovedkasserer ganske naturligt paa ham, og han røgtede Hvervet til almindelig Tilfredshed i alle de Aar, Styrelsen havde Sæde her, altsaa lige til Centralisationen fandt Sted i 1903. I sin Egenskab af Hovedkasserer er Ulrik Petersen kendt og skattet af mange ældre Medlemmer, der lærte at værdsætte ham som en Mand, hvem man trøstig kunde betro Foreningens Pengesager, og som en mønsterværdig Regnskabsfører.

Da Jubilaren i 1903 fratraadte som Hovedkasserer, udtalte »Typ.-Tid.«, at han havde udført sin Gerning med en vis Pietet, pillent og pligtopfyldende, og at Gerningen helt havde optaget hans Fritid og fængslet ham til Hjemmet.

I Døgnets Stridigheder tog han ikke Del. Han var kun Hovedkasserer. Til de mange Tusinder, der gik gennem hans Hænder, havde han ikke noget Jærnpengeskab — kun en Stivelseæske, der blev anbragt i en Kommodeskuffe, hvorfra dog Pengene snarest vandrede op i Sparekassen.

Ulrik Petersen har altid været en flittig Mand, og hans Virksomhedstrang har bl. a. givet sig Udslag i en stor Del gode Lejlighedssange.

Ulrik Petersen er nu lige ved de 64, og vel er Aarene ikke gaaet sporløst hen over hans Hoved, men Helbredet er godt og Humøret med, og der er al Udsigt til, at han endnu i adskillige Aar kan staa som Leder af »Kolding Avis«s Trykkeri og som Ombryder af Bladet!

Af hans Lærekammerater er der kun to i Live, og de opholder sig ligesom han selv i Kolding; derimod findes der Landet over adskillige Kolleger, som har lært under ham, og fra alle dem samt fra de mange, der lærte ham at kende under hans Virksomhed som Hovedkasserer, vil der sikkert paa hans Højtidsdag blive sendt den gamle Faktor en venlig Tanke med Tak for de svundne Dage.

Kolding, Oktober 1915. — E. —

TYPOGRAFERNES NOVEMBERFEST

TIL FORDEL FOR JULEUDDELINGEN
TIL DE ARBEJDSLØSE
LØRDAG DEN 20. NOVEMBER 1915
KL. 8 AFTEN PRÆCIS
I ODD-FELLOW-PALÆET, BREDGADE 28

PROGRAM:

G. MEYERBEER: »Fakkeldans«.
L. JESSEL: »Effie Vals« af Opr. Den tapre Skræder.
} **Orkester 20 Mand.** Dirigent: Gardens Musikdirektør, Hr. VALD. NIELSEN.

Fru Charlotte Wiehe-Berény:
a. E. M. GRAND: »Det, som man ikke maa«.
b. J. ROLLEN: »Lille Mariane« (en ny og sørgelig Vise).
c. HENRI BERÉNY: »Champagnevalse«.

Kgl. Kammersanger Emil Holm:
a. »Per Svinaherde«. Svensk Folkevise.
b. C. E. F. WEYSE: »Tycho Brahes Farvel«.
c. MOZART: »Leporellos Arie« af Opr. »Don Juan«.

Violoncellisten Hr. Fritz Ditzmann:
a. POPPER: »Gavotte«.
b. SAINTE SAINT: »Romance« af Op. 51.
c. POPPER: »Tarantell«.

POUL HELLMUTH: Hvad hjalp dig, ak mit Fædreland.
HAKON ANDERSEN: Heden. Baryton-Solo.
AUG. SÖDERMANN: Ett bondbröllop.
a. Bröllopsmarsch.
b. I kyrkan.
c. Önskvisa.
d. I bröllopsgården.
} **Gutenberg-Koret,** Dirigent: Hr. Organist HAKON ANDERSEN.

Kgl. Kammersanger Emil Holm:
a. A. TOFT: »Hanen«
b. do. »Abekatten«
} af Kaalunds Fabler.
c. C. F. E. HORNEMANN: »Humlebien«.

Fru Charlotte Wiehe-Berény:
a. »Det var den Gang«.
b. »En Tur til Charlottenlund« eller »Den er a' Kragelund«.
c. »Aah Konduktør«.

Viser fra Krinolinetiden i Datidens Kostume.

Ved Flygelet: **Hr. Professor Henri Berény, Fru Mary Hornemann** og **Frk. Jenny Olsen.**

Flygel: *Hornung & Møller.*

Efter Aftenunderholdningen Bal til Kl. 4.

Ingen Pavse!

Musiken udføres af et Orkester paa 20 Mand.
Dirigent: Gardens Musikdirektør, Hr. VALD. NIELSEN.

Billetter til Aftenunderholdningen faas à 1 Kr., 75 Øre og 50 Øre hos Inkassatorerne paa Trykkerierne.

Balbilletter à 75 Øre pro persona faas ved de forskellige Indgange til Balsalene.

Tekstprogram à 10 Øre faas ved Indgangen.

Agitér for Tilslutning. FESTUDVALGET.

Generalforsamlinger og Møder.

Horsens Lokalafdeling

afholdt Fredag den 22. Oktober ordinær Generalforsamling hos Wium Christensen, Graven.

Formanden, TH. JØRGENSEN, bød Velkommen. — Dirigent: A. E. CHRISTENSEN. Forhandlingsprotokollen oplæses og godkendes efter et ret skarpt Replikskifte mellem JULIUSSEN og NIELSEN-WANG.

Regnskabet balancerede med 1197 Kr. 40 Øre. Indtægten var følgende: Kassebeholdning fra forrige Kvartal Kr. 15,00, ordinært Kontingent 582,40, Tilskud fra Hovedkassen 600 Kr.

Udgiften var: Rejseunderstøttelse 85,00, Understøttelse paa Stedet 662,00, Sygeunderstøttelse 119,00, Administrationstilskud 12,75, indsendt til Hovedkassen 303,65.

Ekstrakassens Regnskab balancerede med 184,15, og slutter med en Kassebeholdning af 71,20.

Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Angaaende et Forhold paa »Horsens Avis«, hvor det var forsøgt at sætte en ældre Kollega paa Beregning, meddeltes det, at alt blev ved det gamle. Intet videre at foretage i Sagen.

Derefter paabegynder man Behandlingen af Dagsordenens Punkt 4: Arbejdsforholdene paa »Horsens Social-Demokrat«.

FORMANDEN meddeler, hvad der er sket, siden den nye Driftsleder, Hr. Will. Jacobsen er bleven ansat ved Bladet, hvilket i korte Træk er følgende: Lørdag den 16. Oktober faar Personalets Tillidsmænd Ordre til at møde hos Hr. Landstingsmand Chr. Christiansen paa Bladets Kontor, og denne meddelte dem, at Hr. Will. Jacobsen har overtaget Ledelsen af Trykkeriet, og at Personalet i alle Tilfælde kun har Jacobsen at henvende sig til og rette sig efter.

Jacobsen meddeler derpaa senere Personalet, at det først og fremmest gælder om at spare, og at det er hans Agt at indføre Stereotypi og Sættemaskiner.

Personalet tilbyder nu Jacobsen en Forhandling om disse Spørgsmaal; men denne svarer, at der er ikke noget at forhandle om, da Stereotypi og Sættemaskiner er en Kendsgerning.

Personalet, der staar fuldt ud enigt, meddeler saa Hr. Jacobsen, at det vil nedlægge Arbejdet, saa snart der skal Stereotypi i Bladet, hvortil Jacobsen svarer, at i saa Fald maa han tage Kampen op. Samtidig siges 2 Mand op, og 1 Mand afskediges straks.

Onsdag Aften afholdt Lokalafdelingens Styrelse Møde, og man sanktionerer aldeles enstemmigt Personalets Optræden.

Torsdag Morgen kommer der Stereotypi, som Jacobsen forlanger skal i Bladet; men Personalet svarer med at nedlægge Arbejdet. Samme Dag kommer der dog en Forhandling i Gang, og om Aftenen, efter Forretningsfører Viggo Christensens Ankomst, naaedes der til et Forlig angaaende Stridspunkterne, saa Arbejdet kan genoptages den paafølgende Morgen.

FORMANDEN fandt det opnaaede Resultat tilfredsstillende, men beklagede, at en Arbjdsstandsning skulde være nødvendig, mente ikke at have forsømt sine Pligter som Lokalformand eller Hovedbestyrelsesmedlem.

WILL. JACOBSEN udtalte, at der var ingen, der beklagede Arbejdsstandsningen mere end han, men haabede, at der nu, da Stridsspørgsmaalene var bilagte, maatte komme et godt Samarbejde mellem Personalet og ham.

Generalforsamlingen bifaldt stiltiende den opnaaede Overenskomst.

Dagsordenens Punkt 5 (der staar i nøje Forbindelse med Punkt 4): »Et Medlems Optræden, eventuelt Misbilligelse heraf«. FORMANDEN gav nogle Oplysninger, og efter et Par Bemærkninger af A. E. CHRISTENSEN og WILL. JACOBSEN gik man over til næste Punkt paa Dagsordenen: Juleuddelingen. Det vedtoges at overlade til Bestyrelsen at foretage det fornødne.

Under Eventuelt foreslog JENS JULIUSSEN, at Formanden for det kommende Halvaar ydes et ekstra Honorar af 25 Kr., og fra April næste Aar 50 Kr. aarlig. Forslaget vedtoges enstemmigt.

CHR. N.

Ringkøbing Lokalafdeling

afholdt Fredag den 15. Oktober Generalforsamling paa »Landmandshotellet«. Der var mødt 12 Medlemmer.

Formanden, P. S. JENSEN, aabnede Generalforsamlingen med at byde Velkommen, specielt til et nyt Medlem, L. Laursen.

Derefter forelagdes Regnskaberne, som viste følgende: Hovedkassens Regnskab balancerede med 366 Kr. Der er udbetalt i Rejseunderstøttelse 18 Kr. 50 Øre, Understøttelse paa Stedet 216 Kr. og i Sygeunderstøttelse 70 Kr. — Ekstrakassens Regnskab balancerede med 67 Kr. 95 Øre. Der er udbetalt til 15 Rejsende 36 Kr. Kassebeholdning 21 Kr. 10 Øre. — Begge Regnskaberne godkendtes.

Det vedtoges at sende en Liste rundt paa Trykkerierne og Kontorerne til Fordel for Juleindsamlingen, hvor Medlemmerne kan tegne sig for et samlet eller ugenligt Bidrag. Ligeledes vedtoges det at yde et Beløb af Ekstrakassen.

Det overlodes til det nedsatte Udvalg sammen med Bestyrelsen at arrangere enten Dilettant-Forestilling eller Karneval. Indtægten skal tilfalde Ekstrakassen.

Da der intet af Betydning fremkom under Eventuelt, hævedes Generalforsamlingen.

Det skal bemærkes, at Formanden skænkede sin Løn for Oktober Kvartal til Fordel for de rejsende Kolleger. JOH. A. P.

Du, som er paa »den grønne Gren«,
vil Du til Julen glæde én?
Du selv maaske en Gang led Nød
og husker, hvad lidt Hjælp betød.

Nær og Fjærn.

Lønforhøjelse. »Kallundborg Folkeblad« har forhøjet Personalets Løn med 2 Kr. ugenlig pr. Mand, foreløbig til 1. April 1916. En enkelt af Personalet har faaet Lønnen forhøjet med 5 Kr. ugenlig.

Dødsfald. Vor Kollega, Typograf MORTEN NØRGAARD MORTENSEN, døde Onsdag den 20. Oktbr. paa Herning Sygehus af Hjernebetændelse.

Morten Nørgaard, der har lært paa »Herning Avis«, blev Svend 1. Februar 1910 og har siden med smaa Afstikkere til Silkeborg, Bogense, Nakskov og Esbjerg og en kort Tur til Norge opholdt sig i Herning.

Budskabet om hans Død vil for dem, der kendte ham, vist komme lidt overraskende, idet han var stor og kraftig og af den sejge, sindige, vestjydske Natur.

Sygdommen menes at stamme fra Forgiftning (antagelig fra Sætterkassen) gennem Næsen op i Hovedet. Han var kun syg 5 Dage. Paa sit Arbejdssted vil han blive mindet som en god og livlig Kollega.

E—N.

Bortlodningen i Typografernes Sangforening. I Forbindelse med 70-Aars Festen i Januar Maaned afholdes en Bortlodning, hvortil der allerede er indkommet en stor Mængde værdifulde Gevinster. Saaledes har flere af vore større Forlag skænket anselige Gaver af Bøger, hvoriblandt flere større Værker i Pragtbind. Endvidere er der af Gevinster et meget flot Fotogravure i elegant Ramme til Værdi 50 Kr. samt et Maleri og flere smukke og kostbare Haandarbejder m. m., og endnu flere Gevinster ventes. Lodsedler à 25 Øre faas hos d'Hrr. Inkassatorer eller hos Sangerne samt paa Forbundskontoret.

Fra Sætterkassen til Sufflørkassen. En ung Aalborg-Kollega, HARRY KORNDRUP, er fra 1. November engageret af Albert Helsengrens Selskab og skal foreløbig spille Herløvs Rolle i »Æventyr paa Fodrejse«. Korndrup har et godt Teaterydre og en god Stemme; han havde nogle Roller i Sommer-Revyen i Aalborg, hvilke han skilte sig godt fra.

Forhaabentlig er der mere Held og Hæder at høste i Thalias Haller end i de »Haller«, han forlader. G.

Rettelse Under Rubriken »Dyrtidstillæg« bragte vi sidst en Meddelelse om, at Firmaet AD. HOLST i Aalborg beskæftigede 20 Arbejdere; det skulde have været 200. Vi er duperet.

Brev fra Kristiania henligger til Otto H. Petersen.

Til Juleuddelingen har jeg modtaget:

Dir. V. Bergenholz Kr. 20.00, »G. K.« 10.00, Aug. C. 2.00, S. L. Møllers Pers. (1. Bidr.) 7.85 — tils. Kr. 39.85.

Bidrag modtages fremdeles.

København, 26. Oktober 1915. LAUR. JENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5—6½. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger:

20. Oktober: Helsingør i Stedet for en Del af Juli Kvartals Overskud 150.00. 21. Oktober: Kallundborg i Stedet for Juli Kvartals Overskud 71.95; Næstved i Stedet for en Del af Juli Kvartals Overskud 50.00; Kallundborg 100.00. 23. Oktober. Hobro i Stedet for Juli Kvartals Overskud 119.00. 25. Oktober: Herning i Stedet for Juli Kvartals Overskud 176.00; Herning 100.00. 26. Oktober: Esbjerg i Stedet for Juli Kvartals Overskud 108.20; Viborg i Stedet for Juli Kvartals Overskud 44.00; Horsens i Stedet for en Del af Juli Kvartals Overskud 300.00.

København, den 26. Oktbr. 1915.

Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

20. Oktober: Helsingør pr. Bl. 150.00, kont. 31.00, ialt 181.00; Nakskov 269.55; Ringsted 97.50. 21. Oktober: Kallundborg p. Bl. 71.95; Grenaa 112.50; Holstebro 156.25; Næstved pr. Bl. 50.00, kont. 136.10, ialt 186 10. 23. Oktober: Brønderlev 59.25; Hobro pr. Bl. 119.00; Kolding (tidl. indsendt 128.00) 0.50; Skive 138.30. 25. Oktober: Aalborg intet at indsende; Herning pr. Bl. 176.00; Slagelse 407.70. 26. Oktober: Esbjerg pr. Bl. 108,20; Nykøbing M. 83.25; Odense 831.60; Horsens pr. Bl. 300.00, kont. 3.65, ialt 303.65.

København, den 26. Oktbr. 1915.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Ernst Peder Emil Andersen, udl. 15/9 15 i Maribo (Cohen). Sætter Karl Erik Vilh. Hitzner, udl. 15/10 15 hos Bianco Luno (arb. s. St.). Sætter Fritz Orla Lercke Peetz, udl. 8/10 15 hos Spuhr & Siebuhr (arb. s. St.). Paal. Edith Cecilie Dora Larsen, udl. 14/2 14 hos Hamburger & Lange (arb. s. St.). Paal. Julie Andrea Nielsen, udl. 1889 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.), tidl. Medl. Hjælpearb. Laur. Jensen Hoffensetz (Nielsen & Lydiche). Sætterlærl. Kai Alfred Johnsen (Hafnia). 808 Louis Alf. Nielsens

Hustru Ingeborg Elisabeth. Sætter Hans William Larsen, udl. 22/10 15 hos S. L. Møller (arb. s. St.).

Odense, Sætter Reippnert Marinus Jørgensen udl. 21/10 15 i Fyns Tidende. Silkeborg, Sætter Aage Sørensen. udl. 1/10 15 i A. Bernh. Larsens Bogtrykkeri. Fredericia, Sætter Christian Andreas Andersen, udl. 1/11 15 i Fredericia Dagblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 127 Michael Andersen fra Udl. (arbl.). 1413 Poul Harald Ferry fra Rejse (Militær). 3786 Hans Chr. J. Hansen fra Assens (O. C. Olsen). 4399 Oluf Hansen fra Roskilde (Centraltr.). 2531 Svend Hansen fra Rejse (Hamburger & Lange). 1281 Jens Chr. Jørgensen fra Rejse (Rasmussen & Rugh). 4466 Einar Pedersen fra Aarhus (arbl.). 3956 Robert P. Petersen fra Roskilde (arbl.).

Aalborg, 6854 Lorenz F. Jensen (Militær) og 6557 Harry Isachsen (arbl.). Esbjerg, 3412 Hans Husted (arbl.) og 6962 Peter A. Petersen (arbl.). Hobro, 3427 Holger Christensen (Hobro Avis). Horsens, 6188 Will. Jacobsen (Social-Demokraten). Kolding, 6119 E. O. Lund (Sjodt & Weiss). Nyborg, 3891 Johs. Frederiksen (arbl.). Nykøbing F., 1040 Chr. Bjerregaard (arbl.). Næstved, 4488 Carl Peter Aksel Hansen (arbl.). Ringkøbing, 1248 S. A. Jensen Berg (Strandbygaard, Skjern). Skive, 3948 Karl Gustav Madsen (arbl.). Thisted, 6975 Louis Møller i Pl. Viborg, 3953 Peter Jørgensen (Folkebladet).

Fratraadte.

København: 1101 Axel Marius Hansen til Hjørring i Pl. 6557 Harry Isaksen til Aalborg (arbl.). 2891 Aleks Eugenius Løvgreen til Udl. i Pl. 6962 Peter A. Petersen til Esbjerg (arbl.).

Aalborg, 6702 Carl S. Jacobsen paa Rejse. Assens, 3786 Chr. J. Hansen til Kbhvn. i Pl. Esbjerg, 1248 S. A. Berg til Skjern i Pl. Hobro, 3953 Peter Jørgensen til Viborg i Pl. Horsens, 6748 R. Jørgensen til Fredericia i Pl. Kolding, 6427a R. Fønss til Haderslev i Pl. Næstved, 3891 Hans A. J. Frederiksen til Nyborg i Pl. Odense, 6583 Jens V. Johansen til Nyborg (arbl.). Randers, 6119 Edv. O. Lund til Kolding i Pl. Roskilde, 3956 Robert Peter Petersen til Kbhvn. (arbl.) og 4399 Oluf Hansen til Kbhvn. i Pl. Skive, 3427 Holger Christensen til Hobro i Pl. Svendborg, 1874 N. P. Brandt til Næstved i Pl. Viborg, 6975 Louis Møller til Thisted i Pl.

Udmeldt.

København: 2064 Valborg Hansen (fratraadt Faget).

Udslettet.

Horsens, 6602 Carl Chr. Walther (forsvundet).

Døde.

København: 10 Sætter William Sørensen. 346 P. O. Petersens Hustru Anna Marie.

Herning, 6960 Morten Nørgaard Mortensen.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Medlemsmøde afholdes Fredag den 5. November Kl. 8½ i Kaféen, Kultorvet 14. — Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet. Indbetaling finder Sted samtidigt.

STYRELSEN.

Gutenberg-Koret.

Lørdag den 13. ds. Kl. 7½: Torskegilde. Helgolandsgade 3, Industrihotellet. Pr. Kuvert Kr. 2.25 med Smør og Ost, Snaps og Øl. Passive kan deltage. Anmeldelse herom maa sendes til Formanden senest Fredag den 12.

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 9 Sangøvelse. — **Husk Bortlodningen.** (1 N)

ANNONCER

En Typografforbundter,

helst fra et Akcidenstrykkeri, kan faa Plads paa særdeles gode Vilkaar. Lejlighed til selvstændigt Arbejde. Billet mrkt. »202« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Linotypesætter,

rutineret og samvittighedsfuld (militærfri), søger Plads straks. Billet mrkt. »201« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.

En ung Akcidenssætter (22 Aar), som har nogen Kendskab til Trykning, kunde ønske en Plads, hvor han yderligere kunde blive sat ind i dette. Kan tiltræde med 14 Dages Varsel. Helst til Nytaar.

Billet mrkt. »Sætter-Trykker 199« modtager Ekspeditionskontoret.

Til Tiltrædelse straks eller snarest mulig søges en

Trykker

(Buchdruck-Maschinenmeister),

som er fortrolig med Trykning af Stereotypiplader. — Rejsegodtgørelse efter 4 Ugers Arbejde.

A. WULFRAM NACHFOLGER,
Wismar in Mecklenburg.

Hurtigpresse,

brugt, i god Stand, indv. Rammevidde cirka 75/110 Centimeter ønskes til Kobs.

»Skanderborg Amts Avis«s Bogtrykkeri

(200)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (15)

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale**, **Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12a)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse.

For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (196)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181 (18)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,
Thingvalla Allé 28, S.

(79)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 44 KØBENHAVN DEN 5. NOVEMBER 1915 XLII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 14. November Kl. 11, Form. præcis

i Rømersgade 22, Festsalen.

Foreløbig Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Opstilling af Medlemmer til Voldgittsretten. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne. 5. Eventuelt. STYRELSEN.

Voldgiftsretten i København.

I sit Møde Tirsdag den 26. Oktober 1915 har Voldgiftsretten i Sag Nr. 1/1915: *Dansk Typograf-Forbund* mod *Københavns Bogtrykkerforening paa dets Medlem, Firmaet Triers Bogtrykkeris Vegne* afsagt følgende Dom:

I Anledning af, at Triers Bogtrykkeri har nægtet at efterkomme en Begæring, som der arbejdende Sættere har fremsat om at erholde Manuskriptgodtgørelse efter Tarifens § 26 med Hensyn til et nærmere angivet Værk, der efter Bogtrykkeriets Forlangende delvis er udført paa Beregning, har Dansk Typograf-Forbund under denne Sag nedlagt Paastand om, *at* Bogtrykkeriet tilpligtes at betale en Godtgørelse efter Rettens Skøn for den Del af Værket, der er udført paa Beregning, og *at* den af Bogtrykkeriet anvendte Fremgangsmaade erklæres for tarifstridig, saaledes at i fremtidige Tilfælde Timebetaling anvendes, saafremt Parterne ikke ved Forhandling kan enes om en Manuskriptgodtgørelse.

Københavns Bogtrykkerforening paastaar Frifindelse under Hævdelse af, at det paagældende Manuskript slet ikke falder ind under § 26, og i Forbindelse hermed bestrides det, at nævnte Paragraf hjemler Sætteren Ret til at fordre Timebetaling, fordi et Manuskript efter hans Mening falder ind under Paragrafen, medens Principal eller Faktor har den modsatte Opfattelse. Det hævdes derimod, at Sætteren har at rette sig efter Principalens Opfattelse og altsaa, naar det forlanges, maa sætte Manuskriptet paa Beregning uden Godtgørelse, indtil han gennem sin Organisation — eventuelt gennem Voldgiftsretten — kan faa Rigtigheden af sin Betragtning af Manuskriptet anerkendt.

Det paagældende Manuskript er forelagt for Voldgiftsretten, og omend det maa erkendes at være skrevet ensartet og uden Rettelser og generende Indskud, findes dets hele Karakter — en usædvanlig gnidret Skrift, meget smaa og fra det sædvanlige stærkt afvigende Bogstavformer — utvivlsomt at kræve en saadan vedholdende Anspændthed hos Sætteren, at Manuskriptet maa betegnes som utydeligt, saa at det ikke »kan læses flydende«.

Da Manuskriptet herefter skønnes at falde ind under § 26, og det i saa Henseende maa være uden Betydning, at Manuskripter af samme Forfatter tidligere skal være satte, uden at Godtgørelseskrav er fremsatte, vil Dansk Typograf-Forbunds Paastand om Godtgørelse for den Del af Værket, der er sat paa Beregning, være at tage til Følge, og da Voldgiftsretten efter Proceduren maa betragte ogsaa Spørgsmaalet om saadan Godtgørelses *Størrelse* som henskudt under dens Afgørelse, finder den — bl. a. under Hensyn til det ved Mæglingsmødet fremkomne — at kunne fastsætte nævnte Godtgørelse til 6 pCt.

— — —

Hvad dernæst angaar Forbundets øvrige Paastand, bemærkes, at med Hensyn til § 26, hvis første Punktum er saaledes lydende:

> »Naar Manuskriptet af en eller anden Grund er utydeligt, saaledes at Principal, Faktor eller Sætter ikke kan læse det flydende, sættes Arbejdet enten paa Timebetaling, eller ogsaa godtgøres det særskilt«

ses der af Tarifkommissionens Protokol Pag. 159 ff. samt Pag. 317 at have været Forslag fra Bogtrykkerne om at lade Ordene »*og* Sætter« (der i den ældre Tarif var benyttede i Stedet for »*eller* Sætter«) udgaa, fordi man fandt, at Sætteren »i Følge Paragrafens Ordlyd i Virkeligheden bliver den afgørende for, hvorvidt der skal ydes Godtgørelse for Manuskript eller ej«. Dette nægtede Typograferne at indgaa paa, og Ordlyden blev da som ovenfor angivet; men Typografernes Ordfører ses paa den anden Side at have udtalt, at han »altid havde opfattet Paragrafen saaledes, at Retten til Manuskriptgodtgørelse indtræder, saa snart to af de nævnte Personer ikke var i Stand til at læse Manuskriptet flydende«, men at Spørgsmaalet om Manuskriptgodtgørelse, hvis man »endelig ikke kan enes om det, maa overlades til Organisationerne«.

Da det saaledes foreliggende imidlertid ikke ses at kunne have nogen afgørende Betydning for en retslig Fortolkning af § 26 med Hensyn til det af Forbundet rejste Spørgsmaal — en Betydning, der i al Fald ikke kunde være ubetinget i Favør af det af Bogtrykkerforeningen hævdede Standpunkt — vil Sagens Udfald paa det heromhandlede Punkt — bortset fra Fastlønstilfælde — bero paa Paragrafens Ordlyd i Forbindelse med de tilstødende Paragrafer i samme Afsnit.

Det synes herefter at maatte antages, at en opstaaende Tvist om Manuskriptgodtgørelse altid kan finde sin foreløbige Løsning ved, at enten Principal (Faktor) eller Sætter forlanger Timebetaling, hvad den anden Part da maa anses pligtig i al Fald indtil videre at rette sig efter.

Bogtrykkerne gør ganske vist i saa Henseende gældende, at Timebetaling altid er en Fordyrelse, efter Omstændighederne en Gene, som Sætteren vil kunne benytte som Tvangsmiddel til at fremtvinge Godtgørelse, selv om Manuskriptet er saa godt og tydeligt, at det falder helt *udenfor* § 26, og at Ordene: »enten paa Timebetaling« derfor maa antages kun at referere sig til det Tilfælde, at man er enig om, at Manuskriptet *er* godtgørelsesberettiget, men blot ikke kan enes om Godtgørelsens Størrelse.

Ligesom Bogtrykkerne imidlertid intet har fremført, der kunde berettige til at undergive Ordene en saadan Indskrænkning, der lidet vilde stemme med den Betydning som »Sikkerhedsventil«, der maa antages at være tillagt Timebetaling adskillige Steder i det paagældende Afsnit — se saaledes § 23, § 25 og § 27 — saaledes ses der ikke at kunne tillægges det nogen videre Vægt, om Sætteren teoretisk talt skulde faa det i sin Magt at fremtvinge Manuskriptgodtgørelse

ved at forlange Timebetaling. Dels tør det nemlig sandsynligvis paaregnes, at de fleste Sættere vil foretrække en Akkord for Timebetaling, dels vil Bogtrykkerne have mange andre Midler til at overvinde Følgerne af et eller andet urimeligt Forlangende i den paagældende Henseende, hvorved bemærkes, at det altid staar hver af Parterne frit for gennem Organisationerne efter Mægling at faa bragt eventuelle Overgreb frem for Voldgiftsretten, jfr. Tarifens § 129. Hertil kommer, at Bogtrykkerens Ret til paa sin Side at bestemme Timebetaling i Stedet for at give den forlangte Godtgørelse undertiden vel maa kunne være til hans Fordel.

Det Tilfælde synes imidlertid ogsaa at kunne forekomme, at der *hverken* fra Bogtrykkers (Faktors) eller Sætters Side ønskes Timebetaling, medens de samtidig er uenige om, hvorvidt vedkommende Manuskript falder ind under § 26, og mulig tillige uenige om, hvilken Godtgørelse der eventuelt kan fordres. I saa Tilfælde ses der ikke at være anden Udvej end Henvendelse til Organisationerne, hvorefter Mægling, eventuelt Voldgift, maa afgøre Sagen, hvorved bemærkes, at Spørgsmaalet om Godtgørelsens *Størrelse* efter Omstændighederne ogsaa vil kunne forventes afgjort af Voldgiftsretten, i al Fald naar begge Organisationerne er enige om at ønske saadan Afgørelse.

I Mellemtiden maa da Arbejdet udføres paa Beregning, indtil endelig Afgørelse foreligger. Den ovennævnte af Forbundet nedlagte Paastand om, at i fremtidige Tilfælde Timebetaling altid skal anvendes, vil efter det udviklede ikke i saadan Almindelighed kunne tages til Følge.

Voldgiftsretten finder dog Anledning til at udtale, at den — i Overensstemmelse med, hvad ovenfor er udviklet om Timebetaling — maa anse det stemmende med Tarifens Aand og Tankegang, at Spørgsmaalet om Manuskriptgodtgørelse i Almindelighed afgøres ved Forhandling mellem Principal (Faktor) og Sætter uden Indblanding af Organisationerne eller Voldgiftsretten.

Herefter dømmes:

Det ovenomhandlede Manuskript omfattes af Tarifens § 26, og der bør for den Del af Værket, der er sat paa Beregning, betales en Godtgørelse af 6 pCt.

Med Hensyn til fremtidige Tvistemaal angaaende § 26 forholdes efter de ovenangivne vejledende Synspunkter.

POUL HANSEN.

RECHNAGEL.

Dyrtidstillæg.

C. Th. Thomsen i Nyhavn 11 har tilstaaet sine gifte Sættere og Trykkere en halv Uges Løn i Dyrtidshjælp.

Sætterpladser i Tyskland.

I Tilslutning til min Artikel i Nr. 42 tillader jeg mig efter »Korrespondent« at anføre følgende ledige Pladser for Sættere i Tyskland for det Tilfælde, at nogle af vore mange ledige Kolleger skulde ønske at søge dem:

1. *Flere dygtige Sættere* søges straks til varig Plads. Tilbud med Afskrift af Anbefalinger samt Lønkrav sendes til *B. G. Teubner, Dresden, Gr. Zwingerstr. 16.*
2. *Militærfri Sætter*, der har arbejdet i Papirvarefabrik og er kendt med Stereotypi, kan straks antages til høj Løn. *Paul Reuther, Neuwied a. Rh. Papirvarefabrik og Bogtrykkeri.*
3. *Dygtig Sætter* for Annoncer og Akcidens til god Løn søges. *Hofbuchdruckerei Max Hahn & Co., Mannheim.*
4. *To dygtige Avissættere* søges straks af *C. G. Roszberg, Frankenberg i. Sa.*
5. *Avissætter* til god Løn søges straks. *»Mülheimer Zeitung«, Mülheim (Ruhr).*
6. *Værksætter* søges. Tilbud med Afskrift af Anbefalinger, Opgivelse af Alder og Lønkrav. *Greven & Bechtold. Buchdr., Köln a. Rh. Weyerstrasse 19.*
7. *Første Akcidenssætter*, dygtig, søges til varig Plads. Tilbud med Lønkrav sendes til *Hofbuchdruckerei Wagner, Bad-Nauheim.*
8. *Flere Haandsættere* søges til god Løn i varig Plads. *Börsendruckerei Denter & Nicolas, Berlin C. 2. Neue Friederichstrasse 43.*
9. *Sætterstereotypør* søges straks. Løn efter Tarifen samt Dyrtidstillæg. *W. Levysohn, Grünberg in Schl.*
10. *Dygtig Sætter* for Annoncer og lettere Akcidenser søges straks til god Løn. *Naucksche Buchdruckerei, Berlin S 14, Stallschreiberstr. 5.*
11. *Som første Sætter* søges en Svend, der kan lede et mindre Personale og som kender noget til Maskine. *H. O. Wieman, Berlin S. W. 48, Wilhelmstrasse 115, I.*
12. *To dygtige Sættere* søges til 1. November til høj Løn. *Buchdruckerei Karl Jehne, Dippoldiswalde (Sa.).*
13. *Akcidens- og Annoncesætter*, selvstændig Arbejder for Hustrykkeri til varig Plads og god Løn søges. *National-Registrierkassen-Gesellschaft, Berlin S. W. 11, Hallesches Ufer 12.*
14. *Dygtig Akcidenssætter* søges straks. *Buch- und Kunstdruckerei Hofgeismar, Hofgeismar bei Kassel.*

Kolleger, som vil søge disse Pladser og som faar dem, skal inden Tiltrædelsen henvende sig til vort tyske Broderforbunds Afdeling det paagældende Sted.

Pas er nødvendigt. LAUR. JENSEN.

afholder **Medlemsmøde** *Onsdag d. 10. ds. Kl. 8 i Rømersgade* (2. Sal til Gaden). Dagsorden: Meddelelser samt Udpegning af Kandidat som Repræsentant til Voldgiftsretten.

STYRELSEN.

En Skærv til ham!

Paa Boulevardens vaade Bænk
en graanet »Type« sad i Gaar
og skutted' sig mod Regnens Stænk
og Nordenblæsten barsk og haard.
Han havde slidt sin Ungdom op
i nøjsomt Liv — *hans* »Lykkens Top«;
saa kom en Dag det kolde Bud:
Tilovers! han blev kastet ud
i Gadens Strøm, og der han led — — —
Kolleg'sen sig i Læben bed:
»Ak, gode Herre, bliv ej vred,
sé jeg, der kendte bedre Kaar,
paa tolvte Maaned ledig gaar — — —«
Jeg tog lidt Mønt af Lommen frem
og rakte til Kolleg'sen dem;
men straks han havde sig betænkt
som han til Hjælp ej havde trængt:
»Ak nej — ak nej! jeg kan skam ej
til Tiggeri bekvemme mig —
Vorherre mig for sligt forskaan —
Tilgiv mig, Herre! — Tak for Laan — — —«
Han letted' paa sin slidte Hat
og gik om Hjørnet brat.
— — — —
I Tanker fulgte jeg min Vej,
men kvit, det blev den Dag jeg ej
den stakkels Mand, som flinkt fortrød
de Ord, der med hans Stolthed brød.
Men hvordan hjælpes han af Trang,
naar ej han vil gaa Tiggergang?
— — — Jo, Kammerater! vi i Aar,
trods Tidens vanskelige Kaar,
paa vanlig Vis vil samle ind
og glæde lidt de triste Sind.
Giv glad en Skærv, giv to, giv tre
hver Uge — Du til Jul vil sé
den Arbejdsløses Hjærte le!

ALB

De rejsende Kollegers Opmærksomhed henledes paa, at der for Fremtiden kun vil blive udbetalt Privat-Understøttelse *én Gang* i Løbet af et Kvartal til hvert enkelt Medlem, som passerer Afdelingen, da der nemlig i Juli Kvartal har været flere Rejsende, som har modtaget Understøttelse to Gange, hvilket er for meget i Forhold til Kassens Indtægter.

Saaledes vedtaget paa Generalforsamlingen den 30. Oktober 1915.

Maribo Lokalafdeling, 1. Novbr. 1915. M. LINDHARDTSEN.

Charlotte Wiehe-Berény
og
Kammersanger Emil Holm
kommer den 20. Novbr.
Køb Billetter i Tide!

Generalforsamlinger og Møder.

Herning Lokalafdeling

afholdt kvartaarlig Generalforsamling Torsdag den 14. Oktober paa Haandværkerforeningen.

FORMANDEN aabnede Generalforsamlingen med at byde de mødte Velkommen. — Til Dirigent valgtes ANTON JENSEN.

Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes, hvorefter FORMANDEN aflagde de reviderede Regnskaber. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 222.80 og Lokalkassen med Kr. 43.05. Begge Regnskaber godkendtes.

Der drøftedes en Del Sager af lokal Interesse, bl. a. oplyste FORMANDEN, at han var indkaldt til Sikringsstyrken til 4. November, hvorfor Næstformanden, LUDVIG RASMUSSEN — skønt modvillig — maatte overtage Ledelsen af Kassen.

Tilstede var 14 Medlemmer. H—W.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt en meget velbesøgt Kvartalsgeneralforsamling den 15. Oktbr. Til Dirigent valgtes VALD. HANSEN, til Sekretær P. CHRISTIANSEN.

Formanden, MARTHIN PEDERSEN, gav forskellige Meddelelser og omtalte særlig Arbejdsløsheden her i Afdelingen. Der var stadig 10—15 pCt. Arbejdsløse og der var af de frivillige og laante Midler i afvigte Kvartal ydet 238 Kr. til 10 Medlemmer med delvis Understøttelse, medens der af den kommunale Hjælpekasse var ydet 605 Kr. til 9 Medlemmer uden Understøttelse.

Kassereren, H. P. BERGMAMN, oplæste de reviderede Regnskaber for Juli Kvartal. Forbundets Regnskab udviste en Balancesum paa Kr. 3140.60, der fordeler sig saaledes: Indtægt: Ordinært Kontingent Kr. 2136.60, Andre Indtægter 4.00, Tilskud fra Hovedkassen 1000.00. Udgift: Rejseunderstøttelse Kr. 305.75, Underst. p. St. 1713.00, Sygeunderst. 706.00, Begravelseshjælp 100.00, Administrationstilskud 48.25, Indsendt til Hovedkassen 267.60. — Lokalkassens Regnskab udviste en Balancesum paa Kr. 814.68, heri indbefattet et Underskud paa Kr. 9.54. — Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Fra et tidligere Medlem, Chr. Kolding, forelaa Anmodning om Genoptagelse i Dansk Typograf-Forbund. — Generalforsamlingen vedtog efter Indstilling fra Styrelsen (i Henh. t. Lovenes § 10, Stk. h) enstemmigt at anbefale Kolding til Genoptagelse.

Da Lokalkassen havde Vanskelighed ved at klare sine Forpligtelser og, som det fremgaar af Regnskabet, for Tiden arbejder med Underskud, og da yderligere de frivillige og laante Midler var svundet ind til 26 Kr. 58 Øre, anbefalede FORMANDEN paa Styrelsens Vegne Generalforsamlingen at vedtage Lokalkassens Kontingent forhøjet til det i Loven fastsatte Maksimum, 25 Øre pr. Uge. Forslaget vedtoges enstemmigt. — Ligeledes ønskede FORMANDEN paa Styrelsens Vegne Bemyndigelse til at optage et nyt Laan i Hjælpekassen, saafremt Forholdene skulde nødvendiggøre det, da Styrelsen var af den Formening, at vi vedblivende maatte gøre alt, hvad vi evnede, for at hjælpe vore uheldigt stillede Kolleger. Bemyndigelsen tiltraadtes enstemmigt.

Til Aftenskolen for Arbejdere bevilgedes et Tilskud paa 10 Kr. og til Foredragsforeningen af 1901 10 Kr.

Det vedtoges enst. at andrage Hjælpekassen om 1 Aars rente- og afdragsfri Fornyelse af Laanet paa de 500 Kr.

— — —

Hjælpekassen holdt derefter Generalforsamling. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. — Det reviderede Regnskab oplæstes. Balancesummen var Kr. 6873.85. Indtægt: Kassebeholdning Kr. 6812.74, Kontingent 61.10. Udgift: Administrationstilskud til Lokalkassen Kr. 23.98, Laan til do. 9.54, indestaaende i Sparekassen 6840.33. Aktiva: Laan til Lokalkassen Kr. 509.54.

FORMANDEN oplyste, at der i Aar havde foreligget flere Andragender end sædvanlig om Hjælp, ogsaa fra arbejdsløse Kolleger (som ikke i tilstrækkelig Grad har gennemlæst Kassens Love § 4), og for et enkelt Andragendes Vedk. gjaldt det om, at man kunde fortolke Lovens § 4 efter den Aand, hvori den var affattet, og i dette Tilfælde trænge Ordlyden i Baggrunden. — Hertil sluttede Generalforsamlingen sig.

Af Kassens Rentesum uddeltes til Enker 3 Portioner à 50 Kr. og 2 Portioner à 35 Kr. samt (i Henh. til § 4) 25 Kr. til en ældre Kollega.

Lokalkassens Andragende om 1 Aars rente- og afdragsfri Fornyelse af Laanet paa de 500 Kr. bevilgedes enstemmigt.

Skive Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 16. Oktbr. ordinær Generalforsamling i »Den nye Borger- & Haandværkerforening«, hvor 12 Medlemmer havde givet Møde. — Formanden, FR. HOLM, bød de mødte Velkommen og oplæste de reviderede Lokal- og Hovedkasseregnskaber, der balancerede med henholdsvis 87 Kr. 72 Øre og 231 Kr. — Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Et Forslag om at forhøje Kontingentet med 5 Øre pr. Uge fra Dato til Nytaar vandt ligeledes enst. Tilslutning. — Angaaende Juleuddelingen enedes man om, som tidligere Aar, at lade en Liste cirkulere til Tegning blandt Medlemmer og Principaler. — Sluttelig vedtoges det at arrangere en Fodtur til Højslev i Løbet af kommende Maaned. M—.

Bladsætterklubben

afholder **Generalforsamling** *Søndag den 28. November Kl. 12* i »Bispegaarden«, Nørregade 9, med følgende Dagsorden: 1. Beretning. 2. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen selskabelig Sammenkomst.

BESTYRELSEN.

Nær og Fjærn.

Københavns Understøttelsesforening har ved Tidernes Ugunst faaet en Del mere at bestille end tidligere, og er ved sit Forhold til Københavns Kommune kommet i stærkere Rapport til Arbejderne, der under andre Forhold ikke søger offenlig Hjælp. Ved denne forøgede Virksomhed har man imidlertid faaet Mangel paa assisterende Kræfter, bl. a. til Undersøgelse af Forholdene i de Hjem, hvorfra der foreligger Anmodning om Hjælp.

Paa Grundlag af disse Undersøgelsers Indberetning afgøres Sagerne som Regel, hvorfor det er af stor Vigtighed, at Undersøgerne er Folk, som har Forstand paa Forholdene i et Arbejderhjem.

Hvis der indenfor vort Forbund er Medlemmer, der mener sig egnet til saadan Virksomhed og som har Tid til at paatage sig denne, bedes de henvende sig til JULIUS SCHRØDER.

Dødsfald. Den 31. Oktober afgik vor Kollega C. SONNENBORG uden forudgaaende Sygdom ved Døden paa sin Bopæl i Ringkøbing.

Cilius Carl Anton Sonnenborg var født i Faaborg 25. Maj 1869, og kom efter Konfirmationen i Lære i »Svendborg Amtstidende«s Bogtrykkeri i Svendborg. Efter Læretidens Forløb arbejdede han paa Lærestedet nogle Aar. Senere har han, kortere eller længere Tid, arbejdet i Kolding, Horsens, Vejle, Esbjerg, Holbæk, og tilsidst i Ringkøbing, hvor Døden indhentede ham. Han var en brav og pligtopfyldende Kollega, der paa de Steder, hvor han kom, vandt sig Venner — han havde vidst, bogstaveligt talt, ikke en Uven — og de vil sikkert bevare Mindet om ham som det flinke, livsglade Menneske, han var.

Han var Medlem af Dansk typografisk Forening fra 1889 og blev 46 Aar. Han begraves i Ringkøbing. TZ.

Forening for Boghaandværk. D'Hrr. Typografer, der i Foraaret, da vor sidste Bog omdeltes, ikke fik ordnet deres Kontingent, anmodes — for saa vidt de vil bevare deres Medlemsret — at betale Restancen og afhente Bogen i Fagskolen for Boghaandværk, Vester Boulevard 24, øverst oppe, Tirsdag, Torsdag eller Fredag Kl. 7—9, eller Søndag Formiddag Kl. 8—12.

Vor Kollega fra Aalborg, som gaar til Scenen, har i sidste Nr. faaet stavet sit Navn forkert; af den Rettelse vi i den Anledning har faaet tilsendt fremgaar det ikke tydeligt om Navnet er »*Komdrup*« eller »Kortldrup«.

Tydeligt Manuskript vil være en god Ting.

Det svenske Postvæsen opretter Trykkeri. Det har ganske vidst i mange Aar haft et mindre Trykkeri i Malmø, men dette skal nu nedlægges, og et stort og moderne Trykkeri med Bogbinderi oprettes i Stockholm i selve Centralpostbygningen.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

S. L. Møllers Pers. (2. B.) 7.50, H. Meyers Pers. (1. B.) 7.00, Rigsdagens Pers. 31.00, Social-Demokr.s Pers. (1. B.) 100.00, Aller (1. B.): Sætteriet 2.25, Trykkeriet 3.75, Galvano 1.00, mdl. Trykkeriarb. 1.50, kvdl. do. 0.40, ialt 8.90, Langkjærs Pers. (1.—2. B.) 8.40, A/S J. H. Schultz Trykkeripers. (1. B.) 9.80, do. do. (2. B.) 9.20, Bærentzens Bogtr. 20.00, Thieles Pers. (1. B.) 10.00, Spuhr & Siebuhrs Pers. 11.00, Knudtzons Pers. (1. B.) 15.30, Vilh. Hansens Pers. (1. B.) 2.25 — tils. Kr. 240.35. Ialt med det tidl. indk. Kr. 280.20.

Bidrag modtages fremdeles.

København, 3. November 1915. LAUR. JENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger:

28. Oktober: Lyngby i Stedet for Juli Kvartals Overskud 41.75. 29. Oktober: Esbjerg 125.00. 1. Novbr.: Middelfart 194.00 (deraf 94.00 i Stedet for Juli Kvartals Overskud).

København, den 2. Novbr. 1915.
Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

27. Oktober: Fredericia 15.40; Stubbekøbing 44.00. 28. Oktober: Bogense 20.00; Lyngby pr. Bl. 41.75. 1. November: Maribo 65.25; Middelfart pr. Bl. 94.00: Stege 76.00; Varde 117.50; København intet at indsende.

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, den 2. Novbr. 1915.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Viggo Emil Hansen, udl. 30/10 15 hos Hoffensberg (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Sætter Orla Th. Emilius Meile, udl. 28/10 15 hos Ferslew & Co. (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Trykker Johannes Jacob Larsen, udl. 1/11 15 i Martins Forlag (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Trykker Vilhelm Petersen, udl. 18/10 15 i Nordisk Bogtrykkeri (arb. s. St.). Hjælpearb. Christian Einer Petersen (Axelholm). Paal. Edith Harriet Christensen, udl. 12/9 13 hos Hamburger & Lange (arb. s. St).

Aarhus, Sætter Johannes Fenger, udl. 1/11 15 hos Bachhausen. Roskilde, Sætter Svend Victor Laurits Rasmussen, udl. 1/11 15 i Roskilde Tidende. Svendborg, Sætter Otto Christian Flindt, udl. 1/11 15 i Svendborg Avis. Viborg, Sætter Anton Nikolaj Christensen, udl. 1/11 15 i Viborg Stifts Folkeblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 4019 Ludv. Ranch Andersen fra Udl. (arbl.). 1353 Otto Carl Will. Hein fra Udl. (arbl.). 3626 Edv. Vald. Sørensen fra Aarhus (I. Cohen). 3454 Chr. la Cour fra Rejse (I. Cohen). 3100 A. Chr. Hansen fra Dansk Arbejdsmandsforbund. 1400 Frantz Sauffaus fra Dansk Arbejdsmandsforbund.

Grenaa, 1149 C. Krautwald (Folketidende). Herning, 6016 Hans Nis-Hansen (Herning Avis). Hjørring. 6126 Bernhardus Petersen (arbl.) og 3412 Hans Husted (Vends. Tid.). Lyngby, 6386 Jens Hansen (arbl.). Næstved, 1874 Niels Peter Brandt i Pl. Ringkøbing, 4493 Hans Krogh (Rasmussens Bogtrykkeri). Skanderborg, 3750 Vilh. Nielsen (arbl.) og 6013 P. V. Jensen (Avisen). Skive, 3932 Peter Hansen (Skive Folkeblad). Svendborg, 3891 H. A. J. Frederiksen (Dagbladet). Viborg, 6983 Herman Albert Horn (arbl.).

Fratraadte.

København: 393 Johan P. Bruun til Udl. (arbl.). 6438 Johannes Trab til Hillerød i Pl. 3104 N. M. Fischer-Nielsen til Smedeforb. 1281 Jens Chr. Jørgensen til Udl. (arbl.). 3663 Niels Peter Jensen til Viborg (arbl.). 3740 Carl Laur. S. Knudsen til Aarhus i Pl. 3746 Gustav Adolf Roest til Horsens (arbl.). 6386 Jens Hansen til Lyngby (arbl.). 2418 Anna Olsen til Blikkenslagerforbundet.

Aalborg, 6126 C. J. B. Møller Petersen til Hjørring (arbl.) og 3678 Jacob M. Jacobsen til Holstebro (arbl.). Aarhus, 4466 Einar Petersen til København (arbl.), 3626 E. V. Sørensen til København i Pl., 6983 Herm. Alb. Horn til Viborg (arbl.) og 3881 Ludv. A. Hansen til Ringkøbing i Pl. Esbjerg, 3412 Hans Husted til Hjørring i Pl. Frederikshavn, 3853 Aug. Frederiksen til Slagelse paa Skole. Grenaa, 3982 Marinus Schmidt til Haderslev i Pl. Hillerød, 4357 Ewald Schjern til København (Militær). Hjørring, 6918 Arthur Søndergaard til Aalborg (Militær) og 3773 Aage Dalgaard til Silkeborg (arbl.). Nyborg, 3891 H. A. Johs. Frederiksen til Svendborg i Pl. Næstved, 4479 Aage V. Linde Carlsen til København. Odder, 6981 Marius B. Rasmussen til København (Militær). Odense, 4458 Margrethe Petersen til København (andet Erhverv), 6151 Martin Madsen til Løgstør (arbl.) og 4493 Hans Krogh til Ringkøbing i Pl. Randers, 6051 J. P. Rostgaard til Viborg (Militær). Skive, 6272 Henry Fr. Schilling til Thisted (arbl.). Svendborg, 3662 Axel E. R. Christensen til Hjørring (arbl.). Viborg, 3932 Peter Hansen til Skive i Pl.

Død.

Ringkøbing, 6648 Cilius Carl Anton Sonnenborg.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Medlemsmøde afholdes Fredag den 5. Nocember Kl. 8½ i Kaféen, Kultorvet 14. — Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet. Indbetaling finder Sted samtidigt.

STYRELSEN.

Gutenberg-Koret.

Torskegilde Lørdag d. 13. Novbr. Kl. 7½ i Industrihotellet, Helgolandsgade 3. Kr. 2.25 pr. Kuvert, iberegnet Smør og Ost, Snaps og Øl. Passive kan deltage. Anmeldelse maa ske senest Fredag den 12. ds. (41)

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 9 Sangøvelse. — **Husk Bortlodningen.** (10)

ANNONCER
Sætter-Trykker.

En dygtig Sætter-Trykker, fortrolig med saavel Diegel- som Hurtigpresse, søger Plads, helst paa et Akcidenstrykkeri. Billet mrkt. »206« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Typograf.

Avis- og Akcidenssætter, søger Plads straks i København eller Provinsen. Billet mrkt. »204« modtager Ekspeditionskontoret.

Unge Trykkere kan faa Plads i Berlin. Billet mrkt. »207« modtager Ekspeditionskontoret.

Til Tiltrædelse straks eller snarest mulig søges en

Trykker

(Buchdruck-Maschinenmeister),

som er fortrolig med Trykning af Stereotypiplader. — Rejsegodtgørelse efter 4 Ugers Arbejde.

A. WULFRAM NACHFOLGER,
Wismar in Mecklenburg.

Juleavis.

Tilbud paa Levering af en Juleavis (med 1 eller 2 blanke Sider til Annoncer) bedes indlagt i Billet mrkt. »205« paa Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København
— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager
Stort Lager af alle Utensilier. (13)

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

Carl Erichsen.

Telefon 2526. Sct. Pederstræde 10.
Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (10)

Hotel „Union" Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade (*bedste Spisested i København*) anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, Thingvalla Allé 28, S. (38)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 45 KØBENHAVN DEN 12. NOVEMBER 1915 XLII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 14. November Kl. 11, Form. præcis

Rømersgade 22, Festsalen.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Optilling af Medlemmer til Voldgiftsretten. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne. 5. Eventuelt. STYRELSEN.

Til Fest!

ATTER i Aar kalder Københavns Afdeling til Novemberfest i Odd-Fellow-Palæets pragtfulde Lokaler.

Vi har i Aar en særdeles fin Attraktion at byde paa, idet Fru CHARLOTTE WIEHE-BERÉNY (Københavnernes egen Lotte) paa Grund af Krigen har forladt Verdensscenen for at vise sin nydelige Kunst for sine Bysbørn.

Sikkert ingen formaar at foredrage en Vise paa en Gang saa stilfuldt og net og samtidig betagende og underholdende som Fru Wiehe-Berény. At se og høre denne verdensberømte Kunstnerinde er en Nydelse, som sikkert ingen klassebevidst Typ. eller Typinde vil gaa Glip af.

Den kendte Kammersanger EMIL HOLM behøver vi næppe at ofre mange Ord paa. Hans Sangstemmes Klang vil afvæbne al Kritik, og da han ogsaa i sin Kunst formaar at slaa paa de muntre Strenge, burde hans Optræden alene være tilstrækkeligt til at samle fuldt Hus.

Den unge Violoncellist FRITZ DITZMANN vækker Aar for Aar stærkere Bifald, hvor han optræder. Hans Spil og Teknik er fin; men hans Kunst dog saa populær, at enhver er i Stand til at tilegne sig og forstaa hans Præstationer.

Endelig er der vort eget Gutenberg-Kor, som absolut er et af Byens bedste Sangkor. Alle Kolleger kender dette Kor; men glæder sig alligevel hver Gang, de hører dets kvikke Sange.

Fuldt Hus til Novemberfesten er vort Løsen! FURORE.

Arbejdsforholdene i Tyskland.

I Nr. 42 af »Typ.-Tid.« skriver Laur. Jensen i en Artikel lidt om Arbejdsforholdene hjemme og i Tyskland; jeg vilde gerne herved tillade mig at knytte et Par Bemærkninger hertil.

Under Krigen har vort Fag hjemme være hærget af en Arbejdsløshed, som ingensinde tidligere — specielt gaar der mange unge Kolleger arbejdsløse. Trods Opfordringen om at rejse til Tyskland og søge Beskæftigelse her, bliver de hjemme. Lysten til at rejse til Tyskland er ikke stor; nogle er bange for Kosten; de tror, at de skal paa Vand og Brød; andre er bange for at rejse til det uvisse; Tanken om, at der intet Arbejde skulde være, holder dem hjemme! *Men, jeg siger: Væk med de Tanker! Det er Vrøvl og Sludder det hele.* Kosten i Tyskland er lige saa god som hjemme i Danmark, og man kan leve udmærket for en 18—20 Mark om Ugen.

Arbejde er her i Overflod af, og der er stor Mangel paa *Trykkere* og *Akcidenssættere*. En Kollega, der kommer herned, behøver ikke at gaa arbejdsløs; han faar anvist Arbejde med det samme. Lønnen hernede er ogsaa god; Trykkerne faar fra 38—45 Mark om Ugen. Sætterne fra 32—40 Mark.

Angaaende Sproget behøver Sætterne ikke at være bange, her arbejder flere Sættere, som ikke kan en Stavelse Tysk.

Derfor Kolleger: Bort med Betænkelighederne! Rejs til Tyskland og søg Beskæftigelse, og udvid Kundskaberne under langt større og bedre Forhold end hjemme. Benyt Lejligheden; det er ikke sikkert, at den bydes oftere, og I *gavner samtidig vore ældre Kolleger, saa de kan komme i Arbejde, nu da Vinteren staar for Døren, og Arbejdsløsheden føles langt mere tung og knugende under den Rædselsperiode, vi nu lever under.*

Berlin, den 24. Oktbr. 1915. RUDOLF C. CALBERG.

Et Forsvar.

DER skrives i »Typ.-Tid.« saa meget ufordelagtigt om Hr. G. A. Bach, at jeg føler Trang til at være den enkelte Røst, der hæver sig til Forsvar af den af Typograferne saa stærkt angrebne Mand. Lad mig straks erklære, at jeg aldrig har været saa tilfreds med nogen Plads, som da jeg var engageret i Hr. Bachs Trykkeri»er«.

Jeg gjorde min Entré ved et af de store »Sætter-Skuer«, og mine legemlige Fuldkommenheder lod straks Direktøren formode, at jeg egnede mig til at indtage en overordnet Stilling, hvilket han da ogsaa lovede mig. — I Løbet af faa Uger svang jeg mig gradvis op fra almindelig Sætter til *2den* Aflægger! Jeg kan fremdrage mange Beviser paa, at Hr. Bach gerne vil vise Erkendtlighed mod sine Arbejdere; saaledes fik t. Eks. *1ste* Aftrækkeren en Dag overrakt et Par nydelige Kludesko med Ret til at bære samme.

Jeg skal her oplyse, hvorledes Forbudet mod Samtale fremkom: Jeg havde blandt Sætterne erhvervet mig en Ven ved Navn Thorvaldsen, han indtog ligesom jeg en overordnet Stilling, idet han havde Overopsyn med tykke Punkter, og fik som saadan Ret til at føre Titlen *Punktør*. Vi holdt begge meget af at spille »Geviert«, og da man jo — som bekendt — helst skal have Ro og Fred til dette Spil, fik vi gennem Hr. Direktøren udvirket, at al Samtale og Støj blev strengt forbudt det *underordnede* Personale.

Mange Kolleger har anket over, at Hr. Bach var slem til at overrumple En, bedst som man sad og satte. Dette var imidlertid ikke Tilfældet i min Tid. Nogle Gange om Dagen kom en Lærling springende — rimeligvis sendt af Direktøren — og meddelte, at nu var Hr. Bach paa Trapperne, og saa kunde man jo altid indrette sig.

Man vil vel spørge mig, hvorfor jeg da forlod min gode Plads! — Ja, Utilfredsheden havde ogsaa faaet Tag i mig; jeg vilde, som saa mange andre, højere op ad Rangstigen, hvorfor jeg en Dag skrev et særdeles meget høfligt Brev til Hr. Direktør Bach og anmodede om Pladsen som *1ste* Igang-Sætter, men Hr. Bachs maskinskrevne Svar betydede mig, at jeg for at kunne bestride en saadan Stilling endnu ikke havde været længe nok i Forretningen, og at andre veltjente Sættere først stod for Tur til at avancere. Ærekær som jeg er, tilstillede jeg da Hr. Bach en høflig Opsigelse, hvori jeg beklagede, at jeg efter dette Afslag ikke mere saa mig i Stand til at lede Underaflægningen i Sætteriet, og vi skiltes som de bedste Venner.

Selvfølgelig er alle de bedre Stillinger meget efterstræbte fra det underordnede Personales Side. Stræbere har da ogsaa gentagne Gange

søgt at indynde sig hos Direktøren, men han er da heldigvis uimodtagelig for sligt og forstaar paa en ekspedit Maade at blive saadanne Individer kvit.

Nej, Misundelse skal man vogte sig for og nøjes med at stige Trin for Trin, saa — falder man ikke saa dybt. FREDERIK.

Til »Monolinerne«.

JEG vil gerne gøre Monolinesætterne og derigennem -Ejerne opmærksom paa en lille simpel, men praktisk *Remsamler*, jeg har ladet fremstille til Oscillatorremmen. Denne Rem er jo ret vanskelig, og det er sikkert ikke faa »Kilometer«, der er gaaet med, siden Monolinen blev indført; rent galt er det jo nu, da Prisen er mere end fordoblet. Før Krigen gav man ca. 2 Kr. for en »Dobbellængde«, nu koster det samme mere end 6 Kr. Igennem længere Tid har vi ved »Vib. Stiftstid.« anvendt den ny fremstillede Remsamler, der har vist sig praktisk. Den skaaner Remmen, modtager Overbelastning og aflaster ikke Drivremmen; den river ikke ud og brækker ikke Remmen. Endvidere er det lykkedes af kasserede Remstykker med indtil 5 Samlere at lave en »flot« Rem, der er fuldt anvendelig, uden skadelig Indvirkning paa Sætningen og Maskinens gode Gang. Man kan altsaa slide Remmene helt, og behøver ikke at kassere ret gode Stykker, fordi de er for korte, Samleren er lettere paasat end de eksisterende, og har ikke deres Skavanker.

Se omstaaende Annonce. H. C. A.

Husk! Husk!

NOVEMBERFESTEN

til Fordel for vore Arbejdsløse

Lørdag den 20. Novbr. i Odd-Fellow-Palæet.

Charlotte Wiehe-Berény.

Kgl. Kammersanger **Emil Holm.**

Violoncellisten **Fritz Ditzmann.**

Gutenberg-Koret.

Første Klasses Assistance!

Fuldt Hus. **Glad Jul i fattigt Hjem.**

Lokalafdelingen i København.

Ekstrakt af Regnskab for Juli Kvartal 1915.

Indtægt:

Beholdning den 1. Juli 1915:			
Sætternes Privatkasse	Kr.	41544.40	
Trykkernes do.	-	6655.71	
do. Ekstrakasse	-	1629.40	
do. Begravelseskasse	-	3991.27	
Kvindernes Privatkasse	-	805.18	
Lokalkassen	-	13383.94	
Det særlige Fond	-	2862.57	
			Kr. 70872.47
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden	Kr.	14556.11	
Tilskud fra Hovedkassen	-	6971.89	
			- 21528.00
Sygekassen: Kontingent m. m.	Kr.	8377.90	
Tilskud fra Hovedkassen	-	2814.54	
			- 11192.44
Hjælpekassen			- 2900.15
Begravelseskassen			- 2455.25
Lokalkassen i København:			
Kontingent af heltbetalende Medl.	Kr.	3785.00	
do. - halvtbetalende —	-	485.64	
Renter af Sparekasse	-	134.50	
Tilskud fra Sygekassen	-	450.00	
do. - Begravelseskassen	-	200.00	
do. - Forbundet	-	1091.50	
Refunderet Understøttelse	-	4.55	
			- 6151.19
Sætternes Privatkasse			- 231.63
Trykkernes do.			- 175.65
do. Ekstrakasse			0.00
do. Begravelseskasse			- 22.80
Kvindernes Privatkasse			- 53.00
Det særlige Fond			- 2418.35
Balance			Kr. 118000.93

Udgift:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:			
Rejseunderst. à 1.75 (22 Medl. i 105 Dg.)	Kr.	183.75	
do. à 1.25 (127 » 1760 »)	-	950.00	
Underst. p. St. à 2.00 (253 Mdl. i 7998 Dg.)	-	15996.00	
do. à 1.25 (30 Kv. i 1062 »)	-	1327.50	
do. à 1.25 (1 Mdl. i 34 »)	-	42.50	
do. à 1.00 (44 Kv. i 1666 »)	-	1666.00	
do. à 1.00 (6 Mdl. i 111 »)	-	111.00	
Omflytningsbidrag (16 Medl.)	-	134.00	
Rejsebeløb	-	25.75	
Tilskud til Lokalkassen	-	1091.50	
			Kr. 21528.00
Sygekassen:			
Pengehjælp (i Hjem 102 Md. og 24 Kv. Kr. 5669.50, paa Hosp. 13 Md. og 2 Kv.: Kr. 1024.65)	Kr.	6694.15	
Betalt Hospital	-	815.80	
Lægehonorar og Ekstra-Læge	-	2438.96	
Speciallæge	-	454.66	
Vagthold etc.	-	72.75	
Barselhjælp (17 Børn)	-	255.00	
Medicin til Arbejdsløse	-	1.28	
Administration	-	450.00	
Andre Udgifter	-	9.84	
			- 11192.44
Hjælpekassen	Kr.	2839.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	61.15	
			- 2900.15
Begravelseskassen (2 Mænd og 1 Kvinde)	Kr.	560.00	
Medlemmers Børn	-	0.00	
Administration	-	200.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	1695.25	
			- 2455.25
Lokalkassen i København:			
Lønninger	Kr.	1525.00	
Porto	-	36.56	
Tryksager	-	63.07	
Kontingentopkrævning og Budløn	-	508.00	
Lokale- og Husleje	-	226.82	
Brændsel, Belysning og Rengøring	-	96.55	
Telefon og Telegram	-	93.79	
Overført til Privatkasserne	-	353.65	
Privatunderstøttelse	-	1407.16	
Kontorsager	-	34.68	
Tillidshjælp	-	56.00	
Ungdomsforbundet	-	25.00	
Andre Udgifter	-	90.94	
			- 4517.22
Sætternes Privatkasse			- 125.00
Trykkernes do			- 175.65
do. Ekstrakasse			- 0.00
do. Begravelseskasse			- 0.00
Kvindernes Privatkasse			- 53.00
Det særlige Fond			- 3972.24
Beholdning den 30. Septbr. 1915:			
Sætternes Privatkasse	Kr.	41651.03	
Trykkernes do.	-	6655.71	
do. Ekstrakasse	-	1629.40	
do. Begravelseskasse	-	4014.07	
Kvindernes Privatkasse	-	805.18	
Lokalkassen	-	15017.91	
Det særlige Fond	-	1308.68	
			- 71081.98
Balance			Kr. 118000.93

København, den 18. Oktbr. 1915. LAUR. JENSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Næstved Lokalafdeling

afholdt den 16. Oktbr. ord. Kvartals-Generalforsamling, hvor Form., EM. PETERSEN, dirigerede og oplæste Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med en Sum af 685 Kr. 60 Øre og Lokalkassens do. med 157 Kr. 70 Øre. Begge Regnskaber, der var underskrevet af Revisorerne, godkendtes.

FORMANDEN afgav Beretning om sin Henvendelse til Forretningsudvalget ang. sin Henvendelse om Tilskud fra Forbundet til Lokalkassen. Svaret gik ud paa, at man savnede Hjemmel hertil i Lovene.

Det vedtoges at yde en ældre, ikke-arbejdende Kollega et Dyrtidstillæg af 2 Kr. ekstra om Ugen foreløbig i 3 Maaneder.

FORMANDEN henstillede at paabegynde Juleindsamlingen paa Trykkerierne.

Faktor MØLVIG gav paa Foranledning af Formanden Meddelelse om Spørgsmaalet angaaende Skuemestrene. Borgmesteren havde gjort gældende, at »Skuemester kan kun den være, der er i Besiddelse af

Borgerskab«; men da denne Bestemmelse ved et senere Cirkulære, som den ene af Skuemestrene var i Besiddelse af, siger noget andet, bliver det som hidtil foreløbig, saaledes at Forbundet er repræsenteret ved Christiansen, J. P. Christensen og Mølvig. — FORMANDEN takkede for Oplysningen. — Efter at flere andre Medlemmer havde udtalt sig herom, saa vel som om enkelte andre lokale Spørgsmaal, sluttedes Generalforsamlingen af FORMANDEN med en Tak til de mødte.

C. J. P.

Viborg Lokalafdeling

afholdt ord. Generalforsamling den 22. Oktober. Form., JOHS. RASMUSSEN, bød den talrige Forsamling Velkommen; han rettede særlige Velkomstord til to ny Medlemmer, der første Gang gav Møde. Derefter forelagdes Regnskabet for Hoved- og Ekstrakassen, der begge godkendtes. — Det vedtoges i Aar at yde et Tilskud af Ekstrakassen til Juleuddelingen paa 25 Kr. Der udtaltes i Forbindelse hermed Haab om, at Medlemmerne under de nuværende Tilstande vilde forhøje deres Bidrag til Juleuddelingen. — Beretning afgaves om et Par lokale Spørgsmaals Besvarelse. — UDSER stillede Forslag om at indsende Andragende til Byraadet om, at et Medlem af Kommissionen til Svendeprøvers Bedømmelse valgtes af Lokalafdelingens Medlemmer — altsaa blandt Fagmænd. Under den følgende Diskussion paapegedes forskellige »Gevækster« ved Prøverne, saaledes fortaltes, hvorledes et ug. fremstaar!! Det vedtoges at indsende Andragende. — Dernæst drøftede man de uheldige Lærlingeforhold med Henblik paa det uhyggeligt store Antal arbejdsløse Kolleger. Diskussionen resulterede i efterfølgende Resolution, der enstemmigt vedtoges:

»Dansk Typograf-Forbunds Viborg-Afdeling, samlede til Møde, benytter Lejligheden til overfor Forbundsstyrelsen og vore øvrige Fagfæller at henlede Opmærksomheden paa de uheldige Forhold, der finder Sted ved Lærlingeuddannelsen paa en Mængde af Landets Dagblade, hvor der adskillige Steder i Sætterierne findes indtil 3 Lærlinge, men kun 1 eller »1½« Typograf beskæftiget som Haandsætter. Afdelingen opfordrer Landets Typografer til at beskæftige sig med denne Sag, og henstiller til Forbundsstyrelsen i Anledning af den i lange Tider og ikke mindst nu for Tiden herskende store Arbejdsløshed, at man i Lighed med flere andre Fag anordner indrykket Meddelelse i Landets socialdem. Blade, hvori Forældre advares mod at sætte deres Børn i Bogtrykkerlære, ledsaget af nødvendige Oplysninger om Fagets altfor store Antal Arbejdsløse. Eventuelt, at der ogsaa sker Henvendelse til Bogtrykkernes Organisationer om frivillig Indskrænkning af Lærlingeantallet. Man opfordrer ligeledes Forbundsstyrelsen til stærkt at vaage over, at Tarifens Bestemmelse: »Lærlinge skal det sidste Aar af Læretiden saa vidt muligt anvendes ved Bog- og Akcidensarbejde«, bedre overholdes, og at det paalægges Personaler og Lokalafdelinger at paase og indberette om disse Forhold«.

SEK.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt den 23. Oktober Generalforsamling, der varede en god halv Time, da der for Tiden ikke er noget, der kan bringe Sindene ud af Ligevægt. Da Regnskabet jo senere bliver offenliggjort, er der ingen Grund til at opremse Kroner og Øre. Kun skal anføres, at Underst. paa Stedet har været 1088 Kr. mod 536 Kr. det tilsv. Kvartal 1914; Rejsende henholdsvis 246 mod 142 Kr. Dette bl. a. havde givet Lokalkassereren betydeligt Arbejde og ikke faa — Ubehageligheder. Af Kriseloven til Medl. uden Underst. var indtil nu modtaget 350 Kr., hvilket havde sparet Lokalkassen, som til Rejsende havde ydet ca. 100 Kr., hvilket er det højeste Beløb, der endnu er udbetalt i et Kvartal.

Ang. Lærlingeforholdene paa et herv. Trykkeri, som bevæger sig paa Grænsen af Skalaen, lovede Formanden, JOH. GERDT, at Bestyrelsen skulde have det under Opsigt og i »venlig« Erindring.

Det besluttedes at afholde Juletræ og denne Gang flotte sig med at give Børnene Chokolade.

Et Sekund efter at Formanden havde sluttet Generalforsamlingen, begyndte BERNH. NIELSEN som Formand for den lokale Sygekasse at oplæse Regnskabet. Her afholdes imidlertid ekstraordinær Generalforsamling om kort Tid.

— »Typografia« i Aalborg holder 10-Aarsfest til næste Aar, og der forestaar da en storslaaet Fest, som imidlertid vil koste en Del, og da det 10-Øres Kontingent ikke rækker meget langt, er man allerede begyndt at spare. Der holdes saaledes ingen Efteraarsfest, hvorfor Medlemmerne maa tage Erstatning i Juleballet, der varer til Kl. 3. Derimod bliver der afholdt den sædvanlige gemytlige Fastelavnsfest, som er alle Pengene værd.

Bladsætterklubben

afholder **Generalforsamling** *Søndag den 28. November Kl. 12* i »Bispegaarden«, Nørregade 9, med følgende Dagsorden: 1. Beretning. 2. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen selskabelig Sammenkomst.

BESTYRELSEN.

Nær og Fjærn.

Medlemmer af Københavns Afdeling bedes erindre Kvartals-Generalforsamlingen paa Søndag Form. Kl. 11, Rømersgade 22, Festsalen. Talrigt Møde forventes.

Billetter til Novemberfesten faas hos Ant. Jensen og paa Forbundskontoret. Medlemmerne bedes agitere kraftigt for, at vi kan faa fuldt Hus i Odd-Fellow-Palæet *Lørdag den 20 November.*

Faktor Ulrik Petersens 50-Aars Jubilæum. Faktor Ulrik Petersen var i Anledning af Jubilæet Genstand for megen Opmærksomhed. Om Formiddagen indløb fra gamle Lærlinge Landet over telegrafiske Hilsener. Alene af Telegrammer var der op imod 100. Fra Kontor- og Trykkeripersonalet paa »Kolding Avis« modtog han en elegant Spadserestok og fra Redaktør Erik Hansen modtog han et smukt Sølvbæger med Inskription. Endvidere fik han fra sin gamle, fhv. Principal, Redaktør B. Møller, overrakt en Tegnebog, indeholdende 1000 Kr.

Brev henligger til Maskinsætter Alfred Fr. M. Hansen.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

H. Meyers Pers. (2. B.) 7.25, S. L. Møllers Pers. (3. B.) 8.00, Carl Aller (2.—3. B.): Sætteriet 4.25, Trykkeriet 8.75, Galvano 2.00, mdl. Trykkeriarb. 3.35, kvdl. do. 1.10, ialt 19.45, Berl. Tid. (1. B.) 19.00, Schultz Trykkeripers. (3. B.) 9.75, Har. Jensens Pers. 12.40, Bærentzens Pers. (2. B.) 20.00, Langkjærs Pers. (2.—3. B.) 8.45, Birchs Pers. 3.50 — tils. Kr. 167.80. Ialt med det tidligere indkomne Kr. 388.00.

Bidrag modtages fremdeles.

København, 10. Novbr. 1915. LAUR. JENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227.* Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Lægerne.

Dr. Bentzons Konsultationstid er fra 1. Januar 1916 paa *Søn- og Helligdage* forandret til Kl. 8—9.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Ewald Johs. Christoffersen, udl. hos Mohn (arb. s. St.). Sætter Ernst Jensen, udl. 15/10 15 hos Ludv. Petersen (arb. s. St.). Sætter Thomas Aug. Kruse, udl. 5/11 15 hor Langkjær (arb. s. St.), overgaaet fra Lærlingeafdel. Paal. Mary Elisabeth Nielsen, udl. 5/11 15 hos Kruckow (arb. s. St.). Hjælpearb. Richard Kjeldsen (Simmelkjær). Sætterlærl. Kaj D. Jørgensen (Mohn). 1400 Frantz Sauffaus Hustru Olga Alma Eugenia. Trykker Regnar Anderberg, udl. 29/10 15 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.).

Aarhus: Sætter Chr. Kolding, udl. 1892 i Aarhus Amtstidende (tidl. Medl.). Brønderslev, Trykker Thorvald Jensen, udl. 1/11 15 i Vendsyssel Folkeblad. Esbjerg, Sætter Oluf Eichhardt, udl. 1/11 15 i Harder Mikkelsens Bogtrykkeri. Kallundborg, Sætter Willy Gulberg, udl. 1/11 15 i Chr. Tortsens Bogtrykkeri. Slagelse, Sætter Axel Adolf Jørgensen, udl. 1/11 15 hos Wm. Larsen & Teilmann-Ibsen, Skelskør. Ringkøbing, Sætter Edv. Johannes Munch, udl. 1/9 15 i Lemvig Bogtrykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 4488 Carl P. A. Hansen fra Rejse (arbl.). 3881 Ludv. A. Hansen fra Ringkøbing (Cohen). 6569 Charles Johansen fra Rejse (arbl.). 3673 Jens S. Carl Chr. Lund fra Vejle (Hertz). 3901 Niels Chr. Nielsen fra Kolding (arbl.).

Aalborg, 6913 Arthur Søndergaard (Militær) og 3075 C. P. Christensen (arbl.). Aarhus, 3740 Carl S. Knudsen (arbl.), 3639 Andr. Berthelsen (arbl.), 4386 N. P. Rasmussen (Thrues Bogtr.) og 3913 J. Hansen Lindgreen (arbl.). Faaborg, 6315 Hans Nielsen (arbl.). Herning, 6130 Thorv. Kassow (Herning Avis). Hillerød, 6438 Johannes Trab (Amtsavisen). Hjørring, 3662 A. E. Reinh. Christensen (arbl.). Holbæk, 205 Ludv. Jensen (Ekspresstrykkeriet). Horsens, 3746 G. A. Roest (arbl.) og 6734 O. G. S. Christensen (arbl.). Nykøbing M., 4465 P. C. E. Jensen (Folkebladet). Næstved, 4496 A. V. G. Larsen (Militær) og 1281 a Jens Chr. Jørgensen (arbl.). Ribe, 3928 Marius Jensen (Ribe Stiftstidende). Ringkøbing, 3881 Ludvig A. Hansen (Rasmussens Bogtr.) og 3927 Eyolf Bruno Jacobsen (Rasmussens Bogtr.). Silkeborg, 3773 Aage Dalgaard (arbl.) og 3659 Thorv. Nielsen (arbl.). Slagelse, 3853 August Frederiksen (Høng Højskole). Svendborg, 6417 Gerhardt Sørensen (arbl.). Thisted, 6272 Henry Fr. Schilling (arbl.). Viborg, 3663 Niels Peter Jensen (arbl.) og 6051 J. M. Petersen Rostgaard (Militær).

Fratraadte.

København: 3639 Andreas Bertelsen til Aarhus (Militær). 3075 C. P. Christensen til Aalborg (arbl.). 3133 Vigo V. Grovermann

til **Tyskland.** 3110 Carl Johansen til Dansk Arbejdsmands Forb. 6078 Gunnar Petersen til Roskilde (arbl.). 6125 Marius Olesen til **Tyskland.** 3682 Vilh. Tommerup til Stege i Pl. 2398 Carla Jensen til Dansk Skrædderforbund.

Aarhus, 3927 Eyolf Bruno Jacobsen til Ringkøbing i Pl. Frederikshavn, 3913 J. Hansen Lindgreen til Aarhus (arbl.). Hjørring, 3662 A. E. Reinh. Chistensen til Odense (Militær). Holbæk, 3806 Lauritz Tingleff til Aarhus (Militær). Horsens, 6569 Ch. Johansen paa Rejse. Kolding, 3901 N. Chr. Nielsen til Kbhvn. (arbl.). Nakskov, 4438 Arnold Kondal til Kbhvn. (arbl.). Næstved, 4488 Carl Peter Aksel Hansen til Kbhvn. og 6315 Hans Nielsen til Faaborg (arbl.). Odense, 4386 Niels Peter Rasmussen til Aarhus i Pl., 4479 Aage Carlsen til Nykøbing F. i Pl. og 3928 Marius Jensen til Ribe i Pl. Ribe, 3985 Thomas Chr. Pedersen til Frederikshavn (arbl.). Ringkøbing, 3881 Ludvig A. Hansen til Kbhvn. i Pl. Rudkøbing, 3472 Gerhard Hansen til Svendborg (arbl.) Silkeborg, 3737 Sigv. Michaelsen til Aalborg (Militær). Slagelse, 205 Ludvig Jensen til Holbæk i Pl. Thisted, 6275 Henrik Ubbesen til Aalborg (Militær). Vejle, 3673 Carl Lund til Kbhvn. i Pl.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingent for 40.—43. Uge opkræves Lørdag d. 13. Novbr. P. HANSEN, Nansensgade 45 2.

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 9 Sangøvelse. — **Husk Bortlodningen.** (1 P)

ANNONCER

Ung Typograf,

Avis- og Akcidenssætter, søger Plads straks i København eller Provinsen. Billet mrkt. »204« modtager Ekspeditionskontoret.

Til Tiltrædelse straks eller snarest mulig søges en

Trykker

(Buchdruck-Maschinenmeister),

som er fortrolig med Trykning af Stereotypiplader. — Rejsegodtgørelse efter 4 Ugers Arbejde.

A. WULFRAM NACHFOLGER, *Wismar in Mecklenburg.*

Trykker,

absolut dygtig til Illustrations-, Præge- og Akcidenstryk, kan faa en god lønnet Stilling i et større Bogtrykkeri. Billet mrkt. »210« med Anbefalinger fra tidligere Pladser modtager Ekspeditionskontoret.

Militærfri Typograf søges. Vedkommende vil faa Lejlighed til at lære Stereotypi. Løn efter Tarif + 7½ %.
(312) A. BEIG, *Pinneberg v/ Hamburg.*

To dygtige

Typografer,

perfekt i Tysk og øvet i tysk Sats (ogsaa Annoncesats) søges straks til god Løn (efter Tarif).

Billet til *General-Anzeiger für Neumünster* (Holstein). (208)

Faktor,

som i ca. 11 Aar har været ansat og for Tiden er i et af Jyllands større Bogtrykkerier med Papirforretning en gros, søger en lignende Plads, eller eventuelt som Bestyrer af et mindre Trykkeri. Billet mrkt. »209« med Opgivelse af Løn bedes sendt til Ekspeditionskontoret.

Forbundter,

der har staaet 3 Aar i Lære, ønsker Plads. Billet mrkt. »211« modt. Ekspeditionskont.

Praktisk Remsamler

for Oscillatorrem (rund Rem), fremstillet til Monoline-Sættemaskinerne; **besparende**, let at behandle, ødelægger ikke Remmen. Kan anvendes til **Sammenstykning** med udmærket Resultat. Leveres à 70 Øre pr. Stk. **10 Stkr. 5 Kr.**

Faas hos H. C. ANDERSEN, *Vendersgade 7, Viborg.*

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (15)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale**, **Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12a)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181 (18)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, Thingvalla Alle 28, S. (57)

Typografernes Stiftelse

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 28. November Kl. 11

i Rømersgade 22, 1. Sal.

Dagsorden: 1. Beretning og Regnskab. 2. Bevilling af Midler. 3. Forslag om Oprettelse af en Fribolig. 4. Opstilling til Valg af Kasserer, Styrer og Revisor. 5. Eventuelt.

STYRELSEN.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN & *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 46 KØBENHAVN DEN 19 NOVEMBER 1915 XLII AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

I Anledning af, at Loven om statsanerkendte Sygekasser er blevet revideret, har Forretningsudvalget faaet Paalæg om at foranledige **Lovene for den statsanerkendte Sygekasse i København** ændret i Overensstemmelse med den ny Lov. Ændringerne skal være vedtagne og godkendte inden Aarets Udgang.

Da Lovene er vedtagne paa Delegeretmødet, og det vilde være ganske urimeligt at indkalde et Delegeretmøde for disse Ændringers Skyld, har Forretningsudvalget paa sit Møde i Dag vedtaget i Overensstemmelse med Praksis i et tidligere foreliggende Tilfælde at foreslaa

at Forbundsstyrelsen faar Fuldmagt til at foretage de Ændringer i Lovene for den statsanerkendte Sygekasse i København, som er nødvendige for at faa dem godkendte af Sygekasseinspektoratet.

For saa vidt der ikke **til 1. December d. A.** er indløbet Indsigelse herimod fra nogen Afdeling, anses Fuldmagten for at være givet.

København, den 17. Novbr. 1915. FORRETNINGSUDVALGET.

De Unge og Ledige blandt de Arbejdsløse.

En Kollega i Berlin opfordrer i »Typ.-Tid.«s sidste Numer det rigelige Antal unge og ledige Arbejdsløse, der — siden Krigens Begyndelse — har været et kronisk Onde for vore Forbundskasser, til at vende Næsen og det øvrige mod Tyskland, hvor der er fuldt op at gøre baade for Sættere og Trykkere, og desuden — hvad der turde fortjene nogen Opmærksomhed — noget at lære.

Der er al Anledning til at støtte Opfordringen.

Der klages jo nok over Boniteten af de Unges Ydelser paa Arbejdspladserne. Her er der altsaa en Lejlighed for dem, der gider, til at lære noget. Sproget behøver man heller ikke at ængstes for, ogsaa det kan man lære; og saa kan man i det mindste ét Sprog! Frygten for »Vand og Brød« har heller næppe noget fornuftigt at støtte sig til. Hellere gaa dernede og fortjene det paa en ærlig Maade!! Thi hvad Slags Mening er der i, at vore Kasser udsuges og ældre Kolleger, Familjefædre, berøves Udsigten til at sørge for sig selv og deres Paarørende, mens et uhyggeligt stort Kontingent af den grafiske »Ungdom« dels spadserer rundt og tærer paa Kasserne, dels spærrer Pladserne for dem, der har rimeligere Krav paa at faa Arbejde. Hvori bestaar da deres »Ungdom«, om de ikke skulde rejse ud. Jeg har selv maattet lide mere end tilstrækkeligt derunder, saa jeg har nogen Ret til at udtale mig. Og det er ikke »Kvaliteten«, der har været Skyld i det, men navnlig den Omstændighed, at jeg først er kommen hjem igen efter Krigens Begyndelse. Nu først stilles der mig en varig Plads — til *29 Kr.!* — i Udsigt! Det er noget med Forslag i, naar man har gaaet og dasket de 12 Maaneder af Aaret og har Hustru og 4 Børn ved Siden af! Den, der ikke har prøvet det, véd ikke, hvad det vil sige.

Nej, mine Herrer Hjemmesiddere! Henvend Dem paa de passende Steder, nu, da Lejlighed bydes! Man kunde ellers fristes til at foreslaa Tvangsforholdsregler!

»Sætter-Trykkere« lader der ikke til at være Spørgsmaal efter; man har dernede, ligesom her, gjort den Erfaring, at de i Reglen hverken kan det ene eller det andet.

Jeg har selv været »dernede« i 7 Aar, og jeg kan forsikre, at der gives Lejlighed til — i det mindste paa Fagets Omraade — at blive »et nyt og bedre Menneske«. Men ellers er der for enhver nok at lære, for saa vidt de har Øjne og Øren aabne.

Kort sagt: Rejs og ryg, jo før, jo heller! Det vil være til Gavn for alle Parter!

VIGGO NIELSEN,
Aarhus.

Trange Tider.

Trange Tider afføder mange Tanker. Der gaar vel næppe en Dag til Ende, uden at Kolleger rundt omkring paa Trykkerierne med hinanden drøfter den Situation, som de trange Tider aflejrer. Og naar man til Hjemmet, veksler Tankerne igen mellem Hustru og Mand. Trange Tider er trængt ind overalt. Ingen Arbejder kommer uden om dem. Det er netop ham, de trange Tider har sat sin Klo i, og hvor meget han end vrider og vender sig, kan han ikke ruske sig løs og bort fra dem. Det er Arbejderen og hans Hjem, der rides af en slem Mare. — — — Og saa opstaar saa let dette Spørgsmaal: Kunde alt dette ikke have været anderledes? Er der ikke begaaet taktiske Fejl ved vore Tarifers Afslutning? Kunde de Folk, hvem vi har betroet Førerskabet, ikke have ført bedre an i Kampen for Tilværelsen? — Eller: Staar Arbejderne fuldstændig magtesløse overfor de trange Tider, som den rædsomme Krigssituation har skabt? Og: Kan der da ikke findes et Spor til den Vej, der fører tilbage til bedre og lysere Forhold? Eller er vi Arbejdere prisgivne Sulten og — Kulden, der nu allerede har meldt sig som den førstes hæslige Følgesvend?

— — — Ja, Tanker former sig. Og man bliver let haard i sin Dom. Næven knytter sig til Slag, men kun for at falde slap ned.

Thi alt, hvad vi har lært, falder sammen. Er det kun et Korthus, vi har siddet og bygget paa i de mange Aar, vort Organisationsarbejde har vokset sig frem, og som nu falder sammen for et Pust.

Vi, der troede paa det faste Tømmer, har ondt ved at indse, at det ikke kan være anderledes.

Og netop *Trange Tider* giver vor Tro forøget Vægt.

Hvorledes?

Vi har lært, at vi skulde kæmpe. Kæmpe os frem, bort fra Mørket og ud til Lyset, der laa og dæmrede dér langt ude, saa langt, langt ude, saa kun Idealets Øje kunde fange et Glimt af den gryende Dag.

Men naar vi skulde Kamp — og Kampen vilde vare længe, fordi der var saa uendelig langt frem — da *maatte vi være* en Kamporganisation, der aldrig en Aften gik til Hvile, uden at man vidste, at Vaabnene var blanke til næste Dags Brug.

I Stedet for laa vi i Fredens Leje. Det var mere bekvemt. Der er mange Veje at naa frem paa, og alle fører de til Rom; men de kan ogsaa føre os forbi Rom og — bogstavelig talt — ud i Ødemarken, og der er vi naaet nu. Her staar *Trange Tider* med sit grinende, ondskabsfulde Fjæs, som om den vilde sige: Saa kom I dog alligevel paa

Afveje, I der var saa stolte af jeres stærke, uovervindelige Organisation med de mange Tusinde i et Broderskab sammenknyttede Hænder.

Fredens Leje var *Forhandlingens Vej.*

Stille var vi gledet bort fra Kampen og Buldret og ind paa Studeprangerens slagne Landevej, hvor man tingede og pruttede med Modstanderen om enhver lille Forbedring, uden at tænke sig om, at den, vi pruttede med, var en Regnekunstner af Rang, der tænkte som saa, naar han var bleven nødt til at give efter: Det kommer jo igen. Vi forhøjer blot vore Varepriser, da kommer Arbejderen selv til at betale sin »vundne« Lønforhøjelse.

Og har vi ikke troet det før, da staar Beviserne: Trange Tider nu indenfor i enhver Arbejders tomme Spisekammer og do. Brændselsrum. Og naar Du, Kollega, Lørdag Aften gaar hjem fra dit Arbejde med din »gode« Ugeløn — — — da føler Du, hvor Kapitalisten er løbet om Hjørnet med Dig.

I et lille Land som vort, der næsten ikke er større end til *én* Familje, der udbyttes der efter de mest haartrukne Linjer. Er her ikke Mad nok? — Jo, men det gaar bare den forkerte Vej, forbi dit Spisekammer ud til den store Verden, hvor Guldet vinker. Du selv maa trygle, betale og takke til, om Du faar noget, som Du helst tidligere ikke satte dine Tænder i.

Og ved dette er der intet at gøre (?)

— — — — Er vore Organisationer da ikke komne ind paa Veje, hvor kun Haabløshedens Stjerne blinker i Trange Tiders mørke Nat?

Da hører jeg Talen om, hvad der er udrettet fra de ledendes Side, særlig i Rigsdagen. De faglige Ledere befinder sig paa de gode Raads Vej, alias »den kloge Kone«. Men imens Græsset gror, dør Horsemor! I trange Tider er der ikke Raad til at starte kooperative Foretagender.

Det var et af de foreliggende Arbejder, paa hvilket næsten intet er sat ind, og dog et af de bedste Vaaben til Imødegaaelse af Kapitalismens Griskhed. Nu ligger den forsømt. Og naar en Gang Skyerne er trukne bort, da vil man hurtigt gribe det Vaaben, der ligger i Kooperationen, og udvide og forbedre det.

Imod de Tricks, der rettes imod os fra Kapitalismens alt beregnende Side, staar vi bundet paa Hænder og Fødder, ude af Stand til at røre os. Vore Overenskomster forbyder os Imødegaaelse. Modsat Kapitalens, der aabner ny Vidder til endnu større Udsugning og Udbytning. Altsaa maa her ligge en Fejl i vor Organisation, som maa rettes og skal rettes. Der maa være langt mere Bevægelighed. Kapitalen er hele Tiden i Ilden; den kender ingen Begrænsning, end ikke sin egen.

Hvorfor skal vi da kende vor og stækkes paa Vingerne?

Og paa Rigsdagen?

»Man er holdt à jour med Tingenes Gang og har medvirket til Gennemførelsen af en Maksimalpris« — — — der har omtrent fordoblet Varepriserne.

Kan være, at »man« ogsaa har haft for Øje den Udrensning i Form af Udførsel, der en skønne Dag vælter ind over vort eget Landomraade med et Tilbageslag. Jeg tvivler ikke paa Forsøgene. Men Resultatet? Endskønt det er os, der holder den nuværende Regering i Live!

Mon her ikke ogsaa for den faglige Organisation havde været noget at udrette!

Jo, ganske sikkert, saafremt vi ikke havde opgivet Kamp-Taktikken. Da havde vi nok vidst at bruge de rigtige Vaaben.

— — — —

Men Bebrejdelsen skal lægges — — — mod os selv.

Men Sulten vil nok lære os Kampens Nytte, og ogsaa Kammeratskabets og Broderskabets Sammenhold. Og selv om det saa syder og koger indenfor hos os selv, saa tror jeg, at enhver, der tænker, taler og skriver, kun gør det under de Forudsætninger, som han mener kan bringe os bort over trange Tider frem til Broderskabets, Socialismens sollyse Land.

Saaledes formede mine Tanker sig.

Esbjerg, i Oktober 1915. H. EICKHARDT.

Modgift.

JEG hørte forleden en Samtale, som jeg kortelig kan referere saaledes: *A.* Hvorledes har din Kone det? *B.* Ikke godt, hun klager stadig over Hovedpine. *A.* Saa skulde hun have noget Gymnastik, staa paa Hovedet nogle Gange om Dagen, saa gaar det over. *B.* Aah, hun har saamænd Bevægelse nok. *A.* Ja netop, Bevægelse, Folk tror, naar de har deres daglige Arbejde, er i Aande hele Dagen, saa behøves ingen anden Motion; men det er netop Sagen, de *skal* have Motion — Modgift — mod den daglige Bevægelse, alle de af Legemets Dele som ikke benyttes, er det, der virker ødelæggende paa vort Helbred, og *Modgiften* er en fornuftig ledet Gymnastiktime, som bringer alle Legemets Funktioner i Bevægelse. Det er netop det, der giver Gymnastiken dens store Fortrin, fremfor andre Sportsgrene, at den er alsidig.

— — —

Typografernes Sportsklubs Gymnastikhold har Bud til alle, Mænd og Kvinder, Unge og Gamle. Har særligt Motionshold, beregnet for dem, der kun ønsker Motion. Har særligt Hold for de Unge, og da navnlig Fagets Lærlinge, som særlig har Brug for al den Udvikling, Gymnastik kan give de Unge. Har særlige Hold for Kvinderne, ledet netop efter Kvindegymnastikens Principper. Har et ganske fortrinligt Lokale, Vester Boulevard 6, Studenterforeningens Bygning ved Aborreparken. Har Gymnastik Søndag Form. 10—12 og Onsdag Aften 8—10½. Haakolde og varme Styrtebade efter hver Øvelsestime.

Derfor aflæg os et Besøg, overvær en Øvelsestime — og bliv Deltager paa et af vore Hold.

I Morgen Aften

Novemberfest i Odd-Fellow-Palæet.

Charlotte Wiehe-Berény. Emil Holm. Fritz Ditzmann.
Gardens Musikkorps. Gutenberg-Koret

Festen begynder Kl. 8 prc. Endnu et Antal Billetter kan erholdes paa Forbundskontoret.

Alt bør være udsolgt.

Generalforsamlinger og Møder.

Kallundborg Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling paa det nye Højskolehjem den 19. Oktober. Til Stede var 7 Medlemmer.

Formanden, LAUR. HANSEN, bød Velkommen og overtog Dirigentposten. Hovedkassens Regnskab oplæstes; det udviste følgende Poster: Rejseunderstøttelse Kr. 55.75, Understøttelse paa Stedet 48.00, Sygeunderstøttelse 276.00. Privatkassens Regnskab oplæstes og viste en Udgift paa Kr. 42.95 og en Kassebeholdning paa Kr. 23.12. — Paa Forslag af FORMANDEN vedtoges det at paabegynde en ugenlig Indsamling til Juleuddelingen fra Fredag den 22. Oktober og de følgende 7 Fredage.

Endnu drøftedes nogle mindre Spørgsmaal, hvorefter Generalforsamlingen hævedes. —N.

Odense Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling d. 25. Oktober paa »Folkets Hus«. Dirigent: FERDINAND POULSEN.

FORMANDEN redegjorde udførligt for Virksomheden. Der havde været aflagt 3 Besøg i Kerteminde (2 af Formanden og 1 af Forretningsføreren) ang. forskellige Ting; der havde været Sager ang. Arbejdsforskydning og ang. et Lærlingeforhold, der alle havde fundet en tilfredsstillende Løsning. Endvidere havde været ført Forhandling med Politiet ang. en Rejsendes Udvisning af Landet. — Efter at HANS JENSEN havde haft Ordet ang. Lærlingesagen, godkendtes Beretningen enstemmigt.

Kvartalets Regnskaber. Afdelingens Regnskab balancerede med 2077 Kr. 10 Øre. Indtægt: Ordin. Kontingent 1872 Kr., andre Indtægter 5 Kr. 10 Øre, Tilskud fra Hovedkassen 200 Kr. Udgift: Rejseunderst. 125 Kr., Underst. paa Stedet 705 Kr., Sygeunderst. 374 Kr., Administrationstilskud til Afdelingen 41 Kr. 50 Øre, indsendt til Hovedkassen 831 Kr. 60 Øre. Til at underskrive valgtes LØFQUIST og ILLUM. Ekstrakassen havde en Indtægt i Kvartalet paa 315 Kr. 70 Øre. Udgift 269 Kr. 87 Øre, Overskud i Kvartalet 45 Kr. 83 Øre; i Sparekassen indestaar nu 325 Kr. 28 Øre. — Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt.

A/S Folkets Hus. FERD. POULSEN aflagde Beretning fra sidste Generalforsamling i Selskabet. Der var ansat en ny Vært og Styrelsen omgikkes med Planer om Udvidelse. — Toges til Efterretning.

Teknisk Skole. FORMANDEN gennemgik hele denne Sags Historie, i Følge hvilken Klassen for Typografer og Typograflærlinge paa Teknisk Skole var oprettet ved Samarbejde mellem Odense Bogtrykkerforening og Odense Lokalafdeling, efter Anmodning fra sidstnævnte, idet der i Januar 1901 valgtes et Fællesudvalg, bestaaende af d'Hrr.

POUL SØNDERGAARD og TH. WENNERWALD fra Odense Bogtrykkerforening og ERNST JØRGENSEN og L. D. RASMUSSEN fra Odense Lokalafdeling. Resultatet blev en Skole i Halvaaret 1. Oktober—31. Marts med Undervisning i følgende Fag: Dansk, Tysk, Tegning og Fagkundskab. Paa dette Grundlag har Skolen siden virket. I Tidens Løb er imidlertid Samarbejdet gaaet i Staa eller maaske har Udvalget betragtet sin Opgave som sluttet med Planens Realisering, i hvert Fald var der blandt Typograferne stille om Sagen i mange Aar, og maaske har noget lignende gjort sig gældende hos Bogtrykkerforeningen, thi saavidt bekendt er Undervisningen fremdeles efter samme Plan. I 1913 stillede Odense Afdelings Styrelse Forslag til Afdelingen om, at denne skulde indmelde sig i Teknisk Selskab, samt om, at man skulde søge den hidtilgældende Undervisningsplan forbedret, saaledes at Undervisningen blev lagt an paa at følge Lærlingen i hans Læretid (5 Aar), paa lign. Maade som i Aarhus. Dette besluttedes, og Henvendelse desangaaende rettedes til Teknisk Skoles Bestyrelse, idet man udbad sig en Sammenkomst, arrangeret mellem Repræsentanter for Skolen, Bogtrykkerne og Typograferne. Denne Henvendelse blev besvaret meget imødekommende af Bestyrelsen, der samtidig meddelte, at der fra Odense Bogtrykkerforening alt var indsendt Andragende til Regeringen om Statstilskud til Oprettelsen af et Læretrykkeri paa Skolen. Som Følge heraf fandt Bestyrelsen (ganske naturligt), at Sagen ikke burde behandles før Resultatet af Andragendet forelaa, da Undervisningsplanens Ændring jo vilde blive afhængig af, om Trykkeriet kunde etableres eller ikke. Nu foreligger Regeringens Svar, der gaar ud paa, at der er bevilget et Tilskud paa 2500 Kr. til nævnte Formaal. Dette Beløb maa naturligvis suppleres af de interesserede Parter, og til næste Generalforsamling vil dér maaske allerede kunde fremsættes Forslag ang. Bidrag fra vor Side, og om paa hvilken Maade det kan fremskaffes; det er jo ikke det store Bidrag, vi kan yde, men vi bør være med efter Evne. Sluttelig meddelte Formanden, at der fra Odense Bogtrykkerforenings Side var rettet Anmodning til os om at udpege et Medlem til et Udvalg eller Bestyrelse for Fagskolen, og Afdelingsbestyrelsen havde anmodet ham om indtil videre at paatage sig Hvervet. — Efter at en Del Talere havde haft Ordet for at anbefale Sagen og understrege den Interesse, vi har i en god Løsning af hele dette Spørgsmaal, toges Sagen til Efterretning.

Andragender. Odense Svendehjem fik 15 Kr. og Arbejdernes Aftenskole 25 Kr.

Juleindsamlingen. Bestyrelsen henstillede, at man ordnede denne paa samme Maade som i Fjor, nemlig med ugenl. Bidrag i 8 Uger (1. Bidrag 29. Oktober, 8. Bidrag 18. December). Henstillingen tiltraadtes og Cirkulære udsendes i Overensstemmelse hermed. —LBL—.

Typografernes Cykleklub

har efter en velforløbet Sæson afholdt ordinær Generalforsamling. Paa denne gjorde FORMANDEN Rede for Sommerens Ture og fremhævede særlig de tvende 2-Dages Ture henholdsvis til Nord- og Sydsjælland, der begge havde vundet stor Tilslutning og var forløbet tilfredsstillende, hvortil det gode Vejr havde bidraget. Førstnævnte Tur, der foretoges i Pinsen, gik over Sletten—Helsingør—Gurre—Fredensborg—Hillerød; sidstnævnte over Køge—Storehedinge—Stevns—Køge. Ogsaa de mange mindre Ture havde været godt besøgt. De mange ny Medlemmer var mødt flittigt. — Efter at KASSEREREN havde aflagt Regnskab og efter at det var vedtaget at holde Vinterfest Nytaarsdag (Lokale er sikret i Prins Wilhelms Palæ) sluttede den velbesøgte Generalforsamling med Kaffebord. M.

Du, som ved Kassen »muler paa«,
mens ledig maa en anden gaa.
Giv Du en Juleskærv — i Trang
Du hjælpes selv en anden Gang.

Nær og Fjærn.

Tiloversblevne Billetter til Novemberfesten maa være afleveret senest Fredag Aften Kl. 5½ paa Forbundskontoret, *da de ellers betragtes som solgte.*

Billetter til Novemberfesten kan endnu købes paa Forbundskontoret Fredag Aften Kl. 5—6½ og Lørdag Middag Kl. 1—3. Intet Billetsalg ved Indgangen.

Forbundskontoret er lukket Lørdag Aften i Anledning af Novemberfesten.

Enkekassens Kasserer beder os gøre opmærksom paa, at da Aaret har 53 Uger, vil der i November og December Maaned blive opkrævet Kontingent for 5 Uger i hver Maaned.

Dødsfald. I Onsdags døde en af Kvindeafdelingens unge Medlemmer, RAGNHILD HANSEN, efter kun faa Dages Sygeleje. Den Afdøde blev kun 27 Aar og arbejdede hos Vilh. Hansen. Ang. Begravelsen henvises til Dagspressen.

Sølvbryllup kan Søndag den 21. November fejres af Typograf SENIUS LARSEN og Hustru i Frederikshavn. Vor Kollega har i mange Aar været Lokalformand i sin Afdeling.

Brev henligger til Harald Jensen fra Høgsbro Behrens, Kolding.

Typograf E. Hansen, Ringsted, Nr. 6565, bedes afgøre sit Mellemværende i Holstebro enten med Formanden eller »Svendefatter«.

Sættemaskinen »Hanstein«. »Korrespondent« skriver: Præsten Hanstein i Algringen (Lothringen) har i Bogtrykkerkredse gjort stor Opsigt ved en Opfindelse i Form af en ny Sættemaskine til Fremstilling af Skriftstøbning. Ved at samarbejde to enkle, meget nærliggende Tanker, skal det være lykkedes at frembringe en Maskine, hvis Fabrikationsomkostninger efter Sagkyndiges Udtalelser staar 80 pCt. lavere end de nu kendte Sættemaskiners, og som vil gøre det muligt at fremstille Sats paa den halve af den nu anvendte Tid.

For mindre kapitalstærke Virksomheder vil denne Maskine faa stor Betydning i Konkurrencen med de store Firmaer, der alt har mange, men dyre Maskiner.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Mandag den 6. September 1915.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Forskellige Meddelelser gaves: Forhandlingerne med et herv. Firma om Trykkernes Lønvilkaar var tilendebragt med det Resultat, at samtlige Trykkere paa 2 nær havde faaet et ugentligt Løntillæg af henholdsvis 3 og 2 Kr. — Den paa sidste Møde refererede Sag, hvor en Læge, under Sygekasselægens Fraværelse, havde forlangt 25 Kr. for en Tangforløsning, var nu — efter at en Overenskomst mellem De samv. Sygek. og Sygekasselægernes Organisation var eftervist — ordnet saaledes, at Lægen havde betalt de 15 Kr. tilbage. — I Anledning af, at kun et ringe Antal arbejdsløse Medlemmer havde modtaget kommunal Hjælp, var en Skrivelse afsendt til Borgmesteren for 3. Afdeling. — Forhandlingerne med et Firma ang. Dyrtidstillæg havde ført til, at der udbetales samtlige mdl. og kv. Arbejdere et Tillæg af 5 Kr. pr. Md. I Midten af December optages Forhandling om en Forhøjelse af dette Tillæg. — I Anledning af, at de i Krigsministeriets Trykkeri beskæftigede Typografer ved Antagelsen paalægges at udmelde sig af Organisationen, havde Formanden forhandlet med Forsvarsministeren, som havde lovet at overveje Sagen. — Novemberfesten afholdes alligevel den 20. November. — Resultatet fra Karneval'erne forelaa i en Skrivelse, der ligeledes var tilsendt de deri interesserede Foreninger. — Beretning gaves vedr. Mægling om en Trykkers Opsigelse. — En Meddelelse fra Borups Læreanstalt toges til Efterretning. — Fra Tarifnævnet forelaa Meddelelse om, at det ikke var lykkedes at opnaa Enighed om en dertil henvist Sag vedr. Godtg. for Talsats. Gaar til Forretningsudvalget med Begæring om Voldgift. — To Paalæggersker havde vist sig utilbøjelige til at gaa i Arbejde. De tildeles en Reprimande. — 3 Sager ang. Dispensation fra Tarifen behandledes. — Et Spørgsmaal om Optagelse behandledes. — I Dansk Reproduktionsanstalt, Citygade 24, arbejder en Stereotypørlærling paa 15 Aar, men ellers ingen voksen Arbejdskraft. Der klages til Arbejds- og Fabriktilsynet. — En Sag vedr. en Provinskollegas Overgang til et herv. Dagblad behandledes. — En Sag vedr. en Sygeplads behandledes. — Beretning gaves om Forhandlinger ang. Lønforholdene hos et herv. Firma. Til Efterretning. — En Anmodning om Hjælp, nogle Laanesager og Andragender om hvilende Ret behandledes.

Kasseeftersyn.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Ved et Dags Dato af undertegnede Revisorer foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren forefandtes:

I Obligationer	Kr. 41,000.00
I Sparekassebeholdning	- 5,932.17
Kontant	- 162.67

hvilket er i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 14. November 1915.

C. BYNCK. N. CHR. CHRISTENSEN.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Bogtr. Ch. Petersen 5.00, Hr. Hartvig Hirsch 5.00, Fru Anna Hansen 1.00, Axel Holms Pers. (1. B.) 12.00, Hertz Pers. (1. B.) 10.00, S. L. Møllers Pers. (4. B.) 7.00, Fr. Bagges Hofbogtr.s Pers. 50.00, Langkjærs Pers. (5. B.) 3.70, Berl. Tid.s Pers. (2.—3. B.) 39.00, Hoffensbergs Pers. 21.50, Schultz Trykkeripers. (4. B.) 12.00, Centraltr.s Pers. (1. B.) 20.00, Spuhr & Siebuhrs Pers. (2. B.) 11.50, Vilh. Hansens Pers. (2.—3. B.) 4.75, Rigsdagstrykkeriets Pers. 15.65 — tils. Kr. 218:10. Ialt med det tidligere indkomne Kr. 606.10.

Langkjær staar sidst opført med 2.—3. Bidrag, skal være 3.—4. Bidrag.

Bidrag modtages fremdeles.

København, 17. Novbr. 1915. LAUR. JENSEN.

For al Opmærksomhed og Venlighed, der vistes mig ved mit 50-Aars Jubilæum, takkes hjærteligst.

Kolding, 6. Novbr. 1915. ULRIK PETERSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
GTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHELSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger:

4. Novbr.: Ribe 50.00. 10. Novbr.: Lyngby 40.00. 16. Novbr.: Hillerød 100.00; Skive 50.00.

København, den 16. Novbr. 1915.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Aug. Høyer, udl. 19/11 99 i Varde (Egm. H. Petersen), tidl. Medl. Kun Medl. af fagl. Afdel. Sætter Frithjof Bernhard Petersen, udl. 2/11 15 hos Trier (arb. s. St.). Sætter Alexander Vilh. Sørensen, udl. 13/11 15 hos H. Meyer (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Trykker Knud Arnold Richard Andersen, udl. 30/10 15 i Forlagstr. (arb. s. St.). 956 John Henriksens Hustru Stella Emilie. 1912 J. N. Ljungstrøms Hustru Alexandra. Paal Gerda Marie Olsen, udl. 5/11 15 hos Arnold Schmitz (arb. s. St.). Paal. Dagmar Hansine Marie Kraul, udl. 7/11 15 hos B. Nielsen (arb. s. St.).

Aalborg, Sætter Harry Lindeneg, udl. 1/11 15 hos O. C. Olsen, Nørresundby, og Sætter Aage Ejner Lassen, udl. 8/11 15 hos P. Hansen. Aarhus, Sætter Viggo Jensen, udl. 12/11 15 hos Jørgen Wind.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 4476 Carl Aage Hansen fra Hillerød (arbl.). 6583 Jens Vald. Johansen fra Nyborg (arbl.). 6438 Johannes Trab fra Hillerød (arbl.).

Aalborg, 6275 Henrik Ubbesen (Militær). Aarhus, 3914 Sv. Riisgaard Mortensen (arbl.) og 3749 Carl Osc. Petersen (Militær). Fredericia, 3850 Axel Chr. Jensen (arbl.), 1149 K. C. Krautwald (arbl.) og 6129 S. Gust. Jensen (arbl.). Grenaa, 6601 Rudolf Pallesen (Grenaa Folketidende). Hillerød, 4476 Carl Aage Hansen (Nordsjæll. Venstreblad). Nykøbing F, 4479 A. V. Linde Carlsen (Centraltrykkeriet). 3590 Wilh. Neess (Laur. Jensen, Sakskøbing) og 3680 Alfred Andersen (Loll.-Falst. Stiftstid.). Odense, 3459 Max Vald. Svendsen (arbl.) og 3928 Marius Jensen (arbl.). Roskilde, 6078 Gunnar Petersen (arbl.). 6702 Carl Jacobsen (syg) og 4438 Arn. Kondahl (Roskilde Avis). Svendborg, 3472 Gerhard Hansen (arbl.).

Fratraadte.

Aarhus, 3590 Will. Neess til Sakskøbing i Pl. Fredericia, 4465 P. C. E. Jensen til Nykøbing M. i Pl. Grenaa, 1149 C. Krautwald til Fredericia (arbl.). Hillerød, 6438 Johannes Trab til Kbhvn. (arbl.) og 4776 Carl Aage Hansen til Kbhvn. (arbl.). Maribo, 3788 Kaarsgaard Hansen til Bogense (arbl.). Nakskov, 1876, A. Lind til Udl. i Pl. Nykøbing F., 3749 Oscar Petersen til Aarhus (Militær) og 4476 Carl Aage Hansen paa Rejse. Randers, 3680 Alfr. Andersen til Nykøbing F. i Pl. Ribe, 3928 Marius Jensen til Odense (arbl.). Skanderborg, 3750 Vilh. Nielsen paa Rejse. Slagelse, 3767 Johannes Jacobsen til Udl. (arbl.) og 3814 Frantz Nørby Madsen til Udl. (arbl.).

Udmeldte.

København: 2331 Friddy Arntoft (fratraadt Faget).

Aalborg, 2848 E. A. M. Pilgaard (fratraadt Faget).

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Det meddeles herved d'Hrr. Medlemmer og Inkassatorer, at der for November og December opkræves for 5 Uger i hver Maaned, da Aaret har 53 Indbetalingsuger.

(217) STYRELSEN.

Gutenberg-Koret.

Fredag d. 19. Novbr. Kl. 9 i Sanglokalet: Generalprøve. (4m)

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 9 Sangøvelse. Mød alle. — **Husk Bortlodningen.** (1 R)

ANNONCER

En ung Sætter

søger Plads snarest. Billet mrkt. »218« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter

søger Plads **straks** eller **senere** som **Avis-, Bog-** eller **Akcidenssætter**. *Helst i en mindre Provinsby.* Ugift. Militærfri. — Billet mrkt. »216« sendes til Ekspeditionskontoret.

Trykker,

absolut dygtig til Illustrations-, Præge- og Akcidenstryk, kan faa en god lønnet Stilling i et større Bogtrykkeri. Billet mrkt. »210« med Anbefalinger fra tidligere Pladser modtager Ekspeditionskontoret.

Faktor,

som i ca. 11 Aar har været ansat og for Tiden er i et af Jyllands større Bogtrykkerier med Papirforretning en gros, søger en lignende Plads, eller eventuelt som Bestyrer af et mindre Trykkeri. Billet mrkt. »209« med Opgivelse af Løn bedes sendt til Ekspeditionskontoret.

Trykker.

En dygtig Trykker, kendt med saavel Enkelt- som Dobbelt Presse, kan faa Plads i et Akcidenstrykkeri i Jylland. En Mand, som lejlighedsvis kan deltage ved Sætning foretrækkes. Billet mrkt. »215« modtager Ekspeditionskontoret.

En **Trykkerforbundter** søges.
(219) *Bruuns Trykkeri, Rantzausgade 62.*

F. L. BIE A/S **Ny Østergade 9, København**
— Telefon 8062. —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager
Stort Lager af alle Utensilier. (13)

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

Carl Erichsen.
Telefon 2526. Sct. Pederstræde 10.
Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (10)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Hotel „Union" Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade (*bedste Spisested i København*) anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Typografernes Stiftelse

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 28. November Kl. 11

i Rømersgade 22, 1. Sal.

Dagsorden: 1. Beretning og Regnskab. 2. Bevilling af Midler. 3. Forslag om Oprettelse af en Fribolig. 4. Opstilling til Valg af Kasserer, Styrer og Revisor. 5. Eventuelt.

STYRELSEN.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 47 KØBENHAVN DEN 26. NOVEMBER 1915 XLII AARGANG

Vor Juleindsamling.

GENNEM mange Aar er det blevet noget hævdvunden, at alle de indenfor Faget der er arbejdsløse, Enker efter Typografer — kort sagt alle i Nød — til Julen kan hente saa meget i vort Forbund, at der bliver til lidt ud over den daglige Kost.

Saaledes ogsaa i Aar.

Men denne Gang skal de alle gerne have noget mér, end hvad der er Sædvane — de skal alle have Dyrtidstillæg.

Vi har her i Bladet læst om, hvor daarligt en Kollega med de i Faget gængse Lønninger kunde faa sine Penge til at slaa til i disse dyre Tider, og vi har henstillet til Fagets Arbejdsgivere, at de ydede Dyrtidstillæg.

Med hvilke Følelser er dette blevet læst af den eller dem, der skal have Arbejdsløsheds-Understøttelsen til at slaa til — maaske til mange Munde, og hvem har han eller hun kunnet kræve Dyrtidstillæg hos?

Der avles i disse ulykkelige Tider umaadelig megen Bitterhed mod det Samfund og de Forhold der muliggør, at Forældre skal se deres Børn sygne hen fordi de mangler Næring og Klæder og de selv det samme, og tillige leve i Bekymringen om, at det maaske ikke bliver bedre i vor Tid.

Alle vi, der har Arbejde — med eller uden Dyrtidstillæg — skal i denne Tid tænke paa dette og erkende, at selv om vi i høj Grad mærker de dyre Tider, saa lever vi dog under Forhold, der er langt bedre end de, den Arbejdsløse frister. Har vi haft Grund til at bede om Dyrtidstillæg, saa har vi en Pligt til ved vort Bidrag at skabe en ikke for sorgfyldt Jul for dem, der kun har — eller maaske heller ikke den — Arbejdsløshedsunderstøttelsen at leve af.

Hos disse maa ikke skabes Bitterhed mod Fagfællerne eller mod vor Organisation, alle maa de have Forstaaelsen af, at hver Kollega yder det mest mulige, og at den Kammeratskabsfølelse, der gennem mange Aar har givet sig saa smukke Udslag særlig ved Juletid, i Aar vil virke endnu stærkere end noget foregaaende.

Intet andet Fag i vort Land har en Organisation, der i saa høj Grad som vor har hjulpet de af dens Medlemmer, som er i Trang! Ingen Steder har Solidaritetsfølelsen været stærkere eller givet sig smukkere Udslag, end hos vore Medlemmer.

Vore Arbejdsløse skal til Jul mærke, at Kammeratskabsfølelsen og Hjælpsomheden indenfor vor Kreds, ikke er bleven mindre end tidligere.

Vi skal da øge vort Bidrag, saa vist som Nøden for hver Dag bliver større. Hver Lønningsdag fra nu til Jul skal Du tænke paa alle dem, der har det ringere end Du selv, og yde din Haandsrækning til, at vi alle kan mættes i Julen.

ARNE.

Dyrtidstillæg.

I Lighed med andre Firmaer indenfor Bogtrykkerbranchen har *Aktieselsk. Dagbladet »Politiken«* til sine tekniske Arbejdere, som sidste Aar har haft under 3000 Kr. i Indtægt, udbetalt Dyrtidstillæg paa 50 Kr.

Aktieselsk. »Holbæk Amts Venstreblad« har efter Andragende tilstaaet sine gifte Typografer en Dyrtidshjælp paa 50 Kr., der udbetales med 10 Kr. maanedlig i de 5 Vintermaaneder, og en kvindelig Trykkeriarbejder 25 Kr., der udbetales maanedsvis med 5 Kr.

Aktieselsk. »Holbæk-Posten« har ligeledes efter Andragende tilstaaet sit Trykkeripersonale følgende Dyrtidshjælp: en gift Arbejder med 5 Børn 25 Kr. mdl. i de 5 Vintermaaneder, to gifte Arbejdere med hver et Barn 13 Kr. mdl., en ugift Arbejder 10 Kr. mdl., to kvindelige Trykkeriarbejdere hver 2 Kr. mdl. og 4 Lærlinge hver 2 Kr. mdl. To ugifte Arbejdere, der har været indkaldt til Sikringsstyrken i henholdsvis 10 og 5 Mdr., og som for Tiden er indkaldte, har faaet tilstaaet en Hjælp paa henholdsvis 75 og 50 Kr., og faar, naar de begynder at arbejde igen, en Dyrtidshjælp af 10 Kr. mdl. for den Tid, der da er tilbage af de 5 Vintermaaneder.

Redaktør HOLGER IBSEN, »Holbæk Amts Avis«, har tilstaaet sine gifte Arbejdere en Dyrtidshjælp paa 30 Kr. til hver. En ugift Arbejder faar 15 Kr., og en Paalæggerske faar muligvis det samme som de gifte Arbejdere, i alt Fald en Hjælp, der svarer til, hvad det øvrige Personale har faaet.

Desuden forlyder det, at det bergske *»Holbæk Amts Dagblad«* allerede to Gange har udbetalt sit Personale en ret betydelig Dyrtidshjælp. Men der vaages strængt over, at ingen faar noget at vide om, hvor stor denne Hjælp er.

Gode Eksempler til Efterfølgelse! *

Til Hr. Viggo Nielsen og flere!

I.

I Anledning af en Artikel, som Hr. Viggo Nielsen, Aarhus, fremkommer med i »Typ.-Tid.«, kunne jeg have Lyst til at fremkomme med nogle korte Bemærkninger i Anledning af Hr. N.s og fleres Opfordring til de unge »Typer« herhjemme, om at rejse til Tyskland for at søge Arbejde.

Det er en meget sund og fornuftig kollegial Tanke, som har gennemfaret Hr. N. og flere, og jeg vilde fuldt ud have sluttet mig til d'Hrr.s Mening, hvis denne havde været gennemtænkt helt, men den har et Hul, som gør den mindre imponerende i de Unges Øjne. Som enhver straks vil se, vil dens praktiske Udførelse møde økonomiske Hindringer, som er af en saadan Art, at det ikke er givet, alle kan komme over; og den økonomiske Hjælp, Forbundet rækker de Unge, er jo ikke særlig kraftig: 15 Kroner kommer man ikke langt med paa en Tysklandsrejse under de Forhold, som for Tiden hersker dernede.

Forøvrigt tror jeg heller ikke der er saa enormt med Pladser dernede, som der bliver raabt om; det er nok en Del overdrevent, idet man paa 5 Ansøgninger til forskellige Steder, faar en »lang Næse« fra dem alle, og med Eksistensforholdene er det nok ikke meget bedre.

Jeg tænker heller ikke, at Hr. N. og flere, som jeg formoder er erfarne »Typer«, vil være blinde for, at økonomisk Støtte er nødvendig for de Unge; det er ikke nok med Rejsepengene, man skal da holde Livet oppe under Rejsen og indtil man har arbejdet de første 8 Dage, og hvordan skal man det med 15 Kr.? Jeg véd ikke, om d'Hrr. vil gaa paa den, *for det bliver* »Vand og Brød«, og det er at forlange Urimeligheder af de Unge.

Jeg forstaar ikke, af hvilken Grund d'Hrr. drager deres Sværd mod den typografiske Ungdom, og oven i Købet vil foreskrive Tvangsfor-

holdsregler i et frit Land. Det maa jo være Meningen, at d'Hrr. vil bruge disse i en eventuel »Udryddelseskrig« mod den Del af den grafiske Ungdom, som ikke ad Godvillighedens Vej vil forlade det Land, hvor de er født og baaret, og i hvilket de har lige saa fuld Ret og Krav paa at faa Lov til at eksistere som d'Hrr.

Der er forøvrigt heller ingen Grund til endnu at udsende almindelig Udvisningsordre, da særlig ikke, naar d'Hrr. selv bærer en stor Del af Skylden i den Arbejdsledighed, som for Tiden raser i vort Fag.

Grunden til denne skriver sig fra den enorme Tilgang til Faget, som Følge af, at den for Tiden eksisterende Lærlingeskala ganske er forældet, og trænger til at underkastes en Revision. Men vi har endnu ikke foretaget noget for at indføre mere forsvarlige Reformer paa dette Omraade, enten ved hel eller delvis Lukning for Tilgang i en bestemt Periode. Havde vi revideret vor Lærlingeskala paa en efter Forholdene mere tidssvarende Maade, saa havde vi staaet anderledes væbnet til den Kamp, som vi i disse Krigens Dage maa føre for at opretholde vor Eksistens.

»Som vi reder, kommer vi til at ligge«, siger et gammelt Ordsprog. Jeg vil ønske, at d'Hrr. snart maa faa Øjnene op for den Fare, der truer det grafiske Samfund igennem vor Lærlingeskala.

Faaborg, den 20. November 1915. CH. E. MADSEN.

II.

I sidste Numer af »Typ.-Tid.« har en Kollega, Viggo Nielsen, Aarhus, følt sig foranlediget til at fremkomme med en Artikel, der i høj Grad bærer Præget af den frastødende Selvsikkerhed, som af mange hjembæres efter kortere eller længere Ophold i Udlandet.

Under en Omtale af »det store Antal« ledige, der — som han siger — siden Krigens Begyndelse har været et kronisk Onde for vor Kasse, fremkommer han med den famøse Udtalelse; at »der klages jo nok over Boniteten af de Unges Ydelser paa Arbejdspladserne«.

Det kunde jo være ret interessant at erfare, hvor det er, der klages. Er det mon ikke snarere Viggo N. selv, der — i Kraft af sit 7-aarige Ophold »dernede« — mener at være en saa stor Kapacitet paa det faglige Omraade, at han er kompetent til at udtale sig om »Boniteten af de Unges Ydelser«.

Viggo N.s Syn paa den grafiske Ungdom giver sig senere i Artiklen følgende Udtryk:

»— — et uhyggeligt stort Kontingent af den grafiske »Ungdom« dels spadserer rundt og tærer paa Kasserne, dels spærrer Pladserne for dem, der har rimeligere Krav paa at faa Arbejde«.

Det er noget ganske nyt. Efter dette burde Arbejdsanvisningen ikke mere ske efter Tur eller Kvalifikationer. Selv om et ungt Menneske i faglig Henseende er upaaklagelig, saa har han dog ingen som helst Berettigelse til at komme i Arbejde, idet denne Berettigelse først opnaas, naar man har lagt en Kone og en tilpas stor Børneflok til. Har man ikke Konen og Børnene, er der — efter Viggo N.s Mening — kun ét at gøre: »daske« af saa snart som muligt. — Man maa absolut have opholdt sig 7 Aar »dernede«, for at kunde anerkende en saadan Maalestok for Berettigelse.

— — —

De af Hr. Viggo Nielsen foreslaaede Tvangsforanstaltninger er sikkert kun et Tankefoster, der er opstaaet i V. N.s af »grafisk Lærdom« overbebyrdede Hjerne!

København, i November 1915. E. & P.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

afholdt Søndag den 14. Novbr. ordinær kvartaarlig Generalforsamling med følgende Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Opstilling af Medlemmer til Voldgiftsretten. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne. 5. Eventuelt. TH. HOLMEN valgtes til Dirigent, C. SCHNOOR til Sekretær.

Under Punkt 1 refererede FORMANDEN et Par Voldgiftssager, hvoraf den ene var paadømt, medens den anden endnu var svævende. Omtalte forskellige andre Ting, som Syrelsen havde beskæftiget sig med og faaet bragt i Orden. Omtalte ligeledes den af Rigsdagen foretagne Revision af Sygekasseloven, som Sygekasserne nu kunde skønnes at være slupne ret helskindet fra. Styrelsen havde ikke foreslaaet at forlænge Varigheden af den af det særlige Fond og Lokalkassen ydede Ekstra-Understøttelse, da denne jo var paabegyndt og fortsat under ekstraordinære Forhold med særlig stor Arbejdsløshed, hvilket ikke i samme Grad var Tilfældet i Øjeblikket. — Forskellige Talere havde Ordet, bl. a. for at opfordre til vedblivende at yde denne Understøttelse, og paa Forslag af BERENDT vedtoges det da at fortsætte med Ekstra-Understøttelsen til efter Jul, dog kun til saadanne Medlemmer, som ikke vil faa Understøttelse fra Københavns Understøttelsesforening. — Under Diskussionen om denne Sag tiltraadte Generalforsamlingen en af OTTO JENSEN foreslaaet Udtalelse, saalydende: »Generalforsamlingen retter en alvorlig Paamindelse til de Kolleger, der har modtaget Laan af det særlige Fond, om at betale disse tilbage snarest, da deres Navne ellers vil blive offenliggjort i »Typ.-Tid.«. — Beretningen godkendtes.

2. Kassereren, LAUR. JENSEN, fremlagde Regnskabet, der enst. godkendtes.

3. Til Medlemmer af Voldgiftsretten genopstilledes de afgaaende og opstilledes desuden: WILH. JACOBSEN, C. SCHNOOR og C. CHRISTOFFERSEN.

4. Beretning fra Kontrahentmøderne udgik til næste Generalfors., da Wartenberg var forhindret i at være til Stede.

Efter et Par Bemærkninger under Eventuelt sluttede Generalforsamlingen. C. SCHNOOR.

Fredericia Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling paa »Fremad«. Formanden, MAGNUS SØRENSEN, bød Velkommen, specielt til Forretningsfører Rich. Jørgensen, der for kort Tid siden var tiltraadt Afdelingen. Derpaa oplæstes det reviderede Regnskab, der balancerede med 290 Kr. Privatkassens Regnskab balancerede med 74 Kr. 56 Øre. Regnskaberne godkendtes enstemmigt. — Man vedtog at indmelde Foreningen i Arbejderpartiets Hjælpefond. — Et Andragende om Understøttelse til Soc. Ungdomsforening kunde ikke bevilges i Øjeblikket. — Derefter diskuteredes Lærlingeforholdene paa Byens Trykkerier, uden at der blev taget nogen bestemt Beslutning. — Til Revisor i Stedet for Will. Jacobsen, der var rejst til Horsens, valgtes RICH. JØRGENSEN. Til Kontrahent ved »Fredericia Socialdemokrat« valgtes SØREN HANSEN i Stedet for Ingv. Arent, der var valgt ind i Kontrolkomitéen. — Der nedsattes 2 Udvalg, det ene til at arrangere en lille Sammenkomst, og det andet skulde forsøge at faa afholdt et Andespil. — Til Slut foreslog SØREN HANSEN, at der ved fremtidige Generalforsamlinger valgtes en Dirigent, da der nu var god Tilslutning til Møderne, og Forhandlingerne vilde faa et mere roligt Præg. Dette vedtoges og Generalforsamlingen sluttede. ISA.

Blokerede Trykkerier.

Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund maa ikke tage Arbejde hos følgende Firmaer:

Bastue Jacobsen, Slagelse.
Gornitzka, Neksø.

København, i November 1915. FORRETNINGSUDVALGET.

Forretningsudvalgsmøder.

Torsdag den 16. Septbr. 1915.

1. Begravelseskassen i København har en Beholdning af Kreditforeningsobligationer paa 20,000 Kr. og Legatkasserne paa 21,000 Kr. Disse Obligationer bærer endnu Hjælpekassernes Navn, hvad der har voldt forskellige Vanskeligheder. Gennem Overretssagfører Oscar Johansen er Paategningen nu bragt i Overensstemmelse med de nuværende Ejendomsforhold. Af Begravelseskassens Obligationer er 2000 Kr. udtrukne og indbetalt. Herefter er Beholdningen af Kreditforeningsobligationer saaledes: Begravelseskassen i København 18,000 Kr. og Legatkasserne 21,000 Kr. Legatkassernes Obligationer vil blive forsynet med Forbudspaategning af Københavns Magistrat.

2. Laanet til Fællesorganisationen i Horsens er nu udbetalt mod tinglæst 1. Prioritets Panteobligation i den tidligere omtalte Ejendom.

3. Fra Overretssagfører Jacoby, Randers, forelaa en Skrivelse ang. Omkostningerne ved Ejendomshandelen. — Beslutning toges.

4. Forretningsføreren meddelte, at der nu var truffet en Ordning med et tidligere omtalt Morgenblad i Provinserne.

5. En Lærlingesag i Odense, om hvilken der havde været forhandlet med Provinsbogtrykkerforeningen, var nu bragt til en foreløbig Løsning.

6. Odense Lokalafdeling ønsker Forretningsførerens Nærværelse ved nogle Forhandlinger. — Tiltrædes.

7. En Dispensationsansøgning fra Ringsted behandledes, og Beslutning toges.

8. I en Sag, der var foranlediget ved en Revisionspaategning af Ringsted Lokalregnskab, forelaa fra den Paagældende, der havde faaet for meget udbetalt, Tilbud om Afvikling i næste Kvartal. — Modtoges.

9. Fra Slagelse Afdeling forelaa Meddelelse om, at et Firma i en Filial havde nægtet at underskrive Tarifen. — Søges ordnet ved Forretningsførerens Mellemkomst.

10. Forretningsudvalget afgav Svar i en fra Aalborg rejst Fortolkningssag ang. Lærlingeskalaen.

11. Et Medlem, der var Militær, havde ikke afleveret sin Bog i vedk. Afdeling. Vedkommende havde paa Gennemrejse stiftet et Laan i en Lokalafdeling. — Saafremt Bogen ikke afleveres inden en nærmere fastsat Frist, udelukkes han.

12. Fra Sygekasseinspektoratet var fremsendt Mønstervedtægt for Sygekasser under den ny Lov. — Stillingen for den københavnske statsanerkendte Sygekasse drøftedes, og efter en længere Diskussion gik Sagen til anden Behandling.

Torsdag den 14. Oktbr. 1915.

1. I Cirkulæreskrivelse anmoder De samv. Fagforbund om at blive underrettet om enhver Opsigelse af bestaaende Lønoverenskomster, hvad enten de opsiges af Arbejdere eller Arbejdsgiver, og hvad enten de kræver Støtte eller ej. — Til Efterretning.

2. Forretningsføreren havde besøgt Kerteminde, Odense, Faaborg, Skelskør og Kallundborg Afdelinger og refererede Resultatet af de førte Forhandlinger.

3. Det vedtoges nærmere at undersøge Forholdene hos en Bogtrykker, der nægtede at underskrive Tarifen.

4. Lokalafdelingen i Vejle meddeler, at 22 af 25 i Byen beskæftigede Paalæggersker havde meldt sig til Optagelse i Forbundet. I Anledning af en Lønforhandling ønskes Forretningsførerens Tilstedeværelse. — Tiltrædes.

5. Nogle Forespørgsler fra Odense besvaredes.

6. En Sag om Lærlinges Arbejde ved Maskinsats var nu bragt en Løsning nær.

7. I Skrivelse, dat. 9. Oktober, meddeler Den typ. Forening i Kristiania, at en Del danske Kolleger har overtraadt Forbudet mod at søge Arbejde paa Trykkerierne, forinden de ved Henvendelse til Afdelingen havde erkyndiget sig om Forholdene, i hvilken Anledning de var idømt Karantæne. Man anmoder nu om, at det maa blive indskærpet Rejsende til Norge, at de skal henvende dem til Organisationen, forinden de søger Arbejde. — Samtidig forelaa fra 3 danske Kolleger en Besværing over, at de i Kristiania var blevet nægtet al Tilladelse til at søge Arbejde; det var betydet dem, at de hellere maatte rejse videre. — Svarskrivelse afsendes.

8. Fra det norske Forbund forelaa en nærmere motiveret Anmodning om at kundgøre, at Arbejdssøgende først skal henvende sig til Forbundet. — Tiltrædes.

9. De samv. Fagforbund havde indsendt to Repræsentanter til et Møde ang. Behandling af faglig Strid indenfor de kooperative Foretagender. Viggo Christensen og Schrøder var mødt. De tidligere udarbejdede Forslag, hvortil Forbundsstyrelsen tidligere havde givet sin Tilslutning, var nu reduceret til kun at omfatte de almindelige Regler for Behandling af faglig Strid. — Forslaget tiltrædes.

10. Til Forsikringsfunktionærernes nu afsluttede Strejke er der udskrevet et Bidrag paa 15 Øre for helt- og 7½ for halvtbetalende Medlemmer. — Til Efterretning.

Nær og Fjærn.

Stemmesedler udsendes i denne Uge til Valg af 3 Medlemmer af Voldgiftsretten i København. Alle Medlemmer af Københavns Afdeling (saavel helt- som halvtbetalende) har Stemmeret. Stemmesedlerne skal i udfyldt Stand være tilbagesendt til Forbundskontoret senest Fredag den 3. December. Mulige Fejl i Forsendelsen bedes meddelt Formanden.

Stemmetællerne bedes møde paa Forbundskontoret Lørdag den 4. December Kl. 6½ Aften.

Typografernes Stiftelse afholder sin aarlige Generalforsamling paa Søndag i Rømersgade 22, 1. Sal.

Novemberfesten i Odd-Fellow-Palæet var særdeles vellykket. Samtlige Billetter var udsolgt allerede Lørdag Middag, og de Optrædende gjorde megen Lykke. Et lille Skaar i Glæden var det, at Charlotte Wiehe-Berény paa Grund af Teatertjeneste maatte synge begge Afdelinger tidligt paa Aftenen, derved gik en Del Efternølere tabt af den Nydelse. De Tilhørere, der ellers altid er præcise og derfor ofte straffes med en halv eller hel Times Ventetid, fordi andre kommer for sent, havde jo saa den Tilfredsstillelse, at Straffen denne Gang kom paa rette Sted.

Ogsaa Salget af Baltegn gik strygende, saaledes at vi i Aar — til Trods for den dyre Assistance — kan forvente større Overskud end nogensinde tidligere.

De Arbejdsløse har ogsaa haardt Brug for Penge til Jul.

Arbejdernes Almanak er udkommet og kan bestilles paa Forbundskontoret. Betaling erlægges ved Bestillingen.

Regnskabs-Oversigt for Dansk Typ.-Forbund.

Juli Kvartal 1915.

A. Afdelingerne.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Juli 1915	736.65	Rejseunderstøttelse ...	3,281.25
Ordin. Kontingent ...	45,270.91	Underst. p. St.	29,987.75
Ekstra do. ...	1.80	Sygeunderstøttelse ...	16,895.00
Andre Indtægter	127.10	Begravelseshjælp	860.00
Tilsk. fra Hovedkassen	13,984.78	Andre Udgifter	2,143.59
		Inds. til Hovedkassen .	6,246.70
		Beholdn. 30. Sept. 1915	706.95
	60,121.24		60,121.24

B. Hovedkassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Juli 1915	743,492.97	Tilskud til Afdelingerne	13,984.78
Inds. fra Afdelingerne	6,246.70	Overfartsbilletter	287.50
Renter fra 2 udtr. Obligationer	35.00	Typograf-Tidende	1,658.13
Statstilskud til B. A..	37,192.09	Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	277.95
Kommunetilsk. til do.	113.77	Kontorartikler	20.35
Abonnem. og Ann. i Typ.-Tid.	60.85	Lønninger og Honorarer	1,522.00
Indg. Prioritetsobl. fra Arb. Fællesorgan. i Horsens	15,000.00	Rejseudgifter og Diæter	380.98
Indg. Gældsbevis fra Typograf.s Stiftelse	4,000.00	Porto.....	101.92
		Telegram og Telefon .	122.59
		Tryksager	677.05
		Bogbinder	31.65
		Bladhold	0.89
		Forskellige Udgifter ..	54.85
		Laan til Arb. Fællesorganisation i Horsens	15,000.00
		Laan til Typografernes Stiftelse.....	4,000.00
		Beholdn. 30. Sept. 1915	768,020.74
	806,141.38		806,141.38

København, den 13. Novbr. 1915. VIGGO CHRISTENSEN.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

»Arrild« 10.00, M. P. Madsen 2.00, »Københavns« Pers. (1. B.) 25.00, »Social Demokraten«s Pers. (2. B.) 100.00, Carl Aller (4.—5. B.): Sætteriet 4.75, Trykkeriet 7.75, Galvano 2.00, mdl. Trykkeriarb. 2.40, kvdl. do. 1.00, ialt 17.90, Lunos Pers. (1. B.) 16.10, Thieles Pers. (2. B.) 20.00, Langkjærs Pers. (6. B.) 3.90, Berl. Tid. (4. B.) 17.50, Schultz' Trykkeripers (5. B.) 9.00, Bærentzens Pers. (3. B.) 20.00, Hoffenbergs Pers (2. B.) 9.25, Forbundskontoret 52.50 — tils. Kr. 303.15. Ialt med det tidligere indkomne Kr. 909.25.

Bidrag modtages fremdeles.

København, 24. Novbr. 1915. LAUR. JENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Lægerne.

Dr. Paulin er syg, og hans Praksis passes af Dr. Schmidt, der træffes i hans Bopæl, Strandvej 15, til sædvanlig Tid.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger:

17. November: Silkeborg 150.00. 22. November: Næstved 100.00.

København, den 23. Novbr. 1915.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

Køge, Sætter Peter Sigvardsen Bleeg, udl. 1/11 15 hos Brødr. Larsen, Fakse.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Hjælpearb. Sylvestre Hendriksen fra Kv. Arbejder-Forb. (Bording).

Aarhus, 3948 Carl Gustav Madsen (De foren. Bogtr.), 3806 Laur. Tingleff (Militær), 2592 N. P. Gudum (syg), 3406 Chr. Kejlstrup (arbl.) og 3841 Axel Chr. Andersen (arbl.). Assens, 3788 Johs. Korsgaard Hansen (Amtsavisen). Frederikshavn, 3985 Th. Chr. Petersen (arbl.). Holbæk, 3751 Oluf Sørensen Wissmann (Eksprestr.). Kolding, 6003 J. L. Hansen (Højskolebl.). Næstved, 3423 Svend Frantsen (Thorkildsen, Haslev). Ribe, 3985 Thomas Chr. Pedersen (Ribe Stiftstidende) og 3849 Carl Christensen (Ribe Bogtrykkeri). Odense, Hjælpearb. Lindegaard Blok (overgaaet fra Dansk Arbejdsmandsforb.). Silkeborg, 3737 Sigv. Michaelsen (arbl.). Skive, 3737 Sigv. Michaelsen (Skive Folkeblad). Viborg, 6272 Henry Fr. Schilling (J. Frederiksen).

Fratraadte.

København: 2827 Victor H. C. Christensen til Udl. i Pl. 6385 C. Y. B. Hallberg paa Rejse (arbl.). 6583 Jens Vald. Johansen til Nyborg (arbl.). 185 Oluf A. Chr. Christensen til Tyskland i Pl.

Aarhus, 3913 J. H. Lindgreen til Skanderborg i Pl. og 3950 Viggo Jensen til Flensborg i Pl. Esbjerg, 3849 Carl Christensen til Ribe i Pl. Faaborg, 2524 Alfred Linck til Tyskland i Pl. Fredericia, 1149 K. C. Krautwald paa Rejse. Frederikshavn, 3985 Ths. Chr. Petersen til Ribe i Pl. Køge, 3423 Svend Frantsen til Haslev i Pl. Middelfart, 6323 N. C. Petersen til Odense (arbl.) Odense, 6323 N. C. Petersen til Middelfart i Pl. Skive, 3948 K. G. Madsen til Aarhus i Pl.

Slagelse, 3757 O. Sørensen Wissmann til Holbæk i Pl. Thisted, 6272 Henry Fr. Schilling til Viborg i Pl.

Død.

København: 2188 Paal. Ragnhild Hansen.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

afholder ekstraordin. Generalforsamling Fredag den 3. Decbr. 1915 Kl. 8½ i Kaféen, Kultorvet 14. Indbetaling finder Sted samtidigt. — Det er ethvert Medlems Pligt at give Møde. STYRELSEN.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Det meddeles herved d'Hrr. Medlemmer og Inkassatorer, at der for November og December opkræves for 5 Uger i hver Maaned, da Aaret har 53 Indbetalingsuger.

For at undgaa Udslettelse bedes Restancer snarest indbetalt. STYRELSEN.

(217)

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 9 Sangøvelse. — **Husk Bortlodningen.** (1 S)

Typografernes Cykleklub.

Selskabelig Sammenkomst med Fællesspisning afholdes 1. Januar (Nytaarsdag) i Prins Wilhelms Palæ. Der serveres Fisk, Steg og Dessert samt Punsch og Dans for Kr. 2.50 pr. Deltager. — Fristen for Tegning udløber den 10. December.

(E) STYRELSEN.

ANNONCER

Sætter-Trykker

søger Plads **straks** eller **senere**. *Helst i en mindre Provinsby.* Ugift. Militærfri. — Billet mrkt. »216« sendes til Ekspeditionskontoret.

Flere dygtige

Bogtryk-Maskinmestre

(event. f. Anlægsapparat) saavel som en **Bogbinder** eller **Papirskærer** søges. Off. med Opgivelse af Kvalifikationer og Lønforlangende bedes sendt til **Norddeutsche Specialdruckerei f. Massenauflagen Bremen, Töferbohmstr. 26.** (222)

For en absolut dygtig **Trykker,** der kan arbejde selvstændig, og som vil deltage i alt forefaldende Arbejde i Trykkeriet, er Plads ledig straks i et Akcidenstrykkeri i Jylland. Billet mrkt. »221« bedes sendt til Ekspeditionskontoret.

En ung Sætter

søger Plads snarest. Billet mrkt. »218« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Kvindelig Typograf

søger Plads fra Nytaar. København eller Provins. Billet mrkt. »220« modtager Ekspeditionskontoret.

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (15)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

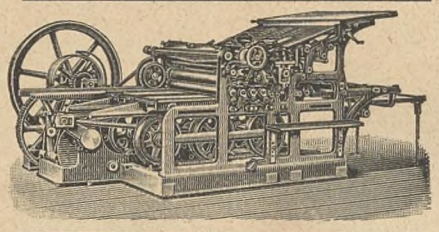

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

Dansk Arbejde.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12 a)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Tysk Undervisning.

C. L. Skjoldbo, aut. Translatør,

Vølundsgade 29, 1.). (16)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring,** der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,
Thingvalla Allé 28, S.

(79)

Typografernes Stiftelse

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 28. November Kl. 11

i Rømersgade 22, 1. Sal.

Dagsorden: 1. Beretning og Regnskab. 2. Bevilling af Midler. 3. Forslag om Oprettelse af en Fribolig. 4. Opstilling til Valg af Kasserer, Styrer og Revisor. 5. Eventuelt. STYRELSEN.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 48 KØBENHAVN DEN 3. DECEMBER 1915 XLII AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til Revisorerne i Lokalafdelingerne.

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, den 1. Decbr. 1915. FORRETNINGSUDVALGET.

Juleuddelingen.

D'Hrr. Lokalformænd bedes *senest Onsdag den 15. ds.* indsende en Fortegnelse over de i deres Afdelinger værende arbejdsledige eller trængende Kolleger eller Enker, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Juleuddelingen, samt angive de nærmere Omstændigheder, som kan berettige disse til Andel i Juleindsamlingen. Ligeledes oplyse om Vedkommende er gift eller ugift, nyder Understøttelse osv.

De Rejsende, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa ligeledes *senest den 15. ds.* til Forretningsudvalget, Gl. Kongevej 1 C[1], København B, opgive Opholdssted den 24. ds., ledsaget af de foran begærede Oplysninger; de vil da af den paagældende Afdelingskasserer erholde deres eventuelle Part udleveret. Til Udlandet sendes intet.

Indkaldte (ikke Rekrutter) eller deres Familje, som maatte ønske at komme i Betragtning, maa inden de ovennævnte Frister fremsende Begæring med de ovenfor nævnte Oplysninger til Lokalformanden i den Afdeling, hvor de er tilmeldt.

Arbejdsløse og trængende Medlemmer i København eller Enker efter disse maa *indgive Andragende* inden Onsdag den 15. ds. til Afdelingskontoret, Gl. Kongevej 1 C[1]. **Det er ikke tilstrækkeligt, at man staar opført i Arbejdsløshedsprotokollen.**

København, den 1. Decbr. 1915. FORRETNINGSUDVALGET.

Voldgiftsretten i København.

I Voldgiftsrettens Møde Tirsdag den 16. November 1915 er i Sag Nr. 2/1915: *Dansk Typograf-Forbund* mod *Københavns Bogtrykkerforening tildels paa dens Medlem »Nationaltidende«s Trykkeris Vegne* afsagt følgende Dom:

Med Hensyn til en Annonce af følgende Karakter

Indtægter	*1913* Kr.	*1914* Kr.
Abonnement	1,446,378.54	1,773,658.17
Samtaler	362,099.38	437,511.58
Ialt	1,808,477.92	2,211,069.75
Udgifter	Kr.	Kr.
Diverse Omkostninger	423,287.10	514,381.34
Samlede Udgifter	1,533,585.13	1,745,995.71
Overskud	274,892.79	465,074.04

Reservefond	1,248,914 Kr.
Pensionsfond	188,183 -
Ekstraord. Vedligeholdelsesfond	633,750 -
Hjælpekasse	78,943 -
Ialt	2,149,790 Kr.

er der af »Nationaltidende«s Sættere rejst Krav paa Godtgørelse for Talsats i Medfør af den nye Tarifs § 52 udover den Opstillingsgodtgørelse efter nævnte Paragraf 50 pCt., som man er villig til at yde for Annoncen.

DanskTypograf-Forbund har i den Anledning under denne Sag nedlagt Paastand om, *at* der tillægges Annoncen, foruden 50 pCt. Opstillingsgodtgørelse, Godtgørelse af 100 pCt. for den Dels Vedkommende, der er Talsats, eller dog, at den i Annoncen værende Talsats godtgøres med 100 pCt., medens den resterende Del godtgøres med de 50 pCt. Opstillingsgodtgørelse, hvorhos Forbundet i Sagens principielle Karakter har taget Anledning til at paastaa fastslaaet, at Tariffens § 52 overhovedet er saaledes at forstaa, at den hjemler Godtgørelse som ovennævnt for Bladsættere paa Beregning.

Københavns Bogtrykkerforening paastaar pure Frifindelse, idet den protesterer mod den af Forbundet hævdede Forstaaelse af Paragraffen.

— — —

Foreløbig bemærkes, at der i Ferslews Avissætterier — derunder »Nationaltidende«s — indtil den nugældende Tarifs Ikrafttræden var ifølge Særoverenskomst gældende visse Beregningsregler, der var afvigende fra Fagets almindelige Akkorder. Bl. a. var der vedtaget 100 pCt. Godtgørelse for Opstillinger.

Ifølge den nugældende Tarifs § 38 har det deromhandlede Udvalg til Afløsning af Særoverenskomster tilkendt de ved de Ferslewske Blade beskæftigede Beregningssættere et personligt Løntillæg som Ækvivalent for, hvad de efter Udvalgets Beregning antoges at have tabt ved Overgangen fra Særoverenskomsten til den nye Tarif.

Idet de vedkommende af Udvalget tilkendte Beløb maa anses som endelig Fyldestgørelse for Afløsningen, foreligger der ikke for »Nationaltidende«s Sætteri noget *særligt* Spørgsmaal, men nærværende Sag drejer sig — for »Nationaltidende«s Sætteri som for andre Sætterier — kun om, hvorvidt der efter den nye Tarifs § 52 bliver at beregne særligt Tillæg for Talsats i Opstillinger udover det i Paragraffen fastsatte Tillæg for Opstillinger, i Almindelighed 50 pCt.

Den ovennævnte § 52 er saalydende:

»*Versalie-, Kapitæl- og spatieret Sats* (undtaget er Overskrifter og lignende selvstændige Linjer) *Tabeller* og *Talsats* betales med 100 pCt. Tillæg, *Opstillinger* med 50 pCt. (med mere end 3 Udslutninger 100 pCt.), dog kun for den Del af Satsen, der falder ind under disse Betegnelser«.

Med Hensyn til de i Paragraffen brugte Udtryk, maa der efter alt foreliggende gaas ud fra, *at* en »Opstilling« er en Art — typografisk talt lettere — »Tabel«, der kun deri adskiller sig fra »Tabel«, at der i denne sidste er Streger, der adskiller Satsen i Piller, medens saadant ikke forekommer i »Opstilling«, der derfor kan sættes i Vinkelhage, og *at* hverken» Tabel« eller »Opstilling« i og for sig *behøver* at indeholde Tal, men kan indeholde Ord eller Bogstaver alene.

Forbundet gør nu gældende, at naar § 52 udtrykkeligt hjemler en Godtgørelse af 100 pCt. for Talsats, maa disse 100 pCt. — i Overensstemmelse med, hvad Forbundets Repræsentanter ved Paragraffens Affattelse og Vedtagelse vil være gaaede ud fra, — gives, ikke alene paa de Dele af f. Eks. omløbende Sats, der er Talsats, men ogsaa paa de Dele af Satsen i Opstillinger, der er Talsats, ganske som der — hvad der skal være Tilfældet i Praksis — gives 100 pCt. paa den Del af Opstillings-Satsen, der er spatieret.

Bogtrykkerforeningen hævder derimod, at »Tabel« og »Opstilling« praktisk og fagligt talt sigter til det overvejende almindelige Tilfælde, at der i dem forekommer Tal, og at Udtrykkene — i Overensstemmelse med, hvad Bogtrykkerforeningens Repræsentanter ved Paragraffens Affattelse og Vedtagelse vil være gaaede ud fra — dækker ogsaa det Tilfælde, saa at der, naar der ydes Opstillingsgodtgørelse, ikke kan blive Spørgsmaal om yderligere Tillæg for Talsats, hvorhos Bogtrykkerforeningen iøvrigt har tilføjet, at den ikke kan anerkende det som stemmende med Tariffens Mening, naar der i Praksis gives yderligere Tillæg for spatieret Sats i Opstillinger og Tabeller.

Der maa nu gives Forbundet Medhold i, at § 52's paa det heromtvistede Punkt noget uklare Ordlyd rent sprogligt tyder i Retning af, at de 50 pCt.s Tillæg for Opstillinger gives for denne Opstillings*form* alene, medens der, saafremt der i Opstillingens Sats forekommer f. Eks. spatieret Sats, Talsats o. s. v. kan fordres yderligere Tillæg for de paagældende Satsdele — mulig 100 pCt. lagt til de 50 pCt., der gives paa hele Opstillingen, mulig kun 100 pCt. for Satsdelene og 50 pCt. for *Resten* af Opstillingens Sats —, og yderligere maa der gives Forbundet Medhold i, at saadan Forstaaelse finder en vis Støtte i det af Forbundet paaberaabte Forhold med Hensyn til spatieret Sats og tillige i visse andre fjærnere liggende Data.

Paa den anden Side maa det imidlertid erkendes, at Ordlyden ogsaa er forenelig med den af Bogtrykkerforeningen hævdede Forstaaelse, idet »Talsats« ikke *behøver* at referere sig til Satsen i Tabeller og Opstillinger, men kan referere sig alene til Sats, der forekommer andre Steder. Der kan derfor ikke paa Ordlyden alene gives nogen af Parterne Medhold, ej heller kan der af de foreliggende Oplysninger om Tarifkommissionens Forhandlinger udledes noget for Sagen afgørende.

Hvad Praksis angaar, er det under den særdeles omfangsrige Vidneførsel, der har fundet Sted, vel oplyst, at der blandt Bladsætterne foreligger en vis Tilbøjelighed til at fordre Talsatsgodtgørelse ogsaa i Opstillinger, og Krav i saa Henseende synes ogsaa visse Steder at være blevne honorerede, specielt saaledes, at man, naar vedkommende Opstilling har bestaaet overvejende af Tal, har givet et Tillæg paa Grundprisen af 100 pCt. for *hele* Opstillingen, medens man, naar Tallene ikke var overvejende, har indskrænket sig til de 50 pCt. Ligesom imidlertid denne Fremgangsmaade naturligvis ikke kan søge Støtte i § 52, saaledes er det om Praksis fremkomne i det hele for løst og sporadisk til, at man deraf kan udlede nogen afgørende Fortolkning af Paragraffens Regler om Opstillinger.

Det ses nu ikke rettere, end at det for at kunne forstaa Paragraffen paa den af Forbundet hævdede Maade og altsaa betragte »Talsats« som refererende sig til »Opstillinger«, ogsaa er nødvendigt at betragte Ordet som refererende sig til »Tabeller«.

Efter hvad der imidlertid under Sagen er fremkommet angaaende Ordet »Tabel«s praktiske og faglige Betydning, synes det at maatte have Formodningen bestemt imod sig, at det skulde være Paragraffens Mening at hjemle et Tillæg af 2 Gange 100 pCt. paa Grundprisen for en Tabel, der bestaar af lutter Tal — et antagelig hyppigt forekommende Tilfælde — medens det normale Tabel-Tillæg, 100 pCt., kun skulde gælde for de — antagelig sjældnere forekomne — Tilfælde, hvor Tabellen kun indeholder Ord eller endog løsrevne Bogstaver, hvilket sidstnævnte Forhold endog maa antages at give Sætteren et nok saa anspændende Arbejde som en Tabel med Tal.

Der er derhos ej heller oplyst noget, som tyder paa, at Talgodtgørelse, endsige et Tillæg af 2 Gange 100 pCt., er blevet forlangt, endsige givet, paa almindelige Tabeller, eller at noget saadant kunde anses stemmende med Arbejdets anslaaede tarifmæssige Merværdi, i Forhold til almindeligt Bladsætterarbejde.

Idet tilsvarende Betragtninger efter det ovenanførte maa antages at have Gyldighed for Opstillinger, der i Princippet maa sammenstilles med Tabeller, maa der gaas ud fra, at § 52's Brug af Ordet »Talsats« ved Siden af »Tabeller« og »Opstillinger« refererer sig alene til saadan Talsats, der forekommer andre Steder end i Tabeller og Opstillinger, idet ellers den disse Betegnelser ifølge Paragraffens *Regel* tillagte Godtgørelse vilde praktisk talt blive Undtagelsen og Undtagelsen Regel.

Efter det saaledes anførte, og da Forbundet ikke mod Bogtrykkerforeningens Benægtelse har godtgjort, at den Forudsætning om Godtgørelse for Talsats udover de 50 pCt., hvorfra dets Repræsentanter i Tarifkommissionen vil være gaaede ud, har været kendelig for Bogtrykkerforeningens Repræsentanter, eller endog blot, at disse har haft nogen rimelig Grund til at antage, at de ved at underskrive § 52 i den foreliggende Form gik ind paa at indrømme de af Forbundet nu fordrede Ekstratillæg for Opstillinger — hvorved bemærkes, at den for Tiden til den 31. December 1913 gældende almindelige Bladsættertarif vel gav 100 pCt. Tillæg for Talsats, men ikke noget Tillæg for Opstillinger som saadanne — vil der ikke kunne gives Forbundet Medhold.

— — —

Skønt Sagen kun drejer sig om Tillæg for Talsats og ikke om Tillæg for spatieret Sats, skal dog her yderligere bemærkes, at den Anomali, der maa siges at fremkomme ved, at der som ovennævnt aabenbart adskillige Steder ydes Ekstratillæg for spatieret Sats i Opstillinger, ikke skønnes at kunne tillægges nogen afgørende Betydning, idet nævnte Ekstrabetaling de paagældende Steder antagelig tillige ydes for spatieret Sats i Tabeller, hvortil kommer, at der ikke uden videre i denne Sag kan gaas ud fra, at Tillæg for spatieret Sats og Tillæg for Talsats hviler paa samme principielle Grundlag, fordi Tillægene omhandles i samme Paragraf, og den Mulighed ej heller lader sig afvise, at Betaling af Tillæg for spatieret Sats i Tabeller og Opstillinger kan være mindre hyppig eller dog af mindre økonomisk Betydning og saaledes være ydet af Tariffen uvedkommende Grunde.

Herefter dømmes:

Naar der ifølge Tariffens § 52 ydes mindst 50 pCt. Tillæg for en Opstilling som Helhed, kan der ikke fordres yderligere Tillæg af den Grund, at der i Opstillings-Satsen forekommer Tal.

Københavns Bogtrykkerforening bør — ogsaa paa dens Medlem »Nationaltidende«s Trykkeris Vegne —, i denne Sag fri at være.

POUL HANSEN.

RECHNAGEL.

Regnskab for Juli Kvartal 1915.

	Indtægt														Udgift																
	Kassebeholdn. fra forrige Kvartal		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Tilbagebetalte Laan		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunderstøttelse		Underst. paa Stedet		Reservefondsunderst.		Sygeunderstøttelse		Begravelseshjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt		Kassebeholdn. v. Kvartalets Slutn.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	17	58	1094	20	»	»	»	»	»	»	400	»	1511	78	246	25	1088	»	»	»	147	»	»	»	25	75	»	»	1507	»	4	78
Aarhus	»	»	2136	60	»	»	»	»	4	»	1000	»	3140	60	305	75	1713	»	»	»	706	»	100	»	48	25	267	60	3140	60	»	»
Assens	15	»	91	»	»	»	»	»	»	»	»	»	106	»	6	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	»	83	»	91	»	15	»
Bogense	13	80	39	»	»	»	»	»	»	»	»	»	52	80	3	50	22	»	»	»	»	»	»	»	»	75	20	»	46	25	6	55
Brønderslev	15	»	78	»	»	»	»	»	»	»	»	»	93	»	17	25	»	»	»	»	»	»	»	»	1	50	59	25	78	»	15	»
Esbjerg	15	»	234	80	»	»	»	»	»	»	557	90	807	70	19	»	372	»	»	»	86	»	200	»	6	25	108	20	791	45	16	25
Faaborg	15	»	78	»	»	»	»	»	»	»	90	»	183	»	2	50	138	»	»	»	22	«	»	»	2	»	3	50	168	»	15	»
Fredericia	15	»	225	»	»	»	»	»	»	»	50	«	290	»	31	85	»	»	»	»	212	»	»	»	15	75	15	40	275	»	15	»
Frederikshavn	11	»	46	»	»	»	»	»	»	»	90	»	147	»	34	75	100	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	134	75	12	25
Grenaa	15	»	128	»	»	»	»	»	»	»	»	»	143	»	12	75	»	»	»	»	»	»	»	»	2	75	112	50	128	»	15	»
Helsingør	15	»	204	»	»	»	»	»	4	»	300	»	523	»	15	»	212	»	»	»	96	»	»	»	4	»	181	»	508	»	15	»
Herning	13	80	209	»	»	»	»	»	»	»	»	»	222	80	15	75	»	»	»	»	12	»	»	»	4	25	176	»	208	»	14	80
Hillerød	15	»	298	40	»	»	»	»	»	»	428	25	741	65	22	75	562	»	»	»	71	»	»	»	8	75	62	»	726	50	15	15
Hjørring	15	»	348	»	»	»	»	»	»	»	»	»	363	»	27	50	108	»	»	»	14	»	»	»	6	75	191	75	348	»	15	»
Hobro	15	50	112	»	»	»	»	»	»	»	300	»	427	50	45	25	246	»	»	»	»	»	»	»	2	25	119	»	412	50	15	»
Holbæk	15	»	438	20	»	»	»	»	»	»	100	»	553	20	24	25	306	»	»	»	142	»	»	»	10	»	55	95	538	20	15	»
Holstebro	15	»	263	»	»	»	»	»	»	»	«	»	278	»	24	50	50	»	»	»	26	50	»	»	5	75	156	25	263	»	15	»
Horsens	15	»	582	40	»	»	»	»	»	»	600	»	1197	40	85	»	662	»	»	»	119	»	»	»	12	75	303	65	1182	40	15	»
Kallundborg	15	»	271	25	»	»	»	»	»	»	200	45	466	70	55	75	48	»	»	»	276	»	»	»	»	»	71	95	451	70	15	»
Kolding	15	»	686	55	»	»	»	»	»	»	75	95	777	50	51	50	502	»	»	»	66	»	»	»	14	50	128	50	762	50	15	»
Korsør	15	»	112	»	»	»	»	»	»	»	35	»	162	»	64	85	42	»	»	»	»	»	»	»	»	»	40	15	147	»	15	»
Køge	15	»	218	»	»	»	»	»	»	»	76	50	309	50	9	»	92	»	»	»	42	»	»	»	4	25	147	25	294	50	15	»
Lyngby	15	»	77	»	»	»	»	»	»	»	74	75	166	75	62	25	36	»	»	»	7	»	»	»	1	75	41	75	148	75	18	»
Løgstør	13	65	40	»	»	»	»	»	»	»	155	»	208	65	»	»	154	»	»	»	»	»	»	»	1	»	38	»	193	»	15	65
Maribo	15	»	109	»	»	»	»	»	»	»	72	25	196	25	6	»	88	»	»	»	20	»	»	»	2	»	65	25	181	25	15	»
Marstal	19	50	85	»	»	»	»	»	»	»	»	»	104	50	17	50	6	»	»	»	10	»	»	»	2	25	55	»	90	75	13	75
Middelfart	15	»	105	»	»	»	»	»	»	»	214	30	334	30	25	95	186	»	»	»	»	»	»	»	13	50	94	»	319	45	14	85
Nakskov	15	»	334	»	»	»	»	»	»	»	»	»	349	»	13	95	32	»	»	»	12	»	»	»	6	50	269	55	334	»	15	»
Nyborg	11	50	156	»	»	»	»	»	»	»	65	»	232	50	31	15	182	»	»	»	»	»	»	»	10	»	»	»	223	15	9	35
Nykøbing F.	15	»	430	»	»	»	»	»	»	»	50	»	495	»	67	75	136	»	»	»	12	»	»	»	9	25	255	»	480	»	15	»
Nykøbing M.	15	»	179	»	»	»	»	»	»	»	»	»	194	»	24	25	»	»	»	»	68	»	»	»	3	50	83	25	179	»	15	»
Næstved	15	»	651	60	»	»	»	»	19	»	»	»	685	60	24	50	424	»	»	»	23	»	»	»	13	»	186	10	670	60	15	»
Odder	15	»	114	20	»	»	»	»	»	»	50	»	179	20	13	»	»	»	»	»	57	»	»	»	2	»	92	20	164	20	15	»
Odense	»	»	1872	»	»	»	»	»	5	10	200	»	2077	10	125	»	705	»	»	»	374	»	»	»	41	50	831	60	2077	10	»	»
Randers	14	74	693	»	»	»	»	»	»	»	40	»	747	74	60	25	520	»	»	»	8	»	»	»	14	75	130	»	733	»	14	74
Ribe	15	»	76	55	»	»	»	»	»	»	63	40	154	95	6	25	66	»	»	»	»	»	»	»	1	75	65	95	139	95	15	»
Ringkøbing	15	»	301	»	»	»	»	»	»	»	50	»	366	»	18	50	216	»	»	»	70	»	»	»	6	50	40	»	351	»	15	»
Ringsted	15	»	267	75	»	»	»	»	»	»	»	»	282	75	16	»	148	»	»	»	»	»	»	»	6	25	97	50	267	75	15	»
Roskilde	15	»	307	20	»	»	»	»	7	»	100	»	429	20	35	50	164	»	»	»	186	«	»	»	»	»	28	70	414	20	15	»
Rudkøbing	15	»	167	»	»	»	»	»	»	»	86	»	268	»	8	05	146	»	»	»	52	»	»	»	3	25	43	70	253	»	15	»
Rønne	15	54	436	80	»	»	»	»	»	»	»	»	452	34	»	»	68	»	»	»	148	»	»	»	8	50	214	»	438	50	13	84
Silkeborg	15	»	372	»	»	»	»	»	»	»	50	»	437	»	38	25	164	»	»	»	39	»	»	»	8	»	172	75	422	»	15	»
Skanderborg	9	25	103	»	»	»	»	»	»	»	90	»	202	25	36	»	70	»	»	»	»	»	»	»	2	»	90	»	198	»	4	25
Skive	15	»	216	»	»	»	»	»	»	»	»	»	231	»	43	20	10	»	»	»	20	»	»	»	4	50	138	30	216	»	15	»
Slagelse	15	»	548	20	»	»	»	»	6	»	»	»	569	20	44	50	64	»	»	»	15	»	»	»	23	»	407	70	554	20	15	»
Stege	15	80	75	20	»	»	»	»	»	»	»	»	91	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	76	»	76	»	15	»
Stubbekøbing	14	75	52	»	»	»	»	»	»	»	»	»	66	75	7	25	»	»	»	»	»	»	»	»	1	»	44	»	52	25	14	50
Svendborg	10	69	402	40	»	»	»	»	»	»	50	»	463	09	99	25	246	75	»	»	76	»	»	»	8	50	20	»	450	50	12	59
Thisted	14	70	212	»	»	»	»	»	»	»	90	»	316	70	28	75	136	»	»	»	70	90	»	»	»	«	70	»	305	65	11	05
Varde	15	»	107	»	»	»	»	»	»	»	100	»	222	»	86	50	»	»	»	»	»	»	»	»	3	»	117	50	207	»	15	»
Vejle	14	85	501	»	»	»	»	»	»	»	»	»	515	85	32	75	292	»	»	»	33	»	»	»	11	50	132	»	501	25	14	60
Viborg	15	»	216	»	»	»	»	»	»	»	50	»	281	»	28	75	188	»	»	»	»	»	»	»	5	25	44	»	266	»	15	»
	736	65	17080	30	»	»	»	»	45	10	5954	75	23816	80	2121	75	10710	75	»	»	3338	40	300	»	392	25	6246	70	23109	85	706	95
København	»	»	28190	61	1	80	»	»	82	»	8030	03	36304	44	1159	50	19277	»	»	»	13556	60	560	»	1751	34	»	»	36304	44	»	»
	736	65	45270	91	1	80	»	»	127	10	13984	78	60121	24	3281	25	29987	75	»	»	16895	»	860	»	2143	59	6246	70	59414	29	706	95

Nær og Fjærn.

Alle Billetregnskaber fra Novemberfesten maa være opgjorte og Pengene afleverede senest *Lørdag Aften den 4. December Kl. 6.* Da Regnskabet hurtigst skal være afsluttet, og Overskudet afleveret til Juleuddelingen, bedes Inkassatorerne sørge for, at Opgørelse er sket inden nævnte Frist.

Forbundskontoret er lukket Mandag den 6. ds. paa Grund af Forbundsstyrelsens Møde.

Juletræsfesten. Billetter kan erholdes fra Lørdag den 4. Decbr., og Salget af Børnebilletter slutter Torsdag den 23. Decbr. Det anbefales at sikre sig Billet i Tide, da der kun sælges et begrænset Antal saavel Voksne- som Børne-Billetter. — *Børnefesten er kun for Typograernes egne Børn.*

Efterlysning. Medlem Nr. 2859 Rudolf Jensen bedes opgive sin Adresse til Lokalformanden i Randers, A. C. Arnø, Hobrovej 25.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Axelholms Pers. (2. B.) 14.00, Hertz Pers. (2. B.) 12.50, S. L. Møllers Pers. (5.—6. B.) 12.95, H. Meyers Pers. (3. B.) 7.75, Novemberfesten a conto 700.00, Schultz' Sættere (1.—7. B) 120.00, Klubben Politiken 100.00, Bladsætterklubbens Generalfors. 31.44, Lunos Pers. (2. B.) 16.35, Thieles Pers. (3. B.) 10.00, Langkjærs Pers. (7 B.) 3.90, Berl. Tid.s Pers. (5. B.) 19.50, Krohns Pers. 24.50, Schultz' Trykkeripers. (6. B.) 10.65, Har. Jensens Pers. (2. B.) 12.85, Hoffensbergs Pers. (3. B.) 6.75, Spuhr & Siebuhrs Pers. (3. B.) 12.00, Vilh. Hansens Pers. (4.—5. B.) 4.75, Rigsdagstrykkeriets Pers. 16.75, C. Th. Thomsens Pers. 20.00, Knudtzons Pers. (2. B.) 20.45, Allers Pers. (6.—7. B.): Sætteriet 4,75, Trykkeriet 9.00, Galvano 2.00, mdl. Trykkeriarb. 2.35, kvdl. do. 0.90, ialt 19.00 — tils. Kr. 1196.09. Ialt med det tidligere indkomne Kr. 2105.34.

Bidrag modtages fremdeles.

København, 1. Decbr. 1915. LAUR. JENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger:

24. November: Assens 50.00; Stubbekøbing 30.00; Esbjerg 50.00. 25. November: Horsens 300.00. 26. November: Kallundborg 200.00.

København, den 30. Novbr. 1915.

Forretningsudvalget.

Flyttet Lokalformand.

Odder: Typ. A. Grønning er flyttet til Villa »Carona«, Mejerivej. Træff. kun 12—1 og 6—7.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Marie Andersen, udl. 1900 hos Christtreu (S. L. Møller), tidl. Medlem. Paal. Kamma Jeppesen, udl. 24/8 08 hos Bording (arb. s. St.), tidl. Medlem. Paal. Karla Emilie Krause, udl. 30/12 12 hos Blædel & Co. (Arling), tidl. Medl. Paal. Ellen Mathilde Larsen. udl. 21/11 15 hos Blædel & Co. (arb. s. St.). Paal. Kathrine Uhlott, udl. 8/5 05 hos Kruckow (Nordisk Nodestiks Stentr.), tidl. Medlem. 579 Herm. Gregersens Hustru Hjerty Alferda. 1760 Aage Larsens Hustru Kristine.

Næstved, Sætter Oluf Larsen, udl. 1/12 15 i Socialdemokraten.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2665 Robert C. C. A. Andreasen fra Rejse (Axelholm). 4858 Margrethe

Petersen fra Odense (andet Erhverv). Hv. Ret. 4357 Ewald E. L. Schjern fra Hillerød (Militær). 2558 Aage Siems fra Rejse (O. C. Olsen).

Aalborg, 1199 Peter Heinrich Petersen (Fjerritslev Bogtr.). Frederikshavn, 6126 C. J. B. Møller Petersen (Frederikshavns Avis). Hjørring, 3662 A. E. Reinh. Christensen (arbl.), 3678 Jacob M. Jacobsen (Hjørring Amtstidende), 6851 Erik Holm (Hjørr. Amtstidende) og 6983 A. Herman Horn (Hjørring Amtstidende). Maribo, 3022 Ernst P. E. Andersen (Martin Andersen). Nyborg, 6583 J. Vald. Johansen (arbl.). Næstved, 3802 Søren Karl Kristensen (Willerup, Vordingborg). Randers, 3680 Alfr. Andersen (Randers Bogtrykkeri) og 3840 Aage Larsen (Randers Bogtrykkeri). Rudkøbing, 3472 Gerhard Hansen (Centraltrykkeriet). Viborg, 3781 Peter Helander Petersen (J. Frederiksen).

Fratraadte.

København: 3022 Ernst Peder Emil Andersen til Maribo (arbl.). 150 Svend Alex. Rasmussen til Udl. i Pl. 6300 Anders Chr. Schou til Skive i Pl. 4072 Johs. Sigurdsson til Island i Pl.

Aalborg, 3840 Aage Larsen til Randers i Pl. Aarhus, 6538 Chr. Mortensen-Madsen til Skanderborg i Pl., 561 Laur. Nielsen til Udl. i Pl., 3914 Sv. Riisgaard Mortensen til Udl. i Pl., 3419 Holger Lorentzen til Lemvig i Pl. og 3781 P. Helander Petersen til Viborg i Pl. Fredericia, 1149 K. C. K. Krautwald paa Rejse. Hjørring, 6126 Bernh. Møller Petersen til Frederikshavn i Pl. Kolding, 3988 Th. A. Lorenzen til Haderslev i Pl. Middelfart, 6320 Fr. Madsen til Odense i Pl. og 6316 J. A. E. Bjerre til Varde i Pl. Silkeborg, 3773 Aage Dalgaard til Skive i Pl., 3737 Sigvald Michaelsen til Skive i Pl. og 3659 Thorvald Nielsen til Skive i Pl. Viborg, 6983 Alb. Herman Horn til Hjørring i Pl.

Udslettet med Restance.

København, 1509 Trykker William Mammen (Truelsen).

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

afholder ekstraordin. Generalforsamling Fredag den 3. Decbr. 1915 Kl. 8½ i Kaféen, Kultorvet 14. Indbetaling finder Sted samtidigt. — Det er ethvert Medlems Pligt at give Møde. STYRELSEN.

Stereo- og Elektrotypørernes Brancheklub

afholder Styrelsesmøde Tirsdag den 7. December Kl. 8, Rømersgade 22, Kælderen, og fremdeles den første Tirsdag i hver Maaned. Alle Medlemmer indbydes til disse Sammenkomster.

Klubbens Kasserer, Hr. J. BENTZEN, bor i Marstalsgade 32²; træffes efter Kl. 6 hver Aften.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingent for 44.—47. Uge (4 Uger) opkræves Lørdag d. 11. December.

P. HANSEN,
Nansensgade 45².

Administrationsfonden i Ny typ Forening.

Den 4. Januar 1916 vil der i Henhold til Lovene blive udbetalt 125 Kr. til trængende Medlemmer af Administrationsfonden. Begæringer tilstilles Undertegnede senest Lørdag den 18. December. P. HANSEN,
Nansensgade 45².

Gutenberg-Koret.

En *1. Bas* og en *2. Bas*, som kunde ønske sig optagen i Gutenberg-Koret bedes henvende sig i Sanglokalet Helgolandsgade 3 (Industrihotellet) Fredag Aften Kl. 9 eller til Formanden, J. LARSEN, Sigbrits Allé 13, Sundby. (4 n)

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 9 Sangøvelse. — **Husk Bortlodningen.** (1 T)

Typografernes Cykleklub.

Selskabelig Sammenkomst med Fællesspisning afholdes 1. Januar (Nytaarsdag) i Prins Wilhelms Palæ. Der serveres Fisk, Steg og Dessert samt Punsch og Dans for Kr. 2 50 pr. Deltager. — Fristen for Tegning udløber den 10. December.

(E) STYRELSEN.

ANNONCER

Sætter-Trykker

søger Plads **straks** eller **senere**. *Helst i en mindre Provinsby.* Ugift. Militærfri. — Billet mrkt. »216« sendes til Ekspeditionskontoret.

Ung paalidelig Paalæggerske ønsker at gøre Forandring, har været i sin nuværende Plads i flere Aar. Billet mrkt. »225« modtager Ekspeditionskont.

En eller to **Maskinsættere** (Linotype) kan straks faa Arbejde, saa længe Krigen varer. **»Modersmaalet«**,
(224) Haderslev.

En dygtig
Sætter-Trykker

(Avis, Enkeltpresse og Falseapparat), der er kendt med at ekspedere Post, kan faa fast Plads. **Vendsyssel Venstreblad,**
(226) Hjørring.

En dygtig Trykker til Rotary søges til Glasgow, Scotland, og en dygtig Trykker til Potsdam, Tyskland. Henv. til LAUR. JENSEN.

Flere dygtige
Bogtryk-Maskinmestre

(event. f. Anlægsapparat) saavel som en **Bogbinder** eller **Papirskærer** søges. Off. med Opgivelse af Kvalifikationer og Lønforlangende bedes sendt til **Norddeutsche Specialdruckerei f. Massenauflagen Bremen, Töferbohmstr. 26.** (222)

For en absolut dygtig **Trykker,** der kan arbejde selvstændig, og som vil deltage i alt forefaldende Arbejde i Trykkeriet, er Plads ledig straks i et Akcidenstrykkeri i Jylland. Billet mrkt. »221« bedes sendt til Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeriet i Frederikssund
(Akcidenstrykkeri)

er til Salg straks. 1 eller 2 yngre Typografer med lidt Kapital kan her faa en udmærket Levevej. **Tlf. 19, Frederikssund.** (223)

F. L. BIE A/S
Ny Østergade 9, København
— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (12

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager
Stort Lager af alle Utensilier. (13)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

Carl Erichsen.

Telefon 2526. Sct. Pederstræde 10.
Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (10)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Hotel „Union“ Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade (*bedste Spisested i København*) anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Forenings-kontingentet. — Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN,
57) Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 49 KØBENHAVN DEN 10. DECEMBER 1915 XLII AARGANG

Juleuddelingen.

D'Hrr. Lokalformænd bedes *senest Onsdag den 15. ds.* indsende en Fortegnelse over de i deres Afdelinger værende arbejdsledige eller trængende Kolleger eller Enker, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Juleuddelingen, samt angive de nærmere Omstændigheder, som kan berettige disse til Andel i Juleindsamlingen. Ligeledes oplyse om Vedkommende er gift eller ugift, nyder Understøttelse osv.

De Rejsende, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa ligeledes *senest den 15. ds.* til Forretningsudvalget, Gl. Kongevej 1 C[1], København B, opgive Opholdssted den 24. ds., ledsaget af de foran begærede Oplysninger; de vil da af den paagældende Afdelingskasserer erholde deres eventuelle Part udleveret. Til Udlandet sendes intet.

Indkaldte (ikke Rekrutter) eller deres Familje, som maatte ønske at komme i Betragtning, maa inden de ovennævnte Frister fremsende Begæring med de ovenfor nævnte Oplysninger til Lokalformanden i den Afdeling, hvor de er tilmeldt.

Arbejdsløse og trængende Medlemmer i København eller Enker efter disse maa *indgive Andragende* inden Onsdag den 15. ds. til Afdelingskontoret, Gl. Kongevej 1 C[1]. **Det er ikke tilstrækkeligt, at man staar opført i Arbejdsløshedsprotokollen.**

København, den 1. Decbr. 1915. FORRETNINGSUDVALGET.

Til Hr. Viggo Nielsen!

MED underlige Følelser har vi læst Hr. V. N.s Artikel om de Unge og Arbejdsløse; thi det er virkelig uforstaaeligt, at et sundt tænkende Menneske kan fremkomme med saa fanatiske Meninger.

Hr. N. klager over Boniteten af de Unges Ydelser; men det er dog underligt, at disse Unge kan staa og »spærre Pladserne« for de Ældre; hvorfor bliver ældre, mere »fagkyndige« Kolleger saa ikke foretrukket.

Hr. N. skriver, at vi skal rejse til Tyskland og tjene Føden paa en »ærlig« Maade; vil det sige, at Hr. N. i tolv Maaneder ikke har tjent sin Føde paa en »ærlig« Maade? Ellers véd vi ikke, hvad der menes med det. Har vi Unge ikke lige saa godt rimeligt Krav paa Arbejde som de Ældre?

Maaske vi skal sige vore Pladser op, og efter Hr. N.s Mening overlade dem til nogle ældre, mere kvalificerede?

Hvorfor er Hr. N. blevet herhjemme i de tolv Maaneder, da det jo — som Hr. N. selv skriver — ikke er Kvaliteten, der mangler.

Hr. N.s »Tvangsforholdsregler« er vel nok det stærkeste i hele Artiklen; hvis hans syvaarige Ophold i Tyskland virkelig har affødt hans Tanke om »Tvangsforholdsreglerne«, maa vi virkelig raade enhver fra at rejse til Tyskland; thi det er beklageligt, om flere med Hr. N. skulde faa Lyst til at føre Pennen i en saa ufri Retning.

Hele Hr. N.s Artikel bærer Præget af en stødende Selvsikkerhed og indbildt Evne til at kritisere. — At Hr. N. er en meget dygtig Mand, tvivler vi slet ikke paa, efter at vi gennem hans Artikel har lært ham at kende.

Odense, den 29. November 1915.

AA. G. og J. ALFRED SØRENSEN,
Odense litogr. Anstalt.

Et Par afsluttende Bemærkninger til den opskræmte „grafiske Ungdom".

Af VIGGO NIELSEN, Aarhus.

DET lader jo til, at den merbemeldte »Ungdom« virkelig *er* til at faa i Tale — ganske vist ikke uden »Tvangsforholdsregler«.

Det var altsaa Vejen! — Ja, og saa det om »Boniteten«! Man maatte træde dem lidt paa Ligtornene først. Det glæder mig at kunne konstatere en, foreløbig, tilfredsstillende Virkning af Behandlingen.

»Naar man slaar iblandt . . . osv.« — De to indsendte »Hyl« er af ret forskellig Art.

Til Kollega Madsen i Faaborg har jeg følgende at bemærke:

Ungdom er Ungdom, og hos Ungdommen skulde man turde formode Virketrang, Lærelyst og — en *lille* Smule! — Uforknythed, om ikke for andet, saa af den Grund, at den endnu ikke har samlet en tilstrækkelig Portion negative Erfaringer. Derfor er det maaske lidt mindre »urimeligt«, end Kollega M. synes at mene, og lidt mindre »hullet« i logisk Henseende, naar man tillader sig at ytre Misfornøjelse med det rigelige Hjemmesidderi her i Landet, mens der er fuldt op at gøre paa et for lære- og virkelystne Mennesker langt større og gunstigere Felt — Bogtrykkerkunstens stort anlagte og absolut dygtige »Vaterland«.

Hvor langt man kan komme med 15 Kr.s Ekstrahjælp, afhænger for en stor Del af en selv; Barnepige bliver der jo næppe Raad til. Men jeg kan fortælle Kollega M. og andre, at jeg mangen god Gang er kommen til en fremmed By i fremmed Land uden Anelse om, hvor jeg skulde anbringe mine trætte Lemmer, uden en Pfennig, Heller eller Centime i Lommen. Og se, det gik alligevel! I otte Dage kan man nok holde det ud; der er altid en Udvej.

Det fremgaar af Indlæget, at Kollega M. ikke er nogen Ven at »lange Næser«; — han har foreløbig faaet fem! — Om han nu paa Trods, gav sig til at samle? Ingen Regel uden Undtagelse: Han kunde gerne slumpe til at faa én, som ikke var for lang; og saa var *han* jo reddet for Samfundet! —

At Lærlingeskalaen er meget utilfredsstillende, er ligesaa sikkert som, at selv den bedste Regulering af den ikke vil bidrage til at forbedre den øjeblikkelige Situation! Derfor er det maaske heldigst at gemme det Punkt til en anden Lejlighed. —

Der er god Mening i, at den overskydende og mest bevægelige Arbejdskraft anbringes der, hvor der er størst Brug for den. Der er ikke noget ukollegialt i, at man gør den »grafiske Ungdom« opmærksom paa en god Lejlighed til at *lære* noget — naar man samtidig kan opnaa en Udligning af Misforholdet paa Arbejdsmarkedet. Der er heller intet ukollegialt i, at kræve Hensyn til Kvalifikationen; det er Naturens egen Praksis! —

Der klages virkelig »ofte nok« over Boniteten af de Unge; maaske mere i Udlandet, end her. (Det sidste dog kun af den Grund, at de hjemmelige Fordringer er mere beskedne.) Spørg Principalerne! Spørg de fagligt interesserede Kolleger! Det er en simpel Erfaringssætning.

Hvorfor dog skulde jeg falde over sagesløse Folk — dertil offentligt!? — Nej, mine kære unge Venner, *E. & P.* — som saa gerne vil lege med Pen og Blæk — det var ikke mit Formaal at »genere« nogen.

Det, Laur. Jensen, Kollega Calberg og Undertegnede har villet, er en sund og praktisk Udligning af de paaankede Misligheder til Gavn for rette Vedkommende og Forbundets velforstaaede Interesser; intet andet. Jeg har med Hensigt brugt lidt skarp Lud, men den har været vel anvendt.

Til *E. & P.* skal jeg kun sige, at de præsterede Beviser paa Logik og Opfattelsesevne lader formode tilsvarende Kvaliteter hele Vejen rundt. »Hylet« viser, at jeg traf det ømme Sted. Det er saare begribeligt, at det har fundet min Selvsikkerhed »frastødende«; og det er ganske betegnende, at en saadan Vending skriver sig fra »Hovedstaden«. De Iagttagelser jeg har gjort derovre, er i fuld Overensstemmelse hermed.

— — —

Det vilde, under de nuværende Forhold i det mindste, sikkert være heldigt, om Arbejdsanvisningskontoret helt *overtog* Besørgelsen af Tilbud og Efterspørgsel paa vort Arbejdsmarked; saa kunde det jo være, at

den »raske Ungdom« tog et Spring
og satte over Vandet! —

Men helt sikker paa det er jeg ikke.

Viggo Christensen i Nakskov.

NAKSKOV LOKALAFDELING afholdt Lørdag den 27. Novbr. ekstraordinær Generalforsamling i »Den folkelige Forsamlingsbygning«. Anledningen til denne var, at Hr. Forretningsfører VIGGO CHRISTENSEN var kommen til Nakskov for at aflægge Afdelingen et Besøg. Da det var første Gang dette skete, var Medlemmerne selvfølgelig mødt ret talrigt frem.

Formanden, LUDV. KRAGH, bød i hjertelige Ord Forretningsføreren Velkommen, men beklagede, at ikke *alle* Afdelingens Medlemmer var kommen til Stede. Udtalte derefter, at Provinstypograferne havde gjort et godt Valg, da de ved Hr. Hvidtfeldts Tilbagetræden valgte Viggo Christensen til hans Afløser, da denne alt havde vist at være en Mand, som Medlemmerne kun havde al Grund til at være tilfreds med.

Efter denne Velkomst blev Ordet givet til Hr. Christensen, som holdt følgende udmærkede her i Hovedtrækkene gengivet Foredrag:

Taleren begyndte med at omtale de Dispensationer fra Tarifens Bestemmelser, som maatte foretages straks efter Verdenskrigens Udbrud, for at bøde paa den store Arbejdsløshed, som straks indtraadte, men da denne Del af Foredraget tidligere havde været omtalt her i »Typ.-Tid.«, behøver den ikke at gentages her. Hr. Christensen kom derefter ind paa en Omtale af de ekstraordinære Foranstaltninger, som maatte foretages med Hensyn til Arbejdsløshedsunderstøttelsen. Omtalte herunder de indgaaende Forhandlinger, som fandt Sted med Inspektoratet for Arbejdsløshedskasserne. Medens flere af de andre Fags Arbejdsløshedskasser androg om Tilladelse til *Nedsættelse* af Arbejdsløshedsunderstøttelsen, androg vi om Tilladelse til *Udvidelse* af denne.

Vort Fag hører til dem, der er ramt særligt haardt af Krigssituationen. I Forretningsverdenen og indenfor Industrien har Krigen skabt særlige Forhold. Fabrikanten og Grossereren behøver ikke nu i saa stor en Grad som tidligere gennem Reklamen at henlede Opmærksomheden paa deres Frembringelser og Produkter, da Krigen har skabt saadanne Forhold, som gør det nemt uden synderlig Anvendelse af Reklamen at blive af med disse. Dette Forhold virker selvfølgelig skadeligt paa vort Fag, da Reklametryksager udgør en stor Del af de Tryksager, som udgaar fra Bogtrykkerierne; der blev mindre at bestille paa disse, og dette betød Arbejdsløshed. I Perioden Avgust 1914—Avgust 1915 var der saaledes 10 % mindre Arbejdskraft i Arbejde end tidligere Aar paa samme Tid. 15. Oktober i Aar var der saaledes 95 arbejdsledige Typografer i København og 107 i Provinsen.

Hr. Christensen kom derefter ind paa en Omtale af Tarifforhandlingen, som fandt Sted i Januar Maaned. Paaviste klart og tydeligt, at det var godt, at disse Forhandlinger fandt Sted netop paa dette Tidspunkt, og ikke blev udsat til senere, da vi saa næppe havde opnaaet et saa godt Resultat, som Tilfældet blev. Var Forhandlingerne blevet udsat ½ Aars Tid, var det aldeles afgjort, at ingen Principaler, *forinden* en Tarifforhandling havde fundet Sted, havde ydet det allermindste Tillæg af nogen Art ud over de alt bestaaende Lønninger, hvorimod Forholdet nu havde været, at flere Forretninger straks eller umiddelbart efter Tarifforhandlingernes Afslutning udbetalte den Forhøjelse af 1 Kr., som ellers først skulde udbetales fra 1. Juli. Flere Forretninger havde ogsaa udbetalt Dyrtidstillæg. Alt i alt medførte det opnaaede Resultat paa Forhandlingerne, at Halvaaret Januar—Juli ikke blev saa goldt for de typografiske Arbejdere, som det vilde være bleven, hvis Forhandlingerne ikke havde ført til noget Resultat, og som Følge deraf var bleven udskudt til et senere Tidspunkt. Taleren var forøvrigt af den Formening, at nu, efter at man var kommen Tarifforhandlingerne paa fjærnere Afstand, var der vist ikke ret mange, som turde paastaa, at det var et daarligt Resultat, som opnaaedes ved Forhandlingerne i Aarhus.

Med Ønsket om, at vort Fag snart maatte gaa lyse og gode Tider i Møde igen, sluttede Hr. Christensen sit med Vægt holdte Foredrag, hvorpaa Formanden paa de Tilstedeværendes Vegne takkede.

Ved et *fælles Kaffebord* rettedes forskellige Forespørgsler til Forretningsføreren og diskuteredes nogle mindre Spørgsmaal af rent lokal Art. Alle Spørgsmaal besvaredes udtømmende og klart af Hr. Christensen til de Tilstedeværendes fulde Tilfredshed.

Ved 12-Tiden sluttede denne fornøjelige ekstraordinære Generalforsamling, og alle de mødte var sikkert glade over Bekendtskabet med vor nye Forretningsfører. C. P.

Et Forslag til Overvejelse.

Det kan vel ikke nægtes, at Tiderne er vanskelige at komme igennem, økonomisk set. Det gælder vel i særlig Grad de gifte Familier, der, uden at Indtægten er forøget, har faaet belastet Udgiften med en meget følelig Stigning, paa Grund af Krigsfordyrelsen. Adskillige Forretninger har vel ydet sine Personaler et Dyrtidstillæg, men langt de fleste har, af forskellige Grunde, ikke givet et saadant.

Det er derfor min Henstilling, at Principalerne yder deres Arbejdere et rentefrit *Dyrtids***laan** paa f. Eks. 100 Kr., at betale med ca. 2 Kr. om Ugen. Dette, at faa et større kontant Beløb, sætter Familien istand til at forskaffe sig Kul, Klæder eller andre vigtige Livsfornødenheder, hvortil man under normale Forhold havde lagt lidt til Side.

Ja, det er i Korthed min Henstilling, den lader sig med lidt god Vilje realisere. J. L.

Dyrtidstillæg.

Personalet i SKOU & MADSENS Bogtrykkeri blev sidste Fredag behageligt overrasket, idet hver af Typograferne fik udbetalt 40 Kr. og Paalæggersken 20 Kr. i Dyrtidstillæg.

Arbejdernes Læseselskab

beder os oplyse vore Læsere om, at de for et Kontingent af 40 Øre maanedlig kan blive Medlem af Selskabet og derigennem delagtig i følgende:

Udlaansbiblioteket (aabent hver Søgneaften fra 6—9, Lørdag til 10) indeholder ca. 14,000 Bind af den bedste skønlitterære samt videnskabeligt-belærende Literatur.

Haandbiblioteket indeholder ca. 500 Bind store værdifulde Værker samt de nyanskaffede Bøger, der her ligger til Gennemlæsning inden de indlemmes i Udlaansbiblioteket.

Læsestuerne (aaben hver Dag fra Kl. 10 Form. til 11 Aften) byder Medlemmerne Adgang til at læse samtlige københavnske og en Del af Provinsens Dagblade, endvidere de bedste illustrerede Ugeblade samt Tidsskrifter.

Konversations- og Spilleværelserne indbyder til Samtaler og Meningsudveksling i hyggelige Omgivelser, ligesom Medlemmerne her kan fordrive Tiden ved Skak, Dam, Domino og lign. Spil, samt en Gang om Ugen Kortspil.

Foredragene afholdes i Rømersgade 22, Festsalen, som Regel hver Onsdag Aften; her tales over de mest forskellige — men altid aktuelle og interessante — Emner af fremragende Videnskabsmænd og Talere af alle politiske som upolitiske, sociale og pædagogiske Afskygninger.

Oplæsningerne afholdes samme Sted, i Reglen hver Søndag Eftermiddag, og her er det Scenens Kunstnere, samt Forfattere og Digtere, der tolker saavel de gamle klassiske, som de nyeste Værker, og gør det paa en saa mesterlig Maade, at det for Folk, der ikke har Raad til jævnlig at gaa i Teatret, virkelig betyder en Erstatning herfor.

Besøg paa Museer, Kunstsamlinger, sociale og industrielle Etablissementer afflægges under kyndig Vejledning og bliver derved af stor Betydning for Deltagerne.

Til betydelig nedsatte Priser kan Medlemmerne erholde Billetter til de fleste københavnske Teatre, samt om Sommeren til Tivoli, Zoologisk Have, Søbadeanstalt og flere Steder.

Koncerter og forskellige andre selskabelige Sammenkomster afholdes Aaret rundt og altid med den fineste Assistance, ligesom der naturligvis ogsaa afholdes Baller, og om Sommeren Udflugter til skønne interessante Egne, alt under de muntreste og hyggeligste Former.

Indmeldelser modtages i Selskabets Lokaler, Nansensgade 75 samt ved alle Foredrag og Oplæsninger.

Forretningsudvalgsmøder.

Torsdag den 21. Oktober 1915.

1. Fra Lokalformanden i Randers forelaa Regnskab for Juli Kvartal over Huset i Randers. Kassebeholdningen fra forr. Kvartal var 65 Kr. 59 Øre, i Husleje indgaaet 100 Kr. Udgifterne var: Reparat., Tapet, elektrisk Installation, Fernis og Rengøring 139 Kr. 32 Øre. Kassebeholdningen var derefter 11 Kr. 68 Øre.

2. Forretningsføreren havde i Vejle haft et Møde med 25 af Byens 26 Paalæggersker, og refererede en ført Forhandling med Grosserer Hindborg, der beskæftiger 17 Paalæggersker. — Forskellige Beslutninger toges.

3. En Arbejdsstandsning i Horsens behandledes. Referat af Sagen er tidligere givet i Bladet.

Nær og Fjærn.

Meddelelse til d'Hrr. Inkassatorer. De ærede Inkassatorer, som velvilligt har modtaget Lodsedler til Typografernes Sangforenings Bortlodning, gøres opmærksom paa, at Beløbene for afsatte Lodsedler kan betales til Hr. Inkassator Anton Jensen.

Maskinsætternes Opmærksomhed henledes paa Generalforsamlingen paa Søndag. Se omstaaende Annonce.

En Portion af Cortnums Legat er bleven ledig paa Grund af Dødsfald. Andragende bedes i Løbet af 8 Dage indsendt til

Forretningsudvalget.

Det Bech'ske Bogtrykkeri i Aalborg har været blokeret i en Menneskealder. Det er imidlertid i Sommer overdraget til en Søn, der er vendt hjem fra Udlandet, og som er Trykker. Da den nye Ejer er en ung og energisk Mand, vilde han gerne have ordnede Forhold bragt til Veje, hvad der ogsaa trængte haardt til. Vor Kollega, Lars Pedersen, Aalborg, kom i Forbindelse med Hr. Bech, som uden Betænkning underskrev Tarifen, hvorfor Blokaden nu er hævet. De indre Forhold paa Trykkeriet er ordnede saa godt, som Forholdene tillader det — og man vil nu opleve, at ogsaa fra det Bech'ske Trykkeri kan der udgaa et Stykke ordentligt Bogtrykarbejde.

Til Juleuddelingen har jeg modtaget:

Faaborg Lokalafdeling 13.00. Nyborg: Firmaet C. Schønemann 5.00, A. Th. Frederiksen 5.00, Ad. Rønne 2.00. Nyborg Avis 5.00. Nyborg Social-Dem. 5.00, 11 Medlemmer 44 00, ialt 66.00. Randers: Red. Elmenhoff 10.00, Bogtrykker Rye 7.00, Bogtrykker N. K. Nielsen 5.00, Randers Venstreblad 5.00, Randers Bogtrykkeri 4.00, Jurnalist Kessler 4 00, Faktor Chr. Petersen 3.00, Journalist M. Mejlby 2.00, Faktor Nielsen 2.00, Redaktionssekretær Thomassen 2.00, Forretningsfører Christiansen 1.00, Woldum 0.50, 46 Medlemmer 91.00, ialt 136.50. — Tilsammen Kr. 215.50.

København, den 7. Decbr. 1915. VIGGO CHRISTENSEN.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Hamburg og Lange, Principal og Pers., 20.00, H. Meyers Pers. (4. B.) 8.25, Hertz' Pers. (4. B.) 7.00, S. L. Møllers Pers. (7. B.) 10.45, Novemberfesten à conto 300.00, Skou & Madsens Pers. 5.00, Thieles Pers. (4. B.) 10.00, Langkjærs Pers. (8. B.) 4.25, Berl. Tid.s Pers. (6. B.) 18.25, Schultz' Trykkeripers. (7. B.) 9.65, Bærentzens Pers. (4. B.) 20.00, Kellers Pers. 7.00, Oscar Johansen 5.00, Birks Pers. (2. B.) 2.75, Hemmingsens Pers. 10.50 — tils. Kr. 438.10. Ialt med det tidligere indkomne Kr. 2543.44.

Bidrag modtages fremdeles.

København, 8. Decbr. 1915. LAUR. JENSEN.

Afstemningsresultater.

Ved den Dags Dato stedfundne Optælling af Stemmesedler vedrørende Valg af 3 Medlemmer af Voldgiftsretten i København forefandtes følgende Resultat:

Der var ialt afgivet 687 Stemmesedler, hvoraf 1 blank og 1 ugyldig.

Følgende blev valgt:

BERNH. E. SCHMIDT med 558 St.
CARL NIELSEN med 548 St.
TH. HOLMEN med 501 St.

Derefter havde Carl Christoffersen 171 St., Vilh. Jacobsen 145 St. og Carl Schnoor 106 St.

København, den 4. December 1915.

SØREN CHRISTENSEN. NIC. MØLLER. JENS PANGEL.
AXEL V. O. PETERSEN. OLE RARMUSSEN. A. SØBY.
GUNDORPH SØRENSEN.

Kasseeftersyn.

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. Laur. Jensen, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Viggo Christensen. — Hr. Laur. Jensens Beholdning var Kr. 77,221.35, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr. 28,762.00
Sparekassen	- 46,908.57
Kassebilag	- 419.15
Kontant Beholdning	- 1,131.63
	Ialt Kr. 77,221.35

og hos Hr. Viggo Christensen var Beholdningen Kr. 772,551.42, som fordeltes paa følgende Maade:

Sparekassen:		
Arbejdsløshedsk.	Kr. 205,203.02	
do. Krisefondet	- 1,669.86	
De øvrige Kasser	- 406,973.38	
		Kr. 613,846.26
Obligationer		- 39,000.00
Prioriteter		- 117,750.00
Depositum (D. F. D. S.) og Aktier		- 1,000.00
Kassebilag		- 645.15
Kontant Beholdning		- 310.01
		Ialt Kr. 772,551.42

Samtidig foretoges Kasseeftersyn i »Typografernes Stiftelser«, hvori fandtes en Beholdning af Kr. 26,007.28, der fordeler sig saaledes:

Obligationer	Kr. 18,600.00
Sparekassen	- 7,155.01
Kassebilag	- 82.50
Kontant Beholdning	- 169.77
	Ialt Kr. 26,007.28

Alt var i Overensstemmelse med Bøgerne; Sparekassebøgerne og Obligationerne eftersete.

København, den 7. Decbr. 1915.

ANTON ANDERSEN. CARL J. CHRISTOFFERSEN.
ALB. MICHELSEN. CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger:

7. December: Lyngby 50.00.

København, den 7. Decbr. 1915.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Holger Knud Deleuran, udl. 1/12 15 i Forlagstr. (arb. s. St.). Trykker Franz Weisse, udl. 1895 i Berlin (Berl.-Tid.), tidl. Medl. Paal. Mary Oda Camilla Hansen, udl. 27/11 15 hos G. Nielsen & Co. (arb. s. St.). Paal. Victoria Sofie Marie Herning, udl. hos Kruckov (Berg & Co.), tidl. Medl. Paal. Elna Nielsen, udl. 15/5 09 hos Hertz (arb. s. St.), tidl. Medl. Franz Weisses Hustru Marie.

Faaborg, Sætter Bernhard Hansen, udl. 31/12 15 i Faaborg Avis. Holbæk, Sætter Johannes Martin Emanuel Mortensen, udl. 1/12 15 hos C. Tønnesen. Vejle, Marie Christensen, Anna Therkildsen, Petra Winther, Anna Hansen, Marie Sørensen, Karoline Marie Hansen, Christine Larsen, Mary Clausen, Margrethe Nielsen, Cathrine Jensen, Carla Sørensen, Marie Andreasen, Mary Nielsen, Petra Hansen, Karen Larsen, Martha Rasmussen, Petra Hansen (alle Paal. hos Hindborg). Christine Møller og Christine Davidsen (begge Paal. i Vejle Amts Avis). Kathinka Jeppesen og Alvilda Knudsen (begge Paal. hos Udbye). Paal. Marie Rasmussen (Litograf Larsen). Cathrine Sørensen og Marie Madsen (begge Paal. i Vejle Socialdemokrat). Olga Nissen og Frida Carlsson (begge Paal. i Vejle Amts Folkeblad).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1783 David Byron Andersson fra Udl. (arbl.). 6385 G. Y. B. Hallberg

fra Rejse (arbl.). Norsk Nr. 4382 Bertha Mortensen fra Udl. (arbl.). 6518 Andreas Berg Petersen fra Hillerød (Nationaltid.).

Aalborg, 3989 Charles Hald Madsen (Jul. Nielsen). Hobro, 3841 Axel Chr. Andersen (Hobro Ekspresstr.). Holbæk, 2615 Jul. Nielsen (Venstrebladet). Nykøbing F., 6875 Hans Chr. Petersen (Loll.-Falst. Stiftstid.). Odense, 3662 Axel E. Christensen (Militær), 6323 Niels Chr. Pedersen (Søndergaard), 6320 Frederik Madsen (Andelsbogtrykkeriet), 1149 K. C. Krautwald (K. E. Petersen) og 3946 Jørgen Peter Nielsen (Odense Avis). Ringkøbing, 3419 Holger P. Lorentzen (Lemvig Bogtrykkeri). Roskilde, 3671 P. Th. Larsen (Roskilde Avis) og 3440 German Pilegaard (Roskilde Avis). Skive, 3659 Thorvald Nielsen (B. Hansen) og 3773 Aage Dalgaard (L. Pedersen). Slagelse, 3814 Frantz Nørby Madsen (arbl.) og 3757 O. Sørensen Wismann (arbl.). Varde, 6316 J. A. E. Bjerre (Varde Folkeblad). Vejle, 3870 Axel Chr. Jensen (arbl.) og 3880 M. Henriksen (arbl.).

Fratraadte.

København: 1981 Kaj Andersen til Udl. 3076 Svend Emil Christensen til Udl. 3423 Svend Frantzen til Udl. i Pl. 6293 Marius Andr. Larsen til Skive i Pl. 2615 Chr. Jul. Nielsen til Holbæk (arbl.). 1469 Chr. Petersen til Nakskov (arbl.). 3959 Orla W. Petersen til Udl. i Pl. 2733 Vald. Schweim til Udl.

Aarhus, 3841 Axel Chr. Andersen til Hobro i Pl., 3406 Chr. Kejlstrup til Skanderborg i Pl., 3989 Charles Hald Madsen til Aalborg i Pl. og 3527 Valdemar Frandsen til Randers i Pl. Hillerød, 6518 A. Berg Petersen til København i Pl. Holbæk, 3751 Oluf Sørensen Wismann til Slagelse (arbl.). Nykøbing F., 3680 Alfr. M. R. Andersen til Randers i Pl. Næstved, 3423 Svend Frantzen til Udl. og 4407 L. H. Axen paa Rejse. Odense, 3662 Axel E. Christensen til Hjørring (arbl.). Ringkøbing, 3756 Wilhelm H. Pedersen til Thisted i Pl. Skive, 6851 Erik Holm til Hjørring i Pl. Slagelse, 3771 Peter Thorv. Larsen til Roskilde i Pl. og 3440 German Pilegaard til Roskilde i Pl. Thisted, 6975 Louis Møller til Viborg i Pl. Viborg, 3838 Peder Knudsen til Ringkøbing.

Annuleret Udslettelse.

København, 1509 Trykker William Mammens Udslettelse annuleres. Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist.

Død.

København: 2188 Paal. Ragnhild Hansen.

M.-K. afholder ekstraordinær Generalforsamling *Søndag d. 12. ds.*, Form. Kl. 11, i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Arbejdsforholdene. 2. Stiftelsesfesten. 3. Eventuelt. STYRELSEN.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingent for 44.—47. Uge (4 Uger) opkræves Lørdag d. 11. December.

P. HANSEN,
Nansensgade 45².

Administrationsfonden i Ny typ. Forening.

Den 4. Januar 1916 vil der i Henhold til Lovene blive udbetalt 125 Kr. til trængende Medlemmer af Administrationsfonden. Begæringer tilstilles Undertegnede senest Lørdag den 18. December. P. HANSEN,
Nansensgade 45².

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 9 Sangøvelse. — **Husk Bortlodningen.** (1 U)

Typografernes Cykleklub.

Selskabelig Sammenkomst med Fællesspisning afholdes 1. Januar (Nytaarsdag) i Prins Wilhelms Palæ. Der serveres Fisk, Steg og Dessert samt Punsch og Dans for Kr. 2.50 pr. Deltager. — Fristen for Tegning udløber den 10. December.

(E) STYRELSEN.

ANNONCER

Maskinmester,

fuldt fortrolig med Dobbeltpresse med Paalægge- og Falseapparat, søges snarest.

Hejmdals Trykkeri.
(230) Aabenraa. Slesvig.

Maskinsætterplads

(Linotype Ideal) er ledig fra 10. Januar paa Grund af Indkaldelse til Sikringstjeneste. Sætteren maa selvstændig kunne passe Maskinen.

(229) **Helsingørs Centraltrykkeri.**

En Sætter,

som staar i stabilt Arbejde paa et Partitrykkeri paa Sjælland, ønsker at bytte Plads med en Kollega til Nytaar eller senere — helst i Jylland. Billet mrkt. »227« modtager Ekspeditionen.

Mindre Akcidenstrykkeri til Salg.

Et Trykkeri i Jylland, hvor der foruden alm. Akcidens-Arbejde er fast Arbejde (Maanedsblade) for ca. 200 Kr. om Maaneden er til Afstaaelse straks. Gode Maskiner (Hurtigpresse og Digel. Elektr. Drivkraft) samt et godt Udvalg i Skrifter og Rammer. Øvrige Oplysninger gennem Billet mrkt. »Akcidenstrykkeri 1747« til **Sylvester Hvids Bureau**, Nygade 7, København K. (228)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12a)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (15)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,
(79) Thingvalla Allé 28, S.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN

HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 50 KØBENHAVN DEN 17. DECEMBER 1915 XLII AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

D'Hrr. Lokalformænd og Lokalkasserere gøres opmærksom paa, at Oktober Kvartal har 14 Kontingentuger.

Pengene til Juleindsamlingen bedes velvilligst sendt fra Afdelingerne saa betids, at de kan være Forretningsudvalget i Hænde Mandag Morgen den 20. ds.

København, den 15. Decbr. 1915. FORRETNINGSUDVALGET.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ekstra Generalforsamling

førstk. Søndag den 19. Decbr. Kl. 11 Form.

i **Bispegaarden, Nørregade 9,** den store Sal (Indgang Studiestræde).

Dagsorden: 1. *Anmodning fra Jul. Schrøder om Fritagelse for Formandsstillingen.* 2. *Opstilling til Valg af Formand.* STYRELSEN.

Til

Medlemmerne af Københavns Afdeling!

Som det vil ses af ovenstaaende Kundgørelse afholdes der paa Søndag Generalforsamling i Afdelingen med Dagsorden: *Valg af ny Formand.*

For Medlemmerne vil min Mandatnedlæggelse maaske komme som en Overraskelse; thi Samarbejdet saavel med Medlemmerne som med Forbundets øvrige Funktionærer har været upaaklageligt, saa lidt som jeg iøvrigt har sporet nogen Misfornøjelse med min Virksomhed.

Naar jeg ikke desto mindre efter moden Overvejelse har foretaget et saadant Skridt, som at anmode om Tilladelse til at fratræde Formandsstillingen, forinden min Funktionstid udløber, er det udelukkende private Aarsager, der bringer mig dertil, og da Forholdene netop i Øjeblikket — i Modsætning til for 1½ Aar siden — indenfor vor Organisation er af den Beskaffenhed, at et Formandsskifte næppe vil volde større Kalamiteter, har jeg valgt dette Tidspunkt, især da det for mit eget Vedkommende er det mest belejlige.

I Haab om, at den Velvilje, jeg har mødt hos Medlemmerne i den Tid, jeg har beklædt Formandsstillingen, fremdeles vil bevares, saaledes at Tilladelsen til at fratræde gives i al Venskabelighed med koll. Hilsen

JUL. SCHRØDER.

25-Øren.

I den gamle Tarif fandtes en Paragraf om, at en Trykker, som enkelte Dage passede en anden Maskine foruden sin egen, erholdt en Godtgørelse af Kr. 1.75 *pr. Dag.* Paragrafen blev ikke meget brugt, blandt andet af den Grund, at de 175 Øre skulde betales selv om Ekstraarbejdet kun strakte sig over en Del af Dagen.

Ved den ny Tarifs Gennemførelse fik vi Paragrafen om de *25 Øre i Timen*, idet man gik ud fra, at Principalerne vilde være bedst tjent med denne Form, fordi de nu kunde betale pr. Time, hvad de før skulde betale pr. Dag, selv om Arbejdet kun drejede sig om en enkelt Time. Tillige mente man for Arbejdernes Vedkommende, at disse nu vilde faa hver Time betalt, medens de maaske før i deres Beskedenhed havde arbejdet enkelte Timer ved en ekstra Maskine gratis, fordi de ikke syntes de kunde være bekendt at forlange 1 Kr. 75 Øre derfor.

Det er en Selvfølge, at ikke et Menneske i Kommissionen havde tænkt sig 25-Øren anvendt som Betaling ved andet end Dagarbejde, og vi fra vor Side havde selvfølgelig aldrig akcepteret Paragrafen, dersom man havde krævet, at Bestemmelsen ogsaa skulde kunne anvendes ved Natarbejde.

Ikke desto mindre var der fornylig en smart Bogtrykker, der havde faaet en god Idé, som, hvis den havde gaaet, havde været mere end 25 Øre værd. Vedk. havde delt sine Trykkere i 3 Hold, saa Maskinerne gik hele Døgnet. Første og andet Hold arbejdede henholdsvis fra 8—4 og fra 4—12 og 3. Hold (1 Mand) fra Kl. 12 Nat til Kl. 8 Morgen. Medens der paa de to første Hold var Pasning af 2 Maskiner, var der kun en Maskine paa det sidste Hold. Trykkeren ved denne ene Maskine havde i Henhold til Forlægningsparagrafen en Løn af 48 Kr. om Ugen eller 1 Krone i Timen. Nu havde Bogtrykkeren regnet ud, at han kunde faa den anden Maskine passet for 25 Øre eller ¼ af den ordinære Betaling pr. Time. Da Trykkeren følte sig brøstholden overfor dette Krav og henvendte sig til mig desangaaende, fik han Ordre til indtil videre at nægte at udføre Arbejdet om Natten for de 25 Øre i Timen. Bogtrykkeren, der mulig havde regnet med denne lave Betaling i sine Pristilbud, forlangte Sagen ført videre og det kom til Mægling, hvor Paragrafens Fader blandt Mestrene blev Mæglingsmand sammen med mig. Vi blev straks enige om, at den omspurgte Betaling kun var tænkt som Betaling for *Dagarbejde*, idet Bogtrykkernes Repræsentant forstod at vi i modsat Fald aldrig vilde være gaaet ind paa at lade den ny Paragraf træde i Stedet for den gamle, der udtrykkelig fastsatte 1 Kr. 75 Øre *pr. Dag.*

Sagen blev derefter behandlet i Forretningsudvalgene, der enedes om at tilkendegive vedkommende Bogtrykker, at den gode Idé ikke lod rig realisere, idet Paragrafen om de 25 Øre kun maatte opfattes som en *Nødhjælp* i Tilfælde f. Eks. af et pludseligt indtrædende Sygdomstilfælde eller andet lignende Forfald, og ikke kunde sættes i System med den Hensigt at skaffe sig billigere Arbejdskraft end forudsat i Tarifen.

Jeg finder det rimeligt at gøre mine Kolleger bekendt med dette Tilfælde for at de kan vide, hvorledes de skal stille sig dersom andre skulde gøre en lignende »Opfindelse«.

LAUR. JENSEN.

En Henstilling til Lokalformændene.

FORANLEDIGET af en lille Episode, som hændte mig paa Rejsen for en Tid siden, finder jeg Anledning til at rette en Henstilling til d'Hrr. Lokalformænd Landet over, om at udelade det ellers saa uskyldige Ord »*Privat*« i Kollegers Bøger, som rejser uden Understøttelse. — Det kan synes nok saa underligt, men Forholdet er følgende:

Jeg befandt mig for en Tid siden paa aaben Landevej mellem Byerne — ja ligemeget hvad Byerne hed — da jeg blev indhentet af en Statsbetjent pr. Motor. — Mit støvede Udseende vakte straks hans Mistanke, og han standsede Motoren og rettede det forøvrigt høflige Spørgsmaal til mig, om jeg var rejsende Svend. Da jeg bejaede dette, forlangte han Papirer, og jeg overleverede ham saa min Fagforeningsbog. — Efter at have bladet den lidt igennem, opklaredes pludseligt hans Ansigt, hans Øjne var nemlig faldet paa Ordet »*Privat*«. — *Hvad det var for noget?* — Jeg forklarede saa Manden, at det var Lokalforeningsunderstøttelse, som hver enkelt Afdeling bevilgede, naar den ordinære Understøttelse var sluppen op. — »*Lokalunderstøttelse*«? — »*Privat*«? Det begyndte at løbe rundt i hans vistnok ellers »statskløgtige« Hoved, og der undslap ham Udraabet: »*Altsaa fint Tiggeri!*« — Da jeg var træt og forstod, at Manden enten ikke *vilde* eller ikke *kunde* forstaa mig, forlangte jeg at gaa mit lovlige Ærinde, hvad jeg saa ogsaa fik, og han fløj videre paa Motoren.

Men slige Ubehageligheder vil kunne undgaas, naar d'Hrr. Lokalformænd vilde slette Ordet »*Privat*« og kun anføre *Bynavn* og *Beløb*. — Tilværelsen paa Rejsen er saavist trist nok; man kunde nok forskaanes for at sluge slig en bitter Pille, som den her anførte.

Herning i November 1915. Med koll. Hilsen

TH. KASSOV.

Til Inkassatorerne!

Da Aaret 1915 har 53 Uger, vil 52.—53. Uge blive opkrævet samtidig, af hvilken Grund man bedes opføre 2 Kontingenter i Rubrikerne for 52. Uge.

AFDELINGSSTYRELSEN.

Krigens Virkninger.

Krigsstatistik fra Tyskland. Vort tyske Broderforbund har i »Korrespondent« offenliggjort den 7. Krigsstatistik. Denne er saa interessant, at vi vil gøre nogle Uddrag. Det er baade imponerende og grufulde Tal, man deraf kan fremdrage.

Nedenstaaende Oversigt viser, hvorledes det tyske Forbunds Medlemmer fordeler sig paa de forskellige Grupper den 30. Septbr. 1915 og 31. Juli 1915.

Grupper	30. Septbr. 1915	31. Juli 1915
Indkaldt til Hæren	40,244	36,900
Heraf gifte	21,272	19,094
Ubrugelige til Krigstjeneste	1,426	1,178
Faldne	2,627	?
Medlemmer, som ikke er indkaldt	33,141	35,450
Fuldtbeskæftigede	30,711	32,022
Beskæftigede i andre Fag	1,321	1,738
Arbejdsløse	229	511
Indskrænket Arbejdstid	110	301
Sygemeldte	770	878

Fra 2. Avgust 1914 til 30. Septbr. 1915 har det tyske Forbund udbetalt følgende Understøttelser: Arbejdsløshedsunderstøttelse *3,267,669.83* Mk., Familjeunderstøttelse *718,909.62* Mk. andre Understøttelser *5,036,722.14* Mk.

Der findes ogsaa en Statistik over, hvor mange Procent af Medlemmerne, der er indkaldt fra de forskellige Afdelinger. Vi skal ogsaa heraf gøre nogle Udpluk.

I Vestpreussen er indkaldt *81,11* pCt. I Oberrhein 68,35 pCt. I An der Saale 68,90 pCt. I Oder 62,62 pCt. I Osterland-Thüringen 62,44 pCt. Dette er de højeste Procentantal. De øvrige Afdelinger staar paa omkring 55 pCt. Würtemberg, Dresden og Elsasz-Lothringen har de mindste Procenttal.

Blandt de Indkaldte er en Mængde Lokalformænd, Lokalkasserere og Bestyrelsesmedlemmer.

Hvad Arbejdsløsheden angaar, er der de — for Kolleger, der vil rejse til Tyskland — interessante Oplysninger, at flere Afdelinger slet ingen Arbejdsløse har. Dette gælder saaledes Hannover, Østpreussen, Posen, An der Saale og Vestpreussen. Elsasz-Lothringen, Leipzig og Berlin staar højest paa dette Omraade.

Dyrtidstillæg.

Firmaet I. A. HANSENS Bogtrykkeri, Sværtegade 3, har sidste Fredag udbetalt *andet* Dyrtidstillæg til det gifte Personale, hvilket andrager 50 Kr. pr. Mand, foruden Løfte om den sædvanlige Juleopmærksomhed til hver enkelt af Personalet.

Andelsselskabet Morsø Folkeblad har ydet hele sit Personale — Typografer og Lærlinge — en Julegave paa 10 Kr. til hver. 4 gifte Typografer har yderligere hver faaet 50 Kr. paa Grund af Dyrtiden. Det er anden Gang Firmaet har ydet et saadant Tilskud.

Et Farvel!

CHR. LARSEN er død. I to lange Aar stred han med Tuberkulosen og — tilsidst — ogsaa med økonomiske Sorger. Han havde lært i Cohens Trykkeri og arbejdet en kort Tid hos Græbe, men Lærestedet fik dog snart Bud efter ham igen, han var nemlig en dygtig og smagfuld Sætter og en udmærket Tegner. Mangfoldige Gange har han glædet Kollegerne med sine muntre Tegninger, altid var han hjælpsom, altid villig, hvor store Veksler vi end trak paa hans Evner.

Larsen blev syg for et Par Aar siden og har ikke siden kunnet indtræde i de arbejdendes Rækker; det er ikke et Aar siden han aabnede den Forretning, som Kollegerne ved Festen i Februar hjalp ham i Vej med, men som saa faa fandt ud til. Det var Chr. L. en stor Sorg. Forretningen kom der ikke rigtig Gang i (nogle Dage før han døde, maatte han sælge den).

Hans Sygdom tog mere og mere Overhaand, og Natten til Onsdag den 8. Decbr. drog han det sidste Suk. Det holdt haardt, men Døden blev dog den stærkeste. Tomme for Tomme maatte han vige, men lige til det sidste haabede han; dog, da han Dagen før sin Død sendte nogle Kolleger en Hilsen og tilføjede, ar det blev vel den sidste, de fik, da var nok Kampen opgivet og Haabet brudt.

Larsen efterlader sig en Hustru og en lille Dreng paa to Aar. Han blev kun 31 Aar gammel.

Chr. Larsen var kendt og skattet af mange Kolleger, en trofast Ven og en god Kammerat, og vi, der kender ham fra den Tid, vi arbejdede sammen med ham, mindes vor afdøde Ven med Tak, en Tak for hans Venskab og alt det, han har skænket os af sit Vid og sit godmodige Lune. Ære være hans Minde! O O.

— — —

Begravelsen fandt Sted i Søndags; mange var mødte for at følge ham til Graven, og et Væld af Blomster smykkede Kisten.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Stiftelse

afholdt Søndag den 28. Novbr. ordinær Generalforsamling i Rømersgade 22. Til Dirigent valgtes P. NORDLUNDE, til Sekretær: ALB. W. JEPPESEN.

Punkt 1. Aarsberetning og Regnskab for Virksomheden 1914—15. Formanden, CARL NIELSEN, mindedes i velvalgte Ord afdøde Fru Justitsraadinde Hostrup-Schultz's Gavmildhed overfor Stiftelsen, hvortil Forsamlingen gav sin Tilslutning ved at rejse sig. — Beretningen, som FORM. derpaa aflagde, ledsagedes af nogle supplerende Bemærkninger. Om end Stiftelsens Status i Aar var tilfredsstillende, er Udsigterne for det kommende Aar ikke lyse, ja man kunde blive nødsaget til at tage Forbehold overfor et Par Bevillinger paa Budgettet. Krigssituationen kunde gøre Cokesforbruget i Boyesgade mere end dobbelt dyrt, om end en ret heldig Overenskomst med Københavns Gasværker nu var truffet. Man havde i Boyesgade forhøjet Huslejen med 2000 Kr., men desuagtet er der kun ringe Udsigt til Balance i de kommende Aar. — Den ved Enkefru Schneiders Død ledigblevne Fribolig var i Henhold til Lovenes § 5 tildelt C. F. Christensen. — O. RASMUSSEN og ALB. MICHELSEN vekslede nogle Bemærkninger med FORMANDEN om henholdsvis Obligationsforhold og Lejeforholdene i Boyesgade. — Kassereren, LAUR. JENSEN, fremlagde Regnskabet, og specificerede heri forskellige Poster for Huslejehjælp. Var end dette Regnskab gaaet godt, maatte Forsigtighed i disse vanskelige Tider dog tilstræbes. — ALB. MICHELSEN omtalte en Post i Boyesgade, hvorpaa der maatte kunne spares. — O. RASMUSSEN ønskede Restancerne opkrævede. — KASSEREREN og FORMANDEN besvarede disse Udtalelser. — SIGV. LUNDBERG foreslog Afholdelse af en aarlig Fest eller Lotteritrækning til Fordel for Stiftelsen. — Efter nogen Diskussion mellem LUNDBERG, C. J. CHRISTOFFERSEN, FORMANDEN og KASSEREREN fandt Forslaget dog ingen Tilslutning. —

Herefter anbefaledes Beretning og Regnskab til Godkendelse. Dette vedtoges enstemmigt.

Punkt 2. Bevilling af Midler til Anvendelse i det løbende Regnskabsaar. — FORMANDEN foreslog at bevilge 1000 Kr. til Brændsel til Fribeboerne; Huslejehjælpen, der hidtil havde andraget 725 Kr., burde forhøjes til 1000 Kr. Til Sommeropholdet foresloges 800 Kr., men med Forbehold, da Situationen kunde nødvendiggøre at stryge dette. — Efter nogen Diskussion mellem CHRISTOFFERSEN, der vilde have Forbeholdet strøget, FORMANDEN og O. JOHANSEN vedtoges disse Bevillinger.

Punkt 3. Oprettelse af en Fribolig. — FORMANDEN: Forslaget om en ny Fribolig kan ogsaa kun vedtages med Forbehold, og Beslutning om Besættelse af samme kan saaledes ikke tages. — Forslaget vedtoges.

Punkt 4. Opstilling til Valg af Kasserer (afgaaende Laur. Jensen), 1 Styrelsesmedlem (afgaaende P. Nordlunde) og 1 Revisor (Alb. Michelsen, som har fungeret i 4 Aar og derfor ikke kan genvælges). — Det vedtoges at genopstille til Kasserer: LAUR. JENSEN, og til Styrelsesmedlem: P. NORDLUNDE. Til Revisor opstilledes CHR. ØSTERGAARD, og til Revisorsuppleant: ANTH. ANDERSEN. — Paa Forslag af FORMANDEN vedtoges det endelig at betragte de opstillede som valgte, hvis der ikke inden 14 Dage indkom Indsigelse.

Herpaa hævedes Generalforsamlingen.

Nær og Fjærn.

Gode Kolleger i Provinserne! Skriv til mig efter et Eksemplar af mit lille Julesanghæfte »*Julefred og Julefryd*«, indeholdende 17 stemningsfulde Julesange til gode, bekendte Melodier. *Kun 10 Øre* pr. hæftet Eksemplar. Sendes fra Bogtrykkeriet, Magstræde 6.

Eders N. CHR. NIELSEN (Nr. 638).

Til Juletræsfesten har vi modtaget følgende Gaver: Carl Allers Etabl.: 1 Pakke Bøger; C. Lauritzen: 1 Pakke Bøger; Akties. F. L. Bie: 1 Pakke Utensilier; L. Levison jun.: En Del Æskepost m. m.; O. L.: 2 Bøger; X: 1 Kasse Cigarer; N. N.: 3 Pincetter; Y: Et Kaffestel til 6 Personer. — Gaver modtages fremdeles med Tak.

Husk Lotteriet — mange værdifulde Gevinster. — Lodsedler udsendes i disse Dage.

Forretningsudvalgsmøder.

Torsdag den 4. November 1915.

1. Forretningsføreren gav nogle Oplysninger om Arbejdsforholdene i de første 3 Maaneder af det 2. Krigsaar. Den 15. i Maanederne August, September og Oktober havde der i København været henholdsvis 202, 167 og 95 Arbejdsløse, medens de tilsvarende Tal for Provinserne var 119, 117 og 107. Der har saaledes været en betydelig Bedring i København, medens Forholdene i Provinserne er blevet endnu yderligere forværret. De Militæres Antal er gaaet noget ned, formentlig ca. 10 %.

2. En Skrivelse fra De samv. Fagforb. toges til Efterretning.

3. Forretningsføreren redegjorde for de i Horsens førte Forhandlinger om Arbejdsstandsningen paa »Horsens Social-Demokrat« og forskellige Forhold i Forbindelse hermed. — Den trufne Overenskomst godkendtes.

4. Et tidligere omtalt Maskinmedhjælperspørgsmaal var nu bragt i Orden.

5. Forretningsføreren gav forskellige Oplysninger om Hjælpearbejderspørgsmaalet i Vejle.

6. Nogle Tarifbrud i Odense behandledes, og Beslutning toges.

7. Sagen vedrørende et Firma i Slagelse behandledes paany. Forsaavidt Firmaet ikke ved fornyet Henvendelse underskriver Tarifen, blokeres Forretningen.

8. Da Bogtrykker Gornitzka i Neksø nægter at underskrive Tarifen, vedtoges det at blokere Forretningen.

9. Foranlediget af vor Skrivelse til det norske Forbund, fremsender Hovedstyret til Gennemsyn den eneste Klage, der fra danske Kolleger er kommet til det. Den indkomne Klage kan man ikke finde berettiget.

10. Viborg Lokalafdeling indsender en Resolution, der har været optrykt i »Typ.-Tid.« — Den gaar videre til Forbundsstyrelsen.

11 og 12. To Optagelsessager afgjordes.

13. Stillingen efter den ny Sygekasselov var til fornyet Behandling. Efter en indgaaende Diskussion vedtoges det at lade et Udvalg, bestaaende af Schrøder, Laur. Jensen og Viggo Christensen, forhandle med Sygekasseinspektoratet. Først og fremmest drejede det sig om at faa Indtægtsgrænserne at vide, ligesom ogsaa Ledelsesforholdene havde væsentlig Interesse.

14. Forskellige Tarifspørgsmaal fra Københavns Afdeling forelaa og henvises til Forhandling i K. B.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Tirsdag den 28. September 1915.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Fra Magistratens 3. Afdeling var modtaget en Meddelelse om, at kun 20 Medlemmer af Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse havde søgt kommunal Hjælp i Sommermaanederne. Til Efterretning. — Hos et herv. Firma var afsluttet en Overenskomst, hvorved samtlige Sættere havde erholdt Lønforhøjelse. — Mæglingsoverenskomst vedr. Erstatningskrav mod en Trykker forelaa. Til Efterretning. — Mæglingsoverenskomst forelaa i Anledning af et tarifstridigt Forhold hos et herv. Firma. Firmaet lovede at ophøre med det tarifstridige Forhold, og nogle af Sætterne erholdt en Lønforhøjelse. — Mæglingen vedr. Manuskriptgodtgørelse hos Trier var endt uden Resultat. Klage sendes til Voldgiftsretten. — Hjælpekorpset »Kalvebod Bastion« andrager om Støtte. 25 Kr. bevilges. — Et Tarifspørgsmaal besvaredes. — Til Festudvalg valgtes: H. Crone, Gram-Petersen, Bernh. Schmidt, Carl Hansen og Jul. Schrøder. — To Inkassatorspørgsmaal behandledes. — Det vedtoges at fortsætte med Lokalunderstøttelsen til Generalforsamlingen. — Et Medlems Forhold til et blokeret Firma havde været Genstand for Undersøgelse. Da han dokumenterede ikke at have arbejdet hos Firmaet fra det Øjeblik, Blokaden blev erklæret, toges Sagen til Efterretning. — Firmaet I. Cohen (Georg A. Bach) havde i Utide afskediget en Sætter. Ved Mægling var Sagen afgjort saaledes, at Sætteren, der stod paa Opsigelse, skulde have en Uges Løn. Der var samtidig mæglet i en anden Sag, vedrørende en Maskinsætters Afskedigelse, men denne Mægling havde været uden Resultat. — Et Firma havde antaget en Trykkerlærling, hvilket formentlig var i Strid med Lærlingeskalaen. Klage til K. B. — Forskellige Andragender om hvilende Ret bevilgedes.

Da næste Numer af Typ.-Tid. skal trykkes paa Onsdag, bedes alt Stof, som ønskes i dette Numer, indsendt til Redaktionen senest **Søndag**. *Foreningsmeddelelser til Ekspeditionen senest* **Mandag.**

Til Juleuddelingen har jeg yderligere modtaget:

Ihrichs Pers. 52.00, Bredahl 2.00, Københavns Pers. (2. B.) 25.00, N. C. Christensen 5.00, Carl R. Andersen 10.00, S. L. Møllers Pers. (8. B.) 12.45, Nordisk Bogtrykkeri 8.50, Fr. Bagges kgl. Hof-Bogtrykkeri 70.00, Citytrykkeriets Pers. 28.70, Bogtr. Emil Kristensen 5.00, Emil Kristensens Pers. 15.00, Rasmussen & Olsens Pers. 5.00, Fr. Weiss Bogtr. Pers. 26.00, Blædel & Co.s Pers. 29.75, Nationalbankens Tr. Pers. 45.00, H. A. Rasmussen 2.00, Roms Pers. 10.50, Vort Lands Pers. 53.50, Soc.-Dem.s Pers. (3. B.) 100.00, Lunos Pers. (3. B) 19.35, Langkjærs Pers. (9. B.) 4.05, Chr. E. Jensen 5.00, Thieles Pers. (5. B.) 10.00, Berl. Tid.s Pers. (7. B.) 18.75, Simmelkjærs Pers. 22.50, Centraltrykkeriets Pers. (2. B.) 30.50, Hohlenbergs Pers. 12.00, Schultz Trykkeripers. (8. B.) 16.70, Ugens Nyheders Pers. 4.50, Hoffensbergs Pers. 24.25, Ekspresstrykkeriets Pers. 17.00, Spuhr & Siebuhrs Pers. 10.00, Jensen & Rønagers Pers. 24.00, Kruckows Pers. 9.00 — tils. Kr. 733.00, ialt med det tidligere indkomne Kr. 3276.44.

Bidrag modtages fremdeles.

København, 15. Decbr. 1915. LAUR. JENSEN.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Aalborg: Amtstidende 15.00; Redaktørerne Jordan 10.00, Holst 5.00, Pedersen 5.00, Faktor Christensen 5.00, Frk. Petersen 1.00, Personalet 26.00; Stiftstidende: Red. Schiøttz-Christensen 5.00, Forretningsfører Westphall 2.00, Personalet 33.00; Nordj. Social-Dem. 10.00, Personalet 31.00; Venstrebladet 10.00, Red. Fog-Petersen 4.00, Forretningsfører Christiansen 2.00, Journalist Eyser 1.00, Personalet 14.00; Dagbladet Nordjylland: Red. Koefoed 5.00, Redaktionssekretær Bigum 1.00, Bogtrykker Schølin 5.00, Personalet 10.00; P. Hansens Bogtrykkeri: P. Hansen 5.00, Faktor Schølin 2.00, Frk. Jensen 1.00, Personalet 8.50; Holst Bogtrykkeri: Bestyrer Ch. Jensen 2.00, Personalet 6.00; Jul. Nielsens Bogtrykkeri: Chr. Jensen 3.00, Personalet 4.00; Obels Pers. 8.00; Burmesters Bogtr. 9.00; »Ekspres«: Niels Hansen 3.00, Personalet 3.00; Bogtrykker Olufsen 3.00, Personalet 2.00; Mouritzen 5.00, Personalet 2.00; Et Medlem 5.00; Nørresundby 3.00; ialt 274.50. Bogense Lokalafdeling 6.00. Frederikshavn: Red. Vogelius 2.00, Red. Heidmann 1.00, Red. Svanholm-Christiansen 1.00, Red. Skjerning 1.00, 2 Medl. 5.00, ialt 10.00. Grenaa: Red. Edm. Lønskov 2.00, Red. Forthoft 5.00. Red. G. Andersen 2.00, Red. Jørgensen 2.00, 9 Medlemmer 18.00, ialt 29.00. Herning: Folkebladets Personale 15.50, Avisens Personale 15.50, Red. Bendixen 5.00, Red. Therkildsen 2.00, Red. Stavnstrup 2.00, ialt 40.00. Maribo Lokalafdeling 18.00. Nakskov: Nakskov Tid.: Medl. 24.00, Red. C. C. Haugner 10.00, Faktor Nielsen 5.00, Journalist Møller 2.00; Centraltrykkeriet: 1 Medl. 5.00; Bogtrykker Rasmussen 5.00; Larsens Bogtrykkeri 2.00, 1 Medl. 5.00; Øbergs Bogtrykkeri: 2 Medl. 7.00, Bogtrykker Allerup 2.00; Vestlollands Avis: Medl. 19.00, Vestloll. Avis 10.00, Alfred Erichsen 2.00, Journalist K. Juul Christensen 1.00, Journalist Skaaning 1.00; Social-Demokraten: Medlemmer 44.00, ialt 144.00. Nykøbing F.: Lokalkassen 30.00, Loll.-Falst. Folketidende 10.00, Red. Bork 2.00, Redaktionssekretær Stenbæk 1.00, Journalist Mørck 1.00, Loll.-Falst. Folketidendes Personale 14.00, Akties. Central-Trykkeriet 10.00, Centraltrykkeriets Personale 17.00, Nykøbing F. Social-Demokrat 5.00, Loll.-Falst. Stiftstidende 10.00, Loll.-Falst. Stiftstidendes Personales Privatkasse 10.00, Loll.-Falst. Stiftstidendes Personale 20.00, De loll.-falsterske Venstreblade 10.00, Redsekr. Monrad Hansen 2.00, Frk. Tovborg Jensen 1.00, de loll.-falst. Venstrebl.s Pers. 14.00, ialt 157.00. Nykøbing M.: Andelsselskabet Morsø Folkeblad 10.00, Forretnings-

fører J. Poulsen 3.00, Journalist Nisgaard 1.00, Red. Kampmann 4.00, Red. Haurum 2.00, 13 Medlemmer 36.50, ialt 56.50. Skjern (Ringkøbing): Bogtrykker Strandbygaard 4.00, 3 Typografer 12.00, 2 Paalæggersker 2.00, ialt 18.00. Slagelse Lokalafdeling 150.00. Stubbekøbing: Red. Føns 2.00, Medl. 6.00, ialt 8.00. Thisted: Red. Aaberg 2.00, Faktor Ludvigsen 1.00, Faktor Behr 1.00, Medl. 25.00, ialt 29.00 Vejle: Vejle Amts Avis: Red. Schweitser 5.00, Redaktionssekretær Lorentzen 3.00, Faktor Wieder 3 00, 10 Medlemmer 29.00; A/S. Vejle Amts Folkeblad: 15.00, Faktor R. C. Rasmussen 3.00, 11 Medlemmer 32.00; Vejle Social-Demokrat 6.00, Red. C. Jacobsen 5.00, 4 Medl. 12.00; Bogtrykker Chr. Udbye 3.00, 5 Medl. 14.00, Papirgrosserer Ch. Hindborg 3.00, 4 Medl. 12.00; Bogtrykker Chr. Høyer 5.00, H. Høyer 3.00, J. P. Sørensen 2.00, ialt 155.00. Viborg: Red. A. Ovesen 5.00, Red. A. Welsch 2.00, Faktor Gottschalk 2.00, Red. R. K. Bertelsen 2.00, Redaktionssekretær Therkildsen 1.00, Faktor N. Pallesen 2.00, Bogtrykker J. Frederiksen 3.00, Redaktør A. C. Mortensen 2.00, Bogtrykker Fr. Møller 2.00 Boghandler og Bogtrykker Niels Christensen 5.00, Bogtrykker A. Davidsen 2.00, Bogtrykker C. Wohlert 1.00, Journalist Rasmussen, 1.00, Typografernes Ekstrakasse 25.00, Medl. 37.00; ialt 92.00. — Tilsammen Kr. 1187.00. — Ialt med det tidl. indkomne Kr. 1402.50.

København, den 15. Decbr. 1915. VIGGO CHRISTENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformand.

Grenaa: Typograf E. M. Nielsen, Lillegade 32.

Ny Medlemmer.

København: Sætterlærl. Edmund Schiøtt (Fjeldsøe). Sætterlærl. Niels Vald. Thomsen (Weiss). 1902 Im. Zuschlags Hustru Alma Josefa Mathilde.

Horsens, Sætter Oscar Sigvald Christensen, udl. 1/12 15 hos J. A. Kloster. Ringsted, Sætter Gudmund Rasmussen Krogh, udl. 1/11 15 i Sorø Bogtrykkeri. Svendborg, Sætter Viggo Edmund Jørgensen, udl. 1/1 16 hos Behrends.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 4477 Wm. Laur. Th. Meltz fra Udl. (S. L. Møller).

Aalborg, 3921 Peter Balling (Aalborg Venstreblad). Aarhus, 6303 Alb. Christiansen (R. Rasmussen). Grenaa, 3933 Harald Christiansen (Djursl. Venstrebl.). Nakskov, 1469 P. Chr. Petersen (arbl.) og 6569 Charles Johansen (Centraltrykkeriet). Randers, 3527 Valdemar Frandsen (Ethelberg), 1463 And. P. Andersen (Randers Dagblad), 3773 Aage Dalgaard (Ethelberg), 3659 Thorvald Nielsen (Ethelberg), 3841 A. Chr. Andersen (Ethelberg), 3558 A. M. Jensen (Ethelberg) og 3761 And. Andreasen (Ethelberg). Skanderborg, 3913 J. H. Lindgren (Amtsavisen), 6338 Chr. M. Madsen (Amtsavisen) og 3406 Chr. Kejlstrup (Amtsavisen). Skive, 3639 Andr. Bertelsen (L. Pedersen).

Fratraadte.

København: 6569 Charles Johansen til Nakskov i Pl. 481 Birger N. Jønsson til Udl. i Pl. 652 Sigv. Kristensen til Udl. i Pl.

Aarhus, 3558 And. Mar. Jensen til Randers i Pl., 3639 Andr. Berthelsen til Skive i Pl. og 3761 Andr. Andreasen til Randers i Pl. Faaborg, 1456 Ch. A. E. Madsen til Odense i Pl. Grenaa, 6303 Alb. Christiansen til Aarhus i Pl. Holbæk, 3921 Peter Balling til Aalborg i Pl. Horsens, 3940 Will. Jensen til Herning i Pl. og 3946 J. P. Nielsen paa Rejse. Roskilde, 3671 P. Th. Larsen til Slagelse (arbl.). Skive, 3659 Thorvald Nielsen til Randers i Pl. og 3773 Aage Dalgaard til Randers i Pl. Svendborg, 6417 Gerhardt Sørensen til Odense i Pl. Viborg, 6272 H. F. Schilling til Thisted (arbl.).

Døde.

København: 1562 Viggo Andersen. 170 Laur. Chr. Simon Larsen.

Typografernes Sangforening.

Fredag **Kl. 8½** Sangøvelse. — Næste Uge Sangøvelse Onsdag i Stedet for Fredag. **Husk Bortlodningen.** (1 V)

ANNONCER

Da den af »Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte« udstedte Police Nr. 161 (VIGGO ANDERSEN) er bortkommen, indkaldes herved Indehaverne til inden 4 Uger fra Dato at henvende sig til Foreningens Kasserer, Typograf P. Nordlunde, Elmegade 20[2], i modsat Fald vil nævnte Police blive kendt ugyldig.

København, den 17. December 1915.
(230) BESTYRELSEN.

Trykkerforbundter,
der har staaet 3½ Aar i Lære, søger Plads. Vant til Hurtigpresse og Diegel. Billet mrkt. »231« modtager Ekspeditionskontoret.

En flink **Trykker** kan faa Plads hos
(234) **Fr. Lumbye, Kolding.**

En paalidelig Trykker
kan under en Indkaldelse til Sikringsstyrken fra midt i Januar faa Plads i *Ringsted Folketidendes Bogtrykkeri.* (233)

En dygtig Trykker,
som kan arbejde selvstændig og har Kendskab til Sætning *søges* straks eller senere til et større Akcidenstrykkeri i Østjylland. Billet mrkt. »Trykker 235« modtager Ekspeditionskontoret.

En Del Fraktur Titel-Skrifter er til Salg. *Horsens Social-Demokrat.* (232)

Carl Erichsen.
Telefon 2526. Set. Pederstræde 10.
Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (10)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København
— Telefon 8062. —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (12

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (13)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

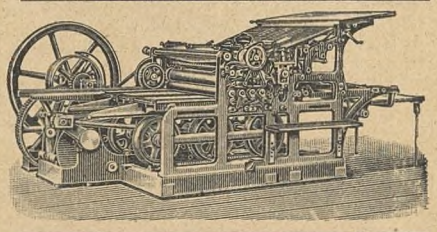

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.
Dansk Arbejde.

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Hotel „Union“ Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade (*bedste Spisested i København*) anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN,
57) Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 51 KØBENHAVN DEN 23. DECEMBER 1915 XLII AARGANG

Jul 1915.

Det er Julefest! Det er Fredens Fest!
Men rundt omkring, i Øst og Vest,
Kanonerne tordner.
Det er Dødningedans, til Lands og til Vands,
som bringer en Verden fra Samling og Sans.

Tiden er mørk! Ingen Dagning at øjne.
Tiden er barsk! Diplomaternes Løgne
førte Evropa til Afgrundens Rand.
Hvor vi os vender,
Kanonerne sender
hoverende Drøn over Slagmarker ud.
Granaterne springer,
mens Klokkerne ringer:
Fred over Jorden, til Folkene ud!

Og medens Rædslerne hersker derude,
Gribbene samles, og Ulvene tude:
Nu skal der handles, ja, nu er det Tid.
Til Minernes Brag
og Granaternes Slag
skal Poserne fyldes med klingende Guld.
Lad Folkene lide,
i Fattigdom stride,
det rører ej dem, thi de maler Guld.

Men én Gang naar Ragnarokskampen faar Ende,
skal Regnskabet klares; da vil vi os vende
mod dem, som har ranet Lykken fra os.
De ormædte Slægter,
som Folkene knægter,
de hører ej hjemme, hvor vi drager frem.
Et Samfund vi rejser,
hvor Fredsenglen knejser:
der skaber vi Lykkens og Livsglædens Hjem.

København, i December 1915. *RUDOLF NORDBY.*

Dyrtidstillæg.

Sidste Lørdag modtog Personalet hos Hr. CARL ALLER uopfordret et Julegratiale paa ca. 1200 Kr. til Deling. Gaven bragte selvfølgelig Glæde i mange Hjem.

Interessentskabet »Helsingør Dagblad« har i Anledning af Julen og Dyrtiden ydet sit Personale — 5 Typografer — et Gratiale paa 35 Kr. hver.

Formandsvalget.

AFDELINGSFORMANDEN JUL. SCHRØDER har altsaa givet den københavnske Afdeling en Julenød at knække, idet han stiller den overfor et Formandsvalg i selve Juleugen. Tiden er jo endda saa knap, at »Typ.-Tid.« kun udkommer en Gang inden Afstemningen og endda 1 Dag tidligere end sædvanlig.

De to Formandsemner, som Generalforsamlingen opstillede i Søndags, er: BERNH. SCHMIDT og ANTON CHRISTENSEN.

Bernh. Schmidt dukkede op første Gang, da den sidste Tarifkommission her i København fremlagde sit Arbejde for Medlemmerne. Og da Kritiken og Oppositionen saa skyllede op mod Kommissionen — og Tak for den, den lærer man kun af — traadte B. Schmidt første Gang frem for en større Kreds af Typografer og førte Oppositionen væsentlig udfra sit Synspunkt paa *Bogsætternes* Tarif. Fra det Øjeblik indtraadte B. Schmidts Besøgelsestid. I den efterfølgende Tid styrtede Mandaterne ind: Afdelingsstyrelsen (Næstformand), Voldgiftsretten, Forbundsstyrelsen. Og egentlig vilde der jo være en vis Konsekvens — en vis Nemesis — i at vælge B. Schmidt til Formand og, hvis han forbliver paa Formandspladsen i de 5 Aar, der er til næste Tarifrevision, da lade ham være den Førstemand, hvis Pligt det var i Praksis at skaffe Typograferne en bedre Tarif end den nuværende, en Tarif, som svarede til B. Schmidts Idealer.

Men, er det værd at vove Eksperimentet?

Den anden Kandidat, Anton Christensen, er en ung Mand, som ogsaa har Sæde i Afdelingsstyrelsen. En Mand, som vi kender fra Generalforsamlingerne og fra hans skarpt tænkte Artikler i Fagbladet.

For dem, som overværede Generalforsamlingen i Søndags, er der ingen Tvivl om, hvem der fik de bedste Anbefalinger dér, selv om den der foretagne Afstemning faldt i B. Schmidts Favør.

Men naar Kollegerne skal stemme paa den ny Formand, er der visse Ting, jeg synes, man bør gøre sig klart, paa en vis Maade stille sig overfor. Lad os forudsætte, at der paa de forskellige Arbejdssteder kan løbe en Situation sammen, en Situation, som vedkommende Personale ikke mener selv at kunne klare, og hvortil man behøver Organisationens Mellemkomst. Kollegerne bør gøre sig klart, hvem af de to Formandsemner, de i et saadant givet Tilfælde henvendte sig til med størst Tryghedsfølelse. Eller, naar vi skal sende vor Afdelingsformand i de utallige Missioner til den anden Lejr (Principalerne). Hvem af de to Formandsemner sender vi saa derover med størst Tryghed? Disse og lignende Spørgsmaal bør Kollegerne hver for sig stille sig, inden de stemmer. Og

det bør *alle* Brancherne gøre, thi den *gode* Afdelingsformand er ikke Branchemanden, men Manden, der kan se over Brancheinteresserne og søge at varetage alle Medlemmernes Interesse, det vil sige Afdelingens.

Ud fra disse Betragtninger anbefaler jeg mine Kolleger at stemme paa den unge Mand **Anton Christensen**, Manden med de rige Udviklingsmuligheder. ARNOLD VECHT.

Til

Medlemmerne af Dansk Typ.-Forbunds Københavns Afdeling.

DEN københavnske Afdeling staar atter overfor et Formandsvalg. Det gælder om til denne Post at finde den dygtigste og bedst egnede af de foreslaaede Kandidater.

Vi underskrevne anbefaler indtrængende Kollegerne at give

Anton Christensen

deres Stemme. Vi tror, at Kollegerne derved faar **den rette Mand paa den rette Plads.**

ANTON CHRISTENSEN er en ung, intelligent og virkelysten Kollega med godt, solidt og grundigt Kendskab til de forskellige Forhold indenfor Arbejderbevægelsen. Foruden en god teoretisk Indsigt har han allerede et betydeligt praktisk Arbejde bag sig, idet han i mange Aar har været en aktiv Deltager indenfor Arbejderbevægelsen. I de sidste 2 Aar har han været Medlem af Afdelingsstyrelsen, hvor han har gjort et betydeligt Arbejde.

Kun faa Kolleger medbringer bedre Forudsætninger end han for at blive en *dygtig, klar og selvstændigt dømmende Formand*, der **vil** og **kan** dele Sol og Vind lige mellem de mangeartede Interesser, der knytter sig til Tarifens *forskellige* Afsnit, og varetage dem **alle** ligeligt.

Vi anbefaler derfor Kollegerne at stemme paa

Anton Christensen.

København, den 21. December 1915.

Viggo Christensen. Henriette Crone.
(Forbundskontoret.)

Westy Hansen. Carl Nielsen. Wartenberg. Th. Holmen.
Sigv. Lundberg. Vald. Nielsen. Acton Møller.
Oscar Schiøtt. Th. Samuelsen.
Albert Sørensen, Brejner,
Trykker. Trykker.
Vald. Sørensen, J. Lindberg,
Trykkeriarb. Trykkeriarb.
(»Social-Demokraten«.)

J. Eisner. A. Weuge. Carl Olsen. Rud. Jensen.
Ernst Christiansen.
(Fr. Bagges kgl. Hof-Bogtr.)

Amalie Gram-Petersen. Emmy Hansen. Anna Olsen.
V. Allin. C. Bendixen.
Edmund Christoffersen, R. Andersen, P. B. Larsen,
Trykker. Trykker. Trykker.
(Hannovers Bogtr.)

Vald. Christensen. M. P. Hansen. Amalie Petersen.
(Thieles Bogtr.)

Carl Wittrog (Bordings Bogtr.).

Søren Christensen, Chr. Lynge,
Sætter. Trykker.
(Langkjærs Bogtr.)

O. Thomsen (Ferslews Bogtr.)

H. C. Nielsen. Arn. Vecht. H. Stecher. Ant. Petersen.
(»Berl. Tidende«.)

C. V. Arleth. P. Becker. Johs. Ervig. Lars Jensen.
Harald Jensen. P. Pedersen.
(Forlagstrykkeriet.)

Jul. Samuelsen (S. L. Møller). R. F. V. Hansen (Bøhm).
Kr. Weiss. Ottenius Larsen (Fr. Weiss).
C. J. Christensen (P. Hansens Bogtr.).
Jul. Rasmussen, Trykkeriarbejder (»Citytrykkeriet«).
H. P. Mehlsen. Carl Angelius Andersen (Bianco Luno).
Carl Hansen (»Kristeligt Dagblad«). C. L. Skjoldbo (Catos Bogtr.).
Oscar Hansen (Hertz Bogtr.). Ulrik Hansen (»Nationaltidende«).
E. H. Rasmussen (»Politiken«). Carl Schnor (»København«).

Undertegnede Sættere, Trykkere, kvindelige og mandlige Trykkeriarbejdere i Forlagstrykkeriet tillader sig herved at anbefale **Bernh. Schmith** til Formand for Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling. Vi har, som vi ogsaa pointerede ved det forrige Formandsvalg, kendt B. S. i en Række Aar og lært at sætte Pris paa ham som en Personlighed, man trygt kan overdrage en Stilling som Formand for vor Forening. Han er i Besiddelse af et udmærket Kendskab til vor Tarif, der jo er af den Beskaffenhed, at den kræver en Mands hele Aarvaagenhed. Schmith har jo i Aarenes Løb beklædt mange Tillidshverv, men i de sidste 2—3 Aar viet hele sin Tid og sine Kræfter til at bedre sine Kollegers Kaar. Det store Antal Stemmer, der ved ethvert Valg staar bag Schmiths Navn, giver os ogsaa Haab om, at vi denne Gang skal se ham paa Formandspladsen.

F. O. Hansen. N. P. Mortensen. Hans Simonsen. H. Hogreffe.
Hagbard Skjønnemand. Axel Petersen. Paulus Gregersen.
Vilh. Rusch. Jens Chr. Jensen. Vilh. Hjarbo. Nic. Nielsen.
J. F. Andersen. Fru A. Cardel. A. F. Hansen.
Albert Fr. Petersen. Frk. R. Jørgensen. J. Larsen. C. Berg.
F. Svendsen. Knud Andersen. Carl Jensen. Frk. V. Grosse.
Henry Hansen. Frk. D. Knagh. M. Hansen. Chr. Holm Nielsen.
Ch. Andersen. Knud Deleuran. Fr. Riis. M. Petersen.
A. Philipsen. Karl Olsen. Fru E. Jansen.

Ovenstaaende tiltrædes af følgende:

Fru Mathilde Diderichsen. P. Berendt. O. E. Olsen.
A. Jørgensen (Luno). Ole Rasmussen (Jensen & Rønager).
Sophus Andersen (Trykker). N. P. Andersen (Nielsen & Lyd.).
K. Spetzler (arbl.). W. Wendelboe Rasmussen (Schultz).
Vald. Christoffersen (Schultz). O. Jul. Schmidt (Nord. Bogtr.).
J. P. Nielsen (Fr. Bagge). J. P. Carl Jensen (Charl. Petersen).
John Madsen (Egm. H. Petersen). L. Klein (Charl. Petersen).

M. Mouritzen. Simon Jørgensen. Carl Sørensen. E. Skaarup.
J. Larsen. H. Svendsen. Carl Christensen.
(Ferd. Fjeldsøe.)

Viggo Nielsen. Johs. Nielsen. Woergaard. Vilh. Hansen.
Selck. A. Madsen. E. Hitzner. Herm. Grevlund.
Viggo Hansen. Joh. Unger.
(Bianco Luno.)

E. H. Nielsen. C. Thystrup. A. E. Thystrup. Chr. Nielsen.
Sofus Christensen. Th. Lodberg. C. Olsen. Edv. Nielsen.
A. Knudsen. E. Schiønbeck. Hans Møller. J. R. Lyng.
Ph. Rasmussen. Vilh. Olsen. Svend Aage Christensen.
Marius Petersen. Vilh. Jensen. A. L. Christoffersen. Otto Larsen.
Thorvald Hansen. Halfdan Sørensen.
(Nielsen & Lydiche.)

Sættere:
J. O. Petersen. Georg Andersen. O. Hansen. Joh. Buch.
Henr. Erichsen. E. Holmfred. Jul. Bomann. K. Lundberg.

Trykkere:
Th. P. Møller. G. P. Christoffersen. Carl Schmidt. F. Bruun.
Hans C. Olsen. Aage Johs. Nielsen. N. C. Petersen.

Kvindelige Trykkeriarbejdere:
Louise Carlsen. Christine Petersen. Alma Hansen.
Ingeborg Johansen. Stella Rasmussen. Edith Piculell.

Eksport og Bonitet.

DER er bleven Røre i Andedammen, fordi Hr. V. Nielsen i Aarhus har tilladt sig at opfordre ærede unge Kolleger til at rejse til Tyskland, hvor der er Arbejde, fremfor at gaa herhjemme, hvor der ikke er noget.

Hr. Nielsen benyttede sig af nogle skarpe Vendinger, og det er vel dem, der har vakt Forargelse; men godt var det, at Ordene kom. Ikke indtrængende nok kan det siges de Unge, at de gør Ret og klogt i at forsvinde — til Fordel, ja, netop for de gifte Kolleger og — ikke mindst! — for dem selv!

Hvad i Alverden betænker I jer paa? Mon det dog ikke er bedre at *arbejde* i Tyskland end at gaa herhjemme og hutle sig igennem med den sølle Understøttelse. De »trange Tider«, der er herhjemme for vort Fag, burde kunne faa jer til at bringe det »Offer« at forlade »Mors Skørter« og drage derned, hvor Arbejdet venter jer.

Lad blot ikke en Hr. Madsens økonomiske Betænkeligheder virke afskrækkende. Lidt maa man ogsaa selv kunne ofre, selv om man mener, at Forbundet maaske i dette særlige Tilfælde burde strække sig lidt videre. Men det kan kun være en Biting. Hovedsagen er, at — som

en Kollega skriver til mig fra Berlin — »der er Arbejde nok, for hvem der blot vil komme herned«, kommer I end paa Ration — ja, saa døjer I det saamænd nok. Derfor: Rejs og rejs hurtigst muligt — den, der kommer først, faar den bedste Plads. Det er jo klart, at det vil være til uvurderlig Nytte for Ungdommen at komme derned og tjene noget og — *lære noget!* Lærdom har vi alle Brug for — det kan vi jo hurtig blive enige om.

Det behøver derfor ikke at være en Anerkendelse af Hr. Nielsens Betragtninger om Ungdommens »Bonitet«. Selv om det kun var ganske naturligt, at »de Unge« var noget bagefter »de Gamle« — saa er det Hib som Hab med »Boniteten«. I hvert Fald er det ikke nødvendigt, at *vi selv* udbreder os over dette Tema — det kan Principalerne udmærket klare!

Hvor svimlende Minimallønningen end er — saa er der dog vist ikke mange, selv af de alleryngste (1 Krone *under!*), der ikke evner at præstere tilstrækkeligt for at tjene den. Men Principalerne er blevet forvænnet! Og det af de ældre og gifte Kolleger! Der staar rundt omkring mange af disse lykkelige Indehaver af »betroede, faste« Pladser (1 Krone *over!*) og tjener meget mere, end de faar i Løn. Der er Eksempler nok, enhver vil kende dem. Og Takken derfor! Ja, maaske en Gang i Aarenes Løb en ussel Krones Løntillæg, og — naar de har slidt sig for tidlig op — et Spark!

At de Unge endnu — heldigvis! — ikke har lært denne Metode til at »befæste Stillingen« paa — er formodentlig det, der kaldes daarlig »Bonitet«! Mon ikke, Hr. Nielsen. — — I Kraft af den gode »Bonitet« har man Chefens Bevaagenhed og glæder sig over den — — ja, og saa giver man de Arbejdsløse en 2 Kr. ekstra, saa ogsaa de kan faa *en glædelig Jul!* — Saa har vi det jo alle godt, som Mis sagde.

—S.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

afholdt ekstra Generalforsamling i Søndags, der var besøgt af ca. 200 Kolleger. Dagsorden: 1) Anmodning fra Jul. Schrøder om Fritagelse for Formandsbestillingen. 2) Opstilling til Valg af Formand. Dirigent: HOLMEN. Sekretær: ANTON CHRISTENSEN.

ad 1) FORM.: Da jeg for 1½ Aar siden modtog Pladsen som Formand, var det nødtvungent jeg gjorde det. Jeg havde en god Position indenfor vort Forbund, var saaledes lige valgt til Redaktør for 3. Gang. Økonomisk betød Forandringen heller intet Plus for mig. Naar jeg ikke desto mindre lod mig opstille, skyldtes det et stærkt Pres fra de betydeligste Mænd indenfor Forbundet og en næsten enstemmig Opfordring fra en stærkt besøgt Generalforsamling. Bagefter viste det sig, at jeg kun fik godt Halvdelen af de afgivne Stemmer. Der fortaltes allerede den Gang, at jeg paa Grund af det daarlige Resultat vilde nedlægge mit Mandat, men vi var i en vanskelig Situation, navnlig ved Dispensationen fra Tarifen, saa jeg tog fat paa Arbejdet. Jeg opdagede dog snart, at jeg var kommen paa forkert Hylde; det kontormæssige Arbejde passer ikke for mig. Det er Generalforsamlingerne og Forhandlingerne med Principalerne, der interesserer mig. Allerede for 1 Aar siden meddelte jeg Forretningsudvalget, at jeg betragtede min Formandsvirksomhed som rent foreløbig, og den bedste Tid for et Skifte er nu, hvor Forholdene er rolige. Det er ikke sikkert, at det samme er Tilfældet om 1½ Aar. Ligeledes kan jeg nu faa min gamle Plads igen, det kan jeg maaske heller ikke om 1½ Aar. Foruden dette er der en Del private Gruude, som jeg ikke vil omtale her, der bevirker, at jeg anmoder om Lov til at træde fra nu. Som Eftermand for mig vil det vise sig, at der er mere end 1, der baade kan og vil overtage Pladsen. Bl. a. er der min Modkandidat fra sidste Valg, Bernh. Schmidt, der i alle Maader har været en god Kammerat. — CHR. CLAUSEN: Det har vist sig, at Stillingen som Formand for Afdelingen ikke kan blive nogen Livsstilling. Viggo Christensen sagde det, da han fratraadte, og Schrøders Afgang nu bekræfter det. Jeg er imod, at der lægges Pres paa Folk, der maa være en Del Frivillighed med. Jeg modtager med Beklagelse Meddelelsen om Schrøders Tilbagetræden, men vil alligevel anbefale, at vi bevilger ham hans Andragende. Naar Schrøder beklagede sig over det ringe Stemmetal, han fik, maatte han dog huske paa det, der altid skiller ved et saadant Valg. (WARTENBERG: Hvad er det for Skillelinjer?) CLAUSEN: Wartenberg véd jo godt, at Spørgsmaalet om De samv. Fagforbund skiller. — BERNH. SCHMIDT: Indenfor Styrelsen har vi gjort Forsøg paa at faa Schrøder til at fungere Valgperioden ud, men det er ikke lykkedes. Schrøder har været en god Formand, og paa Styrelsens Vegne bringer jeg ham en Tak for godt Samarbejde. — WARTENBERG: Der var ikke ved sidste Valg nogen Deling paa Spørgsmaalet om De samv. Fagforbund. Lad os imødekomme Schrøders Anmodning uden yderligere Diskussion. — VIGGO CHRISTENSEN: Jeg var mellem dem, der ved sidste Valg havde faaet Schrøder til at overtage Pladsen. Schrøder havde gjort hele Tariffelttoget med og var inde i alle Enkeltheder. Tiden har vist, at vi ikke tog fejl, thi Schrøder viste sig at have et udmærket Greb paa Tingene. Han har fra første Færd sagt, at Arbejdet ikke laa for ham. Jeg havde mest Lyst til at fraraade at give ham Lov til at træde fra nu; men efter at han — uden endog at raadføre sig med nogen af os andre Funktionærer — er kommen til det Resultat, at han maa gaa, vil jeg dog anbefale, at vi bevilger hans Andragende. — BERENDT: Schrøder har skarpt pointeret, at det var private Grunde, der er Aarsagen til hans Tilbagetræden nu. Det lille Stemmetal, han fik, har vel gjort en Del; men han burde have prøvet at vinde Terræn, hvad han jo var godt i Færd med.

Formandens Anmodning blev derpaa enstemmig bevilget, og som Tegn paa Forsamlingens Anerkendelse af hans Virksomhed rejste alle sig.

ad 2) CHR. CLAUSEN spurgte, om Næstformanden ikke kunde overtage Forretningerne indtil den nye Formand er valgt. — SCHRØDER: Forholdene er lagt saaledes tilrette, at der er god Tid til at vælge min Eftermand.

Det vedtoges at udsende Stemmesedlerne saa hurtigt de var færdige og lade Optællingen foregaa den 29. ds. samt at foretage bundet Omvalg, hvis der blev mere end 2 Kandidater.

WARTENBERG, ERNST CHRISTIANSEN og CARL NIELSEN anbefalede Anton Christensen. — BERENDT, CHR. CLAUSEN, SPETZLER, N. P. ANDERSEN, Fru DIDERICHSEN og ALB. PETERSEN anbefalede Bernh. Schmidt.

En af 33 Medl. paa Forlagstrykkeriet underskreven Anbefaling for Bernh. Schmidt oplæstes.

JEAN JENSEN lyste efter den store, kloge Mand, som vi alle kunde samles om. Vis os ham, og lad os byde en saadan Mand en saa stor Løn, f. Eks. 3000 Kr., at han ikke af Hensyn til en god Plads holder sig tilbage. — OSC. JOHANSEN anbefalede Harald Jensen, men trak senere sit Forslag tilbage.

Ved en Prøveafstemning fik BERNH. SCHMIDT 66 St. og ANTON CHRISTENSEN 42.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt ord. Generalforsamling Lørdag den 11. December 1915 paa »Folkets Hus«.

FORMANDEN bød Velkommen, hvorefter VILH. SJØLIN valgtes til Dirigent. — Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes.

Det vedtoges som sædvanlig at yde 25 Kr. til Forplejningsstationen, og til Børnebespisningen at yde 30 Kr. — udbetalt med 15 Kr. ad Gangen.

Derefter foretoges Valg. Til Formand genvalgtes A. V. JENSEN. Til Næstformand valgtes A. V. KNUDSEN. Til den øvrige Bestyrelse valgtes ROSENØ, JOHS. ALFR. PETERSEN og LARS LARSEN. Til Revisorer genvalgtes R. P. JENSEN og CHR. PETERSEN. Til Kontrahenter ved »Vestsjæll. Soc.-Dem.« valgtes HARTMANN og genvalgtes H. A. HANSEN. Til Fanebærer valgtes ALB. CHRISTENSEN, og Reservefanebærer blev N. P. PEHRSON.

Det vedtoges for det kommende Aar at afholde Afdelingens Generalforsamlinger paa Jærnbanehotellet.

Under Eventuelt omtalte FORMANDEN Blokaden hos Bastue Jacobsen. Efter en lang Diskussion stillede M. A. JENSEN Forslag om, at vi søgte at faa Forretningsføreren herud for at søge at faa samtlige kvindelige Hjælpearbejdere i Slagelse organiseret (i Lighed med, hvad der er sket i Vejle). Dette Forslag vedtoges, og det bestemtes, at der snarest foretages noget.

Kl. 11½ sluttede den talrigt besøgte Generalforsamling.

A. V. J.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Fredag den 10. December. — Til Dirigent valgtes P. MARIAGER, til Sekretær P. CHRISTIANSEN. — Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. — Det vedtoges at afholde Juletræsfest Nytaarsaften under de sædvanlige Former. De Rejsendes Ekstraunderstøttelse og Styrelsens Gratiale vedtoges det at bibeholde som hidtil. Kassererens Gratiale vedtoges det for Aaret 1916 at forhøje fra 150 til 200 Kr.

Følgende genvalgtes enst. til Styrelsen: H. P. BERGMANN (Kasserer), P. CHRISTIANSEN og S. STEGGER-SØRENSEN. Suppleant HOLGER HANSEN. Til Revisor genvalgtes enst. N. S. BIGUM. Til Revisorsuppleant valgtes CHR. J. HANSEN.

Krigens Virkninger.

Det tyske Typografforbund havde den 31. Avgust *kun 1,1 pCt. Arbejdsløse*, det mindste Antal Statistiken nogensinde har kunnet opvise. Siden Avgust 1914, hvor der var 41,2 pCt. Arbejdsløse, er Antallet stadig gaaet gradvis nedad, til det nu har naaet Minimum.

Aarsagen hertil er ganske ligefrem: over Halvdelen (eller 51,1 pCt.) af Arbejderne i Bogtrykindustrien befinder sig ude ved Fronterne.

— — —

1000-Tallet naaet! Med fed Skrift udraaber »Korrespondent« forleden, at nu har 1000 Kolleger faaet Jærnkorset. Paa godt et Aar har 1000 tyske Forbundsmedlemmer altsaa »erhvervet denne militære Udmærkelse«, som det hedder i Bladet.

Maskinsætterskole for Krigsinvalider. Ved den typografiske Fagskole i Barmen er oprettet en Maskinsætterskole for *Haandsættere*, der paa Grund af Kvæstelser ikke mere er i Stand til at arbejde ved Kassen. Uddannelsen foregaar kun paa »Typograph-Maskine«.

Nær og Fjærn.

Til Medlemmerne af Københavns Afdeling. I denne Uge udsendes Stemmesedler til Valg af Formand. Stemmesedlerne skal være tilbagesendt til Forbundskontoret senest *Onsdag d. 29. ds. Kl. 5 Eftm.* Senere indkomne Stemmesedler faar ingen Indflydelse paa Valget. Mulige Fejl i Forsendelsen bedes meddelt Forbundskontoret.

Stemmeoptællerne bedes møde paa Forbundskontoret Onsdag den 29. ds. Kl. 5½ Eftm.

Trykkernes Begravelseskasse. Kontingent for Oktober Kvartal samt Restancer bedes betalt snarest muligt til Hr. Anton Jensen.

Typografernes Syge-Hjælpekasse. Inkassatorerne erindres om, at der i Aar er 53 Uger. Opkrævningen for December bliver altsaa 5 Uger (49.—53. Uge).

De Arbejdsløse, som har Børn, kan faa Billetter til Juletræsfesten ved Henvendelse senest Mandag den 27. ds. til LAUR. JENSEN.

Juletræsfesten. Af Gaver har vi endvidere modtaget: H. Hagerups Forlag: En Pakke Bøger; Hertz' Skotøjsfabrik (ved Fru Karen Hjorth): Et Par Støvler; Fru Karen Hjorth: En Dukke; De forenede Bryggerier: 10 Kr. — Gaver modtages fremdeles med Tak.

Børnebilletterne er udsolgt. Af Voksne-Billetter er der kun en lille Rest tilbage. Det anbefales den dansende Ungdom at sikre sig Billet i Tide, da der ikke sælges Billetter ved Indgangen.

Der er i Programmet sket en Trykfejl, idet Ballet for de Voksne staar angivet fra Kl. 9½, *skal være Kl. 10½.*

Lommebog for Arbejdere 1916. Der er i denne Aargang den samme Righoldighed af statistisk og tabellarisk Stof som i de forrige. Foruden dette findes i Aar en særdeles interessant Afhandling om *Brugsforeningsbevægelsens Historie i Danmark*, hvori for første Gang foreligger en samlet Oversigt over den københavnske Kooperation.

Yderligere er det sædvanlige, for alle Arbejdere uundværlige Stof, der omhandler en Mængde sociale Forhold, ført op til Dato. Vi nævner i Flæng: Fortegnelse over Fagforbund og Fagforeninger, Sygekasser, Arbejder- og Arbejdsgiverinstitutioner, Folketing og Landsting, Borgerrepræsentation og Magistrat.

Den, der en Gang har vænnet sig til at have denne Bog hos sig, kan ikke undvære den. Vi anbefaler vore Læsere altid at have den i Lommen. Prisen er overkommelig, kun 75 Øre.

Samtidig benytter vi Lejligheden til at henlede Opmærksomheden paa den planlagte Udgave af *Gustav Bangs Skrifter*, der i en nær Fremtid udkommer paa Arbejderpartiets Forlag »Fremad«. Der bydes her til en meget billig Pris — 2 indbundne Bøger for 2 Kr. tilsammen — Literatur af den lødigste Art. Vi anbefaler vore Læsere at forudbestille Bogen enten i Boghandelen »Fremad«, Frederiksborggade 53, eller paa Lister, der i den kommende Uge vil blive tilstillet Trykkerierne.

Forretningsudvalgsmøder.

Onsdag den 17. November 1915.

1. Schrøder, Laur. Jensen og Viggo Christensen havde forhandlet med Sygekasseinspektøren om den københavnske Sygekasses Stilling efter Sygekasselovens Revision. Sygekasseinspektøren havde givet forskellige Oplysninger m. H. t. Indtægtsgrænserne. Vedrørende Ledelsesforholdene kunde de tidligere indrømmede Læmpelser ventes godkendte paany. Udvalget indstiller, at Forbundsstyrelsen ved Kundgørelse i »Typ.-Tid.« søger Fuldmagt til paa Organisationens Vegne at foretage de nødvendige Ændringer og søge dem godkendt af Sygekasseinspektoratet. — Tiltrædes, og under Forudsætning af, at Fuldmagten gives, indkaldes Forbundsstyrelsen til Møde den 6. December.

2. Fra Lokalformanden i Odense forelaa en Skrivelse, der besvaredes.

3. Fra Aarhus Afdeling forelaa en med forskellige Bilag vedlagt Indstilling angaaende 2 Medlemmers fortsatte Forbliven i Forbundet. — Lokalafdelingens Indstilling tiltraadtes.

4. Forretningsføreren refererede de foreliggende Oplysninger ang. Hjælpearbejderne i Vejle.

5. Et ældre Medlem bevilgedes Kontingentfrihed i Henhold til Lovenes § 26.

6. Forskellige københavnske Tarifforhold drøftedes.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Hovedbestyrelsesmøde den 16. September 1915.

1. Fra Arbejdsløshedskassernes Udvalg om fælles Anvisningskontorer forelaa Meddelelse om, at der af Fællesorganisationen vil blive oprettet Anvisningskontorer i Kallundborg og Varde. — Der gives de paagældende Afdelinger Anvisning paa at udbetale 50 Øre aarlig pr. Medlem til Anvisningskontoret.

2. En Afdeling forespørger, om et Medlem, der før han blev Militær havde erlagt 12 Ugebidrag, i Henhold til § 10, 2. er berettiget til Arbejdsløshedsunderstøttelse, naar han kommer fra Militærtjeneste. — Arbejdsløshedsinspektoratet forespørges.

Hovedbestyrelsesmøde den 4. November 1915.

1. Direktoratet for Arbejdsanvisning meddeler, at der er meddelt det i Ringkøbing oprettede Anvisningskontor offenlig Anerkendelse.

Hovedbestyrelsesmøde den 17. November 1915.

1. Spørgsmaalet om Understøttelsesretten for et fra Norge hjemvendt dansk Medlem drøftedes og Beslutning toges.

2. I Skrivelse af 8. November meddeler Direktoratet for Arbejdsanvisning, at der er oprettet anerkendte Anvisningskontorer i Kolding, Fredericia og Vejle.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Onsdag den 27. Oktober 1915.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — En Værkstedsklub fremsender sine Love til Godkendelse. — Et Cirkulære fra Arb.s Fællesorganisation vedr. Hovedbestyrelsesvalget for Soc. Forbund toges til Efterretning. — Et Cirkulære fra samme med Opfordring til at melde sig som frivillige Undersøgere ved Københavns Understøttelsesforening vedtoges det at offentliggøre. — Hos et herv. Firma var ansat en »Faktor« med en Fastløn af 35 Kr., som udfører Overarbejde uden Ekstragodtgørelse. Klage til K. B. — Beretning gaves fra et Fællesmøde med K. B. Ved dette var en i Utide afskediget Maskinsætter tilkendt 3 Dages Løn. S. Thomsen en Uges Løn. — En Sag om medhjælpsvis Arbejde paa forlagt Arbejdstid var ordnet saaledes, at Forbundets Paastand godkendtes, saafremt Bogtrykkerne ikke i Protokollen kunde finde Støtte for *deres* Opfattelse. — Sagen vedr. Maskinbrud i et herv. Dagblad var ordnet i Mindelighed, saaledes at der ikke skabtes Præcedens for Fremtiden. — Sagen vedr. et Erstatningskrav mod en Paalæggerske var gaaet til Mægling. — Fra K. B. var modtaget en Klage over, at en russisk Sætter havde forladt sin Plads uden Opsigelse. Da Vedkommende ikke er Medlem hos os, har Forbundet intet med den Sag at gøre. — Beretning gaves vedr. Forhandling om et periodisk Stykke Arbejde. — Hos et Stentrykfirma var ansat 2 Hjælpearbejdere med en normal Arbejdstid af over 9 Timer daglig. Sagen var ordnet saaledes, at den af dem, der beskæftigedes i Bogtrykafdelingen, for Fremtiden skulde have tarifmæssig Arbejdstid. — Hos et herv. Firma arbejdede 2 Rotationstrykkere og 2 Hjælpere paa henholdsvis Dag- og Nathold uden at skifte paa Holdene. Ved Henvendelse til Firmaet, havde dette erklæret sig villig til at indføre Skiftning, men Natarbejderne protesterede, og Firmaet vilde ikke tvinge dem dertil. De to Natarbejdere indkaldes til næste Styrelsesmøde. — Det vedtoges at afholde Kvartalsgeneralforsamling Søndag den 14. November i Rømersgade 22, Festsalen. — En Forespørgsel fra Horsens Lokalafdeling vedr. et københavnsk Medlems Tiggerbreve til Rigmænd der i Byen behandledes. — Et Spørgsmaal ang. Hjælp behandledes. — Et tidligere Medlem, som i sin Tid forsvandt, anmoder om Optagelse. De nærmere Vilkaar fastsattes. — Hos et herv. Firma var antaget en Sætterlærling — formentlig i Strid med Lærlingeskalaen. Klage til K. B. — Trykkerne hos et herv. Firma havde indsendt en Klage over et Medlems ukollegiale Optræden. Som Følge af det mangelfulde Bevismateriale kan Styrelsen ikke dømme i Sagen. — Et Medlem, der formener sig afskediget paa Grund af, at han har været Tillidsmand, andrager om Tillidsmandsunderstøttelse. Det paagældende Personale anbefaler Andragendet. Dette bevilges. — Et Tarifspørgsmaal besvares. — I Anledning af Antagelse af mindreaarige Stereotypørlærlinge i Reproduktionsanstalter var et Andragende indsendt til Arbejds- og Fabriktilsynet. — Et Medlem, som gentagne Gange har maattet forlade sit Arbejde ved egen Skyld, kan ikke erholde Understøttelse, før han selv har skaffet sig Plads, og vist at kunne passe det. — En Laanesag og nogle Andragender om hvilende Ret behandledes.

Tirsdag den 9. November 1915.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — En Trykker, som arbejder alle Aarets Dage, har undladt at holde sin 14 Dages Ferie, men i Stedet for modtaget dobbelt Ugeløn til Trods for, at det i Sommertiden havde været muligt at skaffe Vikarer. Det meddeles ham, at han til næste Aar maa holde dobbelt Ferie. — Georg A. Bach havde siden sidste Møde flere Gange overtraadt Tarifen ved egenmægtig at trække af Lønnen. Hver Gang havde K. B. paa Forbundets Forlangende foranlediget Pengene udbetalt. — Et Personale havde anmodet om Dyrtidstillæg men faaet det Svar, at Firmaet ikke paa egen Haand kunde yde dette, da Spørgsmaal om Dyrtidstillæg maatte afgøres af Organisationerne. Paa Forespørgsel havde K. B. imidlertid erklæret, at der absolut intet saadant Paabud var udstedt fra Bogtrykkerforeningens Side, men at det tværtimod var overladt til de enkelte Firmaer selv at tage Stilling til dette Spørgsmaal. Dette Svar var meddelt Personalet. — Et Stereotypørforhold behandledes. — Forskellige Forhold i et herv. Bladfirma behandledes. — Et ældre Medlem ansøger om Dispensation. Bevilges. — Den i forrige Møde refererede Sag om Skiftning paa Holdene var paany til Behandling. De paagældende Natarbejdere var mødt, men nægtede paa det bestemteste at indlade sig paa Skiftning. Et Mæglingsforslag lovede de dog at tage under Overvejelse. — En

Revisionsbemærkning til Regnskabet for det lille Karneval toges til Efterretning. — Dagsordenen for Generalforsamlingen drøftedes. Det vedtoges ikke at stille Forslag til Generalforsamlingen om Lokalunderstøttelse i dette Kvartal. — Et Medlem, som var beskæftiget ved Violinspil om Aftenen havde undladt at modtage anvist Arbejde. Han anmoder om i et Tidsrum af 2 Maaneder at bibeholde Arbejdsløshedsunderstøttelse, da han har en forholdsvis ringe Løn og skal betale for Undervisning. Arbejdsløshedsunderstøttelse kan ikke gives, derimod tilstaas ham hvilende Ret i et Tidsrum af 3 Maaneder under Forudsætning af, at hans Opgivelse med Hensyn til Indtægt er rigtig. — En Kollega har været behandlet for en Kæbebenslidelse og anmoder om at faa Lægeregningen refunderet. Halvdelen betales. — En Kollega, som har Lokalunderstøttelse, havde undladt at modtage anvist Arbejde under Paaskud af, at han den paagældende Dag var syg. Han har dog ikke meldt sig syg, ej heller fremskaffet Lægeattest. Han erkender at spille i en Beværtning om Aftenen. — Understøttelsen fratages. Den i sidste Møde refererede »Faktor«-sag var gaaet til Mægling. — Hos et herv. Firma havde man forlangt en Trykker paa Natarbejde til hver Nat i et længere Tidsrum at passe to Maskiner for en Betaling af 25 Øre pr. Time + Forlægningsgodtgørelse. Da dette var i Strid med Tarifen, havde Trykkerne nægtet at indlade sig herpaa, hvorfor K. B. havde begæret Mægling i Sagen. — Hos et herv. Bladfirma var Kastenbeinsættersker og Aflæggersker opsagt, og der var rejst Spørgsmaal om Dispensation fra Tarifens Udlæringsbestemmelser for 2 af disse. Dette Spørgsmaal var imidlertid bortfaldet, da Firmaet ikke vilde indlade sig herpaa. Samme Sted var forhandlet om forskellige Spørgsmaal vedr. Sundhedsbestemmelserne. — En Anmodning om hvilende Ret bevilgedes.

Onsdag den 1. December 1915.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Det vedtoges, naar nærmere Meddelelse fra Fællesorganisationen forelaa, ligesom i Fjor at indkøbe mindre Portioner Koks til de Arbejdsløse. — I et herv. Bogtrykkeri udføres Annoncer til et Dagblad, hvilke Personalet havde forlangt betalt efter Bladsættertarifen. Da Firmaet havde nægtet dette, gaar Sagen videre. — Et Tarifspørgsmaal besvaredes. — En Maskinsætter havde oplært en Kollega i Maskinsætning og derfor modtaget Betaling. Sidstnævnte havde senere klaget til Organisationen herover. De indkaldes til et Styrelsesmøde. — Et Spørgsmaal vedr. Begravelseshjælp behandledes. — Forskellige Spørgsmaal vedr. Bladsættertarifen behandledes. — Da det havde vist sig, at det paa forrige Møde omhandlede Medlem, der paa Grund af Spilleundervisning etc. havde søgt hvilende Ret, havde opgivet sin Indtægt for lavt, betragtes hans Ansøgning om hvilende Ret for bortfaldet. — Fra et herv. Dagblad var fremsendt Krav i Anledning af Maskinskade. I Henhold til Overenskomst godkendes Kravet. — Et Krav paa en Trykker, som var udeblevet fra sit Arbejde uden forudgaaende Opsigelse, stilles foreløbig i Bero. — En Anmodning om Hjælp bevilgedes. — Forskellige Meddelelser gaves fra Fællesmødet med K. B. — To Andragender om hvilende Ret bevilgedes.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Aarhus: Aarhus Amtstidendes Pers. 32.00, Faktor Laursen 3.00; Aarhus Amtstidende 10.00; Reklametrykkeriets Pers. 19.00; Petersen & Busch 10.00; Andelstrykkeriets Pers. 7.00; Demokratens Pers. 65.00; Licius Nielsen 10.00; Anesen 3.00; Nationaltrykkeriets Pers. 6.00; Rasmus Nielsen 5.00; Jens Chr. Nielsen 2.00; Tom Nielsen 2.00; De forenede Bogtr. Pers. 25.00; Mads Hansen & Elwin Wistoft 5.00; Th. Thrues Bogtrykkeri 16.00; Aarhus Stiftsbogtrykkeris Pers. 50.00, Funch Thomsen 5.00, Hougaard-Fey 2.00, A. G. Weber 2.00; Clemenstrykkeriets Pers. 4.50, Reimann 5.00; Jyllandspostens Pers. 35.00; Bachhausens Pers. 12.00; Windeløws Pers. 5.00, H. Windeløw 5.00; Mar. Geertsens Pers. 4.00, Mar. Geertsen 5.00; Zeuners Pers. 6.00; Afholdsdagbladets Pers. 14.13; Th. Wegener & Schjødt 4.00; Trøjborg Bogtr. Pers. 11.00; Jørgen Wind 3.00; Lars Jacobsen 2.00; Paul Larsen 1.00; Brdr. Jensen (Forlagsbogtr.) 2.00; Laur. J. Jacobsen 2.00; O. Hansen (Moosdorff) 2.00; Møller-Christensen 2.00; Otto Rasmussen 1.00, ialt 404.63. Assens: Afdelingens Medl. 18.50, Red. G. Vejle 2.00, ialt 20.50. Brønderslev: 6 Medl. 21.00. Esbjerg: Wedege Petersens Pers. 15.00; Journalist Stegenberg 2.00; Esbjerg Avis' Pers. 6.00, Fru Red. Petersen 1.00, Faktor Fich 1.00; Centraltrykkeriets Pers. 5.00, Th. Christensen 5.00; Rosendahl & Co. 4.00, Personalet 7.00; Harder Mikkelsens Pers. 4.00; Bogtrykker Schrøder 2.00, Personalet 2.00; Red. P. Jensen 5.00, ialt 59.00. Helsingør Lokalafd. 40.00. Hillerød: Red. Holger Bernild 3.00, Red. L. Hansen 2.00, fhv. Red. Hanson 4.00, Redsekr. Osw. Terkelsen 1.00, Journalist K. Larsen 1.00, Journalist Tage Halberstadt 1.00, Journalist Lübecher 1.00, W. Petersen 1.00, Ebba Andersen 1.00, G. Skov 1.00, Bogtr. Johs. Andersen 1.00, Bogtr. Emil Jacobsen 1.00, * 2.00, Forretningsf. K. Olsen 2.00, Frits Andersen 1.00, Frdbg. Amts Avis 5.00, Faktor Johs. Hansen 4.00, 16 Typografer 45.70, ialt 77.70. Hjørring Lokalafdeling 69.00. Hobro: Medl. 17.00, Red. Christensen 2.00, *** 2.00, Redsekr. Rudolf Nielsen 1.00, ialt 22.00. Holbæk: Holbæk Amts Venstrebl. 10.00, Red. Bigum 4.00, Redsekr. Bennike 2.00; Holbæk Amts Dagblad 10.00, Red. R. P. Nielsen 4.00, Faktor Tjalve 2.00; Holbæk-Posten 10.00, Red. H. J. Hansen 4.00, Redsekr. Stenbæk 1.00, Forretningsf. Gravesen 2.00, Faktor S. Chr. Jensen 2.00, Red. H. Ibsen 2.00, Forretningsf. J. Sørensen 1.00, Bogtrykker S. M. Olsen 4.00, Faktor Sundahl 1.00, Afdelingens Medl. 95.15, ialt 152.15. Holstebro Lokalafdeling 80.00. Kallundborg: Afdelingens Medl. 41.05, Red. Lund 1.00, ialt 42.05. Korsør: Afdelingens Medl. 38.40. Køge Lokalafdeling 38.50, Red. Søren Svarre 10.00, Red. Axelsen 5.00, Red. E. Svarre 2.00, Bogholder Christiansen 1.00, Frk. G. Nielsen 1.00, Redskr. Christensen 1.00, Journalist Bolling 1.00, Faktor Frantsen 1.00, ialt 60.50. Lyngby Lokalafdeling 12.00. Marstal Lokalafd. 5.00. Middelfart Lokalafd. 12.00. Odder: Bogtrykker Kjeldsen 5.00, Personalet 18.75, ialt 23.75. Randers II.: 2 Medlemmer i Hadsten 4.00. Ribe Lokalafdeling 13.25. Ringkøbing: Ringkøbing Amts Dagblad 5.00, Red. Chr. Nielsen 5.00, Redskr. Digmann Therkildsen 1.00, Faktor J. N. Jepsen 3.00, Frk. Helga Rosenlund 0.50, Frk. Ida Hansen 0.50, Frk. Mariane Pedersen 1.00, Frk. Sofie Ibsen 1.00; Ringkøbing Amts Avis 2.00; 21 Medlemmer 47.75; Lemvig 5.00, ialt 71.75. Ringsted: 23 Medl. 51.00, Red. Timmermann 3.00, Red. J. V. Christensen 3.00, Red. Martin 3.00, Redsekr. Petersen 2.00, Journalist H. Jensen 0.50, Faktor H. Christensen 3.00, Boghandler Flensborg 3.00, Bogtrykker R. Krog (Sorø) 2.50, Bogtr. A. Nielsen (Sorø) 2.00, Ringsted Folketidende 10.00, Venstres Folkeblad (Ringsted) 5.00, A/S Sorø Bogtrykkeri 2.00, Venstres Folkeblad (Sorø) 2.00, ialt 92.00. Roskilde: Medl. 43.00, Red. Hansen, Rosk. Dagblad 5.00, Roskilde Avis 3.00, Rosk. Tid. 5.00, Lokalafdelingen 19.00, ialt 75.00. Rudkøbing: Medl. 13.50, Langel. Folkeblad 5.00, Langel. Avis 5.00, Bogtr. Rasmussen 2.00, ialt 25.50. Rønne Lokalafdeling 172.50. Silkeborg: Red. Sørensen 5.00, Journalist Tabor 3.00, J. P. Jensen 2.00, Redsekr. Egebjerg 2.00, Bogtrykkerne Pald 2.00, Larsen 2.00, Johansen & Jørgensen 3.00, Afdelingens Medl. 70.00, ialt 89.00. Skanderborg Lokalafdeling 11.00. Skive: 16 Medl. 34.95, Red. Carl Hansen 4.00, Har. Jensen 5.00, Red. C. Vilhelmsen 2.00, Bogtr. Laurits Pedersen 2.00, ialt 47.95. Stege: Red. Rosted 5.00, Bogtrykker L. M. Tommerup 3.00, 6 Medl. 18.00, ialt 26.00. Svendborg Lokalafdeling 100.00. Varde Lokalafdeling 23.00. Tilsammen Kr. 1890.63. — Ialt med det tidl. indkomne Kr. 3293.13.

Endvidere har jeg den 21. Decbr. modtaget: Holstebro II.: 6.00, ialt er indkommet 86.00, der fordeler sig saaledes: Holstebro Avis 5.00, Holstebro Dagblad 5.00, Socialdemokraten 5.00, Bogtr. N. P. Thomsen 5.00, Faktor Larsen 3.00, Afdelingens Medlemmer 63.00, ialt 86.00. Nakskov II.: Loll.-Falst. Socialdemokrat 5.00. Red. Hansen 2.00, ialt 7.00. Næstved Lokalafdeling 213.00. Odense: Red. Dreyer 10.00, Faktor Fich 4.00, Fyns Venstreblad 10.00, Chr. Bramming 2.00, Red. P. V. Elmholdt 2.00, Bogtrykker K. E. Petersen 2.00, Fyns Social-Demokrat 10.00, Andelsbogtrykkeriet 15.00, Direktør Anthon Petersen 5.00, Fyns Tidende 15.00, Bestyrer Th. Vennerwald 5.00, Faktor A. Tiedje 2.00, Odense Avis 10.00, A/S. Hagen & Sievertsen 5.00, Bestyrer Zimmermann 2.00, Odense litografiske Anstalt 5.00, Afdelingens Medlemmer 541.55, ialt 645.55. Tilsammen Kr. 871.55. Ialt med det tidligere indkomne Kr. 4164.68.

København, den 21. Decbr. 1915. VIGGO CHRISTENSEN.

Til Juleuddelingen har jeg yderligere modtaget:

Allers Etablissement 8.–9. Bidrag (Sætteriet 4.50, Trykkeriet 9.25, Galvano 2.00, mandl. Trykkeriarb. 3.60, kvindl. do. 1.10) 20.45, P. A. Nielsens Pers. 6.75, Chr. Catos Pers. 6.50, Fyrtaarnets Pers. 14.00, V. Nicolaisen 2.00, F. E. Bording (Princp. og Pers.) 110.00, Jarmers Bogtr. 4.00, S. L. Møllers Pers. (9. B.) 12.00, Nordisk Bogtrykkeri 2.00, O. C. Olsens Pers. 165.00, Kr. Jensen 1.50, Frdbg. Amtstr. Pr. og Pers. 42.00, Fr. Bagges kgl. Hofbogtrykkeri 2.00, J. Jørgensens & Co.s Pers. 106.90, Bogtr. Jantzen 20.00, Faktor Brusen 10.00, Charles Petersens Pers. 10.00, Rasmussen & Rughs Pers. 10.00, Græbes Bogtr. (Princip og Pers.) 66.30, Nielsen & Lydiches Sætteri 150.65, Jacob Jensen 4.00, Vilh. Søborgs Pers. 8.00, Sættere og Pakmester i Stereotypianstalten 18.00, Hertz Pers (5.—6. B.) 21.50, Gudmundsens Pers. 8.00, C. C. Petersens Pers. 35.50, Ferd. Fjeldsøes Pers. ÷ 1, 45.00, do. Bogtrykkeri 5.00, Aage Larsen (Et Væddemaal) 2.00, Martha Lichtenberg Madsen 1.00, Quists Personale 10.50, Frbg. Bogtr. Personale 20.00, Knutzons Pers. (3. B.) 17.55, H. Meyer Pr. og Pers. 21.00, I. Cohens Pers. 71.50, Gyldendals Sættere 118.00, Triers Pers. 54.25, Justesens Pers. 10.25. Schultz Sættere (8.—10. B.) 59.00, Aage Hansens Personale 10.00, Kristelig Dagblads Pers. 81.05, Hafnia (Pr. og Pers.) 25.00, Nationaltrykkeriets Pers. ÷ 1 Trykker 12.40, Valentin & Lunds Pers. 9.25, Nørrebros Centraltr. Pr. og Pers. 10.00, Gyldendals Trykkeri Pers. 45.15, Nielsen & Lydiches Trykkeri Pers. 55.80, Roms Pers. 3.00, Lunos Pers. (4. B.) 8.30, Christtreus Pers. 64.75, Kihls Pers. 24.00, Thieles Pers. (6. B.) 30.00, F. & A. 3.00, Berl. Tid. (8. B.) 45.00, Centraltrykkeriet (3. B.) 4.00, Schultz Trykkeripers. (9.—10. B.) 15.65, Hoffensbergs Pers. (Restopg.) 1.00, Egm. Petersens Pers. 104.25, Laur. Laursens Pers. 18.00, Lunos Pers. (5. B.) 8.80, Truelsens Pers. 49.00, Frelsens Hærs Pers. 5.15, 4 Paal. hos Andreasen & Lachmann 4.00, Appels Pers. 4.50, Axelholms Pers. (3. B.) 10.40, Novemberfesten (Rest af Overskud) 70.63, P. Hansen Pr. og Pers. 36.25, Klubben Politiken (2. B.) 100.00, A/S C. Maylands Pers. 45.50, Harald Jensens Pers. (3. B.) 13.75, J. Jørgensen & Co.s Pers. (Rest) 1.75 — tils. Kr. 2211.43. Ialt med det tidligere indkomne Kr. 5487.87.

København, 20. Decbr. 1915. LAUR. JENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger:

Nyborg 50.00.

København, den 20. Decbr. 1915.

Forretningsudvalget.

Lægerne.

Dr. Paulin har genoptaget sin Praksis.

Ny Medlemmer.

København: 2667 Alb. Chr. Jensens Hustru Ingeborg Christine.

Middelfart: Sætter Emil Jørgensen, udl. 31/12 15 i Middelfart Venstreblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 6276 Chr. Andersen fra Rejse (arbl.). 6151 Martin Madsen fra Rejse (arbl.).

Aalborg, 3971 Harry Korndrup (arbl.) og 2595a Jens Hansen (syg). Aarhus, 3450 Arthur Haun (Brødr. Bachhausen). Herning, 3940 Will. A. C. Jensen (Herning Avis). Kolding, 1149 K. C. K. Krautwald (Centraltrykkeriet, Vejen). Slagelse, 3671 Peter Th. Larsen (arbl.). Thisted, 3908 Søren Sørensen i Pl., 3756 Wilh. Herman Pedersen i Pl., 6272 Henry Frederik Schilling (arbl.) og 3943 Alfr. N. Christensen (Andersen, Hurup).

Fratraadte.

København: 6276 Chr. Andersen til Rudkøbing (arbl.). 3971 Harry Korndrup til Aalborg (arbl.). 3901 N. Chr. Nielsen til Odense i Pl.

Herning, 3965 Andr. H. Hansen til Hjørring. Horsens, 6734 O. G. S. Christensen til Holstebro i Pl. Næstved, 1281a Jens Chr. Jørgensen paa Rejse. Slagelse, 3814 Fr. Nørby Madsen til Stege i Pl.

Død.

København: 354 H. E. E. Willerts Hustru Maren Kirstine.

Typografernes Cykleklub.

Deltagerne i Sammenkomsten Nytaarsdag i Prins Vilhelms Palæ bedes møde pr. Kl. 6. Opgang i Porten. Man samles i Lokalerne paa 1. Sal til Gaden. Der serveres Fiskefilé, Gaase- eller Andesteg og Is m. m.

(3 F) STYRELSEN.

ANNONCER

Da den af »Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte« udstedte Police Nr. 161 (VIGGO ANDERSEN) er bortkommen, indkaldes herved Indehaverne til inden 4 Uger fra Dato at henvende sig til Foreningens Kasserer, Typograf P. Nordlunde, Elmegade 20², i modsat Fald vil nævnte Police blive kendt ugyldig.

København, den 17. December 1915.

(230) BESTYRELSEN.

En flink Trykker

kan paa Grund af Indtrædelse til Militærtjeneste faa Plads i Løbet af 1—2 Maaneder i et mindre Provinstrykkeri. Akcidenspaalægning kræves. Afholdsmand foretrækkes. Begyndelsesløn 28 Kr. Billet mrkt. »237« modtager Ekspeditionskontoret.

Typografer.

Grundet paa Indkaldelse kan en dygtig **Typograph-Maskinsætter** faa Plads omkring 15. Januar.

En dygtig **Sætter-Trykker** til Avis- og Akcidens kan faa Plads straks.

Henvendelse til Faktor H. MALMSTRØM, Hobro. (240)

Maskinsætter

(Linotype), fuldt ud dygtig, kan — grundet paa Indkaldelse — faa Plads først i Januar; delvis Natarbejde. Arbejde foreløbig ½ Aar.

Nordsjællands Venstreblad,

(238) Hillerød.

Flere dygtige Sættere, som er det tyske Sprog mægtigt, søges snarest. Varigt Arbejde og god Løn.

H. H. Nølkes Bogtrykkeri.

G. m. b. H.

(242) Bordesholm, Schleswig-Holstein.

Til Salg.

Skæremaskine, som ny (Eichoff) 300 Kr. **9 Stkr. Haand-Diegelpresser** (alle Størrelser). **En Del god Skrift** (tysk Højde) 1 Kr. pr. Pd. — Event. Afbetaling.

(239) **Adelgade 16.**

En dygtig Trykker,

som kan arbejde selvstændig og har Kendskab til Sætning *søges* straks eller senere til et større Akcidenstrykkeri i Østjylland. Billet mrkt. »Trykker 235« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri ønskes.

Dygtig, alsidig uddannet Typograf med fornøden Kapital ønsker at overtage et godt Bogtrykkeri, eventuelt en *Faktorplads*. Billet mrkt. »1819« modtager **Sylvester-Hvids Bureau**, Nygade 7, Kbhvn. K. (241)

Skriftmateriel,

tysk System, Titel- og Brødskrifter med Kasser, ialt ca. 3000 Pd., saa godt som nyt, sælges meget billigt. Billet mrkt. »236« modtager Ekspeditionskontoret.

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale**, **Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12a)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (15)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181.

(18)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN,

(38) Thingvalla Allé 28, S.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 52 KØBENHAVN DEN 31. DECEMBER 1915 XLII AARGANG

Septemberforliget.

Ved en Tilfældighed kom jeg for nogen Tid siden til at stifte Bekendtskab med det saakaldte »Septemberforlig«, eller Forliget efter Lock-out'en 1899; et særligt Tilfælde foraarsagede, at jeg maatte læse det igennem fra Begyndelse til Slutning, for at finde det jeg søgte.

Da dette var mislykkedes, og jeg forsaavidt godt kunde have lagt Forliget til Side igen, havde det i højere Grad vundet min Interesse, thi ingen af dets Bestemmelser var i særlig Grad udpræget i Arbejderorganisationernes Disfavør.

Jeg mindedes de mange Debatter her i Bladet og paa Møder, hvor man antydningsvis har omtalt de i Septemberforliget for Organisationerne hæmmende Bestemmelser — jeg søgte dem, men kunde ikke finde dem.

Jeg tænkte da, at jeg i »Typ.-Tid.« vilde kunde faa optaget en Artikel om dette Spørgsmaal, selv om der i Øjeblikket ikke synes at være nogen særlig Grund til at diskutere det.

Mellem to store Organisationer, som »Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening« og »De samvirkende Fagforbund«, maa der naturnødvendigt være en Overenskomst, der fastsætter særlige Regler for et vist Samarbejde til Løsning af de Spørgsmaal, der falder ind under de nævnte Organisationers Omraade; der maa være Bestemmelser for, hvorledes man i hvert enkelt Tilfælde har at gaa frem, naar en Organisations Løn-Overenskomst udløber eller skal siges op, og en ny skal udarbejdes i Samvirksomhed med en anden Organisation.

Om dette Forhold er det jo i særlig Grad Septemberforliget træffer Bestemmelse i sine Stykker 2, 3 og 6, ligesom det i Stykkerne 7 og 8 siger, hvorledes Organisationerne i visse Tilfælde skal forholde sig efter en Konflikts Afslutning.

I ingen af disse Punkter er der Bestemmelser, som noget Sted støder mod den almene Opfattelse af, hvorledes faglig Strid opstaar og forløber — som Følge heraf er der heller ikke noget heri, der ikke alt Aarene forud indeholdtes i de i vort Fag underskrevne Tarifer.

Det i ovennævnte Punkter væsenligste, er Bestemmelsen om Strejke- eller Lock-out-Varsler, der er fastsat til 14 Dage.

En saare fornuftig Bestemmelse — maaske endda mest for Arbejderne. Vi er jo i Tidernes Løb fra alle Sider mer og mer kommet ind paa den Opfattelse, at man staar sig ved at tage det, Organisationen ved Forhandling er i Stand til at opnaa, i Modsætning til det tvivlsomme, en Strejke er i Stand til at bringe.

Jeg skal ikke paa nogen Maade underkende Strejkens Betydning i Tilfælde, hvor Forskellen paa det, Arbejderne kræver, og det, Arbejdsgiverne vil give, er saa stor, at en stærk aktiv Handling kan være paa sin Plads — endog helt nødvendig.

Men Strejke er Krig — og Krig kender vi nu alle. Den lader sine Ulykker komme over Skyldige og Uskyldige, og om dens Forløb bliver til den Svages og Forurettedes Fordel, er der ingen der ved. Selv om det sker, saa har Krigen endda kostet ham saa store Ofre, at der skal lange Tider til, for at genoprette det ødelagte.

Derfor er September-Forligets Varselsbestemmelse af Betydning, thi den giver Tid og Lejlighed til at prøve, om Uoverensstemmelserne kan bringes ud af Verden — men forhindrer ikke Strejken, om Enighed ikke kan opnaas.

Der er endvidere i September-Forligets Punkt 2 nærmere præciseret, hvad der falder ind under Begrebet Strejke eller Lock-out, men dette er ikke noget, der kommer paa Kant med den Opfattelse, vi indenfor vort Fag betragter som almindelig, og som vi aarevis har haft i vore Tarifer. Faldne Voldgiftsdomme har heller ikke kunnet ændre dette Grundsyn.

I Punkt 4 finder jeg en af de Bestemmelser, som vistnok har vakt mest Opposition indenfor Fagforeningerne: »Arbejdsgivernes Ret til at lede og fordele Arbejdet samt til at anvende den efter hans Skøn til enhver Tid passende Arbejdskraft«. Det er vel særlig denne sidste Bestemmelse, der har vakt Arbejdernes Mishag, thi den vil kunne gøre det muligt, at de kommer til at arbejde sammen med ikke organiserede Fagfæller — maaske endda med Skruebrækkere.

Flere Gange har denne Bestemmelse givet Anledning til Konflikter, der ikke alle er endt i Arbejdernes Favør; gentagne Gange har Fagforeninger maattet betale Bøde, fordi dens Medlemmer ved Arbejdsnedlæggelse har villet frigøre sig for Samarbejde med daarlige Kammerater.

I sine Virkninger er dette da en af Forligets uheldigste Bestemmelser, uden at den dog har spillet nogen overordenlig Rolle.

Arbejdsgiveren er paa sin Side heller ikke interesseret i at skabe Uro paa sin Arbejdsplads ved at antage irregulær Arbejdskraft, og kan ikke have nogen særlig økonomisk Fordel af at beskæftige en enkelt eller nogle enkelte ikkeorganiserede Arbejdere.

Det kan uden Tvivl anses for sikkert, at der i de kommende Tider vil blive færre Konflikter med denne Bestemmelse som Aarsag, uden at Arbejdernes Opfattelse af, hvorledes daarlige Klassefæller skal behandledes, er undergaaet nogen Forandring.

Med Hensyn til »Arbejdsgivernes Ret til at lede og fordele Arbejdet«, saa er denne Bestemmelse i høj Grad begrænset af flere forskellige Momenter. Først og fremmest af de tarifmæssige Hensyn; hvor der er tariferet om bestemte Forhold, vil kun saadanne Aftale- eller lovbundne Bestemmelser være de afgørende med Hensyn til »at lede og fordele Arbejdet«.

Jeg har lagt Mærke til, at de, der fører Ordet mod September-Forliget, alletider kun opholder sig ved Punkt 4's her nævnte Bestemmelser, men helt undlader at beskæftige sig med det følgende:

»Overfor Arbejdere, en eller flere, hvem et bestemt Arbejde mod aftalt Vederlag (Akkord) uden noget Forbehold er overdraget, og som gør deres Skyldighed, er Arbejdsgivere dog ikke berettigede til at forandre de Forhold, under hvilke saadant Arbejde udføres, til Tab for Arbejderne, uden samtidig at godtgøre dem det derved lidte økonomiske Tab.«

Med denne Slutningspasus lagt til de mange forskellige Begrænsninger, der forøvrigt kan være i hele dette Forhold, synes Arbejdsgivernes Ret til at lede og fordele Arbejdet mindre generende for Arbejderne.

Punkt 5 i Forliget lader fastlønnede Formænd og Arbejdsledere (Faktorer) have fuld Frihed til ikke at være Medlem af Fagforeningen; dog maa saadanne ikke deltage i Beregningsarbejde og maa ikke være interesseret i Akkordoverskud.

Indenfor vort Fag er det jo ikke ukendt, at Faktorer staar udenfor Organisationen; September-Forliget tvinger dem ikke hertil, men lader dem have deres Frihed i saa Henseende.

Der har forøvrigt herom i Tidens Løb været forskellige Stridigheder, der er gaaet til Dom i den faste Voldgiftsret; det er ikke uden Interesse at følge disse Sager, thi i de fleste Tilfælde er Dommen i Organisationens Favør, og de omhandlede Personer maa atter tiltræde deres Fagforening. Det for Arbejdsgiverne i Punkt 5 svage, er Bestemmelserne om, at saadanne Arbejdsledere skal være hans Tillidsmænd overfor Arbejderne; dette er »Lederen« kun sjældent, men derimod et Redskab, der skal tjene Arbejdsgivernes Interesser paa mange Maader.

Jeg vil være tilbøjelig til at mene, at denne Bestemmelse i September-Forliget har været til Gavn for Arbejderne i mangfoldige Tilfælde; thi den har gjort en Del Elementer, der mente at have Fordel ved at kline sig op af Arbejdsgiveren, overflødige.

I September-Forliget søger jeg forgæves Erstatningsbestemmelser, som de, vi har i vore Tarifer.

Forøvrigt er Forholdet det, at en Mængde Fag (ogsaa vort) i deres Overenskomster med Arbejdsgiverne har langt mere snærende og hæmmende Bestemmelser end September-Forliget, der i det væsenligste ikke indeholder vigtigere Punkter end de ovenfor fremdragne.

Vi har i vort Fag gentagne Gange haft Vanskelighed ved at beskytte Kolleger, der paa Arbejdspladsen har staaet som Kammeraternes Tillidsmænd. Andre Fags Organisationer har med September-Forliget som Basis krævet afskedigede Tillidsmænd genantagne, og den faste Voldgiftsret har givet Organisationen Medhold.

Efter vore Tarifer er en hvilken som helst Arbejdsnedlæggelse umuliggjort. September-Forliget giver os Ret til at erklære Sympatistrejke, og vi har i 1908 benyttet os af denne Ret.

En Indsender skrev for nogen Tid siden her i Bladet en Artikel, hvori han krævede September-Forliget opsagt eller — og det var maaske tilstrækkeligt — at »De samv. Fagforbund« skulde sende Arbejdsgiverne Meddelelse om, at det ikke mere blev respekteret.

Det havde overlevet sig selv.

Indsenderen var ikke ukendt med Forligets Oprindelse, vidste det var blevet til efter en langvarig og bitter Kamp mellem to lige stærke Organisationer, hvor Anledningen var, at Arbejdsgiverne krævede en Mængde bindende og ydmygende Bestemmelser til at hindre Arbejdskonflikter.

September-Forliget, med sine for Arbejdsgiverne ikke meget fordelagtige og for Arbejderne flere gode Bestemmelser, blev Frugten af denne Kamp og dens paafølgende Forhandling.

Naar de to Organisationer ikke har forandret sig overfor hinanden i noget Forhold, kan man ikke uden videre lade den mellem dem indgaaede Overenskomst ude af Betragtning.

Man kan sige den op.

Men skal man det, maa man have noget i den, man i særlig Grad er utilfreds med, thi den anden Part vil naturligvis kræve, at en anden Overenskomst eventuelt afløser den, man opsiger.

Jeg kan, efter nu at have studeret September-Forliget, ikke finde noget i det, som jeg kunde tænke mig blive gjort meget bedre i en ny Overenskomst. Thi den anden Part vil ved en Forhandling ogsaa møde med Forslag til Forandringer, og man vil atter slutte Overenskomst om fremtidigt Samarbejde, der ikke tilfredsstiller helt til nogen af Siderne.

Vi véd, hvad vi har, og vi véd, at vi under den nuværende Overenskomst har gjort stadige Fremskridt paa Lønomraadet og faaet kortere Arbejdstid, og at den paa ingen Maade har været hæmmende i vor Udvikling.

Ved en Opsigelse af September-Forliget fritages vi ikke for en Overenskomst med Arbejdsgiverne, og om den ny bliver bedre end den nuværende, tvivler jeg stærkt om.

ARNE.

Ved min Fratræden som Afdelingsformand bringer jeg hermed samtlige Kolleger en hjærtelig Tak for godt Samarbejde. *JUL. SCHRØDER.*

Dyrtidstillæg.

Firmaet BIANCO LUNO (Carl Aller) har tildelt sit gifte Personale 500 Kr. til Fordeling som Julegave.

Enkefru TH. NIELSEN, St. Regnegade, har paa eget Initiativ i Anledning af Julen tildelt sit Personale et Dyrtidsgratiale paa 20 Kr. til hver.

»Jyllandsposten«, Red. S. W. NIELSEN, har for anden Gang tilstaaet sine Typografer, ialt 19, 25 Kr. hver. Hjælpearbejderne fik 20 Kr. hver.

Reklametrykkeriet (BUSCH & PETERSEN), Aarhus, har i Anledning af Julen og Dyrtiden uopfordret ydet sit Personale ekstra et Beløb af ca. 200 Kr.

Bogtrykker VILH. BURMESTER, Aalborg, har ved Lønudbetalingen Juleaftens Dag betænkt sit Personale med en betydelig Pengegave.

Vore Børns Juletræ.

VOR Novemberfest og vort Karneval er nu saa indgroet i alles Bevidsthed, at man regner med disse to Aftener lige saa sikkert som Juleaften.

Vore Børn har nu en Aften, der ogsaa har indprentet sig i deres Bevidsthed, og som de regner med maa komme: det er Syge- og Hjælpekassens Juletræ Nytaarsaften.

Saa sikker paa Succes er denne Aften bleven, at alle Børnebilletter er udsolgt mange Aftener forinden.

Men Festen er blevet til noget mer end en Børnefest, idet ogsaa Typograferne — baade gifte og ugifte — i stadig større Mængde søger derhen Nytaarsaften for at tilbringe nogle morsomme Timer i Kollegers Selskab.

Og for de unge Typografer og deres Damer er der et Bal, som ikke finder sin Afslutning før alle er danset aldeles træt.

Et Lotteri giver saa godt som alle Deltagerne værdifulde Sager med, naar de i den gryende Nytaarsmorgen søger til den hjemlige Arne.

Vi gør opmærksom paa disse Fakta, nærmest for at henlede Kollegernes Opmærksomhed paa, at der kun er ganske faa Billetter tilbage paa *Forbundskontoret*, ligesom ANTON JENSEN ogsaa er ved at have udsolgt.

Man kan ikke købe Billet ved Indgangen.

Faglig Bonitet og kollegial do.

NAAR man — med Hensigt — tillader sig at tænke højt og offentligt, selv om det sker indenfor Grænserne af et enkelt Fag, tilmed i et *lille* Land, maa man være forberedt paa Konsekvenser af forskellig Slags — ikke mindst i Retning af Misforstaaelse.

Det er ganske rigtigt, hvad den ærede Indsender, Hr. —s. fremfører i den første Del af Artiklen; men paa en Gang bliver han — uvist af hvilken Aarsag — fuld af uhyggelige »Formodninger«! Mon Grunden skulde være den, at han *ikke* har læst mit første Indlæg rigtigt? Thi, hvis han *har* læst det, bliver hans Bemærkning: »Mon ikke, Hr. Nielsen?« ganske uforklarlig.

Lad mig da være *tydelig!* »Bonitet« er *faglig* Kvalitet, *ikke* Kvantitet! Den Sætter, der vil have Lov til at kalde sig »Grafiker«, maa kunne se frit og uafhængigt paa hver ny Opgave, og han har ikke Lov til at misforstaa den. I Stedet for ideligt at blive hængende i de mange,

altfor »teoretiske« *Forbud*, som vor Faglære er spækket med, maa han kunne røre sig frit og positivt indenfor den givne Ramme, og forstaa at gøre det faste Materiale »flydende«, saa det i et og alt føjer sig efter hans Ønsker. Han maa fremfor alt kunne *se dekorativt* i Overensstemmelse med Opgavens Natur; og her er den første, den bedste Malerdreng langt forud for Flertallet af baade »unge« og »gamle« Grafikere hertil Lands. »Klodsemagere« kan man altid blive, men dermed er hverken vi eller Publikum tjente. Bogtrykkerkunsten henvender sig i første Linje til Øjet, og hører altsaa ind under *dekorativ* Kunst. Enheden i Bestræbelserne indenfor de herhenhørende Fag er altfor iøjnefaldende til, at man kan undgaa at lægge Mærke dertil.

I Tyskland staar den grafiske Kunst uden Sammenligning højere, og *derfor* er vor Ungdom i høj Grad tjent med et grundigt Studieophold dernede, og gennem *den* hele Faget! — Nej, gu om det kan skade nogen af Parterne!

Alsaa: *Kvalitet* — *ikke* Kvantitet!

Ligesaavist som enhver Arbejder er sin Løn værd, *bør* enhver Arbejder ikke yde *mere*, end han faar *betalt!* Gør han det alligevel, er han en Dumrian og en snavs Kollega. At det særligt er de gifte, der leverer Kontingentet til denne Sort Forbundsmedlemmer, turde være sandt; men at man, *fordi* man har en Kone og et »passende« Antal Efterkommere, *nødvendigvis* maa høre herhen, er lidt for dristigt sluttet, og for mit Vedkommende er det mindst af alt Tilfældet! — Paa den anden Side har ethvert Samfundsmedlem berettiget Krav paa den Plads og det Udkomme, som han i Følge sin Kvalitet er i Stand til at udfylde og fortjene; og naar skrigende Misforhold træder hindrende i Vejen herfor, er det Ret og Pligt ved alle forsvarlige Midler at bekæmpe dem.

Det er mindre heldigt, jeg indrømmer det, at henvise til *Principalerne* i foreliggende Spørgsmaal. De fagligt kvalificerede iblandt dem er ingenlunde legio; og bortset fra Kvaliteten er der intetsomhelst til Hinder for, at Vedkommende *kan* være et afgjort Asen eller noget i den Retning. — Men, kære Venner! lad os se paa Kvaliteten og holde den i Hævd, baade fagligt og kollegialt — især det *sidste!*

Med kollegial Hilsen! VIGGO NIELSEN,
Aarhus.

Krigens Virkninger.

I Bøhmen er siden Krigens Begyndelse 20 store Blade ophørt at udkomme, deriblandt 3 socialdemokratiske.

— — —

Typografforeningen i Luxemburg har i de første 9 Krigsmaaneder udbetalt over 17,000 Fr. i Arbejdsløshedsunderstøttelse. I det sidste Kvartal blev Udbetalingen lettet ved Hjælp af Regeringen. Denne beløb sig til 1½ Fr. pr. Medlem pr. arbejdsløs Dag og 25 Centimer til hvert Barn under 16 Aar. Det fulde Kontingent er nu 1½ Fr. i Stedet for 75 Centimer ugl. Foreningen tæller 140 Medlemmer.

Nær og Fjærn.

Husk Medlemslisten. D'Hrr. Inkassatorer vil i denne Uge modtage Skemaer til Affattelse af Medlemslisten. Skemaet bedes snarest tilbagesendt i behørig Stand, saaledes at samtlige Medlemmer er opført i deres respektive Rubriker paa det Sted, hvor de arbejder Mandag den 3. Januar 1916. Skulde der være et eller andet Trykkeri, hvor vore Medlemmer ikke har modtaget Skemaet, bedes man meddele det til Forbundskontoret, da det ellers kan medføre, at de paagældende Medlemmer ikke optages paa Medlemslisten.

Som Trykkerafdelingens Formand træffes jeg fremtidig i Reglen hver Torsdag Kl. 5—6 paa Forbundskontoret for Besvarelse af Forespørgsler vedrørende Trykkernes særlige Forhold.
LAUR. JENSEN.

Typografernes Syge-Hjælpekasse. I den kommende Uge træffes Kassereren Tirsdag den 4. og Lørdag den 8. Januar Kl. 7—9, paa hvilke Tider alt Regnskab vedrørende Juletræsfesten bedes opgjort. Se omstaaende Annonce.

6 Sættere og 1 Trykker kan straks faa Plads hos KLAUNIG og SCHMIDT i Kiel. 1 Trykker kan faa Plads i GEORG AUG. WALTERS Trykkeri i Frankfurt am Main. LAUR. JENSEN.

25 Aar ved Faget. Nytaarsdag har vor Kollega EDGAR SCHOUG været ved Faget i 25 Aar.

Indenfor Ordenen N. I. O. G. T. har han særlig virket stærkt i en god Sags Tjeneste.

Juletræsfesten. Af Gaver har vi endvidere modtaget: G. B. N. F.: 65 Bøger; Frk. Joh. Christensen: En Lampeskærm; Laur. Jensens Cigarfabrik, Aaboulevard 12: 4 ¼ Ks. Cigarer; Politiken (ved Hr. Oluf Andersen): En Pakke Bøger; F. E. Bording (VICTOR PETERSEN): En Del Brevpapir, Penneskafter, Blyanter m. m.; Carlsberg Bryggerierne: 20 Kr.

Husk at Ballet for Voksne begynder Kl. 10½.

Dødsfald. I en Alder af 64 Aar døde den 10. December et af Trykkerafdelingens kendte Medlemmer, VIGGO ANDERSEN, af Aareforkalkning efter længere Tids haabløs Sygdom.

Viggo Andersen udlærte 1871 hos Græbe, arbejdede senere et Par Aar i Aarhus, bl. a. i »Jyllandsposten«, og kom derpaa til Lazarus paa Frederiksberg, hvor han var i 10 Aar. 1884 vendte han tilbage til Græbe, hvor han arbejdede til sin Død; siden 1896 som Faktor. A. var en i enhver Henseende god Kollega, der vandt sig Venner overalt hvor han færdedes. Særlig indenfor Afholdsbevægelsen gjorde han et stort Stykke Arbejde gennem en Række af Aar, et Arbejde, der bl. a. paaskønnedes derved, at 5 Afholdsfaner sammen med Trykkernes røde Banner sænkedes over hans Grav paa Vestre Kirkegaard.

Afstemningsresultat.

Ved den Dags Dato stedfundne Optælling af Stemmesedler til Valg af Formand for Københavns Afdeling forefandtes følgende Resultat:

Der var ialt afgivet 1209 Stemmesedler, deraf 11 blanke.

Af de afgivne Stemmer faldt 679 paa BERNH. E. SCHMIDT og 519 Stemmer paa ANTON CHRISTENSEN.

BERNH. E. SCHMIDT var saaledes valgt.

København, 29. December 1915.

SØREN CHRISTENSEN. OLE RASMUSSEN. GUND. SØRENSEN.
JENS PANGEL. NIC. MØLLER. WENDELBOE RASMUSSEN.
AXEL PETERSEN. ULRIK HANSEN.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Mandag den 13. December 1915.

Mødet afholdtes under Næstformandens Ledelse.

Fra Jul. Schrøder forelaa en Skrivelse til Styrelsen om Tilladelse til at fratræde som Formand snarest mulig. Det vedtoges at give Tilladelsen og i den Anledning afholde Generalforsamling Søndag den 19. ds. Kl. 11 Form. i Bispegaardens Lokaler. Styrelsen vedtog samtidig at rette en Tak til Jul. Schrøder for godt Samarbejde i den forløbne Tid. — Det vedtoges i Lighed med i Fjor at uddele Koks til de Arbejdsløse. Portionerne ansættes til 4 og 2 Hekt. hele Koks for henholdsvis gifte og ugifte. — Til at supplere Udvalget vedr. Juleuddelingen valgtes Carl Hansen, Holmen og Bernh. E. Schmidt.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Firmaet Akselholm 10.00, Chr. Jørgensens Pers. 10.00, Rosenbergs Bogtrykkeri: Firmaet 5.00, Personalet 23.55, Soc.-Dem.s Pers. og Red.s Medl. af D. T.-F. (4. B.) 61.50, R. Bøhms Pers. 8.00, Henrik Erbs Pers. 6.00, P. Andr. Andersens Pers. 29.00, Birchs Pers. 2.50, Missionstrykkeriets Pers. 80.00, Weille & Sønner 5.00, Bærentzens Pers. (4. B.) 24.50, L. A. Jørgensens Pers. 16.00, Aamodts Pers. 22.00, Vilhelm Hansens Pers. (6.—8. B.) 7.25, Ferslews Pers. (St. Kongensgade) 30.00, Rigsdagstrykkeriets Pers. 15.80, National-Tidende (Klubben Royal) 250.00, Thieles Pers. (7. B.) 12.00, Schultz' Sættere (11. B.) 16.75, Hertz' Pers. (7. B.) 6.00, P. H. 10.00, Grafisk Instituts Pers. 24.50, Vort Lands Udgivere 20.00, Aage Naaby 3.00 — tils. Kr. 698.35. Ialt med det tidligere indkomne Kr. 6186.22.

København, 28. Decbr. 1915. LAUR. JENSEN.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Fredericia: Afdelingens Medlemmer samt enkelte Redaktører og Kontorpersonaler 44.00. Horsens Folkeblad 10.00, Horsens Social-Demokrat 10.00, Horsens Avis 5.00, Horsens Venstreblad 5.00, Bogtrykker F. Schur & Co. 5.00, Bogtrykker Kloster 4.00, Bogtrykker Bachhausen 3.00, Bogtrykker Lorentzen 2.00, Bogtrykker P. M. Jensen 5.00, Redakt. Kock Jensen 1.00, Afdelingens Medlemmer 117.00; ialt 167.00. Kolding: 56 Medlemmer 191.20, Bogtrykker Konrad Jørgensen 10.00, Kolding Avis 8.00, Kolding Folkeblad 5.00, Red. Aubeck 2.00, Red. Knud Hansen 2.00, Redaktionssekretær A. P. Thomsen 2.00, Journalist J. Thomsen 1.50, Bogholder L. Fuglsang 3.00, Faktor H. O. Christiansen 2.00, Bestyrer C. A. Holm 2.00; ialt 228.70 Randers III: Bogtrykker A. L. Pedersen, Allingaabro, 5.00; tilsammen Kr. 444.70. Ialt med det tidligere indkomne Kr. 4609.38.

I *Næstved* og *Rønne* er de indsamlede Beløb indkommet paa følgende Maade: Næstved: Bogtrykker V. Petersen (Næstv. Tid.) 10.00, Bogholder Vilh. Larsen 5.00, Redaktør H. P. Olsen 2.00, Journalist Munertsen 1.00, Journalist N. Th. M. Thomsen 2.00, Carl Petersen 2.00, Personalet 51.50; Sydsjællands Social-Demokrat 5.00, Kontorpersonalet 7.00, Personalet 46.00; Sydsjællands Venstreblad 5.00, Red. Tybjerg 5.00, Journalist Magne Nøhr 2.00, Personalet 31.00; Næst-

ved Avis, Red. Vejlø 3.00, Red. Fischer 2.00, Personalet 19.50; Bogtrykker N. P. Christensens Personale 5.00; Bogtrykker Jensen, Præstø, 3.00; Typograf Jacobsen, Haslev, 3.00; Typograf Nielsen 3.00; ialt 213.00. Rønne: Bornh. Avis' Personale (7 Md.) 32.00, Bornh. Avis' Kontor 10.00; Kieffers Bogtrykkeri (1 Md.) 5.00, Bogtrykker Kieffer 2.00; Møllers Bogtrykkeri (1 Md.) 5.00; Bornh. Tidendes Personale (9 Md.) 38.50, Red. Stenbæk 3.00, Journalist J. Petersen 2.00, Bogholder Dam 2.00, Faktor F. Petersen 3.00; Bornh. Soc.-Dem.s Personale (11 Md.) 54.00, Red. Hauge 5.00, Redaktionssekretær N. Nielsen 5.00, Journalist Chr. N. Nielsen 3.00, Forretningsfører Fogh 3.00; ialt 172 50.

København, den 28. Decbr. 1915. VIGGO CHRISTENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Ny Medlemmer.

København: Trykkerlærling Aage Wulff-Bengtson (Krohn). Trykkerlærl. Peter Ludvig Buch (Krohn).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3951 Carl Ludv. Krebs fra Udl. (arbl.). 150 Svend Alex. Rasmussen fra Udl. (arbl.). 2739 Axel Sørensen Skyum fra Udl. (O. C. Olsen).

Hjørring, 3965 A. Holger Hansen (Venstrebladet) og 6126 Carl Møller Petersen (arbl.). Horsens, 625 C. S. Bahnson Lassen (arbl.). Kolding, 3415 J. Chr. Andrup (arbl.). Middelfart, 6323 N. C. Pedersen (Middelfart Venstreblad). Odense, 1456 Chr. Aug. E. Madsen (Venstrebladet) og 3901 Niels Chr. Nielsen (K. E. Petersen).

Fratraadte.

København: 6438 Joh.s Trab til Thisted (arbl.).

Frederikshavn, 6126 C. J. B. Møller Petersen til Hjørring (arbl.). Hjørring, 3965 A. Holger Hansen til Frederikshavn (Skagen) i Pl. Holbæk, 3764 Niels L. Sørensen til Nyborg i Pl. Middelfart, 6034 A. V. Jensen til Viborg i Pl. Nykøbing F., 6875 Hans Chr. Petersen til Kbhvn. (arbl.). Næstved, 4496 A. V. G. Larsen paa Rejse. Odense, 3819 Ove E. Jensen paa Rejse, 1149 K. C. K. Krautwald til Kolding i Pl., 6323 N. Chr. Pedersen til Middelfart i Pl. 3946 Jørgen P. Nielsen til Horsens (arbl.) og 3901 Niels Chr. Nielsen til Viborg (arbl.).

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning bedes Kontingentet for December Maaned (49.—53. Uge) og **alle Restancer** indbetalt Tirsdag den 4. eller Lørdag den 8. Januar Kl. 7—9. KASSEREREN. (14m)

ANNONCER

Da den af »Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte« udstedte Police Nr. 161 (VIGGO ANDERSEN) er bortkommen, indkaldes herved Indehaverne til inden 4 Uger fra Dato at henvende sig til Foreningens Kasserer, Typograf P. Nordlunde, Elmegade 20[2], i modsat Fald vil nævnte Police blive kendt ugyldig.

København, den 17. December 1915.

(230) BESTYRELSEN.

Monoline-Sætter

antages. **Næstved Avis' Bogtrykkeri.** (245)

Maskinsætterplads

(Linotype-Ideal) er ledig fra 12. Januar paa Grund af Indkaldelse til Sikringstjeneste. Sætteren maa selvstændig kunne passe Maskinen. **Helsingørs Centraltrykkeri.** (244)

Akcidenssætter

søger Plads snarest. Billet mrkt. »243« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Sætter-Trykker,

kendt med Ombrydning og iøvrigt alt Arbejde i et Avis-Trykkeri, kan paa Grund af Indkaldelse til Militærtjeneste fra Midten af Januar 1916 faa Plads i (247) **Faaborg Folketidendes Trykkeri.**

En flink Trykker

kan paa Grund af Indtrædelse til Militærtjeneste faa Plads i Løbet af 1—2 Maaneder i et mindre Provinstrykkeri. Akcidenspaalægning kræves. Afholdsmand foretrækkes. Begyndelsesløn 28 Kr. Billet mrkt. »237« modtager Ekspeditionskontoret.

Typografer.

Grundet paa Indkaldelse kan en dygtig **Typograph-Maskinsætter** faa Plads omkring 15. Januar.

En dygtig **Sætter-Trykker** til Avis- og Akcidens kan faa Plads straks.

Henvendelse til Faktor H. MALMSTRØM, Hobro. (240)

Flere dygtige Sættere, som er det tyske Sprog mægtigt, søges snarest. Varigt Arbejde og god Løn.

H. H. Nølkes Bogtrykkeri. G. m. b. H.

(242) Bordesholm, Schleswig-Holstein.

Trykker eller Sætter-Trykker

kan faa Plads under Indkaldelse fra midt i Januar. **Ringsted Folketidende.** (246)

Til Salg.

Skæremaskine, som ny (Eichoff) 300 Kr. **9 Stkr. Haand-Diegelpresser** (alle Størrelser). **En Del god Skrift** (tysk Højde) 1 Kr. pr. Pd. — Event. Afbetaling.

(239) **Adelgade 16.**

Skriftmateriel,

tysk System, Titel- og Brødskrifter med Kasser, ialt ca. 3000 Pd., saa godt som nyt sælges meget billigt. Billet mrkt. »236« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Carl Erichsen.

Telefon 2526. Sct. Pederstræde 10.

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Hotel „Union" Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade (*bedste Spisested i København*) anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Tysk Undervisning.

C. L. Skjoldbo, aut. Translatør, *Vølundsgade 29,[1].* (16)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

ANTON JENSEN,

(57) Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

Indhold for 1915.

Aalborg: Ove Dyvas Foredrag ... 150
Aalborg: Fagundervisning ... 174
Aaret, der svandt. Af Le Rouge ... 1
Aarhus og Horsens-Typografierne. Af C. J. 126
Aarhus: Typografisk Fagtegning. Af P. Christiansen ... 153
Af et Foredrag holdt i Trykkerforeningen. Af Sigv. Kristensen ... 66, 74
Alfred Ferd. Winkelmann. Af X. ... 30
Af Pressens ældste Historie ... 142
Afsked. Af Jul. Schrøder ... 57
Afskedigelsen i Ringsted. Af Eyeshot ... 45
do. Af A. Hansen Møller 45
Afstemningen. Af Køge Lokalafdeling og Red. ... 49
Afstemnings-Resultater. 27, 36, 54, 75, 203, 217
Agitation. Af H. C. ... 170
Arbejdsløn og Arbejdsydelse. Af Anton Christensen ... 69
Arbejdernes Livsforsikringsselskab ... 63
Arbejdernes Læseselskab ... 202
Arbejderstævnet i Nykøbing F. Af —wh. 111
Arbejdsforholdene i Tyskland. Af Rudolf C. Calberg ... 185
Arbejdsløs. Af Wilh. Jacobsen ... 42
Arbejdsløsheden! Af V. V. ... 102
At skaffe sig Kundskab. Af —L. ... 150
Beslutning af Tarifnævnet. Af M. Truelsen 17
Betydningen af Fagforeningernes Hjælpeinstitutioner ... 102
Bevidst Usandhed! Af L. Christiansen ... 54
Boghandelen »Fremad« ... 134
Bogtrykkerne og Helligdagsarbejdet ... 110
Brev fra Berlin. Af Alfred Christensen ... 155
Carl Nordli. Af Chr. Aarvig ... 174
Dansk Provins-Bogtrykkerforening ... 106
Dansk Typograf-Forbunds Regnskab for 1914 ... 18
De Arbejdsløses Skovtur. Af + ... 142
De kvindelige Elever ... 114
De Unge og Ledige blandt de Arbejdsløse. Af Viggo Nielsen ... 189
De østrigske Typografer og Krigen ... 101
De 10 Organisationsbud ... 119
Den kommunale Understøttelse 109, 114, 119
Den kommunale Understøttelse standses i København ... 105
Den socialdemokratiske Presse i Danmark 123
Den 6. April. Af L.— ... 58
Der er Sommer og Sol — —. Af Rudolf Nordby ... 93
Det internationale Sekretariat ... 141
Det schweiziske Typograf-Forbund ... 139
Dr. Bangs Afhandlinger ... 59
Dyrtidstillæg. Af Le Rouge ... 53
do. Af Arne ... 145
do- 63, 66, 70, 74, 78, 87, 90, 106, 143, 146, 162, 165, 170, 174, 182, 202, 206, 209, 216
Eksport og Bonitet. Af —s. ... 210
Ekstra-Understøttelse til de Arbejdsløse. Af A. Andreasen ... 25
En Afskedigelse. Af 3 ... 42
En bedsk Pille. Af Alfred M. R. Andersen 20
En Henstilling til Lokalformændene. Af Th. Kassov ... 205
En Kollega, der strider. Af Red. ... 8
En Konflikt i Horsens ... 177
En Liebknecht-Adresse ... 143
Endnu to Aar. Af Wm. Villumsen ... 12
En ny Lokalafdeling. Af C. R. ... 30
En Sammenslutning ... 150
En Skærv til ham! Af Alb. ... 182
En smuk Typograf. Af J. G. ... 74
Erklæring. Af Jul. Samuelsen ... 66
Et Farvel! Af O. O. ... 206
Et Forslag til Overvejelse. Af J. L. ... 202
Et Forsvar. Af Frederik ... 186
Et lille Efterslet ... 66
Et mærkeligt Skæbnens Spil. Af Fr. Nielsen og Red. ... 89
Et Par afsluttende Bemærkninger til den opskræmte »grafiske« Ungdom. Af Viggo Nielsen ... 201
Et 100-Aars Jubilæum ... 103
Fagforeningernes Kokssalg ... 126
Fagforeningernes Penge. Af Vilh. Wartenberg ... 61
Faglig Bonitet og kollegial do. Af Viggo Nielsen ... 216
Faglig Krigspolitik. Af Laur. Jensen ... 65
Fagorganisationerne i Frankrig under Krigen ... 102
Faktor Fr. Lund. Af pc. ... 46
Faktor Fr. Lund død ... 41
Faktor Sørensen-Kjeld. Af Fr. Nielsen ... 30
Fastlønnede Bog- og Akcidenssættere i København. Af J. S. ... 125
Fhv. Bogtr. Lazarus død ... 159
Finsk Typograf-Forbund ... 145
Folkeuniversitets-Foreningen ... 158
Fond til fortsat Hjælp under ekstraordinær Arbejdsløshed ... 129
Foranstaltninger mod Dyrtiden ... 122
Forkert Citat. Af Spectator ... 126
Formandsvalget. Af Arn. Vecht ... 209
Fortegnelse over Dansk Typograf-Forbunds Lokalformænd ... 115
Fra Schweiz ... 111
Fr. Nielsen og den halve Million. Af En der husker ... 98
Fru Schultz død. Af —n. ... 111
Fængselsarbejdet. Af Laur. Jensen ... 141
Før og nu —. Af Janus ... 137
Generalforsamlinger og Møder:
Den typografiske Forening i Aalborg ... 42
Aalborg Lokalafdeling ... 35, 82, 127, 187
Aarhus do. 22, 74, 115, 122, 183, 211
Trykkerklubben i Aarhus ... 35, 134
Assens Lokalafdeling ... 13, 43, 175
Esbjerg do. ... 22, 123
Fredericia do. ... 23, 194
Herning do. ... 14, 67, 131, 183
Hillerød do. ... 123
Hjørring do. ... 35
Hobro do. ... 23
Holbæk do. ... 13, 81, 131, 171
Holstebro do. ... 23
Horsens do. ... 35, 82, 131, 178
Kalundborg do. ... 34, 190
Kolding do. ... 13, 119
København:
Bladsætterklubben ... 155
Brancheklubben for Stereo- og Elektrotypører ... 50
Den københavnske Afdeling 31, 90, 143, 194, 211
Gutenberg-Koret ... 35, 155
Kvindeafdelingen ... 81
Sætterafdelingen ... 70
Trykkerafdelingen ... 66
Typografernes Stiftelse ... 206
Typografernes Syge-Hjælpekasse ... 51, 119
Typografernes Enkekasse ... 47
Typografernes Sangforening ... 87, 167
Typografernes Cykleklub ... 79, 191
Køge Lokalafdeling ... 13
Marstal do. ... 51, 119, 175
Nakskov do. ... 14, 134
Nyborg do. ... 35
Nykøbing F. do. ... 14
Næstved do. ... 14, 71, 87, 131, 186
Odder do. ... 119
Odense do. ... 21, 82, 122, 190
Randers do. ... 13, 81, 131, 175
Ringkøbing do. ... 34, 123, 179
Ringsted do. ... 35, 75, 123, 175
Roskilde do. ... 79, 123, 175
Rønne do. ... 21, 82, 115, 175
Silkeborg do. ... 21, 71, 87, 119
Skive do. ... 13, 75, 131, 183
Slagelse do. ... 14, 35, 82, 211
Svendborg do. ... 21, 34
Thisted do. ... 14
Varde do. ... 23
Vejle do. ... 21, 122
Viborg do. ... 75, 187
Georg A. Bach. Af »Den retfærdige« ... 90
do. Af Justice ... 98
do. Af Red. ... 161
do. Af S. Thomsen ... 158
Georg A. Bach-Affæren. Af S. Thomsen. 166
Georg A. Bach averterer! Af Le Rouge 86
Grundlovsfesten! ... 93
Gymnastik. Af Gymnast ... 170
Gymnastikforeningens Svømmeundervisning ... 103
Helligdagsarbejdet ... 114
Heltedøden. Af Fr. Nielsen ... 118
Hvad er Meningen? Af Spectator ... 165
do. Af Fr. Nielsen og Red. 169
Hvem skal vi have til Redaktør? Af Johan Gerdt ... 25
Hvorledes staar det til? Af C. Schnoor. ... 8
Joakim Skovgaards Billeder i Viborg Domkirke. Af Spectator ... 118
Johan Møller. Af X ... 26
Jubilæum. Af Sigurd ... 167
Jubilæum og Faneindvielse i Silkeborg ... 118
Juleindsamlingen. Af Wilh. Jacobsen ... 169
Jul 1915. Af Rudolf Nordby ... 209
Julius Schrøder — — ... 62
Kasseeftersyn ... 43, 99, 103, 155, 191, 203
Kortfattet Haandbog i Bogtrykkerkunst ... 150
Krediten og Arbejderklassen ... 2
Krigens Virkninger 122, 127, 134, 139, 143, 146, 154, 159, 163, 167, 170, 206, 211, 217
Krigsaaret og Arbejdsløsheden i vort Fag 138
Kundgørelser:
Biblioteket ... 163
Bladsætterklubben 75, 79, 147, 151, 183, 187
Blokerede Trykkerier ... 194
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse 94, 173
Hævet Blokade ... 170
Juleuddelingen ... 165, 197, 201
Kvindeafdelingen ... 130, 163, 167
Om Sygekasseloven ... 189
Program for Sommerudflugten til Hillerød ... 107
Til Provinskollegerne. Af Forretningsudvalget ... 33, 45, 49, 104
Redaktørvalget ... 25, 45, 57, 61
Tilgangen til Norge ... 109, 173
Til Lokalformænd og Inkassatorer. Af St. for Kbhvn.s Afdeling ... 49
Tillidsmandsmøde ... 109
Til Medlemmerne af Københavns Afdeling. Af Afdelingsstyrelsen ... 25, 41
Til Revisorerne i Lokalafdelingerne 93, 149, 197
Til Sætternes, Trykkernes og Kvindernes Underafdelinger 5, 17, 53, 57, 62, 77, 81, 133, 137, 179, 185, 205
Trykkerafdelingen i København 43, 46, 63
Typografernes Karneval ... 20, 43, 46
Typografernes Novemberfest ... 178
Kvindernes Valgret. Af Henriette Crone 165
Køge eller Ledelsen. Af En der husker ... 78
Lad os stemme Ja! Af Jyde ... 12
Lidt om Arbejdsanvisning. Af Laur. Jensen 173
Lommebog for Arbejdere ... 8
Loven om fortsat Hjælp. Af Laur. Jensen 70
Lov om midlertidigt Statstilskud til de kommunale Hjælpekasser ... 58
Lyver vore Tillidsmænd? Af K. Bergenholz ... 50
Lær at svømme. Af B. ... 110
Lønnen skal udbetales om Fredagen. Af Jul. Schrøder ... 130
Mindeblade 1440—1915 ... 133, 138
Modgift ... 190
Naar der vælges! Af Le Rouge ... 41
Om Dybtrykket ... 162
Om Kvindekongressen i Haag ... 153
Opraab angaaende Formandsvalget ... 210
Opsigelse af Septemberforliget. Af Sørensen-Kjeld ... 101
Overenskomster om Løn og Arbejdsvilkaar og deres Udløbstid ... 90
Paa Grund af Krigen ... 65
Pas paa dem! Af Fr. Nielsen ... 2
Peter Stautner ... 102
Politiken dømt ... 98
Posten som Redaktør. Af A + B. ... 2
Provinstarifen ... 5
do. Af H. P. Alb. Jensen ... 12, 20

Provinstypograferne og Fagskolen. Af P. Hansen ... 86, 90
Redaktør-Posten. Af Sørensen-Kjeld ... 26
do. Af Vilh. Wartenberg og F. F. Hansen ... 8
Redaktør-Valget. Af C. V. Arleth ... 30
do. Af Best. for Kallundb. Afd. ... 38
do. Af Ingvard Feirskov ... 34
do. Af N. P. Hansen ... 33
do. Af Jacob Jacobsen ... 34
do. Af J. P. Carl Jensen 26, 37
do. Af Køge Lokalafd. 26, 33
do. Af Jens Lichtenberg-Madsen ... 30
do. Af N. Mortensen ... 29, 33
do. Af Fr. Nielsen ... 38
do. Af Sørensen-Kjeld ... 38
do. Af Vilh. Wartenberg 29, 38
Regnskaber:
Ekstrakt af Regnskab for Lokalafdelingen i København ... 15, 83, 135, 186
Kvindeafdelingens Regnskab for Aaret 1914 ... 51
Regnskab for Januar Kvartal ... 94
do. for April do. ... 151
do. for Juli do. ... 199
Regnskab for Koncertaftenen den 5. Februar ... 40
Regnskabsoversigt for Dansk Typ.-Forbund ... 55, 99, 147, 195
Samlet Oversigt over Juleindsamlingen 1914 og den frivillige Indsamling i Februar 1915 ... 59
Sætterafdelingens Regnskab for 1914 ... 50
Trykkerafdelingens Regnskab for 1914 47
Rejsende uden Understøttelse. Af Adolph H. Petersen ... 131
Restancer. Af J. Sch. ... 49
Septemberforliget. Af Arne ... 215
Situationen udnyttes. Af H. P. Alb. Jensen 65
Spectators Sorger og Forhaabninger. Af Fr. Nielsen ... 130
Spørgsmaal og Svar ... 106, 174
Stiftelsens Sommerhjem. Af N. ... 146
Styrelsesmøder:
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasses Hovedbestyrelsesmøde 8, 63, 91, 134, 147, 212
Den københavnske Afdeling 3, 39, 55, 63, 67, 82, 91, 99, 103, 107, 119, 135, 147, 151, 191, 207, 212, 217
Forbundsstyrelsen ... 6
Forretningsudvalget 8, 47, 51, 54, 91, 127, 134, 146, 194, 203, 207, 212
Svenska Typograf-Forbundet frikendt. Af L. Chr. Nielsen ... 97
Sygekasseloven ... 105, 113, 121
Sætterpladser i Tyskland. Af Laur. Jensen 182
Taksigelse 27, 44, 48, 51, 63, 67, 76, 79, 83, 87, 163, 167, 171 191
Tarif-Forlængelsen. Af Viggo Christensen 11
Tarifnævnet. Af M. Truelsen ... 49
Til Afstemningen ... 17
Til de Tvære og Bange. Af Rudolf Nordby 70
Til Fest. Af Furore ... 185
Til Hillerød. Af Jules ... 107
Til Hr. Viggo Nielsen. Af Aa. G. og J. Alfred Sørensen ... 201
Til Hr. Viggo Nielsen og flere. Af Chr. E. Madsen ... 193
do. af E. og P. ... 194
Til Medlemmerne af Københavns Afdeling. Af Jul. Schrøder ... 205
Til »Monolinerne«. Af H. C. A. ... 186
Til Overvejelse. Af S. Schultz ... 74
Til Svømning i Sommer ... 95
Trange Tider. Af H. Eichhardt ... 189
do. Af Fr. Nielsen ... 157
do. ... 161
do. Af Fr. Nielsen og Red. ... 77
Trange Tider ... 85
Typografernes Sportsklub. Af B. ... 177
Typograf-Sammenkomsten i Slagelse. Af J. + H. ... 18
Udflugt til Hillerød. Af Jules ... 94
Udflugten til Hillerød ... 114
Vejle Lokalafdeling ... 122
Viggo Christensen i Nakskov. Af C. P. ... 202
William Sørensen død. Af —N. ... 177
Voldgiftsretten i København ... 179, 197
Vor Juleindsamling. Af Arne ... 193
Vore Børns Juletræ ... 216
Vore Lokalkasser. Af C. Nyborg ... 133
Vore Sorger og vore Forhaabninger. Af Spectator ... 110
Vort Fag og Lærlingespørgsmaalet. Af Typ. ... 149
Æres den, som æres bør! Af F. H. Andersen 86
do. Af Best. for Marstal Lokalafdeling 81
do. Af Chr. P. Rasmussen ... 95
1. Maj ... 69
25-Aars Jubilæum. Af En gammel Ven ... 50
25-Øren. Af Laur. Jensen ... 205
50 Aar. Af A. V. ... 159
do. Af —E.— ... 178
70 Aar. L. P. Larsen. Af A. E. C. ... 42
do. (Thorsen) ... 50
70-Aars Fødselsdag. Af A. E. C. ... 54
1890 — 1. Maj — 1915 ... 73

Nær og Fjærn.

Allers Etablissement i Helsingborg ... 150
Arbejdernes Almanak ... 195
Arbejder-Teater ... 175
A/S Schultz Bogtrykkerier ... 115
Billige Koks ... 123
Bladsætterklubben ... 95
Bladsættermøde ... 150
Bog- og Akcidenssætterklubben ... 43, 46
Bogtrykker, Stortingsmand H. Knudsen. 123
Bortlodningen i Typografernes Sangforening ... 179
Breve og Kort 51, 79, 119, 135, 179, 187, 191
Ca. 1000 Faldne ... 36
De Arbejdsløse ... 31, 35, 46, 212
De Arbejdsløses Skovtur ... 143
Den forbandede Krig ... 27
Den ny Grundlov ... 95
De spanske Litografer ... 163
Det Beck'ske Bogtrykkeri i Aalborg ... 203
Det svenske Postvæsen opretter Trykkeri 183
Diskussionen om Redaktør-Valget ... 43
Dyrtidstillæg ... 51, 135
Dødsfald 3, 31, 59, 79, 87, 95, 103, 127, 171, 179, 183, 191, 217
Efterlysning ... 199
Eksempel til Efterfølgelse ... 3, 55
Enkekassen ... 191
En Korrekturudstilling ... 139
En Overarbejdsrekord ... 123
En Paraply ... 15
En Portion af Cortnums Legat ... 203
En Stok er glemt ... 3
En Udelukkelse ... 3
Er hat den Heldentod ... 103
Et Eksempel, der ikke bør følges ... 23
Et nyt Paafund af »den store Mand« ... 99
Faktor H. Bötcher ... 9
Faktor Ulrik Petersens Jubilæum ... 187
Fjerritslev Bogtrykkeri ... 163
F. K. Madsen ... 147
Forening for Boghaandværk ... 83, 91, 183
Fra Sætterkassen til Sufflørkassen ... 179
Frk. Crone ... 144
Frk. Crones Foredrag ... 151
Fru Schultz Død ... 115
Gode Kolleger i Provinsen ... 207
Grundlovsfesten ... 95
Gutenberg-Koret ... 9, 27, 51, 59, 67, 127
Horsens Lokalafdelings Styrelse ... 55
Hr. Etatsraad A. Sally ... 23
Husk Medlemslisten ... 3, 217
Husk Stemmesedlerne ... 15
Hvem opfandt Tegnsætningen? ... 99
Indsamlingen til de Arbejdsløse i Kbh. 35, 39
I Nykøbing F. ... 46
I Staden New York ... 163
I Sverig ... 151
Jernkorset ... 119
Johan Møller død ... 23
Jordefærd ... 9
Jubilæer i Rudkøbing ... 39
Jubilæum 55, 59, 63, 71, 75, 87, 91, 123, 150, 171, 175, 217
Jubilæum i Kallundborg ... 67
Juletræsfesten ... 199, 212, 217
Koncert ... 159
Koncert-Aftenen den 5. Februar ... 15
Kontor- og Handelsmedhjælperne ... 163
Københavns Understøttelsesforening ... 183
Ledigt Legat i Industriforeningen ... 27
Leipziger-Bogmarkedet og Krigen ... 87
Lommebog for Arbejdere ... 212
Lønforbedring i Odense ... 35
Lønforhøjelse ... 9, 139, 179
Majdemonstrationen ... 75
Maskinsætterne ... 9, 203
Medaillon, kugleformet ... 39
Medlemslisten ... 9, 15
Mikrografien ... 155
Mødet i Slagelse ... 15
Navneforandring ... 43
Novemberfesten ... 175, 195
Nykøbing F.s Lokalafdeling ... 9
Ny Metode til Fremstilling af Papir ... 155
Ove Dyva kommer til Aalborg ... 147
Papirpriserne i Sverig ... 151
Peter Stautner ... 36
»Pjev«s Soiré ... 15, 23
Randers Lokalafdeling ... 3
Rejsende Kolleger gennem Aalborg ... 131
Rejsende Kolleger i Odense ... 131
Regnskabsoversigten ... 150
Rettelse ... 83, 87, 115, 163, 179
Rusland ... 171
Smart ... 144
Sommerferie 91, 95, 99, 103, 107, 111, 115, 119, 123, 127, 131, 135, 139
Stemmesedler til Valg af Voldgiftsmedlemmer ... 27, 31
Sættemaskinen »Haustein« ... 191
Sølvbryllup ... 9, 67, 71, 79, 191
Til Efterfølgelse ... 9, 31, 39, 46
Til Koncerten i velgørende Øjemed 23, 27
Til Medlemmer af Københavns Afdeling 27, 35, 39, 63, 83, 163, 187, 212
Til Nordlis Koncert ... 175
Til samtlige Arbejdere i københavnske Dagblade ... 103
Til Sangforeningens Aarsfest ... 23
Til Sætterafdelingens Medlemmer ... 71
Til Trykkerne ... 46, 63
Trykkernes Begravelseskasse ... 159, 212
Trykkernes Medlemsmøde ... 55
»Typografia« i Aalborg ... 35, 115
Typograf E. Hansen ... 191
Typografernes Karneval ... 15, 23, 27, 35
Typografernes Sangforening 3, 36, 115, 147
Typografernes Sportsklub ... 155
Typografernes Syge-Hjælpekasse 3, 9, 35, 217
Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte ... 39
Udflugten til Hillerød ... 103
Valg af Tillidsmænd ... 63
Ved Koncerten den 5. Februar ... 31
Ved Tenorsangeren Carl Nordlis Koncert 167
Viggo Christensen ... 144
Vor Kollega i Aalborg ... 183
2½ Millioner Marks Underskud ... 103
6 Sættere og 1 Trykker ... 217
10,000 Dollars i Skadeserstatning ... 112